

MAGYARORSZÁG CSALÁDAI

CZIMEREKKEL

ÉS

NEMZÉKRENDI TÁBLÁKKAL.

IRTA

NAGY IVÁN.

TIZEDIK KÖTET.

PEST, 1863.
KIADJA RÁTH MÓR.

Pest 1863. Nyomatott Emich Gusztáv m. akad. nyomdásznál.

S.

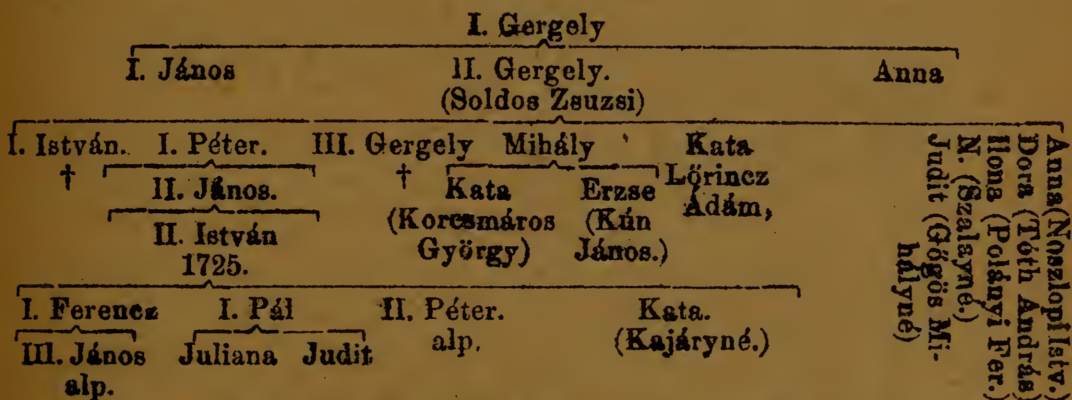
Sáaghy család. *Lásd Sághy cs.*

Sáarfi család. *Lásd Sárfi cs.*

Sáarosy család. *Lásd S.'rossy cs.*

Sáary család. (Vámosi.) A Sáary vagy Sáry családot Győr, Pest, Szathmár, Veszprém vármegyék nemessége sorában lelhetni.

Azon Sáary család, melynek itt a mult század végeig egy, perben felmutatott családfa szerint [1]) nemzékrende közöltetik, Dunántúlról való. A XVI. század végén élt Sáary Gergely, kinek ivadékát mutatja e táblázat:

II. Gergelynek neje Soldos Zsuzsanna, leánya volt Soldos Mártonnak és Szabó Dorottyának, a ki leánya volt Szabó Ambrúsnak és Csatari Zsófiának, a ki leánya volt Csatari Benedeknek. II. Gergelynek tiz gyermeke közűl csak I. Péter terjeszté ágát, és tán a mai napig, leány testvérei közűl Kata és Dorkó utódairól mitsem tudhatni. Judittól Gőgös Mihálynétól leányágon a Kenessey-ek, Annától Noszlopy Istvánnétól a Balassa és Barcza családok származnak.

Valószinűleg ez azon Sáary család, melyből Sáary László 1822-ben Zala vármegye fő szolgabirája volt; és ez esetben e család prédikatuma „de Vámos" iratik.

---

[1]) Lásd kézirat a nemz. Muzeumban fol. lat. nro 213 és Geneal. authent II. — Szirmay C. Zemplin. not. top. 116.

A régibb korból ismeretesek Sáry néven,—a nélkül, hogy a közlött családfához viszonyukat ismernők, — a következők :

Sáry P é t e r mester, Hunyadi János kormányzó kancellára, kit néhai Heykedi László fiának Gergelynek özvegye Anna nemes asszony fiául fogadott annak Barnabás és Fábián testvéreivel és Tolnai Balás bátyjával együtt a budai káptalan előtt, bevallván neki s általa a nevezetteknek Heyked és Bewd helységbeli örökségeit, ugy a dancsházi vagy besseuyői pusztát Csongrád megyében, Veres egyházát Békesben, Ikere halastót, Forág vám környéke, Zent-Mihály halma, Lapulnok halma patakkal és földekkel együtt Szentes és Donáthuta között.[1])

Sáry A n d r á s 1552-ben élt, midőn öt Arszlán fejérvári bég erővel Egervárához hurczolta, és ott a várat felkérő levéllel Dobó Istvánhoz küldte. [2])

Trencsin vármegyében mint Bolessón lakozót 1646-ban a nemesi lajstromban találhatni a Sáary családot. [3])

Nógrád vármegyében Szécsényben 1771—1778-ban báró Haller Sámuel tisztartója volt Sáry M á t y á s, ki ellen a végrehajtó biró megveretése miatt ügyészi vád emeltetett 1775-ben. [4]) Tán ez, vagy fia másik Sáry M á t y á s volt az, ki 1808-ban Váczon halt meg.

Sabaudiai. *Lásd Savoyai.*

Sablјk család. (máskép Sablicska) E néven Trencsin vármegye 1697. évi nemesi lajstromában Adamóczi székhelyén elé fordúl J á n o s. [5]) Utóbb ott nyoma sincs.

Sachs ab Hartenek család. Erdélyi szász nemes család, melyből származott azon híres Szász J á n o s királybiró, ki végre 1703-ban oct. 28-án a hohér bárdja által veszett el. Családi neve Zabanius volt. Született 1663-ban; atyja Zabanius Izsák eperjesi tanár volt, de utóbb Erdélybe telepedett; itt fia J a n o s a szerencse kegyelése alatt gyorsan emelkedett: 1691-ben már a szász nemzet kerületi jegyzője volt és mint ilyen fontos ügyekben küldetett a császári udvarhoz Bécsbe, 1695-ben alkirálybiró, 1698-ban kormányszéki tanácsos, és

[1]) Kovachich M. G. Formula Solennes Styli. 344.

[2]) Istvánffy 1685. évi kiadás 224. lapon A n d r e a m S á r i u m nevezi, de Sámboki-nál. Lásd Reusner Rerum memorabilium in Pannonia etc. Narrationes Francofurti 1603. recusae Colocae 1770. a 96. lapon S a r a y Andrásnak olvassuk.

[3]) Szontagh D. közlése szerint.

[4]) Nógrádi levéltár 1772. 336. szám és Proth. 33. stb.

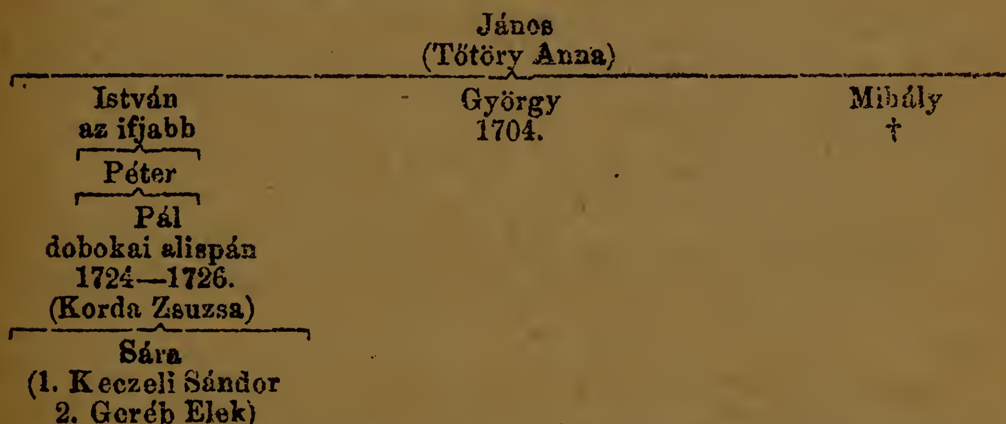
[5]) Szontagh D. közl.

ekkor egyszersmind Sachs ab Harteneck névvel r. sz. bir. lovagságra emeltetett. 1700-ban fő királybiró, 1702-ban a szász nemzet grófja lett. Merész visszaélései okozták halálát. Özvegyen maradt neje Fejes vagy máskép Haupt Erzsébet. [1])

Sadányi család. (Zsadányi) Zemplin vármegye czímerleveles nemes családa. [2])

Szathmár vármegyében Nagy- és Kis-Zsadányt 1423-ban Zsadányi Tamás birta, valószinüleg azonban nem egészen, mert már 1417-ben a Báthoriak is adományt vittek Nagy-Zsadányra, és a följebbi évben Sadányi Tamást a kis sadányi határban is háborgatták. Nevezett Tamás 1425-ben N. Zsadány és Hodos között határjárást tartatott, 1449-ben pedig Nagy-Zsadányban és Piskárkoson magát uj királyi adomány által megerősitette. [3])

Sáfár család. (Gyulai) Erdélyben Doboka vármegyében virágzott a XVII. és következő század folytán a f. borsai járásban. Sáfár Jánostól kezdve a családfa [4]) igy alakult.

Pálnál a Doboka megyei alispánnál [5]) tovább élt ős bátyja Mihály, s abban halt ki Hodor szerint a család, vagy legalább ez ág; Mihálynak birtokait a Zámbó család örökölte.

A családfán nem tudni helyét Sáfár Évának, ki 1687-ban Alsó János neje volt.

Erdélyben ily nevű család most is él, melyből Károly szász-új-ősi birtokos.

---

[1]) Olv. róla legalaposabban Uj M. Muzeum 1855. évi folyam. I. köt. 17—32. l.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 116.

[3]) Szirmay Szatmár vármegye II. 142. 145.

[4]) Hodor Károly közl.

[5]) Hodor, Doboka várm. 488. l.

Sáfár család. *Lásd Pasztorovics cs.*

Safarics család, *Lásd Sapharich cs.*

Safy család. (Safiházi †) Kihalt, melyből Safiházi Safy András és neje 1596. april 17-én Palaczkán Gömör vármegyében nejével Lenkey Fruzsinával együtt magyar végrendeletet tett, és e szerint Gömör és Nógrád megyei birtokaikat gyermekeiknek Katalin, Mihály és Bálintnak hagyták, gyámjókúl pedig rokonukat Ujlaki Bálintot nevezék és ennek két puszta telkeik közül, melyek Nógrádban fekszenek, (az egyik Safiháza, a másik Lazi,) egyikét szabad választás szerint gondnoki jutalmúl hagyák. [1])

Sagani család. A Sagani herczeg családból, mely Sziléziából való, Venczel herczeg belsö titkos tanácsos, a hadi tanács elnőke, 1659-ben a 131. törv. czikkben magyar honfiusitást nyert.

Sághi család. (Sághi és Csukár-Pakai) Vas, Soprony, Pozsony megyei család.

Czimere a paizs udvarának alján királyi korona, melyből pánczélos kar nyúlik föl, egy botot tartva, melyről a jobb oldalon egy kalász, a baloldalon két fürt szőlő csüng alá; ugyan ily kar látható a paizs fölötti sisak koronáján is, két kiterjesztett sasszárny között. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Sághy Imre 1559-ben a följebezési törvényszéke ülnöke volt. [2]) 1569-ben az esztergami érsek pozsonyi házának gondviselője, 1571-Veráncsics érsek őt bizta meg 200 katona fogadására Érsekujvár őrségére. [3])

1460-ban éltek Sáaghi Benedeknek fia János, Máténak fia Tamás, Jánosnak fia Osvát, [4]) kik mint királyi emberek neveztetnek meg Mátyás királynak a sz. fejérvári keresztesek részére Gyant helységben Garai László özvegye által véghez vitt jogtalanságok megvizsgálására; melyre mintszomszéd birtokosok hivattak meg.

Mintegy másfél száz év mulva Sáaghy Péter és György testvérek II. Mátyás királytól (uralkodott 1608—1619) czímeres nemes levelet nyertek, mely Nyitra vármegyében hirdettetett ki. [5])

---

[1]) A garan sz. benedeki Convent hiteles kiadványa szerint.

[2]) 1559. évi 38. törv. cz.

[3]) Katona Hist. critica XXV. 230. és Budai Fer. Hist. lex. III.

[4]) Kaprinai Hungaria diplomatica II. 447.

[5]) Ezen czímeres nemes levél eredetije több rendü kir. és nádori adománnylevelekkel Günther József Galgóczon lakó ügyvédnél van, ki azokat a Sürgöny hiv. lap 1862. évi 29. számában hirleltette.

Hogy az eddig elésorolt Sághyak egy ugyan azon család tagjai voltak-e? bővebb adatok hiányában eldönteni nehéz. Véleményem szerint azon Sághy család, mely magát Sághról irja, valószinüleg a Vasmegyei ily nevü helységről, és melynek tagjai Vas megyében birtak s megyei hivatalt viseltek, igy nevezetesen Sághy Ferencz 1647 és 1649-ben Vasvármegye szolgabirája volt, [1]) és melyből Ságbi Mihály előbb szombathelyi kanonok, utóbb váczi nagy prépost (mh. 1851.) származott, valószinüleg egy családot képez a Dunántól Soprony, Komárom és többi megyékben élő és élt Sághy családbeliekkel, és ennek egyik ágát képezi a Fejér vármegyei ág is, melyről alább. Miután pedig ezen sághi és cs. pakai [2]) Sághi család czímere az, a mi följebb leirva olvasható, alig sorolhatjuk ennél fogva ehez a Zalai megyei Sághi családot, melyből Sághy Imre 1763-ban Zala megyei esküdt volt, ha csak hibásan nem használta azon czímert, melylyel élt s mely egy három felé osztott paizsot képez, melynek alsó három szegletü udvarában patkót tartó daru áll, a felső jobb oldali szegletben egy fejü sas, a baloldaliban horgony látható. A paizs fölötti sisak koronáján pedig szintén a leirt daru ismétlődik.

De ezek szerint azon, már a XV. században szerepelt ősökkel alig volt közös vérsegök azon II. Mátyás király által megnemesitett Sághy Péternek és Györgynek is, kiknek czimerüket nem ismervén, nem tudhatjuk: azonos e a följebb leirt első rendbelivel vagy pedig a Zala megyeivel, vagy végre nem egy harmadik: Heves megyében feltünt Sághy családnak volt e tulajdona?

A Vas megyei eredetü Sághi család ivadéka volt Sághi Mihály, 1760—70-ben vasvári kanonok. Továbbá Sághy János győri kanonok, ki Sopron megyében Repcze-Szemerén született 1774. januar 23-án.

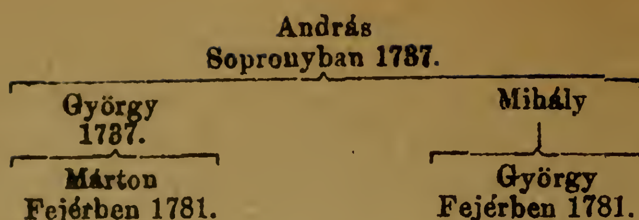
A Soprony megyeiekből Sághy András fiával Györgygyel együtt nevezett megyétől nemességi bizonyítványt vett ki; utódai Fejérvár megyébe Pákozdra szakadtak, és ott Fejérmegye előtt 1781. január 24-én a följebbi bizonyitványnyal igazolták nemessegöket. [3]) Táblázatuk ez:

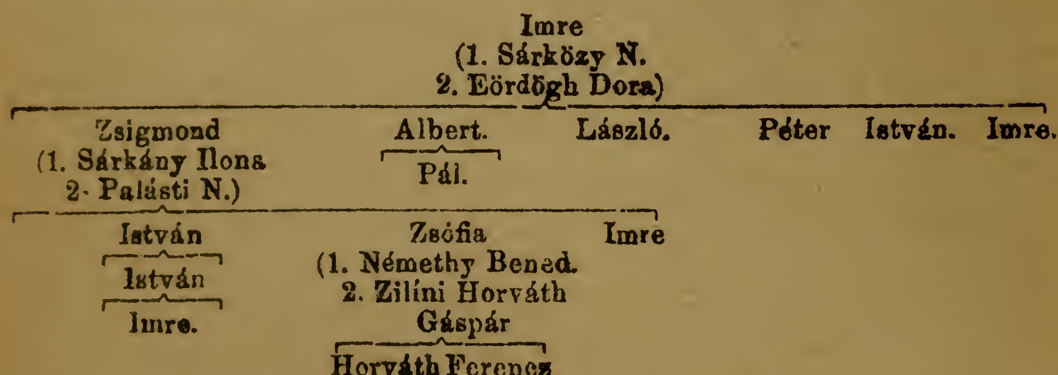
[1]) 1647. évi 153. és 1649. évi 86. törv. czik.

[2]) Csukár Paka Pozsonymegyében fekszik.

[3]) Fejérvármegye jegyzőkönyve.

A következö családfa [1]) is valószinüleg a Sopronymegyei Sághyak egyik ágazatat képezi :

A mult században Sághi Gergely 1760-ban a kanczelláriánál fogalmazó, 1770-ben kamarai titoknok;

Sághy Miklós 1770-ben a kanczelláriánál fogalmazó, 1787-ben titoknok és jegyzökönyvi igazgató;

Sághy Antal 1787-ben helytartósági járulnok;

Sághy György 1787-ben kanczellariai irnok volt;

Azonban ezek melyik Sághy család ivadékai? nem tudjuk.

Sághy család. (Karancs-Sághi) Nógrád megyei kihalt régi nemes család, mely hajdan azon megyei Karancs-Ságh helységet a mellette fekvő (Ságh)-Ujfalú, Ethes helységekkel együtt birta.

1481-ben Sáagi János az (Ipoly)-sági convent elött személyesen, és a budai káptalan elött Géczi János által tiltakozott testvére Sáagi László ellen, ki nevezett három helységbeli birtokrészét, ugy Gömör megyei Méhi helységben fekvőt is karthali Bornemisza György salgói várnagynak el akarta idegenítni. [2])

Nevezett Saági János 1484-ben Pest megyében Ikladon is birt, midön ellene mint Rozgonyi István jobbágyain hatalmaskodást elkövető ellen vizsgálat folyt. [3])

---

[1]) Geneal authent. II.
[2]) Teleki. Hunyadiak kora. XII. 195. 196.
[3]) Ugyanott 265.

1552-ben e család végső nemzedékeiből lehetett azon Sáaghi **András**, ki Nógrádban Hollókő vára egyik kapitánya volt. [1])

Talán szintén e család ivadéka volt azon Sághy Balás is, ki az 1505. évi rákosi országgyülésen Hont vármegye követe volt. [2]) Noha Hont megyében szintén van (Ipoly)-Ságh nevü mváros és noha a Lévai Cseh családnak némely tagja a XIV. században, de igen rövid ideig ezen Sághról is irta nevét, még is, miután Ipoly-Ságh korán egyházi birtok volt, inkább valószinü, hogy a honti követ Sághy Balás a nógrádi karancssághi Sághy család ivadéka volt.

A család valószinüleg az emlitett Andráson, a hollókői kapitányon túl, rövid idő mulva megszünt.

Sághy család. (Dormándházi) Heves vármegyei Dormándházáról irja előnevét. A múlt század második felében emelkedett nagyra közülök Sághy Mihály, 1760-ban Heves vármegye alispánja volt, már 1768-ban kir. táblai ülnök, országbirói itélőmester, 1770-ben kir. tanácsos, a királyi tábla ülnöke, és helytartói itélőmester, szent-István rend vitéze, 1787-ben már a hét személyes tábla ülnöke volt, 1790-ben báróságra emeltetett. [3])

Bárósági czímere következő: a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér ménen vörös magyar ruhás, sárga csizmás, prém kalpagos, tigrisbőr kaczagányos vitéz vágtat, jobb kezében királyi pálczát tartva. A paizsot bárói korona födi, és azon három koronás sisak áll, a jobb oldaliból az előbbihez hasonló magyar vitéz emelkedik ki, a középsőn két borostyángaly között pánczélos kar könyököl, kivont kardja hegyén levágott török fejet tartva; a baloldali sisak koronájából fehér mén emelkedik ki. Foszladék jobbról arany kék, balról ezüstvörös. A czimerpaizsot oldalról telamonok gyanánt jobbról tigris, balról oroszlán tartja. [4])

Nevezett Mihálynak ága Ignácz fiában kihalt, Szatmár megyei ecsedi és bánházi birtokait leány ágon Keglevich örökölte. [5])

Családja igy állt:

---

[1]) Mocsáry A. Nógrád várm. leirása. III. 209.
[2]) Jászay P. A m. nemz. napjai a mohácsi vész után 157
[3]) Collect. herald. p.
[4]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[5]) Szirmay, Szatmár várm. II. 23. 65.

Mihály báró
Septemvir 1787.
(Jósa Krisztina.)

Ignácz †	Anna (Fáy Ágoston)	Mária (Fodor József)	Magdalena (Almássy József)	Klara (Orosziné)

Ságody család. (Nemes-Ságodi) Zala vármegyei nemes család, a több közbirtokos által birt Nemes-Ságod helységből származva.

Ságody István 1770-ben a kamarai levéltárnál irnok, 1787-ben lajstromozó volt.

Ságody Sándor jelenleg (1863.) Pest sz. k. város al-polgár-gármestere, testvérei Katalin, József, Mária, Ignácz és Jozéfa, ki meghalt 1863. febr. 12-én kora 45. évében.

Saigó család. Saigó György és István 1712-ben III. Károly királytól kaptak czímeres nemesítő levelet. [1]) Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl kivont kardott tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Tán e család ivadéka volt Sajghó Benedek, 1760-ban pannonhalmi fő-apát.

Sajgó család. A czímeres nemes levelet Sajgó Ferencz és érdektársai kapták Apaffy Mihály erdélyi fejedelemtől 1670. évi mart. 4-én Gy.-Fehérváron kiadva. [3])

Jelenleg Sajgó András Kolos megyében Keczelen és Valkón birtokosúl iratik.

Saint-Aulaire család. Saint-Aulaire Schwnyi Károly, cs. kir. kapitány az 1840. évi pozsonyi országgyülésen honfiusitatott. [4])

Saint-Quentin Bigot családból Ferencz Lajos gróf, cs. kir. altábornagy, az 1846. évi erdélyi országgyülésen honfiusitást nyert.

Sajler család. Gömör vármegye nemessége sorában áll. [5])

Sajnovics család. (Tordacsi és Kálóczi.) Kihalt nemes család, melynek felemelője Sajnovics I. Mátyás volt, Győr vármegyének előbb főjegyzője, majd alispánja, utóbb a kőszeghi kerületi tábla el-

---

[1]) Collect. Herald. nro 708.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[3]) Győr vármegye levéltárában van letéve az eredeti armális.
[4]) 1840. évi 52. törv. cz.
[5]) Bartholomaeides C. Gömör. 145.

nöke. Temérdek birtokot szerzett főleg Fejérvármegyében, nevezetesen R. Szent-Miklóst, Sz. Lászlót, Mártonvásárt, Tordacsot, Kuldó és Kálóz legnagyobb részét, SzentIvánt, fele Dobozt, Sávoly, Felcsúth, és Barokban nagy részeket, összesen több mint 20,000 holdat. [1]) Tordacsra és Kalózra első nejével Posgai Katával együtt 1699-ben kir. megegyező adományt vitt, [2]) és ezekről előnevét irta. Meghalt 1729-ben. Első feleségétől Posgay Katalintól két fia marad: Ádám, kit minden szerzeményeiből kizárt, és ki mag nélkül halt el, és József, ki a rendes osztályrészen túl Tordacsot és a Káloz és Kuldón tett szerzeményeket kapta. Leányai Mária Mesterházi Józsefné, Julianna Fejérváry Józsefné, Rozália Károlyi Mihályné, Katalin Hevenessy Antalné, utóbb Swaiger Józsefné, azonban második menyegzője első éjszakáján meghalt. E két utóbbinak maradéka nincs; a két előbbitől leány ágon a gr. Hugonnay-ak, Rostyak, Pethők és Salamon Elek gyermekei származnak Fejér megyében.

Józsefnek nejétől Pejers Erzsébettől gyermekei: Borbála Vigyázó Mihály hitvese, sok utód ősanyja; János a híres jezsuita, a bécsi egyetem cs. k. csillagásza, a dán király VII. Kerestély által Venus bolygócsillagnak nap alatti átmenetele vizsgálátára hívatván Vardochuseban tartozkodása alatt tette azon felfödezést, hogy a magyar és lappon nyelvek közt rokonság létezik, a mint erről 1770-ben először Haffenben, utóbb N. Szombatban is megjelent „Demonstratio Idioma Ungarorum et Lapponum idem esse“ czimű értekezése tanúskodik. Testvére

II. Mátyás Fejér vármegyének főszolgabirája volt, meghalt 1782-ben, s benne fiágon a Sajnovics család elenyészett. Nejétől született Horányi leánytól egyetlen leánya Erzsébet alsó-szomolányi Nagy Ignáczhoz ment férjhez, utódai a báró Horváthok, Rohonczyak, Niczky-ek, és báró Palocsayak, és ez utóbbiak után Salamon Elekné báró Palocsay Cornelia gyermekei.

A Sajnovics család czímere, a paizs udvarában, valamint a paizs fölötti sisak koronáján is olajágát tartó galamb.

A családfa imez :

---

[1]) Rosty Zsigm. családi levelei szerint.
[2]) Regestrum Donationalium.

Mátyás
Ker. táb. elnök
† 1729.
(1. Posgay Kata.
2. Komáromi Éva.)

József	Ádám	Mária	Rozália	Julianna	Katalin
(Pejers Erzse)	†	(Mesterházy József) †	(Károlyi Mihály) †	(Fejérváry József)	(1. Hevenessy Antal. 2. Swaiger József.)

II. Mátyás	János	Borbála
Fejér v. fő sz.biró m. h. 1782. (Horányi N.)	jezsuita. †	(Vigyázó Mihály)

Ezsébet
(Nagy Ignácz)

Sakabent család. Máskép Joannovits, mint e munka V. kötetének 345. lapján olvasható. Ahoz adható, hogy Sakabent József János 1787-ben verseczi görög nem egyesült püspök volt.

Sakara család. Zemplin vármegye czímer leveles nemes családainak egyike. [1])

Sala család. (Énlaki) Erdélyi székely család, czímeres nemes levelét Sala Mihály (a II-dik) szerezte 1790-ben II. Leopold királytól. Ekkor nyert czímere balról jobbra lefelé rézsutosan fekete és vörös udvarra oszlik, az előtérben hármas zöld téren arany bagoly ül, csőrében ezüst tollat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany fekete, balról arany vörös. [2])

A családot tulajdonkép II. Mihály alapitá, ki 1793-ban itélő mester lett, utána fiai nagy hivatalokra emelkedtek. III. Mihály 1818-ban főkormányszéki fogalmazó, 1830-ban titoknok, 1838-ban fő kormányi tanácsos lett, meghalt nőtlenül 1850-ben. I. Sámuel 1808-ban fő korm. fogalmazó, 1817-ben táblai ülnök, 1834-ban itélőmester, meghalt 1839-ben, két gyermeket hagyván maga után. Elek Kolos megyei fő biró volt. A most élő II. Sámuelnak, ki 1861-ben az erdélyi kir. táblához számfeletti ülnökké neveztetett, de arról leköszönt, csak leányai vannak.

A családfa következőleg [3]) alakúlt :

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 116.
[2]) Adami Scuta gentil- tomo XI.
[3]) Kőváry, Erdély nev. családai 220.

Salaburg család. Gothard Henrik és János Godefried 1687-ben ország gyűlésileg honfiusítattak. [1])

Saladinus család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai között foglal helyet. [2])

Salamon család. (Alapi, báró és nemes) Fejér vármegyei régi birtokos nemes család, melynek bárói és nemesi ága birja most is azon megyében az alsó-alapi pusztát, honnan előnevét írja. A család régi, állitólag a XII. és XIII. századig terjedő okiratait nem láthatván, [3]) csak a mult század elejétől kezdett családfáját áll tehetségemben alább közölhetni, megjegyezve még is, hogy valószinűleg e család ősei közűl volt azon Salamon Domonkos, kinek 1405-ban neje Zalogi Klára volt, ki több társával Péczi András pécsi préposttól ennek Győr megyében Fel-, Kis és Balás-Péczen és Veszprém vármegyei Kámánd nevű pusztán lévő joszágrészeit megvette; és ki ellen 1435-ben mint alperes ellen a péczi jószág felosztása iránt a Marczali-ak stb. perlekedtek; amidőn azonban nejeül már Vathay Klára iratik, fiáúl pedig Salamon Antal. [4])

---

[1]) 1687. évi 28. törv. cz.

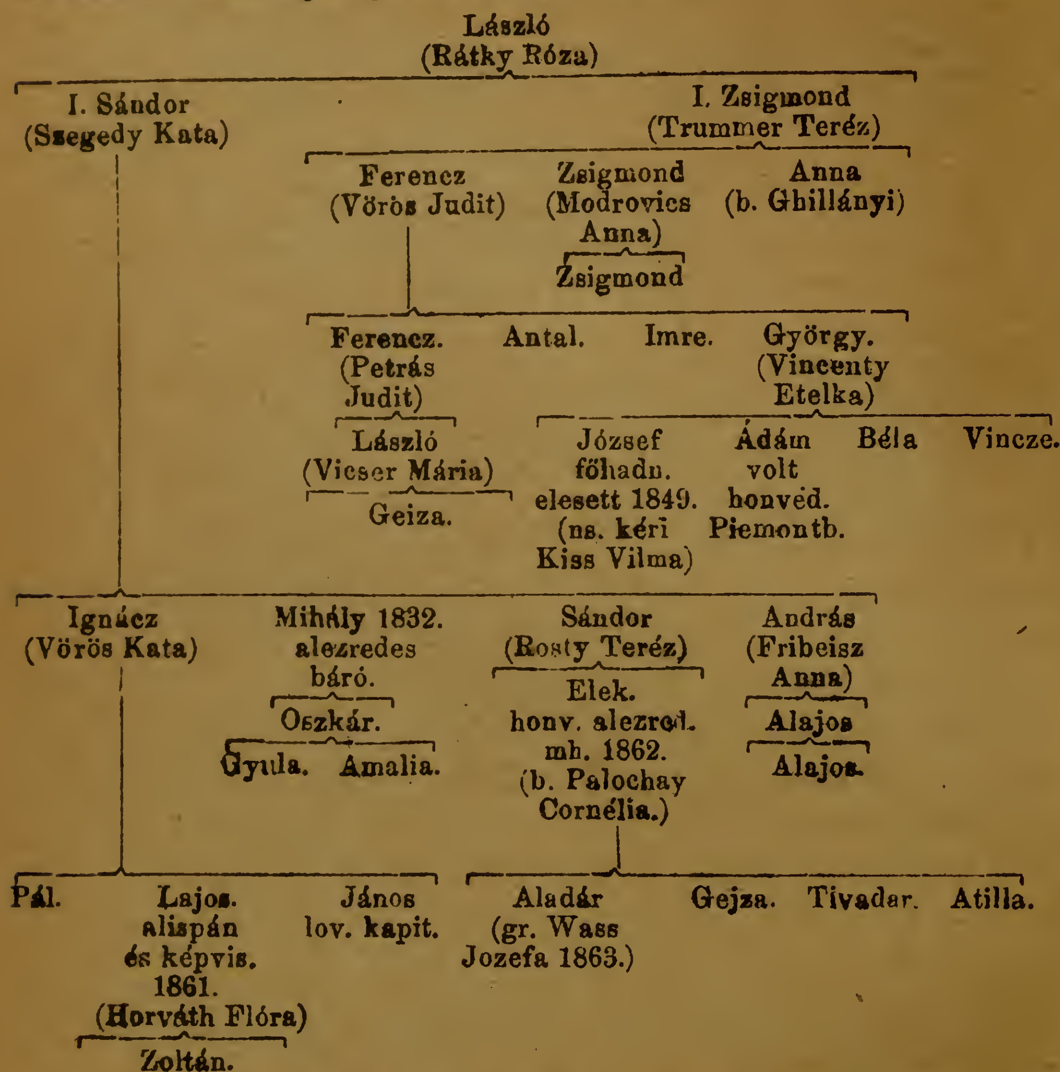
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

[3]) Hogy Salamon nevű genus is volt, azt tudjuk; de hogy ezzel összeköttetésben állt-e az alapi Salamon család? az okleveles kimutatást vár; a Salamon genus, melyből az Eszterházy-akat is származtatják, Csallóközi ivadék vala. Azt sem merném állítani, hogy Miskének fia Salamon, ki IV. Béla királytol Zala megyében Zelelgek birtokot adományba kapta, ezen Salamon ősei közűl volt légyen, ugyan e Salamon mint alországbiró 1239-ben Uros és Chyba közt csallóközi Magyarfalu iránti ügyben intézkedett. Lásd Lehoczky, Stemmatogr. II. 348.

[4]) Tudományos gyűjtemény 1836. XI. 14. 16.

Salamon István 1658-ban élt Zala megyében. [1])

A mult században élt Salamon László, kinek Rátky Rozaliával alkotott családfája a jelenkorig következő: [2])

A családfán állók közül I. Sándor ágán fia Mihály alezredes, mint a Mária Terézia katonai rend vitéze báróságra emeltetett.—Ignácznak fia Lajos 1861-ben Fejérvármegye első alispánja és országgyülési képviselője volt. Elek honvéd alezredes volt, meghalt 1862-ben. Özvegye báró Palochay Cornélia, kinek testvére a magva szakadt báró Palochay Sándor a Palochayjószágokat hagyta élet fogytig, azután Salamon Elektől született gyermekeire szállandókat. Fia közül Aladár 1863-ban nőül vette gróf Wass Józéfát.

I. Zsigmond ágán Györgynek fia József, mint főhadnagy

[1]) Zala megyei jegyzőkönyv.

[2]) Családi közlés szerint.

elesett 1849-ben. Testvére Ádám honvéd kapitány volt, utóbb Piemontban százados.

A családból a XVII. és XVIII. században éltek még György, Farkas, Sándor, János és Sámuel, de családfai állásukat nem ismerjük.

A család czímere a paizs udvarában hátulsó lábain ágaskodó koronás oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva, a paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan oroszlán látható.

Salamon nevű család e század elején élt Arad vármegyében is, hol Salamon István 1818-ban hirdettetté ki nemességet. [1])

Salamon család. (Csik-Várdotfalvi) Erdélyben Csikszéki székely család, tagja József Czikszéki törvényszéki ülnök 1827. körül.

Valószinüleg egy nemzetségből valók a Csikszék több helyén elágazott Salamonok is; mint Salamon István postás 1829-ban, ki Csik-Pálfaváról irta előnevét. Továbbá Salamon József Csikszékből származott nagyváradi őr-kanonok és czimzetes prépost, 1781-ben N. Váradon tanuló árvaifjak számára ma is fenn álló ápoló-intézetet alapitotta. Ádám és András nagyváradi megyei rom. kath. papok, utóbbi nagyváradi lelkész és czimz. kanonok a forradalomban részveteért várfogságra itéltetett, jelenleg pecze-szőllősi lelkész. Erdélyben Alajos Imecsfalván, József Közvényesen lelkész 1848-ban s utóbb. Másik József 1827-ben Sepsi székben dulló.

A Szilágyságban S. József Kolosvárott ref. lelkész és tanár utóbb a nagyszebeni cs. kir. helytartóságnál egyházi referens 1861-ig.

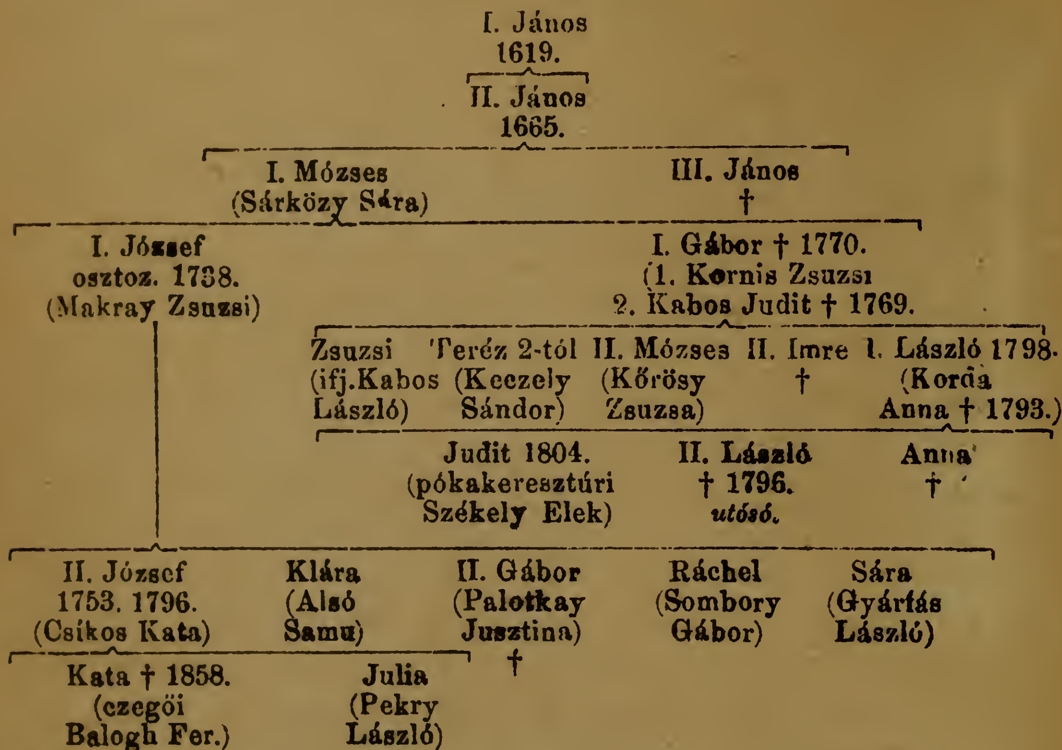
Salánki család. (Tordai és nagy-enyedi) Magyarországi Ugocsa vármegyéből Salánk helységből származott, vagy is e helységről vette nevét, de a helységet nem birta, mert annak legrégibb időkben már Attyai nemes volt birtokosa. A család tagjai a XVII. században a reform. lelkészi pályán álltak. Igy Salánki György 1629-ben s. pataki rector, 1635-ben mádi lelkész. [2]) Salánki János 1670-ben s. a. ujhelyi lelkész volt. [3])

A család egyik ága Salánki János személyében Erdélybe telepedett Bethlen Gábor alatt, kit a nevezett fejedelem vitt be Erdélybe és ott Uj-Tordán másokkal együtt ő is adományt nyert 1619-ben aug.

[1]) Arad várm. jegyzőkönyve 1007. sz. a.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 214
[3]) Ugyan ott 254.

25-én.[1]) Innen ő, fia és unokái tordai előnévvel éltek, míg kis-unokája Gábor 1770-ben már nagy-enyedi predikátumot viselt.

I. Jánostól a családfa [2]) következő :

I. Mózses után fiai I. József és I. Gábor 1738. nov. 15-én osztozkodtak Szelécske, Szalonna, Kalocsa, Paptelke birtokon.

I. József 1753-ban B. Szolnok vármegye táblabirája és országgyülési követe volt; birt Mező-Őrben és Paptelken. Fia II. József 1787-ben ugyan azon megye aljegyzője. Ennek egyik leánya Kata czegői Balogh Ferenczné meghalt 1858-ban és benne a Salánki család leány ága is kihalt.

I. Gábor birt és lakott Al-Őrben második neje Kabos Judit jogán, első neje tót-váradi vagy borbándi Kornis Zsuzsa volt. 1770-ben „nagy enyedi" előnévvel élt, meghalt ugyan ez évben. Két házasságából származott gyermekei közül I. László legtovább élt, és miután ez egyetlen fiát II. Lászlót is túl élte; benne halt ki fi-ágon a Salánki család.

Nevezett I. László Al-Őrben az ősi Salánky-házra következő föliratot tétetett : „Ezen épületnek felső részét épitették 1766. eszt. né-

---

[1]) Kolosvári közlöny 1859. évi 30. szám.

[2]) Hodor K. közlése Torma József családi könyvéből.

hai Salánky Gábor úr, ki meghólt 1770. eszt. és Felesége Kabos Judith asszony, ki meghalt 1769. eszt. Az alsóbb pedig hozzá ragasztatván, épitette a fiok Salánky László 1798. eszt., minekutánna kedves felesége Korda Anna 1793. eszt. és egyetlen egy, László nevet viselt kedves fia 1796-ban meg holtanak volna."

A család czímere a paizs kék udvarában egy lábon álló, másik felemelt lábával kövecset tartó daru volt. Ugyan ilyen daru áll a paizs fölötti sisak koronáján is; mint ezt Salánky Gábornak 1778. évi hiteles pecsét-nyomatán láthatni.

Salbeck család. (petrisi) Arad vármegyei birtokos nemes család. Ismert törzse Salbeck Máté 1733-ban Hunyad vármegyében sószállítási biztos, [1]) ki által vagyonosodni kezdett. Meghalt 1735. sept. 23-án. [2]) Feleségétől Barkóczy Katalintól hét gyermeke maradt, ugymint:

a) I Jakab, ki 1736-ban Lippán sóházi pénztárnok volt. Róla s utódairól alább.

b) Ferencz 1736-ban jesuita volt.

c) Mihály 1736-ban szintén jesuita.

d) Mátyás 1736-ban még N.-Szombatban hittan-tanuló, utóbb 1743—1758-ig erdélyi nagy prépost, innen nagyváradi prépost és dulcíni czimz. püspök.

e) Zsófia 1736-ben csatari Nagy Jánosné.

f) Agnes 1736-ben Unterhubern felesége.

g) Károly 1757-től 1776-ig váczi nagy prépost, 1776-ban első szepesi püspök. Meghalt 1787-ben.

I. Jakab, kiről följebb szóltunk, két testvérei közűl egyedűl volt világi ember, és család alapító. Egy fia volt: György, ki e század elején magyar nemességet és adományban jószágot, többi közt Arad megye keleti szélén Petris helységet szerezte, mely a család ékes kastélyával annak fő birtokát és székhelyét képezi. Nejétől Kadicsfalvi Török Zsófiától fia volt II. Jakab, 1819-ben Arad vármegye fő szolgabirája. Neje losonczi báró Bánffy Polexina, kitől gyermekei lettek György, és Albert; amaz a sokat utazott, jól ki mivelt, és ismeretes sportsman, a Vadászok könyvének kiadója stb. kinek kora halála 1861-ben történt.

[1]) Fábian Gábor, Arad várm. 239. lap.

[2]) P. Lucas a S. Nicolao, Hochverdiente Ehrengedächtniss des edl. geb. Hrn. Hrn. Mathaei Salbeck etc. Ofen, 1736. 2-rét.

A családfa következő:

Máté
sószáll. biztos
† 1735.

I. Jakab. főbázi pénztár. 1736.	Ferencz jesuita.	Mihály jesuita.	Mátyás váradi prépost cz. püsp.	Károly szepesi püspök † 1787.	Zsófia (csatari Nagy János)	Ágnes (Untern-hubern)

I. Jakab gyermeke:

I. György
(K. Török Zsófia)

II. Jakab.
1819. Arad v. főszbiró.
(báró Bánfiy Polex.)

II. György † 1861.	Albert

A család czímere négy felé osztott paizs, az 1. és 4. osztály kék udvarában faragott kövekből épült vár látható, a 2. és 3. osztály vörös udvarában vízen úszó vitorlás szállító hajó szemlélhető. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sas-szárny között egy hármas ágon három rózsa virúl.

Sales család. (Kolosvári) E család alapitója Kolosvári Sales Márton, ki 1583 april 29-én Rudolf királytól czímeres nemes levelet kapott. [1])

Salgay család. (Halmi) Ugocsa vármegye kihalt családa, melyből halmi Salgay Bálint 1576-ben nevezett megye második alispánja volt. [2]) 1613-ban Salgay Katalin, talán az előbbinek leánya, Perény Gábor Ugocsa vármegyei föispán felessége volt. [3])

A Salgay családból már 1505-ben Salgay Mihály a rákosi országgyülésen Nyitra vármegyének követe volt. [4]) Nyitra megyében van Salgó nevü helység.

Salgó nevü (tán latinúl de Salgó=Salgay) család Komárom vármegye kihalt régi adományos családai között is említetik. [5])

Salgó család. *Lásd Salgay cs.*

Salhausen család. Ha a gyakran csak mende monda után bucsúztató és hizelgő halotti beszédeknek hitelt adhatnánk, ugy a Sahl-

---

[1]) Kemény, Notitia Cap. Albensis. p. 224.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 52.
[3]) Ugyanazt p. 39.
[4]) Jászay Pál, A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után, 157. lap.
[5]) Fényes, Komárom várm. 61. lap.

hausen (mert igy is iratik) család 1237-ben Auguszt-Fridrik római császár idejében kapta volna a báróságot; ugyan e forrás szerint Salhausen Konrád a család őse, egyike lett volna azoknak, kiknek karjai közt Hunyady János lelkét kiadá; valamint Salhausen Albert már II. Lajos királyunknak főudvarmestere lett volna, és 1526-ban Mohácsnál esett el. Ez utóbbi adatot a mint nem igazolhatjuk, úgy valószinűségét sem vonjuk kétségbe. Birodalmi bároságra emeltetett a család Miksa császár által. 1662-ben pedig I. Lipót császár Cseh, Morva és Szilézia mágnásává tette a családot.

Bizonyos az, hogy a mult században báró Salhausen Móricz ausztriai cs. kir. ezredes volt, ennek nejétől a sléziai eredetü greiffenbergi Hörmann Florentiától két fia maradt: Móricz és Ferencz; az előbbi 1736. febr. 29-én Oláhországban Krajován született; állami szolgálatba, lépvén cs. kir. kamarás, és Magyarországban a kassai iskolai kerület főigazgatója lett. 1803-ban magyar nemesnek bevétetett. Meghalt 1811. aug. 31-én [1]) Neje volt 1791-óta báró Dumaney Zsófia, breszi báró Dumaney Mihály olasz würtembergi lovas ezredesnek Madarász Katalintól [2]) született leánya, báró Dőry Andrásnak özvegye, kitől fia Salhausen III. Móricz 1811-ban a Colloredo lovas ezredben mint kapitány szolgált.

Ferencz 1811-ben oláh ezredi alezredes volt, nőül báró Vécsey Józsefnek gr. Berényi Teréztől született leányát vette.

A családfa így áll:

I. Móricz
ezredes
(greiff. Hörmann Florent)

II. Móricz † 1811. kassai ker. igazg. (b. Dumaney Zsófia)	Ferencz 1811. alezredes (B. Vécsey N.

III. Móricz
1811. kapitány.

Leopold.
cs. k. kam. és
őrnagy † 1851.

Leopold	Móricz	László	Franciska
szül. 1830.	sz. 1832.	sz. 1834. huszár főhadn.	szül. 1838. (Shwaitzer Geiza)

[1]) Sáfár Emerici: Oratio funebris, qua III. Mauritio l. b. a Salhausen etc. parentavit. Cassoviae 1811. és Fekete Emer. Oratio Funebris. Szintén fölötte.
[2]) Madarász Imre kir. tanácsosnak leánya.

Salis család. Gróf Salis Rudolf M. Terézia rendvitéze, tábornok és egy magyar gyalogezred tulajdonosa, az 1830. évi országgyülésen nyert honfiusítást. [1]) Minthogy a Salis terjedelmes családnak nyolcz fővonala van, szükség megjegyeznünk, hogy ezen Rudolf a Salis-Zizers vonal második ágából eredt; meghalt 1847-ben. Nyolcz gyermeke közül csak két fia maradt: Károly és Henrik, mindkettő katona, az utóbbi házas, és 1859-ben egy leány atyja. [2])

Salius család Salius magyar nemes család a Rubigally családdal rokon, a XVI. században Bars, Hontmegyében élt. [3])

Salix család. Közűlök Salix János előbb corboviai czímzetes, 1659-től haláláig 1667-ig pécsi püspök, előbb cisterczi rendű volt [4]), előneve „Felberthali" német eredetét mutatja.

Sáll család. Dunántúli nemes család volt, közűlök Sáll János 1608. 1613-ben Vas vármegye szolgabirája volt. [5])

Sallér család. Dunántúli kihalt vagyonos birtokos család. Közülök Zsigmond III. Károly király alatt főbiztos volt. Ennek leánya Jozéfa Csányi Imre kapitány neje. Zsigmondnak testvérétől unoka öcscse Sallèr István 1755-ben Vas vármegye fő szolgabirája, ennek leánya Judith gr. Festetich Györgynek a Georgicon alapitójának volt neje.

Sallya család. 1651-ben III. Ferdinánd király által nemesítetett meg; a czímeres levél szerzők Sallya Péter, János és Benedek voltak.

Czimerök a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó tigris, mind a két első lábával egy egy vörös zászlót tartva, a paizs fölötti sisak koronáján vörös mezü kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös. [6])

Salm család. Gróf Salm Antal két fiával Xav. Ferenczczel M. Terézia királyasszony kamarásával és Károlylyal együtt az 1764. évi országgyülésen magyar honfiusitást nyertek. [7])

---

[1]) 1830. évi 16. törv. cz.

[2]) L. Histor. Herald Handbuch 809. és köv. lap. és Gothai grófi Almanach 1859. évre 701—702. lap.

[3]) Sitzungsberichte der kais. Akademie hist. phil. class. XXXII. Bd. II. Heft.

[4]) Pray, Hierarchia I. 258. és Haas Mih. Baranya 288. lap.

[5]) 1608. évi 15. törv. cz. a kor. u. és 1613, 8. törv. cz.

[6]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

[7]) 1764. évi 46. törv. cz.

Salmen család. Erdélyi szász eredetü család, melyből Salmen Sámuel 1814-ben magyar nemességet nyert, mely 1842 nov. 17-én hirdettetett ki.

A családnak most élő nevezetesebb tagja Salmen Ferencz szül. 1801. jan. 9. — 1846-ban főkormányszéki titkárból a szász nemzet Ispánjául választatott, és mint ilyen 1848. előtt a fő kormányszék tanácsnokai között foglalt helyett, 1850 után a megváltoztatott szászhatóságok kerületi főnöke, utóbb Bécsben a cs. kir. semmisitő legfőbb törvényszék tanácsnoka, 1861-ben a szászok visszaállitott ispáni méltóságaba lépett ujra, de még azon év végén az udvari kanczellária tanácsosa lett, 1862-ben nyugalmaztatott. A forradalom alatt szerzett érdemeiért 1854. april. 6-án ausztriai birodalmi báróságra emeltetett. Neje Salmen Karolina-Katalin, leánya Salmen Gotfried cs. k. őrnagynak, az 1814-ben megnemesitett Salmen Sámuel testvérének, a ki maga is „kriegsheimi" előnévvel megnemesíttetett. Ettől gyermekei 1. Eugen Ferencz szül. 1828-ban, a cs. kir. péncz-ügy őrsegnél szolgál, 2. Hermina szül. 1826-ban.

Salmis család. Gróf a Salmis et Neuburg Eck és testvérei Gyula és Miklós az 1563. évi országgyülésen honfiusitattak.[1] A következő évben nevezett Miklós Trencsén vármegye főispánságára is kineveztetett. 1574-ben fő hadvezér volt. Eck a történelemből mint győri parancsnok és császári hadvezér ismeretes. Gyula az 1574. és 1578. évben az ország határait vizsgáló bizottság tagjaúl neveztetett ki.

Veikárd 1606-ban mint tanácsos irta alá a bécsi békekötést. Ezeknek, úgy látszik, maradéka kihalt, mert 1687-ben már Salmis Károly-Otto honfiusitatott az országgyülésen [2])

Salom család. Somogy vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiajában.

Salomváry család. Zala vármegye nemes családai közé soroztatik Fényes E. Geographiai munkájában.

Saltzer család. *Lásd Kolosváry cs.*

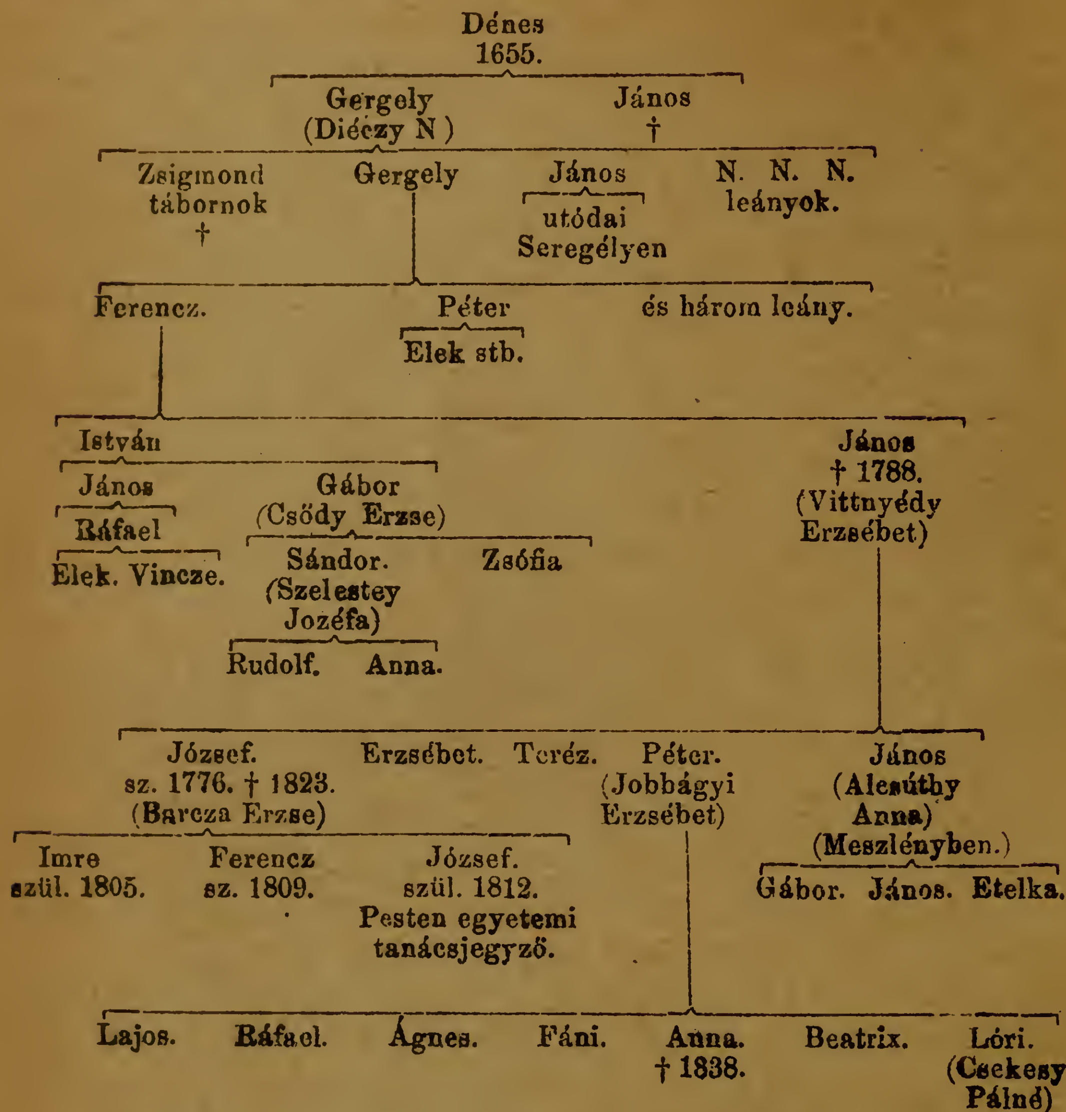
Saly család. (Salfai) Vas, Soprony, Zala vármegyei nemes család. A czimeres nemes levelet Saly Diénes kapta I. Leopold királytól 1655. táján, és az a szalavári conventben őriztetik. Egyszersmind a Vas megyei Salfa helységbeli birtokra adományt is nyert a

---

[1]) 1563. évi 77. törv. czikk.

[2]) 1687. évi 27. törv. czikk.

család, honnan a Szita családdal közösön előnevét írja. A családfa Dénestől kezdve következőleg [1]) sarjadzott le :

A család némely tagja Vas megyénél is viselt hivatalt. A most élők közül József Pesten a m. kir. Egyetem tanácsjegyzője.

Samarjay család. Első tudható törzse Samarjay Máté volt, polgári reform. prédikátor 1585-ben. Ennek három fiai voltak : Pál, Mihály és I. János. A két előbbi Bars vármegyében Szent-Benedekben Kopchár Annától Gyürky János feleségétől egy házrészt vett meg 1604-ben 17 ftért. [2]) Rólok többet nem tudhatni. I. János szüle-

[1]) Családi közlés szerint.

[2]) A garan sz.-benedeki Conventben Protoc. J. pag. 294. 1604. Anna Kopchár Joannis Gyürky consors portionem domus S. Benedicti Cottu Bars fnis 17 vendit Laurentio Horváth, ac Paulo et Michaeli filiis Mathaei Szamarjay."

tett 1585. febr. 21-én ;— Nagy-Szombatban lévén tanitó, ott Asztalos András gazdag polgár által bővebb kiképzés végett 1609-ben Heidelbergába küldetett; honnan visszatérvén, Halásziban nyert alkalmazást, és utóbb Superintendenssé választatott, és mint ilyen halt meg 1640-ben Nagy-Szombatban. [1]) Munkái következők: 1. Magyar Harmonia. Pápa 1617.—2. Az Helvetiai valláson való Ekklesiaknak egyházi Tzeremoniájokról és rendtartásokról való könyvecske az egy ügyüeknek tanitásokra közakaratbol iratott Samarjay János által. Lőcse 1636."

I. Jánosnak két gyermeke maradt: II. János és Katalin Horváth Györgyné, mind kettő Dunántúl Vas vármegyében Kemény-Egerszegen. Nevezett II. János, és általa neje Geistner Anna, és ettől született gyermekei Ádám, László, Éva és Katalin, továbbá sógora Horváth György és ennek gyermekei Horváth György, Márton, Ferencz és Ilona 1672. aug. 29-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által megnemesíttettek; és nemességök Vas vármegyében kihirdettetett.

II. Jánosnak megnevezett négy fia közül László lett a család tovább terjesztője, ennek fia volt Tamás, ki 1680-ben született, meghalt 1777-ben; lakott Fölpéczen Győr vármegyében, hol tanitó volt. E Tamás két fiat nemzett: Andrást és III. Jánost, ki Gömör vármegyébe származott, és hol — mint a táblázaton — láthatni unokája József 1837-ban Gömör vármegye aladószedője volt.

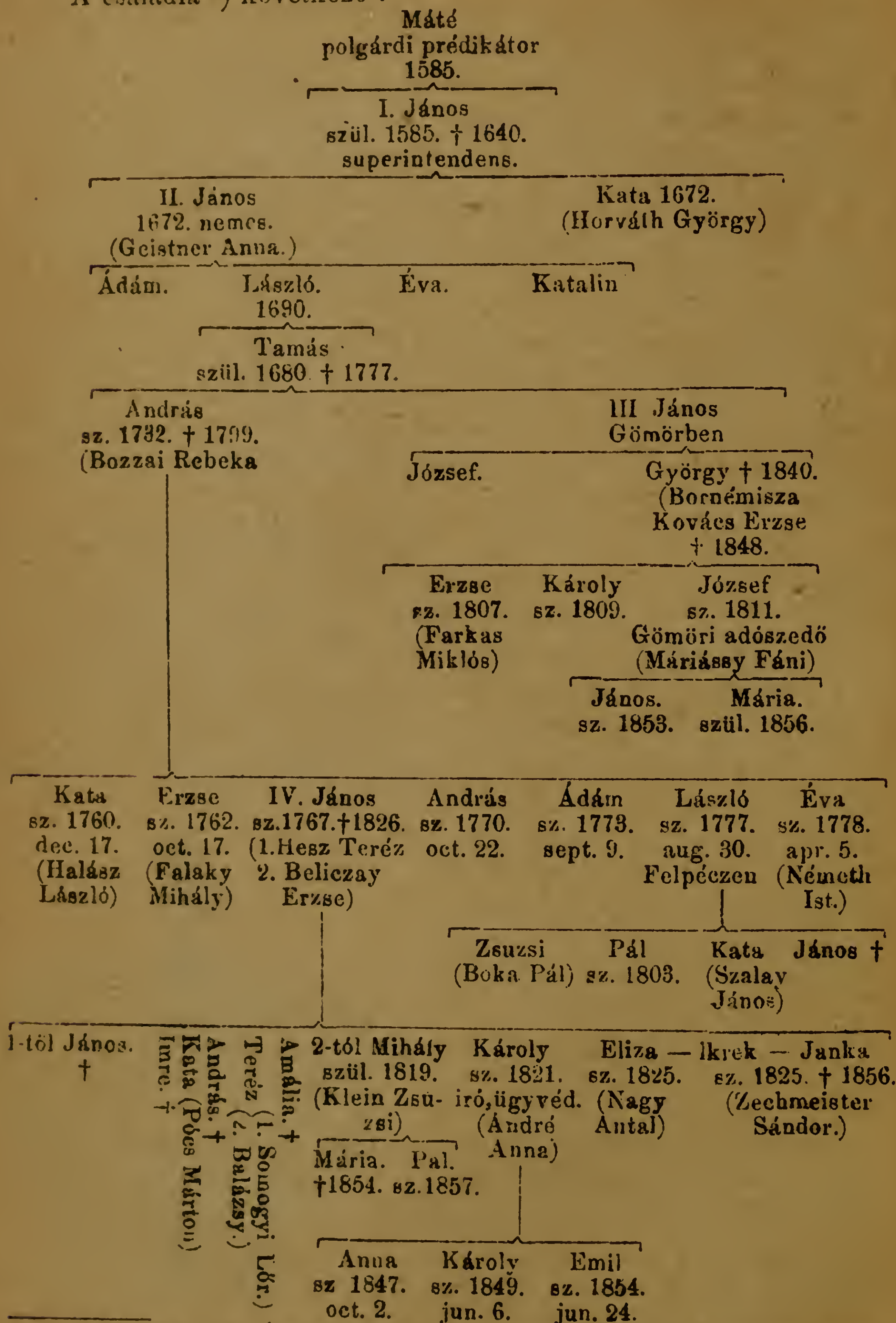
András szül. 1732-ben; meghalt 1799. mart. 31-én. Nejétől Bozzai Rebekától a táblázaton látható hét gyermeke született. Ezek közül IV. János, szül. 1767. dec. 27-én, meghalt 1826. oct. 22. Győr megyéből Komárom megyébe költözvén, Győr megyétől 1805. sept. 9-én nemesi bizonyitványt vett ki, mely Komárom vármegyénél 1806. april. 17-én kihirdettetett. Két rendbeli házaságából tiz gyermeke született; a második házasságából született többi közt Károly Rév Komáromban 1821. april. 6-án. Jelenleg Pozsonyban ügyvéd; mint iró

[1]) Magyar Irók, életrajz gyüjtemény, kiadja a sz. István-társulat I. kö t. 398.

1847. előtt költeményeivel, utóbb nyelvtani munkáival tünt föl. [1]) Nejétől André Annától három gyermeke van, kik a táblázaton láthatók.

A családfa [2]) következő:

[1]) Magyar Irók, Életrajz gyüjt. I. köt. 398–399. lapon életéből adatok, és kiadott munkái névsora olvasható.

[2]) Családi közlés szerint.

A család ágostai evang. vallású.

Czímere — mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas zöld téren könyöklő kar, kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös.

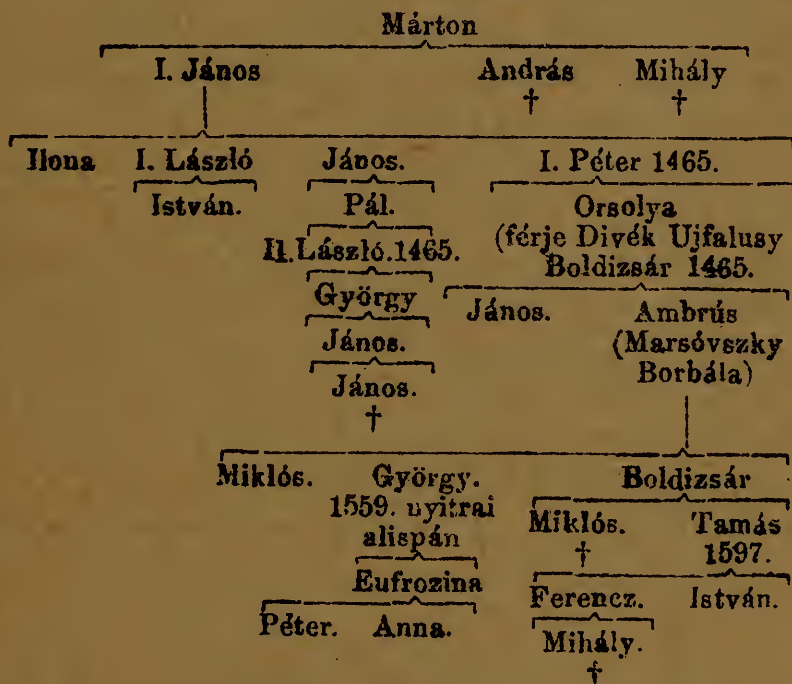
Sámbokréty család. (Sámbokréti) Nyitra vármegye egyik legrégibb adományos nemes családa, mely azon megyei Sambokrét helységről vette nevét. Első tudható törzse I. Károly király korában élt, és Trencséni Csák Máté ellen harczolt, nevét nem tudjuk, de az iratik róla, hogy a Csák Mátén nyert győzelem hirét ő vitte meg a királynak legelőször, tölgyfa ágakkal fölczifrázva, kezében tartva azon két kaszát, melyekkel akkor ő is viaskodott. [1]) És a két kaszát czímerül kapta.

1343-ban élt Sámbokréthy Horváth Miklós a Rudnai és Turcsányiak ügyében (arbiter) választott biró. [2])

A Sámbokréty család két vonalra szakadt, az egyik a nagy-sámbokréti és divék-ujfalusi, mely Nyitra megyében székelt, a másik vonal Kis-Sámbokréti előnévvel különböztetve Trencsin megyét lakja.

A család teljes nemzék rendét nem birván, így a két vonal közti összefüggést sem tudjuk kimutatni. A nagy-sámbokréti Sámbokréty vonal nemzékrende a XV. század elején Sámbokréty Mártontól kezdve a XVII. század végeig következő: [3])

I. tábla.

[1]) Budai Ferencz, Histor. Lex. III. 217. Bel. M. Notitia IV. 42.

[2]) Fejér, Codex diplom. tom. IX. vol. 1. p. 134.

[3]) Wagner, Mss. tomo LXX. p. 66. hol Márton de Sabokréth iratik, valamint okleyelekben is igy a XV. század közepén, valószinüleg röviditésből.

E családfa szerint I. Péternek leánya Orsolya, férjhez ment Divékujfalusi Jánosnak fiához Boldizsárhoz, ki magát ezután de Zavar et Sambokrét kezdé írni, és neje (valószinűleg mint fiusított leány) után utódai a Sambokréty nevet viselték.

Egy 1465. évi okmány szerint Ujfalusi Boldizsár maga, és ipja Sambokréty [1]) Péter deák (litteratus), valamint Sámbokréty Ipolth Istvánnak fia László, és ennek fia István neveikben is a zobori convent előtt eltiltá Kisfalndy Mihályt a Nyitrai Sámbokréti birtok megvételétől, Sámbokréty Pálnak fiát Lászlót pedig az eladástól. [2]) Ez oklevél igazolja, hogy Ujfalusi Boldizsár Sámbokréty Péternek leányát birta nőül. Azonban ha ezen okmányban említett László Ipolt Istvánnak fia, egy személy a táblán álló I. Lászlóval, akkor a táblán I. Péternek, I. Lászlónak és testvéreiknek nem János, hanem István nevü lett volna atyjok, mit eldönteni bővebb kútforrás nélkül nem lehet. Az oklevélben említett Pálnak fia László bizonyosan egy a táblán álló II. Lászlóval, miután atyjok is azonos.

Ambrúsnak fia volt azon György, kiről olvassuk, hogy 1559-ben Nyitra vármegye alispánja volt. [3])

Tamásnak emlékezetét Nógrád megy 1597. évi jegyzőkönyvében találjuk, midőn az általa zálog-jogon birt nógrádi birtokok végett Zelessényi Lőrincz özvegye Czudar Margit követelése iránt a Nógrád megyei alispán Osztroluczky Menyhért által Kis-Bossányban személyesen megtaláltatva, megidéztetett. [4])

Ezen I. táblázattól némileg különbözik a következő, a mennyiben I. Boldizsárnak fiát Tamás-Ambrusnak nevezi és feleségeül Szügyi Orbonás Ilonát mutatja, még is ezt, mely egy kir. kuria előtti perből vétetett amannál (a Wagnerfélénéi) hitelesebbnek kell tartanunk; de ez is igazolja, hogy a Sámbokréty család egyik ága Péternek léányában kihalásnak nézvén elébe, ezen leányt: Sámbokréty Orsolyát divékujfalusi Ujfalusy Boldizsár vette nőül, és ezzel Sámbokrét negyed részét kapta; élt zavari előnévvel is, fia Tamás Ambrus már Sámbokréty nevet viselt, de mellé divék-ujfalusi sőt zavari előnevet is használt. Felesége Orbonás Ilona volt. [5]) Ennek fia

---

[1]) Az oklevélben itt is „de Sabokréth“ áll.
[2]) Kaprinai Mss..B. tomo L. p. 63. 64.
[3]) Budai Fer. Hist. lex. III. 212.
[4]) Protocol. C. Neograd anni 1597.
[5]) Tehát nem Marsovszky Borbála, vagy ha igen, akkor két neje volt, és M. Borbálától születtek ez esetben Miklós és György fiai, kik ezen II. táblázaton nem állanak.

II. Boldizsár Kis-Bossányba telepedett, és Elefánti Györgynek leányát Magdolnát vette nőül, kitől ismét egészen más utódait mutatja a következő táblázat:

II. tábla.

Sámbokréty Orsolya
Ujfalussy Boldizsár.
1488.

Sámbokréty Tamás Ambrús
(Orbonás Ilona)
1518.

II. Boldizsár.)
(Elefánty Magdolna)

- István.
  - Éva †
  - Erzse b. Révay Zsigm. Tamás)
  - Eszter (Stirbich Horváth Pál)
  - Ilona (Trajtler Izrael)
- Boldizsár. †
- András. †
- Ferencz (Ocskay Mária)
  - Mihály.
    - Magdolna (Paczolay)
    - Mária Divéky János)
  - Zsófia (Visky János)

Ugyancsak a Nyitra megyei Sámbokréty család egy másik ágának nemzékrendét feltárja előttünk nehány ízen a Sámbokréty család részére Báthori Miklós országbiró nevében nebojszai Balogh Gergely itélőmester által 1579-ben kiadott oklevél, [1]) mely a Roson családból származott atyafiaknak a Roson családi javakból barátságos egyezség folytáni kielégitéséről szól, és melyből következő származás tünik ki:

III. tábla.

Sámbokréty N.
(miticzi Roson Anna)

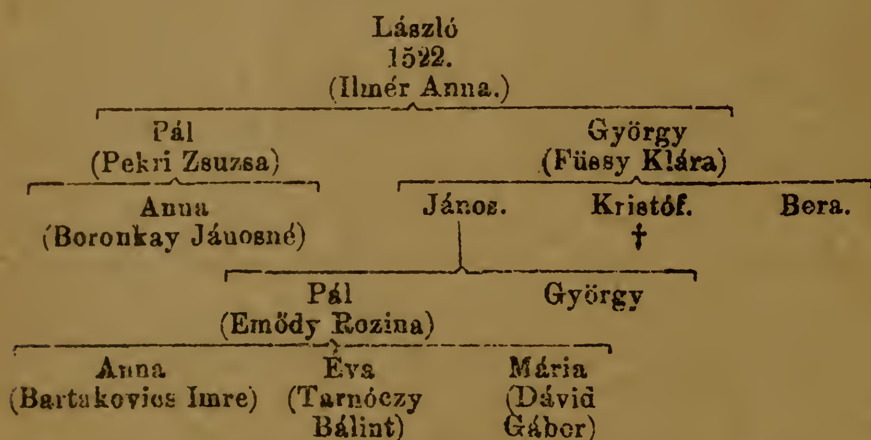
- idősb Miklós
  - János. 1579.
  - György. 1579.
  - Pál. 1579.
  - Bora. (dritho-mai Bugar György)
  - Dorra (adamo-veczi Kuzel Miklós)
  - Ilona
  - Anna
  - Magdolna
  - Kata †
    - Anna.
- Mihály.
  - ifj. Miklós.
    - Miklós.
    - Pál.
  - Pál 1579.
  - Margit. (Wratislavi Márton nemes özvegye)
- Benedek
  - Miklós.
  - János.
  - Margit.
  - Magdolna.

[1]) Kelt Nabojszán 1579. in festo transfigurationis Dni. Az eredeti Csery Józsefnél.

Tán e családfán álló valamelyik Pál az, ki Báthory Kristóf udvari irnoka volt 1581-ben [1]) és tán ennek fia azon székely-udvarhelyi Sámbokréty Miklós, ki 1620. jul. 4-én Udvarhely széki biró volt és adomány levelet nyert járásfalvi, czibrefalvi stb. birtokaira; [2]) mert azt bajos elhinni Kállay-val, hogy ez eredeti törzsökös székely lett volna, habár magát udvarhelyi prédikatummal látta is el.

Az imént közlött két rendbeli családfák közül szintén egyikhez sem tudjuk csatolni azon Sambokréty Lászlót, ki 1522-ben élt és Ilmér Annával ily nemzékrendet [3]) terjesztett:

IV. tábla.

A kis-sámbokréti Sámbokréty Trencsin megyei vonal 1734. jul. 5-én Trencsin vármegye közgyülésén nemzékrendét bemutatván, azt fölfelé nyolcz nemzedékig igazolta [4]) és arról bizonyitványt nyert.

A nemesi összeirásokban évenkint a következőket találjuk.

1736-ban Pál és Tamás testvérek, továbbá László és József, ez utóbbi Harrach ezredbeli százados, mint Kis-Sámbokréten előkelő birtokosok, ellenben Miklós, ki Csongrád megyébe költözött, azután István, János és annak fiai Miklós és ifj. János, valamint Gábor, Mihály, Mátyás, András, és Nyitra megyébe költözött János, csak mint kis-sámbokréti curialisták iktattattak a nemesi lajstromba.

1748-ban az alsó- járásban összeirattak Pálnak és Gábornak

---

[1]) Kállay, Székely nemzet 279. lap.
[2]) Ugyanott.
[3]) A Deméndy-Theszéry-féle perbeli genealogia szerint.
[4]) Szontagh D. közl. szerint.

örökösei, és László; Kis-Sámbokréten pedig István, András, Gábor, idősb és ifjabb János.

1768-ban Sámbokréten laktak Miklós fiai Imre és Miklós, azután András, Ádám, és ennek fia szintén Ádám, továbbá István és fia András, Kristóf és fiai István és János; Mihály fiával Lászlóval, János fiaival Jánossal és Györgygyel, Gábor fiaival Jánossal és Andrással, nem különben legidősb János, György, és András.

1803-ban Kis-Sámbokréten laktak: András, Imre, András, János, István, Mihály és ennek fia Mihály, azután idősb János, József és Gábornak örökösei, és ifjabb János és ennek fiai Ádám, János és Imre, végre ifj. András egyedül.

Az 1837. évi összeirás szerint Kis-Sámbokréten találjuk Andrást, Imrét, Mihályt, és ennek fiát Mihályt; továbbá Istvánt, Jánost és ennek fiait Jánost és Istvánt, majd Józsefet és ennek fiát szintén Jószefet, és ennek is már fiait Lászlót és Emilt; azután Ádámot fiával Lászlóval, valamint idősb Jánost, és fiait Jánost és Andrást és végre Gábornak örököseit.

Legvégül meg kell jegyeznem, hogy az itt közlött táblázatokon azon Pétert sem tudjuk kimutatni, kinek leánya Sambokréty Márta 1545-ben Aranyady Damián itélőmester felesége volt. [1])

Sámboky család. Ily nevű nemzetség (genus) Francziaország champagnei tartományából szakadt hazánkba az Árpádok korában. [2])

E nemből származott utódok megtarták-e a Sámboky nevezetet? és e nemzetségből eredt-e az ismeretes kir. tanácsos és történetiró Sámboky János (Sambucus), ki 1581-ben Bonfini historiáját toldalékkal és országgyülési törvényczikkekkel együtt Frankfurtban kiadta, — nem tudjuk. Ő szül. N.-Szombat 1531. jul. 15-én, atya Péter volt. Egyik huga Panny Jánoshoz ment férjhez. Meghalt Bécsben 1584. jun. 13. Iratik neve Szamboczky-nak is. [3])

Nyitra megyében 1660-ban Sámboky Anna Viszocsányi máskép Syprák László neje volt.

Volt Sámboky máskép Nagy nevű család is, *lásd Nagy cs.*

Sámé család. (Sámelyi) Szatmár megyében fekszik Sarolyán-

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 16.
[2]) Kézai Simon krónikája, Endlicher Monumentaiban p. 126. Horvát István Magyarország gyökeres nemz. 76. lap.
[3]) Kölcsey Vincze K. Nemz. Plutárk I. 150.

hoz közel a Sámelyi puszta, mely azelőtt népes helység volt, és Samelházának neveztetett. Ezt hajdan a most is fennlévő Sámé nemzetség egészen birta; és 1411-ben perbe idézte Dománhidy, Mándy és Istvándy Györgyöt, és Sámelházi Kónya Lászlót a Sámelházi határon elkövetett hatalmaskodás miatt. [1])

1421-ben Sámelházy Gergely, Sámé Mártonnak fia több rokonával birta. [2])

1424-ben Sámelházy Balás, Jánosnak fia, és másik Sámelházy Balás, Márknak fia a sámelházi és malonthai határt Majtis határától megkülönböztették.

1428-ban Sámelházy Gergely és Balás Sámelhazán saját nemes telkeikben új királyi adomány által megerősítettek.

1448-ben Sámelházy László birtokos társaival Sarolyáni Jánossal és Pátyody Lászlóval Sámelháza határát újra megjárattak.

1449-ben Sámelházy László Sarollyáni Jánossal együtt Szatmár megyei Bere, Majtis, és Mánd helységekben részbirtokára királyi adományt vitt. [3])

1486-ban Sámelházy János a zsarolyáni nemesek Szekeresi birtokának hatalmas elfoglalása tárgyában tanúskodott. [4])

1507-ben már Sámelháza elpusztult, és idővel a most is élő Sámé család is birtokában mind inkább megfogyott.

Sámi család. (Sámi) Sámi nevü nemes család él Szabolcs vármegyében; lehet, hogy a Szatmár megyei Sámé család egy ágazatát képezi, miután Sám vagy Sámi nevü helységet vagy pusztát, melyről előnevét igényli, Szabolcs vármegyében nem találunk.

A Sámi családnak egyik ága Kraszna megyében Borzáson és Bülgözdön birtokos, névszerint Imre özvegye Géczi Zsuzsánna. Sámi Jánostól következő nemzedék [5]) terjed:

János.
- I. László (Királyi Jánka.)
  - András.
  - II. László.
  - Béla.
- János (Vargyasi Anna)
  - Gabriella
  - János
- Imre (Lugasi Amália)
  - N. fiú.
  - N. leány.

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 219.
[2]) Ugyan ott.
[3]) Ugyan ott II. 25. 215. 243.
[4]) Teleki Hunyadiak kora XII. 327.
[5]) Török Antal közl.

I László a kolozsvári reform. fő tanodában történelem és politikai tudományok tanára; János megyei csendbiztos 1861-ben.

Sámphir család. Sámphir máskép Samphirovics Emánuel 1800-ban I. Ferencz király által emeltetett nemességre. Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. osztály vörös udvarában hátulsó lábain arany oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot tartva; a 2. és 3. osztály kék udvarában hármas halom középsőjéről arany szölötőke, megrakva fürtökkel emelkedik fel. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a bal lábával arany békepálczát (caduceus) tart. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüst kék. [1])

Sándor család. (Slavniczai nemes, bajnai gróf) Trencsin vármegyének tős gyökes családa, mely Slavnicza ősi székhelyének máig birtokában van. A Nozdroviczky család állítása szerint a Slavniczai Sándor család a Nozdroviczky és Zamaróczy ősrégi családokkal közös törzsből származnék, ezt bizonyítaná állítólag egy 1338. évi adománytlevél, melynek a gróf Sándor ág levéltárában kellene lennie, és mely a vérségi és jog közösséget mutatná; ugyan ezt igazolná egy, a budai káptalan előtt 1411-ben a kis-szlavniczai és szkalkai birtokra vonatkozó egyezség levél, melyből az tűnnék ki, miszerint az egyezkedők közös törzsből eredvén, Nozdrovicz, Kis-Slavnicza és Szkalka ősi birtokaikat egymás közt felosztották, és hogy Sebestyénnek Péter fiának Nozdrovicz, Péternek Jakab fiának Kis-Slavnicza, és Szkalka, később Zamárd helysége pedig a Zamaróczy családnak jutott legyen. Azonban ezen összekötettés annyiban ellenkezik a Sándor család származási rendjével, a mennyiben azon Sandrin, kitől a Sándor család nevét és eredetét vette, nem Pétertől, hanem Tamástól ered, a mely Tamás Bechich de Kaszának neveztetett és 1472. és körül élt. [2])

A Sándor család okmányai szerint Kaszai Bechich N-nek (kereszt nevét nem tudjuk) fiai Kaszai Bechich Tamás és György testvérek és amannak legidősb fia Miklós 1456-ban Slavnicza helységre uj adomány levelet szereztek; ezen Tamástól a család következőleg [3]) sarjadzott le napjainkig:

---

[1]) Adami scuta gentil. tomo XI.

[2]) Szontagh Dan. közl.

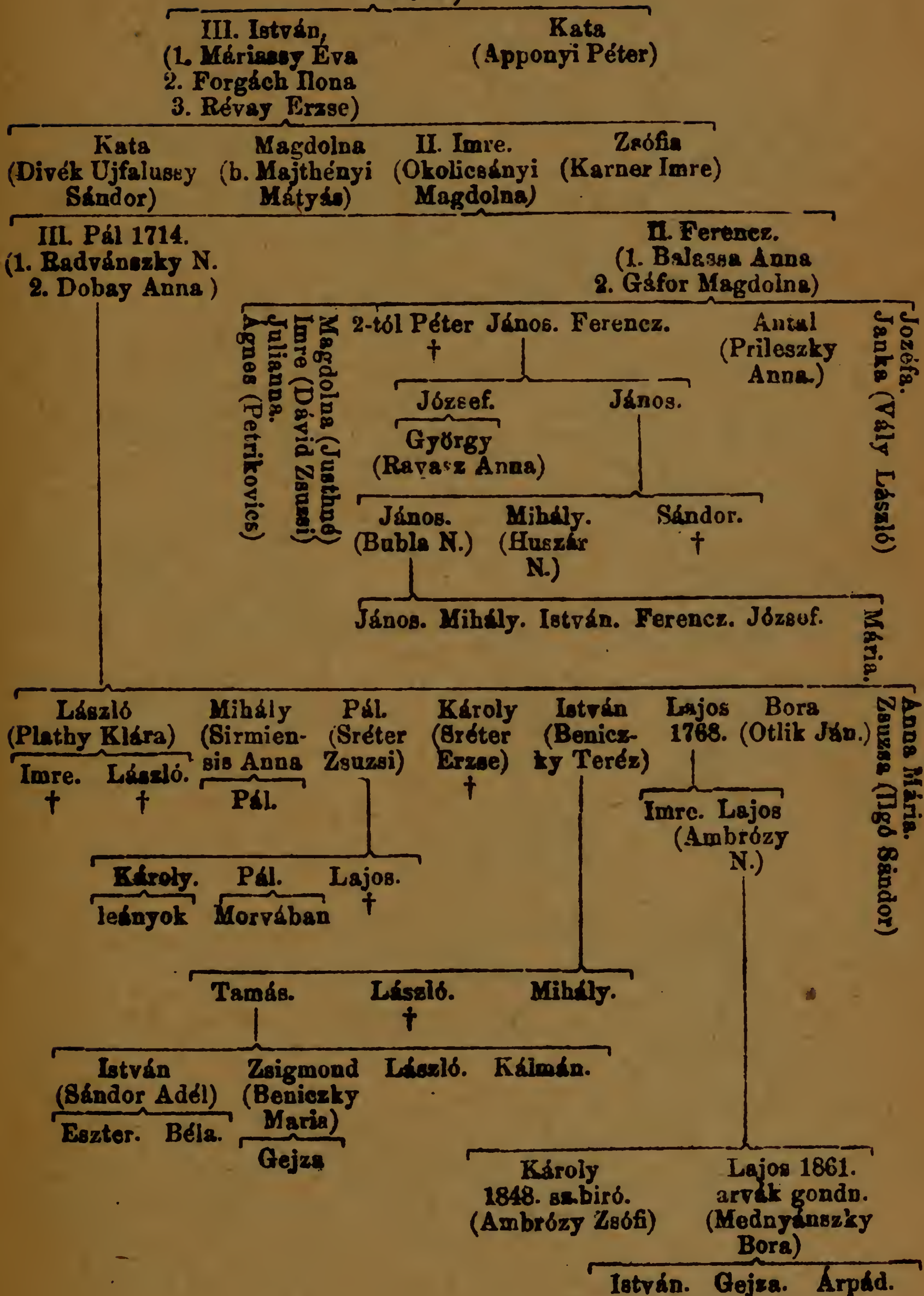
[3]) Lehoczky Stemmat. II. 249. 350. Wagner Mss. tomo LXX. pag. 232. — Schönfeld Adelslexic. II. 233. — Góthai Histor. herald. Handbuch. 844. lap csak Lehoczky után irja le adatait.

I. tábla.

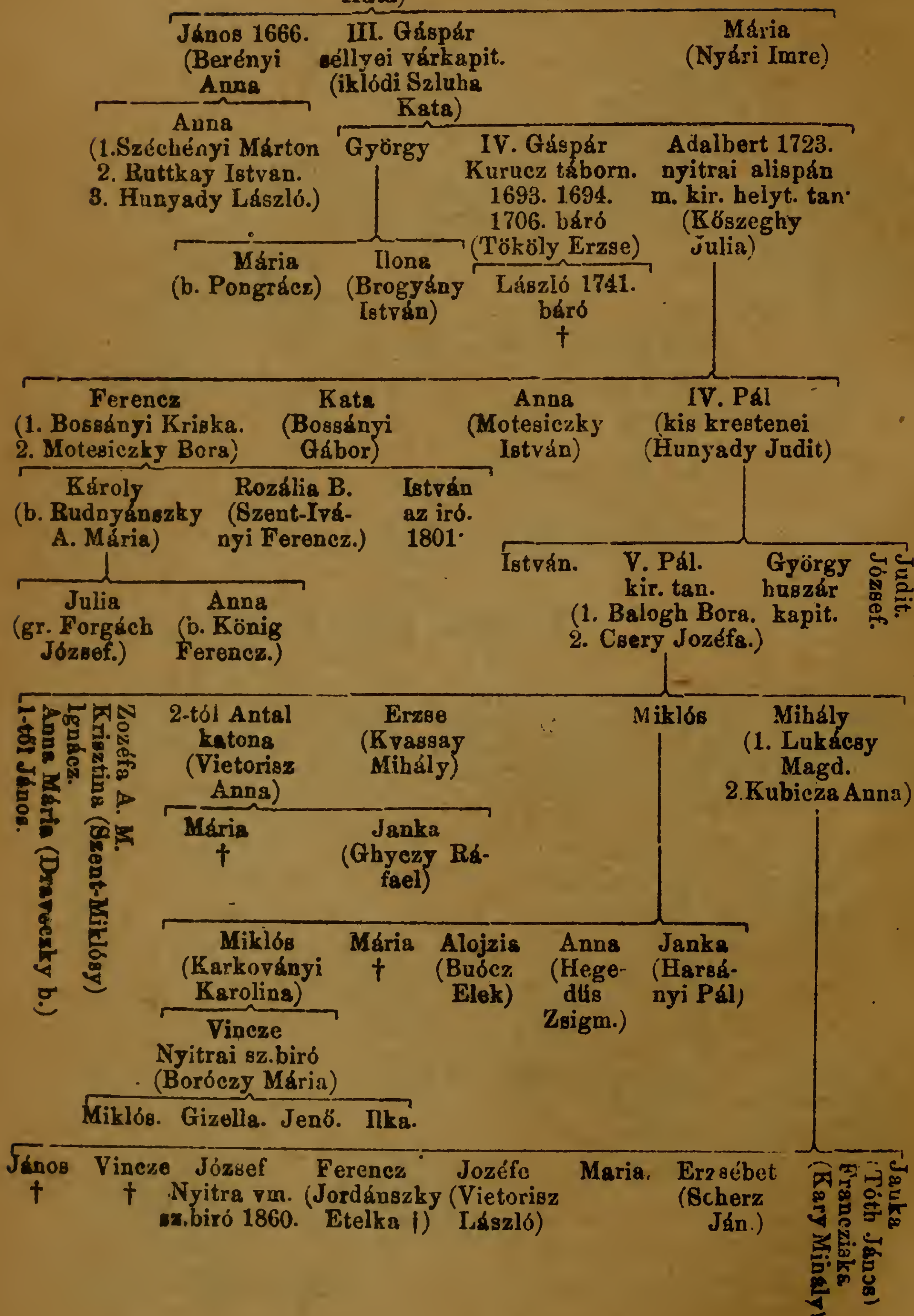
Kassai Bechich N.

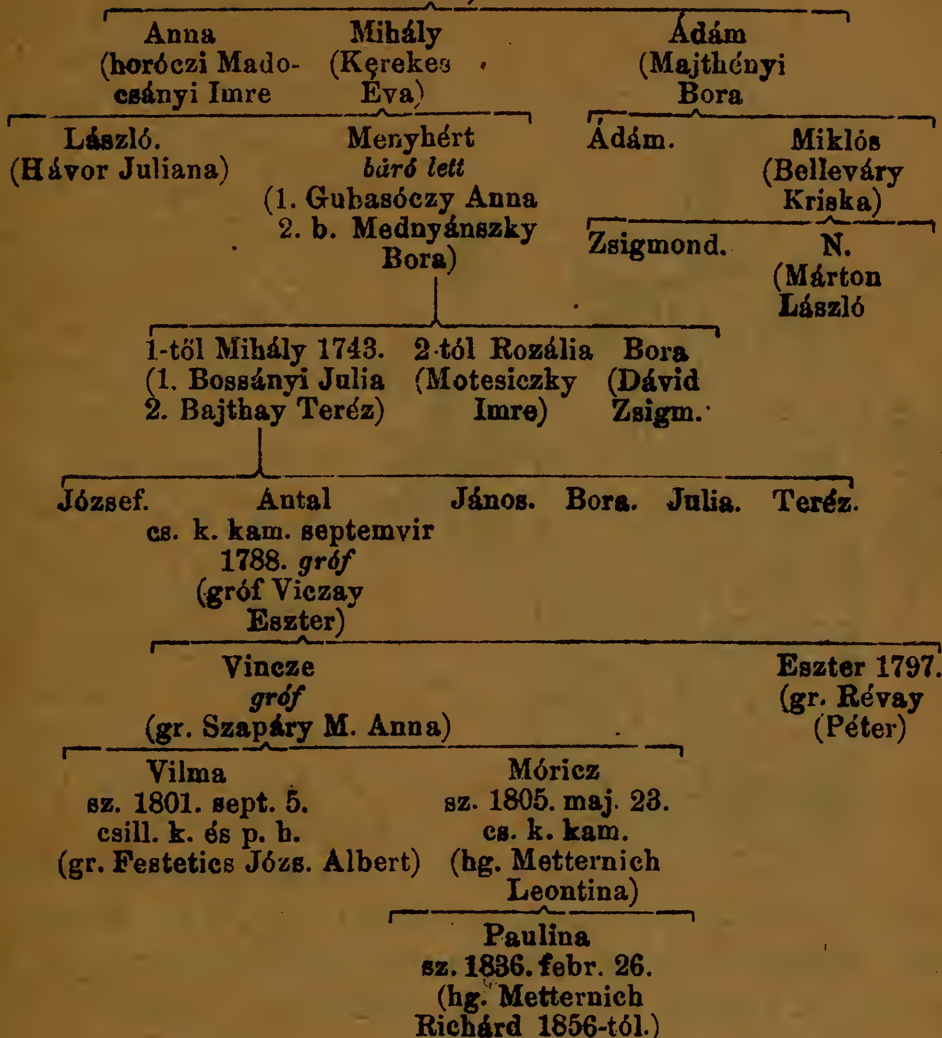
- Bechich Tamás 1456.
  - I. Miklós 1456.
  - Adalbert 1472.
  - Sandrin kitől a *Sándor* családnév
    - Márton 1517. *Sándor de Slavnicza* (Chlevenszky Ilona)
      - II. János 1552. (1. Koloni Sólyom Kata. 2. Apponyi Kata.)
        - I. István. 1570. (Rakolubszky Kata)
          - Margit. (1. Rajcsányi György) 2. Gyepes Farkas)
          - Erzse. (Rajcsányi Boldizs.)
          - Zsófia. (Rajcsányi Pál)
          - Anna. (Simonyi Mózses)
        - I. László (Tökés-Ujfalussy Erzse.)
          - III. János. alnádor 1616. (Aranyady Dora)
            - I. Imre trencséni alisp. 1637. (nádasdi Darabos Krisztina) — *Folyt. II. táblán.*
            - II. István †
            - Erzse. (b. Pongrácz János)
            - Zsuzsi (ákosházi Sárkány Miklós)
            - I. Ferencz. (báró Rottal Kata) — *Folyt. III. táblán.*
          - II. Adalbert. †
          - II. Ggyörgy (Motesiczky Anna)
            - Pál. †
            - Kata. †
            - Zsuzsi. †
          - II. László nyitrai alispán (nebojszai Balogh Erzse) — *Folyt. IV. táblán.*
          - Bora (gáti Török Fer.)
      - II. Miklós (Sóky Anna)
        - I. Menyhért.
        - III. Miklós.
          - III. Adalbert.
          - III. László.
          - II. Gáspár.
      - Borbála 1540. (Rédeky János.)
      - I. Gáspár 1556. trencsini alispán (1. Schvela Margit 2. Baracskay Kata
        - I. Pál (Motesiczky Anna.)
          - Zsuzsa (Sirchich György
          - Kata (Borcsiszky György)
      - Margit 1564.
- I. György 1456.
  - Jakab
  - János ?

II. tábla.

I. Imre, ki az I. táblán. 1637. alispán (n. Darabos Krisztina)
III. István, (1. Márissay Éva 2. Forgách Ilona 3. Révay Erzse)
Kata (Apponyi Péter)
Kata (Divék Ujfalussy Sándor)
Magdolna (b. Majthényi Mátyás)
II. Imre. (Okolicsányi Magdolna)
Zsófia (Karner Imre)
III. Pál 1714. (1. Radvánszky N. 2. Dobay Anna)
II. Ferencz. (1. Balassa Anna 2. Gáfor Magdolna)
Ágnes (Petrikovics)
Julianna.
Imre (Dávid Zsuzsi)
Magdolna (Justhné)
2-tól Péter †
János.
Ferencz.
Antal (Prileszky Anna.)
Janka (Vály László)
Jozéfa.
József.
János.
György (Ravasz Anna)
János. (Bubla N.)
Mihály. (Huszár N.)
Sándor. †
János. Mihály. István. Ferencz. József.
Mária.
László (Plathy Klára)
Imre. †
László. †
Mihály (Sirmiensis Anna)
Pál.
Pál. (Sréter Zsuzsi)
Károly (Sréter Erzse) †
István (Beniczky Teréz)
Lajos 1768.
Bora (Otlik Ján.)
Zsuzsa (Ilgó Sándor)
Anna Mária.
Imre.
Lajos (Ambrózy N.)
Károly.
Pál.
Lajos. †
leányok
Morvában
Tamás.
László. †
Mihály.
István (Sándor Adél)
Eszter.
Béla.
Zsigmond (Beniczky Maria)
Gejza
László.
Kálmán.
Károly 1848. sz.biró. (Ambrózy Zsófi)
Lajos 1861. arvák gondn. (Mednyánszky Bora)
István.
Gejza.
Árpád.

III. t á b l a.

I. Ferencz ki a II. táblán.
(báró Rottal Kata)
János 1666. (Berényi Anna)
III. Gáspár séllyei várkapit. (iklódi Szluha Kata)
Mária (Nyári Imre)
Anna (1. Széchényi Márton 2. Ruttkay Istvan. 3. Hunyady László.)
György
IV. Gáspár Kurucz táborn. 1693. 1694. 1706. báró (Tököly Erzse)
Adalbert 1723. nyitrai alispán m. kir. helyt. tan. (Kőszeghy Julia)
Mária (b. Pongrácz)
Ilona (Brogyány István)
László 1741. báró †
Ferencz (1. Bossányi Kriska. 2. Motesiczky Bora)
Kata (Bossányi Gábor)
Anna (Motesiczky István)
IV. Pál (kis krestenei (Hunyady Judit)
Károly (b. Rudnyánszky A. Mária)
Rozália B. (Szent-Iványi Ferencz.)
István az iró. 1801.
István.
V. Pál. kir. tan. (1. Balogh Bora. 2. Csery Jozéfa.)
György huszár kapit.
József.
Judit.
Julia (gr. Forgách József.)
Anna (b. König Ferencz.)
1-től János.
Anna Mária (Draveczky b.)
Ignácz.
Krisztina (Szent-Miklósy)
Zozéfa A. M.
2-től Antal katona (Vietorisz Anna)
Erzse (Kvassay Mihály)
Miklós
Mihály (1. Lukácsy Magd. 2. Kubicza Anna)
Mária †
Janka (Ghyczy Ráfael)
Miklós (Karkoványi Karolina)
Mária †
Alojzia (Buócz Elek)
Anna (Hegedűs Zsigm.)
Janka (Harsányi Pál)
Vincze Nyitrai sz. biró (Boróczy Mária)
Miklós. Gizella. Jenő. Ilka.
János †
Vincze †
József Nyitra vm. sz. biró 1860.
Ferencz (Jordánszky Etelka †)
Jozéfa (Vietorisz László)
Maria.
Erzsébet (Scherz Ján.)
(Kary Mihály)
Francziska
Janka (Tóth János)

Visszatekintve a származati táblázatokra, Bechich Tamásnak fia Sándor vagy Sandrin, mint Slavniczának örököse Slavniczky néven fordúl elő, de fia Márton magát atyja nevéről már Sándor Mártonnak és pedig Slavniczai előnévvel nevezte, és 1517-ben már igy találjuk nevét írva.

Mártonnak egyik leánya Borbála, Rédeky Istvánnak özvegye, 1542-ben testvéreire Miklósra és Gáspárra ruházta özvegyi jogait, és ezt 1564-ben is megerősíté.

I. Gáspár 1556-ban Trencsén vármegyének alispánja volt.

1598-ban III. Miklósnak özvegye Chomory Sára, Chomory Gergelynek Dubraviczky Katalintol való leánya, részbirtokait Zólyom

megyei Dubraviczán, Hont megyei Szászdon, Szemeréden, N.-Kereskényben, Kóváron, Apáthiban, Bátorfalván, Terbegeczen, Heves megyében Tisza-Kenderen Ecsegen, Szepes megyében Farkasfalván, Kaczlingon, Rakiczon 150 fban zálogba adja nővérének Chomory Erzsébetnek Asgúthy György nejének, [1]) ettől Nyitra megyei N. Emőkén és Gyarmaton 3 teleknek 100 fton ki váltására jogot nyervén. [2])

1599-ben II. György és Mihály örökösei osztályos egyezségre léptek a Trencsin városában fekvő ház és a vaszkai és kamencsáni birtok iránt, mely egyezmény 1661-ben hitelesítetett.

III. János, az alnádor, 1612-ben Trencsin városában egy házat vesz Buday Margittól, Ferenczffy Miklós özvegyétől. 1616-ban őt gróf Thurzó György nádor mint meghitt barátját, és az ágostai vallásnak — úgymond — hű követőjét végrendeletének végrehajtójául nevezte ki. 1618-ban mint itélőmester az ország határainak vizsgálására küldetett ki. [3]) 1621-ben Bethlen Gábor híve volt, és Thurzó Imrével őt küldé a niklosburgi béketanácskozásra. [4]) Ezen Jánostól ered a slevniczai Sándorok striczei vonala, testvérétől II. Lászlótól a mai grófi ág. [5])

---

[1]) Kinek anyja szintén Dubraviczky Kata volt, leánya Dubraviczky Jánosnak Kóváry Ilonától.

[2]) Szentbenedeki Convent Protoc. G. p. 640.

[3]) 1618. évi 12. törv. cs.

[4]) Pethő Gerg. M. krónika, 197. lap.

[5]) Szükség itt megjegyeznünk, hogy az I. táblázati nemzékrend, melyet Szontagh Dániel közlése szerint tartottam meg, némileg különbözik a Wagner

A sztriczei vonal.

III. János alnádornak Aranyady Dorottyától két leánya [1]), és három fia maradt: István [2]), Imre és I. Ferencz, kinek ivadékát a III. tábla mutatja.

I. Imre 1637. és 1638-ban Trencsin vármegye alispánja és országgyülési követe volt, a midőn az ország határait vizsgáló küldöttségnek is tagja lett. [3]) Egy fia III. István maradt. Ennek fiától II. Imrétől unokái III. Pál és II. Ferencz 1714-ben eladták Trencsin városi házukat 950 ftért gr. Illyésházy Miklósnak.

III. Pálnak fia I. Lajos 1786-ban vett Trencsin városában belső telket, és azt az oda való ágostai evangelikusok temploma épitésére ajándékozván, az egyház épitését is bőkezüen segitette. Unokái közül Károly 1848. előtt Trencsin vármegyének főszolgabirája volt; és egyszersmind a lázi evang. egyház főfelügyelője. Testvére III. Lajos 1861-ben Trencsin megyei árvák gondnoka.

II. Ferencznek ágán két rendbeli házasságából származott utódai többnyire Slavniczán laktak, tán ez ágon álló azon Mihály, ki 1804. aug. 17-én halt meg.

A lúki vonal.

A másik fövonal III. Jánosnak fiától I. Ferencztől veszi kezdetét, és lúki vonalnak is neveztetik.

I. Ferencznek nejétől Rottal Katalin báró leánytól egy leánya, két fia: János és III. Gáspár maradtak. Amaz, mint magba szakadó, mert Berényi Annától csak leánya Anna maradt, 1666-ban

---

Mss. LXX. kötetében találhatótúl; a különbség ez: Wagner szerint Mártonnak fia Gáspár, (az I.) ennek ozori Schvehla Margittól fiai István, Miklós, ki kihalt, és I. László, — Istvánnak csak leányai maradtak, mint a táblán áll; de Lászlónak voltak fiai II. László, kinek nejétől Balogh Erzsebettől azután úgy foly a leszármazás, mint itt a III. táblán, ezen II. Lászlónak voltak Wagner szerint fiai: Albert, György és János is az alnádor, ama kettő kihalt, János alnádortól úgy jő le a nemzékrend, mint itt a II. táblá. Ez a különbség! melyik a valóbb? el nem dönthetem adatok hiányában.

[1]) Tán e leányok egyike, vagy ezekhez tartozó testvér azon Sándor Fruzsina is, ki 1637-ben mint Paksy János özvegye Hont megyében Siglisbergen Dóczy Zsigmondtól 3 telket veszen 200 ftért zálogba. Lásd Szentbenedeki Convent protoc. M. pag. 5. és Fasc. 26. nro. 6.

[2]) Ez István csak Wagnernál áll id. h.

[3]) 1638. évi 37. törv. cz.

birtokát Kis-Neporáz helységet Szászi János szerémi püspöknek örökösen eladta.

III. Gáspár séllyei várkapitány, és jó kapitány volt, egy török ütközetben golyó sodorta el bal lábát [1]) Nejétől iklódi Szluha Katalintól három fia maradt: György, IV. Gáspár és Adalbert. Ez első leányaiban kihalt.

IV. Gáspár Tököly Imrének sógora, nőül birván Tököly Erzsébetet; e viszonynál fogva is Tökölynek híve és egyik fő vezére, tábornoka, s bujdosásában is 1693. 1694-ben is hü követője [2]) Azonban utóbb haza jött, és az udvar kegyébe jutott, mert 1706-ban báróságra emeltetett. [3]) 1715-ben az országgyülés által a vallási ügyben, úgy a rendszeres munkálatok, valamint Trencsinben a Vág szabályozása ügyében küldöttségi tagúl választatott, [4]) az 1723. évi országgyülés pedig rendelé, hogy a fölség Morvaországban lévő adósságait az adósokkal kifizettesse. [5]) Ága fiában László báróban, ki 1741-ben még élt, kihalt.

Testvére Adalbert 1723-san Nyitra vármegye alispánja és követe, az 1723. évi országgyülésen a határvizsgáló küldöttség tagjáúl neveztetett, és Morvaországban levő adósságai kifizettetése is elrendeltetett. Utóbb (1730-ban) m. kir. helytartósági tanácsos lett. Nejétől Köszeghy Juliannától két fia maradt: Ferencz és IV. Pál.

Ferencznek fia volt többi közt azon Sándor István (szül. Lukán Nyitra megyében), ki többi kiadott müvei közt főleg „Magyar könyvesháza“ (Győr, 1802.) és „Sokféle“ czimü 12 kötetes (Győr 1791—1801.) munkái által a magyar irodalomnak nevezetes szolgálatot tett; [6]) és örök emléket állított magának azon nagy-

---

[1]) Adami Ms. a n. muzeumban 4-rét. lat. 182. sz. — Azoban Lehoczky szerint (*Stemmat. II. 350. lap.*) ki gyakran téved; ezen Gáspár Jánosnak lett volna fia, és Sélyénél esett volna el 1621-ben; a mi meg nem állhat, mert akkor fia Gáspár a Tökölyféle tábornok, ki még 1728-ban is élt, ha atyja 1621-ben elesett volna, akkor fia 1723-ban már száz évesnél több lett volna. Tehát ha elesett is III. Gáspár (hogy megsebesült, azt a másik forrás is mondja) akkor is Lehoczkinál az évszámban kell hibának lenni, és az tán 1663-nál is később történt.

[2]) L. Tököly Imre naplóját 1693. 1694. évekről, kiadva a m. akademia által.

[3]) Adami id. h. Lehoczky II 350. és I. 170.

[4]) 1715. évi 20. 59. 89. törv. cz.

[5]) 1723. 81. törv. cz.

[6]) L. munkái sorozatát Magyar Irók II. köt. 275. lap.

szerü hazafiúi adakozása által, mely szerint összes könyvtárát, érem-, földabrósz- és képgyűjteményét és még tizezer ftot a magyar Akadémiának ajándékozott. (L. 1827. évi 12. törv. cz.)

IV. Pálnak fia V. Pál kir. tanácsos volt. Számos gyermekeitől való utódait mutatja a táblázat; közöttök Vincze a legutóbbi időkben Nyitra megye szolgabirája.

A grófi ág.

Ez ágat I. Lászlónak fia II. László alapitá, ki 1622-ben régi nemességében megerösitetett, 1625-ben Slavniczán lévő kuriájára és részbirtokára új királyi adományt vitt. Nyitra vármegyének alispánja és az 1625. 1635. és 1638. évi országgyülésen követe volt, a midőn mindig a határvizsgáló küldöttségek tagjáúl, 1638-ban egyszersmind a száraz vámok tárgyában is megválasztatott. [1]) Nejétől nebojszai Balogh Erzsébettől egy leánya, két fia maradt: Ádám unokáiban kihalt, Mihály Kerekes Évát, vette nőül ettől két fia maradt: László, ki fiaiban kihalt, és Menyhért, ki mint Nyitra megyei követ az 1715. évi országgyülésen a határvizsgáló küldöttség tagja lett. [2]) Nemsokára báróságot nyert. [3]) Első nejétől Gubasóczy Borbalától több gyermeke közül való Mihály, ki 1743-ban (már mint báró) a Farkas és Lipthay családtól Komárom megyei kömlödi birtokot szerzé [4]) Első neje Bossányi Julia, a második Bajthay Teréz volt, ettől született többi közt fia Antal cs. kir. kamaras, és a hét személyes tábla ülnöke; ki 1788. aug. 27-én grófságra emeltetett. Feleségétől gr. Viczay Esztertől egy fia maradt: Vincze, a bajnai, biai, bothi és rárói uradalmak örökös ura, cs. k. kamarás, ki 1770. aug. 16-én vette nőül gróf Szapáry M. Annát, ettől születtek gyermekei: Vilma gr. Festeticsné, és Móricz hazánk egyik legkitünőbb és nevezetesebb lovarja, kinek nejétől herczeg Metternich Leontinától csak leánya Paulina örököse él, szintén herczeg Metternich Richardné.

A családnak Trencsin vármegye nemesi összeirásában következő sorozatát [5]) találjuk:

1768-ban Slavniczán lakott Mihály és János, és ez utóbbi

[1]) 1625 : 23. — 1635 : 55. 1638 : 87. és 72. törv. czikkek.
[2]) 1715 : 59. törv. cz.
[3]) Az évszámát nem tudhatni; 1715—1743. évi időközbe tehetjük csak.
[4]) Fényes, Komárom várm. 155. lap.
[5]) Szontagh Dan. közl.

fia szintén János; — Kis-Sztriczén Pálnak örökösei u. m. László és ennek fia Imre; Mihály és ennek fia Pál, Károly, István és Lajos; továbbá Ferencznek utódai János, Péter, Ferencz és Antal.

1803-ban Kamenicsánban lakott Mihály; — Slavniczán I. Lajosnak fiai: II. Lajos, és Imre; továbbá János és fia Mihály; — Kis-Sztriczén Ferencznek örököse Ferencz, azután Pál és három fia Károly, Pál és Lajos, valamint István és fiai u. m. Tamás, László, Mihály és István.

1837-ben Slavniczán laktak: II. Lajosnak fiai Károly és III. Lajos, azután Mihály, majd János és ennek három fia: János Mihály és Sándor, nem különben Józsefnek fia György, — Kis-Sztriczén Pálnak fia Pál; Tamásnak négy fia István, Zsigmond, László, és Kálmán. Végre László, és Mihály magok egyedül.

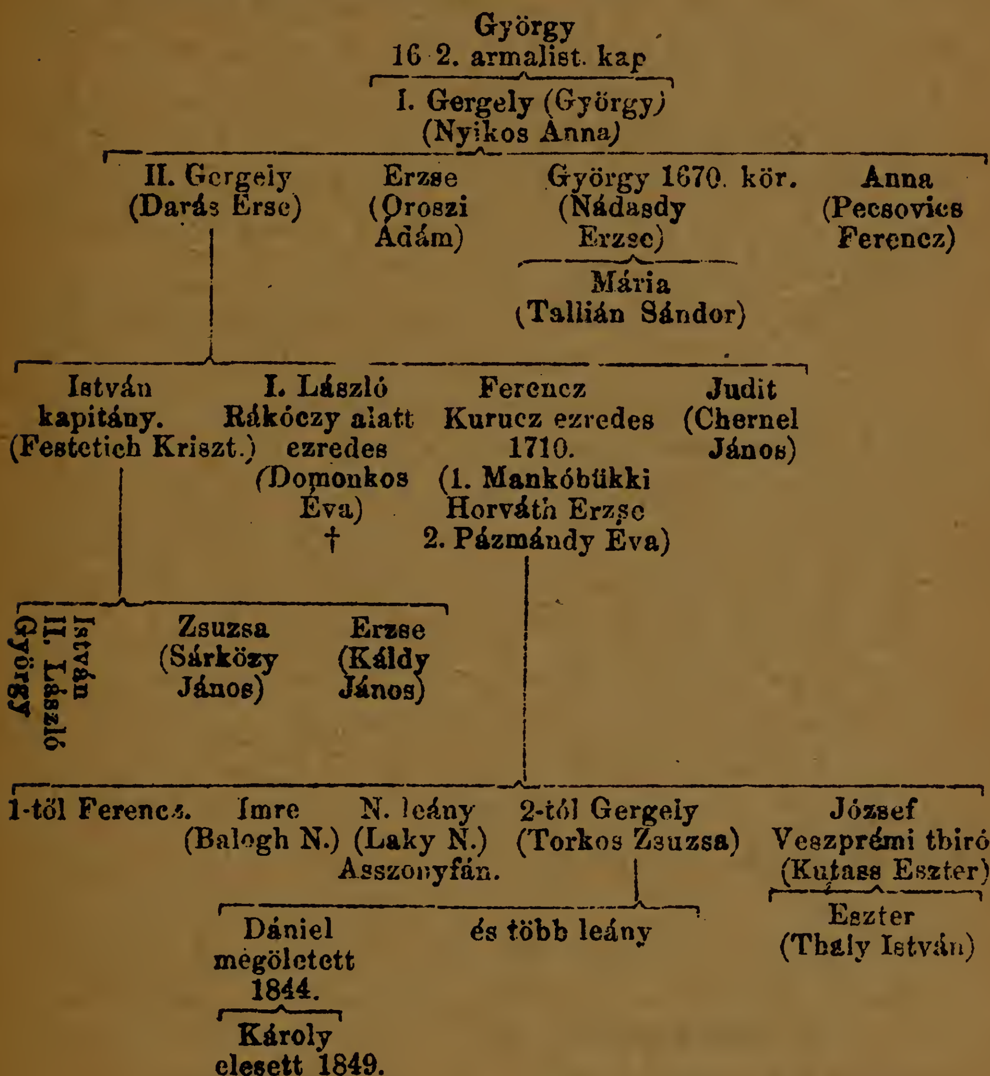
A család nemesi czímere, —mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren a jobb oldalon magas szikla emelkedik, melyből három piros rózsa nyúlik fel, a szikla mellett hím szarvas ágaskodik, három lábával fölfelé lép, a negyedikkel még a zöld téren áll, az egyik rózsát szájához kapva. A paisz fölötti sisak koronájából szintén olyan szarvas emelkedik ki, szájában leszakitott piros rózsát tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös. [1]) A bárói czímeren a paizsra bárói korona van illesztve és a fölött áll a koronás sisak. A grófi czímerben — ha való — a szarvas harmas hegyen nyugvó koronából emelkedik fel, és nyakán nyillal van át ütve, szájában pedig tölgyfa galyat tart. [2])

Sándor család. (Sághfai.) Vasvármegyei Sághfa helységtől, mely a Ságh hegye alatt fekszik és most gróf Erdödyek birtoka, vette eredetét. Alapitója Sándor György, ki 1622-ben II. Ferdinand királytól kapott czímeres nemes levelet, [3]) és Veszprém vármegyében Pápán a vármegyeháza tőszomszédságában egy kőházat birt. Ennek fia I. Gergely (másutt György [4]) nemzette II. Gergelyt (másutt Györgyöt). E három első ős — mint a közlő írja — tetemesen föl gya-

[1]) Adami Seati gentil. tomo XI.
[2]) Gothai Histor. herald, Handbuch 844.
[3]) Thali Kálmán közlése szerint, kinek szülői családjánál mint leány ági utódoknál őriztetik Csepen a Sághfalvi Sándor család oklevéltára és leányágról több Árpádkori okmányt is tartalmaz.
[4]) Geneal. authent. II. köt. Nyikos név alatt, hol a család nemzékrendén György áll.

rapitá a család birtokát, úgy hogy a sághfai Sándorok azon időben birtak a pápai kőházon kivül a Tapolcza vizén egy malmot, birták Sághfát (?) Csöngét, Kovácsit, Károly-Patyot Vas megyében, Ajkát Veszprémben, Fejérben Nyéknek egy részét és részben a dóghi pusztát is.

A családfa következőleg [1]) alakult:

II. Gergelynek három fia [2]) volt: István, I. László és Ferencz. Ezek közül:

---

[1]) A velem közlött családfa a Geneal. auth. II. kötetében állóval összevetve, némi különbséget mutat, azon kivül, hogy ebben Gergely nevek helyett György-ök állanak, és ez utóbbi által ama közlött családfa tetemesen kibővül, sőt néhol kiigazíttatik.

[2]) A Geneal. auth. szerint csak két fia van: György és György, bizonyosan ezek egyike Gergely, a latin Gregorius és Georgius könynyen történhető felcserélhetése miatt eltévesztve, azért a két testvér Geor-

István a Pápai vár helyettes kapitányává lön, majd gr. Forgách Simon lovas ezredében szolgált mint századparancsnok, és mind a török mind a francziák ellen dicséretesen hadakozott, melyről tanúságot teszen gr. Forgách Simon eredeti levele, melylyel a betegeskedése miatt hazatérő Sándor Istvánt 1701-ben szolgálatából elbocsátá. [1]) Több gyermekei közül II. László, tán egy személy volt azon Sándor Lászlóval, ki 1732—33-ben Mosony vármégye szolgabirája volt.

I. László utódja lett István testvérének a pápai kapitányságban, mint ilylyen öcscsével Ferenczczel, Bezerédy Jánossal és a pápai őrség ből 60 válogatott vitézzel ő volt a legelső; ki 1703. decemberben Bercsényihez szegődött és a kuruczokat Dunántúlra meghívta. Rákóczy ezredessé nevezte őt, és 1704-ben a Dunántúli kurucz hadi mozgalmakban tetemes részt vett, ő kényszeríté többi közt feladásra Pécset is. [2]) 1708-ban részt vett a kölesdi győzelmes ütközetben, honnan 24 zászlót és a sók rézdobot ő nyújtá át személyesen Rákóczynak. 1710-ban szintén a Dunántúl harczolt béri Balogh Ádámmal. A szatmári béke után birtokán félre vonúlva élt, és meghalt 1714—1716. között. Neje Domonkos Éva, Domonkos Ferencz kurucz gyalog dandárnok és sümegi várparancsnok leánya volt. Gyermeke nem marad. Testvére:

I. Ferencz szintén a kurucz részen harczolt, és 1704-ban már alezredes volt, mint ilyen Soprony vidéken fogságba esett, de csak hamar Károlyi Sándor által a Rabatta elfogott tisztjeivel kicséreltetve kiváltatott. Ezután Balogh Ádámnak dandárnokká neveztetése mellett ennek lovas ezredét vezénylette; igy harczolt Kölesdnél is. 1709-ban a Hánságon küzdött. 1710-ben ezredes lett. A szegszárdi szerencsétlen harcz után, hol Balogh Ádám elfogatván, lefejeztetett, Sándor Ferencznek sikerült megmenekülnie, és a Bakonyba vonúlt; végre capitulalván ajkai jószágára vonult, innen Komárommegyei Csepre, hol második rend-

---

gius-ból az idősbbet (a Darás Erzse férjét) a közlött családfával összehangzásba hozva, Gergelynek irtuk. A Geneal. auth. gyüjtemény nevezi meg többnyire a hitestársakat is.

[1]) Egy 1698. évi eredeti okiraton én Sándor Istvánt, mint Komárom vármegye esküdtjét (Jurassor) aláirva — olvastam. Az is bizonyos, hogy Sándor István 1700-ben Komárom vármegyei A. és F. böki pusztán egy nemes udvart nyert királyi adományba, és abba beiktattatott. Lásd Fényes Komárom várm. 112. lap.

[2]) „Hazánk“ folyóiratban. Szerk. Török János, ki vannak adva a feladási pontok.

beli házasságából Pázmándy Évától III. Gergely és József fiait nemzette. Meghalt késő vénségében 1765-ben. [1])

III. Gergelynek több leánya és egy fia maradt: Dániel, ki 1844-ben orvul megöletett. Ennek egyetlen fia Károly nyomtalanúl eltünt, valószinüleg 1849-ben a szőregi csatában — hol utoljára mint honvédtiszt láttatott, — elesett.

Józsefnek, ki Veszprém, Komárom és Esztergom megyék táblabirája vala, nejétől Kutass Esztertől csak egy leánya maradt Sándor Eszter, ki Thaly István Komárom megyei főbiróhoz ment férjhez, s benne a Sándor család fiágon kihalt.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld halmon fiait saját vérével tápláló pellikán, a paizs fölötti sisak koronáján hasonló pellikán látható. Foszladék a paizs körül vörös és kék.

Emlitést érdemel a sághfalvi Sándorok után maradt családi levéltár, mely Thaly István és Sándor Eszter unokája Thaly Kálmán ismert költő és irónk gondviselése alatt jelenleg Csepen őriztetik, és melyben 1228-tól több Árpádkori, úgy Zsigmond, I. Mátyás királyoktól és más országnagyoktól kelt oklevelek, és Sándor László és Ferencz kurucz ezredesek érdekes magán levelezéseik foglaltatnak.

Sándor család. (Gyarmathai) Közülök Mihálynak ivadékát mutatja a következő táblázat.

Mihály
több várm. tbiró
(Hávor Teréz)

Károly estei Ferd. huszár alezredes 1843.	Francziska (Stettner János es. k. kapit.)	Lajos m. helytart. iktató 1843.	Albert	József kamarai titkár † 1843. máj. 2. kora 50. évében.

Magyarországban is több Sándor nevü család létez, melyeknek származási fáját nem ismerve, csak egyes tagokról szólhatunk.

Sándor István élt a XV. században, már 1450-ben csak özvegye Dorottya említetik. [2])

Gyulai Sándor István Komárom megyei birtokos, a Posár család iktatásánál királyi ember. [3])

---

[1]) Thaly Kál. közl. szerint.
[2]) Teleki Hunyadiak kora X. 261.
[3]) Ugyan ott. XII. 278.

Sándor János 1600-ban Zemplin vármegyében Szögh helységre Berzeviczy Andrással adományt kapott. [1])

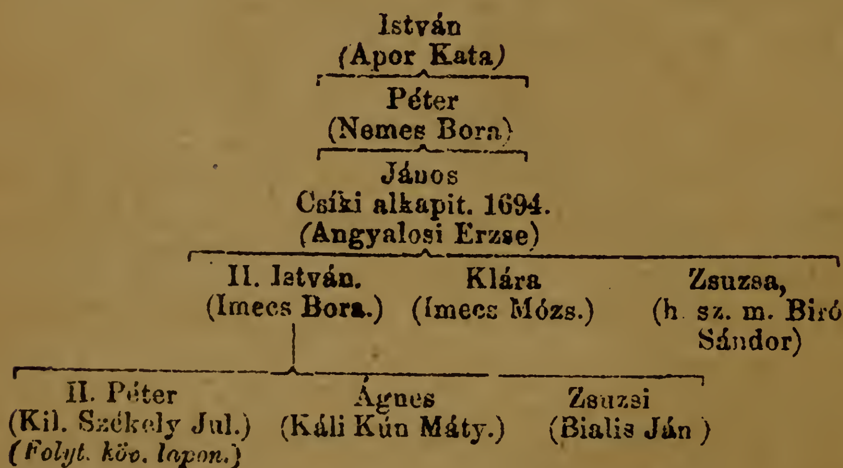
Sándor Simon Zala vármegyének 1618-ben szolgabirája volt. [2])

Arad vármegyében Sándor László nemességet 1825-ben hirdetteté ki. [3])

Sándor család. (Csik sz. domokosi és Csik sz. Mihályi.) Ős régi székely család, melyet a székely krónika [4]) a székelyek legrégibb ismert főnökétől Zandirham rabonbántól (888 évben) hoz le. És van származási fa, mely Zandirhámtól a krónika és más hagyományok után a családfát egy pár nemzedék után két fő ágra szakasztva izről izre a legpontosabban és oly szabatossággal adja elé, hogy azon még a legrégibb időkből is minden nemzedéknek felesége is meg van nevezve.

„E hagyomány — irja Kővári [5]) — a kritikát nem állja ki,“ azonban a két ág közti család egységet nincs ok kétség alá venni, miért is mind a két ágat a nemzeti fejedelmek alatt élt ősöktől, honnan a nemzékrend teljes hitelesen lehozható, kezdve következő táblázatok mutatják.

Lássuk elöbb a csik-szent-mihályi ágat, kinek törzsöke István a XVII. század elején élt, ettől a következő ágazat sarjadzott le:

(Folyt. köv. lapon.)

[1]) Szirmay, C. Zemplin Not. top. 296.

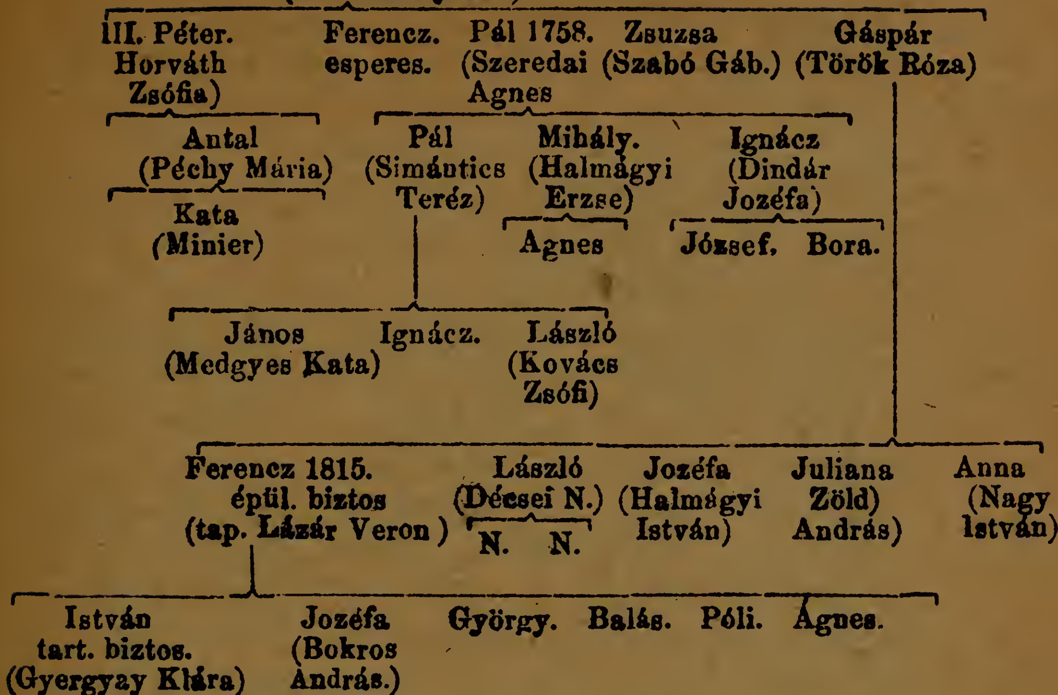
[2]) 1618. évi 49. törv. cz.

[3]) Arad várm. jegyzőkönyv 982. sz. a.

[4]) A nemes székely nemzet Constitutiója. Pest 1818. 276. 294. l.

[5]) Kővári Erdély nev. Családai 221. lap.

II. Péter, *ki az előbbi lapon.*
(kil. Székely Jul.)

A táblázat elején álló J á n o s 1698-ban Apaffy alatt Csiki alkapitán, utóbb Tököly híve, 1704-ben Rákóczyval tart, és Csikot a forradalom részére szerzi, mint csapat vezér (tán ezredes) müködött is. [1])

E család egyik tagja őrzi, és mint irják máig is Ignácz utódainál van a székelyek kérdéses áldozó pohara, [2]) melyre Sándor Péter neve és az 1412. év van metszve; nevezett P é t e r t e család ősei egyikének igényli.

Ugyan a családból való J á n o s, Torda megyének volt adóiró biztosa, 1848. körül volt számvevője; ennek fia J á n o s az erdélyi kir. tábla számfölötti ülnöke M. Vásárhelyen.

A C s i k - s z e n t - d o m o k o s i ágnak napjainkig terjedő nemzékrende [3]) következő.

---

[1]) Cserei Mih. Historiája 233—6 325. és köv l. Benkő, Csik, Gyergyó és Kászon 52. lap.

[2]) Hon és Külföld 1845. évi foly. 31. sz. kővári szerint.

[3]) Kővári id. h. 221.

Ez ágból valók Menyhárd, 1549. körül, kinek neje szárhegyi Lázár Anna volt, továbbá Judit Apor Andrásné 1680-ben.

Ez ágból következők voltak Csikszék elkapitányai: Mihály 1638-ban, Péter 1640-ben, Gáspár 1771-ben.[1])

III. Mihály, előbb 1801-ben administator, 1802-ben Csikszék főkirály birája, meghalt 1841-ben.[2])

Sándor János 1621-ben Bethlen Gábor követe a haiuburgi alkudozásra,[3]) tán az, ki e családfa élén áll. János a főkormányszéki titkár (1794), ki Kővárynál tévedésből 1750-ben megholtnak iratik, 1815-ben kir. táblai ülnök volt.

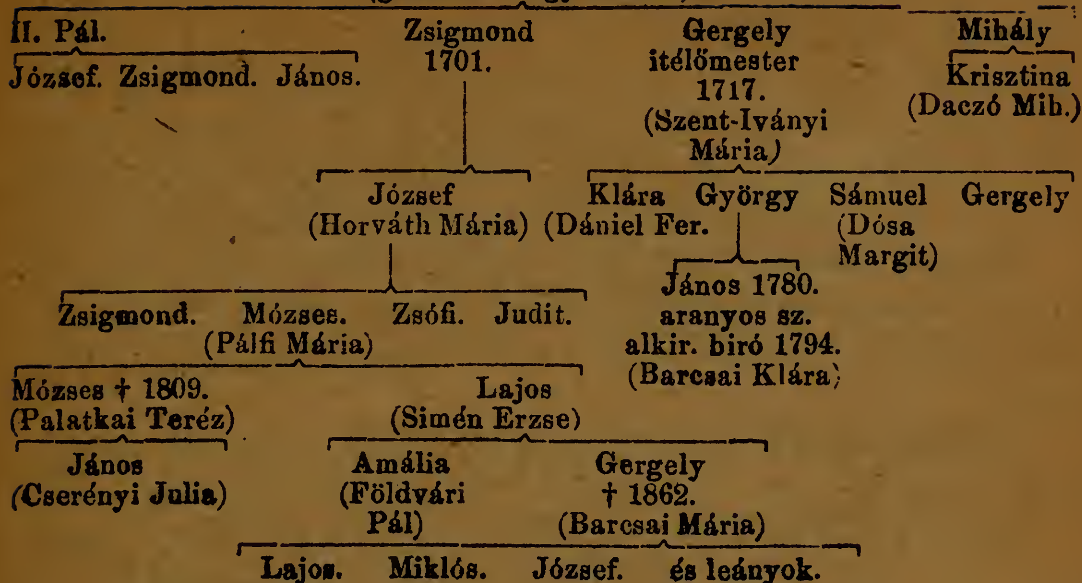
Sándor család. (Kénosi) Szintén székely család, mely utóbb a megyékre szakadt. Mihály 1591. jul. 19-én Kénosi telkére uj adományt vett. Ennek utóda Pál, kitől a családfa igy alakult:

---

[1]) Benkő, Csík, Gyergyó és Kászon, 53. lapon. Ezeket nem tudjuk a családfán kijelölni.

[2]) Ugyan ott 52. lapon. Ellenben itt a királybirók sorában nem találjuk a táblázaton álló I. Lászlót.

[3]) Kazy Hist. libro 2. Kállaynál.

I. Pál Apafi alatt kezesül a portára küldetik, majd Erdély elszakadva a töröktől, ott fogságba esik. Szerencséjére Tököly fejedelemnek választatván, kibocsáttatik és haza szabadúl Galambfalvára, [1]) hol valószinüleg felesége után birt. Egyik fia Gergely ezen jogon de Nagy Galambfalva irta előnevét, és 1667. 1669. 1676-ben Udvarhely szék alkirály birája volt, [2]) utóbb itélőmester 1717-ben. [3])

János 1794 Aranyos szék alkirálybirája, és az unitária egyház világi ülnöke.

Mózes 1794-ben szintén az unitária egyház világi ülnöke.

Sándor család. (Farczádi) Udvarhelyszékben Mózses adóiró biztos 1848-ban; Elek N. Enyeden ügyvéd, jelenleg azon város főhadnagya, testvérei János birtokos és József fel-enyedi reform. lelkész.

Sándor család. (Szent-léleki) Udvarhelyszéki székely család, előbb „udvarhelyi" előnévvel, utóbb egy része szentléleki előnévvel él. I. Ferencz a Rákoczy forradalma alatt mint hat éves árvaságra jutott; felnölvén Kászoni Annát veszi nőül, ettől lett fia II. Ferencz, kinek Boér Sárától több gyermeke közül Ignácz 1840. körül a dévai kir. urodalom főfelügyelője, utóbb kir. fő tizedbértárnok, jelenleg nyugalomban. Neje szentléleki Sándor Apollónia, kitől fiai János és József, a hirlap irodalomban czikkeik után

[1]) Cserei Mih. Hist. 213.

[2]) Kállay Székely nemzet. 279.

[3]) Cserei id. h. 422.

ismeretes egyének; János 1848-ig kir. kincstári fogalmazó gyakornok, 1861-ban Kolosvármegye urbéri törvényszéki választott ülnöke; leány testvéreik: Antonia, Alojzia és Teréz. — Atyjok testvérei Mária, Rozália és Katalin. Nagy-atyjoktól lejövő oldal-ág Antal, János és József, kik közül Antal kir. erdősz-hivatalnok volt, meghalt 1861-ben. Jánosnak gyermekei a feljebb említett Apolonia és Albert kir. kincstári tiszt, ki 1859-ban halt meg. [1])

Sándor család. (Jánosfalvi) Szintén erdélyi család, melyből István homorod-karacsonfalvi unitárius lelkész 1848. körül. Valószinűleg rokona és kortársa Ferencz a székely-keresztúri unitár lelkész.

Sándor család. (Lokodi) közűlök Sámuel Küküllő megyében törvényszéki ülnök 1827. körül. Mózses Zarándban 1838. körül.

Sándor család. (Oláhfalvi) István 1827-ben, Dániel 1836 ban, Péter 1848. körül Oláhfalva kiváltságos város tanácsnokai.

Sándor család. (N. Magurai) Mihály a balásfalvi gör. egy. egyházi szentszék ügyvéde 1837. körül.

Sándor család. (Derzsi) Küküllő megyében Gergely törvényszéki ülnök 1825-ben.

Sándor család. Sándor János 1717-ben III. Károly királytól régibb nemességében uj czímeres nemes levél által megerősitetett. [2])

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren koronán ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a másik lábával borostyán koszorút tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között kivont kard áll, hegyével fölfelé, rajta zöld borostyán koszorú. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról arany kék. [3])

Sándor családi néven több emlékezetes egyént találunk még krónikáinkban, kiknek családi vérségöket nem ismerjük, ilyenek:

Sándor András, született Tordán 1529-ban, Wittebergában tanúlt 1559-ben; utóbb dévai pap, 1577-ben Superintendens volt Erdélyben.

Sándor Gáspár 1677-ben Apaffy párizsi követe, tán a csiki Sándorok körül.

Sándor Mátyás vitéz legény, 1644-ben I. Rákóczy György

---

[1]) Török Ant. közlése sz.
[2]) Collect. Herald. nro. 575.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

hadseregében Magyarországon táborozván, „szárát lövék, farkasbőrin is más golyóbis által mene.“ [1])

Sándor Gergely „régi probált hadnagy Apaffy korában. [2]) Valószinüleg a csíki Sándorok közül. stb.

Lehoczky szerint [3]) több kihalt Sándor nevü család volt. Ilyenek a Sándor másképp Czibak de Baba-szent-Péter 1422-ben Bács vármegyében. Rhédei Sándor 1480-ban.

Város-dobosi 1396-ban Szabolcs megyében.

A Kisdi Sándor család beiktattatik Galathon, Király-halmán.

Maczfalvi Sándor család Vasmegyében osztalyosa a Nádasdi családnak stb.

Ilyenek az ujabbi időkben Erdélyben Sándor Sámuel Kolos megyében szopori és n. nyulasi birtokos.

S. Sámuel Dobokában szávai és szentpéterfalvi birtokos, Ferencz ugyan azon megyében sárvári birtokos.

András lomperdi, Borbára örökösei Kraszna megyében markaszéki birtokosok.

László és Lajos F. Fejérmegyében ivánfalvi birtokosok stb.

Sándorházy család. (Gencsi) Szatmár és Közép-Szolnok vármegyei régi nemes család, mely Szatmár megyei Gencs helységről irja előnevét; e helységben Sándorházy László több érdektársával 1587-ben rész birtokára adományt vitt. [4])

1665-ben Sándorházy Ferencz nejével Thúry Zsuzsannával és másokkal Szatmár megyei Rápolth, Tyukod és Danyád helységben részbirtokaikra királyi adományt vitt. [5])

E század elején Szatmár megyében Alsó-Szoporon bitokosok Sándorházy János, István és József. [6]) Jelenleg Julia és József özvegye Balási Polixena. János birtokos Torda megyében Idecs-patakán.

Dániel 1827. körül Kolosvárott tartományi fő számvevőségi tiszt volt.

Sánka család. (Föll-bárti) Arad vármegyei nemes család. 1779-ben Arad megyében Sanka Lajos-nak fia Lajos birtokos nemes.

---

[1]) Kemény J. Önéletirása Szalay L. által 481.
[2]) Bethlen Miklós szerint Kállaynál 280.
[3]) Lehoczky Stemmat. II. 349.
[4]) Szirmay, Szatmár várm. II. 40.
[5]) Ugyan ott 123. 127. 223.
[6]) Ugyan ott 152.

1829-ben éltek József és Lajos, ez utóbbi Arad vármegyei alszolgabiró.

Sankó család. (Sankóházi) Dunántúli régi nemes család, raguzai származású. [1]) Első ismert törzse János 1529-ban késmárki parancsnok.

Gáspárnak fia Boldizsár 1638-ban kis-komáromi kapitány, testvéreivel Istvánnal és Miklóssal kapták Marosd, Sz.-Mihály, Sz.-Király, Hosszúfalu helységet, a nyiri pusztát Somogy vármegyében, továbbá Szél, Szanács és Cher birtokot Tolna vármegyében, melyeket előbb 1552-ben Buzlai Mózses és Mutnoki Mihály magvaszakadtán Komornik János birt; 1721-ben ugyan ezen birtokokat Sankó Miklós és Boldizsár bevalották Balogh Jánosnak és 1727-ben gr. Harrach Rajmund 71 ezer forintért Hunyadi Istvánnak és Antalnak átbocsátotta. [2])

1723-ban már Sankó Boldizsárnak csak özvegye Kisfaludy Anna élt.

Az előbbi, 1638-ban élt Boldizsár nővére, vagy leánya volt Katalin Pethő Miklósné, kitől a Márfi, Babocsay és Rumy leány-ág származott.

Leány-ágról vérségben állt a Sankó család a Fáncsy-akkal.

Sánsz család. Trencsin megyében az 1688. évi nemesi összeirás szerint Dubnicz helységben lakott. Valószinűleg egyike a gróf Illésházyak által telepitett és utóbb nemességre emelt családoknak.

Sántha család. (Kis-Csepcsányi) Sántha nevezetű nemes család Bihar, Esztergam, Heves, Hont és Szatmár vármegye nemessége sorában áll.

A Bihar vármegyei Sántha nemzetség Kis-csepcsányi előnevet visel és előnevénél fogva Turócz megyei eredetűnek tűnik föl; közűlök ismeretesek László, 1806-ban Bihar vármegye főszolgabirája, és ugyan akkor József azon megyének főpénztárnoka és táblabirája. [3]) Ezeknek utóda

János 1848-ban szintén Bihar vármegye harmadik alispánja.

Tán ezen családdal azonos azon Sántha család is, melyből Sántha Sándor és Edvárd Arad megyében 1827. évben nemességöket kihirdettették. [4]) Ezekkel szintén rokonnak látszik Sántha Sándor, ki 1848-ban Csanád vármegyének másod alispánja volt.

---

[1]) Istvánffy Hist. libr. X. 1685. évi kiadás 102. lap

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 350.

[3]) B. Vay László, Német hivség, 609. 610

[4]) Arad várm. jegyzőkönyv, 1438 és 39. sz alatt

Szatmár megyében e század elején a Sántha család Gencs helység birtokosai között olvasható. [1])

Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában áll. [2])

Trencsin vármegyében az 1646. évi nemesi összeirás szerint Latkóczon székelt Sántha család. [3])

Hont megyében a Sántha nevü család főleg Deménden székel, közülök időnként többen a megyénél viseltek hivatalt. Egyik ágának törzse Sántha Mátyás, ennek Kelecsényi Annától fia István, ennek Dávid Annától fia volt Lőrincz, ennek Patók Évától fia Károly.

A Sántha név a Besze család egyik ágának is volt neve, mint egy vallomány tanusítja.

Sánta család. (Csik tusnádi) Csikszéki székely család. Közülök István erdélyi kincstári titoknok 1840. körül. Mátyás Kolosvárott kath. egyházi énekló, ennek fia István ügyvéd. Másik István Marosujváron tanitó és kántor; Dénes Szászsebesen sz. Ferenczes szerzetes. István szárazpataki lelkész, Imre killyénfalvi kath, lelkész.

Valószinüleg ennek egyik ága a csik-kozmási Sántha család, melyből György Magyarországban örkényi posta mester, született Tisza-Kórodon Szatmár megyében 1792. april 24-én.

Sántha család. (Sóváradi.) Melyből Károly Marosszékben adóirói biztos 1848-ban.

Nem ismerjük előnevét a következőknek: Sánta Imrének, kinek neje Nagy Erzsébet érszodorói és érhatvani birtokos.

Sánta Jánosné Farkas Anna Háromszékben és Csikszékben birtokos stb.

Sapharics család. Valószinüleg kihalt. A czímeres nemes levelet, (mely Nagy János győri buza kereskedő hagyománya közt találtatott és innen Győr vármegye levéltárába [4]) tétetett,) Sapharics Bernát, György és István és Zalathnok György 1517-ben II. Lajos királytól kapták.

---

[1]) Szirmay, Szathmár várm. II. 38.

[2]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 116.

[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) Hirleltetett a nm. m. kir. helytartóság által 1812. évben jul. 7-kén 16149. szám alatt, és a Budapesti Hirlap hivatalos Értesítőjében 1860. évi 104. számában.

Saponara család. Saponara F ü l ö p császári hadvezér az 1687. évi országgyülésen magyar honfiusítást nyert. [1])

Sappl család. Sappl János 1791-ben II. Lepold királytól kapott czímeres nemes levelet.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. vörös udvarban zöld téren fészkében fehér pellikán ül, fiait melle vérével táplálva; a 2. és 3. arany udvarban zöld téren magas fa zöldel, a 4. vörös udvarban kék mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén kékmezű kar nyugszik kivont karddal. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [2])

Sápy család. Szabolcs vármegye nemessége sorában találjuk nevét beirva.

Sarády család. Doboka vármegyei nemes család. Irják nevét „Sarrády"-nak is. A múlt század elején 1702-ben mint Doboka megyében Szent Andráson birtokos, és a só jövedelemnek is részese említetik. [3]) Ekkor élt I. Z s i g m o n d és ily családfát alkototott: [4])

Zsigmond
(sz.-györgyi Daczó Zsuzsi)

II. Zsigmond 1730. (Kis sárosi Sárosi Erzse)	Klára (Damokos István.)	Judit (Imecs Mátyás.)

II. Zsigmond gyermekei:

Sámuel.	Zsuzsi (Gerendy László)

Sámuel gyermeke: Anna ? (Pongrácz Bold.)

Sárándy család. (Sárándi) Bihar vármegye kihalt régi családa, melyből Sárándy M i h á l y, B o l d i z s á r és I m r e 1552-ben Bihar megyei Sáránd helységben 26 portát birtak. [5]) A XVII. század elején élt a családból M i k l ó s és J á n o s, kik 1605. jun. 5-én czímeres levelet vettek, mely azon évben Bihar megyében ki hirdettetett.

Sardagna család, de Meanburg et Hohenstein, J á n o s az 1836. évi országgyülésen a 47. törv. czik folytán honfiusítatott.

Sárdy család. (Sárdi.) Alsó Fejér megye nemessége sorában áll. Valószinüleg ebből ered azon Sárdi S á m u e l, ki 1767-ben Páriz Pápai szótárának Bod Péter általi második kiadása költségeit viselé.

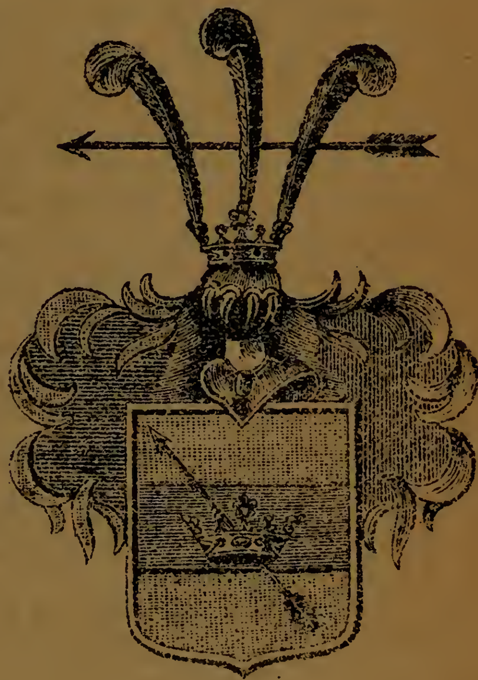
1) 1687. évi 28. törv. cz.
2) Adami Scuta gentil. tomo XI.
3) Hodor, Doboka várm. 217. és Benkő Transylv.
4) Hodor és Török Antal közl.
5) Bielek, Majores Hung. 128.

Közülök sárdi Sárdi János 1794-ben Alsó-Fejér megye királyi perceptora.

Zsigmond és József azon megyénél 1848. körül tisztviselők. Az utóbbi Józsefet 1848-ban az oláhok több nemes birtokossal meggyilkolták. — László örökösei birtokosok Sárdon jelenleg.

Más ágból, vagy külön családból származott Sárdi István, 1794-ben az unitáriai egyház tordai és aranyosi járásában esperesi segéd; és Sámuel 1836-ban árkosi unitárius lelkész.

Sárficzky család. (Barbózai.) A név hangzásánál fogva — mint ez szokás — lengyel eredetűnek is hiszik és rokon származásúnak vélik a Paprocius által említett hasonnevű családdal. [1]) Bizonyos az, hogy Nyitra megyében élt, s onnan szakadt Krassó vármegyébe, hol Sárficzky János 1829. aug. évi 2-án kapta adományban Barbóza helységbeli birtokát, melyről a család előnevét is írja.

A család czímere — mint itt a metszvény mutatja — a paizs arany udvarában vízirányosan fekvő kék szelemen, abban arany korona nyugszik, nyillal rézsutosan átütve, úgy hogy hegye a felső, tolla az alsó arany udvarba nyúlik. A paizs fölötti sisak koronájából három strucztoll nyúlik fel, ugymint kék, arany, vörös. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös.

A nemzékrend családi közlés szerint következő:

Sárficzky N.

- János
  - Mihály, negyedi plebános
  - János, Barbózát kapja 1829.
    - János, szül. 1804. lak. N. Kikindán (Polimberger Anna)
      - László.
      - Emma.
      - Róza.
      - Mária.
      - Leopoldina.
    - Teréz (Bizék László)
    - Erzsi (Jablonszky)
    - Antonia (Jägerné)
    - Emilia (Heecz)
- Mihály
  - Mihály, hadnagy 1809. elesett Lipcsénél.

[1]) Paprocii Orbis Poloniae II. 580.

Sárfi család. E néven ismeretes azon Sárfi Ferencz győri kapitány, kit 1526-ban özvegy Mária királyné férje a Mohácsnál elesett II. Lajos tetemeinek fölkerestetésére lovas katonák adatása végett megkeresett és ki maga is a test feltalálásábann részt vett. [1])

1646-ban Sárfi Katalin Zmeskal Dániel özvegye volt, midőn Zmeskal György ellen tiltakozott, mivel ez Hont megyei egyházas-maróthi birtokait elzálogítani szándékozott.

Sárfőy család. Erdélyi nemes család. A nemességet 1673. mart. 10-én Sárfőy György szerzé; ki nemes levelét azon évi april 6-án Kolos vármegyében hirdetteté ki.

Sárics család. Sárics István 1751-ben M. Terézia királyasszony által emeltetett czímeres nemességre.

Czímere víz irányosan kétféle osztott paizs, az alsó rész húsz ezüst és kék koczkára osztott udvart képez; a felső vörös udvarból derékig látható oroszlán nyúlik föl, első lábait ragadozásra készen tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik fel, és vörös zászlót tart. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék [8])

Sarka család. Sarka Péter, János, és András 1686-ban Leopold király által emeltettek czímeres nemességre. [4])

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös ruhás, prém-kalpagos, fehér öves magyar vitéz, oldalán fekete hüvelyű, arany markolatú kardja lóg, bal kezét csipőjére támasztja, jobbjával őt aranybuza kalászt tart. A paizs fölötti sisak koronájából fehér bárány emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [5])

Sarkadi család. (Sarkadi) Bihar, Békes megyei kihalt régi nemes család, melyből Sarkady Ferencz 1552-ben Sarkadon 35 portát, Sarkad-ösiben 2, Kötegyánban 16, Köte-Tarcsán $4^1/_2$, Mező-Panaszon 15 portát, és egész Tarjánt birta. [6])

1562-ben Sarkady Farkas birt Arad megyében Bankamoráczon [7])

---

[1]) Katona Hist. critica tom. XIX. p. 697
[2]) Szentbenedi Convent prot. M. pag. 165.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[4]) Collect. Herald. nro 824.
[5]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[6]) Bielek, Majores Hungarorum 113—157.
[7]) Fabián, Arad vármegye 29.

Szatmár megyében Gencs helységbeli birtokrészükre Sarkady Mihály és Péter 1747-ben vittek adományt. [1])
Zemplin vármegye czímeres nemes családai közzé sorozza a Sarkady családot. [2])

Sárkándi család. Ismeretes tagja a XVI. századból Sárkándy Pál, ki 1547-ben a smalkadi hadban, 1552-ben a palásti ütközetben vett részt. 1553. nov. 30-án [3]) már Eger vára kapitánya volt Bornemisza Gergelylyel, az volt meg 1556-ban aug. 10-én is [4]), söt 1557-ben is. [5]) Nevét akkori ortographia szerint Zarkandynak irta, [6]) de bizonyosan „Sárkándy"-nak ejték akkor is. Egyik leányát Békes Gáspár vette nőül 1575. körül. A másikat, Annát Wesselényi I. Ferencz birta nőül szintén 1570 körül.

Sárkány család. (Akosházi) Régi nemzetség, melyből a XVI. század első felében különösen Ambrús az ország nagyjai közé emelkedett.

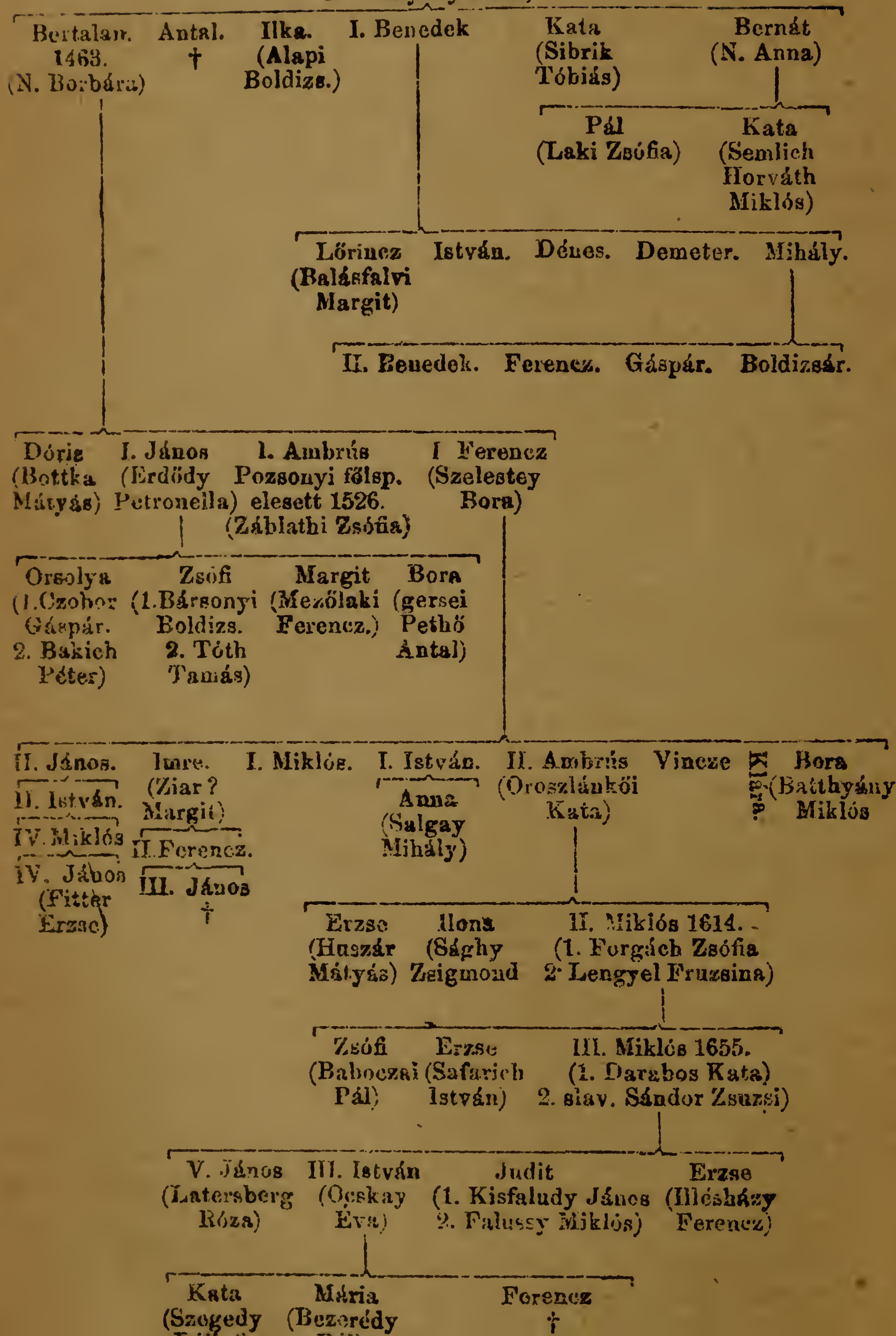
Előnevét a család Ákosházáról irta, mely valószinüleg Zala folyó mentében Kávás falu szomszédságában a mai Akosfa puszta mellett vagy helyén feküdhetett; miután ma Akoshaza helynevet Fényes geographiajában nem találunk.

Sokkal nehezebb meg mondani, honnan vette a család „Sárkány" nevét; tán faluról alig, és ha igen, — ez esetben is melyik Sárkányról [7]) ? miután ily nevü helység és puszta Zemplin, Esztergam, Fejér megyében fekszik. Soprony megyében van Bő-Sárkány, Szil-Sárkány; sőt van Erdélyben Fogarasban is Sárkány nevü helység. És bizonyosan ez utóbbi volt azon birtok, melyet Hunyadi János kormányzó Muga Jánosnak és Csobánnak ajándékozott, de később meg tudván, hogy annak egykori jogos birtokosai Sárkányi Lőrincz volt, és ennek fiától Jakabtól, unokája Ádámhoz tartozik, 1455-ben Sárkány Ádámnak vissza adományozta. [8]) E szerint e Sárkány (vagy Sárkányi) család sem azonos az ákosházi Sarkány családdal. És valoszinü az is, hogy ez erdélyi Sárkányiak közül volt azon Sárkány Mihály is, kit Szilágyi Mihály az erdélyi részekhez 1458-ban gyors hirnökül használt. [9])

Az ákosházi Sárkány családról bizonyos, hogy Zala vármegyében volt legrégiebb hazája és leginkább a Dunántul maradt mind végig. Itt élt 1453. körül Sárkány László, ki előnevét Sárkány Szigetről irta, és kitől következőleg származtatják [10]) ivadékát.

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 40.
[2]) Szirmay, Cottus Zemplin. not. top. 116.
[3]) Lipthay levéltár XIX. 753.
[4]) Kemény, Notitia Cap. Albens II. 90.
[5]) Magyar leveles tár I. 239.
[6]) Ugyanott, és Mocsáry Nógrád várm. leirása III. 34.
[7]) Lehoczky Stemmat. II. 351. az Esztergam megyebelit véli.
[8]) Teleki, Hunyadiak kora X. 475.
[9]) Ugyan ott X. 572.
[10]) Geneal. authent. II. Lehoczky Stemmat. II. 351. A kettő közti némi különbséget alább érintendjük.

I. tábla.
László
1453.
(1. Pogány Ilka.
2. Aranyady Kata)
Bertalan. 1463. (N. Borbála)
Antal. †
Ilka. (Alapi Boldizs.)
I. Benedek
Kata (Sibrik Tóbiás)
Bernát (N. Anna)
Pál (Laki Zsófia)
Kata (Semlich Horváth Miklós)
Lőrincz (Balásfalvi Margit)
István.
Dénes.
Demeter.
Mihály.
II. Benedek.
Ferencz.
Gáspár.
Boldizsár.
Dóris (Bottka Mátyás)
I. János (Erdődy Petronella)
I. Ambrús Pozsonyi főisp. elesett 1526. (Záblathi Zsófia)
I. Ferencz (Szelestey Bora)
Orsolya (1. Czobor Gáspár. 2. Bakich Péter)
Zsófi (1. Bársonyi Boldizs. 2. Tóth Tamás)
Margit (Mezőlaki Ferencz.)
Bora (gersei Pethő Antal)
II. János.
II. István.
IV. Miklós
IV. János (Fitter Erzse)
Imre. (Ziar? Margit)
II. Ferencz.
III. János †
I. Miklós.
I. István.
Anna (Salgay Mihály)
II. Ambrús (Oroszlánkői Kata)
Vincze
Kata?
Bora (Batthyány Miklós
Erzse (Huszár Mátyás)
Ilona (Sághy Zsigmond
II. Miklós 1614. (1. Forgách Zsófia 2. Lengyel Fruzsina)
Zsófi (Baboczai Pál)
Erzse (Safarich István)
III. Miklós 1655. (1. Darabos Kata) 2. slav. Sándor Zsuzsi)
V. János (Latersberg Róza)
III. István (Ocskay Éva)
Judit (1. Kisfaludy János 2. Falussy Miklós)
Erzse (Illésházy Ferencz)
Kata (Szegedy
Mária (Bezerédy
Ferencz †

A családfa élén álló László nak [1]) két nejétől két leánya és három fia marad; a fiak közül I. Benedek és Bernát fiaikban és unokaikban kihaltak, maradt magúl maga Bertalan, a kinek nem tudni micsoda családból eredt nejétől Borbalától gyermekei volt: Dóris Botka Mátyásné, I. János, I. Ambrus és I. Ferencz. [2])

I. Jánosnak Erdődy Petronellától [3]) a táblázaton álló négy leánya [4]) maradt, u. m. I. Orsolya előbb Czobor Gáspárné, utóbb Bakich Péterné, 2. Zsófia előbb Bársony Boldizsárné, utóbb fejéregyházi Tóth Tamásné, 3. Margit Mezőlaki Ferenczné, 4. Borbála gersei Pethő Antalné.

I. Ambrus a család legnagyobb embere volt, már 1505-ben Pozsonyi kapitány és főispán, midőn a híres rákosi országgyülésen részt vett. [5]) Jelen volt Szapolyai Borbála lengyel királyné koronázásán Krakkóban. 1520-ban már Zala vármegye főispánja, és Olnodnak örökös ura volt. 1521-ben Insbruckban és Kölnben járt II. Lajos király és nővére házassága ügyében. Elesett 1526-ban Mohácsnál. Lehoczky szerint 1520-ben báróvá [6]) lett volna, és szerzé Lednicze, és Hegyesd várát, Becset és Almásdot Korlátkői Osváttól, melyeket előbb a Pázmán, Ujlaki, Gyulai nemzetség birt.

I. Ferencz, kinek nejeül Szelestey Dorottya [7]) áll, gyermekei voltak II. János, Imre, I. Miklós, II. Ambrus, Vincze, Klára és Borbála Batthyányi Miklósné. [8]) Ezek közül

---

[1]) Geneal. auth. II. — Lehoczky csak Bertalantól kezdi a nemzékrendet; és ennek nejeül teszi Zábláthi Zsófiát, utóbb Szent Györgyi Farkasnét, holott ez Bertalan fiának I. Ambrúsnak volt felesége.

[2]) Geneal. auth. II. szerint I. Ferencz atyai eredete függőben áll, vagy Bertalan vagy Benedek fia lehetett. De Lehoczkynál határozottan Bertalannak fia.

[3]) Egy genealogia szerint, mert a Geneal. auth. szerint neje Zvojnovits Johanna volt, lehetett mindkettő is.

[4]) Szintén az előbbi genealogia szerint, mert a Geneal. auth. szerint I. Ambrúsnak leányai voltak volna mind a négyen. De az előbbi genealogián csak háron áll, Zsófia nem.

[5]) Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 156.

[6]) Lehoczky ezt ugyan II. Ambrúsról irja, de arról annál kevésbbé hihető, mivel az később élt egy nemzedékkel.

[7]) Geneal. auth. II. szerint. Lehoczkynál egyik Ferencznek neje Nádasdy Darabos Osvát leánya volt; másik Ferencznek neje Bánffy Petronella volt

[8]) Geneal. auth. II. szerint. Lehoczky csak Jánost, Imrét és II. Ambrust említi.

II. János nak fia [1]) II. István, valószinűleg az ki, 1625-ben az országgyűlés által Szalavár épitésének felügyelőjévé [2]) 1630-ban pedig Slavoniában az oláhok ügyében biztosúl neveztetik ki; [3]) ennek fia IV. Miklós, ennek IV. János, kinek Fitter Erzsébettől, utóbb Festetich Pálnétól semmi gyermeke nem maradt.

Imrének nejétől Ziar (?) Margittól fia Ferencz [4]) ennek fia III. János, kiben ága kihalt.

II. Ambrúsnak neje volt Oroszlánkeői Katalin, ettől a táblán álló két leányán kivül fia II. Miklós, kinek első neje Forgách Zsófia, a második Lengyel Krisztina, ez utóbbitól két leánya és fia III. Miklós maradt, ki 1655-ben királyi adományt nyert Zala megyei Aranyadra. [5]) Feleségétől Darabos Katától három leányán kivül nemzé fiát III. Istvánt, kinek Ocskay Évától két leánya és egy fia Ferencz maradt, de benne a család kihalt.

E táblán, valamint a következőn sem áll azon Sárkány György, ki 1584-ben nejével Ujfalusi Dorottyával Komárom megyei Csúz, Jászfalu és Szemere helységbeli jószágát Tessényi Ádámnak elzálogosítja. [6])

Egy másik perbeli genealogia következő nemzékrendet [7]) mutat fel, mely a följebbivel adatok hiányában össze nem kapcsolható:

II. tábla.

Sárkány Péter.

- Ilona (Isebor Literati máskép Domonyai János)
- János
  - Zsófi (Dely Tamás)
  - Sára (1. Zyli János 2 imreköczi Bogács György 3. Ticskey máskép gelsei Szalay Demeter)
  - Bora (Kondaköczy Mihály)
  - Dénes †
  - István †
  - Zsófi ? (1. Meletinczki Miklós 2. döbrentei Kiss Farkas)

---

[1]) Csak Lehoczky szerint, mert a Geneal. auth. fiait nem mutatja.
[2]) 1625. évi 20. törv. cz.
[3]) 1630. évi 24. törv. cz.
[4]) Lehoczky szerint, mert a Geneal. auth. senkit sem tesz fiaúl.
[5]) Oklevél.
[6]) Fényes, Komárom várm. 121 125. és 127. lap.
[7]) Geneal. authent. II.

Jánosnak e családfán két Z s ó f i a nevü leánya áll, úgy látszik hibásan, az utóbbinak más neve lehetett.

Sárának Zily Jánostól unokája Zily Ferencz, kinek Ferencz fiától unokája E r z s é b e t Bakonyi Györgyné, ennek fia Bakonyi P á l 1758-ban már csak özvegye Radics Erzébet élt;

Zsófinak döbrentei Kiss Farkastól leány-ági utódai Egerváry J ó z s e f és A n t a l, kik uj adományt nyertek; ezen Egerváryak mint alesperesek ellen perelt 1758-ban följebb nevezett Bakonyi Pálné özvegy Radics Erzsébet mint fölesperes Szala vármegye előtt, mindkét fél mint Sárkány családiutód, és ezen perben mutattatott fel a II. táblai nemzékrend, mint a Szala megyei levéltárban lévő perben H. betü alatt látható.

A család czímere a paizs udvarában koronából kiemelkedő meztelen ember körül kerítve egy koronás kigyó (vagy inkább sárkány) által, melyet két kiterjesztett kezével azon ember fog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan ember, sárkány által körítve látható.

Sárkány család. Sárkány M i h á l y 1756-ban M. Terézia királyasszony által emeltetett nemességre czimeres levélben. [1])

Czímere először függölegesen kétféle osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban három arany buza kalászlátszik, kettő fölül, egy alább, a baloldali osztály vízirányosan ismét két udvarra oszlik, a felső kék udvarban arany sárkány ágaskodik, felkondorított farkkal, kinyujtott piros nyelvvel, az alsó ezüst udvarban zöld téren barna káró mellett szöllőtőke zöldel, róla három kékpiros szöllőfürt csüng alá. A paizs fölötti sisak koronáján szintén az előbbihez hasonló arany sárkány látható. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Komárom megyében Gadóczon [2]) birtokos (1847.) Sárkány Ferencz.

Sarkóczy család. *Lásd Sárközy* (*Dobokai*). cs.

Sárközy család. (Nádasdi) Dunántúli régi birtokos nemes család, mely nevét — úgy látszik — Somogy megyei Nádasd pusztáról vette.

Már a XVI. elején kiemelkedett nádasdi Sárközy A l b e r t, ki 1519-ben királyi ügy-igazgató lett. [3])

1664-ben S. G e r g e l y Nagy-Sitkén zálogban vesz egy negyed jobbágy telket.

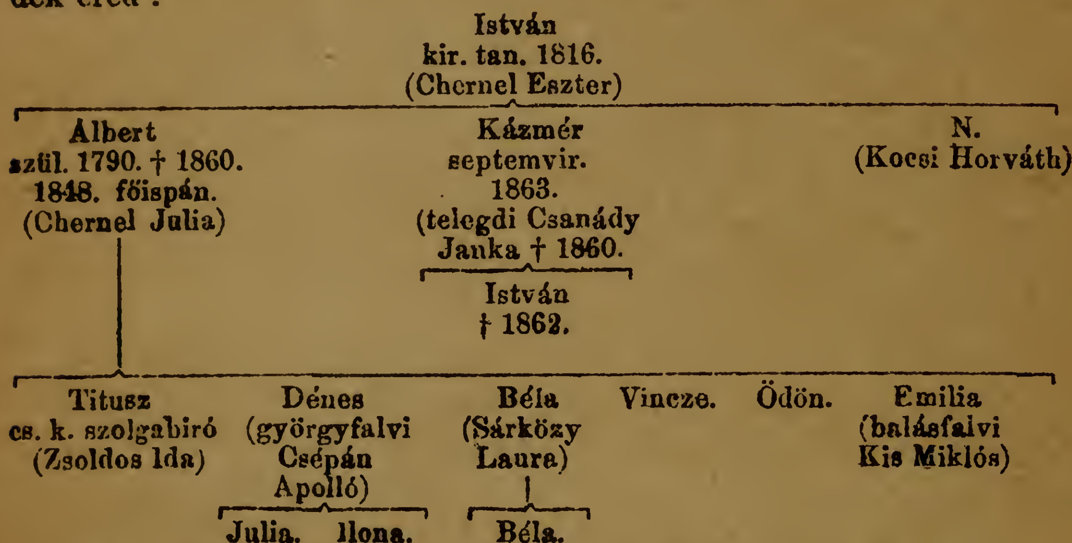
[1]) Collect. herald. nro. 149. Adami Scuta gentil. tomo XI.

[2]) Fényes El. Komárom várm. 113.

[3]) Analecta saec. XVI. p. 54. — Katona Hist. critic. XIX. p. 172.

1810-ban Gábor a nagyváradi kir. kamarai uradalom igazgatója s több megye táblabirája.

1825-ben S. Imre Somogy vármegye alispánja volt. Tán ennek testvére István kir. tanácsos 1816-ban, kitől a következő nemzedék ered:

A táblán állók közül Albert szül. 1790. junius 1-én Somogy vármegyében, a hol a megyei pályán kezdé hivataloskodását, 1813-ban tiszt. aljegyző, 1817-ben rendszinti első aljegyző, 1830-ban főjegyző, 1836-ban másod — 1840-ben első-alispán, 1848-ban főispán lett; és az $183^2/_6$ évi országgyülésen követ volt; 1846-ban reform. egyházmegyei segéd gondnok lett. Meghalt mellvízkorban Kisasszondon 1860. febr. 20-án, kora 70. évében; eltemettetett Korpádon a családi sirboltban. Nejétől Chernel Juliannától (ki 1842-ben halt meg) a táblán látható hat gyermeke, és unokái maradtak. Testvére.

Kázmér Fejérvármegyének 1844-ben alispánja, utóbb a vértes-allyi egyházmegye segéd gondnoka; jelenleg 1860-tól a hétszemélyes tábla ülnöke. Neje telegdi Csanády Janka meghalt Pesten 1860. jan 12-én. Fia István meghalt Petenden Fejérmegyében 1862-ben, januárban kora 28. évében.

Nincs a táblán József, ki 1840—1844-ig Komárom vármegye alispánja volt.

Komárom vármegyében Bábolnán 1623-ban Sárközy Gáspár és János ellenmondtak Siesy János és Dallos Márton adományos beiktatásának; 1633-ban pedig az általok tervezett birtok elidegenítésnek mondott ellent Taksonyi Pál. [1])

[1]) Fényes, Komárom várm. 160. lap.

Ugyan e család egy más ágának nemzékrendi töredékét mutatja a következő két táblázat :

Sárkösy János
(Jankó Erse)

Gáspár — József.

Gáspár: Sámuel

József: János.

És a másik :

János
(Csicsery Erzse)

János 1815. † — László † — György — Klára

Valjon e család ősei közül volt e azon Sárközy János? ki 1447-ben a budai országgyülésen Torontál megye követe volt [1]), nem tudjuk.

Valamint S. Gábor, ki 1561-ben Zarándmegyében Chercsén, Bekönyben, Szentes-Királyon birt. [2])

Azt sem mondhatjuk meg, volt e, és mily vérséges viszonyban e család az alább következő dobokai Sárközy családdal? stb.

Sárközy család. (Kály) Nógrád megyében a XVII. századtól fogva két, sőt három megkülönböztetett Sárközy családdal találkozunk; lehet azonban, hogy régi eredetükben még is közösek. Egyike ezeknek az Ebeczk helységben birtokos és Kály mellék vagy előnévvel különböztetett család.

Ebből lehetett azon Sárközy Mihály, ki 1562-ben Hajnácskő várkapitánya volt, és elfogatván a török által, Istvánffy szerint megöletett. [3])

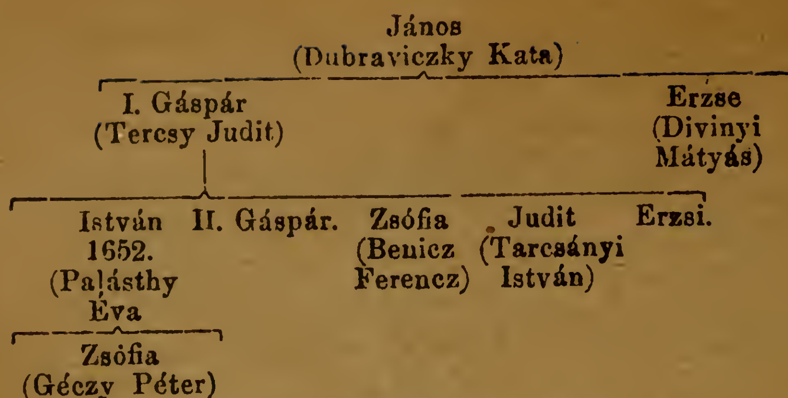
E családból volt bizonyosan Káli Sárközy János, kinek ivadéka nehány izen igy sarjadzott le :

---

[1]) Kovachich, Vestigia Comitior. 268.

[2]) Fabián, Arad várm. 29. 30. stb. lap.

[3]) Istvánffy Historia, 1685. kiadás 274. 275.

A Nógrád megyei jegyzőkönyvek szerint 1652-ben éltek István és Gáspár. Istvánnak 1664 és 1673-ban már csak özvegye Palásthy Éva élt, és birt Hont megyében is Apátiban.

1622-ben Sárközy Gáspár Nógrád vármegye szolgabirája volt, de aligha a táblán állók egyike, hanem azon Gáspár, ki a megyei jegyzőkönyv szerint Sárközy Tamásnak Ebeczky Ilonától való fia volt és élt 1621-ben.

1613-ban Sárközy Gergely Dóczy Istvánnal Pest megye Hügye helység birtokába iktattatnak. [1])

1680-ban Sárközy Péternek neje volt Lénárt Erzsébet.

1700-ban élt e családból Gáspár, ki 1711-ben már a holtak közé számitatott

1755-ben a nemesi vizsgálatkor István, Kály előnévvel mint Ebeczken lakozó produkált.

1773-ban Sámuel esküdt volt. Czímere a paizs udvarában és a paizs fölötti sisak koronáján is galamb.

Sárközy család. (Tegdes.) A Tegdes-Sárközy család Nógrád megyei Kis-Zellő helységben volt telepedve. Nemessége bizonyításakor többnyire régi nemesi gyakorlatra és 1623-ban kelt nádori osztoztató parancsra hivatkozott.

Őseül igényli Tamást, az 1658-ban élőt, úgy az 1684. évben a nemesi fölkelésben résztvett Sárközy Andrást, Jánost, (ki az 1709. lajstromban mint szegény jelöltetik,) és Mártont.

Az 1722. évi nemesi vizsgálatkor produkált János, utánna testvére András az 1626. nádori osztató parancsra hivatkozva.

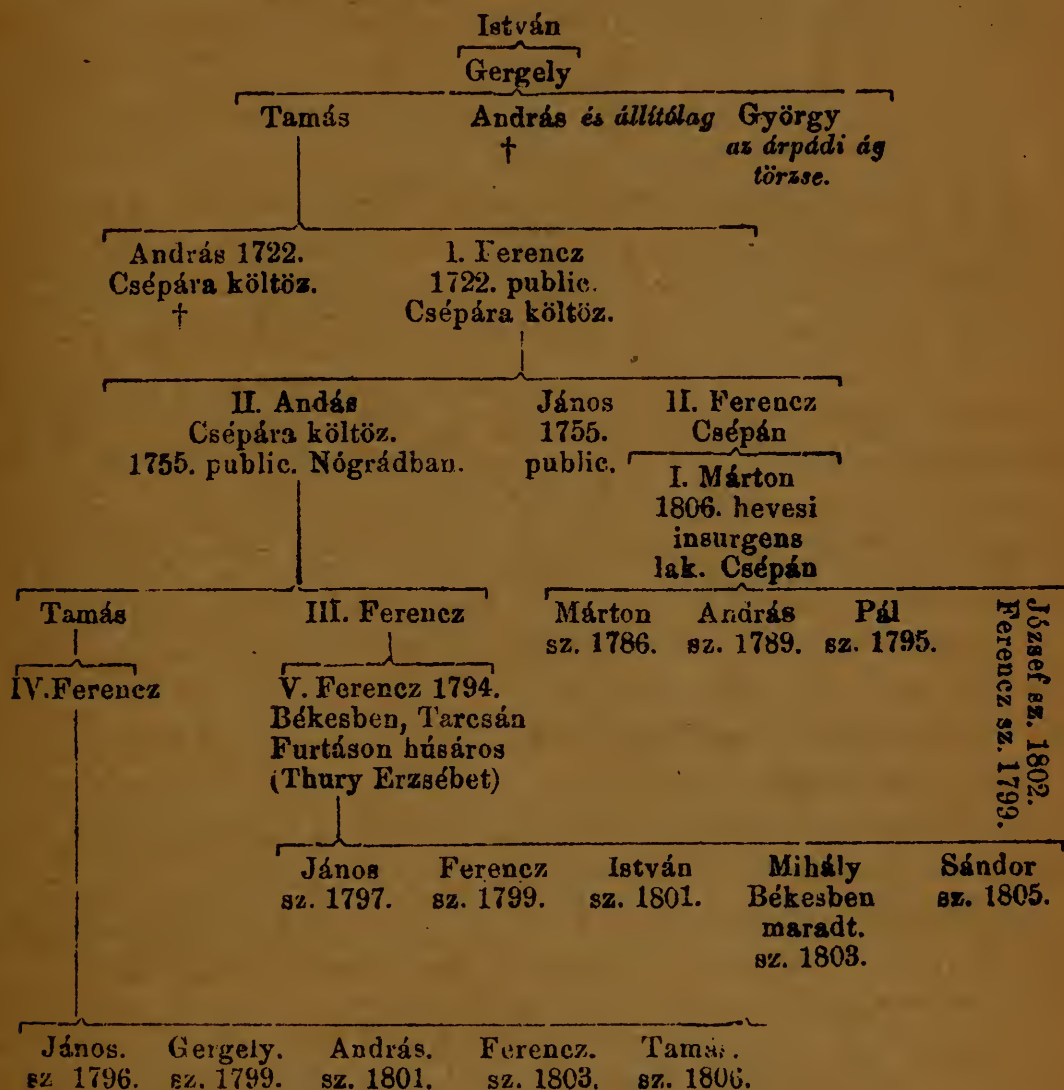
1726-ban produkáltak János és külön Márton, mint Sárközy Tegdes családbeliek.

1734-ban a Kis-Zellőben lakó Sárközy család czím alatt.

[1]) Szentbenedeki Convent.

A 1755. évi nemesi összeirás Kis-Zellőben találta Mátyást, Györgyöt és Ádámot.

A Családnak azonban egy ága Heves vármegyében Csépá-ra és Bekes megyébe is telepedett, ezek ága következőleg sarjadzott le :

A táblán álló három ág úgymint IV. Ferencznek, V. Ferencznek és I. Mártonnak fiaik 1840. évi szept. 3-án nyertek Nógrád vármegyétől mint eredeti helyökről nemesi bizonyitványt, ezeknek mindnyájoknak születési éveik a csépai anya-könyvi kivonat szerint neveik alatt állanak. 1840-ben laktak mindnyaján Csépán, hol akkor VI. Ferencz, I. Mártonnak fia nemesek hadnagya volt.

V. Ferencznek, ki 1794-ben mint mészáros Békes megyébe, Tarcsára, majd Furtasra szakadt, és debreczeni utjában halt meg, fiai mind

vissza telepedtek Csépára, kivévén Mihályt, ki Békésén maradt mint iparosmester. Bihar vármegyében Árpád községben szintén vannak Sárközyek, kik a följebbi ág elismerése szerint is állitólag Csépáról szép atyjok Sárközy György által (ki Tamásnak testvére lett volna) szakadtak Árpádra, s idővel Szalontára és Sarkadra is átszivarogtak. Származásokat így igényiik :

György
Csépáról Árpádra telep.

György

János.	György	Péter.	Istvánt.	Bálint.
István.	István	János.	Mihály.	Imre.
László sz. 1793.	István sz. 1802.	János sz. 1794.	György sz. 1781.	Ferencz.

Nógrád vármegyében az 1743. évi nemesi vizsgálatkor produkált Füleken lakó Sárközy János, két rendbeli nemesi bizonyitványt mutatván fel, az egyik Ráhón lakott atyjának Sárközy Györgynek részére Kis-Hont vármegye által 1715. évi február 21-én, a másik atyai nagybátyjának (patruelis) részére Zemplin vármegye által. 1728 mart. 4-én adatott ki. — 1755-ben Füleken lakozó Sárközy István, mint a megyében jövevény és igy vizsgálandó, iratott a nemesi lajstromba.

Zemplin vármegyében a század elején is a nemesség sorában találjuk a Sárközy családot. [1])

Ugocsa vármegyében 1664-ben Miklós megyei esküdt volt. [2]) 1750-ben Péterfalvára más családokkal együtt a Sárközy család is nádori új-adományt kapott. [3]) E század elején Tivadarfalván a közbirtokosok sorában olvassuk: Sárközy Györgyöt, Lászlót, Mihályt, Miklóst és Zsigmondot [4])

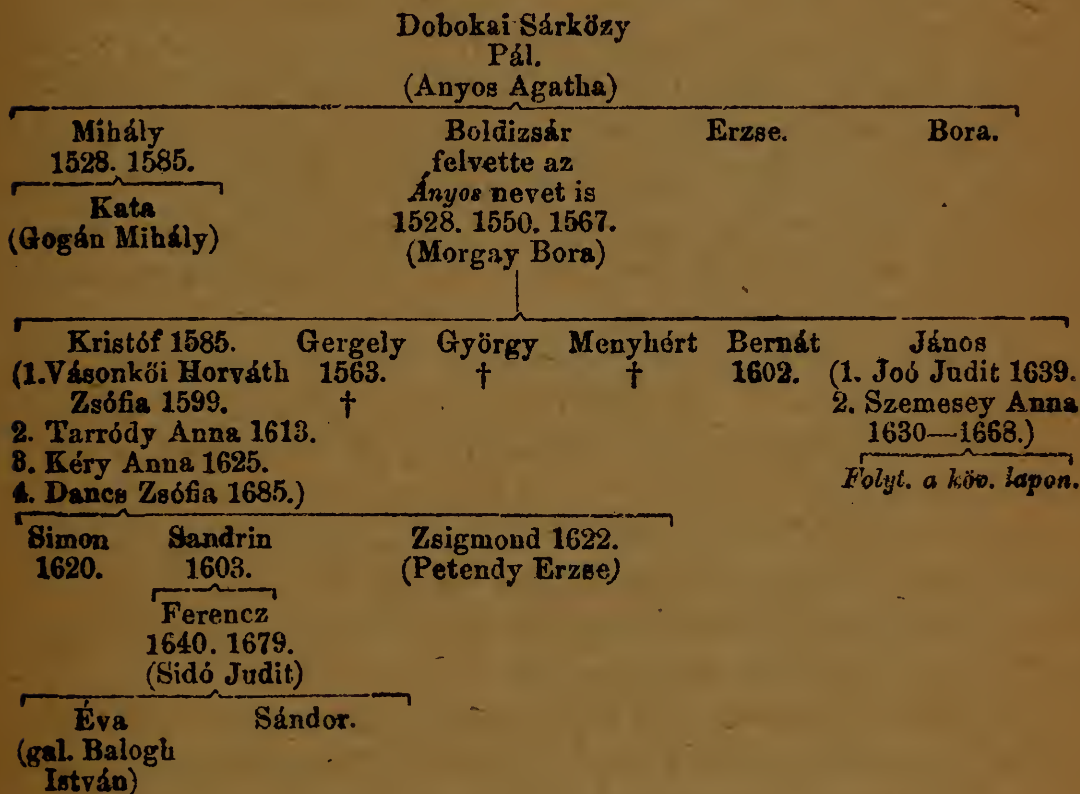
Szatmár vármegyében Sárközy Borbála Kákonyi Jánosnak felesége volt, és 1554-ben Perényi Mihálytól megvették Vasvári és Vitkai helység harmad részét a jászói konvent előtt. [5])

Sárközy család. (Dobokai.) Eredete ismeretlen, valamint az is, vajjon előnevét az Erdélyben fekvő Dobokáról vagy a Baranya megyei Doboka helységről vette-e? Miután Doboka megyében a

[1]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 116.
[2]) Szirmay, C. Ugocsa 60.
[3]) Ugyan ott 124.
[4]) Ugyan ott 126.
[5]) Szirmay, Szatmár várm. II. 60. és 97. lap.

XVII. század óta szintén virágzott Sárközy nevü család, a mint alább látni fogjuk.

E munka I. kötetében a 47. lapon a vámosi Ányos család egyik ágának nemzékrendét kézirat [1]) után közölvén, bár ama kéziratban többször eléfordúl a név, az mindig dobokai „S a r k ó c z y“-nak van irva, ez okból az Ányos család ezen adoptált ága ott Sarkóczy névén szerepel, holott az nem S a r k ó c z y, hanem S á r k ö z y nevet viselt, a mint nemileg mutatja az is, hogy Doboka megyében is virágzott dobokai Sárközy család, de Lehoczky [2]) is nyilván d o b o k a i S á r k ö z y családot említ, ellenben Sarkóczy család nem is létezett, és igy a Sarkóczy név hibás leirása és elferdítése okozta e munkának idézett kötetében a tévedést; és ámbár a Sárközyek ez ága az Ányos nevet vévén fel, ebbe beolvadt, még is, főleg miután a családfa ott kevésbbé pontos elrendezéssel van adva, közöljük itt:

[1]) Geneal. authent. I. Ányos fam.
[2]) Lehoczky, Stemmat. 351.

János, *ki az előbbi lapon.*
(1. Joó Judit 1639.
2. Szemesey Anna
1630—1668.)

Ferencz 1620. †

Péter 1629. 1655. (Chernel Anna)

Bora 1661. (Ebergényi Ádám)

Orsolya 1639. (Hosszutóthy István)

György 1661. (Stansith Judit)

Péter gyermekei: Zsigmond 1661. 1700. — György 1655. 79. — Péter.

György (1655. 79.) gyermekei: Péter. Ádám. József. Zsigmond. Krisztina (Horváth Ferencz) Zsófia. Teréz. Erzse. Róza.

György (1661.) gyermekei: Ferencz (Blaskó Teréz) — Sándor 1724. — Mária (Zalay Péter)

Ferencz fia: György (*Ányos*) 1692. 1724.

György (*Ányos*) gyermekei: Károly. Teréz. Klára. Ferencz. Anna.

Ez a dobokai Sárközy-ek azon ága, mely ez Ányos családba házásodva, ennek nevét vette fel.

Doboka vármegyében a XVII. század első felében 1636. körül telepedett meg Sárközy János, és Doboka helységből házasodott, nőül vévén Ördög Zsuzsannát, ezzel ily családfát [1]) alkotott:

János
(Ördög Zsuzsa)

Miklós 1677—1678. Dobokai alispán.

Mária (Persa Zakáriás)

Klára (Kilor György)

Jánosnak fia Miklós 1677—1678-ban Doboka vármegye alispánja volt, [2]) és előnevét „Dobokáról" irta.

1702-ben a Sárközy család Doboka vármegyében a só jövedelemben részesülő családok sorában állt.

Sárközy Sára volt neje a múlt században Salánky Gábornak, ki 1770. april. 5-ke után halt el; és ki nejével szép jószágokat kapott. [3])

A magyar országi csallóközi Sárközyek közül Zsófia Tömös-

[1]) Hodor Kár. közlése.

[2]) Hodor, Doboka várm. 437. lap.

[3]) Ezen Salánky Gábor 1714-ben N. Enyeden tanúlt, nejét B. Szolnok megyéből Al-Őrből vette el, nagy-atyja Salánky Mózses kolosvári csizma dia volt. L. Retteghy György naplója 166. lap.

közy Istvánné volt, ki 1609-ben A. és F. Baka helységbeli birtokrészébe királyi adomány folytán béiktattatott.

Sárközy család. (Sárosberkeszi). Kővár vidékén székel, hol József 1840. körül adóiró biztos, Zsigmond ugyanott igtató 1848-ban.

Küküllő megyében sárközi Sárközy családra találunk, hol József 1827. körül megyei törvényszéki biró volt.

Sárközy család. (Máskép Forray) Sárközy máskép Forray János és Márton 1714-ban III. Károly királytól kapták czímeres nemes levelüket. [1])

Czímerök, melyet ekkor nyertek, a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábaikon két szemközt álló arany grif, első lábaikkal karót tartva, melynek hegyére turbános törökfej van szúrva; a paizs fölötti sisak koronáján olyan karón hasonló törökfej látszik, két kiterjesztett fekete sasszárny között.

Ezzen Sárközy máskép Forray Jánostól és Mártontól, nevezetesen pedig Mártontól származott a báró, majd grófflá lett Forray család, mely fiágon Iván grófban 1852-ban, és leány ágon pedig Julia grófnőben, gr. Nádasdy Lipótnébar 1863. évi aug. 22-én végképen kifogyott.

A följebbi nemes levelet nyert Sárközy máskép Forray Mártonnak atyja Forray Andrásnak, anyja Sárközy Zsuzsának iratik e munka IV. kötet 221. lapján és innen anyja vezetéknevéről neveztethetett Forray Márton máskép Sárközy-nek. Az általa 1714-ben nyert czímer is teljesen egyez a Forray grófi czímerrel, minél fogva semmi kétség, hogy ezen Sárközy máskép Forray Márton első nemes törzse volt a Forray grófi családnak.

Sarkudy család. (Sarkudi.) Doboka vármegye kihalt családa, mely hajdan a hason nevü falut is birta, mely falu jelenleg puszta és Saras-kutja néven létezik. Javait e család hütlenségi bélyegen veszté 1396-ben, midőn azok Ördög, Esküllői, Teke és Menyhárd családbélieknek adományoztattak. 1441-ben Hodornál tán ezek, utódjáiúl fordúl elő Sarkady László és Benedek. [2])

Sárlaky család. (Sárlaki.) Zaránd vármegyei kihalt birtokos nemes család, melyből Sárlaky István és Antal 1561-ben Sárlak nevü helységben birtak. [3])

[1]) Collect. Herald. nro. 653.

[2]) Hodor, Doboka várm. 217. 218.

[3]) Fábián, Arad várm. 33. l.

Sarlay család. Trencsin vármegyében Sarlay János 1622-ben hirdetetté ki czimeres nemeslevelét, és ez idő óta ivadéka Hattne nevű helységben székelvén, már 1837-ben negyven családra szaporodott, azon kivül még nehány tagja Kis-Kolacsinban is lakozik.

1746-ban János Trencsin vármegyétől nemesi bizonyságlevelet vett ki.

A nemesi összeirásokban a családról a következő adatokat találjuk.

1748-ban Hatnén lakott a családból Ádám, Zsigmond, István három, György kettő, János három, és András.

1768-ban ugyan ott székelt János hat, István hat, Ádám három, András hat, György három, és Márton; ugyanakkor Kis-Kolacsinban lakott György fiával Pállal.

1803-ban a hattnei székhelyen huszonhét férfi tag, Kis-Kolocsínban négy lakott.

1837-ban Hattnén — mint említetett — negyven, Kis-Kolacsinkét tag élt.

A családnak egyes tagjai már a XVII században is elköltöztek az ősi fészekből Trencsin megyei Hattne helységből, ha csak nem más ily nevű nemes család is létezett volna, mely nevét a Bars megyei Sarló, vagy Salló helységről Sarlay-nak irá; és melynek nevét Sallay-nak is találjuk irva. Igy

Sarlay vagy Sallay Anna 1585. körül neje volt Madách Péternek Nógrád megyében.

Szintén Nógrád megyében találjuk 1665-ben Sarlay Jánost, kinek neje Szalay Anna volt, és ki 1684-ben már mint Sárkány György özvegye emlittetik.

Sarlay Ádám 1777-ben mint b. gyarmathi lakos Nógrád megye előtt nemességet igazolja; 1767-ben Sallay (*igy*) Ádám kapott Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt. (Bizonyosan mind a két név egy, ugyan azon személyt illet,) és ugy látszik ezen Ádám Trencsin vármegyéből ment Nógrádba, hol jelenleg is van ily nevű család.

Krassó vármegyében Sarlay György táblabiró 1782. octob. 15-én hirdetteté ki nemesi bizonyítványát, melyet Trencsin vármegye 1748. mart. 7 én adott ki.

Sarlai Sarlay József 1847. előtt Pesten ügyvéd, kinek czímere a paizs fölötti koronán kétfejű sas.

Sármasághy család. (Sármasághi) Erdély régi családa, mely Belső-Szolnok vármegyei Sármasságh helységről vette nevét. Nem-

zékrendének teljes szerkezetére nincsenek adataink; [1]) és igy csak I. Mátyás király korából azon Sármasághy Antaltól kezdhetjük a család tagjainak megnevezését, ki 1486-ban Erdélyi vajdául iratik. Ennek fia volt Lehoczky szerint [2]) Gergely és ennek Miklós, kinek neje Báthori családbeli lett volna.

Sármasághy Miklós 1505-ben Belső-Szolnok vármegye követe a rákosi ossz águgyűlésen [3])

1552-ban Sarmasághy László özvegye, mint a Báthoriak nemrendjéről látjuk: Báthori Kata, Bihar megyei Álmosd-on egy portát birt. [4])

1571-ben Sármasághy Mihály özvegye élt, kinek nevében középlaky Kemény Kristóf és Kováts László ajánlatot tesznak a Veres János által megveendő Szent-Mihály-telke és Topai részbirtokra. [5])

1573-ban Sármaséghi Miklós Békes Gáspár híve azzal együtt Fogaras várába szorúlt. [6])

1574. táján, sőt előbb Sármasághi Ilona, Apafly Farkas neje volt.

Sármasághy Jánosnak nejétől Zólyomi Katalintól leánya Anna volt, kit Kemény János 1603. előtt vett feleségül és vele Sármaságon és Kövesden a Kemény család birtoklását megalapitá.

S. Zsigmond „úr ember volt Erdélyben“ mint Kemény önéletirásában irja, — 1581. óta Torda vármegye főispánja. 1598-ban Báthori Zsigmond legmeghittebb hívei és vele távozó társai közé tartozott. 1604-ben Básta fogatta el, de a jezsuiták kikérték. 1612-ben nótáztatott, 1614-ben fölmentetett. 1616-ban Dézs táján csatáz, két sebet kap, és Bethlen fogságba téteti. — 1597. után nőül vette Jósika István özvegyét Füzy Borbálát. [7])

---

[1]) A Geneal. authent. I. kötetében — mint látszik — az Eszterházy család érdekében, és a hirhedt „Trophaeum Estorasianum“ szellemében van egy Sármasághi családi genealogia, (megvan Hevenessy Ms. 28. kötetében is) de ez magán hordja a koholtság bélyegét.

[2]) Lehoczky, Stemmat. II. 351.

[3]) Jászay Pál, A m. nemz. napjai a mohácsi vész után 157.

[4]) Bielek, Majores Hung. 119.

[5]) Kemény, Notitia Capit. Albens II. 91.

[6]) Bethlen Wolph. Hist. II. 275.

[7]) Lásd Kemény János Önéletirása, kiadta Szalay L. 6. 84. lap. — Engel, Monumenta Ungr. 367. 399. — Fasching, Nova Dacia IV. 149. — Sepsi

A XVII. század elején S. Anna Petki Istvánné volt.

1680. táján élt Sármasági Ádám, kinek ivadékát a következő táblázaton láthatjuk

- Ádám (galgói Rácz Anna)
  - II. Zsigmond birta Fenaczát (Ugron Zsofi?)
    - Miklós de kövesd 1752 1770 (Irsay Mária)
      - Ráchel (Kecsedi Várady János † 1777. nov. 6.)
    - László † 1779. előtt (Korda Bora)
    - István 1782. nov. 14. osztozik az Irsay-akkal
    - Mária (Korda Sándorné)

1745-ben Sármasági Julianna Péchy Istvánné, különben tótváradi Kornis Gábor huga.

1753. körül S. Krisztina báró Henter Adámné.

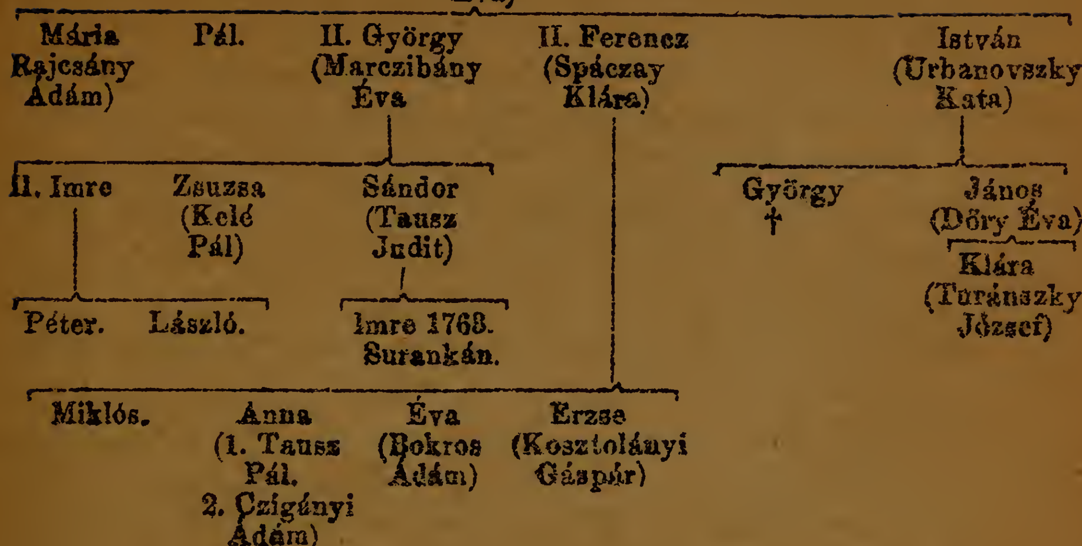
Ugy látszik, e család ivadéka az utóbb kövesdi előnévvel elő Sármasági ág is, melyből István 1836. körül Kővár vidékén törvényszéki ülnök volt.

Sarnóczay család. Törzse Sarnóczay Sebestyén, ki a tapolcsányi urodalomban volt tiszttartó, utóbb Forgách Zsigmond nádor jószág-igazgatója lett, és czimeres nemes levelet nyert. Neje volt, és 1650-ben már özvegye Balogi Krisztina, Balogi Balásnak a Nyitra megyei régi kis-surányi Surányi nemzetségből származott nejétől Surányi Magdolnától született leánya. Töle a családfa következőleg [1]) sarjadzott le:

- Sebestyén (Balogi Krisztina)
  - I. Ferencz érsekujvári várnagy 1650. (Kalmár Judit)
  - I. István titkár 1650.
  - Imre Reváyné udvarnoka
  - János †
  - I. György (Gosztonyi Éva)
    - Folyt a köv. lapon.
  - Jusztina (1. Kaposi Mere György 2. Sárközy István)

Laczkó Máté krónikája, Mikó : Erdélyi történelmi adatok III. 166. 357. — Segesváry Bálint krón. Erdély tört. adatok IV. 185. Bethlen Wolph. Hist. VI 27 33. 334. 395.

[1]) Geneal. authent. I.

I. Ferencz 1659-ben Érsekujvárban várnagy volt, Nyitra megyében szerzé a kis-sályói birtokot. Gyermeke nem maradt. Özvegye Kalmár Judit utóbb férjhez ment Fabricius Jánoshoz, kitől lett fia Fabricius Ferencz, ki Molnár Dorottyát vette el, ez másodszor férjhez ment egy olaszhoz, harmadszor Dávid Györgyhez, kitől lett Dávid Zsigmond, ki a Sándor családba házasodott.

I. István homonnai gróf Drugeth János titkára volt; nőtelenül élt.

Imre báró Révay Szidoniának Osztrosith Mátyás özvegyének udvarnoka (aulae praefectus) volt.

A családfa a mult század második felében megszakad.

Sarnóczay nevű nemes család jelenleg él Hont vármegyében, és hihetőleg ennek ivadéka.

Sarnovczy család. Alapítá Sarnovczy Ambrús, ki Rudolf királytól 1591. jun. 25-én Prágában kelt czímeres nemes levélben nemesítetett meg. [1]) Lehet, hogy e czímerlevél a fentebbi családot illeti.

Sarollyányi család. (zsarollyányi.) Szatmár vármegye régi kihalt családa, mely a XIV. században már birta a Szatmár megyei Zsarollyán helységet.

1374-ben Sarollyáni György királyi ember volt az Egryek ügyében. [2])

---

[1]) Az eredeti a m. nemzeti muzeumban őriztetik.

[2]) Szirmay, Szatmár vármegye II. 294.

1389-ben Sarollyányi Miklósnak fiai János, György és Péter tanuvallatást tétetnek, hogy zsarollyáni jószágukat illető levelek szatmári házoknál elégtek. [1])

1449-ben S. János Bere helységben és puszta Mándon Samelházy Lászlóval kir. adományban rész birtokot kap. [2])

1458-ban S. Mihály többekkel tanuvallatást tétetett a gencsi jobbágyokon elkövetett hatalmaskodás végett. [3])

1505-ben a Sarollyáni család többekkel Tatárfalván is birtokrészt kapott.[4])

1587-ben Sarollyáni László még birtokos volt Zsarollyánban és Gencsen. [5])

1590-ban több birtokostársával Zsarolyánban és a sámeli pusztában Sarollányi Ferencz is uj királyi adomány által megerősítetett.

Sárossy család. (N. Sárosi.) Sáros vármegyei nemes család; birja Enyiczke helységet. [6]) Tán e család ivadéka volt azon Sárosy Márton, Keczer Endre veje, kit 1687. mart. 22-én Caraffa Eperjesen lefejeztetett. [7])

Nagy-sárosi Sárosy Klára Váradi Pál ügyvéd özvegye, kit 1807. körül nőül vett lefkóczi Király Imre, N. Várad város főügyésze.

Talán összeköttetésben állt e családdal azon Sárosy Mihály, ki 1722-ben III. Károly királytól czímeres nemes levelet kapott. [8])

Czímere következő: a paizs kék udvarában zöld téren magas, terebélyes czedrusfa áll, és annak lombjai közül pánczélos sisakos vitéz emelkedik ki, jobb kezében nyilat, a balban puzdrát tartva. A paizs fölötti sisak koronáján gólya áll, fölemelt jobb lábával zöld sást, csőrében kigyót tart. Foszladék mind a két oldalról aranyfekete. [9])

Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában áll a Sárossy család, és birtokos M. Izsépen és Izbugya-Hrabóczon. Tán ezek őse volt S. András 1600-ban Ujhelyi ref. lelkész.

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 218.
[2]) Ugyan ott II. 25. 243.
[3]) Ugyan ott II. 39.
[4]) Ugyan ott II. 211.
[5]) Ugyan ott II. 40. 218. és 219.
[6]) Fényes, Geographiai szótár I. 305.
[7]) Szalay L. Magyar orsz. tört. V. köt. 353.
[8]) Collect. herald. nro. 847.
[9]) Adami Scuta Gentil. tomo XI.

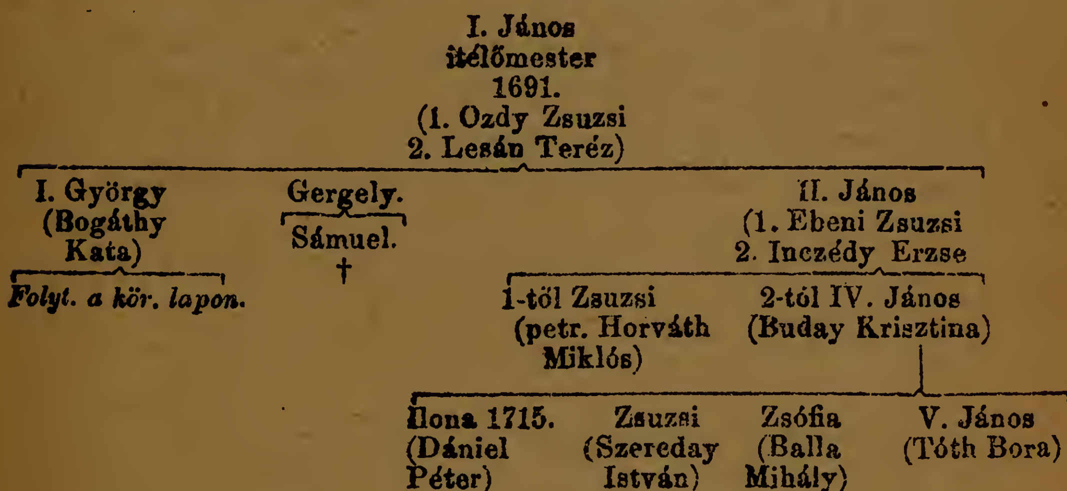
Ugocsa megyében e század elején S. István birtokos volt Csedregen.

Sárossy család. (Kis-sárosi) Kis-Sáros. Erdélyben Küküllő vármegyében fekszik, itt birt és innen irta e család előnevét.

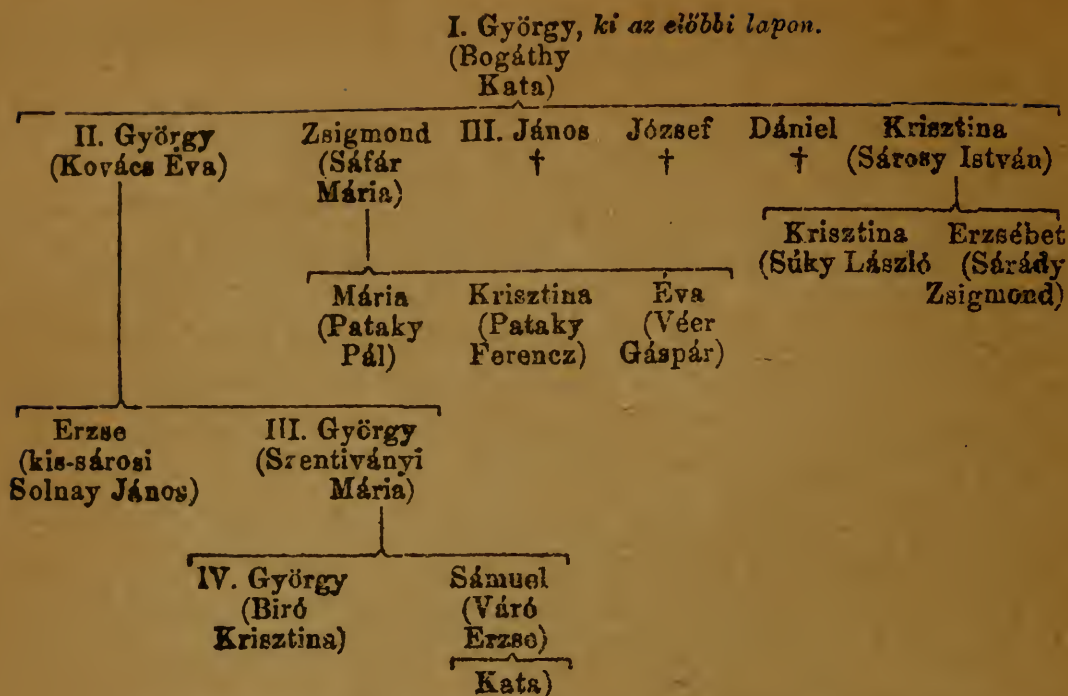
Valószinüleg e család ivadéka volt azon Sárosy László, 1447-ben a budai országgyülésre Zaránd vármegye követe volt. [1]) Ennek rokona Sárossy István 1562-ben Zaránd megyében birtokos volt Csegedszegen, Gorbán, Echiokán, Túron és Pipásziban. [2])

A mi már az erdélyi kis-sárosi Sárosy családot illeti, bizonyos az, hogy ennek felemelője a nemzeti fejedelmek korában Sárosy János volt. Jellemzését egykorú iró [3]) igy adja elő: „Sárosy János ifjú rend és csak Küküllő vármegye követje volt, de activus, bátor és szókimondó ember volt, politici boni studiosusnak látszott lenni az ő akkor alacson rendihez képest, és Küküllő vármegyét bátor voksolásáért, postulatumaiért nevezték vala Kis-Bihar vármegyének, mivel az a vármegye régen azt követte."

János utóbb itélő-mester lett (1691—1696.); a Rákóczy forradalom alatt ezzel tartott és hivatalos pályán abban tetleges részt vett. [4]) Első neje Ozdy Gergelynek Daczó Bórbálától született leánya Ozdy Zsuzsánna volt, ennek halálával másodszor nőül vette Lesán Kristófnak Oltszemi Mikó Druzsiannától született leányát Lesán Teréziát; ezektől következő családfát [5]) alkotott:

[1]) Kovachich Vestigia Comitiorum p. 268.
[2]) Fábián, Arad vármegye 31. 33. 34. 36. 38.
[3]) Bethlen Miklós Önéletirása. Kiadta Szalay L. I. köt. 430.
[4]) Cserei Mih. Históriája 290. 342. stb.
[5]) Török Ant. közlése szerint.

Volt e családnak még egy tagja Sárosy György, kinek neje Bornemisza Anna a kisfaludi Bornemisza Istvánnak Ráthonyi Judittól született leánya volt, ettől fia Sárosy András, ennek fia volt Sárosy Benedek.

A család állitolag a múlt század végén kihalt.

Sárosy család. (Pókai) Elöde János a Rákóczy Györgyök korában fiscalis director 1660. táján. [1])

Ugyan ez előnévvel Sámuel 1791-ben az erdélyi országgyülésen királyi hivatalos; György 1794. évi országgyülésen Marosszék követe, és azon szék havasainak főinspectora. József Torda vármegyében árvaszéki ülnök 1815-ben.

Erdélyben még több e nevű családbelieket találunk, kiknek azonban vérségi összeköttetéseiket nem ismerjük, igy:

S. Ferencznek neje Jármi Judit Torda megyében ó. és m. dellői birtokos

S. Sámuel özvegye Miklós Sára Pénteken, s Mihály, János, Lajos és Mózses Felső megyében Gezésen birtokosok.

S. László özvegye Hunyad megyében Bokán bir.

S. Károly székely nemes családból r. kath. pap. és m. vásárhelyi tanár. S. Mária Nagy Lőrinczné.

Sárpataky család. (Sárpataki.) Erdélyi nemes család, mely elő- és vezeték nevét a marosparti Sárpatak helységről vette.

[1]) Kállay, Székely nemz. 280.

A család előbbi vezeték-neve „sárpataki Nagy“ volt.

Sárpataki Nagy Miklósnak fia I. Márton és János, amaz a híres ügyvéd, majd kir. ügy-igazgató és itélő-mester csak Sárpatakynak irá nevét, utóbb pedig grófságot szerzett és nevét Keresztes-re változtatá. E néven virágzott ivadéka három nemzedéken, míg a mult században leány ágon is kihalt. *(Lásd e munka VI. köt. 218. l.)*

Mártonnak oldalas rokon ágazata azonban maig él Sárpataki néven, és nevezett Mártont is elődei közé számitja. Ez ág egyik elődе S. Mihály kolozsvári ref. lelkész volt, és a szent-háromságról „Nóé bárkája“ czimű munkáját 1681-ben kiadta Kolozsvárott.

Ezen ágazat törzse István, ki I. Apaffy Mihálytól Felső Fejér megyei Sárpataki birtokára uj adományt vitt, és kitől a családfa [1]) következőleg jő le :

István
1690.

- Boldizsár
  - I. Elek.
    - György kir. táblái ülnök.
    - Lőrincz F. Fejér v. főbiró.
    - Elek †
    - Kata (1. Miksa István 2. Vass György)
    - Krisztina (Biró József)
- I. Zsigmond
  - II. Zsigmond
    - III. Zsigmond (Borsos Mária)
      - IV. Zsigmond † 1862. oct. 6.
      - János F. Fejér v. törv. ülnök.

A táblázaton álló I. Eleknek fiai közül György Alsó-Fejér vármegyénél kezdé hivatalos palyáját, már 1794-ben ott aljegyző volt, 1815-ben már főszolgabiró, utóbb kir. tanácsos és kir. táblái ülnök, testvére Lőrincz Felső-Fejérben főbiró; Elek a kincstárnál szolgált. Ez ág kihalt.

I. Zsigmond ágán a két végső nemzedék IV. Zsigmond, ki 1862. oct. 6-án mult ki, és János (nőtlen) mind ketten Alsó-Fejér vármegyének 1848. év előtt törvényszéki ülnökei voltak, és az ellenzéki pártnak erélyes hivei.

Ugyan e család ivadékai voltak e század elején Zsuzsanna bérivói Bóér Antalné, és László 1815-ban Torda megyének alsó járásában árvaszéki biró.

Egy ág megtartá a régi nevet, és sárpataki Nagy névvel él, mint ezekről e munka VIII. köt. 84 lapján van emlékezet.

---

[1]) Török Antal közlése szerint.

Sartorisz család. Szartoris vagy Sartorius Gömör vármegye nemes családa. [1])

Sartorius Mihály és érdektársai részére I. Leopold királytól kiadott czímeres nemes levél Nógrád vármegyében 1655. jul. 26-án Losonczon tartott közgyülésben kihirdetett. [2])

Gömör vármegyében Csetneken élt Sartorius Illés, kinek Fabricius Máriától fia Dániel született 1704-ben. Tanúlt Külföldön is. 1730-ban lett Csetneken oskolamester, négy év mulva eperjesi tanár, és egy év mulva ugyan ott pap; utóbb Beszterczе-Bányán evang. lelkész; irt egy hittani munkát tótúl. [3])

Nógrád megyében az 1755. évi nemesi összeirásban a jövevény nemesek sorában leljük Sartoris Jánost, és Ferenczet.

Ugyan e megyében máskép nevük Pap; 1848. előtt Szartorius másként Pap Pál megyei irnok.

Sarudy család. Régi nemes család, melyből Sarudy András, 1550-ben Sáros vármegye jegyzője volt. [4])

Ennek ivadéka lehetett azon Sarudy Jakab, ki fiával Jakabbal, és testvéreivel Jánossal és Imrével, nem különben Dobos Mihálylyal nemességére III. Ferdinand királytól 1654. jul. 12-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben királyi megegyezést nyert. [5])

Sárváry család. A XV. század közepén állitólag Szabolcs megyében Tisza-Lökön jószágrészt birt egy fönmaradt régi osztályos levél szerint.

Bizonyos az is, hogy 1445-ben Sárváry László Zemplin vármegye követe volt. [6])

Azonban mindezekkel összeköttetését nem tudjuk kimutatni azon Sárváry Istvánnak, ki 1622-ban II. Ferdinánd királytól czímeres nemes levelet nyert, mely azon évben Soprony vármegyében Uj-kérben (feria secunda proxima ante festum beati Thomae apostoli) kihirdettetett. [7]) Nevezett Istvánnak hagyomány szerint állitólag neje Szily Anna volt.

A czímer — mely ezen nemes levélben adatott — az ide mellé-

[1]) Bortholomaeides C. Gömör p. 145.

[2]) Protoc. C. Neograd anni 1655.

[3]) Bartholomaeides Memorab. Prov. Csetnek. 134.

[4]) Oklevél.

[5]) Az eredeti armalis Kassa sz. kir. város levéltárában.

[6]) Teleki, Hunyadiak kora X. 168.

[7]) A megrongált eredeti armalis debreczeni tanár néhai Sárváry Pál örököseinél őriztetik.

kelt metszvény szerint függöleg kétféle osztott paizs, a jobb oldali arany udvarban egy fekete sas látható, szétterjesztett szárnyakkal; a baloldali kék udvarban jobbról balra rézsútosan vont három arany szelemen szemlélhető. A paizs fölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, első lábával vörös zászlót tartvá. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Istvánnak maradéki két ágra szakadtak; egy ág rom. kath. — a másik helv. hitvallású. Sopron megyéből elszármaztak Győr, Pest, Szabolcs, és Bihar, sőt Csanád megyébe is.

Sárváry János Csanád vármegyében lakott és tőle ily ágazat terjedt le napjainkig:

I. János
Csanádban

II. János
1741.

Pál
szül. 1765. † 1846.
tanár Debreczenben.

Jakab.	Dániel.	Ferencz szül. 1808.	Antal.	József.

A táblázaton állók közül II. János 1741-ben M. Terézia uralkodása alatt nyert útlevelet a külföldi egyetemekre. Ennek fia Pál, szül. Piskolton Bihar vármegyében 1765. octob. 3-án. Hazai és 1792-ben göttingai tanulása után Debreczenben tanár lett. 1832-ben akademiai tagúl választatott, melyet irodalmi működésével érdemlett meg Tanárságától 1839-ben nyugalmaztatott. Meghalt 1846. dec. 19-én.[1]) Nemességét még mint iskolai senior külföldre készültében igazolta és hirdetté ki Szabolcs vármegyében 1792. majus 7-én. Utóbb első három

[1]) Magyar Irók, Életrajz gyüjt. I. 131.

fia részére 1810-ban sept. 12-én ismét Szabolcs vármegyétől, 1826. jan. 24-én ugyan attól öt fia részére vett ki nemesi bizonyítványt, melyet Szatmár megyében; 1829. december 14-én Bihar megyében hirdetett ki.

Fiai közül Ferencz szül. 1808-ban, 1831-ben tévén ügyvédi vizsgálatot, három évig a debreczeni ker. táblánál ügyvédkedett; 1834-ben Losonczon lett jogtanár; majd erről lemondván, előbb Pesten ügyvéd, utóbb váltó törvényszéki hivatalnok; 1850-ben debreczeni megye törvényszéki ülnök, 1854-ben nagyváradi országos törvényszéki tanácsos, 1856-ban ugyan ott fő törv. széki tanácsos lett. [1]) Irt jogi munkákat.

Testvére Antal, hites ügyvéd fordította Liszt Fridrik Politikai gazdálkodástanát.

E család egy másik ágából származhatott azon Sárváry József, kinek Lesenyei Nagy Francziskától fiai Farkas, Ferencz és József 1751-ben anyjok rokonai ellen tiltakoznak Trencsin megyei Csocholnai rész-birtok eladása végett [2])

Ugyan e család kath. ágából eredhettek S. László szent-ferenczes szerzetes zárda főnök Szatmárban 1760-ban; [3]) és István ugyan olyan szerzetes, ki 1770-ben Győrben egyházi szerzetéről munkát adott ki. [4])

Sárváry nevü család él Erdélyben is, közülök Viktoria és Róza Küküllő megyében Oláh-Sályi helységben birtokok.

Sáry család. (Missei) Heves vármegyének régi nemes nemzetsége, melyből Lászlónak leánya Ilona 1483-ban Rhédei Boldizsárnak özvegye volt. [5])

Tán e család ivadéka Sáry Péter is, 1461—80 kir. személynők, 1480-ban kalocsai Érsek.

1673-ban élt Sáry Ferencz. [6])

Sasa család. Ismeretes közülök Sasa János 1567-ben János Zsigmond és Báthori István erdélyi fejedelmek alatt gyalogsági kapitány, az volt még 1573-ban is. [7])

---

[1]) Magyar Irók, Életrajz gyüjt. II. 278.
[2]) Szentbenedeki Convent. prot. DD. p. 179
[3]) Szirmay, Szatmár várm. II. 57.
[4]) Magyar Irók, II, 279.
[5]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 248.
[6]) Pray, Mss. IV. 333.
[7]) Budai Fer Hist. lex. III. 223.

Sasady család. Erdélyben élt 1641-ben Sasady Zsigmond, midőn febr. 3-án Toldalagi Mihály leányát Klárát nőül vette. [1])

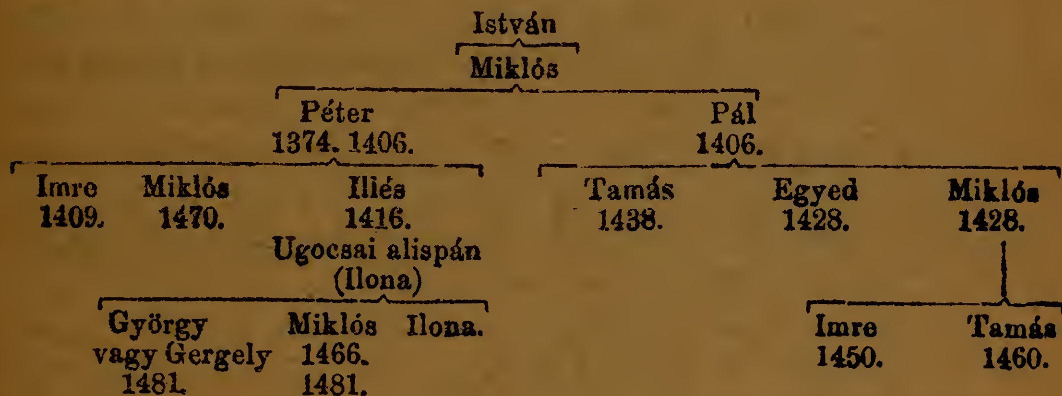
Sáska család. (Gyulai.) Közülök M i h á l y 1848-ig N. Enyed városi tanácsnok, fiai: S á n d o r és G y u l a maros-gezsei birtokosok.

Sass család. Nográd megyei Losoncz városában székelt nemes család, melyből Sass A n d r á s 1684-ben a nemesi fölkelésben személyesen részt vett. Ennek fia volt Sass P á l 1727-ben.

Sasséuyi család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családa, birtokos ott Bánócz helységben. [2])

Sásváry család. (Sásvári) Ugocsa vármegye régi nemes családa, mely a Szirmay családdal közös törzsből eredt, és mely már — ugy látszik — még a XVI. század folytán kihalt. Ugocsa megyében Sásvár helység volt ősi fészke a családnak.

A XIV. század elején élt I s t v á n tól oklevelek nyomán ilyen családfa alakúlt:

Péter ágán I l l é s 1416-ban Ugocsa vármegye alispánja [3]) ennek végrendelete 1466. évről említi nejét Ilonát, Mayad (?) Jánosnak, az Albert fiának leányát. Fia M i k l ó s birt Szatmár megyében Derzsen, Hodászon és Kántor Jánosiban 1460-ban nyert adomány erejénél fogva. [4])

Nincsenek a táblázaton G y ö r g y, ki 1323-ban P. Darócz ügyében tanúskodott. [5])

---

[1]) Haller Gábor naplója. Erdélyi Tört. adatok IV. köt. Ha nem sajtó hiba S á r d i helyett?

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 116. 370.

[3]) Szirmay C. Ugocsa, 50.

[4]) Szirmay Szatmár várm. 82. 85. 88.

[5]) Ugyan ott 199

1419-ben élt János.

Jakab, ki Lengyelnek is neveztetett, és 1442-ban Ugocsa vármegye alispánja volt. [1])

Chrisogon, ki 1507-ben Forgolány Istvánt perbe idéztette. [2])

János, ki 1514-ben több nemessel az Ugocsa megyei föispán ellen lép föl; és 1516-ban sásvári Veres Gergely ellen perel. [3])

János és fia Ferencz, mint I. Ferdinand hívei elveszték Szárazberki és símai jószágukat Szatmár vármegyében, és azt 1536-ban I. János király Mikolay Ferencznek adományozta. [4])

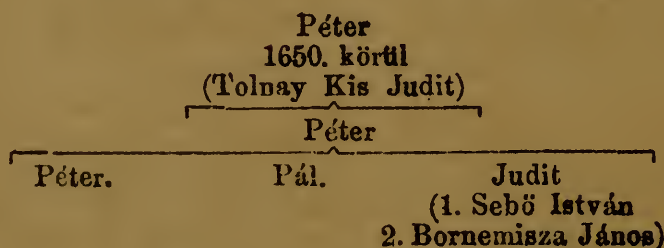
1567-ben Ferencznek leánya Katalin elöbb Nagy-Váthy Jánosné, utóbb Zerdahelyi Euz János neje eladta Szárazbarki részét [5])

1587-ben Borbála, Katalin perlekednek János ellen, 1590-ben egyezség utján szerződésre lépnek. [6]) Valószinüleg bennök a Sásváry család elenyészett.

Megkell még említenünk, hogy Illés és Miklós 1446-ben Sásváron uj adomány mellett beiktattak. [7])

Végre e család ivadékának és pedig Sásvári Jánosnak tartatik azon Sásvárí basa, ki e néven a XVI. század közepén hazánk történetében gyakran elé fordúl. [8])

Sátor család. A XVII. század közepén élt Sátor Péter, ki Tolnai Kis Gergelynek Konkolyi Katától született leányát Tolnay Kis Juditot vévén feleségül, azzal következő ivadéknak lett törzs-atyjává:

Sauer család. Gróf Sauer Kajetán 1765-ben magyar hon-

[1]) Szirmay, C. Ugocsa p. 51.
[2]) Ugyan ott 14.
[3]) Szirmay. C. Ugocsa 15. 35.
[4]) Szirmay, Szathmár várm. II. 292.
[5]) Ugyan ott 282.
[6]) Ugyan attól C. Ugocsa 39.
[7]) Ugyan ott 116.
[8]) Ugyan ott 117.

fiusitást nyert, [1]) utóda szintén Kajetán nagyváradi nagy prépost, és septemvir volt 1810-ben.

Saurau család. Gróf Saurau F e r e n c z, szül. 1760. sept. 19-én, cs. kir. kamarás, austriai császári minister, 1802-ben [2]) magyar honfiusitást nyert. 1797. maj. 12-én Temes vármegyében Merczidorf és Zsadányt kapta kir. adományban. Meghalt 1832-ben. Neje gróf Lodron Antonia. Ivadéka következő:

Ferencz
sz. 1760. † 1832.
(gr. Lodron Antonia)

Zeno Vincze sz. 1792. † 1846. (1. gr. Hunyadi Gabriella 2. gr. Goesz Mária A.) †	M. Antonia sz. 1789. (gr. Dichtrichstein Miksa)

A család Steier országi eredetű, és 1628-ban emeltetett grófságra.

Sauska család. (Sáromberki.) A sárombergi vagy sombergi Sauska család Baranya megyében székel. Állítólag Horvátországból eredt. [3])

Sauska (vagy mint máskép iratik) Zauska M i h á l y 1719-ben kapott czimeres nemes levelet. [4])

Czimere a paizs kék udvarában jobbról egy magas szikla hegy, mely előtt egy fehér egyenruhás, fekete fövegű bányász kalapácsaival a sziklából az ásványköveket vájja ki. A paizs fölötti sisak koronájából derékig szintén olyan bányász emelkedik ki, jobb kezében iró tollat, a balban ásványkövet tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Sombergi Sauska J á n o s - F e r e n c z 1728-ban a pozsonyi kamránál tanácsos és számvevő, utóbb helytartósági tanácsos.

Sauska A n t a l 1765-ben Baranya vármegye követe. [5])

Sauska K e r e s t é l y 1787-ben a pécsi kerületben fő tartományi biztos volt.

Sauska F e r e n c z 1787-ben Baranya vármegye alispánja.

Sauska L a j o s altartományi biztos a pécsi kerületben 1844-ben.

Sauska K e r e s t é l y Baranya vármegye alispánja, 1842-ben kir. tanácsos lett.

---

[1]) 1765. évi 47. törv. cz.
[2]) 1802. évi 32. törv. cz.
[3]) Lehoczky Stemmat. II. 443.
[4]) Collect. herald. nro. 408.
[5]) Lehoczky Stemmat. I. 188.

Savai család. Közülök Antal Fogaras vidékén kis- és nagyberivói birtokos jelenleg.

Sávolyi család. A XVI. században 1580-bon élt Sávolyi Tamás [1])

Jelenleg ily nevű nemes család él Heves vármegyében.

Schaffgotsch család. Német ország déli részéből származtatja magát. 1592-ben báróságra emeltetett. Most két fővonalon és több ágon virágzik. A XVII. század első felében élt Schaffgotsch János-Ulrik, ki 1632-ben tett végrendeletet. Ennek fia Kristóf-Lipót aranygyapjas vitéz, kamarai elnök stb. az 1659. évi országgyülésen magyar honfiusitást nyert; [2]) és erről 1662. évi sept. 7-én oklevelet kapott. 1674. mart. 12-én I. Leopoldtól „Hochgeborne" czímet nyert. Ő alapitá a családi majoratust, melyet fia teljesen befejezett, és mely majoratus javai porosz Sziléziában fekszenek. Töle ezen ivadék sarjadszott le :

Kristóf Lipót
magyar indigena
mhalt 1703.
(b. Racknitz Ágnes)

János-Antal
szül. 1675. † 1742.
gróf 1708-tól
(gr. Serényi M. Franziska)

Gothard
szül. 1706. † 1780.
Csehorsz. fő udv. mest.
(gr. Hatzfeld Traschenfeld
Anna)

János-Gothárd
sz. 1732.
porosz kamarás
(gr. Stubenberg Anna)

Lipót-Gothárd
sz. 1764. † 1834.
porosz kamarás
(gr. Wurmbrand Janka)

(Folyt. a köv. lapon.)

---

[1]) Istvánffy Historia 1685. évi kiadás 505.
[2]) 1659. évi 133. törv. cz.

Lipót-Gothard, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1764. † 1831.
porosz kamarás
(gr. Wurmbrand Janka)

- Lipót Kerest. szül. 1793. (gr. Zieten Jozéfa)
- Károly sz. 1794. porosz köv. tan. (1. gr. Harbuval Chamare M. Anna. 2. gr. Ledebur Wicheln Frid.)
  - 1-től János sz. 1828.
  - 2-től Lipót sz. 1835.
  - Eleonora sz. 1837.
  - Frigyes sz. 1839.
  - Lajos sz. 1842.
- Janka sz. 1797. (gr. Praschma)
- Anna sz. 1800. (gr. Saurma)
- Manó sz. 1802. (gr. Hohenthal Klára. 2. Necker Éva. 3. gr. Stolberg M. Ágnes)
  - 1-től János Ulr. sz. 1831. (Gryczik Janka)
  - Lipót sz. 1833.
  - Hedvig (gr. Saurma)
  - 3-tól Mária sz. 1856.
  - András sz. 1857.
- József sz. 1806. (gr. Stolberg Francz)
  - Pia sz. 1847.
  - Karolina 1849.
  - Jozéfa 1850.
  - Levin 1852.
  - Leopoldina 1853.
  - Mária 1857.
  - András 1858.
- Ferencz sz. 1816. phil. dr.

A második ág, mely másod-szülöttinek is neveztetik, több magyar családdal sógorosodott, így gr. Schaffgotsch Agatha szül. 1829. sept. 14-én, férjhez ment 1852. febr. 23-án gróf Pejachevich Adolfhoz.

Ennek nagybátyja gr. Schaffgotsch Antal 1832-ben nőül vette gr. Pejachevich Katalint, ki szül. 1813 ban, és Erzsébet császárnénak csillag ker. és palota hölgye.

Antalnak testvére Rudolf cs. kir. kapitány, meghalt 1848. dec. 30-án, férjhez vette 1840-ben báró Révay Teréziát.

A másik vonal, mely csehországi vonalnak neveztetik, és mely a táblazaton álló törzsön felül vált el az előbbi vonaltól, és igy a magyar honfiusitási jogon kivül esik, szintén sógorosodott magyar családokkal, nevezetesen :

Gr. Schaffgotsch Frigyes (szül. 1822.) nőül vette 1849-ben gr. Pálffy Terézt.

Czímerök négy részre osztott vért, az 1. és 4. udvarban egy fejű fekete sas, mellén ezüst félholddal látható; a 2. és 3-ik udvar ezüst és vörös koczkázatot mutat.

Schallée család. Schallée Imre és Márton 1623. jun. 8-án kelt czímeres nemes levelet nyertek II. Ferdinand királytól. [1])

[1]) Győr vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

Schallenberg család. Schallenberg K r i s t ó f-Theodomár és D i e t m á r az 1687. évi országgyülésen magyar honfiusitást nyertek. [1]) Származtak Ausztriából, hol családjok a báróságot 1636-ban, a grófságot 1666-ban kapta; magyar országi indigenatusi oklevelük 1688. jan. 25-kéről kelt. Nevezett K r i s t ó f tábori főhadi biztos és tanácsos volt. Ennek fia K r i s t o f - F e r d i n a n d cs. kir. kamarás.

Czímerök négy részre oszlik, az 1. és 4-ik ezüst udvarban fekete sas látható, a 3. és 3. részutosan kétféle oszlik, benne arany korona és egy ezüst lúd látszik. A közép kisebb vért arany udvarában koronás oroszlán nől ki; alatta a veres udvar üres.

Az ujabb nemzedék imez:

József
(1. N. N.
2. b. Skal Franczíska)

József	Mária A.	2-tól Auguszt	Emilia
őrnagy	sz. 1780.	szül. 1803.	sz. 1804.
† 1854.	(b. Imhof	ezredes	(gr. Zedtwitz
	János)	(vizeki Tallián Szidonia)	(Vilmos

József † 1854. fia:
Ernő
sz. 1811.
katona.

Auguszt gyermekei:

Ervin	Tasziló
sz. 1853.	sz. 1856.

Schalvignoni család. Schalvignoni J e r o m o s az 1687. évi országgyülésen honfiusitatott. [2])

Scharlach család. Scharlach J ó z s e f, ki 1760-ban a szepesi kamarai igazgatóságnál számvevő és a harminczadok főfelügyelője és 1770-ben a szepesi kamarai igazgatóság tanácsosa volt, 1753-ben Mária-Terézia királyasszonytól czímeres nemes levelet kapott [3])

Czímere négy felé osztott paizs, az 1. és 4-dik osztály ezüst udvarában harmas zöld halomról három strucztoll leng, két vörös, és a középső kék; a 2. és 3-ik kék udvarban arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös és ezüst rézsutos csikokkal diszített magas süveg áll. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Scharlach K á r o l y 1760-ben vásvári kanonok, és a győri püspök titkára volt, 1770-ben már győri kanonok, sopronyi főesperes és pankotai apát.

---

[1]) 1687. évi 28. törv. cz.
[2]) 1687. évi 29. törv. cz.
[3]) Collect. herald. nro. 241.

Scharlach Ferencz 1770-ben a szepesi kamaránál ellenőr, Flórián ugyanakkor és ott számvevői tiszt.

Azonban legnagyobb embere volt a Scharlach családnak Scharlach József kir. tanácsnoknak fia Mihály, ki 1763-ban Kassán született, és a katonai pályára lépvén, már 1795-ben mint a Sztáray gyalog ezredbeli granatéros kapitány Mannheim ostrománál tüntette ki magát, hasonlóan vitézkedett 1796-ban Kehl ostrománál; még hősiebb érdemeket szerzett 1799-ben Olaszországban Novinál; majd a landshuti, neumarki és ebersbergi csatákban, de még kitünőbb szolgálatot tett Aspernnél, hol mint gránatos ezredes csodás jelét adá vitézségének. A háború befejezte után a pesti, budai és erdélyi garnizonokban volt parancsnok. Végre nyugalomba lépve Pozsonyban élt, és ott halt meg 1833. maj. 12-én. [1])

Schedel család. *Lásd Sedel cs.*

Schedius család. Győr vármegye nemes családa. Törzse Schedius Kristóf, Pozsony megyei modrai evang. pap, 1676-ban járt Jenában [2]) és állítólag I. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyert. Ennek utódai Lajos szül. Győrött 1768. évi dec. 20-án; a bölcs. tudora, a pesti egyetemnél az aesthetika és philologia rendes tanára, számos külföldi t. társ levelező és a m. tud. akademia igazgató tagja, a Kisfaludy-társaság tagja és elnöke, több tudományos vállalat stb. létesítője. Meghalt 1847. nov. 12-én Pesten.[3]) Neje volt Windisch Mária, kinek anyja szül. Bayer Krisztina 1818-ban halt meg.

Testvére Kristóf 1822-ben Győr vármegye jegyzője volt.

Scheffer család. Scheffer János-Richárd az 1687. évi országgyülésen magyar honfiúsítást nyert. [4])

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály arany udvarainak belső oldalából kétfejü fekete sasnak fele része látható; a 2-dik osztály vörös udvarában zöld dámvad ágaskodik, a 3-ik osztály kék udvarában zöld téren egy kis patak mellett fehér bárány legel. A paizs fölötti sisak koronájából öt strucz-toll emelkedik ki, fekete, arany, kék, fehér és vörös szinü. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [5])

---

[1]) Fillértár 1834. évi foly. 265. 266. lap.

[2]) Haan, Jena Hung. 25.

[3]) L. Életrajzát: Magyar Irók I. 405. és Ujabb ismeretek tára VI. 172.

[4]) 1687. évi 29. törv. cz.

[5]) Adami, Scuta, gentil. tomo XI.

Schehovics család. Gömör vármegye nemesei közé számitja. Schehovits István 1770-ben a szepesi kamaránál szolgált. Sándor Szepes megyétől 1836. apr. 20. nsi bizonyitványt kapott.

Schellendorf család. Ismeretes közülök azon Schellendorf Konrád, ki 1433-ban Trencsin vármegye föispánja volt, és azon évben azon megyei hornyáni jószágára soltészságot alapitott. [1])

Schemniczky család. Trencsin vármegyei czimerleveles család. 1803-ban azon megyében Dezséren székelt a következő családfán [2]) álló ivadék.

László
1803.

József 1803.	István 1803.
	János 1803.

Utóbb ott nyomaik nincsenek. Valjon e család azonos-e a Trencsin városában 1750—1781. körül lakott Selmeczy Mihálylyal és családjával? — eddig nem tudatik.

Schenk család. Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös osztályban nyakán nyillal átlött vadlúd zöld téren áll; az alsó kék udvarban hullámzó folyam habjai közt egy csolnakász evez, fölötte jobbról üstökös csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a bal lábával égő szivet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Scherffenberg család. Scherffenberg Frigyes az 1681. évi országgyülésen honfiusitatott. [4]) A család már előbb két ágra szakadván, emez ág, mely honfiusitatott, kihalt.

Scherschleifer család. Scherschleiffer N. és neje Borbála és mostoha fiai Szöbocher János, Mátyás, Tóbiás és Márk 1626. dec. 14-én II. Ferdinánd királytól kaptak czimeres nemes levelet, mely 1626. (feria 2-da prox. post Dominicam purificationis B. M. Virginis) Sopron vármegyének Lós nevü mező városban tartott közgyülésen kihirdettetett [5])

---

[1]) Szontagh Dániel közlése szerint.
[2]) Ugyan attól.
[3]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.
[4]) 1681. évi 82. törv. cz.
[5]) Soprony sz. kir. város levéltárában van az eredeti armalis.

Scherz család. Vaszojáról, mely helység Arad vármegyében fekszik, írja magát. Komárom megyei Csúz birtókosai közt is említtetik. [1])

Schilsen család. Schilsen János-Mihály az 1715. évi országgyűlésen hazafiusitatott. [2]) Ez talán azon Schilson család lesz, melyből báró Schilson Janos 1770-ben magyar kamarai tanácsos volt.

Schindler család. Egyike azon Bars megyei családoknak, melyek Körmöcz sz. kir. városból eredtek [3])

Már a XVII. század közepén élt Schindler György, ki Hont megyében F. Rakonczán Rakonczay családi jogú birtokot vett zálogjogon Lestártól.

Nógrád megyében Tereskén Schindler Ödön és neje Rakovszky Oktávia birtokosok.

Schirding család. Báró Schirding Ferdinánd székely-gyalogsági ezredes az 1846. évi erdélyi országgyülésen honfiúsíttatott.

Schirl család. Schirl János 1687-ben I. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet. [4])

Czímere függőleg kétfelé osztott paizs, jobb oldali vörös udvarában jobbról balra rézsutosan levonuló ezüst szelemen, a baloldali kék udvarban hátulsó lábain kettős farkú oroszlán ágaskodik. A paizs fölötti sísak koronájából fekete sasszárny emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete. [5])

Schiwny család. *Lásd Saint-Aulaire.*

Schlachta család. (Zadjeli) Nógrád megyében Schlachta Ádám ,mint Zellö helységbeli lakos az 1755. évi nemesek sorába iratott. [6])

Schlachta Gábor 1795-ben Arad vármegye nemessége sorába iratott. [7])

Schlachta Ferencz „zadjeli“ előnévvel kincstári ülnök Temesvárott 1823-ban, Liptó vármegyétől nyert nemesi bizonyitványát

---

[1]) Fényes, Komárom várm. 121.
[2]) Az 1715. évi 136. törv. cz.
[3]) Bel M. Notitia nova Hung. tomo IV. pag. 206.
[4]) Coll. herald. nro. 782.
[5]) Adami Scuta gentil. tomo. XI.
[6]) Nógrád megyei 1755. évi jegyzőkönyv.
[7]) Arad várm. jegyzőkönyv 1795. évi 711. szám alatt.

1823. mart. 10-én Krassó vármegyében is kihirdetteté. Családja él, és több tagja Temesben állami hivatalt visel. [1])

Schlachta Ferencz 1812-ben a Ludovicea-ra 100 ftot adott.[2])

Schlaun család. Schlaun Móricz az 1802. évi országgyülésen magyarnak bevétetett. [3])

Schlechta család. Báró Schlechta Ferencz ezredes, az 1827. évi országgyülésen magyar honfiusítást nyert. [4]) Meghalt 1831-ben Fiai ausztriai szolgálatban állnak.

Schlik család. Schlik Ferencz-József és Leopold az 1687. évi országgyülésen magyar indigenatust nyertek. [5])

A Schlik család már a XV. század óta szerepelt történetünkben; így Schlik Gáspár († 1449.) már Zsigmond király és a Hunyadiak korában. [6])

Schlik István a mohácsi vészes ütközetben 1526-ban vett részt csapatával, és ott esett el. Sebestyén 1594-ben élt.[7])

Schlik Leopold, ki I. Leopold alatt a XVIII. század elején a Rákóczy forradalom ellen harczolt mint császári tábornagy. [8])

Végre korunkban gróf Schlik Ferencz-Henrik lovas tábornok, és egy magyar lovas ezred tulajdonosa, ki a forradalom alatt hadvezérkedett, született 1789-ben, meghalt 1862. évi mart. 17-én kora 73. évében Bécsben. Első neje gróf Eltz Zsófia, a második Breuern Vilma volt. Ezektől családja így áll:

Ferencz Henrik
lovas tábornok
sz. 1789. † 1862.

1-től Albina sz. 1819. (Prinetti Károly)	Henrik Fer. sz. 1820. katona (b. Risenfels Zsófia)	Franczíska sz. 1821. (b. Risenfels Ferdinand	2 tól Paulina sz. 1827. (b. Enis Venczel)

Henrik Fer. gyermekei:

Henriette szül. 1850.	Ervin sz. 1852.	Ferencz sz. 1854.	Almeria sz. 1856.

A táblán álló Ferencznek atyja József dániai követ volt;

[1]) Krassó várm. jegyzőkönyve.
[2]) 1812. évi 2. törv. cz.
[3]) 1802. évi 34. törv. cz.
[4]) 1827. évi 42. törv. cz.
[5]) 1687 évi 28. törv. cz.
[6]) Teleki, Hunyadiak kora I. 482. stb.
[7]) Istvánffy 1685. évi kiadás 85. és 405.
[8]) Engel, Gesch. V. 188. stb.

szül. 1754-ben, meghalt 1806-ban. Neje gróf Nosticz Mária volt. Józsefnek szülői Leopold-Fer. (szül. 1729. † 1770) és gr. Frankenberg Mária.

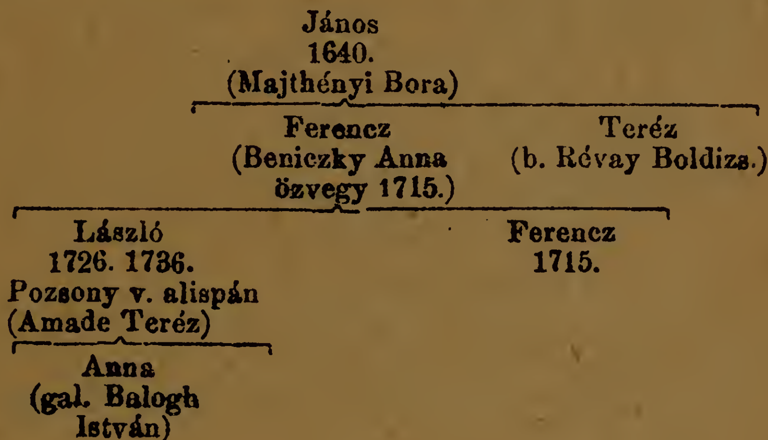
Józsefnek nagyatyja volt Ferencz-Ernő (szül. 1695. † 1766.) ennek neje gr. Trautmansdorf Mária. Ferencz-Ernőnek atyja volt azon Leopold (szül. 1663. † 1723.) ki a magyar honfiusítást nyerte.

A család czimere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban fölül két ezüst, alább egy éken szintén egy gyürü látható; a 2. és 3-ik kék udvarban arany oroszlán első lábaival fehér templomot tart. A közép vért ezüst udvarában vörös oszlop áll, melyet két oldalról két koronás oroszlán tart. [1])

A Schlik család törzsökös Cseh országi eredetü. [2])

Schloissnig család. Schloissnig János udvari tanácsos és cabineti titkár az 1792. évi országgyülésen honfiusítatott; [3]) született 1746-ban, meghalt 1804-ben. Utódai ausztriai szolgálatban állnak.

Schlosberg család. Pozsony vármegye egyik előkelő nemes családa, mely ott a mult században virágzott. Igazi első családi neve „Piszner a Schlossberg“ volt; és Piszner Schlossberg János-Vendel és János-Henrik Regensburgban 1640. jul. 3-án kelt czímeres levélben III. Ferdinand király által erősitettek meg nemességökben. Nevezett János-Vendel magyar családba házasodott, nőül vévén Majthényi Borbalát, és 1655-ben országyülésileg honfiusitatott, [4]) Töle a leszármazás a következő:

[1]) Góthai Hist. Herald. Handbuch. 872–875.
[2]) Lásd, Homayr, Mednyászky Taschenbuch 1825. 329. stb.
[3]) 1792. évi 22. törv. czikk.
[4]) 1655. évi 119. törv. cz.

A táblán álló Schlosberg Ferencznek özvegye Beniczky Anna 1715-ben fiai neveikben is III. Károly király által a család származási faját megerősíteté, mely szerint a táblázat élén álló János-Vendelnek atyja volt Károly, ennek Fridrik, ennek Fábián, és végre ennek János-Károly.

A család Pozsony megye gazdagabb birtokosai közé tartozott, birta nevezetesen a Cziferi kastélyt, birt Nebojszán, Kajalban [1]) stb.

László 1726-ban, söt 1741-ben is Pozsony vármegye alispánja és 1729. és 1741-ben országgyűlési követe volt. [2])

Schmerzing család. Pomeraniából származtatja magát. 1706-ban I. József császár német birodalmi báróságra emelte. A mult században élt Gáspár-Hannibal, kinek fiai által két ágra szakadt a család. Egyik evang.; a másik a kath. vallású. Az előbbi a Szász-Altenburgi herczegségben él, az utóbbi kath. ágból származott Gottlob-Frigyes (szül. 1738. † 1793.) cs. kir. altábornagy, ki várkonyi gróf Amade Tadénak bedeghi gróf Nyáry Zsófiától született leányat gróf Amade Francziskát († 1824.) vévén nőül, ezzel Magyarországban a bősi és szeniczi uradalmat kapta, egyetlen fia Antal-Hannibal szül. 1787. cs. kir. kamarás, és volt huszár őrnagy az 1827. évi országgyülésen honfiusítást nyert, 1818-ban nőül vette nagy-jeszeni Jeszenszky Annát, kitől született 1820. julius 20-án fia Tadé, ki 1848. előtt a m. kir. udv. kanczelláriánál mint fogalmazó szolgált, az 1861. évi országyülésen Nyitra megye szakolczai kerületéből képviselő volt.

A származás fája ez:

Gottlob Fridrik sz. 1738. † 1793. (gr. Amade Francziska)	Antal sz. 1787. cs. kir. kam. (Jeszenszky Anna)	Tadé sz. 1820. volt képviselő.

A család czímere fürész vágással arany és vörös udvarra osztott paizs, melyben fölül jobbról vörös, balról alúl arany, a közepén vörös és arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronája fölött arany vörös zászló leng.

---

[1]) Bel M. Notitia nova Hung. II. 160. stb.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. 202. 203.

Schmiak család. Schmiak György 1722-ben III. Károly királytól czímeres nemes levélben nemesítetett meg. [1])

Czímere a paizs kék udvarában könyöklő pánczélos kar, írótollat tartva. Ugyan ilyen kar látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Schmidegg család. (Sár-Ladányi, gróf) Körmöcz sz. kir. bányavárosból eredt nemes család. [2]) Ősei előbb a bányászattal, majd egyszersmind az evang. papi pályán működtek. Schmidegg Illés, mint papságra készülő, 1638-ban járt a Wittebergai egyetemben. [3]) Utánna Mátyás 1679-ben járt Wittebergában, [4]) a midön ott egy astronomiai értekezést tartott. [5])

Leopold-Gusztáv szintén Körmöczről való, 1710-ben a jenai egyetemben tanult. [6])

Jeremiás Beszterczén lakott és ott volt háza 1699-ben. [7])

Mindezeknél nevezetesebb ember volt nevezett Illésnek fia, Schmidegg Tamás-Tivadar, ki I. Leopold által 1687-ben báróságra emeltetett. [8]) 1699. óta Zólyom vármegye főispánja volt. [9]) Mint illyen, 1705-ben Rákóczynak is híve. [10]) Bizonyosan ő tért át kath. vallásra is. Meghalt 1726-ban. [11]) Fia

Frigyes, ki 1736-ban Nógrád megyében is Sztregován zálogjogon birt, a Dunán túl szerzett birtokokat, és 1738. évi febr. 7-én grófságra emeltetett. [12]) Ugy látszik, ő szerzé Fejér megyében a család főbirtokát Sár-Ladányt is, melyről a család előnevét írja. Nejétől Majthényi Lucziától gyermekei: Ferdinánd egri megyei pap, 1754-től egri kanonok, végre őrkanonok, meghalt 1767-ben; továbbá

László, ki hadi pályara lépvén, 1760-ban kadét lett a Széche-

---

[1]) Collect. Herald. nro. 370.

[2]) Bel M. Notitia nova Hung. IV. 206.

[3]) Bartholomaeides, Memoria Ungarorum. 135.

[4]) Klein Lebensumständen Evang. Prediger II. 355.

[5]) Bartholomaeides u. ott. 186. Klein id. helyen.

[6]) Haan, Jena. Hung. 40.

[7]) Kaprinai Mss. A. tomo VII. p. 76.

[8]) Lehoczky Stemmat. I. 170.

[9]) Ugyan ott 164.

[10]) Eredeti levél szerint b. Hellenbachhoz.

[11]) Bel M. Notitia nova Hung. Hung. II. 406. es Lehoczky id. h. 164.

[12]) Góthai grófi Almanach 1859. évről. Az 1856. évit, melyben a család közlése után története van, nem kaphattam. Lehoczky I. k. 170.

nyi huszár ezredben; majd hadnagy az Albert hg. vasas ezredében, ott lön kapitány is, nyugalmaztatta magát 1778-ban. Utóbb 1790-ben a Somogy megyei fölkelő nemesség vezére lett, 1797-ben szintén ezen insurrectio ezredese és cs. kir. kamarás. Birt Nagy-Berkiben, Kapos, Kis-Keresztur, Mosdos és Gyalány helységekben. Ő szerzé A. és F. Kustán és Gyülevész helységet, a hallagosi és badacsonyi szőlőket Zala megyében, Bakófa, Paplány, Taplánfa, Sz. Lőrinczi és Kapolna jószágokat Vasmegyében. Meghalt 1816-ban, eltemettetett Somogy megyében Nagy-Berki mvárosban. Nejétől gróf Niczky Anna Máriatól következő öt gyermeke maradt: 1. Katalin, 1816-ban már nem élt, neje volt szent-györgyi Horváth Zsigmondnak máskép gróf Hugonnay-nak.

2. Mária Anna, gróf Niczky Jánosné.

3. Mária gróf Fáy Jánosné.

4. József, kinek nejétől alsó-szátai Pethö Máriától fiai József és Kálmán elhaltak.

5. János cs. kir. kamarás, ki 1812-ben vette nőül gróf Harbuval-Chamare Jankát, csill. ker. hölgyet. Meghalt 1832. előtt. Maradt fia Sándor, ki a horvátországi családágat képezi.

Ugy látszik — Lászlónak testvérei voltak még gróf Ferencz cs. kir. kamarás, ki Zemplin megyében e század elején birtokos Butkán, (ott lakott is) Kamonyán, Bánóczon és Szelepkán [1]) és 1797-ben a Zemplini fölkelő nemesség ezredese lévén, seregével együtt vitézül viselte magát a francziák elleni hadban. [2]) 1807. és 1827-ben az országgyülésen többféle választmány tagjaúl választatott.

Szintén Lászlónak testvére lehetett Tamás cs. kir. kamarás, Fejér megyei birtokos. Meghalt 1832. előtt. Nejétől gróf Quabeck Jozefától gyermekei II. Tamás, szül. 1820-ban. Nagy-Berki birtokos ura, és a táblán látható testvérei.

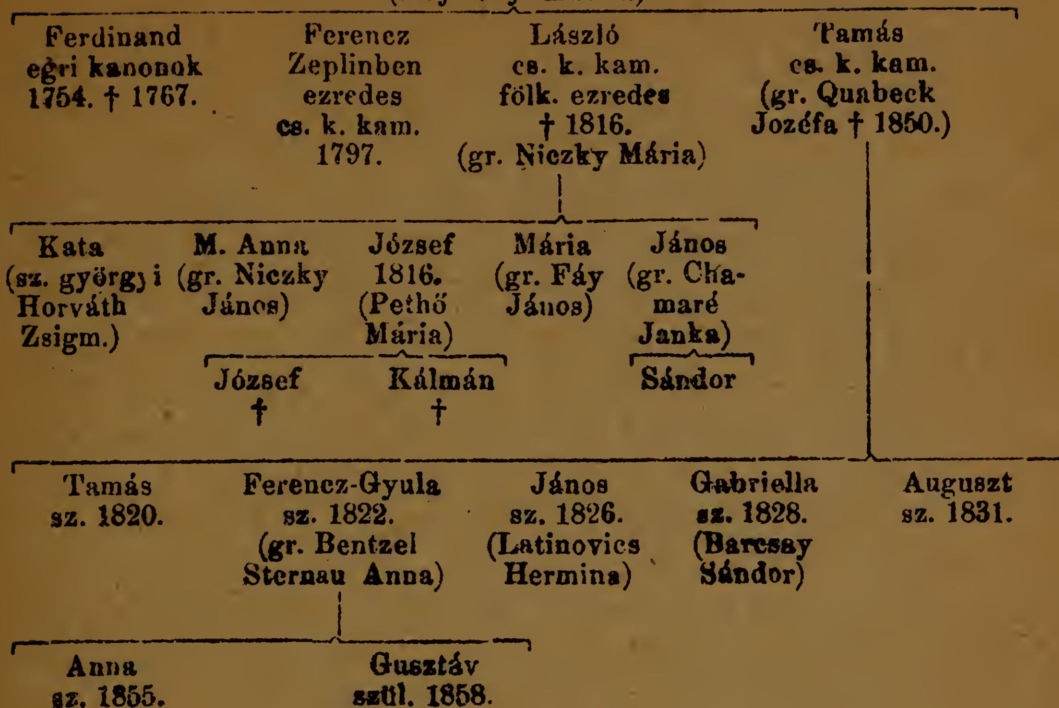
A családfa következő:

Tamás Tivadar
Zólyomi foispán
1689. báró † 1726.

Frigyes
1738. gróf
(Majthényi Luczia)

(Folyt a köv. lapon.

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 368. 369. 870. 375.
[2]) Ugyan ott not. hist. 326,

A család grófi czímere négy felé osztott paizs, közepén egy koronás kisebb paizszsal, melynek zöld udvarában hármas zöld szálon három piros rózsa virít. A czimer paizs 1. és 4-dik fekete udvarában arany grif hátulsó lábain ágaskodik; a 2. és 3-ik vörös udvarban zöld térről zöld czedrusfa emelkedik föl. A paizs fölött kilencz gombos grófi korona van, és azon három koronás sisak, a középsőn két fekete elefánt ormány között derékig az arany grif látszik, első lábával piros rózsát tart; a két szélső sisak koronáján két-két kivont kard között egy-egy czedrusfa zöldel. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [1])

Schmidlin család. Schmidlin J á n o s - J o a c h i m 1615-ben nyert magyarországi indigenatust [2]) 1770-ben báró Schmidlin F e r e n c z Nagy Bányán kir. kamarai bányai tanácsos és felügyelő.

Schmid család. *Lásd Kovács cs.* a VI. köt. 406. lapján.

Schmidt család. Alapitója Schmidt J á n o s, ki 1712-ben III Károly királytól kapott czímeres nemes levelet. [3])

Czímere a paizs kék udvarában vizből kiemelkedő hármas szikla, melynek bal oldalán szarvas ágaskodik a középső legmagasabb szik-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[2]) 1615. évi 136. törv. cz.
[3]) Collect. herald. nro. 709.

lára. A paizs fölötti sisak koronájából szintén szarvas emelkedik ki, első lábaival szőlő fürtöt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Schmidt család. Ennek részére a czímeres nemes levelet Schmidt Domokos szerzette 1721. évi május 18-án III. Károly királytól. [2])

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vőrös udvarban természetes szinü tulipán látszik, az alsó kék udvarban egymás fölött két fehér folyam hullámzik, fölöttök két arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezü kar könyököl, vörös köves arany gyürüt tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös.

Schmidt nevü családot Gömörvármegye számít nemessége sorába.

Schmikel család. Schmikel János-József 1709-ben I. József király által emeltetett a czímeres nemesek közé. [3])

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban arany nap világít; a 2. és 3-dik arany udvarban egy fejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között arany nap ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Schmilliár család. 1767-ben Mária-Terézia királyasszonytól kapott czímeres nemes levelet. [4])

Czímere a paizs fehér ezüst udvarában zöld halmon álló sárga csizmás, arany gomb és zsinorral diszítetett vörös magyar ruhába öltözött vitéz, fejét prémes vörös kalpag fedi, arany öve mellől kard hüvelye lóg, bal kezét csipőjéhez illesztve tartja, a jobb kézben kivont kardot tart; fölötte a paizs fejében kék keskeny udvarban két arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között piros lábú és csörü fehér galamb áll, csőrében zöld leveles piros kinyilt rózsát tart. Foszladék jobb oldalról ezüstvörös, balról aranykék [5])

Schmitth család. Schmitth György, János és Ferencz testvérek 1736-ban III. Kárály királytól kaptak czímeres nemes levelet. [6])

A czímer-paizs rézsutosan (diagonaliter) keresztbe van jobbról

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.
[2]) Collect. herald. nro. 414.
[3]) Ugyan ott nro. 739.
[4]) Collect. herald. nro. 112.
[5]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.
[6]) Collect. herald. nro. 307.

egy fekete szelemen által osztva, melyben lépő, kettős farkú, koronás oroszlán, arany gyürüt tart; a balról jobbféle keresztbe vont másik szelemen balról a vörös udvarban kék liliomot mutat, az alsó jobb oldali udvarban látszó ezüst szelemen pedig vörös liliomot mutat. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú koronás oroszlán emelkedik ki, drága köves arany gyürüt tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Schnee család. Mint magyar nemes családnak megalapítója Schnee B e r n á t, ki valamint saját, úgy atyjának néhai Schnee Ferencznek katonai érdemei tekintetéből 1741. octob. 28-án Pozsonyban kelt czímeres nemeslevélnél fogva Mária-Terézia királyasszony által nejével Luchner Teréziával, úgy gyermekeivel Schnee Jánossal és Máriával és ezek utódaival együtt magyar nemességre emeltetetett. Schnee Bernát ezen czímeres nemeslevelét 1742. januar 15-én Pápán Veszprém vármegye közgyülésen kihirdetteté.

Jánosnak fia I. L á s z l ó Veszprém megyétől Szatmár megyébe költözött, és Veszprém megyétől 1784-ben nemesi bizonyítványt vett ki, mely 1792-ben Csongrád, 1799-ben pedig Heves vármegyében mint ujabbi lakóhelyén hirdettetett ki; végre 1832. aug. 28-án fiai neveire nemességet Nógrád megyében [1]) is kihirdetteté.—I. Lászlónak két fia maradt: II. L á s z l ó és P á l. Amaz 1839—1846-ig Heves megyének tiszt. aljegyzője és pertárnoka, 1846-tól 1848-ig másod főjegyzője volt.

Pál ellenzéki szónok, 1848. előtt a Pesti-hirlap Heves megyei levezője és 1848-ban azon megyének a pesti országgyülésen képviselője. Neje Zay Klára.

A családfa következő:

Ferencz
katona.

Bernát
1741. nemes.
(Luchner Teréz)

János 1741.	Mária 1741.

I. László
1784. 1832.

II. László főjegyző Heves várm. 1846—48. †	Pál képviselő 1848. (Zay Klára)	Mária (Beniczky Flórián)	Konstanczia.

[1]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 1832. évi 1383. sz. a. — Lásd Collect. herald.

A család czímere a paizs kék udvarában fehéres szikla tetején arany korona, melyen ezüst oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával arany markolatú kivont kardot tartva; fölötte jobbról és balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából vörös nadrágos, kék ruhás, ezüst öves, vörös prémkalapos vitéz nyúlik ki, kinyújtott jobb kezében kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék. [1])

Schneberger család. Schneberger M e n y h é r t 1717-ben III. Károly királytól kapott czímeres nemes levelet. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon álló és balra forduló struczmadár, csőrében ló-patkót tartva. A paizs fölötti sisak koronáján gólya áll egy lábon, szintén bal felé fordúlva, felemelt jobb lábával zöld ágat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Schneider család. Schneider G y ö r g y 1681-ben I. Leopold királytól czímeres nemes levelet kapott; és ugyan ekkor ilyen czímert: a paizs kék udvarában zöld halmon arany búzakéve áll. A paizs fölötti sisak koronájából hosszú szőke hajzatú meztelen nő emelkedik ki, derékig kinyújtott jobb kezében sarlót, a balban három arany kalászt tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Schobeln család. Erdélyben brassói szász nemes család. Nemességét 1678. febr. 8-án kapta [4]) Ha ez áll, akkor Schobel (így) J ó z s e f Brassó sz. kir. város birája Mária Terézia királyasszonytól csak nemességében erősítetett meg, midőn a következő czimert kapta [5]) 1745. táján; ha csak a S c h o b e l n és S c h o b e l család nem két külön családot képez.

A négy felé osztott paizs 1. vörös udvarában hátulsó lábain kettős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával fehér iró-tollat tartva; a 2-ik kék udvar zöld alján fehér oszlop emelkedik, tetején golyón Noé galambja áll; az oszlop-két oldalán egy-egy arany csillag ragyog; a 3-ik zöld udvarban zöld réten szarvas vágtat; a 4-ik osztály kék fejezetében két arany csillag között fehér rózsa fej látszik, az udvar alsó része függőleg két részre, jobbról ezüst, balról vörös udvarra oszlik, a közepén arany korona van, amabban zöld téren balra fordulva, hátulsó

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.
[2]) Collect. herald. nro 555.
[3]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.
[4]) Kőváry, Erdély nev. cs. 261. hol „S c h o b e l n" van írva.
[5]) Collect. herald. nro. 124. hol „S c h o b e l"-nak van írva.

lábain kettős farkú vörös oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva, a vörös udvarrészben az oroszlánnal szemben fehér egyszarvú ágaskodik. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali kék, és ezüst félholdat mutat, a baloldali vörös és arany csillagot mutat, — fehér egyszarvú ágaskodik, balfelé fordúlva és nyakán nyillal átlőve; a baloldali sisak koronájából alúl piros, följebb kék öltözetű szűz nyúlik fel, meztelen mellel, hosszú, derékig hullámzó hajzattal, fején zöld koszorúval, jobb kezével arany fejezetü oszlopot derekához támasztva, két elefánt ormány között, melyek közül a jobb oldali félig arany, félig vörös, a másik félig kék, félig ezüst. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. [1])

Schobeln [2]) János-György 1794-ben Brassó szászszéki senator, kinek neve előtt a „*de*" szócska is ott áll.

Schobel *(igy)* Márton-Theophil 1794-ben Kőhalom széki királyi Perceptor. [3])

Schobeln (de) József 1815-ben Brassó széki kir. pénztárnok.

Sholcz család. Trencsin vármegye nemesi összeirásai szerint 1666-ban Scholcz András, (más irás szerint Scholecz) azon megyében Szkala-Ujfalván székelt. [4])

Schopf család. Schopf Ferencz és társai I. Ferencz királytól 1820. julius 1-jén nyertek czímeres levelet. [5])

Schorn család. Schorn Leopold-Károly 1718-ban III. Károly királytól kapott czímeres nemes levelet. [6])

Czímere a paizs kék udvarában fehér golyón álló Fortuna, jobb kezével piros fátyolt tartva, mely ágyékát elfödve, feje fölött hullámzik, balkezében szintén fehér golyót tart. A paizs fölött koronás sisak áll, melyről a foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék szinben ömlik le.

Schöffmann család. Schöffmann Ignácz 1760-ban februar havában Mária-Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét, mely szerint czímere: a paizs kék udvarában hármas zöld halom középsőjén emelkedő márványszobor, annak tetején fehér liliom; a szo-

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.
[2]) Az erdélyi 1794. évi Schematismusban igy írva neve.
[3]) Ugyan ott.
[4]) Szontagh Dan. közl.
[5]) Az eredeti armalis Győr vármegye levéltárában őriztetik.
[6]) Collect. herald. nro. 522.

bor mellett két oldalról két arany oroszlán ágaskodik, első lábaikkal az oszlopot tartva, hátulsó lábaik egyikével a zöld halmon, a másikkal az oszlop talapzatára lépve. A paizs fölötti sisak koronáján gólya áll, egyik lábát fölemelve, és csőrében kigyót tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [1])

Schönborn család. Először gr. Schönborn F r i d r i k személyében 1715-ben indigenált család, [2]) mely a Rákóczy fejedelmi ház bukásával annak birtokai egy részét kapta adományba; és így honosúlt meg hazánkban.

Gróf Schönborn L o t h a r - F e r e n c z mainzi érsek, választó fejedelem és a német birodalom főkancellárja az ausztriai ház iránt tanusított hűségeért és a császári seregekre tett áldozataiért Beregh megyében a munkácsi (a várat kivéve) és a sz. miklósi uradalmakat, melyek Rákóczy Ferenczé voltak, és melyeknek kiterjedése 45 négysz. mföld, 1726-ban kir. adományban kapta. Ez azonban 1728-ban elhunyván, a királyi adomány a családnak 1728. sept. 29-én kelt királyi jóváhagyással erősített egyezése és öröködési rendje szerint gr. Schönborn Buchaim Wolfsthal F r i d r i k - K á r o l y bambergi érsekre terjesztetett ki 1731. jun. 4-én, kinek e két uradalom egész 1740-ben történt haláláig birtokában maradt, [3]) a midőn ezek gróf Schönborn Eugen-Ervinre szállottak, ki 1752-ben az eddig kiskorusága miatt gr. Schönborn Ferencz-György treviri Érsek és választó fejedelem és anyja Monteforti grófné által kezelt uradalmait átvévén, — minden háboritás nélkül birta 1767-ig; midőn a kir. ügyész által a munkácsi mint az ország törvénye szerint a magyar koronát illető uradalom miatt pőrbe idéztetett, (a sz. miklósi uradalom mint nem koronai illetmény meghagyatván) ennek folytán 1788. aug. 11-én tőle elis vétetett; de a gróf a királyi fölséghez folyamodván, királyi közbenjárásra az 1790. évi országgyülés 7. törv. czikke folytán vissza nyerte, úgy, hogy Munkács helyett a Bács megyei kincstári helységek, Martonos, Ó-Kanizsa, Zenta, Osztrova, (vagy Ada) Mohol, Petroveszello, Ó-Becse, Sz. Tamás, Túrja, Földvár, Ó- és Uj-Kobitya stb. csatoltattak a koronához, a munkácsi uradalom pedig fiscalitási természetű birtoknak jelöltetett.

Gróf Schönborn E u g e n - E r v i n kamarás és titkos tanácsos

---

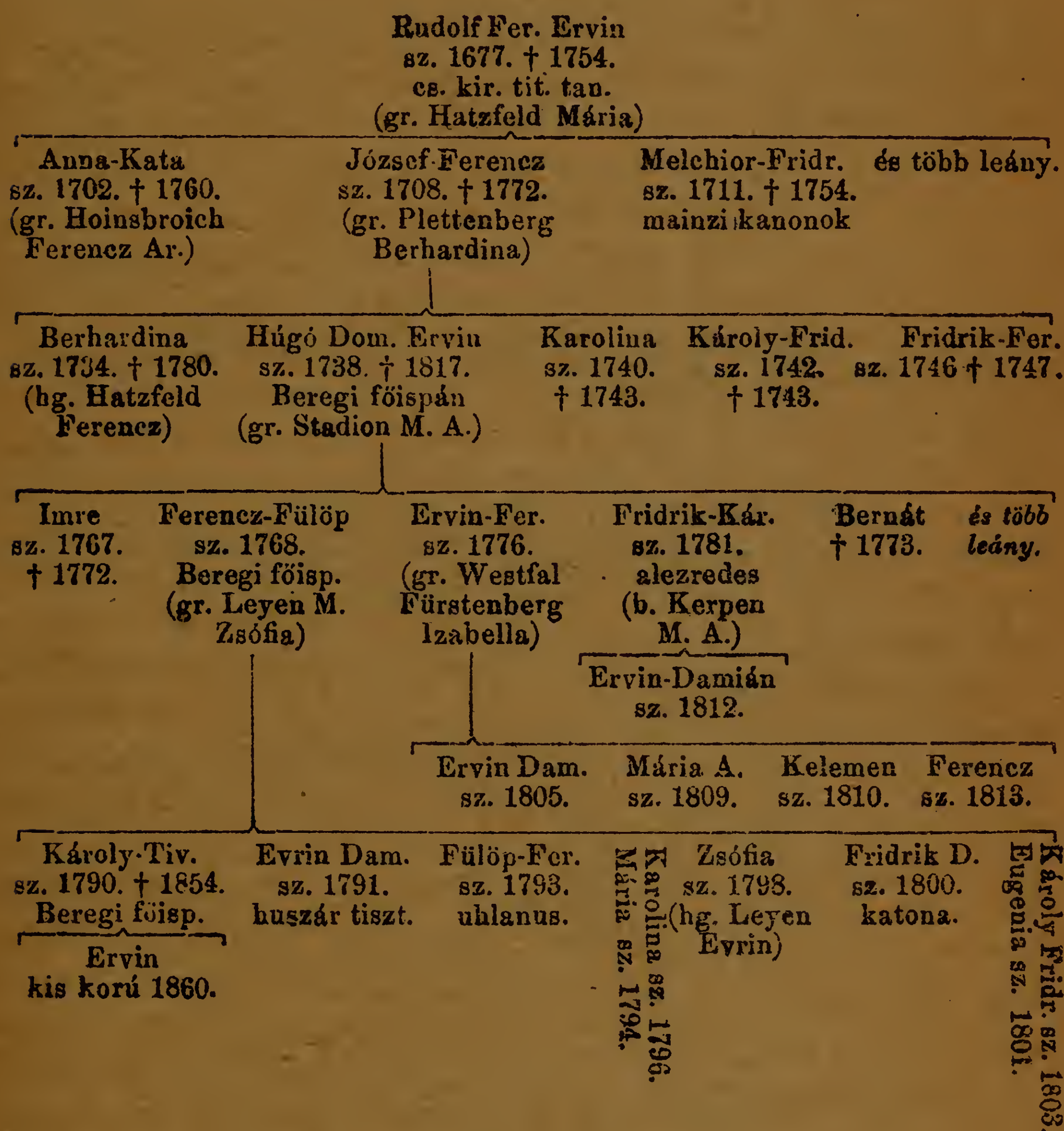
[1] Collect. herald nro 22. Adami, Scuta gentil. tomo XI.

[2]) 1715. évi 133. törv. cz.

[3]) Tabódy József, Munkács Multja és Jelene 1860. 80. lap.

1801. jul. 25-én kora 76. évében meghalván, beregi uradalmait Station-Tanhausen Anna grófnétól született első fiára gróf Schönborn Buchaim Ferencz Fülöp Beregh vármegye főispánjára hagyta, kinek hitvesétől gróf Leyen Zsófiától öt fia közül gróf Schönborn Károly Bereg vármegye volt főispánja 1854-ben meghalván, csak egyetlen fiút hagyott: gróf Ervint, ki még mint kiskorú gróf Bolza József gondnoksága alatt áll.

A család származási fája [1]) következő:

A gróf Schönborn családnak két ága van, a másik ág, az úgy-

[1]) Schönfeld, Adelslex I 103—108.

nevezett ausztriai, 1801-ben Eugenben halt ki. Ennek ágazata következő:

Melchior-Fridrik
sz. 1644. † 1717.
(b. Boyneburg Mária)

Anselm Fer. sz. 1661. † 1726. beregi örök. főisp. (gr. Montfor M. T.)	János-Fülöp sz. 1673. † 1724. würzburgi püspök	Firdrik-Kár. sz. 1674. † 1748. bambergi püspök	Damian Hugo sz. 1676. † 1743. cardinalis	Rudolf-Fer. sz. 1677. † 1778 *Folyt. tulsó lapon*	Ferencz György sz. 1682. trieri érsek †	Marquard Vil. sz. 1683. kanonok †	stb.

Eugen Ferencz
szül. 1727. † 1801.
arangy-gyapjas
(1. hzg Salm Maria
2. bg Colloredo Mária

M. Krisztina sz 1754. † 1794. (gr. Sylva Tarouca Fer.)	Amália † 1802.	M. Teréz sz. 1758. (gr. Czernin Ján.)	Erzse sz. 1759.	M. Francziska sz. 1768. (gr. Sternberg)	Vilmos † 1770.	Marquard † 1769.

A gróf Schönborn család bir Magyarországon kivül Ausztriában és Stajer országban is, névszerint a Heissensteini, Schönborni, Mühlbergi, Göllersdörfi, Manterni, Rossazi, Arnfelsi, Waldensteini, Dornecki uradalmakat.

Schönholz család. Schönholcz Ferencz Kristof 1790-ban II. Leopold király által emeltetett czímeres nemességre.

Czímere következő: a, paizs először vizirányosan két felé oszlik, a felső keskenyebb arany udvarban egyfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal növekedőben van; az alsó vörös udvarban zöld téren felforditott V alakú fehér szelemen alatt fehér vártorony emelkedik, melynek tetején ezüst felhold szarvaival lefelé fordítva látható, az udvar jobb és bal felső szegletében fehér András-kereszt látszik. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldalin két kiterjesztett fekete sasszárny lebeg, mindegyiken egy-egy fehér Andráskereszt látható; a baloldali sisak koronájából vörös, fehér, vörös szinü három strucztoll leng. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [1])

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.

Schrantz család. Schrantz Keresztély 1709. évben I. József király által emeltetett nemességre. [1])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettősfarkú oroszlán, első lábával kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán nől ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Schraud család. Alapítá Schraud Ferencz, ki Pesten polgári szülektől született 1761-ben, és az orvosi tudományokra adván magát, Bécsben orvos tudorrá lett, azután Szegeden, majd Csanád és Csongrád vármegyék orvosává neveztetett. Négy év mulva a pesti egyetemnél tanárúl hívatott meg; 1794-ben a szerémségben dúló pestis alkalmával gyakorlati ügyességének is fényes tanuságát adta, és ezen egész nyavalyáról egy nagy munkát adott ki „Historia pestis Syrmiensis" czím alatt. 1797-ben I. Ferencz király érdemei tekintetéből nemességre emelte. 1802-ben pedig Magyarország főorvosa lett. Meghalt 1806-ban, midőn a Dunántúl dühöngö typhus nyavalya orvoslása ügyében járt, Vasvárott mart. 18-án. [3])

Czímere a paizs ezüst udvarában zöld téren legelő szarvas, melynek hátán tizenkét fejü sárkany dühösködik egy vele szemben álló piros talárba öltözött kék fátyolos egyénnel, ki felemelt botjával sujt feléje, mely botra kigyó tekerödzött. A paizs fölötti sisak koronájából koronás arany oroszlán emelkedik ki, elötte szárnyas és kigyós mercurbot áll, mely fölött az oroszlán arany koronát tart. Foszladék jobbról ezüst kék, balról ezüstvörös. [4])

E család ivadéka Schraud Mária, alsó száthai Pethö Jánosné 1860-ban.

Schrembser család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike [5])

Nem nagyon külömbözik e család névtöl a Schremser név, melyen János 1618-ban adó pénztárnok volt. [6])

Schretter család, vagy *Schröter. Lásd Sréter.*

---

[1]) Collect. herald. nro. 740.

[2]) Adami Scuta gentil tomo XI.

[3]) Lásd életét Kölesi Vincze és Melczer, Magyar Plutarkus III. 241—268

[4]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

[6]) 1618. évi 14. törv. cz.

Schröfl család. Schröfl Ignácz mannsbergi báró az 1802. évi országgyülésen honfiúsitatott. [1])

Schubány család. Schubány János 1792. évben julius 26-án I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik kék udvarban zöld téren egy tornyú, vörös fedelü fehér templom áll, fölötte jobbról arany csillag ragyog, a 2. és 3. arany udvar belső oldalából két fejü fekete sasnak féle része látható. A paizs fölötti sisak koronáján zöld hegyen fehér galamb áll, piros csőrében zöld galyat tartva; két oldalról két elefánt-ormány között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan ezüstkék, a bal oldali fekete arany. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete. [2])

A nemesség szerző utóda Schubony Márton 1827. april 23-án nemességét Krassó vármegyében is kihirdetteté, de ott e család jelenleg már nem létez.

Schudo család. Schudo Pál-Leopold 1703. évben I. Leopold király által emeltetett czímeres nemességre [3])

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik kék udvarban pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva; a 2. és 3-ik vörös udvar közepén fehér folyam hullámzik át; a paizs közepén Magyarország koronás czímere látható. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar nyugszik könyökölve ès kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Schuester család. *Lásd Schuster cs.*

Schuhajda család. *Lásd Suhajda cs.*

Schumanka család. Schumanka Pál 1791-ben II. Leopold király által emeltetett nemességre.

Czimere vízirányosan keskeny arany szelemen által két felé oszott paizs; a felső vörös udvarban pánczélos sisakos vitéz nölki, jobb kezével kivont kardot, a balban levágott török-fejet üstökénél fogva tart; fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog; az alsó kék mezőben magas sziklás hegyen három vörös fedeles tornyú vár áll, fölötte jobbról és balról arany csillag ragyog; a paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [4])

---

[1]) 1802. évi 34. törv. cz.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

[3]) Collect. herald. nco. 765.

[4]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

Schumichraszt család. Trencsin vármegye curiális nemes családainak egyike, birtokos Szkala-Ujfalván

Trencsin vármegye nemesi összeirásai róla a következő adatokat [1]) tartalmazzák:

1748-ban Szkala-Ujfalván lakott Schumichraszt két István, hat György, négy János, négy András, két Márton, és négy Ádám; — ugyan akkor Dezséren két István, egy Pál, János, András, György és Imre.

1768-ban Sz. Ujfaluban laktak öt Ádám, hét György, két Pál, hét András, egy Gábor, négy Márton, tizenhárom János és egy József; Dezseren három János, egy Zsigmond, egy Péter, egy Pál, két Mihály és egy György.

1830-ban Kasza-Podbragyon lakott András, Szkala-Ujfalván a családból negyvenhárom férfi, Dezséren husz férfi.

1837. évben Szkala Ujfaluban ötvenöt férfi iratott össze a családból, Dezséren tizenhárom.

E család „nemes-ujfalusi" predikatummal él; Schumichraszt Mihály (szül. 1821. april. 28.) az esztergami érseki fő megyé gyében pappá szenteltetett 1844-ben, 1862-ben philos. doctor, és a primatialis iroda igazgatója.

Schurmann család. Trencsin vármegye czímerleveles nemes családa. E megye nemesi lajstromai [2]) szerint:

1768-ban Dezséren lakott Schurmann Antal; Drskóczon pedig György és ennek Ignácz és János fiai.

1803-ban Drskóczon laktak Elek és ennek fiai István és Ignácz, továbbá János. Dezséren lakott Antal és fia István.

1837. Dezséren laktak Antal és ennek fia István, kik már kihaltak. — Drskóczon éltek Elek és István és ennek három fia József, János és Ignácz; továbbá Gusztáv Jánosnak fia

Schustek család. (Hervei báro) Schuster Emánuel bárósá. got nyert 1801-ben I. Ferencz királytól.

Czímere négy felé osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban zöld halmon arany koronából nyolcz fehér strucztoll nyúlik ki; a 2 és 3-ik ezüst udvarban egy széles vörös szelėmen látható; a közép paizs kék udvarában három arany kinyilt liliom látszik. A paizs fölött bárói korona van, és azon három koronás sisak áll, a jobb oldaliból

[1]) Szontagh Dan. közlése.

[2]) Szontagh Dan. közl.

két kék elefánt-ormány között arany kinyílt liliom szemlélhető, a középsőn kétfejű szétterjesztett szárnyú fekete sas áll; a baloldaliból nyolcz fehér strucztoll nyúlik fel. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. A paizst két oldalról telamonok gyanánt két arany oroszlán tartja. [1])

Schuster család. Schuster Ignácz és Károly testvérek 1741. évi octob. 28-án Mária Terézia királyasszony által emeltettek nemességre. [2])

Czímerök először vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös udvarban szögletesen helyezett három ezüst pénz látszik, közepén a negyedik arany pénz; — az alsó udvar függőlegesen két felé oszlik, a jobb oldali fekete udvarban ezüst pellikán fiait melle vérével táplálja, a baloldali kék udvarban szárnyas gömbön meztelen Fortuna áll, piros fátyollal takaródzva. A paizs fölötti sisak koronáján fiait melle vérével tápláló ezüst pelikán áll. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék. [3])

Schusterschiz család. Schusterschiz Alajos 1791-ben nyert II. Leopold királytól czímeres nemes levelet.

Czímere jobbról balra rézsutosan vont arany szelemen által kétfelé osztott paizs, a szelemenben egymás után három vadkan fut; a paizs alsó vagy is jobb oldali ezüst udvarában hármas zöld halmon sárga csizmás és öves, zöld föveges és ruhás magyar ember áll, oldalán arany markolatú kard lóg, kezeivel felvont ívet tart; a baloldali vagy is felső kék udvarban arany koronás egy fejű sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A paizs fölötti sisak koronájából kiterjesztett fekete sasszárny között a leírthoz mindenben hasonló férfiú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst zöld, balról aranykék [4])

Schücz család. A nemességet Schücz István és általa nejétől nemes Peternády Juliannától született fiai István és Mátyás nyerték I. Leopold királytól 1694. évi junius 16-án Bécsben kelt czímeres nemes levélben, mely azon évi octob. 4-én Pozsony vármegye közgyülésén Samarján (Sancta Maria) kihirdettetett. A nemesség szerző idősb István többi közt 1663-ban hosszább ideig török fogságot is szenvedett, mint ezt nemességeért tett folyamodványában olvashatni.

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XI. és az 1848. előtti hiv. névtárakban a magyar bárók sorában áll neve.

[2]) Collect. herald. nro. 298.

[3]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.

[4]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.

A családnak nemzékrende [1]) következő :

I. István
1663. tör. fogoly
1694. nemes
(ns. Peternády Juliana)

II. István
Sz. György
kir. városi
biró
(Martius Krisztina)

Mátyás
1694.
(Henszler Krisztina)

András
jeles ügyvéd
†

Éva
†

Rozina
(Steingruber Pál)

János
Pozsony városi
aljegyző † 1746.
Hercz Erzse

Mihály
†

III. István
(Kremser
Mária)

György
cs. kir.
kapit. †

Boldizsár
Pozsony városi
tanácsos † 1787.
(Mikos Mária)

Kristóf
Pozsony városi
tollnok † 1795.

Sámuel. Pál. Mátyás. Krisztina Zsuzsi. Zsófi.
† † †

IV. István
(Strecskó Krisztina)

András
† 1801.

Mária
(Lehoczky
György)

József
sz. 1794. † 1851. sept.
ügyvéd, táblabiró
(Ns. Gero Julia szül. 1818.

Hermina
(szül. 1845. máj. 10.

A család származását és a viselt — többnyire városi — hivatalokat a táblázat mutatja. III. István neje Kremser Mária Koller József Referendarius legközelebbi rokona volt.

Boldizsár Pozsony szabad kir. város tanácsnoka, azon város Szent-János nevü utczájában a múlt században házat épitetett, mely jelenleg is a család tulajdona, és bejárata fölött a család czímere

[1]) Családi közlés Stummer György által.

látható. Ennek unokája József, 1821. óta hites ügyvéd, táblabiró meghalt 1851. sept. 21-én, s benne fiágon családja kihalt; eltemettetett Pozsonyban saját családi sirboltjában. Nejétől nemes Gero Juliannától csak egy leánya Hermina maradt.

A család czímere — mint följebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló arany grif, első jobb lábával három nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén egészen hasonló grif emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.[1])

Schürer család. Schürer Mihály 1686-ban I. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet. [2])

Czímere jobb oldalról balra rézsutosan vont fehér szelemen által, — melyen három piros szőlőfürt látható, — két vörös udvarra osztott paizs, mint a két vörös udvarban seregély látszik. A paizs fölötti sisak koronáján két egymásra helyezett fekete sasszárny lebeg, és azon rézsutos arany szelemenben három fehér rózsa-fej látszik. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Schwachheim család. A Schwacheim családnak egy magyarországi czímer gyüjteményben ilyen grófi czimerét [3]) találjuk.

A paizs négy részre oszlik, közepén kisebb vérttel, melynek kék udvarában fehér sziklán fehér pellikán fészkel, fiait melle vérével táplálva. A czimerpaizs 1. és 4. kék udvarában arany csillag ragyog, a 2. és 3-ik vörös udvarban pedig két vízirányosan ezüst szelemen vonúl át. A paizsot grófi korona fedi, azon három koronás sisak áll, a jobb oldaliból két fekete sasszárny között aranycsillag ragyog; a középsőn a leirt pellikánhoz hasonló látható; a baloldaliból hét strucztoll nyúlik ki, a középső arany szín, mellette két oldalról két vörös, azután ezek mellett fehér, azután kék szinüek. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. Alúl a paizsot két természetes szinü oroszlán őrzi arannyal szegélyzett magas kék és vörös zászlót tartva, melyek közül a jobb oldali kék zászlóban Magyarország czímere; a baloldali vörösben Ausztria czimere látható.

Az 1760 és 1770. évi magyarországi hivatalos Schematismusokban indigenált családok között Schwingheim, az 1787. és 1810. évi hiv. schematismusokban pedig csak ugyan Scwachheim név alatt találunk indigenált családot, melynek azonban nevére

---

[1]) Burgstaller, Collectio insignium.
[2]) Collect. Herald. nro. 825.
[3]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.

a magyar törvénytárban nem akadhattunk. Valószinüleg csak királyi oklevelet nyert, s már kihalt, mivel az 1844. évi hív. Schematismus sem mutatja már nevét.

Schwachoda család. Nemesi kiváltságáról mitsem tudunk. Ismeretes közülök J á n o s, kinek Kálnai Kálnay Reginától leánya I l o n a Szegedy Gáspárné volt. [1]) Lehet azonban, hogy a Schwachoda csak mellékneve más nemes családnak, s tán épen a Bajcsy családnak, melyből Bajcsy Ilona Szegesdy (nem Szegedy) Gáspár neje volt 1640. táján.

Schwartner család. Schwartner M á r t o n a magyar kir. Egyetemnél az oklevéltan tanára, és az egyetemi könyvtár elsö-öre, Pest megyei táblabiró stb. volt. Ő irta meg legelőször és legjobban Magyarország Statistikáját német nyelven, és Diplomaticát is adott ki, mind két munka több kiadást ért. Érdemeiért 1800-ban I. Ferencz király magyar nemességre emelte és a czímeres levélben következő czimerrel diszitette:

A paizs arany udvarában hármas zöld halmon arany koronából arany zsinoros és öves, fekete ruhás magyar férfiu áll, jobb kezében kivont kardot, a balban nyitott könyvet tartva. Ugyan ilyen alak látható a paizs fölötti sisak koronáján is, csak hogy itt már balkezében fekete táblájú bezárt könyvet tart. Foszladék mindkét oldalról arany-fekete. [2])

Schwartz család. Pozsony megye nemessége sorában található. Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló derékig érő vörös ruhás szerecseny, jobb kezében kivont kardot tartva. Ugyan ehez hasonló alak nyúlik ki a paizs fölötti sisak koronájából is, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig arany, félig fekete, a másik félig vörös, félig ezüst. [3]) E családból származhatott a múlt században élt tudós Schwarcz G o d e f r i d is.

Schwarzenberg család. A magyar országgyülés által gróf Schwarzenberg J á n o s - A d o l f cs. kir. titkos tanácsos és kamarás, aranygyapjas vitéz 1659-ben a 131. törv. czikk erejénél fogva honfiusitatott. Ettől egyenes vonalon származik a mostani Schwarzenberg herczegi rangú család, mint a következő táblázat mutatja:

---

[1]) Schönfeld Adelslex. I. 204.
[2]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.
[3]) Burgstaller, Collectio Insignium etc.

János-Adolf
1659. indigena
(gr. Stahremberg Mária)

hzg. Ferdinand-Vilmos
(gr. Schulcz Mária)

Ádám-Ferencz
sz. 1680. † 1723.
(hzg. Lobkovicz Mária)

Mária-Anna
sz. 1706. † 1755.
(Baden-Badeni
Lajos őrgróf.)

József-Ádám
sz. 1722. † 1782.
államminister.
(hzg. Lichtenstein
Mária-Terézia)

János nep.
sz. 1742 †
(gr. Oettingen
M. Eleonora)

Mária A.
sz. 1744. † 1803.
(gr. Zinzendorf
Lajos, minist.)

József W.
sz. 1745.
† 1781.
ezredes

Antal
sz. 1746.
† 1764.
kapit.

M. Terés
sz. 1747.
(gr. Goes
Zsigm.)

M. Ernestina stb.
sz. 1752. † 1801.
(gr. Auersperg
Ferencz)

József-Ján.
sz. 1769. †
(hg. Arenberg
Paulina)

Károly-Fülöp
sz. 1771. † 1820.
minister
és hadi t. elnök
(gr. Hohenfeld
Maria-Anna)

Ernő
sz. 1773.
† 1821.
győri
püspök.

Fridrik
sz. 1774.
† 1798.
mint
sebesült.

Maria Kar.
sz. 1775. † 1816.
(hg. Lobkovics
Ferencz

M. Teréz
sz. 1780.
(gr. Fürs-
tenberg
Fridr.)

Eleonora, sz. 1788. alapítványi hölgy

stb.

Fridrik
sz. 1800.
tábornagy
bir Magyar-
országban

Károly
sz. 1802.
tábornagy
volt erdélyi
kormányzó
(gr. Wratislaw Josefa)

Edmund
sz. 1803.
altábornagy

Károly
sz. 1824.
ezredes.
(hg. Oettingen
Vilma)

Anna M.
sz. 1854.

Mária-Eleon.
sz. 1795. † 1848.
(hg. Windisch-
grätz Alfréd)

M. Paulina
sz. 1798. † 1821.
(hg. Schönburg
Henrik)

János
sz. 1799.
(h. Lich-
tenstein
Eleonora)

Felix
sz. 1800.
katona.

Luiza
sz. 1803.
(Schön-
burg hg.)

Matild
sz. 1804.

(hg. Brezenheim Ferdin.

M. Carolina sz. 1806.
(hg. Lobkovicz Aug.)

M. Berta sz. 1807.

Fridrik János sz. 1808.
bibornok, prágai érsek

Adolf
sz. 1832.
katona.

M. Leopoldina
sz. 1833.
(gr. Waldstein
Ernest)

A család székhelye Bécs. A család uradalmai Alsó-Ausztriában, Cseh és Stajer országban fekszenek. Friedrich a tábornok, fia Károly Fülöp ministernek és hadi tanácsi elnőknek, birja Magyarországban Mária-Thált. Ennek testvére Károly 1849. után Erdély kormányzója volt.

József János testvérei közül Ernő e században győri püspök volt.[1]) József János egyik fia Fridrik-János prágai érsek és bibornok.

Schweidler család. Schweidler Jakab-Antal és Kerestély-Gábor 1695. évben kaptak czímeres nemes levelet I. Leopold királytól [2])

Czimerők a paizs ezüst udvarában zöld téren szemközt álló jobbról arany grif, balról arany oroszlán, első lábaikkal kivont kardot tartva; a paizs aljáról egész a tetőig egy háromszegletü kék udvar ékeli magát a két leirt állat közé, és ezen kék udvarban fehér kettős kereszt és ez alatt háromszeglet formára három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából meztelen Fortuna nől ki, magát piros fátyollal födve. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Schweidler Jakab-Antal 1701-ben Budán a hadi biztosság elnöke vagy fő biztosa volt.

Schwertner család. Trencsin vármegyei czimerleveles nemes család. Iratik neve „Swertner"-nek is. Székhelye Nimnicz és Driethoma helység. Hazánkban alapítója Schwertner Ferencz, kinek atyja Schwertner Kristóf majnai Frankfurtban született, mint katona ausztriai szolgálatba állott és negyvenhat évig a Birkenfeld vasas ezredben szolgált, s mint főhadnagy vitézkedett. Nevezett fia Ferencz szintén katona volt, utóbb sóhivatali tiszt, ki saját és aty-

[1]) Fölötte halotti beszédet mondott s kinyomatott Horváth János.
[2]) Collect. herald. nro 778.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

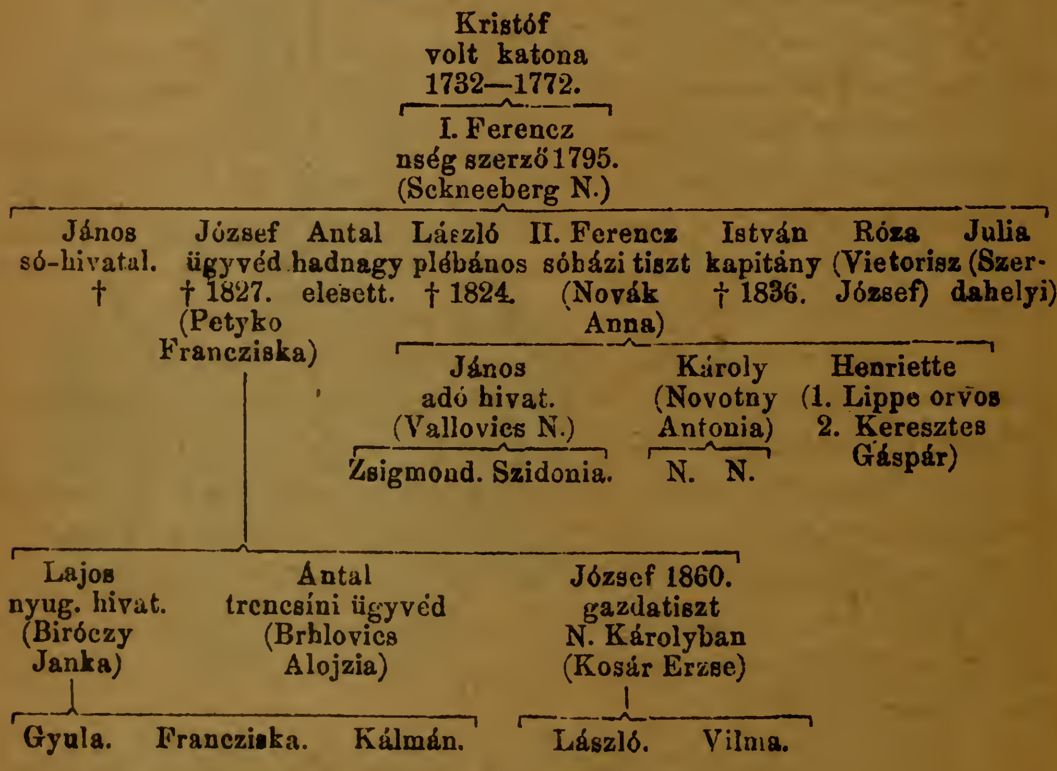
ja érdemeiért 1795. jul. 16-án Bécsben kelt czímeres levélben I. Ferencz király által megnemesitetett.

Ferencznek nejétől Schneeberg leánytól nyolcz gyermeke maradt, úgymint 1. János sóházi tiszt Szucsányban, mhalt magnélkül 2. I. József ügyvéd Driethomán, meghalt 1827. 3. Antal vott hadnagy, elesett Auszterlicznél. 4. László bolesói plebános, meghalt 1824-ben. 5. II. Ferencz sóházi tiszt Puchón. Neje Novák Anna. 6. István cs. kir. kapitány, meghalt Modrán 1836-ban. 7. Rozália Vietorisz Józsefné. 8. Julia Szerdahelyi pesti szinész neje.

I. Józsefnek nejétől Petykó Francziskától három fia maradt: 1. Lajos nyugalm. hivataltiszt Driethomán. Neje Biróczy Nepomuczena, kitől három gyermeke van. 2. Antal ügyvéd Trencsinben. 3. József gazdatiszt Nagy-Károlyban, ki nevét Pallósi-ra változtatá, két gyermeke van.

II. Ferencznek nejétől Novák Annától szintén három gyermeke van, u. m. 1. János adó hivatali tiszt Predméren. Nejétől Vallovics leánytól két gyermek atyja. 2. Károly volt honvéd, a bánságban lak. Neje Novotny Antonia, kitől két gyermeke van. 3. Henriette előbb Lippe orvos, most Keresztes Gáspárné Pozsonyban.

A családfa [1]) következő :

[1]) Szontagh Dán. közlése szerint.

A család czímere — mint a metszvény mutatja — vizirányosan két részre osztott paizs, a felső udvar vörös, az alsó kék, az előtérben egy magas gúla emelkedik, melyre jobb oldalról rézsutosan hosszú meztelen pallós (schwert) fekszik. A paizs fölötti sisak koronáján hegyével fölfelé szintén pallós áll, két felől elefánt-ormányok között, melyek közül a jobb oldali ezüstvörös, a baloldali ezüstkék.

Scitovszky család. (Nagy-Kéri) Alapítá e században Scitovszky ker. János, ki Abauj megyei Bélán szül. 1785. nov. 1-jén; a papi pályára szenteltetvén, jeles tulajdonságai miatt 1827-ben már rosnyói., 1838-ban pécsi püspökké, 1849. jul. 21-én pedig esztergami érsekké és magyarországi primássá neveztetett, 1853-ban pedig a római sz. egyház bíbornok áldozárai közé igtattatott. Ő nyerte maga és testvérétől származó unokaöcscsei részére a „nagy-kéri" birtokrészszel kapcsolatban a kir. adomány- és czímeres nemeslevelet, mely szerint a Scitovszky család czímere vízirányosan két részre osztott paizs, az alsó ezüst udvarban piros szív, és a fölött az isteni gondviselés jelvénye: a háromszegbe foglalt és sugárokkal körülvett szem látható. A felső udvar függőlegesen ismét két udvarra oszlik, a jobb oldali vörös udvarban két kék szárny között ezüst kereszt és a fölött három arany csillag látható; a baloldali kék udvarban hármas zöld halom közepsőjén fehér galamb áll, csőrében zöld olajgalyat tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kék sasszárny között szintén a leirthoz hasonló galamb szemlélhető. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

János primásnak unokaöcscse Scitovszky Márton nagy-bátyjával, mint pécsi püspökkel Baranya megyébe telepedvén, ott szerzé a Bodorfai pusztát, és azon megyében főszolgabiró volt, 1845-ben másod alispán lett és az volt 1849-ig. Jelenleg Nógrád megyében Nőténcsen a Gyurcsányi örökösöktől vett birtokán tartja családi lakását.

Scopek család. Alapítója Scopek Ferencz Pest sz. kir. város tanácsnoka és jegyzője, ki 1741. octob. 28-án Mária-Terézia királyasszonytól czímeres nemeslevelet nyert [1])

Czímere a paizs kék udvarában horgonyos végzetű ezüstkereszt, melynek közepén piros rózsafej van. A paizs fölötti sisak koronáján ezüst horgony áll, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig ezüst, félig kék, a másik félig ezüst, félig vörös. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös [2])

---

[1]) Collect. herald nro 205

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

Scultéty család. (Alsó-Lehotai) Gömör, Mosony, Nyitra, Pozsony, Trencsin, Zólyom stb. megyek nemessége sorában találjuk.

Zólyom vármegyében Alsó-Lehota helységet a kir. kincstárral közösen birja a Scultéty nemzetség. [1]) Ez ágból származott elönevénél fogva Pál, 1832-ben a pozsonyi országgyülésen jelen nem levök képviselöje.

Scultéty (iratik Scultéty-nak is) néven — úgy látszik — több, (legalább két) nemes család van. Legalább gyüjteményeink szerint két rendbeli Scultéty nemes családi czímert ismerünk. Az egyik következö:

A paizs kék udvarában arany oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, elsö jobb lábával három fehér irótollat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén az elöbbihez mindenben hasonló oroszlán nöl ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

A másik czimer, melyet Skultéty László nyert, következö: a paizs vizirányosan kétfelé oszlik, a felsö vörös udvarban pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva; az alsó kék udvarban három függöleges ezüst pólya (fascia) látható. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. [3])

Ezeknél fogva az elösorolandó nevekböl, föleg miután elönév nélkül fordúlnak elö, azt sem lehet megmondani, e,— vagy ama czimerrel élö Skultéty-ak közé tartoznak-e?

A Scultetus név (magyarúl Soltész) szabad, adó mentes (föleg malom) birtokost jelent egy irónk szerint. [4])

Legrégibb, kit Scultéti néven ismerünk, azon Scultéti Gergely, ki 1423-ban érdemeiért Szepesben a Grenitz folyócskán vagy patakon malmot nyert. [5])

Ugyancsak az elöbbi forrás szerint [6]) már 1283-ban podolni Scultéti Henrik érdemeiért Boleszláv krakói fejedelemtöl Podolin mellett erdöt kapott volna; azonban bizonytalan az, hogy már ekkor nevezett Henriknek vezeték neve Scultéti volt legyen e? s átment e utódaira. Még bizonytalanabb tapogatás lenne e közt és a múlt és jelen században is élö Scultety-ak közt egyenes vérséges összeköttetést keresni

[1]) Fényes, Geographiai szótár III. 17.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

[3]) Ugyan ott.

[4]) A scultetiakról egész könyvet irt Schwartner, „De Scultetiis" czim alatt.

[5]) Schmitt, Eppi Agriens. II. 12. Lehoczky idézete szerint Stem. II. 353.

[6]) Lehoczky, Stemmat. II. 353.

Bizonyos az, hogy a Scultéty nemes családbeliek egy része főképen kormányszéki hivatalokat viselt. Igy találjnk a következőket:

S. Ferdinánd 1776-ban cs. kir. tanácsos, és a m. kir. udvari kanczellariánál titkár, már 1787-ben ugyan ott tanácsos és referendarius.

S. Mihály 1787-ben kir. táblai ülnök.

S. János 1787-ben a Dunán inneni kerületi tábla ülnöke, az még 1810-ben is. Ez 1800. nov. 20-án Pozsony megyétől nyert nemesi bizonyítványt, és a Trencsin megyei Scultétyakból származva, még 1837-ben Ivanóczon lakott.

S. András 1810-ben a kapniki kincstári bánya-hatóságnál hivataltiszt, 1815—1820-ban az Oláh-Lápos bánya hámor-mestere.

S. Ferencz 1810-ben kamarai titkár, ugyan az még 1815-ben is, és Nyitra megyei táblabiró, 1820-ban már kamarai tanácsos, valamint 1825-ben is.

S. Pál Mosony megyei tábla-biró, és 1810—1844. évi időközben a m. óvári kamarai uradalom ügyésze, valószinüleg a Scultétiak Moson megyei ágából, mely azon megyében Rajkán nemesi kuriát bir. [1])

S. István a m. kír. helytartóságnál 1810—1825-ben hivatalnok (protocolista).

S. István Teplicskán kamarai erdész 1815—25. körül.

S. Alajos szatmári czimz. kanonok 1844-ben.

Trencsín vármegyében a nemesi összeirásokban [2]) találjuk 1666-ban Scultéty Andrást, utóbb annak árvait Dubniczán, 1689-ben Dezseren.

1721. és 1725-ben ugyan ott Nagy-Sztankóczi lakhelyén beiratott Scultéty vulgo Krcsúth György. Talán ezen György az, ki 1727-ben Hont megyében többeket perbe idéztetett. [3])

Az 1803. évi Trencsin megyei nemesi lajstromban már nem találni a Scultéty-ak nevét; de ez évben produkálta Scultéty János, mint említők, Pozsony megyétől 1800. nov. 20-án kelt nemesi bizonyitványát. 1807-ben András és idősb s ifjabb István Ivánóczon székeltek; 1837-ben ott lakott nevezett János is, a volt kerületi táblai ülnök.

---

[1]) Fényes, Geografiai szótár III. 276.

[2]) Szontagh Dániel közl. szerint.

[3]) Szentbenedeki Convent. fasc. 138. uro. 3.

Ugy látszik, hogy ezen Trencsin megyei ág a Turócz megyében birtokos Krcsúth családnak egyik vonalát képezi.

Sebastiány család. (Remete-Poganyesti.) Krassó vármegyében A. és F. Remete helységet birja ujabb királyi adomány jogán, birtokos Poganyest helységben is.

Közülök József 1848. előtt a m. kir. udvari kanczellária titkára s több vármegye táblabirája.

Bir a család ujabb vétel utján Nógrád megyében Kürtösön is.

Más ily nevü család ősei közül volt azon Sebastiani Kristóf s neje Dorottya, kiknek fiok György Liptó megyében Tepliczen született, 1656-ban Wittebergában tanúlt, és végre radaczi evang. lelkész volt [1])

Sebbey család. Trencsin vármegye czímerleveles családa. A nemeslevelet Sebbey István kapta 1583-ban Rudolf királytól saját és fia Mihály, úgy nővére fia Meczenovics Márton nevére is, mely nemeslevél 1700-ban Trencsin vármegye levéltárába jutott. [2])

1697-ben azonban azon Sebbey-eknek, kik „Folvarecsny" melléknév alatt voltak ismeretesek, nemességökre nézve Trencsin megyében a kotszai és ledniczi uradalmak ellenmondtak.

A Sebbey-ek melyik vonalából lehettek azon Sebbey János, ki 1721-ben Puchón lakott és 1755-ben élt György, 1792-ben élt István? — nem tudhatni.

Sebe család. Borsod, Gömör megyei nemes család. A czímeres nemes levelet Sebe Péter kapta 1714-ben III. Károly királytól. [3])

Czímere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvar alján derengő hajnal fölött arany háromszögben Isten szeme, és fölötte jobbról balról arany csillag látható, az alsó kék udvarban zöld dombon királyi korona van, és azon vörös mezü kar könyököl, iró-tollat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén vörös ruhás kar nyugszik, iró-tollat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

Péternek egyik fia Mihály, kinek vattai Battha Maria Annától leányai Krisztina báró Szepessy Lászlóhoz, Anna Ajtich Horváth Józsefhez mentek férjhez. Mihálynak utóda Sebe Mihály Felfaluban, ki Paukovich Francziskától nemzé Sebe Luizát, Ratkó Mik-

---

[1]) Bartholomaeides, Memoria Ungaror. 151.
[2]) Szontagh Dániel közlése.
[3]) Collect. herald. nro. 638.
[4]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.

lósnét, meghalt 1836. táján. Egyik Sebé-nek 1816. táján neje volt Kovách Franziska; tán első vagy második neje az utóbb említett Sebe Mihálynak. — Iratik a család neve kiejtés után „Zsebő"-nek.

Sebe család (Martonosi) Udvarhelyszéki székely eredetű család, elszármazva Erdély több hatóságába.

Közülök Andás Udvarhelyszékben 1848 előtt huzamos ideig ügyvéd. Pál Kővár-vidéken árva-széki ülnök, Sándor ugyanott aljegyző 1845. körül. János ügyvéd Hunyadban 1848-ban; utóbb Oláh országba költözött, hol 1860-ban egy utazása alkalmával sok pénzeért rablók rohanták meg, s megölték. Elek ügyvéd volt Krasznában 1840. körül. Sámuel ügyvéd Kolozsvárott. Tán a följebb említett Jánosnak atyja volt azon Sebe János, ki 1837. körül Homoród-Szent-Péteren unitárius lelkész volt.

Tán szintén e családbeli András 1836-ban Udvarhelyszéki törv. széki ülnök.

Erdélyben él Sebe család Vargyasi előnévvel is, melyből Máté 1827-ben Kővár-vidéki ügyvéd volt.

Sebe János 1794-ban a Kolosvári ref. főtanodában tanár.

Sebes család. (Zilahi) Szilágysági család. Közülök Dienes 1794-ben Kraszna vármegye alszolgabirája; Sámuel ugyanakkor Szászváros jegyzője.

László a kir. testőrségnél őrnagyi ranggal volt; 1837-ben erdélyi országgyülési kir. hivatalos.

Antal erdélyi főkormányszéki tanácsos, meghalt 1835-ben. Fia Ferencz 1848. előtt Közép-Szolnok vármegyében főszolgabiró.

Károly dulló Marosszéken 1846-ban. Miklós levéltárnok Közép-Szolnokban, 1848-ban szolgabiró. — József törvényszéki ülnök, ifjabb József aljegyző; Sándor börtön-őr ugyanott, Miklós Zilah városi hivatalnok, József Abrudbányán városi és bánya-törvényszéki hivatalnok, mind 1848. körül. Ferencz catasteri hivatalnok.

Előnév nélkül fordúlnak elő László 1760. Somró-Ujfaluban Doboka megyében birtokos. [1])

János ügyvéd Küküllő megyében 1848-ban. Pál Toroczkón unitárius lelkész, utóbb igazgató tanár 1837. körül. Fia Pál országos számvevőségi tiszt.

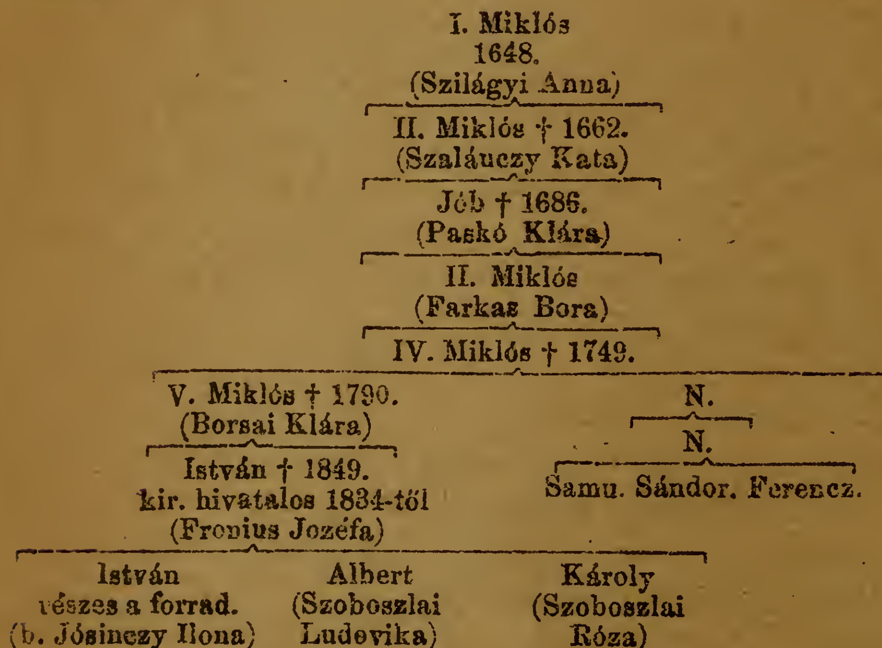
Sebesy család. (Bogárfalvi) Udvarhelyszéki székely család, birto-

[1]) Hodor, Doboka várm. 218.

kos Bardóczon [1]) E székben fekszik Bogárfalva is, (vagy Bolgárfalva ?) honnan elönevét írja; ugyan e székben többnyire alkirálybiróságot viseltek.

Sebesi Péter 1595-ben vett adományt Bogárfalvára. [2])

Ismertebb ágának törzse Miklós, kitöl nemzékrendje [3]) következő:

Sebesi Ferencz, ki a táblán nincs, bolgárfalvi Sebesi Péternek fia volt, egy irónk szerint [4]) Zaránd megye Bolgárfalva helységben [5]) székelt, azon megyének főszolgabirája volt, és 1653. april 10-én tartá kézfogását és gyürüváltását Komáromy Ferencz Bihar megyei nemesnek Anna nevü leányával. E szerint ha Sebesi Ferencz Zaránd megyei Bolgárfalvi predikátummal élt, nem lehetett egy az udvarhelyszéki bogárfalvi Sebesi családdal, ha csak Ráth Károly nem tévedett a geographiában; és igy nem tarthatjuk S. Ferencznek atyját az

[1]) Benkő, Transylvania special. 163.

[2]) Kővári, Erdély nev. családai 261.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Ráth Károly „A Győri tört. és regészeti füzetek" I. köt. 194.

[5]) Följebb Bolgárfalvát mint Udvarhelyszék helységét irtuk; én Bolgárfalvát nem találom az „Elenchus nomina Civit. Oppidor. et pagorum in Transylvania existentium" 1824. évi hivatalos kiadásában Zaránd megyében. De azért lehet, hogy ott is fekszik Bolgárfalva. Hanem azt is meg kell említenem, hogy egy közlő (Török Antal) szerint a követségben járt Sebesi Ferencz karánsebesi predikátumot viselt volna, mint róla alább leszen szó.

1595-ben adományt nyert Sebesi Péterrel egy azon személynek sem. Ama Zaránd megyei Sebesi Ferencz saját naplója szerint 1626-ban Bethlen Gábor alatt részt vett a magyar országi táborozásban, 1631-ben a Bosna-Serajban inditott erdélyi követséghez csatlakozott; ezután iskolába járt Szatmárott, 1635—1639-ig Lengyel országban szolgált több nagy úrnál, innen haza menvén, Zaránd megyei jószágán gazdálkodott, míg 1655-ben ismét követségbe járt. [1])

Nem több biztossággal sorozhatjuk a följebbi családfán állók vérsége közé Sebesi Pált sem, kinek fia Sebesy Ferencz 1603-ban Hatvan vára ostromában karján sebet kapott. [2]) Egy, Sebessy Ferencz már I. Ferdinánd király korában is élt, 1553-ben Sáros vármegyében.; ki valószinüleg a Sáros megyei Sebes-ről neveztetett. [3])

Valamint e családfához viszonyát nem ismerjük azon Sebesi Menyhért-nek sem, ki 1699-ben Zalathnán arany váltó volt. [4])

Ellenben Sebesi Miklós, ki 1644-ben Kemény Jánossal Radzivíl herczeg lakodalmán járt; [5]) nagy valószinüséggel egy személy volt a táblazatunkon álló II. Miklóssal.

Egy szives közlő hazánkfia [6]) szerint Karánsebesi Sebesi család is létez, mely a török üldözések elől menekült Erdélybe, és szerinte ennek ősei közé tartozott Sebesi Ferencz, ki1657-ben török követségben járt. 1791-ben Sebessi Sándor, Ferencz és István folyamodtak az erdélyi országyüléshez a fiscus által kézen tartott Zaránd megyei több joszág miatt, folyamodások az országgyülésből közöltetett a fiscussal, és a Kapy örökösöket illetőleg gr. Gyulay Józseffel. Jelenleg — úgymond a közlő — e család számos tagokban áll fenn; Ádám, kinek neje Dobolyi Róza, Károly, kinek neje Kászoni Mária; Anna, Sámuel, Ferencz, Sándor Fejér megyében és részint Küküllőben birtokosok. A másik ágból György, Amália, Karolina, Róza stb. Hátszég vidéken Hunyad megyében birtokosok.

Azt is ide írhatjuk, hogy Hunyad megyében 1794-ben borbátvizi előnévvel élő Sebessy István mint megyei alszolgabiró élt. [7])

---

[1]) Győri tört. és rég. füzetek I. köt. 194. s köv. l.
[2]) Istvánffy Histor. 1685. kiadás 519. lap.
[3]) Wagner, Diplom. Sáros. p. 404.
[4]) Cserei Mihály Hist. 280. lap.
[5]) Kemény János Önéletirása. Szalay L. kiadásában 423. lap.
[6]) Török Antal.
[7]) 1794. évi erdélyi hív. schematismus.

Ugocsa megyében pedig Péterfalván stb. az 1750-ben nádori-adomány mellett beiktatott családok közöt is eléfordúl a Sebessy család [1])

Sebestyén család. Győr, Komárom megyékben lakott a XVI. XVII. században, és onnan több megyébe is, úgymint Fejér, Veszprém megyékbe elterjedt.

Győr megyébén Sebestyén István özvegye Orsolya 1581-ben a megye előtt tiltakozott Örkény pusztabeli birtokrészének használata ellen. [2])

Komáromban 1780-ban az udvartelkes nemesek sorában fordúl elő. [3])

Fejér megyei Czecze helységbe Komárom megyéből származott egy ág, nevezetesen Sebestyén György Komárom megyében lakott, ennek fia volt Péter, ennek fia ismét György 1785-ben mint Czecze helységben lakos produkálta Fejér megye előtt Komárom vármegyétől 1744. febr. 28-án nevezett nagyatyjának kiadott nemesi bizonyitványát.

Egy, Nógrád megyébe származott ágából volt Sebestyén János, kinek Rajcsány Borbálától leányai Borbála Ebeczky Józsefné, Eszter Vattay Dánielné.

Veszprém megyében Sebestyén Gábor megyei tiszti fő-ügyész volt, az 1843. és 1847. évi országgyülésen azon megye követe. 1850. után a soproni ker. cs. kir. törvényszéknél ülnök, 1860. után kir. táblai ülnök.

Sebestyén család. (Szigethi). A czimeres nemeslevelet Sebestyén Mihály és általa neje Cseh Erzsébet, és fiai Mihály és János, nem különben vérrokonuk Szegedy István kapták I. Leopold királytól 1659. aug. 5-én Bécsben, és az 1660. febr. 3-án bocskói Bocskay István főispán elnöklete alatt Zemplin vármegyében Zemplin mvárosában tartott tisztujjitó közgyülésen kihirdettetett. [4]) 1725-ben dec. 25-én ugyan ezen czimereslevelet Bihar vármegye közgyülésén a nemesi vizsgálat alkalmával Szegedy János saját nemessége igazolására mutattatta fel a megye főjegyzője Bakay István által, mint ezt az oklevél határa jegyzett feliratok bizonyitják.

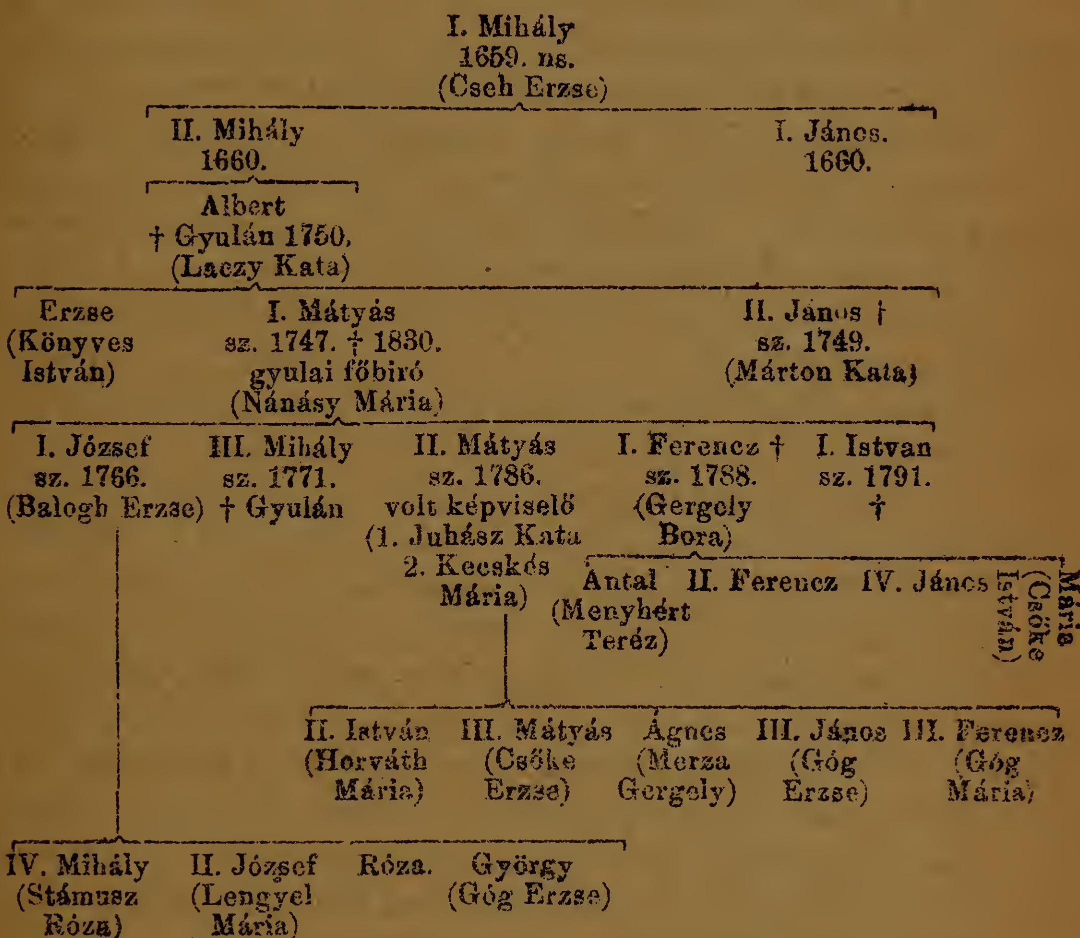
A nemesség szerző I. Mihály fiának II. Mihálynak egyik fia Albert Békes megyébe Gyulára telepedett le, és ott haláláig urodal-

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 124.
[2]) Győr megyei I. jegyzőkönyv máj. 27. közgyül.
[3]) Fényes, Komárom várm. 87.
[4]) Zemplin várm. jegyzőkönyv 183. lap. 70 szám alatt.

mi szolgálatban állt. Meghalt 1750-ben korának mintegy 50. évében. Fia I. Mátyás 1801. és 1804-ben Gyula város föbirája, 1808. dec. 5-én Bihar megye törvényszéke előtt per utján igazolta nemességét. Meghalt 1830-ban. Ennek egyik fia II. Mátyás 1827. és 1842-ben szintén Gyula város főbirája, az 1848/9. és 1861. évi országgyülésen Békés megyei képviselö volt, ö az eredeti czímereslevél s családi okiratok őrzője.

A család rom. kath. vallású, és a dédunokák Gyulán megközelítik az ötven számot.

A családfa [1]) következő:

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló daru, nyakán három nyillal átlöve; a paizs fölötti sisak koronáján páczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

---

[1]) Családi oklevelek nyomán közlé Megyeróssy Ján.

Sebestyén család. (Köpeczi) székely eredetü, melyből Sebestyen János 1610-ben Miklósvárszék követe vólt Báthori Gáborhoz [1],

Sebestyén család (Zetelaki) Közülök Gergely 1848-ig Kolozsvárott a r. kath. lyceumban tanár. utóbb cs. kir. törvényszéki ülnök, jelenleg itélőmester, nejétől Tóth Jusztinától gyermekei: Mihály István, Irma Domokos Antalné. — Oldalrokonuk Antal kolosi kath. lélkész.

Udvarhelyszékben Gábor csik-szeredai kath. lelkész 1848-ban, András szintén kath. lelkész és Szebenben tanár 1848-ban, tán szinten e családhoz tartoznak?

Sebestyén család. (Fancsali) Közülök Antal 1794—1815-ben főkormányszáki irnok s fogalmazó. József 1794-ben az országos alapitványi biztosság árva-ügyi osztályánál számvevő tiszt.

Sebestyén család birt Doboka megyében is 1702-ben Sárváron. [2])

Nem tudjuk családi származását azon Sebestyén Andrásnak, ki csornai prépostból 1679-től erdélyi püspök volt, utóbb egyszersmind szepesi prépost, meghalt 1683. april. 1-jén Lőcsén. [3])

Sebö család. Győr vármegye nemes családai sorában áll Fényes Geographiája szerint.

Sebők család. Gömör vármegye nemes családa. A czímeres nemes levelet Sebők György kapta I. József királytól 1707-ben [4])

Czímere a paizs kék udvarában mocsár partján széterjesztett szárnyakkal álló fehér daru, felemelt jobb lábával arany kövecset tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [5])

Györgynek neje — úgy látszik — Urbányi Mária volt.

Sebök család. Alapitója Sebök Mihály, ki 1636. mart. 10-én Bécsben III. Ferdinánd királytól kapta czimeres nemes levelét. Ennek kis unokáik Fejér vármegyében név szerint Péter Föl-Csúthon, János és István Czecze helységben, Sándor és Sámuel 1773. dec. 15-én Fejér megye előtt a czimeres levél szerzőjétől izről izre leszármazásukat kimutatván, nemességök igazoltatott. [6])

Seczanácz család. Seczanácz Jakab már 1787-ben m. kir. helytartósági, titkár 1790-ben II. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyert.

---

[1]) Hodor, Doboka várm. 218.

[2]) Ugyan ott.

[3]) Pray, Hierarchia II. 280. és Wagner, Analecta Scepus. III. 123.

[4]) Collect. herald. nro. 756.

[5]) Adami Scuta gentii. tomo XI.

[6]) Fejér megye jegyzőkönyve 1773. évről.

Czímere először víziráuyosan kétfelé osztott paizs, az alsó arany udvarban hármas fehér szikla dombok közül a középső fölött barna sas repül; a felső osztály függölegesen ismét kétfelé oszlik, a jobb oldali kék mezőt mutat, vizirányos ezüst szelemen által, melyben két piros rózsa fej van, két részre osztva; mindenikben liliom végű arany kereszt látható; a baloldali vörös udvarban zöld téren ezüst oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával arany buzogányt tart, fején arany korona van, melyből három: vörös, fehér, zöld strucztoll leng. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz egészen hasonló oroszlán nől ki, két fekete elefánt ormány között. Foszladék jobbről aranykék, balról ezütvörös. [1])

Seczujácz család. Szeczujacz de Heldenfeld családból György 1763-ban Mária Terézia királyasszonytól kapott czimeres nemes levelet. [2]) Utódai katonák voltak, igy György 1846-ban a bánsági határőr ezredben kapitány volt.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. zöld udvarban vörös török süveg, alján széles aranynyal szegve, smaragd boglárjából kócsagtollak nyúlnak fel; a 2. és 3. udvarban fekete sas balfelé fordulva, repül fölfelé. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal egy fekete sas áll. Foszladék jobbról aranyzöld, balról ezüstvörös.

I. Györgynek fia Seczujácz de Heldenfeld Arzénius cs. kir. alezredes a temesvári bánsági ezred parancsnoka, M. Teréz rend vitéze 1767-ben ausztriai báróságra emeltett. Meghalt 1814. De ez e körbe nem tartozik.

Sedel család. Alapítója Sedel Mihály, ki 1719. sept. 11-én III. Károly királytói kapta czímeres nemes levelét. [3])

Czímere a paizs kék udvarának alján nádas halastó fölött a jobb oldalféle uszkaló fehér hattyú. A paizs fölötti sisak koronájából leopárd emelkedik ki, első jobb lábával három nyilat tartva, hegyeikkel fölfelé. Foszladék jobbról ezüstvös, balról aranykék.

Tán e család ősei közül voltak, habár neveik németesebb helyes irással Schödl-nek irva fordulnak elé, azon Pozsony sz. kir. város polgárai, kik közül Schödl Márton 1601. és 1610-ben azon város főbirája, Schödl János pedig 1618-ban főbirája, 1622. és 1627-

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.
[2]) Collect. herald. nro. 41.
[3]) Collect. herald. nro. 384. és Adami Scuta gentil. XI.

ben pedig polgármestere, ismét Schödl Márton 1651-ben birája volt. [1])

Seeberg család. (Báró) Erdélyi család. Alapítója Vankel Márton kereskedő, ki „seebergi" előnévvel nemességet nyert. Később fiai közül három, úgymint: Márton-Zakariás, Kristóf és András bárósägra emelkedtek, és Seeberg nevet vettek föl, míg a negyedik testvér a seebergi Vankhely név mellett nemesnek maradt [2])

Tágjai többnyire katonai pályára adták magokat, Kristóf ezredes, András százados volt, ez utóbbinak fia Mihály szintén katona.

Márton-Zakár 1764-ben a főkormányszéknél tanácsos, egyike volt azon kevés ellenzéki tagoknak, kik Bucov korában a székelyek fölfegyverzése ellen vívtanak. Fia Márton hasonló ellenzéki szellemű, az **1791.** évi országgyülésen B. Bruckenthal Sámuelt bevádlá mint hamis feladót.

Kristóf ezredesnek fia Fülöp 1787-ben a m. kir. helytartó tanács titkára, mint ilyen az 1791. évi országyülésen a bányászati osztály munkálataira kiküldött választmányi tag. Ugyan ide neveztetett még 1827-ben is, más ekkor aranysarkantyús vitéz és királyi tanácsos. Testvére Mihály katona volt. Talán ennek fia Mihály, kinek neje Bárczay Borbála.

Báró Figyes 1846. Szebenben katonai élelmezési segéd.

Az első bárók testvére Dániel szebeni királybiró megmaradt nemesnek. Családja lejött korunkra is, igy fia seebergi Vanckely János György 1815-ben az erdélyi tartományi biztosság irnoka. Utóda Adolf 1848-ban tartományi számvevői irnok Szebenben. Az ismert családfa így áll:

Vankel Márton
kereskedő, ns.

Márton-Zakár, báró. 1764. főkorm. tanácsos — **Márton 1791. hivatalnok.**
Kristóf báró ezredes — **Mihály katona**; **Fülöp 1827. kir. tanácsos.**
András báró százados
Dániel szebeni királybiró.

Seethal család. (Schütt- és altenburgi) Erdélyben honos csa-

[1]) Bel M. Notitia nova Hung. I. 664. 665. 666.
[2]) Forrás: Kővári Erdély nev. családai 224.

lád. Közülök Seethal Ferencz 1794-ben tábornok és Brassó parancsnoka. Fia János, ki nem rég halt el, ennek első nejétől gróf Kálnoky Francziskától fiai vannak.

Seethal család. (Matachichi) Az 1846. évi erdélyi országgyűlésen honfiusitatott matachichi Seethal János. Neje Csik-szent-domokosi Sándor Czéczilia. Utódai Alsó Fejér vármegyében Veres egyházán birtokosok. Ugy látszik, ez a följebbivel egy család.

Seevald család. Szász család Erdélyben, közülök Seevald Fridrik 1794-ben Brassói szász széki hivatalnok.

Seewaldt család. *Lásd Széváld cs.*

Segesváry család. Pest vármegye nemessége sorában áll. Közülök Segesváry István 1822-ben—1836-ban Pest megye esküdtje volt. Lakott Dabason. — Sámuel lakik szintén Dabason, nejétől Ilkey Ottiliatól több gyermekei közt fiok Miklós.

Segner család. Pozsony megyei s főleg Pozsony sz. kir. városi nemes család. Törzse Segner József a katonai pályán mint kapitány tünt fel Bocskai korában 1606-ban. Fiai Mihály és Boldizsár 1641-ben czimeres levelet kaptak. [1])

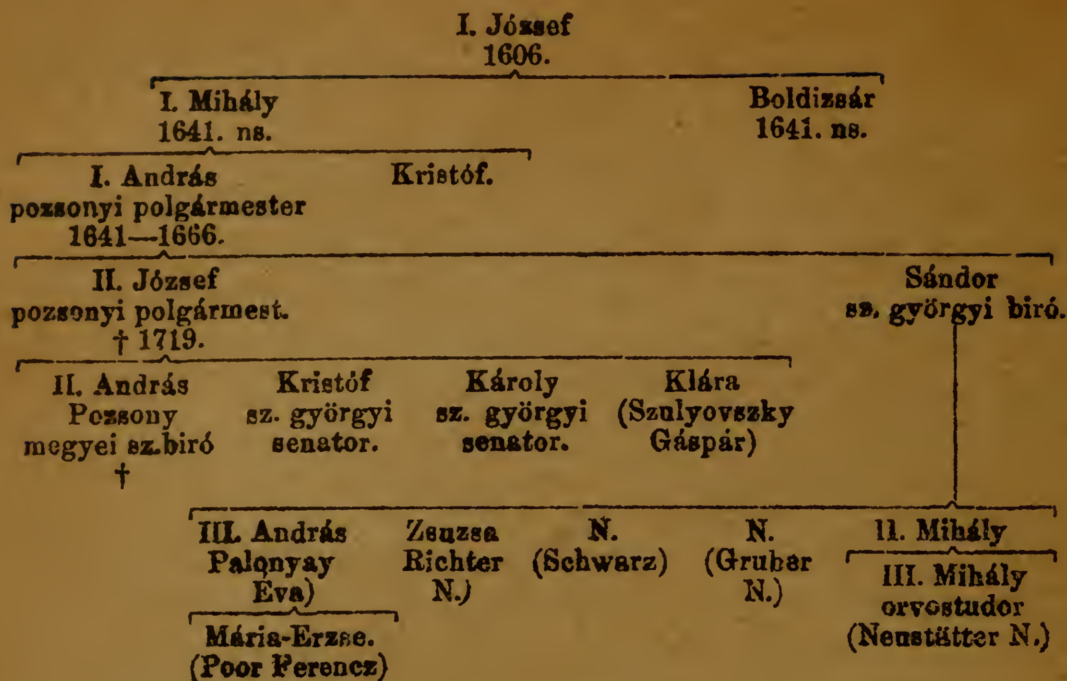
Czimerök jobbról balra rézsutosan vont vörös szelemen által, melyen három fehér rózsafej látszik, két háromszegletű kék udvarra oszlik, az alsó kék udvar alján zöld téren hátulsó lábain álló tigris első jobb lábával három nyilat tart, hegyeikkel fölfelé, a baloldali udvarban is olyan tigris ágaskodik, egy nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén tigris nyúlik fel, első jobb lábával pallóst tartva, mely torkán keresztül van ütve; mellette két oldalról három három zászlócska leng, a jobb oldaliak félig ezüst, félig vörös szinűek, a baloldaliak aranykékek. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Mihálynak két fia volt I. András és Kristóf, kik már az armalisban benn vannak; a török elleni harczban sebet kaptak, András követségi titkár is volt, [3]) azonban utóbb Poszony városánál viselt hivatalt, nevezetesen 1646—47-ben, 1658—59-ben, 1662—64-ben főbiró, 1650—52-ben, 1656—57-ben, 1664-1666-ban polgármester [4]) volt.

A családfa következő:

---

[1]) Lehoczky, Stemmat. II. 356. kinek azonban előadása zavaros.
[2]) Burgstaller, Collectio Insignium. etc.
[3]) Lehoczky id. h.
[4]) Bel, Notitia nova Hung. I. 666—667.

I. Andrásnak egyik fia II. József Pozsony városának 1692—93-ban, 1700—1-ben, 1718—1719-ben föbirája, 1698—1699-ben, 1702—3-ban és 1710—11-ben polgár-mestere volt. Lehoczky szerint meghalt 1719-ben. Ennek II. András nevü fia Pozsony megye szolgabirája volt [1]), másik két fia Kristóf és Károly Szent György sz. kir. város tanácsnokai.

I. Andrásnak másik fia Sándor Sz. György sz. kir. város birája. Ennek többi közt fia II. Mihály utáni unokája III. Mihály orvos doctor volt. [2])

Segney család. (Lápis pataki †) Sáros vármegyének kihalt régi nemes családa, mely az Aba nemből (genus) ered. Ismert törzse Comes Bodon, alias dictus Vejtich (Vejteh vagy Voychich.)

Nevét a család a Sáros megyében fekvö, most a Keczer család birtokában lévö Zsegnye helységtöl vette, elönevét pedig az ugyan ott fekvö Lápis-patak helységröl. Mind ez annál inkább megjegyzendö, mivel sokan e családot a Sennyey-ekkel összetévesztik.

A családfa [3]) következö:

---

[1]) Lehoczky id. h. tévedve irja Pozsony város birájául, s fiául Kristófot teszen.

[2]) Klein, Prediger Biogr. I. 389.

[3]) Wagner, Tabulae geneal. tab. III.

I. t á b l a.

C. Bodon

I. Miklós 1346. de Zsegnye — Dessev. — Kata (Máté szendrői kapit. neje) — I. István. — I. László.

I. Miklós 1346. de Zsegnye:
I. János 1363. *Pisztráng* nevez. (1. N. N. 2. N. Klára)

I. János 1363.:
Egyed 1393. — III. Miklós. 1388. — II. László.

I. István.:
N. (Wárkony né)

I. László.:
I. Fülöp de Lápis-patak 1351.)

Dessev.:
Lóránd 1375. de Zsegnye — I. Péter 1375. de Lápis pataka. — II. Miklós de Lápis pataka, másképp de Bogdan.

Lóránd 1375. de Zsegnye:
Folyt. II. táblán.

I. Péter 1375. de Lápis pataka.:
I. Márton 1406. — III. János.

I. Márton 1406.:
II. Simon 1413. — I. Zsigmond 1435. pozsonyi várnagy. — V. János Anna)

I. Zsigmond 1435. pozsonyi várnagy.:
I. Sebestyén. — VI. Miklós 1494. (Sebesi Julianna) — Kata (Budaméri György) — Borbála.

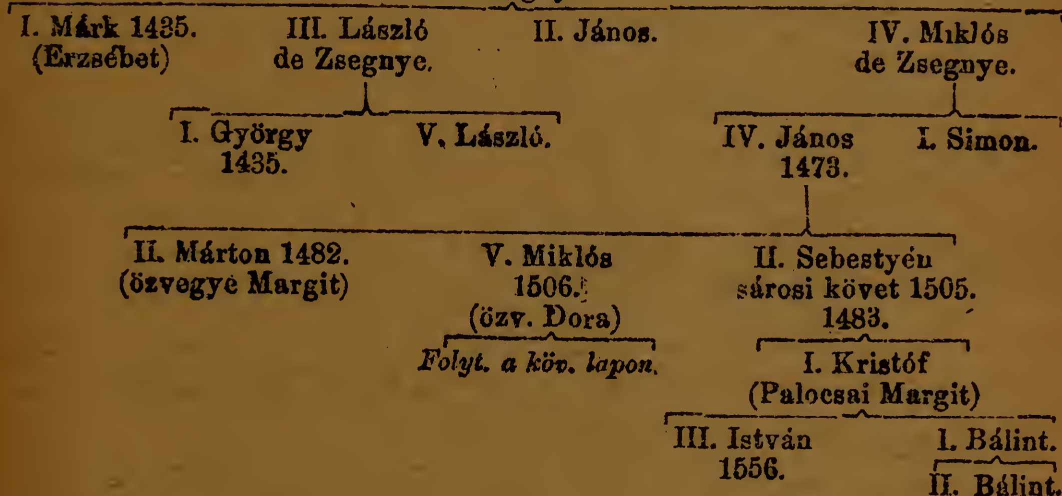
VI. Miklós 1494. (Sebesi Julianna):
II. György. — Zsófia. — Erzse 1531. (Bertóti György)

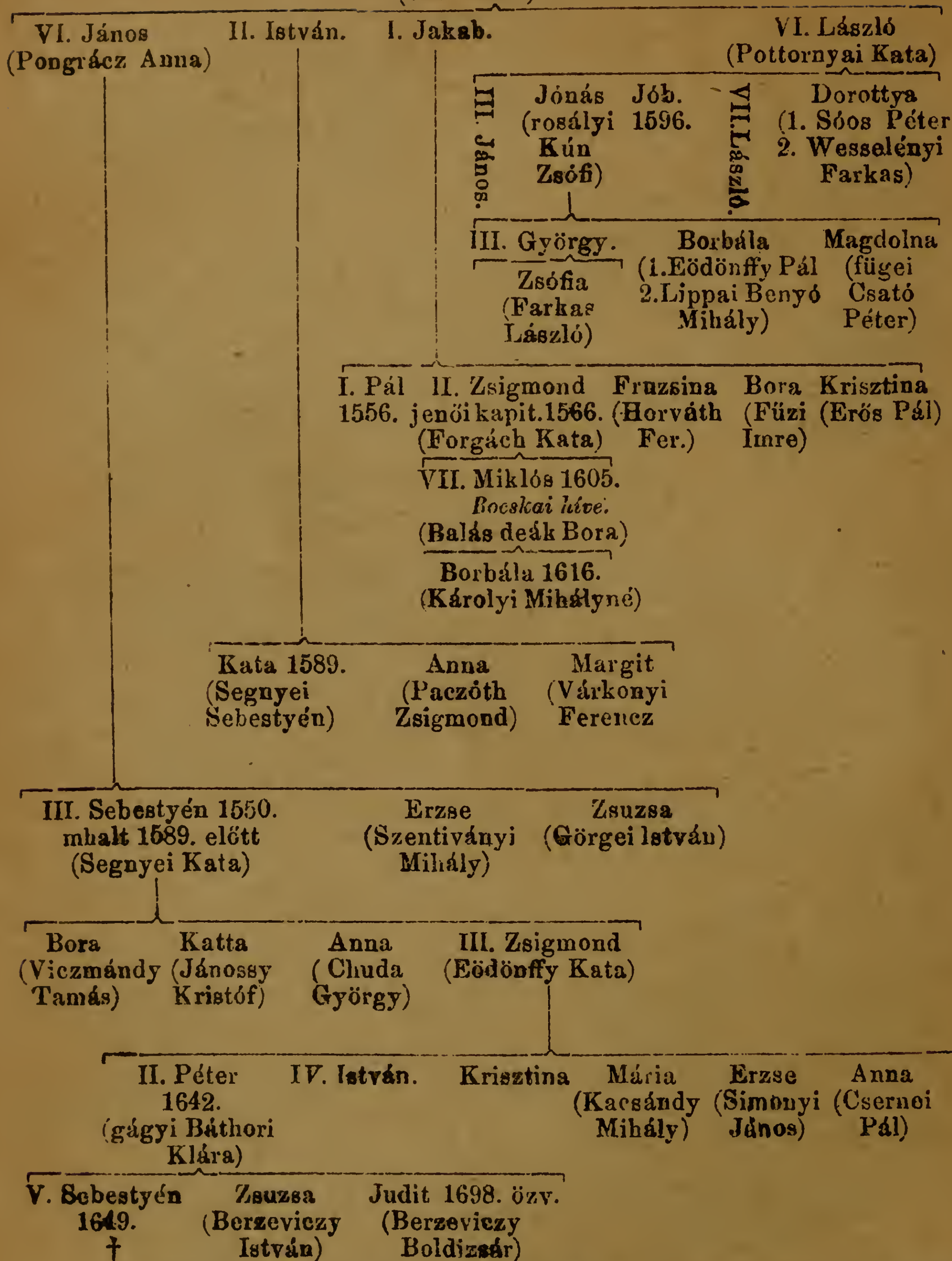
II. Miklós de Lápis pataka, másképp de Bogdan.:
IV. László.

IV. László.:
I. Tamás 1485.

II. t á b l a.

Lóránd, *ki az I. táblán.* 1375. de Zsegnye

A törzsnek Bodonnak fiai közül I. Miklós már Segnye (kimondás szerint Zsegnye) helységről irta nevét. Unoka testvére I. Fülöp Lápispatak-ról. De mindkettőnek ága kihalt.

Bodonnak másik fia Dezső (Desew) lett a családfentartó, három fia közül II. Miklósnak, és ötödízen I. Péternek is, kik Lápispatak-

ról neveztettek, ágaik elényesztek. A harmadik fiú I. Lóránd, kinek ága Segnyei de Lápispatak nevet viselt, a XVII. század végeig virágzó ágat terjesztett.

1435-ben Lápispataki I. Mártonnak fiai I. Zsigmond Pozsonyvári várnagy, és V. János, néhai Lápispataki IV. Lászlónak fia I. Tamás, Segnyei Lórándnak fia I. Márk, és testvérének Segnyei III. Lászlónak fiai I. György és V. László; nem különben Segney IV. Miklósnak fiai IV. János és I. Simon, továbbá Kőszeghy másképp Somosi Eleknek fia György, és Somosi Miklósnak fia András királyi adománylevelet nyertek Zsigmond királytól Makovicza másképp Bodon vára és Kőszegh várára nézve iktató parancscsal a szepesi káptalanhoz. [1])

I. Péter ágán VI. Miklós, ki tán Sebesi Julianna jogán birta Sebes várat Sáros megyében, azt hütlenség bélyegén, mivel 1491. év telén az országba trónigénylőképen beütött János Albert herczeghez szegődött, elveszté, és azt 1491-ben II. Ulászló király Kassa városnak adományozta. [2]) Ugyan ő a milei apátsághoz tartott igényétől még 1486-ban elmozdíttatott. [3])

VI. Lászlónak Pottornyai Katalintól a táblán látható gyermekein kivül még leányai voltak: Anna Semsey Fer., Judit Csukás Péter, Margit Lónyay Fer. neje. Fia Jób Eger védelmében esett el 1596-ban.[4])

I. Jakabnak fia II. Zsigmond jeles katona volt, öt tevé Svendi hadvezér egy némettel Wagner Györgygyel Arad megyei Jenő várába kapitánynak, ki is, midőn 1566-ban Gyula vár bevétele után Pertaf basa Jenő ostromára sietett, hősiesen igyekezett a várat védelmezni, de a félénk német-őrség árulást és futást tervezett, minek következtében Segnyey Zsigmond is kevés számú magyar őrségével a megszökött németőrség után a várat üresen hagyni lett kénytelen [5]) 1567-ben mint császári lovassági szárnyvezér Szapolyai János Zsigmond foglya volt, ki öt becsület szava alatt Svendihez követségbe küldötte. Segnyey a követség végzésével vissza is tért fogságába, melyből a csak a háborúskodások befezejése után szabadúlt meg. [6]) Fia VII. Miklós, mint

[1]) Wagner, Diplomat. C. Sáros pag. 62. ki szerint ezen Makovicza vára alatt egy, hajdan Kassa vidéken, Budamér határában feküdt vár értendő Kőszegh vára romjai pedig a Hernád partján tán ma is láthatók.

[2]) Wagner, Diplom. Sáros 75. az oklevél.

[3]) Kaprinai Mss. B. tomo XXIX. p. 192. oklevél.

[4]) Istvánffy Hist. 1685. kiadás 450. lapon, de hibásan Sennei-nek írva.

[5]) Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás 310.

[6]) Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás 327. Budai tévedve nevezi Sennyei-nek

Bocskay híve, kassai parancsnok 1604-ben; hajdúk kapitánya, 1608-ban Báthori Gábor követe volt, 1611-ben Nagy András által megöletett [1])

Segur család. Gróf Ségur Ágoston 1830-ben iratott országgyülésileg [2]) a magyar honfiusítottak közé.

Seibern család. Seibern János-Fridrik 1715. évben honfiusítatott. [3])

Sejper család. *Lásd Seper cs.*

Sekék család. Sekék máskép Körtövéllyesy György 1665. dec. 10-én kelt czímeres nemes levelet nyert. [4])

Sekl család. Sekl Ferencz az 1687. évi országgyülésen nyert magyar honfiusítást.

Seldmajer család. *Lásd Szeldmajer cs.*

Selenich család. Selenich György és általa testvérei Selenich István, Orsolya, Zsófia és Katalin, nem különben anyai vére (matruelis) Roge György Bécsben 1632. octob. 13-án II. Ferdinand kiralytól czímer megerősítő nemes levelet nyertek. [6])

Selevér család. Máramaros vármegyei nemes család, melyből ott többen megyei hívatalt viseltek. Igy Selevér István 1830-ban tiszti fő ügyész, utóbb rendes táblabiró (1834.) Pál 1830—34-ben rendszerinti esküdt stb.

Selindy család. (Mátyfalvai) Ugocsa megyében mint leányágon a Zovárdffy-ak ivadéka igénylett örökséget Mátyfalván [7])

Sellyeby család. Zemplin vármegye czimer leveles nemes családai sorában. [8])

Sellye család. Gömör vármegye nemessége között áll.

Sellyey család. (Sellyei) Pozsouy megyében Séllye, Somogy megyében von Sellye helység. Úgy látszik ez utóbbiról vette előnevét a Zala megyei Sellyey család, melyből Elek 1822—1828-ban Zala megye főszólgabirája, 1829-ben másod alispánja volt.

Tán e család ivadéka volt Séllyey Sámuel is, kinek nejétől Lovasy Máriától gyermekei István, Mária Mérey Sándorné, és Judit.

---

[1]) 1608 évi 19. törv. czikk kor. után. Bethlen Wolph. VI. 502. — Kálnoki naplója Mikónál I. 178. Sepsi Laczkó M. krónikája Mikónál III. 127. — és Történelmi tár. IV. 75. stb. mind bibásan irja. De jól irja Segnyei-nek Szalárdy Siralmas krónika. 26. stb. — [2]) 1830. évi 16. törv. cz. — [3]) 1715. évi 133. törv. cz. — [4]) Kemény Jos. Notitia Capit. Notitia Albensis 249. — [5]) 1687. évi 133. törv. cz. — [6]) Az eredeti Bazin sz. kir. város levéltárában van. — [7]) Szirmay C. Ugocsa p. 74. — [8]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

Séllyei László 1770-ban Horvát országban királyi ügy. igazgatósági ügyész, József a zágrábi convent kir. ügyésze 1787-ben.

Séllyei előnéve van Balogh, Nagy családoknak, lásd ezeket.

Sembery család. (Semberi és Derzsenyei) Hont vármegyében fekszik Derzsenye és Felső- és Alsó Sember (vagy is Zsember) helység, mely utóbbinak máig is birtokában van az ős régi Sembery család.

Már 1310-ben előfordúl Mihály comes, ki Zsember helységből leányági rokonainak a leány-negyedet kiadja. [1])

1316-ban élt Semberi Miklósnak fia Lőkős, ki Disznós és Zsember helység iránti perben marcalis itélet folytán elmarasztaltatott.

1320-ban osztozott a Sembery nemzetség mindkét ága Zsember helységben.

1329-ben Sembery Mihály fiának özvegye Katus asszony, Kis-Kelecsényi Pálnak leánya, jegyajándokát és hozományát kikapja.

1355-ben Katus asszony Sembery János özvegye zsemberi osztályos részét Miklós fiának adja. 1356-ban Miklós nádor a zsemberi javakról osztató itéletet ád ki.

1390-ben Horch Petőnek fia Miklós, keresetet indít Semberi János ellen bizonyos zsemberi birtok iránt.

Még előbbről találunk a Sembery család emlékezetére a Sembery családnak levéltárában, melyekből sejthető az is, hogy a kihalt Derzsenyei családdal egy gyökből eredt, és folytonosan ez utóbbinak kifogytáig jog és osztály közösségben élt.

1275-ben Semberi Zazyn (utóbb Zazun) és Ambrus mint szomszéd birtokosok neveztetnek meg azon iktatásnál, mely szerint Nempthy Buzad Hontmegye Nempti (Németi?) helységet Szúd helységért királyi kivánat folytán elcserelvén, abba beiktattatik. [2])

A semberi Sembery család oklevelei szerint [3]) 1324-ben Semberi Bereczknek fia Gergely és tán testvére Bogla a'yjok nővérével Vraláthtal a leány negyedre nézve megegyeznek.

1332-ben Semberi Zazun fiának Gergelynek fia János saját, és atya comes Gergely nevében, ugy a Dersenyeiek is kölcsönös szerződésre lépnek Disznósi Pállal és Dersenyei Jánossal.

---

[1]) A sztregovai Madách levéltár adataiból a következőkkel együtt.

[2]) L. Uj Magyar Muzeum 1859. I. köt. 85. és 86. lap. Ez oklevél a szúdi Sembery család birtokában van, mely család Szúdot a XVIII. század első felében szerezte; és az oklevél birtokába jutott.

[3]) Lásd Magyar tud. Értekező 1862. II. 471. s köv. lapokon.

1346-ban Semberi Miklós neje, férjének, valamint fiának Leukusnak nevében is Pál országbíró előtt lemond zsemberi és dízsnósi részbirtokáról.

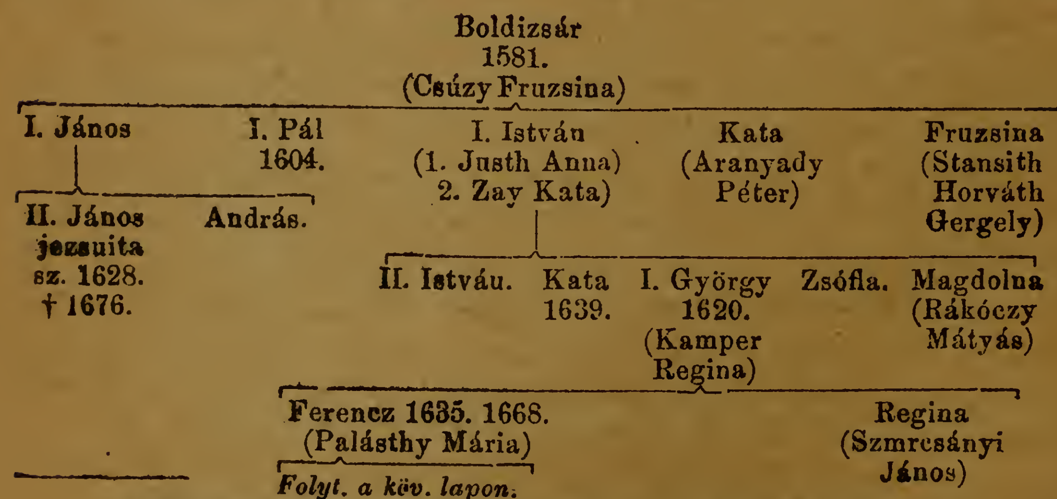
1357-ben Sembery Mihály és rokonai kielégitik Semberi Miklós özvegyét Katát, [1]) hozománya és ingoságaira nézve.

1373-ban Semberi Saul és János a Derzsenyei családdal ismét rokoni szerződésre lépett, sőt 1376-ban ugyanazok Derzsenyei Mihálylyal a zsemberi határhoz tartozott Aba pusztát két egyenlő részre osztottak.

1389-ben Sembery Márton, nejének Borbálának nevében István nádor előtt Disznós, Alsó-Zsember és Zabalya helységbeli birtokrésze bitorlásától tiltja Disznósi Gergelyt és testvéreit. Nevezett Sembery Márton Sembery Petőnek fia volt.

1508-ban Sembery Péja-Lőrincz megerősiti a Balogh-ok által Székely György részére tett bevallást. 1510-ben Kisthúri Miklós Semberi Péja-Lőrincznek és Uza Miklósnak adja Zsemberi birtokrészét. 1513-ban ugyan csak Kisthúri Miklós Zsemberen egy jobbágy telket örökösen bevallott Sembery Péja Lőrincznek. 1518-ban Sembery Lőrincz Zsemberen egy házhelyre iktató parancsot nyer.

1552-ben Sembery Boldizsár pert folytat a Zerdahelyi kuria több birtokosa ellen. Tán ez volt azon zsemberi és derzsenyei Sembery Boldizsár, ki még 1581-ben is élt, és ki nejével Csúzy Frusinával Komárom megyében birtokjogot nyert [2]) és a következő családfát [3]) alkotta:

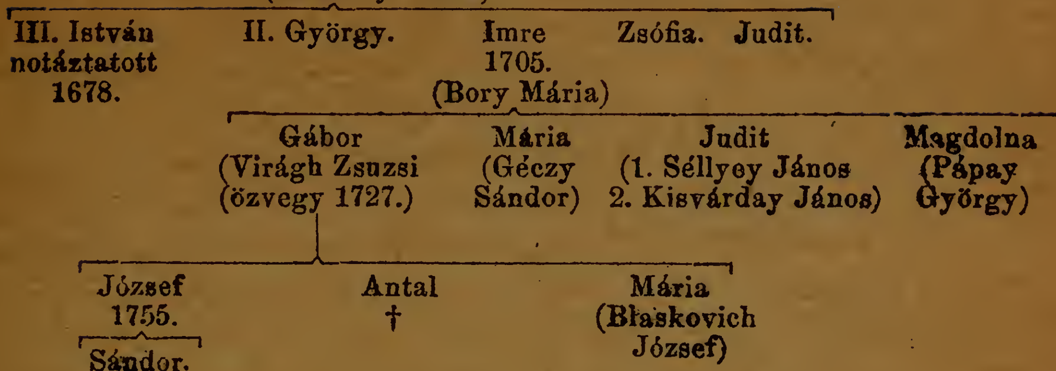

Folyt. a köv. lapon.

[1]) A Madách családi levéltár kivonata szerint Kata Semberi János neje volt, mint följebb említve van; melyik kivonat tévedett? — nem tudom

[2]) Fényes, Komárom várm. 121.

[3]) Wagner Mss. tomo LXX. pag. 116. stb.

1581-ben Sembery B o l d i z s á r Nyitrai megyei Botfalvi birtokának határára nézve több társával eskető parancsot nyert [1]), 1584-ben Borfőn Beke Tamástól zálogba vesz egy szőlőt. [2])

1663-ban Sembery F e r e n c z n é Palásthy Mária ellentmond Baloghy Gáspár beiktatásának Cseri helységbeli birtokra nézve.[3]) Élt e Ferencz 1668-ban is.

A táblán álló közül II. J á n o s szül. Zólyomban 1628-ban; jesuita lett s meghalt 1676-ban [4])

III. I s t v á n megvervén Madách Pált, és azt megvérezvén; — Madách Pál 1678. mart. 31-én nagyobb hatalmaskodásból eredt hűtlenségi czimen Sembery Istvánnak jószágait I. Leopold királytól adómányúl felkérte, nevezetesen alsó zsemberi, keszihóczi, szuhányi, rakonczai, drenói, dacsó-lami, palásti, kelenyei, cseri, disznósi, dacsófalvi, királyfiai, felső-petényi, kis-kürtösi, szátoki, penczi, és keszi Hont és Nógrád megyében fekvő részbirtokokat. [5])

1692. sept. 12. Madách Pál tiltakozott Sembery István ellen, mint a ki a fölkért javakat másnak szándékozott elidegeniteni.

1691-ben Sembery F e r e n c z a Hubayféle zálogbirtokot Podmaniczky Mihálynak zálogítá el.

1727-ben Imre fiának G á b o r n a k özvegye Virágh Zsuzsánna, mint gyermekeinek J ó z s e f n e k, A n t a l n a k és M á r i á n a k gyámja cseri birtoka végett idéztetik. [6])

---

[1]) Esztergami káptalan capsa 45. fasc. 8. nro. 1.
[2]) Oklevél a Bory caladi levéltárban.
[3]) Szentbenedeki Convent capsa B. fasc. 2. nro 14.
[4]) Pray Mss. XIX. 72.
[5]) Madách nemz. Sztregovai levéltár.
[6]) Szentbenedeki Convent. fasc. 75. nro 25.

1755-ben Gábornak utódai Komárom megyei Csúzi birtokok iránt Zmeskal Jóbbal peralkura lépnek. [1])

Vagy Boldizsárnak leánya Kata, ki Aranyady Péterné volt, vagy I. István leánya Kata, volt Berzeviczy Boldizárnak 1639-ben neje, ki fiával Berzeviczy Boldizsárral együtt Komárom megyei jászfalvi részét Nagy Jánosnak elzálogitá. [2])

Nincs a táblázaton azon derzsenyei Sembery Gergely, kinek 1597-ben neje Cseri Margit Baloghy Sebestyén özvegye volt. [3])

A legutóbbi időkben élők közül ismeretes Boldizsár, alsózsemberi birtokos, Hont megyében 1829-ben tiszt. aljegyző, 1830—1839-ig rendszerinti esküdt, 1839-től alszolgabiró, 1845—1849. fő szolgabiró volt.

Sembery család. (Felső-Szúdi) Hont vármegye előkelőbb birtokos nemes családja, mely magát bizonyos Bernardus Cseh a Schönberg 1550-ben élt Kamaragróftól származtatja. Állitólag a szász Schönberg család egy ivadéka Csehországba költözvén, a vallási mozgalmak korában Magyarországba telepedett, és nevezett Bernát kamarai hivatalba jutott. [4]) Ennek fia lett volna János, 1604-ben a Sembery nevet felvevő. [5]) Ennek fia ismét János az 1647. évi országgyűlésen Zólyom város [6]) követe volt, ki litvai Horváth

[1]) Fényes, Komárom vármegye 121. lap.

[2]) Ugyan ott 125.

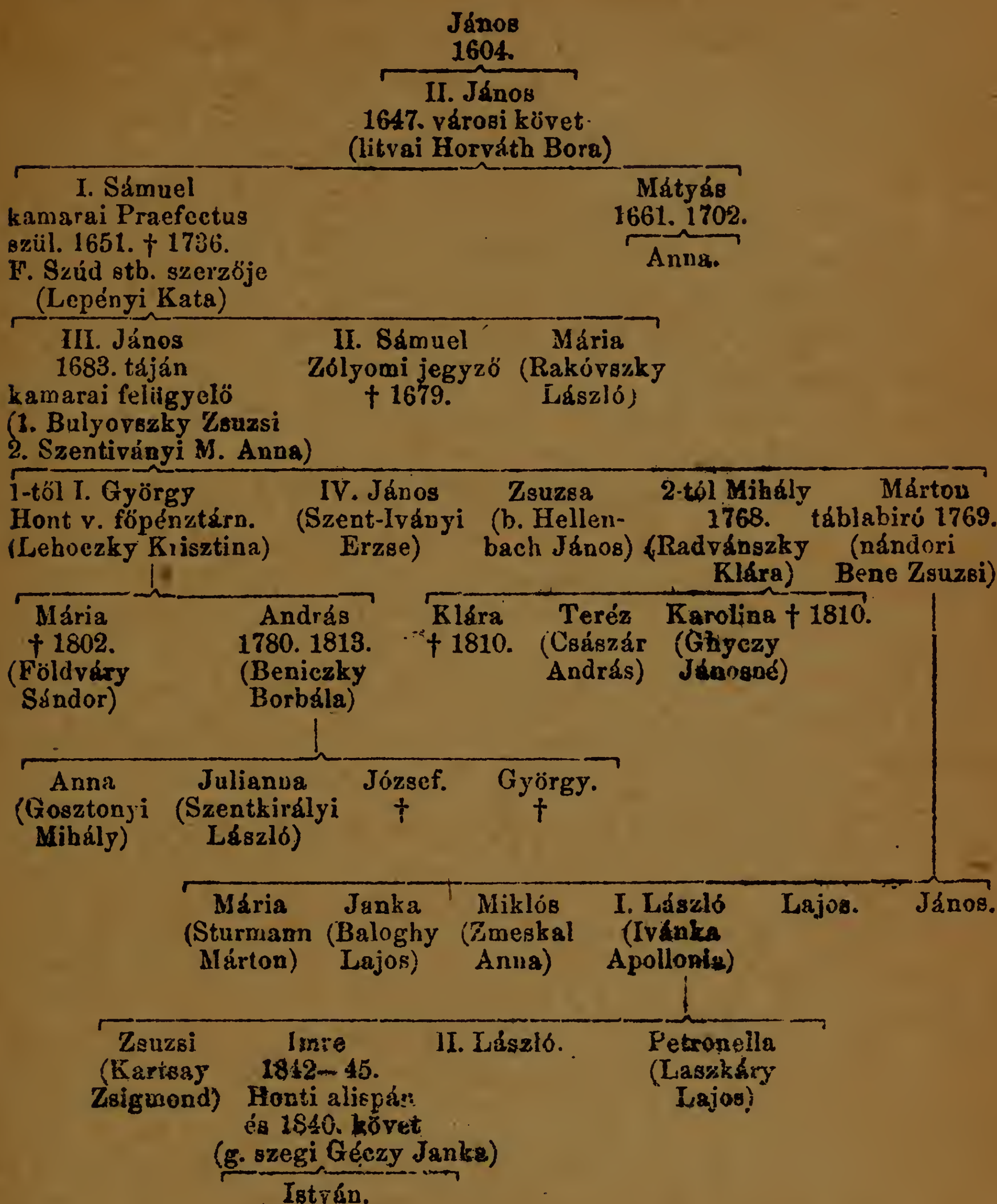
[3]) Szentbenedeki Convent. proth. G. p. 617.

[4]) Czvittinger Specimen Hungariae literatae. Francofurti 1711. a 336. lapon irja, hogy Alsó Sziléziából Pies városból Schumberg Tóbiás, a régi morva nemes Schumberg családból eredt Schumberg Pálnak morva országi praerovai papnak fia, mint evang. pap, miután ott az evang. vallás gyakorlata megszüntetett, Magyar országba Körmöcztől nem messze fekvő Fridvald helységbe lett evang. pap; és ennek nejétől Hoffmann Annától született ifjabb Schumberg Tóbiás 1626-ban. Iskoláit Körmöczön, Brigában, Jenában, Wittenbergen végezvén, künn maradt Németországban, és előbb 1667-ben Windsheimben gymnas. igazgató, utóbb 1675. 1677-ben városi tanácsnok, 1699-ben polgár-mester, tartományi fő pénztárnok és a hadi ügyek elnöke (rei bellicae Praefectus) lett. Két gyermeket nemzett Sámuelt és Anna-Orsolyát stb. — Kerdés, nem állt-e ezen Schumberg vérséges összeköttetésben a Semberg (utóbb Sembery) család őseivel?

[5]) Sámuel 1723-ban a magyar országgyűlésen városi követ, még Semberg nevet viselt, pedig ez — úgy látszik — egy személy a táblázaton álló I. Sámuellel.

[6]) Az 1647. évi országgyűlés irott diarumában, hol Sembery néven fordúl elő.

Borbálát vévén nőül, tőle a család hiteles adatok [1]) szerint következőleg sarjadzott le napjainkig:

II. Jánosnak litvai Horváth Borbálától egyik fia Mátyás 1661-ben Zólyom megyei Dubi helységben részbirtokra adományt kapván, beiktattatik, de ellene mondtak Rakovszky Péter és János, Gyürky Gáspár és Balogh Gáspár. [2]) Élt még 1702-ben és Zólyom megyei

---

[1]) Wagner Mss. tomo LXX. p. 116. és családi közlés szerint.
[2]) Szentbenedeki Convent fasc. 69. nro 24.

táblabiró volt. E Mátyás mint mondják — meg mérgeztetett. Testvére:

I. Sámuel [1]) szül. 1651. meghalt 1736. — Kamarai Praefectus volt. Megszerezvén Hont vármegyében a Felső- Szúdi birtokat, arra a Dúló család megvaszakadtán, valamint Bácsfalu és Alsó-Sipék helységre III. Károly királytól adományt nyert, [2]) és innen családja a „felső-szúdi előnevet vevé föl.

I. Sámuelnek két fia III. János és II. Sámuel 1742-ben F. Szúdon birtokosok, ez utóbbi Zólyom vármegyei jegyzőnek iratik és magnélkül halt meg.

III. János szintén kamarai felügyelőnek iratik, első neje Gyulafalvi Bulyovszky Zsuzsanna volt, ettől gyermekei I. György Hont megye főpénztárnoka, IV. János és Zsuzsa báró Hellenbach Jánosné; második nejétől szentiványi Szent-Iványi Mária-Annától fiai Mihály és Márton.

I. György Lehoczky Krisztinától nemzé Máriát Földváry Sándornét, és Andrást, ki atyja halála után nagy bátyja gyámsága alá került. Birt Nagy Rhédén és Alsó Sipéken. 1768-ban Pozsonyban végezte gymnasiumi iskoláit, magán tanítója a tudós Wallaszki Pál volt, ki azon évben Verbőczi Istvánról irt történelmi értekezését, mely Lipcsében jelent meg, [3]) neki ajánlotta, és az ajánló levélben is említi, hogy nagy- és ősatyja Sámuel és János kamarai igazgatók (bonorum cameralium praefecti) voltak. Élt még András 1813-ban is. Csak leányai maradtak.

III. János fia közül I. Mihály Hont és Zólyom megyei táblabiró, 1768-ban nejétől Radvánszky Klárától csak három leányt hagyván maga után, fiágon utódai kifogytak. Testvére

Márton 1768-ban unokaöcscsének Andrásnak gyámja, Hont és Zólyom vármegye táblabirája volt, birt F. Szúdon, Nagy-Rhédén, A. Terényben stb. Nevezett Wallaszky B. Hellenbach József-Lajosnak és neki ajánlotta „Tentamen Historiae Literarum sub glor. Rege Mathia etc. Lipsiae 1769.“ 4. r. czimü munkáját. Nejétől nándori Bene Zsuzsától hat gyermeke közül I. László terjeszté

---

[1]) Mint említők Semberg Sámuel 1723-ban városi követ, valószinüleg e Sámuellel egy személy.

[2]) Bel M. Notitia nova Hungariae tomo IV. p. 702.

[3]) De Stephano Verböczio Icto consulto celeberrimo Dissertatio historico epistolica. Lipsiae 1768.

családját, ennek nejétől Ivánka Apolloniától a táblán látható gyermekei közül Imre Hont vármegyénél 1827. körül mint tiszt. aljegyző kezdé közpályáját, 1830-ban alszolgabiró, 1836-ban főszolgabiró, 1839-ben egyszersmind országgyülési követ, 1842-ben másod-alispán lett, és az volt 1845-ig. Az 1848. évi országgyülésen Hont megye egyik képviselője, utóbb pedig a honvédelmi bizottmány tagja volt.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren (vagy hármas hegyen) három lábon álló oroszlán, első jobb lábát ragadozásra kinyujtva, piros nyelvét kiöltve, és kettős farkát hátra felkondorítva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén kettős farkú oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1]) Más eléadás szerint az oroszlán pálmaágat tart, és mint mondatik — a czímer hasonlít a szász Schönberg családéhoz — mintegy bizonyítékúl arra nézve, mely szerint a család mindkét részről közös hagyománynál fogva közös törzsből származnék.

Semsey család. (Semsei) Ős régi családaink egyike, mely Misniából eredeztetik. Első ismert törzse Frank volt, ki a XIII. század második felében (1280—1290. körül) élt. Nevét a család az Abauj vármegyében Kassa városától két órányira fekvő Semse helységről nyerte, mely mostanáig ősi birtoka. Nevezett Franknak fia volt Tamás 1318—1322-ben Szepesvára várnagya és Szepes megye alispánja. [2]) Ennek két neje volt, az első Tárkői Anna, a másik Lampertnek leánya Zsuzsanna.

A családfa a mult század közepéig [3]) az első törzstől Franktól kezdve következőleg [4]) sarjadzott:

I. tábla.

I. Frank
1280. körül.

I. Tamás 1322.
Szepesi várnagy
(1. Tárkői Anna
2. Lampertfi Zsuzsi)

1-től Kata. | 2-től Demeter 1360. | I. Miklós 1370. | I. János. | I. László.

Folyt. a köv. lapon.

---

[1]) Burgstaller, Collectio Insignium.

[2]) Wagner, Analecta Scepusii I. 446. III. 240.

[3]) A családtól a nemzékrend sikertelen kéretett.

[4]) Wagner Tabulae geneal. Mss. tabula LII.

Demeter, *ki az előbbi lapon.*
1360.

II. János 1397. 1411. (Upori Ilona)

II. László főpohárnok elesett 1396.

I. István 1420. (csebi Vörös Krisztina

II. Frank 1401. 1420. Sárosi főisp. (Perényi Fruzsina)

III. László Csebi Ilona)

Folyt. II. táblán.

I. Pál.

Krisztina.

III. János pankotai esperes 1411.

I. Vilmos.

VI. László 1449. (Luczia özv. 1503.)

Bora 1492. (Sóos Simon)

Afra 1461. (Jakchy György)

Brigita

Kata (Károly Demjén)

Rudolf 1449.

Apollonia 1447.

I. Ferencz 1503. Sárosi főisp. (Thurzó Mária)

Julianna (Kenderes Péter)

Margit.

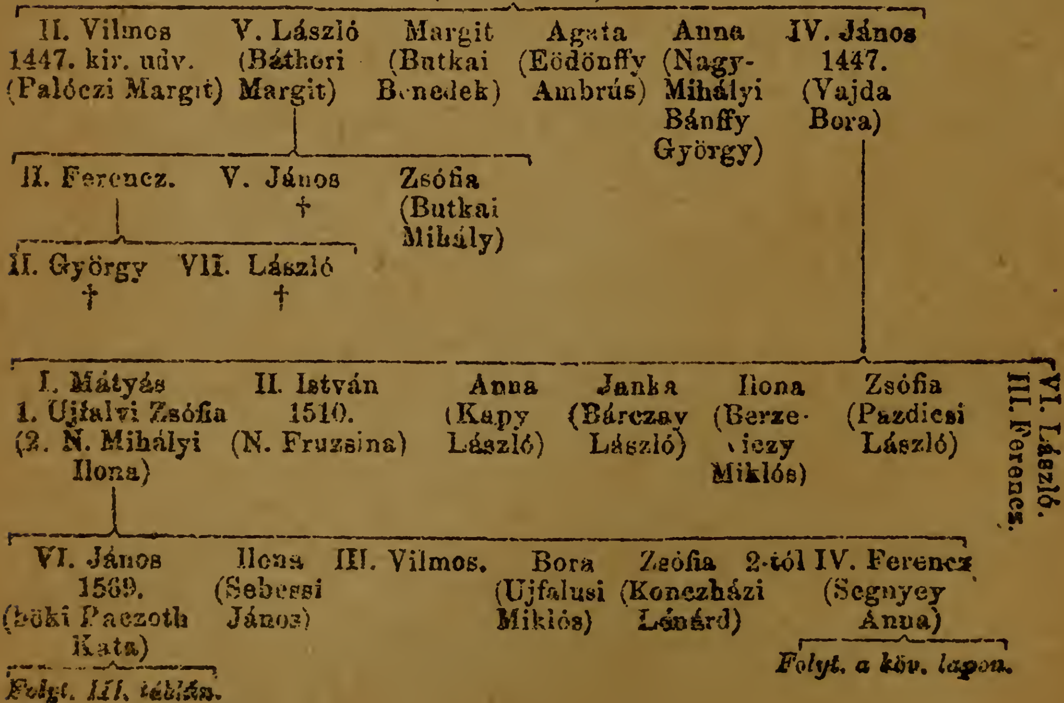
Bora.

Druzsina.

I. György (1. Tárczai Zsófi 2. Bodvay Kata)

VI. János. 1593.

V. Ferencz.

II. tábla.

III. László, *ki az I. táblán.*
(Csebi Ilona)

II. Vilmos 1447. kir. udv. (Palóczi Margit)

V. László (Báthori Margit)

II. Ferencz.

II. György †

VII. László †

V. János †

Zsófia (Butkai Mihály)

Margit (Butkai Benedek)

Agata (Eödönffy Ambrús)

Anna (Nagy-Mihályi Bánffy György)

IV. János 1447. (Vajda Bora)

I. Mátyás 1. Ujfalvi Zsófia (2. N. Mihályi Ilona)

VI. János 1569. (böki Paczoth Kata)

Folyt. III. táblán.

Ilona (Sebessi János)

III. Vilmos.

Bora (Ujfalusi Miklós)

Zsófia (Konczházi Lénárd)

2-ától IV. Ferencz (Segnyey Anna)

Folyt. a köv. lapon.

II. István 1510. (N. Fruzsina)

Anna (Kapy László)

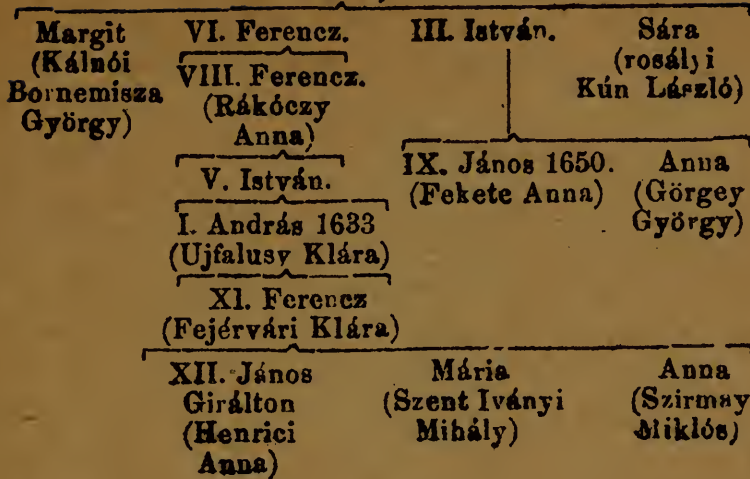
Janka (Báreczay László)

Ilona (Berzeviczy Miklós)

Zsófia (Pazdicsi László)

VI. László.

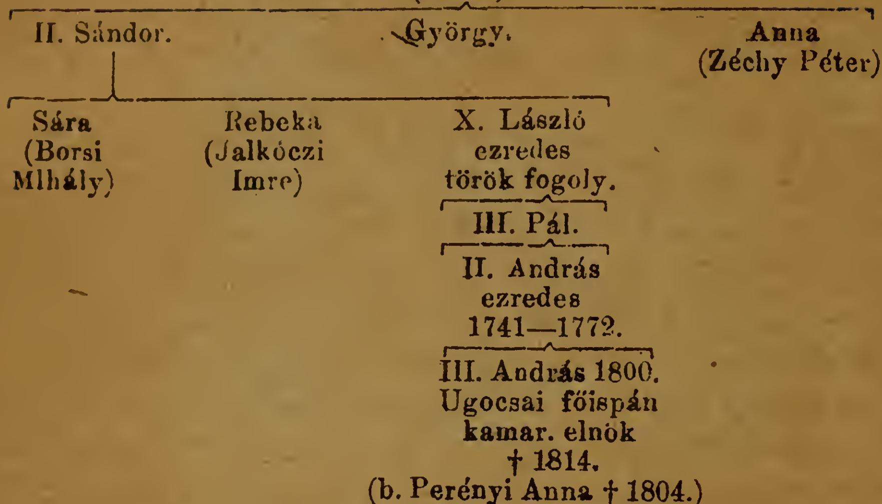
III. Ferencz.

III. tábla.

VI. János, *ki a II. táblán.* 1569. (böki Paczoth Kata)

- VIII. László (Tibold Klára)
  - IX. László (fügei Csató Erzse)
    - *Folyt. a köv. lapon.*
- II. György
- VII. János.
- II. Mátyás.
  - IV. István
    - V. György.
      - X. János.
      - III. Miklós.
        - IV. Miklós. Keresztesen 1767. Sárosi alispán.
      - III. Zsigmond (nmih. Pongrácz Mária)
  - VII. Ferencz.
    - V. Vilmos.
      - II. Péter.
        - IV. Pál.
        - X. Ferencz
          - XI. Ferencz
  - I. Sándor
    - I. Péter.
      - IX. Ferencz
        - XI. László 1730. Cziferen.
          - XI. János.
- IV. Vilmos.
- I. Zsigmond.
- Dorottya (Berzeviczi Márton)
- II. Miklós. 1611. (Andrássy Kata)
  - II. Zsigmond (Móricz Anna)
    - II. Pál 1669. notáztatott (Csanádi Anna)
  - III. György.
  - VIII. János
  - Zsuzsa (1. Szabó György 2. Divényi István)

Vissza tekintve a családfára, arra vonatkozólag a következő történeti adatok ismeretesek.

Demeternek két fia volt: II. J á n o s, II. L á s z l ó; ez utóbbi fő pohárnok mester volt, és Nikápolynál esett el 1396-ban, II. János pedig 1397-ben érdemeiért jószágaiban pallósjogot (jus gladii) kapott Zsigmond királytól. [1]) Ugyan csak ő 1401-ben régi nemessége megerősítése mellett családi czímert kapott, [2]) t. i. a vízirányosan kétfelé osztott paizs alsó udvara égszinü, a felső ezüst; az alsóból vörhenyes szarvas ágaskodik föl a felső ezüst udvarba is, jobb szarva sárga, és szarvai közt arany keresztet visel, a paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló szarvas emelkedik ki. [3])

[1]) Fejér Codex diplom. tomo X. vol. 2. p. 455. 456. — V. ö. Szirmay C. Ugocsa p. 46.

[2]) Fejér Codex. dipl. domo X. vol. 4. pag. 67.

[3]) Az itt látható metszvény a czímertani szinekben nem egészen egyez ezen leirással, kék szín helyet arany udvart mutatván, mi onnan van, mert e

II. Jánosnak nejétől Upori Ilonától több gyermeke maradt, mint a táblán láthatók. Ezek közül legnevezetesebb II. Frank (vagy Ferencz), a ki Zsigmond király alatt Huss követői ellen Cseh országban dicsőségesen harczolt, mely érdemeiért nevezett király 1426-ban Csirke Péternek minden javait, úgymint: Gárd, Sz. Lőrinczi (máskép Felgrad) fele Poli, és Migloka, Secha (tán Sacza) Enegke, (tán Eneczke) Rencsefő stb. helységeket s részbirtokokat neki adományozta oly föltétellel, hogy fiága kihaltával azok testvérének II. Lászlónak maradékaira szálljának. [1]) E javak végett 1427-ben a jászói Convent előtt a Csirke családdal egyezségre lép, [2]) 1444-ben tán már nem élt, mert fiai IV. László és Rudolf Csirke Tamással, és Pelejtei Gergelylyel és Péterrel Alattyán, János-hida stb. javakon osztoznak. [3]) Ugyan e Ferencz, kit Lehoczky Sáros vármegye föispánjának és kir. udvarnoknak ir, [4]) a csehek fogságába esett Galszécsi Jakabnak fiát Miklóst öt ezer forintért kiváltván, ezen jótetteért nevezett Gálszechi Miklós Semsey Ferencz fiainak IV. Lászlónak és Rudolfnak 1449-ben Sáros megyei Girált és Máté vágása helység fele részét a jászói Convent előtt örökösen bevallotta [5])

II. Jánosnak fia I. István Csebi Vörös (rufus) Miklósnak leányát Krisztinát vévén nőül, miután Koporcsi Tamás fiaival eleve, még 1420ban a felesége utáni javakra nézve nevezetesen a Zemplin megyében fekvő Pazdics, Szuha, Mocsár, Somogy, Szalók és Ujfalura nézve a jászói convent előtt osztályos egyeségre lépett [6]), és Pazdicsi (vagy Koporcsi) Miklós által adoptáltatván, 1421-ben a csehek elleni hadjáratban szerzett érdemeinél fogva ebben Zsigmond király által megerősitetett [7]) ugyan azon javakba Zsigmond király parancsánál fogva a leleszi convent által beis iktattatott. [8])

---

metszvény már előbb és nem e leirás után, hanem Szirmay C. Ugocsa czimü munkája előtt álló Semsey Andrásnak arczképe alatti czimerröl másoltatott.

[1]) Wagner, Diplomatar. Sáros 375. V. ö. Kövesdy Processus Famil. Földváry. Pest 1787. p. 149. — Katona Hist. critica XII. 465.

[2]) Kövesdy Process. 150.

[3]) Ugyan ott 150.

[4]) Lehoczky Stemm. II. 355.

[5]) Wagner, Dipl. Sáros, p. 382. V. ö. Szirmay C. Zemplin not. top. 103. 275. és not. hist. 31.

[6]) Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 6. pag. 393. V. ö. Szirmay C. Zemplin not. top. 102. 376. 379.

[7]) Fejér Cod. Dipl. tomo X. vol. 6. p. 368

[8]) Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 6. pag. 423.

1445-ben Semsey Ferencz és László az előbbi országgyülés végzésének sikeresítéséről a Szinán tanácskozó nemességi gyülésén részt vettek. [1])

1447-ben IV. Lászlónak, és osztályos atyafiainak II. Vilmosnak és IV. Jánosnak, valamint nejeik Borbála, Margit, és másik Borbála és növére Apollonia a szepesi káptalannal és prépsttal perlekedtek bizonyos hatalmaskodási ügyben. [2])

1461-ben II. Vilmos és János, anyjok Csebi Ilona után, nem különben nő-rokonaik Margit Butkai Benedekné, és Ágata Eödönffy Ambrusné, kiknek anyjok Katalin Károly Demeterné, nagyanyjok pedig Csebi Krisztina nevezett Csebi Ilonával testvér volt, ezen nagy.anyjok után az említett Zemplin megyei Pazdics, Szuha, Ujfalu, Mocsár, Kraszna, Somogy és Szalók helységek fele részére királyi jog oda engedésével Mátyás királytól adományt nyertek. [3])

1479-ben Semsey Lászlót elmarasztalja Sáros vármegye k. komlósi Lipthay Benedek lovainak elé nem állítása miatt [4])

1487-ben V. János Zemplin vármegye által tanúvallatást eszközöltet. [5])

1503-ban I. Ferencz kamarás mester, 1513-ban Sáros vármegye főispánja. [6]) A mohácsi vész után rokonaival V. Jánossal és Kristóffal (ki a táblázaton nincs) I. Ferdinand hive volt. 1530-ban I. Ferdinand részéről Horváth országban hadvezérkedett.

1507-ben Semsey I. Mátyás, II. István és III. Ferencz beiktattatnak II. Ulászló parancsa mellett Alattyán és Kér helységek birtokába [7])

1538-ban Semsey Mihály (ki a táblázaton nincs) al-bán, birta a Szávánál Jeszenovácz és Sobok várát, melyet a török elfoglalt s melyet Nádasdy vissza vett [8])

VI. János 1553-ban szintén I. Ferdinand hive volt. [9]) Fiai, valamint testvére IV. Ferencz fiai is 1561-ben Bozinka helységbeli birtokra kir. adományt kaptak.

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora X. 168.
[2]) Ugyan annál XII. 44.
[3]) Kaprinai Diplomat. II. 484. 513. Szirmay C. Zemplin not. top. 379.
[4]) Catalogus Mss. Musaei Széchenyano-regnicol. I. 726.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 42.
[6]) Lehoczky, Stemmat. I. 140.
[7]) Kövesdy, Processus Familiae Földv. 150. 151.
[8]) Istvánffy 1685. évi kiadás 144. Lehoczky szerint Katona Hist. critis. XX. 1163.
[9]) Budai Fer. Histor. lex. III. 228.

Semsey Ferenczet (tán a IV-diket) 1561. sept. 14-én I. Ferdinand kir. Stansith Horváth Márk fia gyámnokául rendelte.

1549-ben Semsey II. György, ki Saczáról irta előnevét, birt Lőrincz, Gard, Buzinka helységekben. [1])

II. Pál Torna megyéből Tököly híve és gyalogsági tábornoka, 1669-ben hütlenségi bélyegen javait veszté; Munkácsnál vett sebek folytán meghalt. [2]) 1686-ban Semsey András, János, Péter, Zsigmond és László Tornában Udvarnok, Áj és Háskúth birtokrészre kir. adományt nyertek.

X. László, ki török fogságban is volt, Szaláncznál a kuruczok által 1697-ben esett el. [3])

Lászlónak fiai György kúnok kapitánya volt. [4]) Neje Wesselényi Krisztina. Fiai kapitányok. Leánya Klára Sztáray Ferenczné.

III. Pálnak fia II. András 1741—1772-ben ezredes volt, ennek fia

III. András 1778-ban részt vett mint kir. biztos a Maroson túl fekvő úgynevezett bánsági három megye vissza-csatolásában és szervezésében, és Torontál megye alispanjává neveztetett, részt vett ott az urbér behozatalában, 1786-ban kir. táblai ülnök, majd a hétszemélyes tábla birájává neveztetett, innen 1789-ben a m. kir. udvari kanczellariához, 1791-ben a császári bir. kamarához alkalmaztatott, és ott tanácsos lett, majd 1797-ben, Ugocsa megye főispáni helyettese, Sz. István rend vitéze, 1803-ban ugyan azon vármegye valóságos főispánja [5]), 1802-ben febr. 26-án királyi személynők (Personalis), 1807ben Abauj vármegyei főispán, 1808-ban kamarai elnök lett. Meghalt 1814-ben.

IV. Pál 1750. táján Abauj megyének hoszabb ideig alispánja volt, ki a Semsei kastélyt ujra fölépiteté.

Nincsenek a táblán vagy legalább ki nem jelölhetjük ott azon Jánost, ki 1546-ban nagy-idai várkapitány volt.

Istvánt, kinek Szinyei Merse Máriától való leányát Klárát (vagy tán Erzsét) Dessewffy István vette nőül. — Más Klárát, 1725-ben Szalay Pálnét

Ferenczet, kinek 1602-ban özvegye Morvay Dorottya volt.

Miklóst, ki 1770-ben Sáros vármegye alispánja volt. Zemplin megyében birtokos a család Legénye, Szalók, Mocsár stb. helységben. [6])

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 359.
[2]) Ugyan ott.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 277.
[4]) Lehoczky id. h. 356.
[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 46—50.
[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 267. 373. 377.

Az ujabb időben ismeretesbek a családból Semsey J ó b, volt kir. kamarai tanácsos, özvegye gr. Keglevich Éva.

Semsey B e n j a m i n phil. doctor 1816-ban, és S. B o l d i z s á r, kinek fia A l b e r t 1848-ban Abauj vármegye főispánja és J ó z s e f. Továbbá L a j o s, ki 1856. april 4-én kora 73. évében Saczán Abauj megyében halt meg, és tán ennek fia másik L a j o s, ki 1848-ban Abauj vármegye alispánja volt.

Semsey E d u a r d 1848. előtt a bácsi kamarai és zombori koronai jozságok urodalmi igazgatóságánál pénztárnok.

Semsey I m r e 1848. előtt Wasa gyalogezredbeli kapitány.

Sáros megyében 1846—1849-ben Pál főjegyző, R o b e r t és F e r d i n a n d alszolgabirák, I g n á c z aladoszedő, V i l m o s esküdt volt.

Sáros megyében laknak Deméthen A l b e r t és V i n c z e; Karácson-Mezőn M á n ó, I g n á c z és E d u a r d, Vas-patakán I m r e, Eperjesen J ó z s e f, Hermányban P á l, Á d á m, Biharban B. Ujvároson B é l a.

Ugyan csak Sáros megyében birnak a család tagjai Babafalu, Deméthe, Gerált, A. és F. Asgúth, N. Szilva, Karácsonmező, Radvány, Salgó, Hermány, Nyárs-Árdó, K. Keresztes, Vaspataka, helységekben.

Czimere a családnak — mint följebb — látható, és mint leirása a diploma szerint közöltetett, vízirányosan ezüst és kék udvarra osztott paizsban ágaskodó szarvas. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan szarvas emelkedik ki.

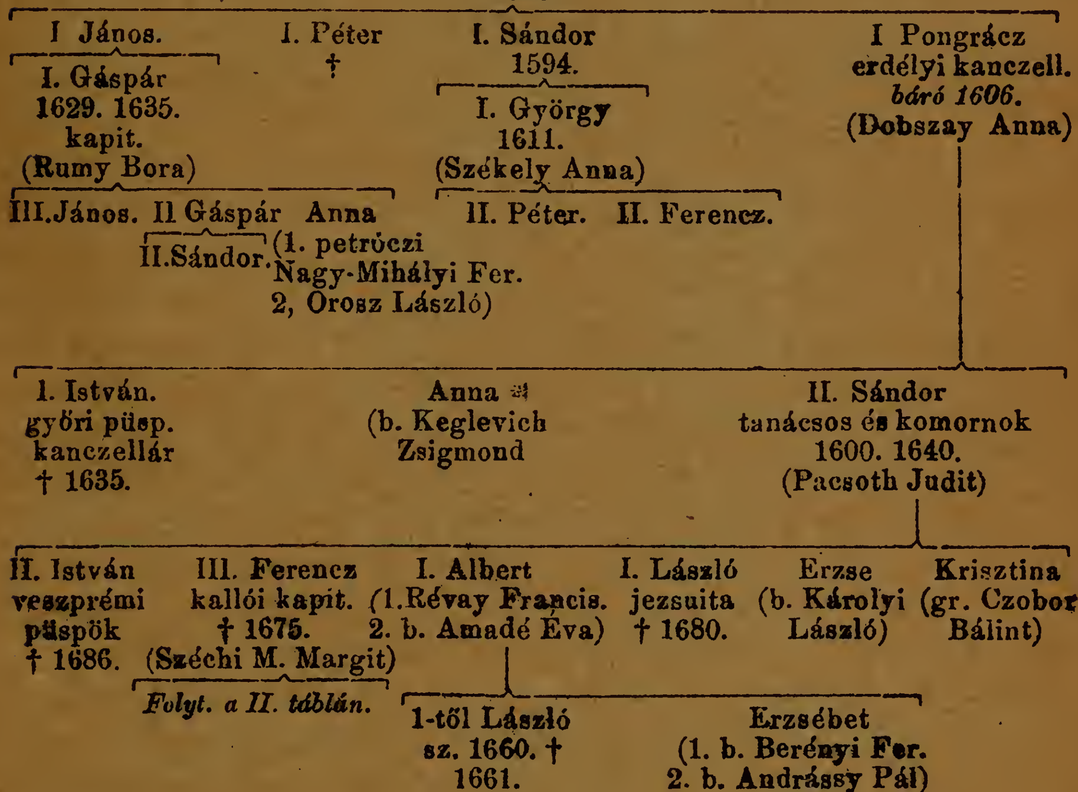
Sennyey család. (Kis-Zsennyei, báró és gróf) Régi eredetét valószinűleg Vas vármegye ős családai sorában kereshetnők, azon vármegyében fekszik Nagy és Kis Sennye (olv. *Zsennye*) helység, mely utóbbiról a család vezeték- és elő-nevét vette. Már az 1767-ben nyert grófi diploma a családot öt századon fölül virágzó nemzetségnek nevezvén, ennek folytán a család virágzásának kora a XIII. század közepére, a tatár dulás idejére tehető. Nem lévén azonban alkalmunk a család levéltára felmaradt régi okleveleit vizsgálhatni, meg

kell elégednünk azon biztos adatokkal, melyek e családról a XVI. század közepétől kezdve előttünk fek szenek. [1])

A XVI. század közepén 1549—1560. élt Sennyey I. **F e r e n c z** Sárvár, Kapu és Léka vár kapitánya, [2]) kitől a családfa mostánaig következőleg terjedt le :

I. t á b l a.

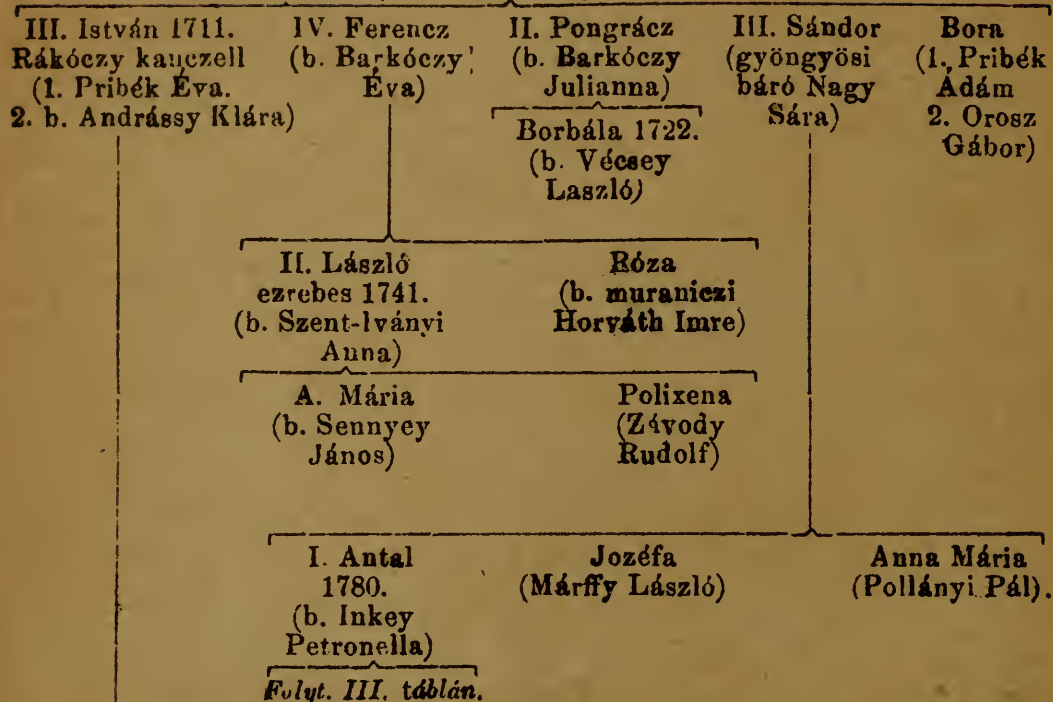

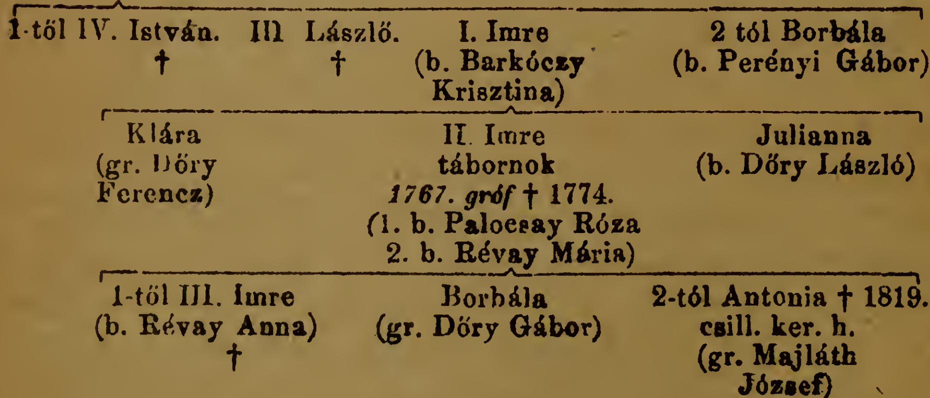
[1]) A Sennyey családnak neve a lápispataki Segnyey családéhoz oly anynyira hasonlatos lévén, hogy ez utóbbit az olasz olvasási szabály szerint (Segnyey=Sennyey) olvasván, szinte egynek látszik, nem csoda, ha egyes irók, mint Lehoczky és Budai is, sőt a Corpus juris is a Segnyei család ivadékát *(lásd itt 124—128. l.)* Sennyeinek nevezvén, említett Lehoczky a két családot teljesen összezavará. (Lehoczky, Stemmat. II. 356.) Holott a Segnyey család Sáros megyei eredetű, míg emez Dunántúli volt. Igy Sennyeiknek irják S e g n y e i helyet II. S e b e s t y é n t 1505-ben Sárosi követet, II. Z s i g m o n d o t a jenői kapitányt még Budai Ferencz is (III. 229.) Segnyei J ó b o t, ki 1596-ban Eger ostromában esett el, Istvánffy is (edit. 1686. pag. 450.) S e n n i e i u s - nak irja. Igy M i k l ó s t a Bocskai korabeli hajdu kapitányt (a Corpus juris és Mikó Erdélyi tört. adatok I. 23. lap. stb.) rószúl irják Sennyeinek. Ezek mind a Segnyei családból eredtek.

[2]) Magyar Levelestár. Kiadja a m. tud. akad. I. 66—386. stb.

II. t á b l a.

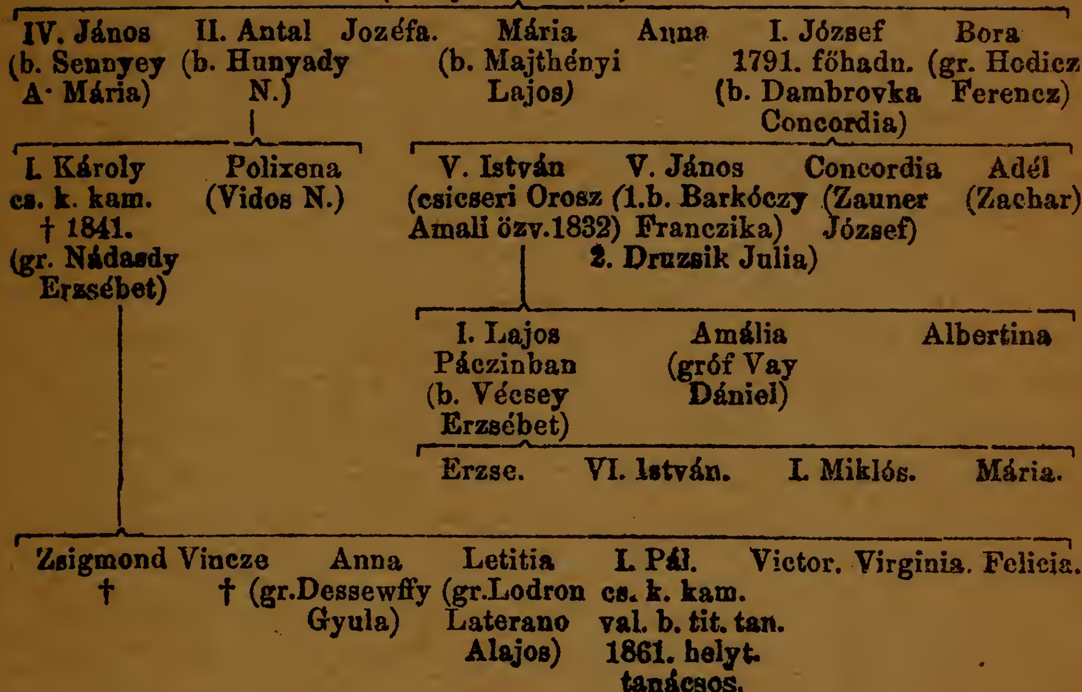
III. Ferencz, *ki az I. táblán.*
kallói kapit.
† 1675.
(Széchi M. Margit)

III. tábla.

A bárói ág.

A családfai törzsnek I. Ferencznek négy fia volt, ezek közül I. Péter mag nélkül elhalt; I. János nemzé I. Gáspárt, ki 1619—1635. évi idő közben élt, és mint kapitány, de valószinüleg rang szerint legalább ezredes, azok közé tartozott, kik Bethlen Gáborhoz állottak, miért őt is Eszterházy Miklós nádor a rosz kapitányok sorába iktatta. [1]) Nejétől Rumy Borbálától három gyermeke közül II. Gáspár nemze fiút: II. Sándort, kiben ága kihala.

I. Sándor, (máskép Sandrin) a hadi pályán szerencsével szerepelt, 1587-ben a törökön győzelmeskedvén, társaival Huszár Péter és Malikóczy Miklóssal együtt két főbb törököt, zászlókat és egyéb hadi zsákmányt vittek föl Ernő fő herczeghez, miért arany billikommal és arany lánczczal ajándékoztatott meg. [2]) Él 1594-ben is. Fia I. György 1611-ben julius 21-én királyi hadakat vezérel Kolosvár alá. Székely Annától két fia maradt: II. Péter, ki 1606-ban Erdélyben elkobzott javait vissza kapta és II. Ferencz, ez ágát bezárta.

---

[1]) G. Gróf Eszterházi Miklós Magyar orsz. nádora. Pest, 1863. I. 60.
[2]) Istvánfly Hist. 1685. évi kiadás 374. lap. (libro XXVI.)

I. Pongrácz 1593—1606-ban Erdélyben — hová be származott, — nagy szerepet vitt kitünő esze és tehetségénél fogva. 1593-ban Báthori Zsigmond fő udvar mestere (Praetorii Praefectus) volt, és Szinán basához járt követségben. 1595-ben fejedelmi tanácsnok volt, midőn a lengyel királyhozi követséget végezte. 1597-ben Várad lecsendesítésére jár, majd Mihály vajdához köldetik. Ő vezeté be [1]) Báthori Endrét febr. 20-án Szebenbe. 1601-ben Rudolf király részére izgat, miért Görgény várába záratik, majd ki szabadúl és Rudolf kir. tanácsosa leszen. Bástа dulván Erdélyben, 1603-ban ennél kegyelmet eszközöl az összefogott nemesek részére, ugyan ennek rendeletéből Szamos-Ujvárt ostromolja. — Székely Mózsés részéről Raduly vajdához kibékitő követséget vállal. 1605—1606-ban Rudolf részéről Bocskai ellen mint fővezér harczol. 1607-ben Erdély részéről Rudolfhoz jár követségben. Báthori Gábortól Gyalu várát kapta, azonban 1610-ben Báthori Gábor féktelenségei ellen működvén nótáztatott, Gyalut elveszté, [2]) és maga futással menekült [3]) Neje volt Dobszai Jánosnak Spáczai Aunától született leánya Dobszay Anna, ki után Erdélyben szintén tetemes birtokok ura lett. 1606-ban Rudolf király által a nagyságosok rendébe, báróságra emeltetett. [4]) Nejétől négy gyermeke maradt: I. István, Anna báró Keglevich Zsigmondné, II. Sándor és II. János, ki kihalt.

I. István 1621. oct. 11-én boszniai, 1623-ban váczi, 1628-ban veszprémi, végre 1630-ban győri püspök és főcancellár; meghalt 1635. oct. 22-én. [5])

II. Sándor kir. tanácsos és főkomornok mester (Cubicularius), 1630. táján Szatmári kapitány, [6]) hol 1632-ben nemesi curiát kap adományban. [7]) 1630. és 1632-ben Rudolf követe Erdélyhez. 1620. után nőül vette a Fogarasi várban méreg által kivégzett Dóczy András öz-

---

[1]) Ekkor birta a Csúcsi uradalmat Zaránd megyében.

[2]) Már előbb is elveszté javait, miket az 1606. évi bécsi békekötés is vissza adatni rendelt.

[3]) Wolph. Bethlen Historia III. IV. V. VI. tom. Istvánffy Hist. 433. stb Kővári Erdély tört. IV. Mikó Erdély tört. Emlékek I. 59. stb.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. hist. pag. 359.

[5]) Pray Hierarchia I. 305. 327. 355. II. 438. — 1625-ben Erdélyben járván, édes anyja régebben eltemetett hamvait Kolosmonostorra szállítatá és ott temetteté el ünnepélyesen.

[6]) Kemény János Önéletirása. Kiadta Szalay L. 224.

[7]) Szirmay Szathmár várm. I. 161.

vegyét böki Paczoth Juditot, kivel 1631-ben Dóczynak síremléket emelt Leleszen. [1]) Élt még 1640-ben. Ő szerzett kir. adományt II. Ferdinánd királytól a Paczoth Ferenczféle Tarkányi, Bodrogközi jószágokra, és Alaghy Menyhért magvaszakadtán szerzé Zemplin megyében a Páczini uradalmat fiágra; 1629-ben kapott adományt Bessenyő és Bisztra puszta és helységekre. Nevezett nejétől hat gyermeke maradt: II. István, III. Ferencz, I. Albert, I. László Erzsébet b. Károlyi Lászlóné, és Krisztina gróf Czobor Bálintné. Ezek közül

II. István nagybátyja nyomain papi pályára lépvén, 1652-től esztergami kanonok, majd sz. györgyi prépost, 1656-ban pécsi választott, — 1659-től pedig veszprémi fölszentelt püspök halálaig 1687-ig. [2])

I. László szül. Tárkányban 1632. maj. 6-án. A jesuita rendbe állott 1648-ban. Tanitott Gréczben és N.-Szombatban; volt zárdai főnök ugyan azon helyeken, és két évig tartományi alfőnök. 1686-ban Gréczben hittani munkát adott ki. Meghalt Nagy-Szombatban 1702-ben. [3])

I. Albert 1658-ban nőül vette Révay Francziskát, kivel három évig élt, ettől született 1660-ban fia László, ki azonban egy éves korában 1661. január 19-én meghalt, anyja előbb 1661. január 7-én múlt ki. [4]) Albert egy leánya Erzsébet előbb b. Berényi Ferenczhez ment nőül; Albert másodszor nősült b. Amade Évával, kitől leánya Mária b. Andrássy Pálhoz ment férjhez.

III. Ferencz 1663-ban I. Leopold király részeről kállói kapitány volt, elesett a kuruczok keze által kastélyában Nagy-Tárkányban 1675. julius 30-án; eltemettetétt Leleszen. Nejétől rimaszéczi gróf Széchy Mária-Margittól öt gyermeke maradt: III. István, IV. Ferencz, II. Pongrácz, III. Sándor, kitől a mai bárói ág származik, és Borbála előbb villyei Pribék Adammé, utóbb csicseri Orosz Gáborné. Ezek közül

II. Pongrácz 1706-ban, Ung, Zemplin és Szabolcs megyék fölkelő nemességének vezére. Neje volt báró Barkóczy Julianna kitől leánya Borbálában b. Vécsey Lászlónéban ága 1721-ben kihalt. Nevezett Borbála birta Erdélyben az illyei urodalmat is.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 151.
[2]) Memoria Basilicae Strigoniensis. 157. Pray, Hierarchia I. 306.
[3]) Pray Mss. tomo XVIII. 21. db.
[4]) Uj Magyar Muzeum 1857. I. 448.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. historica 200. 221.

IV. Ferencznek nejétől b. Barkóczy Évától két gyermeke volt: Éva muraniczi báró Horváth Imréné és II. László, ki 1741-ban mint a zemplini fölkelő nemesség ezredese tünteté ki magát.[1]) Nejétől báró Szent-Iványi Annától csak két leánya maradt: Anna Mária, ki báró Sennyey IV. Jánoshoz ment férjhez, és Polixena, ki Závody Rudolf neje lett.

III. István, ki 1688-ban Zemplin megyei Árva-Bodrog-Keresztúri szőlleire és nemesi kuriájára I. Leopold királytól adományt vitt; aranysarkantyús vitéz, Rákóczy II. Ferencz kanczellára, végül munkácsi várparancsnok és Szabolcs vármegye főispánja volt. A forradalom buktával elfogadván az amnestiát, a munkácsi várból, — mely még a szatmári békekötés után 1711. junius 24-én is tartá magát, — szabadon bocsáttatott és jószágai birhatásáról is biztosítatott. Két felesége volt, az első villyei Pribék Éva lípóczi Keczer Miklós özvegye, a másik báró Andrássy Klára, b. Barkóczy László özvegye volt. Ezek közül az elsőtől született IV. István, III. László, kik korán elhaltak, I. Imre, kiről szó leszen és a másodiktól lett Borbála b. Perényi Gáborné.

I. Imre nőül vévén báró Barkóczy Lászlónak b. Andrássy Klárától született leányát b. Barkóczy Krisztinát, ezzel nemzé: Klárát jobbaházi gróf Dőry Ferencz kamarás, val. belső titkos tanácsos, fő pohárnokmester és Zemplin megyei főispán nejét, Juliannát báró Dőry László kir. tanácsos nejét, és egy fiút

II. Imrét, ki katonai pályára lépvén, mint cs. kir. kamarás és a Pálffy Rudolf huszár ezredben ezredes 1767. január 27-én Mária-Terézia király-asszony által mind két nemű utódaira nézve grófságra emeltetett, 1771-ben tábornok lett. Meghalt Páczinban 1774-ben. Eltemetetett Leleszen. Kétszer házasodott, első neje báró Palocsay Róza, a második báró Révay Mária volt. Az elsőtől született III. Imre, ki azonban Szabolcs megyében Fejértón mag nélkül elhalt és eltemettetett Mária-Pócson. Benne kihalt a grófi ág, valamint Sennyei III. István egész férfi ága. Neje báró Révay Anná utóbb báró Révay Ferenczhez ment férjhez. Édes nővére gróf Sennyey Borbála gróf Dőry Gáborhoz ment férjhez.

Sennyey II. Imrének második nejétől báró Révay Borbálától született leánya gróf Sennyey Antonia, csillagkeresztes hölgy, gróf Majláth Józsefnek cs. k. kam., val. b. titkos tan., Szent István rend

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 312.

nagy keresztese, a m. udv. kamra elnöke, Verőcze vármegye főispánjának neje, ki meghálálozott Zemplin megyei Perbenyik helységben 1819. évi octob. 20-án, eltemettetett Nagy-Tárkányban. Ott nyugszik anyja is báró Révay Mária gróf Sennyey Imre özvegye, ki 1820. sept. 7-én halt meg.

A mostani bárói vonal.

Báró Sennyey III. Sándor (b. III. Ferencznek gr. Széchy Margittól fia) mostanáig terjedő ágnak, a most élő egész bárói vonalnak lett terjesztője. Ez ősi birtokába a Dunántúl Vasmegyében fekvő Kis-Sennye helységbe tevé át székhelyét. Nejétől báró gyöngyösi Nagy Sárától két leánya és egy fia I. Antal maradt.

I. Antal a mult század második felében élt szintén Vas megyében. Hitestársától pallíni Inkey Petronellatól IV. János, Mária, Jozéfa, Anna, II. Antal, I. József és Borbála gyermekei maradtak. Ezek közűl

IV. János cs. kir .kamarás, nőül vévén b. Sennyey II. Lászlónak leányát Anna-Máriát, Zemplin megyébe tette át lakását, és 1820-ban történt gyermektelen halálával hitbizomány formában tetemes pénzbeli vagyont hagyott családjának, az egész család kihalásával a szegényeket nevezvén örököseiűl. Eltemettetett Leleszen, ugyanott őt megelőzőleg neje is. Ezen János halálával, valamint özvegy gróf Sennyei Imrének kimúltával az ez által özvegyi jogon birt joszágokat örökölvén a báró Sennyey örökösök, időjártával az egész család Zemplin vármegyébe tette át lakását.

IV. János két fiú-testvérétől: I. Józseftól, ki 1791-ben székely ezredbeli főhadnagy korában vette nőül a lengyel származású báró Dombrovka Concordiát, és II. Antal-tól a táblán láthatólag származik le az egész mostani báró Sennyey család. Nevezetesen pedig II. Antal nejétől Hunyady bárónőtől született egyik fia I. Károly, cs. kir. kamarás, (mhalt 1841. april. 5-én S. A. Ujhelyben, s ott temetetett) kinek nejétől gróf Nádasdy Erzsébettől többi közt született fia Pál cs. kir. kamarás, valós. belső titkos tanácsos, 1860-ban az úgyvezett octoberi Diploma folytán a magyar kir. helytartó tanácsnak volt tanácsosa, jeles tehetségű állam-férfiú.

A család neve, melyet a család másod alapitója I. Ferencz „Senney" és „Sennyey"-nek irt [1]); mások által a XVI. század

[1]) L. Magyar leveles tár. I. 45. 66. 67. stb.

folytán Sennjey, Sennej, Senyey, Senniej, Senniey, alakban is iratott. [1])

A család grófi czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs arany udvarában fejével balra forduló egy fejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal és lábakkal, kiöltött pirosnyelvvel; a paizs fölött grófi korona, és azon három koronás sisak áll, melyek közül a jobb oldaliból balra néző arany grif, első jobb lábával meztelen kardot tartva, a középsőből természetes szinü szarvas, a baloldaliból lábával kivont kardot tartó, kettős farkú oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról és balról aranyfekete. A czímerpaizst két oldalról pánczélos, sisakos vitézek telamonok gyanánt tartják.

A bárói czímer szintén az, azon különbséggel, hogy a paizs udvara többnyire kék szint mutat, és a paizst fölött csak egy koronás sisak a növekedő szarvassal látható; a többi a grófsági diplomával járult a föntebb leirt czimerhez.

Senye család. Komárom vármegye adományos családai közé tartozik. [2]) 1538-ban Senye Gáspár és Boldizsár Für helységben öt telket elzálogitnak Csuzy Tamásnak és Andrásnak [3])

Sennyey család. Gömör vármegyei czímerleveles család; a czímeres nemes levelet Sennyey András s neje Szabó Zsófia, és gyermekei András és György 1651-ben kapták I. Leopold királytól, mely nemes levél 1651-ben Gömör megyében hirdettetett ki.

1703-ban Sennyey György mint Jolsván lakó van a Gömör megyei nemesek közé írva.

Sentz család. Arad vármegyében Sentz Fülöp 1831-ben iratott a nemesek lajstromába. [4])

Seöres család. *Lásd Seres cs.*

Seper család. (Felső-Őri). A Seper, vagy Sejper család egyike Vas vármegye azon családainak, melyek 1582-ben együttesen Felső-Őr helységre Rudolf királytól adományt nyertek. *Lásd Zámbó cs.*

Közülök felső-őri Seper Lajos Vas megyénél r. esküdt, alszbiró, és végre 1842-től 1845-ig a kőszegi járásban főszolgabiró; — Seper Antal szül. Pozsonyba 1808. decemb. 31-én, Mosony vármegyének tiszt. aljegyzője, r. esküdje, 1842-től a nezsideri járásban alszolgabirája, végre 1847-től fizetéses táblabirája volt.

---

[1]) L. Magyar leveles tár. több lapon 77—385.
[2]) Fényes, Komárom várm. 61.
[3]) Ugyan ott 122.
[4]) Arad megyei jegyzőkönyv 378. sz. a.

Sepsy család. Szabolcs, Szatmár megyei nemes család. Zemplin megyében a század elején közbirtokos Kolbása helységben.

Séra család (S. Zoltáni) Erdélyi család. Közülök József udvarhely-széki irnok 1837-ben. Valószinüleg ebből eredtek István 1815-ben a bárczai kerületben kir. dezsmás; László illyefalvi városi alhivatalnok 1846-ban. Felső-Fejérmegyében Alsó-Gezésen és Mihalván birtokos Séra Anna.

Serb család. Nincs kihirdetve, de századon felül nemesi jogok gyakorlatában él Arad megyében.

Serdagna család. Báró Serdagna Rajmund az 1794. évi erdélyi országgyülésen honfiusitatott. Neve tán máskép Sardagna.

Serédy család. A Serédy család nevét, melyből a XVI. század közepén Gáspár szerepelt, némely történet-irónk, mint például Budai Ferencz [1]) is, Szerédy-nek irja. Azt is irják, hogy nevezett Serédy Gáspár Szereden Pozony megyei mező városban született, és innen a családnak nem csak eredetét, de nevét is származtatják,—alkalmasint a Sered és Szered nevek közti hasonlatosság által megzavarodva. Azonban ez tévedés, mert nem csak hogy egykorú adatok, millyen a törvénykönyv, [2]) és egykori levelekben találjuk [3]) mindég e család nevét csak Seredi-nek irva, de így találjuk sírkövén is. Sőt az oklevelek bizonyítása szerint, melyeket néhai Gyurkovics tudós buvárunk forgatott, [4]) világos, hogy a Serédi nemzetség Fejér vármegyében a Fejér és Mór közt Győr felé vezető országútban fekvő Seréd nevü falúból vette eredetét. [5])

A család hirét Serédi Miklós fia I. Gáspár, alapitá meg. Ez a mohácsi vész után I. Ferdinánd hive s ügyeinek János király ellenében előmozditója lévén, I. Ferdinánd király őt az ország felső részeinek főkapitányává tette. Ő vette el János királytól Ferdinánd részére 1528-ban Likavát és Trencsént, 1530-ban Egert. A Szepességben Révay Istvánnal dolgozott János ellen, s akadályozta Kosztkát Kesmárk

---

[1]) Budai Fer. Histor. lex. III. 820.

[2]) 1543. évi 4. 1550. évi 42. és 1574. évi 34. törv. cz.

[3]) Magyar levelestár, kiadja a m. t. akademia I. 12. 25. 26. 28. 47. 69. 297. lapon.

[4]) Magyar Akadémiai Értesítő 1847-ről 372. lap. Kár, hogy az okleveleket nem közölte.

[5]) Ugyan ott.

elfoglalásában. Boldogkő várát hat hétig vívta Bebek Ferencz ellen, de sikertelenül. 1537-ben a tokaji zárdát pusztitja el. 1541-ben kapta I. Ferdinándtól Tokajt a hozzátartozókkal [1]) 1542. octob. 28-án I. Ferdinánd neki adja az erdélyi püspökséget. [2]) Ugyan ez évben jelen volt Pest ostrománál, és mindjárt ezután Ferdinánd nevében özvegy Izabella királyné követeivel alkudozásba ereszkedvén, 1543-ban azokkal a béke pontok fölött meg is egyezett. Szolgálata jutalmául roppant jószágok birtokába jutott, I. Ferdinánd neki adá Felső Magyarországban Makovicza, Sztropkó, Budamér, Regécz, Hangács, Szerednye uradalmait; Abauj megyei Forró, Garadna, Aszaló, Zemplin megyei Zombor, Borsod megyei Solcza helység birtokában 1549-ben a leleszi Convent által iktattatott be. [3]) 1546. jul. 5-én Ferdinánd király Pozsony megyében a Szentgyörgyi és bazíni terjedelmes urodalmakat, melyek Szent-Györgyi és Bazini gróf Kristóf magvaszakadtán 1543-ban a kir. fiskusra szálltak, neki 53 ezer forintban elzálogosította; de azokat teljes négy évig sem birhatta, mert 1550-ben, a mely évben fiával Györgygyel Tállyát kapta. [4]), mart. 1-jén meghalt. Eltemettetett Szent-Györgyön (Pozsony várm.) hol sírköve most is látható. [5]) Ez idő alatt telepíté meg Pozsony megyében Senkviczen s több helyen a Száväntúli részekből a horvát családokat.

Serédy I. Gáspárnak három testvére volt: György, János és Veronka Alaghy Gáspárné, anyja Alaghy Jánosnak. Testvérbátyjok halála után Veronkának Alaghynénak jutott Regécz, Sáros-patak Tállya, — Jánosnak jutott Tokaj, Györgynek pedig, Kassa főkapitányának, Sáros vármegye föispánjának, a szentgyörgyi és bazini várak és uradalmak jutottak örökségül, de melyeket még halála előtt 1552-ben két fia II. Gáspár és Ferencz birták, hanem utóbb Ferdinand királynak 50 ezer forint elengedése mellett vissza bocsátották, ki azokat nem sokára grof Salm Ekk pozsonyi főispánnak zálogosította el. I. Gáspárnak özvegye Erzsébet volt; a följebbi osztály mutatja, hogy gyermekei nem maradtak, mert fia János, kinek gyámjául I. György rendeltetett, 1555-ben meghalt. [6])

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 137.

[2]) Kemény Jós. Nocitia Cap. Albens. 218.

[3]) Leleszi Convent nro. 125.

[4]) Szirmay Coll. Zemplin not. top. 160.

[5]) Magyar akademia értesítő 1847-ről 372. lap.

[6]) Nem áll tehát Lehoczky Stemmat. II. 360. állítása, hogy fia Imlett volna, az sem, a mit ez Imre utódairól írt.

I. Gáspárnak nevezett testvére I. György kassai kapitány és 1555-ben már Sáros vármegye főispánja volt és Makovicza ura. I. Ferdinand alatt fiatal korában katonáskodott, ott volt 1529-ban Bécs alatt. Zemplinben Sztropkón erősséget épitetett, melyet azonban az 1543. évi beszterczei gyülés lerontatni rendelt. 1550-ben bátyjával együtt kapta Tállyát; ugyan ez évben Tárczay Kata és Hagymási Kristóf részére Makovicza végrehajtás utján átadandó lett volna, de György a végrehajtókat elüzte. [1]) 1556-ban Szent-György és Bazin várait Miklós testvérének fiára II. Gáspárra [2]) ruházta a nádor előtt, ugyan ez évben jul. 15-én tulajdon kezével irta meg Makoviczai várában végrendeletét, melyben I. Ferdinandnak 2000 ftot hagyományozott és ennek átvételéről 1557-ben a nevezett király nyugtáját kiadta. Meghalt 1557-ben, eltemettetett Bártfán. Neje Buchinszka Kata volt, ettől egy fia István maradt, [3]) kinek gyánmokúl Némethy Ferenczet Tókaj vár kapitányát tette. Nemethy a gyámságot elvállalta, de hogy Tokajt magáévá tehesse, [4]) János király özvegyéhez Izabellához pártolt. Az árva élt még 1565-ben is, midőn Némethit Tokajban meglötték, de úgy látszik — emberkort nem ért.

A harmadik testvérről Serédy Jánosról nincs emlékezet, bizonyosan mag nélkül halt el. Hanem más adatok szerint I. Gáspárnak testvére volt még Benedek és Miklós is. Ez utóbbinak fia volt az ifjabb vagy is II. Gáspár, a ki 1563-ban jelen volt Miksa király koronázásán, és több jószágai közt a nagybátyja által neki hagyott Makoviczán kivül, Trencsin megyében birta Vágh-Beszterczét is. Zászlós úri czímmel élt. Nejétől Mérey Annától maradt fia II. György, ki korán elhalhatott, és leányai Zsuzsanna Janusius osztrogi herczegné és Borbála. Özvegye Mérey Anna már 1571-ben Balassa Andrásné, kivel V. Beszterczét a Balassák kapták meg.

---

[1]) Wagner Dipl. Sáros 83.

[2]) Gyurikovics szerint, az id. h. mint följebb is emlitetett, két fia volt, Gáspár és Ferencz, kik még atyjok életében adták át Szent-Györgyöt és Bazint I. Ferdinándnak. E szerint vagy Gyurikovics tévedett, vagy ezek atyjok életében el is haltak, mert Szontagh Dán. oklevélkivonatos közlése szerint e birtokokat unokaöcscse Gáspárra ruházta.

[3]) Lásd a följebbi jegyzést. Csak hogy I. István Benedeknek fiáúl iratik Szirmay C. Zemplin not. hist. 69. és így valószinübb, hogy csak Ferencz fia volt.

[4]) Istvánffy Hist. 1685. kiadás 247. lap. libro XIX. ezt Benedek fiáról beszéli. Budai Fer. tehát Lex. III. 325. lapon téved, midőn ezeket II. Gáspár fiáról irja.

Benedek [1]) 1560-ben kapta Zemplinben Kis-Ujlakot [2]) Halála előtt ez tette Némethyt fiának Istvánnak gyámnokává.

Mind ezek szerint a Serédy család származási fája még több világosságot és kutatást kiván, az eddig említettek valószinüleg ily vérségi összeköttetésben álltak:

Serédy Miklós.

I. György sárosi főisp. kassai kap. † 1557. (Buchinszka Kata)	I. Gáspár orsz. főkapit. † 1550. (N. Erzse)	János. †	II. Miklós.	Benedek 1560.	Veronka (Alaghy Gáspár)
Ferencz †	János † 1555.		II. Gáspár. 1563. (Mérey Anna)		
			György † — Zsuzsi (Janusius osztrogi hg) — Bora.		

Mind ezekben — ambár a nevezetesebb birtokok, mint a Zemplin és Abauj megyeiek, az Alaghyakra stb. szálltak, úgy látszik a Serédy-ek családja nem halt ki; mert nem tekintve azt, hogy Lehoczky I. Gáspárnak Imre nevü fiat, és ennek ismét Imrét tulajdonít, éltek még több Serédy-ek is, és még a XVI. századból is említhetünk olyant, ki a családfán nincs ilyen, Serédy Anasztázia Perényi Ferencz tárnok neje.

A XVII. század második felében élt Serédy Benedek, Tökölyhive, kinek több társával együtt fejére 1671-ben Zemplin megye díjt tüzött ki; [3]) és ki 1671-ben (mint nagyságos czímzetü) Várady Istvánnal az egri káptalan előtt Szemere Lászlóról bizonyítja, hogy az a kir. hüségében megmaradt.

Söt úgy kell lenni, hogy egy ág Erdélybe is beszármazott, mert említett Benedek is mar az erdélyi ág ivadéka volt.

Erdélyben görcsöni Serédy István kezdett szerepelni Rákóczy I. György korában. Nőül vévén Kamuthi Katalint, ezzel Doboka vármegyében feles jószágokhoz jutott. Már 1638-ban Kraszna vármegye főispánja és fejedelmi tanácsos volt. 1642. febr. 2-án őt küldék az erdélyiek Jakusith György püspök, kanczellár s királyi biztos elébe; ugyan ez évben Sulyok Istvánnal és Basa Tamással a török portára küldetett, Rákóczy II. György megválasztásának megerősítése

[1]) Lehoczky I. Miklósnak testvéreül is említ Benedeket.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 284.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 284.
[4]) Ugyan ott not. top. 104,

eszközlésére. 1643-ban az országrendei általa köszönteték meg Rákóczy-nak az országháza építését. 1644. jun. 18-án Lónyay Zsigmonddal a nádorhoz értekezletre küldetett. — 1649. évi jan. 28-án Rákóczy II. György őt a nagyságosak (magnificus) czímzetűek sorába emelte. [1]) 1657. jan. 14-én Rhédey Ferencz és Barcsay Ákossal együtt helytartójává nevezi ki Rákóczy György, míg a Lengyelországi hadjáratból vissza terhetne. Meghalt 1657-ben. Nejétől Kamuthy Katalintól gyermekei maradtak: Anna Toroczkay Mihályné, és Benedek.

Ezen Benedek ugyan az, kiről följebb szólottunk, görcsöni előnévvel élt. Atyjának 1659-ben lett a krasznai főispánságban utóda; azonévi mart. 10-én Beszterczén kelt collationalisban [2]) nevezte ki Barcsay Ákos, és april 22-én Sz. Somlyón beiktattatott. Benne lévén a Wesselényi-féle összeesküvésben, miután része volt abban is, hogy Ecsed vára és városa a császári hadaknak feladatott, 1671. sept. 18-án kegyelmet (amnystiát) nyert. [3]) Nővérével Serédy Annával Doboka vármegyében fekvő Drág és több jószág, valamint arany, ezüst készpénz és clenodiumok iránt, (melyek anyjokról Kamuthy Katáról maradtak) osztoztató parancsot nyertek 1676. mart. 6-án Apaffy Mihálytól. [4]) Az elészámlált és beírt falvak: Drág, Adalin, Komlós-Ujfalu egész falvak; praediumok: Mikó, Szent-Márton-telek, Úrtelek; részjószágok: Oláh-Drág, Alsó-Füzes, Szent-Péter, Ugrócz, Hidalmás, Somró-Ujfalú, Farkasmező, Borzova, Poklostelke, Szótelke, Rákos. — 1698-ban jun. 14-én a fejérvári orsszággyülésen báró Serédy Benedek, mint Közép-Szolnok vármegye főispánja és az erdélyi kir. tábla ülnöke volt jelen. [5]) Nejétől Ujlaky Borbalától öt gyermeke maradt, ugymint: II. István, Gáspár, Péter, Klára (Kendeffy Pálné), Zsuzsánna (előbb Perényi Ferenczné, utóbb Majorné), Zsófia (előbb Rhédey Ferenczné, utóbb 1722-től Andrássy Istvánné. Ezek közűl:

II. István 1717-ben a kolosvári reform. eklezsiának 200 ftot hagyómánnozott. Előnevét „de Görcsön" irta. Nejétől Kollatovich Katától gyermeke nem maradt.

---

[1]) A diploma alá irva Georg. Rákóczy. Ioan. Horváth de Palócz Secr. m. p.

[2]) Collationalis okmányára fia Péter azt jegyzé: „Anno 1659. Barcsay Ákos fejedelem Donatiója, az melyben az Kraszna vgyei főispánság az atyámnak conferáltatott — Petrus Seredy m. pr. 21. July, 1695."

[3]) Kelt Ebersdorfban. Aláirta Leopold, Pálffy Tamás kanczellár és Orbán István.

[4]) Költ „in possessione Sárpatak" Torda vármegyében.

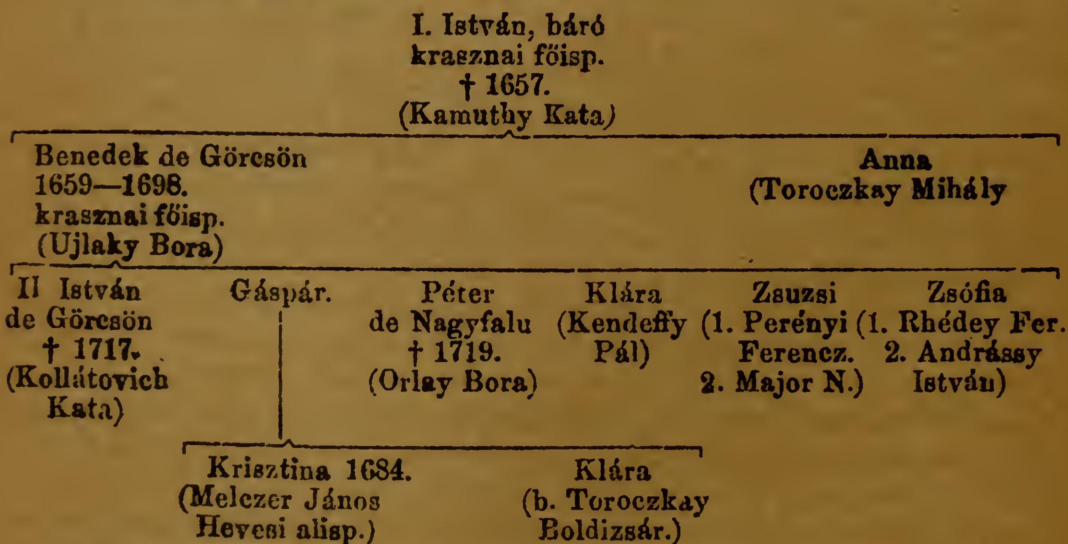
[5]) Hodor Kár. Doboka várm. 221. 222. és magán-közlése.

Gáspár-nak valószinüleg neje Perényi Kata volt. Nejétől csak két leánya maradt: Krisztina Melczer Jánosné, és Klára báró Toroczkay Boldizsárné. Krisztina után Zemplin megyében Kis-Ujlakon a Melczer csalad örökösödött azon birtokban, melyre hajdan Serédy Benedek 1560-ban adományt nyert. [1]) Innen a legnagyobb valószinüséggel hihető, hogy az Erdélybe szakadt I. István ama Benedeknek, az I. Gáspár testvérének fiával Istvánnal egy személy volt; és igy lenne megfejtve a magyar országi és erdélyi ág származási összefüggése. Klára Toroczkay Boldizsárné 1753. jul. 31-én, mint már özvegy tett végrendeletet, és abban a kolosvári Teréz-növelde részére alapítványt hagyott.

Péter, Benedeknek fia, báró, „de Nagyfalva" irta előnevét, e predikátumot használták a magyar országi Serédy-ek is, nevezetesen Gáspár, ki 1563-ban Kövesdet birta Zemplinben. [2]) Ezen Péter a följebb elészámlált Doboka megyei, továbbá Torda, Közép-Szolnok és Kraszna megyékben fekvő birtokokra a Kamuthy, Haraklyány stb. család magvaszakadási czímén uj királyi adományt vitt I. Leopold királytól, az adománylevélben tett említés szerint már elei (nő ágon, söt fiágon is nagy-atyjától kezdve) birták e jószágokat. [3]) Péternek nejétől Orlai Borbálától utódai nem maradtak. Ő idegeníté el javai nagy részét; a görcsöni uradalom az Andrássy-akra szállt. A leányág a birtok háromlását 1722-ben nyerte ki.

Ezekben kihalt a Serédy család.

Az erdélyi ág származási fája következő:

[1]) Szirmay Cott. Zemplin not. top. 284.
[2]) Ugyan ott 62. 104.
[3]) Az adománylevél Tudományos Gyűjtemény 1828. évi IV. 15. 16. l.

Seregéli család. A czímeres nemeslevelet Seregéli István kapta III. Károly királytól 1715-ben. [1])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren magas karó mellett zöldellő szölőtőke, melynek ágain két felől két seregély ül, a piros szőlőfürtöt csőreikkel csipegetve. A paizs fölötti sisak koronáján hasonló szőlőtőke és seregélyek láthatók, azonkülönbséggel, hogy ott már három seregély van, ez utóbbi a karó tetején ül. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család — úgy látszik — Nyitra megyében tartja lakhelyét. Seregélyi Mária ott Kubinyi Sándor ügyvéd neje.

Serényi család. (Kis-Serényi gróf.) Egy történetirónk hitte, hogy a család őse Imre lett volna, kit 1310-ben Ottó király nemesitett meg. [2]) Mások még továbbá mentek, a XVII. század végén talált a család iróra [3]), ki származási fáját valami Temnevitus sarmata, vagy lengyel férfiúig vitte fel, ki 965. körül keresztelkedvén meg, kapta volna a Serenus nevet és ebből lett volna a Serényi családnév is, holott az helységnévből keletkezett [4])

Elhagyva tehát ezen a mult és előtte folyt századok kedvencz foglalkozása szerint csak úgy könyv- (vagy bizonyító okmányok) nélkül összekoholt nemzékrendet, a Serényi családról csak azon adatokat közölhetjük, melyek a történelmi birálat előtt megállanak.

II. Lajos király alatt élt Kis-Serényi Ferencz deák (literatus), ki mint al-kincstárnok 1518-ban nevezett királytól testvéreivel Ferenczczel [5]), János, Miklós, István, Kata és Ilonával

---

[1]) Collect. herald. nro. 612.

[2]) Palma, Specimen Herald 116. és Hist. II. 12.

[3]) Dominicus Franciscus Calin de Marienberg eques auratus etc. „Gloriosa Fama Familiae Seréni" Lincii 1688. Typis Joannis Jacobi Mayr. munkájában remekelte azon koholmányt, mely Temnevitius-tól izről izre hozza le a családot, sógorosítva az Eszterházy, Batthyány, Csáky, Báthory, Erdődy, Nyáry, Frangepán, Draskovics stb. családokkal, akkor és akkép, a midőn azon családok még részint nem léteztek, legalább e neveiket nem viselték, részint pedig azon családoknak hiteles családfáik ama sógorosodásokat nem ismerik. Ezen Calin Domokoshoz hasonló hitelességű író lehetett azon Dresselinus János is, ki „Historico-genealogica Collectanea"-jában társáéhoz hasonló bargyúsággal vagy ál-hiszemüséggel írt a Serényi-ekről.

[4]) Szomorú dolog, hogy Fényes Geogr. Szótárában — mint sok mást — úgy Kis-Serény helynevet sem lehet föltalálni, pedig léteznie kellett, tán ma is létez ily nevű puszta.

[5]) Ugy látszik, tán fiával Ferenczczel stb.; mert így két testvér lett volna Ferencz, a mi még is szembeötlő ritkaság.

nemeslevelet nyert, és pedig a szöveg szerint: mint előbb nem nemes. [1])

Ezen F e r e n c z deák volt az, ki a mohácsi csata előtt 1526-ban Csongrád, Szabolcs, Csanád, Zaránd, Arad, Külső-Szolnok megyékhez stb. küldetett királyi levelekkel. [2]) Ezen F e r e n c z az, ki 1531-ben pozsonyi kamarai tanácsos, 1538-ban és 1542. évi pozsonyi országgyülés 18. törv. czikke szerint királyi adó-szedő volt. Fia volt pedig azon Serényi M i k l ó s, ki 1566-ban Gyula védelmében vett részt; és a vár feladása után Zichy Györgygyel a sötétben tévedésből egymást megvérezték. [3])

Serényi M i h á l y 1592-ben, midőn Fülek vára a töröktől visszafoglaltatott, oda fő kapitánynak tétetett. [4]) 1596-ban mint füleki és szendrői főkapitány báróságra emeltetett. [5]) Ugyan ez evben a visszafoglalt Hatvan vára bizatott reá. [6]) Ugy látszik 1600-ban halt meg, özvegyen hagyván nejét Bajony Zsófiát. Fia lehetett ezen Mihálynak azon P á l, ki Bihar megyének alispánja volt, és kinek fia M i h á l y 1658-ban megöletett. [7])

Mihálynak a füleki várkapitánynak testvéreül irják Serényi I m r é t is, ki már Szwetlav, Banow és Volachovitz ura volt és 1626. julius 17-én kora 27. évében esett el B.-Gyarmatnál a törökök elleni harczban, mint siremléke följegyzé. [8]) Ez azonban aligha testvérének fia nem volt.

Mihály testvére lehetett A n d r á s, kinek Révay Máriától utódait mutatja a táblázat, továbbá testvére lehetett F e r e n c z, kinek fia G á b o r már atyja után birta Morva országban a swietlavi, millotiiczi, kunewaldi, továbbá a zlin és lomniczi jószágokat, és 1656-ban april 7 én III. Ferdinánd által grófságra emeltetett. Hivatalt viselt, mint udvari tanácsos és tartományi kapitány Morvában. Meghalt 1664-ben.

---

[1]) Katona Historia critica tomo XIX. pag. 85—87. „a b h u j u s m o d i i g n o b i l i t a t i s s t a t u e x i m e n d u m d u x i m u s etc. mondja a diploma.

[2]) Engel Monumenta Ungrica p. 227. Bel, Notitia nova I. 455.

[3]) Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás 309. 310.

[4]) Ugyan ott 401.

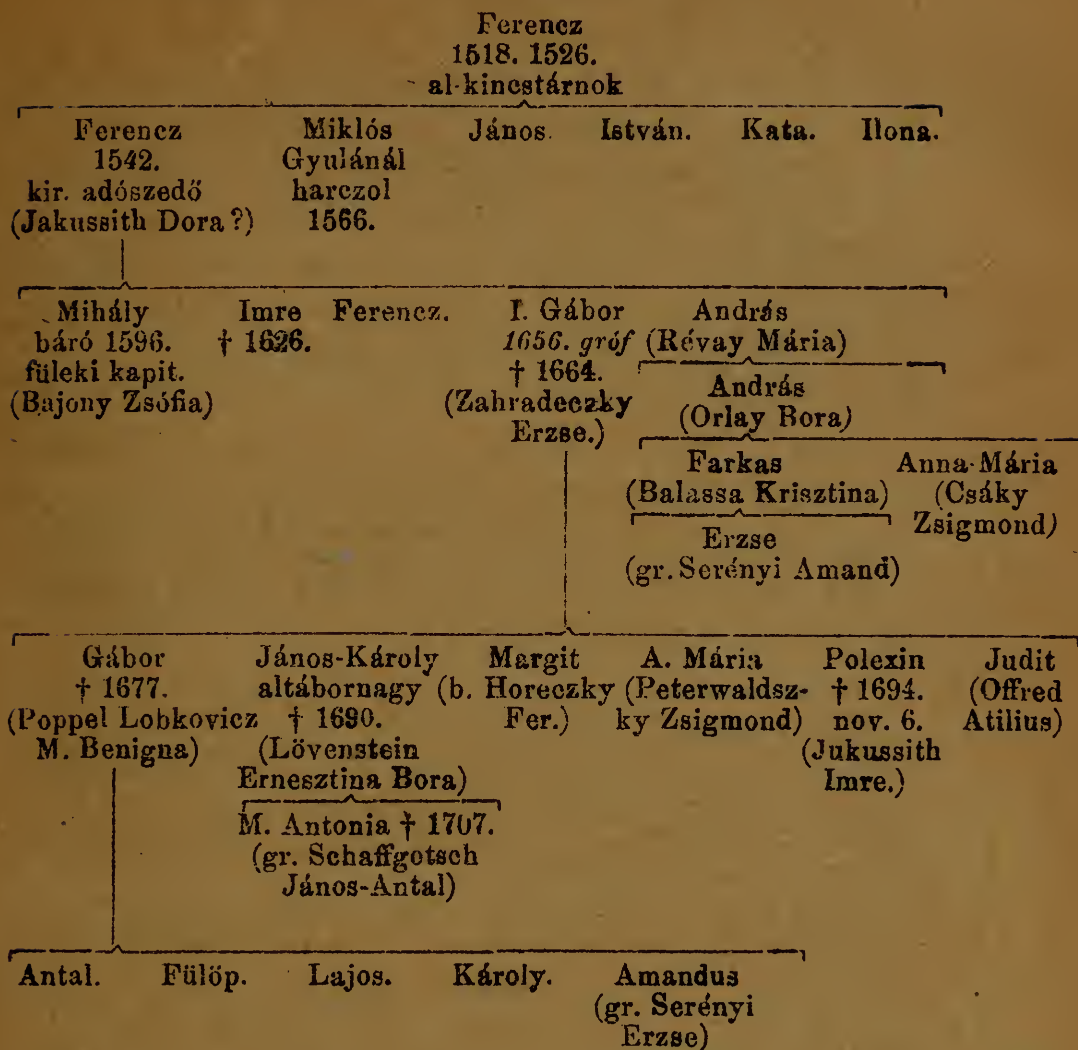
[5]) Adami Mss. Misaei nationalis lat. nro. 182. — Lehoczky Stemmat. I. 170. lapon 1629-ben kapta Serényi M i h á l y a báróságot, de ez vagy nem áll, vagy más unokaöcsese M i h á l y lehetett.

[6]) Istvánffy id. kiadás. 448. Závodszky naplója 356.

[7]) Szalárdy Siralmas krónika 467.

[8]) Katona Hist. critica XXXI. 217.

A családfa valószinűséggel igy sarjadzott le :

I. Gábornak, ki 1656-ban gróffá lőn, utódaira nézve el kell mondanunk, a mit a góthai Almanach-ban [1]) feljegyezve találunk. Ennek másod szülött fia János-Károly cs. kir. kamarás, udvari és valós. belső titkos tanácsos, altábornagy, ezredtulajdonos, haditanácsi elnök, és müncheni parancsnok alapítá a családi majoratust. Egyetlen leánya gróf Schaffgotsch Jánosné 1707-ben gyermek-ágyban halván meg, a mostani ivadék testvérétől Gábortól jő le, azonban ennek mellyik fiától, és miképen ? — adatok hiányában nem tudhatva, itt következik külön a mostani században élő nemzedék származási fája :

---

[1]) Góthai Histor. Herald. Handbuch. 914.

Nep. János
szül. 1776. † 1854.
cs. k. kam. és bánya-tanács
(báró Eötvös Alojzia)

Alajos	Zsigmond	László	Gábor	Walburga	Maria A.	Erzse	János-Alf.	Béla
sz. 1812. (gr. Zierotin Ernesztina)	sz. 1814. főhadn. †	sz. 1815. (gr. Bubna Ludmilla)	sz. 1817. (b. Hentschel Henriette)	sz. 1819. (b. Hingenau Otto tanár)	sz. 1820. cs. k. h. (gr. Walwitz Gy.)	sz. 1822. (b. Fischer Sándor)	sz. 1828. (Bulatovich Ottilia)	sz. 1838. †

László gyermeke: A. M. Franciska sz. 1856.

Gábor gyermekei: Gabriella sz. 1844. Mária sz. 1845. Ilka sz. 1849. Paula sz. 1853. Otto sz. 1855.

Ezek közül János Nep. birta Lomniczot, Luhasoviczot, a morvaországi pénzbeli hitbizottmány használója, Magyar országon Putnok és Zabláth birtokosa volt, meghalt 1854. nov. 29-én. Özvegye báró Eötvös Alojzia lakik Brünben. Fiai közül:

Alajos birja Morva országban a lomniczi uradalmat. Gábor ugyan ott a Luhaschovitzit, János-Alfonz birta ugyan ott a tullesischitzi és röschitzi jószágot. Nősült Bécsben 1857-ben febr. 24-én Bullatovich Ottiliával; meghalt azon évi aug. 28-én Észak-Amerikában West-Pointben kora 35. évében. [1])

László birja a pataki uradalmat, a dédési és sajó-szögedi jószággal.

Mint ezekből látjuk, a család a XVII. század közepe óta kifelé gravitalt, jószágai derekabb része is künn van; sógorodása is ez idő óta nagyobbára idegen neveket mutat.

A család czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvarban aranykoronás kék kigyó csavar formában látható, a baloldali kék udvarban ezüst kékkel rézsutosan csíkolt pólya (fascia) látható, fölötte jobbra néző ezüst ló ugró helyzetben látszik. Ugyan e czímert használta már pecsétczímerén 1656-ban Serényi Pál is, Biharmegye egykori alispánja.

A család eredetét illető birálati észrevételeket, és följebb közlött adatainkat az 1518. évi czímeres nemeslevélről tekintetbe véve, e családhoz nem számíthatjuk azon Serényi Andrást sem, ki állitólag egy Sz. Fejérváron talált sírkő szerint Jadránál 1345-ben esett volna el, és kit I. Lajos király ily siremlék alá temettetett volna:

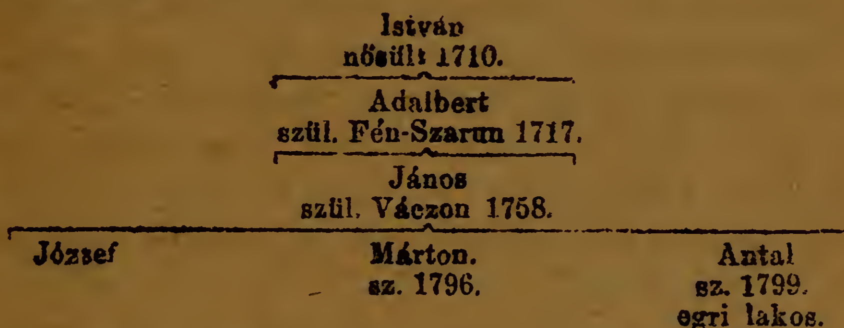
[1]) Pesti Napló. 1857. évi dec. 17. szám.

D. T. D. M.

Hoc jacet in tumulo clara de stirpe Serényi
Andreas bellidux non sine laude perenni;
Qui patriae ad Jadram cecidit sublatus amore;
Rex Ludovicus eum digno hic tumulavit honore.
Anno M.CCC.XLV.

Seres család. Seres, vagy mint irva van, Seöres János és testvérei György, Gáspár, István, és ennek fiai János és András Bécsben 1652. évi mart. 5-én I. Leopold királytól czímeres-nemes levelet nyertek, mely Nógrád megyében azon évi april 29-én kihirdettetett [1])

E század első felében élt Egerben Seres Antal, ki a följebbiektől igyekezett magát származtatni, következő származási tábla által, melynek azonban törzse István, ki 1710-ben nősült, és az 1652-ben nemesitettek közötti vérségi kapcsolat kinyomozás nélkül maradt. Az érintett nemzékrend így áll:

Antal szerint rokonai voltak Bars megyében Ohaj-ban és Váczon élt György, ugyan ott Seres Pál kanonok volt, ki 1843. jun. 5-én 74. évében holt meg.

Seres család. (Izsépi) Seres család létezett már a XV. században is, melyből a Dunántúl Seres Tamás sárvári várnagy volt 1438—89-ben. [2])

Erdélyben Seres István 1603-ban Kolozsvárott Székely Mózsesnél közben járó, 1630-ban is élt, midőn a bécsi udvar követe Sennyey Sándor hozzá szállott.

Békés megyében Seres család 1828-ban iratott a nemesség lajstromába.

Mindezek azonban nem tartoznak vagy legalább összeköttetésüket

[1]) Prothocol. C Neograd anni 1652.
[2]) Fejér Codex dipl. tomo X. vol. 8. p.

nem ismerjük az izsípi Seres családdal, melyből László 1836-ban Zaránd vármegye törvényszéki ülnöke volt; ugyan akkor Ignácz ott adóiró biztos.

Seres család. (Szécsi.) Közülök László Kolozsvárott ügyvéd.

Seres család. (Vajasdi.) Egyik tagja Károly ügyvéd Fogaras vidékén 1848-ban.

Serfözeö család. (Máskép Kovách.) Ismeretesb tagjai Serfözeő máskép Kovách Mihály Nógrád megyében 1663-ban a kétségtelen nemesek lajstromában. János Szécsényben lakott, testvérei Ilona győri Nagy János kurucz ezredes neje, Zsuzsanna Szabó Istvánné szintén Szécsényben a mult század elején.

A czímereslevelet Kovách néven Kovách András és fiai Jakab és Bálint kapták 1636. mart. 19-én, mint már előbb is nemesek.

Sermáge család. (Szomszédvári, gróf.) A Sermáge család Francziaországból származik, és pedig a besançoni departament-ból, hol ősi *Gy* várkastélyuk volt. Ide látszik mutatni nevök is, *(olvasd Szermázs)*. Állítólag a báróságot XIII. Lajos franczia királytól, a grófságot pedig I. Leopold magyar királytól 1687-ben kapták volna. Más hitelesebb adatok szerint Magyarországba Sermage Péter-József telepedve, 1720. dec. 9-én kapott III. Károly magyar királytól báróságot és honfiusítást, miután b. Moscon Juliannát vette nőül, kinek anyja szomszédvári gróf Czikulinyi Judit volt, a kivel a szomszédvári és medvevári uradalmakhoz jutott.

Első tudható őse a Sermage családnak Sermáge János jogtudor volt Francziaországban, meghalt 1626-ban. Tőle a családfa következőleg [1]) sarjadzott le:

János
jogtudor † 1626.
(De Bernard Margit)

Antal
(De Mariotti Fáni)

János (ker.)
(De Chesne Julia)

Ferencz
(De Montaigne Teréz)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Hist Herald. Handbuch 914. góthai grófi Almanach 1856. évi foly 785—786.

Ferencz, *ki az előbbi lapon.*
(De Montaigne Teréz)

Péter-József
1720. báró
(b. Moscon Juliánna)

Péter *1749. gróf*
(1. gr. Szacsinszka M. Max.
2. gr. Draskovich Jozéfa)

1-től Péter-János
szül. 1746. † 1804.
cs. k. kam. és báni ülnök
(1. gr. Keglevich Jozéfa
2. gr. Nádasdy Kata)

2-tól Ferencz
† 1807.
cs. k. kam. őrnagy
(1. gr. Erdődy Mária
2. gr. Zichy Teréz)

1-től Francziska
sz. 1797.
(gr. Festetich
Károly)

József
szül. 1759.
zágrábi
kanonok
1833.

Móricz
† 1812.
őrnagy
(gr. Sermage Amália)

Dénes
sz. 1801.
Fiumei üln.
(gr. Csáky Róza)

Richárd
sz. 1831.

Artúr
sz. 1839.

Karolina
sz. 1806.

Henrika
sz. 1811.
(gr. Schlippen-
bach Ernő)

Albertina
sz. 1813.
(Pásztory
Zsigmond)

1-től Lajos
sz. 1771. † 1837.
cs. k. kam.
(Novoszel
Anna)

Luiza
sz. 1808.

Francziska
sz. 1809.
(Jellachich
Károly)

Janka
sz. 1816.
(Ossegovich
N.)

Miksa
sz. 1817.
† 1832.

Donata
sz. 1826.

Amália
sz. 1780.
(gr. Sermáge
Móricz)

Henrik
sz. 1775. † 1832.
(gr. Orsich Regina)

Ernesztina
sz. 1806.

Ottó
sz. 1810.
cs. k. kam. ezredes
és pozsegai volt főnök.

2-tól János-Péter
szül. 1793. † 1851.
cs. k. kam. minist. tan.
(gr. Breszler Mária)

Paulina
sz. 1822.
apácza
Bécsben

Alfréd-Troyl
sz. 1824.
cs. k. kapit.
(gr. Breszler
Erzse)

Mária
sz. 1830.
(b. Weichs-
Glon Fridrik)

Gabriella
sz. 1832.
(b. Hackelberg
Rudolf)

Klára
sz. 1836.

A grófságot Péter (Troilus) kapta 1749. dec. 9-én M. Terézia királyasszonytól. [1]) 1760-ban cs. kir. kamarás és a báni határőrségben

[1]) Collect. herald. 123. levélen. Histor. Herald. Handbuch 914.— Lehoczky Stemmat. I. 170. lapon, egy évvel későbbre 1750. évre hibásan írja.

alezredes, utóbb tábornok volt. Két neje volt; báró Szacsinszka Mária Maximiliána, és a második gróf Draskovich Jozéfa. Ezektől születtek Péter-János, Ferencz, Móricz és József zágrábi kanonok, ki szül. 1759. maj. 10. Meghalt 1833. jun. 7.

Péter-János szül. 1746-ban cs. kir. kamarás, és a báni tábla ülnöke volt. Meghalt 1804-ben. Első neje buzini gróf Keglevich Jozéfa, a második gróf Nádasdy Katalin volt. Az elsőtől gyermekei: Lajos Henrik és Amália, a másodiktól János-Péter.

Lajos született 1771. maj. 8-án, meghalt mint cs. kir. kamarás 1837. febr. 3-án. Novoszel Máriától egy fia Miksa 1832-ben elhalván, csak négy leánya maradt, mint a táblán láthatók.

Henrik szül. 1775-ben, meghalt 1832-ben april. 17-én. Nejétől szlavetichi gróf Orsich Reginától egy leányt és egy fiút Ottót hagyá maga után. Ottó 1859-ben cs. kir. kamarás és ezredes volt, előbb Posega vármegye cs. kir. főnöke.

János-Péter (szül. 1793.) cs. kir. kamarás, és az igazságügyi cs. ministeriumban tanácsos; meghalt 1851. aug. 13-án. Neje gróf Breszler Mária, kitől öt gyermeke maradt; 1852-ben ismét férjhez ment báró Sallaba János altábornagyhoz. Gyermekei közül egy fia Alfréd 1859-ben cs. kir. kapitány volt. 1856. óta nős, mint a tábla mutatja.

A másik ágat Ferencz alapitá, ki cs. kir. kamarás és őrnagy volt. Meghalt 1807-ben. Két neje közül csak az elsőtől maradt egy leánya: Franciska, gróf Festetich Károlyné.

A harmadik ágat Móricz őrnagy, ki 1812-ben halt meg, — terjeszté. Nejétől gróf Sermage Amaliától gyermekei közül

Dénes (szül. 1801-ben) Fiumei és Buccari patricius, cs. kir. kamarás, és a Horvát országi kir. tábla ülnöke. Nőül vette 1829-ben gr. Csáki Rozáliát. Laknak Horváth országban Oroszlavjén. Fiaik a táblán láthatók.

A család 1770. mart. 17-én a Stajer országi rendek közé is fölvétetett. Magyar és Horvátországban egy részét birja a Zrinyi-ek hajdani birtokainak.

A családnak 1749-ben nyert grófi czimere következő, a paizs négy részre oszlik, egy közép (vagy szív-) paizszsal, mely fölött grófi korona fénylik, és melynek arany udvarában zöld téren fekete szarvas legel. A paizs 1. és 4-ik vörös udvarában három spanyol ezüst pénz, és ezek alatt arany markolatú három fehér tőr hegyeikkel lefelé látható; a 2. és 3-ik kék udvarban arany mezben női mellszobor van. A paizsot grófi korona födi, azon két koronás sisak áll, a jobb oldali-

ből három strucztoll, két vörös, a középső fehér, nyúlik fel; a baloldaliból fehér agár emelkedik ki, nyakán vörös nyakló, ezüst csattal látható. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék; a paizst két oldalról két fehér agár telamon gyanánt fogja, fejeikkel kifelé fordúlva, nyakukon a leirthoz hasonló nyakló van. A paizs fölötti grófi koronán két oldalról két ezüst nyelű, arany szinű zászló van, közepén fekete csíkkal, melyben a jobb oldali zászlón *A* betű (Arte) a baloldalin *M* betű (Marte) aranynyal hímezve látható. [1])

Serpilius család. Előbbi neve Quendel volt, mint már e munka IX. köt. 533. lapján említetett. Quendel Jánosnak fia Mihály katonai érdemeiért, (Lehoczky szerint ezredes volt,) 1530. május 4-én János király által megnemesitetett.

Míhálynak testvére Lőrincz 1519-ben Wittebergában tanúlt, haza jövén, evang. lelkészszé lön. Meghalt Leibiczon Szepes megyében 1572-ben. [2])

Mihálynak fia János Sopronyba telepedett és ott a városnak birája volt 1623-ban. Ennek fiai 1. Zsigmond Erdélyben hadi biztos. 2. János Batthyány Ádám alatt kapitány. [3]) Ezektől származik a soproni ág, mely Serpilius néven a czímeres nemes levelet megerősítvé II. Ferdinand királytól 1630-ban újra kinyerte.

Lőrincz utódaiból a szepesi ágból származhattak Ágoston, ki 1662-ben járt Wittebergában. 1667-ben Holomnitzon evang. pap volt, azután számkivetést szenvedett, fia szintén Ágoston 1704-ben Bártfán lelkész, meghalt 1710-ben pestisben. [4])

A soproni ágból eredtek: Sámuel, 1651-ben Wittebergában tanult, 1653-ban Leibiczon volt diaconus, utóbb pap. Tán ez, vagy másik Sámuel, 1705-ben rosnyói evang. lelkész volt. [5])

György-Kerestély-Jasbet Soproni születésű, 1740-ben Jenában tanult.[6])

Sámuel szintén soproni fi, 1737-ben Jenában tanúlt, haza jövén

---

[1]) Collect. herald. pag 123. Adami Scuta gentil. tomo XI. És részben Hist. herald. Handbuch id. l.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 360. Klein, Biogr. 223. Czivittinger 353. Genersich Memoria urbis Kesmárk II. 102.

[3]) Ugyan ott

[4]) Bartholomaeides, Memoria Ungar. 161. Klein I. 59.

[5]) Ugyan ott 144

[6]) Haan. Jena Hungar. 58.

Pozsonyban lett lelkész [1]; és ott halt 1761-ben; és benne kihalt a Serpilius család.

A család czimere : a paizs vörös udvarának aljában három hegyes kőszikla áll, a háttérben széles zöld mező kakuk fűvel benőlve díszlik, a két szélső szikla hegyén pánczélos és sisakos vitéz áll, jobbjában kivont kardot, ballábához támasztott hadi paizsot tartván; bal válla fölött ezüst félhold és három csillag sugárzik, a sisak koronájából egy serdülő ifju fehér hosszú papi öltönyben emelkedik ki, jobb kezében borostyán koszorút, baljában gyöngyös fehér forgót (boglárt) (hármas daru vagy strucztoll alakjában) tartva. Foszladék jobbról aranykék, bal aranyfekete. [2])

A családnak 1761-ben történt kihalta után az eredeti czímeres levél és nemzékrendi két tábla is a wittebergi magyar könyvtárba őrzés végett beadatott. [3])

Serty család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említetik.

Serváneszky család. Servánszky Á d á m a nagyváradi kincstári kerületben mérnök Nagyváradon, ki a mult században az Erdély felé vezető ország-út tervezője és készítője volt, 1795-ben I. Ferencz királytól czimeres nemes levélben nemességre emeltetett. [4]) *Lásd Szervánszky.*

Sessényi család. Zemplin vármegye czímer leveles nemes családai sorában áll. [5])

Sessy család. Zemplin vármegyében a nemesek közé számítatik. [6])

Setéth család. Nyitra és Esztergam megyei nemes család. Az előbbiben F e r e n c z 1792-ben Alsó-Köröskényben birtokos. Esztergam megyében bírnak Unyon, Pest megyében K á r o l y előbb esküdt, 1841-től alszolgabiró; bir és lakik Tinnyén, hol Setéth F a r k a s neje Miskey Éva, és Setéth J ó z s e f neje Miskey Kata után örökösödtek.

Sewcsik család. Trencsin megyei curialis nemes család. Nevezett megye nemesi összeirásában a következők neveire találunk. [7])

1768-ban Nemes-Kotesón laktak I g n á c z és fia ifj. I g n á c z.

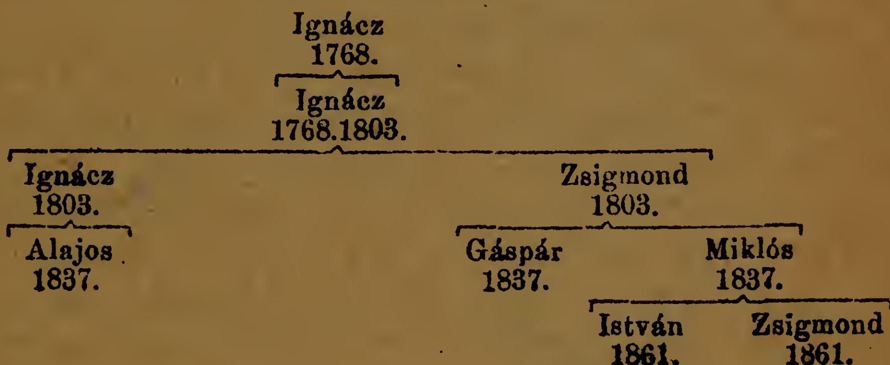
[1]) Haan Jena Hung. 58.
[2]) Burgstaller Collectio Insignium.
[3]) Szontagh Dán. közl.
[4]) B. Vay L. Német hivség, 881.
[5]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 117.
[6]) Ugyan ott.
[7]) Szontagh Dán. közl.

1803-ban ugyanott ifj. Ignácz és Zsigmond; és ez utóbbinak fia Gáspár.

1837-ben ismét ott laktak Ignácznak fia Alajos, nem különben Gáspár és Miklós, és ez utóbbinak fiai István és Zsigmond.

1861-ben Nemes-Kotessón Emil. — E család Trencsin megyétől e század első negyedében kapott nemesi bizonyítványt, névszerint Ignácz és Zsigmond testvérek és Ignácznak fia Alajos.

A családfa következő:

Sextius család. (Máskép Sexty). Gömör vármegye nemes családa. [1]) Ősi fészke Szlabos helység. A család egy része vagy ága megnemesítetett. Máskép Sesták néven is neveztetnek. A nevezett ősi székhelyen született Sextius Péter, ki 1565-ben felső-sajói evang. pap lett, innen Lampertfalva, majd Vlahovára, végre Csetnekbe hívatott meg, hol seniornak választatott és 1620-ban a beszterczei gyülésre követül küldetett. Innen haza menvén, Széchy György udvari papja lőn, majd Dubovára ment. 1623-ban Superintendens és Breznóbányai pap lett. [2]) Meghalt 1634-ben. Nejétől Teslarovich Ágnestől fiai II. Péter, András és tán János.

II. Péter 1657-ben Wittembergában tanúlt. Breznóbányán született. Már 1661-ben születési helyén iskola-mester. 1663-ban Teplén, majd Beszterczén pap, közben Wratiszlavban számkivetésben élt. 1684-ben Breznóra ment lelkésznek, innen 1688-ban ismét számüzetésbe jutott, végre 1690-től Nógrádban Libercsén pap, hol 1691-ben meghalt. [3])

[1]) Bartholomaeides C. Gömör 145.
[2]) Ugyan attól Memorab. Prov. Csetnek 137.
[3]) Ugyan attól Memoria Ungar. 152.

András Nagy-Szlaboson szül. 1653-ban. Volt rector Nagy-Szlaboson, pap Mokrolukán, Revuczán, Oláhpatakán, Nagy-Szlaboson és végre Jolsván, innen számüzve is, hét éven át gömöri senior. Meghalt Nagy-Szlaboson 1713. febr. 3-án. Nejétől Petrovics Zsuzsánnától gyermekei János, András és Zsuzsanna Bartholomaeidesné. [1]) Fia János Nagy-Szlaboson volt pap, nejétől Görgey Judittól leányai Zsuzsanna ott szül. 1714-ben, Judit 1718-ban. [2])

Egy János — úgy látszik — I. Péternek fia, Korponán volt evang. pap. Ennek fia Mihály Beszterczén született, 1685-ben Korponán atyja segédje lett, de innen 1688-ban elüzetett. [3])

Sexty György szül. Gömör megyében Kövi helységben 1757-ben. Wittebergában tanúlt 1782-ben. Haza jövén Nagy-Szlaboson volt pap 1784-től 1793-ig, midőn Békes megyei Komlósra ment át. [4])

Sey család. Lakik Baranya vármegyében. Mint irják — Vas megyében fekvő Nagy-Sée (Grosz-Scheibing) helységből, hol birtoka és lakása volt, veszi eredetét és nevét is azon helységről kölcsönözte.

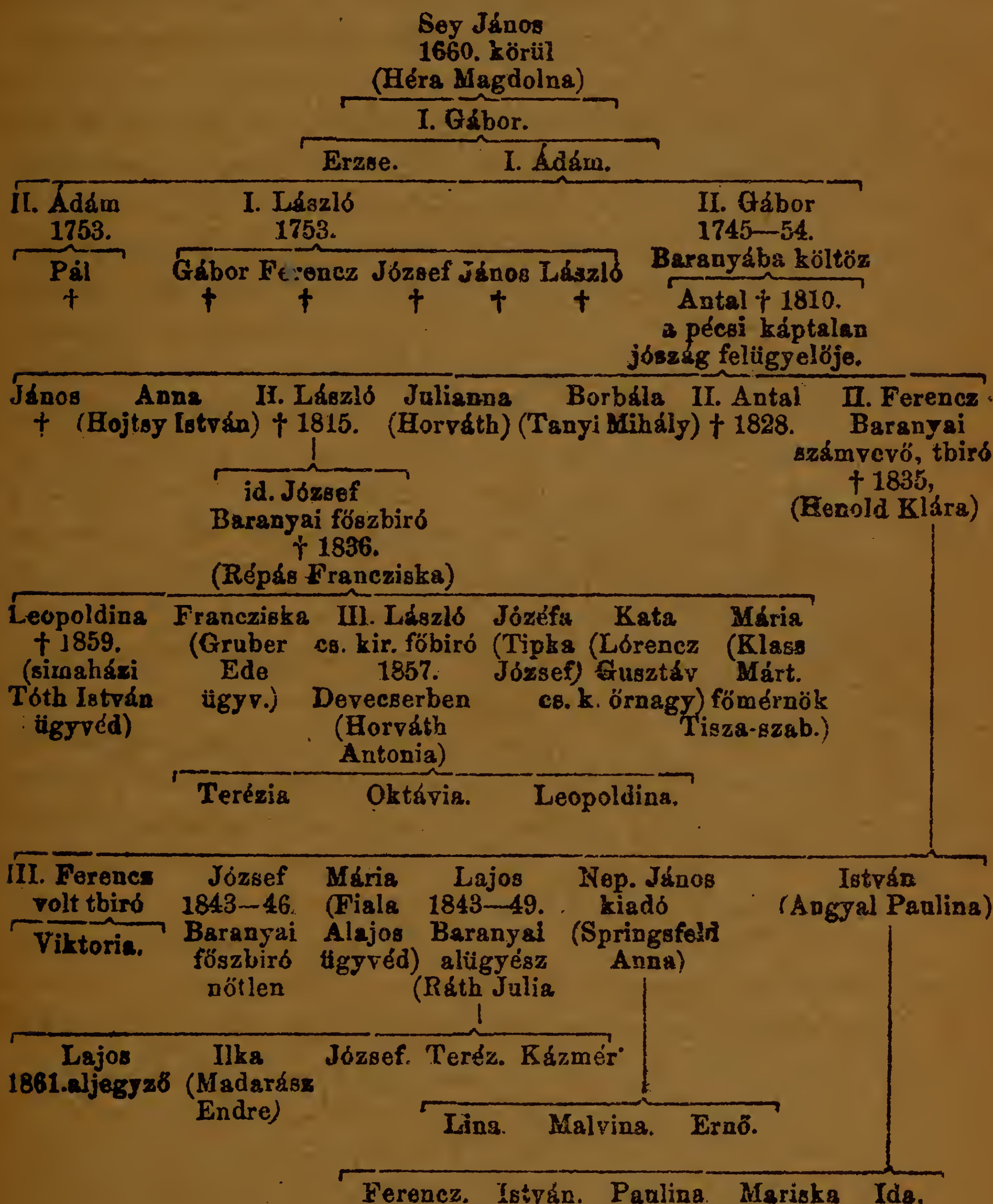
A család nemességét Vas megyében 1738-ban évi nemesi vizsgálatkor egy, 1418-ban Zsigmond király által kiadott czímeres nemes levéllel bizonyította be [5]), és adományos birtokos volt Vas megyében Nagy-Sée-n kivül Unyomban, Hérabázán és Balogfán.

Elidegenítetvén a család által a birtok, a mult század első felében Sey Ádámnak fiai: II. Ádám és I László Tolna vármegyébe költözködtek, hol 1753-ik évben

[1]) Bartholomaeides Prov. Csetnek 328.
[2]) Ugyan ott 324
[3]) Haan, Jena Hung. 32.
[4]) Bartholomaeides Memoria Ungar. 280
[5]) Családi közlés szerint.

nemességöket is bebizonyitották, de gyermekeikkel együtt kihaltak. A harmadik testvért I. G á b o r t pedig, ki Vas megyétől 1745. évi január 7-én nemesi bizonyitványt nyert, 1754-ben már Baranya vármegyében leljük, hol ivadéka most is fenáll. Nemességét ott 1808-ban ujra kihirdettette és tagjai leginkább megyei hivatalokat viseltek.

Tudható őse Sey J á n o s a XVII. században élt, kitől a leszármazás következő :

A táblán állók közül — mint látjuk — II. Gábornak fiától A n

taltól, ki a pécsi káptalan jószágainak felügyelője volt és 1810-ben halt meg, származik az egész most élő Baranya megyei nemzedék.

Antalnak több gyermeke közül II. László és II. Ferencz két főágra terjesztték a családot.

II. László ágán annak fia idősb József Baranya vármegye főszolgabirája volt a mohácsi járásban haláláig, mely 1836-ban történt. Hat gyermeke közűl egyetlen fia, III. László 1857-ben cs. kir. járásbiró volt Devecserben Veszprém megyében. 1862-től a kir. biztos által szervezett megyei hivatal-karban főszolgabiró. Leány gyermekei a táblán láthatók.

II. Ferencz Baranya vármegye számvevője, mint illyen halt meg 1835-ben. Nejétől hat gyermeke közűl III. Ferencz volt táblabiró, egy leány atyja; József 1834—36-ban Baranya megye hegyháti járásában alszolgabiró, 1838-ban levéltárnok, majd ismét alszolgabiró, végre 1843-tól 1846-ig Baranya vármegye főszolgabirája volt Dárdán. (Nőtlen). Lajos 1843—49-ig Baranya vármegye tiszti alügyésze, 1853-ban a mohácsi járásban cs. kir. segédbiró, most ügyvéd. Gyermekei közül fia Lajos 1861-ben Baranya megyei választott aljegyző, 1862-ben kinevezett esküdt.

E család ősei közöl lehetett azon Sey János, kinek és Bőny Péternek kihalási czime alatt a Komárom megyei egész bábolnai pusztára Valticher Márk és Szapáry András nádori adományt és ennél fogva beiktatás nyertek [1])

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — négy felé osztott paizs, az 1. és 4. osztály kék udvarában piros rózsafej látható, a 2. és 3. osztály ezüst udvarában hátulsó lábain grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont karddal. A paizst két oldalról foszladék veszi körűl.

Shuttovics család. Shuttovics, vagy Szuchevics másképp Shuttej Mátyás és János 1795-ben I. Ferencz királytól kaptak czímeres nemeslevelet.

Czímere négy részre osztott paizs, egy közép vérttel, melynek ezüst udvarában ékbe hajló vörös szelemen van, a fölött balra néző sárkány, alatta jobbra kúszó kigyó. A czímerpaizs 1. és 4-ik kék udvarában nővő arany oroszlán látható, a felsőbb előtt három arany csillag háromszeg formára helyezve, az alsó udvarbeli előtt három arany

[1]) Fényes, Komárom vármegye 160. lap.

csillag, feje fölött negyedik, a többinél nagyobb csillag ragyog; a 2. és 3. arany udvarban egy fejü fekete sas szétterjesztett szárnyakkal, kiöltött piros nyelvvel látható. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos, sisakos férfiú nől ki, sisakján vörös strucztollak lengenek, jobb kezével meztelen tőrt tart. Foszladék jobbról ezüstkék, balról arany-fekete. [1])

Sibai család. Alkalmasint egy név a Sibói (Zsibói) családnévvel. Sibói néven Breniszláv erdélyi alvajda 1453. [2])

Sibai néven Sándor birtokos jelenleg Belső-Szolnok vármegyében Nagy-Ilondán és több helyen. [3])

Sibrik család. (Szarvas-kendi) Vas vármegyei ősrégi adományos nemes nemzetség, mely azon vármegyében Körmend városától nem messze fekvő Szarvaskend helységbeli ősi jószágát most is birja. [4])

Törzs-ősének bizonyos Sigfrid-et írnak, kitől a Sibrik név is származott volna. Valószinűbb, hogy azon törzs neve „Sebridus" volt, és ebből eredhetett a Sibrik név. [5])

Sibrik Péter már 1471-ben Mátyás alatt hadvezér lett volna. [6])

A család nemzékrendjét azonban a XV. század elejénél följebb vinni adatok hiányában nem birjuk.

1505-ben Sibrik László Vas vármegye követe volt a rákosi országgyülésre. [7]) Lehet, hogy ezen Lászlónak fia volt I. Osvát, ki 1527-ben ősi birtokán egyetlen leányának tartá lakadalmát, melyre egy meg nem jelent nagy urat is meghivott. [8]) És ámbár az is bizonyos, hogy I. Osvátnak egyetlen fia is László volt, még is valószinűnek tetszik, hogy az 1505-ben követséget viselt Sibrik László inkább atyja lehetett I. Osvátnak, mint fia.

I. Osvát (Osvald) atyjának testvére volt Tamás, ennek fia Máté, kinek fiai György és Gáspár volt Bakabányai parancsnok, Erdélybe szakadtak; [9]) nevezetesen Gáspár 1581-ben

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

[2]) Benkő, Transylvania.

[3]) Török Ant. közl.

[4]) Jászay, A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 266.

[5]) Lehoczky Stemmat. II. 361.

[6]) Lehoczky Stemmat. II. 361. lap szerint. Szegedi Rubr. II. 83.

[7]) Kovachich. Supplement. ad Vestigia Comitior. II. 334. Jászay 157.

[8]) Jászay Pál. A magyar nemzet napjai id. m. 266. Magyar levélestár. Kiadja a m. tud. Akadémia I. 3.

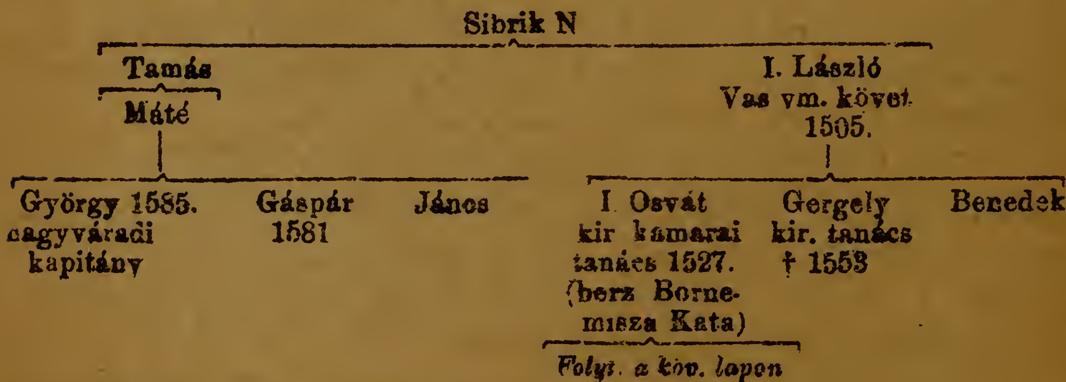
[9]) Wolph. Bethlen Hist. II. 480. Istvánffy Hist. libro XXVI. 1622-ki kiadás 587. lap. 1685. kiad. 379

Lengyelországba Báthory István egyik hadvezére; [1]) testvére György 1585-ben lett nagy-váradi várparancsnok, kihez Gyulay Pál a várkapitánysági hivatásról ama ismeretes szép levelet irta. [2]) Ugy látszik ezeknek testvérek volt János is. Tovább ez ág utódait nem ismerjük.

I. Osvát, kiről már emlékeztünk, kir. kamarai tanácsosnak iratik 1527—28-ban. Testvérei voltak Gergely és Benedek. Az előbbi, (t. i. Gergely) élt 1542-ben is, a midőn róla Thurzó Elek végrendeletében megemlékezett, fiai neveltetésével megbizta és neki négyszáz forintot hagyományozott. Mint jeles törvénytudóst I. Ferdinánd 1549-ben a Pozsonyban felállitott helytartó tanács tagjává nevezte. [3]) 1550-ben az országgyülés Szakolczára az ország határainak megvizsgálására küldötte ki. [4]) (Neve a törvénykönyvben hibásan Györgynek van irva Gergely helyett.) 1551 ben az úgynevezett Quadripartium törv. munka egyik dolgozója volt. Meghalt 1553. jul. 31 dikén [5])

Szarvas-kendi Sibrik I. Osváthoz visszatérvén, 1526-ban kelt leveléből látszik, hogy ő Szarvas-Kenden nem csak birt, de lakott is; azonkivül ő lett a Sibrik családból Győr megyei Csécsényben első birtokos. Neje berzenczei Bornemisza Katalin. Leánya, ki 1526-ban ment férjhez, — úgy látszik — Margit volt, és a férj: szirányfalvai Szép Gáspár.

A családfa tudhatólag [6]) következő

[1]) Katona historia critica in ord tomo XXVI p. 125.

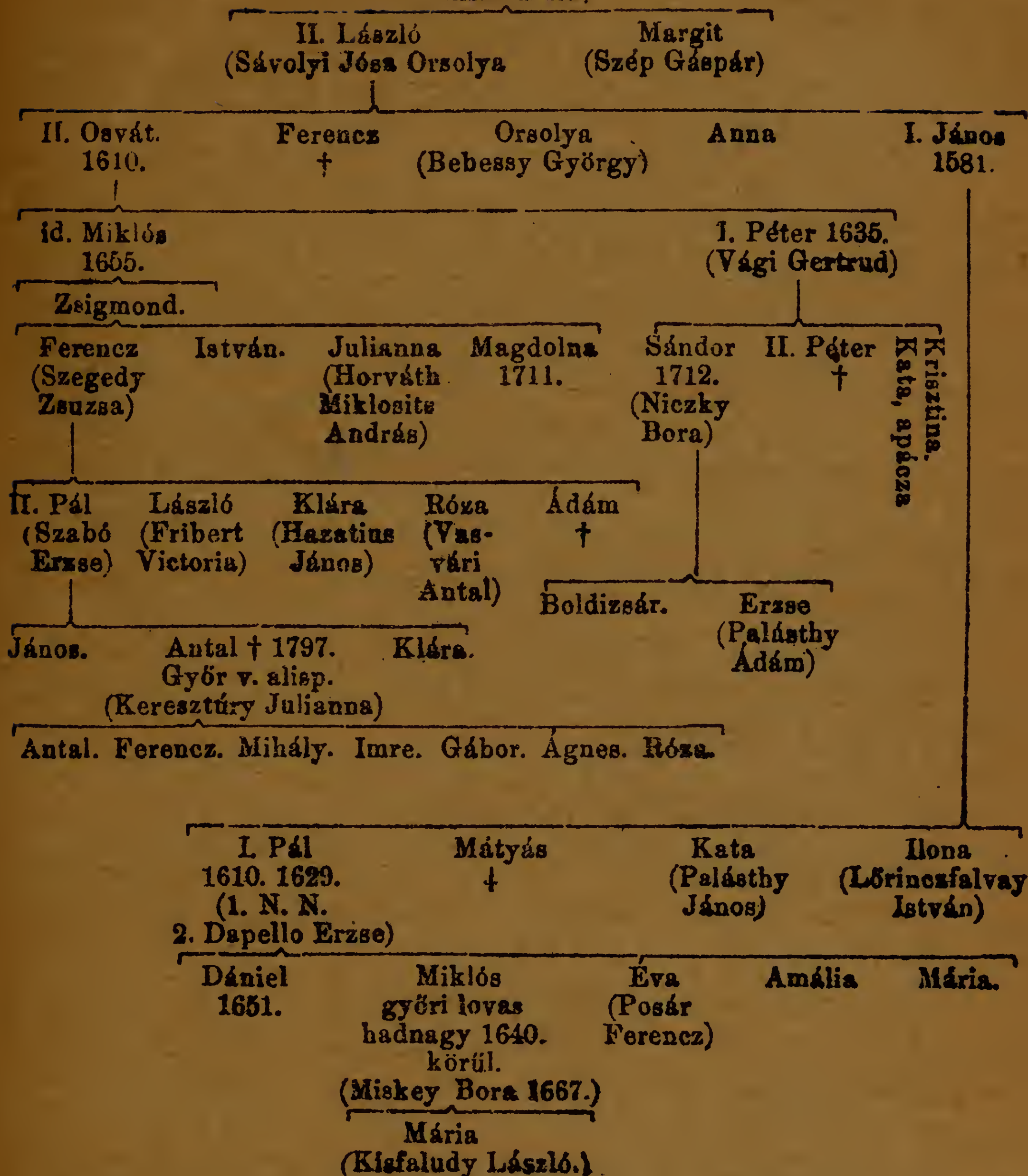
[2]) Wolph. Bethlen Hist. tomo II 480 Erdélyi Muzeum. Szerk. Döbrentei Gábor II. füzet 140. lapon magyarúl. — Katona Hist. critica tomo or d XXVI pag. 229. és köv.

[3]) Bel, Notitia nova Hung. I. 455

[4]) 1550. évi 42. törv. czik.

[5]) Kovachich Scriptores Minores I. 94.

[6]) Wagner, Mss. tomo LXX.

A táblázaton állókról keveset mondhatunk; II. Osvát és I. János testvérek megsebesíték a Mosony megyei alispánt, miért az országgyülés 1599-ben a főkapitány által megfenyitetésüket rendelte el. [1] I. János 1581-ben Győr megyei csécsényi pusztáját (most falu) 15 ftért bérbe adván Gerebechy Gergelynek, azért oct. 21-én Győr megye törvényszéke előtt az Enesei nemesek szomszédsági elöjogor

[1] 1599. évi 38 törv. cz.

tiltakoztak. Gyermekei közül Mátyás elhalván, a Csécsényi, Nagy- és Kis-Faddi helység és pusztabeli birtokok elosztására nézve a két leány Kata és Ilona 1629. évi aug. 5-én Lakompakon kelt osztoztató parancsot eszközöl Eszterházy Miklós nádortól testvérök Sibrik Pál ellen; melynek végre-hajtására Győr megye azon évi Szent-András nap utáni szombaton Dallos János alispánt, Egri Márton szolgabirót és Alsóki esküdtet küldte ki.

I. Pálnak fiai szintén osztályos versenygésben álltak; közülök Miklós Győrvári lovas hadnagy III. Ferdinand királytól eszközölt osztató parancsot testvérei Dániel és Mária ellen. Ennek folytán Dániel 1651. nov. 2-án Szombath András szbiró által Csécsény faluban Fad nevű földről tanuvallatást is eszközölt. Miklós fiai részére (kiknek neveiket nem tudjuk) a győri káptalan előtt végrendeletet tett.

Nevezett Dániel birt Komárom megyében is, mert anyjáról testvér atyafija Posár Lukácsnak (Posár Ferencz és Sibrik Éva fiának) magvaszakadtán 1655-ben egész Madar helység, Path puszta és Szőlős helységre kir. adományt nyert, az utóbbira ellentmondván Gosztonyi Miklós és Ferencz. [1])

A táblán álló II. Osvát ágán Zsigmond fiának — úgy látszik — még leányai voltak Julianna és Magdolna is, amaz Niczkyné emez Keresztúry Mihályné.

Nincsenek a táblázaton a következők:

Sibrik Ferencz 1532-ben a pozsonyi kamara tanácsosa. [2])

Sibrik Máté, László és György néhai Györgynek fiai, kik anyjok Borbála, már elférjezett Megyery Gáspárné, ellen a XVII. században pereltek.

Sibrik György, kinek leányai voltak Veronika és Margit.

Sibrik István, ki 1637-ben Vas megye országgyülési követe volt. [3])

Ez vagy másik Sibrik István, kinek nejétől alsó lindvai Bánffy Katalintól fia ismét István, kinek leánya Katalin Locateli Jánosné élt még 1674-ben. [4])

---

[1]) Fényes Komárom várm. 127. 182 188.
[2]) Bel, Notitia nova I. 455.
[3]) Lehoczky Stemmat. I. 191.
[4]) Bossányi-féle per.

Sibrik Kata (tán a följebbi?) 1660-ban tett végrendeletet, a kőszegi és soproni evangelikusok részére kedvezőt. [1])

Sibrik Péter (tán azonos a táblán álló II. Péterrel) kinek nejétől Pathy Erzsébettől leánya Sibrik Judit Szegedy Miklósné volt.

Sibrik Ferencz 1730-ban a Tiszán inneni kerületi tábla jegyzője, tán egy a táblán álló Zsigmondnak fiával Ferenczczel.

Sibrik Bora elöbb Vásonkeöi Horváth Jánosné, utóbb 1599. 1626. körül Kállay Miklósné.

Sibrik Pál, ki oda hagyva hitét, törökké lett, és 1606-ban Mahomed fővezér irnoka és tolmácsa volt. [2])

Sibrik Miklós, ki Rákóczy II. Ferencz mellett harczolt, mint ezredes, és 1711. után Török országba is kibujdosott, hol Rákóczy udvarnoka (aulae Praefectus) volt. [3])

Jelenleg lakik és birtokos a család Vas megyében Sibrik, Bozsók stb. helységben.

Bihar vármegyében az Anth pusztára uj királyi adományt nyertek Sibrik Miklós és Gábor 1701-ben.

Sickingen család. Csehországi és sziléziai nemzetség, mely a Bádeni nagyherczegségből eredezteti magát. Közülök állitólag Ferdinand-Herman már 1711. mart. 10-én magyar honfiutást nyert azonban országgyülési törv. czikk nélkül.

1792-ben az országgyülési 22. törv. czikk szerint honfiusitatott Vilmos gróf, cs. kir. kamarás, ki meghalt 1855. sept. 7-én.

A családfa következő:

János Nep.
sz. 1740. † 1795.
cs. kir. kamarás
(b. Speth Amália)

Crescentia	Vilmos
szül. 1780.	sz. 1792. † 1855.
(b. Speth N.)	(1. gróf Hunyady Mária 2. gr. Schlabrendorf Evelin)

József	Karolina	Ferencz	Zsófia	Vilma
sz. 1833.	sz. 1835.	sz. 1836.	sz. 1840.	sz. 1848.
	pal. h.	katona		

Czímere a paizs fekete udvarában vörös keretben öt ezüst golyó.

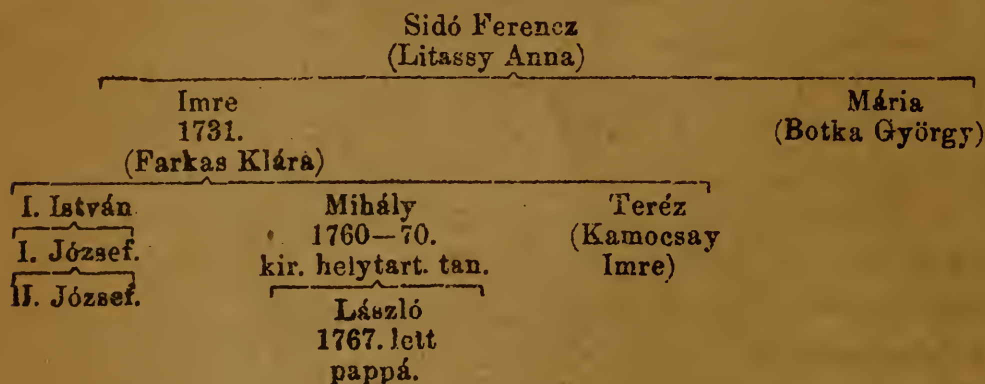
[1]) Catalog Mss. Biblioth. Széchenyiano-regnicol. I. 244.

[2]) Bethlen Wolph. Hist. VI. 337. Szirmay C. Zemplin not. histor. 117. — Homonai Naplója a Tudom. tárban.

[3]) Mikes Kelemen Törökországi levelei.

Sidenich család. Sidenich György 1659-ben magyar honfiusitást nyert. [1])

Sidó család. (Bődi és Lőger-Pathoni) Pozsony megyei Csallóközi nemes család. A XVII. század végén élt Sidó Ferencz, ki elvévén nőül Litassy Pálnak Borsy Annától született leányát Litassy Annát, azzal a következő családfát [2]) alkotta :

Mihály 1760—1770-ben a kir. helytartótanács tanácsosa volt, fia László 1767-ben szenteltetett pappá. Tán ennek testvére Károly ki 1770—87-ben a kir. helytartóságnál számvevői hivatalnok volt.

A család valószinüleg ősanyjok Litassy Anna és ennek anyja galanthai Borsy Anna után örökölt Galanthán, mert Sidó József táblabiró és kuriai ügyvéd Galanthához irta előnevét, meghalt 1836. sept. 24-én. kora 73. évében és valószinüleg a táblán álló I. vagy II. Józseffel egy személy volt.

Sidó György 1846-ban alhadnagy a 2-ik számú m. gyalog ezredben.

Sidy család. Zala vármegyében székel, közülök Pál 1761-ben azon megye alszolgabirája volt.

Czímere a paizs udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. Ugyan az a paizs fölötti sisak koronáján is.

Siesy család. (Vagy Siey de Baloghfalva) Komárom és Győr vármegyében élt és birtokolt. Az előbbiben Siesy János 1625-ben Győr vármegye alispánja, társával Dallos Jánossal, ki utóbb szintén Győr megye alispánja volt, 1623-ban Bábolnán beiktattattak, de többen ellen mondtak. [3]) De úgy látszik, hogy e Siesy János egy személy

[1]) 1659. évi 133. törv. cz.
[2]) Bossányi és Theszéri-féle perbeli genealogiák szerint.
[3]) Fényes, Komárom várm. 160

az ugyan ott eléforduló Sey Jánossal, kinek 1635-ben már magvaszakadt volna. *Lásd Sey cs.*

Siesi Julia a XVII. században Zichy Györgynek volt neje.

Siess család. Siess Lajos 1798-ban I. Ferencz királytól kapott czímeres nemes levelet.

Czimere következő: a fenn álló paizs kék udvara közepén vízirányos ezüst szelemen által két részre oszlik, a szelemenben három piros rózsafej látszik, a felső udvarrészben hármas zöld halom közepsöjén koronán ágaskadó arany grif áll, első jobb lábával kivont kardot, a ballal három piros rózsát tartva; az alsó udvarban zöld halmon arany kaptár áll, körűle arany méhek rajzanak. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, — melyek közűl a jobb oldali vízirányosan félig arany, félig kék, a baloldali félig vörös, félig ezüst, — arany grif, a paizsbelihez mindenben hasonló áll. Foszladék jobbról aranykek, balról ezüstvörös. [1]

Sigray család.. (Felső- és Alsó-Surányi gróf) Szepes vármegyében Szepes várától nem messze fekszik Sigre vagy Sigra szerény falu, melyből a Sigray családot eredeztetik. [2])

A család öseül tartják azon Sigrai comes Jánost, ki Szepes megyei Sigra helységbeli ősi birtokában házat épitetettt 1275. előtt; miután az említett évben azon egyháznak lelke enyhületére malmot és rétet ajándékozott. [3])

E Sigray János egyik utóda Miklós, fia Dénesnek, Szepes megyei föispán és Szepes s lublyói várnagy, 1300-ban Trencsin Máté pártján állott. [4])

Irják, hogy 1447-ben Sigray Mátyás kir. itélőmester lett volna, és ez kapta volna Vas megyében az Ivánczi urodalmat. [5])

Bizonyos az, hogy a család a XVII. században a Dunántúl tűnik fel, igen vékony módú sorsban [6])

III. Ferdinánd király alatt kezd a család fel emelkedni. Ez időben Sigray I. János, ki II. és III. Ferdinánd és I. Leopold alatt Po-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

[2]) Bel M. Hung. antiquae et novae Prodromus p. 121.

[3]) Wagner, Analecta Scepus I. 108. — Fejérnél az oklevél 1274-dik évre téve. Cod. dipl. tomo V. vol. 2. p. 224.

[4]) Lehoczky szerint Stemmat II. 361. Kollár, Amoenit. 91. lapjára hivatkozva.

[5]) Gothai gróﬁ Almanach 1859.évi 791. lap.

[6]) Wagner, Analecta Scepus III. 125—137.

zsony megyei Stomfa vár kapitánya volt, 1647-ben adományt nyert F. Surány-ra, honnan a család elő-nevét írta.

Ezen I. Jánosnak fia volt I. Ferencz, ki báró Nadányi Miklós verebélyi, utóbb nógrádi kapitánynak egyik leányát vévén nőül, ez által szép birtokokhoz jutott, és családját fel emelte. E Ferencznek, úgy látszik testvére volt

János, ki 1654-ben született, és pedig még — mint életirója [1]) mondja — vékony tehetségü szülektől. Papi pályára lépvén, a veszprémi káptalanban kanonok, prépost és Széchenyi Pál püspök helyettese, innen pedig 1696-ban Szepesi prépost, majd temnei czimzetes püspök lett. Meghalt 1718-ban. Eltemettetett Szepesen. [2])

I. Ferencznek lehetett testvére azon Sigray Mátyás is, ki 1681-ben az országos adó-jövedelmek számvevője volt. [3])

I. Ferencznek nejétől báró Nadányi Zsófiától (ki előbb Ghillányi Györgyné volt) öt gyermeke maradt, u. m. 1. József, 2. Erzsébet-Róza, apácza Budán és másod-fejedelem asszony, 3. János, 4. Borbála Ujváry Imre neje, 5. II. Ferencz. Ezek közül:

János állami hivatalt vállalva, a m. kir. udvari kamaránál tanácsos, 1708-ban kir. táblai ülnök lett, és az volt 23 évig, majd utóbb alnádor, pozsonyi kamarai tanácsos, aranysarkantyús vitéz, végre országos főpénztárnok és altárnok lett. 1728-ban báróságra emeltetett [4]) unoka-öcscsével Lászlóval (II. Ferencz fiával) együtt. Meghalt 1763-ban magnélkül kora 66. évében. [5])

I. József szintén kormányszéki hivatalnok volt, mint kir. tabl. ülnök fiatalabb korában az 1715. évi országgyülésen több rendbeli bizottság tagjául választatott. [6]) 1730-ban már a m. kir. udv. kanczelláriа tanácsosa. 1724-ben kapott báróságot. [7]) 1739-ben Somogy vármegye főispánja lett. Volt helytartósági tanácsos is. Nejétől nemes Grős-

---

[1]) Wagner Analecta III. 125—135.

[2]) Wagner, Analecta Scepus. II. 340.

[3]) 1681. évi 16. törv. cz.

[4]) Adami, Mss. a nemzeti Muzeumban 4-rét lat. 182. sz. és Collect. herald. pag. 116. Lehoczky Stemm. I. 170. Adami Scuta gentil. XI.

[5]) Lásd a fölötte mondott halotti beszédet Békási Ferencztől „Secura Quies, az az Bátor Nyugodalom" czim alatt, Pozsony 1763.

[6]) Az 1715. évi 30. törv. czikk szérint a vallás-ügyben, a 89. szerint a határjárási bizottságban, a 43. sz. a győri, és a 72. szerint a Bécs-ujhelyi ügyben küldetett ki.

[7]) Adami Scuta gentil. tomo XI. A gothai grófi Almanach id. lapja szerint 1712. lett báróvá.

singer Magdolnától gyermekei közül csak Károlyt ismerjük, — de úgy látszik — fia Lajos is.

Károly cs. kir. tanácsos, 1760-ban már a Dunántúli kerületi tábla ülnöke volt. 1767-ben már a hétszemélyes tábla ülnöke, 1774-ben már Somogy vármegye Föispánja, 1787-ben már valós. belső titkos tanácsos és gróf. [1]) Élt még 1792-ben. Neje nemességodi Szvetics Jakab personalisnak leánya volt. Ettől fia II. Józef és Jakab.

Jakab 1788-ban a dunántúli kerületi tábla titkára, utóbb ülnöke, már 1792-ben ott hivatalban nem állott. A Martinovicsféle összeesküvésbe keveredvén, 1795 május 20-kán Budán lefejeztetett.

II. József 1788-ban Vas vármegye alispánja volt, 1807-ben az országgyülésen választmányi tag (28. törv. cz.) 1823-ban Somogy megye föispáni helyettese, 1824-ben föispánja, egyszersmind cs. kir. kamarás, valós. belső titkos és m. kir. helytartósági tanácsos. Az 1827. évi országgyülésen a rendszeres munkálatok vizsgálatára rendelt küldöttségi tag volt. Meghalt 1830. évi octob. 26-án kora 72. évében. Első nejétől Almásy Jankától († 1822. jan. 23.) Anna, Felicitas, Bora, Titus, Fülöp, Amália gyermekei maradtak. Második nejétől nagy-jeszeni Jeszenszky Amáliától maradt leánya Amália, a mint ezek a táblázaton láthatók. Fülöpnek egyetlen fia Robert 1853-ban halt meg.

II. Ferencz (I. Ferencznek fia) 1719-ben Pozsony megye alispánja volt. [2]) 1723-ban mint itélőmester az országgyülés által a határvizsgáló választmány tagja. [3]) Meghalt korán. 1763-ban már nem élt, sőt úgy látszik, 1728-ban sem. Nejétől Angarano Teréziától gyermekei: László, ki nagy-bátyjával II. Jánossal 1728-ban báró lett, Ferencz, Antal, Rhenáta báró De Grand Jakabné, Kata, Teréz és Zsuzsanna, kiknek utódaikat nem ismerjük.

Ugy látszik I. Jánosnak, a stomfai kapitány és család törzsnek atyja vagy bizonyosan közel rokona volt azon Sigray Ferencz, ki „Az úr Jézus kinszenvedésének tükőre“ czimű elmélkedéseket írta és adta ki Pozsonyban 1643-ban.[4])

---

[1]) Az egykorú hivatalos Schematismusok szerint. Igy tehát gróffá az 1774. és 1787. évi időközben lett a család; holott a gothai Almanach 1754. évről keltezi a grófi diplomát; tán hibából 1784. helyett.

[2]) Lehoczky Stemm. I. 203. lapon 1717. mart. 9-én és 1730-ban irja Pozsony megyei alispánnak.

[3]) 1723. évi 17. törv. cz.

[4]) Magyar Irók. Életrajz gyüjt.

Az is eldöntésre vár: vajjon azon Sigray János, ki 1659. évben néha Draskovich György pénzéről számol az országgyülés előtt [1]), és 1662-ben harminczadi számvevő volt, [2]) nem egy személy-e a stomfai várkapitánynyal Sigray I. Jánossal?

A családfa következő:

I. János
Stomfai várkap.
1647. F. Surányt kapja.

I. Ferencz 1672.
(b. Nadányi Zsófia.)

I. József	Erzsébet	II. János	Bora	II. Ferencz
1724. báró	Róza	altárnok	(Ujváry	1719. pozsonyi
1739. somogyi	apácza	1728. báró	Imre)	alispán.
főispán	Budán.	† 1763.		(Angarano Teréz)
(Grössinger Magdolna)				

II. Ferencz gyermekei:

László	III. Ferencz	Antal	Renáta	Kata.	Teréz	Zsuzsi.
1728.	1763.	1763.	(b. De Grand			
báró.			Jakab)			

I. József gyermekei:

Károly	Lajos?
1760. 1792.	
septemvir	
Somogyi főisp.	
gróf	
(Szvetics N.)	

Károly gyermekei:

Jakab	II. József
ker. táb. üln.	Somogyi főisp.
lefejezt. 1795.	† 1830.
	(1. Almásy Janka.
	2. Jeszenszky Amália.)

II. József gyermekei:

1-től Janka.	2-tól Anna	Felicitas	Bora	Titus	Fülöp
	csill. k. h.	csill. k. h.	csill. k. h.	cs. kir.	cs. kir. kam.
	(gr. Montbell	(gr. Eszterházy	(gr. Saint	huszár	(nemeskéri
	Izidor fr. minist.)	Ferencz)	Marechan)	kapit.	Kiss Luiza
					† 1855.

Fülöp gyermekei:

Luiza.	Róbert
	† 1853.

Fülöp birja az iváncz i urodalmat Vas megyében, nejére mint fiusított leányra jutott Arad megyében a kerülösi, Fejér megyében a csöszi és pötölei jószág.

A családnak I. József által 1725-ben nyert bárói czímere: négyfelé osztott paizs, melynek közepét koronás, farkát szájában tartó sárkány foglalja el, az ezáltal képezett kör kék udvarában két vörös

---

[1]) 1659. évi 122. törv. cz.

[2]) 1662. évi 26. törv. cz.

mező, egymással keresztbe helyezett könyöklő kar látszik, egy-egy arany halat (trutta) tartva, fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. (Ez,a Nadányi czimer, a báróságot szerzőknek anyjok báró Nadányi Zsófia czimeréből kölcsönözve.) A paizs 1. és 4. vörös udvarában ezüst egyszarvú, a 2. és 3-ik kék udvarban pedig kettős farkú arany-oroszlán hátulsó lábain ágaskodva látható. A paizs fölött bárói korona, azon két koronás sisak áll, a jobb oldaliból két fekete sasszárny között hegyével fölfelé pallós áll, rajta arany korona látszik; a baloldali sisak koronájából koronás grif emelkedik ki; első első ballábával lángoló bombát tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról áranykék. A paizsot telamonok gyanánt két fehér agár tartja, fejüket kiöltött nyelveikkel kifelé fordítva, nyakukon arany örv van. A czímer paizs alatt halvány rózsaszin szalagon „Candore et Fidelitate" jelszó olvasható. [1])

E czimertől a Sigray János által 1728-ban nyert bárói czímer csak igen kevéssé és annyiban külömbözik, hogy a paizs fölötti baloldali sisak koronáján szemközt két kettősfarkú oroszlán ágaskodik, a jobb oldali első jobb lábával pisztolyt, a másik, első bal lábával buzogányt tart, és a czímer alatt a jelszó és szalag hiányzanak. [2])

Sikátory család. A XV. században élt. Egyik tagja Sykáthori Demeter 1458-ban a Thímaryak adománylevelében királyi emberűl van megnevezve. [3])

Sikátoris család. Gömör vármegye nemes családai közé soroztatik. [4])

Sike család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai között áll. [5])

Siketh család. Szatmár és Zemplin megyék nemesei között találjuk nevét. [6])

Szatmár megyében Siketh György megyei tiszti főügyész 1746-tól 1765-ig, egyszersmind 1746-ben a szegények ügyvéde. [7])

Siklóczy család. Ugocsa vármegye nemes családa, melyből

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XI
[2]) Ugyan ott és Collect. herald p. 116.
[3]) Kaprinai, Dipl. II. 201.
[4]) Bartholomaeides C. Gömör p. 145.
[5]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 117
[6]) Ugyan ott 117.
[7]) Szirmay, Szatmár várm. I. 188.

Mihály e század elején Tivadarfalva közbirtokosai között foglal helyet. [1])

Siklódy család. Erdélyi Gyergyó székbeli székely család, melyből Siklódi Balás, Péter és idősb János 1646. jan. 5-én kaptak Rákóczy I. Györgytől pixidariusi levelet. [2])

Ennél régiebb a gálfalvi Siklódy család, melyből György 1579-ben mind Eölöcz nemben, Sepröd ágban, mind a Medgyes nemben és Kürt ágban primipilus volt. [3])

1750. körül Siklódy Ferencznek neje zsákodi K. Horváth Apollónia volt.

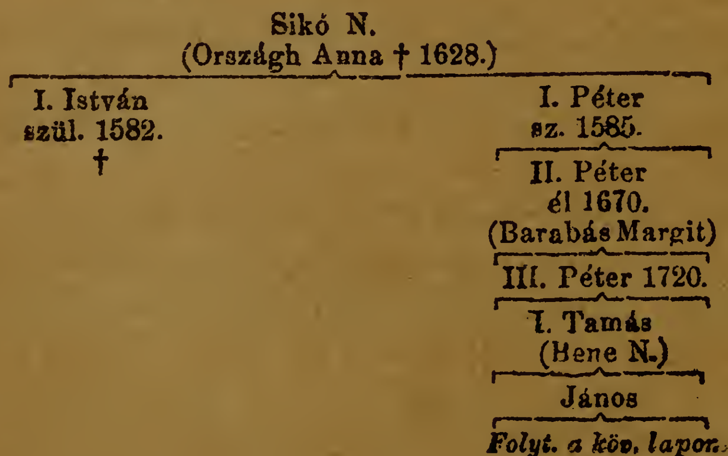
Siklóssy család. Somogy vármegye nemes családai közé tartozik. Közülök Siklóssy József azon megyének 1825—1833-ben főszolgabirája, Mátyás 1825-ben alszolgabirája, Viktor 1825—30-ban főügyésze volt.

Tán e család elődei közül való azon Siklósy (vagy Sziklósy) Mihály, ki 1522-ben Luther tanait Sátor-A.-Ujhelyben kezdé terjeszteni. [4])

Sikó család. (Bölöni) Háromszéki székely nemes család. A czimereslevelet Sikó István és Péter testvérek váltották 1661. apr. 25-én.

Czímerök a paizs égszinű udvarában fehér galamb, mely csőrében borostyánt tart.

A nemzékrend [5]) következő :

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Szirmay, Cottus Ugocsa, 126.

[2]) Ns. székely nemzet Constitutiója 96.

[3]) Ugyan ott 272.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 57—58.

[5]) Kővári, Erdély nev. családai 223—224. l.

János, *ki az előbbi lapon.*
András 1770.

I. István † 1834. ügyvéd (Fejérvári Klára) | János. | IV. Péter 1794.

IV. Péter: János. Péter. Sándor. Mihály. Tamás. Ferencz.

I. István: II. István † 1857. kir. táblai ülnök (Farkas Anna)

II. István: Miklós festő (Fülöp Róza) | Lajos (Gyulai Erzse) | Anna (Kénosi J. Istv. Bónis Fer.)

Miklós: Kálmán. | Árpád.

A táblán állók közül IV. P é t e r — ha nem csalódunk — 1794-ben Sepsi Szent-Györgyön városi tanácsnok.

I. I s t v á n 1794—1815-ben kir. táblai, guberniális ügyvéd és szegények ügyvéde és unitárius egyházi ülnök volt. Fia

II. I s t v á n kir. táblai ülnök, meghalt 1851-ben. Fia M i k l ó s festészeti hajlamát követve, 1845-ben Münchenben akademiai festői oklevelet nyert. Jelenleg — mint Kővári írja — aquarellben Erdély legjobb arczfestője.

Sile család. Közülök Sile-P é t e r 1677-ben Ugocsa vármegye rendsz. esküdtje volt. [1])

Silling család. (Kaczanovai) Közülök J ó z s e f 1848-ban Erdélyben Torda városi főjegyző.

Silló család. Csikszéki székely eredetü; közülök B a l á s azon széknél 1837-ban ajtónálló; P é t e r Sz. Ferencz-rendi szerzetes 1848-ban.

Valószinüleg e család ivadéka M i k l ó s, drágiai birtokos Belső-Szolnok megyében.

Sillobod család. De Sillobod A n d r á s és fiai J á n o s és M i h á l y 1759-ben Mária-Terézia királyasszonytól kaptak czímeres nemes levelet. [2])

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvarban hármas magas zöld hegyek közül a középsőn egyfejü fekete sas áll, kiterjesztett szárnyakkal, és kiöltött piros nyelvvel, balfelé fordúlva; a paizs baloldali kék udvarában szintén hármas hegyek közül a két szélsőn hátulsó lábaival arany oroszlán kivont kardot tartva. A paizs

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa 60.

[2]) Collect. herald. nro. 23.

fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Sillye család. Sillye János 1811-ben iratott az Arad vármegyei nemesek sorába. [1]) Tán ennek a fia Gábor, ki szül. Hajdú-Böszörményben 1818. mart. 21-én, h. ügyvéd, és Hajdú kerületi főkapitány 1861-ben; irt folyóiratokban is. Neje Szpivák leány, gyermekei Béla, Jenő és Etelka, unokaöcscse Gábor.

A család „Hadházi" előnevet használ.

Silyey család. Ugocsa megyében e század elején Sillyey Miklós-t Forgolány helység közbirtokosai között találjuk. [2])

Silvester család. Erdélyben a székely földön ismert családnév, mely némelykor Serestély-nek is iratott.

Ismeretes e néven Sylvester János, a bibliai uj-szövetség forditója és magyar nyelvtan irója a XVI. század első feléből, kit Erdősi-nek is neveznek. Ez Sinyér-várallyán Szatmár megyében született nemes és birtokos szüléktől. 1526-ban a krakói egyetemben tanúlt. 1539-ben már grammatica-ját adta ki. Nem sokára ezután a bécsi egyetemben tanár lett. Élt még 1554-ben is. Nös volt, és gyermekei maradtak. [3])

Silvester család. (Tarcsafalvi) Udvarhelyszéki család; fészke azon székben Tarcsafalva. Közülök György Kolozsvárott volt unitarius pap, és hittan tanára. Meghalt 1828-ban. Özvegye Frank-Kis Zsuzsanna; leányai Zsuzsi Koronka Antal toroczkói unitarius lelkészné, Jozéfa Misz Józsefné, és Karolina Csulák Dániel ügyvéd neje.

Silvester család. (Komollói) melyből Dénes ügyvéd és törvénytanár a székely-udvarhelyi ref. föiskolában 1843. körül. Dávid ügyvéd Hároszéken.

Silvestér (vagy Sylvester) család-néven még több birtokost találunk Erdélyben, kiknek családi származásukat nem ismerjük, ilyenek Mózses Doboka megyében 1809-ben itélő biró.

József buzdi, máagi, kápolnai birtokos Alsó-Fejér megyében.

János m.-fülpesi, idecspataki és Torda megyében több helyen birtokos.

Antal m.-dátosi birtokos Torda megyében stb.

---

[1]) Arad várm. jegyzökönyv 1811. évi 103. sz.

[2]) Szirmay, Cottus Ugocsa p. 129

[3]) Toldy For. A magyar költészet kézi-könyve I. 41—42. V. ö. Révész Imre, Erdősi János, magyar protestans Reformátor. Debreczen 1859

Egyébiránt a székelységnél egy nemnek (genus) is volt neve Sylvester, továbbá egy Sylvester leány 1450. közül szent-tamási Lázár Bálintné volt.

A XVI. században 1575-ben éltek kibédi Silvester Miklós, Silvester János, a Eölöcz nemből, Seprőd ágból, Silvester András a Jenő nemből, Szomorú ágból, és nevezett nemes Sylvester Miklósnak neje Apoldy Márta, a Medgyes nemből, Kürt ágból primipilaris jószágot birtak Marosszékben Kibéden. [1])

Silzl család. Silzl János-Pál 1713-ban III. Károly királytól kapta czimeres nemeslevelét. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó arany grif, szájában zöld ágat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén olyan grif emelkedik ki, szájában zöld ágat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szilcz néven valószinüleg e családot találjuk Szabolcs megyében, hol Lajos 1838—1841-ig tiszti alügyész, 1844—től 1848-ig főszolgabiró volt.

Ferencz 1839—1847-ig rendszerinti esküdt ugyan ott.

Sima család. Arad megyében Sima Gábor és fia Márton 1823-ban a nemesi lajstromba irattak. [3])

Simándy család. A XVI. században élt Simándy Péter, 1559-ben a följebbezési törvényszék biráinak egyike volt; [4]) ő, vagy fia, volt azon Péter, ki 1588-ban Vratistye helységet kapja kir. adományban és abba beiktattatik, „de Vratistye“ irván előnevét. Ugy látszik, ezen helység alatt Trencsin megyei Vrtizser helység értendő. Simándy Péternek leánya volt Anna, Izdenczy Péterné, kinek leány utódai Madocsányi, Apponyi, Festetich, Takács stb. családbeliek. Vratistyei részüket a Takács család eladta Kőszeghyeknek. A Madocsányiak eladták Sándor Albertnak, ennek utódai átruházták Majthényiakra, ezektől 1755-ben Sirchich István váltotta magához.

Trencsin megyében Simándy nevü nemes család 1688-ban székelt Horenicsen. [5]) Pozsony megyében Simándy György 1776. évben főszolgabiró volt.

Írták nevöket Symándy-nak is, *olv. többet rólok Symándy alatt.*

---

[1]) A nemes székely nemz. Constitut. 260—263.

[2]) Collect herald. nro. 664.

[3]) Arad megyei jegyzőkönyv. 1823. évi 1056. sz.

[4]) 1559. évi 38. törv. cz.

[5]) Szontagh Dán közlése.

Zemplin megyében Simándy János 1626-ban s.-pataki tanár, 1630-ban ujhelyi reform. lelkész; [1]) István 1709-ben lett pataki tanár, meghalt pestisben 1710-ben. [2])

Erdélyben Simándy István 1635—1651-ig erdély püspök, egyszersmind leleszi prépost. [3])

Doboka vármegyében Simándy Lajos 1837. körül törvényszéki ülnök volt; tán ennek rokona S. Gergely, Torda városánál irnok 1845-ben.

Simay család. Békes vármegyében Endrödhöz közel fekszik Sima nevezetü puszta, hajdan a Simay nevü nemzetség birtoka; még 1456-ban élt és e pusztát valószinüleg birta azon Békes megyei előkelő nemes, Simay Gergely, ki a Hunyadiak részére kelt királyi adomány levélben igtató király emberül neveztetik meg. [4])

Háromszáz évvel később Erdélyben Számos-Ujvárott egy örmény eredetü magyar nemes család tünik fel, melyből Simai Lukács és Salamon testvér atyafiak és kereskedők Mária-Terézia királyasszonytól 1760. évi május 26-án Bécsben kelt czímeres nemes levélben magyar nemességre emeltettek; [5]) és czimeres levelök Belső-Szolnok vármegyében 1760. évi octob. 6-kán tartott közgyülésen kihirdettetett.

A család czímere vizirányosan két felé osztott paizs, a felső vörös udvarban két fehér galamb egymással szemközt áll, csőreikben arany olajágat tartva; az alsó kék udvarban vörös fedelü egyház áll, tornyával, mely alatt az íves bejárás látható, jobb felé fordítva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny látható. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. [6])

A családfa [7]) következő:

Simai N.

I. Lukács 1760. (Hankovics Mária)			I. Salamon 1760. (Paszakász Hiripsina)
I. Márton 1794. sz. ujvári népszószólló (Gáspár Kata)	I. Gergely 1794. 1815. sz. ujvári zenator.	II. Lukács m. vásárhelyi tanár 1794.	*Folyt. a köv. lapon.*

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 214. 254.

[2]) Ugyan ott 217.

[3]) Pray, Hierarchia II. 279. Szereday Series Epp. Transylv. 217.

[4]) Telcki, Hunyadiak kora X 496

[5]) Collect. herald.

[6]) Adami Scuta gentil. tomo. XI.

[7]) Mogyoróssy János közl.

I. Salamon, *ki az előbbi lapon.*
1760.
(Paszakász Fliripsina)

I. Miklós. — Ferencz Adeodat sz. 1750. — I. Kajetán. — III. Lukács Joachim sz. 1752. † 1817. N. Váradon (Pertik Rebeka) — I. Ignácz Simeon sz. 1755. — Teodor Kristóf sz. 1760. — II. Márton. János sz. 1768. — Teréz. — Róza. — Anna. — Mária. — Klára.

III. Lukács Joachim és Pertik Rebeka gyermekei:

II. Salamon sz. 1787. (Rottenstein Anna) — II. Kajetán sz. 1790. † 1846. Békesi alispán (Stummer Fáni) — II Miklós sz. 1794. † 1835. — I. Antal sz. 1798. † 1833. — Margit sz. 1801. † 1832. — II. Ignász sz. 1805. † 1857. — II. Kristóf sz. Gyulán 1806. (Majer Teréz)

II. Kristóf és Majer Teréz gyermekei: Ágoston † 1839. honvéd (Bradács Mária) — Ede sz. 1840.

Ágoston és Bradács Mária gyermeke: Paulina.

II. Salamon és Rottenstein Anna gyermekei:

IV. Lukács sz. 1816. katona. (Gálbory Róza) — Gergely sz. 1818. (Lázár Mina) — II. Antal sz. 1820. † 1849. honvéd — Lajos sz. 1824. honvéd (Picha Karolina) — III. Ignácz sz. 1826. — Károly honvéd † — László sz. 1830. honvéd.

Lajos és Picha Karolina gyermeke: Frigyes sz. 1861.

I. Lukács ágán I. M á r t o n 1794-ben Számos-Ujvár sz. kir. város alnépszószólója, I. G e r g e l y 1794—1815-ben ott városi tanácsnok, II. Lukács 1794-ben m. vásárhelyi gymnasiumi tanár. L u k á c s Számos-Ujvárott esperes és lelkész 1837. körül. T ó d o r ugyan ott tanácsos, ifj. Gergely, M á r t o n, J á n o s, szintén ott hivatalnokok 1848-ban. M i k l ó s, L u k á c s birtokosok, ez utóbbinak neje báró Győrffy Jozéfa.

I. Salamonnak ága Magyarországba Békes megyébe szakadt, hol fiai: I. M i k l ó s, F e r e n c z - A d e o d a t, I. K r i s t ó f - T e o d o r, — III. L u k á c s - J o a c h i m; és II. M á r t o n - J á n o s Gyulán lakozottak, és I. I g n á c z szent tamási ispán 1792-ben, III. Lukács-Joachimnak pedig Pertik Hiripsina-Rebeka nejétől (ki 1859-ben Békes-Csabán kora 94. évében halt meg) fiai: II. S a l a m o n, II. K a j é t á n, II. M i k l ó s, I. A n t a l, II. I g n á c z és II. K r i s t ó f 1825 ben hirdetteték ki nemességöket Békes megyében.

[1]) Békes megyei jegyzőkönyv 628. sz.

[2]) Ugyanott 1825. évi 110. sz. a. 1828-ban 1815. szám alatt II. M i k l ó s maga személyére ismét vett ki nemesi bizonyitványt.

Legnevezetesebb tagja volt a családnak II. Kajétán Békes megyének már 1816-ban rendszerinti esküdtje, majd al-, utóbb 1835-től 1840. évi nov. 23-ig főszolgabirája, 1843. jul. 3-ától első alispánja 1846-ig, mely évben meg is halt. Utódai nem maradtak.

Nem e családhoz tartozott — úgy látszik — azon Simai Kristóf kegyes rendi szerzetes, ki Komáromban született 1742-ben, ki mint iró és m. akademiai tag irodalmi munkásságáról ismeretes. Meghalt 1833-ban jul. 14. Körmöczbányán kora 91. évében. [1])

Simény család. (Sárdi). Régi székely nemzetség, melynek neve Simény, Semén, Semien alakban fordúl elő; prédikatumot is többfélét viseltek; igy de Sz.-Király, de Homorod-Sz.-Márton, de Kadács, de Sárd és de Somlyó.

Legrégibb, kiről emlékeink vannak, szent-királyi Semien István, 1409-ben Maros-szék szószóllója. [2])

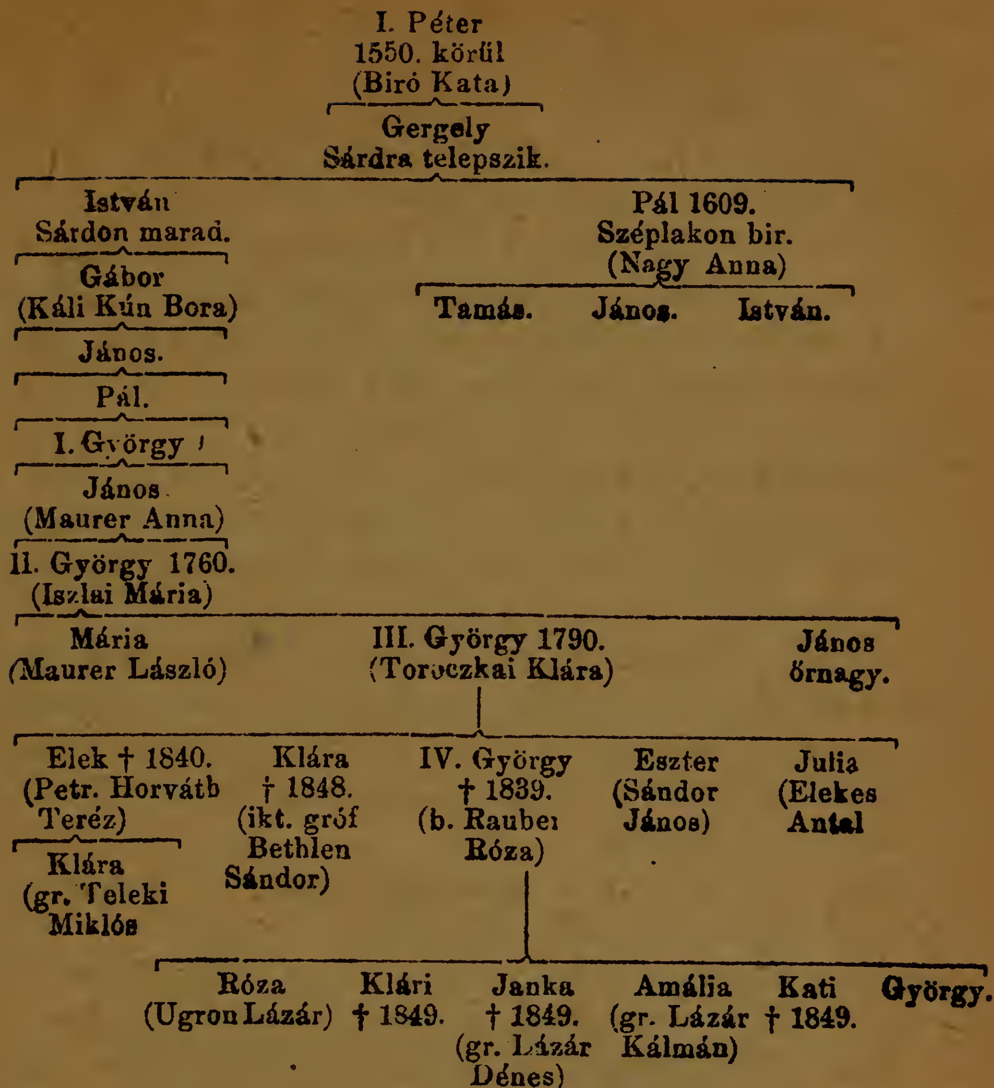
1537-ben Simén Gergely Udvarhely székről zsoldos hadat visz Munkács alá.

Legrégibb fészke a Simény családnak Fancsali kutatásai szerint [3]) Homoród-Szent-Márton, hova Simény I. Péter házasodott 1550. táján, elvévén onnan Biró Katát. Ennek fia Gergely a Nagy-Küküllő melletti Sárd-ra telepedik, honnan ismét a család egy ága előnevét irja. Gergelynek két fia maradt: István és Pál, amaz Sárdon marad és törzse lett a mai sárdi Simény család-ivadéknak; testvére Pál pedig elveszi Nagy Annát, azzal kapják a széplaki részbirtokot, melyet a Horváth családdal 1609-ben osztanak el. Ezen Pálnak fiai Tamás, János és István a széplaki ágat terjeszték, melynek azonban teljes nemzékrendét napjainkig nem birjuk; úgy kell lenni, hogy ebből származott legyen a solymosi ág is, (tán a nevezett három fiúk egyikétől) mert a széplaki ág megvaszakadtával a solymosi ág örökösödött a széplaki jószágban. A solymosi ág Elekben, és fiában Andrásban és ennek testvéreiben él. Ez ágból volt János. 1836. körül M. Vásárhelyi kir. táblai ügyvéd.

A családfa [4]) következő:

---

[1]) Magyar Irók. Életrajz gyüjt. 413.
[2]) Kállay, Székely nemzet 283.
[3]) Kővári Erdély nev. családai 224
[4]) Ugyan ott.

A családból kevesen viseltek hivatalt, legtöbben gazdáskodtak György (a III-ik) 1790-ben Küküllő megyei követ, 1794-ben Torda megyéből követ.

Elek (melyik ?) sárdi prédikátummal 1794-ben Küküllö megye alispánja, 1815-ben az unitár egyházi kormány ülnöke. György (a IV-ik) 1815-ben unitár egyházi ülnök. Ugyanekkor idősb Elek Küküllő megyei házi számvevő. [1])

János őrnagy ez, vagy másik János 1836-ban királyi hivatalos.

A családfa utolsó izén álló három fiatal szép hölgy 1849-ben a világosi katastrofa napján halt meg [2])

[1]) Ugy látszik innen, hogy III. Györgynek is volt testvére Elek nevezetű.

[2]) Szilágyi Sándor, Magyar nők könyve. Pest, 1852.

László Homoród-sz.-mártoni előnévvel, 1794—1815-ben kir kormányszéki irnok és hites jegyző.

Lajos előnév nélkül, tán szintén e családból, 1815-ban Kolosvárott harminczadi irnok, utóbb 1845-ben brassói ellenőr. Károly a 31. gy. ezredben főhadnagy 1863-ban.

Más ágból, vagy más családból származott kadácsi Semén Miklós, 1606—1607-ben Udvarhelyszék alkirálybirája; kinek leánya Klára Kadicsfalvi Török Gáspár neje volt 1640. körül. — Ugyan csak Kadácsi előnévvel Semén József 1837. körül ügyvéd Hunyad megyében.

Siményfalvy család. (Siményfalvi) Közülök János egyike 1763-ban a székelyek részéről azon bizottságnak, mely fő kormány székileg az állandó törvényszékek felállítása iránt munkálkodott. 1815-ben élt Mózses.

Tán ugyan e család ivadéka Siményfalvi Antal, kinek Szabadkai Kis Teréziától gyermekei: János Küküllő megyében 1848-ban adó iró biztos, Antal, Miklós, Anna Miske Imréné és Teréz tordai Fleischmann Dávidné. Ezek egyik nagynénjök volt Krisztina, Ugron Pálné 1813. körül.

Szintén e családból származhatott Siményfalvi Sámuel, felső rákosi unitár lelkész, ki 1862. sept. 18-án halt meg. [2])

Simeonovics család. Simeonovics Fülöp 1760-ban Mária-Terézia királyasszonytól kapta czímeres nemes levelét. [3])

Czímere függőlegesen két felé osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvar baloldalából kétfejű, vörös koronás, vörös csőrű és lábú fekete sasnak-féle test része látható kiterjesztett szárnyakkal, lába karamaival zöld koszorút tartva; a baloldali kék udvart vízirányban ezüst pólya két részre osztja, alatta és fölötte egy-egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával arany markolatú kivont pallós hegyén török fejet tartva. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról aranykék. [4])

Simig család. Simig Péter 1798-ban I. Ferencz király által emeltetett czímeres nemességre.

Czímere négy felé osztott paizs, egy, alsó ékbe végződő ötödik ezüst udvarral, melyben hármas zöld halom közül a középsőn arany

---

[1]) Kállay. Székely nemzet. 283.

[2]) Török Antal közlése.

[3]) Collect. herald. nro. 105.

[4]) Adami, Scuta gentil. tomo. XI.

koronából kék oroszlán emelkedik ki, nyakán fehér szalaggal, első lábaival bőség szarvból virághalmazt ontva. A paizs 1. és 4. kék udvarában két ezüst fodros szelemen között fehér agár (vagy e féle álat) fut. A paizs fölötti sisak koronájából kék magyar ruhás, panyokásan felöltött vitéz mentében emelkedik ki, fején prémes vörös kalpag, fehér kócsag tollakkal, jobbjában kivont kardot tartva; két felől két kiterjesztett vörös sasszárny között, melyeken vízirányban két fodros ezüst szeleszelemen vonúl át. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös. [1])

Simigh József Tolna megyében 1842-ben katonai biztos.

Károly 1846. vértes ezr. cs. kir. hadnagy.

Simkó család. Trencsin vármegye nemesi lajstromai szerint 1688-ban Horeniczen lakott ily nevü család. [2])

Simó család. (K. Solymosi és Farczádi) Régi székely család. Ősi fészke Udvarhelyszékben előbb Béta, majd Kis-Solymos, és utóbb Farczád helység, mely két utóbbi helységről előnevét irja. Első ismert törzse Simó Ferencz 1570-ben a solymosi és bétai jószágokra uj adományt [3]) nyert. Már ennek másod-unokájánál II. Jánosnál két ágra szakadt a család, legalább ez idő óta az egyik kiválóbb ág

farczádi előnevet vett fel. Ez úgy történt, hogy nevezett II. János, ki mint lovas tiszt tatár fogságba került és abból 1650-ben megszabadúlt, 1656-ban a bétai jószágot felsőbb jóváhagyás mellett farczádi Lázár Istvánnak a farczádi jószágért elcserélte. E János 1661-ben jelen volt a nagyszöllősi csatában, hol Kemény János elesett. Ennek

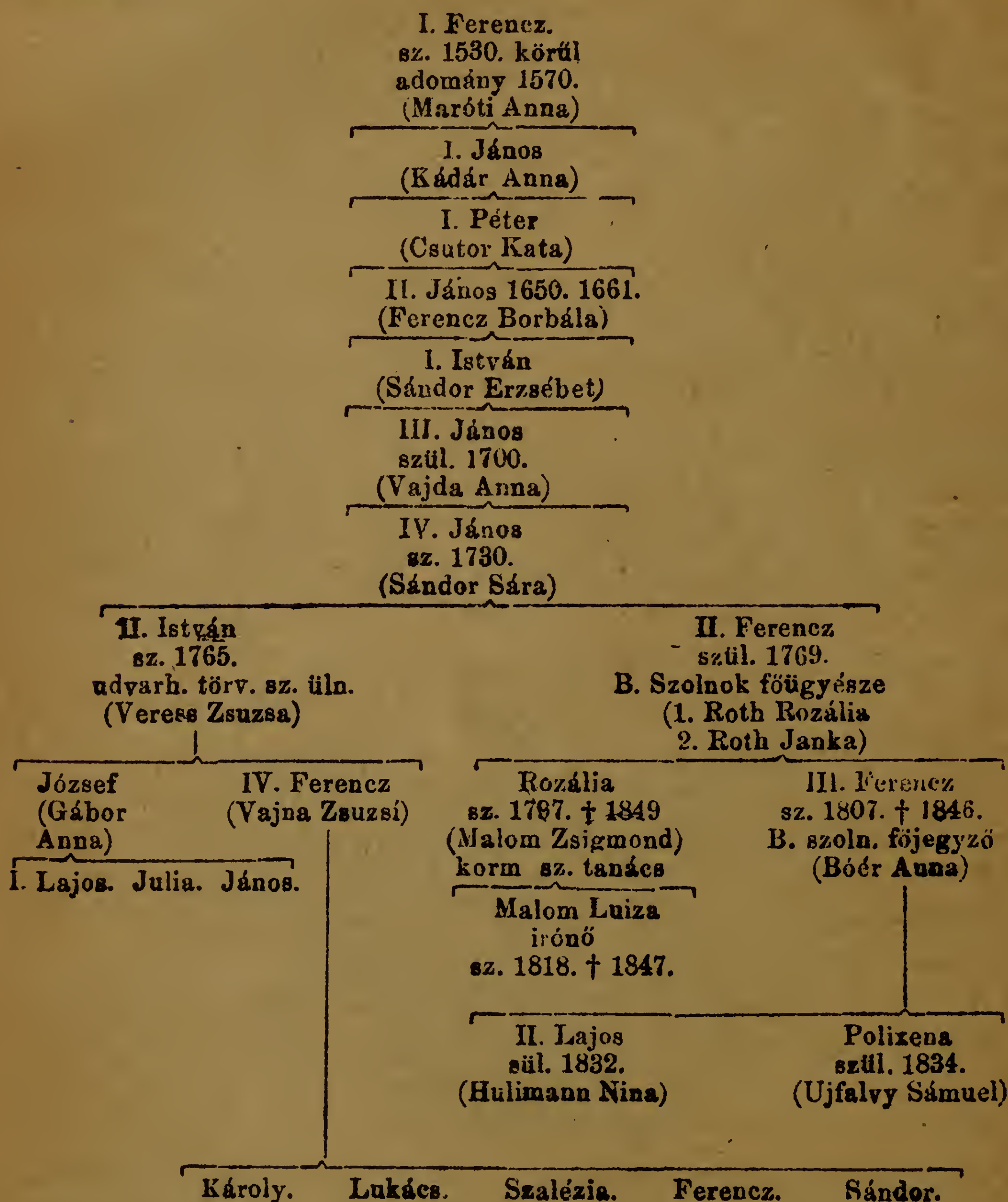
[1]) Adami Scuta gentil. t. no XI.

[2]) Szontagh Dániel közl.

[3]) Családi okmány szerint.

másod unokájánál IV. Jánosnál a farczádi ág is két ágra szakadt, melyből a farczádi Simó-k mai nemzedéke származik.

A családfa I. Ferencztől kezdve a farczádi előnévvel élő ágon következő

IV. Jánosnak egyik fia II. István 1815. év előtt s körül Udvarhelyszék valós. törvényszéki ülnöke. Fia- és unokái a táblán láthatók. Testvére

II. Ferencz ősi birtokát megtartva, Belső-Szolnok megyébe telepedett, kol 1815. körül megyei főügyész volt. Fia III. Ferencz

(lak. Orosz-mezőn) 1848. elött Belső Szolnok megyének volt főjegyzője és úriszéki birája. Gyermekei a táblán állnak. Ennek nővére volt Rozália, Malom Zsigmond kormányszéki tanácsos neje, anyja Malom Luizá-nak, (szül. 1818+1847.) az ismeretes iró és költőnőnek, kinek szépirodalmi lapokban megjelent és kiadatlan müveit rokona, a táblázaton álló Simó II. Lajos szándékozik ki adni.

A farczádi Simó család czimere — mint föntebb a metszvény is ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren nyugvó arany korona, melyen pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva; fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti koronán az előbbihez hasonló kar karddal látható. Foszladèk jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család kis-solymosi ágából András 1794-ben Sz. Udvarhely város tanácsnoka, Ferencz ugyan akkor Udvarhelyszék főügyésze volt. Továbbá Pál 1815-ben gubernialis és kir. ügyigazgatósági ügyész; 1847-ben Ferencz ügyvéd Udvarhelyszékben, egyszersmind kamarai ügyész; másik Ferencz kormányszéki irnok. Pál Udvarhely város aljegyzője és árvaszéki actuariusa. Károly özvegye Vinkler Antonia, kitől szül. Ferencz és Luiza·

Nevezetes tagja ez ágnak Simó Ferencz Sz. Udvarhelyi születésü festész, ki Bécsben öt évig tanulta e müvészetet és 1826-tól mint arczképfestő a kapósabbak közé tartozott. [1]) Gyerm. József és Ágnes. Mind ezek kis-solymosi előnevet használtak és használnak.

Ugyan ezek közé tartozik még kis-solymosi Simó György, ki Udvarhelyszéktől 1833. febr. 11-én kelt nemesi bizonyitványát Krassó vármegyében akkori lakhelyén azon évi april. 29-én kihirdetteté, ott azonban most már családja nem létez.

Ugyan e családhoz számíthatjuk, habár ismét egy más ágból eredhetett, azon Simó Andrást, ki Udvarhely szék börtön őre volt.

Simon család. (Felső-öri). Vas vármegyei nemes család, egyike azon hatvannégy nemzetségnek, melyek Rudolf királytól 1582-ben Felső-Őr helységre uj adományt vittek. *Lásd Zámbó cs.*

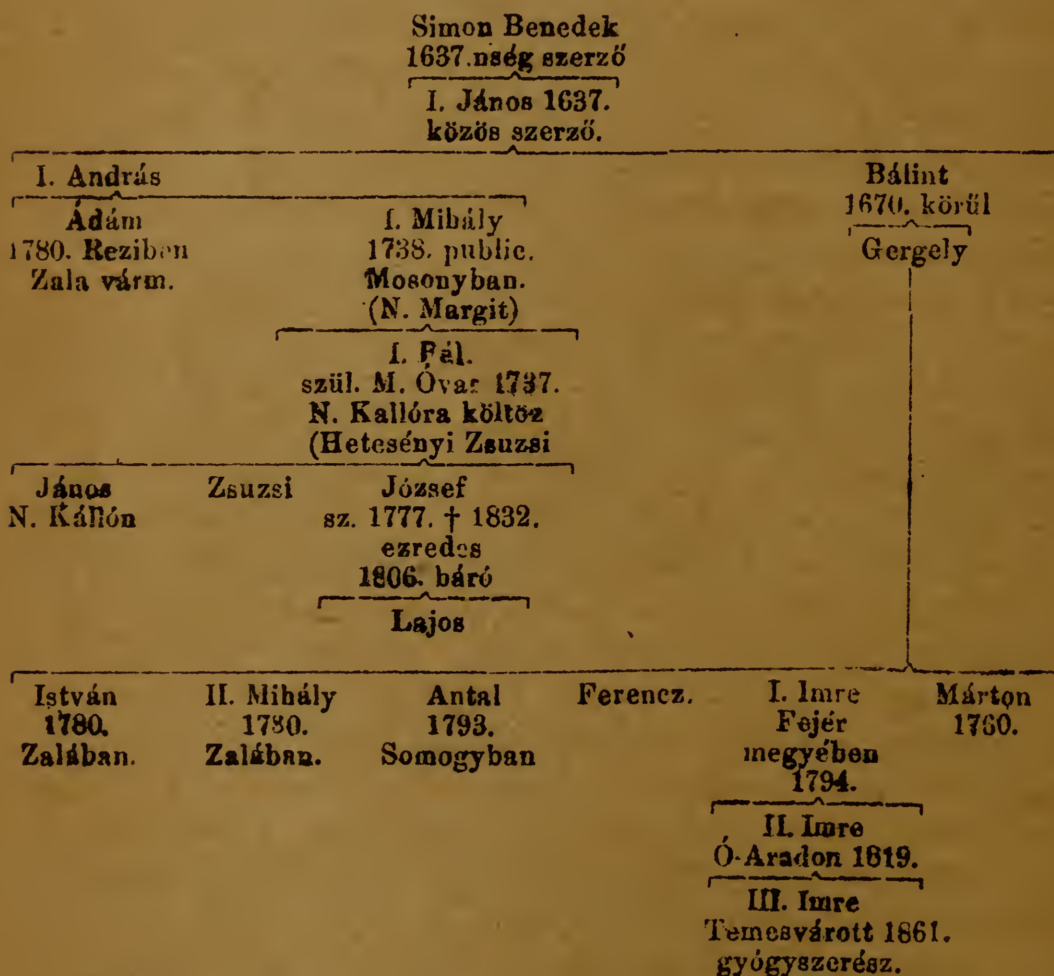
Simon család. (Máskép Barbácsy) Mosony megyei és innen több megyékbe terjedt czímerleveles nemes család. Törzse Simon máskép Barbácsy Benedek, ki fiával I. Jánossal együtt III. Ferdinand királytól 1637. évi dec. 24-én czímeres nemes levelet nyert, mely a következő

[1]) Tudományos Gyüjt. 1827. VI. köt. 122.

évben Vas vármegyében Szombathelyen sz. György vitéz és vértanú ünnepe utáni második férián kihirdettetett.

Nevezetes e család származási táblázata nem csak azért, mert a Dunántúli megyék egy nagy részébe elterjedt, de mert míg egyik ága az iparos pályán Arad megyébe és innen Temes megyébe szivárgott, addig egy másik ág Szabolcsba terjedvén, a haza egyik leghősebb katonáját termette, és báróságra emelkedett; a nélkül — mint én tudom — hogy a szét ágazott sarjadék egymás rokonságáról legkevesebbet is sejtett volna. [1])

A mennyire a közös törzstől Benedektől két ágnak mai napig való leszármazását tudjuk, az következő:

[1]) A báró Simonyi nemzetség egy részről, és Temesvárra telepedett Simon Imre más részről közölvén velem leszármazási okmányaikat, és a nemesség szerzőtől eredt saját ágazatukat, a nélkül, hogy ama nemesség szerzőtől eredt egyéb ágakról tudomások lenne, abból látom, hogy a közös törzs utódai közös vérségükről ma már mit sem tudnak, a mit nemzedékenként történt szétköltözködésnél nem is csodálhatni.

A táblán álló I. Jánosnak fiai közül I. A n d r á s nemzé Ádámot, és I. M i h á l y t. Amaz Zala megyébe Rezibe szakadt.

I. M i h á l y Mosony vármegyében lakott, hol 1732. mart. 29-én, úgy az 1738. évi nemesi vizsgálatkor S i m o n másként B a r b á c s y néven ősatyjának Simon Benedeknek 1637-ben kelt czímeres nemes levele alapján nemességét igazolta. Egy fia P á l, (mert lehetett több is) M.-Óvárott született 1737. sept. 6-án, és Szabolcs megyébe Nagy-Kallóba költözött még gyermek korában, hol az akkori plebános és esperes Veszpréminél mint távoli rokonánál lakott, ott is nősült meg, elvévén feleségül Hetesényi Zsuzsánát, kivel J á n o s, Z s u z s á n a és J ó z s e f gyermekeit nemzé. Ez utóbbi J ó z s e f szül. N. Kallóban 1777. febr. 18-án. Fiatal korában katonai pályára lépvén, kiváló hősies érdemeiért ezredességig emelkedett, és mint a Mária Terézia katonai rend vitéze, 1806-ban b á r ó s á g o t nyert, a midőn egyszersmind ősi S i m o n nevéhez egy *y* betüt is kapván, neve irás szerint S i m o n y, kiejtés szerint pedig S i m o n y i v á változott. Róla *Lasd Simonyi* név alatt.

I. Jánosnak fia volt B á l i n t, ez nemzé G e r g e l y t, ki Fejér megyébe szakadt, ennek fiai II. M i h á l y, I s t v á n, G y ö r g y és J á n o s, kik Polgárdiban lakták és 1780. januar havában (11-ik—14-) ott nemességüket szintén a Simon Benedek által 1637-ben nyert czímeres nemes levélre alapítva igazolták. Testvérők M á r t o n, Patkán lakott, nevezett I s t v á n és II. M i h á l y Zala megyébe Rezibe szakadtak, Fejér megyétől 1780. dec. 7-én kapván nemesi bizonyítványt, azt 1794. sept. 6-án Zala megyében publicáltatták. Testvérők A n t a l, Somogy megyében Tábon lakott, és nemességet ott 1793-ban sept. 26-án hirdetteté ki. Még egy testvér lakott Zala megyében Reziben, S i m o n I. I m r e, ki ott szintén 1794-ben publicáltatott, ennek fia II. I m r e mint puska-míves szakadt Ó-Aradra, és Zala megyétől 1819-ben kiadott nemesi bizonyítványát Arad megye előtt 1820-ban hirleltette, fia III. I m r e mint gyógyszerész Temesvárra telepedett és ott 1841-ben hirdetteté ki kiváltságlevelét. Él jelenleg is.

Ezek szerint, azt hiszem nem csalódunk, ha, a Dunántúl nevezetesen Vas, Mosony, Soprony, Tolna, és Zala megyében élt és előnevet nem használt Simon-okat szintén e család ivadékainak tartjuk. Ilyenek az ismertebbek közül a következők:

P é t e r 1792-ben szombathelyi czimz. kanonok és csornai prépost.

József Mosony megyének 1825—1830-ban másod, és első al-jegyzője, 1831—36-ig katonai biztosa.

László Soprony vármegyének 1826—1836-ban másod, 1837-től első alispánja. Lakott Répcze-Szemerén. Tán fia Nep. János, ki 1830-ban tiszteletbeli, 1833-ban másod al-, 1840-ben tiszteletbeli, majd 1842-ben rendes főjegyzője, az $^{1843}/_4$ évi országgyülésen követe, 1845. évi sept. 11-től első alispánja volt. (Lak-Pinyén). 1852. Soprony cs. kir. megyei főnök.

István 1845-től Soprony vármegye számvevője.

Gábor 1821—1835. évben Zala vármegye alszolgabirája.

Mihály 1825-től Zala vármegye alszolgabirája, ujra meg vá-lasztva 1828. jun. 9-én is. — 1835-től — 1844.-évi jul. 11-ig fő szol-gabirája.

Pál Zala vármegyének 1841-től 1844. jul. 11-ig alszolgabirája.

János Zala megyének 1841-ben rendsz. esküdtje, 1844. jul. 11-től alszolgabirája, közben 1847. jun. 15. ismét megválasztva, egész 1849-ig.

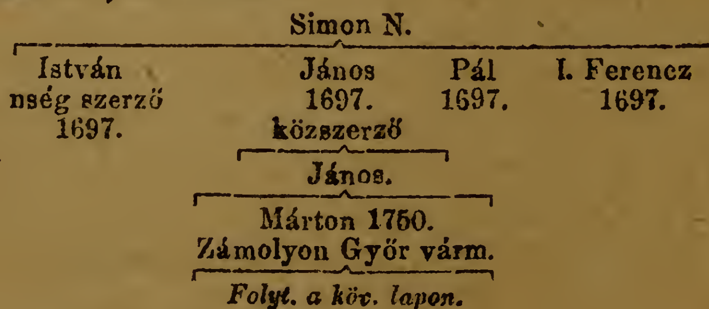
A család egyik ága a Barbácsy nevet használja, ez ágból Tolna megyében Antal (lak. Simontornyán) 1825—1827-ben fő adó-szedő, tán fia Elek 1844-től 1848-ig ugyan ott tiszti alügyész.

Valószinüleg ezen Tolna megyei ágból Simon Ferencz Tolna megyétől 1825. mart. 5-én kivett nemesi bizonyítványát lakta-helyén Krassó vármegyében 1826. april. 10-én kihirdetté.

Simon család. Győr vármegyei nemes család. Alapitója Simon István, ki 1697. évi junius 25-én Laxenburgban kelt czímeres nemes levélben I. Lipót király által testvéreivel Simon János, Pál és Ferenczczel együtt megnemesítettek.

Czímerők a paizs kék udvarában hármas zöld dombon hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első ballábával három búza ka-lászt tartva. Foszladék jobról aranykék, balról ezüstvörös.

A családfa [1]) következő:

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Családi közlés Stummer György által.

Márton 1750., *ki az előbbi lpvon.*
Zámolyon Győr várm.

II. Ferencz 1781.

III. Ferencz † 1830.
Szapon Győr várm.
(Takács Éva)

András
† Szap helységben

Mihály
lak. Fel-Bakán
Pozsony várm. 1862.
(Nagy Rozália.)

Francziska. Péter. Antal. Janka. Eszter.

A család ez ága nagyobbára honn gazdáskodott; III. Ferencznek fia András és Mihály Győr vármegyétől 1846. évi julius 8-án vettek ki nemességökről bizonyítványt, mint Szap helységbeli lakosok. Nevezett Mihály a Csallóközbe Fel-Bakára tette lakását, és nejével Nagy Rozaliával a táblán látható családja van.

Lehet, hogy ezen család egy más ágából származott Simon János, 1792-ben Győr kerületi királyi ügy-igazgatósági ügyész; és tán János is, ugyan akkor Pécsett iskolai Igazgató.

Simon család. (Bethlenfalvi) Mária-Terézia királyaszonytól 1761-ben kapott czímeres nemes levelet.

Czímere a paizs kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó arany oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a balban arany iró-tollat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló oroszlán nöl ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [1])

A család elönevéről Bethlenfalvá-ról következtetve, Udvarhelyszéki székely eredetű.

Simon család. (Kis-Görgényi) Erdélyben is több Simon nevű család van, ilyen a k. görgényi elönevü, melyből Péter 1794-ben Kolos vármegye alszolgabirája volt.

Simon család. (Dézsfalvi) Küküllő vármegyei nemes család, azon megyében fekszik Dézsfalva, hol valószinüleg birtokoltak is

Közülök Mihály 1708-ban Bécsben az erdélyi udv. kanczellaria tanácsosa és registratora volt. János 1760-ban Dobokában birtokos, fia János ott törv. széki ülnök 1827-ben, neje gr. Kún Zsuzsi, fia Elek szolgabiró 1845. özvegye Keczeli Juliána.

Kristof 1794-ben az unitária egyház ülnöke, és Dobokában kir. dezma-szedő. József 1847-ben Küküllő megyei aljegyző. János Belső Szolnok vármegye alszolgabirája 1847.

A család czímere Mihálynak pecséte szerint a paizs kék udvará-

[1]) Adami Scuta gentil.

ban könyökbe meghajlott kar, kezével bárdot tartva, melynek jobbfelé néző hegyes fokán levágott török fej vérzik [1])

Simon család. (K. Polyáni) Háromszéki székely család, kiszármazva Fogaras vidékére is, hol Elek 1815-ben alszolgabiró volt. Tán ennek fia Elek 1847-ben kormányszéki ügyvéd és tán ugyan ez Elek Fogaras vidék aljegyzője 1847-ben. Most ügyvéd Kolosvárott; nejétől Brandt Rozaliától gyermekei: Róza Klein Frigyesné, Mária orvos Incze Istvánné, Elek és Kálmán.

Valószinüleg ebből eredt Simon András 1770-ben gyula-fejérvári czimzetes kanonok, háromszéki esperes, és polyáni plebános, továbbá Simon György is, 1794-ben Bardócz fiokszék főügyésze. És még valószinübben Pál 1794-ben Bereczk város jegyzője.

Simon család. (Cs. szent-királyi) Csikszéki székely, melyből József 1815-ben Al-Csikszék törvényszéki ülnöke.

Simon család. (Bibarczfalvi) köztülök 1847-ben János Hunyad vármegye főjegyzője, Ferencz ügyvéd ugyan ott és ugyan akkor. Fia József.

Simonchich család. Trencsin vármegyében az 1755. évi nemesi összeirásokban találjuk Simonchich Tamást, Istvánt, Jánost és Mihályt [2])

Pest megyében Simonchich János előbb al- és a pilisi járásban főszolgabiró, 1836. nov. 3-tól 1841. évi majus 3-ig másod alispán volt, utóbb kir. tanácsos és a pesti takarék pénztár Igazgatója; meghalt 1856. évi, julius 25-én, kora 73. évében.

Simonchich József (lak Tinyén) Pest megyének 1836—1841. rendszerinti esküdtje.

Simonchich Márton 1787-ben a kir. kamarai levéltárnál hivataltiszt.

Ily nevü család van Esztergam, Nyitra és Pest megyében.

A Simonchich — máskép Horváth családról olv. e munka V. köt. 159—160. lapjain.

Simonfalvai család. Alapitója Simonfalvay Menyhért 1742-ben III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét. [3])

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló

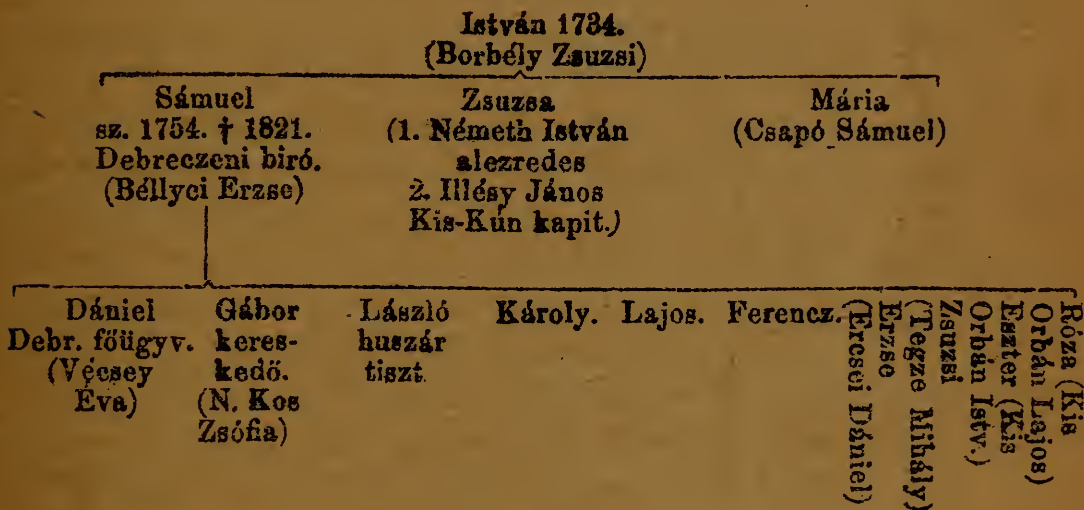
[1]) Hevenesi Mss. tomo XXV.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) Collect. Herald. nro. 710.

koronás arany grif, mely első jobb lábával kivont kardot, a ballal kinyílt fehér liliomot tart. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló grif emelkedik ki. Foszlányok jobbról aranykék balról ezüstvörös. [1])

Simonffy család. (Német-Ujfalvi) Közülök németujfalvi [2]) Simonffy István esküdt volt, kinek nejétől körösi Borbély Zsuzsánától fia Sámuel született Debreczenben 1754. octob. 12-én. — 1809-ben a Debreczen városa által állitott sereg ezredese, 1811-től pedig azon város főbirája volt. Meghalt 1821-ben [3]) Nejétől Béllyey Erzsébettől gyermekei:

1. Dániel, 1821-ben Debreczen város főügyvéde.
2. Gábor kereskedő.
2. László a Nádorhuszár ezredben hadnagy 1821-ben.
4. Károly. 5. Lajos. 6. Ferencz. 7. Erzsébet Ercsei Dániel debreczeni professor neje. 8. Zsuzsanna Tegze Mihály Szathmár-Némethi városi főjegyző neje. 9. Eszter Kis-Orbán Istvánné. 10. Rozália Kis-Orbán Lajos ügyvéd neje.

A családfa következő:

Tán e család ivadéka Simonffy Kálmán, az ismert zeneköltő is.

Trencsin vármegyében Simonffy nevü czímerleveles nemes család Horeniczen lakott, és e lakhelyöktől némely tagjai Horeniczky ne-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

[2]) Német-Ujfalu Somogy vármegyében fekszik, és Czindery László birja. Fényes Geogr. szótár IV. 236. lap.

[3]) L. Halotti elmélkedés. Szoboszlai Pap Istvántól Debreczen 1821. és Péczely József: „A valóságos nagy embernek képe" czimü halotti beszédeket.

vet vettek fel. 1750-ben a m. kir. helytartó tanács rendelete folytán Trencsin vármegye János ellen nemesség igazoló pert inditott.

A Trencsín megyei nemesi összeirások [1]) szerint 1748-ban Simonffy néven Horeniczen találjuk idősb Jánost, Györgyöt, ifj. Jánost, Istvánt, Andrást és fiát Ádámot egy másik Andrással és ifj. Györgygyel. Ekkor Trencsin városában lakott György nevezetü.

1768-ban Trencsin városában György és fiai Ádám és György székeltek.

1803-ban Ádám lakott Trencsín városában és 1837-ben ugyan ott ifj. Ádám.

Vág-Ujhelyen szintén lakozik ily nevü család, rokon-e a följebbiekkel? nem tudjuk.

Simonffy Jakab 1792-ben a pozsonyi kerületben kir. ügyész volt. Zemplin megyében szintén a nemesség sorába van irva a Simonffy család. [2])

Erdélyben a XV. század végéről ismeretes besenyői Simonffy Tamás és György, kik mint birtokos székelyek perelnek Barlabási Lukácscsal. [3])

Doboka megyében 1702-ben Simonffy család birtokolt Simontelkén. [4])

Az ujabb korban szárhegyi előnevü Simonffy család tünt fel, melyből István ügyvéd és 1847-ben m. vásárhelyi tanácsnok. Ennek tán vérsége János, 1848. körül kis-türkösi rom. kath. lelkész.

Simonovics család. Trencsin vármegye czimerleveles nemes családa. A megyei lajstromok szerint [5]) székhelye Ádamócz helység, hol 1715-ben János élt, 1748-ban ugyan ott András, 1768-ban ugyan ott István és fia Mátyás, továbbá Tamás és Mihály.

1803-ban Adamóczon laktak Mihálynak fiai Miklós és András, nem különben Mátyás és József.

1837-ben ugyan ott összeirattak Mátyásnak utódai, ugymint Gáspár, Károly és Lajos, továbbá András és fia János — végre József egyedül.

---

[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.
[3]) Kállay, Székely nemzet 284.
[4]) Hodor, Doboka várm. 224.
[5]) Szontagh Dan. közl.

Ettől tán külömböző Simonovics nemes család az, mely M. Terézia korában ily czímert nyert: a paizs függőlegesen két felé oszlik, a jobb oldali kék udvarban arany golyón darú áll, felemelt jobb lábával fehér kövecset tartva, a baloldali vörös udvarban arany oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz mindenben hasonló oroszlán emelkedik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Simonovics család. Simonovics János 1794-ben I. Ferencz királytól kapott czímeres nemes levelet.

Czímere a paizs kék udvarában jobbról balra részutosan vont három arany pólya. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig kék, félig arany, a másik félig arany, félig kék, egy arany csillag ragyog. Foszladék mindkét oldalról aranykék. [2])

Simonyi család. (Vitézvári, báró) Följebb a 194. lapon elé-adtuk származását a Simon másképBarbácsy Mosony megyei nemzetségnek, melyből Simon Pál, Szabolcs megyébe N. Kalló-ra szakadt. Itt született 1777-ben febr. 18-án Simon József, ki 13 éves korában magyar huszár ezredbe állván, rendkivül kitünő hadi merényei és érdemei által már mit a Blankenstein huszár ezredben főhadnagy 1802-ben M. Tereziarend vitéze és mint ilyen Ferencz császár és király által Bécsbe 1806. évi april 24-én a Mária Tereziarend szabályzatánál fogva birodalmi báróságra emeltetett. [3]) Ugyan ekkor nyert czímere következő:

A paizs függölegesen arany és vörös udvarra oszlik, az előtérben pánczélos, sisakos vitéz áll, jobb kezében kivont kardot, a balban levágott szerecseny fejet tarva. A paizson bárói korona, és azon ismét koronás sisak, melyen fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható. Foszladék mindkét oldalról aranyvörös. A paizst két oldalról telamonok gyanánt két pánczélos, sisakos vitéz tartja.

Simonyi József 1810-ben másod, 1812-ben első őrnagy, majd alezredes, 1813-ban pedig ezredes lett, és ugyan ez évben a Sz. György-vitéz rendet is megkapta stb. Vitézségéről, hadi jeles tetteiről, a török s főleg a franczia háborúk alatt nevezetes szerepléséről könyvet lehet beirni, azok elésorolása nem is e mü korlátolt körébe való. A béke

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

[2]) Ugyan ott.

[3]) Nagy Pál: Vitézvári báró Simonyi ezredes élete leirása. Pesten 1819. 99—106. lap.

idején ezrede Magyarországban feküdt, de a csendes időben már nem találta magát oly jól Simonyi és 1832. april. 25-én a szolgálatból végképen kilépett.

A bárósági diplomát magyar forditásban 1807-ben jun. 1-én Szabolcs vármegye levéltárába fogadta. Józsefnek egyetlen férfi örököse maradt Lajos báró, Arad megyében Vadászi helység stb. birtokosa, az 1861. évi országgyülésen Arad megye Jenő kerületi képviselője.

Simonyi család. (Simonyi és Varsányi) Bars vármegye legrégiebb gyökeres családainak egyike. Törzse Comes Simon de Wossian, (az az Varsány,) mely falu Hont megyében fekszik. E Simon élt a tatárjárás korában IV. Béla király alatt. Meghalt 1294. év előtt, a midőn már emberkort ért négy fia, úgymint I. Mihály Comes, Martonus (Márton) Jakov és I. Péter máskép Phylo Hont megyei Kér helységet 15 márka ezüstért vették meg, melyet nekiek Málási Simonnak [1]) fia az egyszemű Adorján Comes a maga és fiai László és Péter, úgy szintén testvére Simon nevében is az esztergami sz. Istvánegyház ispotályosainak keresztes conventje előtt a szavatoságot is magokra vállalván, bevallott. [2])

1408-ban Lenkus fiának Istvánnak fiai Zsigmond, Sándor és György és Simonyi Frank adomány mellett birt Csank és Kér birtokaik végett perelvén Lévai Cseh Péter ellen, Zsigmond király elutasítja a nádort és kir. személynököt ezen pernek elitélésére [3])

1411-ben Zsigmond király uj adományt ád Simonyi István fiainak Zsigmondnak, Sándornak és Györgynek, továbbá Simonyi Miklós fiának Franknak és Simonyi Imre fiának Miklósnak és Imrének az általok békességben birt Bars megyei Simonyi, Radobicza, Kis-Türe, Hont megyei Kereskény, Varsány és Krakó, Trencsin megyei Dobra, Szuha-pataka, és Nyitra megyei Novoj helységekre és pusztákra. [4])

1420-ban Lévai Cseh Péter még nem szünt meg a Simonyiak elleni perrel, ugyan azért ez évben Simonyi Istvánnak fia György testvérének Jánosnak [5]) is nevében, nem különben Imre fiainak

---

[1]) Comes Simon de Malus.

[2]) Fejér Cod. dipl. tomo VI. vol. 1. p. 283.

[3]) Ugyan ott tomo. X. vol. 4. p. 680.

[4]) Ugyan ott tomo. X vol. 5. p. 138.

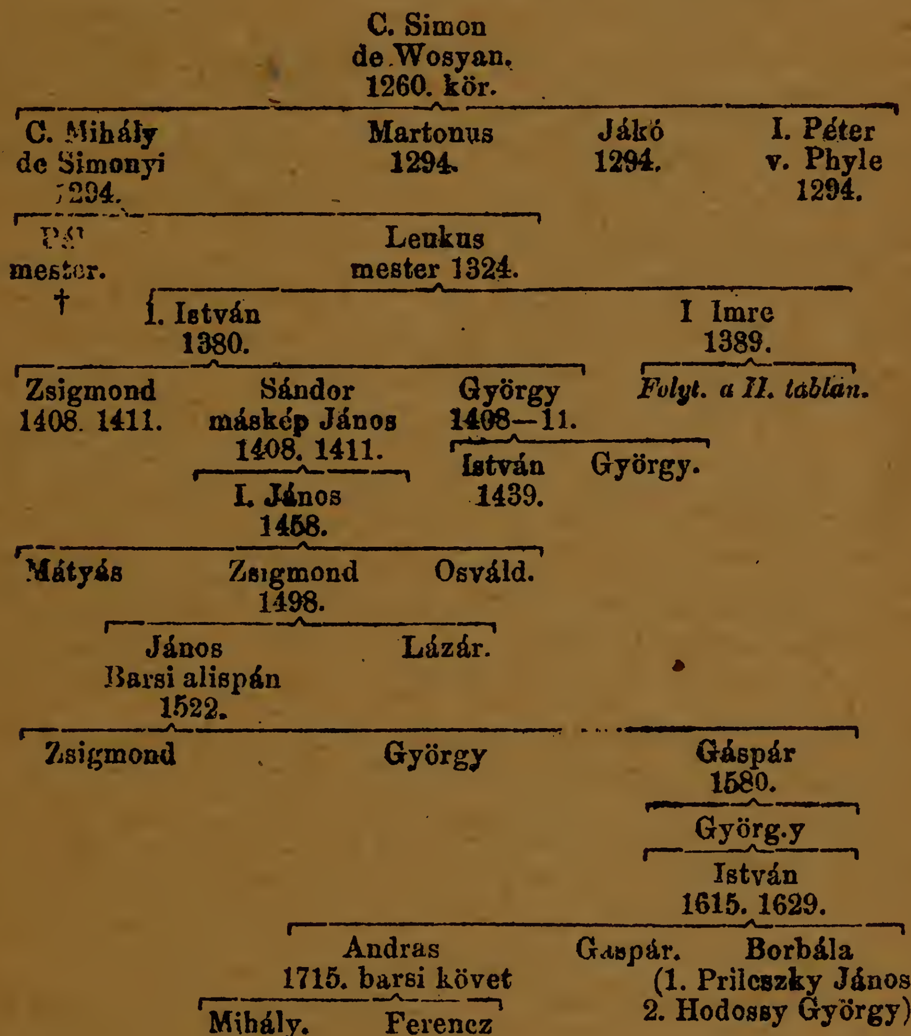
[5]) Ezt egy genealogia Sándorral egynek tartja, igy áll a táblázaton is, de aligha nem János negyedik (legifjabb) testvér volt, ki ágát fel is tartá.

Miklósnak és Imrének nevében Perényi Péter országbiró előtt tiltakoztak Lévai Cseh Péter és várnagya Setétkúthi András idézéseik ellen. [1])

1439-ben Simonyi Jánosnak fiai I s t v á n és G y ö r g y, Imrének fia I m r e, és Miklósnak fiai J á n o s és S n i c h a (?) a sághi convent előtt Lévai Cseh Péterrel és fiával Lászlóval Csank és Kér végett kiegyeztek. [2]) Ekkor már I s t v á n és G y ö r g y Lévai Cseh Péternek udvarnokai voltak.

A családfa Comes Simon de Vossian-tól következőleg [3]) sarjadzott le :

I. t á b l ai

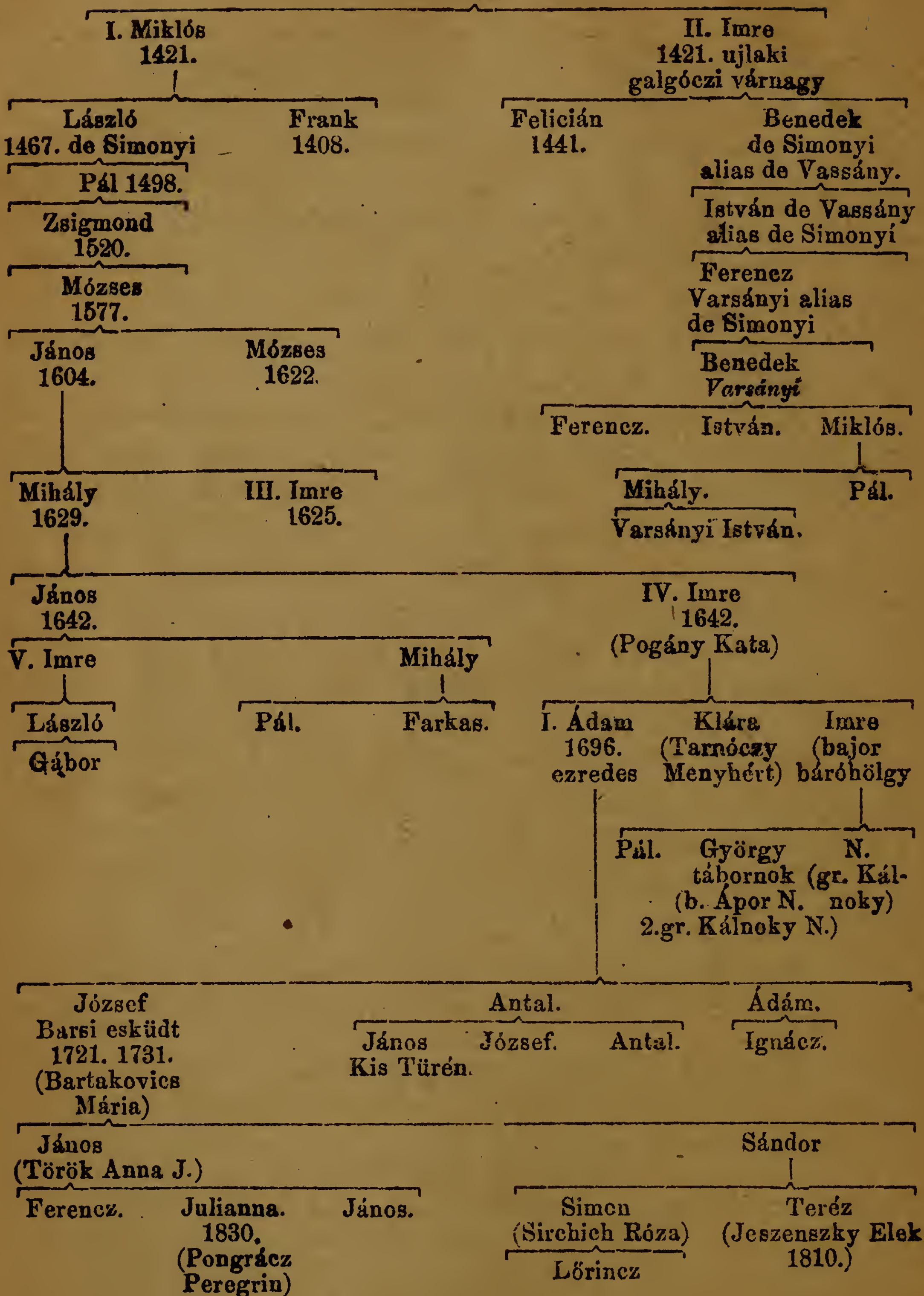

[1]) Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 6 p. 337.

[2]) Ugyan ott XI. 367.

[3]) Wagner Mss. tab. LIII. stb

II. tábla.

I. Imre, *ki az I. táblán.* 1389.
I. Miklós 1421.
II. Imre 1421. ujlaki galgóczi várnagy
László 1467. de Simonyi
Frank 1408.
Felicián 1441.
Benedek de Simonyi alias de Vassány.
Pál 1498.
István de Vassány alias de Simonyi
Zsigmond 1520.
Ferencz Varsányi alias de Simonyi
Mózses 1577.
Benedek *Varsányi*
János 1604.
Mózses 1622.
Ferencz.
István.
Miklós.
Mihály 1629.
III. Imre 1625.
Mihály.
Pál.
Varsányi István.
János 1642.
IV. Imre 1642. (Pogány Kata)
V. Imre
Mihály
László
Pál.
Farkas.
I. Ádam 1696. ezredes
Klára (Tarnóczy Menyhért)
Imre (bajor báróhölgy
Gábor
Pál.
György tábornok (b. Ápor N. 2.gr. Kálnoky N.)
N. (gr. Kál- noky)
József Barsi esküdt 1721. 1731. (Bartakovics Mária)
Antal.
Ádám.
János Kis Türén.
József.
Antal.
Ignácz.
János (Török Anna J.)
Sándor
Ferencz.
Julianna. 1830. (Pongrácz Peregrin)
János.
Simon (Sirchich Róza)
Teréz (Jeszenszky Elek 1810.)
Lőrincz

A nemzedéksort családi közlés hiányában nem tudjuk a mai nemzedékekig lehozni.

1422-ben Imre ujlaki, rakoczai és galgóczi várnagy Ujlaki László machói bán özvegyétől kusali Jakchy Annától hű szolgálataiért kapta Galgóczot, Pásztót és egyéb javakat [1]) beiratképen (inscriptionaliter). Ennek egyik fia

Felicián 1441-ben pallós jogot (gus gladii) kapott. [2])

Feliciánnak testvérétől Benedektől származott a Varsányi ág, vagy is a simonyi Varsányi család, melyből Miklós 1616-ban Simonyi helységbeli telkét Lipthaynak zálogitá. [3]) E Miklósnak unokája István volt, kiben táblánkon a Varsányi ágazat megszakad.

1560-ban emlitetik Simonyi János, mint Bars vármegyének volt alispánja. [4])

A XVII. század első feléből csak birtok zalogitási adataink vannak a családról, a midőn a buzgó szerzőnek Lipthay Imrének a Simonyi család több tagja is elzálogositá ősi birtokrészét. Igy látjuk, hogy

1515-ben Simonyi Mózsesnek fia Mózses Hont megye Kereskényi, Varsányi, Nyitra megyei koczúri részeit 350 ftért, ugy szintén 1622-ben is elzálogositja. [5])

Ugyancsak 1615-ben Simonyi Gáspár és István Simonyi helységbeli curiájokat, Radobiczán és Nyitra megyei Novaj helységbeli nyolcz helyet két ezer forintért; [6])

1622. és 1625-ben Simonyi Jánosnak fiai Imre és Mihály kereskényi és varsányi birtokrészeiket 500 ftért [7]) zálogíttották el nevezett Lipthay Imrének.

1629-ben Simonyi Mihály tiltakozik, hogy Lipthay Imre a Hont

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 364. lapon, hol mindenféle Simon kereszt. és család-nevekről ir Lehoczky, szokása szerint minden birálat és összevetés nélkül.

[2]) Ugyan ott; emlit még 1580. évről török fogságból kiváltásról, jószágok eladásáról is, de itt ezen és egyéb az években bizonyosan téves adatkáit nem mertem elfogadni.

[3]) Sz. benedeki Convent Fasc. VII. nro. 20.

[4]) Ugyan ott fasc. 115. nro. 15.

[5]) Ugyan ott Prot. K. 121.

[6]) Ugyan ott Prot. J. p. 670.

[7]) Ugyan ott fasc. VI. nro. 70. és Prot. K. p 95. A szerződés szerint erre okúl szolgált az is, mert Lipthay alatt valóját megölték.

hegyei Varsány és Kereskény helységbeli birtokrészekért fizetendő 800 ftot ne a gondnoknak Simonyi Györgynek kezeibe fizesse. [1])

A Simonyi család tagjai bizonyosan már a régiebb időkben is viseltek Bars megyében hivatalokat, azonban ezek neveit Bél-nél is hiába keressük. Lehoczky ugyan említi, hogy 1557-ben Simonyi Sándor volt volna alispán, [2]) de ez ismét vagy toll-vagy sajtó hiba lehet a névben és évben, mert ez időből a családfán Sándort nem találunk. Valamint azt sem, hogy György 1651-ben volt legyen alispán, a családfára alkalmazni nem tudjuk.

1735-ben Simonyi János a debreczeni kerületi tábla ülnöke. [3])

A táblázaton a vég nemzedék közt álló Sándor kapitány volt Lehoczky szerint, és 1798-ban Manheimnál a francziák elleni ütközetben esett el. Csak hogy ennek testvéreül írja Simonyi Simont is, ki 1792-ben Bars megye alispánja volt. [4]) és Mózsést is, kik a táblán nincsenek.

Szintén Lehoczky szerint a táblán álló VI. Imre kapitány, a burkus háborúban 1758-ban esett el. [5])

A családfa — mint látjuk — nem teljes, az utóbbi három, négy nemzedék nem áll rajta.

Elé soroljuk még a család tagjait az ujabb időkből, ki, mily hívatalt viselt? nagyobbára a hívatalos névtárak alapján, a mennyire össze szedhetők valának.

György 1721-ben Bars megyei esküdt volt. Flórián ugyan az 1792-ben.

Bars megyében megyei hívatalokat viseltek a következők:

Dénes másod alispán 1824—1826. években.

József számvevő 1824—1826.

Alajos főszolgabiró 1826—1828.

Elek alszolgabiró 1826-ban, számvevő lett 1828. körül és az volt még 1840-ben is.

Flórian rendszerinti esküdt 1824—1826-ban.

Libórius 1828—1834-ben r. esküdt szolgabirói czímmel,

---

[1]) Sz. benedeki Convent 1629. Fasc. 133. nr. 53. és Prot. I. pag. 66.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 362.

[3]) Ugyan ott I. 184.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 188. lapon 1775-ben irja alispánnak, a II. 363 lapon pedig 1796. évre, mert „modernus" alatt a könyv megjelenése idejét érteti?

[5]) Ugyan ott II. 363

1836-ban al-szolgabiró főbirói czímmel 1841-ig, 1842-től házi fő adó szedő 1848-ig.

Károly 1830—1835-ben r. esküdt, 1835-ben aladószedő, 1841-ben tiszt. alszolgabiró.

Ferencz 1829—1837. alügyész, 1838—1841. fő szolgabiró, 1842-től hadi főadószedő, 1842-től első alispán.

Adeodát 1836-ban alszolgabiró, 1842-től főszolgabiró 1845. octob. 20-ig.

Kornél 1838—1842-ig aljegyző.

Sándor 1837-ben esküdt 1848-ig.

Simon 1842. jun. 7-től alszolgabiró 1848-ig.

Nyitra megyében János 1844-től r. esküdt volt.

Elek 1792-ben m. kir. test-őr.

Lajos 1846-ban cs. kir. gyalogsági főhadnagy.

István ugyan akkor vértes ezredbeli kadét.

Mórioz ugyan akkor dragonyos cs. kir. főhadnagy és osztály segéd. 1863-ban Radeczky huszár ezredi ezredes.

István ugyan akkor a 33. számú gyalog ezredben hadnagy.

Victor 1846-ban cs. kir. kadet, volt testőr, $^{1848}/_{9}$-ben 29-ik honvéd zászlóálji főhadnagy és százados, hadi törvényszékileg előbb halálra, utóbb 12 évi várfogságra volt itélve.

János 1868-ban cs. kir. kapitány a bécsi aggastyán intézetben.

Gyula 1863. tengerész kadet.

A család czímere a paizs kék udvarában dombon karó mellett zöldellő szölötőke, szölőfürttel, két felől egy, egy seregély ül az ágakon, és a szőlőtőke — úgy látszik — karddal van átszúrva. [1])

Nem e Simonyi családból, de valószinüleg a Dunántól létezett vagy most is élő Simonyi nemzetségből ered azon Simony Péter, kinek fia János 1451-ben Bottyán helység fele részére határjárási iktató levelet vett ki a Vasvári káptalantól. [2])

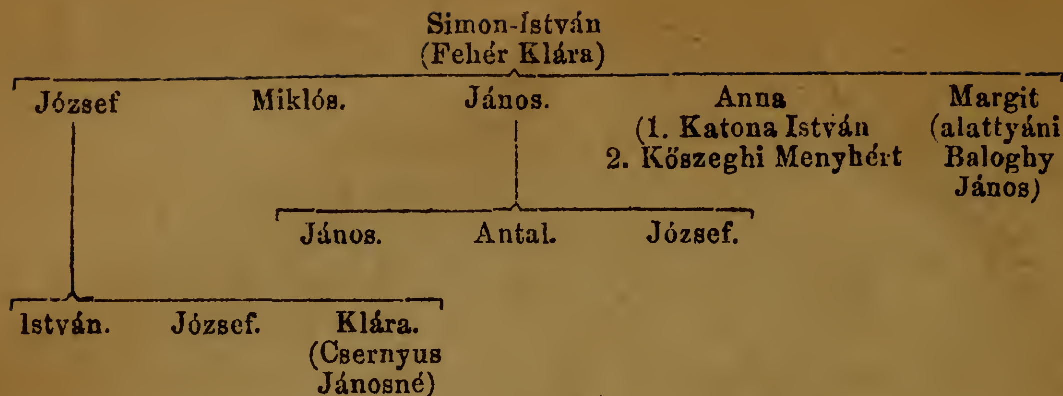
Valamint szintén nem ezen, hanem tán valamely Simon család egy ágát mutatja a következő [3]) származási tábla is:

---

[1]) Simonyi Györgynek 1721. évi pecsét nyomata szerint, és Lehoczky Stemmat. II. 362.

[2]) Sitkey család Regestruma 73. lap.

[3]) Deméndy Theszéryféle perben.

Sina család. (Hodosi és Kizdiai, báró) Dúsgazdag bankár család, melyből Sina Simon-György e század első negyedében törökországból Magyarországba telepedett, és itt birtokott szerzett. Meghalt 1822. aug. 3-án kora 58. évében. Első nejétől N. Irené-től maradt fia György-Simon, második feleségétől Gyra Katalintól (kit mint Csetéry bécsi nagy kereskedőnek özvegyét vette el) maradt fia János, most a Sina bankárház főnöke Bécsben. Ennek neje Nicorussy Mária, gyermekei nincsenek.

György-Simon szül. 1785. nov. 20-án, miután már Magyar országban a kir. kincstártól kir. adományként Temes megyében Hodost, Kizdiát, Orczidorfot, Kalatsát, Gróf Hoyostól Rittberget (Temesben), Báró Brentanótól Teplicskát és Beszterczét 1814-ben Trencsin megyében, Simonytornyát Tolna megyében gr. Eszterházy Károlytól szintén 1814-ben, és Rapolten-Kirchent Ausztriában hzg. Ditrichsteintól megszerezte, 1828-ban hodosi és kizdiai előnévvel magyar báróságra emeltetett; majd a görög kir. megváltó, és (1838-tól) a török császári nischani iftikar jeles rendnek vitéze, a görög király átalános ügyvivője lett; ezek mellett egy ausztriai szabadalmas pénzváltó intézet igazgatója, a görög nem egyesültek iskolai alapitványi bizottmány tiszteleti tagja és Szeged sz. kir. város tiszteleti polgára volt.

A jószágszerzés ezután még nagyobb mérvben folyt, 1832-ben Ausztriában a mauerbachi, gfröfli, farafeldi állami uradalmak, 1835-ben Magyar országban gróf Illésházy trencsini, báani és Morvaországban brumovi uradalmai vétel utján járultak az előbbiekhez.

1836-ban gróf Taafftól megvette a misliborziti, 1837-ben az államtól a welehradi urodalmat, mindkettőt Morva országban.

1838-ban kevermesi Tököly Péternek Temes megyében blumenthali, Csanád megyében kevermesi urodalmait.

1839-ben Ausztriában Károly főherczegtől Leopoldsdorfot, Csehországban az államtól Podjebrad-ot.

1842-ben gr. Festetich testvérektől a tolnai urodalmat,

1843-ban Trencsin megyében a messeni urodalmat, Bossányi Simontól,

1844-ben gr. Hunyadytól Somogy megyében a Simongáthi, hzg. Wasa-tól Morvaországban az Eichorni, gr. Ugartétól a rossitzi, főhzg. Károlytól a parsitzi morvaországi, gr. Zichytöl Győrmegyében a szentmiklósi és leideni uradalmakat.

1845-ben B. Eötvöstől Fejér megyében az ercsi-i, 1847-ben gr. Eszterházytól Pozsony megyében a semptei, gr. Zichytől Somogy megyében a magyar-attádi, gr. Bombellestől Tolnamegyében a kaimoki uradalmat, végre gr. Viczaytól a gödöllői urodalmat vette meg.

Ennyi ingatlan birtok mellett nem csak a birodalomnak legdúsabb bankárja volt, de egyszersmind Magyar ország első birtokosainak is egyikévé lett; és midőn 1856. évi máj. 19-én Bécsben kora 73 évében meghalt, egyetlen fiára II. Simon Györgyre közel 80. millió p. for. értéket hagyott hátra. Nevét a budapesti lánczhid, melynek egyik letesítője volt, örökiti. Neje volt morrodai Derra Katalin, kitől született.

Nevezett II. Simon György báró, görög királyi nagy követ az ausztriai udvarnál és 1858. óta a magyar tudományos akadémia igazgató tanácsának tagja, hazafiui nemes indulattal hozott adományai közül kétség kivül legmaradandóbb emléket állitott magának azon 80 ezer fttal, melylyel a magyar akadémia alapjához járúlt; nejétől dézsánfalvi Gyika Ifigeniától egy fia II. György elhalván, csak leányai Katalin, Anasztázia és Irene élnek, ezek egyike gróf Wimpfenhez, másik hzg. Ypsilantyhoz ment férjhez.

A családfa következő:

I. Simon
† 1822. aug. 3.
(1. N. Irene.
2. Gyra Kata)

1-től I. György-Simon sz. 1785. † 1856. 1828. *báró.* (Derra Kata)	2-tól János bankár Bécsben (Nicorussy Mária)

II. Simon-György
m. akad. igazg. tag
és görög kir. követ.
(Gyika Ifigenia)

Kata.	II. György †	Anasztázia.	Iréne.

A család czimere ékes vágással három udvarra osztott paizs, a középső gúla alaku udvar alján magas szikla emelkedik, a jobb oldali udvar baloldalából kétfejű fekete sas fele testrésze látszik ki, karamával pallóst tartva; a baloldali udvarban arany oroszlán, hátulsó lábain ágaskodva, három rózsát tart. A paizs fölött három koronás sisak áll, a jobb oldalin kétfejü fekete sas szétterjesztett szárnyakkal, jobb lába karamával pallóst tartva, a középső sisak koronáján három strucztoll leng, a baloldali sisak koronájából első jobb lábával kivont kardot tartó oroszlán emelkedik ki. A sisak takarók alatt a paizsot két oldalról telamonok gyanánt egy-egy oroszlán fogja. Alúl szalagon a családi jelszó: „servare intaminatum" olvasható.

Sinay család. Bihar megyében van főfészke, innen elterjedt tovább is. Ismert törzse Sinay Sámuel, született 1698-ban H. Bagoson, hol főbiró volt. Mária-Terézia alatt 1744. és 1758-ban, mint fölkelő nemes, a maga költségén vitézkedett. Utóbb M. Derecskére a maga curialis birtokába vette lakását, hol meg is halt 1775-ban. Fija

Sinay Miklós hires tanár, rendkivüli tudományú és buzgóságú prot. tudós és superintendens Debreczenben. Született H. Bagoson Debreczen mellett 1730-ban. A debreczeni főiskola togátus deákjai közé 1746-ban iratott; itt végezvén tanulmányait, külföldi akademiákra Gröningába, Franeekerbe és Oxfordba ment. Ez utóbbi tanintézetben s átalán szólva angolországi időzése alatt ismerkedett meg a püspöki egyházigazgatással, melynek később oly kitartó és ügyes, de szerencsétlen bajnoka lett. Haza térvén, elsöbben madarasi lelki pásztor, majd a debreczeni főiskolában a görög és latin ékesszólás és történelem tanára lett, és ezt 30 évig nagy buzgóság-

gal vitte. Hitfelekekezete jogainak lelkes véde, egyszersmind a helv. hitv. ref. egyházban a papi fél felsőségének makacs bajnoka volt. Mély és széles tudományosságának tanúi nemcsak a reform. egyház történetéről nagybecsű dolgozata, mely kéziratban a marosvásárhelyi Teleki-féle könyvtárban hever, hanem a becsi békekötés ama Commentárja is, melyet „Victorinus de Chorebo" alnév alatt 1790. nyom. hely nélkül [1]) kibocsátott. Valamint azon római classicusok kiadásai is, melyek azon időben nagy becsűeknek méltán tartattak. Fennebb említett egyház-igazgatási elvei miatt nemcsak superintendonsi, hanem tanári hivatalát is elvesztvén, némi segély — vagy nyugpénzből élt 1808. évi aug. 30-ig, a midőn meghalt. A már — állitólag — ősei által is élvezett, de többé nem okadatolhatott nemességet tudományi és oktatási érdemeiért kapta II. József császártól 1783-ban, és ujjolag kiadott czímeres levélben II. Leopold királytól 1791-ben. [2]) Neje volt n. váradi Baranyi Erzsébet; ettől gyermekei:

József sz. 1760. a gyalogságnál katonáskodván, mint főhadnagy halt meg Derecskén 1803-ban.

Juliána sz. 1762. Meghalt 1805. Neje volt Márkus Pál Bihar megyei püspöki lakosnak.

Gábor sz. 1764. Hites ügyvéd Debreczenben. Neje Létai Mária. Meghalt 1826.

Sándor sz. 1766. Hites ügyvéd Debreczenben. Neje Rados Francziska. Meghalt 1831.

Márton sz. 1770. Huszár ezredbeli őrmester. Neje Szokolai Zsuzsanna. Meghalt 1818 Püspökiben.

Miklós sz 1781. fiatal korában katholizált. Kassai püspök urad. ügyésze volt. Meghalt Kassán 1854. Ezek közül

Gábornak gyermekei:

1) Károly sz 1797. M. pércsi, Bodóházi pusztai földbirtokos, debreczeni polgár. Neje Dávidházy Károlina. Öt gyermeke a táblán látható.

2) Ferencz sz. 1806. h. ügyvéd s táblabiro Bihar vármegyében. Neje Ecsedi Terézia. Meghalt 1855. N. Váradon. Négy gyermeke a táblán látható.

---

[1]) Czime a könyvnek *Silloge actorum publicorum, quae celebris suo merito pacificationis Viennensis anno 1606 initae historiam, articulorum ejus Sensum et denique universam ejus constitutionem luculenter illustrant. Omnia nunc primum edita opera et studio Victorini de Chorebo. 1790.*

[2]) Collect. herald.

3) Lajos sz. 1810. Huszár őrmester volt. Lakik Temesvárott.

4) Dániel sz. 1812. H. Böszörményben gyógyszerész. Neje Horváth Zsuzsánna. Meghalt 1850. H. Böszörményben. Öt gyermeke a táblán látható.

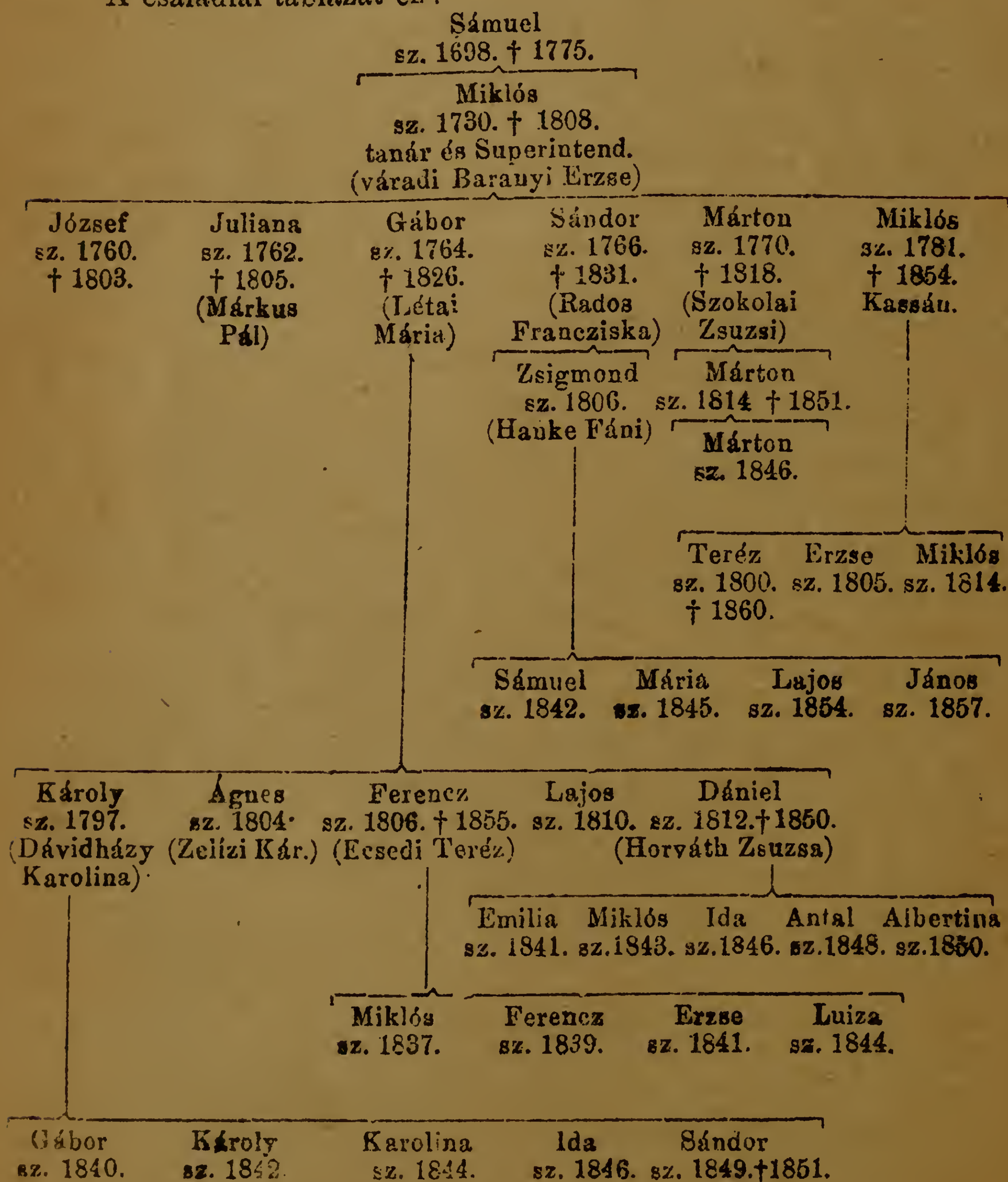
5) Agnes szül. 1804. Zelízi Károly lelkész neje.

Sándornak egyetlen fia Zsigmond sz. 1806. Debreczeni polgár, nejétől Hanke Franciskától négy gyermeke a táblán van kitéve.

Mártonnak egyetlen fia Márton szül. 1814. Asztalos mester; mhalt 1857. Püspökiben. Egyetlen fia III. Márton sz. 1846.

Miklósnak három gyermeke maradt, mint a táblán láthatjuk.

A családfai táblázat ez:

A család czímere — mint feljebb a metszvény ábrázolja, — a paizs kék udvarában zöld téren fehér sziklából emelkedő piramis, melynek alján emléktábla látszik, a piramist körül övedzi egy koronás arany kigyó, fejével jobb felé fordúlva és szájában nyitott könyvet tartva, az udvar felső jobb oldali szegletében arany nap, baloldaliban ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között vörös mezű kar könyököl, irótollat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A Sinai név Erdélyben sem ösmeretlen, hol Sinai László Küküllő megyében Szélkúton birtokos.

Sinczendorf család. Gróf Sinczendorf Kristóf 1655-ben, János-Károly 1662-ben, Lajos, János és Albert 1659-ben, Rudolf, Fridrik 1659-ben vétettek be országgyülésileg a magyar honfiúsitottak közé. [1]) Közülök Fülöp-Lajos 1729-ben bibornok, győri püspök volt.

Sindler család, melynek nevét Schindler-nek is irva találjuk, és róla már itt a 87. lapon is tettünk említést, a XVII. század végén élt ősei közé számitja azon Sindler Pált is, ki 1675. nov. 18-án Korponai birtokát Szelényi Jánosnak zálogítá el.

Sinka család. Hunyad megyében birtokos. Mihály 1715-ben azon megyénél alszolgabiró, László pojánai és vályajepi birtokos, Krisztina 1671. körül ifj. Noptsa Péternek neje volt.

Sinkai család. (Sinkai) Fogaras vidéki család, melyből János, György és András Fogarasvidéki persáni birtokokra nézve 1791-ben az erdélyi országyülésen ujabb kir. adománylevél kiadatását és a szélbeli katonaság felállitásakor elfoglalt Sinkai birtokuk helyett másiknak adatását kérték — Sándor főkormányszéki ülnök, meghalt 1861-ben. E család valószinüleg egy aföljebbivel.

Sinkovich Horváth család. Czímerleveles nemes család, melynek nemes levele Fülek városában elégett, mint ezt Nógrád megye 1715. évi jul. 15-én kiadott nemesi bizonyítványában elismerte. A szerzők egyike — úgy látszik — azon Sinkovich Horváth Lukács volt, kinek (úgy látszik, második) nejétől Terchy Annától leánya Kata Tajnay György neje volt 1670. táján.

Lukács testvére lehetett azon György, ki szintén azon időben élt és Erdélybe nősült, legalább neje Serédi Veronka volt, kitől gyermekeit mutatja a következő táblázat:

---

[1]) 1655. évi 119. törv. cz. 1659. évi 131. 133. törv. cz. 1662. évi 54. t. cz.

György
(Serédi Veronka)

Ilona (Kércsy János)	Zsófia (P. Szarvady András)	György
		Lázár †

Más ágakból származott Sinkovich Mihály, ki 1712-ben Nógrádtól nemesi bizonyitványt kapott, 1722-ben szintén a nemesség sorába iratott, 1755-ben is élt, vagy hasonnevü fia volt azon Mihály, ki ekkor a nemesek lajstromába iratott, 1755-ben nevét a nemesek névsorában találjuk. Ugyan azon évi nemesi lajstromban a jövevények között találjuk Füleken lakott Andrást, ki 1760. jan. 17-én fia János részére kapott Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt.

Sipeky család. (Paksi) Hont megyében van Felső és Alsó-Sipék (hajdan Sipik) helység, amaz az esztergami érsekségé, emezt többen birják. Nógrád megyében is van Sipek helység felerészben a Forgách grófok, másik felerészben a Balás nemzetség ősi birtoka. Ezek közül tehát melyikről vehette nevét a Sipeky család? — biztos adatok hiányában csak a valószinüségre támaszkodhatván, azt véljük, hogy a Hont megyei Alsó-Sipék helységről. [1])

Bizonyos az, hogy A.-Sipék helységet hajdan Sipéky vagy Sipíky nemzetség birta; ebből Sipéky Ferencz 1551-ben Hont vármegye szolgabirája volt. 1636-ban élt Sipiky Istvánnak özvegye, Sipék helységben birtokos, a midőn Csúthy Mártonnak Mányay-Annától született leánya Anna, Köteles Istvánné anyja ellen, úgy nevezett Sipéky István özvegye ellen is tiltakozott az alsó-sipéki részbirtokok elidegenitése miatt. [2]) És Hont megyei Sipék helységben csakugyan a Mányay család után lett birtokos a szúdi Duló család.

Mindezek mellett még a Paxi máskép Sipeky család ősi eredetéről a derengő homályt el nem oszlathatjuk. A mohácsi szerencsétlen ütközet, mely annyi családot zavarba hozott és tönkre tett, ezen család eredetét is homályba borítá; és igy csak sejtenünk lehet, hogy az ország alsóbb vidékéről, hol a dúlás, pusztitás nagyobb volt, mint például a Tolnai megyei Paks helységből (ma mezőváros) mozdulhatott ki fölfelé, biztosb vidékre vágyva, a Paksi máskép Sipeky család is. A család elévülletlen hagyományai szerint Budának török kézre jutása után mint János király volt hive, telepedett Paxi máskép Sipeky Tamás Nyitra megyébe, hol

[1]) Csak e helység neve *Sipék*, nem *Sipek!*
[2]) Garam sz.-benedeki Convent. fasc. 148. nro. 18.

hol főleg a néhai Czobor nemzetség pártfogása alá jutott. Itt 1572-ben Czobor Imrétől akkor nádori helytartótól, részint hű szolgálatai jutalmául, részint pedig kész pénzen szerzett Dojcs és Unin helységekben birtokot. A birtok szerzés mellett T a m á s, nemesi eredetéről is megemlékezve, mint nemesi szülőktől származott és nemesi gyakorlatban élő 1579. oct. 16-kán Prágában kelt czímeres nemes levélben [1]) Rudolf király által nemes Eöttheövény Katalin nejével együtt újolag a nemesek sorába iratott; [2]) mely újolagos czímeres nemes levél Nyitra vármegyének 1582-ben (feria 5-ta proxima post festum Nativitatis B. M. V. proxima praeteritum) tartott törvényszékén kihirdettetett.

A törzs fiának **M i k l ó s n a k** gyermekeit fölmutatja a garan sz.-benedeki Conventben egy 1598. és 1611. évi bevallási oklevél.

I s t v á n nejével Szabatkay Annával következő öt gyermeket nemze: **P á l t**, **A n d r á s t**, **I s t v á n t**, **M i k l ó s t** és **A n n á t**. Ezek közül.

Andrásnak Parapatacsis Ilonától két fia maradt: **G y ö r g y** és **Á d á m**, ez utóbbi a Rákóczi forradalom alatt megöletett.

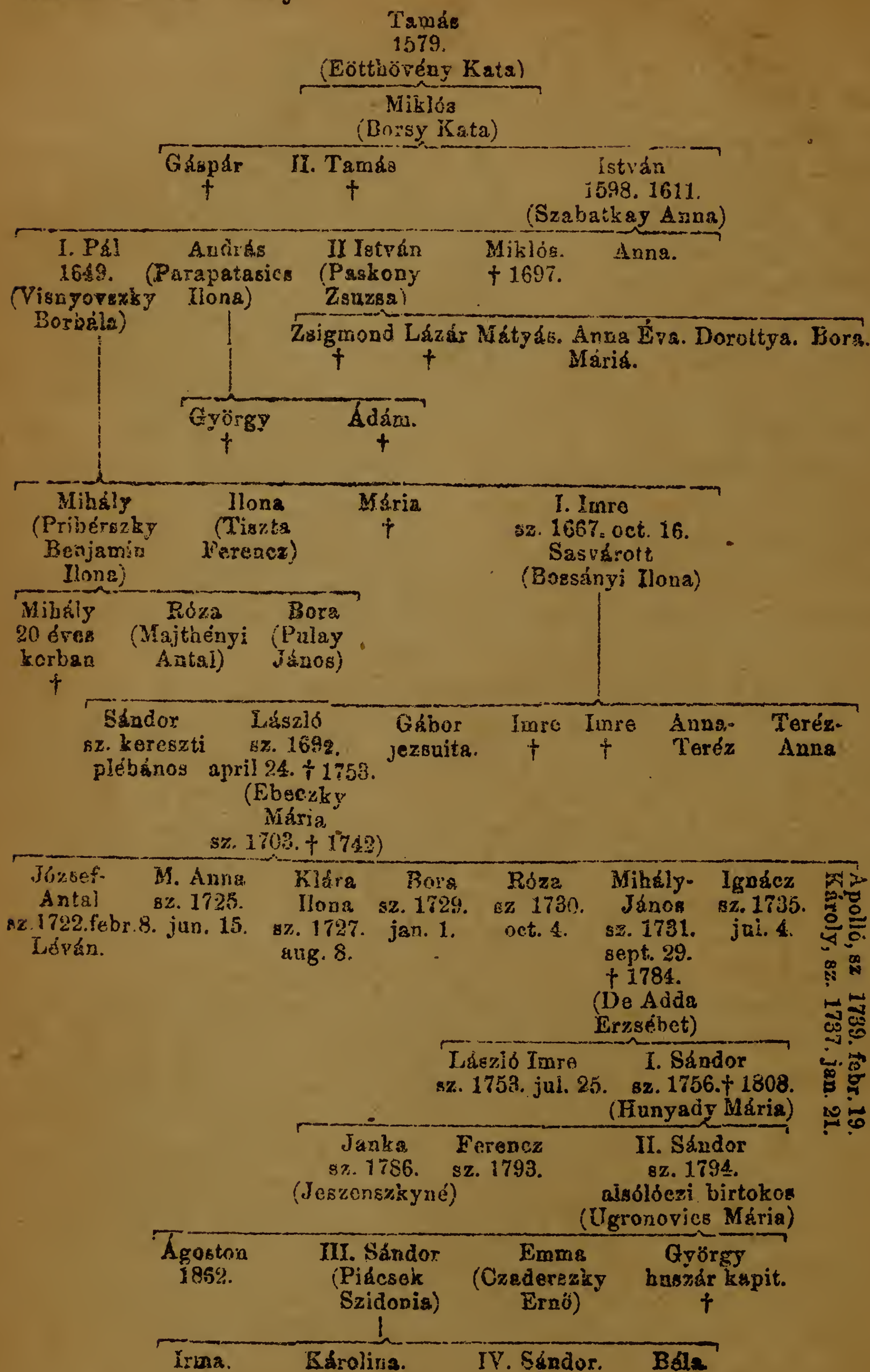
II. **I s t v á n n a k** nejétől Paskony Zsuzsannától gyermekei voltak **Z s i g m o n d**, **L á z á r**, kik magnélkül múltak ki, továbbá **M á t y á s**, és leányai **A n n a - M á r i a**, **É v a**, **D o r o t t y a** és **B o r a**.

---

[1]) Katonai Hist. critica XXVI. p. 71. és utána Lehoczky Stemmat. II.

[2]) A nemes levél szavai : *Eundem Thomam Paxy alias Sipeky, qui et antea nobilibus parentibus ortus et libertate nobilitari gavisus esse dicitur . . . . . denuo in coetum et numerum verorum atque indubitatorum . . . . nobilium duximus cooptandos* stb.

Tamástól mint származott napjainkig a Sipeky család, a következő táblázat mutatja:

I. Pálnak, a legidősb testvérnek, ki 1649-ben élt, felesége volt Visnyovszky Borbála, ettől születtek gyermekei: Mihály, I. Imre, Ilona Tiszta Ferenczné, és Mária hajadon.

Mihály (Pálnak fia) hitestársával nemes Pribérszky Benjamin Ilonával három gyermeket nemzett: Mihályt, ki 20 éves korában halt meg és temetettetett Pozsonyban a sz. ferenczes szerzetnél, Rozáliát Majthényi Antalnét és Ilonát Pulay Jánosnét.

I. Imre (Pálnak másod fia) szül. 1667-ben oct. 16-án és a Nyitra megyei sasvári egyházban kereszteltetett. 1690. jan. 22-én vette nőül Bossányi Ilonát, ki Komárom megyében 1669. jul. 10-én született. [1]) Ettől öt gyermeke lett, úgymint 1. Sándor, Szent-kereszt mváros plébánosa, 2. László, kiről alább, 3. Gábor jesuita, 4. Imre, és 5. ismét Imre, de mind kettő korán elhalt.

László, Imrének fia, sz. 1692. april. 24-én; gyűrűt váltott nejével Ebeczky Anna-Máriával 1720. april. 14-én [3]), megesküdtek május 12-én, lakodalmaztak sept. 8-án Léván. Meghalt 1753. máj. 21-én, és 22-én eltemettetett a szőllősi templom kriptájába, neje meghalt 1742. mart. 7-én, és a szent-kereszti templomba temettetett. Gyermekei következőleg [4]) születtek:

a) József-Antal szül. Lévánn 1722, febr. 8-án.
b) Mária-Anna szül. 1725. jun. 15-én (B. Bossanyiné).
c) Klára-Ilona szül. 1727. aug. 8-án (Ordódyné).
d) Borbára szül. 1729. jan. 1-én.
e) Rozália szül. 1730 octob. 4-én. (Tán ez Litassyné).
f) Mihály-János sz. 1731. sept. 29-én.
g) Ignácz-László sz. 1735. jul. 4-én.
h) Károly szül. 1737. jan. 31-én.
i) Apollónia szül. 1739. febr. 17-én. (b. Rudnyánszkyné).

Ezek közül Mihály-János feleségül vévén De Adda Erzsébetet, ettől nemzé fiait László-Imrét és Sandort; meghalt 1784. mart. 26-án, eltemettetett a nyéri kápolna sirboltjába. Emlitett fia

[1]) Sipeky Imre családi jegyzetei szerint.
[2]) Ebeczky A. Mária Lévánn szül. 1703. mart. 16-án.
[3]) Sipeky László családi jegyzetei szerint.
[4]) Ugyan ott.

László-Imre (szül. 1753. jul. 25-én) úgy látszik — mag nélkül halt el. Azonban testvére

Sándor (szül. 1756. jul. 7-én Szöllösön) tovább terjeszté a családot. 1784. jul. 27-én nőül vette Hunyady Máriát. Meghalt 1808. maj. 7-én, eltemettetett a nyéri sírboltban. Gyermekei következők:

1. Janka (Ignatia, Antonia-M.-Józéfa) szül. Nyéren 1786. maj. 10-én.

2. Ferencz-Xav szül. ugyan ott 1793. jan. 9-én.

3. Sándor (János nep.) szül. 1794. mart. 7-én; ki jelenleg is él Alsó-Lóczi birtokán, és atyja és nagyatyja a mostan élö nemzedéknek. Neje Ugronovich Mária, kitől gyermekei Ágoston, Sándor, Emma, György születtek.

A család birtokos Pozsony megyében Alsó-Lóczon, mely most főszékhelye.

A család czimere — mint a metszvény is ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas zöld halmon ágaskodó gríf, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronája fölött félig arany, félig kék csillag ragyog. Foszladék mind két oldalról aranykék.

Sipos család. Békes, Gömör, Heves, Nógrád és Szabolcs megyék nemessége sorában áll; azonban több ily nevü nemes család van.

Trencsin megyében Sipos András czimeres nemes levelét 1671-ben hirdetté ki; valószinüleg ennek elei vagy utódai éltek Turócz megyében, [1]) legalább ott is volt Sipos nevü nemes család, mert 1755-ben Nógrád megyében Sipos József és András a nemesi vizsgálatkor nemességök kimutatást végett Turócz megyébe utasitattak; és — úgy látszik — azt onnan ki is mutatták, mert még azon 1755. évi kétségtelen nemesek lajstromában olvassuk Sipos Andrást, Jánost, és a már akkor elhalt Józsefnek árvait másik Jánost és Józsefet, mindnyáját mint megyebeli Becske helységbeli birtokosokat[2]) hol utódaik most is élnek.

Másik Sipos nemzetséget volt alapitandó Sipos Miklós, ki nejével Kozák Magdolnával együtt 1702. jan. 27-én I. Leopold királytól nyert czimeres nemes levelet, mely azon évben Máramaros vármegyében, 1724-ben pedig Szatmár vármegyében hirdettetett ki, és eredeti valóságában Szatmár megye levéltárába jutott, valószinüleg a tulajdonos kihalásával.

---

[1]) Szontagh Dániel közlése.

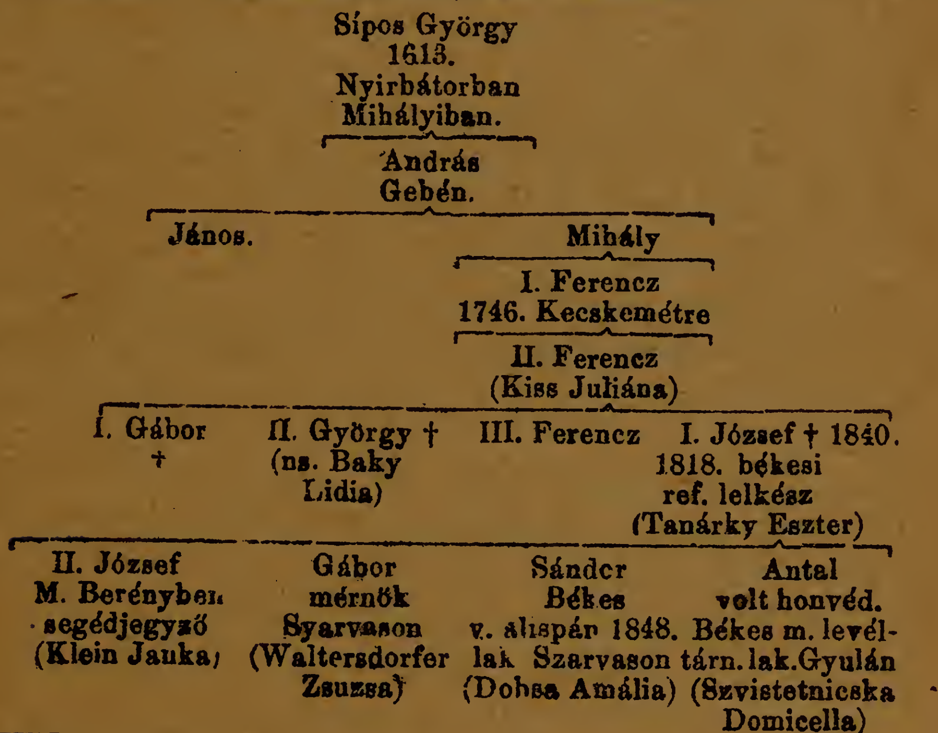
[2]) Nógrád várm. jegyzőkönyv.

Sipos család. Szabolcs, Békes megyei nemes család. Törzse Sipos György 1613. april 4-én II. Mátyás kírálytól kapott czímeres nemes levelet.

Czímere a paizs kék udvarában hármas hegyen hátulsó lábain ágaskodó bakkecske. A paizs fölötti sisak koronájából hasonló bakkecske emelkedik ki.

Ugy látszik — e Sípos György egy személy azon Sipos Györgygyel, ki 1614-ben Szatmár megyében Vállaj helységben egy nemes házhelyet (curiát) nyert kir. beleegyezéssel; [1]) és Szatmár megyében Sipos nemzetség e század elején is birtokosnak iratik Domahida helységben. [2])

Említett Sípos György Nyir-Bátorból, később Szabolcs vármegyében birtokot szerzett Mihályiban, ennek egyik fia András volt, ki atyja halála után Szabolcs megyében Gebén lakott, és két fiat nemzett: Jánost és Mihályt. Ezek közül Mihálynak volt egy Ferencz nevű fia, ki Kecskemétre telepedett, ennek Ferencz nevű fiától származtak: I. Gábor, II. György, III. Ferencz és I. József békesi reform. lelkész. Ez utóbbinak nemes Tanárky Esztertől nemzett figyermekei II. József, II. Gábor mérnök, Sándor Békes vármegyének 1848-ban alispánja, és Antal Békes megye levéltárnoka. Ezek származási fája [3]) következő:

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 43. — [2]) Ugyan ott II. 62. — [3]) Mogyoróssy János közl. szerint.

I. József békesi lelkész József, Gábor és Sándor fiai nak beiktatásával nemességét Békés megye előtt 1819. évben 525. sz. a., Antal fiaét pedig 1832. évben 21. szám alatt kihirdettete.

Sípos család. Ezen, vagy más Sípos családból származott-e Sípos János, kinek nejétől Szepessy Erzsébettől leányai Erzsébet Nagy Andrásné és Zsuzsanna Bay Istvánné volt? — nem tudjuk.

A következőket sem: Sípos János, Ferencz, Péter és András részére Györmegye 1842. sept. 10-én adott ki nemességi bizonyítványt.

Sípos család. (Márkosfalvi) Székely család Háromszékből. Közülök Antal adóíró biztos 1815—1837. körül; Pál ugyanott megyei tiszti ügyész 1849-ig, meghalt 1860. Neje Baricz Amália, fia János 1862-ben, mint főkormányszéki irnok Kolozsvárott. Sámuel főkorm. széki számvevő.

Sípos család. (Ny. gálfalvi) Közülök Lajos ügyvéd M. Vásárhelyen 1846. körül.

Sípos család. (Léczfalvi) Sámuel F. Fejér vármegyében törv. széki ülnök, és tizedbértárnok 1840. körül. József szolgabiró 1848-ban. Nevezett Sámuel és Borbára örökösei Hidvégen birtokosok.

Még sok Sipos nevezetü birtokos van Erdélyben, kiknek azonban családi összeköttetésüket nem ismerjük, ilyenek: János A. és F. Gézesen F. Fejérben.

Péter a Szilágyságon paptelki birtokos,
Sándor Torda megyében Várhegyen;
Amália Kolos megyében sz. Lúdvégen;
Péter B. Szolnokban Al-Őrben stb.

Siraky család. (Siraki) Hont vármegye legrégíebb nemes családainak egyike, birtokos az ott fekvő és a családnak nevet adó Sirak helységben. Tagjai a családnak nem igen szerepeltek és föl sem emelkedtek.

Már 1424-ben találjuk Siraky Márton-nak fiát Tamást, mint királyi iktató embert megnevezve, Kóváry Pálnak szelényi birtokába történt beiktatásánál. [1])

1512-ben élt György, neje Arady Katalin volt.

1581-ben tett végrendeletet Siraky János, és javait Hont me-

---

[1]) Eredeti okmány szerint.

gyei Sirak, Kis-Terény és Gárdon helységben özvegyének és fiának Istvánnak hagyományozta. [1])

1589-ben Siraky János, Nagy Borbalát, előbb Siraky ifjabb János özvegyét, már Bory Mihály nejét meginteti, hogy Sirak és Gárdon helységből a jegyajándokot vegye kezéhez.

1591-ben Csery Anna Siraky Jánosné Hont megye előtt Nagy Sebestyén ellen perét megújjitja.

1595. körül Siraky Ilona Siraky György ellen Hont megye előtt osztályos pert visz. [2])

Ugyan ez idő tájban Domaniky Dániel meginteti Siraky Jánost, az ipolykeszi és ináncsi dezmák ügyében. Továbbá Siraky András igéretet tesz, hogy végrendeletében Siraky Katalinnak Csery Miklósnénak hagyományozni fog. Ugyan csak ez időben a gárdonyi pusztának Siraky János részére lett elfoglalása Csery Ferencz folyamodványa folytán megsemisittetik. Végre ugyan ezen Siraky János Baloghy Sebestyén neje Csery Margit ellen panaszt emelt.

Szintén a XVI. század végén, és a következő elején éltek Siraky Bernát és Ferencz, kik Tompa és Magyarád iránt Gosztonyi Ferencz ellen pereltek.

Szalatnay Gergely leánya Anna Siraky Pál neje és Szalatnay Dienes fia András, Bory Jánost Szalatnyán fekvő birtokrészök kibocsátása végett megintetik.

Nagy Sebestyén eltiltatja Lipthay Györgyöt Kis-Terényben Siraky Albert telkén teendő házépitéstől.

Gyürky Benedek Siraky Andrásnak fia Pál ellen osztályoz pert indít.

Kopcsányi Ilona Siraky György neje Sirakon fekvő telkét elcseréli Buday Mátyással.

1610 ban Siraky János és Pál Telegdy Györgynek Tapolcsányi Pál elleni ellenmondási ügyében, mint meg nem jelentek, elmarasztaltattak.

1625-ben Siraky Pál Siraky Bernátnak zálogrészét Gárdonyban Palásthy Lászlótól visszaváltá.

1648-ban Siraky Andrásnak a táblán látható gyermekei osztosztak [3]) 1663-ban Siraky Judit Szegedy Mártonné, másik Si-

---

[1]) Az eredeti okmány szerint.

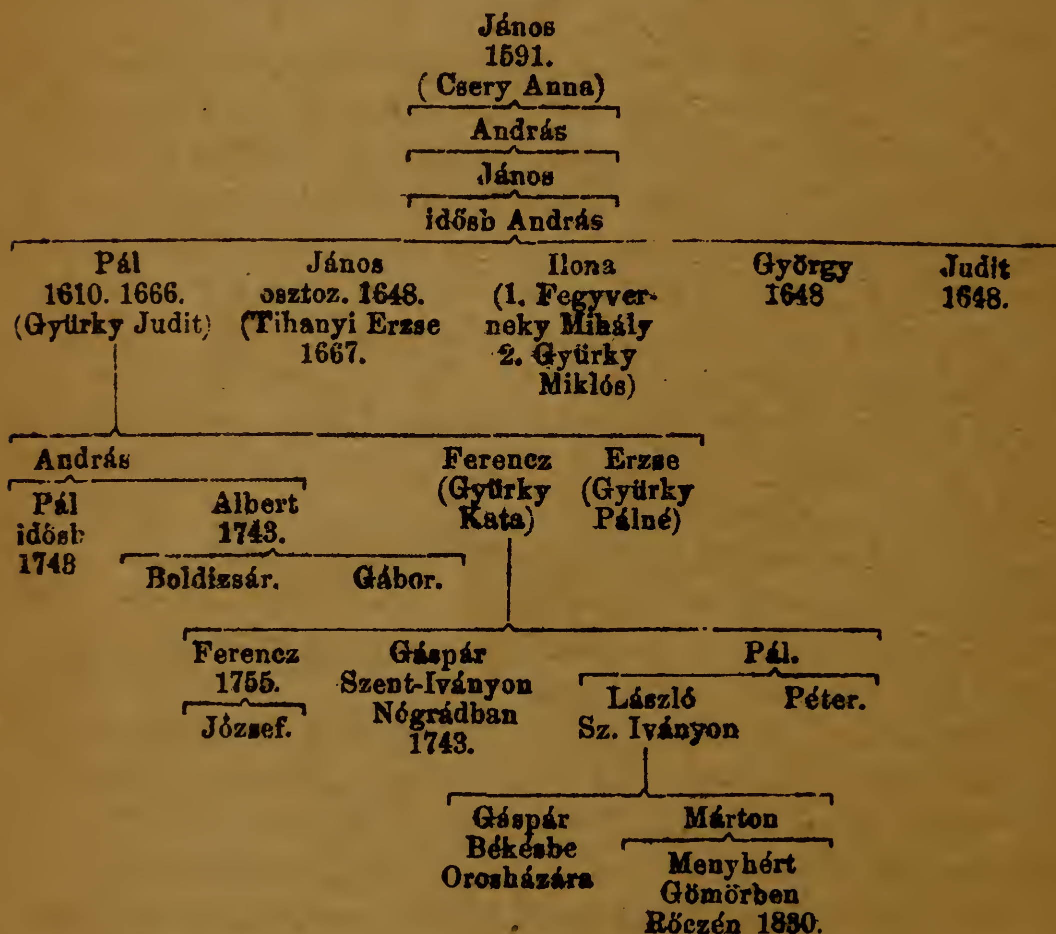
[2]) Hont megyei levéltárból, nagy részint a következőkkel együtt.

[3]) Hiteles okirat.

raky Judit Buday Mátyásné, Siraky Mária Géczy Péterné másokkal együtt ellent mondtak F. Cseri helységben Balogh Gáspár beiktatásának. [1])

1727-ben Siraky Pált és Albertet, S. Erzsébetet Subics Györgynét, Siraky Judit fiát Buday Pált Belosovics Boldizsár Cseri helységbeli részbirtok végett megidézteti [2])

A családfa Jánostól kezdve, ki 1590-ben élt, következő:

E családfa nem teljes; róla több, máig is élő ágazat hiányzik. Fölakhelye a családnak és ősi fészke a Hont megyei Sirak helység és több mint egy század óta Nógrád megyei Szent-Iványi curialis helységben is többen mint közbirtokosok laknak.

A táblázatról hiányzanak a többi közt Judit Buday Mátyásné 1680 táján, Kata Laczkó Pálné 1727-ben; Borbála előbb Polyák

[1]) Sz.-benedeki Convent Capsa B. fasc. 2. nro 14.

[2]) Ugyan ott fasc. 75. nro. 25.

Mártonné, utóbb 1740 tájban Percze Pálné; Judit (tán II. Andrásnak 1648-ban élt leánya) Szegesdy Mártonné.

Ferencz és Albert 1725-ben már Szent-Iványon birtokosok, János 1791-ben Nógrád megyei esküdt volt.

Siraky Boldizsár, kinek nejétől Haraszthy Annától H. János leányától leánya volt Siraky Ilona Keszy Mátyásné.

E század első negyedében 1822. söt ezen túl is élők Siraky Ferencz, Antal, József stb.

A táblázáton álló László (Pálnak fia) 1813. jan. 15-én, mint szintén Szent-Iványon lakó kapott Nográd megyétől nemesi bizonyítványt. [1]) Egyik fia Gáspár Szent-Iványról Békes megyébe Orosházára költözött; másik fiának Mártonnak fia Menyhért Gömör megyei Rőcze helységben lakott, és Nógrád megyétől 1830-ban vett ki nemességéről bizonyitványt.

Az ujabbi időkben 1840. körül Pál tiszteletbeli esküdt, utóbb hites ügyvéd volt. Meghalt fiatal korában.

Benjamin előbb báró Balassánál gazdatiszt, majd Szerencsy István személynöknél tisztartó, végre megyei aladószedő. Meghalt 1840. táján; egy leánya maradt.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Siráki család. (Zutori) Erdélyi kihalt család. Siraki Pál 1603-ban több nemes társával Básta üldözése elől menekült Karansebesre. [3])

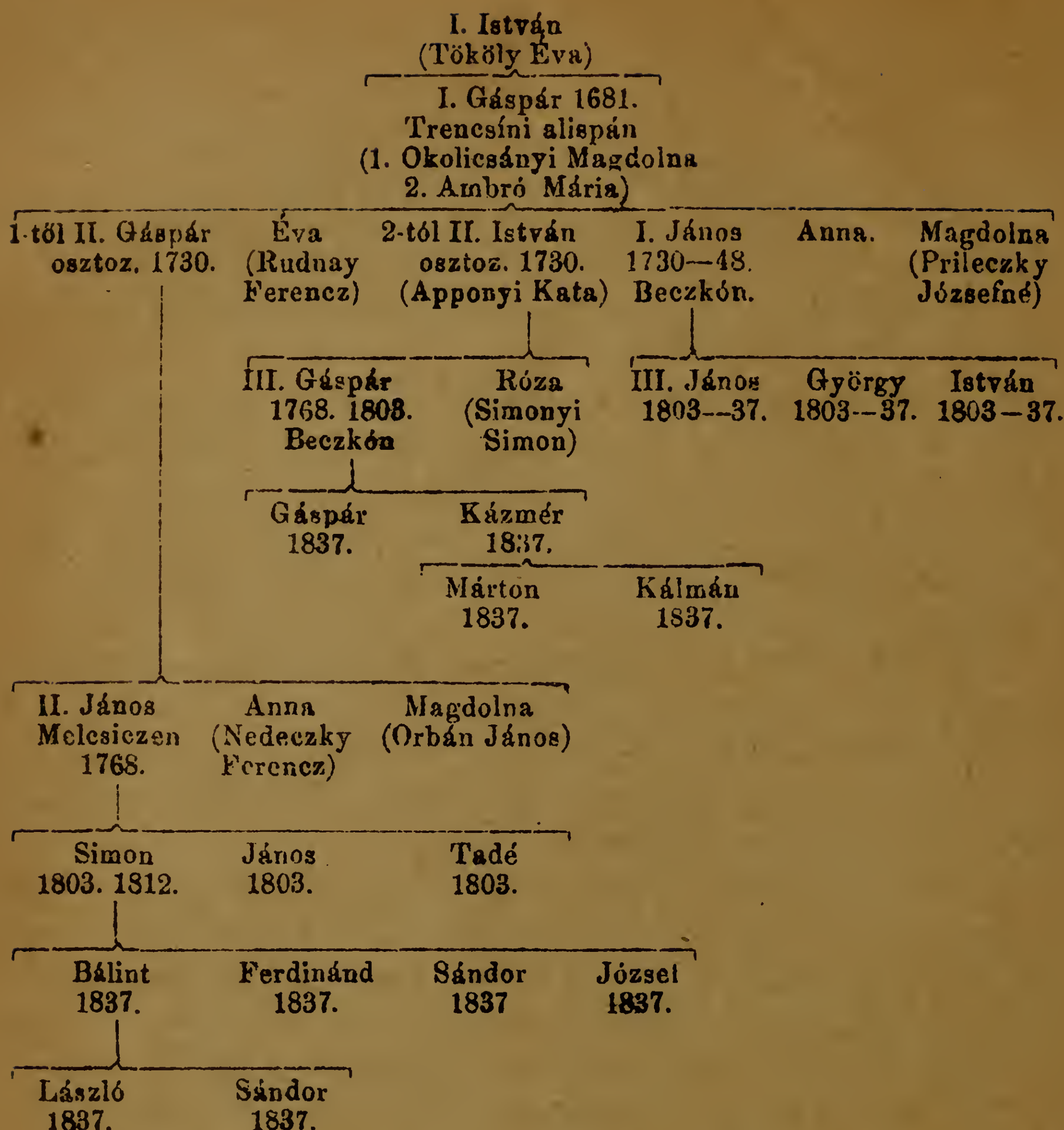
Siroki néven az ujabb időben is élt Siroki Tamás, 1794-ben Zalathnán olvesztő mester. De ez más család ivadéka lehetett.

Sirchich család. (Kis-Zsirai) Lengyel országból Scyrzic helységből származtatják [4]) Trencsin megyében ősi birtokuk Szkala-Ujfalu.

A XVII. században élt törzse Sirchich István, ki Tökölyi Évát vévén nőül, ezzel a következő családfát [5]) alkotta:

---

[1]) Nógrád megyei jegyzökönyv 6187. sz. a.
[2]) Ugyan ott 1830. évi 731. sz. a.
[3]) Wolph. Bethlen Histor. VI. p.
[4]) Lehoczky Stemmat. II. Katona Hist. critic. V.
[5]) Bossányi-féle per 184. lap. Wagner Mss. tom. LXX. pag. 181.

A Sirchich családból I. Gáspár 1681-ben Trencsin vármegye alispánja volt. Ennek lehettek nővérei a táblán nem álló Judit, Szent-Iványi Farkasné, és Kata Bogády Andrásné.

I. Gáspárnak gyermekei, mint a táblán megnevezvék, 1730. jun. 3-án osztoztak meg.

A Trencsin megyei nemesi összeirások szerint [1]) 1736-ban Gáspár (a II-ik) és testvérei laktak Szkala-Ujfaluban.

1748-ban István és János a közép, — Gáspár az alsó-járásban.

1768-ban István és fia Gáspár Beczkón, Melcsiczen pedig idősb Gáspár a II-ik, és fia János.

[1]) Szontagh Dán. közl.

1803-ban Beczkón találjuk Gáspárt és Jánosnak örököseit u. m. Jánost, Györgyöt és Istvánt; — Melcsiczen Jánost (a II-kat) és fiait Simont, Jánost és Tadét. Valamint Simonnak is már ekkor négy fiát: Bálintot, Ferdinandot, Sándort és Józsefet.

1837-ben Beczkón lakott Gáspár, azután János, György és István testvérek mint Jánosnak utódai; nem különben Kázmér és ennek fiai Márton és Kálmán; — Melcsiczen éltek ez időben Simon, és három fia Ferdinand, Sándor és József, valamint László és Sándor Bálintnak fiai.

II. István 1755-ben a Majthényiaktól szerzé a Vratistyai birtokot.

II. Jánosnak fia Simon 1812-ben a Ludoviceára 200 ftot adott. [1])

Sirer család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorában áll. [2])

Sirmiensis család. (Karomi és Szulói) Első ismeretes törzse Bornemisza(-Abstemius) Sebestyén, ki Szeremből eredt, [3]) és ki Bécs ostromában mint János király híve a török naszádosoknál főnök (trierarchus volt) volt, az ostrom után I. Ferdinánd királyhoz állott. 1546-ban a smalkaldi hadban 50 lovas élén vett részt. Utóbb pedig 1549-ben a pozsonyi kamara tanácsosa és titkára volt. [4]) Eredete helyéről a Szerémségről (Sirmium) kapta Syrmiensis nevét is. A mi egyéb iránt Bosznából és pedig István alkirálytóli állitólagos származását illeti, annak okadatolhatását nem ismerjük. Testvéréül említik Istvánt és Lőrinczet, kik magnélkül elhaltak. Elő-nevét — mint irják — a szerémségi Karom-ról vette volna. Bizonyos az, hogy I. Ferdinánd királytól 1554-ben nyerte Trencsin megyében a szulyói és hradnai birtokot és rohácsi magas várkastélyt, a luki és marcseki jószágot. Nejétől Tökés-Ujfalusi Miklós leányától Jusztinától [5]) két fia korán elhalván, eleve három leányát Annát Ordódy Kristófnét, Ka-

[1]) 1812. évi 2. törv. cz.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 117.

[3]) Istvánffy Historia libro XVI. az 1685. évi kiadásban 180. lapon: *Sebastianus Abstemius e Sirmio oriundus, qui tempore obsessae a Solymanno Viennensis urbis* etc. Bél M. Notitia nova Hung. II. p. 27. Sebastianus Abstemius e Sirmio oriundus etc. c) alatti jegyzetben: *Est hic gentis Szulyovszkyorum sive Sirmiensium de Szulyó, pater: postea Camerae Hungariae Posoniensis Consiliarius et Secretarius.*

[4]) Bél, Notitia nova Hung. I. p. 455.

[5]) Lehoczky szerint Stemmat. II. 383. Zsuzsanna volt.

talint Akay Pálnét, és Ilonát turócz sz. péteri Dávid Jánosnét a pozsonyi káptalan előtt tett végrendeletében adományos jószágaiban királyi megegyezés mellett fiusitotta. *(Lásd e munka VIII. köt. 251. lap.)* Később azonban Theodor vagy Theodosius nevű posthumus fia születvén, a rohácsi fellegvár tartozékaival ennek jutott.

Ezen I. Theodozius közpályára lépvén, Trencsin vármegyénél kezdé hivataloskodását, és azon vármegyének 1593. évben alispánja volt. Innen utobb a királyi táblához ülnökké neveztetett ki, az volt 1616. évben [1]) Utóbb 1624-ben az alnádori méltóságra emeltett ki, a mint ezt gróf Thurzó Szaniszló nádor a hozzá irott, azon évi julius 29-én Semptén kelt bizalmas és őt különösen kitüntető levelében tudtára adja, azonban e megtiszteltetést megköszönvén, élemedett, hajlott kora miatt el nem fogadá.

Nevezett Theodosius ki (1616.) karomi és szulyói Sirmiensis-nek neveztetett, nőül vette sz.-miklósi Pongrácz Zsuzsannát, ettől hét gyermeket nemzett, u. m. I. Miklóst, I. Zsigmondot, II. Sebestyént, I. Andrást, I. Gáspárt, Borbalát és Juditot. Ezek közül csak

I. András, ki Trencsín vármegyének alispánja volt, terjeszté a Sirmiensis családot. Ugyan is nőül vévén Marsovszky Esztert, ki utóbb Kubínyi Ferencz neje lett, ettől három gyermeke maradt, úgymint I. István, ki 1681-ben Trencsin vármegye országgyülése követe, és kitől alább leszen említés, II. Zsigmond és II. Theodosius.

E három fiúnál három ágra szakadt a család. Némely ág, — úgy látszik, — főleg István és Zsigmond ága a Syrmiensis nevet, Theodosiusé pedig a Szulyovszky nevét viselé és viseli mind e napig

A származási kimutatás következő:

---

[1]) Lehoczky Stemmat I. 177.

I. tábla.

Sebestyén
1549. 1561.
(Tökés Ujfalussy
Jusztina)

Anna (Ordódy Kristóf) | Ilona (Dávid János) | Kata (Akay Pál) | I. Theodosius 1593. trencsini alisp. 1616. kir. táb. üln. (Pongrácz Zsuzsa)

Szirmiensis de karom et Szulyov.

I. Miklós. | I. Zsigmond. | II. Sebestyén. | I. András Trencsini alispán. (Marsovszky Eszter) | I. Gáspár. | Bora | Judit.

I. András gyermekei:

I. István Szulyovszky (Bogády Krisztina) | II. Zsigmond Szulyovszky (1. Bossányi Kata. 2. Bossányi Mária) *Folyt. II. táblán.* | II. Theodosius Szulyovszky trencsini szbiró 1661. (1. turáni Guzics N. 2. Mednyánszky N. *Folyt. IV. táblán.*

I. István gyermekei:

Imre † | Pál (Prónay Magdolna) | Klára (dubraviczai Asgúthy László)

Pál gyermekei:

Ádám 1730. (Bossányi Klára) | Erzsébet (Véglessy István) | István (Rajcsányi Anna M.) | Mária (Korodinyi András) | Imre (Lehoczky Borbála)

Ádám gyermekei: László kapitány † | Sebestyén elesett Prágánál 1756. | Antal.

István gyermekei: István † | Antal (Zorkovszky Erzse) | Krisztina (Ujhelyi Kristóf) | Erzsébet †

Antal gyermekei: Simon † | Pál † | Lajos † | Teréz † | Antal. | Anna. | Zsuzsa. (Sándor Pál) | Róza. | László. | István † | Juliana † | Magdolna † | Ferencz † | Erzsébet.

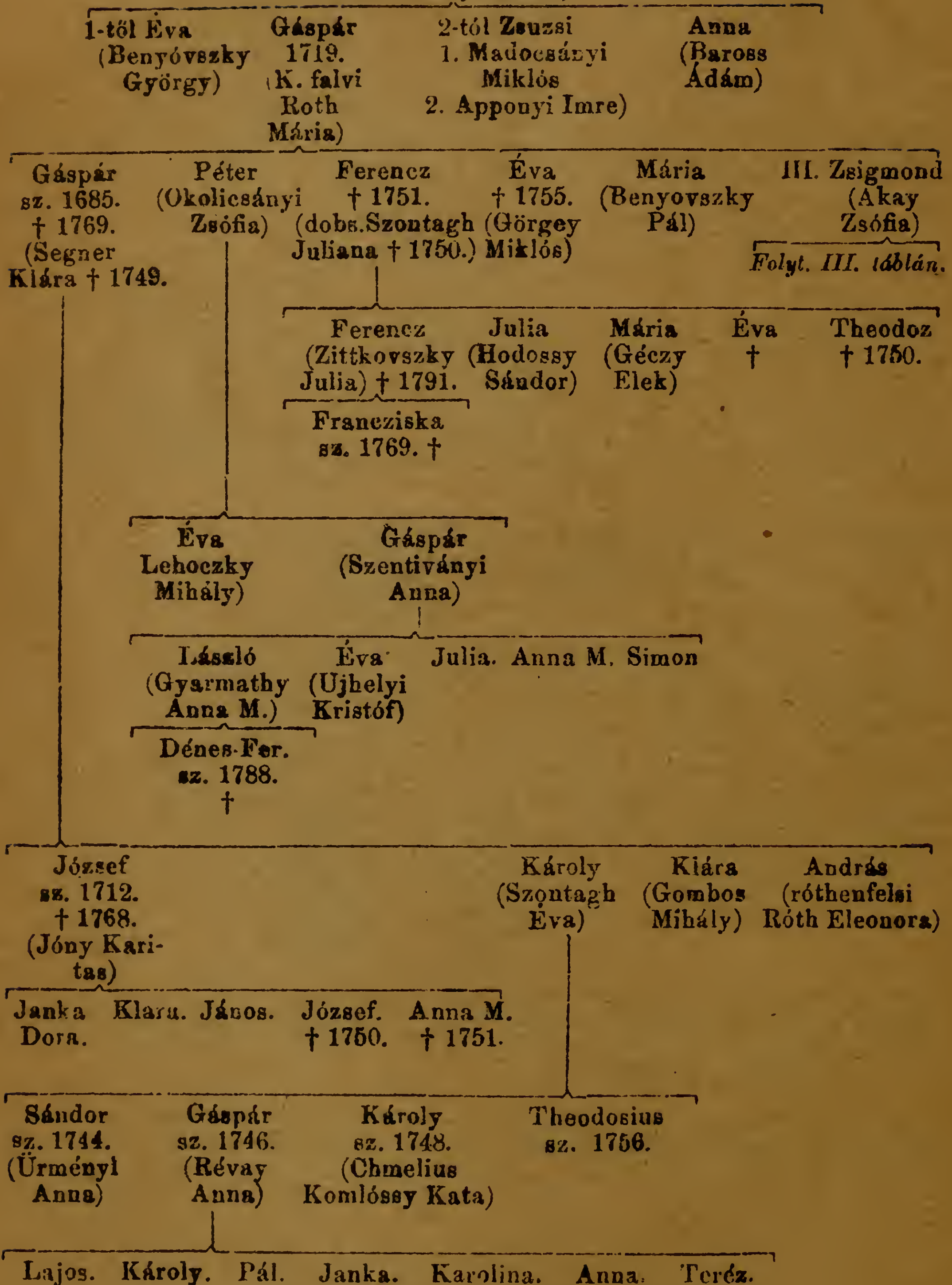
Imre gyermekei: János (Wittmann Anna M.) | József (Raksányi Anna) | Anna. | Zsuzsa.

János gyermeke: Janka (Bachó János)

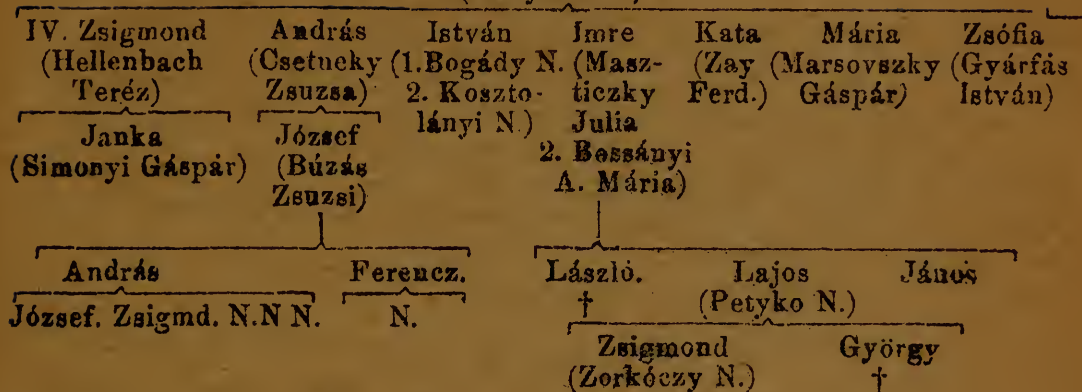
József gyermekei: Imre (Basilides Bora) | Anna (Wladár N.)

Imre gyermekei: István. | Sándor. | Imre.

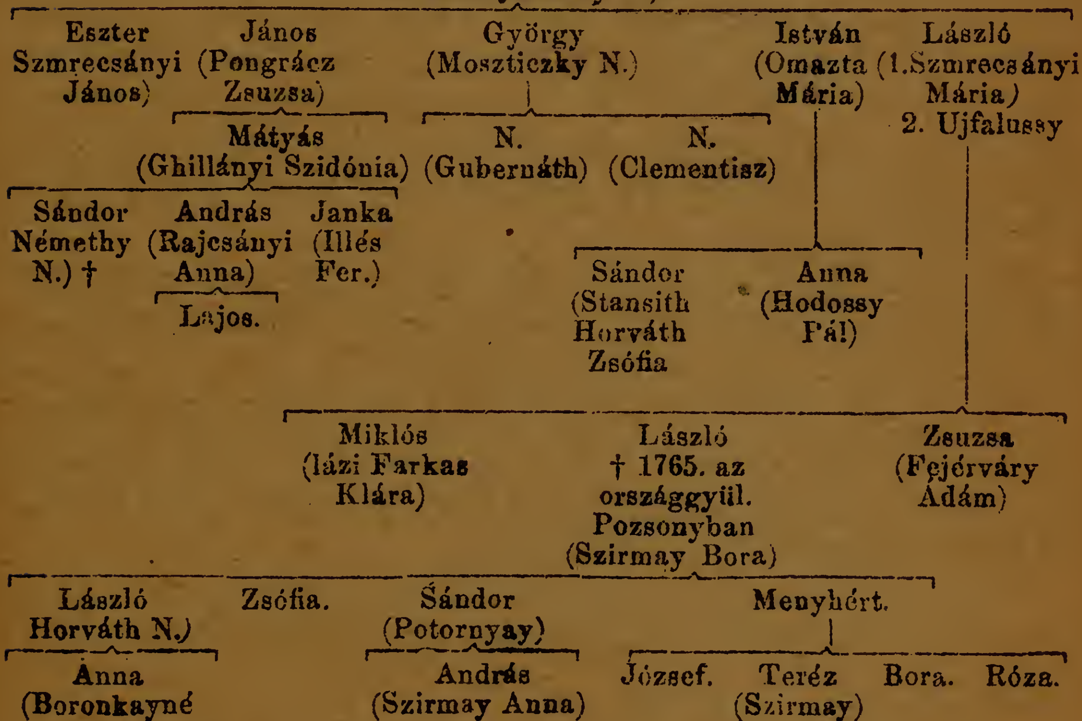
II. t á b l a.

II. Zsigmond, *ki az I. táblán.*
(1. Bossányi Kata
2. Bossanyi Mária)
1-től Éva (Benyóvszky György)
Gáspár 1719. (K. falvi Roth Mária)
2-tól Zsuzsi 1. Madocsányi Miklós 2. Apponyi Imre)
Anna (Baross Ádám)
Gáspár sz. 1685. † 1769. (Segner Klára † 1749.
Péter (Okolicsányi Zsófia)
Ferencz † 1751. (dobs.Szontagh Juliana † 1750.)
Éva † 1755. (Görgey Miklós)
Mária (Benyovszky Pál)
III. Zsigmond (Akay Zsófia)
Folyt. III. táblán.
Ferencz (Zittkovszky Julia) † 1791.
Julia (Hodossy Sándor)
Mária (Géczy Elek)
Éva †
Theodoz † 1750.
Franeziska sz. 1769. †
Éva Lehoczky Mihály)
Gáspár (Szentiványi Anna)
László (Gyarmathy Anna M.)
Éva (Ujhelyi Kristóf)
Julia. Anna M. Simon
Dénes-Fer. sz. 1788. †
József sz. 1712. † 1768. (Jóny Karitas)
Károly (Szontagh Éva)
Klára (Gombos Mihály)
András (róthenfelsi Róth Eleonora)
Janka Dora.
Klara. János.
József. † 1750.
Anna M. † 1751.
Sándor sz. 1744. (Ürményi Anna)
Gáspár sz. 1746. (Révay Anna)
Károly sz. 1748. (Chmelius Komlóssy Kata)
Theodosius sz. 1756.
Lajos. Károly. Pál. Janka. Karolina. Anna. Teréz.

III. tábla.

IV. tábla.

I. Andrásnak, ki 1618-ban Trencsin vármegye alispánja volt [1]) — három fia maradt, mint a táblázaton láthatjuk; István, II. Zsigmond és II. Theodosius.

I. István, kinek ága az I. táblán látható, igaz néven Sirmiensis, már Szulyóvszkynak is neveztetett. Neje Bogády Krisztina volt. Utódai közül megemlítendő Ádámnak fia László, ki kapitány volt Pálffy Leopold ezredében, ennek testvére Sebestyén, mint zászlótartó a Vetéssy ezredben, Prágánál golyó által esett el 1756-ban. Unoka-testvéröknek Antalnak (István fiának) nejétől Zorkóvszky Erzsébettél tizennégy gyermeke közül öt maradt meg.

Ugyan-e vonalon Pálnak Prónay Magdolnatól fia Imre ágán az ivadék egy nemzedékkel tovább terjedt.

Szulyovszky II. Zsigmondnak (ki a Bossányi nemzetségből kétszer nősült,) ága a II. és III. táblán látható. Első nejétől egyetlen fia I. Gáspár maradt; [2]) a ki 1719-ben halt meg, ennek feleségétől Királyfalvi Roth Jánosnak leányától Máriától két leánya, négy fia, emberkort ért. A fiúk közül:

II. Gáspár szül. 1685-ben, meghalt 1769-ben. Hites-társától Segner Klárától négy gyermeke maradt: József, ki 1712-ben született és 1768-ban meghalt. Feleségétől Jóny Karitasztól [3]) született gyermekeiben kihalt. Károly, kinek neje Szontagh Éva Dobsináról, ennek többi közt Gáspár fiától való unokája Károly, valószinüleg azon Sirmiensis Károly, ki 1810-ben Kassán a bankjegy-hivatal pénztárnoka volt. — Andrásnak rothenfelsi Roth Eleonorától hét gyermeke a táblázaton látható.

Péter Okolicsányi Zsófiát, Okolicsányi Gáspár leányát vette nőül, utódai a táblán láthatók, ezek vég nemzedéke között áll Dénes-Ferencz (szül. 1788.); meghalt magnélkül.

Ferencz (szintén I. Gáspárnak fia) Dobsináról nősült, feleségül vévén Szontagh Juliát, ki meghalt 1750-ben, férje pedig 1751-ben. Több gyermeke közül Ferencz nemzett egy leányt Francziskát, ki 1769-ben született, de ágát sirba vitte.

III. Zsigmond (I. Gáspár fia) máig élő ágazatot terjesztett, mint a III. táblán láthatjuk. Hites-társától Akay Zsófiától három leánya,

---

[1]) Lehoczky Stemmat I. 213.

[2]) Geneal. authent I. szerint III. Zsigmond is II. Zsigmondnak fia, és Gáspár testvére lett volna, de más táblázat szerint eme Gáspárnak volt fia, mint mi táblánkon is áll.

[3]) Ennek anyja Szontagh Dorottya volt.

négy fia maradt; a fiúk közül András és Imre ága él mostanáig. Valószinüleg az ágon András ágából eredt Sulyovszky Ferdinand 1861-ben Hont megyei várnagy.

A Sirmiensis vagy is Szulyovszky család harmadik vonalát II. Theodóz ága képezi a IV. táblán.

II. Theodoz 1661-ben Trencsin vármegye szolgabirája volt. Két rendbeli házasságából egyik fia György, nejétől Moszticzky leánytól csak két leányt hagyván maga után, ennek kihalási czimén a leányági rokonok Ordódy Gáspár kir. kamarai tanácsos és Akay Györgynek unokája szulói és hradnai birtokára 1649-ben II. Ferdinand királytól Regensburgban kelt adomány levelet szereztek. A Sirmiensis család ezen adománynak, mint jogaira nézve sérelmesnek ellene mondott, és eképen az örökösödési per egész 1668-ig tartott a három család között, mig végre az utódok a nevezett évben annak a turóczi konvent előtt atyafiságos egyezéssel véget vetettek és reá 1669-ben I. Leopold királytól beleegyezést nyertek, melynek erejénél fogva ama birtokokban a három család közti jogközösség megalapíttatván, mai napig fenn áll.

Nevezett II. Theodóznak másik fia János, kinek fia Mátyás nőül vette Ghillányi Ádámnak Virág Máriától született leányát Szidoniát, ettől született gyermekei és unokája a táblán látható.

Istvánnak ága kihalt.

László (II. Theodóz fia) a Zemplin megyei ágat terjeszté. Egyik fia László Zemplin vármegyének az 1765. évi országyülésen követe [1]), ott halt meg. Ennek Szirmay Borbalától egyik fia Menyhért szintén Zemplin megyei követ az 1790. és 1792. évi országgyülésen, [2]) a Martinovicsféle összeesküvésbe keveredve Budán Kazinczyval volt fogva. Gyermekei közül Józsefet 1831-ben a cholera időben Zemplin megyében agyonlőtték. Testvére, valamint oldalági rokonai a táblázaton láthatók.

Zemplin megyében Menyhért birta Mernyiket, átalában ott e család birtokos Bodzás, Remenye, Náthafalu, Homonna-Olyka, Morva, Kladzány helységekben és pusztákban. [3])

A család protestans vallású, és tagjai az evangelica vallás buzgó védői voltak. A szulói ágost. templom egyike a protestans legrégibb egyházaknak. Itt nyugszanak II. Theodozius tetemei is feliratos sír

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 321.

[2]) Ugyan ott 324.

[3]) Ugyan ott not. topogr. 344—391.

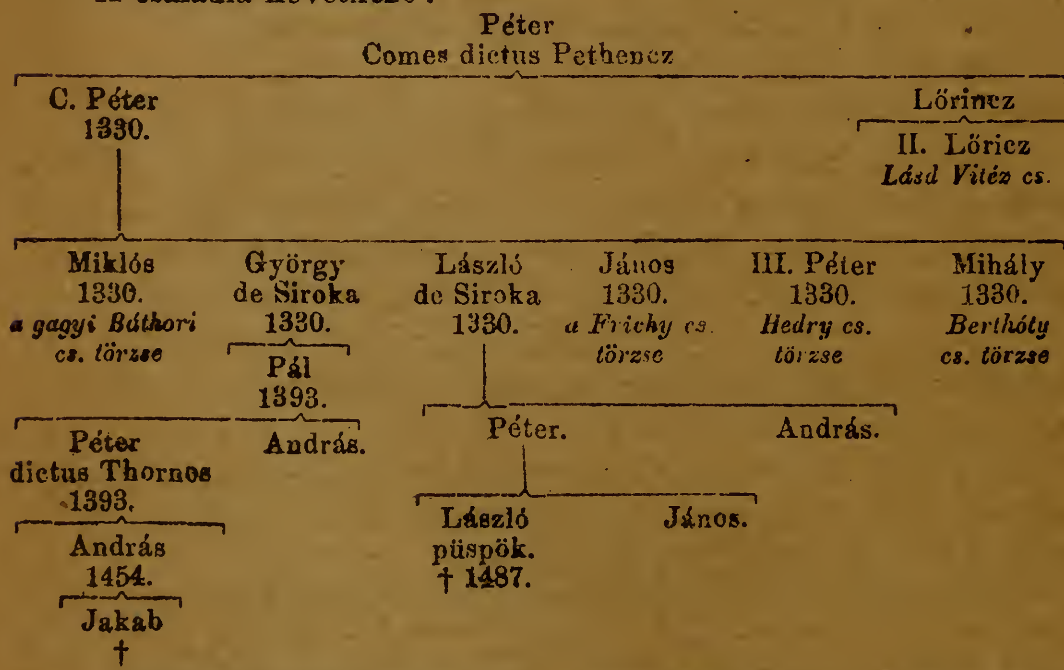
emlék alatt, mely a család által az ujabb időben felépitett templomba helyeztetett; ott függnek e család tagjainak mint az egyház buzgó fentartóinak képeik is, és ezek sorában Szontagh Gáspárnak és két leányának Evának és Juliánnának Sirmiensis Károly és Ferencz nejeiknek is — mint lelkes egyházgyámolitó nőknek képeik. Jelenleg azonban alig számit már ez egyház hivei s védői közé a volt földes úri családból.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren emelkedő három kúpos magas, barna szikla, a középső előtt három piros rózsa virít, és a középső szikla fölött arany nap (tizenhat sugárral) ragyog; az udvar bal oldalán a felső szegletben arany csillag félig látszik. A paizs fölötti sisak koronáján szintén hasonló arany nap ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Síró család. Ugocsa megyei nemes család. E század elején Siró József birtokos Csedreg és Fertő-Almás helységben. [2])

Sirokai család. (Sirokai †) Sáros vármegye kihalt ősrégi család, mely az Aba nemből (genus) Petencsi Péter gróftól vagy Ispántól, Szalánczvár uratól a kihalt gagyi Báthory, Frichy és még élő Berthóty és Hedry családdal stb. együtt ered. *(Lásd ezeket)*.

A családfa következő:

[1]) Burgstaller Collect. Insignium. — Ennélfogva értetlen Lehoczky czímer leirása és idézete, mert a Kovachich Formulae solennes Styli p. 549. ettől egészen elütő czimert rajzol.

[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 173. 175.

[3]) Wagner Mss. Gen. tab. I

1330-ban a törzsnek fia II. Péter; ki Szalánczról irta nevét, úgy fiai Miklós, György, László, Mihály, testvéreik János és Péter neveikben is, továbbá Lőrincznek fia Comes László, ugyan e Lászlónak fia Demeter és Andrásnak fia Lukács, mindnyájan Szalánczyak, Vilmos (Vilermus) mesterrel, Szepes és Sáros főispánjával ősi Szalánczi várukat és a hozzá tartózó Szalancz, Romántelke, Olasz-ispántelke és Ocsvár helységeket, és Ruthke pusztát Abauj vármegyében elcseréltek az egri káptalan előtt Sáros megyei Bertóth, Hedricsfalva, Ferich, (Frics) és Siroka helységekért I. Károly király beleegyezése mellett, [1]) és e helységi birtokukról vévén neveiket, mint e táblázat mutatja, a testvérek meg annyi külön családok alapitói lettek.

Sirokai Györgynek fia Pál, egyik fiával Péterrel együtt, ki „Tornyos"-nak is neveztetett, bizonyos pártoskodás miatt számüzéssel büntettetett, azonban 1393-ban Zsigmond király őket Vitéz János atyjokfia kérelme folytán ismét kegyelmébe fogadá és elkobzott javaikat vissza adatá. [2])

László fiának Péternek fia László neápoli püspök és az egri püspöknek suffraganeusa volt, meghalt 1487. januar 24-én mint a syroki egyházban vörös márványban vésett síriratából kitünik. [3])

A Sirokay család a XV. század folytán kifogyott.

Siskovics család. (Almási és Gödrei, báró és nemes) Baranya vármegyei birtokos nemes családa.

Siskovics néven találjuk 1760-ban ontopai Siskovics Antalt, a tiszántúli kerületi tábla ülnökét és debreczeni kerületi főtartományi-biztost. Kinek — úgy látszik — leánya volt Siskovics Anna, az 1798-ban meghalt Vay József tiszántúli kerületi ülnök özvegye.

Ugyan ez időben élt Siskovics József, (szül. Szegeden 1719.) ki a katonai pályán a legmagasabb fokig, hadszertármester-ig (Feldzeugmeister) emelkedett, 1760-ban [4]) bárósággal adományoztatott, és 1762-től a 37. számú magyar gyalog-ezred tulajdonosa volt. 1765-ben gróffá lett. Meghalt 1783. február. 4-én Prágában.

---

[1]) Wagner Dipl. Sáros. p. 331. Már atyjok II. Péter is 1344. évi oklevélben Sirokai Péter-nek iratott. Fejér Cod. dipl. tom. IX. vol. I. p. 244.

[2]) Wagner, Dipl. Sáros p. 349.

[3]) Pray, Hierarchia I. p. 213. Neve „de Syroka" van írva, de azt nem említi Pray, vajjon a síremlék a Heves megyei Sirok, vagy a Sáros megyei Siroka helységben volt-e? mert az elöbbi esetben tán más, Sirokról nevezett család, tagja lett volna.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 170. hol C. alatt tán grófságra emeltetését kivánta jelölni.

Ennek bárói czímere következő: a négy felé osztott paizs 1. és 3. kék udvarában zöld téren fehér, magas csonka vártorony áll, tetején arany kereszt ragyog, alúl kapujának fele nyitva áll, és ott vörös mezű kar könyökben meghajolva, kivont kardot tart; a 2-ik udvart vízirányosan fűrészvágat osztja kétfelé, az alsó kisebb rész fehér, mely mögül a felső vörös udvarrészbe arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva; a 4-ik ezüst udvarban három piros rózsa fej látható háromszeg alakba helyezve, kettő fölül, egyik alúl. A paizsot bárói korana fedi, azon két koronás sisak áll, a jobb oldalin két kiterjesztett fekete sasszárny lebeg; a baloldaliból pánczélos, sisakos vitéz nyúlik ki, jobb kezével kivont pallóst tartva. Foszládék jobbról ezüstkék, balról aranykék. [1])

Baranya megyében a Siskovics család adományalmellett birja Gödre mező-várost egészen, és Almásnak két tizennyolczad részét, [2]) és ezekről irja előnevét is.

Gödri és almási Siskovics József bölcsészeti tudor, Bács megyénél mint aljegyző kezdett hivatalos pályát és végre főjegyző lett. Utóbb 1839-ben Zemplin vármegye főispáni helyettese, 1841-ben pedig Verőcze vármegye főispánja és udvari tanácsos, 1849-ig.

Sissai család. Sissai Mihály 1744-ben M. Terézia királyasszonytól czímeres nemes levelet kapott, miután előbbi czímeres levele elégett. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló katona, fekete csizmában, vörös magyar nadrágban, sárga zekében, mely fölött pánczél van; fején prémes, vörös kalpag kócsagtollal, fekete hüvelyű és kötőjű kard lóg, balfelé fordúlt testtel, de fejével jobbra tekintve, kinyújtott jobbjával három fehér nyilat, baljában arany buzogányt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

A mult század végén Sissay János nejétől Bellesics Teréziától nemzé Sissay Dávidot, ki 1816-ban anyai nagyanyja Maracskó Terézia után örökbevallást erőtlenítő pert inditott Tata mvárosban Maracskó János udvartelke végett gróf Eszterházy Miklós ellen. [5])

---

[1]) Adami Scuta gent. tomo XI.
[2]) Fényes, Geographiai szotár I. 21. II. 54.
[3]) Collect. herald. nro. 127.
[4]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[5]) Fényes, Komárom várm. 173.

Sissay Károly 1787-ben a József császári rendszer alatt Komárom és Esztergam megye alispánja volt. Úgy látszik testvére Jánosnak, és fiai tán a nemesség szerző Mihálynak.

Sissak család. Sissak Imre 1800-ban I. Ferencz király által emeltetett nemességre következő czimerrel:

A paizs arany udvara balról jobbra vont vörös szelemen által, melyben arany markolatú meztelen kard fekszik, két részre oszlik, a jobb oldali osztályban egy fejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; a baloldali osztályban hét zöld levél látszik. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, arany öves, vas sisakos vitéz emelkedik ki, kinyujtott jobb kezében kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Sissányi család. Örökösei birják Török Becsét Torontál vármegyében.

Sissáry család. (Sissári) Zemplin vármegyei birtokos nemes család, mely nevét azon megyei Sissár pusztáról vette, és melyből Sissáry János 1750-ben Kak helységbeli birtokát Cseh országbeli jövevényekkel telepité meg. [2])

A család ezen kivül birtokos és lakos Bereg és Bihar megyékben is. Bihar megyében Sissáry Lajos és neje Nadányi Borbála birtokos Fekete-Győrösön, Sissáry Gyula, neje Nadányi Teréz, Sissáry Janka Nadányi Ferenczné szintén Fekete-Győrösön.

Lajos Bihar megyének hosszú ideig (mintegy 1837-től 1849-ig) alszolgabirája volt.

Sisskó család. (Felső-Őri) Vas vármegyei Felső-Őr helységbeli adományos családok egyike. *Lásd Zámbó család.*

Sisvay család. Vajai Vay József, ki Heves megyénél mint főszolgabiró szolgált, utóbb Debreczenben a kerületi tábla ülnöke volt. Meghalt 1798-ban april 15-én, özvegyen hagyván nejét Siskovics Annát, kitől soha sem fiú, sem leány magzata nem vala, ennél fogva bizonyos Mayler nevü cseh országi születésü hadi biztosnak kilencz gyermeke közül egyet, kit keresztségre is emelt, magához vett neveltetésbe, róla atyailag gondoskodott, és feleségének *Sis*, s a maga nevéről *Vay*, a gyermeket Sisvay-nak nevezteté; igy lőn ez egy új család törzse, kiről a gondos nevelő atya végrendeletileg is megemlékezett. [3]) Nemességéről mit sem tudunk.

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 226. 227.

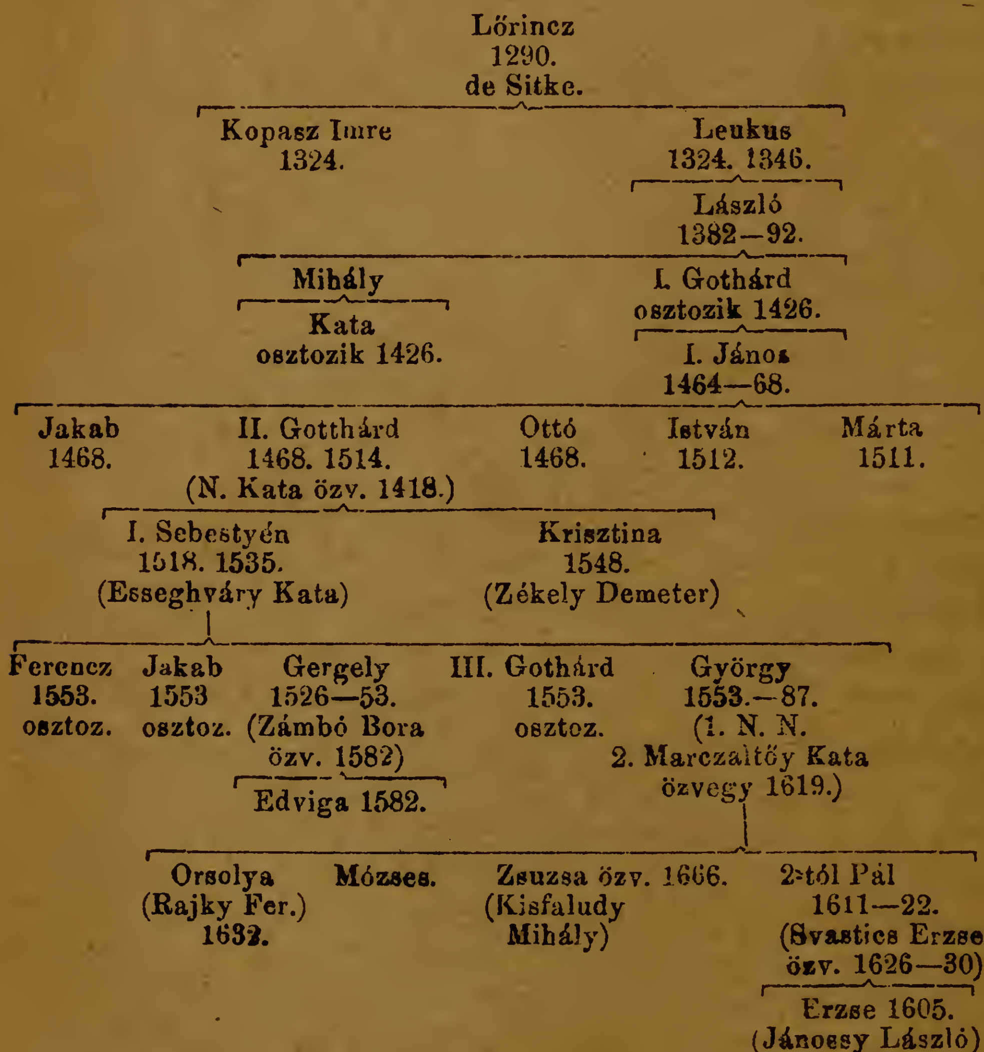
[3]) B. Vay László, Német hívség. 251. lap.

Sitéry család. Békes megyében F. Gyarmaton székel 1834-ben.

Sitkey család. (Kis- és Nagy-Sitkei †) Vas vármegye ősrégi nemes családa, mely a Niczky családdal egy közös törzsből a **Ják** nemzetségből (genus) eredt, mint e munka VIII. köt. 144. lapján említve van.

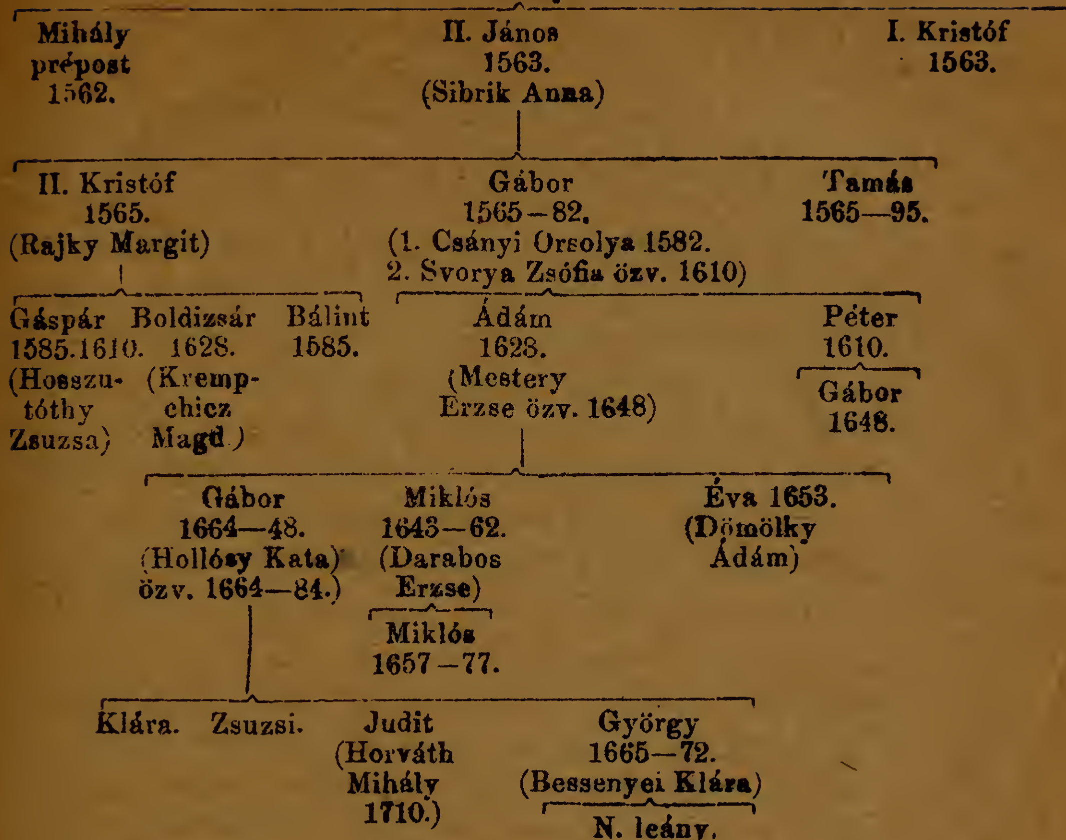
A Ják generatióból 1290-ben élt Chepan de Sitke, kinek fia István 1332-ban említetik. Ugyancsak 1290-ben élt Lőrincz de Sitke, kitől a családfa következőleg sarjadzott le:

I. tábla.

¹) A Sitkey család levéltári elenchusa szerint.

II. t á b l a.

Eddig a nemzék-rend, mely bizonyosan nem teljes.

A törzs Sitkey Lőrincz öcscse István a többi Jáak nemzetségbeliekkel 1291-ben a győri káptalan előtt ősi javaikra vonatkozó szerződésre lépnek. [1]) Lőrincznek két fia maradt: Kopasznak nevezett Imre és Leukus, ki 1346-ban a végedi pusztára vásári kiváltságot nyer. Ennek fia László 1382-ben kapja Erzsébet királynétól Veszprém vármegyében Kis-Vinárt; és valószinüleg ő azon Sitkey László is, ki 1419-ben a Gyalókay nemzetséggel [2]) közösen Zsigmond királytól czímert kap. [3]) Két fia maradt: Mihály és I. Kocsárd (vagy is Gothárd); amannak leánya Katalin 1426-ban osztozott meg nagy bátyával I. Gothárddal. Ennek fia I. János élt 1464—68-ban, és öt gyermeket namzett; Jakabot, II. Gothárdot, Ottót, Istvánt és Mártát. Ezek közűl csak II. Gothárd

[1]) Fejér, Cod. dipl. tomo VII. vol. 2. p. 237.

[2]) Gyalóka helység Soprony megyében fekszik.

[3]) Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 6. p. 177.

nemzedékét ismerjük, pedig valószinüleg a többi testvérek is hagytak maradékot, és — úgy látszik — egyiköktől származik a II. táblán álló II. János és testvérei, kiket adatok hiányában az I. táblabeliekkel összekapcsolni nem birunk.

II. Gothárd a család egyik nevezetesebb tagja volt, a családi iratok szerint 1510-ben nejével Kata asszonynyal együtt a fejérvári keresztesek ispotályosai mint jótevőjeiket confratereik-nek fogadták. A Pápai és Somlyai várnak kapitánya lévén, midőn 1514-ben a Dózsaféle fölkelés dúlongott, ezeknek a Dunántúli Sós Domonkos vezérlete alatt pusztitó csapatát Pápáról kivont öt száz lovasával, a Fejérvári lakosokkal és Gosztoni János győri püspök katonáival megtámadva, szétverte. [1]) Gyermeke kettő maradt, Sebestyén és Krisztina 1548 ban Zékely Demeterné; és úgy látszik: a kurucz lázadás leverése után nem sokára II. Gothárd meghalt, mert 1518-ban neje Kata asszony özvegyül emlitetik, a midőn is fiával Sebestyénnel a kisebb rendü szentferenczes rendü szerzet is confraterei sorába iktatta őket.

Sebestyén, kinek neje Esseghváry Kata volt, élt még 1535-ben, ellenben 1553-ban már öt fia Ferencz, Jakab, Gergely, III. Gothárd és György osztozkodtak. Gergelyről még annyit tudunk, hogy 1582-ben már csak özvegye Zámbó Borbála és leánya Edviga éltek. A többiről ennyit sem mondhatunk, kivévén Györgyöt, (ifj.) ki 1587-ben, söt 1592. és 1607-ben is az élök közt volt, elsö nejétől, kinek nevét nem ismerjük, voltak fia Pál; második nejétől Marczalthöy Katalintől, ki elöbb Mestery Jánosné volt, 1619-ben már özvegy; voltak leányai Orsolya 1632-ben Rajky Ferenczné, (1632), Zsuzsanna (1622.) Kisfaludy Mihályné, 1666-ban annak már özvegye, és tán Mózses is ettől született. György, ki ifjabbnak neveztetett, jeleül annak, hogy akkor a családból más, idősb György is élt, ugy látszik, 1610. táján halt meg; elönevét de Kis-Sitke irta. Fia a nevezet Pál 1610-ben a vasi káptalan előtt óvást tett atyja végrendelete ellen, mely az ö mostoha anyjának Marczalthöi Katalinnak kedvező, neki pedig sérelmes volt. Pál élt még 1622-ben; azonban 1626—1630-ban már csak özvegye Svastics Erzsébet emlitetik, kitől egy leánya Erzsébet maradt, 1605-ben már Jánossy Lászlóné, kinek leányai Zsuzsi, Judit és Orsolya az Olcsai, Bajna, Somogyváry és Thibay családokba mentek nöül.

[1]) Istvánffy Historia 1685. évi kiad. 50. lap

A második ág, (a II. táblán áll) mely úgy látszik — a nagy sitkei ágat képezi és melyet adatok hiányában összeköttetésbe hozni az előbbivel nem lehet, I. Ferdinand király korában élt három testvérrel indúl meg. Ezek legidősbbike Mihály törlei prépost testvérével II· Jánossal és II. Kristóffal, és II Jánosnak fiaival 1562-ben ősi nemesi czimerére újjítást nyert. Élt még 1565-ben is. I. Kristófról egyebet mit sem tudunk.

II. János Sibrik Anna nejétől három fiat hagyott maga után; II. Kristófot, Gábort és Tamást, kik 1567-ben osztoztak meg.

II. Kristófnak özvegye Rajky Margit 1585-ben tett végrendeletet fiai Gáspár, Boldizsár és Bálint részére. Ezek közül Boldizsár élt még 1628-ban. Neje Kremphics Magdolna volt, előbb Nagy N-nek özvegye. Gáspár 1607-ben Rudolf királytól protectionalis levelet nyert, ugyan ezen évben Hosszútóthy Jánosnak leányát Zsuzsannát jegyzé el magának, kit azonban 1629-ben már Szalay Péter nejéül olvasunk.

Gábor 1565-ben testvéreivel együtt K. és N. Sitkére, Bajthra stb. uj királyi adományt vitt, első neje Csányi Orsolya volt 1582-ben; a második Svorya Żsófia, kit mint Réchey György özvegyét vett el, és ki 1610-ben már mint özvegye élt, utóbb harmadszor Péchy Gáborhoz ment férjhez. Gábornak két fiát ismerjük: Ádámot és Pétert, ki 1595—1610-ben élt, és nemzé Gábort, az 1648-ban élőt.

Ádám 1597—1630-ban élt. 1630-ban nejével Mestery Erzsébével Mesteriben kastélyok felét és mesteri Bekeny Zanath-féle birtokrészt elzálogosították. Neje nevezett Mestery Erzsébet 1642—1651-ben özvegyének iratik. Ettől gyermekei: Gábor, Miklós és Éva, ki Dömölky Ádám neje lett 1653. előtt, és ösanyja a Balla, Gál és Tompa családoknak, és ez utóbbi által a felsö bükki Nagyoknak.

Miklósnak 1657—1662-ben már csak özvegye Darabos Erzsébet élt, és anyja volt Sitkey Miklósnak, ki 1648-ban említetik.

Gábor 1643—48-ban élt, neje Hollósy Katalin 1664. sőt még 1684-ben is már, mint özvegye említetik. Ettől gyermekei Klára, Zsuzsi, Judit 1710-ben Horváth Mihályné és György, ki 1665—72-ben élt, és úgy látszik, 1722. után halt meg, családját fiágon sírba vivén, mert nejétől Bessenyei Katától (1676.) csak egy leánya maradt.

Nem tudjuk a családfán kimutatni azon Sitkey Györgyöt,

ki Sibrik Lászlóval 1505-ben a rákosi országgyülésen Vas vármegye követe volt. [1])

Sitra család. (ab Ehrenheim) ehrenheimi Sitra Jakab az 1840. évi országgyülésen nyert magyar honfiusitást [2])

Sivak család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll. [3])

Siván család. Siván Galatheás 1751-ben M. Terézia királyasszony által emeltetett magyar czímeres nemességre, [4])

Czímere a paizs ezüst udvarában hármas zöld halom fölött két keresztbe helyezett vörös zászló, melyeknek nyeleik a paizs szegleteig érnek, a zászlók között fölül két csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén keresztbe helyezve, két vörös zászló leng. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék. [5])

Sivó család. Pest és Krassó megyei nemes család. Krassó megyében Sivó János 1830. jul. 30-án Bunya helységre nyert kir adományt, mely 1832. évi aug. 6-án Krassó megye közgyülésén is kihirdettetett [6]) A család jelenleg is birja Bunyát.

Siwkovics család. Horvát országi régi nemes család, melyből Siwkovics Tamás 1486-ban élt. [7])

Skabel család. Zemplin vármegye czímerleveles családai sorába számítatik. [8])

Skalb család. Alapítója Skalb György, ki II. Ferdinánd római császár és magyar királytól Bécsben 1628. sept. 13-án kelt czímeres nemes levelet nyert. [9]) Utódai ismeretlenek.

Skarbala család. (Szokolóczi) Nyitra vármegyei család, közülök szokolóczi Skarbala András 1700—1-ben [10]) azon megyének alispánja, 1707-ben pedig báró (?) és alnádor volt. [11]) 1701-ben adományt szerezvén Nyitra megyei Ratnócz helységre, abba beiktatattott, de

---

[1]) Kovachich Suplementam ad Vestigia Comitior II. 334.
[2]) 1840. évi 52. törv. cz.
[3]) Szirmay, Cottus Zemplin not. top. 117.
[4]) Collect. herald nro.
[5]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[6]) Krassó várm. jegyzőkönyv.
[7]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 322.
[8]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.
[9]) Az ereredeti czímer levél Győr vármegye levéltárában.
[10]) Lehoczky Stemmat. I. 201.
[11]) Ugyan ott I. 178.

ellent mondott Csery Imre. [1]) Ugy látszik, fia volt Pál 1720—70-ben, kinek neje volt Csery Erzsébet.

Skaricza család. (Ratkóczi) Pozsony vármegyei nemes család. A czímeres nemes levelet I. Ferdinand királytól 1564-ben nyerték Skaricza, vagy igazabban ratkóczi Lubunchich névre [2]).

Czímerök a paizs kék udvarában zöld halmon királyi arany koronán könyöklő fehér mezű kar, kivont kardot villogtatva; a kard alatt félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából egy agg odvas fa emelkedik ki, melyből három száraz ág nyúlik szét, az odú fölött két, oldalvást egy, egy méh repdes. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Nevezetes tagja volt a családnak Skaricza Máté, ki 1588. évi vallási vitatkozásával hírt szerzett nevének. [4])

Ismeretes közűlök Skaricza György, kinek nejétől Zabok Annától fia volt Mihály.

Továbbá Skaricza Gábor kőszöghi születésű, Jenában járt iskolában 1683-ban. Haza térvén, Pozsonyban ügyvéd lett, majd az 1715. évi országgyülésen Pozsony város követe, 1722-ben azon sz. kir. város birája. [5]) Meghalt 1723-ban. Özvegye Sompeter Anna 1750-ben a pozsonyi evang. iskolának 10,000 ftot hagyományozott. [6]) Fia András-Keresztély modori evang. lelkész volt. Ennek fia Gábor szül. 1749-ben; meghalt 1816-ban gyermektelenül, mindenét végrendeletileg a pozsonyi evang. lyceumnak hagyván, melyből az úgynevezett Skaricza-Convictus alapitatott.

Skárosi család. *Lásd Szkárosi cs.*

Skenderlics család. Skenderlics József 1792-ben I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét.

Czimere először vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső rész függőlegesen ismét kétfelé oszlik; a jobb oldali arany udvarban szétterjesztett szárnyakkal egy fejű fekete sas látható; a baloldali vörös udvarban sziklákon magas, csonka vártorony emelkedik ki, faragott négyszegű kövekből épitve, alúl nyitott kapuval. Az alsó zöld udvar-

---

[1]) Nyitrai káptalan libro 8. prot. 90. folio 2.

[2]) Haan, Jena Hung. 32.

[3]) Burgstaller, Collectio Insignium.

[4]) Tudományos gyüjtemény 1829. VI. 31. stb.

[5]) Bél M. Notitia nova I. 668. — 1715. évi 24. és 59. törv cz.

[6]) Haan, Jena Hung. 32.

ban egymás fölött két keskeny ezüst folyam hullámzik, közöttök kék téren két arany csillag között ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két zöld borostyán ág között kiterjesztett testtel fekete egyfejű sas áll, fejével jobbra fordúlva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

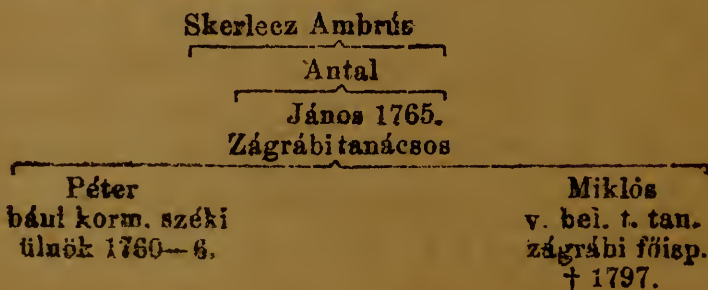
Skerlecz család. (Lomniczai) Zágráb megyei nemes család; azon megyében fekszik az elönevet adó Lomnicz helység. Őseit Lehoczky a Veronai Scaliger családból származtatja, és azt irja, hogy előbbi nevök Skerlacz lett volna. [2])

1655-ben Skerlecz János az országgyülés által az Adriai tenger felöli határok vizsgálására bizottsági tagnak neveztetett azon évi 30. törv. czikk szerint.

A család a mult század folytán két ágra szakadt, az egyik ág benn maradt Horvát országban, a másik Magyar országra a Dunántúli megyékbe telepedett; és most főleg Baranya megyében székel.

A horvátországi ágból Skerlecz János Zágráb sz. kir. város tanácsosa, 1765-ben Mária Terézia királyasszonytól új czímeres nemes levelet szerzett [3]), mely szerint czímere négy felé osztott paizs, mind e mellett jobbról balra egy rézsútos fehér pólya által az 1. és 4-ik kék udvar keresztül hasítva, e pólyán udvaronként két-két természetes színű pacsirta repülő helyzetben látható, a család nevére (Skerlecz, horvátúl pacsirta ?) czélozva; a 2. és 3-ik udvar tizenhat ezüstvörös koczkát mutat. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén pacsirta repül. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös. [4])

A horvát-ág nemzékrende ez:

A nemzékrend többi ivadéka előttünk ismeretlen.

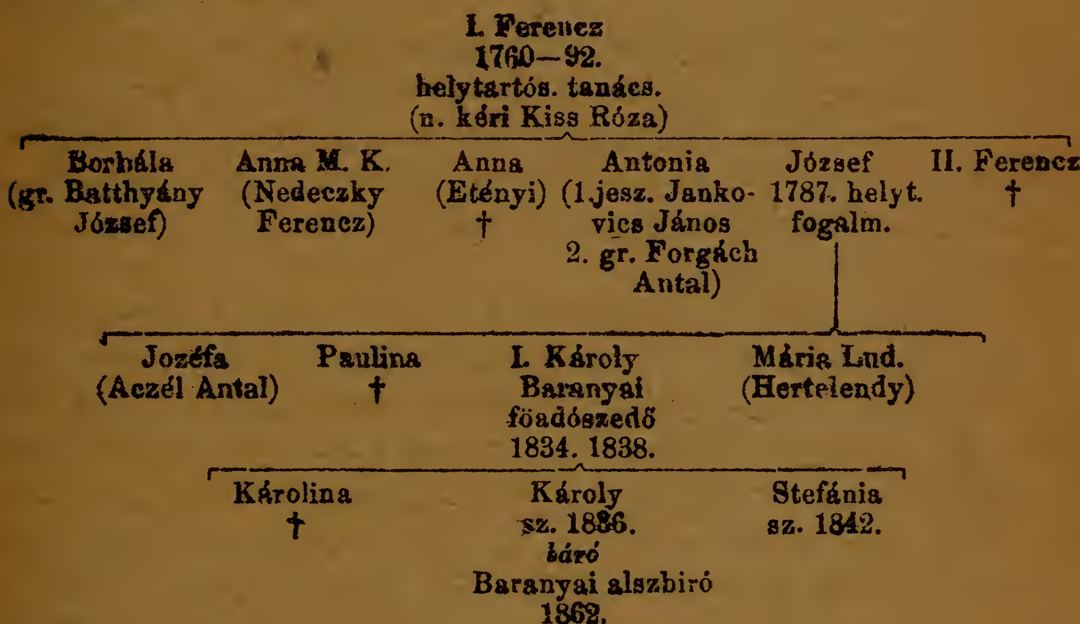
[1]) Adámi, Scuta gentil. tomo XI.
[2]) Lehoczky Stemmat. II. 363.
[3]) Collect. herald. nro. 157
[4]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.

Péter 1760-ban a báni kormányszék tanácsosa volt, már előbb 1756-ban horvátországi itélő-mester. [1]

Testvére Miklós 1760-ban már báni törv. táblai ülnök, 1763. lett itélőmester, 1770-ben már a báni kormányszék tanácsosa és irodai igazgatója; már 1787-ben a Sz. István-rend lovagja, val. belső titkos tanácsos, Zágrábi főispán, és a Horvát-, Tót- és Dalmátországi öszves iskolák főigazgatója. Meghalt 1797-ben. [2]

Ez ágból volt lomniczai Skerlecz Ádám 1792-ben Zágráb vármegye alispánja.

A magyarországi-ág nemzékrendje, mely a múlt százsdban a lomniczai előnevet — mint a névtárak mutatják — nem használta, következő:

I. Ferencz 1760-ban már kir. tanácsos és kanczelláriai titkár, 1770-ben már magyar kir. helytartósági tanácsos, és sz. István-rend heroldja, 1787-ben már a heroldság helyett ugyan azon rend lovagja, egyszersmind helytartósági tanácsos még 1792-ben. Fia József 1787-ben a helytartóságnál fogalmazó volt.

Lomniczai Skerlecz I. Károly Baranya vármegye főadószedője volt 1833—1838-ban. Ez vagy fia az 1850—1860. évi idő közben ausztriai báró lett. Fia Károly 1862-től Baranya vármegye kinevezett alszolgabirája.

---

[1] Lehoczky Stemmat. I. 181.
[2] Lehoczky Stemmat. I. 181. és II. 363.

Úgy látszik — I. Ferencznek nővére volt Skerlecz **Erzsébet** 1791-ben Forintos Gábor felesége.

Skerlecz **Károly** birja Bogátfalut Vas megyében.

Skolonics család. Skolonics **József** 1795-ben I. Ferencz királytól kapott czímeres nemes levelet. Czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halom középsőjén álló ezüst daru, fölemelt jobb lábával kövecset, csőrében drága köves arany gyűrűt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján négy szál borostyángaly zöldel. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék. [1])

Skrabák család. (Zászkali) Árva vármegye legrégibb adományos családainak egyike, mely **Zászkal** helységbeli ősi birtoka egy részét jelenleg is birja. A család eredetére de főleg más családokhozi és birtokviszonyaira nézve következő okmány kivonatok [2]) érdekesek.

1348-ban Lipold mester Körmöczbánya grófja és Árvának várnagya, Lucziczka Miklósnak Benc fiának és maga hívének azon szolgálataiért, melyeket a tengerentúli részeken (in partibus transmarinis) vele együtt mutatott, az Árva megyében fekvő **Zászkalicza** nevű erdőt adományozta Körmöczbányán (Sabbato prox. post conversionem S. Pauli) kelt levelében. [3])

1349-ben ezen erdei birtok fölötti adományozást I. Lajos király is megerősitette (Budán in Octavis festi beati Michaelis Archangeli).

1350-ben Zászkaliczai Miklós Benének fia a turóczi convent által hiteles alakban átiratja magának a följebbi kir. adomány levelet. (Feria 2-da prox. b. Margarethae virg. et martyris).

1355-ben Zászkaliczai **Miklós**, a turóczi convent és Mesk, F. Kubíni Adorjánnak fia mint királyi ember által beiktattatik a zászkaliczai birtokba, egy úttal akkor a határjárás is eszközöltetik. (Feria 3-a proxima ante festum Ascensionis dni).

1357-ben (15. calend. februarii) Zászkaliczai Miklósnak kérelmére I. Lajos király megújjitja az 1349. és 1355. évről szóló birtokleveleket; és folytatólag ugyan azon hártyán I. Lajos király igazolja ezen okmányok valóságát a Boszniában elveszett pecsét helyébe vésetett uj király pecsétnek az oklevélre való oda ütésével (1364. 12. Calend. Julii).

1387. (in festo b. Adalberti Eppi et martyris) beiktattatnak a zászkaliczai birtokba **István** és **Tamás** mesterek, marczelfalvi [4])

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.

[2]) Szontagh Dán. közl. szerint.

[3]) Fejér, Cod. dipl. tom. IX. vol. 1. p. 610.

[4]) Regestrum de Turócz Engelnél 82. lapon de „**Gaczelfalva**“ áll.

Bessenyő Andrásnak fiai Liptó megyéből, Zsigmond királynak ugyan azon évi (feria 3. post festum Paschae kelt) új királyi adomány alapján István nádor iktatási parancsából. Ugyan ez alkalommal az új adományosok Margit nénjöknek Zászkalicza Hutyka [1]) Miklóstól nemzett Márton fia özvegyének özvegyi illetőségeit is kifizették (in festo. b. Adalberti Eppi et martyris).

1426-ban (Dominica Laetare) Zsigmond király Bécsben kelt adomány levelében a Bene-Luczizka Miklós részére a zászkali birtokról szóló okleveleknek Zászkaliczai Mihály fijára J á n o s r a, továbbá baggini Bredács István fiaira L ő r i n c z r e és T a m á s r a történt átruházását új kiváltságlevél alakban megerősíti.

1429-ben (feria 6. prox. ante festum b. Ambrosii Eppi et confessoris praeterita) Palóczi Máté országbiró parancsa folytán az előtte lefolyt nyolczados biróság itélete alapján Zászkaliczai Mihálynak fia J á n o s és Bagyon Istvánnak fiai Lőrincz és Tamás Zászkalicza helység birtokába beiktattatnak, mellőzve marczelfalvi Bessenyö István fiának Jánosnak ellentmondását, minthogy ez harmadszori ezen ügyben 1429-ben történt megidéztetésére nézve is a nyolczados biróság előtt meg nem jelent.

1435-ben (quadragesimo die Quadragesimae) a nyolczados biróság a zászkaliczai birtokról itélte, hogy elismertetvén Bene fiának Miklósnak fiágon magvaszakadása, Margittól származott Zászkaliczai Mihály fiának Jánosnak birtokában hagyatik a zászkaliczai birtoknak anyai negyede, a mint már előbb is birtokolta; a többi három negyed birtokrész pedig marczelfalvi Bessenyö István mester fiának Jánosnak az 1387. évi új adomány alapján oda itéltetett, Jánosra a Bagyoni Bredács István fiára nézve pedig örök hallgatás mondatott.

1439-ben (octavo die festi b. Georgii martyris) Hédervári Lőrincz nádor parancsa folytán a Zászkalicsai birtoknak azon negyedrésze, mely Zászkali Jánosra, Mihálynak fiára negyedképen jutott, elkülönöztetik, a többi $^{3}/_{4}$ rész pedig Bessenyői István fiának Jánosnak, Pál fiának Istvánnak és fechkeházi Czuda Balásnak hasonló részletekben megbagyatott.

1474-ben Pongrácz István szerzett királyi adománylevelet Zászkaliczára; azonban birtokába nem jutott.

Az eddig elésorolt oklevelekből a következők derülnek ki. Hogy Bené-nek fia Luczizka M i k l ó s még az 1387. év előtt mag nélkül kihalt; — hogy M a r g i t, a birtokban részesült ős-anya nem Bene Miklós-

[1]) Regestrum de Turóczban „L u c h k a" áll, valószinüleg igazabban?

nak, hanem Hutyka Miklósnak leánya volt. Ezen Miklós pedig az erdei birtokon kivül, melyet Bene Miklós szerzett, Zaszkaliczának (az előtt Hutyka-Lehotá-nak) birtokosa volt, és innen vágatott ki e negyed Margitnak, midőn Zászkaliczai Mártonhoz ment férjhez; — hogy bágyoni Bredács Lőrincz és Tamás Luczizka Miklósnak apa utáni unokái voltak, de mint olyanok, kik a Luczizka Bene Miklós részére 1348—49. évről szóló adomány levélbe föl nem vétettek, Bene Miklós magvaszakadásával annak birtokából jogosan kizárattak; — hogy marczelfalvi Bessenyő Andrásnak fiai István és Tamás, midőn 1387-ben Zászkalicza helységet Bene Miklós magvaszakadása czímén új kir. adomány mellette magokra iratták, a Luczizka, Bene, Bredács és Hutyka rokonság irányában jogérvényes birtok szerzésre tettek szert; — hogy zászkaliczai Hutyka János, Mihálynak fia és Margitnak unokája, ama utó-családnak, mely márma is Zászkalon birtokos és Skrabák név alatt ismeretes, valóságos eldöde, birtoka pedig azon negyedet képezte, mely 1439-ben Hedervári Lőrincz nádor parancsa következtében mint Margitot illető leány-negyed zászkaliczai Hutyka Jánosnak, Mihály fiának kihasitatott; végre hogy a marczelfalvi Bessenyő család által 1387-ben szerzett zászkali birtoknak három negyedrésze azon rész, mely jelenleg az árvai urodalomnak és ennek volt jobbágysága kezén van, a Bessenyő család magvaszakadtán Árva vára illetékéhez, honnan elszakasztatott, visszaesett.

Zászkaliczi Mihály fiának Jánosnak utódai mikor kezdtek Skrabák névvel neveztetni? — nem tudjuk. Az bizonyos, hogy midőn 1583-ban a Thurzó nemzetség leány-ága részéről az Árvai urodalomhozi jogegyenlőség kérdésében Árva vármegye előtt vizsgálat tartatott, akkor a Zászkali család öt tagja, mint szomszéd közbirtokosok járván el, névszerint János, György, Péter, Mátyás és András, már zászkaliczai Skrabák néven fordúltak elé. 1595-ben pedig Thurzó Györgynek az Árvavári urodalomba lett beiktatásakor, a szomszéd zászkalicziai közbirtokosságból György, Mátyás és Miklós, Skrabák név alatt, Szkaliczai Benedek pedig Luczizka régi, már akkor kihalt vezetéknéven, lettek följegyezve. A családi birtok neve pedig időközben Zászkaliczá-ból Zászkal névre módosúlt.

A Skrabák család több vonalra, és ágakra származván, ezek közül a jelenleg még Zászkalon élőknek főbbjei a Mihályféle vonal, és Ferencz ága illető al-ágazataival; Zolna mvárosban székelnek a János vonal ivadékai, Sáros megyében pedig az Istvánféle ágbéliek. A kihal-

tak közül Péter máskép Mandrcska, és Ádám máskép Pekár és Sándorféle ág ismeretesek. A Péter s vele rokon Ádám-ág utáni birtokrészeket leány-ági jogon Mesko, Boczkó és Trnkóczy, — a Sándor-féle birtokhagyatékot pedig Szontagh család szintén leány-ági jogon birják jelenleg.

A Skrabák család legnagyobb részben mezei gazdáskodással foglalkozott, ennél fogva neveikkel a közügyek tárgyalásánál ritkabban találkozunk; kitűnőbbjei voltak: 1574-ben Skrabák Péter, mint ki Jezerniczky Kristófnak Kis-Beszterecsbe történt beiktatásánál nádori iktató emberként szerepelt. 1595-ben Péter ágából Jakab a felső-kubíni, úgynevezett Valentich-Galkóféle birtokba iktatásnál királyi iktató emberként működött.

Jakabnak unokaöcscse Mihály 1603-ban Árva vármegye szolgabirája volt. 1614-ben Mihály hasonnevű vonalból megyei esküdt.

1631-ben János törvényszéki biró.

1685-ben ifj. Mihály a följebbi Mihály szolgabirónak fia, megyei esküdt. — 1740-ben János hasonnevű vonalból csendbiztos. 1830-ban Sámuel (Ferencz ágából) szintén csendbiztos. Ugyan akkor István az eperjesi kerületi táblánál kiadó. 1847-ben Dániel Árva vármegye tiszti főügyésze.

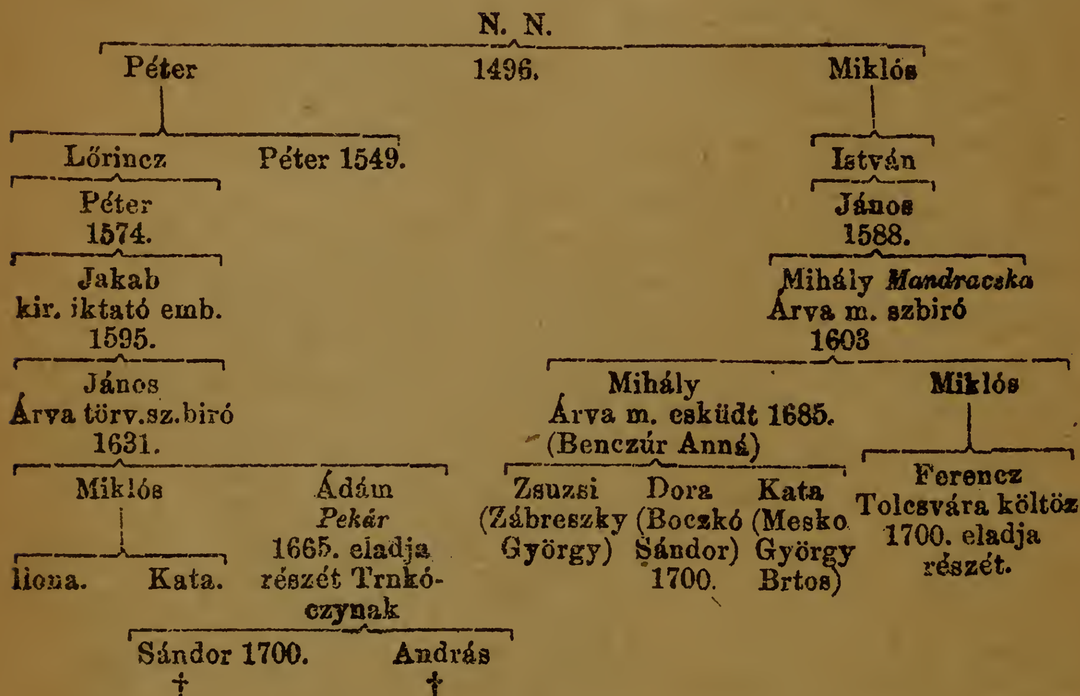
A család származási rendjét a Zászkali törzsek egyikéhez sem lévén képesek közvetlenül kapcsolni, a Skrabák név felvétele óta kezdett családfákat [1]) következő táblázatok mutatják:

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

I. tábla.

Skrabák Péter és Miklós vonalai, az úgynevezett Mandracska Pekár és Ádám-féle ágakkal.

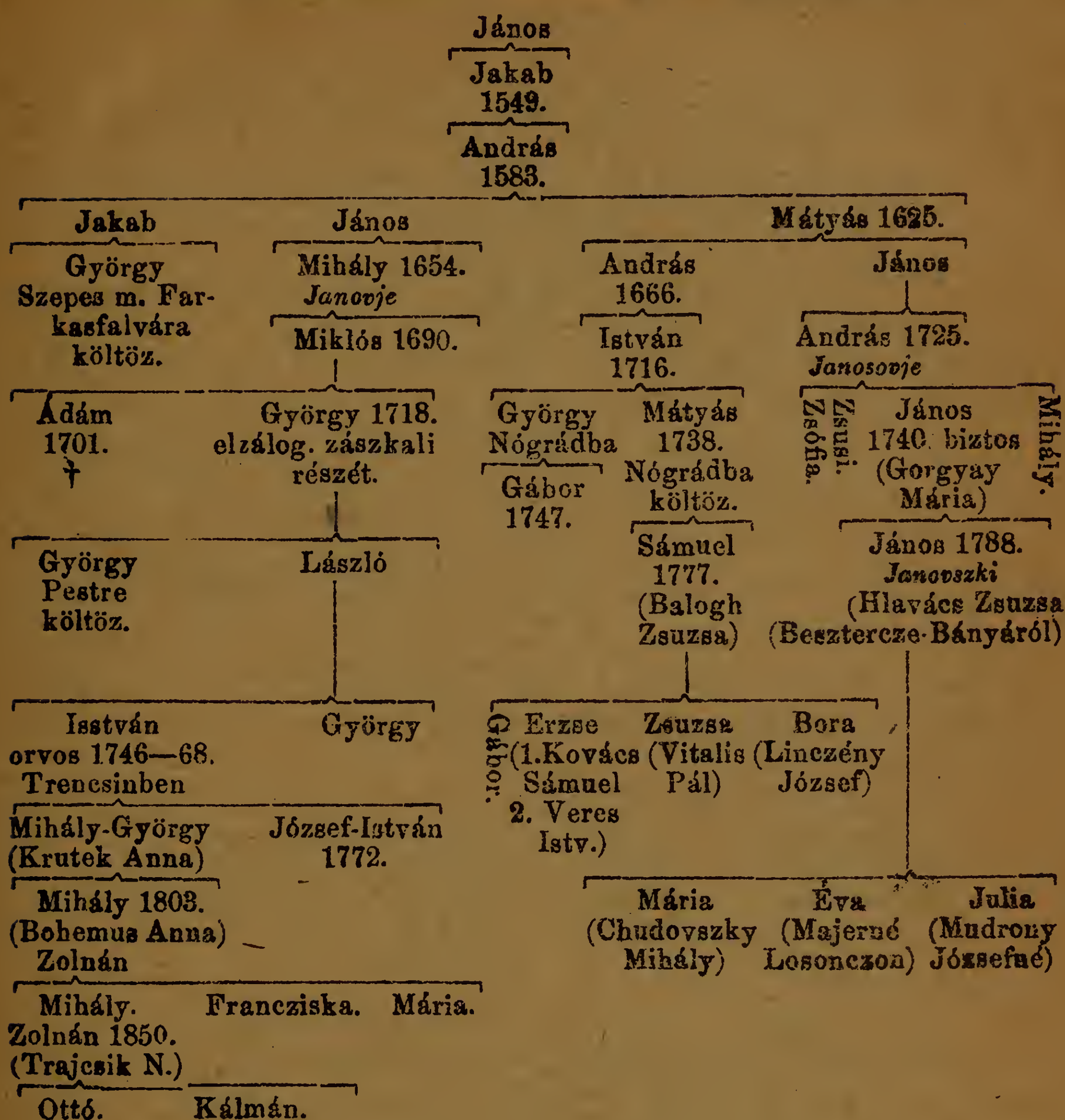

Ez ágból Ferencz Zemplin vármegyébe Tolcsvára költözvén, 1700-ban örökösen eladja zászkali részét Mihály nagybátyja leányainak és vejének u. m. Zsuzsának Zábreszky Györgynének, Dorottyának Boczkó Sándornénak.

A másik ági Ádám Skrabák másképp Pekár pedig 1665-ben eladja részét Trnkóczy Mártonnak. Innen ezen vonal birtokait Boczkó, Mesko és Trnkóczy családok birják.

II. tábla

Skrabák János vonala, Janovje és Janosovje ágakkal.

A Jánosovje fi-ág kihaltával annak birtokába a leány-ág örökösödött, 1843-ban pedig a kir. ügyész és általa Szontagh család.

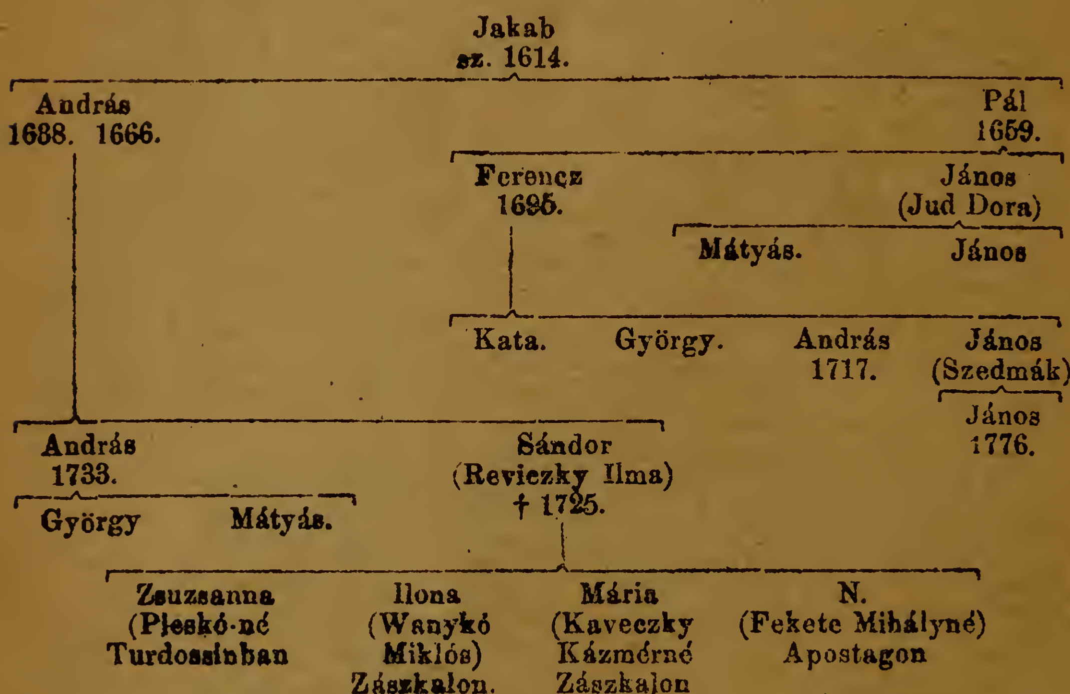
Istvánnak fiai György és Mátyás Nógrád megyébe B. Gyarmatra telepedtek, ott találjuk őket már mint elismert nemes személyeket az 1716. évi uradalmi összeirásban [1]); és 1734-ben is, midőn a febr. 15-en kezdett nemesi vizsgálatkor mint Árva megyéből származottak Árva megyétől kiadott nemesi bizonyitványukat elémutatták. Az 1755. évi Nógrád megyei nemesi összeirásban Skrabák Já-

[1]) Magyar Muzeum 1858. évi foly. I. köt. 319.

n o s t és M á t y á s t olvassuk; 1777-ben pedig Skrabák J á n o s és S á m u e l vettek ki Nógrád-tól nemesi bizonyitványt.[1]) Ez utóbbi gyermekei a táblán láthatók.

III. t á b l a.

Skrabák János vonalán Jakab és Sándor ági utódok.

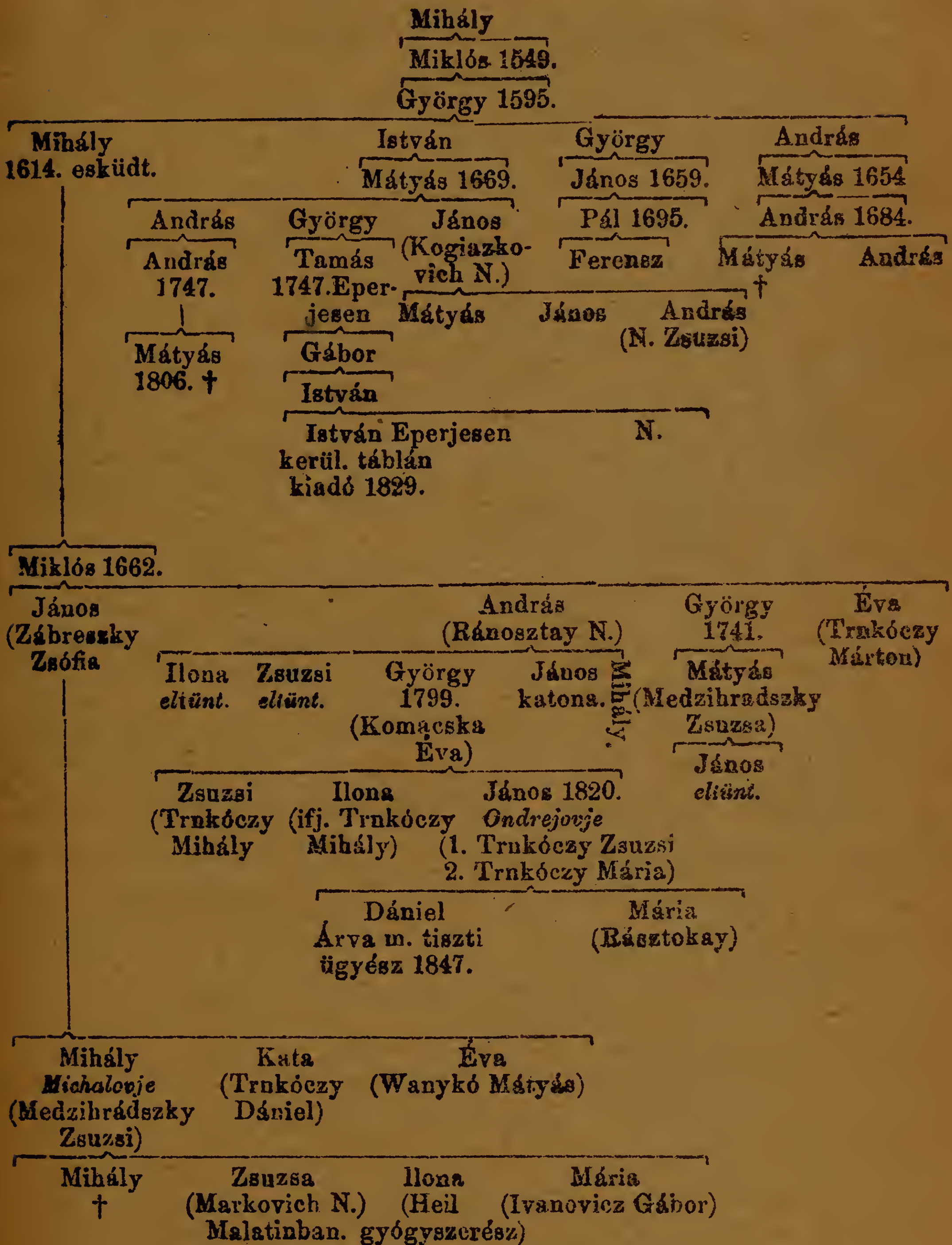
Ezen ágnak férfi-ivadékban történt kihalása után annak birtoka Sándornak négy leánya után ³/₄ részben Belányi, Szentaghra, ¹/₄ részben pedig Skrabák Mátyásra (Fercsovje) mint leány-ági utódokra örök bevallás mellett szállott.

---

[1]) 1777. évi jegyzőkönyv 458. szám alatt.

IV. tábla.

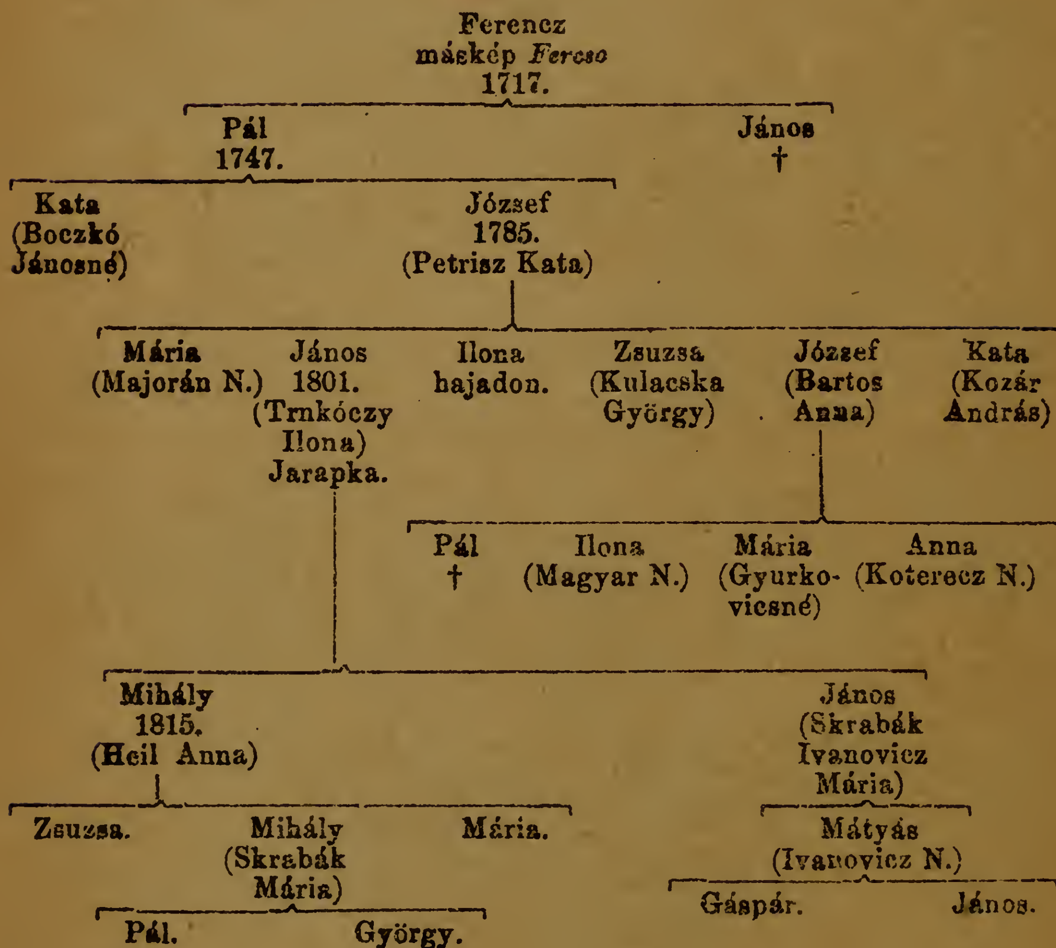
Skrabák Mihály vonala Mihály és István ágaival.

V. tábla.

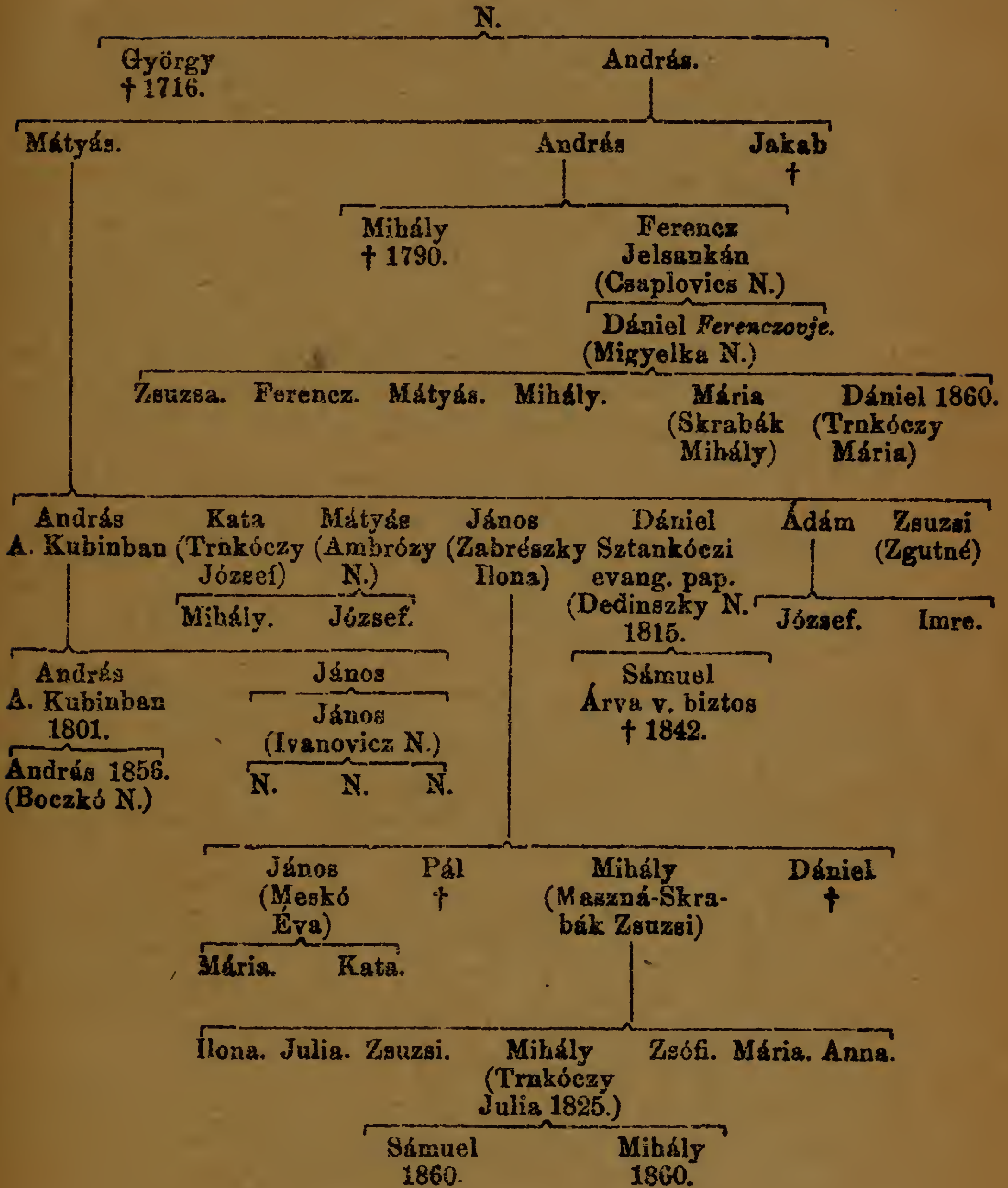
Skrabák család Ferencz vonalának

Fercsó-ága.

VI. t á b l a.

Skrabák család Ferencz vonalának ága.

A család czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja, — a paizs kék udvarában zöld téren egy fejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal, és jobbra forditott fejjel látható, a paizs fölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A Skrabák családból említendők még János és András, kik 1795-ben Arad vármegyében hirdették ki nemességüket; [1]) továbbá Skrabák Sámuél, ki 1816-ban a jenai egyetemen tanúlt, [2]) onnan haza jövén Sajó-Gömöri iskolai igazgató lett.

Skublics család. Zala vármegyei nemes család. Skublics Mihály 1650-ben a győri püspök tisztartója voltt [3]) E század elején élt Skublics Zsigmond, kinek neje alapi Salamon Rozália, mint özvegye másodszor báró Ghillányi Jánoshoz ment férjhez, ennek is özvegye maradván, meghalt 1833. mart. 27-én, kora 74 évében Szombathhelyen, eltemettetett Szilvágyon Vas megyében. Zsigmond gyermekeit mutatja a következő táblázat :

Zsigmond
(Salamon Róza)

József	Alajos	Emilia
1833 cs. k. kapit.	Zala várm. fősz.biró	(Tallián Antal kamar.)

Alajos 1826-ban már Zala vármegye alszolgabirája, ujonnan megválasztva 1828-ban is, majd főszolgabiró, végre 1830-tó' főjegyző.

Tán Zsigmondnak atyja volt Skublics Sándor, kinek neje 1763-ban Zarka Anna, és tán testvére Skublics Imre, ki 1812-ben a Ludoviceára 300 ftot adott. [4])

A család czimere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső udvarban magyar vitéz áll, kivont kardja hegyén török fejet tartva; az alsó udvarban vár látszik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirthoz hasonló vitéz emelkedik ki.

Skultéty család. *Lásd Scultéty cs.*

Sluchich család. Sluchich József és Sándor 1760-ban Nógrád megyében hirdették ki nemességüket. [5])

---

[1]) Arad várm. jegyzőkönyv. 1795. évi 190. sz.

[2]) Haan, Jena Hung. 147.

[3]) Lehoczky-nak Stemmat. II. 363. Schönvisner Antiquit. Sabariens. 329.

[4]) 1812. évi 2. törv. cz.

[5]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 1760. évi 70. lap.

Soboky család. (Soboki) Erdély kihalt családai sorába számitatik. [1])

Sófalvy család. (Etédi) Erdélyben honos. Dániel Kolos megye sebésze 1837-ben, József és Sámuel Belső Szolnok megyében lakozók, László ügyvéd Kraszna megyében; József mérnők Maros-székben, másik József irnok ugyan ott, János országos fő számvevőségi tiszt, — mind 1848. körül.

Sófalvy család. (Sófalvi) Közülök Sófalvy Elek kir. kincstári titoknok 1848-ban

Sófalvy T. család. Sámuel Kraszna megyében aljegyző, 1848-ban árvaszéki ülnök stb. Még több ily nevűt említhetnénk, kiknek családai összeköttetéseiket nem ismerjük; ilyen a többi közt Sófalvi József, ki külföldön tanúlt és Schultzernak természetrajzi beszélgetéseit fordítá és nyomatá 1778-ban Kolozsvárott.

Sohár család. Zala vármegye gyökeres régi nemes családa. Közülök Sohár János 1755—57-ben Zala vármegye alszolgabirája. Lakott Söjtörben.

Jánosnak fia Ferencz, ennek fia János 1790-1829-ben Zala megyében kétségtelen nemes, ennek fia János 1832. majus 7-én Zala vármegyétől nemesi bizonyítványt vett ki, és azt Nógrád megyében 1835. aug. 26-án [2]) hirdetteté ki. Utódai úgy látszik, Hevesben vannak.

Fejér vármegyében a múlt század második felében Keresztúron laktak Sohár György és István nemesek.

Sohár Ferencz, felesége Gyömörey Krisztina által a Pest megyei Abonyi közbirtosság részese lőn. Nevezett nejétől gyermekei Ferencz, Borbála és Ftanczi ska e század első felében élők.

A család czimere a paizs kék udvarában fiait saját vérével tápláló pellikán madár.

Sohonnay család. (Laki) Laky Sohonnay Ádám és fia Ferencz, és leánya Zsuzsanna neveikben is bessenyői birtokrészét 1610-ben Thurzó nádor parancsa mellett bevallja a vasvári káptalan előtt Keresztúry Ferencznek.

Sokoray család. (Máskép Dorkó) Sokoray máskép Dorkó Péter Győr vármegyétől 1827. nov. 9-én, Ferencz pedig 1828. nov. 19-én nemesi bizonyítványt vett ki. [3])

---

[1]) Kővári, Erdély családai.
[2]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 1420. sz. alatt.
[3]) Budapesti hirlap Hivatalos Értesítője 1860. 104. szám.

Sóky család. (Tóth-sóki) Nyitra vármegye legrégiebb családainak egyike, mely nevét azon megyei Tót-Sók (vagy régibb irásmód szerint Soók) helységről vette, előnevével együtt.

Általam ismert törzse Soóky (*így irták!*) János, a XIV. század elején élt; ennek fia Péter 1372-ben a zobori convent előtti bevallás szerint zálogjogon megszerezte Pethő Jánostól annak Nyitra megyei Rátonyi helységbeli fele birtokrészét 20. márkáért, mint ezt később 1482—1489. körül a két család közt folyt perben a Soóky utódok felmuttatták.

1404-ben Soóky Jánosnak fiai István és Mihály Közép-Atrakon beiktattattak a nyitrai káptálan által.

1422-ben Soóky István, Mihály, János és másik János Chocholna helység fele részét örökbevallás szerint megvették a Nyitrai káptalan előtt.

1425-ben Soóky Jánosnak fia István és ennek fia Miklós. továbbá Soóky Mihálynak fia János Pethő Lászlónak fiától Miklóstól ennek ráthonyi részét 150 fttért megvették a nyitrai káptalan előtt; és ugyan ez évben a Zobori Convent által beiktattattak.

1426-ban a Zobori convent előtti bevallás szerint Pethő Lászlónak fiától Miklóstól Soóky János fia István mester Rátony helység felét 150 ftért zálogba veszi.

Ugyan ez évben Soóky Jánosnak fia István érdektársaival együtt a Nyitrai káptalan által tanuvallatást eszközöltet Koloni András és Kis-Tapolcsányi Gyula ellenében Ohaj helységet illető levelek iránt. — Ugyan ekkor a Soóky család részére egy másik tanúvallatást is tétetett a nyitrai káptalan Sztarócz és Hink helységről szóló lelevelek iránt.

1428-ban Soóky Jánosnak fia István mester a Pethő családtól szerzett ráthonyi birtokrész megvételét Gara nádor előtt is ünnepelyesítette.

1434-ben a nyitrai káptalantól Sóoky Istvánnak fia Péter részére felmentő levél (absolutionales) Ohaj, Ondroh, Sók, Mosócz és Kis-Czabaj iránt a Lóthi örökösök ellenében.

1436-ban Zsigmond királytól a Soóky család uj adomány levelet nyert Soók, Attrak és Toköld helységekre. Beiktatta a nyitrai káptalan.

1466-ban S. Mihálynak fia János és Istvánnak fia Péter között a nyitrai káptalan előtt barátságos egyezség kelt.

1470-ben Soóky János a zobori convent előtt tiltakozik Ujlaky Miklós Vajda ellen, ki ráthonyi szerzett birtokát elfoglalta.

1474-ben Mátyás király Soóky János és ennek fia Zsigmond részére ótalomlevelet ád ki a Trencsin megyei Czünene és Pecsene helységbeli birtokok iránt a nyitrai káptalan szerint.

1471-ben Soóky János a szent-benedeki convent által vizsgálatot tétetett Nyitra megyei Bodok helységbeli birtoknak Ludáni Péter és neje Kata és fiok László általi elfoglalása iránt.

1476-ban Reghi János nyomoztat a szent-benedeki convent által Nyitra megyei Alsó-Vásárdi birtok elfoglalása iránt Soóky János és fia Zsigmond és Korossy Miklós özvegye Dorottya, fiok Osvald, és Ilona Belegi Lászlóné s végre Ipolth Márk ellen.

1480-ban Soóky Pál és János Nyitra megyei Sók és Felső-Atrak helységbeli birtokrészeiket 550 ftért borsai Csorba Tamásnak és nejének Borbálának, nevezett Sóoky János leányának örökösen bevallják a sz.-benedeki convent előtt.

1485-ben Soóky Pál Sók és F. Atrak helységbeli birtokrészeit Soóky Jánosnak, Csorba Tamásnak és nejének Borbálának 800 ftban elzálogosította a szent-benedeki convent előtt.

1486-ban Soóky Isvánnak fia Péter Csorba Tamást a Sóki és F. Attraki birtok megvételétől, Sóoky Pált pedig eladásától tiltja.

1489-ben Báthory István országbiró Soóky János részére az 1482. óta Pethő Pál ellen inditott perben az ősei által zálogban vett ráthonyi birtok iránt kedvező itéletet hozott.

1498-ban Lipovniki Benedek nejével Ilonával és gyermekeivel együtt többi között Soóky Péternek, S. István fiának, a nyitrai káptalan által beiktattatott, zálog czimen bevallott sutóczi birtokfele részében a szent-benedeki convent által beiktattatott.

1500-ban S. Péternek fia János nevezett atyját és testvérét Istvánt Felső Sók és Attrak helységbeli birtokainak megterhelésétől és elidegenitésétől a nyitrai káptalan előtt tiltja.

1505-ben a Soóki család mintkét ágbeli tagjai kir. táblai itélet folytán F. Sók, Attrak és Ohaj helységbeli birtokaikon megosztoznak és azokba beiktattatnak a nyitrai káptalan előtt.

1511-ben Marsóvszky László, és Margit Thóth-Soóky László fiának Móricznak leánya, gyermekei György, Péter, Gáspár és Mihály neveikben is, az ellen, hogy Margit Pekeri Istvánnak neje, Soóky Zsigmondnak a Tóth-Soóky János fiának és S. Mihály unokájának leánya és Éva Tóth-Soóky János fiának Pálnak leánya, és Ilo-

ma Évának leánya Nyitra megyei Felső- vagy Tóth Soók és F. Attrak helységbeli birtokrészeiket elidegeniteni szándékoznak, a nyitrai káptalan előtt tiltakoztak.

1513-ban a szent-benedeki apát és convent Margitnak Soóky Zsigmond leányának és Pekeri István nejének Bars megyei Óhaj, Nyitra megyei Ondroh, Kis-Czabaj és Alsó-Sók helységbeli birtokrészeiben — kivévén Alsó-Sókon a curiát, — zálog czímén beiktattatnak, Majthényi Ráfael ellent mondása mellett a sz.-benedeki convent által.

1517-ben Tökés-ujfalvy János több rendbeli panaszok miatt idézteti Margitot Soóki Zsigmond leányát, Pekry István nejét a sz.-benedeki convent közbenjöttével.

1559-ben Ghyczy Józsa Pekry Borbalát Györödi Mátyás özvegyét a kis-györödi birtok eladásától és abba való beiktatástól eltiltja az esztergomi káptalan előtt.

Pekry Borbála Dombay Mihály özvegye, leányának Györödy Dorottyának, és ennek néhai Ghyczy Józseftól nemzett gyermekei neveikben is mindenkit a gyámi bevallástól eltilt a nyitrai káptalan előtt év szám nélkül. [1])

1620—1624. év közt Csery István és neje Soóky Rebeka Nyitra megyei Malomszeghen egész nemesi curiáját Soóky Gergelynek és Forgács Anna asszonynak és örököseiknek 1500 ftban örökösen eladták a nyitrai káptalan előtt. — Ugyan ez idő tájban Soóky Gergely több birtok részt vett zálogon Csery Mihálytól.

1628—1630. év közt Csery István mint gyámja feleségének Soóky Rebekának; és Soóky Ferencznek fia István, és a többi Hindy Zsuzsannától született testvérek neveikben is eltiltja Sóoky Erzsébetet, Tóth Sók és Attrak helységbeli birtokok eladásától, másokat a vételtől a nyitrai káptalan előtt.

1643-ban Csery István mint Soóky Rebeka nejétől származott gyermekei gyámja, úgy Soóky István és János terheiket is magokra vállalva, Nyitra megyei kajszai helységbeli birtokrészeit Terlegdy János kalocsai érséknek 4000 ftért tiz évre zálogba adja a nyitrai káptalan előtt.

1696. Csery Imre és Gáspár azon végrendeletnek, melyet Soóky János neje Hidvéghy Anna részére Nyitra megyei Sághi birtok iránt a nyitrai káptalan előtt tett, ellenmondanak.

1727-ben Csery Sándor eltiltja Soóky máskép Gáspárovics Já-

---

[1]) Nyitrai káptalan Protoc. 5. nro. 103. az 1552. és 1560. év között.

nost és Ádámot, és nevezett Jánosnak fiait Ferenczet és Istvánt Nyitra megyei Kajsza, F. és Alsó-Attrak, Tóth-Sók, Paczolaj és Kis-Ságh birtokrészekre nézve minden felfüzetés elfogadásától, másokat pedig a megvételtől a nyitrai káptalan előtt.

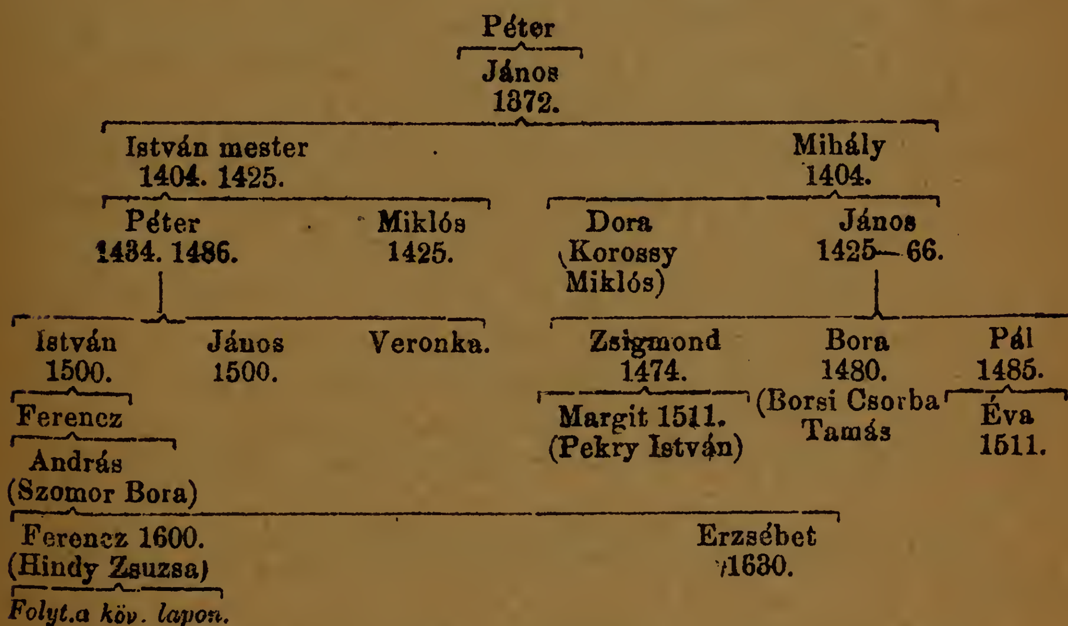
1750-ben Csery Sándor nyitrai alispán saját, és vele együtt néhai Soóki Andrástól származott oldalas rokonai neveikben ellent mond Székely Miklós beiktatásának Kajsza máskép Kis-Sallóra nézve a nyitrai káptalan előtt. [1])

A Sóky család idővel Nyitra megyei ősi székhelyéből tovább is elterjedt, nevezetesen a szomszéd Trencsin megyébe, hol Soóky Anna 1556-ban slavniczai Sándor Miklós neje volt. 1690-ben egyik tagja a sztrecseni várban. — 1837-ben Nemes-Kotessón lakott Károly és három fia Flórián, Konstantin és István. [2])

Zemplin megyében, hol a század elején birtokosnak iratik a Sóoky család Nagy és Kis-Azaron. [3])

Egyik ág, nevezetesen a följebb említett Ádám, Nyitra megyei F. Attrak helységből Nógrád megyébe Vadkert mvárosban telepedett; ez, vagy fia nevezett Antal az említett Vadkert Mező városban primatialis érseki adományos birtokot nyert, melyet utódai jelenleg is birnak.

A családfa tudhatólag következő :

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Eddig az idézett káptalani és conventbeli oklevelek kivonatai szerint.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 279.

Ferencz 1600., *ki az előbbi lpvon.*
(Hindy Zsuzsa)

János 1643. (Hidvéghy Anna 1696.)	István 1630.	Rebeka 1643. (Csery István)	Ádám ? F. Atrakon

János 1643. gyermekei: Ferencz 1727. — István 1727.

Ádám gyermeke: Antal Nógrádban Vadkerten 1754. 1799.

Antal gyermeke: János Vadkerten 1799. 1801. (1. Szilassy Ágnes 1788.) 2. N. N.

Gábor kir. ügyész törv. sz. ülnök	János P. Szántón	N. (Tomisné	2-tól József Nyitrába vissza költöz	András Nógrád megyei t. ügyész 1847. (Höppner Paulina)	N. (Vincze Fer.)

János gyermeke: Paulina.

András gyermekei: László — Gyula — Coelesta

Gábor gyermekei: Regina (Galgóczy) — Karolina. — Gábor. — Ottilia. — Eulália. — Mária. — Gyula. — Béla Imre.

A Nógrád megyei ágból Antalnak fia János Vadkerten lakos, Nyitrai vármegyétől 1799. sept. 10-én nyert nemesi bizonyitványa Nógrád megyében 1801. april. 20-án kihirdettetett. Első nejétől Szent-Iványról származott Szilassy Agnestól gyermekei 1. Ignácz szül. 1785-ben, Esztergom megyei pap s (nyug. lak. P. Szántón) 2. Gábor 1849-ig kir. ügyész Nógrád megyében, 1850—54-ig cs. kir. megyei törvényszéki ülnök. 3. János, köz-birtokos Puszta Szántón. 4. N. Tomisné. Ezek gyermekei a táblán láthatók.

Jánosnak második nejétől gyermekei: 5. József, ki Nyitra megyébe költözött. [1]) Ott 1830-ban rendszerinti esküdt, 1833-ban főszolgabiró volt! 6. András 1842-ben Nógrád megye tiszti alügyésze, majd Börtön főfelügyelő főügyészi czimmel 1847-ig Gyermekei a táblán láthatók. 7. *N.* Vincze Ferenczné volt.

Nincsenek a táblázaton az 1406-ban élt Soóky László, ennek fia Móricz és ennek leánya Margit.

Továbbá Soóky János, kinek 1586-ban neje Mendencsics Anna volt.

Soóky Gergely, ki 1625—28-ban élt, és róla följebb emlékeztünk;

Végre Soóky István, 1650-ben nyitrai éneklő kanonok. László 1716-ban Nógrádban berczeli plébános.

[1]) Nógrád megyétől 1844. jan. 12-én 212. sz. alatt vett ki nemesi bizonyitványt.

Legvégre Soóky Pál és Márton, kik Nógrád vármegyében 1776-ban hirdettették ki nemességöket.[1])

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Soklyóssy család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike.[2])

Soldos család. (Runyai) Gömör vármegye legrégiebb, törzsökös ős családainak egyike, mely az élő hanvai Hanvay, hanvai Darvas, hanvai Sándor, kihalt Szkárosi és Nagy-szájú családokkal egy közös törzsből, a XIII. században élt Comes Hunthtól de Hanva származott.

A közös törzsbőli szétágazást nem ismerve, és a még élő családtól e részben, valamint ujabb nemzedékei iránt adatokat nem nyerhetve, csak a XVI. századtól saját irataim és egyéb idézett hiteles források után a múlt század közepeig terjeszthetem elé a származásrendjét; azonban nehány jelesb tagjáról az előbbi időkből is vannak adataink, így

Runyai Soldos András 1466-ban Mátyás király udvarnoka,[3]) 1477-ben Borsod vármegye alispánja[4]) volt.

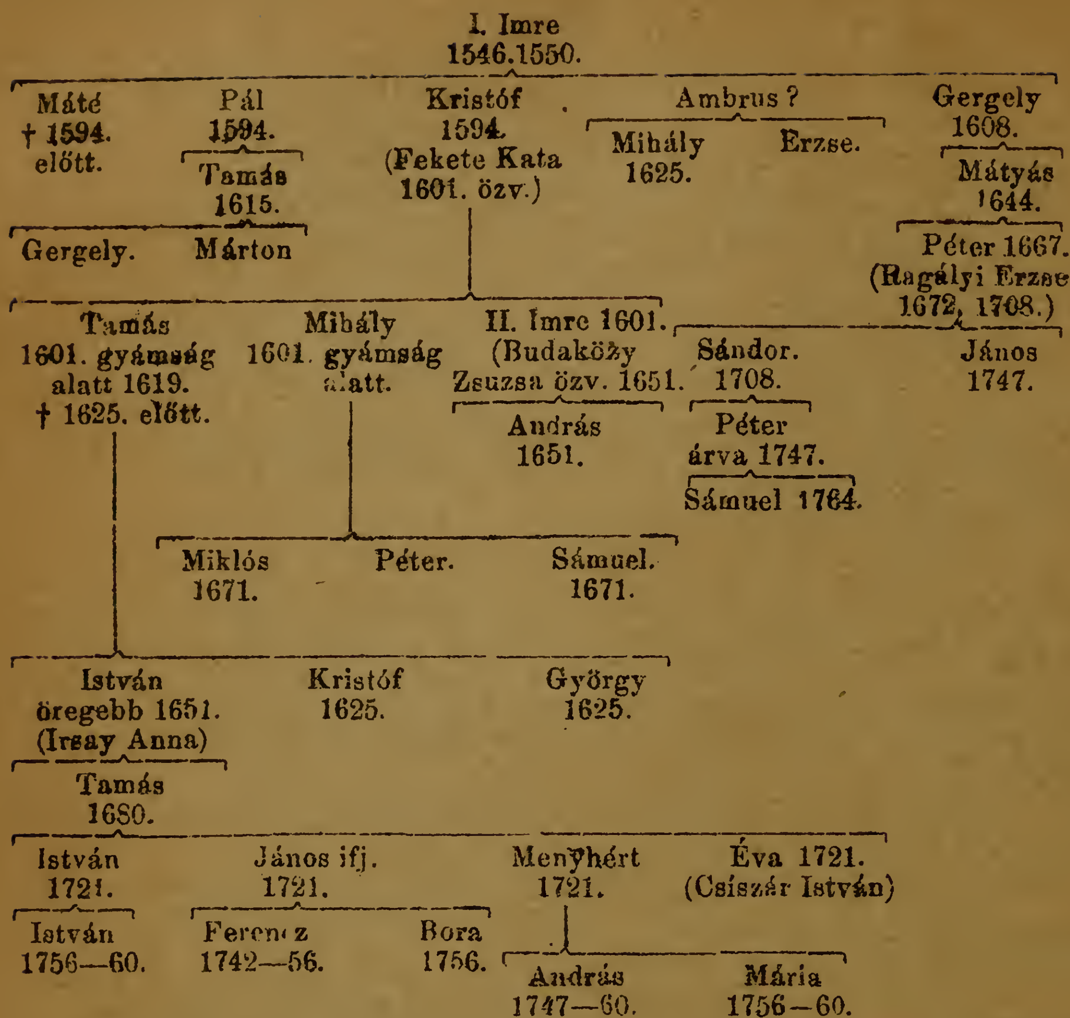
Soldos Tamás Gömör megyében birtokos 1479-ben, ki ellen hatalmaskodási kereset[5]) folyt.

A XVI. század közepétől kezdve két ágon birjuk megindítani a családfát, az egyiket I. Imrétől, ki 1546-ban Borsodban és talán Szendrőn élt[6]), és I. Osvaldtól; az előbbi ivadéka az I. táblán, Osvaldé a II. táblázaton látható:

---

[1]) Protocol. C Neograd 1776. p. 328.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.
[3]) Teleki Hunyadiak kora XI. 153.
[4]) Eredeti oklevél
[5]) Teleki, Hunyadiak kora XI. 102—104
[6]) Régi magyar nyelvemlékek II. 61.

I. tábla.

1550-ben febr. 14-én Soldos Imre, és Mihály, Máté, Péter, János és György hasonlóan runyai Soldos-ok, nem különben Hanvay Demeter, Gábor, Lajos, Lőrincz, József, Gáspár Uriel, ismét Darvas Albert és György, Nagyszájú Benedek, hanvai Sándor Pál, Ferencz, István, Szkárosi János, Sandrin, András, Imre, Tamás, Gergely; továbbá Szkárosi másképp Tittyke Miklós, nem különben Kerepeczi Ákos, Miklós, Péter, és Gáspár Gömör megyében fekvő Runya, Hanva, Kerepecz és Krisán, Alsórás, Alsófalva, Szkáros, Felfalu, Visnyo, Strása, Boroszuok, Szász, Répás, Prósa, Forró, Fillér helységre és Hegyföld és Szuráncs pusztákra I. Ferdinand királytól uj adományt vittek.

1594-ben szent Iván napja után szerdán Soldos Pál és Kristóf, testvérőknek néhai Soldos Máténak Felfalu, Alsófalú, Répás, Forró és Hanvai birtokain megosztoznak.

1608-ban dec. 3-án Soldos Ambrus és Tamás egyezségre lépnek, mely szerint Soldos Tamásnak magvaszakadása esetére hitestársának, ha férjhez nem megy, Répás helységben bizonyos ülés nász ajándokképen 14. ftba ajánltatik. Ambrusnak fia által vagy Soldos Gergely fia által megváltandó.

1615-ben (Feria 3. prox. post Dnicam Exaudi) runyai Soldos Pálnak fia Tamás Répáson egy féljobbágy telket, Forró pusztán egy egész puszta jobbágy telket Beretkey Mihály és Jánosnak 115. ftban elzálogosít.

1619-ben Soldos Kristófnak fia Tamás Gömör megyei Visnyón egy házhelyet 75. ftban elzálogosít Szathmáry Király Miklósnak.

1625. mart. 21-én Soldos Mihály és Imre egy részről, Ambrúsnak fia Mihály, és Gergelynek fia Mátyás, nem különben Tamásnak fiai Gergely és Márton bizonyos javakra nézve, melyeket az első rendbeli egyezkedők Szilassy Istvántól visszaváltottak, melyeket eldődeik törvény utján kerestek, de elvesztettek és melyeket valaha Soldos Máté Runyán, Fel és Alsó Faluban, Alsó-Ráson, Filléren és Répáson birt, egyezségre léptek, mely szerint Mihály és Imre azon javak felé részét kibocsátották, egyszersmind néhai Soldos Tamás fiainak Istvánnak, Kristófnak és Györgynek szavatosságát magokra vállalták.

1626. januar 28-án Habok István Soldos Mihálynak és Erzsébetnek gyámságát és gondját elválalván, ezeknek joszágait Soldos Imre és Mátyás beleegyezésével is kezelésül átvette, míg az Soldos Mihálynak, vagy Imrének és Mihálynak tetszeni fog, mely javak különben is leány ágat nem illettek, miről térítvényt adott.

1644-ben Soldos Gergelynek fia Mátyás Gömör megyei Borosznok helységben egy házhelyet elzálogosít mihályfalusi Forgon Péternek és nejének Ragályi Annának 75. ftban.

1651-ben januar 21-én runyai Soldos idősb István és András, nem különben Budaközy Zsuzsa Soldos Imre özvegye mint gyámnő között osztály történt a Fillér, Felfalu Visnyó és Runya helységbeli birtokokra nézve, melyek három részre osztattak, az illetékes részer kivül Soldos Istvánnak adatott még Runyán bizonyos jobbágy házhely ideglenes használatúl azért, mivel azon 800 ft. összeget, melyért hajdán Soldos Mátyás e javakat kiváltotta, Soldos Imre és Mihály vették fel, és Soldos Tamás árvainak részeltetése nélkül fel használták.

1654. januar 1-én néhai Soldos Tamás fia idősb István Ge-

mör megyei Hanva helységbeli házhelyre Babics Tamástól 20 ft. felfizetést (auctio) vesz fel.

1667. (feria 5-a post festum Jacobi Apostoli) Soldos Mátyásnak fia Péter, és neje Ragályi Erzsébet, szabadon ereszti Runyán lakó alattvalóit Csíszár Jakabot és Istvánt minden utódaival, azon felül 680 ft. letétele mellett egy fél nemesi házhelyet és két kertet ád nekik, és azon összeg fejében részökre nemes-levél szerzését is magára vállalja.

1671. febr. 2-án runyai Soldos idősb és ifjabb István, János, és továbbá Miklós, Péter és Sámuel és néhai Soldos András örökösei, továbbá a hanvai Sándor, a hanvai Hanvay, szkárosi Farkas család tagjai az egymás közti kölcsönös örökösödés miatt regóta villongó kérdések és néhai Hanvai Ferencz magvaszakadása folytán öt részre osztandó birtokra nézve egyezségre léptek.

1708-ban Soldos Péter fia Sándor Filléren egy puszta telkét, melyet atyja zálogított el, kiváltotta Balczer máskép Gally Mátyás özvegyétől.

1721. máj. 24-én runyai Soldos István nejétől Irsay Annától született fiának Tamásnak fiai István és János, továbbá Menyhért és Éva Csíszár Istvánné Pest megyei Irsa helységbeli birtokrészüket elzálogosítják Irsay Pálnak, Varacskay Andrásnak és Buzogány Mihálynak 350 ftért 23 évre.

1747-ben élt Péter Sándornak fia, és tiltakozott nagybátyja és gyámja Soldos János ellen.

1764-ben élt említett Péternek fia Sámuel.

A család másik ága Soldos Osváldtól jő le, lehet, hogy ezen Osvát I. Imrének testvére volt.

A nemzékrend következő:

II. tábla.

Osvát

Péter

I. Ferencz 1588. török fogoly. (Terennyei Zsuzsa) — Péter 1601. gyám.

(I. Ferencz gyermekei:)

Tamás † 1625 előtt — II. Ferencz 1601. (1. ecsedi Báthory Zsuzsa 2. Balasko Ilona)

(Tamás fia:) István

Folyt. a köv. lapon.

II. Ferencz, *ki az előbbi lapon.*
1601.
(1. gagyi Báthory Zsuzsa)
2. Balasko Ilona)

- István, török fog. 1642. 1665. adományt (Kertész Ilona)
  - István (Madarassy Éva)
    - Borbála (Váczy András)
    - Ilona.
  - Zsuzsa (Eczet János)
  - Ilona (Rokzer Mátyás) †
  - Anna (Repeczky Zsigmond)
  - Klára (Laskovicsné)
  - Mária (Borbély)
  - Borbála (1 sz. Szabó Zsigm. 2. Szent-Iványi Mátyás)
- János (Bárczay Zsuzsa)
  - Zsuzsa (Fáy István)
- Anna (Gőcze István)
- Judit (Bakó István)
- 2-tól Anna hajadoni részt kapott.

Az e táblán látható Soldos I. Ferencz 1588-ban a szikszói ütközet alkalmával Sóri Pállal együtt török fogságba esett. [1]) Már 1601-ben nejétől terenyei Terenyey Zsuzsánnától [2]) született fia II. Ferencz élt, kinek gyámja nagybátyja Soldos Péter volt, és az irt évben az árva nevében Kelecsényi Orbán és Polányi Balás ellen Nógrád megye előtt tiltakozott az árvát illető Nógrád megyei Homoktérennyei birtok dezmája végett. [3])

1601. maj. 26-án runyai Soldos Péter, Soldos másik Péternek, az Osvát fiának fia, és Ferencz, másik Ferencznek a mondott Péter fiának és Osvát unokájának fia, miután a nemzetségi levelek, melyek az osztályos nemzetségnek Runya, Hanva, Krisány, Kerepecz, Hegyfeő, Alsófalú, Felfalú, Szkáros, Strása, Borosznok, Szász, Szuráncs, Répás, Fillér, Prósa és Forró helységekben és pusztákban Gömör megyében és másutt fekvő birtokokat és ezekhez jogaikat illetik, Soldos Imre halálával ennek fia Kristóf kezeinél tartatván, Kristóf halála után ennek özvegyének Fekete Katalinnak, mint férjétől származott Soldos Tamás, Mihály és Imre fiai gyámjának kezeibe kerültek, azokat az Osvát ágán élők, mint idősbek magoknak őrzés végett ád adatni követelik törvény útján.

1669-ben élt Soldos Sámuel, kinek neje volt Uza Erzsébet Uza Bernátnak selyebi Kovács Dorottyától való leánya.

---

[1]) Istvánffy Historia Regni H. 1685. évi kiad 377.
[2]) Terennyey Györgynek Papóchy Margittól való leánya.
[3]) Protocol. C. Neogr. anni 1601.

1672-ben Soldos Péternek neje Ragályi Erzse birt Nógrád megyében Vecseklőn. [1])

A runyai Soldos család egyik ága Pest, sőt Szabolcs megyébe is elszármazott; runyai Soldos Ferencz 1831-ben Szabolcs vármegye főadószedője volt.

Gömör megyében él a család jelenleg is, és birtokos többi közt Runyán, hol Soldos Emma özvegy Soldos Gyuláné jelenleg jeszeniczei Jankovics Miklós neje.

Bizonyosan más, nem a runyai Soldos családból származott azon Soldos Benedek, ki 1563-ban Bodroghy máskép Pap Gergelylyel és Cseörghe Jánossal együtt czímeres nemes levelett kapott, és abban ilyen czimert:

A kerekded paizsot koronás kigyó, farkát szájában tartva keríti be, a paizs vízirányos vágással két részre oszlik, a felső arany udvarban egy fejű fekete sas emelkedik ki, kiterjesztett szárnyakkal; az alsó kék udvarban kettős halmon pellikán fészkel, fiait melle vérével táplálva, fölötte jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján sasszárny jobb karamával együtt látható, fölötte arany csillag fénylik. Foszladék jobbról aranykék, balról feketevörös. [2])

Ezen utóbbi Soldos családból, Soldos Benedek utódaiból lehetett azon Soldos (Soldes) ki 1608-ban Szala megye szolgabirája volt. [3])

Soldos család van Hunyad megyében is, melyből Dániel ott adóiró biztos 1845-ben. József székvárosi adószedő 1846-ban.

Más Soldos család a Veszprém megyei. *Lásd Zsoldos cs.*

Solnai család. (Kis-Sárosi) Erdélyben élt a múlt század elején János, kinek neje volt kis-sárosi Sárosi Erzsébet.

Magyar országban a Zolnay családnak neve is iratott néha Solnay-nak. *Lásd Zolnay cs.*

Soltész család. (Máskép Nagy) Soltész György 1769-ben birtokos Csáth mező városban. János 1842-ben Torna vármegye főjegyzője, 1848-ban másod alispánja.

Sólyagi család. Tolna vármegyében élt hajdán, közűlök Sólyagi Miklós és János a budai ország-gyülésre Tolna vármegye követei voltak. [4])

---

[1]) Protocol. C. Neograd anni 1672.

[2]) Collect. herald. pag. 129. Adami Scuta gentil. tom

[3]) 1608. évi 15. törv. ker u.

[4]) Kovachich, Vestigia Comitior. p. 267.

Solymossy család (Nagy-Váradi) Szatmár megyei család. Eredetéről a XVI. és XVII. században pusztító és okleveleit meg semmisítő török dulások miatt keveset tudhatunk. Néhány darab oklevelet, melyeket időnként nemessége bebizonyítására felmutatott, Szabolcs, Ugocsa megye és a Leleszi konvent levéltáraiból összeszedett hiteles kiadványokban birja. Ezekből kitűnik, hogy eredetet és nevét a Bihar megyei s jelenleg a nagyváradi püspökség uradalmához tartozó Solymos nevű pusztától vette.

Különböző időkben különböző előnevekkel fordúlnak elő, a mi arra mutat, hogy Bihar megye legvagyonosabb családai közé tartozott.

A XVII. század közepén fugyi előnévvel találjuk S. Andrást, a kinek pele-szarvadi Szarvady Benedek leányától Margíttól született leányát Zsófiát Laky Péter vette nőül.

1572-ben S. János özvegyét Bayanházy Annát és Makay Illést Pallagi György meginteti Szabolcs megyei szent-miklósi részjószága iránt.

1584-ben S. Péter elzálogosítja Békes megyében Felhalom helységbeli jószágát Szathmáry Miklósnak 100. m. forintban.

A XVII. század hajnalán a család történelméről összefüggőbb adatok szólanak, melyek szerint az 1604-ben örvendi előnévvel élt Solymossy Istvántól kezdve a család származási rendje [1]) következő:

Örvendy Solymossy István 1640. (Pázmán Bora)

- Bora (Kerekes Pál)
- Kata (n. váradi Pankotay János)
- Péter n. váradi Solymossy 1633–1657. (Castello Ilona)
  - János (Kovács Bora)
    - Mihály 1718. Ugocsai szolgabiró. (Papp Éva)
      - Bora (Nagy János)
      - István 1755. (böszörményi Nagy Klára)
        - László †
        - Sándor (1. Uray Klára 2. Kovásy Rákhel)
          - *Folyt. a köv. lapon.*
      - Éva (Szelei György)
      - Erzsébet (Gulácsy Ferencz)
      - János 1776. (1. Ujváry Éva 2. Gode Bora)
        - Lidia (Gacsaly László)
        - Gábor.
        - Imre.
        - Teréz Szabó György
        - 2-tól Erzse (Kanisay György)
  - István † 1647. eőtt.
- Judit (székely hídi Ráczkevi István)

---

[1]) A családi iratok alapján közli Décsey Miklós.

Sándor, *ki az előbbi lapon.*
(1. Uray Klára
2. Kovásy Rákhel)

1-től Károly — Imre. — Pál (Nagy Klára) — Mihály (Horthy Mária)

Pál (Nagy Klára): Ferencz. — Ignácz. — Kata (Jákó György)

Mihály (Horthy Mária): Bálint 1862. (Uray Mária) — Ida. — Emma.

Bálint 1862. (Uray Mária): András. — Mária.

A családfát kezdő Solymossy I s t v á n — mint látjuk — Bihar vármegyei Örvend helységről irta predikatumát. 1604-ken részére Ébenyi István és Zsigmond . A Szakadáton két telket ír be. Felesége a híres panasztőteleki Pázmán családból Pázmán Farkasnak Váncsodi Margittól született leánya Pázmán Borbála volt, kitől a táblázaton álló leányokon kivűl egy fia maradt:

P é t e r, a család legvagyonosabb és tekintelyesebb embere. Birta egész Solymost, Fugyi-Vásárhelyen 13, Fugyiban 8 telket, Törpefalván 1, Szakadáton $^1/_2$, ugyanott Pallagi részen $^3/_4$, és Kopacelen sógorával Megyeri Ferenczczel egy portát, Váradon házat, Felső-fekete-patakon, Szent-Mártonban, Tótteleken, Panaszon és Váncsodon rész jószágot. Ezeken kivűl 1633-ban II. Ferdinand királytól adományban nyeri Chukát Lenárt magvaszakadtán Szabolcs megyében egész Kis-Szoboszlót, és a nádudvari, püspök-ladányi, hegyesi és mácsi részjoszágokat. (Az erre vonatkozó és a Leleszi Conventhez intézett királyi beiktató parancs az adományozás után két évvel költ, melynek következtében a nevezett konvent Bába Istvánt mint homo regiust, és Erdélyi Péter áldozó papot annak teljesítése végett kiküldvén, 1635-ben a beiktatásnál, midőn K. Szoboszlon megjelennének, Hegyesy István maga, s az egész Chukát nemzetség nevében, továbbá Pálhazy István I. Rákóczy György fejedelemnő szolgája, úrnője s annak gyermekei nevében a kis-szoboszlói birtokot illetőleg a beiktatásnál ellent mond.) A következő 1636. évi Letare vasárnap előtti szombatról a Leleszi konvent előtt kelt egyezséglevél szerint ezen akadályok elháríttattak, miután S. P é t e r az igénytartó családokkal 650 m. forint lefizetése mellett kiegyezett. — Pazmán Péter bibornok, a kivel unoka testvér volt, mint udvari fő emberét követségbe küldi I. Rákóczy György fejedelemhez némű szükséges dolgok végett a részére Forgách Miklós felső magyarországi generalis kapitány által kiadott útlevél szavai szerint. 1634. év közepe táján házasságra lép n.-váradi

Castello Antalnak Csókos Petronellától született leányával Castello Ilonával, mint ez Pázmán birbornoknak azon évi april 25-én hozzá irt üdvözlő leveléből kitűnik. 1638-ban Rákóczy fejedelem hivének iratik, ki őt N.-Váradon fővárnagyának tette, és azon évben neki adományozta Maróthi András magvaszakadtával a szakadáthi és törpefalvi rész jószágokat, továbbá nejének és neje testvéreinek Váradon az egész Koszorús nevű szőlő hegy dézmáját. 1640-ben Somogyon három telek felett anyai részen leány testvéreivel ki egyezik. 1643-ban Rákóczy György fejedelemtől 500 m. forintért zálogba veszi egész Törpefalvát. 1655-ben egy, általa szolgája részére kiadott és a család birtokában lévő eredeti útlevél tanusága szerint mint az Ecsedi vár főkapitánya fordúl elő. [1]) 1657-ben 2070 m. forintban beiratképen nyeri a szelepei és nyírési jószágokat. Ez év az utolsó, melyben róla oklevél emlékezik. A mily gyorsan emelkedett Péter személyében a család vagyonosodása, oly hirtelen bekövetkezett bukása. Hová tűnt Péter? hová nagy vagyona? az rejtély utódai előtt. Azonban e hirtelen változás némü megfejtését leli az akkori (1659. 1660. évi) török, tatár dúlásokban, melyekben Várad és környéke roppant dúlást szenvedett. Ezen állitást igazolja azon esketés, mely a múlt század közepén váradi Solymossy István és János testvérek nemessége bebizonyítási ügyében keltetett fel. A mely esketésben foglalt tanúk vallomásából kitünik, miszerint S. Péternek fia János (vagy épen maga Péter) miután Bihar megyei terjedelmes birtokai a török és a tatár dulások martalékáúl estek, életveszély között Ugocsának Fertős-Almás nevü falujába menekült; hihetőleg anyja testvérének Castello Annának, akkori Ugocsai alispán Megyeri Ferencz nejének pártfogása alá, s ott megtelepedvén, szegénységgel küzködve, halt el. Anyjáról Castello Ilonáról is találtatik egy egyszerű jegyzés, mely szerint 1663-ban nov. 26-án hátrahagyott ékszerein, ruháin s asztali készületein osztozkodás történt.

Jánosnak nejétől Kovács Borbalától egy fia maradt:

Mihály. Ez Ugocsa megyénél több éveken át közhivatalokat, így 1718-ban főszolgabiróságot viselt. [2]) Az ő idejében ismét új csapás érte a családot, a mennyiben 1717-ben beütött tatárok Fertő-Almást is megrohanván, épen midőn Mihály hivatalos küldetésben hazúlról távol működnék, a helységgel háza is és benne a családi irományok is elégtek. [3]) Nejétől Papp Évától a táblázaton álló gyermekei közül

[1]) Erről Szirmay Szatmár várm. II. 48. szak. mit sem tudott.

[2]) Fertő Almáson e század elején is közbirtokosnak iratik a Solymossy család. Szirmay C. Ugocsa, p. 175.

István Szatmár megyébe házasodott, és nejével Böszörményi Nagy Klárával mint Bagossy örökössel Krassón kapván jószágot, családját Szatmár megyébe ültette át [1] a hol fiágon s a családfa végén álló Bálint személyében s kis-korú fiában jelenleg is fenn áll.

A család reform. vallású.

Czímere a paizs kék udvarában kivont kardot tartó oroszlán; a paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl kivont kardot tartva, melyre kigyó van tekerődzve.

E családnak ős-eldődei közül kelletett lenni azon Solymossy Mihálynak, kinek fia volt István, kinek leánya Solymossy Katalin 1400. táján Butkai Pálnak második felesége volt. [2])

Solymosi család. (Székely-udvarhelyi) Lakhelye nagyobbára Sz.-Udvarhely, hol hívatalokat viseltek. Igy András senator, Áron ugyan ott hívatalnok 1848-ban. Károly bodzai harminczadi hívatalnok, másik Károly a medgyesi kerületben tizedbér altárnok 1848. körül. Ifj. József a kir. közügy igazgatóságnál irnok 1848. Pál beszterczei kerületben altizedbér tárnok és harminczadi ellenőr.

Még előbb, 1794-ben Solymosy Ádám a tartományi biztosságnál járulnok volt.

Sólyom család. (Koloni) Nyitra vármegye régi nemes családa. Történetére vonatkozó következő hiteles adatokat ismerjük.

1550-ben Koloni Sólyomi Andrásnak özvegye Apponyi Katalin Apponyi Ferencznek leánya, meg nyugtatja Apponyi Mátyást azon 260 forintról, melyekért Apponyi Péternek vecsei curiája és bánkeszi és tornóczi részjószágai visszaváltattak.

1559-ben nagy-apponyi Apponyi György fiainak és vérséges érdektársainak neveikben is Apponyi Benedeket s társait Strázsa, Báb, Tornócz, Felső-Vecse, Keszi és Nagy-Appony Nyitra megyei részjószágok eladásától, Apponyi Katalint Sólyom András özvegyét pedig, ekkor már Szveska János nejét a vételtől eltiltja.

1564-ben Sólyom András özvegye Katalin Majthényi mint alperes ellen perelve, ez ellen Nyitraszeghen sikerbe vett végrehajtásában kir. parancs folytán gátoltatott.

1570-ben divék-ujfalusi Ujfalussy Gergelynek fia László, Ve-

---

[1]) Krassón már e század elején birtokosnak iratik a Solymossy család; valamint Solymossy Anna Dengelegen. Lásd Szirmay Szatmár várm. II. 31 185.

[2]) Wagner, Collect. Geneal. Doc. III. 12.

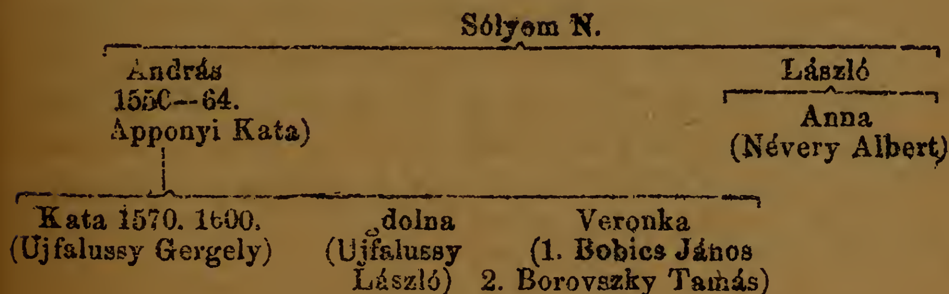
ronika Borovszky Tamásné, Katalin néhai Ujfalussy Gergelyné, Lászlónak mostoha anyja és Magdolna saját neje, néhai koloni Sólyom András leányai neveikben egy részről, más részről Névery Péter maga, Dezső Dénes pedig Jánosért Névery Péter testvéreért, továbbá Katalin Dióssy Miklósné, Anna Forrószeghy Mártonné, Dorotya másik Névery Péterné, és Magdolna hajadon, néhai Névery Albertnak nejétől Sólyom Annától néhai Sólyom Lászlónak S. András testvérének leányától született leányaikért a királyi személynök előtt megjelenvén, arra kötelezték magokat, hogy Kolon helység és Kovácsi pusztai birtokot illető irományaikat Nyitra megye előtt választott bíróság elé terjesztendik és a birtok felosztásban ezen bíróság itélete szeszerint beleegyezendnek.

1571-ben Solyom Katalin Ujfalussy Gergely özvegye és Magdolna Ujfalusy László neje, Koloni Sólyom András leányai, nővérüknek Veronkának Veszkai Borovszky Tamás volt nejének végrendelete iránt esketést eszközöltetnek. [1])

1578-ban Ugyan azon nővéröknek Veronkának, előbb Bobics János volt hitvesének, utóbb vészkai Borovszkai Tamás feleségének a jegyajándok és nászhozomány végett Borovszky Tamást törvény elé idézik. [2])

1606-ban Sólyom Fruzsinának Apponyi György nejének utodai osztoztak meg. Ezen Fruzsinának fiától Apponyi Miklóstól leány ágon ered a Rudnyánszky család is.

A családfa következő

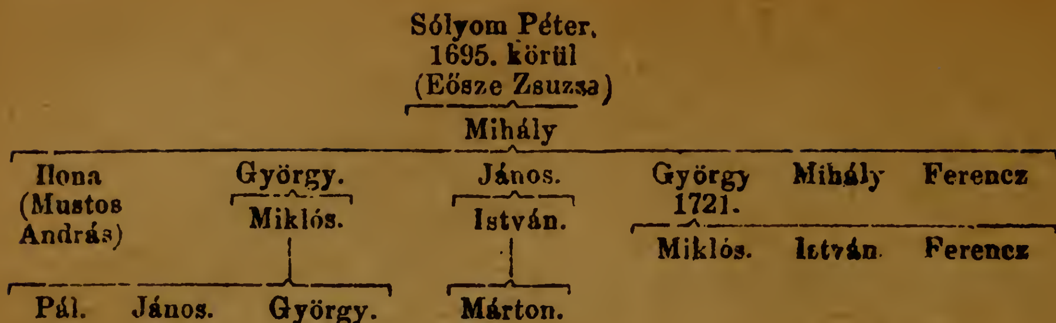

Nem tudjuk, e családhoz tartozott e Sólyom Péter? ki 1655. táján élt, és kinek ivadékát mutatja a következő táblázat. Valószinű, hogy szintén a koloni Sólyom család egy ága :

---

[1]) Esztergami káptalan capsa 2. fasc. 2. nro. 8.

[2]) Ugyan ott Capsa 23. fasc. 7. nro. 8.

Somogy megyében már a XV század végén találunk Sólyom, vagy Sólyomi családra, melyből Georgius de Sólyom 1488-ban Nagy-Lucsei Ferencznek a szent-erzsébeti várba beiktatásánál mint szomszéd birtokos jelen volt. [1])

Sólyom család. (Csik-Gyergyói) Erdélyi székely család, melyből András F. Fejér megyében adó-iróbiztos 1848-ban. Venczel azon megyében karatnai és peselneki birtokos. Antal Gyergyó-alszékben börtön őr 1840 körül. stb. Tán ide tartoznak még Alajos törcsvári kath. segédlelkész, Antal Udvarhelyszéken sz.-támási kath. lelkész 1848. körül.

Tán e család elődeinek egyike volt Sólyom Péter, ki 1567-ben mint bányai kapitány Kővár bevételenél fogoly lőn. [2])

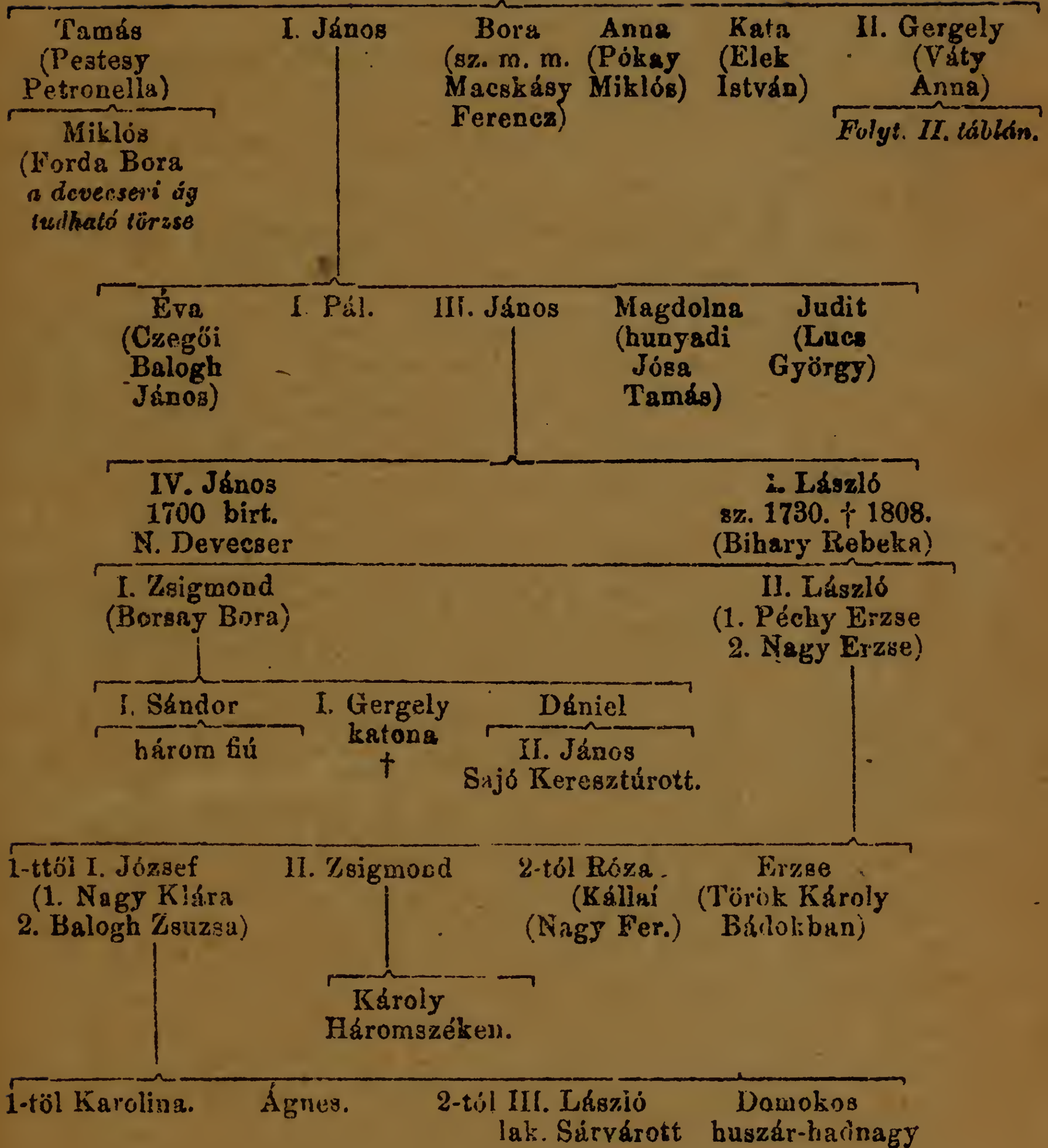
Valószinüleg szintén e család ősei voltak Mátyás és ennek fiai Pál és Balás, kik 1409-ben a Madaras családdal pereltek, [3]) csak hogy ezek Marosszéki székelyek voltak.

Somay család. (n.-devecseri, dellő-apáti) Doboka vármegyének a XVI. század óta tekintélyes nevet vivott családai közül való. Eldődei előnevüket eleinte Nagy-Devecserről irták, melynek 1595. táján nagyobb részét birták, majd m. Fodorházáról, utóbb pedig a dellő-apátii birtokról vették előnevüket.

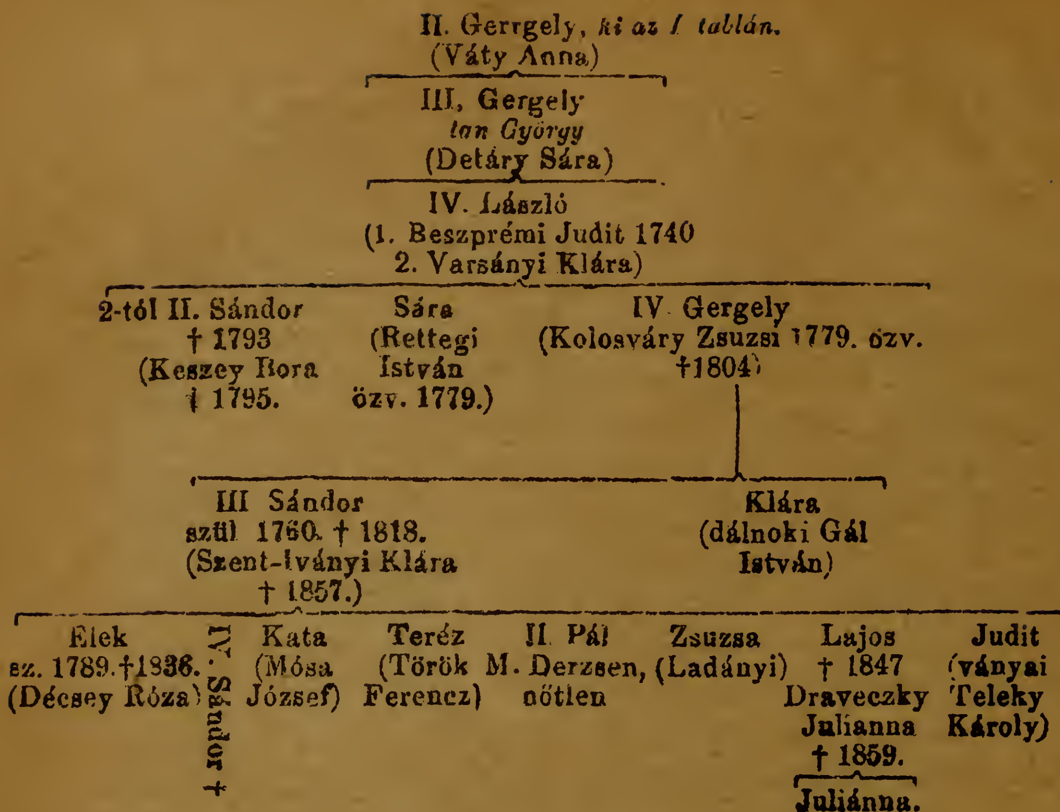
A családfa I. Gergely-től kezdve, kinek gyermekei 1666-ban osztoztak meg, következőleg [4]) jött le:

[1]) Telcki, Hunyadiak kora XII. 401.
[2]) Borsos krónikája, Mikónál I. 25.
[3]) Kállay Székely nemzet 284.
[4]) Hodor Karoly családi közlés utan.

I. t á b l a.

I. Gergely.
Tamás (Pestesy Petronella)
I. János
Bora (sz. m. m. Macskásy Ferencz)
Anna (Pókay Miklós)
Kata (Elek István)
II. Gergely (Váty Anna)
Miklós (Forda Bora a devecseri ág tudható törzse
Folyt. II. táblán.
Éva (Czegői Balogh János)
I. Pál.
III. János
Magdolna (hunyadi Jósa Tamás)
Judit (Lucs György)
IV. János 1700 birt. N. Devecser
I. László sz. 1730. † 1808. (Bihary Rebeka)
I. Zsigmond (Borsay Bora)
II. László (1. Péchy Erzse 2. Nagy Erzse)
I. Sándor
három fiú
I. Gergely katona †
Dániel
II. János Sajó Keresztúrott.
1-ttől I. József (1. Nagy Klára 2. Balogh Zsuzsa)
II. Zsigmond
2-tól Róza (Kállai (Nagy Fer.)
Erzse (Török Károly Bádokban)
Károly Háromszéken.
1-től Karolina.
Ágnes.
2-tól III. László lak. Sárvárott
Domokos huszár-hadnagy

II. tábla.

Doboka vármegyében többen viseltek a családból megyei főbb hivatalokat, mint a következő sorozat mutatja, egyszersmind az egyesek által használt előnevekkel együtt; így főbirák voltak:

1595—1631. nagy-devecseri S. I. Gergely.
1641—1643. nagy-devecseri S. I. Janos.
1704—1711. dellő-apáti S. György (II. Rakóczy alatt.)
1754—1755. m.-fodorházi S. I. Sándor.
1814—1818. dellő-apáti S. III. Sandor.

Királyi Pénztárnok:

1756—1758. I. Sándor.

Alispanyok:

1629—1634. és 1638—1646. m.-fodorházi S. Tamás.
1634—1638. n.-devecseri S. II. János.
1639—1654. n.-devecseri S. II. Gergely.
1745—1750. m.-fodorházi I. Sándor.
1825—1836. Elek

Főjegyzők:

III. Sándor 1794—1814.

Elek 1819—1825; előbb 1816—17. megyei levéltárnók.

Lajos aljegyző 1847-ig.

A család felemelője I. Gergely, Doboka megyének a XVI század végén (1595.) főbirája [1]), a ki még Nagy-Devecseri előnévvel élt. És ez volt első, a legősiebb birtokról vett előneve a családnak. Egyik ág tagja Tamás 1629-ben m. Fodorházáról irta előnevét, úgy fia Miklós is, ezek kihalta után egy századdal utóbb két nemzedék IV. László és II. Sándor éltek ez előnévvel, s tán jogosabban, mint előttök Tamás, mert IV. László neje Beszprémy Judit jogán meg inkább meg alapitá családát a m.-fodorházi birtokban. De már fiában II. Sándorban ez ág kihalt és a fodorházi birtok III. Sándorra szállott.

A „Dellő-Apáti" előnév fölvétele korát nem tudjuk meghatározni. Az bizonyos, hogy 1704-ben György már használta ez előnevet. A táblázaton álló III. Gergely helyett ezen György értendő, annálinkább, mert 1702-ben György volt, ki Nagy-Devecserben birt és a só jövedelemben is részes volt; 1770-ben pedig D. Apáti birtokosai közt S. Györgyöt olvassuk.

Doboka megyei M. Derzsén öt nemzédeken át birt és bir máig is a család. III. Sándornak 29 birtokos közt Magyar-Derzsén ősi és szerzemény jószágra nézve fő birtokosnak, a hadi segedelem alapjául felszámított jövedelme 1819-ben 270 ft. 35. krra tetétett; hasonló számítással Fodorházán 25 birtokos közt mint legtehetősbnek jövedelme 95 ft. 10 krra becsültetett.

Nevezett III. Sándor Kolozsvárt a reform. oskolában végezvén tanulását, a kir. táblánál mint irnok kezdé pályáját. Onnan II. József császár rendszere alatt Doboka vármegyének B. Szolnokkal egyesitett törvényszékénél hivataloskodott. A földmérés sikerbe vételékor Pesten Vajna Istvánnal müködött a földmerésnél mint úgy nevezett oeconomus. 1790—1-ben számfeletti ülnök Doboka vármegye törvényszékénél és egyszersmind helyettes alispán.1794-ig; midőn megyei főjegyző, és azt 20 évig viselte; 1814-ben lett alsó-kerületi főbiró. 1809-ben Doboka megyéből mint országgyülési követ Fosztó Pált váltotta fel. Fija

Elek 1809-ben főkormányszéki, 1812-ben kir. táblai irnok.

Lajos a megye közgyülésein kitünő ékes szónok. Az 1844—47. években egy alkalommal, egy káromlással vádlottat jeles védelmével a súlyosb büntetéstől megmentett.

---

[1]) Hodor, Doboka várm.

A táblázaton állókhoz megjegyezhetjük még, hogy I, Gergely leányának Annának második férjeül Drugetyevith Horváth György iratik.

Továbbá IV. Gergelynek Kolosvári Zsuzsannától született leánya Klára 1775-ben mint 16 éves leány lett nejévé az 55 éves Gál Istvánnak.

Sombory család. (M. Nagy-Zsombori) Erdély ország legrégiebb családainak egyike. Előnevét valamint nevét is legősiebb birtokáról Kolos megyében fekvő Magyar Nagy-Sombor helységről vette. Azonban a család nevet némelyek a mai helyesirás szerint Zsombory-nak irják.

Vannak, kik a család őstörzsét tán Gyula Erdélyi fejedelem atyjában Zombor-ban keresik. Eltekintve ezen állítástól, ismertebb törzseül a XIII. század elején bizonyos nagy Simon neveztetik, ettől a családfát máig ízről ízre lehozzák [1]) ekképen: Nagy Simonnak fia volt Mihály 1290., ennek fia Jakab, [2]) ennek János 1333-ban; ennek I. Miklós kitől a családfa következőleg sarjadzott le:

I. tábla.

I. Miklós
II. János 1438.

- **I. Gergely** 1526. (Gerendi Zsófi)
  - **I. Péter** 1557. (Bethlen Klára) — *Folyt. II. táblán.*
  - **Benedek**
    - **IV. János**
  - **II. Mihály**
    - **I. Kristóf**
      - **V. János.**
      - **II. Kristóf.**
      - **Sára** (Szentpáli Menyhért)
    - **Sára**
  - **III. János** (Őssi Bora) — *Folyt. a köv. lapon.*
- **Tamás**
  - **Ilona** (Ördög Simon)
- **Zsófia** (Toroczkai László)

---

[1]) Kővári Erdély nev. családai 429.

[2]) Hodor szerint János Zsigmond val. királynak 1561. aug. 6-án kelt keresztető parancsában e Jakab helyett a Sombory család törzseül Brassó; Nagy Miklos neveztetik; és alább ezen Jakabot Brassoi Nagy Miklós fiának írja.

III. János, *ki az előbbi lapon.*
(Össi Bora)

- Márton (Tötöri Borbála)
  - I. György (Tamásfalvi Bora)
    - IV. Mihály.
    - I. Zsigmond (Tordai Zsófia)
    - Bora.
    - Klára.
    - Mária (Dobai Péter)
  - Magdolna (véglai Horváth János)
- II. Miklós.
- III. Mihály.
- Kata (Dobokai Imre)
- Anna (Almádi Endre)
- Borbára (1. Gyulai Mihály 2. köblösi Teke Fer.)

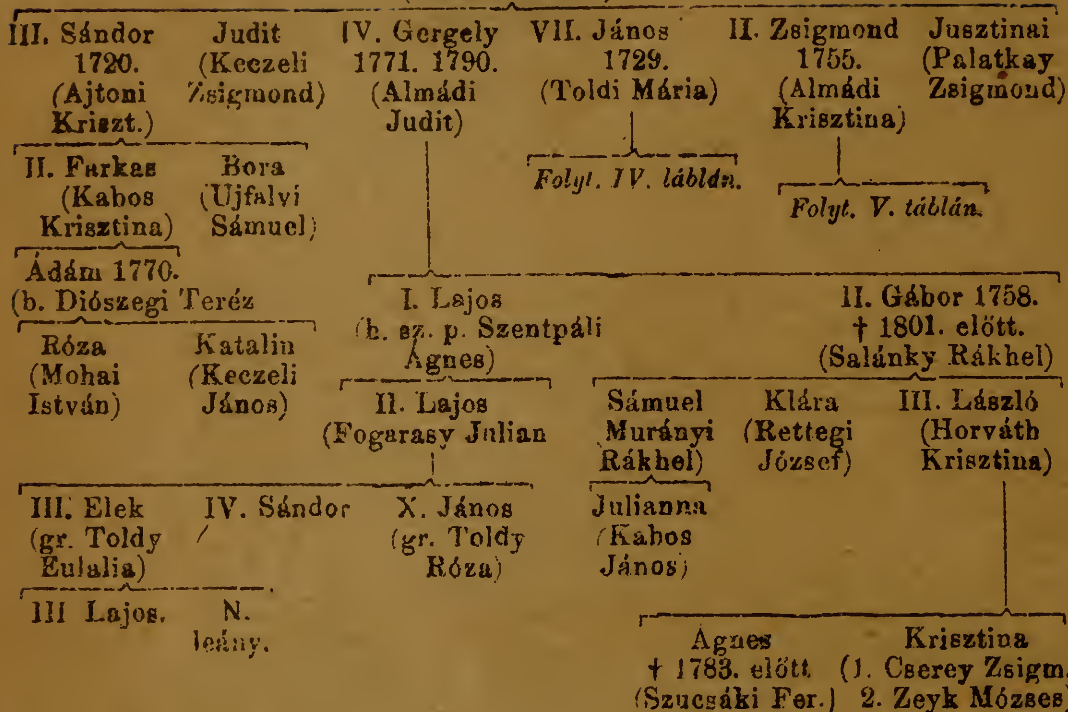
II. t á b l a.

I. Péter, *ki az I. táblán.*
1571.
(Bethlen Klára)

- I. László 1590. (Valkai Zsuzsa)
  - I. Sándor.
  - I. Farkas.
  - Anna.
  - Erzse.
  - I. Gábor (Gerendi Anna)
    - II. Sándor (Tamásfalvi Vitéz Judit)
      - VI. János 1661. (Szenczi Zsófia)
        - *Folyt. III. táblán.*
      - III. Gergely 1656. (Tamásfalvi Bora)
  - Bora (Mogyorósi Bánffy Gábor)
  - Zsuzsa (Valkai Miklós)
- II. Péter † 1549. előtt (Majádi Jusztina)
  - I. István 1629.
  - II. Gergely.
  - III. Péter.
  - II. László.

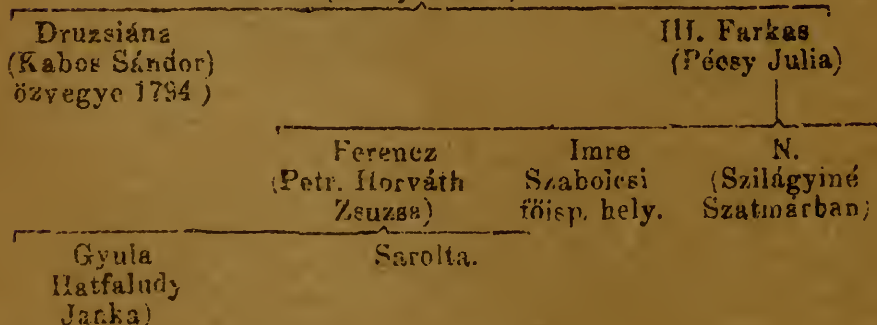
III. tábla.

VI. János, *ki a II. táblán.*
1661.
(Szenczi Zsófia)

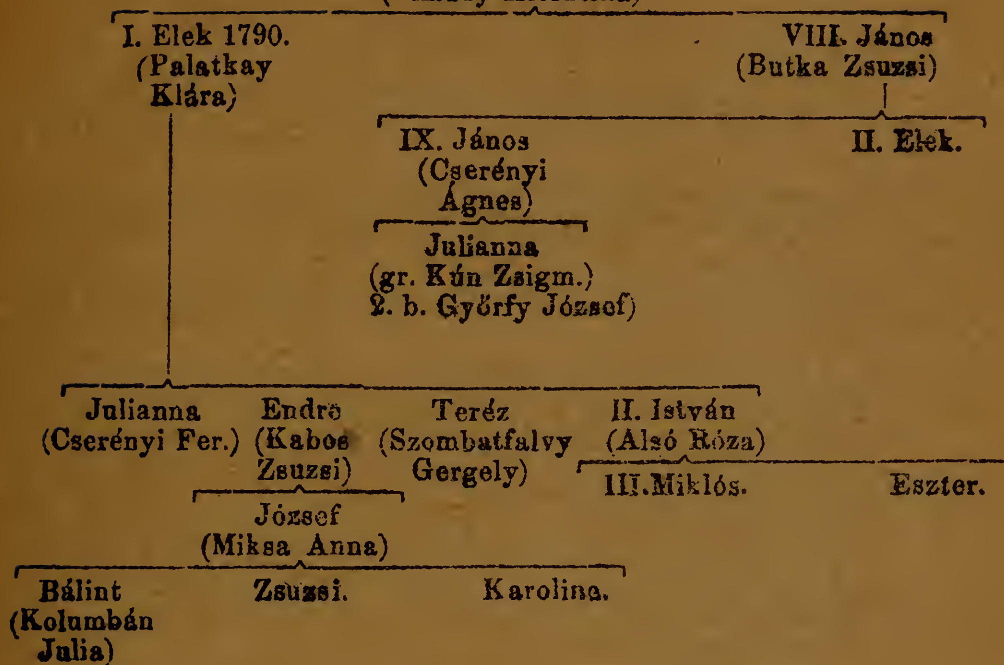

IV. tábla.

VII. János, *ki a III. táblán.*
1729.
(Toldy Mária.)

V. tábla.

A származási rend, mely itt közöltetett [1]) — a XVI. század elejeig I. Gergelyig tisztazásra és okodatolásra vár.

Okleveles adat szerint az bizonyos, hogy a család egyik törzsöse Rosnyói Nagy Miklós (Nicolaus magnus de Rosnou) volt, kinek fiai J á n o s és J a k a b [2]) vissza adván a királytól elfoglalt F e k e t e h a l o m várát, melyet ők Brassói Simon fiának Salamonnak, rokonuknak hagyományából birtak, ezért 1331-ben I. Károly király Salamont illető minden ősi vagyont a Brassói kerületben nekik adományban ád.

Okleveles bizonyság szerint az előbbitől különböző, és már S o m b o r i névvel élt J á n o s, ki ellen és társai ellen vingárti birtoka elfoglalása miatt tiltakozott a váradi káptalan előtt 1411-ben vingárti Geréb László, osztályosai neveikben is. [4])

---

[1]) Kővári id. m. 249. lapon Fancsali gyüjteménye után, és Hodor Károly közléséből. A két családfa különbözik egymástól, mint alább látni fogjuk.

[2]) Tehát a táblán álló J a k a b nem Mihálynak fia, vagy ha az, úgy második Jakab is volna; de M i k l ó s nak fia János sem él 1430-ban, hanem 1331-ben tehát egy századdal előbb.

[3]) Fejér Cod. diplom. tomo VIII. vol. 3. pag. 527. az oklevél. E helyet Kővári idézi, nem helyesen, és figyelembe sem vette, vagy nem olvasta?

[4]) Fejér, Cod. dipl. tomo XI. p. 435.

1414 ben Sombori János nak fia Benedek és társai neveikben mártonfalvi Greb János eltiltja Jaki Pétert s a többit Szepespataka és veresegyházi rétje elfoglalásától. [1])

1427. és 1428-ban vingárti Geréb Jánosnak többi közt Sombori János elleni perében halasztási parancs kelt. [2])

1434-ben I. Gergely és Tamás testvérek Doboka megyében Galponya és Kendermező egész helységekbe a Drágiakkal együtt beiktattatnak. [3])

1449-ben György (avagy Gergely) Stána helység határát járatja. [4])

II. Péter (Kővári szerint) Drágfi (tán Drági) Kelemennel egyezkedett.

Legnevezetesebb embere volt a családnak a XVI. században László, 1575-ben fejedelmi ügyész, midőn Békes István hívei a kolosvári országgyülésen elitéltettek. Járt követségbe Lengyel országba Báthori István királyhoz Zsigmondnak fejedelemmé választása végett. 1583-ban az erdélyi dézmák bérlője volt. Ugyan ez évben Zsigmond nevelője és az igazgató országtanács tagja lett. Élt még 1589-ben is. [5]) Válkai Zsuzsannától egyik fija

Sándor fiatal korában bejárta Német és Olaszországot; 1594-ben Németországba országos követül küldte öt Báthori Zsigmond. [5])

1661-ben, midőn Kemény János a török had üldözése elöl Oláhláposra hátrált, a nyomába lévő tatárók az utat Emberfőnél megtévesztvén, és balra Nagybánya felé térvén, véletlenül Sombory Jánost, feleségét és sok ezer parasztot elfogtak. [6])

I. István 1629—1630-ban Doboka vármegye főbirája volt.

III. Sándor felesége Ajtoni Krisztina jogán 1722. nov. 19-én Kis-Jenőben Doboka vármegyében birtokos, és ezen már kifogyott ág törzse.

IV. Gergely 1771-ben Doboka vármegye törvényszéki valós. ülnöke, 1790—1-ben kir. hívatalos.

I. Elek 1790—1-ben szintén kir. hívatalos. Meghalt 1808-ban. Özvegye 1819-ben még élt és birt K. Jenőben.

---

[1]) Fejér, Cod. dipl. tomo XI. 587.

[2]) Ugyan ott 590.

[3]) Hodor szerint.

[4]) Kővárinál id. h. György, Hodor Gergelynek nevezi.

[5]) Wolph. Bethlen Hist. II. 379. 463, III. 199. 288. Erd. tört. tára I. 166. Budai Fer. Polg. lex. III. 254.

[6]) V. et nova Dacia VIII. p. 276.

Ádám él 1770-ben, utóbb 1790—1-ben Doboka vármegye országgyülési követe. Meghalt 1804-ben.

VII. János 1729-ben neje jogán Doboka megyei Sólyomkőn birtokos. Meghalt 1755. jun. 18-án kora 54 évében.

II. Gábor törzse a már kihalt Doboka megyei borsai-ágnak.

II. Lajos Doboka megyében 1793—99. kir. pénztárnok, 1820—25-ig főbiró.

Imre született Nagy-Somboron (Kolos várm.) 1784. oct. 28-án, Bihar megyében kezdte hivatalos pályáját, hol 1826-ban már másod, majd első alispán, az 1830. évi országyülésen követ, utóbb (már 1833-ben) kir. táblai ülnök, Szabolcs vármegye főispáni helyettese és udvari tanácsos lett, és az volt 1848-ig. Lakott Álmosdon.

IV. Sándor nyugalmazott cs. kir. székely huszár ezredes.

Endre 1840—47-ig Kolos vármegyei főbiró.

Bálint lakik Galponyán. 1849-ben az oroszok ellen viselt beszterczei csatában karját veszté.

József lak. N. Somboron. A bányászati pályán teljesen kiképzett férfiú.

Farkas ágán áll ennek fia Ferencz, ki 1836. jun. 15-én halt meg. Gyermekei Petrichevich Horváth Zsuzsannától Gyula és Sarolta; amaz Hatfaludy Janka férje.

I. Eleknek fia II. István, kinek özvegye Alsó Róza, a szerencsétlen anya, ki miután — mint Kővári írja — Eszter leánya 1850-ben szekrény-kulcsot nyelve, fia Miklós pedig szép férfi, 1854. maj. 17-én aszkórban hala el, magát 1854. maj. 26-án homlokba lőtte.

Erdélyben ezen kivül más Sombory (vagy Zsombory) család is él. Névszerint Udvarhelyszékben Zetelakán, Zaránd és Küküllő vármegyékben is voltak és vannak Zsomboriak.

Zetelaki S. József kath. pap, és irodalmi ember. Testvére István r. kath. lelkész és hosszú időn át a m.-vásárhelyi növelde Igazgatója. György 1771-ben Küküllő vármegye számfölötti törv. széki ülnöke, 1796-ban kir. pénztárnok. László (de M.-Vásárhely) 1790—1-ben Zaránd vármegye országgyülési követe, és országgyülési jegyző 1794-ben Hunyad várm. követe. Sámuel ki magát „de M. Vásárhely" irta, 1809-ben Küküllő megye kir. pénztárnoka, 1815-ben törv. széki ülnöke. Sándor 1815—1827-ben Küküllő megyei szolgabiró 1846-ig. István m.-vásárhelyi tanácsnok; 1836. és 1846-ban országgyülési követ. Sámuel 1837. körül Abrudbánya város aljegyzője.

A fentebbi Györgynek fija György 1796-ban Küküllő megyei adóróvó biztos, „de Dézsfalva“ irta magát.

Somi család. Kihalt régi család, mely nevét — úgy látszik — a Somogy megyei Som nevű helységtől vette. Wagner jegyzetei szerint [1]) Somi János 1447-ben élt. Ugyan ez időjban élt Somi Mihály is, kinek ivadékát mutatja a következő táblázat:

Somi Mihály

István.	Veronika (Esseghváryné)	Brigita (Ugronné)
Orsolya 1515. (Oldi Miklós)		

A táblán látható sógorosodás is Dunántúli családokat tüntet fel, ilyen az Esseghváry család, ilyen az Ugron család, melyből Ugron Imre az 1447. évi budai országgyülésen Somogy megye követe volt. [2])

Azonban a családot Somi Józsa vagy József emelte fel, kit kinisi Pál neveltetett, és ki utánna 1495-ben Temesi bán lett. Kineveztetett Bihar és Bácsi főispánnak is, de ezekbe nem lépett. 1495-ben ő fékezte meg Ujlaki Lőrinczet Német-ujvárnál. Szapolyai István nádor gyermekeinek gyámja volt. 1502-ben a török ellen diadallal harczolt. Részt vett több béke szerződésben. 1505-ben ott volt a rákosi országgyülésen. Élt még és harczolt a török ellen 1508-ban is. Neje Szerdahelyi Imreffy Márta volt, kivel ily családfát alkotott:

Somi Józsa
temesi bán
1494. 1508.
(Imreffy Márta)

Gáspár. 1519. (Perényi Margit)	Kata (Bebek János)	N. (Vasdinyei Mátyás)
Anna (1. Patócsy Boldizs. 2. Balassa Imre.) — Borbála (lindvai Bánffy László)		

Józsa nejével Imreffy Mártával Erdélyben is tetemes birtokhoz jutott; birta Erdélyben Almás várat (Kolos megyében) a gorbói, tihói és buzai uradalmakkal, nagy részben az úgynevezett Csáky jogbirtokokat. [3]) Ő utána öröklé a Balassa család Erdélyben Almás-várát.

[1]) Wagner Tabellae geneal. mss. tab. VIII.
[2]) Kovachich, Vestigia Comitiorum 266.
[3]) Hodor, Doboka várm. 224.

Józsának fija Gáspár [1], 1519-ben Budán a B. Sz. M. temetőjében Szent László kápolnájának kegyuraságát átruházza a sághi conventre. Neje volt Perényi Gábornak leánya Perényi Margit, kitől leányai Anna előbb Patócsy Boldizsárné, utóbb gyarmati Balassa Imrené és Borbála alsolindvai Bánffy Lászlóné volt, kikben a Somi család kihalt. Utánnok számos család örökösödött. [2])

Somja család. Doboka megyében 1702-ben Pánczél-Csehiben volt birtokos. [3])

Somkády család. (Dézsi) Közülök Mihály 1815-ben Dézs város tanácsnoka. Tán fija Mihály 1840-ben ugyan ott főjegyző.

Somkereky család. Közülök Miklósnak fia János 1403-ben a Zsigmond király elleni pártnak egyik tevékeny tagja; pártjától nyerte Erdélyben Ujlakot. 1407-ben Budaych Imre meggyilkolásával gyanúsitatott. [4])

Somlya család. (Kabalapataki) Kolos megyei család, hol Mihály aljegyző 1848-ban. János, Anna, Mária Berenden birtokosok.

Somlyay család. Dunántúl élt, de hiteles nemzékrendje ismeretlen. Ebből származhatott Somlyay Mihály, kit 1530-ban Szapolyai János a szemenderi basához küldött segelyért. [5]) Továbbá Somlyay Péter, kinek Anna leányát Fáy János vette feleségül.

1665-ben Somlyay (vagy Somlay) György örökösei Komárom megyei Szemere helységben birt részöket eladják Szemerey Györgynek. [6])

Somlyay család. (Rődi) Somlyay Gáspár nőül vette Dobokay Imrének leányát Annát, ki után birtokos lett Doboka vármegyében 1600 táján. Somlyay Judit ugyan e tájban Kecsetszilvási Szilvásy Boldizsár neje volt. [7])

Somlyai család. (Csik-Somlyói) Közülök János már 1815-ben az erdélyi kormányszéknél fogalmazó, 1848. előtt előadó tanácsos.

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 366. lapon említ Somi Lászlót, ki Gesztest birta Ugyan ő Gáspárt Mózses fiának irja, valószinűleg tévedésből, a Józsa és Mózsa, vagy József és Mózses nevek közti téves felcseréléséből.

[2]) Elésorolja ezeket Hodor Károly, Doboka várm. leirásában 225—226. lapon.

[3]) Hodor K. id. m. 224.

[4]) Budai Fer. Polg. lex. III. 256.

[5]) Budai Fer. Polg. lex. III. 257.

[6]) Fényes, Komárom várm. 130.

[7]) Hodor, Doboka várm. 224.

Tán e család eldődei közül volt Somlay Péter a Gyulafejérvári kath. egyház birája, és a város jegyzője, ki meghalt 1693-ban. [1])

Somlyódy család. (Somlyódi) Szabolcs vármegyei nemes család. Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában találjuk e családot, [2]) és pedig tagjainak nevezetes hosszú életkorúkról birt adatokkal, így 1684-ben Somlyódy György 80 éven felül élt, [3]) így Somlyódy István, ki hosszú ideig Zemplin vármegyében szolgabiráskodott, a mult század végén halt meg 130 éves korában. [4])

Somody család. Birtokos volt 1770. körül Doboka vármegyében Bádokon. [5])

Egyébiránt a Somody név gyakran iratott Somogyi helyett, mint azt a Szabolcs megyei eredetű, 1642-ben nemesitett Somogyi családnál is tapasztaltuk. *Lásd ezt alább.*

Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában említetik Somody család. [6])

Somogby család. Szintén Zemplin vármegye nemessége sorában áll. [7])

Somogyi család. (Derghi és karcsai, nemes; — medgyesi gróf) Eredete ismeretlen. Nevét tekintve, Somogy megyéből eredhetett és onnan vehette nevét is.

Úgy látszik, eldődjük volt Somogyi Ferencz, ki Endrédi előnévvel élt és 1526-ban Tata és Komárom várak várnagya volt. [8])

Tán szintén ősei közé számithatjuk Somogyi Andrást, ki 1552-ben Eger várát védte Dobó alatt, és a diadal hirét Bécsbe vitte. Úgy Somogyi Gergelyt, ki 1525-ben az enyingi Török családtól Somogy megyei Szent Miklós-Hidvégre beiratos adományt kapott. [9])

Ha még ezeknél is följebb kutatunk, a XIII. század végén a margit szigeti apáczák között találjuk Somogyi Gergely leányát Ágnest és Somogyi Niárc (tán Márk?) leányát Katalint, mint zárda szüzeket, kik 1271-ben sz. Margit életéről tanúskodtak. [10])

---

[1]) Baranyi, Halotti beszédek.
[2]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 109.
[3]) Ugyan ott 283.
[4]) Ugyan ott 46.
[5]) Hodor, Doboka várm. 226.
[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.
[7]) Ugyan ott.
[8]) Jászay Pál, A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 72. 227. 269.
[9]) Tudományos gyüjt. 1828. IX. 81.
[10]) Pray, Vita S. Elis. et Margarethae 369. 373.

A XVI. század végén már terebelyesebben virágzott a Somogyi nemzetség. Ekkor éltek Somogyi Márton, ki 1594-ben a török elleni harczban elesett. [1])

Somogyi Gáspár, 1593-ban Komárom megyei Izsa helységbeli egész udvartelkét Novák Mihály szent-tamási prépostnak 40 ftért örökösen bevallá. [2])

Somogyi István kir. ügy-igazgató, kit 1605-ben Illésházy felakasztatott [3]) és végre

Derghy Somogyi György, ki család alapitó lőn. Ez elvévén várkonyi Amade László leányát Amade Erzsébetet, kapta Pozsony megyében a csallóközben Sipos- és egyház-karcsát. Épiteté Sipos Karcsán a most már romban álló családi kastélyt, és meghalván, ott is temettetett. Ott találtatott még sírköve, mely domborműben mellképét ábrázolja, czímerével, mely a paizs udvarában oroszlánt, a paizs fölötti sisak koronáján pedig szétterjesztett szárnyákkal egy fejű fekete sast mutat. [4]) I. Györgynek öt fia volt: Farkas, II. György, I. László, I. Mátyás és Albert. Az első és utolsó alapita családot. Közülök

Mátyás és Albert eleinte Bocskai hívei, utóbb Rudolf részére tértek; nevezetesen Mátyás, ki előnevét Karcsáról irta, 1605-ben — midőn a császár hüségére állott, — csallóközi, tatai és gesztesi főkapitány volt. [5]) Mátyásnak gyermeke nem maradt, noha nő volt. Neje meghalván, Vecze (úgy látszik: Nyitra megyei Vecse) helységben temettetett el, mint katholika vallású, mely iránt az 1619. évi országgyülésen serélem is emeltetett. [6])

Farkas nejével Nádasdy Zsuzsannával nemzé I. Ferenczet és Juditot karvai Orlé Jánosnét; — tán ez, vagy unoka testvére szintén Judit? az ki 1641-ben életére nézve kegyelmet nyert. [7])

---

[1]) Istvánffy Hist. 1685. kiadás 416.

[2]) Fényes, Komárom várm. 124.

[3]) Kazy Historia I. 60. Szalay M. orsz. tört. IV. 442. Ezen István a Törvénykönyv első, 1584. évi kiadásában a kiadó Mossóczyhoz intézett csinos latin verset írt.

[4]) Vasárnapi Ujság 1858. évi 4-ik szám, 40. lap.

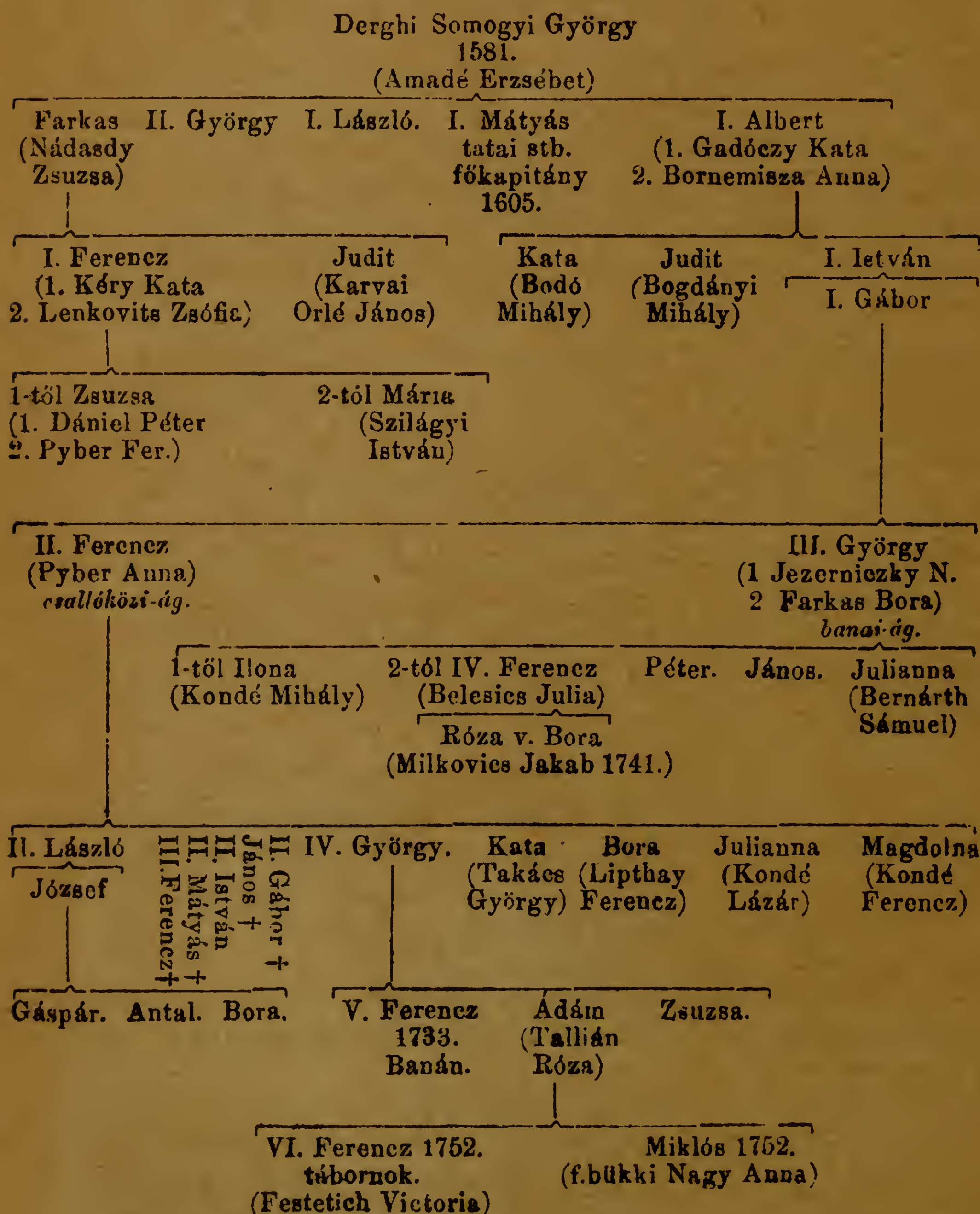
[5]) Uj Magyar Muzeum 1851. evi foly. 355. l. — M. Tudományos Értekező Knauz N. és Nagy Ivántól 1862. I. köt. 454. — Istvánffy Historia 1685. évi kiadás 536. 537. lap. — Pethő Gergely M. M. krónika 768. lap.— Szalay M. orsz. tört. IV. köt. 441. lap.

[6]) Katona, Historia critica XXX. p. 174.

[7]) Kaprinai Mss. B. tomo XIX. pag. 113.

I. Ferencznek két neje volt, az első Kéry Kata, a más odik Lenkovics Zsófia, ettől született Mária Szilágyi Istvánné, az elsőtől születetett Zsuzsanna előbb Dániel Péterné, utóbb gyerkényi Pyber Ferenczné, ki után a Pyber család és ennek leány-ági utódai örökösödtek.

Albert ága mostanáig él. A családfa következő :

A családfán állókról nincs mit mondanunk. Tán III. Györgynek fia János volt 1667-ben pápai vajda, azaz Pápa várában gyalog ka-

tonaság hadnagya; Egyik Ferencz (valószinüleg a táblán állók egyike) I. József és III. Károly király korában 1711. körül a m. kir. udvari kanczellária titkára volt; mint számos aláirása bizonyítja.

A végső ízen álló VI. Ferencz és Miklós testvérek Ádámnak fiai, a múlt század közepén, 1752-ben éltek, midőn Ferencz a Beleznai lovas czredben őrnagy, utóbb tábornok volt. Mindketten elő-nevüket „den Medgyes" irták. Miklós ellen 1752-ben a Győr megyei csikvándi birtok végett Bajáky Mihály, mint Kisfaludy László gyermekeinek gyámnoka pert inditolt Biró János Győr megyei alispán előtt.

Ezen ágból származhatott azon Somogyi Ferencz is, kinek nejétől Bogyai Krisztinától a múlt században élt gyermekei: Mihály Ignácz, Anna és Julianna voltak.

Végre e család ivadéka volt karcsai Somogyi Mária is, e század elején baráthi Huszár Józsefnek házas társa.

Ez ágból származtatja magát a most is élő medgyesi gróf Somogyi család is; melynek alapítója Somogyi János (tán Miklósnak fia) 1787-ben Veszprém vármegye alispánja, 1792-ben cs. kir. tanácsos és nádori itélő mester, innen utóbb (1798. táján) a m. kir. udvari kanczelaria referendarius tanácsosa, és Zala megyei főspáni helyettes, utóbb 1805 körül birodalmi állami tanácsos, Sz. István rend vitéze, már 1809-ben alkanczellár, cs. kir. kamarás, majd m. kir. udvari kanczelláriai és udvari tanácsos, végre gróf lett. Meghalt 1809. dec. 27-én. Nejével gróf Györi Krisztinával, ki 1776-ban született és 1848. aug. 23-án halt meg; következő családfát [1]) alkotott:

János
gróf † 1809.
(gr. Györy Krisztina)

József szül. 1790. mart. 31. cs. k. kam. tít. tan. (hzg. Bretzenheim M. Cr. Karolina)	Mária sz. 1796. (gr. Eltz Imre † 1844.)	János sz. 1801. cs. k. kam	Amália sz. 1808. (b. Horeczky Ferdinánd)

Karolina sz. 1827. jul. 8.	Ilona sz. 1830. jul. 20. (gr. Wallis Gyula)

A család grófi czímere rézsutosan kék és vörös udvarra osztott paizs az előtérben hármas halmon az egyik udvarban egyik felemelt

---

[1]) Góthai grófi Almanach 1859. évi 799 lap, és Hist. Herald. Handbuch 931. lap

lábával kövecset tartó daru, a másik udvarban kettős farkú oroszlán ágaskodva, és első jobb lábával kivont kardot tartva, látható.

Nógrád megyében már a XVII. század elején 1618-ban Somogyi János szolgabiró volt, [1]) valószinüleg e család ivadéka, és valószinüleg egy személy azon Somogyi Jánossal, kinek nejétől Péchy Annától leányát Somogyi Zsuzsannát Putnoky Imre vette nőül.

Somogyi család. (Gyöngyösi) A család eredeti neve Nagy; valószinüleg Heves megyei Gyöngyösről származott, honnan előnevét is vette. Első ismert törzse, mint e munka VIII. köt 75—76. lapján említve volt, és azóta kezemhez jutott biztosabb és hiteles adatok után tudom, gyöngyösi Nagy Egyed, kinek Kovách Judittól született fiai János és Tamás.

Nevezett gyöngyösi Nagy János Nógrád várában, Tamás pedig Drégely várában alkapitányok, valamint Jánosnak fia Ferencz a török és Bethlen Gábor elleni harczokban mutatott hű szolgálataikért, miután még őseik megnemesítettek, de ezen leveleik elveszvén, atyjok ismét Rudolf király által akkor is kezöknél volt nemes levélben ujra megnemesítetett, — ők is újra III. Ferdinand király által Bécsben 1633. január 10-én kelt czímeres nemes levélben régi nemességökben megerősitettek; és régi czímerökkel megadományoztattak. Ezen czímeres levelök Nógrád megyében 1637. maj. 25-én Losonczon tartott közgyülésen ki is hirdettetett.

A czímer — mint itt látható — a paizs kék udvarában zöld halmon álló magyar vitéz, sárga csizmában, violaszin nadrágban, vörös dolmány-

[1]) 1618. évi 49. törv. cz.

ban és zöld felöltönyben, fején fekete süveggel, melyen három daru toll leng, mellén keresztül fehér övvel látható, ágyékához szorított balkezével levágott török fejet, a jobb kezével három nyilat (hegyeikkel fölfelé) tartva. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Az utóbbi czímeres nemes levelet szerző Nagy Jánosnak egyik utóbb született fia Péter, Somogyba szakadt, ott vette nőül Pandur Katát, és lakott — mint gyanítható — Marczaliban, mert török fogságba esvén, Kaposban tartatott és szabadúlása végett a kiváltási sarczot 1686-ban Márton Istvántól kölcsönözvén, érette igali Szűcs István másfél száz tallérig kezeskedett, ezen a család kezén levő kezéslevélben pedig a következő kitétel olvasható : „*lettem kezes ugyan itt Keszthelyen lakozó Márton Istvánnak másfél száz tallérig Marczali Nagy Péter kaposi keresztény rabért.*“ [1])

Ezen Nagy Péternek Pandur Katalintól négy fiát ismerjük : Nagy Ferenczet, ki előbb Somogyban lakott, utóbb Győrbe szakadt, és szülőföldéről Somogyinak neveztetvén, a Somogyi család tulajdonképeni alapítója lett; továbbá Nagy Jánost és Nagy Györgyöt, kik Somogy megyei Kéthelyen laktak, és végre Nagy Istvánt, ki Keszhelyen lakott.

Nevezett Ferencz Győrbe telepedvén, Somogy vármegyétől 1742. évi január 5-én nyert nemesi bizonyítványt, mely arról is ád felvilágosítást, hogy Nagy neve Somogyi-ra változott. Ezen nemesi bizonyítványt Győr megyében 1754. maj. 6-án kihirdettetvén, Győr megyének 1755—57-ben táblabirája volt. Nejétől Huszár Évától született gyermekei közül, kik Zala megyében Rendeken laktak, egyik I. Antal mint ügyvéd Pestre telepedett, 1765-ben april. 30-án Győr megyétől kivett nemesi bizonyítványát Pest megyében is, hol táblabiró és a József császári rendszer alatt a Judicium Subalternum elnöke volt, 1792-ben febr. 7-én fiai József és II. Antal neveikre szólólog kihirdetteté. Nejétől Szeleczky Anna-Máriától nyolcz gyermeke született, a mint következnek:

a) József, ki testvérével együtt a Pest megyétől 1792-ben kiadott nemesi bizonyítványt Nógrád megyében 1803. april 29-én kihirdetteté.

b) II. Antal, kiről alább szó lészen.

c) Anna, Gonda Jánosné.

---

[1]) Itt tehát a marczali előnév csak lakási hely gyanánt áll, máskülönben az jőne kérdésbe, miért nem neveztetett „gyöngyösi“-nek.

d) Kata Ágostonné.
e) Rozália Lieszkovszkyné.
f) Erzsébet Kőrösyné.
g) Klára Miskey Ferenczné.
h) Krisztina Kubínyiné.

II. Antal Pest vármegyénél kezdé hivatalos pályáját, hol mint szolgabiró szolgált, 1815-ben a jászkún kerület nádori al-, utóbb főkapitánya és kir. tanácsos lett. 1817-ben nov. 8-án Nógrád megyétől két fia nevére is nemesi bizonyítványt vett ki. Meghalt 1836. évi nov. 10-én kora 68. évében Pesten. Két fija maradt: Károly és Ferencz, mindkettő Nógrád megyében szép vagyonú birtokos Petényben, Gután stb. az utóbbi fiatal korában volt huszár hadnagy, meghalt 1863-ban. Gyermekeiket a táblázat és a következő sorozat mutatja:

Károlynak nejétől báró Prónay Emmától gyermekei következők:

1. Antal (Emil Sándor Miksa) született 1830. mart. 16-án. Nőül vette Tóth Cesarát, kitől leánya Adrienne.
2. Eleonora (Amália Paulina) szül. 1831. jan. 27.
3. László Kálmán Károly szül. 1833. aug. 10-én
4. Gyula Mihály Lajos szül. 1834. dec. 19-én.
5. Emma-Zsófia szül. 1836. febr. 22-én. Jeszenszky Sándorné.
6. Ilona Rozália Karolina szül. 1839. maj. 17-én Mocsonyi Györgyné.
7. Gizella Vilma szül. 1851. febr. 6-án.

Ferencznek első feleségétől gróf Bethlen Rozáliától következők:

a) Franczisk a Rozália szül. 1829. jun. 3. — mhalt.
b) Natália-Jozéfa és
c) Emerika Mária, ikrek sz. 1830. jun. 29. — mhaltak.
d) Ferencz János szül. 1831. nov. 27. Legközelebb feleségül vette kovásznai Kovács Annát.
e) Laura Rozália szül. 1833. febr. 5. — mh.
f) Béla Károly József szül. 1834. sept. 17. — mh.

Ferencznek második nejétől sztregovai Madách Karolinától gyermekei következők:

g) Olga-Sarolta szül. 1846. dec. 27-én — mh.
h) Zoltán-Ödön szül. 1848. april 24.
i) Ödön Ferencz szül. 1849. sept. 16.
j) Gabriella Janka szül. 1851. jan. 30.

k) Blanka Mária szül. 1853. jan, 19.
l) Aladár Károly szül. 1834. sept. 15.
m) Károly-Árpád szül. 1856. mart. 28.
n) Géjza-János szül. 1858. jul. 29.
o) Olga szül. 1862.

A családnak Zala megyében Rendeken maradt ágából származhattak Somogyi Mózses Zala megyénél 1833-ban aladószedő, ugyan ott Ádám 1833—38. körül megyei esküdt.

A családfa következő :

Nagy Egyed
(Kovách Judit)

Nagy János (de Gyöngyös) nógrádi alkapit. 1633. — Nagy Tamás palánki al-kapit. 1633.

Nagy János gyermekei: Nagy Ferencz 1633. — Péter Somogyban 1686. (Pandúr Kata)

Péter gyermekei: Nagy Ferencz 1742—59. Győrben. *Somogyi* nevet vesz fel. (Huszár Éva) — Nagy János Kéthelyen — N. György Kéthelyen — N. István Keszthelyen. 1742.

Nagy Ferencz gyermekei: Somogyi I. Antal Pesten ügyvéd, és törv. széki elnök 1765. 1792. (Szeleczky A. Mária) — *fi és leány testvérei Rendeken.*

I. Antal gyermekei: József 1792. 1803. — II. Antal kir. tanács. Jászkún kapit. mh. 1836. (Ürményi N.) — Anna (Gonda János) — Kata (Ágoston (Lieszkovszky) — Róza — Erzse (Kőrösy) — Klára (Miskey Fer.) — Krisztina (Kubinyi)

II. Antal gyermekei: Károly (b. Prónay Emma) — Ferencz † 1863. (1. gr. Bethlen Róza 2. Madách Karolina)

Károly gyermekei: Antal-Emil sz. 1830. (Tóth Czezára) — Eleonora — László sz. 1833. — Gyula sz. 1834. — Emma sz. 1836. (Jeszenszky Sándor) — Ilona sz. 1839. (Mocsonyi György) — Gizella sz. 1851.

Antal-Emil leánya: Andrienne.

csak az élők.

Ferencz gyermekei: 1-től Ferencz sz. 1831. (K. Kovács Anna) — 2-tól Zoltán sz. 1848. — Ödön sz. 1849. — Gabriella sz. 1851. — Aladár sz. 1854. — Károly sz. 1856. — Gejza sz. 1858. — Olga sz. 1862.

Somogyi család. (Perlaki) Zala megyében fekszik Perlak mezőváros, innen származhatott a család, melynek egyik ága perlaki előnevet visel.

A nemesség szerző, minden elő-név nélkül, Somogyi István volt, ki nejével Rudnik Ágnessel (e statu ignobili) 1642. dec. 13-án Bécsben kelt czímeres nemes levéllel III. Ferdinand király által m. nemességre emeltetett; és nemes levele Szabolcs vármegyének Petneházán 1643. (feria 3-a prox. post festum nativitatis B. M. V.) kihirdettetett.

Ezen czímer levél szerint a család ilyen czímert kapott: a paizs kék udvarában zöld térről derékig látható vitéz emelkedik ki, fedetlen fővel, vörös dolmányban, baloldalán tarisznya lóg, jobb kezével kivont kardot tart feje fölött, balkezével levágott török fejet, fölötte három csillag ragyog; a paizs fölötti sisak koronáján keresztbe helyezve befelé két zászló leng, a jobb oldalról kék, a baloldali vörös. Foszladék ezüstvörös, balról aranykék. [1])

A nemesség szerző Istvánnak fia ifjabb István 1686. dec. 34-én Nógrád megyétől Gácson tartott közgyülésből nyert nemesi bizonyítványt. Ennek testvére I. Péter, Abauj megyében Nagy-Kinisen élt (1705. is). Ennek fiai II. Péter és III. István már 1726-ban szintén Nógrád megye előtt mutatták be nemességöket, valamint II. Péter 1734-ben is a nagy-atyja által be mutatott nemes levél alapján produkált, és 1755-ben is mindketten a nemesi lajstromba irattak. Nevök néha Somody-nak is iratott. II. Péternek fia Gábor mint Losonczon lakozó, 1766-ban kapott Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt. Ez ág — úgy látszik — reform. vallású volt.

E családból eredettek közé kell számítanunk a czímer azonságnál fogva azon Somogyi családot is, mely „Perlaki" előnévvel él és Ugocsa megyéből Arad megyébe származott. Ezeknek nagyatyjok perlaki Somogyi János Ugocsa megye alispánjának iratik, [2]) ki egymás után báró Perényi Borbálát és Annát vévén nőül, ezek által gyermekei leányágon a legnevezetesebb családokkal vérségi összeköttetésbe jutottak, és egyszersmind leány-ágon két vonalon is a Thur-

---

[1]) A m. tud. Akadémia könyvtárában őrzött hitelesített másolat után.

[2]) Ez volt talán a múlt század végén, és tán épen II. József császár rendszere alatt, mert Szirmay C. Ugocsa p. 55—56. az Ugocsa megyei alispánok név sorában 1800-ig, valamint azontúl felütött név- és naptárakban nem találjuk.

zó, Jakusits, Palocsay, Perényi stb. vérség által a szigethi hős Zrinyi Miklósnak is utódaivá váltak. [1])

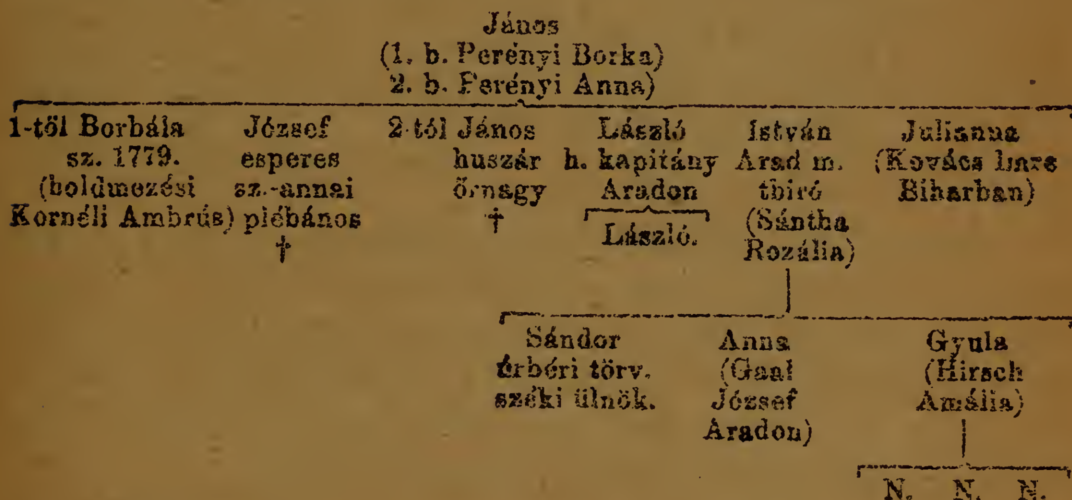
Nevezett Somogyi János a múlt század végén Arad megyében Simánd mvárosban telepedett le, hol Csernovich Lázár gróftól több száz holdból állott nemesi birtokot vett zálogba, melyet azonban a most élő Csernovich Péter, 1848. évi temesi főispán, egy pár évtizeddel előbb a zálogot tartó utódoktól vissza váltott. Jánosnak két nejétől hat gyermeke maradt; nevezetesen első nejétől b. Perényi Borbálától születtek: 1. Borbála holdmézesi Kornéli Ambrus Békes megyei táblabiró neje; 2. József Csanád egyházmegyei Szent-annai plebános és esperes; második nejétől báró Perényi Annától (Borbálának nővérétől) születtek: 3. János nyugalmazott huszár-őrnagy, ki Erdélyben halt el; 4. László nyug. huszár kapitány; 5. István Arad megye jeles képzettségű egykori táblabirája, és végre 6. Julianna Kovács Imrének Bihar megye sokáig volt szolgabirájának és császári kincstári hivatalnoknak neje.

Lászlónak fia László.

Istvánnak gyermekei Sándor 1848-ban Arad megyei szolgabiró, utóbb az Aradi cs. kir. urbéri törv. szék ülnöke, Anna Gaál Józsefné Aradon, és Gyula 1848-ban Arad megyei esküdt, utóbb szolgabiró, kinek gyermekei vannak.

A család nemességét I. László és István 1821-ben hirdették ki Arad megyében. [2])

A családfa [3]) következő:

[1]) Ez összeköttetés által avatkozott neje jogán Somogyi János a híres bellatinczi-féle Bossányi perbe is mint egyik fölperes.

[2]) Arad várm. jegyzőkönyv 409. sz. a.

[3]) Mogyoróssy János közlése szerint.

Ugyan e családból eredt perlaki Somogyi Leopold, kinek egy hiteles táblázat szerint Nagy Julianától fia volt Ferencz, kinek ismét fia volt Ferencz.

Ezen Ferencz-ek egyike azonos lehetett azon Somogyi Ferenczczel, ki Ugocsa megyei Salánk helység egy negyed részét gróf Szirmaytól zálogban birta. [1]) Ugocsa megyében a Somogyi család egyike azoknak, melyek 1750-ben Péterfalvára nádori uj adományt vittek. [2])

Ugyan e családból származottnak kell tartanunk perlaki előnevénél fogva, melyet mint püspök viselt, perlaki Somogyi Leopoldot, ki egykor győri plébános, soproni kanonok, 1806. jun. 15-től pedig Szombathelyi megyés püspök volt. Meghalt 1822. febr. 20-án kora 74. évében.

Somogyi család. (Máskép Gedey) Nógrád megyében a Gedey család máskép Somogyi-nak is neveztetett, a nevezett megye 1732. évi nemesi összeirásában eléfordúl: Somogyi alias Gedey utpote Andreas, Stephanus, Franciscus et Ladislaus.

Somogyi család. (Mohai) Felső Fejér megyei erdélyi család; István és József azon megyében szolgabirák, Károly árvaszéki ülnök volt 1848-ban. József Fogaras vidékén szolgabiró 1836-ban.

Somogyi család. (Hollósi) Közülök Imre 1791-ben az erdélyi oszággyülésen Szászváros követe, a midőn nemessége tárgyában sérelmét panaszolta. [3])

Erdélyben a régiebb időkből ismeretes Somogyi Ambrus, kinek eldeákosított neve Simigianus. 1590—1606. körül Belső-Szolnok vármegye jegyzője volt; és korabeli története megírásáról, mely a Scriptores rerum Transylv. gyüjtemény második részében 1800—1840-ben megjelent, nevezetes. Vele egy időben élt Somogyi Bertalan, kit 1604-ben az erdélyi főurak Nyáry Pálhoz küldöttek.

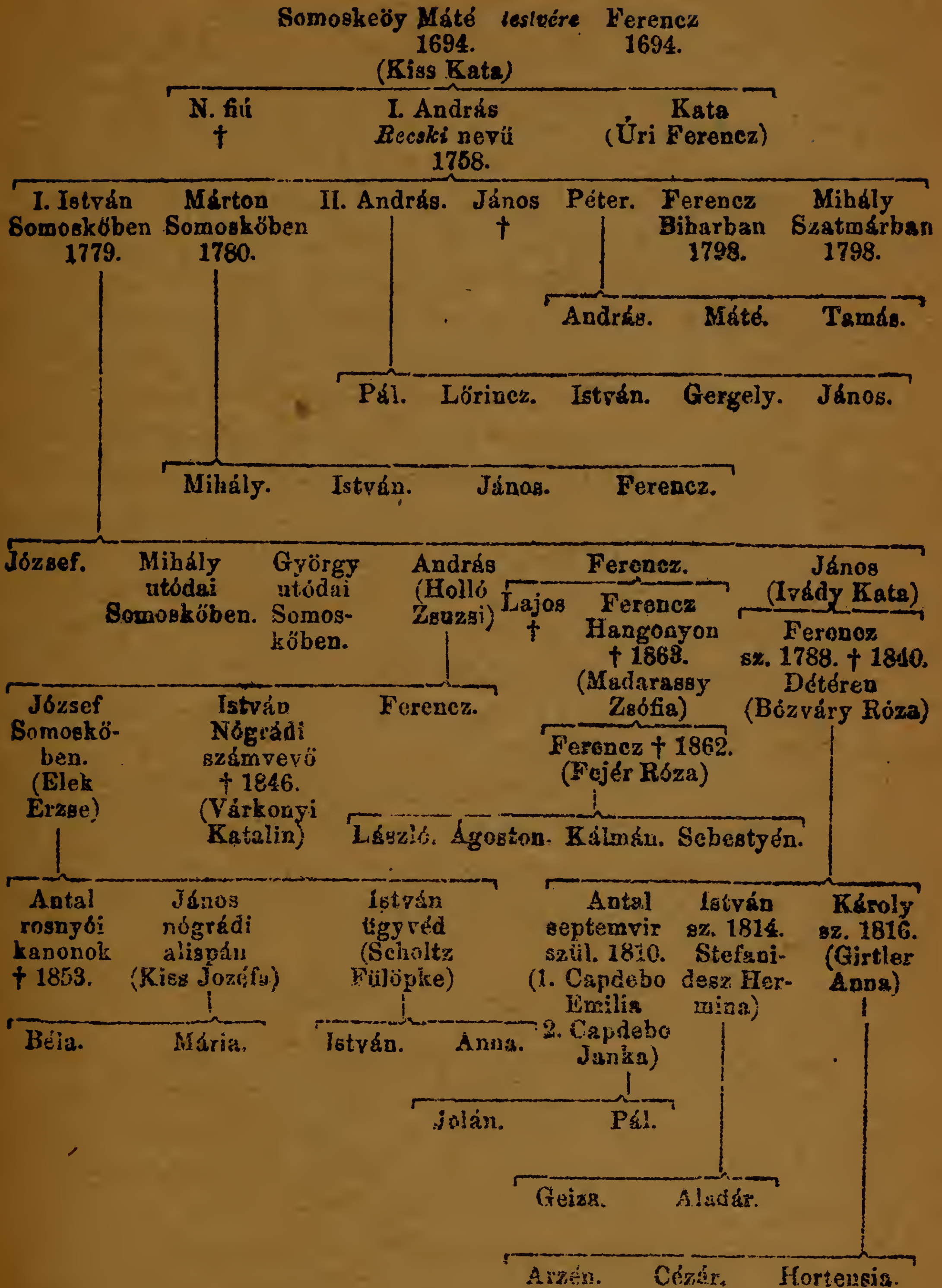
Somoskeőy család. Törzse Somoskeőy Máte, ki testvérével Ferenczczel 1694-ben kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által nemesítetett meg. A czimeres nemes levél 1696. octob. 16-án Heves és Külső-Szolnok t. e. vármegyék gyülésén kihirdettetett. Nevezett Ferencz 1686-ban Buda vára visszavételenél harczolt, és a romhányi csatában vitézül elesvén, magnélkül mult ki.

[1]) Szirmay C. Ugocsa, pag. 86

[2]) Ugyan ott p. 125.

[3]) Erdélyi országgyülési irományok 1791.

A család nemzékrendje [1]) következő:

Somoskeöy Máté a család osi lakhelyéből Nógrád megyei So-

[1]) Családi közlés szerint.

mos-ujfalúból vagy Somoskeőből, honnan a családnév is támadt, egyik fiával Andrással együtt Gyöngyösre költözött és ott is halt meg. Fia András Gyöngyösről Recskre költözött, honnan Recski-nek is neveztetett. Innen utóbb vissza telepedett Nógrád megyébe Somoskőbe 1755. után. Andrásnak hét gyermeke maradt: *a*) I. István, ki Somoskőben lakott és Heves vármegyétől 1779. dec. 1-én kapott nemesi bizonyítványt; *b*) Márton szintén Somoskői lakos, 1780. jun. 9-én Nógrád megyétől kap nemességéről elismerő levelet; *c*) II. András, kinek öt gyermeke a családfán olvasható, *d*) János magtalanúl meg-, halt, *e*) Péter a táblán látható három fiú atyja; *f*) Ferencz, Bihar megyei lakos, ki testvérével *g*) Mihálylyal Szatmár megyei lakossal, 1798. april. 24-én Nógrád megyétől vettek ki nemességökről bizonyítványt.

Nevezett I. Istvánnak hat fia volt, mint a táblán láthatók. Ezek közül a három utóbbi a jelentékenyebb ágat képezi, úgymint:

András ágán ennek egyik fia István Nógrád megyének volt várnagya, utóbb számvevője. Meghalt Szügyben 1846. jan. 10-én kora 71. évében magnélkül, özvegyén hagyván nejét Várkonyi Katalint. Andrásnak másik fia volt József, kinek hites-társától Elek Erzsébettől születtek többi közt fiai:

1. Antal, ki papságra lépvén, mint rosnyói kanonok halt meg 1853. évi jun. 14. kora 52. évében.

2. János Nógrád megyének 1836-tól rendsz. esküdtje, 1842-től alszolgabirája 1848-ig. 1850-ben megyei törv. széki jegyző, majd cs. kir. járásbiró Nógrádban, utóbb Hont megyében 1860-ig. 1861-től Nógrád megye másod alispánja. Nejétől Kiss Jozéfától gyermekei Béla és Mária.

3. István, volt honvéd tiszt, hites ügyvéd B.-Gyarmaton. Nejétől Scholtz Philippintől gyermekei Anna és István.

Ferencz ágán, mely a Gömör megyei hangonyi ágat képezi, állnak Lajos mh. és Ferencz meghalt 1863-ban Hangonyon. Ennek Madarassy Zsófiától fia Ferencz mhalt 1862-ben; ennek nejétől Fejér Rozától gyermekei László, Ágoston, Kálmán és Sebestyén.

János következő ágat terjesztett. Hitestársától Ivády Katalintól 1788-ban született fia Ferencz, ki Nógrád megyéből Somoskőből elköltözvén, Gömör megyében Détéren lakott. Meghalt 1840-ben. Ennek nejétől Bózváry Rozáliától gyermekei következők:

1. Antal szül. 1810-ben. 1848. előtt a Beszterczе-bányai kerü-

let kincstári, valamint a Lipcsei kincstári uradalomnak ügyésze; 1847—1850-ig a selmeczi főbánya-grófság ülnöke és kir. bánya-tanácsos, ki törvénytudományi mély ismereteinek és a jogi téren alapos képzettségének többi közt a beszterczebányai régi nevezetes perben is kitünő jelét adta. 1850—1855-ig a debreczeni cs. k. országos törv. szék, innen a pesti kerületi főtörvényszék ülnöke, 1861-ben pedig a visszaállitott hétszemélyes tábla birája lett. Nejétől baraczházi Capdebo Jankától két gyermeke Jolán és Pál a táblán láthatók.

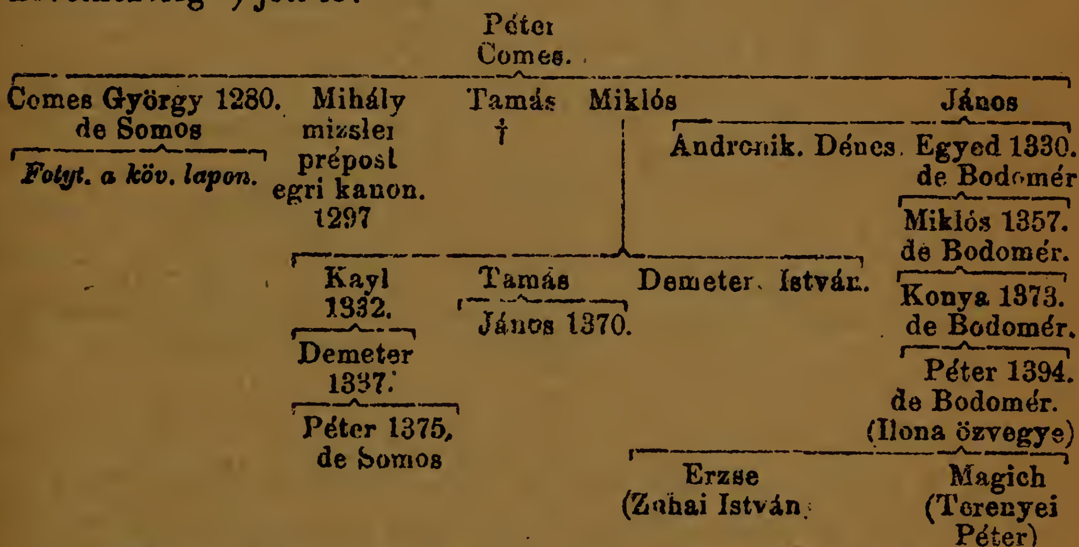
2. István 1848. előtt Tiszolczon kincstári és királyi segédügyész. 1850—55-ig Abauj-Torna megyei főbiró. Már meghalt. Nejétől Steffanidesz Herminától négy gyermeke van.

3. Károly, kinek nejétől Girtler Annától a táblán látható három gyermeke él.

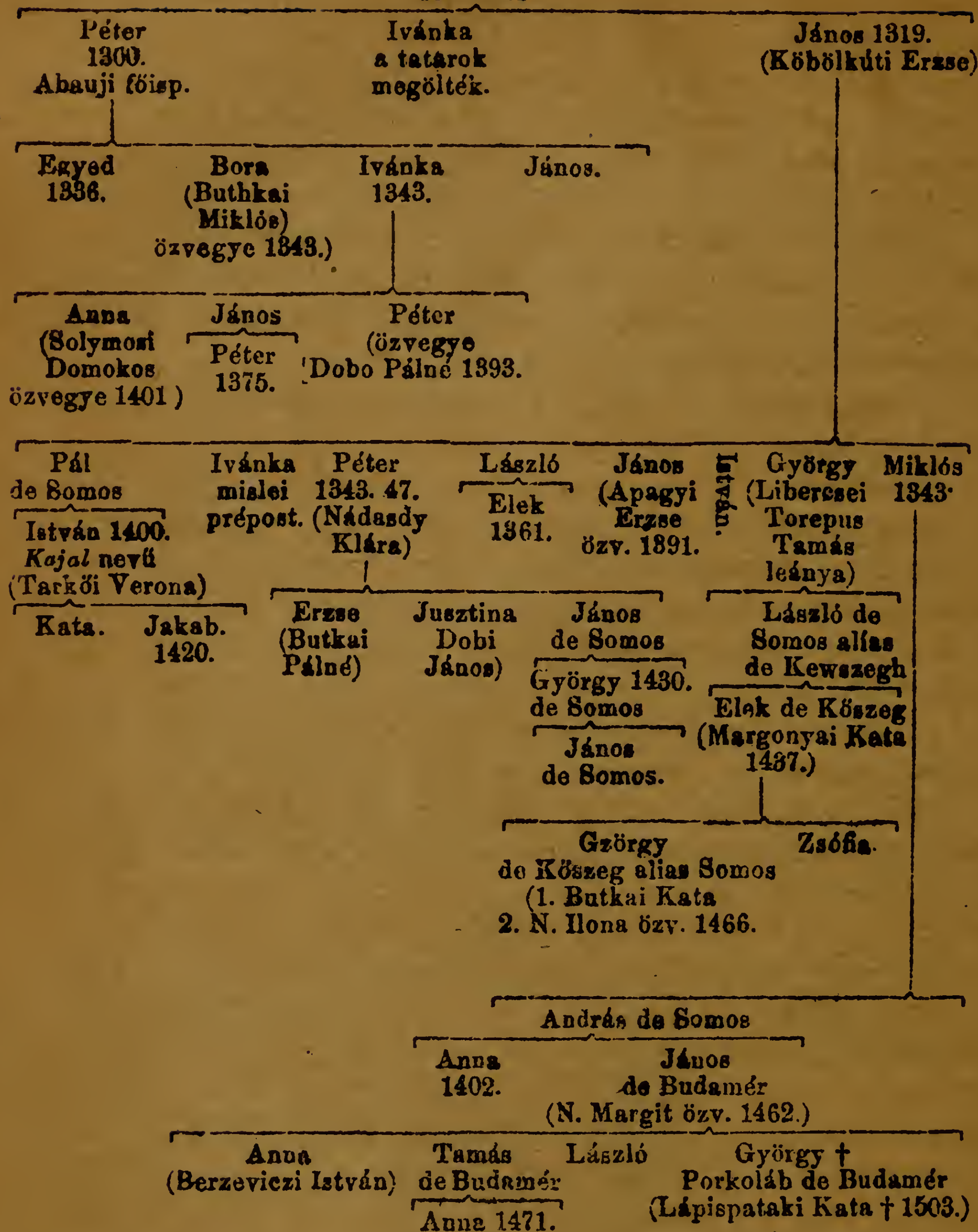
A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó egyszarvú. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan egyszarvú nyúlik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Ugyan e családból származott Somoskeöy Mihály, a múlt században Gömör megyében Zabaron volt tisztartó, kinek fiai 1806. éltek Jakab, Mihály és József, a két utóbbi Monosbélen született.

Somosy család. (Somosi †) Sáros vármegye ősrégi kihalt családa, mely nevét azon megyei Somos helységről vette, és mely az Aba nemzetségből ered. A család törzse Péter gróf vagy Ispán (Comes) kitől a családfa a közos vérségü Budaméri kihalt ággal együtt, következőleg [1]) jött le:

[1]) Wagner Tab. geneal. tab. II. — Budai is emlékezik a Somosiak-ról *Polgári lex.* III. köt. Megjegyzendö hogy Wagnernél Ivánka és János két izben mint testvérek fordulnak elö. Budai Ivánkát és Jánost égy személynek tekinté

I. Györgynek fia Péter 1278-ban részt vett és jelesül viselte magát az Otokár cseh király elleni hadban, 1285-ben testvérével Ivánkával a Sáros megyébe beütött tatárok ellen harczolt, hol nevezett testvére el is esett. Péter 1300-ban Abauj megye főispánja volt. [1])

---

[1]) Fejér. Cod. Dipl. tomo V. vol. 3. p. 279.

Somosi György nek fia János Abauj megyében bírta Zsidópataka falut, melynek részére 1317-ben I. Károly királytól vásárjogot nyert. [1]) Ugyan ő, noha némely kihágásai miatt Bereg megyei Koralpopa helységet elvesztette, de később érdemeiért, melyeket a cseh Venczel és utóbb Trencséni Csák Máté elleni hadakban a királyhozi hüsége által szerzett, azt vissza nyerte I. Károly király adomány levélében [2])

1343-ban Somosi György fiának Jánosnak fiai Péter és Miklós Keresztes-Komlósi jószágukhoz tartozó jogaik kölcsönös megvédésére és ki szerzésére nézve a Landeki keresztesek konventjével egyezségre lépnek az egri káptalan előtt. [3])

1343-ban Somosi György fiának Jánosnak leánya Somosi Borbála Butkai Miklósnak özvegye és ennek fia Butkai Pál, testvével és illetőleg nagybátyjával Somosi Ivánkával a nevezett Borbálának járó leány-negyed iránt, mely pénzben fizettetett ki, megegyeztek. [4])

1347-ben Somosi Jánosnak fia Péter mester, és más részről Somosi Egyednek fiai Péter és Miklós a stopotnycha patakon túli föld iránt támasztott perben Sáros vármegye előtt egyezségre léptek. [5])

1348-ban a följebbi egyezségről kelt levelet a szepesi káptalan is átirta ugyan azok részére. [6])

1388-ban Somosi János a Terebesi vár kapitánya volt. Ezen János Péternek fia, Jánosnak és Köbölkúti Erzsének unokája volt.

Miután a Budaméri nevet viselt ág Peternek leányaiban kihalt, azon nevet Somosi András, Miklósnak fia vette fel, illetőleg utódai vették fel.

A Somosi család a XV. század közepe táján kihalt.

Somsich család. (Sárdi, gróf és nemes) Somogy vármegyének egyik elökelö nemzetsége, mely annyi jeles férfiút mutata fel soraiban. Eldödei Horvátországból Körös és Varasd megyékből szakadtak Zala megyébe — úgy látszik — a XVII. század végén, - a Muraközbe, és mind ott, mind itt közhivatalokat és tisztségeket viseltek. Somsich Miklós Csáktornyai várkapitány volt. Ennek három fia I. Pongrácz, Péter és Mátyás maradtak.

---

[1]) Fejér, Cod. Dipl. tomo VIII. vol. 2. p. 57.
[2]) Ugyan ott. 204.
[3]) Fejér, Cod. Dipl. tomo IX. vol. 1. p. 130.
[4]) Ugyan ott. 132.
[5]) Ugyan ott. 549.
[6]) Ugyan ott. 611.

Mátyás Horvátországban a fölkelö nemesség (banderium) fökapitányának iratik. Fia István ugyan ott gr. Draskovich János kir. komornok-gyámsága alatt állott.

Nevezett három testvér 1716-ban III. Károly királytól czimeres ns. levelet nyert, [1]) mely szerint a család czimere a kerekded paizs kék udvarában zöld halmon arany korona, azon hátulsó lábaira hátra felkondorított kettős farkú, nyitott torkú, és kiöltött piros nyelvü oroszlán ágaskodik, első jobb lábával három nyilat tartva, hegyeikkel fölfelé. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez mindenben hasonló, és szintén három nyilat tartó oroszlán emelkedik ki derékig. Foszladék jobbról fehér vörös, balról arany-kek ; mint ezt itt a metszvény is ábrázolja.

A följebb említett három testvérek egyike I. Pongrácz Zala megyének főadószedője volt, és 1713-ban alispánságra is kijelöltetett. Nejétől Bodalecz Borbálától négy gyermeke maradt: Ferencz, I. Antal, Marianna és Ilona. Ezek közül

I. Antal lett tulajdonképen az egész most virágzó sárdi Somsich családnak megalapitója. E jeles férfiú 1689-ben született. Mint a kir. ügy-igazgatóságnak Horvátországban ügyvéde, hivatalos pályáját Zágrábban kezdte meg, azután Somogy megyének több évig alispánja volt, majd időközben Pécsett mint királyi biztos müködött. Az 1741. évi nevezetes országgyülésén Somogy vármegyét az utóbb gróffá és országbiróvá lett galanthai Fekete Györgygyel mint követtársával együtt képviselte. Utóbb a m kir. udvari kanczelláriánál előadó tanácsossá lett, mint ilyen már 1760-ban nyugalmazott (jubilatus) élt 1779-

[1]) Collect. herald nro 456. E libro regio.

évig, a midőn munkás életét kora 81. évében bevégezte. Ő szerzé Somogy vármegyében Sárd mvárost, több falú és pusztával együtt, mely birtokokra M. Terézia királyasszonytól a Sárdi előnévvel együtt királyi adomány levelet nyert. Első neje Zarka Apollonia volt, kitől csak egy leánya Rozina Móricz István udv. titoknok neje született. Másodszor nőül vette Niczky Borbálát; kitől öt gyermeke született; úgymint: *a*) I. Lázár, *b*) Anna, sz. györgyi Horváth Zsigmond cs. kir. kamarás, val. bel. tit. tan. és Békesi főispán neje, *c*) II. Antal, *d*) I. János, és *e*) I. József. Ezek közül

I. Lázár előbb (már 1774-ben) a m. kir. helytartóságnál titkár, utóbb (1792. már) kir. udvarnok és helytartósági tanácsos, az 1790. évi országgyülésen Zala vármegyének követe, több tudós társaság tagja volt. Nejétől Jeszenovszky Rozáliától gyermekei nem maradtak.

I. János papi pályára lépvén, már 1770. előtt Theologiae doctor, győri kanonok és püspöki titkár, utóbb beeni b. sz. M. prépostja, végre ugyan ott nagy prépost és czímzetes püspök. Meghalt 1810. előtt.

II. Antal és I. József két máig virágzó ág terjesztői lettek.

II. Antal ága.

II. Antal (lakott Sárdon) Somogy megyének főszolgabirája volt; 1773-ban nőül vette pallíni Inkey Zsófiát, kitől egy leánya Constanczia gróf Braida Lajos cs. kir. kamarás és százados neje született; másodszor feleségül vette vizeki Tallián Jozefát, kitől születtek fiai II. János és II. József, ki huszár főhadnagy és cs. kir. kama-volt, meghalt 1860. dec. kora 74. évében, könyvtárát a m. akademiának hagyva. Testvére

II. János volt dzsidás százados és cs. kir. kamarás, gróffá lett. Nejétől született Sternberg N. bárónőtől két fia lett Adolf és III. János; mind kettő a cs. kir. hadseregben főhadnagy, ezeknek nejeiktől gyermekeik a táblán láthatók.

I. József ága.

I. József meghalt 1805-ben, nejétől Ürményi Máriától (ki 1840. mh.) öt gyermeke maradt: Terézia báró Lang Ignáczné, II. Miklós, Anna Kajdácsy Antal helytartósági tanácsos és több országgyülésen követ neje, II. Pongrácz és Borbála Siskovics József Verőcze megyei volt főispán neje.

II. Miklós született Sárdon 1784. dec. 6-án; Somogy vármegyének az 1811. 1830. 1832. és 1839. évi országgyüléseken jeles követe; 1815-ben másod alispánja volt. Nejétől Kajdácsy Jozéfától (ki

1860. mart. 21-én halt meg) születtek következő gyermekei: 1. Pál, 2. Mária, Latinovics Lajos 1847-ben volt orsz. gyűl. követ neje; 3. Teréz Fribeisz József cs. kir. százados neje; 4. Lőrincz (lak. Sörnyén) Somogy megyének volt főszolgabirája, kinek Koin Máriától fia Andor, — és 5. János cs. kir. huszárkapitány, meghalt 1855-ben. Ezek közül

Pál szül. 1811. évi januárban. Közpályára lépvén, azt Somogy megye jegyzői hivatalánál kezdte meg, tehetségét mind tolla mind szónoklata által fényesen kitünteté, így lőn már az 1843. évi országgyülésen Somogy megyének egyik követe. Conservativ, vagy mérsékelt politikai nézetei méltányoltatván, a m. királyi helytartó tanácshoz neveztetett ki, mind e mellett az 1847. évi országgyülésre Baranya vármegye követeül választatott. A forradalom alatt a törvényes térhez ragaszkodva minden közhivatalról lemondott és vissza vonúlt. Azonban a forradalom lecsendesültével csak hamar ismét a nyilvanosság terére lépett, és nem csak hazafiúi érzületű, mely alaposságú publicistikai önálló dolgozatai, melyek közt legnevezetesebb az 1850-ben kiadott „*Das legitime Recht Ungarns und seines Königs*“, hanem egyéb hazafias tettei, milyenek a kaposvári gymnasium megalapitása, a Berzsenyit-szobornok Miklán felállitása, csüggedetlenül kitünő hazafias buzgalmát tanúsitják. Az 1861. évi országgyülésen ismét Somogy vármegye egyik képviselője volt.

II. Pongrácz Somogy vármegyénél kezdte hivatalos pályáját, hol 1824. maj. 4-től első alispán volt, közben 1835-ben országgyülési követ; az alispáni hivatalból kitünő tehetségeinél fogva 1831-ben alnádorrá neveztetett, 1833-ban kir. személynök és Pest megye főispáni helyettese, 1835-ben Baranya vármegye főispánja, 1839-ben status conferentialis tanácsos, és sz. István rend középkeresztese, és végre 1846-ban gróf lett. Meghalt 1849-ben. Nejétől nemes Zichy Juliannától (ki † 1849.) négy gyermeke maradt, u. m. 1. Janka (mh. 1849.) báró Wimpfen Dénes cs. kir. százados neje; 2. József cs. kir. kamarás, volt nádor huszár ezredbeli százados, kinek b. Schiller Amáliától gyermekei: Imre és Terézia, 3. Béla mhalt 1838-ban. 4. Imre, az 1861. évi országgyülésen Somogy megye részéről képviselő; kinek nejétől Siskovics Máriától fia Pongrácz.

A családfa [1]) következő:

---

[1]) Családi közlés nyomán.

I. t á b l a.

I. Miklós
Csáktornyai várkapit.

Mátyás
banderiumi
kapitány

— István

I. Pongrácz
főadószedö
1716.
(Bodaleez Bora)

Péter
1716.

Ferencz

I. Antal
sz. 1689. † 1779.
kanczell. referend.
(1. Zarka Apollonia
2. Niczky Bora)

Marianna.

Ilona.

1-től Rozália
(Móricz
András)

2-tól I. Lázár
helyt. tanács
1792.
(Jeszenovszky)
Róza.)

Anna
(sz. gy. Hor-
váth Zsigm.)

II. Antal
Somogyi
főszbiró
(1. Inkey Zsófi
2. Tallián Jozéfa)
— *Folyt. II. táblán.*

I. János
győri nagy
prépost
cs. püsp.

I. József
† 1805.
(Ürményi
Mária)
— *Folyt. III. táblán.*

II. t á b l a.

II. Antal, *ki az I. táblán.*
Somogyi főszbiró
(1. Inkey Zsófi
2. Tallián Jozéfa)

1-től Konstanczia
(gr. Brajda Lajos)

2-tól II. János
cs. k. kam.
gróf lett
(b. Sternberg N.)

II. József
cs. k. kam.
huszár főhadn.
† 1860.

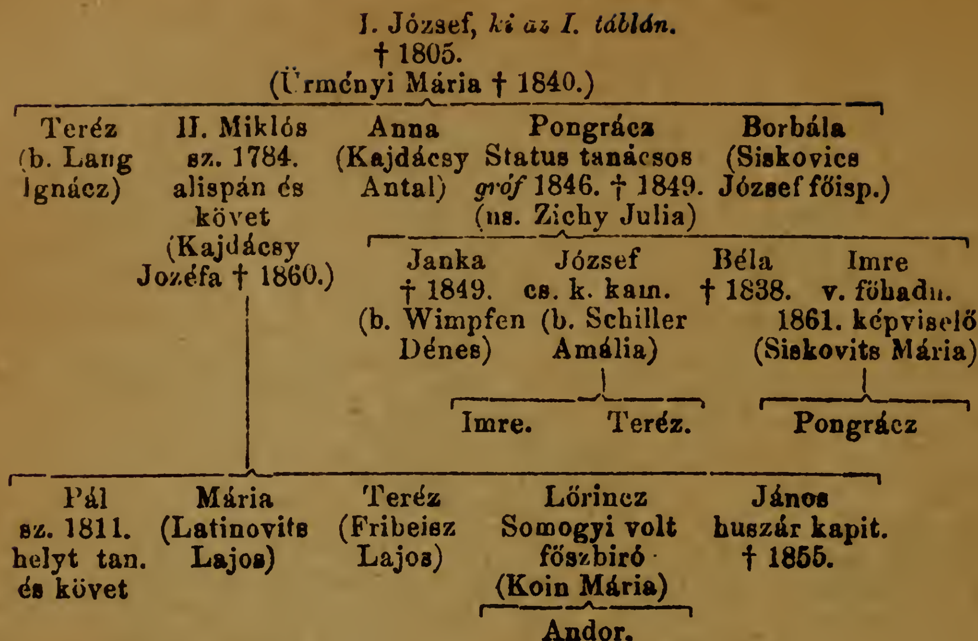
Adolf
cs. k. lovas főhad.
(Sanska Anna)

— János. — Adolf, cs. k. dsid. főhadn. — József, cs. k. lovas főhadn. — Anna. — Alvina. — Viktor.

III. János
cs. k. huszár
főhadn.
(Ledvina Antonia)

— János, cs. k. huszár főhadn. — Antonia. — Janka (Horváth Gyula) — Auguszta. — Edmund. — Paula.

III. t á b l a.

Nincs a táblázaton Somsich G y ö r g y, ki 1738-ban Zala vármegye alszolgabirája volt.

Továbbá gr. Somsich Z s i g m o n d, ki 1825-ben élt és tán fia volt II. Jánosnak.

Sonau család. Sonau G y ö r g y 1655-ben országgyülésileg honfiusítatott. [1])

Sonnenstein család. Erdélyi szász család, mely nemességre emeltetett. Közülök Sonnenstein K á r o l y 1815-ben Szebenszéki tanácsos és árva gyámnok, utóbb 1837. előtt főkormányszéki tanácsos.

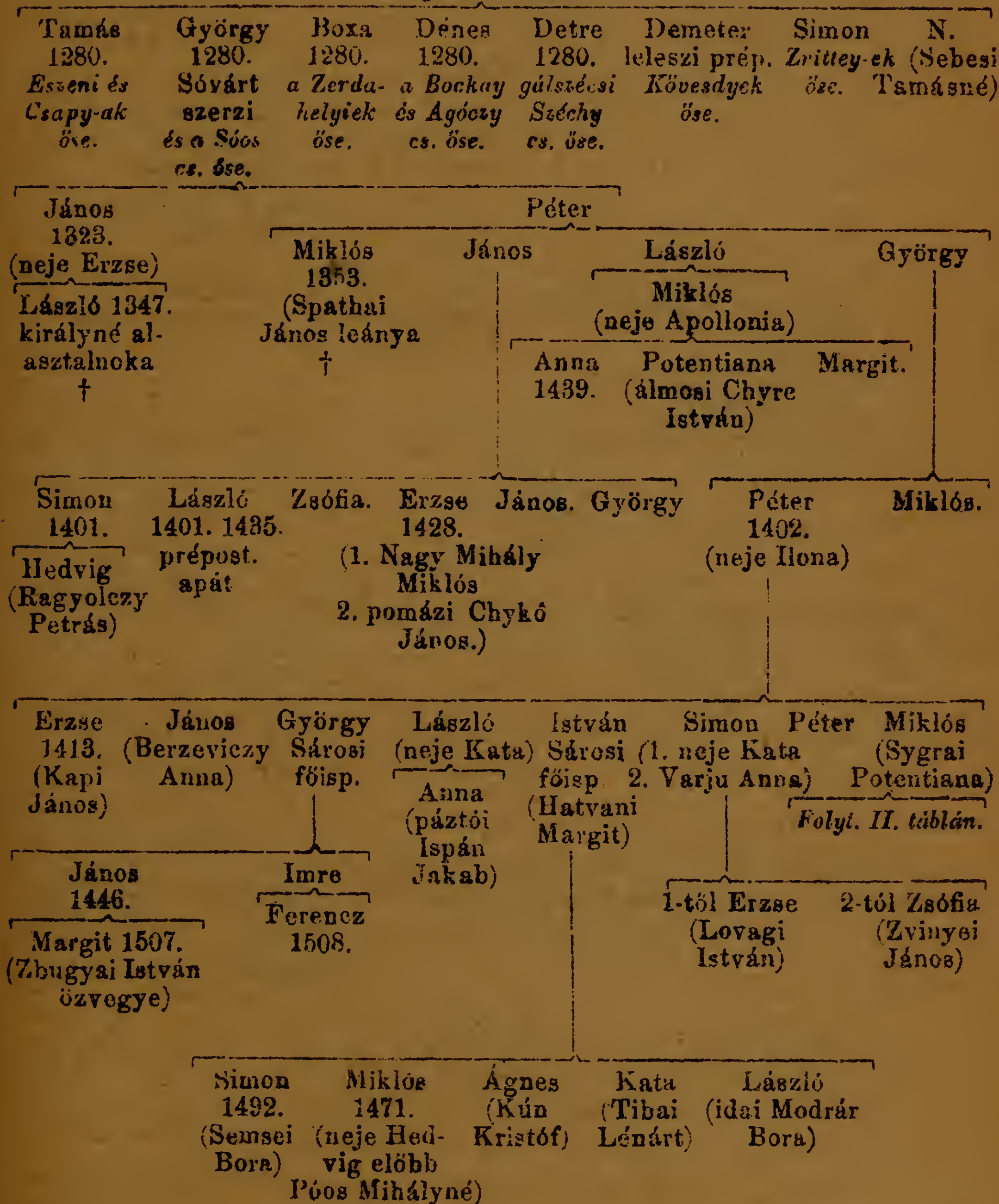
Soos család. (Sóovári) A B o x a vagy B o k s a nemzetségből eredt a már kihalt B o c s k a y, C s a p y, gálszécsi S z é c h y, Z r i t t e i (Szürtei=Szörtei) Zerdahelyi stb. családdal a mesésen hangzó Simon Miczban egyszerre hét gyermeket szülő feleségétől; mint erről már e munka II. köt. 129. és III. köt. 8. lapján stb. emlékeztünk, [2]) az előbbi helyen említetik a R á s k a y család is, azonban ennek csak egy ága — az úgy nevezett Raskai Sóos ág nőágon eredt e nemből, mint a maga helyén e munka IX. köt. 637. lapján láthatni.

Simon Michbán hét fiától mint származott a hét, söt több család, és miképen sarjadzott ebből a sovári Sóos család e század elejeig —

[1]) 1655. évi 119. törv. cz.
[2]) A Boksa nemröl okleveleket. Fejér Cod. dipl.

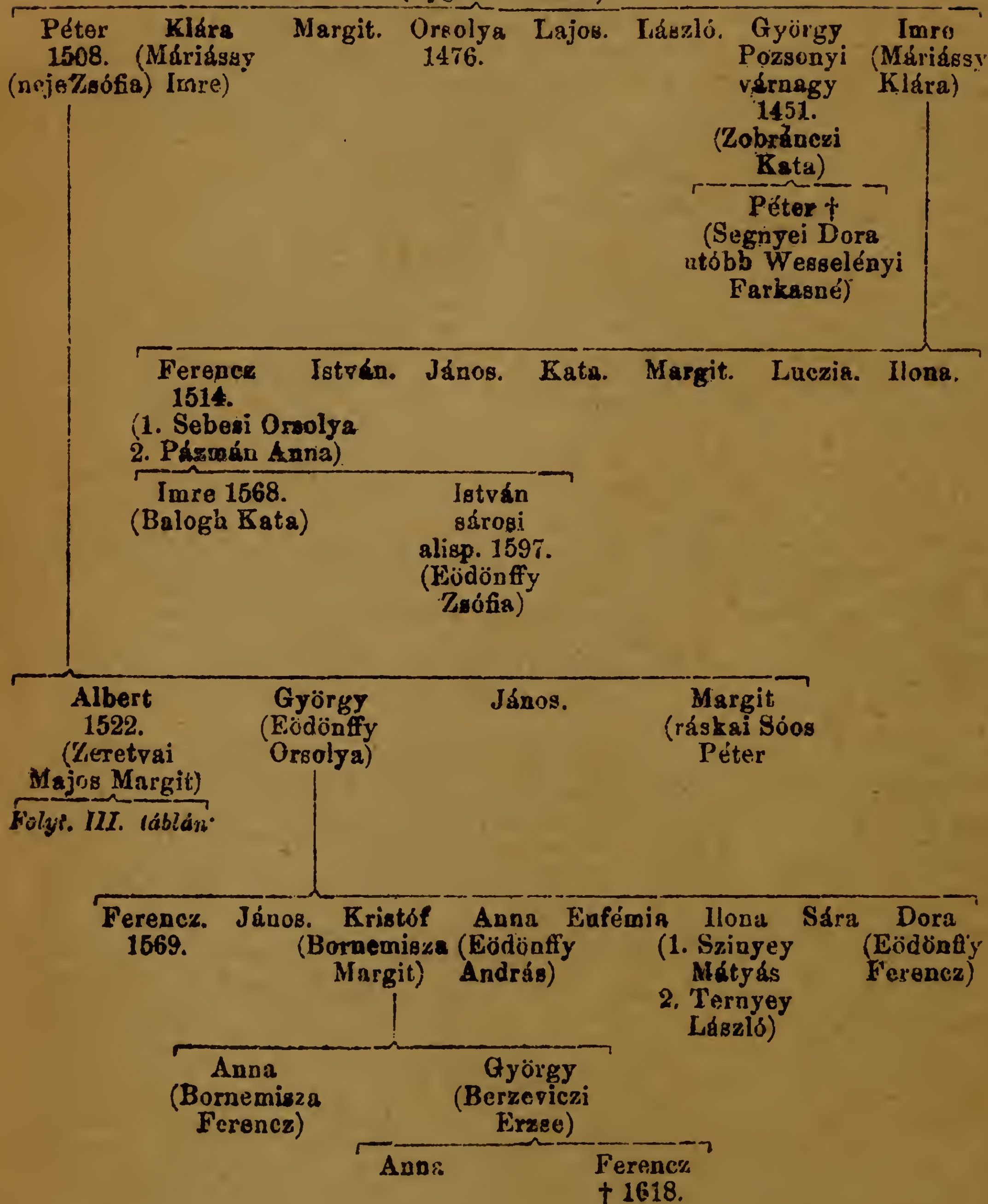
mert a legutóbbi nemzedékekről családi közlés hiányában mit sem tudunk, a következő családfa [1]) mutatja:

I. t á b l a.

[1]) Wagn. Tab. geneal. tab. IX. és XLVII.

II. tábla.

Miklós, ki az I. táblán.
(Sygrai Potinka)
Péter 1508. (neje Zsófia)
Klára (Máriássy Imre)
Margit.
Orsolya 1476.
Lajos.
László.
György Pozsonyi várnagy 1451. (Zobránczi Kata)
Imre (Máriássy Klára)
Péter † (Segnyei Dora utóbb Wesselényi Farkasné)
Ferencz 1514. (1. Sebesi Orsolya 2. Pázmán Anna)
István.
János.
Kata.
Margit.
Luczia.
Ilona.
Imre 1568. (Balogh Kata)
István sárosi alisp. 1597. (Eödönffy Zsófia)
Albert 1522. (Zeretvai Majos Margit)
Folyt. III. táblán.
György (Eödönffy Orsolya)
János.
Margit (ráskai Sóos Péter
Ferencz. 1569.
János.
Kristóf (Bornemisza Margit)
Anna (Eödönffy András)
Eufémia
Ilona (1. Szinyey Mátyás 2. Ternyey László)
Sára
Dora (Eödönffy Ferencz)
Anna (Bornemisza Ferencz)
György (Berzeviczi Erzse)
Anna
Ferencz † 1618.

III. t á b l a.

Albert, *ki a II. táblán.*
1522.
(Zeretvai
(Majos Margit)

- János 1552.
- György
- Kristóf 1573.
- Zsófia (Ocsvári Miklós)

János 1552. gyermekei:

- Ferencz 1582.
  - Zsófia 1604.
- Albert 1597. zemplini alispán (1. Darnóczi Anna) 2. pol. Csapy Margit)
- István.

Albert gyermekei:

- Péter 1600. (Károli Bora)
- Dora.
- Anna (Görgey Márton)
- Zsófia.
- Kata.
- Klára (Káthay Fülöp)

Péter 1600. gyermekei:

- János 1632. 1647. Sárosi alisp. (1. Usz Éva 2. Máriásy Éva)
- Albert (Hartai Zsuzsi) †
- István.
- Ferencz (Prényi Magdolna)
- György.
- Judit
- Kata (Bejcsy István)

János gyermekei:

- György 1651. (Barkóczy Éva)
- Mária (Vér Mihály)
- János
- Zsuzsi n.-mihályi (Pongrácz László)

György 1651. gyermekei:

- István (1. Ketzer Kata 1684. 2. Várady Anna)
- János
- Erzsébet (1. Keczer Gábor 2. Brezinay János)
- Krisztina (Klobusiczky Ferencz)

István gyermekei:

- Laszló 1718. (1. Bagossy Bora) 2. Kapy Judit)
- Éva (Orosz Pál) 1718.
- Krisztina (Ottlik Sánd.)
- Julianna (Zoltán István)
- Zsuzsa (Bárczai)
- Ferencz 1718. (Vattay Judit)
  - *Folyt. a köv.lapon.*

Laszló 1718. gyermekei:

- János †
- István (Berthóty N.) †
- 2-tól Imre (Okolicsányi Franczíska) 1818.
- József (Szirmay Rozália)
- Anna (Orosz Menyhért)
- Klára 1813. (Tiszta János)

Imre gyermekei:

- Anna 1813. (Ormos József)
- Magdolna (Majthényi Károly)

Anna és Orosz Menyhért gyermekei:

- Róza (Némethy Gábor 1813.)
- Klára (Lehoczky József 1813.)
- Judit 1813.
- József kapitány 1813.

Ferencz 1718., *ki az előbbi lapon.*
(Vattay Judit)

László † 1772. (Dessewffy Kata) — Ferencz 1772. (Plathy Kata) — János † — György (Tussay Erzse) † — Sándor 1772. (Semsey Franczíska) — Pál 1772 (Szirmay. Teréz)

Sándor 1772. (Semsey Franczíska): György 1813. (Roy Anna)

Ferencz 1772. (Plathy Kata): János — Sámuel (Csoma Klára) özv. 1841. — Judit sz. 1759. (Pély Nagy András) — Anna (Mocsáry N.) — Kata †

Pál 1772 (Szirmay. Teréz): Pál 1813. Zemplini főbiró (Beőthy Fáni) — László Zemplini főjegyző. 1813. — Tamás. — János Abauj v. főügyész 1813. — Borbála (báró Bubna)

Simonnak fia G y ö r g y lett a sóvári Sóos család alapitó törzse; ő ugyan is számos érdemeiért, melyeket az adomány levél elésorol, IV. László királytól 1285-ben kapta [1]) Sáros megyében S ó v á r, S ó p a t a k és D e l n e királyi pusztákat (villas regales), melynek elsejéről S ó v á r r ó l azután előnevét vette. Ugyan ezen G y ö r g y Lengyel országban László király rendeletéből Lesco krakói fejedelemnek segélyére lévén, nevezett fejedelemtől 1287-ben Lengyelországban a sandechi várnagyságban kapta Welglova birtokot. [2]) 1288-ban László király ujra megerősíti a sóvári birtokokban és Sóvárott vár épitésre ád engedélyt. [3]) Hadi érdemeit III. András király alatt is ujabbakkal tetézte, miért a nevezett király 1291-ben az előbbi adományt részére ujra megerősitette. [4]) 1298-ban pedig György mester saját híveinek Péternek és Tamásnak Ipoly fiainak a maga Sóvári és Sópataki jószágaiból egy részt, mely előbb Borsosnak utóbb Salgónak neveztetett, ki szakasztva, örökképen adományozott. [5]) 1299-ben Sinka mestert, Tamásnak fiát, ki anyjáról unoka testvére és a Sebesi kihalt családnak törzse volt, szintén Sóvárból szakasztott egy részszel és só jövedelemmel az egri káptalan előtt megadományozta. [6])

---

[1]) Wagner, Diplomatar. C. Sáros 293—297.
[2]) Ugyan ott 298.
[3]) Ugyan ott 48 -52.
[4]) Ugyan ott 304—306.
[5]) Ugyan ott 310.
[6]) Ugyan ott 311—313.

1331-ben Györgynek János fiától unokája László már de Sóvár neveztetvén, Sinka fiának Petőnek Hasság helységről nagy bátyja Péter (a György fia) által tett adományt a szepesi káptalan előtt megerősíti. [1])

1348-ban Györgynek egyik fia Péter már sóvári Sóosnak neveztetett, midőn I. Lajos király ellene vizsgálatot tétetett az iránt, hogy Sáros megyei Sebes folyót nem a mások sérelmével foglalta el. [2])

1402-ben Zsigmond királynak ausztriai Alberttal kötött szerződését sóvári Sóos Simon is (Jánosnak Péter fiának fia) aláírta. [3])

1407-ben Györgynek fia I. Péter a Czékei család hütlenségi bélyegén kapta Czéke várát, melynek felepitésére az irt évben Zsigmond királytól engedélyt kapott Perényi Péter. [4])

1410-ben Sóvári Sóos Péternek fia István Sáros vármegye főispánja és udvari katona Zsigmond királytól zálogban nyeri Kis-Sáros helységet. [5])

1418-ban sóvári Sóos Lászlónak fia Miklós a közös erodetü Chapy, Agóchy, Záchy, stb. családdal Zsigmond királytól czimert, kék udvarban álló, szemein nyillal átvert oroszlánt, nyert, [6]) mely czimer a Chapy családnál e munka III. köt. 14. lapján metszvényben is látható.

1450—51-ben sóvári Sóos György gúthori Nagy Lászlóval Pozsony vár várnagya és Pozsony megyei főispán volt. [7])

1471—79-ben sóvári Sóos István Abauj vármegye alispánja volt. [8])

1479-ben Sóvári Sóos Péter fia Miklós neje néhai Sirrey (a családfán Sigrai) Pocsi Péter leánya Potentiana, és fiók Péter, és ennek testvérei Lajos, László, György, Imre, Orsolya, Klára, Margit és Anna neveikben is Heves megyei Ső és Tőpe hely

---

[1]) Wagner Diplomatar. C. Sáros 333.

[2]) Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. I. p. 567.

[3]) Katona Hist. critica. XI. 534.

[4]) Szirmay C. Zemplin not hist. 22.

[5]) Kaprinai Mss. B. tomo XVIII. p. 193. A sóvári Sóos család számos oklevele látható Kaprinai Ms. B. tomo XX.

[6]) Windisch, Neues Ungr. Magazin I. 115. és Szirmay C. Zemplin not. hist. 26.

[7]) Teleki, Hunyadiak kora X. köt. 273. 316.

[8]) Catalogus Manuscriptorum Bibliothecae nat. hung. I. 523.

ségbeli részjószágaikat Bessenyei Mihály alnádor fiainak örökösen eladják a jászói convent előtt. [1])

1451-ben Hunyadi János kormányzó Zemplin megyének parancsolta, hogy Kövesd várát biztos ótalom végett sóvári Sóos Györgynek Istvánnak és Miklósnak adja át. [2])

Imrének Máriássy Klárától fia Ferencz, ki 1514—1518-ban élt első nejét Sebesi Orsolyát elüzvén, másodszor törvénytelen házasságban élt Pázmán Annával.

János, Péternek fija, Szapolyai partján állott, ezért Sóvárt az Eperjesiek Kaczianer császári vezér rendeletéből lefoglalva tartották, miért nevezett Péternek többi fia György és Albert, és a másik ágról Ferencz azt 1528-ban a szepesi káptalan előtt vissza követelték. [3]) Azonban kevés sikerrel, még 1543-ban Martinuzzi György irt Sáros megyének, hogy Sóos Györgynek Sovár vissza adassék. [4]) Végre Eperjes városa a beszterczei és pozsonyi országgyülések végzései folytán I. Ferdinand parancsából is visszaadni kénytelenített Sóos Albert és Ferencz egyéb lefoglalt javaival együtt. [5])

Emlitett Albertnak unokája Albert 1594. és 1596-ban Sáros vármegyének alispánja volt, és ez utóbb évben nemesi fölkelési vezére, Eger alatt kapott sebében meghalt [6]) 1597-ben Ferencznek fia István is alispán volt, kit Teuffenbach Kristof császári vezér vasba veretett. [7])

1575-ben Kövesd várát visszakapta a Sóos család. [8])

1647-ben János Sáros vármegye alispánja volt. [9]) Ennek fia György a Wesselényi összeesküvésbe keveredve Bocskai István Zemplini főispánnal együtt javait elveszté, [10]) hanem neje Barkóczi Éva női hozomány jogán a kövesdi jószágokat visszakapta. Györgynek egyik fija István 1684. maj. 30-án eljegyzette Keczer Katalint, és egybekelt vele 1685. febr. 4-én; de ez csak hamar meghalván, még

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 91.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 31.
[3]) Wagner Dipl. C. Sáros, p. 80.
[4]) Ugyan ott 39.
[5]) Ugyan ott 264.
[6]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 95. Istvánffy libro XXX.
[7]) 1597. évi orsz. gyül. 44. törv. cz.
[8]) Szirmay id. h. 88.
[9]) 1647. évi. 70. törv. cz.
[10]) Szirmay id. h. 225.

azon évi april. 15-én Várady Annával lépett házasságra, kivel ismét szép vagyont öröklött. Több gyermekei közt két fia László, 1734-ben Abauj vármegyei alispán, és Ferencz két ágra osztták a családot.

László ágán József 1813-ban kapitány volt a Splényi ezredben.

Ferencz ágán ennek Pál fiától unokái közül Pál Zemplin megyei aljegyző 1794-ben, főszolgabiró 1813-ban. László 1794-ben aljegyző, 1813-ban főjegyző, János 1813-ban Abauj megyében főügyész volt.

Ferencznek Plathy Katalintól való leánya Judit Eger-Lövőn szül. 1759. jul. 15-én és 1779. octob. 13-án ment férjhez Pély Nagy Andráshoz.

Szintén e család ivadéka volt Sóos Pál, kinek Gedey Zsofiától egyik leányát Erzsébetet szántói Szabó Zsigmond, a másikat Klárát Jáan László vette nőül.

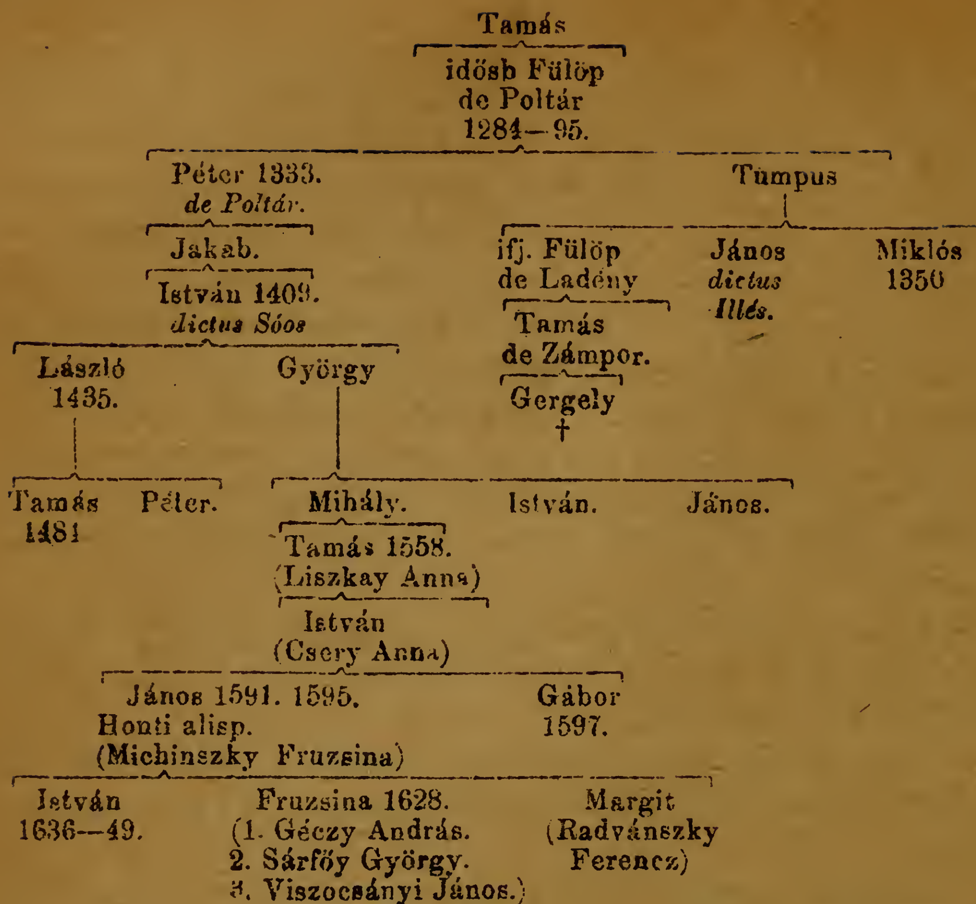
A család utóbbi nemzedéke nincs a családfán, mint följebb említve volt. A sóvári uradalmat a kincstárral más jószágokért cserélte el a család.

A táblázatra tartoznak még: Sóos Zsófia 1613. Darnóczy Istvánné; — Simonnak özvegye Vajli Anna 1551. és Borbála 1607-ben 1. Bertséni István, 2. Balogh Mátyás, 3. Rácz Máté neje.

Sóos család. (poltári †) Nógrád megye kihalt régi családa, mely Hont és Zólyom megyékben is virágzott. Egy tudósunk szerint a sztregovai Madách családdal egy közös törzsből ered, tudniillik Comes Radonnak Tamás nevezetü fiától, Modácsnak testverétől, ki IV. Béla király udvarnoka volt, és kitől egy ágon következőleg sarjadzott [1]) le a család.

---

[1]) Wagner, Tabellae geneal. tab. LV.

A táblázat igen hézagos, nincsenek rajta 1557-ből Bertalan és annak Varbóki Ferencz leányától Katalintól született fia Kristóf, ki 1584-ben élt, ki az irt évben Nyitra megyei Széplak máskép Kraszna helységbeli javait az esztergami káptalan előtt örökösen Csery Mihályra ruházta és Hont megyei Varbóki és Litvarczi részeit is annak beirta.

Sóos Péter, ki 1586-ban Rimay György deák özvegyét Madách Krisztinát birta nőül, mint erről a Rimay családnál emlékeztünk.

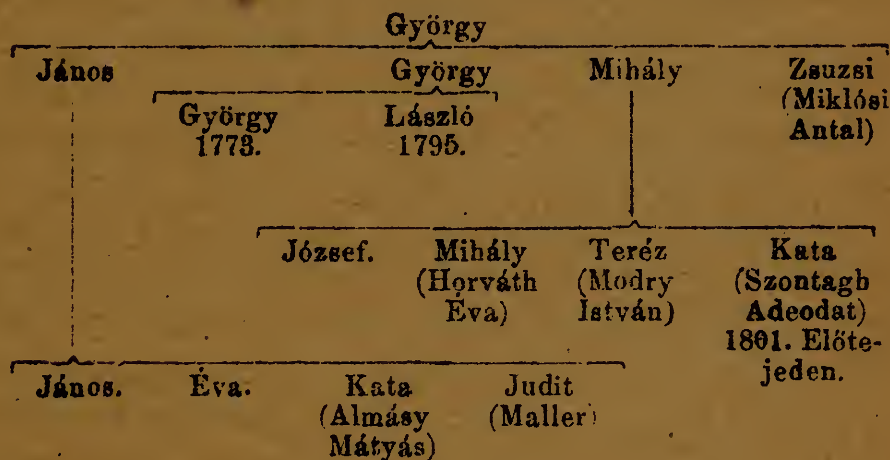
A táblán állók közül János a honti alispán, 1596-ban Keresztesnél kapott sebében halt meg. [1] Fia István 1639-ban kapta III. Ferdinand királytól Pozsony megyében Zsidó helység felét és curiát. 1644-ben Felső-Poltárra új adományt vitt. Azonban mag nélkül halván el, nővéreitől származó leány utódok örökösödtek a birtokokban; nevezetesen pedig a Géczy család ezen jogon jutott Zólyom megyében Garamszegh-hez, melyre azután adományt vitt.

[1] Istvánffy Hist. 1685. kiadás 456. lap. Szirmay C. Zemplin ezt a Sóváriak közé számítá.

A családnak, mely az ágost. evang. vallás hive volt, ősi fészke és birtoka Poltár helység, honnan előnevét is irta, Nógrád megyében fekszik.

Tán e család ivadéka volt azon Sóos János is, ki 1629-ben Szécsényben lakott és tán ennek fia azon Sóos Ambrús, ki 1670-ben Kékkő vár alkapitánya volt, és kinek nejétől Diénes Annától egyik leányát Sóos Borbálát Nagy (Labancz) Mihály birta nőül 1686-ban; a másikat Sóos Katalint Jeney György, a harmadikat Sóos Juditot Kozáry Mihály vette nőül.

Sóos család. (Előtejedi) Pozsony megyei család, mely a Csallóközben fekvő Előtejedről irja előnevét. A múlt században élt Györgytől következőleg származott [1]) egyik ága:

E család ivadéka előtejedi Sóos Vendel 1847. előtt ügyvéd Csallóközben.

Való-szinü, hogy szintén a nemzetségből eredt azon Sóos András is, ki Győr megyétől 1680. január 6-án nyert nemesi bizonyítványt [2])

Sóos család. Sóos Márton és István 1713-ban III. Károly királytól kaptak czímeres nemes levelet. [3])

Czimerök a paizs kék udvarában zöld téren emelkedő három arany kalász, a középső fölfelé nyúlik, a két szélső lefelé konyúl, melyeket két oldalról egy, egy fehér galamb csőrével tépdes. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hármas arany kalász mellett két oldalról egy,

---

[1]) Szontagh Dan. közl.
[2]) Hivatalos Értesítő a Bpesti Hirlaphoz 1860. 104. szám.
[3]) Collect. herald. nro 665.

egy galamb látható a följebb leirt helyzetben. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Sóos család. Nemesség szerzője Sóos János, ki a czímeres nemes levelet 1715-ben [1]) kapta III. Károly királytól következő czimerrel: a paizs kék udvarában zöld téren arany korona látszik, és azon vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén hasonló kar látható, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Tán ezen két utóbbi családból való azon Sóos István is, ki 1721-ben Békes megyében a nemesek sorába iratott. [2])

Sóos család. (Bádoki) Birtokos 1770-ben Doboka megyében Bádokon.

Sóos család. (Széki) Ez előnévvel élt Sóos Márton, Belső-Szolnok vármegye és Dézs város fő orvosa 1827. körül. Ifjú korában szinész is volt. Még mint orvostanuló irta „Magyar Penelope“ 5 felv. vígjátékát és utóbb „Az ártatlan Etelka“ szomorú játékot. Irta előnevét Bádokról is.

Lehet, hogy e család ősei közül volt Sóos Ferencz, ki 1670 ben született Kuduban Belső-Szolnok vármegyében. Tanúlt külföldi akademiákon, utóbb kolozsvári pap, végre superintendens. Meghalt 1720-ban. Több halotti beszéde maradt.

Mihály és Márton Székváros tanácsnokai 1827. körül. István ugyan ott hivatalnok 1847-ben.

Sóos család. (M. Vásárhelyi) Közülök György levéltárnok Maros-Vásárhely városánál 1827. Sámuel póstamester ugyan ott 1820. körül. Gergely 1840. Károly 1848-ban városi tanácsnokok.

Ezen kivül Sóos nevü családok Erdélyben Gyaluban, Dabjonban és Menyőben birtokosok; azonban családi összeköttetésük ismeretlen.

Sóos család. *Lásd Szabó cs.*

Soproni család. Közülök Mihály Doboka megyében adó-iró biztos 1784—1790. Valószinüleg ennek fia Mihály, a ki anyjával Varádi Zsuzsannával Farkas-mezei és milványi birtokosnak iratik Doboka vármegyében.

Soproni család Szabolcs megye nemessége sorába is számíttatik.

Sorban család. (Cserneszti) Kővár-vidéki eredetü család, mely

---

[1]) Ugy an ott aro 604.

[2]) Békes megyei jegyzőkönyv.

„Cserneszt-ről vett előnévvel 1609-ben magyar nemességre emeltetett. Jelenleg Szatmár megyében és Aradban lakozik. Vallásra nézve görög katholikusok.

A családfa [1]) következő :

Sorbán N.
Nyír-adonyi
g. kath. lelkész.

N. (Szabadosné)	Tamás g. k. főesperes N.-Károlyban (Bojtor N.)

Fáni	Lilla	Mária	Márta	Teréz
†	(Barlán Gergely Fegyverneki g. k. pap.)	(Bercsán János g. k. pap a lugosi megyében.)	† 1860. april 1. (Soprouyi Ján. g. k. pap Nántün.)	

A családfát kezdő Nyir-Adonyban (Szabolcs várm.) volt gör. kath. lelkész. Fija Tamás jelenleg N.-Károlyban lelkész és főesperes. Leányai — mint a tábla mutatja — mindnyájan gör. kath. lelkészek nejeivé lettek.

Sorbán János 1862-től Bihar megyének kinevezett alispánja.

Soro család. Gróf Soro János 1791-ben nyert magyar honfiúsitást. [2]) 1758-ban mint cs. kir. alezredes lett M. Terézia rend kis keresztese. Gróf Soro János és általa Trautenber Ferdinand 1801. sep. 11-én Krassó megyei Szatumik helységet nyerte kir. adományban ; az adománylevél Krassó megyében 1805. sept. 20-án kihirdettetett. Gróf Soro János kihalt; a lugosi szöllőkben csinos kápolnát alapított, melyhez bucsújáratok tartatnak.

Sórós család. Bars megyében nemes Sórós Ferencz 1747. előtt birt Kis-Ohajban, mely birtokát a Konkoly Zádory családnak vallotta be.

Sorsich család. Horvát országi család, melyből Sorsich József született Károlyvárott Zágráb megyében 1787. febr. 13-án. A magyar kir. helytartóság tanácsosa és iroda igazgatója volt 1844 körül

Sóry család. (Sóri) Gömör megye egyik legrégiebb nemes család, mely nevét azon megyei Sór (vágy Zsór helységről) vette, s Soóry-nak is iratik.

---

[1]) Luby Kár. közl. szerint.
[2]) 1791. évi 72. törv. cz.

A XV. században 1479-ben már Sóory Miklós Gömör megye birtokos nemesei között található. [1])

Sóry Pál 1544. táján, valószinüebben azonban 1584-ben rokona Sóry Farkas jószágának kiváltása végett Sáros megyei jószágát adja zálogba magyar levél mellett. [2]) Sóry Pál (valószinüleg a följebbi) 1583-ban Gömör vármegye alispánja volt. [3]) 1588-ban a szikszói ütközetben török kézbe került. [4]) Gyermekei voltak. Úgy látszik, ennek leányai volt Sóry Anna, 1584—1603. évközben Mocsáry Gergelyné.

A család jelenleg is él, többi közt Borsod megyében is, hol Sóry Menyhért 1833-ban rendszerinti esküdt.

Soterius család. (De Sachsenheim) Erdélyi szász család, melyből Mihály 1791-ben nyert nemes levelet. [5]) Ez 1794-ben már az erdélyi kormányszéknél belső tanácsos, a könyvvizsgáló bizottság tagja, és az ágost. ev. egyházi consistorium ülnöke volt.

Ugyan ekkor éltek rokonai János-Gottlieb a tartományi bizottságnál számadási tanácsadó; Sámuel Szebenszéknél senator; Márton hadnagy Károlyvárott. Valószinüleg másik Sámuel a szász grófságnál lajstromozó 1815-ben. Azonban mind ezek a nemesi „sachsenheimi" előnévvel nélkül fordúlnak elé, — tán mivel abban nem részesültek.

Sovány család. (Tóth-Thúrgónyi) Régi birtokos nemes magyar család, melynek tős, magyar eredetre mutató, magyar jelentésü „Sovány" nevezete hajdan az akkori irásmód szerint „Zowány, Zován" alakban is irathatott. [6])

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 104.

[2]) Régi Magyar Nyelvemlékek II. 56. hol kétkedve tétetik a záloglevél kelete 1544-re.

[3]) Bartholomaeides, Notitia C. Gömör pag. 757.

[4]) Istvánffy Hist. libro XXVI. 1685. kiadás 377. lap.

[5]) Kővári, Erdély nev. családai 267.

[6]) Mind a mellett e körülményt, mely t. i. csupán a „Sovány" és „Zovány" (vagy Zoványi) neveknek csupán irásbeli hasonlatosságára nézve áll, nem lehet, nem szabad két különböző család azonosságának igénylésére használnunk, mert a két név a mily közel áll irásbeli hasonlatosságban, oly igen különbözik jelentőségére nézve. A Sovány magyar név, mely azt viselt férfiú testi tulajdonságára vonatkozók, míg a Zoványi név helyről van véve s máig is élő más család is viseli. Ezt figyelembe véve a tóth-túrgonyi Sovány család ősei össze nem téveszthetők a horvát országi Tallóczy, Tallóczy Bánffy, és ezek egyik ágából azon Tallóczi Zoványi nevet viselt Jánossal, ki mint auraniai perjel és igy pap halt el 1440. körül.

A Sovány család a XVI. században már birtokos volt Külső-Szolnok megyében fekvő Thót-Turgony helységben; és nevezetesen 1558-ban Sovány Istvánt Thurzó Ferencz nádor nevezett birtokára nézve minden az Egri várba járandó fuvarozásoktól és más terhektől fölmenti. [1])

Már 1560-ban I. Ferdinand király Sovány István, Balás, Péter és Mihály testvéreknek az Egri vár ostroma alatt tanúsított hűséges szolgálatokért Külső-Szolnok megyében fekvő Tóth-Turgonyi curiájokra nemességet ád „Tóth-Túrgonyi" előnévvel, mind két a ágra. A beiktatás a török portyázásai miatt a helyszinén nem történhetvén, az egri káptalan és az illető (Gáspár János) királyi ember által az akkor Borsod megyében fekvő (?) Árokszállásán számos szomszéd nemes birtokos jelentében minden ellentmondás nélkül véghez ment. [2])

1678-ban ns. Sovány Balás hitvese ns. Sóska Zsófia és veje Horváth Bertalan az Egri káptalan által a kezeinél lévő, de elrongyollot és sok helyt olvashatatlan adománylevelet a beiktató parancscsal és jelentéssel együtt hitelesen átiratja. [3])

1724-ben Sovány Mihály és Gergely a török elül Külső-Szolnok megyei birtokukból Zemplin megyébe Szerencs-re költöznek és ott nemességöket kihirdettetik. [4]) Közülők

Mihály Pelejtére házasodott.

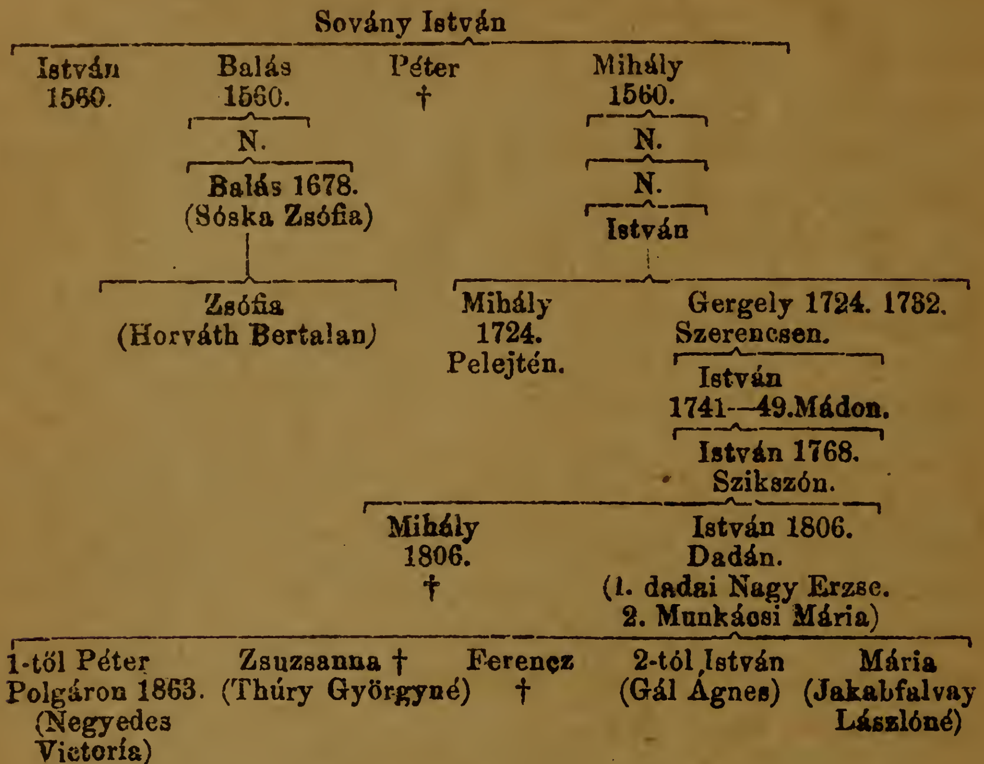
1732-ben Gergelynek árván maradt fia István Mádra teszi át lakását. [5]) 1741-ben az adománylevelet az Egri káptalantól ujra kiadatja; 1742-ben a nemesi fölkelésre egy jól fegyverzett lovast állít; 1749 ben szegénységi bizonyitványt kap Zemplin vármegyétől, melylyel a Neo-acquistica bizottság előtt birtokai után fáradozott, de sikertelen. [6])

Istvánnak fia István már atyja idejében 1742-ben személyesen részt vett a Zemplin megyei fölkelesben. 1768-ban Mádról áttelepedett Szikszóra. Fiai Mihály és István 1806-ban Abauj megyében kihirdettetik nemességöket; valamint 1807-ben Szabolcs megyé-

[1]) Ex actis J. C. Zemplin Fasc. 8. nro 843. Az eredeti a családnál.
[2]) Az eredeti a családnál, és ex Elencho C. Zemplin Nr. 1.
[3]) Ugyan ott.
[4]) Ex actis C. Zemplin Prot. 2. pag. 171.
[5]) Ugyan ott Prot. 3. pag. 66. anni 1732.
[6]) Ugyan ott Prot. 40 p. 103. anni 1749. item fasc. 8. nro 843. fasc. 10. nro 926.

ben is kihirdettetè nemességét a T. Dadára leszármazott Sovány István dadai közbirtokos, fijai neveiknek beiktatásával együtt.

A családfa némi hézagokkkal következő : [1])

A család használt czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs sisakjáról szokásos foszladék veszi körül a paizsot.

Souches család. Souches Lajos cs. kir. ezredes 1647-ben országgyülésileg honfiusitatott és az 1649. évi országgyülésen az esküt is letette. [1])

Souches Lajos Radivig, római sz. birodalmi gróf, Jaispiz örökös ura, cs. kir. hadi tanácsos, kamarás, ezredes, tüzér tábornok, és a morvaországi hadak fővezére és táboruagya volt 1664-ben.

Grófi czimere négy felé osztott paizs, az 1. és 4. osztályban egy fejü fekete sas, a 2. és 3. osztályban strucz tollak láthatók; a paizs közepét kisebb sziv-vért foglalja el az ősi czimerrel, melyet az általam látott pecsét nyomaton már fölismerni nem lehetett.

Sőji család. (Sői †) Nógrád vármegyében Patvarcz, Szügy és

---

[1]) 1647 : 155. és 1649. 101. törv. cz.

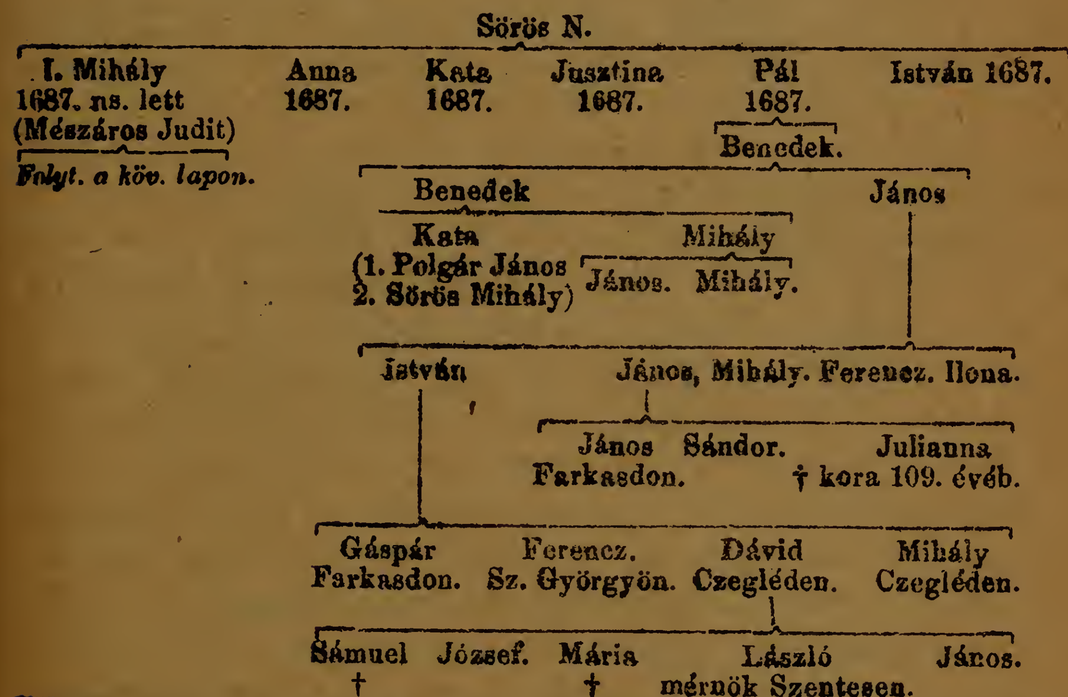
Marczal helységek közt fekszik a Sőji puszta, hajdan helység, melyet régenten a kihalt Sőji (vagy mint az oklevelekben írva van) Süői család birt. 1381-ben valamint 1395-ben Sőji Jánosnak fia Miklós iktattatott abba bé a Váczi káptalan által. [1])

Sőji (Seőy) Orbán élt 1597-ben. [2]) Ugyan ekkor Sőy Zsófia Szerémy Mihály özvegye volt, [3]) és Sőjben csak ugyan birt napjainkban is még a Szerémy család.

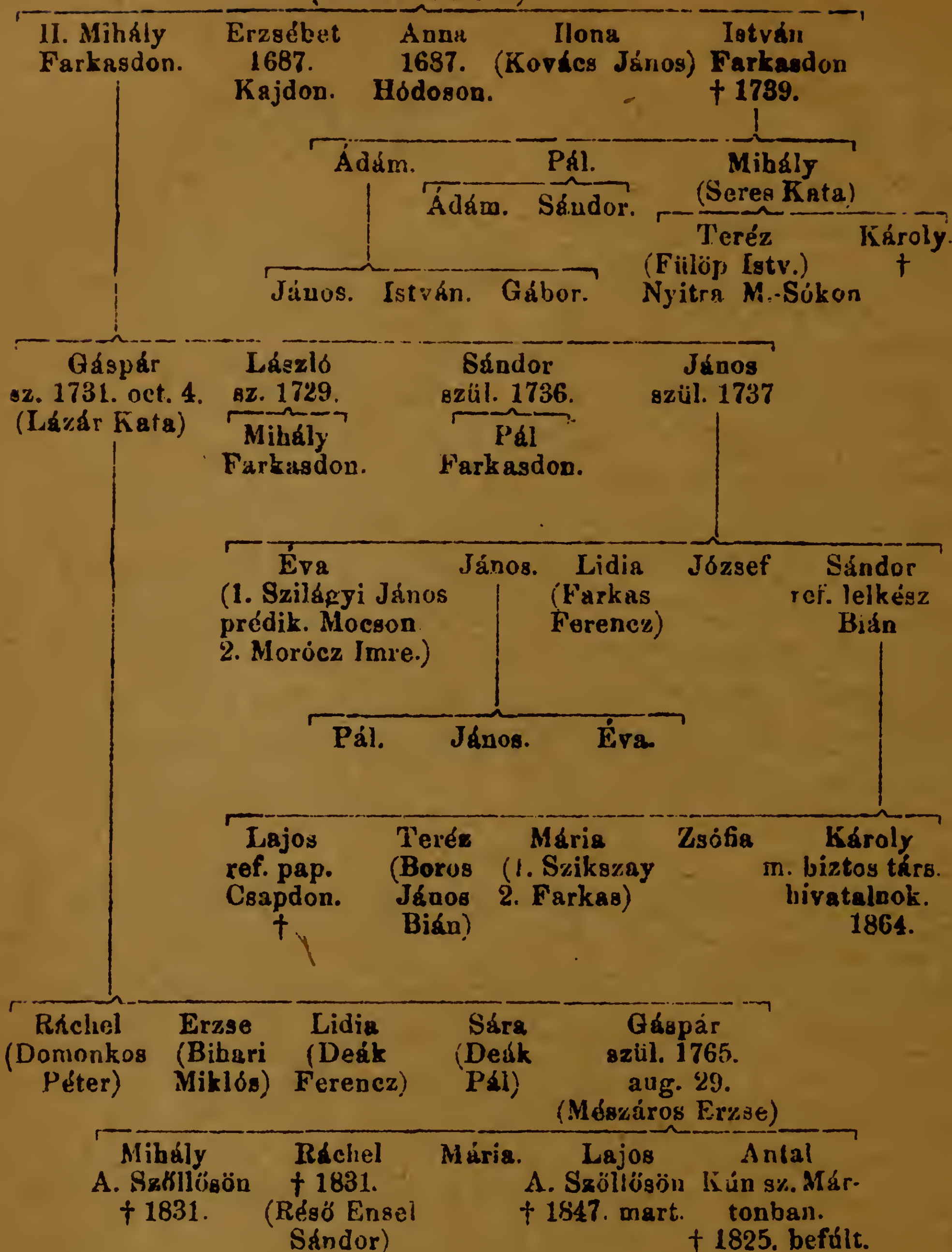
Sönenberger család. Erdélyből közülök Sönenberger Pál 1760-ban az ujonnan felállitott magyar királyi nemes testőrség tagja.

Sörös család. I. Leopold király által nemesitetett meg Sörös Mihály lovas ezredbeli zászlótartó, és általa neje Mészáros Judit, továbbá akkor élő gyermekei Erzsébet és Anna és testvérei Sörös Pál, István, Anna, Kata és Jusztina és ezek utódai 1687. évi april. 20-án kelt czimeres nemes levélben, mely Nitra megyében a család akkori lakhelyén kihirdettetett.

A család czimere — mint a 321. lapon ábrázoltatik is — a paizs kék udvarában zöld téren fehér lovon ülő, vörös öltözetü, sárga csizmás, kalpagos vitéz, zászlót tartva, melynek hegyére török fej van szúrva; a paizs fölötti sisak koronájából pánczélos, sisakos vitéz emelkedik ki, szintén zászlót tartva. Foszladék jobbról arany aranykék, balról ezüst-vörös. A családfa [4]) következő:

[1]) Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 2. pag. 322—326. — [2]) Protoc. C. Neograd. anni 1597. — [3]) Ugyanott. — [4]) Réső Ensel Sándor közlése szerint.

Hunyadi Lászlónak kanczel. titkárnak 1712. évi nov 30-án Bécsben kelt levele szerint nemes és vitézlő Sörös Mihály négy helységet vetett zálogba; de e családbeli volt-e? azt nem állithatni.

Birt a család Nyitra megyében Farkasdon curialis birtokot, mely a grof Károlyi család birtokába jutott Pozsony megyei Kis-Jokán is

birtokosoknak iratnak. Továbbá Gáspárnak neje Lázár Katalin után Komárom megyei Alsó-Szőlős, F. és A. Petend, Nyitra megyében Ekel, Ns.-Ócsa, és Nagy-Megyerben zálog földjeik voltak.

A család reform. vallású, és legutóbbi nemzedéke nagyobb része Pest, Csongrád stb. megyében él.

Sörös család. Sörös Mihály kapta 1722-ben dec. 5-én III. Károly királytól a czímeres nemes levelet, mely szerint czímere a paizs kék udvarában zöld halmon álló, piros lábú és csőrü fehér galamb, csőrében zöld olajfa galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, egy köteg búza kalászt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1]

Sörös család 1792-ben nemesitetett meg Sörös István személyében I. Ferencz király által.

Czimere függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban arany koronából két arany szarvasagancs nyúlik ki, azok között fehér kinyilt liliom látszik. A baloldali kék udvarban hármas magas zöld bércz közül a középsőn piros lábú és csőrü galamb áll, csőrében zöld galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú arany oroszlán emelkedik ki, ragadozásra készen karamait kinyújtva, két felől két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig fehér, félig vörös, a másik félig kék, félig fehér. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék.

Sötér család. (Tápio-Sápi) Ismert őse Sötér Ferencz, ki nejével Pap Orsolyával és mostoha fiával Szeredy Ferenczczel 1658-ban Heves megyei Gyöngyösön malom jogot ád a reform. egyháznak. [2])

Valószinüleg ezen Ferencznek fia Sötér Ferencz már birtokos Pest megyei Tápio-Sajon, 1689. maj. 18-tól Pest megyének másod, — 1692. april 21-től első alispánja, ujra megválasztva 1696-ban is, alispán volt 1702. évig, a Rákóczy forradalom alatt még élt, és Jász-Kún kapitány is volt. Nejével Jánossy Zsofiával következő családfát alkotott:

---

[1]) Collect. herald nro 348.
[2]) Adami Scuta gentil, tomo XI.
[3]) Eredeti okmány a M. Akadémia könyvtárában.

Ferencz
Pest v. alisp.
1689—1702.
(Jánossy Zsófia)

Zsófia (Laczkovics László)	Gábor		
	Bora (Etthre Fer.)	Julianna (Kiss Ferencz tartom. biztos)	Éva hajadon Tápio-Sápón.

Ferencznek lehetett testvére azon Sőtér Tamás is, ki 1708-ban Rákóczy részén kapitány volt.

Gábornak leányai után Tápio-Sápón az Etthre s több család örökösödött. Azonban úgy látszik, Ferencznek több gyermeke is volt. És talán az ő fia, vagy Gábor után unokája volt Sőtér József, 1734-ben Szatmár vármegye főszolgabirája [1], 1748-ban Ugocsa megye alispánja. [2]

Szatmár megyében Szamostelken szül. 1796. jan. 11-én Sőtér Ferencz, ki 1831-ben Mosony vármegyének első aljegyzője, 1832-ben főügyésze, 1837. jul. 6-án főjegyzője, közben 1839-ben országgyülési követe, 1841. jun. 20. óta első alispánja (1845-ben királyi tanácsos is) lett; és alispán volt haláláig, mely 1847. febr. 1-én történt M. Óvárott.

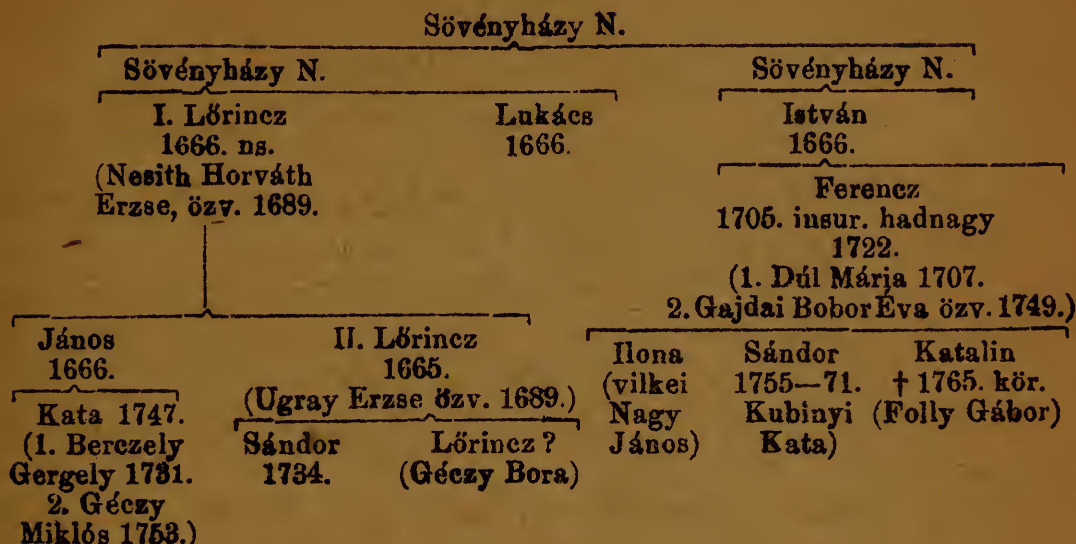
A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren bal lábán álló daru, felemelt jobb lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén hasonló daru áll. A paizsot foszladék diszíti.

Sövényházy család. Kihalt régi nemzetség, melyből Sövényházy István 1505-ben a rákosi országgyülésre Csongrád vármegye követe volt. Nejétől Telegdy Katatól gyermekei Ferencz 1549. és Dorottya 1528-ban Révay Istvánné.

Sövényházy család. (Máskép Kis) Nógrád megyei kihalt nemes család. Kis máskép Sövényházy I. Lőrincz és neje, és fiaik Sövényházy János és II. Lőrincz és a nemesség szerző I. Lőrincznek testvére Sövényházy Lukács, és végre unoka testvére Sövényházy István 1666. évi mart. 13-án kelt czimeres nemes levelet kaptak I. Leopold királytól, mely Nógrád vármegyében hirdettetett ki.

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 134.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 55.

A család mintegy három, négy nemzedéken élt, és családfája következő :

I. Lőrincznek 1689-ben már csak neje élt Nesith Horváth Erzsébet. Fiának II. Lőrincznek is 1689-ben már csak özvegye Ugray Erzsébet élt, már ekkor Ajtich Horváth Ferencz hitvese. Ugy látszik ennek fia Sándor és Lőrincz is.

Istvánnak fia Ferencz 1705-ben a fölkelő seregben főhadnagy, 1709. decemberben haza vonúlt a szolgálattól. Első neje Dúl Mária 1707. A második Bobor Éva, ki mint özvegy említetik 1749-ben. Ettől gyermekei : Ilona, Sándor és Katalin Folly Gáborné, ki 1765-táján halt meg.

A család czimere a paizsban tán magyar vitéz buzogánynyal, a paizs fölötti sisak koronájából vitéz emelkedik ki, feje fölött buzogányt tartva. A paizst foszladék veszi körül.

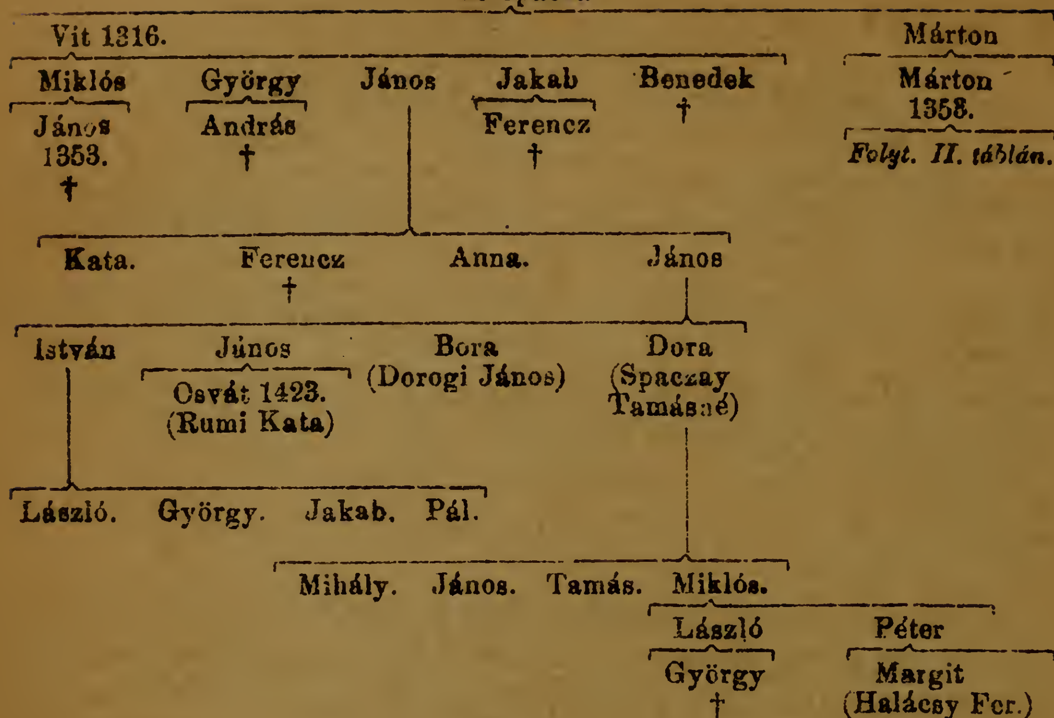
Spáczay család. (Korompai) Pozsony megyében virágzott nemzetség, azon megyében fekszik Spácza helység, nem különben Korompa is, melyről családi- és elő-nevök származott. Törzse a családnak Spáczai Geth, ki a XIII. század végén élt, ettől következő ivadék [1]) eredt :

---

[1]) Wagner Tab. Geneal. tab. XVII. Geneal. authent. II. stb.

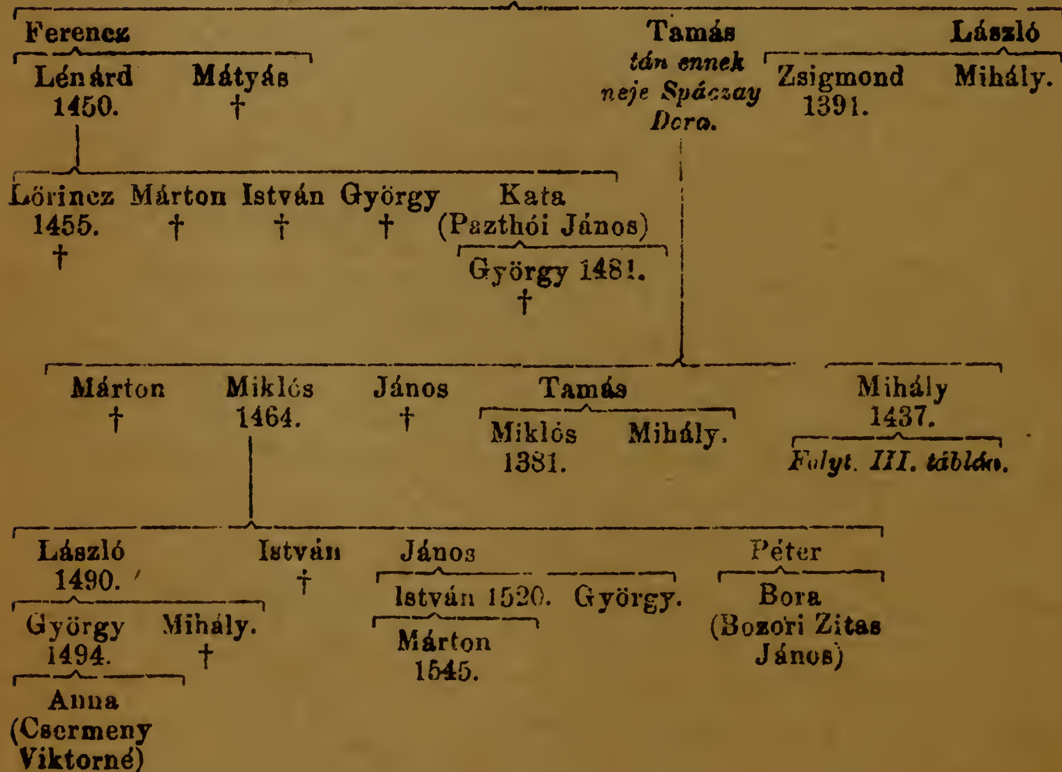
I. tábla.

Comes Geth
de Spácza

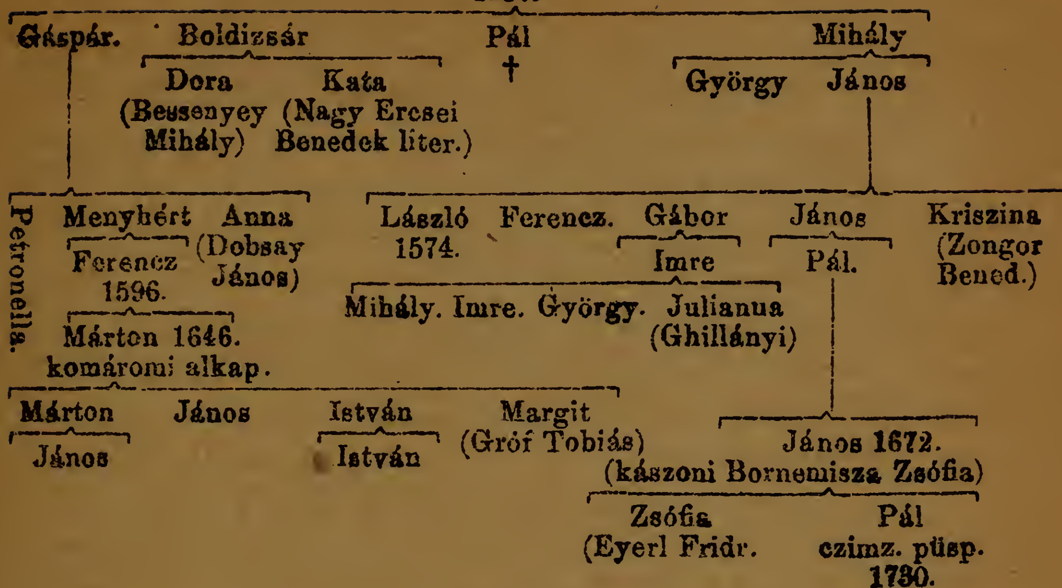

II. tábla.

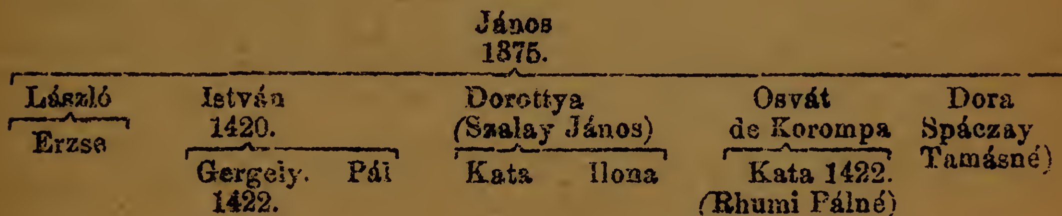
Márton, *ki az I. táblán.*
1358.

III. t á b l a.

A család mint származik le C o m e s G e t h d e S p á c z a nevű törzsétől, a táblázat mutatja. Úgy látszik, Vitus ága a korompai ágat képezte. Vitusnak egyik fia J á n o s egy más genealogia [1]) szerint de Mikola, de Spácza és de Korompa neveztetett, ennek fia többi közt a táblán álló szintén J á n o s, kinek gyermekei a másik emlitett genealogián igy állnak :

Jánosnak gyermekei közül tehát Dorottya a Márton ágából eredt T a m á s h o z ment férjhez ; és a vér és vagyon közösség ez által ismét szorosabbra fűződött a két ág között ; és csak ugyan is ezen Tamás ága élt és virágzott legtovább, úgy mint a — múlt század közepeig.

A család birtokviszonyairól következő adatok adnak némi felvilágositást.

Spáczay J á n o s, M i k l ó s, G á s p á r és B o l d i z s á r Pozsony megyei A. és F. Korompa és Spácza helységekre, melyeket az előtt sárosfalvi, másképp Ledniczi Nehéz Péter és György birtak, I. Mátyás királytól adomány nyertek, és azokba 1489. körül a pozsonyi káptalan által be is iktattattak.

1559-ben Spáczay Márton és Nagyváthy Antal deák Korompa és Spácza helységekben és F. Korompa pusztában mind azon birtokrészekbe, melyeket dobai Spáczay János, Miklós, Gáspár és Boldizsár, és sadáni Spáczay János, és Keresztúri Dopsay János és ennek neje Spáczay Anna, és fiok Dobsay István Izabella királynéhoz pártolásuk miatt hűtlenségi bélyegen elvesztettek, — uj adomány czimén megnyervén, azokba az esztergami káptalan által beiktattattak. [1])

1562-ben Spáczay Márton a följebbi adomány által nyert minden jogot megvett Nagyváthy Antaltól. [2])

1574-ben a Spáczay család a följebb nevezett birtokokban a kir. személynök és választott biróság előtt barátságosan megosztozott, azonban Spáczay Menyhértet illetőleg ngos Forgách Simon által fegyveresen zavartatott. [3])

1584-ben Spáczay Ferencz Felső-Korompán hat telket beír kiváltási czim mellett 400 ftban Keméndy Kristófnak és Gáspárnak ugyan azt teszi 1585-ben egy jobbágy telekkel 40 ftban Ocskay Ferencz részére, ismét 1596-ban hét j. telket vallba 450. m. ftba beiratképen Bodics Andrásnak és ugyan annak és akkor F. és A. Korompán hét jobbágy telket zálogít el 400 ftban. [4])

1609-ben Spáczay Márton F. Korompán egy telkét Apponyi Péternek 100 ftban elzálogitja. [5])

1619-ben Vitézlő Spáczay Gábor néhai Spáczay Jánosnak fija, más részről Spáczay György és Pál kölcsönös szerződése lépnek. [6])

1621-ben Spáczay György egy jobbágyát nővérének Sp. Margitnak 125 frtban elzálogítja.

1628-ban Spáczay Imre A. Korompán egy jobbágy telket 50 aranyban elzálogit Bédy Istvánnak. [7])

1634-ben Spáczay Márton és Pál A. és F. Korompa és Spácza helységbeli birtokra nézve egyezségre lépnek. [8])

1634-ben Spáczay Imre tiz holdat zálogba ad Spáczay Mártonnak 100 ftban. [9])

---

[1]) Esztergami káptalan Capsa 39. fasc. 3. nro 16.
[2]) Ugyan ott libro 2. folio 485.
[3]) Ugyan ott libro 5. folio 279.
[4]) Ugyan ott libro 7. folio 246. és libro 10. folio 268.
[5]) Ugyan ott libro 11. folio 184.
[6]) Ugyan ott libro 12. folio 534.
[7]) Ugyan ott libro 13. folio 455.
[8]) Ugyan ott libro 14. folio 394.
[9]) Ugyan ott libro 14. folio 394.

1628-ban Spáczay János, úgy látszik — a III. táblán álló Jánosnak fia, Lászlónak és Gábornak testvére Balog-vár várnagya volt.

1635-ben pedig Spáczay Márton F. Korompán az alsó részben két malmot, a felső részben malom részét 300 ftért zálogba adja Horváth Mátyásnak. [1]) Ugyan ez évben Spáczay Márton feleségének Kubínyi Magdolnának javait Pozsony megyei Bodó-Bár, Ó-Bár és Egyházas-Báron Nagy Ferencznek eladja. [2])

1713-ban Spáczai Imre, Pál és Julianna egyezségre és osztályra lépnek egymás között. [3])

1724. Spáczay Pál esztergami kanonok A. és F. Korompán Dobsa Ferenczczel között szerződését vissza vonja. [4])

Már 1749-ben vitézlő Brunsvik Antal birt A. és F. Korompán úgy látszik, zálogjogon, kit a Spáczay család épitkezéstől tiltott. [5]) 1762-ben a Sándor család egész Spáczayféle örökségét Spáczán és A. és F. Korompán Brunsvik Antalnak és nejének Adelffy Máriának eladta. [6])

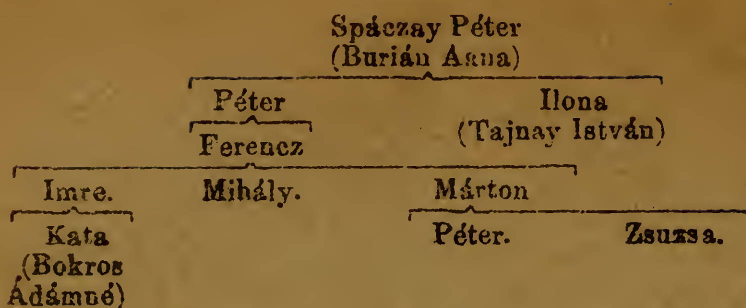
Jánosnak fiában Spáczay Pálban, ki esztergami kanonok és arbai czímzetes püspök volt, 1751-ben a család kihalt. Nővérétől Zsófiától, ki eyerlsbergi Eyerl Fridrikhez ment férjhez, ennek leánya Eyerl Zsófia gróf Berchtold Antalné által, a Berchtold család s mások örökösödtek.

Az eddig elésoroltak között főleg emlitést érdemelt Spáczay Ferencznek fia Márton, ki 1646-ban Komárom várának alkapitánya volt. [7]) Ez 1647-ben IV. Ferdinand koronázásakor arany sarkantyús vitéz lett. [8])

Hátra van még a családnak egy ága, melyet a följebbi táblázattal össze nem kapcsolhatunk, mely igy következik [9]) :

---

[1]) Esztergami káptalan libro 14. foli 449.
[2]) Ugyan ott libro 14. folio 449.
[3]) Ugyan ott capsa 70. nro 1.
[4]) Ugyan ott libro 29. nro. 474.
[5]) Ugyan ott libro 35. és Capsa 66. nro 7.
[6]) Ugyan ott capsa 70. nro 18.
[7]) Lásd képét Wiedermann Comitum Gloriae Centum és Vasárnapi ujság 1863. dec, szám.
[8]) Bél M. Notitia nova.
[9]) Wagner Tab geneal. XVII.

A család czímere a paizs kék udvarában egy lábon álló daru, mely felemelt jobb lábával patkót, csőrében gyűrűt tart, nyakán szintén ékes láncz látható. Ehez hasonló daru áll a paizs fölötti sisak koronáján is. A paizs sisakjáról foszladék nyúlik le a paizs két oldalán.

Trencsin megyében 1728-ban Nagy-Sztankóczon, 1748-ban pedig Spáczay Márton Szedlicsnán volt még birtokos.

Spaidl család. Spaidl Zsigmond 1655-ben magyar honfiusitást nyert. [1])

Spanochi család. Gróf Spanochi Leopold 1827-ben országgyülésileg honfiusitatott. [2]) Arad megyében birtokos.

Spanyol család. Ismeretes közűlök Spanyol István, ki Martonosan született, 1552-ben Temesvár védelme alatt török fogságba esett, honnan csudálatos ügyessége és bátorsága által megszabadult. [3])

Spányik család. (Máskép Spányi) Trencsin vármegyei czímerleveles nemes család. [4]) Azon megyében 1690-ben Kis Csernán laktak, 1728-ban Nemsován. Spányi név alatt 1803-ban a nemesi összeirásban iktatvák Trencsinben lakó András, József és Antal.

1837-ben Drskóczon András és Antal és az utóbbinak három fia: József, János és Antal.

Komárom megyében már 1617-ben Spányi Andrásnak özvegye Pálffy Krisztina élt, ki nagy-megyeri telkét örökösen bevallotta Bereczky Pálnak. [5])

Spech család. Spech János 1793-ban I. Ferencz király által emeltetett czímeres nemességre.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. vörös osztályban keresztbe helyezve két arany ásó látható; a 2. arany udvar jobb oldalából két fejü fekete sasnak fele test része látható; a 3. ezüst udvarban természetes szinü oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, befelé fordulva,

---

[1]) 1655. évi 119. törv. cz.
[2]) 1827. évi 42. törv. cz.
[3]) Istvánffy Hist. és Forgách Fr. Commentarii.
[4]) Szontagh Dán. közl.
[5]) Fényes, Komárom várm. 95.

első jobb lábával ezüst buzogányt tartva; a 4-ik vörös udvarban három arany buza kalász látszik, a két szélső lekonyúlva. A paizs fölötti sisak koronáján természetes szinű oroszlán áll, szintén buzogányt tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranysárga.

A nemesség szerzőnek utódai Spech Imre és István Arad vármegyében irattak a nemesség sorába.

Spetkius család. Spetkius Márton 1648. dec. 3-án Bécsben kelt czímeres nemes levelében III. Ferdinand király által nemesítetett meg.[1]) Volt ágostai evang. superintendens és 1599-ben született Bajmoczon. Tán fija volt Dániel sipiki evang. lelkész, ennek fia György.

Spielmann család. Báró Spielmann Antal az 1791. évi országgyülésen magyar honfiusitást nyert. [2])

Spinola család. Spinola Gyula az 1681. évi országgyülés által honfiusítatott. [3])

Spielenberg család. Vestfaliából eredeztetik. [4]) Közülök többen evang. papok voltak. Székhelyök utóbb főleg Zólyom megye volt. Közülök Spielenberg Dávid élt 1750-ben. Neje Radvánszky Fruzsina. Spilenberg Luiza e század első felében Révay Pálné volt. Nevök Spielenbergernek is iratik.

Régibb nemzedékök igy áll:

Dávid
evang. lelkész
Szepesben.

Márton 1638. Pomeraniába telepedik.	Sámuel † 1658. orvos Lőcsén. Dávid orvos Lőcsén és biró 1672.

Spiesz család. Verőcze megyei nemes család. Közülök György ott 1835-ben főszolgabiró, János pécsi polgármester, 1838-ban Baranya várm. rendszerinti esküdt.

Spicziár család. Trencsin megyei család volt, most ott nyoma sincs. Nevezett megyében Spicziar Jakab 1662-ben hirdetteté ki czimeres nemes levelét. [5])

[1]) Győr vármegye levéltárában van az eredeti armalis. L. Hivatalos Értesitő a Budapesti hirlaphoz 1860. 104. sz. Lásd Klein Prediger II. 282—286.

[2]) 1791. évi 72. törv. cz.

[3]) 1681. évi 82 törv. cz.

[4]) Lehoczky Stemmat. II. 367.

[5]) Szontagh Dán. közlése.

Spissich család. (Jáprai) Ismert törzse Spissich Miklós, ki szintén részesült azon királyi czimeres levélben, melyet miksinczi Dragissich Illés, kir. kanczelláriai irnok, és Buchai Bertalan és ő általok rokonai szintén Buchai N. zágrábi kanonok, Lomniczai Gáspár, padenyai Jurmanovich Péter és nevezett Spissich Miklós 1503. évi sz. Márton napján II. Ulászló királytól kaptak. [1]

A nyert czimer következő, a paizs kék udvarában középről egy tök egy zöld levéllel látható, két felől egy koronás oroszlán és egy szárnyás sárkány küzd egymással a tök miatt, mely szlavon nyelven Bucha-nak neveztetvén, a család ősi birtokára czéloz. A paizs fölötti sisak tétejéből különféle virágok taraj formára nyilnak ki.

A Spissich család — úgy látszik — két ágra szakadt, az egyik ág Jáprá-t adomány mellett birta, legalább a család egy része innen írja előnevét. Lakhelyük a Dunántúli Zala megye, és főleg Horvátországban Kőrös megye.

Ismeretes tagjai a családnak a következők:

Jáprai Spissics Sándor 1735-ben a Károlyi ezredben hadnagy volt. [2])

Zala megyében jáprai Spissich János 1790—1-ben első alispán és országgyülési követ volt. Meghalt 1804. april. 26-án. [3])

Spissich Ferencz 1828-ban, Sp. Sándor (lak. Görbőn) 1832—33-ban Zala megye alszolgabirája volt.

Horvátországban:

Jáprai Spissich Péter 1765-ben Zágráb megye alispánja, 1767-től cs. kir tanácsos, Dalm. Horvát és Tót orsz. itélőmestere és a báni tábla ülnöke, [4]) meghalt — úgy látszik — 1787-ben.

Spissich Antal 1758-ban Verőcze várm. alispánja volt.

Spissich Gábor 1821—30-ban Kőrös várm. 2. alispánja, 1835. ben már a Dalm. H. és Tótorsz. törv. itélő táblánál ülnök.

1835-ben a Túrmezei (Turopolye) grófságban Sp. Károly másod-gróf és kapitány; Benjamin valóságos törvényszéki táblabiró, Ferencz aljegyző s h. ügyvéd, András irnok volt.

1787-ben Spissich Antal csanádi czimz. kanonok és Ujbessenyői plébános.

---

[1]) Katona Historia critica tomo 18. pag. 358.

[2]) Mogyoróssy János, Gyula hajdán és most 241.

[3]) Lehoczky Stemmat. I. 210. Arczképét kiadta Kazinczy Ferencz munkái előtt.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 181.

Ugyan e család egyik tagjának Spissich Bodizsárnak magvaszakadtával ennek köházát Szakolczán Nyitra megyében 1622-ben II. Ferdinand király Perger Illésnek adományozta. [1])

Splény család. (Miháldi, báró) Régi jeles család, mely főleg a katonai pályán szerepelt. Eredetét Tirolban keresik. [2]) Már a XVI. században Magyarországban találjuk a reformatio első papjai közt. Ismert törzse Jakab.

A család leszármazása [3]) következő:

I. tábla.

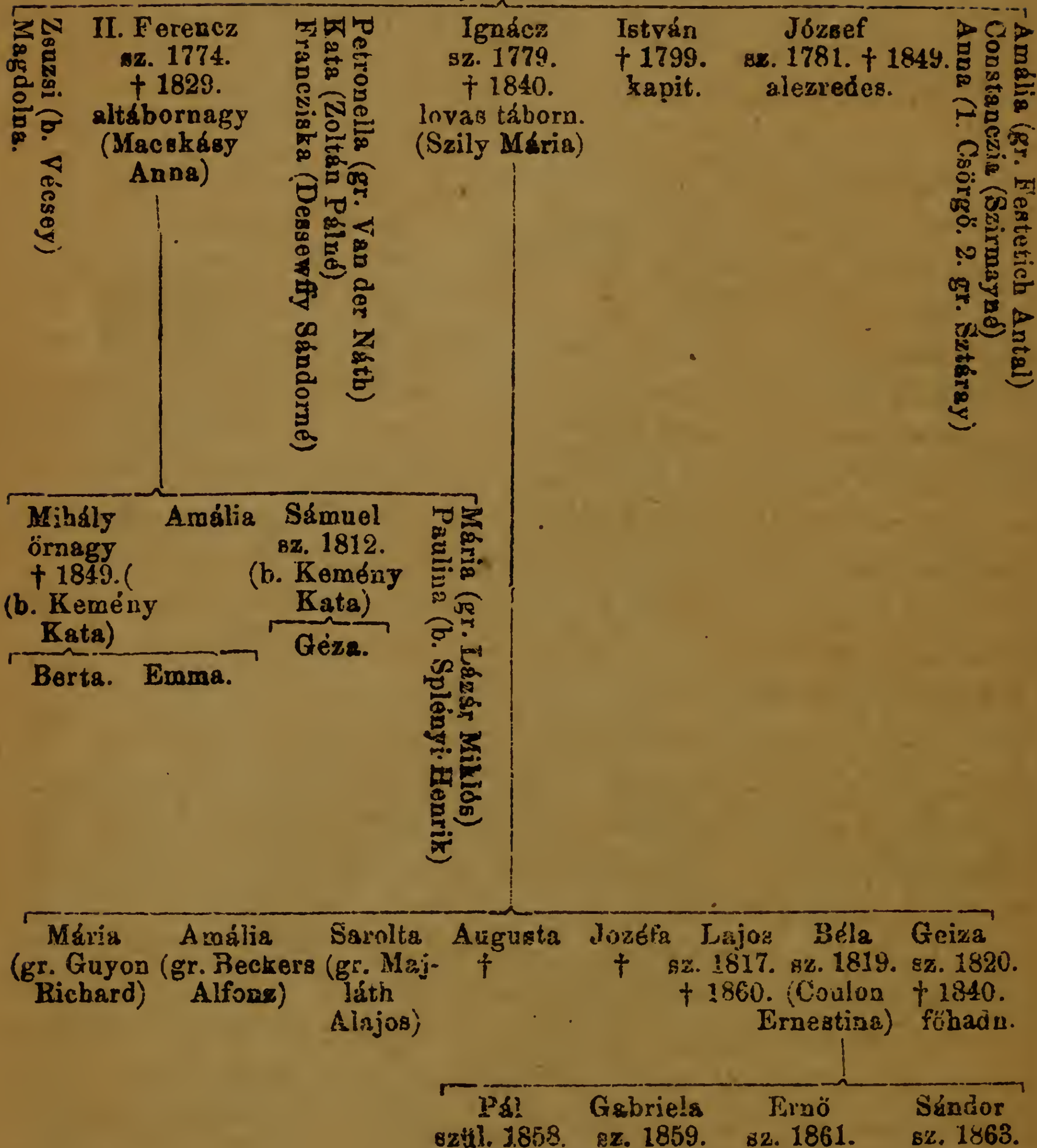
I. Jakab
1640.
(Szkacsányi Dorottya)

- Illés 1655. † 1675. bártfai biró (Waghner Kata)
  - N. (Zabeler Jakab)
- Jeremiás 1655.
- II. Jakab 1655. (Gladeczky Zsuzsa)
  - I. László 1656. k. † 1730. tábornok (1. Gladeczky N. 2. Usz Anna. 3. Görgey György)
    - I. Gábor Antal sz. 1690. † 1762. lov. tábornok *báró* 1735. (gr. Berényi Kata)
      - II. László sz. 1726. kör. tábornok (b. Mesko Anna)
        - Vincze. Ignácz ezredes
        - Mária (Ocskayné)
        - Bora.
      - Ferencz sz. 1734. † 1795 váczi püspök
      - II. Gábor sz. 1728. † 1816. altábornagy (1. b. Orczy Zsuzsi 2. b. Ghillányi Julianna)
        - *Folyt. II. táblán.*
      - Mária (gr. Klobusitzky)
      - Zsófi (gr. Van der Náth Gerhard)
      - Éva szül. 1735.
      - János sz. 1738. † 1798 ker. táb. ülnök (gr. Klobiczky Francziska)
        - III. József sz. 1764. † 1808. cs. k. kapit. (Reisswitz Antonia)
          - Francziska.
        - Kata (b. O'Nagthen Vilmos)
      - Mihály sz. 1740. † 1809. m. testőrségi alkapit.
      - II. József sz. 1744. † 1831. koronaőr (gr. Ujfalussy Gabriella)
        - *Folyt. III. táblán.*
      - Mária Anna (b. Eötvös Miklós)
      - Teréz (gr. Almásy Ignácz)
  - II. Illés (Ujfalusy N.)
    - Anna (Keviczky Ádám)
    - József. jezsuita sz. 1710. † 1773.
- Magdolna (Láni Zachár evang. super.)

[1]) Liber Regius f. 35.
[2]) Kővári, Erdély nev. cs. 225.
[3]) Családi adatok szerint.

II. t á b l a.

II. Gábor, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1734. † 1816.
altábornagy
(1. B. Orczy Zsuzsi † 1783.
2. B. Ghillányi Julianna † 1814.

III. tábla.

II. József, *ki az I. táblan.*
sz. 1744. † 1831.
korona-őr
(gr. Ujfalusi Gabriella)

Antal
őrnagy
† 1797.

Károly
sz. 1780.
cs. k. kapit.
(gr. Toroczkay Jozéfa)

I. Henrik
sz. 1782.
cs. k. kapit.
(Kirchenbetter Izabella)

Károly †
Zsigmond †
Albert sz. 1809. cs. k. kam.
Mária †
István kapit. †
II. Henik sz. 1813 (b. Splényi Paulina)
Antal sz. 1816. (Dániel Emilia)

Ödön (Eugen) sz. 1842.

A család eredetére nézve hasonlít a gróf Brunswik és gróf Hadik családokéhoz, ezeknek is ősei protestans lelkészek voltak. A Splényi család törzs-őse Splény I. Jakab Liptó megyében Rozembergi evang. lelkész [1]) és a liptói kerület seniora (ven. contubernii liptoviensis senior) volt. Előbbi neve Neuszel volt. A jeles papnak nejétől Szkacsányi Dorottyától leányát Magdolnát Lányi Zakariás evang. superintendens birta nőül [2]) Ezen kivül három fia volt: Illés, Bártfán biró [3]), Jeremiás, és II. Jakab, kik mint már nemes szülők gyermekei (nobilibus orti parentibus) a czímeres nemes levelet kapták 1655-ben III. Ferdinand királytól.

Illés Bártfán volt ev. tanár, jegyző, végre biró, meghalt 1675-ben. [4]) Leányát Zabeler Jakab vette nőül. [5])

II. Jakab Sáros megyébe Bártfára szakadt, ott hirdetteté ki nemességét is; nejétől Gladeczky Zsuzsannától nemzé II. Illést és László-Jakabot.

II. Illés a Szepessegen lakott és Rákóczy Fer. forradalma ellen müködött, miért börtönbe került, de sikerülven elillannia, Galicziába vonúlt a fölkelés végeig; utóbb Lublyóra haza térvén, ott halt meg. Két gyermeke maradt, azonban azokban ága kihalt t. i. József, ki N.-Ardón született 1710-ben. Jesuita lett, és Egerben halt meg 1773-ban. [6])

[1]) és [2]) Schmal A. De Vita Superintendentum Evang. in Hung. Commentatio. Kiadta Fabó András Monum. Evang. I. 21.
[3]) Klein Prediger I. 101. — U. ott II. 261.
[4]) Haan, Jena Hung. 16. Lásd Micae Burianae.
[5]) Lehoczky Stemmat. II. 367. Lászlónak atyjáúl Jánost (Beszterczéről valót) említi, de igazolás nélkül, Jakab helyett tán tollhibából.
[6]) Katona, Hist. critica tom. 39. p. 1002.

László-Jakab 1656. táján született; és a családnak alapitója lőn. Fiatal korában katonai pályára szentelvén magát, megkezdte fényes sorát azon nevezetes férfiaknak, kik családjában majd két századon át a legmagasb katonai méltóságokban ragyogtak. Mint hadnagy vett részt 1686-ban Buda ostrománál és ott kitüntette magát. Hasonlóan érdemeket szerzett Savoyai Eugen alatt a német- és olaszországi hadjáratokban, és 1705-ben már ezredtulajdonos volt, nem sokára pedig tábornokságra emelkedett. 1716—18-ban a Török ellen harczolt Temesvárnál és Belgrád alatt. Már fiatalabb korában Szepességben szerzett birtokokat, 1722-ben pedig III. Károly királytól Szabolcs, Szatmár és Zemplin megyékben terjedelmes birtokot nyert adományban, úgy a család előnevét adó Miháldi Szabolcs megyei helységbeli birtokát is. Ekkor emeltetett báróságra is, azonban a bárósági diploma, — melyben *„celebris ab eximo militaris experientiae studio et heroico animo“* neveztetik, — csak fiának adathatott ki. Meghalt 1730-ban. Első neje a Gladeczky családból, a második uszfalvi Usz Anna, a harmadik Görgey leány volt. A másodiktól maradt egyetlen fia Gábor-Antal.

Nevezett Gábor 1690-ben született. 16 éves korában atyja ezredébe lépett, hol fizetés nélkül szolgált kapitányságig, sőt mint ilyen is még hat évig. Ekkor alezredes lőn. 1733-ban a franczia háború alatt saját költségén huszár ezredet állitott, melynek élén Nemetországban harczolt, életét és vagyonát — mint a királyi okmány mondja — az uralkodó ház és az ország szent koronája javára szentelvén. Ez időben felesége, gyermekei is vele voltak. A katonai pályán III. Károly király és Mária Terézia alatt szolgálván, lovassági tábornokságig emelkedett s valós. b. titkos tanácsos lett. Jószágaira nézve azonban atyjánál kevesebb szerencsével birt, mert a terjedelmes javak, melyekből ezredet állitani volt képes, nagy részben fiskalitás lévén, tőle elpereltetett, egy részben pedig M. Terézia királyasszony hozzá intézett felszólitása foly-

tán az illető családoknak visszaadattak. Ő kapta ki 1735-ben a bárósági oklevelet, [1]) melyet még atyja nyert. Meghalt 1762-ben rövid betegség után Ternyén Sáros megyében. Feleségétől gr. Berényi Katalintól következő tizenegy gyermeke maradt :

1. II. László szül. 1726. körül, a katonai pályára lépvén, mint irjak, tábornokságig emelkedett. Nejétől b. Mesko Annától négy gyermeke maradt, úgymint : a) Vincze, b) I. Ignácz ezredes, c) Mária Ocskayné, és d) Borbála, kikben ága kihalt.

2. I. Ferencz szül. 1728. körül. A Jézus társaságába lépett és mint hittanár a bécsi Pázmáneum és Terezianumban a hittani tanulmányok igazgatója volt, azután tanár, majd 1764—1774-ig a lőcsei, utóbb a Nagy-szombati társház főnöke volt. A szerzett eltörlése után 1776-ban esztergami kanonok és honti főesperes, 1787-től pedig váczi püspök volt. Meghalt 1795-ben. [2])

3. III. Gábor, kiről mint máig virágzó ág alapitójáról alább lészen emlékezet.

4. Mária gróf Klobusiczkyné.

5. Zsófia Gróf Van der Nath Gerhardné.

6. Éva született 1735-ben.

7. János szül. 1738. kör. Atyja halálakor kapitány volt, azután állami szolgálatba lépett, és fokonként a Galicziai kormányszéknél alelnökké, utóbb (1770. előtt) a Tiszántúli kerületi tábla elnökévé lett. Élete utolsó napjait bátyjánál a váczi püspöknél töltötte. Meghalt 1798-ban. Feleségétől Klobusiczky Franczískától két gyermeke maradt : a) III. József szül. 1768. ki mint kapitány 1808-ban halt meg, nejétől Reisswitz Antoniától leánya Franczíska maradván és b) Katalin báró O-Naghten Vilmosné. Kikben ága kihalt.

8. Mihály szül. 1740. körül. Szintén a hadseregben szolgált, s végre (még 1792. előtt) tábornok, egy magyar lovas ezred tulajdonosa, és a magyar királyi testőrség alkapitánya lett. Meghalt nőtlenül 1809-ben.

9. II. József, kiről mint máig virágzó család-ág alapitóról alább leszen szó.

10. Mária-Anna, báró Eötvös Miklósné.

11. Terézia gróf Almásy Ignáczné.

---

[1]) Collect. herald. pag. 116.

[2]) Memoria Basilicae Strigon. 178.

II. Gábor ága.

II. Gábor szül. 1734-ben Ternyén. Atyja és nagyatyja nyomait követve, szintén katonai pályára lépett, mint ilyen a bécsi Terezianumban neveltetett. Kora 18. évében már zászlótartó volt. A hét éves háborúban neve már gyakran dicséretben részesült, és alig hét évi szolgálat után (1765) őrnagy, 1768-ban ezredes és a 39. sz. gyalog ezred parancsnoka, nem sokára pedig tábornok, 1785-ben altábornagy lett. A török háború alatt még kiválóbban kimutatta katonai jeles tehetséget, és az 51. számú gyalog ezred tulajdonosává neveztetett. 1789-ben a Mária Terezia rend lovagi, majd középkeresztjével diszitetett föl. 1791-ben pedig Szabolcs vármegye főispánjává neveztetett. A franczia háború kitörésékor a Rajnánál egy ideig a hadsereg vezére volt, és 1795-ben valós. b. titkos tanácsos, utóbb pedig Olmütz vár parancsnoka lőn; és ezen állomáson végezte be dicső katonai pályáját. Meghalt Szilvás-Ujfaluban 1818. april 1-én kora 84. évében. Két neje volt, az első báró Orczy Zsuzsanna, meghalt 1783-ban, a második b. Ghillányi Julianna meghalt 1814-ben. Ezektől tizenhét gyermeke született, kikből tiz gyermek és 37 unoka és kis unoka élte öt túl. Azon ritka örömben részesült meg életében, hogy két fia Ignácz és Ferencz mint altábornagyok üdvözölhették öt a katonai pályán. Gyermekei közül elésorolhatók a következők:

1. Magdolna.

2. Zsuzsanna báró Vécseyné.

3. II. Ferencz szül. 1774. nov. 17-én. Mint katona szintén még atyja életében altábornagyságig emelkedett, és 1823-ban a 31. számú m. gyalog ezred tulajdonosa lett. Erdélyben lévén állomása, és onnan nősülvén, feleségül vévén Macskásy Annát, ott lépett nyugalomra és ott telepedett is meg. Meghalt 1829. jan. 29-én. Nevezett nejétől, ki 1843-ban nov. 4. kora 58. évében halt meg, öt gyermeke maradt, úgymint:

a) II. Mihály, ki a katonai pályán szintén őrnagyságig szolgált. Meghalt 1849-ben. Nejétől báró Kemény Katalintól két gyermeke maradt: Berta és Emma

b) Amália

c) Sámuel szül. 1812-ben. Az erdélyi főkormányszéknél fogalmazó volt. Nőül vett bátyja özvegyét báró Kemény Katalint, kitol fia Gejza született 1852-ben.

d) Paulina báró Splényi Henrikné, és

e) Mária gróf Lázár Miklósné.

4. Francziska Desewffy Sándorné.

5. II. Ignácz szül. Majlandban 1772-ben [1]) Tizenhét éves korában atyja oldalánál mint főhadnagy harczolt a török háborúban, és Kalafátnál kitüntetvén magát és meg is sebesitetvén, kapitány lett a 2. huszár ezredben. 1793-ban a franczia háborúban aratott babért s a következő évben Belgiumban harczolt, és egy alkalommal György angoly király által különösen megdicsértetett. 1797-ben Stiriában nevezetes számú gyalogságot mentett meg a körülvevő ellenségtől. 1799-ben az olasz hadjáratban, 1800-ban Marengónál harczolt. 1801-ben mint alezredes, majd mint ezredes a szabolcsi fölkelő nemes sereg élére állitatott. 1808-ban tábornokká neveztetvén, 1809-ben az olasz hadjáratban tüntette ki magát. 1813-ban már mint altábornagy vezényelt a hanaui csatában. Franczia ország megszállásakor a Briennei csatában osztályával a balszárnyat támadta és nyomta meg, miért I. Sándor orosz czártól Sz. Anna rendjét nyerte, és a Bajor királytól is rendjellel diszitetett. A háború végével Pesten nyert állomást. 1825-ben a 2. huszár ezred tulajdonosává, 1830-ban val. belső titkos tanácsossá, 1831-ben lovassági tábornokká és Ferdinand fő herczeg mint a magyarországi seregek főparancsnoka mellé oldalas segéddé neveztetett. 1833-ban Eszterházy Miklós herczeg halála után régiebb szóbeli igérete folytán I. Ferencz király harmadnapra a magyar ns. test-őr sereg főkapitányává nevezte ki; mely állomásában mint ország zászlósa valamennyi törvényhatóságtól üdvözöltetett. 1838-ban ülte katonai pályájának félszázados ünnepét. Meghalt 1840. mart. 20-án Miskolczon kora 69. évében. Nejétől nagyszigethi Szily Máriától, ki 1830-ban csillag keresztes, 1834-ben udvari palota hölgy lett, és 1858-ban jan. 2-án kora 77. évében Pátyon (Buda mellett) halt meg, következő nyolcz gyermeke volt.

a) Mária szül. 1810-ben. — 1838-tól Beauffré gróf Guyon Richard magyar tábornok neje.

b) Amália 1833. óta gróf Beckers Alfonz felesége.

c) Sarolta (v. Karolina) 1853-tól Fáy Alajosné.

d) Augusta, mh.

e) Jozefina, mh.

f) Lajos szül. 1817. sept. 25-én. 1848-ban már kapitány. A magyar forradalomban tevékeny részt vett és mint országos ügynök Carlo Alberto királynál müködött. A novarai csata után Svajczba me-

---

[1]) Családi közlés szerint, de más adat után mely szerint 1840-ben kora 69. évében halt meg, — 1779. évre esik születése.

nekült, utóbb Francziа és Angol-országban tartozkodott; végre Sziriába Damaskusba ment és sógorával Guyonnal török szolgálatba állott. Azonban a keleti éghajlat és sanyarú viszonyai lelkét megtörék és elméjében megháborodva, sok viszontagság után 1860. január 13. Konstantinápolyban meghalt. Eltemettetett Pérában, hol ottani magyar társai által emelt szerény emlék jelőli sirját.

g) Béla szül. 1819. febr. 5-én. Nejétől Coulon Ernesztinától (ki szül. 1839. dec. 10.) gyermekei: 1. Pál szül. 1858. mart. 4. — 2. Gabriella szül. 1859. mart. 13. — 3. Ernő szül. 1861. jan. 30. — 4. Sándor szül. 1863. sept. 7-én.

h) Gejza szül. 1830. jun. 14-én Meghalt mind főhadnagy 1840. jul. 4-én.

6. Katalin 1808-ban Zoltán Pálné.

7. Petronella szül. 1780. jun. 29-én. Csillagkeresztes hölgy; gróf Wandernath Ferencz neje.

8. Anna 1-ször Csörgő-né, utóbb gróf Sztárayné.

9. István sz. 1780. Katonai pályára lépvén, 1799-ben Pestről sietve utazott Tyrolisba ezredéhez, hová bátyjával Ignáczczal épen a roveretói ütközet elö estején érkeztek; és másnap István az ütközetben elesett.

10. Konstanczia Szirmayné.

11. József szül. 1781-ben, meghalt 1849-ben mint alezredes.

12. Amália Festetich Antalné.

II. József ága.

II. József I. Gábornak fia szül. 1744-ben. Hívatalos pályára lépvén, már 1770—74-ben cs. kir. kamarás és a m. kir. udvari kamara tanácsosa volt, utóbb II. József császár alatt már 1787-ben valós. belső titk. tanácsos, Tolna vármegye főispánja, továbbá Baranya, Somogy, Szerém és Verőcze vármegyék főispáni helyettese, és a nevezett megyékben királyi biztos volt. 1802-ben az országgyülés által korona-őrnek választatott. Meghalt Budán 1831. mart. 10-én kora 88. évében. Nejétől gróf Ujfalussy Gabriellától (ki † 1828.) három fia volt: Antal, Károly és Henrik. Ezek közül Antal még 1797-ben elesett Tyrol-ban a franczia háborúban.

Károly szül. 1772. aug. 21-én. [1]) Volt cs. kir. kapitány és kamarás. Meghalt 1863. majus 21-én kora 89 évében. [2]) Eltemettetett

[1]) Családi közlés szerint. A góthai almanach szerint született 1780 aug. 8.

[2]) E szerint ha 89. évében halt meg, született volna 1774-ben. Átalában — úgy látszik — a születési évek közlése nem egészen pontos.

ideiglenesen a Bárándi sirkertbe. Lakott Erdélyben Küküllő megyében Pánádon. Nejétől báró Toroczkay Jozefinától († 1850.) hét gyermeke született, mint következnek :

a) Károly elhalt.

b) Zsigmond elhalt.

c) Albert szül. 1809. octob. 6-án cs. kir. kamarás és százados. Lakik Pánádon Küküllő vármegyében.

d) Mária, elhalt.

e) István, mint kapitány, elhalt.

f) II. Henrik szül. 1811. nov. 22-én. Lakik Magyar országban Fejér vármegyében Sz. Fejérvárott, hol a gazdasági egylet és egyéb országos érdekü ügyek hazafias pártolója. Nejétől báró Splényi Paulinától (Splényi Ferencz altábornagy leányától) fia Ödön szül. 1842. nov. 24-én.

g) Antal szül. 1816-ban. Lakik Küküllő megyében Pánádon. Neje Dániel Emilia.

I. Henrik (II. Józsefnek fia) szül. 1782-ben, volt cs. k. kapitány. Lakik Pozsonyban. Neje Kirchenbetter Izabella.

A család ősi nemesi czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó fekete medve, első lábaival nyitott könyvet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két elefánt ormány között, melyek közül a jobb oldali félig arany, félig kék, a baloldali félig kék, félig arany, hal (tán ponty) fekszik, azon szétterjesztett szárnyakkal daru áll, csőrével a hal fejét vagdalva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

Spolky család. (Máskép Szpolky söt Szpoleczky is) Trencsin vármegye nemesi összeirásában fordúl elő mint czímerleveles nemes család. Az armalis levelet 1647-ben Spolky Pál azon megyében hirdetteté ki. Már 1666-ban a nemesi lajstrom Szpoleczky néven mutatja Trencsin város lakosai között. Igy találni egyik tagját 1781-ben is Trencsin városi székhelyén. [1])

Különben a Teszléry család egyik ága is e néven ismeretes.

Spolarich család. Horváth országban virágzott a XVII. században, midőn közülök Spolarich Péter az 1635. és 1638. évi országgyülések által több tárgyban országos biztosképen kiküldetett. [2])

Spóner család. Szepes megyei, most Abauj megyében is elter-

---

[1]) Szontagh Dán. közlése.

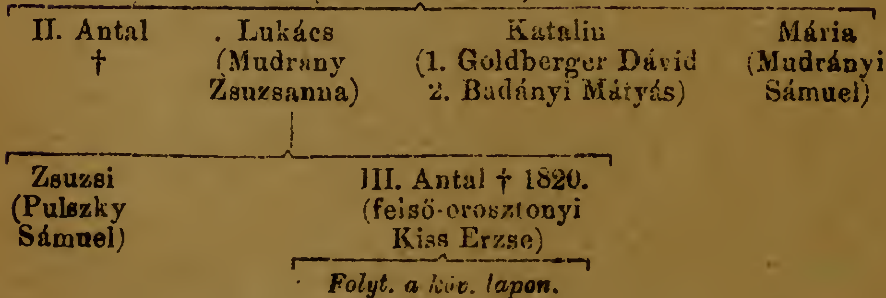
[2]) 1635. és 1638. évi törv. czikkek.

jedt család, mely Késmárk sz. kir. városából ered, hol Spóner T o b i á s 1648-ban azon alkalommal, midőn a város és Tököly István között némely viszály forgott fen, nevezetes szerepet játszott. [1])

T ó b i á s nak unokája A n t a l sz. kir. Késmárk város köztiszteletben állott főjegyzője és több ízben országgyülési követe, 1702-ben nyert czímeres nemes levelet, mely ugyan azon évben Gömör vármegyében, 1725-ben pedig Szepes megyében kihirdettetett.

Midőn Késmárk városa Tököly hütlensége és magvaszakadta folytán urodalmait kir. adomány utján nyerte, nevezett Spóner A n t a l a várostól átvette a Kakas-Lomniczi és Húnfalvi jószágot, s ez által, — habár később a birtok egy részét, mint zálogot kiadni kénytelenítetett, — családjának ott maradó lakhelyet és birtokot szerzett. Élt még 1748-ban is, és nejével Melczer Zsuzsannával következő családfát [2]) alkotott :

Spóner I. Antal
1702. † 1750.
(Melczer Zsuzsi)

II. Antal †
Lukács (Mudrany Zsuzsanna)
Katalin (1. Goldberger Dávid 2. Badányi Mátyás)
Mária (Mudrányi Sámuel)

Lukács gyermekei:
Zsuzsi (Pulszky Sámuel)
III. Antal † 1820. (felső-oroszlonyi Kiss Erzse)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Genersich Kesmárk város történetében.
[2]) Családi közlés szerint.

III. Antal † 1820., *ki az előbbi lapon.*
(felső-orosztonyi
Kiss Erzse)

IV. Antal Donát szül. 1769. † 1845.
Tivadar szül. 1810. orsz. gyül. képv. 1861. (1. Wieland Amália † 1849. 2. Máriássy Ottilia)
Farkas sz. 1837. — Ödön sz. 1840. — Andor sz. 1842. — Margit sz. 1844.

Zsuzsa † 1845. (Wieland János)

Imre † 1812. (Engel Janka)
Julia. — Erzse. — V. Antal 1848. főszolgabiró † 1853. — Zsuzsi. — Janka.

I. Pál † 1847. (Genersich Erzsébet)
Ludmilla (Goldberger Imre) — Lina. — Paula (Pazár Károly) — Imre sz. 1816. cs. kir. kapit. — Zsuzsa (Wieland Antal) — Pál sz. 1825. Vajkóczon Abaujban.

Ferencz † 1849. (Frumann Amália)
Valéria (Máriássy Napoleon) — Gusztáv lak. Rozgony (Máriássy Amália) — Sándor cs. k. főhadn. (Hummel Mária)
Gusztáv gyermekei: Matild. — Angelika. — Ferencz. — Sándor. — Mária. — Gyula.
Sándor gyermeke: Valéria.

A család jelenleg Szepes és Abauj megyében székel.

Szepes megyében Antal-Donátnak fia Tivadar (szül. 1810.) az 1861. évi országgyülésen képviselő volt. Lak. Kakas-Lomniczon.

V. Antal (Imrének fia) 1839-ben Szepes megye rendsz. esküdtje, 1846-tól alszolgabirája, 1848-ban fő szolgabiró. Meghalt 1853-ban.

I. Pál az eperjesi ágost. evang. főtanodának 26 évig felügyelője. Meghalt 1846-ban kora 64. évében. Ennek egyik fia Imre cs. kir. kapitány, másik fia II. Pál. Lakik Vajkóczon Abauj megyében,

Ferencznek egyik fia Gusztáv lakik Abauj megyében Rozgonyban; másik fia Sándor cs. kir. főhadnagy.

A család. prot. ágostai vallású.

Czimere vörös paizs, melynek alját koronával fedett hármas halom képezi, fölötte Magyarország teljes czimere áll, és abból pálmafa emelkedik ki, melyen kőoszlop nyugszik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén pálmafa emelkedik ki, kőoszloppal terhelve. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös; mint itt a metszvény az egész czimert ábrázolja.

Spornay család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai közé soroztatik. [1])

[1]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 117

Sréter család. (Szandai) Egyike azon előkelő nemes családoknak, melyek a bányavárosok régi meg telepedői közül emelkedtek ki. Idegen hangzású családoknevök daczára, mely hajdán „*Schrötter*“ és „*Schretter*“ alakban is iratott, meghonosodásuk legalább a XVI. század első felére, a mohácsi időszak előtti időkre tehető. Ide mutat azon körülmény, mely szerint, mint Besztercze sz. kir. város törzsökös lakói, még a magyar nemesség nyerése előtt e városról, mint ősi feszkükről és ottani birtokos állapotuknál fogva „beszterczei Sréter“-eknek (Schretter de Novizolio) neveztettek.

A XVI. század derekán a beszterczei Sréter családból három derék testvér vált ki, névszerint János, Gáspár és Menyhért, kik közül az első a pozsonyi kir. kamaránal hivataloskodván, e pályán s egyéb alkalmakkal szerzett érdemeinél fogva maga és nevezett testvérei és utódaik részére Miksa királytól Bécsben 1569. évi mart. 22-én kelt és „beszterczei“ előnévvel megnemesitő czímeres levelet nyert, [1]) mely nemes levél 1570-ben remete sz. Pál ünnepe utáni 3-ik ferián Nyitra megye közgyűlésen kihirdettetett.

Gáspárnak és Menyhértnek utódaik közül, kik azonban a XVII. század folytán mag nélkül kihaltak, ismeretes nevezetesebb férfiak voltak: Schretter Károly, ki 1644. febr. 14-én Körmöczön született, [2]) és a protestans családból vagy atyja, vagy ő a kath. vallásra térvén, Nagy-Szombatban a Jézustársaságába állott. Gréczben a hittant hallgatta, azután Nagy-Szombatban és Bécsben hat évig a bölcsészetet tanította, majd Nagy-Szombatban az egyházijog tanára kilencz évig, végre a Győri és Lőcsei rendház Igazgatója volt. [2]) Tudományos képzettségét és mély tanúltságát igazolja jogtani munkája, mely „*Concordia Juris Hungarici cum Jure civili et canonico in causis testamentariis et ultimae voluntatis*“, czim alatt Nagyszombatban 4-rét 1698-ban kinyomatott. Ennek rokona.

Vilmos 1687-ben a pozsonyi és szepesi kamara tanácsosa volt. [3])

[1]) Az eredeti függő pecsétes kir. oklevél szerint; — örömmel jegyezvén itt meg, miszerint szerencsém volt a család érdekes levéltárában kutathatni, és itt közlendő hiteles adataimat közvetlenül az eredeti okmányokból meríthetni.

[2]) Lásd Pray Mss. tomo XVIII. Fejér G. Historia Acad. Scientiarum. p. 20. 34. hol születési évo 1643-ra van téve. Lásd róla Pauler értekezését a nagyszombati jogtudósokról a M. A. Értesitőben.

[3]) Bel. M. Notitia nova Hung. tomo I. 459. v. ö. IV. 406. Tán ezen Vilmosnak leánya volt azon S. Kata, ki 1693-ban Nagy Mihálynak neje, férjével Encsén Győr megyében 1728-ig, midőn már özvegy volt, zálog jogon birt.

A két testvérnek Gáspárnak és Menyhértnek ága kihalván, a fő szerzőnek **János**nak, kinek ága a prot. vallás híve maradt, utódai közűl a XVII. század végén egy, mondhatni lángeszű, férfiú : **Sréter János** vált ki. Alapos képzetségéről, korában feltünő széles és sok oldalú ismereteiről, kitartó fáradhatlan erélyéről, és szilárd jelleméről tanúságot tesz azon változás- és viszontagságteljes életpálya, melyet dicsőséggel és teljes sikerrel megfutott. Már ifjuságában (mert az adatok összevetése szerint alig volt 24 éves ifjú) Apaffy Mihály erdélyi fejedelem szolgálatában találjuk, ki mint hívét 1680-ban maj. 5-én Gyula Fejérvárról megbizással küldte a lengyel királyhoz. [1]) A következő évben hadadi gróf Wesselényi László özvegyének Bakos Zsuzsannának volt udvari fő embere, a midőn ennek ügyeiben Gr. Caprara Aeneas császári lovas tábornok és Magyarország alsó részeinek fő vezére utlevelével [2]) az ország alsó részeiben járt. Majd Tököly Imre pártján állt, és ennek lőn tevékeny híve. Tököly ismerve ügyességét, diplomatiai küldetésekkel is megbízta. Igy 1684-ben a franczia királyhoz küldötte, hová — mint napló-jegyzete mutatja — Kis-Várdából 1684. febr. 8-án indult meg, Törökországon keresztűl. Visszajött 1685 febr. 18-án. Nem sokára ismét a Lengyel királyhoz indúlt Kassáról, ugyancsak Tököly megbizásából. [3]) Még drágabb, becsesebb kincsét bizta reá Tököly, mindőn öt Munkács várába neje Zrinyi Ilona mellé rendelé. És ő itt is helyén maradt. Maga irja későbbi levelei egyikében [4]) Rákóczyhoz, miszerint (1688. jan 18-án) midőn hosszas ostrom és némi árulás folytán Munkács vára bizonyos pontok mellett feladatott, ő akkor is vonakodott vala meghódolni, és készen állott Tökölyt számüzetésébe is követni, ha hogy az lehetséges lett volna. És mind addig a feladásba meg sem egyezett, míg Tököly öt a neki esküdt hüség alól föl nem oldotta. Feladatván Munkács, miután imént emlitett szándoka nem teljesülhetett, a capitulatio föltételeinél fogva jan. 20-án Caraffa tábornagytól két rendbeli parancsot eszközlött ki, egyiket a szepesi, másikat a pozsonyi kamarához intézve, amazt Beregh megyei, az utóbbi Trencsin és Hont megyei elkobbzott javainak visszaadatása iránt. [5])

---

[1]) Eredeti.

[2]) Eredeti, kelt Lőcsén 1681. febr. 22.

[3]) Kegelius : Duodecim Piae meditationes. Leutsch oviae 1679. czimű imakönyvébe jegyzett napló-adatai.

[4]) Eredeti fogalmazat.

Eredetiek

Munkács feladása után haza tért birtokára Zólyom megyei Ribár helységbe, melynek átellenében a Garan tulsó partján fekszik Hajnik helysége, a Bezegh család ősi székhelye. Itt laktak akkor a Caraffa által Eperjesen kivégeztetett Bezegh Györgynek, a kassai kamarai javak igazgatójának, egykor Nógrád és Heves jeles főjegyzőjének özvegye Libercsei Zsuzsánna, és árvai, köztök a szüz Bezegh É v a is.

Sréter János szerelemre gerjedt a méla, és elmés hajadon iránt, és elgyürüzte. És ámbár némi félre értés majd szakadást okozott köztök, egy pár érdekes szerelmi levél hamar helyre állitá az előbbi, sőt még forróbb ragaszkodást, [1]) melyet végre 1689. nov. 13-án ünnepélyes nász örökre szentesitett. [2]) Házassága után a foglalkozást kereső férfiú hivatalos pályára szentelte magát, és mert kitünő tehetsége csak hamar ismeretessé lőn, már 1694. sept. 23-án Zólyom megye másod alispánjává választatott, és e tisztben maradt folytonosan megválasztva és megerősitve, többször elsőnek is kijelölve, egészen a Rákóczyforradalom kezdetéig. Még Tokajnál táborozott Rákóczy, midőn Sréter János már hódolt és felajánlá hüségét és szolgálatát. És a fölkelő vezér már 1703. octob. 18-án — mint kinevező oklevelében irja [4]) — „megtekintvén hivünknek, hozzánk és édes nemzetünkhöz a mostani közügynek folytatásában való igaz hazafiúi szeretetét és készségét, — az egész Bányavárosok főkapitányává és parancsnokává nevezte ki; másnap pedig Trencsin és Zólyom megyei birtokaira nézve ótalom levéllel látta el. [5]) A következő év folytán egy lovas és egy gyalog ezred Ezredese és a Zólyom megyei fiscalis jószágok Igazgatója (Praefectus) lőn; mint ezt Rákóczynak 1705. jan. 20-án hozzá irt levele tanusitja. [6]) Azonban ezek mellett még inkább szükség volt az ő tehetségére oly téren, melyre főleg akkor kevés volt hivatva, értjük a tüzérség kezelését. Rákó-

---

[1]) Meg van a családi levéltár ereklyéi közt az eredeti levél, melyben Bezegh Éva írja, hogy jegygyürüje visszaküldéséről értesült, s melyre viszonzásúl két egymáshoz forrt és elfürészelt szivet küld jegyesének, erre Sréter János legforróbb érzelmü magyar versekben örök szerelemről válaszolt. E levél s meg van.

[2]) Imakönyvi jegyzeteiben, hová gyermekei születéseit is írta.

[3]) Zólyom megye jegyző könyveiből hiteles kivonat szerint, mely tanusitja, hogy 1695. dec. 22. 1696. oct. 13. 1697. jul. 30. és sept. 5. 1698. oct. 29. 1699. oct. 14. és 1700. dec. 10-én is megválasztatott is megerősitett. — Más oklevél bizonyitja, hogy az volt még 1701. oct. 16-án is.

[4]) Eredeti. 12. sz.

[5]) Eredeti, 13. sz.

[6]) 37. sz. alatti, és Bercsényi levele 33. sz. alatt 1704. aug. 9-ről.

czy megismerve sok oldalú képzettségét és ügyességét, több tiszte mellé 1705. dec. 18-án Sréter Jánost dandárnoki (Brigaderus) ranggal öszszes tüzérsége fő fölügyelőjének (Supremus Inspector) kinevezte. És ez idő óta — fenmaradt levelezése s számadásai mutatják — mily sok oldalú, tömérdek gondot, nagyszerű figyelmet és pontos erélyt kivánó munka vette igénybe a fáradhatlan és ügyes férfiú ritka tehetségét. És hat éven át ennyi gond, ennyi baj sem fárasztá ki a munka győző erőt; 1709-ben nov. 2-án még Eperjes város és eröd parancsnoksága is az ő hüségére bizatott, mint erről Bercsényi hozzá irt levelében tudosítja [1]) A romhányi vesztett csata után, midőn Rákóczy nem egy híve tántorodott el hüségéről, és köztök Andrássy István már 1710. évi martiusban feladá Lőcsét, kétszer is felhiván kegyelem biztositása mellett Srétert a város feladására, [2]) — ö szilárdan meg állt helyén. Azonban mind végig nem maradhatott Eperjes város élén, a — kuruczok között, nevezetesen Radvánszky Jánosnak ellene szőtt folytonos (mintmaga irá) áskálodásai miatt; — miért Eperjest jól felszerelve és megerősitve, 1710. év tavaszán át adta Rákóczy parancsából más oda nevezett parancsnoknak; [3]) a ki azután dec. 10-én feladta Virmont császári tábornoknak. [4]) Sréter az Eperjesi parancsnokságtól mart. 22. és april. 8. között felmentve lévén, Rákóczy fejedelem után Lengyel országba vonta magát. Már 1710. dec. 11-én I. Péter czár teljes meghatalmazottjától Dolgoruky herczegtől nyert Jároszlóban orosz nyelven szabad menet és ótalom- levelet. [5]) A bujdosok viszontagságait a következő évi nyárig osztá, ekkor miután 1711. jun. 14-én Sinyaván Sienausky Ádám által lengyel utlevéllel ellátva lőn, [6]) august. 15-én társával és nagyobbára rokonaival Jaraszlón irásban [7]) elbúcsúzva Rákoczytól, a szatmári béke biztositékainak elfogadására hazájába vissza tért; és hátra levő napjait, miután Porosz országból, hol tanulás végett időztek, fiai is haza kerültek, családja körében Zólyom megyében Ribáron, majd pedig a Rákóczy forradalom előtt, még 1701-ben szerzett Nógrád megyei Szandavári birtokán töltötte. Meghalt 1714. elején,

[1]) [2]) [3]) Eredeti. Kolinovics szerint Bagosy vette át Eperjest.
[4]) Katona Hist. critica XXXVII. 603
[5]) Eredeti.
[6]) Eredeti.
[7]) Szalay L. I. Rákóczy Ferencz bujdosása I. 154.

febr. végén, vagy mart. kezdetén. [1]) Eltemettetett következő tartalmú siremlék [2]) alá:

Monumentum.
Piae Memoriae.
Perill. ac Grosi olim Domini.
Joannis Sréter de Szanda.
ex Primariis Neogradien. et Zoliensis Comitatuum
Jur. Assoris.
Viri
Domi, Foris, Militiaeque clari
sacratum.
Futurum posteritatis suae
rarae mansvetudinis
Primi aquisitoris Bonorum Szanda
Humanaeque caducitatis
Documentum.
Ponente lapidem conjuge
Eva Bezegh de Hainik
cum Prolibus Adamo, Joanne, Eva et Georgio
Anno Domini 1714.
Discite a me, quia sum mitis et humilis corde.
Math. XI.

Sréter János családja második megalapitójának tekinthető. Használva állását, melyre kitünő tehetsége és a szerencse emelte, jelentékeny vagyont szerzett. Nem említve Trencsin megyei birtokát, mely ősi lehetett, Zólyom megyei Ribári birtokát még 1696-ban jelentékeny szerzeménynyel szaporitá, és arra azon évi mart. 13-kán hzg. Eszterházy Páltól nádori adományt szerezvén, dec. 1-én a turóczi konvent által beiktattatott. Két év mulva Hajnik helységben is birtokrészt szerezvén, abba I. Leopoldnak 1698. mart. 22-én kelt megegyező kir. adománya mellett sept. 10-én a turóczi convent által szintén beiktattatott. Bereg megyében még Tököly idejében Lónyai Lászlótól Boltrágy, Harangláb, Kis és Nagy-Lónya stb. helységekben tetemes birtokot szerezvén, ezeket 1700. évben a leleszi convent elötti örökös bevallás szerint elcserélte Lónyai László örököseivel a Lónyai családnak Nógrád megyei Szandavári birtokaiért, melyekre azután 1701. mart. 6-án I.

[1]) 1714. mart. 5-én már özvegye Eperjestől azon érez-koporsát kérte, melyet férje ottan hagyott.

[2]) Mely fölött a családi czimer diszlett.

Leopold királytól királyi beleegyező adományt nyervén, azokba april.30-án a Turóczi convent által ünnepélyesen bévezettetett; és ez idő óta családjának e birtok mellett „szandai" előnevét is megalapitá. Nem emlitjük ezek mellett még egyéb szintén nejével közösen nyert adományait, melyek részint teljesen létre nem jöttek, részint idővel elidegenitettek. [1])

Sréter II. Jánosnak nejétől Bezegh Évától, (ki 1725-ben már Thassy Ferencz hitestársa volt,) következő gyermekei születtek: 1. Ádám, kiről alább, 2. III. János, kiről alább, 3. Imre és 4. Éva ikrek, szül. 1697. nov. 1-én. Imre korán elhalt; Éva pedig felnevelkedvén, idővel férjhez ment Gosztonyi Jánoshoz, és ősanyja lőn a Gosztonyi család protest. ágának. 5. György, kiről alább, és 6. Mária, ki 1707. évben született, és valószinüleg korán elhalt. A nevezett három fiú máig élő három ágnak terjesztője lett, és ágaikról egyenként fogunk emlékezni.

I. Ádám ága.

I. Ádám (II. Jánosnak a tüzér dandárnoknak legidősb fia (született 1690. october 27-én. [2]) Derék atyja jeles neveltetéséről gondoskodván, őt testvérével Jánossal együtt külföldön iskoláztatta; Ádám nevezetesen Berlinben tanúlt, és ott időzvén még a magyarországi harczok végén is, a porosz királyi gyalog őrségben hadnagy volt. E ranggal jött haza is a magas termetű, barna, 22 éves ifju testvérével Jánossal együtt Drezdán, [3]) Prágán, [4]) keresztül 1713-ban, az atyja által gróf Pálffy János m. orsz. főkormányzótól eszközölt útlevél mellett. [5]) Haza érkezvén, miután — úgy látszik — hívatalt nem vállalt, megnősült, feleségül vévén Trencsin megyéből a szedlicsnai Lipszky családból Lipszky Juliannát, kitől fia született Mihály, maga pedig Ádám — úgy látszik — az 1755. évet sem érte el. Nevezett fia

I. Mihály Nógrád vármegyénél hívatalos pályára adván magát, 1762-ben főpénztárnok, utóbb, még 1788-ban is, tbiró volt. Nejétől Bossányi Juliannától három gyermeke maradt: 1. Éva, előbb nagypalugyai Plathy Imrének, utóbb Ócsai Balogh Péternek felesége. 2. II.

---

[1]) A szandavári birtokok hasonnevü váron kivül álltak: Szandavárallya, Surány, egész Szandakér, és Becskei részbirtokból. Ezen felül egy, 1703. évi, a „jus armorum"-ért fizetett nyugta szerint birta Nógrádban a Nempti pusztát is, és Rétságon részbirtokot.

[2]) Az atyjának imakönyvébe jegyzett adat szerint.

[3]) Drezdai útlevele kelt 1713. maj. 16.

[4]) Prágai útlevele kelt 1713. maj. 30-án, és tartalmazza személyes leirását, mindkettőben porosz kir. hadnagynak nevezve.

[5]) Kelt 1713. febr. 20-án.

Á d á m, 1792-ben Nógrád megye alszolgabirája, ki nőtlenül halt meg, és 3. II. M i h á l y, ki 1792-ben Nógrád megye első aljegyzői hivatalát viselte. Ez ősi birtokai mellé az $^1/_6$ részben öröklött T. Sz. Imrei pusztán még korszerü gazdálkodása által ottani birtokát mintegy 10 ezer holdnyi terjedelemre szaporitotta és gyermekeit kitünő vagyonosságra emelte. Nejétől losonczi Gyürky Klárától következő nyolcz gyermeke maradt :

a) I s t v á n fiatal korában katona, mely pályától huszár hadnagyi ranggal elbúcsúzván, az 1848. előtti időkben megyei táblabiró volt. Nejétől kis-bózsvai Berhelyi Klementinától gyermekei I s t v á n és K l á r a.

b) P é t e r, meghalt 1824. körül magtalanúl.

c) M i h á l y fiatal korában 1828. oct. 8 ától 1834. julius 18-ig Nógrád megye alszolgabirája volt. Utóbb táblabiró. Gazdaságra adván magát, sz. imrei jószágát kezeli. (Nőtlen.)

d) É v a előbb Dubraviczkyné Osgyánban, utóbb Szontagh Sámuelné.

e) M i k l ó s táblabiró, meghalt 1840. táján; neje Sréter Terézia († 1833-ban) leányuk : T e r é z Voxith Horváth Tamásné.

f) P e t r o n e l l a Losonczy Lászlóné.

g) K l á r a Borbély Miklósné Derzsen.

h) A m á l i a Fazekas Károlyné.

III. J á n o s á g a.

III. J á n o s (II. János tüzér dandárnok fia) szül. 1693. év táján. Danzigból ment Wittebergába az egyetemre 1711-ben tanulása be fejezésére. [1]) 1713-ban jött haza testvérbátyjával Ádammal együtt, és Nógrád megyénél közpályára lépvén, 1725-ben szbiró, 1733-ban már m á s o d a l i s p á n volt. [2]) Kétszer nősült, első neje királyfalvi Gerhard Anna volt, a második Moller Katalin. Az előbbitől születtek II. G y ö r g y, ki 1755. után magtalanúl meghalt, I. P á l, és J o h a n n a Földváry Györgyné; a másodiktól született I. I s t v á n, ki szintén utódok nélkül múlt ki. Ezek közül egyedül

I. P á l, ki 1755-ben élt, terjeszté ágazatát. Feleségétől Radvánszky Erzsébettől négy gyermeke maradt, úgymint : 1. III. G y ö r g y, kiről alább, 2. F e r e n c z, ki magnélkül múlt ki, 3. K a t a l i n Korodínyi Jánosné, és 4. D i é n e s, kinek nejétől Batta leánytól gyermeke nem maradt.

---

[1]) Bartholomaeides, Memoria Ungarorum p. 207.

[2]) Megyei jegyzőkönyv, és Mócsáry Nógrád várm. leirása IV.

III. György 1809-ben a francziák elleni háborúban Nógrád megye felkelő seregében őrnagy volt, és 1812-ben a Ludovicea katonai növeldére öt ezer ftot adott. [1]) Feleségétől Szent-Miklóssy Zsófiától hat gyermeke maradt, úgymint a) Antal, kinek gyermekei Adalbert, és Lidia Gyürkyné Becskén. b) István, kinek nejétől Korodínyi Borbalától gyermeke nem maradt. c) IV. György magtalanúl múlt ki, d) II. Pál, kinek nejétől Muzay Krisztinától egy leánya és egy fia Gusztáv, (ügyvéd Pesten) maradtak. e) Aloyzia Orczy Istvánnak volt neje, és f) Viktoria.

Ezen ágon III. György utódai a kath. vallásban neveltetvén, jelenleg Gusztáv e valláshoz tartozik.

I. György ága.

I. György (II. János dandárnok fia) született 1702-ben [2]) april 17-én. A köz-ügyekben, csak mint megyei táblabiró vett részt. Meghalt 1767. évi nov. 1-én. Kétszer lépett házaságra, első neje: Görgey Johanna Mária Klára volt, ettől született leánya: Mária Prónay Mihályné. Második neje ráhoi Jánoky Katalin volt, kitől maradtak gyermekei: IV. János, kiről alább; Erzsébet Sándor Károlyné, mhalt 1803. mart. 8-án, és Zsuzsanna Sándor Pálné.

IV. János szintén megyei táblabiró volt. Meghalt 1795. octob. 2-án. Felesége egymás után három volt; az első assakürthi Ghyczy Julianna, kitől következő három gyermeke született:

1. Karolina ozoróczi és kohanóczi Ottlik Józsefné.

2. V. János szül. 1776. körül. Ifju korában a Barco huszár ezredben cadet, az 1809. évi nemesi insurrectioban kapitány, meghalt 1835-ben. Nejétől sédeni Ambrózy Klárától maradtak gyermekei: 1. Eduard volt m. kir. testőr, kinek nejétől Scheuering Máriától leánya Klára Boltizár Pálné, — és 2. Anna Madarassy Miksáné Guszonán.

3. Konstanczia előbb slavniczai Sándor Lászlóné, ettől elválva Hültl Fidél katona tiszthez ment férjhez, meghalt 1810. körül.

IV. Jánosnak második nejétől budaméri Ujházy Erzsébettől fija

4. József szül. 1781. octob. 26-án. Nógrád megyének egyik előkelő táblabirája, tudományos miveltségü jeles férfiú; ki hites

[1]) 1812. évi orsz. gyülési 2. törv. czikk.

[2]) A mennyire az imakönyvi jegyzék elhalaványult irásából meg ki olvasható.

társától Gosztonyi Antoniától (mhalt 1840.) megyéje egyik legkitünöbb férfiát VI. János t nemzette és nevelte. Meghalt 1850. sept. 27-én. Nevezett nejétől meglett kort ért négy gyermeke következő : a) VI. János (Imre) szül. 1806. jan. 12-én. Jelesül elvégezvén iskolai pályáját, és 1826-ban kitűnő ügyvédi vizsgálatot tévén, Nógrád megyénél mint tiszt. aljegyző kezdé meg hívatalos pályáját; és azon fáradhatlan szorgalma és beható éles tehetségének sokszerü jeleit adta. 1832-ben másod al-, 1836-ban első al-jegyzőnek fő-jegyzői ranggal, 1838-ban pedig valóságos főjegyzőnek, 1839-ben a legáltalánosabb elismerés mellett másod-alispánnak választatott. Azonban alispán társának hosszas betegsége alatt és 1841-ben be isközetkezett halála után a megye kormányzatát teljesen ő vitte; és tulzás nélkül mondhatni, első hívatalos belépésétől idejét s tehetségét a megye dolgainak szentelve, mint kezdő jegyző a legfárasztóbb, tiz év óta elmaradt tisztviselői jelentésekről és teendőkről a megyei jegyzőkönyvekből kimutatást készitett. 1831-ben részt vett az országgyülési munkálatok szerkesztésében. A nógrádi nemzeti intézetnek 8 éven át munkás titoknoka volt. És ő kezdte meg első az országban mint alispán a megye egész évi beligazgatásáról, és legelőször is 1828-tól kezdve adott ily jelentést, mely ki is nyomatott. Müveltsége és képzettsége, mely a jogi és a politikai tudományokban alapos és teljes volt, kiterjedt a müvészetekre és nyelvekre is, tudott guitározni, zongorázni, a magyar, latin és német nyelven kivül kitünőleg francziául, olaszúl, sőt spanyolúl és angolúl is folyvást beszélni, és Sheridan, Byron, Shakespeare, Mirabeau, Cervantes, Tasso, Goldoni s többek munkáiból sokat forditott. Mit lehetett vala még utóbb tőle remélni, mutatja jeles publicistai dolgozata, mely halála után „Visszaemlékezések“ czim alatt jelent meg. De a folytonos munka korán sírba dönté a páratlan tiszta jellemü, lángeszü és nőtlen férfiút 1842. mart. 27-én kora 33. évében, azon alapos és biztos reménynyel együtt, mely benne egy ritka nagy ember és hazafi elvesztének megsiratására jogositott. — b) Horácz szül. 1814-ben april 24-én, megyéjének szintén egyik jeles müveltségü volt táblabirája; kinek nejétől ebeczki Tihanyi Ilonától egy fia és négy leánya él: 1. Alfréd, (szül. 1845. febr. 1.) 2. Malvina b. Podmaniczky ifj. Lászlóné. 3. Metella, 4. Natalia, 5. Camilla a táblán láthatók. — c) Teréz Sréter Miklósné, — és d) Aglája Révay Károlyné.

IV. Jánosnak harmadik feleségétől kubínyi és bertelenfalvi Kubínyi Rozáliától fija

5. L á s z l ó szül. 1784. oct. havában. Nógrád megyénél hivatalos pályára lépve, már 1809-ben ennek fő szolgabirájává választatott, és e tisztet dicsérettel hosszú időn át viselte 1828-ig, egyszersmind a nógrádi evang. főesperességnek is főfelügyelője volt. Meghalt 1863. évi martiusban. Nejétől Beniczky Évától, ki 1813. dec, 31-én halt meg, következő hat gyermeke maradt:

a) M i k l ó s, ifju korában 1828-tól — 1832-ig Nógrád megyének tiszti alügyésze.

b) F r a n c i s k a Mocsáry Imrének volt hitvese.

c) L á s z l ó Nógrád megyének 1842-től főbiztosa, 1846-tól másod alispánja, és 1848-ban országgyülési képviselője; az ellenzéki pártnak szilárd elvű híve volt, és 1849-ben Debreczenben is végig következetes kitartással képviselő maradt. Nejétől Hanzély Apolloniától fia F e r e n c z szül. 1848. aug. hóban.

d) R o z á l i a mikófalvi Bekény János neje.

e) K á l m á n 1836—39-ig Nógrád megyének volt rendszerinti esküdtje.

f) L a j o s 1848-ban a 12. számu Nádor huszár ezredben cs. kir. kapitány; a forradalom kezdetén Lengyel országból, hol ezrede feküdt, Dessewffy Dénes hadnagyával együtt századát a magyar kormány szolgálatára haza vezette, és a forradomban mint ezredes szolgált. 1849. elején Windschachtnál karján erősen megsebesülve, a forradalom végén folytonosan üldöztetve, csonka karral Belgiumba menekült.

A családfa közetkező:

I. t á b l a.

Sréter N.

I. János 1569.	Gáspár 1569.	Menyhért 1569.

I. János gyermeke: N. N.

N. N. gyermeke: N. N.

N. N. gyermeke: II. János
Tüzér dandárnok,
ezredes
Zólyomi alispán
† 1714.
(Bezegh Éva)

II. János gyermekei:

I. Ádám	III. János	Imre	Éva	I. György	Mária
szül. 1690.	Nógrádi alispán 1733.	szül. 1697.	sz. 1697.	sz. 1702. † 1767.	sz. 1707.
(Lipszky Julianna)	(1. Gerhard Anna 2. Moller Kata)	†	(Gosztonyi János)	(1. Görgey Janka 2. Jánoky Kata)	†
Folyt. II. táblán.	*Folyt. III. táblán.*			*Folyt. VI. táblán.*	

II. t á b l a.

1. Ádám, *ki az I. táblán.* sz. 1690. (Lipszky Julianna)

- I. Mihály Nógrád v. főpénztárnok 1762. (Bossányi Johanna)
  - Éva (1. Plathy Imre 2. ócsai Balogh Péter főisp.
  - II. Ádám szolgabiró 1792. †
  - II. Mihály 1792. aljegyző (los. Gyürky Klára
    - István (Berhelyi Clementina
      - István.
      - Klára.
    - Péter (nőtlen) †
    - Mihály 1828. szbiró (nőtlen)
    - Éva (Dubraviczky N. 2. Szontagh Sámuel)
    - Miklós † 1840. (Sréter Teréz † 1833.
      - Teréz (Vox. Horváth Tamás)
    - Petronella (Losonczy László)
    - Klára (Borbély Miklós)
    - Amália (Fazekas Károly)

III. t á b l a.

III. János, *ki az I. táblán.* Nógrádi alispán 1733. (1. Gerhard Anna) 2. Moller Kata)

- 1-től II. György 1755. †
- I. Pál 1755 (Radvánszky Erzse)
  - III. György 1809. ins. őrnagy (Szentmiklóssy Zsófia)
    - Antal.
      - Adalbert Csesztvén.
      - Lidia (Gyürkyné Becskén.)
    - István (Korodinyi Bora) †
    - IV. György †
    - II. Pál (Muzay Krisztina)
      - Gusztáv Pesten ügyv. (Fésüs N.)
      - N. leány
    - Alojzia (Orczy István)
    - Victoria.
  - Dénes (Batta N.) †
  - Katalin (Korodinyi János)
  - Ferencz †
- Janka (Földváry Györgyné)
- 2-tól I. István †

VI. t á b l a.

I. György, *ki az I. táblán.*
sz. 1702. † 1767.
(1. Görgey Janka
2. Jánoky Kata)

1-től Mária	2-től János	Erzsébet	Zsuzsi
(Prónay Mihály)	mhalt 1795. (1. Ghyczy Julia 2. Ujházy Erzse. 3. Kubinyi Róza)	† 1803. (Sándor Károly)	(Sándor Pál)

1-től V. János	Karolina	Konstanczia	2-től József	3-tól László
insur. kapit. sz. 1776. † 1835. (Ambrózy Klára)	(Ottlik József)	(1. Sándor László 2. Hülltl Fidél)	sz. 1781. † 1850. Nógrádi tbiró (Gosztonyi Antonia)	sz. 1784. † 1863. nógrádi fő sz. biró (Beniczky Éva)

V. János gyermekei:

Eduard sz. 1803.	Anna †
(Scheuering Mária)	(Madarassy Miksa)

Eduard leánya: Klára (Boltizár Pál)

József gyermekei:

VI. János	Horácz	Teréz
sz. 1806. † 1842. Nógrádi alisp.	sz. 1814. (Tihanyi Ilona)	(Sréter Miklós)

Horácz gyermekei:

Alfréd	Malvina	Metella	Natália	Camilla
sz. 1845.	(b. Podmaniczky László)			

László gyermekei:

Miklós	Fáni	László	Rozália	Kálmán	Lajos	Aglája
v. alügyész	(Mocsáry Imre)	Nógrádi alisp. képv. (Hanzély Apol.)	(Bekény János)	volt. r. esk.	volt forrad. ezredes.	(Révay Károly)

László (Hanzély Apol.) fia: Ferencz sz. 1848.

A család czimere — mint a metszvény mutatja, — égszinű paizs, melynek alján hármas csúcsú halom áll, ennek középső magasabb hegyéből három fehér virágzó liliom emelkedik fel, a középsőn természetes szinű tengelicz (carduelis seu achantis avicula) ül, fölötte a paizs udvarában jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog, a paizs fölötti sisak királyi arany koronájából szintén a leirthoz mindenben hasonló hármas liliom virit (madár nélkül). Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék (vagy inkább szürke).

A család ős eredetére és nevére vonatkozva meg emlithetjük még, hogy az, az 1569-ben beszterczei előnévvel magyar nemességre történt emeltetése előtt jóval előbb meghonosulva, előbbi hazájában szintén nemesi rangban állhatott, ide mutat előbbi német „W o h l g e m u t h s h e i m i“ előneve, melyet noha a „b e s z t e r c z e i“ és utóbb az adomá-

nyos jegű „s z a n d a i“ előnév teljesen kiszoríttatott, még egyes ágainál a XVII. században is ismeretes volt. [1])

A családnév az 1569-ki nemes levélben „S c h r e t t e r“ alakban

fordul elő; 1680—88-ban minden okmányokban, valamint az 1696. 1698. évi nádori és királyi adományokban állandóan „Sréter“nek iratik. Az 1701. évi királyi adományban felváltva kétszer „S c h r e t t e r“, többiszer mindég „S r é t e r“-nek van irva. II. Jánostól 1680-tól kezdve általában a családnév mind maga a család, mind mások altal mai alakjában iratott; csak elvétve idegenek, és némely iróink, mint Bel Mátyás, irták Schrötter, — de legtöbbnyire Schretter és Schreter alakban a meghonositott nevet.

A család eredetileg és máig is protestans ágost evang. vallású, kivévén III. János ágát, melyen III. G y ö r g y által ezen ágból G u s z t á v a kath. vallásban maradt.

Stachó család. Bihar, Békes megyei nemes család. Alapitója Stachó J á n o s, Nagyváradi gyógyszerész és 1766 ban azon város birája, [2]) 1765. évi octob. 8-án Mária Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet nyert, [3]) mely 1766. évi január 8-án Bihar megye gyülésén Várad-Olasziban kihirdettetett. [4])

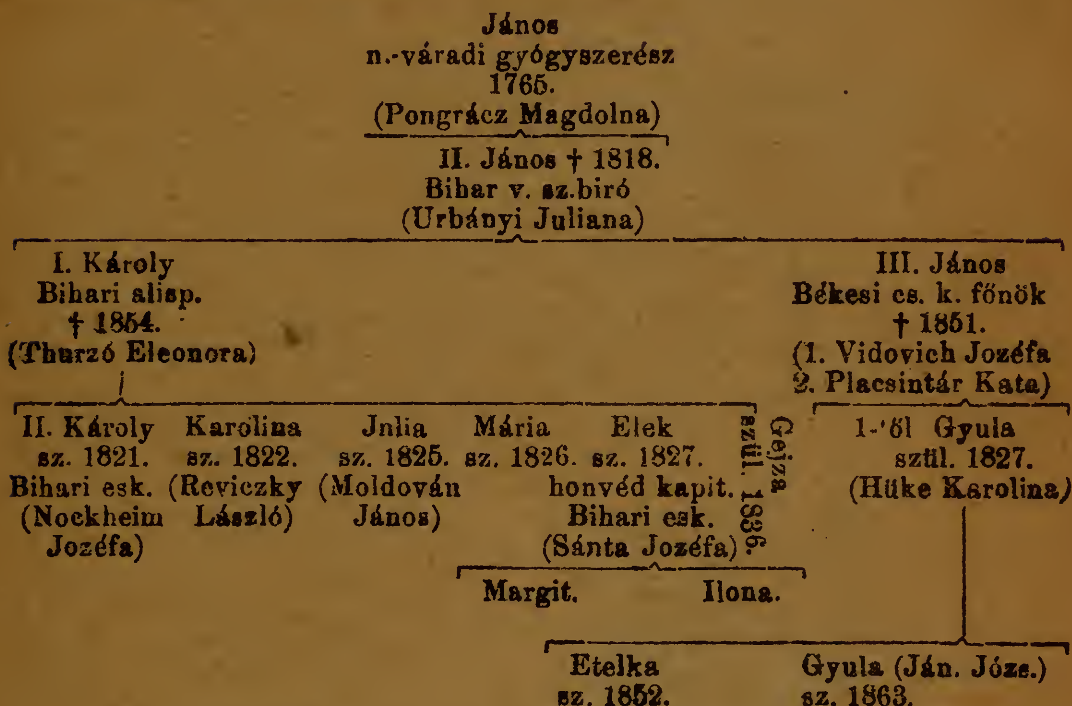
A család czímere függőleg kétféle osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvar alján, vizen két fehér szárnynyal ellátott kék golyó lebeg, és azon meztelen alakban a szerencse nemtője áll ballábával, két kezével ágyékán feje fölött egy vörös fátyolt tartva; a baloldali kék udvarban arany bőség szarv telve virággal látható, fölötte arany

---

[1]) Bel M. Notitia Nova Hung. IV. p. 260.
[2]) B. Vay L. német birség. 877.
[3]) Collect. herald nr. 158.
[4]) Bihar megyei jegyzőkönyv.

kereszt ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén a leirthoz hasonló bőség szarv látható. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [1])

A családfa következő :

Az alapitónak fia II. János Bihar vármegye szolgabirája volt e század elején, 1807. előtt. Meghalt 1818-ban kora 61. évében Ennek egyik fija :

I. Károly Bihar megyének al-, 1828-tól főszolgabirája, utóbb (1834-től) másod alispánja volt 1837-ig. Lakott Szakállon. [2]) Meghalt 1854-ben kora 65. évében. Nejétől nosziczi Thurzó Eleonorától öt gyermeke maradt : 1. Károly (sz. 1821.) Bihar vármegyének 1848-ban Esküdtje, 2. Karolina (szül. 1822.) Reviczky Lászlóné, 3. Juliana (szül. 1825.) Moldován Jánosné. 4. Mária (szül. 1826.) 5. Elek (szül. 1827.) 1849-ben honvéd százados, jelenleg Bihar megyei esküdt, kinek nejétől Sánta Jozéfától két leánya van : Margit és Ilona. — 6. Geiza (sz. 1836.)

III. János Békes megyébe telepedett, hol nemességét 1828-ban april. 15-én kihirdetetté. [3]) Elöbb a gyulai uradalom főügyésze, majd főnöke. A forradalom után Békes megye cs. kir.

[1]) Collect. herald. és Adámi Scuta gentil. XI.

[2]) Nemessége Bihar megyében kihirdettetett 1820-ban is.

[3]) Békes megye jegyzőkönyve 765. sz. a.

kir. főnöke volt, és Ferencz-József rend vitéze. Meghalt 1851-ben Váradolasziban kora 61. évében, eltemettetett B.-Gyulán. Első neje Vidovich Jozéfa, a második Placsintár Katalin volt. Ettől született fia Gyula 1827-ben Gyulán, kinek Hüke Karolina nejétől két gyermeke van, úgymint: a) Etelka szül. 1852. és b). Gyula-János-József szül. 1863 ban.

Stáhly család. Jeles orvosokat termett család, mely a XVII. század végén Donau-Echingenből szakadt hazánkba. Az első meg települő Ståhl I. György volt, ennek fia II. György mindketten orvosok Pesten, ennek fia III. György Pesten 1755-ben született. Bécsben végezvén tanúlmányait, a Stein nevű ezredben nyert alkalmazást, mint orvos, később a gumpendorfi katonai növeldében müködvén, boncztani remek készletei által Brambilla protomedicus figyelmét vonta magára, és csak hamar a József Akademiánál a boncztan tánárává lőn, azonban vissza vágyva hazájába, a pesti Egyetemhez a sebészet tanárának kineveztetett. Majd a fölkelő nemes sereg tábori fő orvosi állomására méltattatott, és e téren szerzett érdemeinél fogva 1797-ben I. Ferencz király által Stáhly néven magyar nemességre emeltetett. [1]) És akkor kapta a czimert, mely — mint itt látható — az orvosi jelvényeken kívül, egy lovas felkelő nemes vitézt is ábrázol. A czimer paizs t. i. víz irányos vörös szelemen által, melyen két arany csillag között

a. egy nap látható, két udvarra oszlik, a felső kék udvarban jobbról

[1]) Collec herald. és Adami Scuta gentil. tomo XI.

balra rézsutos ezüst szelemen botra tekerődző kigyót mutat; az alsó ezüst udvarban fakó paripán vörös nyereg takaró felett kék magyar ruhás, prémes kalpagú, magyar felkelő nemes vitéz nyargal, jobbjában kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával botot, melyre kigyó tekerődzik, tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [1])

A nemesi fölkelés ideje után a franczia háború alatt ragályos betegségek dühöngvén, főleg a katonai kórházak nehányában, felsőbb meghagyás folytán ezek megvizsgalása és teendő czélszerü orvosi intézkedések végett Zárába, Raguzába, Zengbe, Fiumébe, Triesztbe utazott, mely szokatlan s roppant fáradtsággal összekötött utazásának áldozata lőn, lebetegedvén 1802. oct. 2-án kora 47. évében Pesten meghalt. Nejétől Treutner leánytól két gyermeke maradt: I g n á c z és L u i z a Tarnóczy Jánosné; kinek egyik leánya I d a ismert jeles tudósunk Toldy Ferencz hittestársa volt.

I g n á c z szül. 1786-ban, s ősei nyomdokán szintén az orvosi pályára szentelte magát. Már 23 éves korában a pesti egyetemnél a boncztan tanára volt. Innen a m. kir. udv. helytartó tanács tanácsosává, országos főorvossá, 1848-ban pedig tábori egészségügyi osztályfönökké neveztetett ki. Több rendbeli érdemeiért a III. oszt. vaskorona renddel és egy würtembergi diszrenddel tüntettetett ki. Meghalt 1849. april. 28-án Budán kora 63. évében. Két fia maradt: IV. G y ö r g y és F e r e n c z.

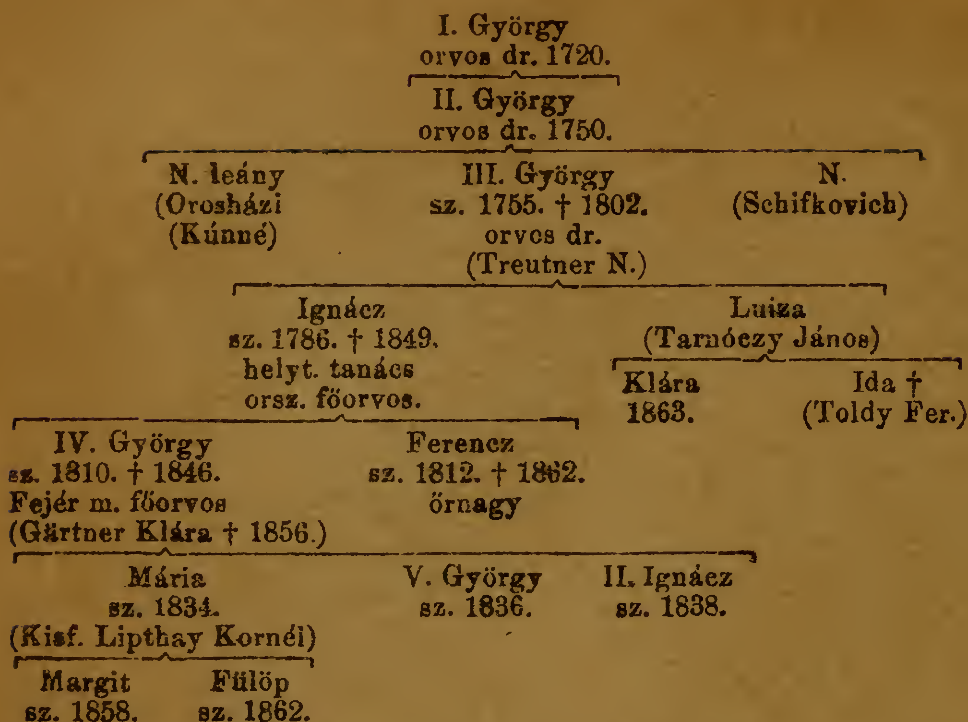
IV. G y ö r g y szül. 1810-ben; szintén az orvosi pályát választá, és 23 éves korában Fejérvármegye főorvosa lőn. Meghalt legszebb férfiui korának 36. évében, 1846-ban. Nejétől Gärtner Klárától, ki 1856-ban halt meg, három gyermeke maradt: M á r i a kisfaludi Lipthay Kornélné, G y ö r g y és I g n á c z.

F e r e n c z (szül. 1812.) katonai pályára lépett, s előbb a Nádor, utóbb a Haller huszárezredben őrnagy, a katonai érdemrend tulajdonosa volt. Meghalt 1862-ben magtalanúl.

A családfa következő:

---

[1]) Adami Scuta gentil tomo. XI.

Stainer család. Stainer Márton, 1714. febr. 12-én Bécsben kelt czimeres levélben érdektársaival együtt III. Károly király által nemességre emeltetett, [1]) Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső arany udvarban egy fejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; az alsó vörös mezőben arany koronán pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar, kivont karddal látható két sasszárny között, melyek közül a jobb oldali vizirányosan fekete arany-, a baloldali ezüstvörös. [2]) Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranyfekete.

Stainlein család. (Saalensteini gróf) Bajor eredetü. Alapitója bajor nemes Stainlein János-(Gottlieb)-Eduard (szül. 1785. mart. 16.) ki a Bajor követségnél Bécsben titkár volt, és Miksa bajor királytól 1815. sept. 27-én Bajor országi báróságra emeltetett, és mint bajor királyi kamarás, val. tit. tanácsos, és rendkivüli meghatalmazott minister I. Lajos bajor király által 1830. maj. 31-én Bajor országi grófságot kapott. Feleségül vévén paczolaji báró Hellenbach Zsuzsanna Rozáliát (szül. 1794.) a bajor sz. Anna rend hölgyét, ezzel Magyar országban, nevezetesen Hont megyében Szemeréden birtokos lett, és 1827. évben az országgyülés által honfiúsitatott. Meghalt 1833. jan. 13-án Pesten kora 48. évében. Özvegye és hátra hagyott gyermekei 1842-ben V. Ferdinand

[1]) Collect. herald nro 639. Az eredeti Győr megye levéltárában.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo. X.

királytól királyi engedélyt nyertek, hogy a bajor királytól nyert saalensteini grófi czimet Magyar országban és hozzá csatolt részeiben is viselhessék. [1])

A család czímere harántosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban derékig kiemelkedő kővágó ember hegyes süvegben látható, jobb kezében hegyes kalapácsot tartva; az alsó udvar négy sorban hoszszukás ezüst és fekete koczkákkal van fedve.

A családfa következő:

Eduard
sz. 1785. † 1833.
(b. Hellenbach Zsuzsi)

Zsófia	Lajos	Malvina	Leontina	Otto
sz. 1818.	sz. 1819.	sz. 1822.	sz. 1826.	sz. 1830.
(gr. Westerholt Frigyes)	(Wagelmacker Valeria sz. 1828.	(gr. Wilczek Henrik)		
	Hermán-Otto sz. 1850.			

Staneiovics család. 1751-ben nemesitette meg Mária Terézia király asszony. Czimere a paizs kék udvarában hármas zöld halom középsőjén egy lábán álló daru, felemelt jobb lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén daru áll, fölemelt lábával kövecset fogva. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék. [2])

Stanislavich család. Alapitója Stanislavich Miklós előbb nicopoli czimzetes, 1739-től csanádi püspök, [3]) ki testvéreivel együtt 1746-ban Mária Terézia király asszonytól czimeres nemes levelet kapott. [4]) Meghalt 1749-ben.

Czímere balról jobbra rézsutosan vont ezüst pólya által, melyen P. R. E. F. betűk (pro Rege et Fide jelentéssel) olvashatók, két részre oszlik, a jobb oldali kék udvarban arany csillag ragyog, a baloldali vörös udvarban pej lovon pánczélos, sisakos (melyen strucz tollak lengenek) vitéz nyargal, balkezével sárga zászlót lobogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Arad megyében Stanislavich János és György 1771-ben hirdetteté ki nemességét. [5])

[1]) „Világ" politikai lap 1842. évi febr. 5-én kelt 11. szám.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

[3]) Pray, Hierarchia II. 340.

[4]) Collect herald. nro 121.

[5]) Arad megyei jegyzőkönyv 145. sz. a.

Stanissauljevich család. Stanissauljevich Tivadart 1763-ban Mária Terézia királyasszony nemesítette meg [1]) ily czimerrel: a paizs négy udvarra oszlik, az 1. és 4. kék udvarban hátulsó lábain álló oroszlán első jobb lábával kivont pallóst tart; a 2. és 3. ezüst udvarban fekete holló ül, csőrében két, két zöld pálmagalyat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából a paizsbelihez hasonló oroszlán emelkedik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany kék, balról ezüst-fekete.

Stanissavlevich család. Közülök Demeter és György 1792-ben I. Ferencz király által emeltettek nemességre. Czímerök négy részre osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban két-két pánczélos kar fölfelé nyúlva, kivont kardot tart, fölöttök arany kereszt ragyog, a 2. és 3. arany udvarban egymással szemközt két-két vörös oroszlán ágaskodik; első lábaikkal keresztbe helyezve dzsidát tartanak; a paizs fölötti sisak koronájából szintén vörös oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával dzsidát tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [2])

Stankovics család. Stankovich Márton 1720-ban III. Károly király által nemesítetett meg. [3])

Czímere következő: a paizs kék udvarának alját zöld legelő foglalja el, melyen tehéncsorda és kecske legelesz, jobbról magas sziklán vörös fedelű tornyos vár emelkedik, alatta a zöld téren vörös magyar ruhás vitéz, sárga csizmában zöld övvel prémes vörös kalpaggal, oldalán karddal áll, felemelt jobb kezével ezüst bojtos nádpálczát, balkezével vörös pecsétes levelet magasra emelve, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirthoz hasonló vitéz emelkedik ki, jobb kezében arany buza kévét, a balban övet tart. Foszladék jobbról aranykék; balról ezüstvörös.

E családból volt József 1774-ben a selmeczi bánya grófságnál hivatalnok, Katalin 1782—1804-ben Mocsáry József neje.

Stankovics család. Stankovich János 1792-ben I. Ferencz királytól kapott czímeres nemes levelet. Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali arany udvarban egyfejü fekete sas szétterjesztett szárnyakkal látható, a baloldali osztály vízirányosan ismét kétfelé oszlik, a felső kék udvarban zöld halmon arany korona fölött arany nap ragyog, az alsó vörös udvarban zöld tér fölött fehér folyam

[1]) Collect herald. nro 42.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[3]) Collect herald. nro 446. és Adami Scuta gentil. tomo XI.

hullámzik, e fölött két arany búzakéve áll és ezek között arany nyelü sarló látható. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a balban három arany búzakalászt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [1])

Ugy látszik ezen (vagy a följebbi) Stankovics családból eredt Stankovics János 1837-ben váczi nagy prépost, kir. tan., czimzetes bosoni, utóbb 1838-tól haláláig győri püspök.

Stansith család. *Lásd Horváth cs.*

Starhemberg család. Stajer országi eredetű, régi, nevezetes család, mely magát a Welfek törzséből Vinulftól, a ki Alarik gót király korában élt, származtatja. [2]) A XII. században három testvér közül Albertnak fia Gundakar Ausztriában az Ens vizén fölüli tartományban, a mai Hausruck negyedben nem messze Haag-tól épité Starchenberg (Starhenberg) vár-kastélyt, melytől ivadéka nevét vette. A családban ezután a Gundakker keresztnév is igen gyakori lett. Nem tartozván ide a család ez idétti teljes nemzékrendje, csak megemlitjük, hogy a XV. században Mátyás király korában is az emlitett Ensentúli tartomány a kapitánya Stahrenberg Kocsárd volt,[2]) kit Mátyás király 1488-ban arra kért meg, hogy János fiának nem sokára tartandó lakadalmára Bécsbe neki pisztrángokat küldjön. Ez ősi vár-kastélyt 1579-ben Stahrenberg Rüdiger el adta Albert osztrák herczegnek.

A XVI. század elején élt Starhemberg Rázmány, ki tetemes birtokot hagyott hátra és kinek nejétől gr. Schaumburg Annától két fia maradt: Rüdiger és Henrik, két ágnak alapitói.

Henriknek (ki 1585-ben mhalt) ágából meg emlitendő Guidó, ki Belgrád védelme, és a Zalánkameni ütközet stb. által lett nevezetes. Meghalt 1737-ben. Ágából ő is 1723-ban magyar honfiusitást nyert.

Rüdigernek, ki kevendi báró Zékel Ilonát birta nőül, és 1582-ben halt meg, kis unokái által szintén két főágra oszlott a család, mint mindezt a családfán láthatni.

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.

[2]) Teleki Hunyadiak kora, XII. 416. az eredeti német levélben „Gothartn" áll, tehát Gothard magyarúl Kocsárd. — Az 1601. évre Istvánffy is (pag 496. ed 2-da) Gothárdot emlit, honnan azt vélem, hogy az Gundakkerrel volt felcserélhető.

Rázmán
(gr. Schaumburg Anna)

Rüdiger † 1582.
(Kevendi
Zekel Ilona)

Pál-Jakab † 1635.
Lajos.

Konrád-Boldizs.
1643. gróf.
(1. b. Zinzendorf A. Erzse.
2. gr. Cavriani Kata)

Ernest Rüdiger † 1701.
altábornagy
Bécs védője 1683.
(1. Gr. Stahremberg Ilona
2. gr. Jörger Mária)

öt leány, kik közt M. Antonia
(gr. Stahremberg
Fer. Antalné)

2-tól Ferencz Ottokár
sz. 1662. † 1699.
stockholmi követ
(gr. Rindsmaul M. Cecil)
a herczegi ág őse.

Gundakker Tamás
sz. 1663 † 1745.
minister
m. orsz. indig. 1723.
(gr. Daun M.)

Ferencz F. Antal
sz. 1691 † 1743.
(gr. Stahremberg M. Antonia)
a bécsi hős leánya)

Ottó Gundakker
sz. 1720. † 1760.
v. b. tit. tan.
(gr. Breuner Mária)

Ferencz Xav.
sz. 1747.
(gr. Neipperg M.)

Antal Gund.
sz. 1776. † 1712.
(gr. Kaunitz
Karolina)

M. Alojzia
sz. 1798.
(Karácsonyi
Lajos)

Károly Gundak.
sz. 1777.
(1. gr. Colloredo M.
2. b. Luzénszky
Klára)

Kamilló Rüd.
sz. 1804.
(1. Ns. Steinmetz Guid.
2. gr. Thürheim M. Leop.)

Kamilló sz. 1835.

József-Ferencz
sz. 1724. † 1774.
altábornagy
(gr. Károlyi Éva)

Antal idősb
sz. 1764. † 1803.
(köpösdi gr. Tolvay Alojzia)

Antal Gundak. † 1851.
kamarás, volt kapit.
(gr. Desfours Bora)

István
sz. 1817.
(bajsai
Vojnics
Vilma).

Mária
(Cary Tar-
deven Lucius)

Amália
cs. ker. h.

Henrik † 1585.
(b. Lamberg Magdolna)

Ez ágból többi közt Guidó 1723. magyar indigena.

Ez ágból Gundakker minister volt, ága kapta Nógrád megyében N. Oroszit adományban; és Antal-Ferencz neje. gr. Tolvay Aloyzia jogán Somosköt és Somosujfalut, birva azokat 1847-ig; hasonló jogon a most is birt köpösdi birtokot.

A herczegi ágból Lajos herczegnek Francziska leányát (szül. 1787-ben) gróf Zichy István vette nőül.

A Henrikféle vonalból Guidónak első neje Berzeviczy Klélia, a második, kivel rögtöni közbe jött halála miatt csak kilencz napig élt, Paukovich Anna volt.

Magyar országban legelőször honfiusitást St. Henrik nyert 1647-ben, utána János-Rikhárd 1655-ben, legutóbb pedig Ta-

más, Guidó, Konrád, Miksa, Gundemár és Ferencz-József. [1])

A család ősi czímere koronás párducz, első jobb lábával borostyán-ágat, a balban levágott tarfejet tartva, mely a szaporitott s négy részre osztott czímer-paizsban a közép vért egy részét foglalja el. Starhemberg Ernő Rüdiger Bécs hős védelme emlékére a bécsi sz. István tornyát nyerte czimerébe, de csak leányai maradván és egy leányát a magyar honfiusitást nyert Gundakkernek fia vévén nőül, és igy leány ágon ez örökösödvén utánna, e czímerrészt is ezen ág öröklé.

Statilio család. A graboriai Beriszló család leány ágán szakadtak hazánkba Statilio János és Máté testvérek, anyjok Beriszló leány, nővére volt Beriszló Péternek. János egykor őrsi, majd budai prépost végre 1536-tól erdélyi püspök, ügyes, eszes pap, Szapolyai hive, történelmi nevet vivott ki magának és innen eléggé ismeretes; testvérének Máténak fiai voltak János és Mihály, kiknek részére a nevezett püspök nagybátya 1534-ben Erdélyben Csombordra adományt szerezvén, abba beiktattak. A püspök meghalt 1442. april 8-án. Unokaöcsjeiben a család kihalt.

Stavács család. Szepes vármegye nemes családai közé számitatik.

Steffanits család. Steffanics Pált 1620-ban II. Ferdinand király emelte nemességre czímeres levélben, mely szerint czímere a paizs két udvarának alján széles folyamon balfelé fehér lo on uszó zöld ruhás, sárga csizmás, fekete süveges magyar vitéz, jobb kezével kivont kardot, a ballal a kantárt, és piros zászlós lándzsát tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló öltözetü magyar vitéz emelkedik ki, szintén zászlót és kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-zöld, balról aranyvörös. [2])

Steffanits nevü család van Bihar megyében, és Zala megyében is, hol Steffanits Ignácz 1828. jun. 9-től rendszerinti esküdt volt.

Stegner család. Zemplin vármegyében a mult század elején, 1700-ban a Stegner család Nagy-Tolcsvát és Erdő-Bényét vette zálogba a Rákóczy-aktól. [3])

Stegner Mátyás az 1715. évi országgyülésen magyar honfiusitást nyert. [4])

---

[1]) 1647 : 155. — 1655 : 119. és 1723. évi 123. törv. cz.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 154. 156.

[4]) 1715. évi 136. törv. cz.

Stehenics család. (Jerebiczi) Horvát országi Zágráb megyei nemes család, mely a nevezett megyében fekvő Jerebiczi helységről vette előnevét. Kaprinai szerint már 1459-ben az előkelő cladok egyike. [1])

Egyik ismeretes tagja volt a családnak jerebiczi Stehenics János 1760-ban győri nagy prépost, temnei vál. püspök, ildai apát, a bácsai praedialis szék örökös főispánja, és m. kir. helytartósági tanácsos.

György 1765-ben Győr vármegye táblabirája.

Gábor 1770—74-ben m. kir. udvari kamarai járulnok.

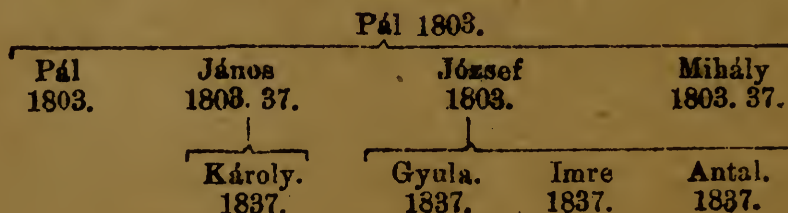
Steinbach család. (Hidegkúthi) Pozsony megyei család, melyből Ferencz kir. tan. és közalapitványi igazgató szül. 1780. octob. 16-án.

Steinicher család. Steinicher Andrást 1738-ban III. Károly király czímeres nemes levéllel ajándékozta meg. [2])

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó udvar ezüst, a felső vörös, az előtérben hátulsó lábain oroszlán áll, testének felső része a vörös udvarban arany, alsó test része kék, első jobb lábával három arany búzakalászt tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Stelczer család. (Felső-Őri) Előnevénel fogva Vasmegyei Felső-Őr adományos családainak egyike. Trencsin vármegyében a czímer leveles családok sorában áll, nevezetesen az 1803. évi nemes összeirásban olvassuk [3]) Stelczer Pált, és ennek négy fiát u. m. Pált, Jánost, Józsefet és Mihályt, kik Trencsin városában laktanak; az 1837. évi lajstrom szintén ott Pál örököseit mutatja, u. m. Jánost, s fiát Károlyt, — Józsefet és fiait Gyulát, Imrét, Antalt, végre Mihályt.

A családfa ez :

[1]) Kaprinay Mss. B. tomo V. p. 135.

[2]) Collect. herald. nro.

[3]) Szontag Dan. közl.

Stélik család. Mosony megyei család, melyből Stélik Ferencz 1825-ben—30-ban nevezett megye alispánja volt.

Stella család. Gróf Stella Rochus az 1715. évi országgyülésen magyarországi honfiusitást nyert. [1])

Stenczel család. (Kolozsvári) Már a régiebb időben mint Kolozsvár jelentékenyebb polgárai emlitetnek. János 1622. nov. 14-én halt meg, és András, kinek házához szállott 1622-ben Bethlen Gáborné. Utóbb e család megnemesítetett és László e század elején Hunyad vármegye táblabirája és Csigmói birtokos volt. Anna a mult század elején Súky Mihályné.

Magyarországban Stenczel János 1643-ban támasfői apát és egri kanonok. Valószinüleg nővére, bizonyosan rokona: Stenczel Borbála Borsod megyében 1646-ban Nyírő József neje. [2])

Steöszel család. (Rapíni) Heves vármegyei nemes család. Ismeretes közülök Steöszel József, kir. tanácsos, aranysarkantyús vitéz, és 1798. óta a Jászkúnok főkapitánya haláláig, mely történt 1815-ben. [3]) Családfája következő:

József
Jászkún kapit.
mh. 1815.
(Majláth N.)

Mária (Luby Imre kir. ügyigazg.)	Mária (gr. Tige Lajos)	József † (b. Bedekovics Mária)

Stépán család. (N.-Váradi) Bihar és Zemplin megyei birtokos nemes család. Állítólag Brankovics György egyik fiának Stépánnak, ki 1467-ben élt, volnának utódai; azonban ezen állitás igazolhatását nem ismerjük. Bízonyos, hogy a XVII. század közepén már Bihar megyében virágzott. Stépán Ferencz 1646-ban Tokaj várában kapitány volt, [4]) neje állitólag Ráskay Zsuzsanna, fia Stépán Ferencz Rákóczy híve, N.-Váradon lakott 1660-ban, neje Teleky Anna, T. Mihály huga volt. [5]) Úgy látszik, ennek nővére Erzsébet Toldalagi Jánosné volt.

---

[1]) 1715. évi 133. törv. cz.
[2]) Egri kápt. Prot. L. A. M. nro 692. folio 440.
[3]) Horváth Péter, Értekezés a Jász-Kúnokról 138.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 140. hist. 178.
[5]) Szalárdy, Siralmas krónika 432.

Jelenleg birtokos a család Stépán István személyében Bihar megyében Less, Pósa, Sarján és Mindszent helységekben. [1])

Zemplin megyében Márk és Ráska helységben, [2]) és ezen megyében többen viseltek megyei hivatalt, igy Stépán László alszolgabiró, Dániel aladószedő, Károly rendszerinti esküdt 1836-ban; nevezett László 1840-ben fő szolgabiró; Vincze ugyan ekkor esküdt, ki 1849-ben aladószedő; József pedig rendszerinti esküdt volt.

1862-ben Zemplin megye főispánilag kinevezett tisztikarában találjuk Józsefet mint fő-ügyészt. Ugyan e megyében S. A. Ujhelyen lakik Stépán Mihály.

Stephanides család. A Stephanides vagy Stefanidesz család I. Leopold király által 1682-ben emeltetett nemességre főleg a család két tudományos férfiának Györgynek a pozsonyi lelkésznek és Jánosnak az eperjesi tanárnak érdemeik tekintetbe vételével. Az utódok Árva és Nyitra megyében székeltek A Nyitra megyei Csejthei vonal, mely Komáromban székelt — úgy látszik — kihalt, minthogy az eredeti czímeres nemes levél, mely általok őriztetett, az Árva megyei vonal kezére jutott. Árva megyébe 1700. körül költözött János vonala, mely Trsztena mvárosba telepedett, és máig is ott laknak utódai.

Stephanóczy család. Árva megyében a revisnyai Matejecz családnak Istvánféle ága ezen vezeték nevet vállalván el, részint egyedül Stephanóczy, részint pedig Stephanóczy máskép Matejecz néven fordúl elő Árva megye levéltárában; söt Stephanóczy néven a nevezett megyétől ezen ág nemesi bizonyságot is nyert. — 1755-ben pedig arról, vajjon a Stephanóczy név azonos-e a Stephanovics családdal, szorgos nyomozások és tanuvallatások is tétettek a megye által a Reviczky család megkeresése folytán. Az érintett ág utódai Sáros megyébe is költözvén, közülök Sámuel 1688-ban bártfai evang. lelkész volt, de úgy látszik — jelenleg ezek is vissza tértek a család Mathacides nevére, minthogy Sáros megyében névszerint Eperjesen Mathaeides Jakab utódai létezvén, a nemzetségbe behozott név különbség mintegy megszüntetett (Egyébiránt lásd a családról a *Matejecz* és *Mathaeides* név alatti czikkeket.)

Stephanovits család. Pozsony megyei nemes család, melyből

[1]) Fényes, Magyarország 1859. I. 205.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 371. 373.

Stephanovics János nevezett megyétől 1780. julius 11-én kapott nemesi bizonyitványt, melyet laktahelyén Krassó vármegyében 1781. oct. 15-én kihirdettetett. Utódai közül egyik az utóbb nevezett megyében bulesi jegyző 1804-ben.

Stephanovics család. Stephanovics Bazil 1797-ben I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét. Czímere először vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső ezüst udvarban zöld téren a jobb oldalon három nád áll, feléje fekete lovon, melyen vörös nyeregtakaró van, kék magyar ruhás, zöld mentés, fekete föveges vitéz nyargal, jobb kezében kivont kardot tartva. Az alsó osztály függőlegesen ismét kétrészre oszlik, a jobb oldali arany udvarban kék golyón a szerencse nemtője áll, vörös fátyollal fedve némely tagjait; a baloldali kék udvarban hármas zöld halom középsőjén arany korona, melyből oroszlán emelkedik ki, első lábaival ezüst horgonyt tartva, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös [1])

Stepp család. Komárom megye egykori birtokosai közé tartozik, a mennyiben 1615-ben Stepp Márton Radvány és Ócsa helységekben Pázmándy Ferencztől négy udvartelket veszen zálogba [2])

Stercz család. Stercz Theophil 1718-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [3])

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső ezüst, az alsó kék udvart mutat, az előtérben zöld pázsiton ballábán daru áll, jobb lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan daru látható. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Sterka-Sulucz család. (Kerpényesi) Erdélyi család, melyből Sándor jelenleg balásfalvi görög egyes. érsek, János és József 1848-ban a Zalathnai kir. kincstári urodalomban hivatalnokok; Péter Abrudbányán városi hivatalnok; Dénes, József jelenleg (1863.) megyei hivatalnokok.

Stermenszky család. Pozsony megyei Szász nevü helységben Stermenszky András 1738. előtt adomány mellett lett birtokos. [4])

Sternberg család. Cseh, Morva országban birtokos. Eredetét Frankoniában keresik. A XVII. század elején a bécsi békekötés alatt 1606-ban már ott találjuk nevét Sternberg Ádámnak. [5])

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.
[2]) Fényes, Komárom várm. 129.
[3]) Collect herald nro 516.
[4]) Bel M. Not. nova Hung. II. 234.
[5]) 1606. évi bécsi békekötés a Corpus Jurisban.

A Csehországi ágból 1662. febr. 14-én Zdenko és Elek grófságra emeltettek. [1])

Gróf Sternberg Vratiszláv 1687-ben magyar országban is honfiusitást nyert, azonban ága nem igen honosodott meg. [2]) Megemlithetni annyit, hogy 1827-ben gróf Antal örökösei a Ludoviceára adakoztak [3])

Vratiszlávnál a család két főágra szakadt, egyik fia Ferencz-Deménytől az idősb, úgynevezett Sternberg-Manderscheid, az ifjabbtól Ferencz-Lipóttól a seroviczi Sternberg ág sarjadzik.

A családfa [4]) imez :

I. tábla.

Vratiszláv
aranygyapjús
tit. tan. † 1703.
(gr. Slawata Anna)

Ferencz Demény titk. tan. † 1719. (gr. Walseck Karolina) | Eleonora sz. 1656. † 1705. (gr. Kaunitz Domok.) | M. Anna † 1723. (gr. Goetz János) | M. Renata † 1725. (gr. Paar Józs.) | M. Kata, apácza. | M. Jozefa (gr. Martinitz György) | Fer.-Lipót sz. 1688. † 1745. cseh orsz. helytartó (h. Schwarzenberg M. Anna) *Folyt. II. táblán.* | Karolina † 1754. (h. Eggenberg János) | Teréz. sz. 1678. † 1759. (1. gr. Thún Ján. 2. gr. Serényi Kár.)

Ferencz Demény gyermekei:

Ferencz-Fülöp sz. 1708. † 1786. főudvarmester. (gr. Stahrenberg M. Leopoldina) | Francziska sz. 1715. † 1781. apácza.

Ferencz-Fülöp gyermekei:

Kerestély sz. 1732. † 1786. (gr. Manderscheid Augusta) | M. Leopoldina (h. Lichtenstein Fer.) | M. Jozéfa (h. Fürstenberg Kár.) | Gundaker F. sz. 1737. † 1802. | Zsófia gr. Waldstein Vincze) | Karolina (gr. Lützow János)

Kerestély gyermekei:

Ferencz-Józs. sz. 1763. † 1830. (gr. Schönborn Fáni) | János passaui kanon. | Miksa † | Lipót † | Augusta † | M. Valpurga (h. Salm S. Konst.) | Fülöp † | György † | József †

Ferencz-József gyermekei:

Leopoldina sz. 1791. (gr. Tarouca Fer. özvegye) | August sz. 1793. (gr. Brühl Fridr.) | Krisztina † | Ervina † | Fáni †

Ezen vonal fiágon kikalt.

---

[1]) Hist. herald. Handbuch. Gotha, 1855. 952.

[2]) Schönfeld Adelslex. I. 116. és Gothai Almanach 1835. és 1859. foly.

[3]) 1687. évi 27. törc. cz.

[4]) 1827 : 18. törv. cz.

II. tábla.

Ferencz-Lipót, *ki az I. táblán.*
sz. 1688 † 1745.
csehorsz. helytartó
(h. Schwarzenberg
M. Anna)

M. Francziska sz. 1709. (gr. Clary Aldringen Gásp.)	Ferencz Ád. sz. 1711 † 1789. cseh tart. fő. (1. gr. Waldburg M. Ter. 2. gr. Dichtrichstein M. Kriszt.) 3. gr. Wilczek M. Anna)	M. Jozéfa sz. 1712. (gr Rothal János)	János sz. 1713. † 1798. (gr.Kollowrat Anna)	Valpurga sz. 1716. (gr.Kollowrat Prok.)	M. Ernestina sz. 1718. (gr. Czernin Herman)	Ferencz sz. 1719. † 1745. alezredes elesett.

János és gr. Kollowrat Anna gyermekei:

Jozéfa †	János alezredes † 1789.	Joachim kamarás † 1808.	Gáspár kanonok †

Ferencz Ád. gyermekei:

M. Anna sz.1741.†1819. gr. Martinitz Fer.)	Jozéfa sz. 1746. † 1823. (gr. Martinitz Kár.)	Ádám sz. 1751. † 1811.	Valpurga sz. 1754. † 1821. (gr. Salm-Reif. Fer.)	Ferencz †	Luiza sz. 1762. apácza.	Lipót sz.1770. † 1858. (gr. Walseck Karolina)	Mária sz.1774. apácza.

Lipót gyermekei:

Róra sz. 1802. (h. Salm Miksa)	Karolin sz. 1804. (gr. Lamberg Eduard	Jaroszló sz. 1809. őrnagy. (1. gr. Donhoff Ant. 2. b. Orczy Eleonora)	Lipót sz. 1811. tábornok.	Zdenko sz. 1813. kamarás (gr. Stadion Zsófia)

Jaroszló leánya: Róza sz. 1836.

Zdenko gyermekei:

Zdenko sz. 1846	Kunigunda. sz. 1847.	Alajos. sz. 1850.	Fülöp. sz. 1852.	Karolina sz. 1856.

A család czimere kék udvarban nyolcz súgárú csillag. [1])

Sternegg család. Közülök Sternegg I g n á c z az 1794. évi erdélyi országgyülésen honfiusitatott, a midőn már római sz. birodalmi lovag, és az erdélyi kincstárnál titkár volt.

Sternfeld család. Sternfeld J á n o s cs. kir. alezredes és gránátos zászlóalji parancsnok 1836-ban országgyülésileg magyar nemesnek bevétetett. [2])

Stettner család, (Makkos-hetyei) Pest, Soprony, Veszprém megyei nemes család. Neve német eredetre mutat; és e minőségű czimere

[1]) Ehren-Spiegel 669. és Hist. herald. Hbuch id. l. – Különben olvass a családról Hormayr Medn. Taschenbuch 1825. 282. lap

[2]) 1836. évi 47. törv. cz.

a paizsban egy kiterjesztett tenyér. [1]) A mult században Mária Terézia királyasszony alatt János-Károly cs. kir. udvari tanácsos, és 1774-ben már a magyarországi főhadi biztosság igazgatója volt. Családja igy sarjadzott:

János-Károly
udv. hadi tanácsos

Gábor
sz. 1743. † 1815.
m. kir. kam. tan.

János lovas kapit. 1812.	József udv. titkár 1815.	Teréz (Nyitray kir. tan.)	Mária

A családfán álló Gábor Budán született 1743-ban. Iskolái bevégeztével már 1770-ben a m. kir. udv. kamaránál állott hívatalban, 1785-ben ezen kormányszéknél Budán tanácsossá nevezettett. Jelesen kimívelt férfiú volt; s főleg természettudományi gyüjteményei ritka becsűek voltak. [2]) Meghalt mellvízkorban 1815. dec. 22-én kora 75 évében Budán.

Bár összekötetését nem ismerjük, de e családból származottnak véljük Stettner Mátét is, ki Makkos-Hetyéről irta előnevét, és szintén a m. kir. kamaránál hívataloskodván, 1829. kir. kamarai tanácsossá neveztetett.

Ugyan e család tagja Stettner György szül. 1799. jul. 2-án Dukában Vas megyében. 1821-ben tévén ügyvédi vizsgálatot, egyéb foglalkozásai mellett Fenyéry Gyula név alatt az irodalmi téren is számos folyóiratba és zsebkönyvbe dolgozott. Utóbb nevét Zádor-ra változtatá. 1848-ban a pesti váltó törvényszékhez előadó ülnökké, 1852-ben a soproni főtörvényszékhez, 1855-ben a bécsi legfőbb és semmisitő törvényszékhez ülnökké, 1861-ben a hétszemélyes táblához biróúl neveztetett. Irodalmi érdemeiért a m. tud. akademiánál még az elsök közt levelező, 1835-ben pedig rendes taggá választatott. Adott ki egyebeken kivül jogtani munkát is; és az „Ezer egy éjszaká"-nak négy füzetét forditá. [3])

Stibor család. (Igazabban Stiboricz) Lengyel eredetü, mely mint többi közt czímere is mutatja: a lengyel Ostoia nemből

[1]) Siebmacher, Wappen Sammlung.
[2]) Tudományos gyüjtemény 1827. IV. 3. s köv. l.
[3]) Lásd életét Magyar Irók I. 623. lap.

származik. *) A XIV. század végén Magyar országban találjuk már Styboriczi Stybort, pozsonyi főispánt, és testvéreit Pétert és Andrást, kik 1389-ben Magyar ország honfiusitatott nemesei közé fogadtatván, azon évben Budán ünnepélyesen okmányban adták ki a király és magyar korona iránti hazafiúi hűségök fogadalmáról esküjöket. [1])

A nevezett három testvér közül Péternek többé nyomát nem leljük, azonban 1395-ben midőn Zsigmond királytól ismét terjedelmes adományokkal ajándékoztattak meg, Stibornak testvéreül olvassuk Wydgowski Miklóst és Podczeschye Andrást.

Nevezett András, midőn 1386-ban Ugrócz vár területén Trebichova pusztát vagy falut alapitá, a megtelepitesi levélben ily czimzettel élt: „Nos Andreas Podczesje de Stiborziz, Capitaneus Trenchin. nec non Dominus castri Uhronycz.

A legidősb testvér Stibor, ki 1388-ban András és Miklós testvérével kapta Beczko vagy Bolondócz várát, és abban 1391-ben Mária királyné által is megerősitetett, [3]) 1396-ban már erdélyi vajda volt, [4]) és Zsigmond királyi adományzásából, kinek nagy kegyében állott, a Vág környékén roppant dynasta, 1410-ben használt czimét mutatja egy okmányának következő fejezete: „Stiborus Vajvoda Transylvanus, Trichinii, Bistriciae, et Nitriae Comes, totiusque terrae Povaziae seu Vaganae Dominus.“ [5]) Wagner szerint hajlott kora miatt utóbb az erdélyi vajdaságról lemondott, de 1414-ben midőn nejével Dobrochnával együtt fiok bolondoczi Stibor nevében is a vágujhelyi ágostonrendiek zárdáját alapiták, még szintén a följebbi czimzettel élt, azon különbséggel, hogy ebben Nyitra megye helyett Zolnok megye főispánjának neveztetik. [6])

Nevezett nejétől Dobrochnától fia János keresztnevű volt, mutatja egy 1411. ki okmány végzete, hol mint kir. komornok mester fordúl elé. [7]) És alkalmasint Stibor János volt az, kit Wagner össze-

*) Cromer, Poloniae Hist. corpus. Basiliae 1582. libro 15. p. 644. és libro 16.

[1]) Fejér, Cod. dip. tomo X. vol. 1. pag. 561.

[2]) Wagner, Collect. geneal. dec. I. 125.

[3]) Fejér Cod. dipl. X. vol. 1. p. 662.

[4]) Ugyan ott X. vol. 2. p. 393. Vajvoda Transylv. totius Vagi Dominus et Comes Posoniencis.

[5]) Wagner id. h.

[6]) Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 5. [illegible]

[7]) Ugyan ott 332.

téveszt atyjával, és a ki szerinte is 1434-ben halt meg, benne halván ki a bolondóczi Stiboricz család, mert e fiún kivűl (kit Wagner nem ismert), Stibor Vajdának csak leánya maradt Katalin, ki alsólindvai Bánffy Pálhoz ment férjhez, kinek leány-ágán a báró Mednyánszky család örökösödött a Stibor nemzetségnek nem csak birtokai egy részében, de nagy levéltárában is.

As előadottak szerint a családfa ez :

Stibor N.

Stibor	Andreas	Miklós
1388. 1414.	Podczesje	Wydgovszky
erdélyi vajda.	1386. 95.	1386.
(Dobrochna.)		

János	Kata
főkomornok	(lindvai Bánffy
1412. † 1434.	Pál)

E család ivadéka volt még azon Stibor is, ki Stiboricz és Kis-Szobovicsnak irta magát, és 1410—1421. egri püspök volt, tán fia a vajdának.

A család czimere — mint ezt Wagner ki is adá [1]) — Stibor vajdának 1395. évi pecséte szerint két egymással háttal álló félhold, köztök arany kereszt; a paizs fölötti sisakon félholdból sárkány fej emelkedik ki szűgyig. Ugyancsak Wagnernál 1410. évi pecsét szerint, hol Stibor az egri püspök Jánosnak neveztetik, a paizs négy felé oszlik, az 1. és 4. udvar a felholdakat és keresztet, a 2. és 3. félholdból emelkedő sárkányt mutat. A paizst püspöki jelvények diszítik.

Stiefftel család. 1765-ben nemesitetett meg Mária Terézia királyasszony által czímeres nemes levélben ; mely szerint czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik arany udvar fejében vörös pólyán két, két arany csillag ragyog, amabban hármas zöld halmon repűlni készülő galamb áll, emebben szintén hármas zöld halmon daru áll, felemelt jobb lábával kövecset tartva ; a 2. és 3. kék udvar alján zöld tér fölött fehér folyam hullámzik ; fölötte balról jobbra rézsutos vonalban három fehér rózsafej látszik, közepén vörös gombbal. A paizs fölötti sisak koronáján arany Andráskereszt ragyog, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali vizirányosan félig arany, félig vörös, a másik félig kék, félig ezüst, amannak közepén csillag a szárny szineivel ellenkezőleg, emebben rózsa a szárny szineivel ellenkezőleg szinézve látható. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. [2])

[1]) Wagner Col. geneal. dec. I. fig. 12. 13.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

Stift család. Stift András az 1827. évi országgyülésen honfiusitást nyert. [1])

Stipsicz család. (Ternovai báró, és nemes) Nemességre emeltetett a család I. Leopold király által 1662. évi septemberben. A múlt század elején élt Stipsitz György, ki 1702. aug. 22. lett pozsonyi kamarai tanácsos, ennek utóda a mult században Stipsicz Ignácz, kinek neje báró Ujváry Jozéfa volt. Tán ennek fia József, ki 1755. aug. 15-én Sopronyban született; 1774-ben katonai pályát kezde mint kadét. 1783-ban már ezredi segéd lett és Belgrádnál kitünteté magát, 1789-ben őrnagy volt. Személyes vitézsége és roppant katonai tudománya minden alkalommal feltünt. A neerwindeni ütközeiben mint tábornoki segéd és alezredes vitézileg harczolt, 1794-ben M. Terézia rend lovagi keresztjét nyerte, és ezredes, 1797-ben tábornok lett. Stokachnál a jobb szárny vezényletével ő dönté el a csatát, 1800-ban altábornagynak neveztetett. A béke beálltával élelmezési fő felügyelő, 1803-ban a hadi könyvvezetés főigazgatójává lett. Az 1805. évi hadjáratban ismét részt vett. A pozsonyi béke után mint a hadi tanács tagja és az ujonczozási osztály főnöke tett hasznos szolgálatot. 1806-ban ausztriai báróságot nyert, és linczi katonai parancsnok lett. 1809-ben a főherczeg helyébe generalissimus. A bécsi béke után érdemei jutalmáúl val. b. titkos tanácsossá és 1811-ben Erdély katonai parancsnokává; 1813-ban lovas tábornokká, a 10. számú huszár ezred tulajdonosává, és a hadi tanács alelnökévé neveztetett, és itt szerzett érdemei ismét több rendbeli rendjellel, 1820-ban Arad megyei Ternova helységre adománynyal, és 1821-ben Magyar bárósággal jutalmaztatott, végre pedig 1824-ben 50 éves szolgálata jutalmául a Leopold rend nagykeresztjét nyerte. 1830-ban az állam tanácsban hadi osztályfőnök lett. Meghalt 1831. sept. 16-án Bécsben epe mirigyben. Benne — úgy látszik — a bárói ág kihalt.

A nemesi ágból ismeretesek Stipsitz Ferencz, szül. 1745. sept. 11-én. Papságra adván magát, 1774-ben N. Szombatban tanár, 1778-ban ó-budai plébános, alesperes, 1803-ban pozsonyi kanonok, 1805-ben academiai igazgató, 1807-ben esztergami kanonok lett. 1808-ban 1000 ft. adott a Ludoviceára; végre olvasó kanonok lett. Meghalt N.-Szombatban 1817. april 2-án.

Stipsicz Ferencz már 1814-ben m. kir. kamarai tanácsos, és máramarosi bányai administrator. Meghalt 1834. jan. 3. Budán. Neje báró Pergler Terézia volt.

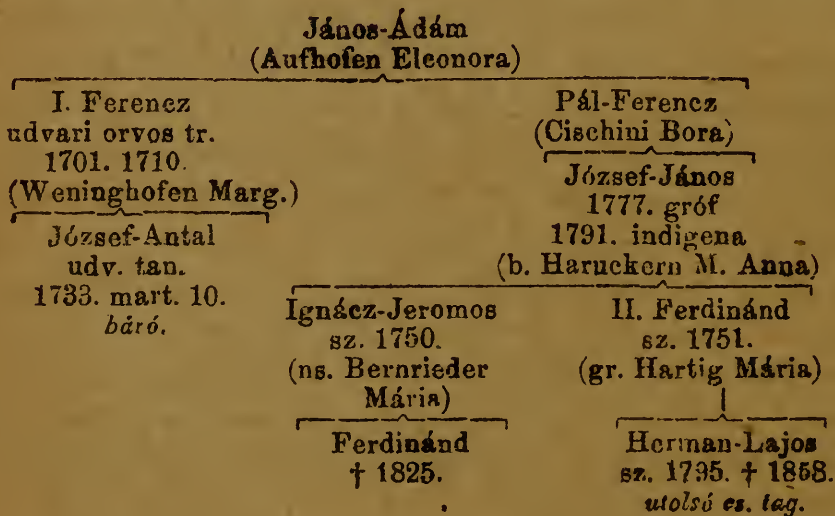
[1]) 1827. évi. 40. törv. cz.

Stipsicz Alajos-Emanuel a m. kir. Egyetem könyvtárának őre. meghalt 1815. sept. 18-án. Nejétől Kroyber Mária Teréziától maradt leánya Amália.

Stipsicz Ferdinand cs. kir. tanácsos, a pesti orvosi egyetemnél tanár, mint nyugalmazott orvos tanár halt meg 1820. mart. 25-én, kora 66. évében. Özvegyen maradt neje Herdenbergi Stöckel Rozália.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a ballal fehér galambot tartva, melynek csőrében olajfa galy zöldel. A paizs fölötti sisak koronáján széterjesztett szárnyakkal galamb áll, csőrében zöld galyat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Stockhammer család. Németországból Nürnbergből eredt. Első tudható törzse Stockhammer János volt, ki 1459-ben született és 1523-ban halt meg. Ennek fia Lénárt (szül. 1485. † 1550.) V. Károly császárnak német titkára, cz által 1524. mart. 10-én birodalmi nemességre emeltetett. Ennek két fia maradt: II. János (szül. 1530.) és Sándor, kik 1578. nov. 10-én a császári örökös tartományokra nézve lovagi rangra emeltettek. Sándor a nürnbergi vonal folytatója lett; II. János pedig nejével Harsdörfer Ilonával nemzé fiát János-Ádámot, ki nejével Aufhofen Eleonorával ily családfát alkotott:

¹) Hist. Herald. Handb. 959. Hellebrouth Szarvas hajdan és most.

János-Adámnak egyik fia I. Ferencz, bölcsészeti és orvostudor, cs. kir. házi-orvos, alsó ausztriai kormányszéki tanácsos 1701. aug. 23-án I. Leopold császártól „Edler von" nevezettel birodalmi lovagi rangra emeltetett, és erről 1710. aug. 5. I. József császártól is megerősitést nyert. Nejétől Weninghofen Margittól fia József Antal 1734. mart. 10-én VI. Károly császártól birodalmi bárósággal jutalmaztatott.

János-Ádámnak másik fia Pál Ferencz volt, ki nejével Cischini Borbálával nemzé József-Jánost; ez cs. kir. pohárnok volt, és 1777-ben II. József császártól grófi méltóságra emeltetett. Nőül vévén báró Haruckern Ferencz Békes megyei főispánnak egyik leányát Mária-Annát, ezzel Békes-Csanádban roppant birtokot nyert, nevezetesen a szarvasi urodalomban; és az 1791. évi országgyülésen feledij elengedése mellett a magyarországi honfiusitottak közé bevétetett. [1]) Nevezett hitestársától két fia maradt: Ignácz Jeromos (szül. 1750.) és II. Ferencz (szül. 1751.) Amannak nejétől ns. Bernrieder Máriától maradt fia Ferdinand, ki 1825-ben magnélkül halt el.

II. Ferencznek nejétől gróf Hartig Máriától fia Herman-Lajos cs. kir. kamarás, Békes és Csanád megyei birtokos, valamint Morvaországban is a Malostoviczi birtok tulajdonosa, családja férfi ágának utólsó ivadéka, meghalt magnélkül Hütteldorfban Bécs mellett 1858. aug. 8-án, kora 68. évében, családját sirba vivén. [2]).

A család czimere négy felé osztott paizs, az 1. ezüst udvarban szétterjesztett szárnyakkal mintegy repülni akaró koronás fekete sas látható, a 2. arany udvarban harántosan fekvő fekete pólya látszik, a 3. kék udvarban, fekete lovon vörös ruhás férfiú, fődetlen fővel nyargal, jobb kezében kalapácsot tartva; a 4. ezüst udvarban két fekete madár egymással veszekedik, egyik száraz törzsről a másikra ugrik; a másik felemelt szárnyakkal várja a verekedést. A közép vértben arany udvarban vörös ökörfej látszik, orrában arany gyűrű függ.

Stojánovits család. Stojánovics Fülöp 1792-ben I. Ferencz királytól kapta czimeres nemes levelét.

Czimere először vizirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó ezüst udvarban hullámzó folyamon három vörös zászlóval, vitorlákkal ellátott szállitó hájó úszik; a felső osztály függőleg két részre oszlik; a jobb oldali vörös udvar jobb oldali felső szögletéből felhők közül arany nap sugárzik ki; a baloldali kék udvarban a baloldali felső szegletben

[1]) 1791. évi 73. törv. cz.

[2]) 1858. évi Pesti napló aug. 14. sz.

tüzes felhőkből két villám czikázik le. A paizs fölötti sisak koronáján kék zászló lengedez. Foszladék jobbról aranyvörös balról ezüstkék. [1])

Stojanovics család. A följebbitől különböző nemes család, melynek czímeres nemes levelét Stojanovits György kapta 1797-ben I. Ferencz királytól.

Czímere kettős függönyös vágással három udvarra osztott paizs, az alsó arany udvarban hármas zöld halmon koronából ki emelkedő, kék ruhás, arany öves, prém kalpagos magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezében kivont kardot tartva; a két oldalas kék udvarban egy, egy ezüst oroszlán ágaskodik, első lábaikkal ezüst horgonyt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén ezüst oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával arany markolatú meztelen kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Ezen két Stojanovics családhoz tartozik-e, és melyikhez, azon hasonló nevü nemes család, melyből Stojanovics Mihály Torontal megyének alszolgabirája, sok ideig főügyésze és 1848-ban 2. alispánja volt, nem tudjuk.

Stojanovits család. (Laczunási) János Temes megyében Laczunás helységet kir. adományban, és erről vett előnévvel nemességet kapott V. Ferdinand királytól 1835-ben, és azon évi aug. 24-én Temes megyétől kiadott nemesi bizonyitványát Krassó megyében kihirdetteté.

Stojánovits család. (Cseres temesi) Lehet, hogy e család is a följebbi két, czímeres nemes levelet nyert családok egyike. Lehet, hogy egészen külön álló; — mert róla hitelesen csak annyit tudunk, hogy Stojanovics Miklós Krassó megyei Csere-Temesre 1831. dec. 16-án nyert királyi adományt, mely 1832. oct. 2-án Krassó megye közgyűlésén kihirdettetett. A család jelenleg is birja Cseres-temest.

Stojcsevich család. Stojcsevich István és János testvérek 1760. febr. havában M. Terézia királyasszony által emeltettek nemességre. [4])

Czimerök aranyfekete koczkákból álló függőleges szelemen által kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban kettős rabláncz látható, mely atyjoknak a török háború alatti fogságára vonatkozik; a baloldali udvar harántosan két részre oszlik, a felső vörös udvarból arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont pallóst tartva;

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[2]) Ugyan ott.
[3]) Jelenkor pol. lap. 1835. jun. 10. 46. sz.
[4]) Collect. herald. nro 24.

az alsó kék udvarban háromszeg alakban hármas ezüst bizanti pénz látható. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt ormány nyúlik fel, a jobb oldali félig ezüst, félig vörös, a másik félig fekete, félig arany. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

Stojkovics család. Stojkovics Iftimius és fia 1808. julius 29-én nyert I. Ferencz királytól czimeres nemes levelet, mely 1823. dec. 10-én Krassó vármegyének gyülésén kihirdettetett. Krassó megyében jelenleg a család nem létezik.

Stopani család. Stopani ker. János 1722-ben jul. 11-én III. Károly király által nemesitetett meg. [1]) Czímere négy részre osztott paizs, az 1. ezüst udvarban koronás egyfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; a 2. kék udvarban zöld halmon piros lábú és csőrü fehér galamb áll, csőrében zöld galyat tartva; a 3. vörös osztályban kettős farkú koronás oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első lábait ragadozásra kinyújtva; a 4-ik ezüst udvarban hármas zöld halom középsőjén arany királyi korona diszlik; fölötte három vizirányos vörös pólya van. A paizs fölötti sisak koronájából három (ezüst, vörös, kék) strucztoll leng. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról ezüstkék. [2])

Stotzing család. Stoczing János-Rudolf az 1649. évi országgyülésen honfiusitatott. [3])

Stöffinger család. Stöffinger Mihály és Mátyás 1801-ben I. Ferencz királytól kaptak czímeres nemes levelet. Czimerök függőlegesen két részre osztott paizs; a jobb oldali ezüst udvarban királyi arany koronából szarvas-agancs nyúlik ki, fölötte kék csillag ragyog; a baloldali kék udvarban hármas zöld halmon fehér oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot tartva; — a paizs fejében arany udvarban lándzsa fekszik zöld koszorúval diszítve. A paizs fölötti sisak koronájából szintén ezüst oroszlán emelkedik ki, első lábaival szarvas-agancsot tartva. Foszladék jobbról és balról ezüstkék. [4])

Stöhr család. Erdélyi szász család, melyből Stöhr ker. János 1774-ben a kassai kerületi hadi biztosságnál hivataltiszt, János nep. 1796-ban az erdélyi kincstárnál titkár volt.

Stöhr Ferencz a m. kir. udvari kanczelláriánál fogalmazó, 1802-ben I. Ferencz királytól czímeres nemes levelet nyert, mely sze-

---

[1]) Collect herald. nro 341.
[2]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.
[3]) 1649. évi 102. törv. cz
[4]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

rint czimere négy felé osztott paizs, hanem közepén fehér folyam hullámzik, és abban kecsege uszkál; az 1. ér 4. arany udvar belső oldalaiból két fejű fekete sasnak fele testrésze nyúlik ki, a 3-ik kék udvarban magas fehér szikla emelkedik, a 4-ik kék udvarban arany örves fehér vadászeb ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronájából két szarvas-agancs között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék. [1])

1815-ben az erdélyi királyi kincstárnál nemes Stőhr János tanácsos, Károly fogalmazó gyakornok volt.

Stössel család. *Lásd Steőszel cs.*

Strasser család. Strasser Ferencz-József az 1687. évi országgyülésen honfiusitást nyert. [2])

Strba család. Trencsin megyei nemes család. A czimeres levelet Strba János és általa nővére, továbbá fia Strba János és leányai Margit és Zsófia és ez utóbbinak férje szabados Vizoviczky György és ezek utódai kapták I. Leopold királytól 1691. évi dec. 31-én Bécsben, mely czimerlevél 1692. jun. 17-én Trencsin vármegyében kihirdetett.

Nógrád megyében Felső-Penczen 1836-ban még élt a család egy tagja: Strba Sámuel, ki igy szokta volt leveleiben magát aláirni: „Princeps Samuel Strba de eadem, haeres de Blondócz“, birván némit ez utóbbi előnévből: a bolondosságból.

Strebel család. Strebel Józsefet 1790-ben II. Leopold király ajándékozta meg czimeres nemes levéllel.

Czimere jobbról balra rézsútosan kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvar egymás fölött három fehér folyamot mutat, a baloldali arany udvarban zöld téren fekete oroszlán ágaskodik, első jobb lábával rózsafejekből kötött koszorút, első ballábával kivont pallóst tartva, és annak hegyével a zöld tért érintve. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz egészen hasonló fekete oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete [3])

Streit család. Streit János-Henrik 1797-ben I. Ferencz király által emeltetett czimeres nemességre. Czimere először vízirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó vörös udvar hármas zöld halmot mutat; a felső osztály balról jobbra rézsutos vonallal két udvarra oszlik,

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.
[2]) 1687. évi 28. törv. cz.
[3]) Adami, Scuta gentil. tomo XI.

a felső ezüst udvarban természetes szinű oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; az alsóbb vagy baloldali kék udvarban arany markolatú kivont kard és buzogány keresztbe helyezve látható. A paizs fölötti sisak koronájából természetes szinű oroszlán emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék. [1])

Strigner család. Gömör vármegye nemes családa. A czimeres nemes levelet Strigner András kapta 1718-ban III. Károly királytól. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren egy lábon álló daru, felemelt jobb lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyökkel, írótollat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Strilich család. Strilich Antal és Péter 1790-ben I. Leopold király által emeltettek czímeres nemességre.

Czimerök függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban arany koronából három arany búzakalász emelkedik ki; a baloldali vörös udvarban zöld téren sárga csizmás, kék magyar ruhás, kardos, arany öves, kalpagos vitéz áll, kezeivel felhúzott íjjat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén az előbbihez egészen hasonló férfiú emelkedik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Stringer család. A czimeres nemes levelet Stringer Péter kapta 1741. octob. 28-án Mária Terézia királyasszonytól. [4])

Czímere következő: a paizs ezüst udvarában középen ékbe végződő, szegletes vörös pólya látszik, alatta egy, fölötte két háromleveles zöld lóher áll. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között, melyek közűl a jobb oldali fehér, a baloldali vörös, szintén háromleveles lóher zölddel. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstzöld.

Strobel család. Strobel János és testvérének fia szintén Strobel János 1744-ben Mária Terézia királyasszony által ajándékoztattak meg czimeres nemes levéllel. [5])

Czímerök vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső udvar vörös, az alsó kék, az előtérben zöld téren aranyszarvú szarvas jobbfelé ugró helyzetben látszik, fejet hátra fordítva. A paizs fölötti sisak koronájá-

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[2]) Ugyan ott.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[4]) Collect. herald. nro. 207.
[5]) Collect herald. nro 208.

ból két kiterjesztett fekete sasszárny között az előbbihez egészen hasonló szarvas nyúlik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék

Strobel család. Ennek alapitója Strobel Zsigmond herczeg Batthyányi joszágai igazgatója, számvevője és levéltárnoka volt, ki 1766-ban august. hóban Mária Terézia királyasszonytól czímeres nemes levelet nyert. [1])

Czímerök négy részre osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban a felső jobb oldali szegletben arany nap ragyog, mely felé barna sas repül, elől hármas halom zölddel; a 2. és 3. kék udvarban hármas fehér sziklán három bástyás, közepén vörös fedeles tornyú vár, nagyszegű kövekből épitve, diszlik, nyitott kapuval, fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal és lábakkal egyfejű fekete sas látható. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Strobl család. Strobl testvérek 1790. évben II. Leopold királytól kaptak czimeres nemes levelet.

Czimere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. arany udvarban zöld oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a 2. és 3. fekete udvarban arany ló hátulsó lábain ágaskodva látható. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz hasonló zöld oroszlán nyúlik fel, két felől két elefánt-ormány között, melyek közűl a jobb oldali vizirányosan félig arany, félig zöld, a baloldali félig fekete, félig arany. Foszladék jobbról aranyzöld, balról aranyfekete. [2])

Zemplin megyében van Strobly nevű nemes család Szirmay szerint.

Stroszer család. Czimerleveles nemes család, melynek szerzője Tamás, s melynek eredeti nemes levele Győr városa levéltárában van. [3])

Strucz család. Kihalt. Ismeretes közűlök Strucz Ferencz, 1617—1618 ban Nógrád megyei alispán, és Vácz várának kapitánya, melynek feladásáért az 1622. évi 73. törv. cz. által megbüntetése rendeltetett. Neje volt szúdi Duló Zsuzsánna, Duló Gábornak Rimay János költő vejének nővére. Tán ezen Strucz Ferencz az, ki Ztrucz (vagy Trucz) néven 1598-ban Nógrád megye jegyzője volt. [4])

Stubeck család. Stubeck János, Gotfried, György, Se-

---

[1]) Collect herald. nro 159.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[3]) Szontagh D. közl.
[4]) Prot. C. Neograd anni 1598. pag. 48.

bestyén, Fülöp-Károly, Mátyás és András az 1659. évben magyar honfiusitást nyertek. [1])

Stubenberg család. Stajer országi eredetű igen régi család, jelenleg is ott, és honfiusitás által Magyarország családai közé tartozik. Ősvárai Stajerban a brucki kerületben, most a Herbersteinok kezeiben vannak. Eredetét a távol ősi homályban keresik.

Stubenberg Jánosnál, kinek báró Schärffenberg Benignától két fia maradt: Rudolf és György-Hartmann, két fő vonal támadt, amattól származik az idősb szász vonal; György-Hermantól az ifiabb stajer ág, mely honfiusitást nyerve hazánkban is, minket egyedül érdekel. Ez utóbbi vonal tehát, mely nevezett Györgynek nejétől báró Thamhausen Dorottyától eredt, még két ágon virágzik, és pedig Györgynek két unokája által, ugymint Farkas és Ferencz-György által két ágra oszolva. Ez ágakból Farkas és Gíllyén bárók az 1655. évi országgyülésen a 119. törv. czikknél fogva nyertek honfiusitást.

Farkasnak neje volt gróf Puckheim Mária, ennek utódaiból támadt a következő táblázat:

Gusztáv-Adolf
cs. k. kam.
† 1833.
(b. Staudach Fáni.)

Anna	József
sz. 1821.	sz. 1824.
(1. Remekházy János	(gr. Nimptsch M. Anna)
2. gr. Zichy Fridrik)	Farkas sz. 1857.

A táblán álló József birja a gutenbergi uradalmat; bir Stajerban Stubegg és Mureg nevü helyen, s Magyaroszágban Székelyhídon.

A család czimere fekete udvarban horgony.

A Stubenberg családból — mind a család leirás mondja [2]) — a külföldön 1771-ben nőtlenül elhalt Vilmoson kivül senki sem lett, és senki sem keresett grófságot, miután a család ősi eredetéhez ragaszkodva magát mindég csak „von Stubenberg"-nek irta és irja, és mely mellett még is mindég az örökös tartományok grófi rangú családaival egy sorban állótt és áll mai napig.

---

[1]) 1659. évi 133. törv. cz.

[2]) Hist. Herald. Handbuch. 969.

Stummer család. Neve után itélve idegen származású volna. A család megalapitója a mult század első felében élt Stummer I. György, ki kitüntetett vitézsége és hadi érdemeiért 1741. évi octob. 28-án Mária Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet nyert. [1]) Azonban családi közlés szerint a család már előbb honosúlt és birtokolt, erre mutatnak nevezett Györgynek a mult század elejéről Hont megyei Visk helységről és Zólyom megyei Korpona városában kelt, a Palásthy és Szmrecsányi családok elleni magyar keresetleveleik. Ez idő szerint a család székhelye Hont vármegye volt, hol Ipoly-Keszi és Terény helységben s más helyeken mint birtokosok fordúlnak elő. Erre, valamint átalában a család emelkedésére és fényére nézve tetemes befolyással volt a család tagjainak a Bánhidy, Péchy, benedekfalvi Luby, nádasi Tersztyánszky, Pongrácz, Szmrecsányi stb. családokba házasodása, melyek altal Hont megyében a terjedelmesb báti, disznósi, túri, várboki, cseri, Zólyom megyében a korponai stb. részbirtokokat örökölték, és Hont megyében, majd utóbb Békes megyében megyei főbb hivatalokat viseltek.

I. Györgynek nejétől Bánhidy Annától hat gyermeke maradt: Rozália, I. János, Imre, ki mint hadnagy elesett Belgrádnál, II. György, I. József és Anna, sipeki Balás Mihályné. Ezek közül

I. János Hont megye főbiztosa volt. Első neje Folly Rozália, — kitől csak leánya Erzsébet Paczolay Benedekné maradt, — 1766. táján meghalván, másodszor nőül vette benedekfalvi Luby Juliannát, kitől következő hat gyermeke maradt, u. m. II. János, Emerentia Tersztyánszky Mihálynak harmadik hitestársa, I. Ignácz, Apollónia hajadon, Antal, és Elek főhadnagy és nyargoncz elesett 1800-ban a franczia háborúban. E hat testvér közül II. János, Antal és I. Ignácz három ágra oszlatták a családot; és pedig II. János osztály utján Hont megyei Terény helységben kapván birtokrészt, innen ága terényi-ágnak és menyiben Békesbe szakadt békesi ágnak nevezhető, Antal Ipoly-kesziben kapván részt, testvérével I. Ignáczczal együtt az ipoly-keszii ág terjesztője lett, azonban Antal birtokrészét testvéreinek eladván, és fiában férfi ága Heves megyében Gyöngyös-Patára költözvén, Antal ága hevesi-ágnak nevezhető, mig I. Ignácz ága az osztályba jutott ipoly-keszii birtokról honti, az az ipoly-keszii-ágnak vagy a család ez ágából eredt és ország szerte ismeretes tudós Stummer Arnoldnak irodalmi nevéről Ipolyi-ról ipolyi-ágnak nevezhető.

[1]) Collect. Herald. uro. 209, — és Hont megyei ltár.

Terényi v. békesi-ág.

II. János, kitől följebb emlékeztünk, Békes megyébe telepedett, és ott a vármegyénél előbb, már 1790-ban esküdt, [1]) majd al-, utóbb hosszú ideig (mintegy 1824—1835-ig) a csabai járás főszolgabirája, és helyettes alispánja volt. Meghalt 1837. körül. Nejétől Péchy Francziskától következő öt gyermeke maradt: 1. Franczisk a Simay Kajétán Békes megyei volt alispán és követ neje, 2. II. Imre, kiről alább, 3. Mária rozvadzi Omazta Zsigmond Békes megyei alispán neje, 4. Krisztina kis-jeszeni Paulowytz Gábor cs. kir. törvényszéki elnök s jogigazgató neje és 5. Julianna Szinovytz Lajosné.

II. Imre Békes megyének sok ideig 1825-től tiszti alügyésze 1840. nov. 23-ig, ekkor czimz. központi főszolgabiró a következő 1843. jul. 3-ig. [2]) Nőtlen lévén, örökösének tette az ipolykeszi ágból unokatestvérének Ferencznek fiát

Lajost, ki 1825-ben született, és 1844-ben már Békes megye nemessége sorába iktattatván, [3]) jeles tehetségeinél fogva már 23 éves korában 1848-ban Békes megye alispánjának választatott. A forradalom alatt megyéjében kormány-biztos lévén, fegyver-letétel után külföldre menekült; utóbb haza térvén, nőül vette bajczai Beliczey Máriát, kitől gyermekei a táblán láthatók. Családi nevét már a forradalom alatt elhagyva, és e helyett ágának egykori honti birtokáról Terény-ről magát „Terényi" nevezve és neveztetve, azt hatóságilag is meg erősitette. 1861-ben ismét Békes megye alispánjának és az Orosházi kerületből országgyülési képviselőjének választatott, és ott — mint hirlapi necrologja [4]) szól: a határozati pártnak egyik legkiválóbb tehetségü tagjaként tünt ki. Meghalt a szép elméjü, nagy reményü fiatal 1863. évi april 6-án. Orosháza városa, melyet az 1861. évi országgyülésen képviselt, életrajzának és végső tiszteletének nyomtatásban közzétételét és arczképének tanácsterme számára lefestését határozta el.

Ipoly-keszi ág.

I. Ignácz, I. Jánosnak fia, 1794-ben Hont vármegye esküdtje

---

[1]) Nemességét ezen évben Hont megyétől nyert nemesi bizonyítvány mellett hirdetetté ki Békes megyében 1981. sz. alatt.

[2]) Nemességét kihirdetteté Békesben 1808-ban 1572. sz. és 1820-ban 1183. szám alatt.

[3]) Békes megyei jegyző könyv 1844. évi 2022. sz.

[4]) „Ország" polit. lap. 1863. 80. sz. Arczképe a Vasárnapi ujság 1864. 8 számában.

majd biztosa, 1821-től 1824-ig számvevője volt. Első neje nádasi Tersztyánszky Anna meghalt 1805. jun. 19-én Ipoly-Szalkán. Ettől maradt egy fija : I. Ferencz, kiről alább. Második neje óvári és szent-miklósi Pongrácz Borbála volt, kitől születtek : Franczíska tamásfalvi Kasza Ágoston alszolgabiró neje; és II. József, ki Hont megyének 1839—1842. maj. 13-ig rendszerinti esküdtje, egykor volt főhadnagy s a forradalom alatt honvéd kapitány, 1861-ben Hontmegye rendszerint esküdtjének megválasztva szolgabirói czimmel, 1862-ben kinevezett alszolgabiró 1863-ig.

I. Ferencz szül. 1799-ben, Hont megyénél kezdé hivatalos pályáját 1821-ben mint albiztos, 1824. febr. 3-tól a báthi járásban rendszerinti esküdt, 1831-ban az ipolyi járásban alszolgabiró, a következő (1835.) tisztválasztáskor a selmeczi járásban ugyan az, 1839. maj. 7-én ismét megválasztva az ipolyi járásba fő sz. birói czimmel, 1842-ig, utóbb Pozsony megyében Pálffyaknál jogigazgató. Meghalt 1848-ban. Nejétől Szmrecsányi Szmrecsányi Arzeniától következő öt gyermeke maradt:

a) Arnold szül. 1823. oct. 10-én. Előbb zohori, utóbb törökszent-miklósi lelkész, pápai kamarás, a m. tud. akadémia rendes, és más külföldi tud. társaságok tagja; 1863-től egri káptalani kanonok; „Ipolyi" irodalmi nevén általában ismert és hazánk jelesebb tudósainak egyike, és a magyar irodalom terén megjelent számos munkálatával, nevezetesen a ritka jelenségű „Magyar Mythologia" és Magyar archaeologiai dolgozataival kitűnő elismerést aratott.

b) Lajosról (szül. 1825-ben) ki nevét „Terényi"-nek irta, mint a békesi ág örököséről és folytatójáról följebb volt emlités.

c) Auguszta.

d) III. György szül. 1831. nov. 24-én 1850. után Árva megyében volt hivatalnok, 1861-ben Posony megyei al-jegyző, 1862. óta Pesten ügyvéd. Nejétől Varjú Jusztinától (szül. 1836.) gyermekei a táblán láthatók.

e) Gyula sz. 1833. volt honvéd, most cs. k. főhadnagy.

f) Mária.

Hevesi-ág.

II. Antal (I. Jánosnak fia) a franczia háborúk alatt katonatiszt, alapitá ez ágat. Ugyan akkor házasodott, nőül vévén Brüsszelből a franczia származású Bourgeois Juliát, kitől következő öt gyermeke maradt u. m. 1. Apollónia Stéger János († 1857.) Hont megyei fő orvosnak volt neje, 2. Johanna ivachnofalvi Rády Ferenczné Gy.-Patán.

3. Terézia Guba Antalné, 4. II. Antal volt tüzér tiszt, 5. II. Ignácz volt nádor huszár, most Gy. Patán lak.

A családfa [1]) következő :

I. tábla.

Stummer I. György
1741.
(Bánhídy Anna)

Rozália. — II. János (1. Folly Éva 2. Luby Julia) — Imre hadnagy † Belgrádnál — II. György. — József. — Anna (sipeki Balás Mihály)

II. János gyermekei:
1-től Erzse (Paczolay Benedek) † — 2-tól II. János Békesi h. alispán (Péchy Franciska) — Emerentia (Tersztyánszky Mihály) — I. Ignácz Honti számvevő 1821—1824. (1. Tersztyánszky Anna 2. Pongrácz Bora) *Folyt. II. táblán.* — Apollónia † — Antal katonatiszt Bourgeois Julia — Elek, főhadn. †

II. János (Péchy Franciska) gyermekei:
Franciska (Simay Kajetán alisp.) — II. Imre Békesi főbiró. † — Mária (Omazta Zeigm. alisp.) — Krisztina (Paulovitz Gábor) — Julia (Szinovitz Lajos)

Antal (Bourgeois Julia) gyermekei:
Apollónia (Stéger János) — Janka (Rády Ferencz) — Teréz (Guba Antal) — II. Antal tüzér tiszt — II. Ignácz Gyön. Patán.

II. tábla.

I. Ignácz, *ki az I. táblán.*
Honti számvevő
(1. Tersztyánszky Anna,
2. Pongrácz Bora)

1-től I. Ferencz sz. 1799. † 1848. Honti cz. főbiró. (Szmrecsányi Arzénia) — 2-tól Franciska (Kasza Ágost) — József Honti v. hivat.

I. Ferencz gyermekei:
Arnold sz. 1823. egri kanon. *Ipolyi.* — Lajos *Terényi* sz. 1825. † 1863. Békesi alispán (Beliczey Mária) — Auguszta — III. György sz. 1831. ügyvéd Pesten. (Varjú Juszti) — Gyula sz. 1833. cs. k. főhadn. — Mária

III. György gyermekei:
Lívia. — Mária.

Lajos gyermekei:
Zoltán † 1854. — Lajos sz. 1854. — Berta. — Aba — Jolán. — Ágnes.

[1]) Családi s más hiteles adatok szerint.

A család czimere — mint itt a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában hatágú csillag ragyog; ez alatt szögletesen vont ezüst szelemen, melynek három szögletében három, szárnyát repülésre emelő vörös rigó áll; a szelemen vagy pólya alatt arany markolatú kard fekszik. A paizs fölötti sisak koronáján egymáson két kiterjesztett sasszárny lebeg, az előtérben álló kék és annak közepén arany csillaga van, a hátsó szárny vörös. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Stupiczky család. Trencsin vármegyei curialis nemes család. Nevők eléfordúl Stupiczky alakban is. Azon megye nemesi összeirásai [1]) szerint:

1748-ban a felső járásban laktak Ferencz és Józsefnek fiai.

1768-ban József és János Nemes Kotessón székelt.

1803-ban Antal és ennek három fia: Miklós, András és Antal Ns Kotessón.

1837-ben ugyan ott Miklós és András találtattak.

Stúr család. Stúr József 1792-ben I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét. [2])

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. arany udvarban

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XI.

vörös ruhás, ezüst öves, fekete csizmás vörös prém kalpagos magyar ember áll, jobb kezében két zöld galyat tartva; a 2. és 3. ezüst udvarban zöld téren odvas fa-törzs áll, jobb oldalából száraz, baloldalából zöldellő ág nyúlik ki. A paizs fölötti sisak koronájából a paizsbélihez mindenben hasonló vörös mezű magyar férfiú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [1])

Sturlécz család. Zemplin vármegye czímerleveles családainak egyike. [2])

Sturman család. Neve idegen származásra mutat. Egyik őse Sturman N. 1697-ben Tokaj vár alkapitánya volt, midőn öt a várőrséggel együtt Tokay Ferencz felkelő vezér kardra hányatta. [3])

Zemplin megyében e század elején birtokos a család Berzék helységben. [4])

Ismeretes a családból e század elején Sturman Márton, kinek nejétől szúdi Sembery Máriától leánya Beniczky Pál neje volt, Zólyom megyében.

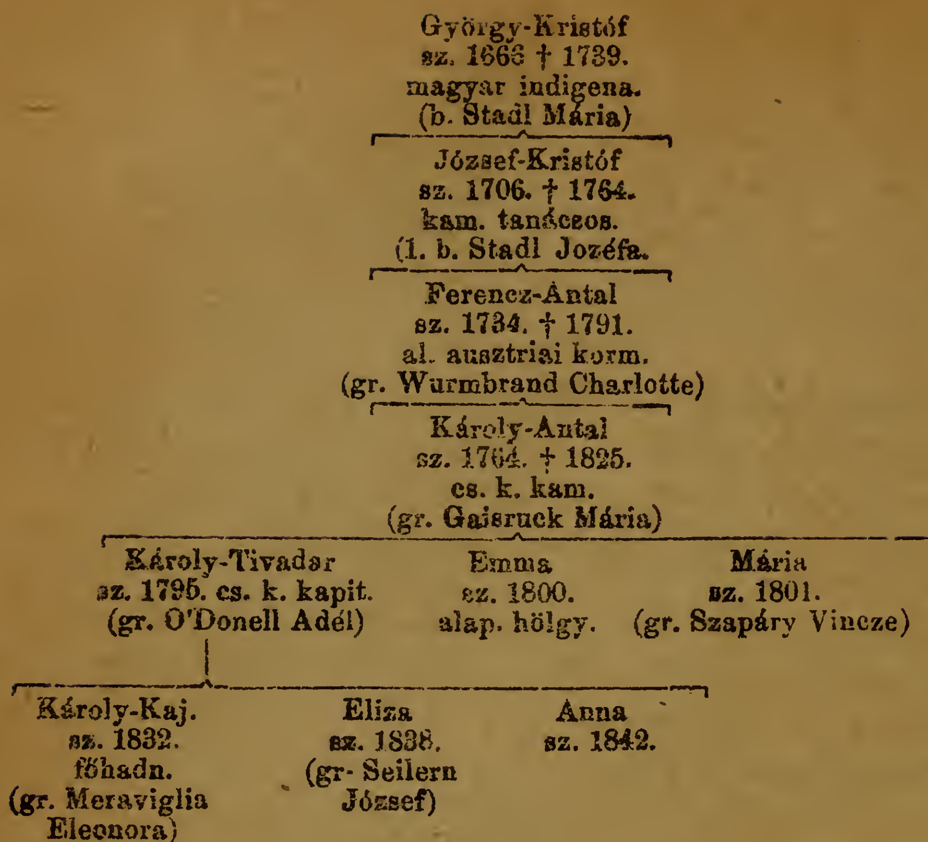
Stürgkh család. Stürgkh György-Kristóf és János-Kristóf 1729. évben honfiusitattak. [5])

A család Stajer országi, hová Bajor országból szakadt, 1532-ben megvette a blankenwertbi urodalmat, és házasság utján örökölte a Vogelsbergi jószágot. I. Ferdinand Császártól nyerték a Blankenwerthi czímert, és 1638. maj. 19-én III. Ferdinandtól a báróságot.

Báró Stürgkh József-Kristófnak báró Herberstein Máriától volt fia György-Kristóf (szül. 1666. † 1739. maj. 27.) val. b. tit. tanácsos és főkanczellár. Ez első házasságra lépett 1695-ben báró Stadl Mária Saroltával († 1713.) Testvérével Ferencz Bernáttal 1711. nov. 23-án III. Károly császár által grófságra emeltetett. Többi közt 1729-ben nov. 20-án Magyarországban is indigena lőn. György-Kristóftól a családfa [6]) igy jő le:

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XI.
[2]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 117.
[3]) Ugyan ott p. 199. és hist. 275.
[4]) Ugyan ott 225.
[5]) 1729: 47. törv. cz.
[6]) Góthai gr. Almanach 1859 évről és Hist. herald. Hbuch.

Czímerök négy részre osztott paizs, az 1. és 4. udvar harántosan arany és fekete, benne zöld téren gólya áll, az udvar színeivel ellenkezőleg szinezve, csőrében gyürüt tartva; a 2. és 3. hermelin szinü udvarban függőleges vörös pólya látszik.

Stürmer család. Nürnbergi eredetü; a múlt században már Bécsben honos. Stürmer József-Ádámnak Saitz Anna Máriától Bécsben 1752. aug. 21-én született fia Ignácz-Lőrincz, cs. kir. val. b. titkos és államtanácsos, a török portán ausztriai internuntius, sz. István r. közép keresztese, még 1801-ben osztrák örök. tart. lovagi rangra, 1813-ban maj. 27-én báróságra emeltetett, 1820. nov. 12-én, illetőleg az 1827. évi országgyülésen magyar honfiusitást nyert. Meghalt 1829. dec. 2-án. Neje volt 1787-től báró Testa Erzsébet (szül. 1770. † 1846) kivel ily családfát [1]) alkotott:

---

[1]) Hist. Herald. Handbuch 970. góthai grófi és bárói alm. 1859. évről.

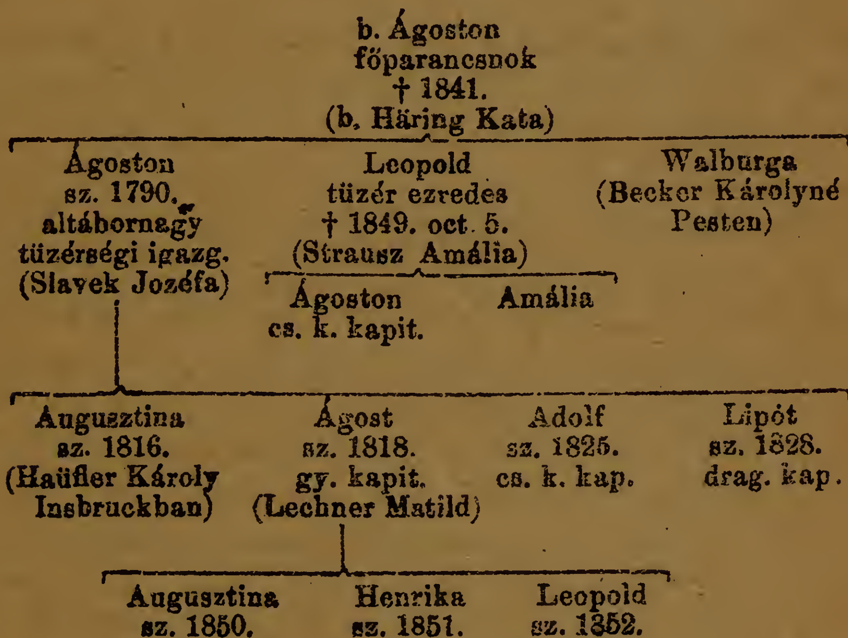
b. Ignácz
sz. 1752 † 1829
török követ
(b. Testa Eliza)

Bertalan	Teréz	Károly	Philippin
sz. 1787.	sz. 1791.	sz. 1792. † 1853.	sz. 1799.
1842. gróf.	(b. Huszár Bálint)	altábornagy	alap. hölgy
török követ 1850-ig		Peschiera par.	Münchenben.
(báró Boutet Ermance)		(b. Bedekovics Mária)	
		†	

A családfán állók közül Bertalan 1842-ben grófságra emeltetett, mig testvérei bárók maradtak. Azonban Károly báró gyermektelenül halt el, és még Bertalannak sincsenek utódai.

A család czímere vörös udvarban arany pólya, melyen három ezüst sisak látható.

Stvrtnik család. Stvrtnik Ágoston cs. kir. altábornagy és Budán hadi parancsnok, 1814. aug. 4-én ausztriai bárósságot nyert és 1836-ban országgyülésileg honfiusitatott;[1]) tőle következő ivadék származik:

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. udvarban magas sziklán bagoly ül, a 2. udvarban zöld téren várkastély áll, a 3. udvarban három ezüst liliom van, a 4. udvarban kettős farkú vörös oroszlán fej fekszik.

---

[1]) 1863. 47 ; törv. cz.

Styaszny család. Trencsin megye czímerleveles nemes családa, a czimerlevelet 1632 ben Gáspár nyerte és ugyan akkor Trencsin megyében kihirdetteté. Nevezett megyében ily nevü család 1660. és 1666-ban Nemes Kotessón, 1688-ban Kalniczon fordúl elö, azonban ezek mind egy család tagjai voltak-e? nem tudhatni, föleg miután e néven Trencsin megyében a Budiács és Latkóczy család egyes ágai is neveztettek. [1])

Styavniczky család. *Lásd Tholt.*

Styrum család. Gróf Styrum Miksa-Vilmos 1741-ben országgyülésileg honfiusitatott. [2])

Suba család. Gömör vármegye czimerleveles családainak egyike [3])

Subich család. (Brebiri) A nagy hirü Zrinyi család törzsének, melyből eredtek, neve. Egyébiránt Horvátországban Varasd megyében brebiri és vinodoli Suvich *(igy)* család máig létezik, melyből Lajos ott 1835-ben ker. esküdt és tbiró; Antal ugyan ott esküdt, József Zágráb megyi főszolgabiró volt. Menyiben birják származási kimutatásukat? nem ismerjük. *Lásd Suvich cs. e kötet végén.*

Subich család. (Nagy Koloni) Borsod, Heves megyei nemes család. 1672-ben élt közülök nagy koloni Subicz Pál [4]) ügyvéd.

Subich Ferencz Heves megyéből 1760-ban magyar királyi testőr volt.

Subich Ferencz 1770-ben Albert szász herczeg és m. kir. helytartó titkára, 1774-ben országbirói itélő-mester volt.

Subich György 1839—42. Heves megyei tiszt aljegyző, 1845-től pertárnok.

Subich családnak czímere a paizs kék udvarában zöld halmon hátulsó lábaival ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva, a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával zöld olajfa galyat tartva, két felől bivaly szarv között, melyek közül a jobb oldali vizirányosan félig arany, félig kék, a baloldali félig vörös, félig eziist. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [5])

---

[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) 1741 : 70. törv. cz.
[3]) Bartholomaeides C. Gömör pag. 146.
[4]) Protoc. C. Neográd. anni 1672. jan. 18.
[5]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

Suchodele-Tóth család. Közülök Mátyás 1480-ban csejtei kapitány. [1])

Sudarovics-Gaja család. 1751-ben Mária Terézia királyasszony nemesítette meg.

Czimere következő : a paizs vörös udvarának közepét függőleges ezüst pólya foglalja el, és abban kék rózsafej látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két zászló nyúlik fel, a jobb oldali vörösfehér, a baloldali aranykék szinü. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [2])

Suffa-Balasovics család. *Lásd Zsuffa cs.*

Sugh család. Sugh György 1801-ben I. Ferencz királytól kapott czímeres nemes levelet, mely szerint czimere a paizs ezüst udvarában háromszegü kék álvány hegyén álló meztelen vad ember, fején és derekán zöld koszorúval, jobb kezében arany markolatú kivont és derékban eltört kardot tartva, bal kezében a törött kard másik részét tartja. A paizs fölötti sisak koronája fölött két kéterjesztett fekete sasszárny között arany nap ragyog. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [3])

Súgh György, 1835-ben Horvátországban ügyvéd.

Súghó család. (Kazsúi) Zemplin megyei eredetü nemes család, mely azon megyében Kazsú, (hajdan Kasuh) helységben mint leány ágon a kihalt régi Kasuhy családnak egyik utóda örökösödött, és ott, valamint azon megyei Szomotor helységben még e század elején a birtokosok között emlitetik. [4])

Már a múlt században Bihar vármegyében élt Súghó István, ki Trencsényi Máriát, (ki utóbb Laczkovics László Bikari alispán neje volt,) vévén feleségül, ettől három gyermeke [5]) maradt; u. m. 1. György Bihar vármegyének egykor aljegyzője, utóbb táblabirája, végre királyi tanácsos, ki N. Váradon halt meg 1793. aprilben. Első neje Simonyi Erzsébet, a második Kállay Ágnes (nosiczi Thurzó János özvegye) volt; gyermeke egyiktől sem maradt.

2) Anna Laczkovics Imre Pest megyei alispánnak felesége.

3) Magdolna, Szent-Iványi József Bihar megyei alispánnak hites társa.

---

[1]) Kaprinay Mss. B. tomo L. pag. 105.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 117. 237. 284.

[5]) Vay László, Német hivség. 323. 337,

Emlitett Sughó Istvánnak testvére, vagy unokatesvére lehetett Súghó Zsigmond, Bihar vármegyének a mult században főszolgabirája, kinek nejétől Palugyai Annától fia volt József, a ki 1800-ban a Bihar megyei fölkelő seregnél kapitány, 1806-ban ugyan azon megyénél szolgabiró volt. Neje Rietaller Ágnes volt. Ugy látszik, ennek fijai: József Bihar megyének 1841-től 1845. jun. 16-ig alszolgabirája, és 1861-ben ismét választott főszolgabirája, és László azon megyének 1841-től 1849-ig rendszerinti esküdtje.

Egy ág Nyitra megyében származván, abból ott Súghó József 1823-ban alszolgabiró, 1825. sept. 26-tól főszolgabiró 1833-ig.

Suhayda család. Törzse Suhayda I. János, ki fijaival II. János, Mátyás és I. Pállal, nem különben testvérével Suhayda I. Istvánnal együtt I. Leopold király által Bécsben 1701. aug. 12. kelt czímereslevélben nemességre emeltetett. Czímeres nemes levele Nógrád megyében akkori laktahelyén 1703. mart. 26-án Losonczon tartott közgyülésben kihirdettetett. [1])

Úgy látszik — nevezett I. János egy személy volt azon Suhajda Jánossal, ki mint Tököly híve és egyik fő tiszte 1683-ban a nagyszombati jes. collegium fölgyujtásával és a sz. m. képe kifosztásával vádoltatott, [2]) és utóbb a kath. vallásra tért volna, mely utóbbi állitás azonban valószinütlen maradt.

Suhayda I. Jánosnak megnevezett három fija körül a kettő még életében Nógrád megyéből kiköltözött, nevezetesen II. János Békes megyébe, hol 1720. dec. 10. évről már nemesi bizonyságot nyert, és Pál fija Gömör megyébe Királyi helységbe, ellenben az atya I. János még 1726-ban a junius 18-án kezdett nemesi vizsgálatkor Nógrád megyében eredeti czímeres nemes levele felmutatásával igazolta kiváltságos állapotát, [3]) Sőt mint azon megyei legéndi birtokos 1731. évi sept. 1-én Legénden hat házhelyre, melyből kettőt valósággal birt, Felső-Bodonyban szintén hat házhelyre (vagy is e puszta egy negyed részére) gr. Pálffy Jánostól nádori adománylevet nyert, [4]) azonban két fija már elköltözvén, harmadik fijának Mátyásnak utódai máig ismeretlenek lévén, halálával, mely valószinüleg nem sokára bekövetke-

[1]) Nógrád megyei jegyzőkönyv.

[2]) Kazy Historia Universitatis p. 153.

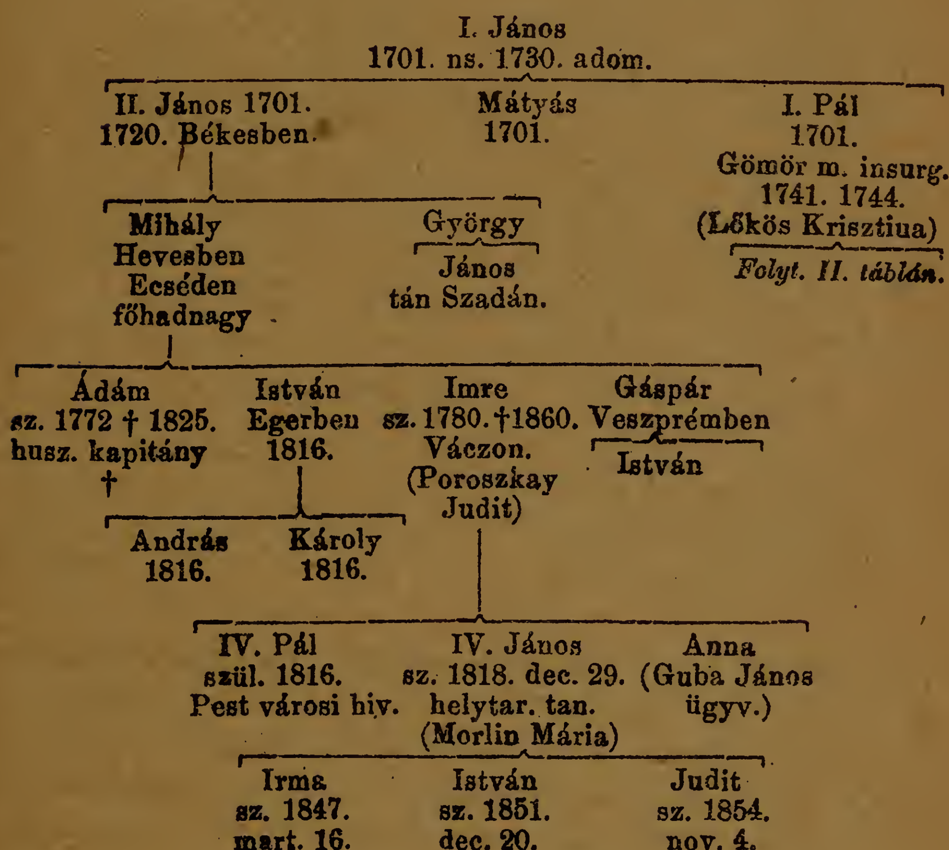
[3]) Nógrád megyei jegyzőköny, 1726 évről.

[4]) Az eredeti adomány levél szerint, mely idegen kézre, és időjártával a némileg hasonló nevű Suhajdy családhoz került.

kezett, ágazata Nógrád megyéből vagy legalább Legéndből elényé-szett. [1])

I. Jánosnak két fia II. János és I. Pál által a család mostanig terjedő két ágra szakadt, mint azt a következő táblázat [2]) mutatja.

I. tábla.

[1]) Legalább Nógrád megyében 1731-től 1755-ig a nemesek sorozatában a családnak nyoma sincs. Az 1755. évi nemesi vizsgálatkor kelt összeirásban ily czimű rovat alatt : „*Series ob neoadvenatum investigandorum*“ találtatik „Adamus Suhajda in Legénd“; ezen Ádámot a Suhajdy család igényli elődjének, és róla a Suhajdy családnál leszen emlités. Egyébiránt 1781-ben ezen *Ádám* ellen is a megyei tiszti ügyész nemesség-igazoltató pert folytatott.

[2]) A család által közlött hiteles iratok szerint.

II. t á b l a.

I. Pál, *ki az I. táblán.*
1701. ns.
1741. 44. insurg. Gömörb.
(Lőkös Krisztina)

II. Pál	József
sz. 1751. † 1834.	1787. Gömör. publ.
Sztárnyán és Tornallyán	
(Kók Erzsébet)	

III. Pál	III. János	I. Sámuel
sz. 1778. dec. 6.	Rosnyón lak.	Miskolczon
Tornallyán	publ. 1813.	1813.
† Pesten 1852. dec. 2.		Lajos. József. Sámuel.
(Varrinkovits Julianna)		

Ferencz	László	István	József	Krisztina	V. Pál
sz. 1815. máj. 21.	sz. 1817. apr. 25	sz. 1820. dec. 25	sz. 1822.	sz. 1824.	sz. 1829. nov. 1.
Pesten	† 1860. jul. 9.	† 1847. mart. 15.	sept. 1.	(Vida	† 1853. máj. 26.
takarékpénzt.	(Pintér Anna)	sebész m.	† 1862.	Károly)	
hivatalnok		Amália	april 4.		
(urb. Benyóvszky		sz. 1846.			
Luiza)					

László gyermekei: Ferencz. Anna. László

Ferencz gyermekei:

Alojzia	Etelka	Franciska	Aranka *ikrek* Gizella	Róza
sz. 1845. jan 24.	sz. 1850.	sz. 1851.	szül. 1857. jul. 25.	sz. 1859.
	máj. 15.	sept. 6.		aug. 27.

Az I. táblán állókra nézve megjegyezhetjük a következőket. II. János Békes megyénél 1720. dec. 20-án hirdetteté ki nemességét. Ennek Mihály fia mint nyug. főhadnagy lakott Heves megyében Ecséden. Fijai közül István (két fiával együtt) Gáspár (fiával együtt) és Imre (kik kath. vallásban neveltettek) mert elődeik protest. vallásúak voltak) 1816. jul. 15-én Békes megyétől kivévén nemességökről a bizonyítványt, azt Heves megyében azon évi sept. 24-én kihirdették. Utóbb, nevezetesen 1824. febr. 4-én István és Imre váczi lakos ujolag, testvérök Ádám pedig, ki a Ferdinand huszár ezredben kapitány volt és sebei miatt nyugalmazva, szintén akkor Heves megyétől vettek ki nemesi bizonyítványt. Nevezett Ádám meghalt Pesten 1825. febr. 23-án.

Imrének, ki Váczon lakott és 1860. aug. 29-én halt meg, nejétől Poroszkay Judittól gyermekei közül Pál Pest városi tisztviselő, János jogtudor, 1850. után Pest, majd Fejér megyei törvénszéki ülnök és országos törvényszéki tanácsos, 1862-től m. kir. helytartósági

tanácsos, jeles és alapos jogtudós és több e szakbeli munka szerzője, 1863. óta a m. akadémia tagja.

A II. táblán álló I. Pál Gömör megyébe Királyi helységbe telepedett, és 1741. és 44-ben a Gömör megyei felkelő nemes seregben is részt vett. Nejétől Lőkös Krisztinától fija II. Pál (szül. 1751. jan. 25-én.) lakott Sztárnyán és Tornallyán, és József Gömör megyétől 1787. évi febr. 1- vettek ki nemességökről elismervényt.

II. Pálnak nejétől Kók Erzsébettől fijai 1. III. Pál született Tornallyán 1778. dec. 6-án. Pestre tévén át lakását, itt halt meg 1852. dec. 2-án. 2. III. János rozsnyói lakos és 3. Sámuel miskolczi lakos. A két utóbbi Gömör és Kis-Hont megyénél 1813. január 16-án hirdetteté ki nemességét, mig testvérök: a Pestre költözött III. Pál ugyan azon megyétől 1840. dec. 9-én vévén ki a nemesi bizonyítványt, azt Pest megyénél 1841. mart. 27-én kihirdetteté. Ennek a táblán látható öt fija közül egyedül él Ferencz, a pesti takarékpénztár ügyes könyvezető tisztviselője, kinek gyermekei a táblán láthatók.

Ugyan e családból származott Suhajda János, ki Arad megyében nemességét 1828-ban hirdetteté ki. [1])

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló barnás oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, bal lábával három búzakalászt tartva; a paizs fölötti sisak koronáján összetett szárnyakkal fekete holló áll, jobbra nézve. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Suhajdy család. Suhajdy [2]) Máté és általa neje Urbanovicz Zsuzsi, fiaik János és Mihály, nem különben Rybarik János és Szywa János 1659. jul. 25-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben előbbi nem nemes állapotukból I. Leopold király által nemességre emeltettek, és czímeres nemes levelök akkori lakhelyükön Trencsin vármegyében 1660. (sabbato prox. ante Dnicam Oculi) kihirdettetett. [3])

A kor és egyéb körülmények összevetése azt mutatja, hogy a följebb említett czímeres ns. levél szerző Suhajdy Máté egy s azonos személy volt azon Suhajda Mátéval, ki 1673-ban mint Trencsin megyei varini ágost. evang. pap a kath. vallásra tértnek iratik, [4]) és

---

[1]) Arad megyei jegyzőkönyv 125. sz. a.

[2]) Előfordul e családnév „Schuhajdy" alakban is.

[3]) Trencsin megyei levéltár, és hiteles másolat szerint.

[4]) Ribini, Memorabilia II. 23. hol ugyan Suhajda áll Suhajdy helyett, de a két név könnyen össze volt téveszthető, főleg miután mindkét név élő

ki ismét előbbi vallására tértve, 1678-ban Nógrád megyei Szügy helységben evang. lelkész [1]) volt. Ezen Máténak a nemes levélben emlitett János és Mihályon kivül fia volt I s t v á n 1701-ben szintén Szügy helységben evang. tanitó [2]) innen 1702-ben Felső-Bodonyban (szintén Nógrád megyében) evang. lelkész. [3])

Ugyan ez időben, 1730-ban Nógrád megyében (úgy látszik Szügyben) lakott S u h a j d y Gáspár, ki 1731-ben az eredeti czímeres nemes levél felmutatása mellett nevezett megyénél nemességi bizonyítványért esedezett, azonban családfáját Mátéig be nem mutatván, [4]) Nógrád megye által ez iránt eredete helyére Trencsin megyébe utasitatott, a hol is 1731. évi sept. 27-én nemesi bizonyítványt nyert, kimutatván, hogy atyja A n d r á s, nagy atyja M i h á l y és ennek atyja M á t é a nemesség szerző, voltak.

Mind ezek daczára már Gáspárnak fija Suhajdy I m r e, ki Szügybe volt telepedett, nemessége bizonyitását 1783. maj. 28-án kénytelen volt Trencsin megye előtt per útján igazolni, a mit is megnyervén, arról 1784-ben maj. 11-én a m. kir. helytartóság helybenhagyása mellett, azon évi aug. 12-én Trencsin megyétől nemesi bizonyságlevelet nyert, mely Nógrád megyében sept. 6-án kihirdettetett. Ezen Imrének a nemesség szerzőtől bemutatott származását és gyermekeit, valamint most élő unokáit mutatja a családfai táblázat.

A mult XVIII. század közepén még egy Suhajda (jobban Suhajdy) Á d á m telepedett Nógrád megyei Legénd helységbe hol egykor a másik, némileg hasonló nevü Suhajda család birtokolt. Ezen Á d á m a Nógrád megyei 1755 évi nemesi vizsgálatkor kelt összeirásba világosan mint jövevény a lajstrom ily czimü rovatába iktattatott: „Se-

---

család tulajdona volt. Lásd B u r i u s M i c a e H i s t o r i a e E v a n g. Edidit P. Lichner Posonii 1864. p. 4. 14. 24. és 130. hol már Schnhajda alakban fordúl elő, és Máténak irva.

[1]) Hornyánszky, Beiträge zur Geschichte evangelischer Gemeinde in Ungarn. Pest, 1363. 263. lap. Itt is megjegyzendő, hogy a M a t h a e u s és M a t h i a s nevek épen oly gyakran fölcseréltettek, mint a G e o r g i u s és G r e g o r i u s.

[2]) Hornyánszky, Beiträge 264. lap.

[3]) Ugyan ott 28. lap.

[4]) Ezen körülmény is világosan mutatja, hogy Gáspárnak atyja nem volt Nógrád megyei lakos, különben ott — mint ismert nemes, gyakorlatban lett volna, és fia nem utasitott volna Trencsin megyéhez.

ries ob nevadventum investigandorum" (t. i. nobilium) [1]), és ennek folytán, mint kétséges nemes ellen 1781-ben a megyei tiszti ügyész nemesség igazoló pert folytatott. [2])

A Suhajdy családnak egyik ága a Dunántúlra szakadt, Vas vármegyébe, innen való volt azon Schuhajdi György, ki 1740. april. 21-én irta magát a wittebergi akademia hallgatói közé és 1743-ban tért onnan hazájába. [3])

E század elején Szabolcs megyében Polgár mezővárosban éltek Suhajdy János és Gáspár, kik Trencsin megye elé 1801. nov. 20-án a nemesség szerző Suhajdy Mátétóli származásukat következőleg terjesztették, u. m. hogy nevezett Máténak az armálisban megnevezett fija János Pozsony megyei Puszta-Fődimésre, ennek fia Sámuel pedig Szabolcs megyébe Polgáriba költözött legyen, és ott nemzé fiát Istvánt, a kinek fijai voltak a folyamodó Suhajdy János és Gáspár.

Gömör megyében is volt a családnak egy ága, ha ez nem inkább a Suhajda családhoz tartozott, ide mutatnak az adatok, melyek szerint Varnay máskép Suhajda Mihály 1698-ban Sajó Gömörben Lovas Lászlótól egy telkett vett zálogba. E Mihály 1703-ban kapott volna Trencsin megyétől nemesi „bizonyitványt, és 1711-ben már egész családja kihalván, javai János testvéréve szállottak [4])

Ugyancsak Gömör megyében Geczelován volt evang. lelkész Suhajda Pál, kinek Zsuzsannától ott 1730. aug. 29-én született fija János [5]), 1733. aug. 15-én született leánya Anna. [6])

Az eléadottak szerint következő családfa közölhető :

---

[1]) Protocol. C. Neograd anni 1755. Ezen és a következő adatnál fogva teljesen hiteletlenné válik a családnak azon genealogiája, melynek állítólag ezen Ádám 1781-ben szerzője, a melyben saját atyját Andrást Nógrád megyében lakott és telepedett, és (hadi) vagy biztosi hivatalt viselt személynek állítja, miután megyejegyzőkönyvi hiteles adat szerint maga Ádám azon megyében jövevény (neo-advena) volt.

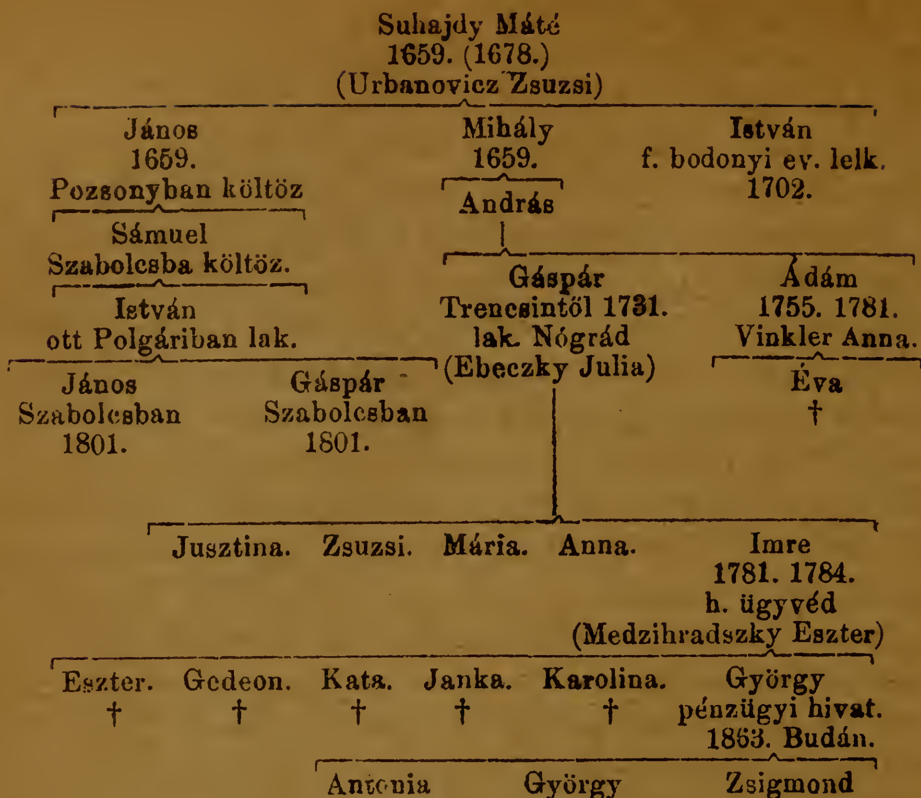
[2]) Nógrád megyei lev. tár. Acta nob. fasc. V. nro. 7.

[3]) Bartholomaeides, Memoria Ungarorum, qui Wittebergae Studuerunt pag. 243.

[4]) A Suhajdy cs. jegyzetei szerint.

[5]) Bartholomaeides Memor. Provincae Csetnek. 322.

[6]) Ugyan ott.

A család czímere az 1659. évi nemeslevél leirása szerint a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Sujánszky család. Trencsin vármegye czímerleveles nemes családa. — III. Ferdinand magyar király 1631. april. 29-én Bécsben kelt czímeres nemes levéllel Sujánszky Györgyöt, Mihályt, Jánost Menyhértet és Sámuelt nemesi rangra emelte; és czímeres levelök a következő évben (feria 3. post fest. b. Francisci conf.) Trencsin megye előtt kihirdettetett. [1])

A család czímere a paizs kék udvarában hármas halom középsöjén arany koronából kinyuló három arany búzakalász, oldalvást jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján felemelt szárnyakkal galamb áll, csörében három búzakalászt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

[1]) Trencsin várm. jegyzőkönyv Szontagh D. közl.

[2]) Kiadta Günther.

Trencsin vármegye nemesi összeirásai szerint Suján laktak 1736-ban András és fija ifj. András, azután János és György testvérek, nem különben középső András.

1745-ben szintén Suján találjuk Miklóst, id. és ifj. Andrást, Gábort és ennek fiait; Beczkón pedig Andrást.

1768-ban *Suján* laktak János és fijai András és János és az utóbbinak kis fija János; — azután György és ennek öt fija: György, Gábor, János, József és Sámuel; — továbbá idősb András és fijai: József és András; — majd ifj. András és négy fija: András, György, Miklós és Tóbiás; — nem különben ifj. János és ennek fijai János és József; — úgy szintén Miklós és fija András; — végre legidősb András és négy fija János, Miklós, József és András. — Ugyan ekkor *Beczkón* lakott András és fia szintén András.

1803-ban *Suján* a családnak már 31 férfi ivadéka jött a nemesi lajstromba, *Beczkón* ekkor éltek András, Mátyás és János.

1837-ben a *Suján* lakó ág már 49 férfi tagot számlált, *Beczkón* ellenben csak három házban laktak, és pedig az egyikben András és ennek fijai Ferenz, József, Károly, József, Antal és Imre, a másikban János, a harmadikban Mátyás.

Sujánszky Antal 1824-ben már Pesten ügyvéd, meghalt 1839. táján; ennek fija Sujánszky Antal (szül. Pesten 1815. aug. 15.) Pest józsefkülvárosi plébános, és prépost, ki mint magyar költő is nevet vívott magának.

Suky család. (F. és alsó Zsuki †) Erdély legrégiebb törzsökös kihalt családainak egyike. Eredete az első foglalás korában vesz el. Nevét a Kolozs megyében fekvő Suk (mostani irásmóddal Zsuk) helységről, mint legősiebb birtokáról vette. Teljes nemzékrendét nem birva, a régiebb időkből csak a nevezetesebb tagokat emlithetjük meg. A XIV. században 1332. előtt éltek Albert és Demeter két fő ág törzsei.

1349-ben Domokos Kolozs megye szolgabirája volt. 1448-ben Miklós és István „comes“ czimzettel éltek. [1])

1437-ben a nevezett Albertnak ágából éltek Benedek, [2]) ki az akkori pórlázadás lecsendesitésében vett részt, mig rokonai Mihály és Dávid a következő évben épen ezen zavargásokban rész-

---

[1]) Székely Sándor, Az Unitaria vallás tört. 172.

[2]) Eder, Observationes in Felmerum. 73.

vétők miatt hütlenségi bélyegen elmarasztaltattak. Ez időben szerepelt János is, ki 1437-ben a pórok lecsendesítésére egyik követül küldetett, és ő ellene valamint érdektársai ellen is Gáthi András és vingárti Geréb András 1427-ben pert folytattak. [1])

Nevezett Mihálynak fia volt János, Dávidnak pedig István, ki magnélkül halt el.

Demeter ágából származott Simon, kinek fia volt János 1467. és 1474-ben, és tán Katalin 1474. körül harinnai Farkas Miklósné.

1467-ben Erdély Mátyás király ellen fellázadt, a fő pártosok között voltak Suky Mihály és László is. Legyőzetvén a lázadás, mindkettő jószágvesztéssel, azon felül Mihály életével lakolt. [2])

Ez időben éltek még a Demeter ágából Miklós és ennek fia Péter.

1525. körül találjuk Suky Jánost, kinek nejétől szász-fülpösi Bikli Margittól utódait mutatja e táblázat :

János
(Bikli Margit)

István	Kata (Sz. annai Lazár Ferencz)	Anna.	Magdolna	Bora	Orsolya 1525, (Erdélyi Tamás)

1553-ban élt Suky Benedek, ki az időben Lepsény Anna nagyfalvi Bánffyné ellen perlekedett. [3])

Az 1581—1599. évek közt Gáspár tanács ur volt.

Suky Benedek 1614-ben Bethlen Gábor udvarnoka, 1612-ben Tergovistiában, 1636-ban török követ. Birta Doboka vármegyében Meleg-Földvár nagy részét, hol alattvalói az unitária vallásról a reform. vallásra tértek, de a Suky család az unitária vallás híve maradt, és valamint ő, úgy utódai is 1651—1670-ig unitárius házi lelkészeket tartottak.

A XVI. század közepén élt Súky Ferencz, Torda és Kolozs megyének főbiztosa, kinek nejétől Bodoni Máriától ivadékát a család kihalásáig mutatja a következő [5]) táblázat :

---

[1]) Fejér, Cod. dipl. tomo XI. 489—491.
[2]) Teleki, Hunyadiak kora III. 536. és Székely Sánd. id. h.
[3]) Kemény, Notitia Capit. Albensis p. 230.
[4]) Engelnél Bojthi Gásp. 874.
[5]) Mikola, Hist. geneal. Transylv. 54. Székely S. és Hodor Károly közlése.

Ferencz
1650.
kolozsi főbiztos.
(Bodoni Mária)

Mihály 1698. kir. hivatalos (Stenczel Anna) | Krisztina 1684. (Vizaknai Nagy István) | Mária † 1705. (Angyalosy Mihály) | I. Pál 1696. kir. táblai üln. (Göcs Kata)

Mihály gyermeke: István † 1748. előtt (Jármy Zsuzsa özv. 1763.)

I. Pál gyermekei: II. Pál (Pekry Klára) | Ferencz. | László † 1730 kör. | Sára (1. Maurer Gábor 1709. 2. Daniel Fer.) | Klára (P. Horváth Boldizs.)

II. Pál gyermeke: Judit (Szent-Iványi Zsigmond)

István gyermekei: Bora (Pataky Fer. 1763. | Zsuzsa (Szent-Iványi Zsigm. 1783. özv.) | Mihály † 1751. után. | Krisztina † 1763. előtt (b. Kemény Zsigmond)

László gyermekei: László (Gálfalvy Bora) | János †

László és Gálfalvy Bora gyermekei: László 1791. kir. hivatalos † 1792. mart. 11. (nőtlen) | Teréz † 1797. előtt.

A táblán álló Mihály kir. hivatalos volt, fiágon unokájában Mihályban 1751. után kihalt.

I. Pál 1696-ban kir. táblai ülnök, 1700—1702-ben Meleg-Földvárott nővérével Klárával együtt birtokos. Kis-unokája az utolsó László 1791-ben kir. hivatalos, meghalt mint nötlen 1792. mart. 11-én kora 50. évében, eltemettetett a kolozsvári unitária egyház sirboltjában. Szerzeményeit az unitária községnek hagyá, és azokból újra építetett a kolozsvári anyaiskola is.

A mi a Suky család birtokait és ezek viszonyait illeti, ezekre nézve megemlíthetjük: hogy 1332-ben Albert és Demeter osztoztak meg Zsukon s a hozzá tartozó helységeken; a déli rész Demeternek, az északi Albertnak jutott.

1438-ban Suky Mihály és Dávid nótáztatván, ezeknek zsuki, szóváti, ujfalvi, kötelendi, magyar- és oláh- Sármási jelenleg (Nagy és Kis-Sármás) ombozi jószágaikat Albert király a Suky Albert ágából származott Benedek és Mihálynak, úgyszintén Demeternek ágából Jánosnak, a Simon fiának és Péternek, a Miklós fiának adományozta.

1467-ben Suky János a hütlenségi bélyeggel jegyzett Mihálynak fia, az atyjától elkobzott f. zsuki, oláh-zsuki, kötelendi, szóváthi

és szent-miklósi részjoszágait Mátyás király kegyelméből visszakapta, 1474-ben pedig a magba szakadt Suky István javait is ő nyerte.

A múlt század végén a Suky örökösök pere az erdélyi királyi táblán tárgyaltatván és 1797. jun. 17. kelt itélettel eldöntetvén, ezen per és itélet valamint a Suky családról, ugy birtok viszonyairól is több adatot tartalmaz. melyek inkább e birtokok történetére tartoznak.

A Suky családnak tagja volt, de a táblázaton nem áll azon Katalin sem, ki 1610. körül Pekry Mihály nejéül iratik.

A család czimere Suky Pálnak 1686. évi ércz-csatján látható véset szerint a paizs udvarában futó farkas, mely szájában bárányt visz.

Sulcz család. Sulcz idősb János 1790-ben II. Leopold király által nemesítetett meg. Czímere négy részre osztott paizs. Az 1. és 4. kék udvarban zöld téren piros lábú és csőrű fehér galamb áll, fölemelt jobb lábával vörös köves arany gyűrűt, csőrében olajfa ágat tartva. A 2. és 4. kék udvarban pánczélos kar könyökölve, kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronáján gyűrűt tartó fehér galamb áll, olajfa ág nélkül, két eleféntormány között, melyek közül a jobb oldali víz-irányosan félig ezüst, félig kék, a másik félig vörös, félig fehér, amabból fehérkék, ebből vörösfehér zászló nyúlik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös. [1])

Sulyok család. (Lekcsei és alsó-szopori) Szatmár megyének legrégiebb nemes családai közé tartozik. Eredetét II. András király korában keresi és állitólag ekkor kapta volna Lekcse helységet adományban.

A család fészke — úgy látszik — Bács-Bodrog vármegye volt. Itt találjuk már a XV. század közepén Sulyok Györgyöt, ki a 1447. évi budai országgyülésen Bács vármegye követe volt. [2]) Ennek lehettek gyermekei: lekcsei Sulyok Lajos, kinek neje adorjáni Érsek Máténak leánya Érsek Katalin 1521-ben idézteti várallyai Horváth Jánost, a panaszlónőnek Bodrog megyei Erdő-allyán okozott hatalmaskodásai végett, [3]) Sulyok György 1528-ban pécsi püspök; és Sulyok idősb István, kitől a családfa következőleg sarjadzott le:

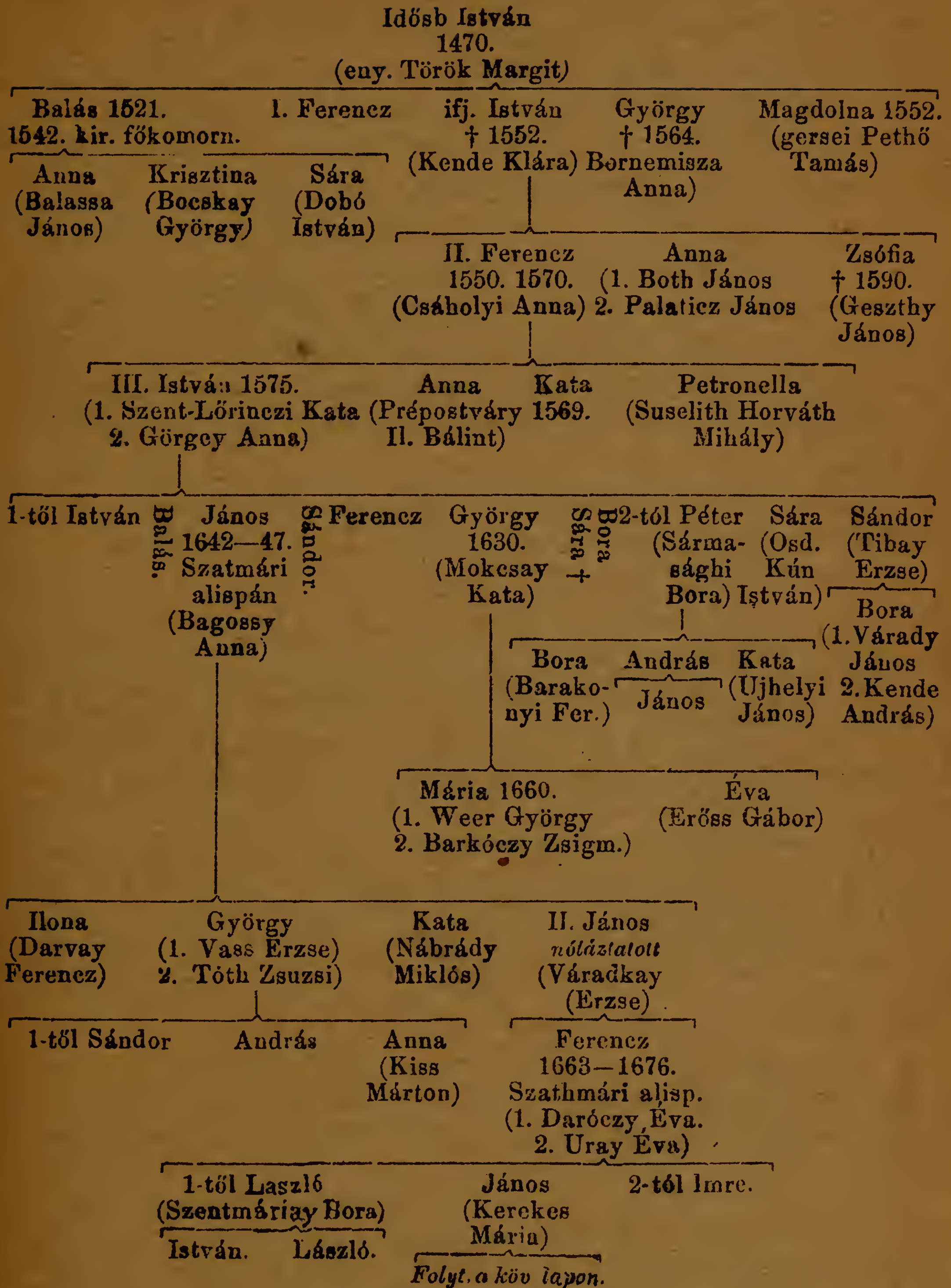
---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XII.

[2]) Kovachich. Vest. Com. p. 268. hol „*Sulyog*" áll.

[3]) Geneal. auth. tom. 1.

[4]) Ugyan ott, továbbá Deductiones genetl. Ms Musaei fol. Cat. nro. 213.

Idősb István
1470.
(eny. Török Margit)
Balás 1521.
1542. kir. főkomorn.
I. Ferencz
ifj. István
† 1552.
(Kende Klára)
György
† 1564.
Bornemisza
Anna)
Magdolna 1552.
(gersei Pethő
Tamás)
Anna
(Balassa
János)
Krisztina
(Bocskay
György)
Sára
(Dobó
István)
II. Ferencz
1550. 1570.
(Csáholyi Anna)
Anna
(1. Both János
2. Palaticz János
Zsófia
† 1590.
(Geszthy
János)
III. István 1575.
(1. Szent-Lőrinczi Kata
2. Görgey Anna)
Anna
(Prépostváry
II. Bálint)
Kata
1569.
Petronella
(Suselith Horváth
Mihály)
1-től István
Balás.
János
1642—47.
Szatmári
alispán
(Bagossy
Anna)
Sándor.
Ferencz
György
1630.
(Mokcsay
Kata)
Sára †
Bora
2-tól Péter
(Sárma-
sághi
Bora)
Sára
(Osd.
Kún
István)
Sándor
(Tibay
Erzse)
Bora
(1. Várady
János
2. Kende
András)
Bora
(Barako-
nyi Fer.)
András
János
Kata
(Ujhelyi
János)
Mária 1660.
(1. Weer György
2. Barkóczy Zsigm.)
Éva
(Erőss Gábor)
Ilona
(Darvay
Ferencz)
György
(1. Vass Erzse)
2. Tóth Zsuzsi)
Kata
(Nábrády
Miklós)
II. János
nőtlenítalott
(Váradkay
(Erzse)
1-től Sándor
András
Anna
(Kiss
Márton)
Ferencz
1663—1676.
Szathmári alisp.
(1. Daróczy Éva.
2. Uray Éva)
1-től László
(Szentmáriay Bora)
István.
László.
János
(Kerekes
Mária)
2-tól Imre.
Folyt. a köv. lapon.

János, *ki az előbbi lapon*
(Kerekes Mária)

Ferencz (1. Dombrády Julia. 2. Dolinay Eva) — Bora (Dombrády János) — János (1. Karner Anna. 2. Magos Anna) — Krisztina (Rosy Mihály) — Klára (Kaposy) — Kata (Kürthy) — László (Csomay Julia 2. Nagy Mária) — Sándor (Fráter Julia)

Ferencz: 1-től Sándor. 2 től József.

László: 1-től Julia. 2-tól András.

Sándor: Ádám. Karolina. Gedeon. Bora. Zsófi.

Gedeon: Izabella (Nagyidai Ferencz) — Berta (Szaplonczay János. — Ödön 1862.

János: 1-től György † 1832. (Pottornyay Rozália) — 2-tól Gergely † — Ignácz † — Dániel † — Mária (Kéresy István) — Teréz (Stephán Márk) — Ilona (Sempeteryné)

György: Karolina (Papp Károly) — Honorata (Décsey Sámuel) — Rozália (Uray Andr.) — György † 1843. — András † — Klára (Uray Károly)

A táblázat élén idősb István áll,[1]) mint ki 1470-ben élt. Az enyingi Török családból vett feleségétől Margittól, (vagy Krisztinától) gyermekei Balás, Ferencz, ifj. István, György és Magdolna gersei Pethő Tamásné. Ezek közül

Balás kétségkivül az, ki 1521-ben Török Bálintot és Hedervári Ferenczet Belgrádnak kezeik közül ki nem adására bujtogatta,[2]) miért számüzetett, de 1522-ben kegyelmet nyert. A mohácsi vész után István testvérével Szapolyai hívei 1531-ben ; Nádasdy ótalmára esküsznek. Balás 1542-ben kir. főkomornok mester volt.[3]) Három leánya

---

[1]) Az idézett kútfők szerint, t. i. Geneal. auth. I. két helyen, és Deductiones stb. kézirat a Muzeumban. — Ellenben egyik szíves közlőm Décsey szerint Sulyok Gábor állna a táblázat élén, mint atyja Balásnak, Istvánnak, Magdolnának ; Wagner is (Dec. III.) a Török családnál Gábort nevez, e. Török András vejéül. De még is István látszik valószinűbbnek, mert István-ról egyebütt is van emlékezet, Sulyok Gábort pedig eleddig nem ismerjük. Azt is megkell jegyeznünk, hogy S. Istvánnak nejéül az idézett genealogiákon enyingi Török Ambrús leánya Krisztina áll, nem pedig Margit, kit Wagner Török András leányának ismer.

[2]) Katona, Hist. critica tom. 19. pag. 264. Szirmay Szatmár II. 265.

[3]) Horvát István. Verbőczy István emlékezete II. 289.

maradt: Anna Balassa Jánosné, Krisztina Bocskay Györgyné, és Sára [1]) Dobó Istvánné, utóbb Csáky Pálhoz ment férhez.

I. Ferenczről mit sem tudunk.

Ifj. István 1521-ben a szabácsi várat védi Balás bátyjával. 1522-ben ő is kegyelmet kap. Valószinüleg ő az, ki 1552-ben Temesvár védelmében elesett. [2]) Neje Kende Klára volt, [3]) Kende bánnak leánya. Ettől gyermekeiről alább.

György jeles ifju — ugymond a történelem — I. Ferdinand alatt, kihez Szapolyaitól azért pártolt, hogy Hadadot megtarthassa, nőül vette 1562-ben kusalyi Jakchy Boldizsár özvegyét. [4]) Elesett 1562-ben a halmi kastélyban. Nejéül ártánházi Bornemisza Anna iratik. [5]) György Közép-Szolnok megye főispánja volt. 1560-ban kapta a főispánságot I. Ferdinandtól, és a 47 helységből álló Szilágy-csehi uradalmat. Nejével a hadadi jószágokat. Gyermekeiről bizonyosat nem tudunk. [6])

Végre Magdolna gersei Pethö Tamásné volt.

Ifj. Istvánnak Kende Klárától gyermekei voltak: II. Ferencz, Zsófia Geszthy Jánosné, ki 28. éves özvegysége után Déva alatt halt meg 1590. mart. 4-én kora 64. évében; [7]) és Anna elöbb bajnai Bóth Jánosnak, utóbb illadiai Palaticz Janosnak neje, ki mint ilyen 1564-ben nyugtatta Both Gáspárt Both György fiját a neki kifizetett jegyajándokról. [8])

Nevezett Ferencz 1552-ben vette el Tardy Máté deák (lite_

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 82. C. Ugocsa 18. hol Sá r á-nak nevezi, még is C. Zemplin not. top. 62. toll-hibától Annának irja; Sárának nevezi a Geneal. auth. t. I. is két helyen; — a Deduc. pedig hibásan Évának.

[2]) Szirmay, Szatmár várm. II. 265. — Budai Ferencz M. orsz. pol. hist. lex. III. 271.

[3]) Lásd Sulyok Zsófia síriratát M. Akad. Történelmi tár XI. 240.

[4]) Istvánffy Historia Edit. 1685. p. 268.

[5]) Décsey közlése szerint. E munka V. kötete 291. 292. lapja szerint Bornemisza Anna nem Jakchy Boldizsár, hanem Jakchy Mihálynak volt neje (Boldizsáré Révay Anna volt) és igy Istvánffy hibázott, midőn Jakchy Boldizsár özvegyét irta Mihályé helyett.

[6]) Décsey M. szerint ennek gyermekei voltak volna Ferencz a Csáholyi Anna férje és Zsófia Geszthy Jánosné, azonban idézett kútfőink ezeket határozottan Istvánnak gyermekejiül jelölik. És hogy Zsófia csak ugyan Istvánnak Kende Klárától leánya volt, sírirata elvitázhatlanúl bizonyítja.

[7]) Történelmi tár, kiadja a M. Akad. XI. 240.

[8]) Geneal. auth. tom. I.

ratus) özvegyét Csáholyi Annát [1]) Ez után 1570-ben a csáholyi uradalomban magát kir. beleegyezés folytán beiktattatta. Ettől gyermekei III. István, Anna Prépostváry Bálintné, Kata Kapy Andrásné, és Petronella Susalith Horváth Mihályné.

III. István 1575-ben Békes Gáspár részén harczol Báthori István ellen. Két neje volt; az első Szent-Lőrinczi Kata, a második Görgey Anna, kiktől tizenegy gyermeket nemzett. Közülök

Balázs családi jegyzék szerint Báthori fejedelem főszolgája, magnélkül halt el Gyulafejérvárott, és a collegium mellett az ó-templom alá temeték.

Sándor Bethlen Gábor bejárója, derék ember, Kolozsvárt halt el.

István ugyancsak Erdélyben halt el.

Ferencz, [2])

János alispán Szatmár megyében 1642—47-ben. [3])

György, ki 1638-ban nejével Mokcsay Katával együtt eladja Nógrád megyei Szécsénykovácsi birtokát. [4]) Laktak Karaszlóban. Két leánya a táblán látható.

Péter, kinek Sármasághy Borbálatól gyermekei és unokája a táblán láthatók. [5])

Sándornak nejétől Tibay Erzsébettől leánya a táblán látható.

Nevezett Jánosnak a szatmári volt alispánnak nejétől bagosi Bagossy Annától két leánya s két fia maradt; György fiaiban kihalt, II. János nótáztatott. Ennek nejétől Váradkay Erzsétől fia Ferencz volt Szatmár megyének 1663—1676-ban alispánja; [6]) és a családot máig fentartá. Első nejétől Daróczy Évától fia László, ennek ismét erdőteleki Szentmáriay Borbálától két fia a táblázaton áll.

Ferencznek másik fia János, ki kiskereki Kerekes Máriától 8 gyermeket nemzett. Közülök János kétszer nősült, először Karner

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 265.

[2]) Nem lehetett egy személy az 1663—1676-ben alispánságot viselt Ferenczczel az idő összeyetése tekintetéből.

[3]) Szirmay, Szatmár várm. I. 129.

[4]) Eredeti oklevél.

[5]) Ezen Péter (Szirmaynál Szatmár várm. II. 275.) Sulyok István fiának és pedig rosályi Kún Anna nevü anyától állítatik. És nővére lett volna az idézett kútfő szerint Sulyok Kata Ujhelyi Jánosné, ki a táblán leányáúl van téve.

[6]) Szirmay Szatmár várm. I. 129.

Annával, a kivel mint Eödönffy osztályrészt kapja a Közép-szolnoki peeri és körűl eső birtokokat; ettől csak egy fija György maradt, kinek Pottornyai Rozáliától ismét György született, ki 1837-ben Közép-Szolnok megyében törvényszéki ülnök volt, és magtalanúl meghalt Peerben 1843. mart. 17-én, özvegye nagydobai Décsei Mária pedig 1850. maj. 24-én

Jánosnak Kerekes Máriától másik fia Sándor, ennek Fráter Juliannától Gedeon és Ádám. Gedeonnak a táblázaton álló két leányán kivül fia Ödön él, ki a megfogyott családot tovább terjesztheti. — Ádámnak szintén van fia. Laknak Szatmár megyében Sályiban.

Szatmár megyében e század elején birtokos a család Csáholyban, Máté-Szalkán, Sándorfalván, Kocsordon, Sályiban, Sonkádon; különösen István Parasznyán, János Nyír-medgyesen, és Ferencz Sonkádon. [1])

III. István 1569-ben Kata nővérével kapott Angyaloson részt kir. adományban. [2])

Úgy látszik, hogy Isvánnak Kende Klárától is volt fia István, és ennek Kún Annától lett volna fia Péter, ki 1638-ban élt. [3])

Ezeken kivűl volt még a családnak egy ága, mely főleg Erdélyben virágzott, és alsó-szopori (v. alsó-szópri) előnévvel élt. Kiváló törzse Sulyok Imre (tán szintén Istvánnak Kende Klárától fia) 1574-ben Erdélyben itélő mester, [4]) 1576-ban Báthori Kristóf kanczellára és Doboka megyében birtokos. [5]) Az előnevet adó Szopor helység Kolos megyében fekszik. Neje Kereszttúry Borbála volt, kivel ily családfát alkotott:

Imre 1574.
(Keresztúry Bora)

- János 1603.
  - István † 1647. (1. Almády Anna 1620. 2. Bárczy Bora 1630.)
    - Sára (osd. Kún István)
  - Kata (Kapy András)
  - Judit (Retteghy Máté)
- Francziska.

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 104—124.
[2]) Ugyan ott 126.
[3]) Vesd össze Szirmay Szatmár II, 266. 275.
[4]) Hodor k. szerint, Szirmay id. h. 266. kanczellár.
[5]) Kőváry, Erdély tört. IV. 32.

Imrének fia János 1603-ban Székely Mózses részén harczol. [1]) Fia István 1639. 1644-ben [2]) élt, és birt Ádámoson és Tótházán. Özvegye Bárczy Bora, utóbb Petky Istvánné lett.

Nincsenek a táblázaton Sulyok Kata és Krisztina Vitéz Gáborné, kik tán a följebb említett Péternek gyermekei voltak, és mint Kún örökösöknek ügyében 1659-ben az országgyülés intézkedett. [3])

A család czímere a paizs udvarában arany koronából kiemelkedő két bányász sulyok. [4])

Sumbery család. Iratott „*Sumberius*"-nak is. Trencsin vármegye czímerleveles családai sorában tünt fel a XVII. században. A czímeres nemes levelet Sumbery Sámuel 1677-ben hirdetteté ki azon vármegyében. Még 1690-ben előfordúl a család Vág-Beszterczén; utóbb Trencsin megyében nyoma sincs. [5])

Nem lehetetlen, sőt előttem valószinű, hogy e névből származott a f.-szúdi Sembery család neve, melyre e kötet 132. lapján van említés. Ide látszik mutatni, hogy épen ez időben élt a Sembery családfán álló I. Sámuel is, kinek neje Lepínyi Kata. az evang. papokat termett Lepínyi családból származott.

Suplaiszky család. Suplaiszky Mihailyevich Márk 1791-ben II. Leopold királytól nyerte czímeres nemes levelét.

Czímere négy részre osztott paizs. Az 1. vörös udvarban pánczélos kar kivont kard hegyén turbános levágott török fejet tart. A 2. zöld udvarban két víziránytos fehér szelemen között magas élőfa zöldel, alatta jobbról arany oroszlán fekszik. A 3. kék udvarban zöld téren fehér tehén balfelé fordúlva látszik. A 4. vörös mezőben nyitott fehér rablánczi hosszában (függőleg) látható, körüle két oldalról tiz arany pénz ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl, kivont kardja hegyén zöld turbános törökfejet tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék. [7])

---

[1]) Bethlen Wolph. Hist. V. 256.

[2]) Kemény János önéletirása 412. lap.

[3]) 1659 : évi 117. törv. cz.

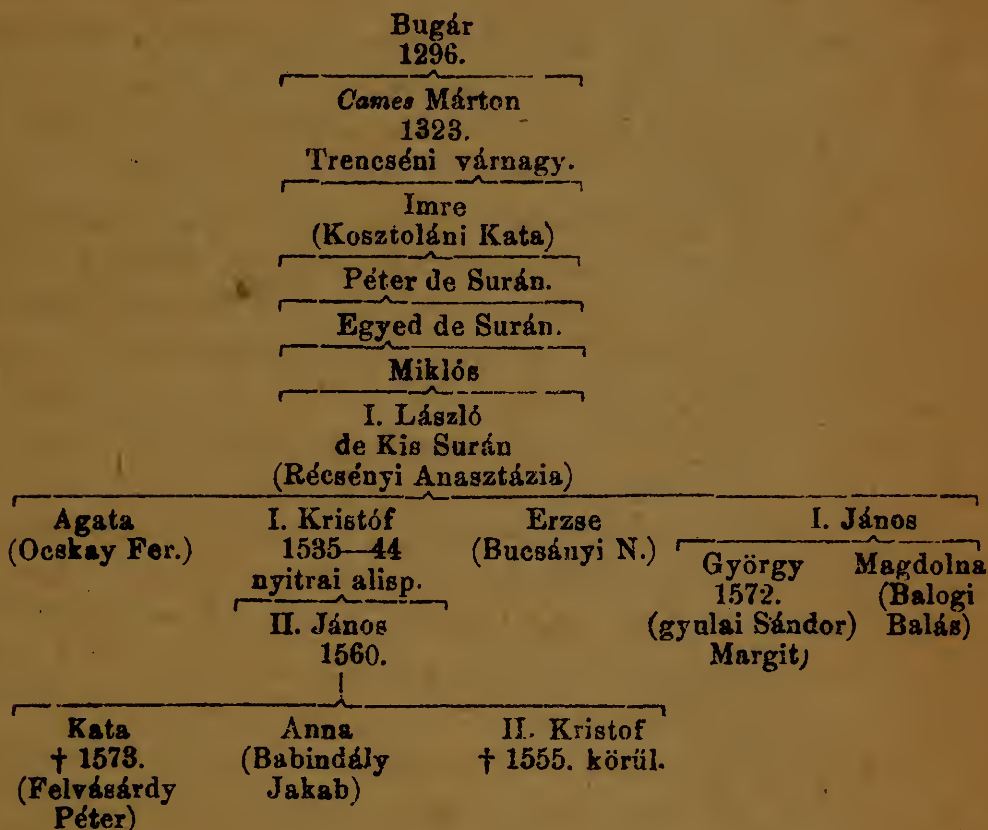
[4]) Az érdeklett sírkő szerint. — A „Sulyok" nevezetet napjainkban más család is fölvevé, Stockinger Mór, temesvári ügyvéd s birtokos, s volt országgyül. képviselő, 1861-ben változtatta nevét „Sulyok"-ra

[5]) Szontagh Dan. közl.

[6]) Burius, Micae Historiae. Evangelic.

[7]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

Surányi család. (Kis-Surányi) Nyitra megyében fekszik azon S u r á n y helység, melyről e család elő- és vezeték-nevét vette. Egy kézirati családfa szerint törzse volt B u g á r, ki 1296-ban élt és ettől következőleg [1]) sarjadzott le :

A családfán álló I. Lászlónak neje Récsényi Anasztázia Récsényi Miklósnak leánya, R. Péternek unokája volt. Fia I. K r i s t ó f, 1544-ben Nyitra megye alispánja, ki a kir. táblán Svelun (v. Svela) János ellen perét megnyerve, ennek folytán Tibichova helység részére itéltetett.

I. Jánosnak fija G y ö r g y gyulai Sándor László leányát Sándor Margitot birta nőül.

II. Jánosnak gyermekei közül fijának II. Kristófnak magvaszakadtán 1555-ben Hosszutóthy György adományban nyerte Posván, Könyek, Kis-Surány helységeket, azonban mindezeket barátságos egyezség folytán 1566-ban teljesen átruházta Babindaly Gergelyre és Jakabra és ez utóbbinak nejére Surányi Annára, valamint Vásárdi Péterre és ennek nejére Surányi Katára.

[1]) Geneal. authent. tomo I.

Valószinüleg e családból volt Surányi Pál is, kinek fia János 1381-ben mint iktatási királyi ember említetik. [1])

Más, a Nógrád megyében fekvő Surányi nemzetség ősei közül lehetett azon Surányi Balás, ki 1295-ben a kihalt Szügyi család okleveleiben fordúl elé.

Surányi család. Beregh vármegyében szintén van Surány helység, és erről neveztetett a Chernavodai nemzetséggel vérséges, de már kihalt család, mely e munka III. köt. 20—22. lapjain van érintve. Többi közt az endrédi Szepessy és Kerepeczy családok elleni 1549-ben kelt idéző levélben fordúlnak elő; honnan egyszersmind kitünik, hogy a Csarnavodai család ágazatai is viselték e nevet. A leleszi convent okirati kivonata igy hangzik: Evocatoriae pro parte nob. Joannis de Surán, filii olim Gregorii, filii condam Joannis, filii olim Sigismundi, filii Sebastiani, filii Gabrielis de Charnavoda; item Nicolai de eadem Surán, filii condam Sebastiani filii dicti Joannis, filii praefati olim Sigismundi contra Georgium etc. [2])

E családok egyikéből eredt Surányi Zsófia, 1573-ban Bánffy Györgyné.

Surány család. Surány Márton 1718-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [3])

Czímere függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban kettős farkú arany oroszlán ágaskodik; a baloldali vörös udvar hátulsó lábain álló ezüst egyszarvút mutat. A paizs fölötti sisak koronájából balról kiterjesztett fekete sasszárny nyúlik ki, és abból könyöklő pánczélos kar, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Tán ennek ivadéka él Erdélyben, hol Surányi Sándor Belső-Szolnok megyében m.-bogáti és n.-kristolczi birtokos.

Trencsin megyében az 1754. évi nemesi összeirás Nemes-Kocsóczon talált Surányi nevü nemes családot. [4])

Surmann család. (Drsköczi) Trencsin megyei eredetünek mutatja előneve. Közülök Gusztáv 1836-ban Zólyom megye aljegyzője.

Susa család. (Eöri) Közülök Mihálynak özvegye Somogyi leány élt 1651-ben A.-Mesteriben.

---

[1]) Fejér, Cod. dipl. tomo IX. vol. VII. vol. VII. p. 435. — A Surányi nemzetség több oklevele található Kaprinai Mss. B. tomo L. pag. 64—100.

[2]) Leleszi Convent sub nro. 7. fasc. 2.

[3]) Collect. herald. nro. 492.

[4]) Szontagh Dán. közl.

Susani család. 1741-ben Mária Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét. [1])

Czímere először vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső rész függőleg ismét két udvarra oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban egymás fölött jobb felé két arany örves fekete agár fut; a baloldali vörös udvarban ékbe végződö szögletes (aranyfekete koczkás) szelemen látható. Az alsó kék udvar alján hullámzó széles folyón fehér bárka úszik, három fehér árboczczal, benne három férfi evez, a középső kék a két szélső vörös öltönyben, fekete kalapban. A paizs fölötti sisak koronájából vörös oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Suskovicz család. 1666-ban Trencsin megyében Trencsin városában lakott ily nevű nemes család. [2])

Suskovicz család Zemplin vármegye nemessége sorában is állt e század elején. [3])

Sutha család. (Ladmóczi) Zemplin vármegye nemes családa, mely azon megyei Ladmócz helységet birta a hasonevű család kihalása után. [4]) Közülök Sutha Anna 1598—1620-ban Rhédei Pálnak neje volt.

Ez ágat (t. i. a ladmóczit) Szirmay a kihaltak közé sorolja. Más Suta ág, vagy család szerinte Zemplinben e század elején is élt.

Sutlich család. Közülök Sámuel 1835-ben Pozsega vármegye szolgabirája volt.

Sutoris család. Iratott Szutoris-nak is. Törzse Sutoris János, czímeres nemes levelét 1679-ben Trencsin vármegyében hirdetteté ki. Utánna többé nyomát sem találni azon megyében. [5])

Suszták család. Suszták Mátyást a m. kir. testőrség másod őrmesterét és kapitányt 1768-ban Mária Terézia királyasszony emelte a nemesség sorába. [6])

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. ezüst udvarban párducz ágaskodik, első jobb lábával buzogányt tartva; a 2. és 3. kék udvar vizirányosan kétfelé oszlik, az alsó zöld téren egymás fölött két fehér folyam hullámzik, a felsőből vörös ruhás, kalpagos magyar vitéz derékig emelkedik ki, jobb kezében kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezü kar könyököl kivont kardot tartva, két kiter-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[2]) Szontagh Dan. közl.
[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 117.
[4]) Ugyan ott 104. 117. 283.
[5]) Szontagh. Dan. közl.
[6]) Collect. herald nro. 115.

jesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig ezüst, félig vörös, a másik félig kék, félig arany. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Suvics család. *Lásd Subich cs.* és e kötet végén.

Sükösd család. (N. teremi) Erdély kihalt családa. 1502-ben élt Süküsd Gáspár. Tán ennek fiai Miklós és Gáspár 1579-ben már *„teremi“* előnévvel.[1]) Ez időtájban Anna Béldi Ferenczné. Utóbb másik Anna Bethlen Jánosné. Süküsd Erzsébet Lázár András csíki főkirálybiró neje a XVI. század vegén.

Süküsd János neje 1607. körül Lázár Katalin.

Süküsd István 1603-ban Székely Mózses mellett harczolva elesett.[2])

Süküsd Miklóst Báthori Gábor számüzeti.[3])

György, harmad ízen utóda Ördög Mártának, birt Doboka megyében, 1628-ban Bethlen Gábor küldi a m. kir. követe Kéry János elébe.[4]) Neje Borzovai Erzsébet volt. Tán fia György, ki érszentkirályi Zsigmond leányát vette nőül. Utódait nem ismerjük. Erzsébet 1660. táján Petky Istvánné volt.

Süküsd család. (Sepsi sz. királyi) Székely család, melyből József S. Sz.-Királyban ref. lelkész volt. Fija Sámuel szül. 1816-ban. Iskoláit Berlinben végezte. 1843-ban haza térvén, Léczfalván, 1844-ben Déván lett lelkész. 1848. őszén N.-Váradra menekült, utóbb a székely földre. A forradalom vihara közt 1849. jun. 20-án eltűnt. Valószinüleg elesett. Sirját senki sem tudja. Egyházi beszédeiből egy rész Baló Benjamin által 1858-ban adatott ki Aradon.

E család ivadéka Dávid is, ügyvéd Doboka megyében, s tán ő 1846-ban Székváros főjegyzője.

Sümeghy család. Zala vármegye nemes családa. A czímeres nemes levelet Sümegi Mihály kapta 1717. évben III. Károly királytól.[5])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren jobbról fehér egyszarvú, balról vele szemközt arany oroszlán, mindkettő hátulsó lábain állva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás férfikar könyököl, egy kiterjesztett fekete sasszárnyat és kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

---

[1]) Hodor, Doboka várm.

[2]) Wolph. Bethlen Hist. V. 408.

[3]) Bojthi Engelnél Monumenta Ungrica 399.

[4]) Pray, Epistolae Procerum H. II. 187.

[5]) Collect. herald. nro 580.

Sümeghy József 1812-ben (2. törv. cz.) a Ludoviceára 1000 ftot adott. Nejétől Jagasits Juliannától fia Mihály 1822—1828 körül Zala vármegye főszolgabirája volt, leánya Judit Berta Ignáczné.

Sütő család. (máskép Fábsics) Sütö máskép Fábsics János 1700-ban I. Leopold királytól nyerte czímeres nemes levelét és következő czímerét: a paizs kék udvarában zöld téren arany koronán vörös mezü kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Sütő család. Alapítója Sütő György, ki 1738-ban III. Károly király által nemesítetett meg. [2])

Czímere a paizs ezüst udvarában hármas zöld halmon könyöklő pánczélos kar, kivont kardja hegyén levágott vérző törökfejét tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén ilyen kar, karddal s törökfejjel látható. Foszladék jobbról és balról ezüstvörös.

Sütő család. Sütő Jánost 1756-ban M. Terézia királyasszony nemesítette meg. [3])

Czimere először függőleg két részre oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban zöld téren vasas vitéz áll, pánczélba, sisakba öltözve, sisakján vörös strucztoll leng, oldalán pallós lóg, jobb kezével vörös zászlót tart, melléhez szorítva; a baloldali rész vízirányosan ismét kétfelé oszlik, a felső vörös udvarba aranygrif nyúlik ki, első jobb lábával levágott törökfejet tartva, az alsó kék udvarban jobbra dölve fehér horgony látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két egymásra helyezett kék sasszárny emelkedik ki, közepén dölt horgony látható. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Sütö nevü nemes család van Heves, Szabolcs, Ugocsa és Bars vármegyékben.

Ugocsa megyében e század elején Sütő Sámuel birtokos Szőlős Vég-Ardóban. [4])

Bars megyében Sütő családból többen viseltek megyei kisebb hivatalt; igy: Sütö Kázmér esküdt 1828. 1840. körül, utóbb alszolgabiró, Ferencz szintén alszolgabiró 1842-ben, Ferdinánd esküdt 1840-ben.

Sütő Dorottya 1668-ban Oláh János neje volt.

---

[1]) Collect. herald. nro. 767.
[2]) Ugyan ott. nro 313.
[3]) Ugyan ott. nro 150.
[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 77.

Sváby család. (Tótfalvi) Szepes vármegye régi nemes családa, át származva Gömör megyébe is. Neve hajdán Svápy-nak is iratott.

1524-ben tótfalvi Svápy Gáspár és István Szepes megyei Kacsinka helységbeli részbirtokaikat 100 forintért örökösen bevallják Dubraviczky Jánosnak és Lászlónak.[1] 1526-ban Svápy Gáspár Szepes megyei Busfalván két telkét 24 ftban elzálogositja a fóljebb emlitett Dubraviczkyaknak.[2]

Szepes megyében közülök többen viseltek megyei hívatalokat igy: Sváby Ignácz előbb aladószedő, 1839-től a magurai járásban fő szolgabiró, ujra megválasztva 1842. jun. 22., és 1846. oct. 1-én is. — Sváby Ferdinand 1842—1846. tiszti alügyész, Sváby Károly 1842—1846-ig főadószedő; Sváby Gáspár 1846-tól aladószedő.

Sváby Károlynak nejétől Andréánszky Klárától leánya Veronka Kovács Tamásné.

Svájczer család. Állítólag Helvetiából a XVII. század elején szakadt Magyarországba.

E században ismeretes tagja Gábor, szül. Kassán 1784. jun. 11-én, ki Szatmár megyében Nagy-Bányán, majd Selmeczen főkamaragróf volt. Meghalt 1845. aug. 4-én Selmeczen. Gyermekei közül László 1848-ban honvéd főhadnagy, jelenleg Pécsett pénz-ügy igazgatósági hívatalnok, Gábor 1848-ban és jelenleg is huszár kapitány; Géjza Szatmár megyében lakik N.-Doboson; Sándor bányászatot tanúl.

Családfájok következő:

Gábor
kamara gróf
sz. 1784. † 1845.
(v. nám. Eötvös Kata)

László pénzügyi hiv. | Gábor husz. kapit. | Gejza N. Doboson (1. Lónyai Klára. 2. b. Sahlhausen Fanissza) | Sándor bányász. | Kati

Gejza gyermekei: 1-től Róza † | Aladár. | 2-tól Miklós. | Ilona sz. 1859.

Svaidl család. Svaidl Mihály és társai I. Leopold király által Sopronyban 1681. oct. 1-én kelt czímeres levéllel nemesítettek meg.[3]

[1] Szentbenedeki Convent, fasc. 9. nro 31.
[2] Ugyan ott fasc. 4. nro 29.
[3] Győr megye levéltárában van az eredeti armalis.

Nem így irván nevét más család ivadéka volt azon Schweidel József őrnagy, ki mint a m. forradalom részese Aradon 1849. oct. 6-án főbe lövetett.

Svartner család. Svartner Márton kismártoni polgár 1741. oct. 28-án Mária Tereziától kapott czímeres nemes levelet.[1])

Czimere függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban hármas zöld halomból magas fehér karó nyúlik fel, körűle zöld leveles szőlővessző tekerődzik, öt fürt kék szőlővel rakva; a baloldali kék udvarban arany horgony áll, két oldalról egy-egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Svastics család. (Bocsári) Dunántúl Somogy, Soprony, Vas és Tolna megyében lakó birtokos nemes család.

Egy irónk szerint Dalmatiábúl ered, hol Tinin várat birta.[2])

Közűlök többen viseltek megyei hivatalt.

Somogy vármegyében Svastics István 1828—1833-ig al, 1836—1849-ig főszolgabiró.

Pál 1828-tól aladószedő 1836-ig, 1846-tól főadószedő.

János 1828—1833-ig rendsz. esküdt.

Tolna megyében Lajos 1826-ban tiszti alügyész, 1829-ben szolgabiró. (Lak-Kétyen.)

Svastics Péter és György, 1810-ben Arad megyében irattak be a nemesi lajstromba

Svastics család. (Csécsenyi) Győr megyei nemes. Közűlök Ignácz Lébeny sz.-miklósi plébános, 1796-tól több m. történeti munkát irt és adott ki. Meghalt 1826. táján [3])

Svehla család. (Ozoróczi és mittói) Trencsin megyei nemes kihalt család. Ismeretes közülök Mittói János, ki 1556-ban Ozorói Miklós (Pobera) leányától Dorottyától nemzett leányát Margitot Sándor Gáspárhoz Trencsin megyei alispánhoz férjhez adta. Valószinűleg ugyan ő volt az, ki 1560-ban ozoróczi Svehla János néven ismetetett azon megyében. [4])

Svertner család. *Lásd Schwertner cs.*

Svoboda család. *Lásd Szvoboda cs.*

---

[1]) Collect. herald. nro 204.

[2]) Lehoczky Stemmat II. 880.

[3]) Magyar Irók II. 289.

[4]) Szontagh Dán. közl.

Symándy család. Szóltunk már e családról ezen kötet 185. lapján; azonban nevök leginkább S y m á n d y alakban fordulván elé, betű sorban itt van helye a családnévnek. Az ott nevezett Symándy P é t e r nejével mezőkeszi Palásthy Balás leányával Annával Nyitra megyében a régtől Holics várához tartozott Vratistya helység birtokába Lakyth Péter örök bevallása mellett 1551-ben beiktattatott. [1])

1560-ban meszőkeszi Palásthy János végrendelet- és élők közti adományképen Nyitra megyei Mezőkeszi birtokát, mely akkor idegen kezekben volt, férfi ágának közelgő kihalása miatt és Nagyváthy Antal deák neje Palásthy Dorottya rokona iránti szeretetből, és nővérének Annának Symándy Péternének leánya Symándy A n n a iránti vonzalomból örökösen adományozta. [2])

Symándy Péter leányát Annát Izdenczy Péter vette nőül, a családfa következő lett:

Symándy Péter
1551.
(Palásthy Anna)

Anna
Izdenczy Péterné.

Izdenczy András 1603.	*Izdenczy* Zsuzsa (Elefánty Lászlóné)	*Isdenczy* Dora 1603.

Syprák család. (Viszocsányi) Trencsin megyei régi nemes család, mely a Viszocsányi családtól különbözött jogaikra és birtokaik természetére nézve is, nevezetesen míg a viszocsányi Viszocsányi családnak birtoka Viszocsány helységben csak fiágra, — a Syprák családnak ugyan ott birtoka mind két ágra volt szabályozva és noha a Syprák család-ág tagjai is gyakorta csupán Viszocsányi néven fordúlnak elé, még is valamint származások megkülönböztethető, úgy családi történetök is itt külön tárgyalást igényel.

1516-ban Viszocsányi Balás megidézteti viszocsányi és dezseri Syprák I s t v á n fiait B e n e d e k e t és M i k l ó s t, miszerint Viszocsányi László fiának Pálnak leánya részére a nász és jegy-ajándokot elvévén, Viszocsányban curiájokat és házokat adják vissza. [3])

1517-ben II. Lajos király régiebb adományra hívatkozva Viszocsány helységben fekvő birtokrész és curiára viszocsányi Syprák Bene-

---

[1]) Nyitrai káptalan 1550—1560. évi 339. sz. a.

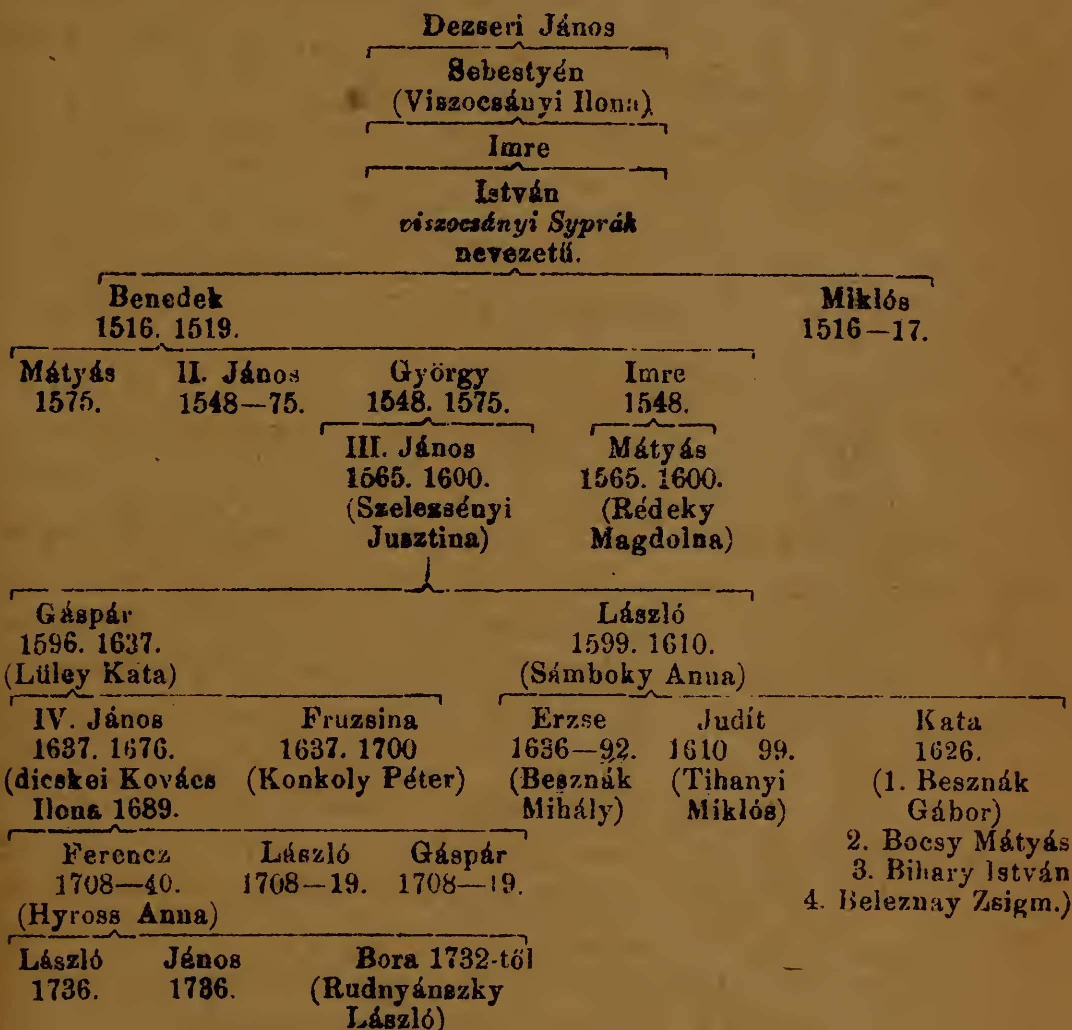
[2]) Esztergomi káptalan libro II. folio 561.

[3]) Garan sz.-benedeki Convent fasc. 16. nro 21. és libro 142 nro 13.

deknek és Miklósnak, kik Istvánnak fiai, ki Imrének, ki Sebestyénnek, ki végre Dezseri Jánosnak fia volt, uj adományt ád. [1])

1517-ben Viszocsányi Balás deák maga, Bernát és Márton testvéreinek neveikben is ellentmond annak, hogy viszocsányi Syprák Benedek és Miklós, Istvánnak fijai, ősanyjoknak Ilonának, Viszocsányi László Pál nevü fijától unokájának nász és jegy-ajándokképen kijelölt és a tiltakozókat örökségképen néző Viszocsányi curiára II. Lajos királytól uj adományt vittek: [2])

A családfa következő:

A temérdek okmányos kivonatok közül, melyek főleg birtokviszonyokra vonatkozólag a viszocsányi Syprák családról a garan sz.

[1]) Nyitrai káptalan.
[2]) Ugyan ott.

benedeki convent és nyitrai káptalan országos levéltáraiban találhatók, elég legyen itt megemlitenünk, hogy a családfán álló Syprák III. János elvévén feleségül nagy szelezsényi Szelezsényi Mátyásnak Csery Fruzsinától született leányát Jusztinát, (ki utóbb Tarnóczy Kristóf neje lett) ezzel a Syprák család Bars megyében a nagy-szelezsényi, kis-sallói, kis-lóthi, fakó-vezekényi és kis-baracskai, Nyitra megyében lipovnoki, Hont megyében cseri birtokrészeket öröklé és részben reájok örökségi jogot nyert; és noha ezek egy részét (t. i. a Bars megyeieket Bossányi János és Gáspár zálogjogon birván, magok részére adomány mellett is megerősiteni igyekeztek, még is nevezett Szelezsényi Jusztina azokat 1605-ben a Syprák utódoknak hagyta végrendeletileg, [1]) a Syprák és Bossányi család között pedig ezek miatt a per meg évekig (1610.) tartott. [2])

III. Jánosnak fija Gáspár nőül birta Lüley Katalint, ki 1646-ban már Szabó Miklós neje volt. Ennek fija IV. János, kinek a táblán feleségül dicskei Kovács Ilona van téve, — úgy látszik egy személy azon Jánossal, kinek 1633-ban felesége Allia Erzsébet volt. [3]) és igy Kovács Ilona már második neje lett volna.

A viszocsányi Syprák család leány-ági utódai közt áll a Rudnyánszky család is, és pedig a táblán látható összeköttetésen kivül még László ágán is, mert Lászlónak leánya Erzsébet Besznák Mihályné szülte Besznák Ilonát, ki Zahorák Simon feleségévé és anyjává lett Zahorák Évának, Rudnyánszky Sándor feleségének.

A család — úgy látszik — kihalt, noha Siprák néven 1835-ben a királyi ügyészek és Szerém megye táblabiráji közt találjuk Siprak Józsefet, ki azonban más család ivadéka lehetett.

Sz.

Szabady család. (Másképp Lönckey) A Szabady másképp Lönckey családot I. Leopold király Sopronyban 1681. sept. 2-án kelt czimeres levélben nemesitette meg. [3])

Szabady nevű nemes család van Somogy vármegyében, hol Szabady József 1843-ban megyei rendszerinti esküdt volt.

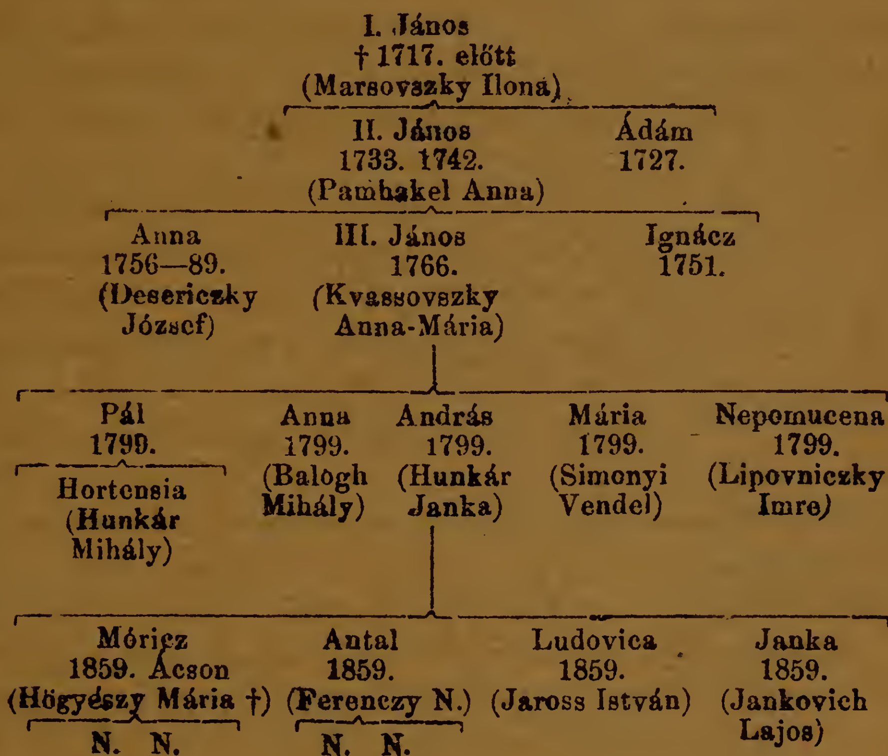
[1]) Sz. benedeki Convent.

[2]) Ugyan ott Protoc. J. p. 426. Fasc. 48. nro 39. és fasc. 79. nro 25.

[3]) Győr vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

Szabady család. (Berei) Közülök Farkas Küküllő megyei adóiró biztos 1840. körül.

Szabadhegyi család. Komárom, Veszprém megyei nemes család. A múlt század elején élt ismert törzse Szabadhegyi I. János, ki nőül vévén Marsovszky Zsigmondnak Litassy Máriától született leányát Marsovszky Ilonát, ezzel főleg Bars megyében a Litassy családbirtokaiban szépen örökölt és a következő családfát [1]) alkotta :

A családfán álló két testvérnek Móricznak és Antalnak szintén vannak gyermekeik, ezek közül László jelenleg ügyvéd Pesten.

Szabados család (máskép Guth) Szabados máskép Guth János czímeres nemes levele Pest megyében 1737. mart. 23-án hirdettetett ki.

Szabadszállásy család. (Nagy és f. bányai) Doboka megyében Csomafáján lakott és birt Szabadszállásy István, neje Csernátoni Rozália jogán, kitől két leánya maradt: Rozália 1837-ben Markus Józsefné, és Ágnes ugyanakkor Ferenczy Józsefné. [2])

A fiág Szilágyságban él

[1]) Hiteles levéltári kivonatok szerint Radnyánszky Péter közlése után.
[2]) Hodor K. Doboka várm. 59. 227.

E század elején a Szabadszállásy család birtokos Szatmár megyei Ilk helységben. [1])

Szabay család. (az előtt Szabó) György és Péter előbbi Szabó nevöknek „Szabay"-ra változtatása mellett 1791-ben II. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyertek.

Czímerök következő, a paizs kék fejében felkelő nap sugárzik, alatt ezüst udvarban víz irányosan hat vörös vonal látszik, kétfelé szakítva a paizs aljáról fölfelé nyuló lobor alakú kék udvar által, melynek alján széles folyamban fehér hattyú uszkál, csőrében zöld nádszálat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén melleig hasonló hattyú emelkedik ki, kétfelől két kiterjesztett kék sasszárny között. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Szabó család. (Abrudbányai) Erdélyben él. Közülök Sámuel 1787-ben a külföldi egyetemekről haza jövén, 1796-ban a székely keresztúri unitária iskola igazgató tanára, 1815-ben Tordán igazgató, 1832-ben Kolosvárott tanár, de nem sokára éltes kora miatt nyugalmazva.

István 1825. körül Abrudbányán városi hivatalnok. Anna egy könyvet fordított Huber aztán: *„Nina vagy az arany menyegző"* czím alatt, Kolosv. 1832. [3])

Szabó család. (Almási) Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll. [4])

Szabó család. (Altorjai) Székely nemes család, kiszármazva Kolozs megyébe is, hol Károly 1815—36. körül megyei ülnök és tizedbér tárnok, Farkas ugyan ott főjegyző, 1848-ban pénztárnok; testvérei: Károly főkormányszéki fogálmazó, utóbb 1860-ban urbéri törv. széki Elnök, Karolina Máté Péter özvegye.

Tán szintén e család ivadéka János (szül. Altorján) véczkei r. kath. lelkész.

Szabó család. (Árkosi) Közülök Antal 1837. körül Abrudbányán városi gyakornok.

Szabó család. (Barátosi) Háromszéki székely eredetű, közönségesen csak előnevén „Barátosi"-nak neveztetik. Közülök László Marosszékben törv. széki ülnök 1815. körül, Károly ugyan az 1825-ben. Lajos irnok Kraszna megyében 1815-ben. Antal előbb

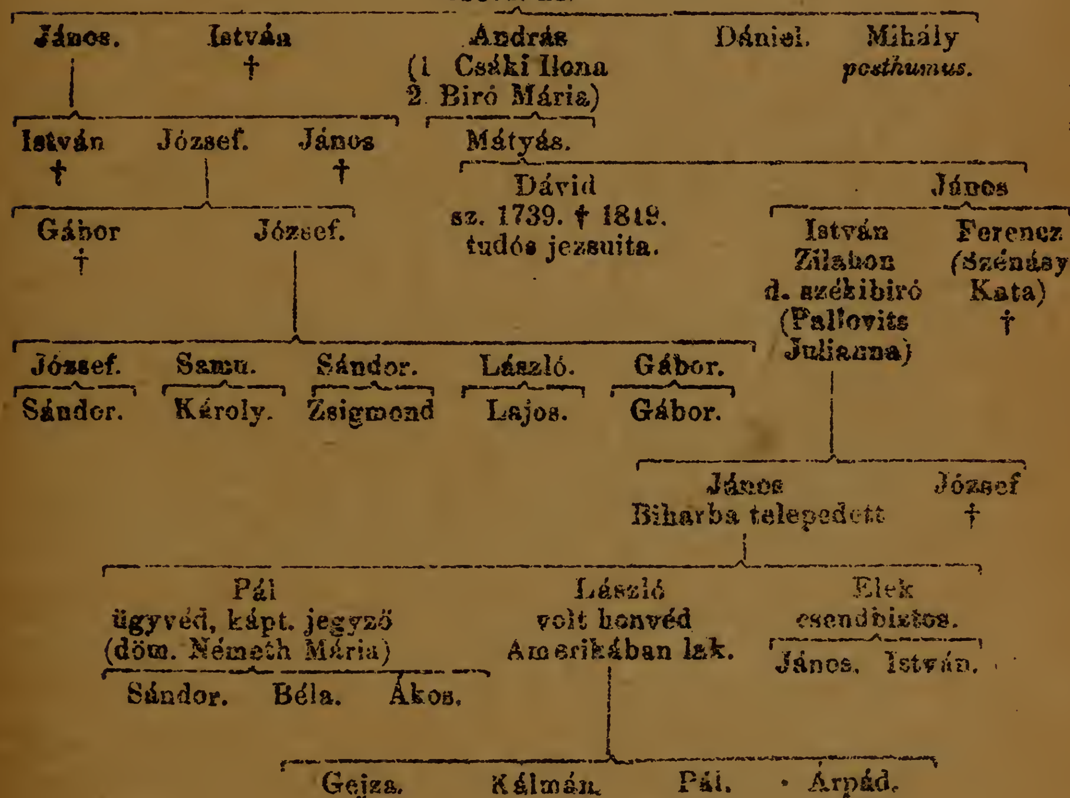
---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 93.
[2]) Adami, Scuta gentil. tomo XII.
[3]) Magyar Irok II. 291.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

marosszéki alkirálybirálybiró, utóbb kir. táblai számf. ülnök 1848-ban. Öcscse József, ennek gyermekei: József, Antal, Karolina és Emilia, kik atyjok és nagybátyjok Antal után is örökölteк.

Szabó család. (Baróthi) Székely eredetű. Törzse Baróthy-Szabó István Erdélyben Tancson ref. lelkész és Apaffy Mihály erdélyi fejedelem udvari papja volt, 1673. nov. 20-án kapott czímeres nemes levelet. Következő négy fija maradt: János, István, András, Dániel, az ötödik Mihály atya halála után született, (posthumus volt.) Ezek közül Mihály, János és András utódai 1766. 1772. és 1780-ban az erdélyi kir. tábla előtt igazolták nemességöket. István ága kihalt. Jánosé Erdélyben maradt és nagyobbára Légényben lakik. András ága Magyarországba telepedetett.

Ismert családfájok [1] következő:

Csak említve volt a család e munka I. 206. lapján Baróthy név alatt.

[1]) Családi közlés szerint.

András ágán áll a híres tudós jezsuita Dávid (szül. 1739. april 10. † 1819. nov. 22.) ki Kassán tanárkodott, 1773-ban irta első magyar verseit görög mértékre, és számos munkáival irodalomtörténeti nevet vívott ki magának [1]) Úgy látszik látszik, — atyja, vagy ő testvérével Jánossal tért át a kath. vallásra, melynél fogva ága most e valláshoz tartozik, míg az erdélyi ág ref. valláson maradt.

Dávid testvérének az említett Jánosnak egyik fija István ügyvéd, és derék-széki biró Zilahon Közép-Szolnok megyében; atyja Józsefnek, ki kihalt, és Jánosnak, ki Bihar megyébe telepedett és ott birtokos lett. Ennek fiai: 1. Pál ügyvéd, káptalani jegyző és Bihar megyei táblabiró, azon megyében Kügy, és szigethi pusztában közbirtokos. Nejétől dömötöri Neméth Máriától gyermekei a táblán láthatók.

2. László volt honvéd, kiköltözvén Amerikába, Nebraszka területen lakik. Fijai a táblán láthatók.

3. Elek Csendbiztos, a táblán álló két fiu atyja.

Az erdélyi ágból Ferencz 1843. körül Miklósvár alszék főjegyzője, ennek fija Ferencz 1863-ban Kolos megyei törv. széki ülnök, ennek nővére Póli.

Szabó család. (Baloghi) Szatmár megyében Mátészalka helységben baloghi Szabó Péter 1602-ben egy nemesi telekre királyi adományt kapott [2])

Szabó család (Batta-széki) Heves megyei család; közelebbi törzse Battaszéki Szabó Lukács, ki fija András és utódai részére és fölös gondoskodásból veje győri Nagy János nevének is beiktatásával I. Leopold királytól Laxemburgban 1677. maj. 1-én czimeres nemes levelet szerzett, mely Nógrád megyének 1677. évi maj. 31-én (feria 2-da post Dnicam Exaudi) Fülek várában tartott közgyülésén kihirdettetett. [3])

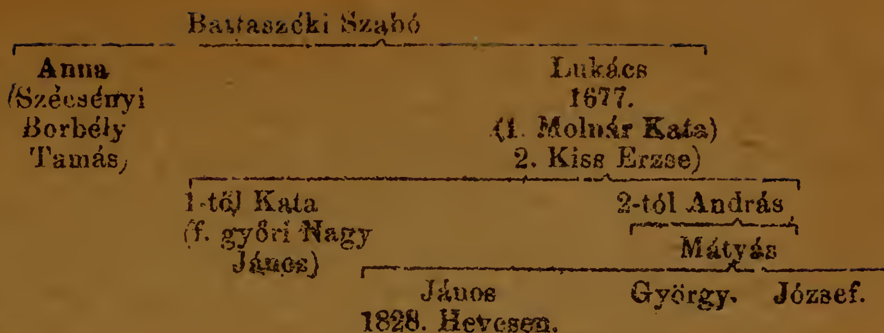
Lukácsnak két neje volt, az első Molnár Katalin, kitől született leánya győri Nagy Jánosné. Második neje volt Kiss Erzsébet, kitől született fija Szabó András.

Lukácsnak nővére volt Szabó Anna 1667-ben Füleken lakó Szécsényi Borbély Tamás neje.

A családfa következő:

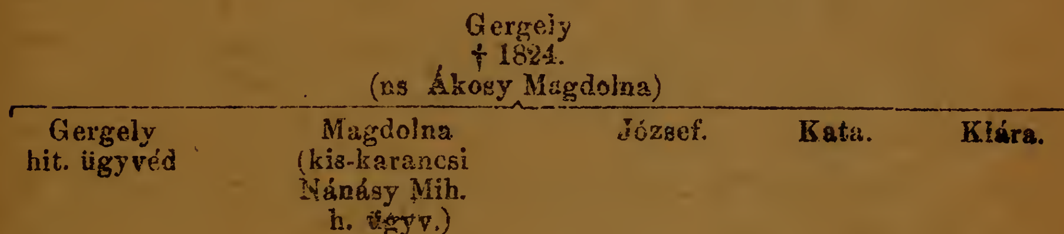
[1]) Magyar Irók I. 26.
[2]) Szirmay, Szatmár várm. II. 116.
[3]) Az eredeti szerint.

Szabó család. (Atyai) *Lásd Czecze cs.*

Szabó család. (Bágyoni) Erdélyben él, közűlök Sámuel Aranyos-széknél aljegyző, s adórovó biztos 1831-ben; utóbb árvaszéki ülnök 1848-ban.

Szabó család. (Bessenyei) Ez előnévvel élt Szabó Gergely cs. kir. zálogházi főpénztárnok, ki 1824. jun. 2-án kora 53. évében Pesten halt meg, és ily családfát alkotott:

Szabó család. (Bethleni) Hazája Fogaras vidéke, hol György 1848. körül erdőgondnok volt.

Szabó család. (Bibarczfalvi) Erdélyi család. Közűlök János főkorm. széki díjnok Kolozsvárott 1837. körül. Tán szintén e család ivadéka László 1825. körül Bibarczfalván ref. lelkész.

Szabó család. (Böszörményi) Törzse Szabó-Böszörményi Mihály, ki III. Ferdinand királytól 1646. sept. 29-én Pozsony városában kelt czimeres nemeslevelet nyert. [1])

Szabó család. (Máskép Csorvási) A család egyik előde Csorvási (Chiorvásy) Tamás 1621. april. 5-én Szebenben kelt oklevél mellett szaniszlófi Báthori Péter magvaszakadtával Szabolcs megyében fekvő Bátor helységben egy nemesi curialis házat tartozékaival 50. m. forintban Báthori Gábor erdélyi fejedelemtől zálogjogon nyert.

Ugyan e család másik tagja, tán épen az említett Tamásnak testvére János, maga és neje Jeney Sára, gyermekei István, Fru-

[1]) Bihar megye levéltárában van az eredeti armalis.

zsina és Judit, nem különben testvérei Dániel, Gáspár, Zsuzsa és Kata, úgy szintén sógora Alapy János részére is II. Ferdinand királytól 1625. nov. 17-én kelt czímeres nemes levelet nyert, mely Borsod megyében kihirdettetett.

A család egyik tagja csorvási Szabó István, gr. Almássy Kálmánnak két-egyházi urodalombeli gazdatisztje Békes megye régibb, úgy az 1847. évi szavazó nemességi összeirásában és igy a nemesség gyakorlatában találtatott.

A családfa tudhatólag következő : [1])

N.

István	János	Péter
† H.-Bagoson	H.-Bagoson	† H. Bagoson
(Gulácsy Zsuzsa)		(Bazsa Sára)

István gyermekei:

II. István	Imre	Sándor
szül. H.-Bagoson 1797.	† H.-Bagoson	Ujvidéken lak.
kétegyházi számtartó	(Iglódy Zsuzsa)	
(Rusznyák Kata)		

II. István gyermekei:

Julcsa	III. István	Medárd	Eszter
sz.. 1844.	sz. 1844.	sz. 1851.	sz. 1855.
(Szál Antal kereskedő)	keresk.	tanuló.	

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával meztelen pallóst, a ballal zöld ágat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. (Csik-Szeredai) Közülök József kir. tanácsos, a kolozsvári osvos-szebészi intézet tanára s igazgatója, és muzeumi alelnök, szül. 1807-ben. Első neje volt Rissbauer Adél, meghalt 1845-ben, utánna brennerbergi Brenner Julia. Ezektől gyermekeit mutatja [2]) a táblázat :

József
szül. 1807.
(1. Rissbauer Adél.
2. Brenner Julia)

1-től Paulina	Kamilla	2-tól Klaudia.	Mária	Lajos.
(Groisz Nándor ügyvéd)	(Grusz Albert fogalmazó)			

Józsefnek testvére Lajos r. kath. pap, s maros-vásárhelyi tanár volt. 1840. körül. Rokona István véczkai r. kath. lelkész.

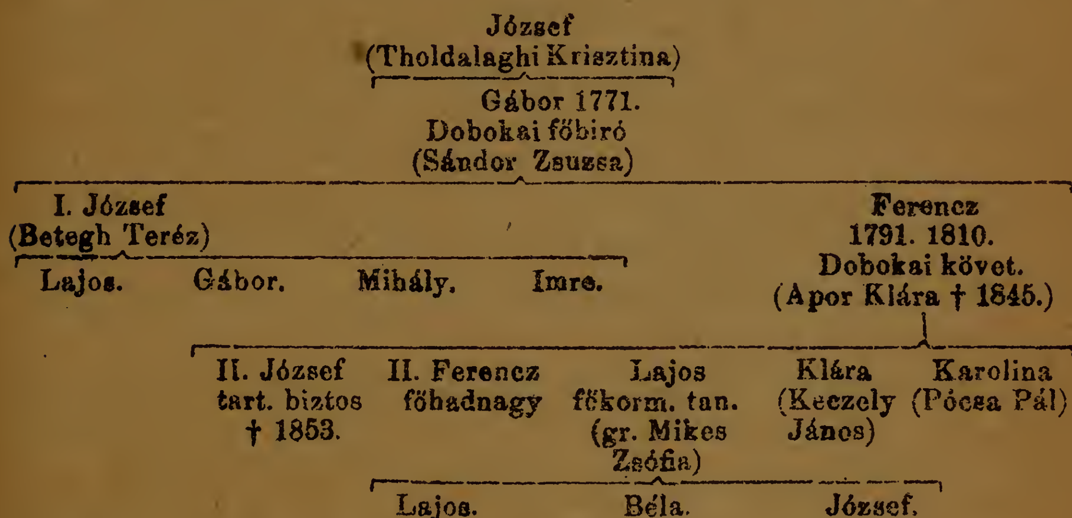
[1]) Mogyorossy Ján. közl.

[2]) Török Ant. közlése szerint.

Szabó család. (Csengeri) Közülök György 1845. körül Doboka megye számvevője.

Szabó család. (Csik-szent-mártoni) Erdélyben 70 nemes család van Szabó nevezetü. Ezek között — Kővári zzerint — a legkiemeltett a *csik-szent-mártoni* előnevü. Eredetére nézve székely. Czimeres nemes levelét 1677-ben Apaffy Mihály fejedelemtől nyerte és azt 1678-ban a fogarasi országgyülésen kihirdettette.

Az ujabb, ismertebb nemzedék származása Józsefen kezdődik, ki nejével Tholdalagi Krisztinával következő [1]) családfát alkotott:

Józsefnek fia Gábor Doboka megye pénztárnoka 1771-ben, utóbb főbirája, végre törvényszéki ülnöke. Fia

Ferencz szintén Doboka megyében főjegyző, 1791. és 1810-ben az erdélyi országgyülésen követ. Ennek fiai -

II. József, előbb Doboka megyében hivatalnok, utóbb Kolosvidéki tartományi biztos. Meghalt 1853-ban.

II. Ferencz nyugalm. főhadnagy, 1854. april. 24-én egy, Kolozsvárott felállitandó magyar ajkú leány tanoda számára kétezer forintott tett le, mely létre nem jöhetvén, az összeget utóbb a helybeli szinház alapjához csatoltatá.

Lajos a főkormányszéknél kezdé hivatalos pályáját, és ott 1842-ben lett tanácsos, 1852-ben a szebeni cs. kir. helytartósághoz tétetett át, 1861-ben nyugalmaztatott.

A családfán nem találjuk a család több tagját. Ilyenek:

Idősb Mihály, Küküllő megyében törv. széki ülnök 1848-ig.

---

[1]) Kővári Erd. nev. cs. 226.

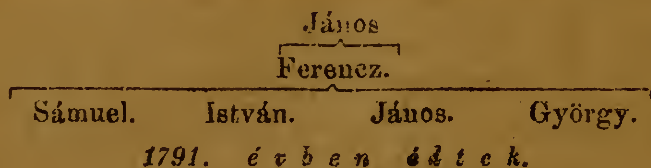
A család első ősei közül sz. mártoni Szabó Balás, ki 1628-ban al-Csik szék jegyzője volt. [1])

Ferencz (csik.-sz.-mártoni Szabó) ki 1758-ban Al-Csik szék alkirálybirája volt. [2])

Gábor Csikszékben ülnök 1815. körül.

Márton 1843-ban Udvarhelyszéki dulló, utóbb törvényszéki ülnök. Lakik Szombatfalván. [3])

A mult században János Kolozsvárról Szabolcs megyébe Demecserre költözött, és következő családfát alkotott:

János
Ferencz.
Sámuel. István. János. György.
1791. évben éltek.

Ferencznek fiai, a négy testvér 1791-ben az erdélyi országgyüléstől kérték, hogy nekik Apaffy Mihálytól 1677-ben adott és az 1678. évi fogarasi országgyülésen kihirdetett nemes levelöknél fogva nemességi bizonyitvány adassék.

Szabó család. (Csik-sz. mihályi) Szintén székely eredetű, mint előneve mutatja. Közülök Mihály ügyvéd F. Fehér megyében 1825. körül, Antal ugyan ott levéltárnok 1848-ban.

Tán szintén ezen család ivadéka Bertalan, 1831-ben ügyvéd Csikszékben.

Ezen Csikszéki három család egyikéből eredhettek a Csikszékben főhivatalt viselt következő Szabó nevézetüek. [4])

Kelemen 1705-ben Al-Csikszéki alkirálybiró.

Balázs ugyan az 1708-ban.

Másik Balázs, ki Litterati-nak is neveztetett, és 1708-ban Al-Csikszék jegyzője volt.

Szintén Csikszéki, ezektől egészen különböző család ivadéka szent-györgyi Litterati másképp Szabó Mihály 1656-ban Al-Csikszék jegyzője. [5])

Szabó család. (Czófalvi) Háromszéki székely család, melyből József az orbai alszékben árvaszéki ülnök 1848-ban.

---

[1]) Benkő, Csík, Gyergyó és Kaszon 55.

[2]) Ugyan ott 54.

[3]) Török Antal szerint.

[4]) Benkő Kár. id. h. 53—55.

[5]) Ugyan ott 55.

Szabó család. (Dalafalvi.) Ez előnévvel élt Szabó János, esztergami kanonok, ki N.-Lévárdon született 1806. april 18-án.

Szabó család. (Dálnoki.) Előneve szerint Háromszéki székely eredetű. Közülök Domokos sebészorvos Kolozsvárott, testvére Károly főkormányszéki hivatalnok, Doboka megyében Császári helységben birtokos.

Szabó család. (Dicső sz. mártoni.) Közülök József Küküllő megyében irnok 1825. körül.

Mihály birtokos D.-Sz.-Mártonban.

Küküllő megyében még több helyen birtokosok Szabó nevezetüek, jelesül Keszléren, Bábahalmán, Magyaróson, Csikmántoron stb., de valódi eredetük és összeköttetésük előttem ismeretlen.

Szabó család. (Máskép Egyed.) 1628-ban nyert nemességet. *Lásd e munka IV. kötet 19. lapján.*

Szabó család. (Ekecsi.) Komárom megyei család, melyből ekecsi Szabó János 1647-ben a megyei alispán fogságában lévén, atyja Szabó Mihály és (tán bátyja) Szabó Miklós őt 300 ftig álló kezességre kivették. [1])

1780-ban Komárom városában az udvartelki nemesek sorában állott a Szabó nevü család. [2])

Szabó család. (Erdő-csanádi) Torda megyében székel, hol Ferencz 1837-ben törvényszéki ülnök, Lajos 1845. körül ügyvéd volt.

Szabó család. (Felvinczi) Közülök Ferencz 1837. körül Aranyosszékben állomási biztos.

Szabó család. (Fónyi) Kolozs megyében 1831. körül Sámuel adóiró, utóbb állomási biztos volt.

Szabó család. (Fogarasi) Marosszéki család, közülök Farkas azon szék aljegyzője, utóbb törv. széki ülnök és számvevő 1848-ig.

Szabó család. (Gönczi) Gönczi Szabó György 1629-ben kassai lakos II. Mátyás királytól bizonyos adósság behajtása iránt királyi parancsot nyert. [3]) Iratott neve „Zabó"-nak.

Szabó család. (Halászteleki) A XV. század közepén Békes vármegye nemessége sorában állott, 1461-ben élt közülök halászteleki Szabó Sebestyén [4]).

---

[1]) Fényes, Komárom várm. 64.
[2]) Ugyan ott 89
[3]) Pozsonyi kápt. Fasc 2. nro 16. Ex. Stat. 1.
[4]) Teleki Hunyadiak kora XI. köt. 17.

Szabó család. (Haraszt-kereki) Székely eredetű, ismert tagja András a múlt században élt. [1])

Szabó család. (Másképp Horváth) *Lásd e munka V. köt. 168. lapján.*

Szabó család. (Másképp Hölchich) *Lásd e munka V. köt. 181. lapján.*

Szabó család. (Illyefalvi) Erdélyi nemes család, melyből György Illyefalva kiváltságos város jegyzője 1848-ban.

Szabó család. (Irsai) Pest megyei nemes család. Közülök irsai Szabó János 1796-ban Pest vármegye fő szolgabirája volt. Czímere a paizs udvarában hátulsó lábain álló grif.

Szabó család. (H.-Karácsonfalvi) Erdélyi család melyből József rákosi unitarius lelkész, s elemi iskolák igazgatója 1815. körül.

Szabó nevezeten az unitárius lelkészek között többen fordulnak elé, igy István (tán az előbbivel azonos) 1843-ban vargyasi lelkész, Sámuel hitanár Kolozsvárott 1831. év körül. Azonban mind ezek vérsége viszonyát nem ismerjük.

Szabó-Kemeneczey család. Zemplin vármegye nemes családainak egyike [2])

Szabó család. (Kézdi-Polyáni) Székely eredetű. Közülök József Kolosvár városi esküdt polgár, 1848. előtt városi szolgabiró.

A család egyik ágából József Torontál megyében becsei járásban esküdt 1864 ben.

Szabó család. (Kézdi-Vásárhelyi) Közülök Simon azon város erdőgondnoka 1825 ben; Izráel ugyan az 1831-ben, Dániel főjegyző 1848-ban, jelenleg főbiró ugyan ott.

Szabó család. (Másképp Keresztszeghy) Eredetére nézve Borsod megyei, jelenleg Csáton székel. A család általában protestans, és állitólag a XVI. századig Keresztszeghy nevet viselt, azonban nótába esvén, bujdoklottak és Szabó nevet vettek volna fel; míg I. Leopold alatt kegyelmet kaptak és nevöknek Szabó-Keresztszeghy-re változtatását nyerték. [3])

A Szatmár megyei ágból János 1850-ben fijaival együtt a „Keresztszeghy" nevet vették fel, Jánosnak hét fia 1848-ban honvéd

---

[1]) Székely Constitutio 200 lap.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

[3]) Valószinűleg I. Leopold királytól „*Szabó-Keresztszeghy*" néven nyerték a czímeres nemes levelet.

volt, nevezetesen Antal és Albert tüzérek, Lajos hadbiró, Gejza elesett a Temesvári ütközetben.

A Szatmár megyei ág alapitója, a nevezett János, máramarosi kamarai erdőmester, Debreczen város fő-erdőmestere, Szatmár megye főmérnöke, és bölcsészeti tudor, nejével vinklerkői Vinkler Phillippával (szül. 1800 † 1832) ily családfát [1]) alkotott:

János
főmérnök
(Vinkler Philippa)

Antal	Fülöp	Albert	Lajos	Gyula	Kálmán	Károly	Gejza
sz. 1815.	sz. 1818.	sz. 1819.	sz. 1821.	sz. 1824.	sz. 1827.	sz. 1829.	sz. 1832.
h. mérnök és ügyv.	h mérnök (Péchy Zsuzsi)	† 1862. sept. 13. Szatmár m. főmérnöke (Dessewffy Anna)	h. ügyv. l. Pesten (Térey Anna)	h. ügyv.	1858. cs.k. sz. biró (Vepélyi N.)	† 1832.	† 1848. honvéd

Fülöp gyermeke: András sz. 1858. oct. 12.

Lajos gyermekei: Sarolta. Kornél. Lajos.

Albert gyermekei: Paula. Etelka. Piroska *ikrek* Béla

Szabó család. (K.-Jakabfalvi) Kászon Jakabfalváról egyik tagja Marosszékbe Remetére származott, hol mint egyházi éneklő működött; ennek fija János szül. 1767. jan. 27-én. Papi pályára lépvén, tanár, kanonok, apát, 1819-ben a főkormányszéknél a kath. comissioban eléadó lőn. 1847-ben nyugalomban lépett mint kir. tanácsos és Leopoldrend vitéze. Tudományos iró és egyházi szónok volt, meghalt 1858-ban kora. 92. évében. [2])

Szabó család. Zemplin megye czimerleveles családainak egyike. [3])

Szabó család. (Láczai) Előnevét Zemplin megyei Lácza helységről irja. Közülök József szül. 1764. jul. 15-én Sáros-Patakon, hol ref. tanár volt.

Ágnes ugyan e családból Zsarnay Lajos ref. lelkész neje, meghalt 1859-ben, eltemet. maj. 25-én.

Szabó család. (Lévaj) 1696-ban élt lévai Szabó János, ki Darvas Jánostól Bars megyei zálog birtokok kiváltására engedélyt szerzett, mit utóbb másra ruházott át. [4])

Szabó család. (Méhi) *Lásd Czecze cs.*

---

[1]) Luby Kár. közl. szerint.
[2]) Magyar Irók I. 523
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.
[4]) Okirat.

Szabó család. (Mohi) Felső-Fejér megyében Mohában birtokos Sándor, ki ott 1848. előtt megyei irnok volt.

Szabó család. (Nagy-Ilkai) Pozsony megyei Nagy-Ilka helységről irta előnevét. 1492-ben élt János ez előnévvel, és Nagy-Ilkán egy puszta házhelyben beiktatást nyert. [1])

Szabó család. (Negyedi) Törzse Szabó András, ki Ferdinand királytól Bécsben 1628. sept. 25-én kelt czímeres nemes levelet kapott. [2])

A czímer — mely itt látható — a paizs kék udvarának alyjában hármas zöld halom középsőjén nyugvó arany korona, melyből három ágon kinyílott fehér liliom emelkedik fel; a paizs felső szögleteiben egy, egy arany csillag ragyog. A paizs fölöti sisak koronáján vasba öltözött kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család leszármazását mutató egy régiebb irományban ez áll: „*Andreas Szabó † 1637. armalium impetrator, in militia conductitia, serius in turma custod. coronae. Posonii. sub. D. commemoratus.*"

Ha ezen szavak értelmi vonatkozása és az 1622. évi 4. törv. czik. abbéli tartalma: „ut corona rursus in arce Posoniensi, pristina nimirum conservationis ejusdem sede solenniter reponatur, ejusdemque custodiae prioribus sexaginta alii quadraginta pedites superaddantur, in toto centum constituentes" — és végre a czímer lehető jelentése és a czímereslevél tartalma összeegyeztetnek; igen valószinű, hogy Szabó András előbb a fogadott királyi katonai seregben, utóbb a pozsonyi korona őrseregben szolgált.

És miután az 1625. évi 26. törv. cz. rendelete szerint azon 50

---

[1]) Pozsonyi kápt. libro 4. Fasc. 4. nro 11.

[2]) A kanczelláriai jegyző könyvi szám pag. 1028. — A czímeres levél hiteles másolata a Nyitra megyei levéltárban van ezen utóirattal: „*Anno 1754. die 27. octobris in superiori Civitate Nitriae coram deputatione fine investigationibus Dominorum nobilium cons dente cum suis genuinis originalibus collatum.*"

német katona, kik a magyar korona-őrsereg mellett szintén korona-őrségi szolgálatúl voltak felállítva, de kik, mint e törv. cz. 1. és 2. szakasza tartalmazza : „qui quidem quinquaginta milites germani, quia hactenus aliunde dependere videbantur, dignum est, ut deinceps a tali Regimine absolvantur, et non ab aliis, quam conservatoribus Coronae et Castellanis habeant dependentiam ; in severiorique disciplina, quam hucusque factum, contineantur; atque super damnis per ipsos illatis Domini Conservatores Coronae et Castellani debitam satisfactionem ad partis lesae instantiam impendere debeant et teneantur" — féktelenkedők révén, a magyar korona-őrök és várnagyok parancsnoksága alá rendeltettek ; — valószinűnek látszik, hogy Szabó András, a várnagyok egyike lehetett és a törvényben említett eseteknél kitünő szolgálatot tett, miért is szolgálatai jutalmáúl 1628. évben nemesítő czímereslevelet nyert.

Midőn Szabó András a czímeres levelet kapta, volt két fia Pál és Péter, ezek a cz. levélben említetnek. Pál Felső-Széliben, Péter Taksonyban Pozsony megyében telepedett le :

Péter szül. 1625. meghalt 1685-ben az említett okmány szerint. Maradt két fija : II. Pál és István, ez maradék nélkül halt el.

II. Pál szül. 1657-ben; meghalt 1700. évben ; — és hagyott maga után egy fiút II. Istvánt árván.

II. István szül. 1686-ban. Taksonyból Nyitra megyei Negyedre telepedett, és minthogy Negyeden volt már Szabó István nevezetű, közönségesen Szabó Pál-Istvánnak hívattatott. Nőül vette Takács Erzsébetet, kitől két fiút hagyott; Józsefet, III. Istvánt és egy leányt Máriát. Midőn 1754-ben országszerte nemesi investigatio tartatott, ő magát a czímeres levélben említett Péter unokájáúl igazolván, mind magát, mind két fiát a Nyitrai megyei nemesek lajstromába beiratta. Meghalt 1755-ben. Maradékai közönségesen „Negyedi Szabó"-knak neveztetnek.

I. József és III. István által a család két ágra szakadván, tagjai elszaporodtak.

III. István ágából, kik a nyitrai püspökség Negyedi curialis telkeiből inscriptiokat szereztek, — Gábor az 1809. évi insurrectioban ősmesteri minőségben vett részt.

Béla (szül. 1808.) a jogtani pályát bevégezvén, ügyvéd lett. 1836-ban Győr megyében és 1842-ben Mosony vármegyében magát a nemesek lajstromába bejegyeztetvén, azon megyékben táblabírónak neveztetett ki. Szép tehetségét és közjogi alapos, mély tudomá-

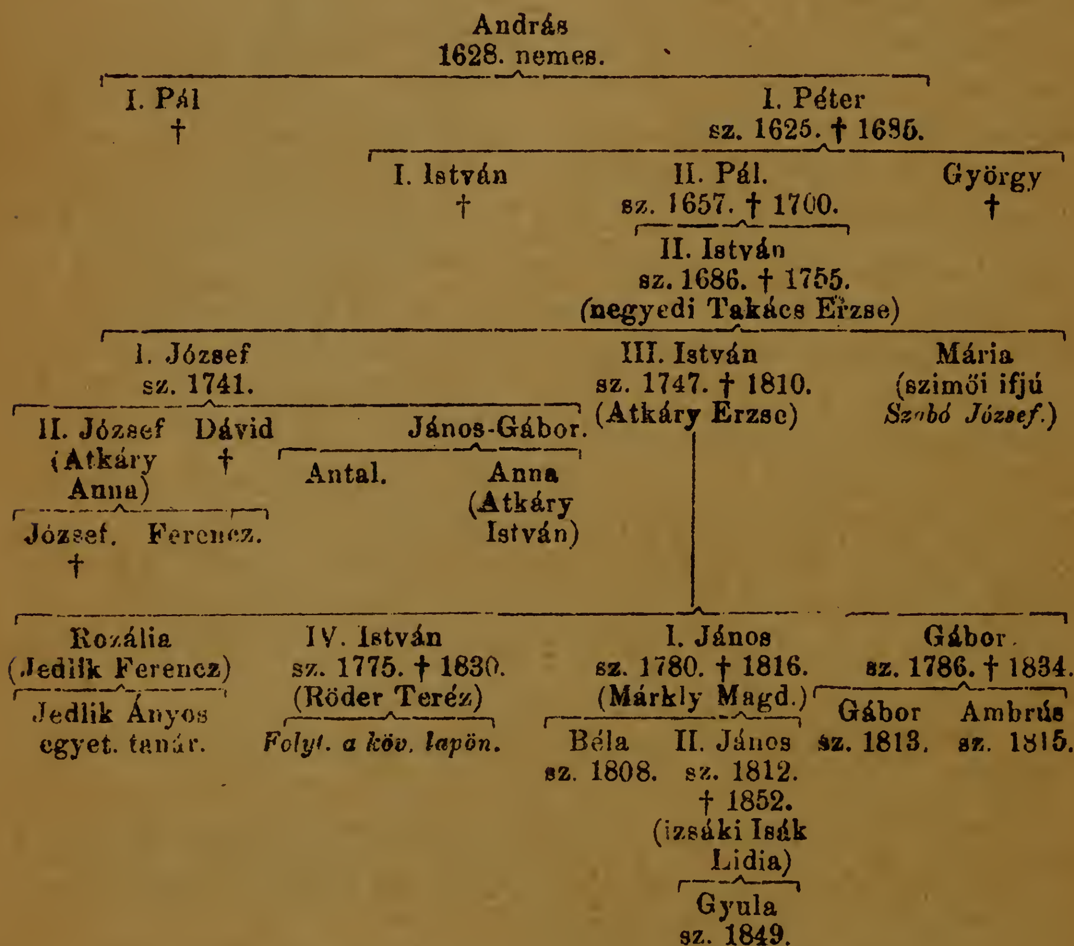
nyát tanusitja következő czimü munkája: „*Magyarország Monarchia állása status-jog és a sanctio progmatica értelmében.*“ (Pest 1848.)

Alajos az orvosi pályára adván magát, orvos sebész tudor, szülész és szemész mester, és állat gyógyász lett. Jelenleg a kir m. állat gyógyintézetben Igazgató-Tanár. A „Magyar néplap“ s utóbb a „Hirnök“ politikai napi lapot alapitotta, melyek tulajdonosa.

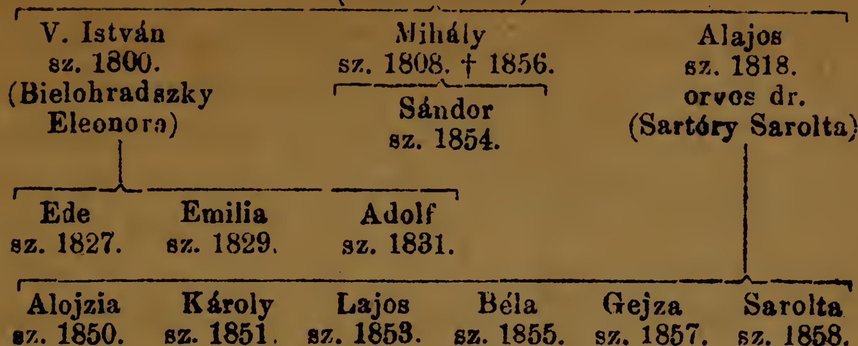
Ede és Adolf az 1848. és 1849. években a honvéd seregben hadnagyi rangban szolgáltak. Adolf Éjszak Amerikába kivándorolt és ott telepedett meg.

A család többi tagjai nagyobbára mezei gazdasággal foglalkoztak s foglalkoznak.

A leszármazási fa következő [1]:

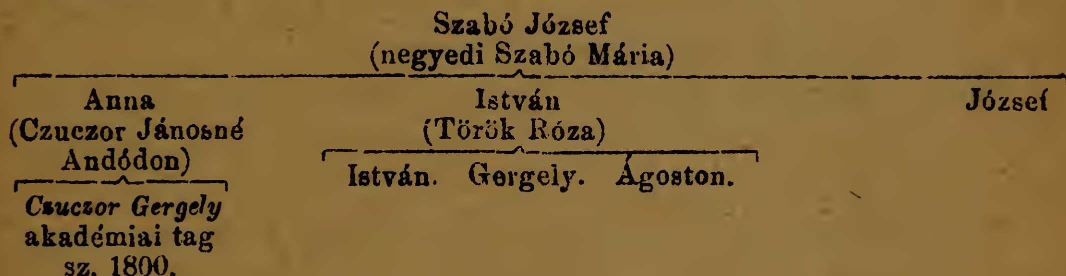

[1]) Családi közlés szerint.

Koszorús költőink egyike Czuczor Gergely származása miatt, ki leány-ágon, nagyanyjáról szintén a negyedi Szabó család ivadéka, érdekes ide iktatni a következőket:

Komárom megyében Szimő helységben van egy, szintén Szabó nevű család, melyből Szabó J ó z s e f a mult században nőül vette negyedi Szabó II. Istvánnak leányát M á r i á t. E család származási fája imez:

E szerint a negyedi Szabó családnak leány-ágon két nevezetes ivadéka a benczés rendből C z u c z o r G e r g e l y a jeles költő, és J e d l i k Á n y o s egyetemi tanár, n. rector, a jeles természetiszet és vegytani tudós.

Szabó család. (Nyéki) Pozsony megyei Nyék helységben már 1484-ben, midőn Nyéki Ulrik curiájába zálogjogon magát országbirói parancs mellett a Theedi család beiktatta, a többi közt ellentmondtak nyéki Zabó L u k á c s n a k fiai P é t e r és B e n e d e k. [1])

Lehet, hogy e család vérséges viszonyban állt a Pozsony megyében azon korban Nagy Ilka, Közép-Borsa, Theyfalu, Kisfalud, Magyarbél, Hosszú-Éthe vagy Theber-Éthe, Bodóbár helységben birt és ezekről előnevezett Szabó családokkal.

[1]) Pozsonyi kápt. Capsa 4. fasc. 7. nro. 4.

Szabó család. (Partai) Erdélyi család. Közülök János szászvárosi állomási biztos 1848-ban. Öcscse Albert helyettes szolgabiró volt Hunyad megyében, 1849-ben megöletett Dobrán az oláhok által Farkas Elek, Lázár N. és Vajda Sándor birtokosokkal együtt.

Szabó család. (Patróhi) Somogy vármegye nemessége sorában állott 1488-ban patróhi Szabó László. [1])

Szabó-Palumby család. Zemplin vármegye czímerleveles családai sorában említetik. [2])

Szabó család. (Péterfalvi) Ugocsa vármegye azon nemes családainak egyike, melyek 1750-ben Péterfalva helységre nádori uj-adományt vittek. [3])

E század elején közülök Péterfalván közbirtokosok voltak Szabó András, Pál, György, József, László és Gáspár. [4])

Szabó család. (Petri) Petri Szabó Mihály 1492. előtt ecsedi Báthori Andrástól Somogy vármegyében Merenyei Ambrús deákkal együtt kapta Nezdefalut. [5])

Szabó család. (Petrusevich) Szabó máskép Petrusevich (vagy Petricsevich) János 1569-ben gyarmathi Balassa Jánost és Andrást erőszakoskodás és megveretés miatt megidézteti. [6])

Szabó család. (Poharich) Poharics máskép Szabó István 1655-ben hirdette ki czímeres nemes levelét Nógrád vármegyében. *Lásd Poharics cs.*

Szabó család. (Máskép Pap) Szabó máskép Pap Miklós az erdélyi fejedelemtől nemes levelet nyert, mely 1633. dec. 17-én kelt Gyula-Fejérvárott; és 1634. febr. 23-án Kraszna vármegyében kihirdettetett. [7])

Szabó család. (Rajkai) Mosony vármegyei nemes család, melyből rajkai Szabó Bertalan, mint Helena nevű néhai nejétől született Dorottya leányának gondnoka 1551-ben Porkoláb János és fia Balás testamentoma ügyében Mosony megyei Rajkán fekvő curialis háza és Komárom megyei Neszmély, Fizektó, Suuz, Almás helységbeli részbirtokok iránt tanuvallást tétetett. [8])

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora. XII. köt. 401.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

[3]) Szirmay C. Ugocsa pag. 124.

[4]) Ugyan ott. 126.

[5]) Budai Fer. Hist. Lexion I. K. 171.

[6]) Pozsonyi kápt. Ex. stat. I. 31. F. 5. Nro 31.

[7]) Bihar megye levéltárában van az eredeti armalis.

[8]) Esztergami káptalan libro 27. fasc. 1. nro 8.

1554-ben nevezett Dorottya Rajkán volt nemesi curiájának Bezenczy Pálnak fia Kelemen által elfoglalása iránt Nádasdy Tamás nádortól szerzett megintő, és idéző parancsot. [1])

1569-ben nevezett Szabó Bertalan Mosony vármegye szolga-birája volt. [2])

1573-ban Szabó Bertalan eladta rajkai házának felét Opp Rudolfnak. [3])

1614-ben Illésy János török tolmács Streith Farkas nemzetségből származott Szabó János magvaszakadtán Rajka mezővárosban kúriába beiktattatik, ellenmondván Szabó Zsófia. [4])

Szabó család. (Máskép Raczkóy) Szabó máskép Raczkóy (vagy Ráczkőy?) Péter tiltakozik N.-Szombat város tanácsa ellen, hogy távollétében ottani szállását feltörvén, kereskedelmi czíkkeit elhordatá, és 5000 ft. ára kárt okozott. [5]) Nemes voltáról nincs adatunk.

Szabó-Sárói család. Ugy látszik, — Bars megyei Sáró helységbeli eredetű. A sok Szabó nemzetségtől megkülönböztetés miatt Szabó-Sárói-nak neveztetik. 1812-én óta Békes megye nemesi lajstromában találjuk.

A család több tagja Pesten ügyvédkedett. Egyik már 1796-ban a Martinovicsféle összeesküvők pere tárgyalásakor neves ügyvéd volt. Albert jelenleg ügyvéd Pesten.

Szabó család. (Máskép Seres) Szabó máskép Seres György 1656. mart. 28-án Bécsben kelt czímeres nemes levélben nemesítetett meg, és a czímerlevél azon évi august. 22-én Bihar megyében kihirdettetett. [6])

Szabó család. (Siklósi) Szabó máskép Siklósi Péter 1828—34. körül Győr vármegye másod alispánja és egykor országgyülési követe volt. Meghalt 1857 évi májusban kora 77. évében.

Szabó család. (Sásvári) Ugocsa megyében Sásvári helységben 1462-ben birtokosok voltak Szabó Tamás, Péter és Balás. [7])

Szabó család. (Szepsi Sz.-györgyi) Székely eredetű. Közűlök Dániel Sepsi Szent-Györgyön esküdt népszószóló volt 1831. körűl.

---

[1]) Pozsonyi káptalan ex Statutoriis.
[2]) Ugyan ott libro 15. fasc. 2. nro 13. ex Stat.
[3]) Ugyan ott Prot. Serial. 13. f. 14.
[4]) Ugyan ott az eredeti, és libro 5. Fasc. 8 nro. 17.
[5]) Esztergami kápt. libro 4. folio 189.
[6]) Bihar megye levéltárában van az eredeti czímeres nemeslevél.
[7]) Szirmay C. Ugocsa pag. 116.

Szabó-Simon család. Erdélyi család, melyből József 1815-ben Kolosvárótt főkormányszéki ajtónálló.

Szabó család. (Sarkadi) Küküllő megyében sarkadi Szabó József ügyvéd 1848-ban.

Szabó család. (Sárpataki) Szintén Küküllő megyei család, közülök János alszolgabiró 1794-ben, László 1815. körül szolgabiró, utóbb törv. széki ülnök, és számvevőbiztos volt. — Valószinűleg e családból volt Lajos ugyan ott szolgabiró 1815-ben.

Szabó-Rátz család. (M.-Süllyei) Már „Rácz" néven e munka IX. kötetében volt róla szó. Ehez adhatjuk még a következőket: Pál ügyvéd, N. Enyed feldulásákor 1849. jan. 8-án az oláhok által gyilkoltatott meg.

Fogaras vidékén János szbiró 1815. körül. Lajos ugyan az 1843-ban. Mihály törv. széki ülnök, Antal sebész 1825. körül.

Szabó család. (Szalai) Nógrád megyében az 1684. évi nemesi összeirásban találjuk szalai Szabó Miklóst, mint ki az akkori nemesi insurrectioban személyesen vett részt.

Szabó család. (Máskép Szakal) Szabó máskép Szakal Ambrus 1589-ben ellentmondott azon kir. helytartói iktató parancsnak, mely szerint Szakál máskép Vajda Balás és László Pozsony megyei Gyorsóka helységben egy nemes telekbe beiktattattak. [1]) (Az oklevélben „Zabó" és „Zakal"-nak iratik.)

Szabó család. (Szánthói) Törzs-őse Szabó Márton, kitől a család a XVII. század közepe óta hiteles kimutatás szerint máig hatod- (s tán heted-) izig terjedt szét, III. Ferdinand király korában mint hadnagy szolgált a cs. kir. hadseregben, és hadi pályáján vitézsége által érdemeket szerezvén, 1652-ben febr. 21-én kelt czímeres nemes levelet nyert, mely Abauj megyében a nemesség szerzőnek ősi szülő földjén kihirdettetett. [2])

Nevezett Szabó Mártonnak ősi lakhelye és szerény birtoka Abauj vármegye Szántó nevezetű mvárosában volt. Itt házasodott ő meg, feleségül vévén az ősrégi szaszfai Uza család egyik sarjadékát, uzapanniti és szaszfai Uza Bernátnak selyébi Kovách Dorkótól származott leányátt Uza Erzsébetet, kivel Szaszfán, Kériben és egyebütt is ősi birtokot öröklött és kitől született fia Szabó I. Zsigmond és tán Péter.

Meghalt Szabó Márton, vagy is jobban mondva a török el-

---

[1]) Pozsonyi kápt. Ex stat. libro 2. fasc. 8. nro 15.

[2]) Hiteles oklevelek szerint, nagyobbrészint mind saját levéltáramban.

leni egyik ütközetben 1659. táján elesvén, özvegye Uza Erzsébet másodszor férjhez ment Gömör megyébe runyai Soldos Sámuelhez.

Szabó I. Zsigmond édes atyját korán elvesztvén, édes anyjáról mostoha atyjánál runyai Soldos Sámuelnál nevelkedett Gömör vármegyében és idővel Gömörmegye táblabirája és szolgabirája volt. Élt 1669—1696. évi időközben. Birt neje jogán Gagy-Bátorban is. Felesége runyai Soldos Borbála, runyai Soldos Istvánnak Kertész Ilonától született leánya volt; ki miután öszvegységre jutott, másodszor férjhez ment Szent-Iványi Mátyáshoz, a multszázad elején Gömör vármegye főjegyzőjéhez. Ezen Soldos Borbálától Szabó Zsigmondnak hat gyermeke született, u. m. két fiú I. László és II. Zsigmond, és négy leány, úgy mint: Erzsébet Lövei Korpás Istvánné, Borbála hajadon, Mária Possat Györgyné, kik mindhárman magnélkül húnytak el, és Zsuzsanna Jáan Györgyné.

I. László Gömör megyében maradt, hol Felfaluban székelt. Ezen vármegyének 1745—1765-ben jeles alispánja volt. [1]) A reform. vallásról a kath. egyház hívei közé lépett. Kétszer nősült, első neje Szent-Iványi Borbála, mostoha nővére, említett Szent-Iványi Mátyásnak első nejétől nagy-dobai Dobay Borbálától született leánya Szent Iványi Borbála (1724) volt, kitől három gyermeke maradt: I. József, Krisztina szenkviczi Paukovich András Gömör megyei főjegyző felesége és Juliánna görgöi és toporczi Görgey Jobné. Másodszor nőül vette Rády Anna Máriát, kitől egy leánya maradt: Borbála, visontai Kovách Antal Nógrád megyei főszolgabirónak (1789.) felesége, ki Szakalban lakott.

I. József 1762-ben Gömör megye főszolgabirája volt, meghalt 1765. előtt. Házas volt, de ága elenyészett.

II. Zsigmond (I. Zsigmond fia) Gömör megyéből Nógrád me-

---

[1]) Bartholomaides C. Gömör. 761.

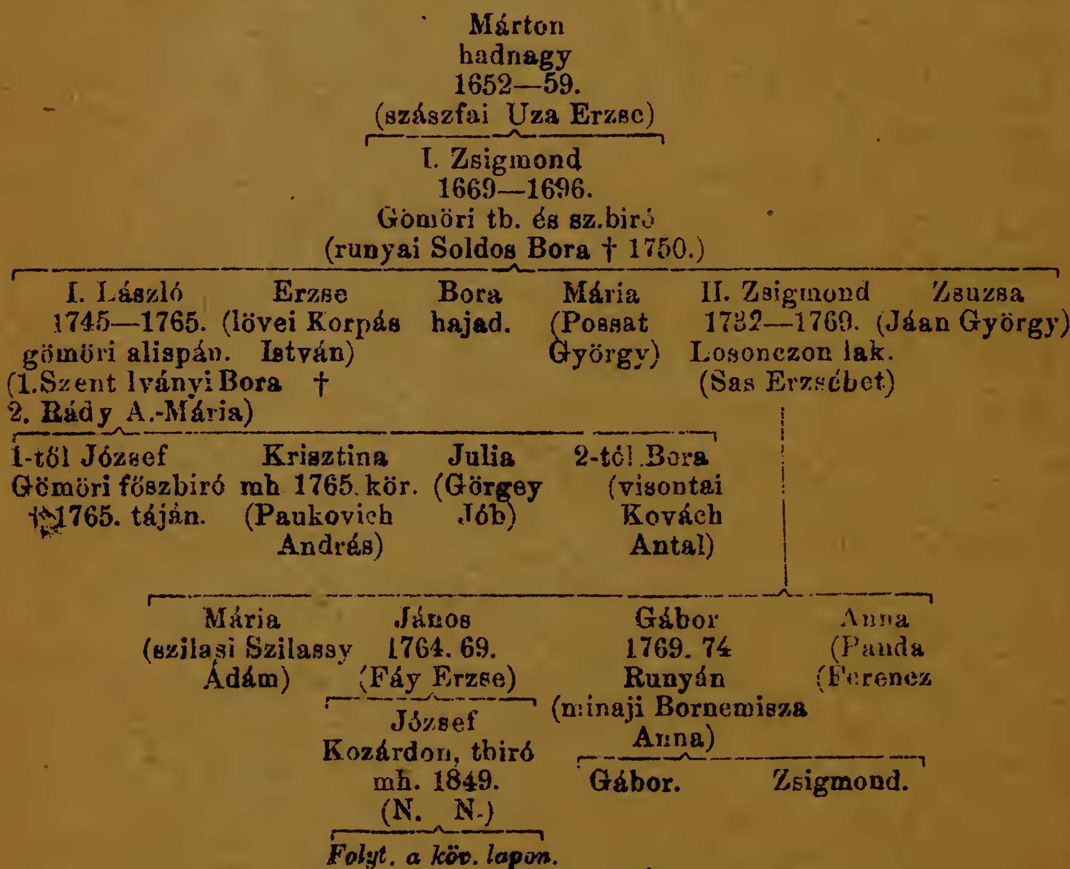
gyébe tette lakását, miután Mucsinyban birtoka volt, 1732. előtt Básthy Imrétől és Jánostól Demecser puszta felét, Gellén Gábortól pedig Novák helység egy negyedrészét szerezte meg. 1741-ben runyai házát át engedte, illetőleg elcserélte testvérével I. Lászlóval. Élt még 1769-ben is. Neje Sas Erzsébet volt. Ettől négy gyermeke maradt, úgymint: Mária Szilassy Ádámné, I. János I. Gábor, és Anna nemes Panda Ferenczné.

I. Gábor Runyán lakott 1769—74-ben. Nejétől minaji Bornemisza Annától fiai vóltak II. Gábor, és III. Zsigmond, kiknél családfánk megszakad. Úgy látszik ezek ágából eredt Pál, kinek gyermekei: György, volt 9. zászlóalji honvéd és nővére Szakall Elekné.

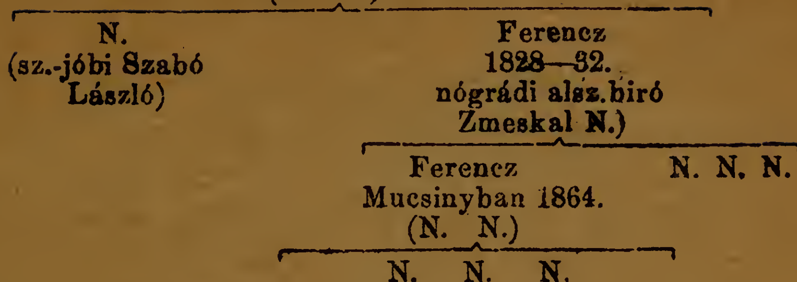
I. Jánosnak fia volt II. József (lak. Kozárd.) Nógrád vármegye táblabirája, meghalt 1849. táján. Ennek leánya szent-jobi Szabó Lászlóné, és fia Ferencz, (lak. Mukcsinyban) fiatalabb korában 1828—32-ig Nógrád vármegye alszolgabirája, meghalt 1845. körül. Nejétől Zmeskal leánytól fia Ferencz Mucsinyban stb. birtokos. Nejétől Illésy leánytól több gyermek atyja.

A II. Zsigmondtól származó ág reform. vallású.

A családfa következő :

Folyt. a köv. lapon.

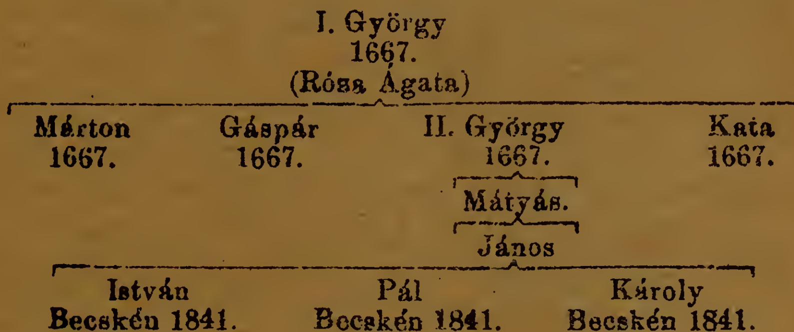

A család czímere — mint följebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában arany koronán könyöklő férfi kar, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pellikán fészkel, fiait melle vérével táplálva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. (Szécsényi) Nógrád magyei Szécsény városból eredt, és innen Széchény-Szabó-nak nevezett Szabó György, és általa neje Róza Agatha, és gyermekeik Márton, Gáspár, György és Katalin I. Leopold király által nemesítettek meg Bécsben 1667. oct. 8-án kelt czímeres nemes levélben, mely 1669. évben (feria 4. prox. post Dnicam 2. Adventus) Heves és Külsö Szolnok megyék közgyülésén Fülek várában kihirdettetett. [1])

A nemesség szerző Szabó György valamelyik megnevezett fiának fia volt Szécsényi Szabó András, ki az 1684. évi nemesi összeirás szerint a nemesi insurrectioban vett részt.

Ugyan csak e nemesség szerzőtől származtatá magát a Nógrád megyei Becske helységben lakó Szabó család, és az érdeklett armálist magára alkalmazva, ily családfát igazolt 1841. januar 21-én Nógrád megye előtt:

[1]) Az eredeti Armalis Nógrád megy levéltárában.

Ezen családfai kimutatás mellett Jánosnak fiai különben is nemesi gyakorlatban élők, névszerint István, Pál és Károly Becskén lakozó kisebb birtokosok, Nógrád megyétől 1841-ben nemesi bizonyítványt nyertek. [1])

Azonban e. családfára vonatkozólag azon állítás, miszerint II. György egy személy lett volna a Nógrád megyei 1709. évi nemesi lajstromba foglalt Szabó Györgygyel, egyéni véleményem szerint tévedés, mert az azon Szabó György (*lásd alább*) lehetett, ki 1694-ben mint sztregovai lakos Balczer máskép Martini Sámuellal együtt nemesítetett meg, és kinek nemeslevele Nógrádban 1694-ben kihirdettetett. (Valószinübb is lévén, hogy ez utóbbi élhetett még 1709-ben, mintsem az 1667-ben élt Szécsényi Szabó II. György.)

Mint említők, a Nógrád megyei nemesi összeirásokban az 1684. évébén találjuk a füleki járásban szécsényi predikatummal Sz. Andrást, ugyan akkor ugyan ott előnév nélkül Szabó Jánost, a kékkő járásban pedig Sz. Simont és Györgyöt. (És ez utóbbi György inkább lehetett a szécsényi II. Szabó György!)

Említetett Szabó Simonnak pedig nejétől Bobor Borbálától leányai voltak Mária, Krúdy Györgyné és Kata Nagy Mihályné. [2])

1705-ben a szécsényi járásban találják Szabó Pált.

1709-ben a losonczi járásban Szabó Ferencz özvegyét és Szabó Györgyöt, (bizonyosan az 1694-ben Balczerrel megnemesitettet.) A füleki járásban Szabó Ádámot és Dávidot, mint katonákat. — A szécsényi járásban Szabó Mátét (1706-ban kurucz kapitányt) ki egészen másczimerrel élt, mint a szécsényi Szabó család. (*Lásd alább.*)

1711-ben Sz. Györgyöt (a Balczer rokonát) Dávidot és Ádámot, kik a Rákóczy hadból 1710. novemberben tértek haza.

Az 1755. évi nemesi összeirás mint jövevényeket említi Mátyást Sztregován, és Mihályt.

Egyébiránt a Szécsény-Szabó család czímere a följebbi armalis szerint függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvar baloldalából kék ruhás kar könyökben meghajolva nyúlik be, ezüst kettős keresztett tartva; a baloldali kék udvarban levágott turbános törökfej látszik, fölötte jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából természetes szinü grif emelkedik ki,

---

[1]) Jegyzőkönyv 173. sz. alatt.
[2]) Sz.-benedeki Convent.

első jobb lábával kivont kardot, a balban zöld galyat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. (Szent-jóbi) Bihar megyei nemes család. Törzse Szentjobi Szabó László, ki előbb Fráter István itélö mesternél, utóbb Rédey Ferencz váradi főkapitánynál szabó-mester volt, és mint ilyen 1618-ban Bethlen Gábor által czímeres nemes levéllel jutalmaztatott. [1]) Utódai közül ismeretes

László a költő, ki 1767-ben született Ottományon Bihar megyében, és 1786-ban II. József rendszere alatt mint protestans a nagyváradi nemzeti iskolában oktatóvá neveztetett. A Józsefrendszer multával ettől elesvén törvényre adta magát és 1794-ben Bihar megye aljegyzője és gr. Teleki Sámuel főispán titoknoka lett. Belekeveredvén a Martinovicsféle összeesküvésbe, halálitélete fogságra változtatott, melynek folytán Kufstein várában 1795. oct. 10-én meghalt kora 28. évében. [2])

Másik tagja a családnak szintén László, kinek szántói Szabó családból vett feleségétől leánya Ónody Zsigmondné lett. Él a családból s birtokos Ottományban Szabó Márton s tán többen.

Szabó család. (Szathmári) Erdélyben Abrudbányán idősb István adószedő, ifjabb István főjegyző, utóbb városi tanácsi és bányaszéki ülnök s hegymester volt 1848. körül. Pál aljegyző 1840. táján.

Szabó máskép **Székely család.** (Borbándi) Küküllő vármegyében György szolgabiró volt 1831-ben. József Vizakna város királybirája, utóbb Hunyad vármegye szolgabirája 1848-ban, s több országgyülésen követ. Leányai Anna, Mária, Borbála, Küküllő megyében Egrestőn, és Bala-vásáron birtokosoknak iratnak.

Szabó család. (Szemerédi) Hont megyei Szemerédről írta előnevét. Törzs-őse Nyitra megyei Ludán mvárosból eredt Anda Gál volt, ennek nejétől Némethi György leányától Margittol fia Máté, ennek András 1545-ben a sághi Convent előtt igazolta be ezen genéalogiát. [3])

Valószilüg e család ivadéka szemerei Szabó Mihály is, ki 1572-ben Sz. Mihály-úr helységbeli minden jogát, melyet Ifju Jánosnak fia Farkas kötelezvénye folytán birt, Telegdy Györgyre ruházta. [4])

---

[1]) Az eredeti Ottományban Szabó Mártonnál.
[2]) Toldy F. M. költészet-kézi-könyve I. 574.—5.
[3]) Esztergami kápt. Capsa 32. fasc. 12. nro 48.
[4]) Ugyan ott C. 34. f. 2. nro 27.

Szabó család. (Szepesi) Szabó-Szepesi család Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll. [1]) Közülök István a m. tud. akademiára 1827-en kétszáz forintot adott. [2])

Szabó család. (Másképp Szojja) *Lásd Szojja cs.*

Szabó család. (Hosszú-Éthi vagy Theber-Éthi) Pozsony megyei Csallóközben birtokolt. Közülök Sándor (Sándrinus Zabó de Hosszuethy alis Theberethy) Fekete Egyeddel és több más társával 1520-ban hütlenségi bélyegen veszté javait, és azokat Nagy-Hechei László kapta. [3])

1526-ban Márton Theber-Éthén egy telkét elzálogositja a Biró és Mihály családbelieknek. [4]) Antal 1547-ben Csenkesz-Ethei birtok végett tiltakozott.

Szabó család. (Theyfalvi) Pozsony megyei nemes család, melyből theyfalvi Szabó János saját és neje Gergethey Orsolya (Gergethey István leánya) nevében, ugy gyermekeik Miklós és Erzsébet neveikben is Gergethei, Theyfalu, Martfalva, Ujfalva helységbeli birtok iránt 1510-hen gróf Szentgyörgyi Péter ellen tiltakozott. [5])

Szabó család. (Turóczi) Közülök Mátyás 1682. körül Doboka megyei birtokos volt. [6]) Ma ott nem létezik.

Szabó család. (Udvardi) Komárom megyei nemes család, melynek ismert törzse udvardi Szabó István a XVII. században, ki nőül vévén Konkoly Thege Erzsébetet, ettől leánya Zsuzsanna Fekete Jakabné volt.

Szabó család. (Uzoni) Háromszéki székely család, melyből a múlt században élt uzoni Szabó György, ki nőül vette árkosi Veress Mózses özvegyét Imre Ilonát. [7])

Tamás levéltárnok volt Háromszéknél 1815. körül.

Szabó család. (Vágási) Udvarhelyszéki Vágás falubeli eredetű nemes család, közülök Ferencz 1848. elött főkormányszéki hivatalnok.

Szabó család. (Veszprémi) Szatmár megyei Csenger helység-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

[2]) 1827 : évi 12. törv. cz.

[3]) Pozsonyi kápt. Ex stat. libro 2. fasc. 8. nro 13.

[4]) Ugyan ott Prot. Serial 5. folio 10.

[5]) Pozsonyi kápt. Prot. 1. F. 217.

[6]) Hodor, Doboka várm. 228.

[7]) Ns. székely nemz. Const. 211.

ben veszprémi Szabó Bálint 1565-ben egy nemes udvartelket kapott királyi adományban. [1])

Valószinűleg ő az, ki zudrói Veszpémy Bálint név alatt ugyan ott 1577-ben szintén egy telekre kapott adományt. [2])

Szatmár megyében e század elején is birtokos Szabó nevű család Esztró, Sándorfalu, Rápolt helységben, névszerint Szabó Zsigmond Ders helységben. [3]) Azonban veszprémi Szabó Bálint utódai-e? — azt nem tudjuk.

Szabó család. (Viski) Kolos megyében József 1815-ben megyei ajtón-álló.

Szabó család. (Zágoni) Székely eredetű. Közülök Antal főkormányszék melletti ügyvéd 1842-ben Kolozsvárott, testvére József fő-számvevőségi tiszt 1836. körül, fiai József, Imre és Alajos, leányai N. Folyovicsné, Teréz és Róza Ács Ferenczné.

Szabó család. (S.-Zaláni) Közülök Elek ügyvéd Torda megyében 1825. körül, Áron törv. széki ülnök Udvarhelyszéken 1837. körül.

Szabó család. (Zetelaki) Udvarhelyszéki székely származék. Tagjai közül János Koloskerületi tartományi biztos 1815. körül, Gergely tartományi főszámvevőségi tanácsnok 1831. körül. Ennek fia Ferencz Kolos megyében több helyen birtokos.

Szabó család. (Borsai) Pozsony megyei Közép-Borsán volt birtokos. 1509-ben Mátyás, Antal, Veronka és Ilona bizonyos eladományzott középborsai nemesí kúria végett a Csöke és Takács családokkal egyezkedtek. [4])

1512-ben Szabó Ilona Borsay Péter leánya megnyugtatja Felső-Kis-Magyari birtokra nézve a leány negyedet illetőleg a Loránth családot. [5])

Szabó máskép **Berekovics család.** Közülök János Csejthén Nyitra megyében kiváltságos házát Pálffy Jánostól 1604-ben örökösen megszerzi. [6])

Szabó-Décsi család. Törzse Szabó-Décsi János, ki 1686. évben I. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet. [7])

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 131.
[2]) Ugyan ott.
[3]) Ugyan ott. 40. 81. 116. 123.
[4]) Pozsonyi kápt. Prot. 1. folio 170. 171.
[5]) Ugyan ott. Folio 338.
[6]) Esztergami kápt. libro 11. folio 28.
[7]) Collect. herald. nro. 826.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronáján karó mellett szőlő tenyész, a tökéről két oldalra két piros fürt lóg. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Szabó család. (Máskép Csepreghy) Törzse Csepreghi máskép Szabó Mihály a XVII. században Léva várában volt sok ideig főhadnagy, nőül vévén Zámori máskép Zakács Annát, azzal következő ágat terjesztett:

Mihály
(Zámory Anna)

- **András**
  - **Klára** (Sipeky Mátyás)
- **István** (Sághy Judit)
  - János
    - Pál (Rédeky Teréz)
      - János
        - József 1836.

Szabó család. (Doborgázi) Pozsony megyei nemes család volt. Közülök Mihály 1505-ben Takács Lőrincz megöletese iránt nyomoztatott. [1])

1627-ben valószinüleg e család ivadéka nemes Szabó János, nejével Anasztáziával, fiaival Márton és Jánossal és leányával Erzsébettel doborgázi Szelle Simon nejével Közölczés helységben nemes telket vesz kis-léghi Léghy Tamástól. [2])

Szabó-Imre család. Szabó-Imre N. (keresztnevét nem tudjuk) I. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet, mely 1693. oct. 9-én Heves megyében ki hirdettetett. A nemesség szerzőnek (ki tán Mihálynak neveztetett, mert a Nógrád megyei 1709. évi nemesi lajstromban „Michael Szabó-Imre“ név fordúl elő) fiai voltak Mátyás és István, kik Nógrád megye előtt az 1726. évi nemesi vizsgálatkor nemességőket atyjoknak nemes leveléről szóló s följebb említett 1693. évi Heves megyei bizonyítványnyal igazolták.

A Nógrád megyei 1711. évi nemesi összeirás szerint Szabó-Imre Mihály mint császári hüségben elhúnyt fordúl elő; ugyan ott beirva István, mint ki honn tartózkodott a Rákóczy forradalom alatt.

Az 1755. évi nemesi lajstrom szerint András megyei főbiztos, István pedig a birtoktalan nemesek sorában állt.

---

[1]) Pozsonyi kápt. Prot. 1. és 2. fol. 72.

[2]) Ugyan ott. Prot. 5. f. 563.

Szabó család. (Iklódi) Trencsin megye nemesi összeirásába 1834-ben beiktatva. [1])

Szabó család. (Máskép Kovács) Zemplin megye czímerleveles nemes családainak egyike. [2])

Szabó család. (Kisfaludi) Pozsony megyében Kisfaludon birt Szabó Benedeknek fia szintén Benedek 1512-ben. [3])

Szabó család. (Magyar-béli) Szintén Pozsony megyei család, melyből János 1514-ben élt. Ugyan ott birt 1639-ben Márton. [4]) Úgy látszik — a nagy-ilkai Szabó családdal egy vérségü vagy közösjogú család.

Szabó család. *Lásd Szür-Szabó* és *Szüts-Szabó cs.*

Szabó család. Erdélyi család. Törzse Szabó Péter, ki Högye Jánossal együtt 1634. aug. 12 én Gy. Fejérvárott kelt czímeres levélben nemesítetett meg, és czímerlevele 1639. maj. 15-én Bihar megye törvényszékén hirdettetett ki. [5])

Szabó család. Szerzője Szabó Péter, ki 1654-ben nyert czímeres nemes levelet- [6])

Czímere a paizs kék udvarában zöld dombon arany koronából kiemelkedő vörös ruhás, fekete kalpagos magyar vitéz, kinyújtott jobb karjával kivont kardot villogtatva. Ugyan ilyen alak látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Szabó család. Lázár György eszközlésére Báthori Gábortól kapta czímeres nemes levelét, mely Alsó-Fejér megye levéltárában van. Tán ehez tartozók az Alsó-Fejér megyében élő Szabó nevezetű családból Ignácz, ott 1831. körül adóiró biztos, Lajos Hariban birtokos, Ferencz 1861. törv. széki ülnök, lakik N.-Enyeden.

Egyébiránt valamint Magyar — úgy Erdélyországban még számtalán Szabó nevű család van, melyeknek azonban előnév hiányában családok szerinti csoportosítása is lehetetlen.

Az előnév nélküli Szabó család alapitók közül még itt elé sorolhatók a következők :

Szabó család. A czímeres nemes levelet Szabó János nyerte 1706 ban. [7])

---

[1]) Szontagh Dan. közl.
[2]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 117.
[3]) Pozsonyi kápt. Prot. Bud. 3. f. 330.
[4]) Pozsonyi káptalan Prot. 34. f. 197.
[5]) Az eredeti Bihar megye levéltárában van.
[6]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[7]) Collect herald. nro 761.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló, vörös ruhás, prém kalpagos, sárga csizmás, kardos magyar vitéz, kinyujtott jobb kezével királyi pálczát tartva, előtte jobb felől a földbe szúrva piros zászló leng. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezü kar könyököl, kivont kardot tartva, mely alatt jobbról arany nap, balról félhold, a kardhegye fölött arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. A czímeres nemeslevelet Szabó András nyerte 1709-ben I. József királytól [1])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló sárga bugyogós, piros kaftányos janicsar, tar fővel, oldalán puzdra lóg, jobb kezével kivont kardot tart. Ugyan ez alak ismétlődik a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. Törzse Szabó György 1694-ben I. Leopold király által Balczer máskép Martini Sámuellel stb. emeltetett nemességre, és nemes levelök azon évi nov. 22-én Nógrád megyében hirdettetett ki. [2]) Mindkettő előbb Nógrád megyében Sztregován B. Balassa alattvalója lévén, 1695-ben Balassa Pál esztergami kanonok ezen megnemesítésnek az esztergami káptalan előtt ellentmondott. [3])

Nevezett Szabó György a Nógrád megyei 1709. és 1711. évi nemesi összeirásokban található. Valószinüleg pedig fia volt azon György, ki 1755-ben a nemesi lajstromban szinten mint sztregovai lakos, de „jövevény", jegyeztetett be.

Szabó család. A nemességet Szabó György és Keresztély 1714-ben szerezték. [4]) Czímerök a paizs kék udvarában arany búzakéve. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első lábaival arany búzakévét tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. Alapítója Szabó György, ki Sóos Péterrel 1717-ben III. Károly királytól kapott czímeres nemeslevelet. [5])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös ruhás, sárga csizmás, kék öves, prémkalpagos magyar vitéz, oldalán fekete hüvelyü kard lóg, jobb kezével három nyilat tart. A paizs fölötti sisak

[1]) Collect. herald. nro 741.
[2]) Protoc. C. Neograd, anni 1726.
[3]) Esztergami kápt. libro 27. fol. 1.
[4]) Collect. herald. nro. 640.
[5]) Ugyanott nro 594.

koronáján vörös mezű kar könyököl, ijjat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Szabó család. Szabó István és Ferencz 1741-ben Mária-Terézia királyasszonytól nyerték czímeres nemeslevelöket. [1])

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren almás szürke lovon ülő magyar vitéz, nyereg takarója, dolmánya, csizmája narancsszinű, nadrágja vörös, fején vörös tetejü prém kalpag, oldalán fekete kardhüvely lóg, balkezével a ló kantárát, jobb kezével kivont kardját tartja. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan öltözetü, zöld öves vitéz emelkedik ki, kardot villogtartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. Szabó Mihály kapott 1756-ban Mária Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet. [2])

Czímere víz irányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban fehér mén száguld; az alsó ezüst udvarban jobbról balra rézsútosan vont négy vörös szelemen látható. A paizs fölötti sisak koronájából vörös nadrágú, kék dolmányú magyar ember emelkedik ki, feje födetlen, jobb kezével kinyílt piros rózsát tart. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös.

Szabó család. Szabó Mihály 1790-ben II. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet, mely szerint czímere függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban zöld tèren magas zöld fa alatt fehér elefánt áll, a jobb oldali arany udvarban kékfehér csíkos rövid szoknyás, meztelen szerecsen áll, kezeivel felvont ijjat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén zöld fa alatt fehér elefánt látható. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete. [3])

Szabó család. Szabó Ambrús és fiai György és Mihály és Györgynek leánya Katalin czímeres nemes levelet nyertek III. Ferdinand királytól; azonban volt földesurok Várady Pál a megnemesitésnek az egri káptalan elött ellentmondott.

Szabó család. (Darmói) Ez előnévvel említetik Juliánna szül. 1751-ben, meghalt 1831-ben Kassán. Neje volt Sihulszky máskép Lipniczky Jakab kassai polgármesternek, ki 1801. jul. 28. halt meg Kassán [4])

Szaboszlai család. A hívatalos tiszti névtárakban néha Szabosz-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[2]) Collect herald nro 151.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[4]) Magán közlés szerint.

lai máskor Szoboszlai néven fordúl elő; pedig nevőket bizonyosan „Szoboszló“ városról vevék.

Előnevők szerint több ily család van, ilyen:

a szaboszlói Szaboszlai család, melyből Ferencz 1791—1809-ben Doboka vármegyében törvényszéki ülnök, fiú ágon kihalt. [1]) György 1794-ben Doboka megyében irnok. Egyik tagja most is él.

Másik a búzás-bocsárdi Szaboszlai család, melyből János 1815-ben Felső-Fejér megyében alszolgabiró. Lajos ugyan az 1848. előtt.

Tán ez utóbbinak csak külön ágát képezi a bürkösi Szoboszlai család, melyből József 1794-ben szintén Felső-Fejér vármegye alszolgabirája volt; noha már „Szoboszlai“-nak iratik.

Ismét tán más család a szoboszlai Szoboszlói másképp Tóth nevezetű, *lásd Szoboszlai cs.*

Szacsvai család. (Léczfalvi és esztelneki) Tős gyökes székely eredetű. Nevét Háromszék Szacsva nevü helységéről vette. Egyik elöde Szacsvai Gergely már a XV. században részt vett a szent-imrei csatában Hunyadi alatt. Azonban szakadatlan családfáját csak Bethlen Gábor koráig vihetni föl. Ekkor élt Szacsvai Mihály, mint egyik kapitánya Bethlen Gábornak, kitől 1623-ban a szacsvai jószágra adományt kap, és ugyan akkor vitézsége jeléül ily czímert: a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, mely első jobb lábával kivont kardot tart. [3])

I. Mihálynak II. Mihály fiától unokája György és András oszlaták a családot két főágra, úgymint amaz a léczfalvi, András pedig az esztelneki ágazatra. [4])

Nevezett György feleségül vévén Léczfalvi Gele Lőrincz leányát Katalint, miután ezen ipa (t. i. Gele Lőrincz) „propter homicidium“ notát incurrált I. Apaffy Mihály korában, léczfalvi jószágát el-

---

[1]) Hodor, Doboka várm.

[2]) 1794. évi erdélyi Schemat. 37. lap.

[3]) Családi közlés szerint Hodor K. által; megjegyezvén, hogy e leirás nem egyezik meg Kőváry leirásával (Erdély cs. 226. l.) mely szerint a czímer hármas zöld halmon könyöklő kar, kivont kard hegyén levágott törökfejet tartva.

[4]) Kőváry szerint I. Mihálynak másik fia volt László és ennél szakadt volna ki a másik ág; szerinte a családfa nem egyez az itt közlöttel, mint alább látandjuk.

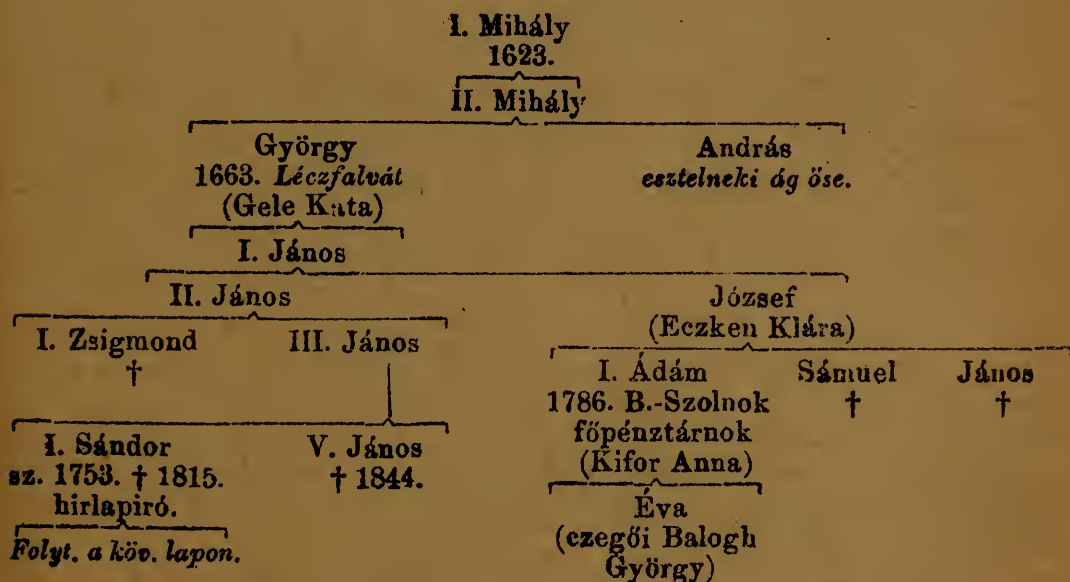
vesztvén, ezt veje Szacsvai György titulo novae donationis impetrálta különféle hadjáratokban szerzett érdemeiért, és abban 1663. febr. 26-án beiktattatott. Eddig e család „de eadem“ predikatummal élt; ez időtől ez ág „Léczfalváról“ neveztetett, és így alakult még a léczfalvi ág.

Azonban Szacsvai Józsefné Eczken Klára özvegységében fiait Adámot (ki B.-Szolnok vármegyei főbiró lett) azután Sámuelt és Jánost megyei birtokaira kitelepítvén és fijai polgári állásukat akkor legitimálni is kivánván, önkénytesen produkált, minek következtében a nevezett három testvér *„de eadem et Léczfalva“* mind az erdélyi törvényszékek, mind az udv. kanczellária által 1776-ban pro donatariis et possessionatis nyilványíttattak, noha azután is nagyobbára a léczfalvi predikatumot használták.

Ez ágból Sándor (szül. 1753.) az első magyar hirlapírók egyike volt; 1787. jan. 6-án Bécsből „Magyar kurir“ czimű lapot indíta meg, és folytatá 1792. végeig. Merész s gyakran éles czikkei miatt végre Bécset odahagyván, Kolozsvárra sietett, hol többször ismételt szélhüdés életének véget vetett 1815. maj. 15-én. Fiai közül.

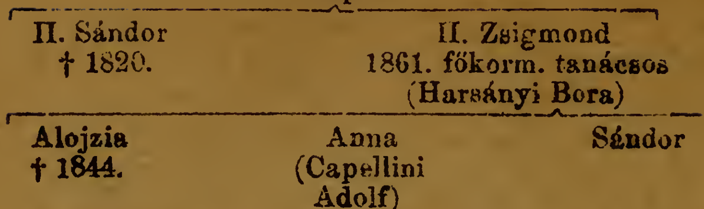
Zsigmond 1832-ben a főkormányszéknél fogalmazó, 1838-ban titoknok, e minőségben 1848-ig az udv. kanczelláriánál, majd 1861-ben tanácsos, mint ilyen jelenleg nyugalmazva, ezen ág benne s gyermekeiben él.

A családfa, — a léczfalvi ágon egészen lehozva — következő: [1])

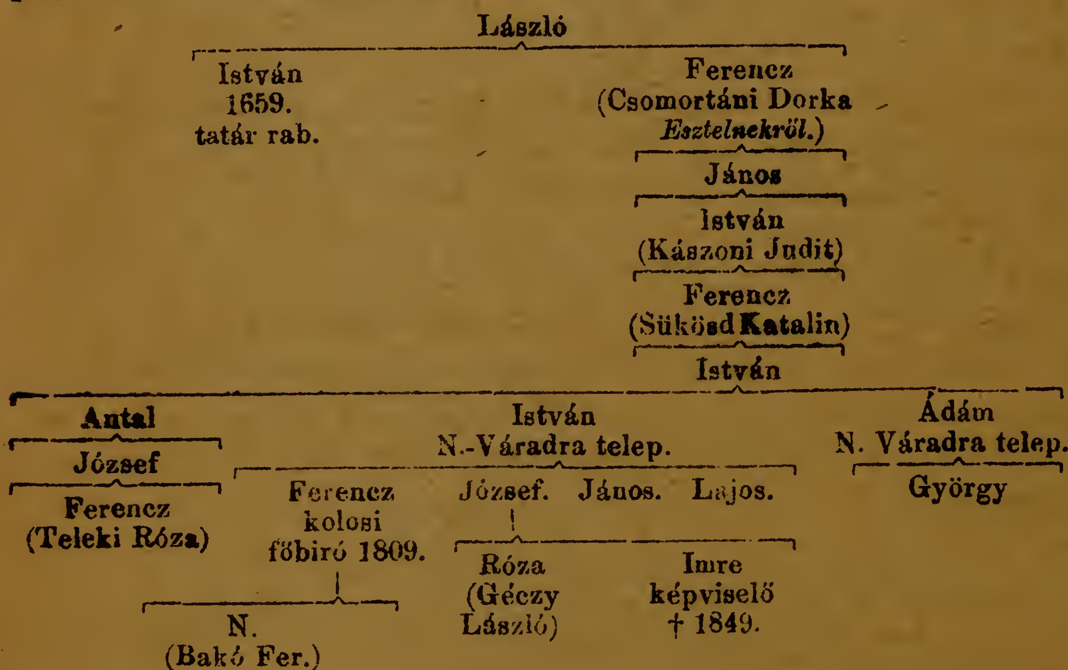
Folyt. a köv. lapon.

[1]) Hodor K. szerint családi közlés szerint.

E családfa lényegesen különbözik a Kőváry által közlöttől, melyet — habár hitelesség tekintetében a család által közlöttnek utánna kell tennünk, még is mind a különbözés felmutatása, mind az ezen meg nevezett hitestársak végett ide kell iktatnunk. E szerint I. Mihálynak, ki 1623-ban adományt és czímert nyert, fiai II. Mihály és László, amaz a léczfalvi, ez az esztelneki ág törzse, II. Mihálynak fia György, a Gelc Kata férje és 1663-ban Léczfalva szerzője; ennek fia III. Mihály, kinek Farkas Ilonától IV. Mihály, kinek Fejér Erzsébettől I. János és György, ez utóbbi két leánynak atyja, u. m. Teréz Dónát Józsefnének és Mária Keresztes Jánosnének. — I. Jánosnak nejeitől Pesti Juliától és Kőrösi Annától gyermekei: Sándor a hirlapiró, és János, ki mint huszár hadnagy 1842. halt meg. — Sándornak Szatmári Júliától fiai a táblán álló Sándor és élő Zsigmond, és ezek nővérei Julia és Sára Mike Sándorné.

Az esztelneki-ág származtatásában Kővári táblázata szolgál alapúl, szerinte ez Lászlótúl következőleg sarjadzott:

Antal ágán álló Ferencz 1848-ig az erdélyi főkormányszéknél fogalmazó, utóbb is hivatalnok.

Istvánnak (ki Váradra Bihar megyébe telepedett) fia Ferencz Kolos megyében 1796-ban aljegyző, 1804-ben alispán, 1809-ben az alsó kerületben főbiró. Több leánya közűl egyik Bakó Ferenczné. Birt a mezőségen és Petriben.

Józsefnek fia Imre, fiatal szép szónok, 1848/9-ben Bihar megyei országgyülési képviselő, a függetlenségi okmány fogalmazásáért vérzett el 1849-ben.

Szaday család. (Szadai) Zemplin vármegye kihalt családa, mely azon megyei Szada helységről, mint ősi birtokáról kapta nevét. Hajdani irásmóddal a helység és családnév „Zoda“ alakban fordúl elő. Már 1300-ban comes Ioannes de Zoda birta e helységet. [1])

1374-ben „Zoday Miklos“ hütlenségi bélyegén nyerte a Monoky család Szadát. [2])

Szádeczky család. (Szadecsnei) Trencsin vármegye régi birtokos családainak egyike, és Szádecsne ősi fészkének jelenleg is birtokosa.

A család korán megszaporodván, számos tagjai miatt a szétoszlás okozta, hogy a Trencsin megyei 1736. évi nemesi összeirás némelyeket földes úri, másokat pedig már csak az egyszerű curialisták sorába iktathatott; és pedig az előbbi rovatba jöttek Imre és János fiával Miklóssal együtt, az udvarhelyesek között pedig négy János, négy Mihály, két Andor, egy István, egy György, egy Zsigmond, egy Márton és egy Miklós fordúlnak elé. [3])

1748-ban Moys-Lucskán laktak : Miklósnak a fiai; — a középjárásban Jánosnak a fiai; — Szádecsnén Zsigmond, Ádam, Mihály, István, Márton, Ferencz, három János, négy András és két György — az alsó-járásban lakott Imre, Dezseren pedig János.

Az 1768. évi nemesi összeirásban Szadécsnén laktak első Jánosnak örökösei Miklós és Gáspár, második János és ennek fiai Miklós és András, — ismét III. János és ennek fia Tadé — majd IV. János és ennek fiai János és József, végre V. János és ennek fiai György és Gáspár, — továbbá József

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 103.
[2]) Ugyan ott 171.
[3]) Szontagh Dán. közl.

fiával Mihálylyal, — I. György, fiával Józseffel, — II. György és fiai Imre s György, — továbbá I. András fiaival Jánossal és Mihálylyal, és végre II. András fiával Andrással.

1803-ban Szadecsnén már negyven családtag iratott össze; Halácson pedig Antal fiával Lászlóval.

1837-ben a nemesi összeirás Szádecsnén már 78 családtagot talált, ezek közűl mint kiköltözöttek emlitetnek Ádám Fejér megyébe; János Bács megyébe, Antal-Gyöngyösre, ki 1815-ben Szádeczky Zsigmond (tán atyja) nevére kapott nemesi bizonyítványt, Károly Nyitra megyébe szakadtak. — Ugyan csak 1837-ben Felső Lieszkón lakott János, Halácson Elek.

Szádeczky János a mult század közepén Nógrád megyébe telepedett, hol Trencsin megyétől 1755. sept. 15-én kelt nemesi bizonyítványát Nógrád megyében 1760. maj. 10-én kihirdetteté.[1] Tán ennek leánya vagy unokája volt Szádeczky Krisztina Podhorszky Gáspárnak hitvese.

Mihály 1805-ben Vág-ujhelyi kath. segédlelkész volt.

E családból a legközelebbi időben főleg ismeretesek László h. ügyvéd és 1850-ben Trencsin megye társas törvényszéke elnöke, és fia Lajos szintén ott szolgabiró és állami ügyész.

A család czímere a paizs kék udvarában arany koronán könyöklő kar, kivont kardot tartva; fölötte jobbról félhold, balról aranycsillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar könyököl, kivont kard hegyén levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szadliss család. Árva vármegyei czímerleveles nemes család, és 1815-ben Szadliss Mátyás Árva megyétől nemesi bizonyítványt kapott. 1823-ban ismételve folyamodott azért a Szadlis család néhány tagja, de sikertelenűl.

Régebben Trencsin megyében is székelt Szadlis család, nevezetesen 1646-ban Kiszucza-Ujhelyen.

Szaidel család. (Sz.-Udvarhelyi) Közülök János Sz. Udvarhely város követe 1810-ben az erdélyi országgyülésen, József ugyan azon városban pósta-mester 1815-ben. János ugyan az 1825. után és városi tanácsnok, és követ 1834-ben, Ifj. János ügyvéd, Károly iktató 1848. előtt.[2]

---

[1]) Protoc. pag. 62.

[2]) Török Ant. közl.

Szájbely család. Czímere következő: a paizs jobbról balra vont fehér széles szelemen által elosztott paizs, az alsó osztály zöld, a felső vörös, a fehér szelemenben pánczélos kar kivont kardot tart, balfelé fordulva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szájbely Henrik Theol. dr. 1850. pozsonyi, 1852-től esztergami kanonok.

Szájbely Frigyes Pesten h. ügyvéd 1838. körül, és utóbb is.

Szakács család. (Szent-erzsébeti) Több tagja Székely-Udvarhely városában hivataloskodott. Sándor 1792. és 1794-ben az erdélyi országgyülésén követ. György ügyvéd 1825. körül, József iktató, István sebész 1848. előtt.

Szakács család. (Krasznai) A Szilágyságban birtokos. Ferencz Közép-Szolnok megyei levéltárnok 1848. előtt.

Tán szinten e család ivadéka Dávid és István, kinek özvegye Sándor Borbála Doboka megyében Fellakon, Dávid özvegye pedig Kis Devecserben birtokos.

Szakács család. (Kis-Magurai) Közülök Sámuel ügyvéd Abrudbányán 1848. előtt.

György erdőgondnok Dézsen 1831-ben, melyik Szakács család tagja? — nem tudjuk.

Szakács család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai közé soroztatik. Birtokos azon megyében Gercselyen. [1])

Szakácsy család. Szabolcs megye nemessége sorában található.

Szakadáty család. A XIV. században élt Szakadáty György, kinek fia Jakab, kinek János, kinek Tamás 1448-ban rigómezőn Hunyadi János alatt harczolt, törökfogságba esett, de onnan idővel megszabadúlt, 1455-ben V. László király érdemeiért ujra megerősíté Szakadát és egyéb jószágai birtokában. [2])

Szakadáty család birtokos Szatmár megyében, hol többi közt e század elején Miklós birt Derzs, és Kántor-Jánosi helységben. [3])

Szakadáty Zsigmond 1820-ban Arad megyében hirdetetté ki nemességét. [4])

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116. 279.

[2]) Katona hist. crit. XIII. 2. pag. 620. — V. ö. Lehoczky Stemmat. II. 368. és Budai Polg. Lex. III. 274.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 81. 88. stb.

[4]) Arad megyei jegyzőkönyv 1522. sz. alatt.

Szakadáty János Erdélyben 1848-ig főkormányszéki irnok volt.

Szakall család. Nógrád megyei nemes család Losonczon és vidékén. Örökségi birtoka Kis-Romhányban fekszik. Törzse Szakall András, 1688. mart. 8-án I. Leopold királytól kapta czímeres nemes levelét.

A megyei nemesi összeirások családtagjai közül évenkint a következőket tüntetik fel:

1705-ben Szakall János és András, valamint ugyan ezek 1709-ben személyesen részt vesznek a nemesi fölkelésben.

1711-ben szintén azok — mint a foradalom alatt honn maradtak, jelöltetnek.

1726-ban Szakall András a nemesi investigatiókor elémutatja a följebbi czímeres levelet.

Az 1734. és 1755. évi kétségtelen nemesek sorában állnak Szakall András és István.

Jelenleg a család két, vagy több ágon is él. Egyik ág ivadéka Elek 1848. előtt Losoncz város jegyzője, volt honvéd százados, 1861-ben választott megyei főbiró, jelenleg a nógrádi gazdasági egyesület titkára. Neje szántói Szabó Emma.

A másik ágból Andrásnak fiai: Antal, Ferencz és Lajos élnek, kik közül Antal 1842-ben rendszerinti esküdt, szolgabiró czímmel; jelenleg Gömör megyében él.

Szakál család. (Váradi) Törzse Szakál János, ki nejével Csiallayi Judittal és István és János nevű fiaival II. Rákóczy Györgytől 1658. évi dec. 20-án Székelyhidon kelt czímeres nemes levelet nyert, mely Bihar megyének 1659. april. 8-án tartott közgyülésében kihirdettetett.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren sötétpej (spadiceus) lovon ülő, aranyozott karddal övedzett, veres magyar ruhát, zöld lefityegő prémes föveget és sarkantyús sárga csizmát viselő vitéz, jobb kezével két vitorlával ékitett dárdát, baljával meztelen kard hegyén levágott vérző fejét tart. A paizsot koronás sisak fedi. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranykék.

Hiteles okiratok szerint családfája [1]) következő:

---

[1]) Mogyoróssy János közlése szerint.

I. János
1658.
(Csiallayi Judit)

I. István
† Debreczenben

II. János
utódai tán
Abauj megyében

András
† Debreczenben

I. Mihály
† Debreczenben.

II. Mihály
Zsarolyáni ref. pap.
(Szathmáry Erzse)

Kata
(Árvay
György)

II. István
† Debreczenben

Ferencz † 1835
k.-tarcsai jegyző
(dab. Halász Zsuzsa)

I. Imre
ref. lelkész
Porcsalmán
(dab. Halász Zsófia)

II. Lajos
Szathmár megyei
esk. 1861.

Veronka
(Szabó Lajos)

Mária
(Jákó Pál)

Lajos	Antonia	Antal	Ludovica	Albert	Róza	Viktor
sz. 1816. Békes m. főjegyző (Tormássy Mária)	(Hatházy István)	sz. 1821. keresk.	(Szabó Mihály)	sz. 1819. festész.	(Fábián Gábor)	sz. 1833. kereskedő

Jolánta. Ilona.

A család lakta megyejében mindenütt a kétségtelen nemesek sorában állt a legujabb időkig. [1])

I. Mihály Szatmár megyében Zsarolyánban ref. lelkész és esperes volt. Ennek két fia Ferencz és I. Imre két ágra oszlatták a családot.

Nevezett Ferencz Békes megyében Körös-Tarcsán mint községi jegyző halt meg 1835-ben. Nejétől dabasi Halász Zsuzsannától következő hat gyermeke maradt: 1. Lajos, az ismert népdal-költő, kinek nevével, főleg az előtt, a szépirodalmi lapokban gyakrabban lehetett találkozni, szül. 1816-ban,— mint h. ügyvéd, Békes megye tiszti alügyésze volt, $184^8/_9$-ben főjegyző lett, 1861-ben ismét megválasztatott, de lemondott, és mint ügynök jelenleg kereskedést folytat. 2. Antónia Hatházy István b. ujfalusi ref. lelkész neje volt. 3. Antal kereskedő Mező-Berényben. 4. Ludovika Szabó Mihály Csongrád megyei volt főjegyző neje. 5. Albert fesztész, ki művészete érdekében a külföldet is be utazta, 6. Róza Fábián Gábor körös-tarcsai népoktató neje. 7. Viktor K.-Tarcsán kereskedő.

[1]) A család nemességéről bizonyitványt vett ki Biharmegyétől 1796 évben (jegyzőköny 10-dik VII. sz. a.) Nemesi gyakorlatát mutatják Szathmár

I. Imre (II. Mihálynak másik fia) Szatmár megyében Porcsalmán ref. lelkész, nejétől dabasi Halász Zsófiától (ki az előbb említettnek nővére) következő három gyermeket nemze: 1. II. Imre 1857-től Czégény-danyádi Szatmár megyei község jegyzője, 1861-ben megyei esküdt, 2. Veronka Szabó Lajos neje. 3. Mária Jákó Pál h. ügyvéd, jelenleg derecskei szolgabiró neje.

Szakál család. (Kis-Jókai) E birtokos nemes családból Pál birtokos jelenleg Békes megyében Szent-Andráson, Csaba-Csűdön és Szent-Tornyán, neje Dabasról való Dinnyés Erzsébet. Atyja Szakál Jakab 1831-ben iratott Békes megye nemessége sorában. [1])

A család többi ivadéka birtokos Bihar megyében Tótiban.

Szakállos család Trencsin megye nemessége sorában leljük 1646. és 1648-ban, [2]) nevezetesen Alsó-Drskóczon.

Zemplin vármegyében e század elején is a nemesség sorában olvasható. [3])

Szakmárdy család. (Diankovczei) Horvátországi nemes család, melyből János itélő-mester, 1666. sept. 13. 1667-ig m. kir. személynök (Personalis) volt. Meghalt Beszterczén.

Szakmáry család. Bars megyében Léván tartja lakását. A család magát Erdélyből eredezteti. Czímere utba igazítása szerint a czímeres nemes levelet Szakmáry István és András kapták 1722. dec. 5-én III. Károly királytól [4])

Czímerök — mint itt a metszvény ábrázolja, a paizs kék udvarában zöld téren fehér lovon ülő vitéz, nyereg takarója bibor szinű, nadrágja, dolmánya vörös, arany zsinórzattal és gombokkal, fején prémes kalpag, lefityegővel, lábán sárga csizma van, jobb kezével kivont kardot villogtat, a ballal lova kantárát tartja. A paizs fölötti sisak

---

megyétől a 1797—1800 és 1807. évi nemesi subsidialis összeirások, és ugyan ott 1809. évi nemesi felkelési lajstrom, melyben Mihály zsarolányi predikator és fiai Ferencz és Imre is beirva vannak.

[1]) Békes megye jegyzőkönyve 2300. sz. a. 1831. évről.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

[4]) Collect herald. nro 349.

koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család e századbéli ivadéka közül nep. János 1820. előtt Bars megye főjegyzője volt, utóbb mint azon megye helyettes alispánja, és hzg. Eszterházy uradalmaiban úriszékék elnöke müködött. Fiai közül Alajos előbb m. kir. testőr, utóbb 1850-ig Bars megye pénztárnoka, Imre 1848-ban Báthi lelkész, 1849-ben honvéd tábori pap, András 1848. és 1861-ben Bars megye pénztárnoka, Nep. János jelenleg is Rakonczán plébános.

A családfa [1]) következő:

András
(Klobusiczky N.)

Nep. János
Bars m. főjegyző 1820. előtt.
(Reinprecht Erzsébet 1862.

Ignácz †	Alajos Barsi pénzt. 1850-ig	Eleonora (Kanovics László ügyvéd N. Szomb.)	Ferencz †	Oktávia †	András †	Szidonia †	Józefa †	Imre pléb.	András Barsi pénzt. 1848. 61.	Judit (Nedeczky Istv.)	Vinczentia (Palugyay Flóris	Nep. János plébános Rakonczán.	Francziska

Szakmáry család. Szakmáry Dávid és András 1712-ben III. Károly királytól kapták czímeres nemes levelöket. [2])

Czímerök a paizs kék udvarában hármas zöld halom középsőjéből kinyuló két szőlő vessző, zöld levelekkel és egy-egy érett szőlő

[1]) Szontagh D. közl.
[2]) Collect. herald. nro. 711

fürttel terhelve, fölöttök a paizs tetejében arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján fészkében ülő, s fiait melle vérével tápláló fehér pellikán látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Tán e család ivadéka Szepes megyében Lucsivnán birtokos Szakmáry Dónát, és fiai 1850-ben.

Sáros megyében Szakmáry Antal birtokos.

Zemplin megyében szintén a nemesek sorában áll e nevü család. [1])

Szakmáry család. (Kövendi) Ez előnévvel Szakmáry Mózes 1848. előtt Aranyos szék táblabirája. De neve „Szathmáry"nak rva is eléfordúl.

Szakmáry család (Szakmári) Közülök Sámuel 1848. előtt Vajda-Hunyadon kir. urad. hivatalnok.

Szakmáry család. Szakmáry János 1797-ben I. Ferencz király által nemesitetett meg.

Czímere a paizs kék udvarában arany koronából kinyuló, zöld levelekkel dúsan ellátott három teljesen kinyilt piros rózsa. A paizs fölötti sisak koronájából fehér egyszarvú emelkedik ki, szarvára zöld leveles piros szőlőfürt van függesztve. Foszladék innen aranykék, onnan ezüstfehér. [2])

Szakmáry család. Azon régi nemes család, melyből György előbb pécsi, utóbb 1521—1524-ig, haláláig (april 7-ig) esztergami érsek s magyarország primása volt. [3]) Kassán a Szent-Mihály templomát megujíttata s megbővítette, 1783-ban két márvány követ találtak, melyeken nemesi czímere volt kimetszve ilyen felirattal : [4])

Georgius Szakmár
Lilia bina rosis totidem conjuncta gerebam;
Rex detit auratum Corvinus et ipse leonem.
MCDLXXXXVIII.

Mely szerint czímerében két liliom és két rózsa volt látható, és egy arany oroszlán, melyet a család Mátyás királytól nyert czímerébe.

Szakolczay család. Trencsin vármegye nemesi összeirása mutatja föl 1646-ban mint Alsó-Drskóczon lakozót. Utóbb ott nyoma sincs. [5])

---

[1]) Szirmai C. Zemplin not. top. 116.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[3]) Schmitt Arch. Eppi Strigonienses II. 31.
[4]) Budai Hist. Polg. lex. III. 276.
[5]) Szontagh Dán. közl.

Szakolyi család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorában áll. [1])

Szákony család. (Máskép Bognár) Szákony mákép Bognár János 1713-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [2])

Czímere négy részre osztott paizs az, 1. és 4-ik vörös udvarban pánczélos kar könyököl kivont kardot tartva ; a 2. és 3. kék udvarban arany félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar kivont kardot villogtat, két oldalról két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig arany, félig kék, a másik félig vörös, félig ezüst. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék.

Tán ezzel azonos a Veszprém megyei Szakonyi család, melyből Ferencz szalóki birtokos, nejével Bersenyi Terézzel 1814-ben eladják sz. balási, bocskai és esztregnyei birtokrészöket Inkey János kamarásnak ; ugyan ekkor Szalókon birtokos Sámuel.

József 1746. april. 28-án szül. Dabronban. Tanult külföldön, 1772-ben lett Nemes Csóbán prédikator, 1786-ban Pápán, 1803 ban Veszprém megyei senior. Meghalt 1811. táján. Irt „Oskolai vezér“ s egyéb munkát. [3])

Veszprém megyében többen viseltek megyei hivatalt, igy Szakonyi Lajos 1838. körül aladószedö, István ugyan akkor főszolgabiró volt, sőt még 1847. jul. 5-én is megválasztva.

Ezeknél sokkal előbb Szakonyi István 1658—92-ben Szatmár megye jegyzője volt.

Szalácsy család. Komárom megyében Csúzon birtokos. [4])

Szalaházy család. Doboka megyében birtokolt Meleg-Földváron, tőle származtak leány ágon a Hosszutelky, Budaházy, Liptay, Tőtöry és Menyhárt családok. Többi közt Magdolna szül. Tőtörben 1509-ben, s férjhez ment Lipthay Györgyhöz. [5])

Nevezetes tagja volt a Szalaházy családnak Tamás, előbb 1524-től veszpémi, 1527-től egri püspök és m.-ország főkanczellára 1537-ig. [6])

Szalánczy család. (Szent-Tamási) Régi család, melyet a Chák nemzetségből származtatnak. [7]) Erdélyben szerepelt, és oda — úgy

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.
[2]) Collect. herald. nro 666.
[3]) Tudományos gyüjt. 1826. évi X. 87.
[4]) Fényes E. Komárom várm. 121.
[5]) Hodor, Doboka várm. 228. l.
[6]) Pray, Specimen Hierarchiae.
[7]) Pray Mss. tomo XIV. p. 7.

látszik — Magyarország alsó vidékéről a temesi banságból szakadt. Beházasodás után Erdély legnevesb családaival jött összeköttetésbe.

A XV. század közepén már Erdélyben virágzott, midőn Szalánczy János 1558-ban Izabella alatt ország tanácsos volt; és adót vitt a török Portára. [1]) Ennek utóda, s tán fia György, ki 1594-ben Báthori Zsigmond alatt számüzetik s javaitól megfosztatik. Idősb László szintén egykor notát kap, fejét veszti (1594. sept. 3-án Gy-Fejérvárott) és elveszti Branyicskát. Ennek fia

Ifjabb László már Sz. Tamásról irta előnevét. 1603-ban Székely Mózses megbizásából Radul vajdához követségben jár, 1636. körül Küküllőben lakott Csápon. [2])

György birta Zágont, magvaszakadtán 1626. jun. 26-án kapta azt Mikes Zsigmond. Neje volt Kemény Magdolna.

János 1632-ben az erdélyi fejedelem altitkára volt, mint ilyen irta alá april 7-én ifj. Rákóczy György részére az esküformát. Ez évi jun. 14-én Halmiban jelen volt Kemény János nászünnepén [3]) Ennek neje volt — úgy látszik — Kemény Erzsébet a fejedelem nővére. [4]) Ezzel egy korban élt s tán testvére volt

István, 1636-ban követ törökországba a nagyvezirhez, 1637-ben szintén követ, nov. 2-án indulván törökországba, ez év végén dec. 1-én Segesvárott fogságba tétetik. 1640—42-ben ismét követ, az 1646—47-ben is. Két fia és három leánya volt. [5]) Egyik leányát a középsőt 1636.-ban vette nőül Torday Ferencz, a másik volt tán Erzsébet Jósika István dévai kapitányné, a harmadik lehetett Anna Toroczkay Mihályné. Birt s lakott Mihályfalván (F.-Fejér várm.) és Csápon. Fia lehetett

Gábor, kinek Dobokai Klárától gyermekei: István és Dorottya rápolti Macskásy Györgyné.

Erzsébet neje volt Barcsay Ákos fejedelemnek, 1660 évi tavaszon halt meg a Dévai várban.

Másik Gábornak neje volt Vitéz Anna.

György 1704-ben aláirja II. Rákóczy Ferencz számüzetését, neje Petky Anna. Tán nővére Anna, 1693. táján Bulcsést bóér neje.

---

[1]) Wolph Bethlen Hist. I. 621.

[2]) Haller naplója.

[3]) Kemény önéletirása. Kiadta Szalay 235 és 54.

[4]) E munka VI. köt. 175. lapon Szalánczy Lászlónak nejéül van irva Kemény Erzsébet.

[5]) Haller Gábor naplója Kemény Not. Cap. Albens. II. 146.

Klára 1720. táján Katona Mihályné.

László és Gábor 1738-ban Csápon birtokosok.

Zsigmond 1753. a kir. táblai irnokságtól búcsút vesz, és megnősül. Tán ennek fia

Zsigmond 1788-ban Szebenben tanuló, 1796-ban A. Fejérben szolgabiró, „Őrmény-székesi" előnévvel.

A család jelenleg is szépbirtokú Küküllő megyében, ezen és A. Fejér, Kolos és Hunyad megyében többen viseltek megyei hivatalokat.

1827-ben Sámuel helyettes alispán, Zsigmond árvaszéki biró A. Fejér megyében. József derékszékbiró és árvabiró Küküllő megyében, és talán ő 1846-ban sz. fölötti kir. táblai ülnök és az országgyülésen kir. hivatalos. István (de Sz. Tamás) helyettes szolgabiró Kolos megyében.

Elek 1827-ben Hunyad megyében szolgabiró, utóbb törvényszéki ülnök. Fia Elek és Mózses, amaz Hunyadban szolgabiró volt.

Józsefnek a kir. táblai ülnöknek fia Sámuel hivatalnok 1863-tól kormányszéki titkár.

Alsó-Fejér megyében Örményszékesen egy ág birtokos, ebből Anna, szintén Szalánczy Kristóf özvegye 1858-ban. Másik Kristóf él Szebenben, hivatalnok a kamarai levéltár mellett.

László adóiró biztos A. Fejérmegyében.

Sámuel 1848. előtt megyei főbiró.

István özvegye Szalánczy Jusztina, László özvegye Érsek Teréz.

Élnek s birtokosok Ferencz, Miklós, Domokos, Gábor, Lajos stb. kamarai levéltári tiszt, Lajos A. Fejér megyei törv. széki ülnök 1862-ben

Egyik Szalánczynak özvegye Pallós leány 1848. octoberben Kis-Enyeden a duló oláhok gyilkolása elől menekültében két fiát a kútba vetteté s magát is utánnok ölte. [1])

Szalárdy család. Nevéről itélve, Bihar megyei kihalt nemes család. Három tagját ismerjük a XVII. századból.

Szalárdy Miklós, alkalmasint pap, 1643-ban s utóbb is két magyar könyvet ad ki. [2])

János Erdélyben 1666-ban főadószedő, a Rákóczyak korára

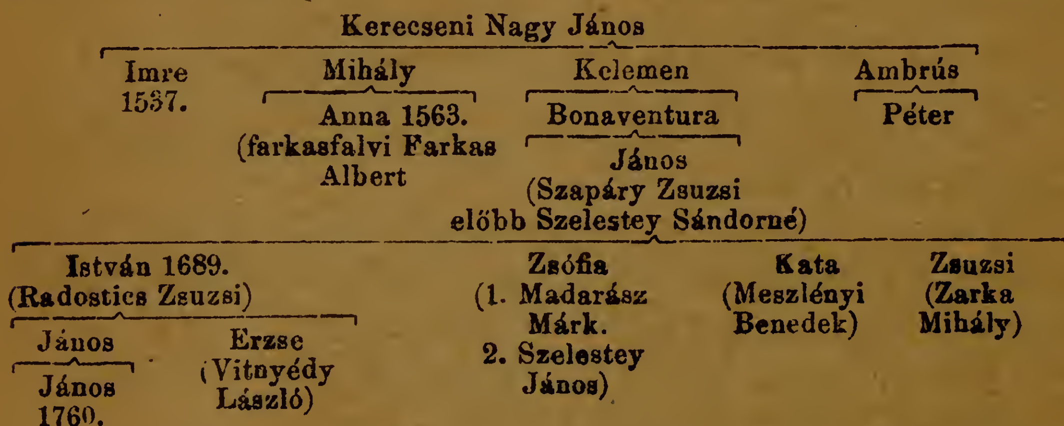
[1]) B. Kemény Gábor, Enyed veszedelme 60. lap.
[2]) Benkő Transylvania gener. II. 409.

fölötte érdekes „Siralmas magyar kronika“ irója, [1]) mely munka Pesten 1853-ban nyomatott ki.

Ferencz ugyan ez időben N. Váradon hadnagy. [2])

Szalatnoky család. Közülök Szalatnoky György 1600-1603-ig pécsi püspök volt. [3]) Iratott neve „*Zalatnoky*“-nak is.

Szalay család. (Kerecseni) Alapítója Bornemisza János, Pozsonyi főispán, ki Berzencze várában örökösévé tette kerecseni Zalay Jánost, szintén pozsonyi főispánt, a ki 1537-ben a pozsonyi káptalan előtt végrendeletet tett bábolnaki Károlyi Imre, ennek két fia György és János és rokona kerecseni Nagy János részére, a kitől a kerecseni Szalay máskép Nagy nevü család következő nemzékrend szerint [4]) származott:

A család Szala (vagy Zala) megyei Kerecsény helységről veszi előnevét.

Czimere a paizs kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a ballal üstökönél fogva levágott s vértől csepegő törökfejet tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüstvörös.

Szalay család. Esztergom vármegyéből szakadt Pest vármegyébe, hol nemes levele 1816. mart. 19-én tartott közgyülésen kihirdettetett.

Ismert törzse Szalay János, kinek fia szintén János, ennek Mátyás, ennek nejétől Baranyai Katalintól fia I. Péter született

[1]) Benkő Transylvania gener. II. 410. Tud. gyüjt. 1824. IX. 77.

[2]) Szalárdy Siralmas kronikájának kilencz könyve. Pest, Pest 1853. 539. lap.

[3]) Pray, Spec. Hierarchiae I. 256.

[4]) Wagner Tab. geneal. tab. XVVIII.

1763. nov. 20-án. Meghalt 1825. aug. 4-én Budán, mint elnöki titoknok a magyar királyi helytartó tanácsnál.

A családfa [1]) következő:

János

János

Mátyás
(Baranyay Kata)

I. Péter
sz. 1763. † 1825.
m. kir. helyt. titokn.
(Rudolph Teréz)

II. Péter	Zsigmond	Ágoston	László	István
†	†	sz. 1811.	sz. 1813.	sz. 1820.
		udvari tanács	m. akad. titk.	udvari tanács.
		(Türck Karolina)	(Békeffy Francziska)	(Mayerffy Ida)

Ágoston gyermekei: Irén. Imre. Gábor. †

László gyermekei: Zsófia. Pál.

István gyermekei: Péter. Mária. Pál. † Róza. Gizella.

I. Péter a tudományok nagy kedvelője lévén, kéziratban három rendbeli munkát hagyott hátra: 1. *Igaz magyarnak ohajtásai.* 1806. (Lásd a nemzeti Muzeum kéziratai közt). 2. *Urbarium Regni Hungariae,* 3 kötetben ivrétben, mely az 1825. évi országgyülés által kiküldött urbéri választmány munkálatainak egyik alapjául szolgált. 3. *Memoria Palatinorum et Locumtenentum Regiorum Regni Hungariae fide diplomatica illustrata studio et opera Petri Szalay concinnata.* 4-rét. — Jeles magyar érem gyüjteményét Veszerle József tanár kéziratban maradt munkájában bővebben ismerteté. Nejétől Rudolph Teréztől öt gyermeket nemzett, kik közül kettő: Péter és Zsigmond kis korukban elhaltak, három

[1]) Családi adatok szerint.

életben maradt u. m. Á g o s t o n, L á s z l ó és I s t v á n, mind hárman jeles férfiakká válván.

Á g o s t o n, (szül. 1811. oct. 24-én) a soproni királyi váltótörvényszék elnöke s udvari tanácsos, a m. tud. akademiának l. tagja. Ifjúkorától fogvas zabad idejét a hazai régiségek studiumának szentelvén, hazai régi irómányokból, pecsétekből, pecsétnyomokból, gyürükből, képekből, s egyéb hazai régiségekből igen jeles gyüjteményt szerzett, mely több ezer darabot számlál. 1831-ben mint jogász több ifjúbarátjával Horvát Istvánnak arczképét, ki a Diplomáticából tanára volt, ugy a két halotti beszédet mint nyelvünk legrégibb irásbeli emlékét részre metszve kiadta. Nyomtatásban megjelentek tőle. 1. Levevelek a XVI. és XVII. századból, Pesten 1830. külön és a Tudományos-gyüjteményben. 2. Magyar régiségek Pesten 1831. külön és Tud. gyüjt. 3. Négyszáz magyar levél a XVI. századból 1504.—1560. Pest 1861. (E gyüjtemény teszi a m. akadémia által kiadott „Magyar Leveles-Tárnak“ első kötetét.) Hitvesével Türck Karolinnal három gyermeket nemzett: 1. I r é n t, 2. I m r é t és 3. G á b o r t, ki meghalt.

L á s z l ó (szül. 1813. april. 18-án) a m. tud. akadémiának rendes tagja és titoknoka, sz. kir. Pesten városának 1861-ben egyik országgyülési képviselője; hazánknak általánosan ismert jeles publicistája, és egyik legjelesb történet-irója. Számos irodalmi müvei közül nevezetesebbek a „*Status-férfiak és szónokok könyve*“ Pest 1845—47. *Publicistai Dolgozatok* 1847. 2. köt. és „*Magyarország története*“ eddig 6 kötetben stb. Nejétől Békeffy Francziscától gyermekei: Z s ó f i a és P á l.

I s t v á n (szül. 1820. jan. 28-án.) a magyar királyi földterhementesitési pénzalap igazgatóság alelnöke, udvari tanácsos, s a m. kir. helytartó tanács elnöki irodájának igazgatója, sz. István apost. királyi rendjének vitéze. Nejétől Mayerffy Idától következő gyermekei születtek: 1. P é t e r, 2. M á r i a, 3. P á l mhalt. 4. R ó z a 5. G i z e l a.

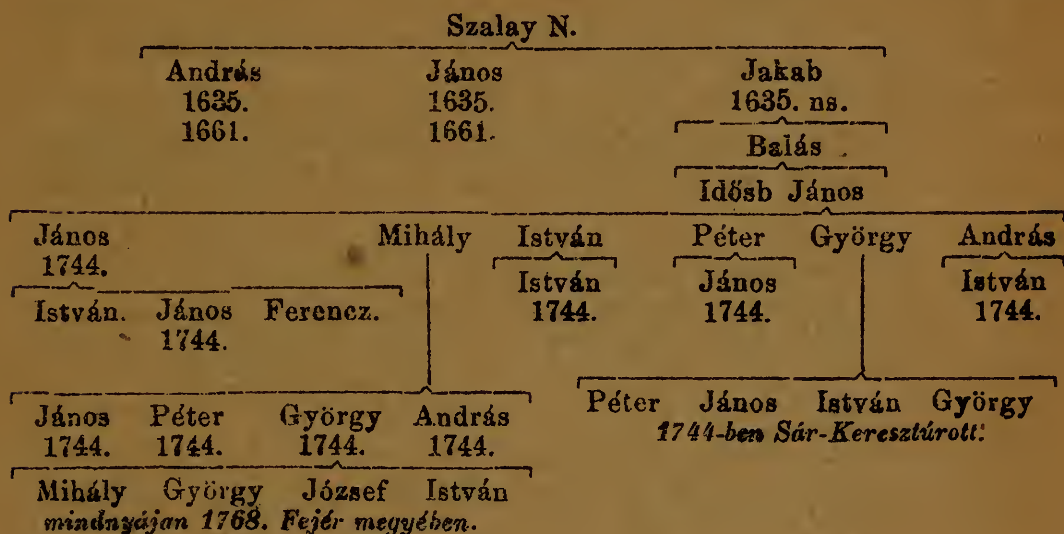
A család czimere — mint följebb a metszvény is ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas zöld halom középsőjén arany korona, melyen vörös csőrü és lábú fehér galamb áll, csörében zöld galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából természetes szinü oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szalay család. Zala megyei Csicsó helységből eredt, honnan egy ága Fejér megyébe is átszármazott:

A czímeres nemes levelet Szalay J á n o s, A n d r á s és J a k a b testvérek kapták 1635-ben II. Ferdinand királytól, ily czímerrel: a

paizs kék udvarában arany koronás oroszlán hátulsó lábain ágaskodik; a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

A családfa 1744. és illetőleg 1768-ig következőleg terjedt szét:

1744-ben idősb János maradéki mind Fejér megyében laktak nagyobbára Sárkereszturott, úgy szintén 1768-ban is, mely alkalmakkal ott nemességőket produkálták.

1744-ben Csicsóban (Zalában) lakott Mihály.

Szalay család. Szalay Miklós kapta a czímeres nemes levelet 1670-ben I. Leopold királytól, mely mellett 1726-ban produkált Nográd megyében Szalay István. [2])

Czímerők a paizs kék udvarában zöld téren száraz fatörzsből kinyúló zöld ágon ülő fehér galamb, szárnyait repülésre kitárva, és csőrében zöld olajfa galyat tartva. Ugyan ez látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

E családból István h. ügyvéd s Nógrád megyének a közügyekben élénk részt vett táblabirája volt. Meghalt 1842. körül.

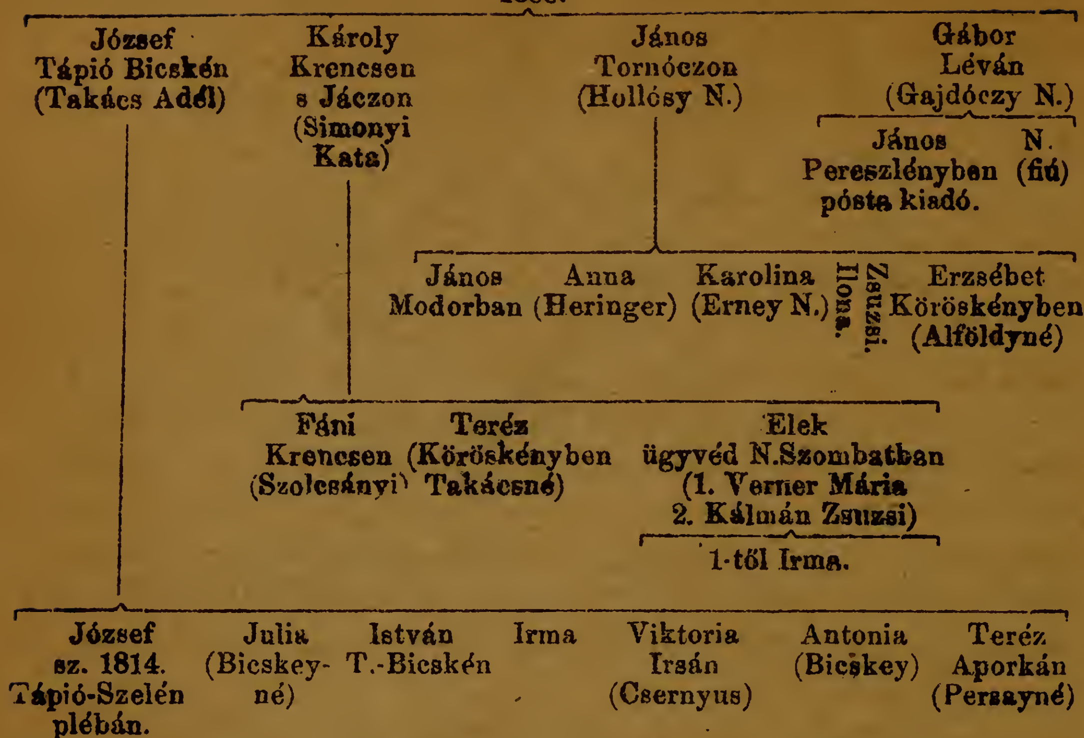
Szalay család. Pozsony, Pest, Nyitra megyében székel. E század elején élt közülök idősb Gábor, 1808-ban volt m. kir testőr, kitől a családfa [3]) igy jő le:

---

[1]) Fejér megyétől 1744. aug. 18-án kiadott nemesi bizonyítvány eredetben, és 1768. évi Fejér megyei jegyzőkönyv.

[2]) Nógrád megyei jegyzőköny 1726. évi.

[3]) Szontagh Dán. közl.

Szalay család. Pest megyében közülök Mihály 1798-ban alszolgabiró volt. Czimere a paizs kék udvarában zöld téren fészkében ülő pellikán, fiait melle vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronáján kar könyököl kivont kardot tartva, a kard alatt arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezütvörös.

Tán e családból volt János, ki 1818. dec. 19-én kora 72. évében Alsó-Dabason halt meg. Özvegye maradt Tasnádi Székely Klára, kivel 44. évig élt, de gyermekök nem maradt.

Szalay család. Trencsin megyében a nemesi lajstromokban 1646-ban találjuk Györgyöt és Istvánt; utóbb Istvánnak özvegyét Ugróczon. 1658-ban és 1754-ben Latkóczon lakott a család; utóbb Trencsinben nyoma sincs. [1])

Szalay család. (Széki) Erdélyben Szék kiváltságos város tanácsosa volt András 1848. előtt.

Szalay nemzetségbéliek. Magyar s Erdélyben még számtalan Szalay nevü család s egyén volt, s van, kiknek családi eredetöket s összeköttetésöket nem ismervén, álljanak itt kortani rendben a következők :

---

[1]) Szontagh Dán. közl szerint.

Szalai B á l i n t deák 1526-ban kir. futár volt Nógrád s több megyéhez. [1])

Szalai B e n e d e k eleesett 1556-ban Babocsa alatt. [2])

Szalai Mihálynak neje 1559-ben Orsolya, Dubraviczky Márk özvegye. [3])

Szalai K e l e m e n 1566-ban várkapitány. [4])

Sz. B e n e d e k 1657-ben Soprony megyei Batiszfalvi nemesi kúriáján osztozik nádori parancs mellett A n n a nővérével. [5])

Sz. P á l 1721-ben az evangelicusok részéről egyik küldöttségi tag a fölség elé. [6])

Doboka megyében feküdt hajdán S z a l a helység a Gyulai Sz. Márton Macskási és Kovácsi határokon, utóbb elpusztult, már 1725-ben puszta (praedium). Hodor szerint [7]) ős fészke és birtoka 1408-tól 1610-ig a Szalay családnak. A kolosmonostori Convent levéltárának adatai szerint több, e családnévvel élőt sorolhatunk elé, de különböző előneveik miatt nem merjük egy családbélieknek állitani. Igy

1408-ban élt pókai Szalay B a l á s.

1434-ben Zsigmond király ád Szalay I s t v á n és Bokay Zsigmond részére Czege, Fata, Borzova és Tökés puszták iránt parancsot.

1460-ban Margit, Szalay G y ö r g y neje és Oroszfáy Anna Harinnai Farkas Miklóssal pert folytatnak.

1478-ban Szalay L á s z l ó és társai ellen Katona helységben elkövetett hatalmaskodás miatt tanuvallatás kelt.

1526-ban Szalay G y ö r g y Ajton helység negyedrészét megveszi Sombory Benedektől.

1543-ban Szalay G á s p á r Bongárti elönévvel élt.

1548-ban Sz. G y ö r g y neje Nyiressy Kata volt. Tán ezen György az, ki 1553-ban „K o v á c s i“ predikátummal él.

1555-ben Sz. A n t a l megveszi Bádokban és Csepegő Macskáson Galaczy Ferencz részbirtokát.

1579-ben Sz. B o r b á l a derzsei Komjáthy Gáspárné, birtokolt Kovácsiban.

---

[1]) Engel Monumenta Ungrica.

[2]) Pethő Gergely M. krónika.

[3]) Szentbenedeki Covent fasc. 81. nro 2. és fasc. 97. nro 43.

[4]) Istvánffy Hist. 332.

[5]) Erdélyi okirat.

[6]) Catalogus Mss. Bibliothecae Széchenyi-regnico I. 4.

[7]) Hodor Doboka vá m és magán közl.

1583-ban Sz. Zsófia Vajda Mártonné.

1607-ben Sz. Zsigmond magvaszakadtán publicáltatja a fejedelem annak apahidi (Fejér m.) részbirtokát.

1610-ben Sz. Ferencz neje Ördög Kata jogán birta egész Magyar-Ujfalut.

1614-ben Sz. Anna Makray Péterné.

Sz. György *„sárfi"* előnévvel kőhalmi részbirtokba igtattatik.

Sz. Ferencz *„kémeri"* előnévvel, 1605-ben Segesvárnál sebet kap, tán ez az Ördög Kata férje. [1])

Gömör megyében Szalay György előbb szolgabiró, 1635-ben lett alispán. [2])

Komárom megyében a kis-leéli pusztán Szalay István 1697-ben zálogba veszi Sembery Imre birtokrészét. [3])

Zemplin megyében a nemesek sorában áll, és e század elején birtokos Nagy és Kis-Azaron. [4])

Békes megyében Dobozon lakos és 1816-ban nemességét kihirdeti Szalay család. [5])

Arad megyében Sz. Gáspár és Pál 1825-ben a nemesek sorába iktattatnak. [6])

József kir. udvarnok, szül. Mosony megyébe M. Óvárott 1762. febr. 5-én. József Mosony megyei 1. aljegyző és Ferencz 1799-ben Keszey Péter hagyományosai. Czímerők kék udvarban magyar vitéz kivont karddal, s azon törökfejjel. A paizs fölötti koronából egyszarvú nől. stb.

Istvánnak nejétől Brezanóczy Erzsébettől fia volt Tamás.

Szalatnyay család. Közülök Gáspár 1660-ban (april. 29.) Zólyom megye esküdtje volt. Nógrádban szintén élt e család.

Szalbek család. Már e kötet 17. lapján Salbeck név alatt volt róla szó, ott áll családfája is. Azonban nevöket most „Szalbek" alakban irják. Azokhoz, mik róla az idézett helyen állnak, pótlékúl és ki igazitásúl adhatók a következők:

Máté a törzs, előbb a moldvai fejedelem titkára volt. [7]) Fiai

---

[1]) Wolph. Bethlen tomo V.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör. 758. és 1635. évi 92. törv. cz.

[3]) Fényes, Komárom várm. 113.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116. és 279.

[5]) Békes megyei jegyzőkönyv.

[6]) Arad megyei jegyzőkönyv 962. sz.

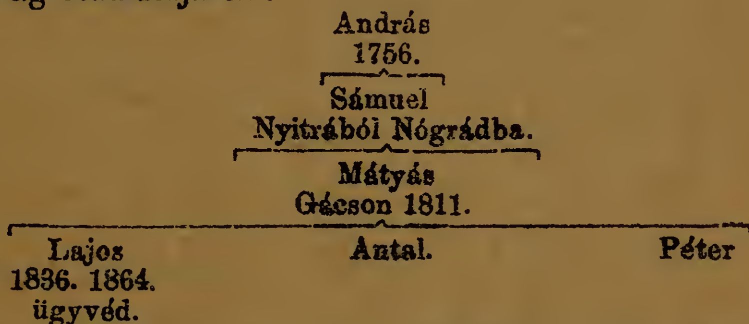
[7]) Katona Hist. critica tomo XXXIX. p. 1008.

közül Ferencz, a jesuita 1705-ben született Jassiban, úgy szintén ott szül. Mihály is 1709-ben. [1])

György 1848-ban Arad város képviselője, hosszas szellemi betegség után 1860. évi juliusban halt meg.

Szálé család. Nyitra megyei nemes család, azon megyéből egyéb megyékbe is elszármazott. Nyitra megyében Verbó mezővárosban székelt, az 1757. évi nemesi vizsgálatkor kétségtelen nemesnek ismertetett Szálé András, kinek fia Sámuel Nógrád megyébe költözött, ennek fia Mátyás Gácson lakott és 1811. mart. 29-én Nyitra megyétől nyert nemesi bizonyítványát Nógrád megyében 1811. nov. 15-én kihirdetetté ki. Ennek fiai Lajos, Antal és Péter; kik közül Lajos hites ügyvéd, Gyürky Pál Krassói főispánnak volt titoknoka, nemességét Nógrád megyében 1836. jun. 18-án kihirdetteté, [2]), 1850—1852-ben Nógrád megyében Losonczon cs. kir. járásbiró volt.

Ez ág családfája ez :

Egy más ágból János nep. táblabiró Győr megyében Koronczón született 1784. maj. 16-án.

Egyik nevezetesebb női tagja volt a családnak Szálé Julia, Kovács N. Munkács uradalmi praefectus szellemdús neje, ki az irói pályán is felmutatta nevét. 1857. aug. 17-én alig 21. éves korában önkezével vetett véget életének. [3])

Szálfi család. (Sórfalvi) Erdély kihalt családainak egyike. [4])

Szalgháry család. Szabolcs megye nemessége sorában említetik. [5]) Nevét a hivatalos névtárakban Szalgháry, Szalgáry sőt Salgari [6]) alakban is találjuk. Melyik ezek közül a helyes? meg mondani nem tudjuk, valamint azt: sem kapott-e, és mikor e család magyar nemességet.

[1]) Katona id. h.
[2]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 186. sz. a.
[3]) Kubinyi F. és Vahot Imre: Magyarország képekben III. köt. 109. és Tabódy, Munkács multja és jelene 116—117.
[4]) Kőváry Erdély nev. cs. 271
[5]) Fényes Elek, Magyarorsz. geogr. statis. stb. leirása.
[6]) Meg még „Szalkári" alakban is.

Lehet, hogy őse, söt alapitója tán azon Salgari János cs. kir. őrnagy volt, ki az osztrák örökös tartományokra nézve 1777-ben „*Ehrenkron*"-*i* előnévvel megnemesítetett. [1])

Magyarországban többnyire kormányszéki hívatalokban találjuk tagjait, sőt szalgári előnévvel is. Ilyenek:

József 1787-ben a kassai kerületi pénztárnál (a helytartóság alatt) irnok, 1792-ben a kamaránál ugyan az, 1810-ben Sóvárott a kamarai sóhivatal számvevője, 1815-ben kohó-mester s Sáros megyei tbiró. 1825-ben a máramarosi kincstári igazgatóságnál protocolista, szállítási főbiztos s Marmaros megyének is tbirája. Tán fiai

ifjabb József 1825-ben a máramarosi kamarai hivatalnál erdő mérnökségi gyakornok, és

János 1825-ben a sóvári kamarai sóhivatalnál hívatalnok.

Idősb Józsefnek tán testvére Leopold 1810—15-ben kir. harminczadi hívatalnok.

Salgari réven találjuk Kajétánt, 1810-ben zemlini posta hívatalnokot.

A Szalgáry családból N. leány volt neje Szabolcsban Kállay Károlynak, és

Szalgáry Francziska neje bernátfalvi Földváry Györgynek

József 1844-ben Bocskón kamarai hívatalnok, ez vagy másik József 1850. után a marmaros-szigeti járásbiróságnál irnok.

Szalkáry *(így)* Ferdinand 1825. Heves megyei utóbiztos.

Szalkay család. Máramaros, Szatmár megye nemessége sorában említetik. [2]) Söt Zemplin megyében is. [3])

E néven történelmi személyiség volt László, előbb váczi püspök, 1524-től esztergami érsek. Neve az okiratokban [4]) közönségesen „de Zalka" alakban fordúl elé, de több történetiró, [5]) mint Budai Ferencz [6]), Jászay Pál [7]) határozottan Szalkaynak nevezik. Szirmay [8])

---

[1]) Megerle, Adelslexicon Ergänzungsb. 432.

[2]) Fényes Magyarország. Geogr. stat. állapotja.

[3]) Szirmay C. Zemplin not top. 116.

[4]) Es több történet irónál, igy Istvánffy „Zalkanus" és „Szalkanus"-nak irja, miből némelyek Szálkán Lászlót faragtak, mások Zalka-t vélnek helyesnek, de hibásan. — Istvánffy-nál 1685. kiad. pag. 509. eléfordúl „Boronkanus" is, kit mindenki helyesen „Boronkainak hisz, és ez mutatja, hogy „Salcanus" alatt is helyesen Szalkay név lappang.

[5]) Pető Gergely M. Krónika 99. lapján „Szálkán"-nak írja, roszúl ugyan, de Zalkának ez sem.

[6]) M. orsz. polg. hist. lex. III. 283.

[7]) A magyar nemzett napjai a mohácsi vész után.

[8]) Szirmay, Szatmár várm. II. 114. 115.

pedig Szatmár megyei Máté-Szalka helységbeli születésűnek állitja, és testvérejiül Szalkay Mártont, ki 1527. Eger várát védte János király részére, és Szalkay Balást 1552-ben Hevesben szarvasköi kapitányt.

László érsek, szegény, de nemes családból származott, s mint irják : vargának fia volt. Nemességére vonatkozik czímere, melyet egy tudósunk az esztergami főegyház levéltárából 1525. évben kelt oklevélen látható pecsétről adott ki, [1]) s mely szerint az vízirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó udvarban liliom virág, a felsőben növő helyzetben lud (vagy hattyú) szétemelt szárnyakkal látható. László érsek Mohácsnál esett el 1526-ban.

Szalkay nevű nemesek Szirmay szerint e század elején Szatmár megyei Garbócz helységben laktak, s tán laknak máig. [2]) Ezekből Szalkay (régenten Zalkay) Györgynek fia János 1643-ban garbolczi telket elcserélte Kún László főispánnal a gacsályi telekért. [3])

Szalkay Chrisostom atya a sz. Ferenczések rendéből 1693-ban Léván, 1702-ben Szécsényben, 1712-ben Homonnán volt zárda főnök.

Szalkay Antal Erdélyi születésű, magyarra forditá Virgilius Aeneise első részét, megjelent Bécsben 1792. és irta „Pikó herczeg és Jutka Perzsi" melodrámát 1793-ban. [4])

Szalkányi család. Heves megye nemessége sorában közli nevét Fényes E. M. orsz. stat. geogr. munkájában.

Szallaky család. Ung megye nemessége sorában említi nevét Fényes E. id. munkájában.

Szállásy család. Zemplin megye czimerleveles nemes családainak egyike. [5])

Szállér család. Szállér Jakab 1801-ben I. Ferencz király által nemesitetett meg. Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban hármas zöld halmon arany koronán pánczélos kar nyugszik, kivont kardot tart villogtatva, melyen zöld koszorú van, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog; a 2. és 3. arany udvarban egyfejü fekete sas, kiterjesztett szárnyakkal látható, karamaival egy, egy pisztolyt tart, mellén arany liliom virág látszik. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl, kivont kardot

---

[1]) Török János, M. ország. Primása II. r. 292. 3. lap.
[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 277.
[3]) Ugyan ott II. 279.
[4]) Magyar Irók, életrajz gyüjt. II.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. to 116.

tartva, melyen borostyán koszorú zölddel. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete. [1])

Szállics család. Szállics Antal 1763. évi majusban M. Terézia királyaszony által nemesitetett meg. [2])

Czímere először harántosan kétfelé osztott paizs, a felső rész függőlegesen ismét két egyenlő részre oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban fekete bivalyfej látható, vörös szarvakkal, és a szarvak közt vörös csillaggal; a baloldali kék udvar harántosan fekvő arany szelemen által két részre oszlik, fölötte két arany koczka (rhombus), alúl egy fénylik. A paizs alsó része függőleges vonalakkal három egyenlő részre oszlik, a két szélső arany, a középső kék, és ebben hét liliom látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt-ormány nyúlik ki, a jobb oldali vízirányosan félig ezüst, félig fekete, a baloldali félig arany, félig vörös, mindenikből egy, egy vörös csillag ragyog ki. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról aranykék.

Szallopek család. Verőcze megyei nemes család, mely nemesi czímerét 1747. februárban kapta Mária Terézia királyaszonytól. [3])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren emelkedő magas sziklás hegy, melynek oldalán szétterjesztett szárnyakkal egyfejü fekete sas áll, a paizs tetejéből arany nap sugárzik ki. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont arany markolatú, két élü pallóst tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [4])

Tagjai közül többen viseltek Verőcze megyében hivatalt. Igy

Szallopek János (szül. Miholczon Verőcze várm.) 1778. dec. 13-án) cs. kir. tanácsos, kir. udvarnok, több vármegye táblabirája, 1835-ben Verőcze vármegyének első alispánja, 1832—36. és 1843—44-ben országgyülési követe volt. Tán fia

Lajos 1835-ben ott al-, 1839-ben már főjegyző, 1843-ban már másod- 1848-ban első alispán, 1847-ben országgyülési követ volt.

Szalmásy család. (előbb Strohmayer) Strohmayer Ferencz nevét „Szalmásy"-ra változtatván, 1791-ben II. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. arany udvar belső oldalából két fejü fekete sasnak fele testrésze nyúlik ki, csőrében

---

[1]) Adami Scuta gentil. XII.

[2]) Collect. herald nro 43.

[3]) Collect herald nro 286. hol „Szalopek"-nak van írva.

[4]) Adami Scuta gentil tomo XII

arany trombitát tartva; a 2. és 3-ik kék udvarban fehér folyam fölött fehér vitorlás hajó úszik. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztet sasszárny között pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék. [1])

Szaló család. Szaló János 1718-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [2])

Czímere a paizs kék udvarában, zöld halmon, arany koronán repülésre készülő fehér galamb, piros lábbal, piros csőrében, piros virágot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a ballal három búza kalászt tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Tán ezzel azonos az Erdélyben „k. polányi" előnévvel élő Szalló család, melyből Salamon az erdélyi kir. kincstárnál számvevőségi tiszt 1848-ban. Valószinüleg ez utóbbival rokon Szalló István Felső Fejér megyében Hidegvizen birtokos.

Szalóczy család. Szabolcs megye nemes családai sorában említetik.

Szalóky család. Hajdán Veszprém vármegyében birtokos s megyei hívatalokat viselt család. Igy Szalóky György 1613—1630-ban azon megye szolgabirája volt. [3])

Veszprém megyében jelenleg is él a család. [4])

Zemplin megyében szintén van Szalóky nevű nemes család, sőt ugyan ott hajdán Szalóky nevü nemzetség, rokon eredetü a Pazdicsy családdal, birta „Szalók" nevü helységet vagy pusztát is. [5])

Szalontay család. Nógrád megyében élt a múlt században, névszerint Szalontay János 1705-ben azon megye szolgabirája volt. Meghalt 1709. után, 1711. előtt, özvegye Ebeczky Magdolna, és ennek nővére Ebeczky Zsófia özvegy Gróczky Istvánné a Rákóczy forradalom után 1711. maj. 1-én kapták gróf Pállffy Jánostól minden javaikra amnestialis levelet. [6])

1734-ben élt Nógrádban Szalontay László, tán az előbbinek fia, ennek Kubínyi Zsófiától fia volt László, 1755-ben a nemesek laj-

---

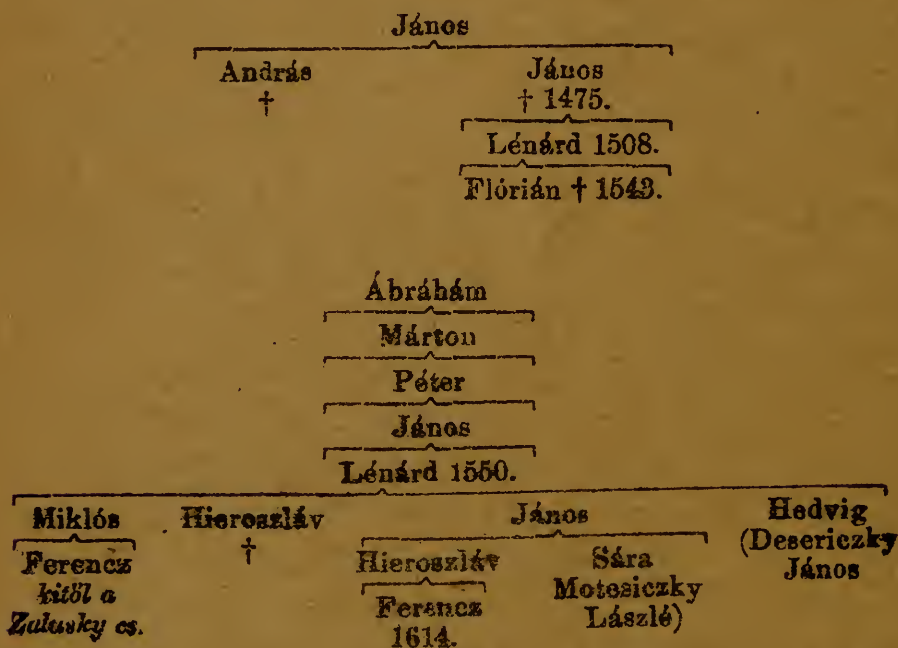
[1]) Collect. herald. pag. 129. és Adami Scuta gentil. tomo. XII.
[2]) Collect. herald. nro 508.
[3]) 1613. évi 8. 1618. évi 15. k. u. és 1630. évi 3. törv. cz.
[4]) Fényes E. Magyar orsz. stat. geogr. állapotja II.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116. 373.
[6]) Eredeti.

stromában mint árva bejegyezve. [1]) Ennek Darvas Borbalától gyermekei: József és N. Jakabfalvyné.

Szalontay Jánosnak Dacsó Anna Máriától fia volt Ferencz. Czimerök a paizsban kardos oroszlán, felül kardos grif.

Szamaróczy család. Trencsin megyei Zamarócz (vagy Zomorócz) helységről vette nevét és ámbár Lehoczkynál „Szamaróczy"-nak találjuk irva, a család jeleneg Zamaróczy-nak irja magát. Egyik ága IV. Béla király Erzsébet léányával Thuringiába származott, és állítólag [2]) ott maradt ága „Riedesel" nevet vett föl, s lőn e nevü család folytatója.

Magyarországban maradtak János másképp Joanicsko, és Ábráhám, ezek utódait mutatja [3]) a következő két táblázat:

Czímere is a családnak a Riedesel családdal közös, úgy mond Lehoczky. [4]) — A Riedesel báró családnak ősi czímere pedig szamárfej.

A Szamaróczy család ősei a régi latin oklevelekben „de Za-

[1]) Ladislaus Szalontay pupillus Ladislai.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 368. Ez azonban csak mese lesz. A báró Riedesel család hivatkozik ugyan származtatási rendjében (Góthai Taschenbuch der freyh. 1857. 602. lap.) a magyar országi származásra, de csak állítólagosan, és ellentmond ennek azon következő állítással, mely szerint a Riedesel-család már 1149-ben Hessen-ben okmányosan eléfordulna, tehát IV Béla kora előtt!

[3]) Id. helyen.

m a r d" néven fordulnak elé. Igy Zamárdi M i k l ó s 1402-ben Trencsin megye alispánja volt. [1])

Zamárdi A n d r á s és Oroszlánkeői Menyhért egymással, kölcsönös örökösödési szerződése léptek.

Jelenleg egyik élő tagja Zamaróczy E d u á r d, báró Pongrácz Ferencz nyugalmazott tábornok unokája, ki 1864. mart. 10-én kelt legfelsőbb határozat mellett megnyeré, hogy neve mellett az óvári és szent-miklósi Pongrácz bárónő nevét és czímét is viselhesse. [2])

Szambó család. *Lásd Zámbó cs.*

Szamecz család. (Ns. Podhragyi) Trencsin vármegyében van lakása, és a curialis nemes családok között foglal helyet. [3])

Az 1736. évi nemesi vizsgálatkor Nemes Podhragyon öt J á n o s két Á d á m, két M i h á l y és egy M á r t o n lakott.

1748-ban a nemesi összeirásba felvétettek Ns. Podhragyon M á r t o n, Á d á m, A n d r á s, két J á n o s, két M i h á l y, Ivánóczon pedig G y ö r g y.

1768-ban Ivanóczon laktak: idősb G y ö r g y fiával Á d á m m a l, ifj. G y ö r g y fiával J á n o s s a l, Haluzsiczon Á d á m, — Ns. Podhragyon pedig egyik J á n o s fiával J á n o s s a l, másik J á n o s fiaival szintén Jánossal, Andrással és Györgygyel; harmadik J á n o s és fiai I s t v á n és M i h á l y; azután egyik G y ö r g y fiával Györgygyel, másik G y ö r g y és fiai G y ö r g y és A n d r á s, harmadik G y ö r g y és fia szintén G y ö r g y; továbbá A n d r á s és ennek három fia M á r t o n, A n d r á s és J á n o s, majd M á r t o n és ennek két fia M á r t o n és G y ö r g y, nem különben Á d á m és fia hasonlóan Á d á m, végre pedig G y ö r g y, Á d á m, M á r t o n és M i k l ó s.

1803-ban a nemesi összeirásba Ns. Podhragyon lakó 23 családtag iratott be.

1837-ben Ivánóczon élt M á r t o n, Ns. Podhragyon pedig már 32 férfi tagja jutott a nemesi összeirásba.

Szamosi család. Ismeretes közülök deákosított „Z a m o s i u s" néven I s t v á n, ki 1593-ban Erdélyben talált régi római kövekről irt. [4]) *Lásd Szamosközi.*

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 213.

[2]) A Hon, polit. napilap 1864. mart. 25. szám.

[3]) Szontágh Dán. közl.

[4]) Benkő, Transylvania Gener. II. 348.

Szamosközi család. (Kolosvári) Doboka megyének kolosvári Szamosközi Mihály 1639—1665. jegyzője volt. [1])

Tán ennek rokona Szamosközi István, a gyulafejérvári országos levéltár requisitora 1606-ban és kora történetének irója. [2]) Benkő szerint egy személy Szamosi-val.

Szana család. Heves és Külső-Szolnok megyei nemes család. Szána Pál 1769. évben nyert Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt. [3])

Heves megyében birtokosok jelenleg Szána Pál özvegye Deme Zsuzsánna, Szána Dániel özvegye Mező Krisztina, Szána Zsigmond és neje Bógya Zsófia a poói pusztán, Szána Pál és neje Farkas Teréz a kócsi pusztán.

Közülök Pál 1843—45. Zsigmond 1845-től 1848-ig Heves megyei rendszerinti esküdt volt.

Tán e család őse azon Zana (igy irva) János, ki 1760. évi februárban Mária Terézia királyasszonytól czímeres nemes levelet nyert, [4]) mely szerint czímere következő :

A paizs kék udvarának közepén három arany pólya vonúl keresztül, azok fölött két ezüst félhold ragyog, az udvar alján zöld téren rózsabokor zöldel, három kinyílt fehér rózsával. A paizs fölötti sisak koronáján sasszárny lebeg, a paizs szineivel színezve. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [5])

Szancsali család. Közülök Miklós Erdélyben Kudsiron Szász város mellett rom. kath. lelkész 1831. körül.

Szandrik család. Trencsin vármegye 1721. évi nemesi összeirása szerint lakott Haláeson. [6])

Szanics család. Szabolcs vármegye nemes családainak egyike.

Szaniszló család. (máskép Gombos) A múlt század elején, nevezetesen 1702-ben Szabolcs megyében Kék helységben birtokos Gombos máskép Szaniszló András és testvére Ferencz nevezett megyének táblabirája, kinek nejétől Kemecsey Katatól négy leányát mutatja a következő táblázat :

---

[1]) Hodor, Doboka várm.

[2]) Benkő, Transylv. Generalis. II. 412. és 601.

[3]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 268. lap.

[4]) Collect. herald. nro. 26.

[5]) Adami Scuta gentil. tomo XV.

[6]) Szontágh Dán. közl.

Ferencz 1702.
(Kemecsey Kata)

Anna	Judit	Borbála	Erzsébet
(Vásárhelyi Ferencz)	(Csoknyay István)	(Fehér Benedekné)	(Scitha Szabó Mihályné)

E század elején Zemplin megye nemessége sorában említetik a Szaniszló nevű család. [1])

Erdélyben Torda megyében él Szaniszló nemes család, „tordai" előnévvel. Ezek közül Zsigmond 1831. körül Torda város senatora volt.

Ugyan csak Torda megyében e század elején Alsó Detrehemben és M. Koókon birtak Sámüel, István, József, Albert és Zsigmond, kik birtokrészeiket b. Bornemisza Leopoldnak adták el.

E család eldődei közül lehet azon Szaniszló István kolosvári unitárius tanár, ki 1698-ban halt meg, és 1697-ben latinul egy hittani munkát irt. [2])

Szánky család. Zemplin megyei nemes birtokos e század elején Lasztoméren. [3]) Van Abaujban is.

Szántay család. Nógrád megyei kihalt család, mely hajdán Szántó helységet (most népes puszta Rétság szomszédságában) birta. Szántay Osvát 1505. évben Nógrád megye követe volt a rákosi országgyülésre, ugyan akkor és 1506-ban alispán sőt 1512-ben is. [4]) 1539-ben élt Szanthay Péter oklevél szerint. Az említettől különböző személy, tán fia vagy unokája volt Szántay Osvát, ki 1575-ben iratik Nógrád megye alispánjának. [5]) Ennek leánya volt Szántay Klára 1601-ben Banghó Pál özvegye, 1602-ben már Zekel máskép Balogh Gáspár neje. [6]) És valószinüleg ebben ki is halt e család, mert utóbb azon megyében nyoma sem lelhető.

Erdélyben Szántai néven a XVII. század végén ismeretessé tette magát Mihály, előbb aranyos-medgyesi, utóbb nagybányai ref. pap, 1677-ben Kolosvárott nyom. magyar imakönyv szerzője. [7])

Zemplin vármegyében szintén e század elején a nemesek sorá-

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

[2]) Székely unitária vallás tört. 158.

[3]) Szirmay C. Zemplin not top. 116. 376.

[4]) Kovachich, Supplem ad vesti. Comitior. II. — Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. — Analect. Saec. XVI.

[5]) Buday Fr. Hist. lex. III. 284.

[6]) Protoc. C. Neograd ani. 1602. pag. 185.

[7]) Magyar Irók II. 297.

ban olvasuk a Szántay családot, ezek elődei közül lehetett Pál 1654-ben s.-pataki tanárból tolcsvai ref. pap. Mátyás szintén a XVII. században s. pataki lelkész. [1])

Szanthó család. Békes megyei nemes család, hol 1821-ben iratott a nemesek sorába Szanthó Pál, ennek fia Albert egykor Békes várm. aljegyző, 1857-ben csabai cs. kir. járásbiró.

A XVI. században Szántó András Rábaközi eredetü, Eperjesen volt evang. tanár, ki 1670-ben Wittebergában tanúlt. [2])

Igaz nevén Szántó volt azon híres görög s héber nyelvész jezuita is Arator István, ki 1541-ben született, és az ó szövetségi bibliát magyarra fordította, de ki nem adta. [3])

Szántó család. (Náznánfalvi) Marosszéki család, közűlök Lajos azon székben 1825. dulló biztos.

Valószinűleg ennek ivadéka Elek is, ki Krassó megyébe telepedett, és Marosszéktől 1845. jan. 11-én kiadott nemesi bizonyíványát azon évi jun. 11-én Krassó megyében is kihirdetteté.

Szántó család. (Radnóthi) Ez előnévvel Gergely 1848-ban kir. táblai ügyvéd M. Vásárhelyen.

Szántó család. (N.-enyedi) Közülök Gergely Alsó-Fejér megyei adóiró biztos.

Valószinűleg ebből valók György, 1792. és 94-ben az erdélyi országgyülésen Abrudbánya város követe.

Szántó Györgyné A.-Fejér megyében asszonnépi birtokos.

Szántóházy család. Közűlök Ferencz itélőmester és leleszii requisitor 1608—1625-ben. [4]) Zsigmond nagybátyja gyilkosa, miért a horvátországi bán elé idéztetik 1655-ben. [5])

Szányi család. (előbb Koch) Koch nevét Szányi-ra változtatva Szányi József 1790-ben II. Leopold király által nemesíttetett meg.

Czímere a paizs ezüst udvarában zöld téren két, szemközt ágaskodó vörös grif, első lábaikkal három virágú nefelejcs virágot tartva; a paizs fejében kék pólyán három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan vörös griffek ágaskodnak, első lá-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116. 216. 219.

[2]) Bartholomaeides Memoria Ung. 173.

[3]) Mindszenty L. Advocat lev. VI. d. 247. lap.

[4]) Corpus Juris Hung.

[5]) Ugyan ott 1655. évi 58. törv. cz.

baikkal kék nefelejcset tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [1])

A család Torna megyei Torna helységbeli, hol 1740-ben szüle-Ferencz, ki 1801-ben rosnyói püspök lett, meghalt 1810-ben, kora 71 évében. [2])

Szányi József 1808-ban Torna vármegye főjegyzője, a Ludoviceára ezer ftot adott. [3])

Szapáry család. (Szapári gróf) Régi magyar nemzetség, mely Veszprém megyei Szapár helységről vette nevét és azon helységét most is birja. Ismert törzse Szapáry György, a XVI. században 1560. körül élt, és nejével Aszszonyfalvy Annával nemzé Szapáry Istvánt, ki 1582-ben Győr megye gyűlésén tiltakozott a némai nemesek ellen bizonyos egyezség felbontása miatt.[4]) Ennek öt gyermeke maradt, két fia és három leánya, a leányok közül Borbála Kláris

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

[2]) Vitéz András őrkanonok által fölötte 1810. jun. 5. mondott halotti beszéd. Nyom. Eger.

[3]) 1808 évi 7. törv. cz.

[4]) Győr megyei jegyzőkönyv I.

Péter Győrvári naszádosok kapitányának neje, 1637-ben idézteti bátyját András. A fiúk közül Mihály elesett és magnélkül múlt ki; I. András pedig 1624-ben Győr vármegyének alispánja, majd 1642 ben pozsonyi kamarai tanácsos [1]) és 1640—1647. időközben ideiglenesen a szent korona őre. Nejétől Csath Annától négy gyermeke maradt, u. m. két fiú I. Péter és I. Miklós és két leány, kik a táblán láthatók. I. Miklós leányában Juliannában Majthényi Gergelynében 1675. után kihalt. I. Péter pedig vitézsege és főleg visszontagságos élete által a családnak nevezetes embere lett.

Andrásnak utódai a Komárom megyei Bana helységbeli örökségen 1666-ban osztoztak meg. [2])

I. Péter ifjabb korában katona volt, és a török elleni csatákban vett részt, egyszer Győrnél, utóbb Komáromnál súlyosan megsebesítetett, végre 1657-ben Csakvár melletti ütközetben három sebet kapott és török kézbe került. Négy évig sanyargott a pogány fogságban és mint irják, török földes ura eke elé járomba fogatta, és általa szántatott, mig végre 22 ezer császári aranyon váltatott meg. [3]) Megszabadulván török fogságból, ismét vitézkedett egy ideig, utóbb azonban 1680. előtt Mosony megye alispánja. Az 1681. évi sopronyi országgyülésen nevezett megye követe volt, [4]) és alországbiró lett. Tököly korában tett hűséges szolgálatiért 1687-ben I. Leopold királytól arany lánczczal diszítetett. Ugyan ez évben — mint mosonyi alispán és alországbiró nejével Egresdy Zsofiával, ki Egresdy Boldizsárnak kir. táblai ülnöknek és alországbirónak leánya volt, tetemes szerzéseket tett; ugyan is gróf Kéry Ferencz, Vas megyei főispán, kamarás és tábornok és neje rimaszécsi gróf Széchy Juliánna, azon érdemeit, melyeket családja irányában szerzett, főleg pedig a Felső-Lindvai vár és uradalom, és Murai-Szombat és Széchi-szigeth megszerzésében tett szolgálatait tekintvén, neki és nejének 1687. évi sept 15-én a vasvári káptalan előtt örökösen és vissza vonhatlanúl eladta 33500 ftban a következő birtokokat, úgymint a Murai-Szombati máskép Olsinczi kastélyt Vas vármegyében, Mura-Szombat és Marczіansz mvá-

[1]) Bel M. Notitia nova Hung. IV. 458.

[2]) Fényes, Komárom várm. 147.

[3]) Adami Mss. a nzti múzeumban 4r. lat. nro 182. — Rajcsányi Ádám Deductiones Genealogicae tom. I. Mss. p. 77. szerint a sarcz adakozás utján (az akkori szokás szerint) gyült össze, sőt annyi, hogy még föl is maradván, jövő vagyonosodásának alapjául szolgált. — Tud. gyűjt. 1830. IV. 97.

[4]) Lehoczky Stemmat I. 197.

rosokkal, Szvetehocz, Csernecz, Gradischa, Tropocz, Tissenna, Vancsovecs, Frankócz, Petrócz, Gederócz, Sodisincz, Krajna, Kupsincz, Vescicza, Csernelocz, Palona, Norsincz, Lukavocz, Mladetincz, Moracz, Tessanocz, Sidahegy, Lak, Falkocz, Csekefalva, Kernecz, Bokrácz, Dolina, Szembiborcz, Nemesecz, Pusincz, Vanicza, Szalamoncz, Bodoncz, Szenkócz, Pusócz, Lehesmerje, Bresócz, Predanócz, Goricza, Kosárháza helységekkel, Busincz, Obrasakoncz és Bükallya pusztákkal egyetemben; mely terjedelmes uradalomra 1688. febr. 24-én Bécsben kelt királyi beleegyező adományt nyert I. Leopold királytól, akkor már, mint egyszersmind arany sarkantyús vitéz is, mely adomány levélben egyéb érdemei közt a Tököly idejében mutatott szilárd hűsége is említetik. 1689-ben nagynénjének Zsuzsannának kerecsényi Szalay Jánostól fia István zálogba adja bátyjának Szapáry I. Péternek Veszprém es Győr megyei Bánkfalu, Börcsháza, Felső-Neskenye, Pervád, Asszonyfalva, Borbaj és Néma helységbeli részét 160 ftban, mely reá anyjáról Szapáry Zsuzsannáról maradt. Hasonlóképen ugyan azon helységekben zálogjogon megszerzé (150 ftért) Mankóbükki Horváth Zsigmond és ennek neje ns. Fitter Kata birtokrészeit. 1690-ben I. Leopold királytól b á r o s á g r a emeltetett, és ugyan ekkor kapta „M u r a i - S z o m b a t ö r ö k ö s u r a" czímet. 1696-ban megszerzé Rádostics Klárától Komáromy Istvánnétól is ennek anyja Szapáry K a t a után a följebb nevezett helységekben jutott birtokrészeket 200 ftért, — valamint máj. 16-án Farkas Borbalától derghi Somogyi György nejétől ennek anyja Szapáry J u d i t után kapott ugyan csak azon helységbeli részeit. 1698-ban Károlyi Ferencz és neje Hollósy Kata ugyan azon helységbeli birtokjogaikat bevallják bátyjoknak Szapáry Péternek a vasvári káptalan előtt zálogjogon 150 ftért. Eképen nem csak ősi, leány-ágra ment javait szerzé meg családjának, de tetemes szerzeményeivel roppant vagyont hagyott utódainak. Meghalt 1699. után. Nejétől Egresdy Zsófiától két fia: báró II. M i k l o s és II. P é t e r és egy leánya K r i s z t i n a Kapy Györgyné maradt.

II. M i k l ó s és testvére II. P é t e r arany sarkantyús vitéz 1722-ben [1]) III. Károly király által g r ó f s á g r a emeltettek.

II. Miklósnak nejétől gyöngyösi Nagy Sárától csak egy fia maradt: I s t v á n, ki még 1742-ben élt, és magnélkül halt meg.

II. P é t e r nejétől gyarmathi gr. Balassa Tereziától, (kivel Vág-

---

[1]) A góthai Hist. herald. Handbuch 977. lap. szerint 1722-ben, Adami Mss. 4-r. lat. nro 182. szerint 1723-ban.

Beszterczén stb. öröklött) öt gyermek atyja lőn, úgymint III. Péternek, Ádámnak, Ignácznak, Józsefnek és I. Jánosnak. Ezek közül III. Péter és I. János által két ágra szakadt a gróf Szapáry család.

III. Péter ága.

III. Péter katonai pályára lépvén Mária Terézia korában, tábornokságig emelkedett, 1758-ban jan. 17-én Szécsi-Szigeten kiadott telepítő oklevelében e czímét olvashatni: *Gróf Szapáry Péter, Murai-Szombath várnak s ugyan azon néven nevezett, nem különben Szécsi-Szigeth, Vág-Besztercze Dominiumok, Ercsi, Csún, Bábolna jószágoknak örökös földes ura, Fölséges római Császár s magyarországi királyné actualis komornyikja (-kamarás) Generalis strázsamester stb.*" Első neje gr. Haller Julianna, a második gróf Batthyány Izabella volt, ezektől öt gyermeke következő:

1. II. János szül. 1757. táján, cs. kir. val. belső titkos tanácsos, Sz.-István rend nagy keresztese, cs. kir. ezredes, főherczeg József nádor fő-udvarmestere. Meghalt Budán 1815. mart. 2-án kora 58. évében. Eltemettetett Ercsiben. Neje volt grof Teleki Leopoldina.

2. IV. Péter, ki a Ludoviceára 1812-ben ezer forintnyi alapitványt tett, 1809-ben pedig a m. nemzeti muzeumnak negyven ezer ft. értékű ásvány gyüjteményét ajándékozta. [1])

3. Teréz gróf Batthyány Alajosné.

4. Juliánna báró Lilien Józsefnek 1828-tól özvegye.

5. Vincze szül. 1768. jul. 17-én. Meghalt mint cs. kir. kamarás és valoságos b. titkos tanácsos 1851. dec. 21-én. Első neje volt gróf Gaisruck Klementine, kivel 1793-ban kelt egybe, a második gróf Stürgh Mária. Az elsőtől leánya Antónia szül. 1796-ban, csillag ker. hölgy, gróf Welsersheimb Leopold cs. kir. kamarás neje, a második leánya Krisztina szül. 1824-ben, gróf Baillet Latour Károly cs. kir. kamarás és kapit. neje.

E vonal fiágon kihalt.

I. János ága.

I. János (II. Péternek gróf Balassa Tereziától fia) nejétől gróf Erdődy Annától két fiat nemzett: Pált és II. Józsefet.

Pál szül. 1753. körül; az 1791. évi országgyülésen a 67. törv. czik szerint az országos sérelmek vizsgálására kiküldött választmány tagja, cs. kir. kamarás, valós. belső titkos tanácsos és 1796-tól Árva

[1]) 1812. évi 2. törv. cz. és 1827. évi 35. törv. cz.

vármegyének főispánja volt. Meghalt 1825. évi febr. 2-án kora 72. évében Pozsonyban.

II. József szül. 1755. táján. Közhivatal viselésre szentelvén magát, cs. kir. kamarás, val. belső titkos tanácsos, előbb Szerém, utóbb Mosony vármegye főispánja és a pozsonyi tanulmányi kerület fő-igazgatója lett. A Ludovicea tőkéjét 5000 fttal szaporítá. Meghalt 1822. april. 22. kora 67. évében. Tudományosságát mutatja az általa irt. „*D. unthätige Reichsthum Hungarns.*“ Nürnberg 1784. czímü nemzet gazdászati munka. Első nejétől csak egy leánya. 1. Anna Gorzkovszky Károly lovassági tábornok neje maradt. Második nejétől gróf Gatterburg Jankától öt gyermeke maradt mint következnek :

2. Fülöp szül. 1792. aug. 28-án. Papi pályára lépvén, olmüczi kanonok és prépost lett.

3. III. József szül. 1799-ben cs. kir. kamarás, és udvari tanácsos, 1850. után a magyarországi főkormányszék mellett. Nejétől (1830. óta) Orczy Anna bárónő és csillag ker. hölgytől gyermekei : a) Sarolta szül. 1831. jun. 23-án, csill. k. hölgy, és 1852. óta hzg. Auersperg Sándor cs. kir. ezredes neje. b) Gyula szül. 1832. nov. 1-én. c) Iván szül. 1835. jan. 19. d) Imre szül. 1838. jun. 27-én cs. kir. uhlánus ezr. hadnagy.

4 Sándor szül. Pozsonyban 1801. jan. 1-én. hivatalos pályára lépvén, a kőszeghi kerületi tábla ülnöke volt. Meghalt 1840-ben maj. 10. Nejétől gróf Appony Francziskától (ki 1842-ben ismét férjhez ment gr. Zichy Károlyhoz,) fia Béla szül. 1829. martiusban nősült 1857. april 28-án Atzél Gabriellával, kitől fia Sándor szül, 1858. mart.

5. Antal szül. 1802. aug. Nőül vette 1826-ban gróf Keglevich Augusztát, (kitől elválván 1847-ben, az ismét férjhez ment 1847-ben nov. 4-én gróf Batthyány-Strattmann Kázmérhoz, jelenleg annak özvegye 1854. óta). Gróf Szapáry Antalnak gyermekei ; a) Erzsébet szül. 1827. mart. 21-én, 1852. óta gróf Vosz Eugen cs. kir. kamarás és kapitány neje. b) Géjza szül. 1828. sept. 18-án. Nőül vette 1861. aug. 10-én gróf Győry Máriát.

6. Ferencz szül. 1804 jan. 13-án ; nőül vette 1825. mart. 9-én szadányi s török sz.-miklósi Almásy Rozáliát, ettől gyermekei : a) Fánny szül. 1825. dec. 9-én, csill. k. hölgy, 1845. óta báró Wenckheim Lászlóné; b) István szül. 1829. maj. 27 én. Cs. kir. kam. Nőül vette 1854. febr. 26-án gróf Ráday Borbálát, kitől három gyermeke van, ugymint : 1) Kálmán szül. 1854. dec. 18. 2) Péter.

szül. 1856. jan. 30.; 3) Károly szül. 1857. jun. 3-án. — c) László szül. 1831. nov. 22-én cs. k. kam. és uhlánus őrnagy.

A család grófi czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas szikla közepsőjén arany koronából kiemelkedő nő, fehér talárban, vörös övvel, hosszú szőka hajjal. Jobb kezében kivont kardot, a balban három rózsát tartva. Fölötte jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. Ugyan ily alak nől ki a paizs fölötti sisak koronájából, mely a grófi korona fölött áll. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

A családfa következő:

György
1560.
(Asszonyfalvy Anna)

I. István 1582.

1. András 1624—1647. győri alisp. kam. tan. (Csáth Anna) | Mihály 1631. † | Fruzsina (Szikassy Jakab) | Bora (Kláris Péter) | Zsuzsa (1. Szelestey Sánd. 2. Ker. Szalay János)

András gyermekei:
I. Péter 1657. 1699. alországbiró *1690. báró.* (Egresdy Zsófia) | Kata (Radostics Ferencz) | Judit (Farkas András) | I. Miklós 1666.

I. Miklós leánya:
Julianna (Majthényi Gergely 1675.

I. Péter gyermekei:
II. Miklós 1722. *gróf.* (gyöngyösi Nagy Sára) | II. Péter 1722. gróf. (b. Balassa Teréz) | Krisztina (Kapy György)

II. Miklós fia:
II. István 1742. †

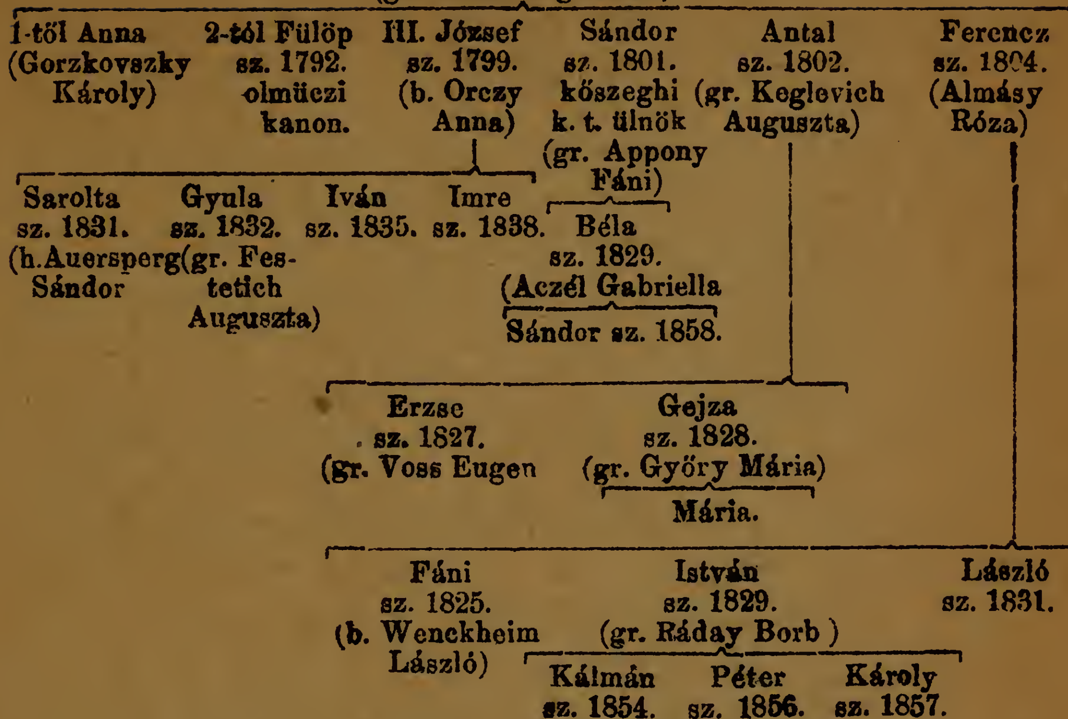
II. Péter fiai:
III. Péter tábornok 1758. (1. gr. Haller Julia 2. gr. Batthyányi Izabella) | Ádám. | Ignácz. | I. József. | I. János 1758. (Erdődy Anna)

III. Péter gyermekei:
II. János v. b. titk. tan. ezredes † 1815. (gr. Teleki Leopoldina) | IV. Péter 1809. 27. sz. 1768. † 1851. v. b. t. tan. (1. gr. Gaisruk Klem. 2. gr. Stürgkh Mária) | Vincze | Teréz (gr. Batthyány Alajos) | Julianna (b. Lilien József)

IV. Péter leányai:
1-től Antonia sz. 1796. (gr. Welsersheimb Leopold.) | 2-tól Krisztina sz. 1824. (gr. Baillet-Latour Kár.)

I. János fiai:
I. Pál sz. 1753. † 1825. Árvai föispán. | II. József sz. 1754. † 1822. v b. t. t. Mosoni föisp. (gr. Gatterbourg Janka)

(Folyt. a köv. lapon.)

Nem áll a táblázaton gr. Szapáry Etelka szül. 1798. sept. 26. a ki neje volt gróf Andrássy Károlynak.

Szaplonczay család. (Szaplonczai) Máramaros vármegye régi gyökes nemes családa, azon megyei Szaploncza helységről, melynek jelenleg is birtokosa, vévén vezeték és előnevét.

Eredetét és folytonos leszármazását adatok hiányában nincs módunkban közölhetni.

Régiségét tanusítja már a XV. században tagjainak főbb megyei hivatalokra emeltetése is. 1468-ban Szaplonczai hosszú Mihály (Michael longus de Zaploncza) Máramaros vármegye egyik szolgabirája volt. [1]) Ennél is régiebb adatokat nyujtanak a Zsigmond király kori okmányok, melyek szerint 1437-ben e megye előkelő nemessége sorában találjuk Szaplonczai Sándort, (Sandrinus de Zaponcha) Tamás deákot, (Thomas literatus de Zaponcza.) Nán-t de Zaponcza. [2])

A család tagjai folytonosan megyei és többen közülök előkelő hivatalokat viseltek.

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XI. 308.

[2]) Uj M. Muzeum 1857. II. 348—351.

József a mult század végén, már 1790-ben másod alispán és követ, [1]) utóbb első alispán, Sz.-István rend kis keresztese, kir. tanácsos mintegy 1813-ig. Birt Ugocsa megyében is Fancsikán. [2]) Nejétől Darvay Krisztinától gyermekei Károly és Józéfa Pogány Lajosné. Nevezett Károly 1827—1830. körül megyei aljegyző.

Pál az ifjabb, (valószinüleg atyja is Pál) 1812-ben már másod alispán, 1818. körül első alispán haláláig, mely történt M.-Szigeten 1832. mart. 24-én. Birt Ugocsa megyében Karáthfalván [3])

József főszolgabiró 1824—1827. körül.

Pál 1827-ben már aladószedő, 1831-ben honi főadószedő, 1841. aug. 6-tól hadi főadószedő 1849-ig.

Imre 1831-ben 1. aljegyző.

János 1831-ben al-, 1835-ben már főszolgabiró 1845. évi jul. 14-ig.

Zsigmond már 1835-ben főszolgabiró, egész 1845. jul. 14-ig 1848-ban másod alispán volt.

Károly 1835-ben már esküdt 1845-ig.

Gábor 1841. már esküdt, 1849-ig.

József 1841. aug. 6-án lett alszolgabiró, 1845. jul. 14-én pedig főszolgabiró, és az volt 1849-ig.

Sándor 1845-től alszolgabiró 1849-ig.

János helyettes főszolgabiró 1849-ben. (Tán neje Sulyok Berta.)

Péternek nejétől Darvay Krisztinától leánya Püspökyné.

Szapolyai család. (Szepesi) A Szapolyay [4]) ház eredete, mely János királyban a magyar trónra emelkedetett, jó formán ismeretlen. Felmer [5]) szerint eredetőket Bosnyák országból vették volna, és nevőket annak Zapolya mvárosáról, egykor pedig Diákó helységéről pedig a Deák nevet. Az első állítás is bizonytalan, a másik pedig épen valótlan, mert a Deák nevet, egyedül Szapolyay Imre, mint

---

[1]) Lehoczky Stemm. I. 198.

[2]) Szirmay C. Ugocsa pag. 120.

[3]) Ugyan ott p. 73.

[4]) A család magát *„de Zapolya“* irta az akkori ortographia szerint. Lásd Teleki Hunyadiak kora XI. köt. 75. lap. Hogy pedig „Szapolyay“-nak hangoztaták e nevet, sőt irák is az avatottabbak, és pedig egykorúak, mint Brodarics, Heltay, Gercséni Ambrús, Valkay stb., kimutatta már Jászay Pál „A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 14 lap. 2. jegyzetben.

[5]) Felmer M. Primae Lineae Transylvaniae Histor. 1780. 73. és a II. kiadás is.

„literatus“, azon kor szokása szerint írástudása által érdemlette és tudtunkra egyedül viselte. Wagner Károly, [1]) a különben szomes tudós még inkább téved, midőn a Szapolyay családot a Kaplai és Kapolyai családdal és ezek őseivel igyekszik összekötni; nem azért, mintha a czímer külömbség tenné valószinűtlenné az állítást, noha abban az időben oly magos méltóságbeli személyeknél a czímer külömbözés sem eshetett oly könnyen meg, mint az utóbbi századokban kisebb jelentőségű családoknál, melyek gyakran puszta szóbeli leirás után is vésették nyomóikat, és még gyakrabban rosszul tudták saját czímeröket; — hanem megdől ez állítás a két család név közti erőltetett hasonlítás által, mely összeköttetés azontúl semmi más adattal nem támogatható. De ez állítás valószinűtlennek tetszett már, a különben nem igen válogató Lehoczki előtt is, ki ez egyszer jól sejté, hogy a Kaplai család inkább a Ratold genus sarjai közé sorozandó. [2])

Istvánffy [3]) a Szapolyaiak ősi fészkét Pozsega megyében Chasma és Velika helységek közé helyezi, hol feküdt volna a nevet adó Szapolya helység. Legyen bár miként, annyi bizonyos, hogy a család szerény állásából kiemelkedése I. Mátyás király korára esik, a midőn a két testvér: Szapolyai Imre és István, a szintén szerény családból emelkedett nagy király alatt magas méltóságokra jutva, és nagy nevű családokba házasodva, családjok emelkedésének alapját megvetették. Szírmay szerint Tokaj várát Szapolyay Imre 1469-ben kapta. [4]) Lehoczky szerint 1459-ben. [5]) Honnan merité ez oklevél kivonatát Lehoczky, feltalálni nem birtam. Szerinte ez okmányban, mely Szapolyai Imre és ennek testvérei Miklós és István részére szól, említetik atyjok László és nagyatyjok János is, ki a ruthenok vajdája (Russiae vajvoda) volt.

Wagner Szapolyay Imrének és Istvánnak atyját és nagyatyját szintén Lászlónak [6]) és Jánosnak nevezi, azon-

[1]) Wagner Analecta Scepus. IV. 6—45. Különben Wagner id. h. Szapolyai István nádor 1495. és György 1524. évi czimereiket is egymással ellenkezőknek állítja. Igaz, amazében egyszarvú, emezében farkas van, de ennek oka szerintem az, mivel mindketten a czimerből csak egy részt vésettek ki nyomóikra, mint alább az egész czimerből látni fogjuk.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 437.

[3]) Istvánffy libro IX. et XIII. p. 138.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 136.

[5]) Lehoczky id. h.

[6]) Vagy Leustach-nak is. És épen ezen Leustach-nak Lászlóval azonitásán fordúl meg Wagner okoskodása, mert oklevélben így említtetik, László pedig elé sem fordúl, és így azon oklevelek más családot illetnek.

ban ezeket az általa közlött oklevelek de Kapolya-nak nevezik; vagy hibásan olvasva tehát az okmányok, vagy nyilván más családot illetnek, és ezen utóbbi esetben a Wagner által közlött Kaplai János országbiró pecséte nyomán (ha csak ez is roszúl nem olvastatott) az országbirók névsorából is kitörlendő az 1392—1396. évre tett Szapolyai János és helyébe Kaplai János teendő.

A Szapolyai család származtatásában Budai Ferencz Wagner-t követi. Rajcsányi gyüjteményében [1]) Imre és István atyjáúl László, nagyatyjáúl névtelenül csak vajda iratik. [2])

A legáltalánosb és legvalószinübb is tehát, hogy a család törzse János volt, kinek életkora Zsigmond király idejébe esik. Ennek fia László, (ki nem tudni mily családbéli) Dorottyától nemzé gyermekeit Imrét, Istvánt és talán Miklóst, meg Orsolyát Derencséni Imre bán nejét.

Mint emlitém, a család emelkedését Mátyás királynak köszönheté, a ki Szapolyay Imrét és testvérét Istvánt egyszerű körükből magas polczokra emelé; mire nézve utóbb hatalmas családokba történt beházasodások is nagy emeltyüül szolgáltak.

Imre, az idősb, mint tanult ember litteratus (deák) [3]) mellék névvel jelöltetett kortársai által. Fiatal korában Hunyadi János alatt tanúlta a fegyverforgatást, ennek halála után már 1459-ben az összes sókamrák grófja (Comes) volt. [4]) Öt évvel utóbb 1464-ben már a Bosnyák országi kormányzóságban, és a Horvát, Tót, Dalmátország báni méltóságban találjuk, valamint ekkor már Szepesi örökös gróf [5]) és főispán is volt. 1465-ben — úgy látszik — a boszniai kormányzóságtól megfosztatott. Nőül a pelsőczi Bebek családból Imrének leányát Orsolyát vévén, ez által is tetemes vagyonhoz jutott, és ez úton sógórának Pelsőczi Pálnak örökségét is igyekezett meg szerezni. Azonban miután 1468. táján a szép jövedelmü harminczad főigazgatói tisztét is a király rendeleténél fogva Csáktornyai Hampó-nak volt kénytelen át engedni, és nevezett sógora utáni örökség megszerzésére nézve is némi nehézségek gördítettek elébe, Mátyás királylyal, jóltévőjével feszes viszonyba

---

[1]) Deductiones genealogicae II.

[2]) Deduct. és Tabellae a nzti Muzeumban folos lat. IV. 213. azonban atyjok Miklós szepesi grófnak és bosnyák kormányzónak iratik.

[3]) Csak is az ő nevénél fordúl elő a „deák nevezet, még pedig latinúl „literatus" alakban és igy tévedés ez uton a Szapolyay családnak valamely „Deák" nevü nemzettséggel erőszakolt összeköttetését csak hinni is.

[4]) Teleki Hunyadiak kora X. 613. lap.

[5]) 1465-ben lett szepesi örökös gr. L. Cat. Mss. Széchenyi I. 708. és Kaprinai Mss. B. tomo L. pag. 139. 250.

esett. [1]) Utóbb azonban ismét a király kegyébe jött, és több hadjáratban és békeszerződésekben vett részt. 1485-ben Nádorrá választatott. Meghalt 1487-ben. Eltemettetett Szepesen. Ő kapta Tokajt és a hozzá tartozó uradalmat. Ő, ki még 1459-ben csak „vitézlő" (egregius) volt, emelte családját a főrendek közé. Gyermeke nem maradt. Testvére.

István eleinte Esztergam várkapitánya, innen bátyja Imre tanátsából Mátyás udvarába ment, hol esze és vitézsége által magát kitüntetve, bátyja helyébe a felső megyék főkapitányának neveztetett ki, 1471-től kezdve részt vett folytonosan Mátyás király minden hadjáratában. Tetemes része volt neki Bécs város megvételében is, és 1489-ben Bécs város kapitánya és Ausztria kormányzója lett. Mátyás királytól 1476-ban kapta Trencsin várát és uradalmát. A nagy király halála után is a fő-rendek reá bizták Bécset és Ausztriát, melyet azonban nem sokára elég könnyen át engedett a németeknek. Az uj király választásnál már roppant, mondhatni, döntő befolyással birt, és nem sokára 1492-ben nádorrá választatott. 1495-ben lépett Somlyó birtokába. [2]) Meghalt 1499-ben. [3]) Eltemettetett Szepesen. Roppant birtoka hetven két várat számlált Magyarországban és Illiriában. Első neje homonnai Drugeth Simon leánya (tán Kata) volt, ettől születhettek leányai Margit, vagy is jobban Krisztina, ki 1495-ben jegyeztetett el homonnai Drugeth Jánosnak [4]) és Veronka Buthkai Péternek feleségeik. Második neje Hedvig tescheni herczegnő volt, († 1521. april. 6.) kitől születtek gyermekei Borbála, János, György és Magdolna.

Borbála a lengyel királyhoz Zsigmondhoz ment férjhez, meghalt 1514-ben.

János, mint legjobban hihetni, 1487-ben született. Már az 1505. évi országgyülésen, mint gyermek jelen volt. 1511-ben erdélyi vajda lett. 1514-ben ő mérte az utolo csapást a Dósaféle fölkelésre. 1518-ban II. Lajos mellé egyik tanácsosnak rendeltetett. 1526-ban a mohácsi vész után magyar királylyá választatott és koronáztatott, mint a történelemből bőven tudható. Meghalt 1540-ben jul. 22-én. Eltemettetett Sz. Fejérvárott. Nejétől Izabellától fia

János-Zsigmond szül. 1540. jul. 7-én. Előbb anyja és néhány tanácsos gyámsága és a török szultán pártfogása alatt állt. Anyja halála után Erdély és Magyarország részeit birá, és „választott király"

[1]) Teleki Hunyadik kora IV. 3—4

[2]) Pray Mss. IX. pag. 10.

[3]) Kaprinai Mss. B. tomo LII. p. 53—59. És végrendeletét ott B. tom. 53. p. 9.

[4]) Leleszi Convent.

czimmel élt. Meghalt nőtlenül 1571. mart. 14-én. És benne a Szapolyay ház kihalt.

György, István nádornak fia, János király testvére, Szepesi gróf, az ország egyik főkapitánya és a mohácsi ütközetben 1526-ban, hol elesett, egyik fővezér volt. Mint nötlennek gyermeke nem maradt.

Magdolna szintén István nádornak leánya, mint hajadon halt meg, és Trencsin várában ékes sirkő alá temettetett. [1])

A Szapolyai családnak ősi czímere — úgy látszik — az angyal áltaI tartott egyszerű paizs udvarában egyszarvú volt. Igy találjuk azt István nádornak 1495. évi pecsét nyomatán. [2]) Ennek György fia 1524. évi pecséten Wagner szerint a hasonló paizsban farkast viselt. Noha Wagner ezen közlött metszvénye világosan kettős farkú oroszlánt mutat, [3]) és igy vagy a metszvény rosz, vagy pedig a pecsét nyomat, melyről a rajz vétetett, oly elmállott lehetett, hogy a farkas oroszlánnak is nézethetett, de ezen esetben lehetett az egyszarvú is. Hogy pedig a homályosan kivehető pecsét nyomatok után téves rajzok készülhetnek, mutatni látszik Wagner ellenében azon pecsét rajz is, mely Szapolyay István nádornak 1492. évi pecsét czimerét tünteti fel, [4]) a hol a keresztvágással négyfelé osztott paizs minden udvarában egy oroszlán áll, világos tanúságául, hogy a pecsét nyomatról hibásan észleltetett, miután a családi czímerleirás mindenütt egyszarvút és farkast említ. A Szapolyay család czimere már 1492-ben is négyfeléosztott paizs volt, mint itt a metszvény is mutatja, — az 1. és 4. udvarban

---

[1]) Tudományos gyüjt. 1818. évi IX. k. 3. l.

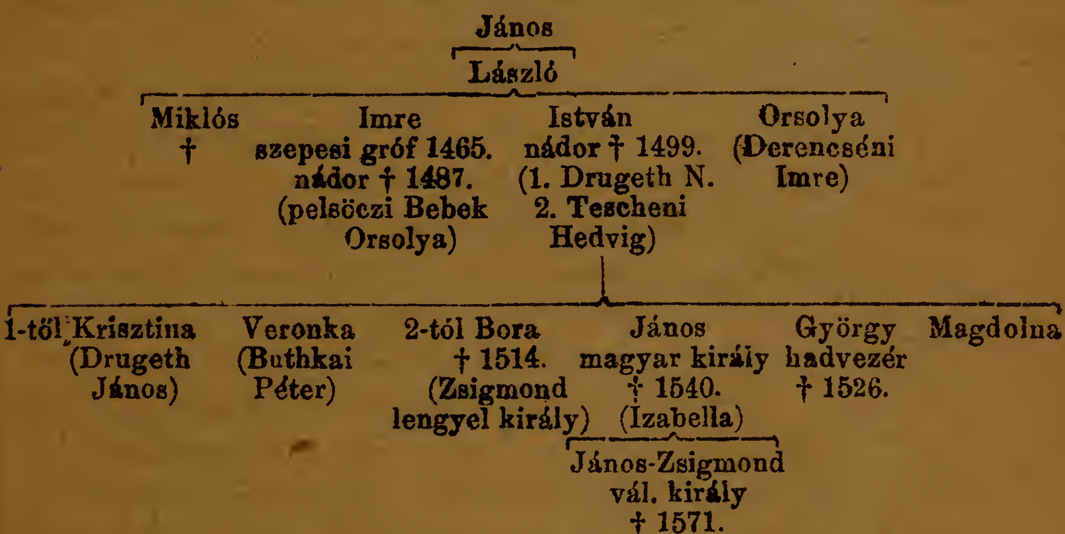
[2]) Wagner Analecta Scepus IV. 44.

[3]) Illyennek nézte ezt Lehoczky is. Lásd Stemmat II. 437.

[4]) Battyán Leges Ecclesiasticae I. 528. — Fugger, Ehren-Spiegel 783. lap közölve van Szapolyay Imre czímere: vörös udarban hármas halomból kinövő farkas.

hármas hegy középsőjéből éhes farkas emelkedik ki, előtte félhold, hátúl csillag ragyog; a paizs tetején akkori szokás szerint szárnyas angyal látható, mintegy kezeivel maga elő tartva a czimert. Igy találjuk ezt leghitelesebben Jászaynál Szapolyay János királynak mind gyűrű, — mind pedig 1527. évi királyi titkos pecséte közepén. [1]) Az udvarok szineit nem tudjuk, erre nézve még a család lappangó czímeres levele adand egykor biztost felvilágositást, mert azon véleményben vagyok: a Szapolyay-ak ősi czimere az egyszarvú lehetett, és Imre vagy valamely testvére (tán István) nyerte a czímer bővítést Mátyás vagy II. Ulászló királytól 1492. előtt, ide mutatnak az eddig ismert pecsétnyomatok összehasonlításai.

A családfa következő :

Szappancsy család. A Szappancsy család más családdal együtt nemesitetett meg, és Fejér megyében volt honos.

Szappancsy Márton 1721-től váczi kanonok, 1736-tól ugyan ott nagy-prépost volt 1750-ig.

Szappanos család. Bihar megye nemes családa. Szappanos Mihály Tökölyi Imre egyik kapitánya volt 1693—4-ben [2])

Szappanos máskép Nagy János 1684-ben a nógrádi nemesek sorában található. [3])

Szarakany család. *Lásd Szarukány cs.*

---

[1]) Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 289. lap.
[2]) Tökölyi Imre naplója.
[3]) Nógrád megyei jegyzőkönyv 1684. évi.

Szarasevics család Szarasevics József és János 1793-ban I. Ferencz király által nemesítettek meg.

Czímerök következő, a paizs vízirányosan kétfelé oszlik, és ezen felső rész függőlegesen ismét két udvarra van hasítva, a jobb oldali ezüst udvarban vörös oroszlán, a baloldali vörös udvarban ezüst oroszlán áll, mindkettő arany markolatú kardot tartva, és azt egymáséval keresztbe helyezve. Az alsó paizs rész kék udvart mutat, alól zöld téren levágott törökfej vérzik, fölötte ezüst félhold ragyog, ékbe végződő arany szelemen által az egész udvar mintegy három részre oszlik, jobb oldalról fehér egyszarvú ágaskodik, balról nyillal felvont arany íjj látható. A paizs fölötti sisak koronáján szétterjesztett szárnyakkal repülésre készen természetes szinű sas áll. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [1])

Szárasi család, melyből Mátyást Kemény János igen rosz oldalról bélyegzi. [2])

Száraz család. Száraz Péter 1719-ben sept. 23-án III. Károly királytól kapott czímeres nemeslevelet, mely szerint czímere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér lovon ülő és száguldó magyar vitéz; nyereg takarója zöld, nadrágja és dolmánya vörös, csizmája sárga, fején vörös, prémes kalpag, oldalán kard lóg, jobb kezével fehér vörös zászlót, emel és lengedeztet. A paizs fölött koronás sisak van. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [3])

Ugy látszik — Száraz Péter Erdélyből származott, és tőle származhatott Bihar megyében most is a nemesség sorában említett nemes Száraz család; de tőle származott és fia lehetett neki azon Száraz György is, ki 1724—1730-ban kir. személynök, 1731-ben pedig báróságot nyert és a kir. udvari kanczelláriához tanácsosnak vitetett.

Bárósági czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban fehér lovon pánczélos, sisakos vitéz lovagol, nyeregtakarója, és sisaktolla kék, jobb kezében aranylándzsát tart. A 2. és 3-ik arany udvarban zöld téren, kék ruhás magyar ember áll, vörös csizmában, fején kék és prémes föveggel, kezében irótollat tartva. A paizs fölött bárói korona, és azon két koronás sisak áll, a jobb oldaliból két fekete elefánt ormány közt a paizsbélihez hasonló pánczélos vitéz áll, arany lándzsát tartva, a baloldali sisak koronájából kétkiterjesztett fekete sas-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

[2]) Kemény J. Önéletirása kiadta Szalay L.

[3]) Collect. Herald. nro. 396.

szárny között a paizsbelihez hasonló kék ruhás magyar emelkedik ki, irótollat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [1])

György báró fiában Tamásban kihalt, egyébiránt ily családfát alkotott: [2])

```
                         György
                        1731. báró
                      (Daróczy Kata)
Tamás         Julia            Erzsébet              Kata
  †      (Rudnyánszky    (1. Ujváry táborn.      (Brenner
          Józsefné        2. Fischer Fer.)        Mihály)
```

A nemesi ágból, mely Györgynek testvérétől eredhetett, a múlt század végén éltek testvérek Krisztina Barcsay Felixné, és Száraz Zsigmond Bihar megyének táblabirája és volt főperceptora; ki Ugocsa megyében is birt. Ennek első neje volt Török Anna, a második Antalffy Erzsébet, ki 1806-ban tett végrendeletet. A családfa igy kezdett [3]) sarjadzani:

```
                            Száraz N.
              Zsigmond                         Krisztina
           Bihari főpercept.                (Barcsay Felix)
           (1. Török Anna
        2. Antalffy Erzse † 1806.)
   Mihály 1810.          József          Teréz
 kincstári ügyvéd        katona.    (Mihályi István)
 (óvári Pongrácz
   Franciska)
        †
```

Mihály, Bihar megyei táblabiró és e század elején (1810-ben is) a nagyváradi kerületben a vallás.alapitványi ottományi és szentjánosi urodalmak kamarai ügyvéde volt.

Szárazberky család. Szatmár vármegye kihalt nemes családa, mely azon megyei Szárazberek helység egy részét birta már a XIV. században. Nevök akkor és aztán jó ideig az akkori irásmód szerint „Zárazberky"-nek iratott.

1331-ben Zárazberky László és Mihály, Istvánnak fiai, Szatmár megyei Sima helységet Diénessel és Mihálylyal, Desew-

---

[1]) Adami Scuta Gentil. tomo XII. és Mss. a nemzeti Muzeumban 4-rét lat. 182.

[2]) Wagner tab. XXII. Deduct. és tabellae nro 210. fol. Cat.

[3]) Vay László, Német hívség 441. 598. 608. Fényes Komárom 150.

nek fiaival Simai nemesekkel az egri káptalan előtt kétfelé osztották. Ezek közül.

László hamispénz verése miatt hütlenségi bélyeg alá kerülvén, Szárazberek és Sima helységbeli részét elveszté, és maga elevenen elégettetett, részét Tamás erdélyi vajda kérte fel adományban és megkapta, de a beiktatásnál a Szárazberkyek ellent mondván, hosszas per lett belőle, melynek 1339-ben Pál országbiró alatt itélet által vége szakadván és e szerint a szárazberki és simai jószág úgy osztatott fel, hogy mivel László a nevezett birtokok egy feleészének csak egy negyedrészét birta, abba Tamás vajda beiktattatott; a felerész másik három részét pedig Lászlónak még három testvére kapta, a másik egész fele részt Desewnek fiai kapták. [1]) Az eddigiek szerint a családfa igy áll:

István				Desew	
László nótát. kap.	Mihály 1331.	Jakab 1339.	János 1339.	Dienes 1339.	Mihály 1339.
János 1339.					

Szirmay szerint a Szárazberky család vérséges összeköttetésben állott a Mikolay családdal, azonban ez összeköttetés és leszármazás mindeddig nem világos, mint erről e munka VII. kötetének 491—492 lapján már olvashatni.

Szárhegyi Miklós család. Gyergyószéki székely család, melyből Szárhegyi Miklós Lukács és többen Báthori Zsigmondtól 1609-ben primipilaris levelet kaptak. [2])

Szarka család. (Kövesdi) Erdélyben Közép-Szolnok megyében birtokos nemes család. Tán őse volt azon Szarka Albert, kit mint Fejér megyei nemest emlit egy történetirónk [3]) Az ujabbi időkben Sámuel Közép-Szolnok megyében szolgabiró 1815-ben, utóbb törv. széki ülnök 1825. és azontul is. Sándor szolgabiró 1836. körül. Tán szintén e család ivadékai György, volt főszámvevőségi hivatalnok 1815. körül, János ügyvéd Felső-Fejér megyében 1848. előtt.

Szarka család. *Lásd Zarka cs.*

Szartóry család. Bihar és Szatmár megyei nemes család. Ez utóbbi megyében Derzsen e század elején birtokosok Szartóry Nathánael, Imre és József. [4]) Az utóbbiban Károly, Lajos

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 208. 279—281.
[2]) Ns. Székely Constit. 100. lap.
[3]) Kemény J. önéletirása. 464. l.
[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 81.

és Anna birnak Sváb-Olászi, Köbölkút, Hosszupályi és Monostorpályi helységekben. [1])

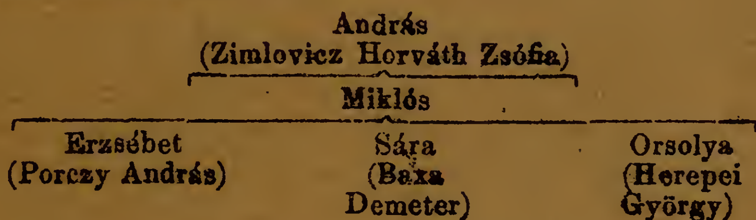
Szarukán család. Szamosujvári örmény eredetű magyar nemes család. A nemességet 1760-ban kapták Mária Terézia királyasszonytól.

Czímerők vízirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó kék udvarban arany korona felett arany (András) kereszt látszik; a felső ezüst udvarban vörös oroszlán emelkedik föl, első lábaival öt pávatollat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából egymás fölött két sorban tíz pávatól díszlik. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [2])

Közülök Dávid Számos-Ujvárott 1815. körül városi tanácsos.

Másik ága kiszakadt Bihar megyébe, hol Gergely 1848. előtt megyei tiszti alügyész, jelenleg ügyvéd N.-Váradon.

Szarvady család. (Pele-szarvadi) Előnevét az Érmellékén Közép-Szolnok vármegyében fekvő Pele-Szarvadról vette, melyet a XVII. században még birt. Egy azon időbeli családfa töredék [3]) következőleg mutatja származásukat:

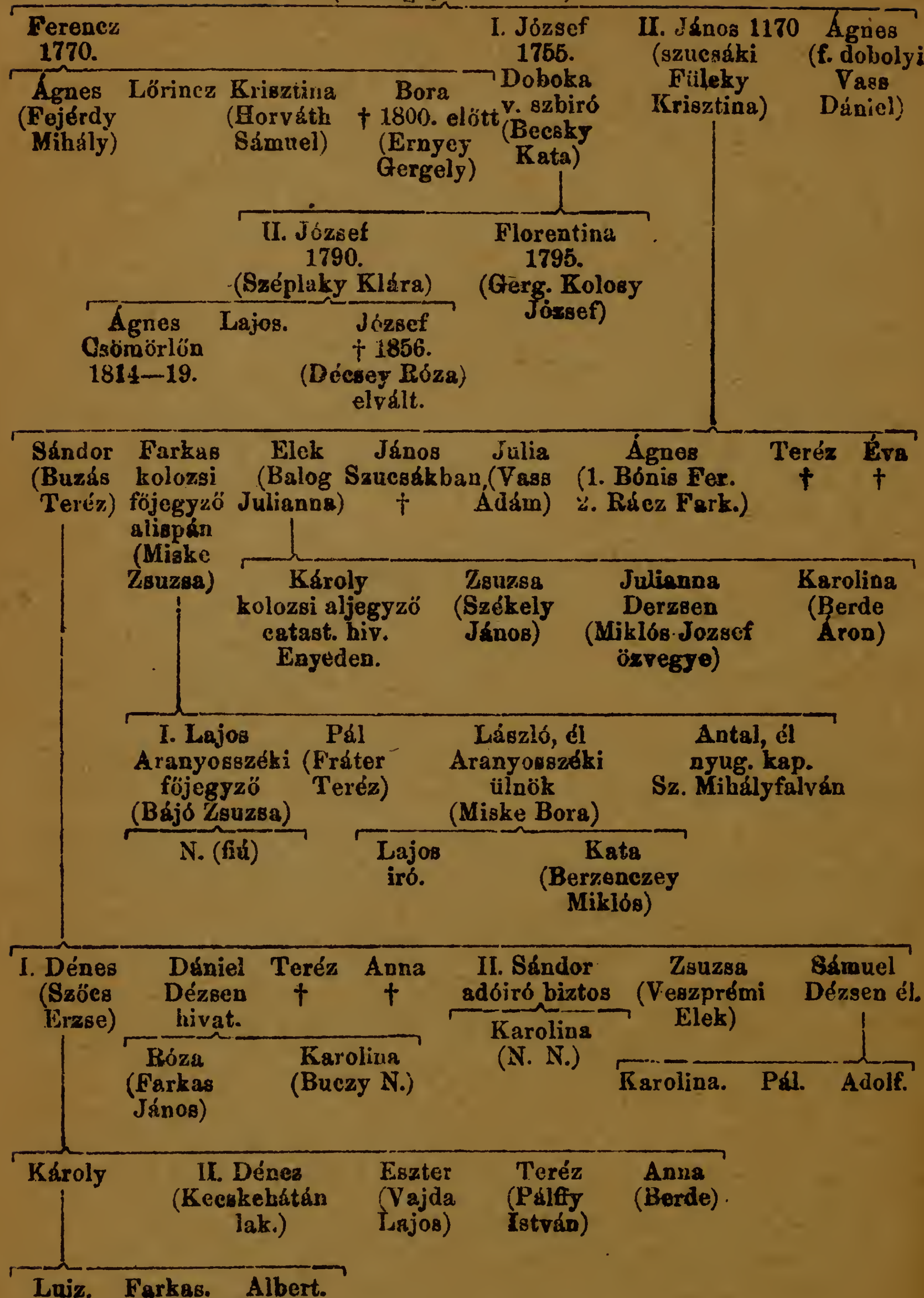
Andrásnak neje Horváth Zsófia Zimlovicz Horváth Györgynek Bánffy Annától való leánya volt.

Ugyan ezen korban élt a családból Benedek, és ennek gyermekei László, Imre, Miklós, Boldizsár, Margit fugyi Solymossy Andrásné és Erzsébet.

Szarvady család. (Bothází) Erdélyi család. Előnevét Kolozs megyei Both† ázáról irja. Adomány-levelet I. Rákóczy Györgytől kapott. Az előttem fekvő több rendbeli családfák szerint leghitelesebb nemzékrendje [4]) következő:

---

[1]) Fényes E. M. orsz. 1859-ben 426—27.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[3]) Décsey Miklós közlése után.
[4]) Hodor K. által több rendbeli genealogiák részint egyes család tagoktól részint Mike S. gyüjteményéből, és Török Antal közléséből is. Amazok közül kétségkivül leghitelesebbnek kelle tekintenem egy, 1805. évi birói megint" levélbe foglaltat, mely már körülményeinél fogva is legtöbb hitelt igényel.

A törzsnek I. Jánosnak atyja lehetett István, ki 1702-ben élt és birt Sajó Szent-Andráson.

I. János 1722-ben Kolos megye jegyzője, 1735—37. Doboka vármegye alispánja volt. Fiai közül bothází Szarvady Ferenczet és II. Jánost 1770. mart. 29. Doboka megye mint armalistákat jelentette fel a kir. kormányszéknek, mint kik anyai jogon birtak akkor Iklódon.

Ferencz ágát gyermekeinél tovább nem ismerjük.

I. József 1755-ben Doboka vármegye szolgabirája volt. Becsky Katától fia II. József 1790-ben megvette Doboka megyének M.-Derzsen feküdt házát. Tán ő az, kit 1848-ban Szász-Régen-ben az oláhok meggyilkoltak. Széplaky Klárától gyermekei a táblán állanak. Nővére Forentina Gergely Kolozsy Józsefné M.-Köblösőn lakott, hol 1795-ben férjével uj kapuja fölé magyar verseket iratott.

II. Jánosnak nejétől Szucsáky Füleky Krisztinától számos utóda maradt. Ezek közül

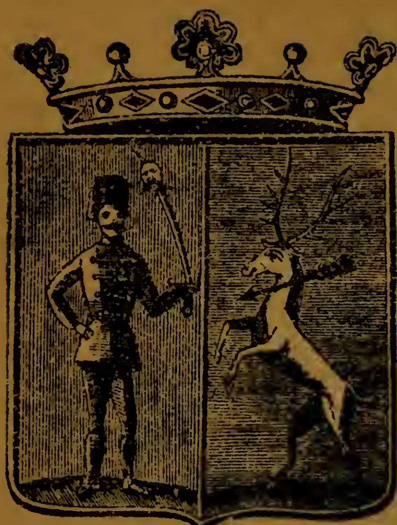
Elek Balog Juliannával három leányt és egy fiú Károlyt nemzett. Ezen Károly 1848. előtt Kolozs megyei jegyző, és a kolozsvári hirlapok szerkesztései körül is szerzett érdemeket. Utóbb catastralis biztos Enyeden.

Farkas 1794-ben már Kolozs vármegye főjegyzője volt. 1809-ben ugyan ott alispán. Nejétől Miske Zsuzsannától négy fia maradt u. m. Lajos előbb a főkormányszéknél irnok, 1827-ben Aranyos szék főjegyzője, nagy enyedi helv.-egyház ker. algondnok és azon székben Szent-Mihályfalván birtokos, egy fiú atyja. — Pál Fráter Teréz férje. László él Sz. Mihályfalván, 1827-ben Aranyos szék alsó t. széki ülnök volt. Gyermekei Lajos, ki az irodalommal is foglalkozott, és Kata Berzenczey Miklósné Kliczen. — Antal nyugalmazott székely huszár kapitány, Sz. Mihályfalván él.

I. Sándor nejével Búzás Terézzel hét gyermeket hagyott maga után. Közülök Dániel és Sámuel Dézsváros hivatalnokai voltak 1848. előtt. II. Sándor pedig Belső-Szolnokban adóiró biztos volt szintén 1848. előtt. I. Dénesnek fiától a meghalt Károlytól unokái vannak; másik fia II. Dénes lakik Kecskehátán. Említett Dániel jelenleg 77. éves, lakik Dézsen. Két leánya a táblán látható.. II. Sándornak és Sámuelnek gyermekei is a táblán láthatók.

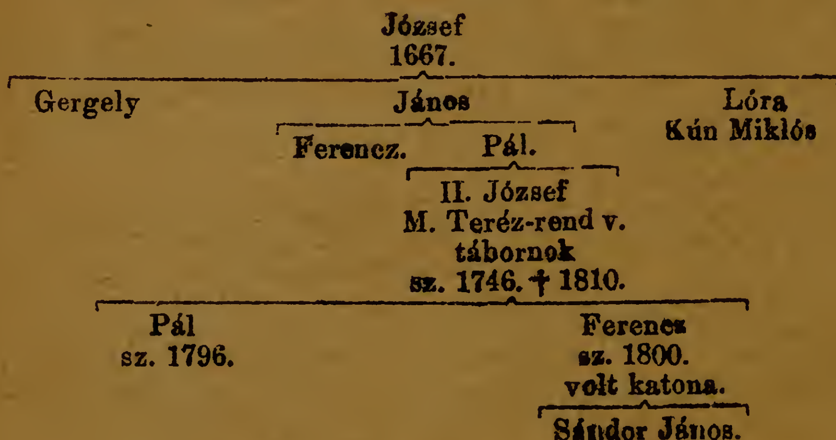
A családfára nem illetszhető adatok hiányában azon Szarvady György, kinek leánya volt, u. m. Anna 1783-ban Pethő Miklósné és Klára előbb 1773-ban Irsay Ádámné, utóbb 1783-ban Irsay Gáborné.

A család ref. vallású.

Szarvasy család. (Riomfalvi) Előnevét Erdélyben a medgyesi székben fekvő Riomfalváról irja. Czímeres nemes levelét állítólag Apaffy Mihálytól kapta 1667-ben. Czímere — mint itt a metszvény ábrázolja és mint a család leirása mondja — a paizs jobb oldali vörös udvarában álló vitéz, kivont kard hegyén törökfejet tartva, bal felől szarvas ágaskodik, nyakán nyillal átlőve.

A család egyik tagja Sándor-János Somogy megyében Bogláron birtokos és posta-tiszt, következő leszármazást [1]) közől :

A család legnevezetesebb tagja kétségkivül II. József, ki Eperjesen szül. 1746-ban. Mint 16 éves cadetül lépett az 2. számú gy. ezredbe, és a tiszti rangokon fokozatosan előrelépvén, miután a török háború alatt 1790-ben a negotini csatában mutatott vitézségeért már mint kapitány lovagi keresztet nyert, utóbb őrnagy lett, a servoskasi kis csatorozásban sebeket kapva elfogatott, de kicséreltetvén, miután sebei miatt tábori szolgálatra képtelen lett, a m. kir. testőrséghez őrmesterül neveztetett, és ugyanott hadnagyi rangra lépett, egyszersmind pedig különben al- majd ezredességre, végre tábornokságra emeltetett. Meghalt Bécsben 1810. nov. 29-én. [2])

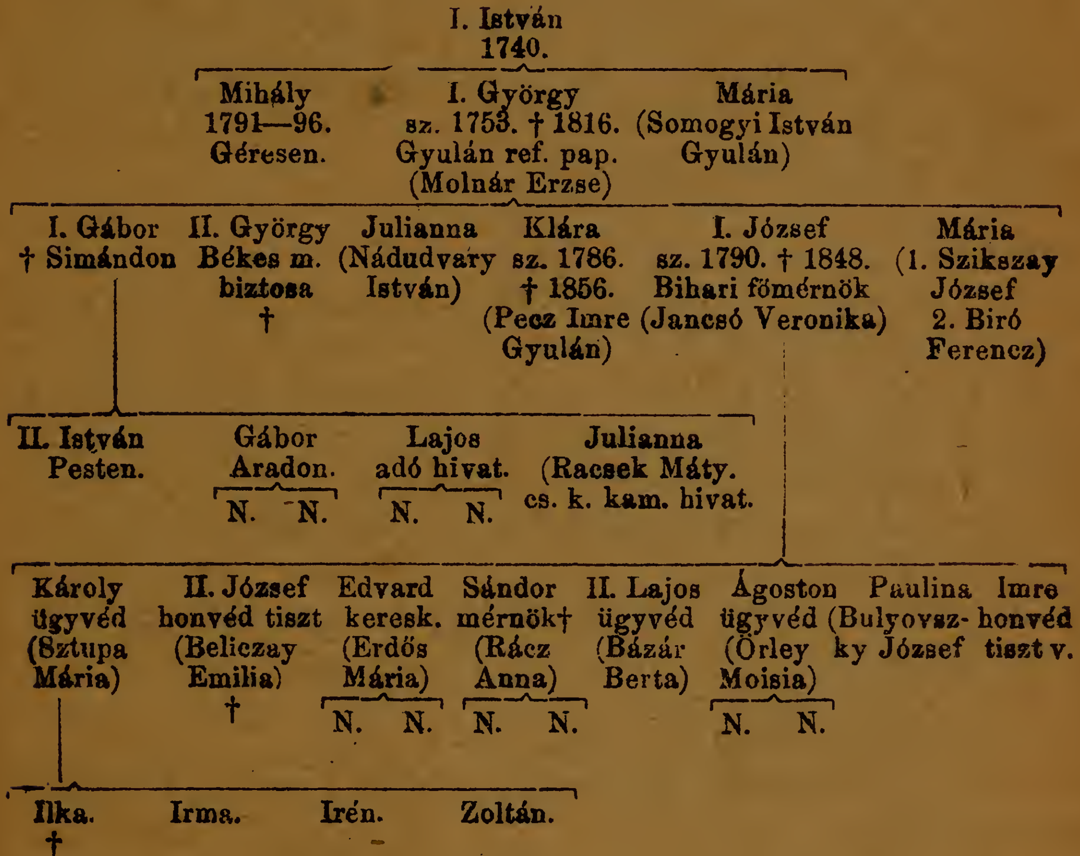
[1]) A családfán állóknak szül. és halálozási éveik s rangjaik a közlött családfán állanak, de ezek semmivel nem támogatva, sőt néhol a biztos adatokkal összeütközésben állva, mint valószinűtlenek le voltak itt hagyandók.

[2]) Hirtenfeld, Der Mil. M. Theresien-Orden I. 279. hiteles és hivatalos adatok szerint, holott a családi közlés szerint II. József tábornok 1765-ben

Szász család. Közép Szolnok megyéből előbb Békes, onnét Arad és Bihar megyékbe elszármazott nemes család.

Czímere a paizs vörös udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a másik lábával koronát tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család ismert törzse, I. István, kitől leszármazása máig terjedve következő:

I. Istvánnak fia Mihály Gerésen lakott Szatmár vármegyében, és ott nemességet Közép-Szolnok vármegyétől 1791. nov. 25-én kiadott bizonyítványnyal igazolta, miután azt mint erdélyi bizonyítványt a m. kir. udv. kanczellária is 1796. febr. 1. napján 551. sz. alatti leiratával helyben hagyta. Testvére

I. György szintén Közép-Szolnok megyétől 1806. jun. 27-én kiadott nemesi bizonyítványát lakta helyen Gyulán, hol 1778-tól ref.

---

szül. és 1829-ben halt volna meg, mely összeütközése az adatoknak a családfai hitelességet koczkáztatja.

lelkész volt, Békes megye előtt azon évi octob. 9-én három fiu gyermekének neve beiktatásával is kihirdetteté. [1]) Meghalt Gyulán 1816-ban. Nejétől Molnár Erzsébettől a táblán látható hat gyermeke maradt, u. m.

I. Gábor, fiatalabb éveiben katona, utóbb a Békes megyei fölkelő seregnél hadnagy, ezután községi jegyző, majd gazda tiszt. Végre mint magánzó halt meg agg korában Simándon Arad megyében, hol nemességét, két, már akkor élő fia II. István és II. Gábor neveik beiktatásával is 1812-ben kihirdetteté. [2]) Gyermekei a kath. vallásban neveltetvén, ága ezen valláshoz tartozó lett. Fiai közül II. István pesti lakos, II. Gábor Arad megyei kórház gondnok, gyermekei vannak. I. Lajos 1849-ben Arad megyei hivatalnok, utóbb cs. kir. adófelügyelő, gyermekei vannak, és Julianna Racsek Mátyás cs. kir. kincstári biztos neje.

II. György mint Békes megyei élelmezési biztos nőtlenségben halt meg.

I. József szül. Gyulán 1790-ben. Bihar megyének főmérnöke volt. Meghalt 1848. dec. 7-én Várad-Olasziban. Nejétől esztelneki Jancsó Veronkától, ki 1862-ben kora 66. évében szintén ott halt meg, következő nyolcz gyermeket nemzett, u. m. 1. Károly h. ügyvéd N.-Váradon. Nejétől Sztupa Máriától gyermekei a táblán láthatók. 2. II. József volt honvéd százados, meghalt mint gazdatiszt. 3. Eduard kereskedő N.-Váradon. 4. Sándor mint mérnők halt meg. Gyermekei maradtak. 5. II. Lajos h. ügyvéd 6. Agoston 1848-ig és 1861-ben Bihar megyében tisztviselő. Gyermekei vannak 7. Paulina Bulyovszky Józsefné, és 8. Imre volt honvéd tiszt.

Julianna Nádudvary Istvánné.

Klára szül. 1786. mhalt 1856-ban Pecz Imre gyulai uradalmi tiszt volt neje.

Mária előbb Szikszay József sarkadi ref. lelkésznek, másodszor Biró Ferencz pecze sz.-mártoni jegyzőnek volt neje.

Szász család. (Szemeriai) Háromszéki eredetü, ide mutat előnevök Szemerjai, mely helység nevezett székben fekszik. Családfájok Pál-tól, ki a mult században Vizaknán királybiró volt, következőleg adatik elő :

---

[1]) Békes megyei jegyzőkönyv 864. sz. a.

[2]) Arad megyei jegyzőkönyv 102. sz. a.

Pál.

- **József**, Torda m. hivat. (Sükösd Karolina)
  - **Mária** (Timár József)
- **János**, 1794. vizaknai jegyző (aldobai Fülöp Debora)
  - **Pál**, huszár tiszt † 1809.
  - **Károly**, sz. 1798. † 1853. tanár. követ (Münstermann Franczieka)
    - **Julia** (Horváth Sánd.)
    - **Károly**, sz. 1825. halasi lelkész (1. Szász Póli 2. Bibó Antónia)
      - 2-tól Ilona.
    - **Róbert**, technikus
    - **Gyula**, tengerész tiszt.
    - **Domokos**, kolozsvári lelkész (Nagy Ilka)
    - **Béla**, iró.
  - **János**, 1846. 48. követ (Ferenczy Zsuzsa)
    - **Póli**, *Iduna költőnő* (Szász Károly)
    - **Auguszta** (Székely Lajosné)
    - **Zsuzsi** (Wagner Frigyes)

Pálnak fia János 1794-ben Vizakna város fő főjegyzője, 1792—1794. Vizakna orsz. gyül. követe, utóbb ott királybirónak iratik. Egyik fia

Károly, a hirneves enyedi tanár, szül. 1798-ban; ügyvéd, utóbb Enyeden jogtanár, később a számtan tanára. 1834-ben az erdélyi országgyülésen mint Vizakna ellenzéki követe és kitünő szónok lőn nevezetessé. Az 1848. évi erdélyi s azután a pesti országgyülésen ismét Vizakna követe, majd a közoktatási ministeriumnál állodalmi titkár, a m. tud. akademia rendes tagja. Meghalt 1853-ban. Több jeles munkát adott ki. [1]) Fiai közül Károly, jeles költő és mü forditó, m. akademiai tag, és jelenleg halasi ref. lelkész. [2]) Első neje unokahuga Szász Póli, Iduna néven szintén a költőnök között foglal helyet. [3]) Gyula tengerész tiszt, Domokos lelkész Kolosvárott, Béla iró.

János 1846. 48-ban szintén erdélyi követ, utóbb törv. széki titkár, most Kolos megye törvényszékénél alkalmazva. Leányai a táblán láthatók.

A család helv. hitvallású.

Szász család. (Illyefalvi) Szintén Háromszéki székely család. Közülök Pál Illyefalva kiváltságos város követe az 1792. évi erdélyi országgyülésen, 1794—1815-ben ott város birája. Mózses ott 1815-

---

[1]) Magyar Irók, életrajz gyüjt. I. 532. lap. Fölötte Kemény Zsigmond jeles emlékbeszéde.

[2]) Ugyan ott 533. Vasárnapi ujság 1858. évi 14. sz.

[3]) Ugyan ott 534.

ben tanácsos, 1825-ben biró. — József tanácsos 1845. körül. István főjegyző és 1846-ban követ.

Szász család. (Illenczfalvi) Marosszéki székely család. Közülök Sámuel szül. Dedrád Széplakon Kolosmegyében 1782. jun. 1-én, gr. Teleki Sámuel könyvtárnoka és költő volt. István a m.-vásárhelyi ref. főiskolában történet és nyelvészet tanára 1848. előtt.

Szász család. (Bágyoni) Aranyosszéki székely, melyből Péter ott 1838. körül törvényszéki ülnök.

Szász család. (Kövendi) Szintén Aranyosszékben, hol Gergely megyei iktató 1848-ban.

Szász család. (Komollói) Közülök Lőrincz, előbb Kolozsvárott orvos sebészeti tanár, utóbb Abrudbányán kir. bányászati orvos. Pál Küküllő megyében adó-iró biztos 1848. előtt.

Szász család. (Malomfalvi) Közülök Ferencz országos főpénztári hivatalnok 1848. előtt N.-Szebenben. Özvegye Polcz Ágnes. Sándor seborvos Tordán 1848. előtt.

Egyik ága „Vajda Szent-Iványi“ előnevet használ, [1]) közülök Ferencz 1848. előtt kamarai ispán a Vajda-hunyadi urodalomban. Özvegye Bregárd Karolina. Fiai Sándor, Ferencz, Károly és Béla kir. főkormányszéki fogalmazó.

Szász család. (Mészkői) Közülök Mózses Aranyosszék aljegyzője 1848. előtt.

Szász család. (Brassói) Ebből János 1825. körül Belső-Szolnok megyében sebész orvos.

Szász család. (Kolosvári) Egyik tagja István, orvos Tordán 1831. körül.

Szász család. (Sz. Udvarhelyi) Közülök József-András Sz. Udvarhely kiváltságos város követe az erdélyi 1792. és 1794. országgyülésen.

Szász család. (Maros-iklandi) Udvarhelyszékbül Bözödből származott át Marosszékbe. Törzsatyjok Dániel 1604-ben Bonczhidánál esett el. Három fia közül Dániel Iklandra telepedik; ennek több fia közül egyik ismét Dániel és ennek két fia közt az idősb ismét Dániel (már a IV-ik); ez három gyermeket hagyott: Pált, Sárát és Mihályt, a két első korán elhalt; az utóbbi: Mihály, papi pályára készült, de Torda város az unitária egyház éneklői állomására hiván meg, ezt elfogadta, és ez állomáson élt huzamos ideig. Nejétől Székely

---

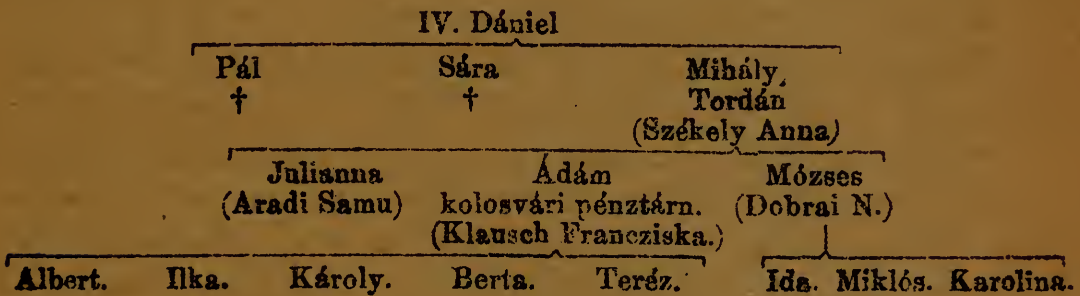
[1]) Török Ant. közl.

Annától gyermekei: Juliánna Aradi Sámuel özvegye, Ádám és Mózses.

Ádám 1848. előtt országos főszámvevőségi irnok, jelenleg Kolozsvár városi pénztárnok, elhunyt nejétől Klausch Francziskától gyermekei a táblán láthatók.

Mózses 1848. előtt Torda város tanácsi jegyzője, és Torda megye s Aranyosszék táblabirája. 1843-ban mint a kir. tábla hites jegyzője kereskedői pályára lépett, és azt folytatá 1848 ig. Ezután honvéd főhadnagy, majd százados és b. Kemény Farkas ezredes hadsegéde. Utóbb besorozott cs. katona másfél évig. Gyermekeit a táblázat mutatja.

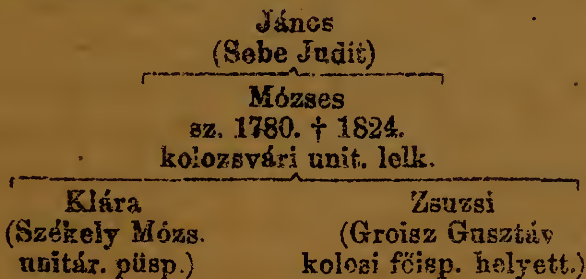
Családfájok [1]) következő:

Tán szintén e család ivadéka volt azon Dániel is, ki 1815-ben Kézdi-Vásárhely főjegyzője és tanácsosa volt.

Szász család. (Vargyasi) Udvarhelyszéki család. Egyik tagja Mózses (szül. 1780.) Külföldi akademiákon járt 1807-ben. Hazajövén, 1809-ben a kolosvári unitáregyház lelkésze lőn. 1815-ben ugyan ott tanár is. Meghalt 1824. jan. 14-én, özvegyen hagyván nejét, két leányával.

A családfa következő:

Ezeken kivül Szász néven még többeket találunk Erdély birtokosai közt, nevezetesen Küküllő megyében Hosszufalván, Gogány-

---

[1]) Családi közlés Török A. szerint

ban, Felső-Fejérben Héjásfalván, Doboka megyében Ördögkúton, Torda megyében M.-Petén és M.-Fülpösön. Még többet a reform. egyház lelkészei közt, kik közül Szász László m. igeni ref. lelkész és esperes 1848-ban az oláhok által gyilkoltatott meg.

Szászfalvy család. E családból Albert deák, (Albertus literatus de Zazfalva) 1545—48-ban Ugocsa megye jegyzője volt. [1]) Több tagja nem ismeretes.

Szaszkó család. Nemesi voltukról mit sem tudunk. 1840-ben a család két tagja Szaszkó András és Ferencz nádori megkereső parancs melett keresték családi okirataikat Nógrád megyében is, ősüknek állítván Szaszkó Imrét, ki a XVII. században élt, és Szabó Menyhértnek Ebeczky Máriától való leányát Szabó Juditot birta feleségül. Ettől Szaszkó Imrének fia volt Mihály, ettől Máté, ennek fiai a nevezett András és Ferencz.

Szászy család. Hajdán Zaazi, lásd *Jányoki családot* V. köt. 316. lapon.

Szászy család. Szászy András 1552-ben Nógrádban Hollókő vár egyik várnagya, ki azt társa ellenére a végső lehetségig védelmezte. [2]) Tán külömböző személy ettől Szászy András 1569-ben itélőmester, 1578-ban királyi személynők. [3]) Ezzel meg tán egy személy volt Szászy András, kinek 1600. táján nejetől Nyáry Margittól fia Lőrincz és Thuróczy Márta leányától fia András volt.

Ezek rokona lehetett Szászy János 1662-ben scardonai ez utóbb szerémi püspök 1666-ban, midőn Trencsin megyében Neporácz helységet Sándor Jánostól örök áron megvette, de csak hamar Szelepcsényi György primásnak átengedte. [4])

Szászy máskép Vitál. [5]) *Lásd ezt.*

Szászy család. (Apaji) Pozsony megyei birtokos nemes család. Hajdan Szás név alatt ősmeretes. A megnemesítés a családot előbbi székhelyén Torna megyében érte. Törzsatyja Szás István, ki maga, János nevű fia s utódai, úgy valamely rokona Székely Miklós részére is II. Ferdinand királytól 1631. dec. 12-én kelt czímeres nemeslevelet nyert, mely Torna vármegyében 1632. feria 3-tia prox. post in-

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 56.
[2]) Bel, Not. nova Hung. IV.
[3]) 1569 : 42. és 1578 : 24. törv. cz.
[4]) Szontagh D. szerint.
[5]) Bel, Not. nova Hung. II. 234.

ventionem S. Crucis kihirdettetett.

A család czímere — mint itt a metszvény ábrázolja — a fenálló paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kard hegyén levágott vérző török-fejet tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös.

A családfa [1]) következő :

Szás István
1631.

János

Szászy Pál
1698.
(Nagy Ilona)

Ferencz 1740.
Pozsony m. főügyész
(Draveczky Kata)

Ferencz	Sámuel	Boldizsár	Albert
1775. 76. Pozsony v. sz.biró †	†	†	Pozsony m. alisp. 1808. (Takács Mária)

Albert gyermeke:

Lajos 1839.
Pozsony m. h. alispán.
(Boronkay Éva)

Folytatása a köv. lapon.

[1]) Családi közl. Szontagh Dán. által.

Lajos 1839., *ki az előbbi lapon.*
Pozsony m. h. alispánja
(Boronkay Éva)

Ambrús			Alajos	János
szül. 1801. udv. tanácsos ker. táb. elnök (Ghyczy Mária)			Pozsony v. alszbíró (Benyovszky Erzsébet)	†

László	Klára	Ágost	Gyula	Sándor.
kir. táb. fog. 1862.	(Zerdahelyi Ferencz)	ker. táb. járuln. 1862.	Pozsony v. szbíró 1861. (Abrahámfy Ilona)	
			Béla.	

A család tagjai nagyobbára Pozsony megyei és más, kormányszéki hívatalokat viseltek. Ferencz 1740-ben Pozsony megye főügyésze volt. Ennek fiai közül Ferencz 1775—76-ban ugyan ott főszolgabiró, másik fia Albert 1805—1811. ugyan ott másod alispán. Ennek fia

Lajos 1838—1843-ig a visszahelyezési perek elintézésére nézve helyettes alispán, nejétől Boronkay Évától három fia maradt, u. m. Ambrús, Alajos és János, ez utóbbi magnélkül meghalt.

Ambrús a családnak egyik legnevezetesebb tagja, Apajon a család székhelyén született 1801. évi maj. 21-én. Miután 1823-ban az ügyvédi vizsgát letevé, 1824—28-ig Pozsony megyénél tiszteletbeli alügyész és alszolgabiró volt, 1828-ban a Dunán innen kerületi táblához neveztetett igtató és jegyzőnek, és ott volt 1850-ig, a midőn a pozsonyi kerületi főtörvényszékhez tanácsosúl neveztetett, ezen hívatalában működött 1860-ig, e tisztében érdemdúsan járván el, 1861. mart. 29-én a Dunán inneni kerületi tábla elnökevé, azon évi majus 4-én pedig udvari tanácsossá neveztetett, és mint ilyen jelenleg is azon ker. tábla élén áll. Három gyermeke körül László 1862-től a kir. táblánál fogalmazó, Ágost a kerületi táblánál járulnok.

Alajos Pozsony vármegyének 1832—1840. alszolgabirája. Két fia közül Gyula, az idősb, 1861-ben Pozsony megye alszolgabirája volt.

A család előnevét Pozsony megyei apaji birtokáról irja.

Szathmáry-Király család. E munka VI. köt. 244. lapján olvashatni róla; miután a család neve inkább Király, s csak előneve Szatmári. Szabadjon azonban itt azokhoz pótlásúl említeni, hogy Szatmári Király Miklós 1619-ben Gömör megyei Visnyón egy telket zálogba vesz Soldos Tamástól. [1])

[1]) Eredeti okirat.

Szathmári-Király József Borsod vármegyének volt főispáni helyettese, szül. Boldván 1793. jul. 5-én.

Másik József a tiszántúli kerületi tábla Elnöke szül. N.-Kallóban 1792. dec. 3-án.

Szathmáry család. (Máskép Pap stb.) Szathmáry nevü családot Komárom, Máramaros, Pest, Ugocsa, Szabolcs, Szatmár, Zemplin vármegyék nemessége sorában találunk. Ha egy, — nem annyira okleveles vagy levéltári, — mint inkább tudományos forrásbeli eléadásnak [1]) hitelt adhatunk; akkor a Szathmáry nevü nemes család több különböző melléknevű, mint előbb Sipos, azután Péterfalvi, későbben Nagy, végre Szatmári Pap nevezetek alatt elágazva, egy közös gyökből eredne, mely család még a XVII. században Szatmár megyében Szatmáron, Hiripen, Majtikon, Kis-Nányban, Peleskén, Daróczon szép nemesi jószágokat birt, de mind azoktól — mint az idézet forrás irja — 1670-ben (I) Rákóczy Ferencz alatt támadott szerencsétlen zendülésben gróf Strassoldo Károly szatmári parancsnok által hibáján kivül megfosztatott. A nevezett parancsnok ugyan is Szathmári Pap Dánielt Rosályba küldé követségbe, hol akkor a támadás fejeit tartózkodni értette, megparancsolván, hogy april. 24-ig választ hozzon, de az épen e napon történt gombási harczon Szatmári a támadok által elfogatván, a kitűzött napra vissza nem érkezhetett, és igy a parancsnok rebellisnek itélvén Szathmáry Pap Dánielt, hazát és minden vagyonát elkoboztatta. Idővel megbizonyitotta ugyan ártatlanságát és kegyelmet is nyert, de elvett birtokait többé vissza nem kaphatván, berkeszi kicsiny jószágában vonta meg magát. Ezen törzsökből nyerte Erdély nehány tudós férfiát. [2]) Eddig az idézett hely. Mindezek mellett a Szatmáry nevü családok eredetével bővebb adatok nélkül bajos tisztába jöni. Véleményem szerint a Nagy, Sipos melléknevü és ismét a péterfalvi előnevü Szatmáry családok külön-külön törzs ivadékai. Itt legelől is csak a Pap-Szathmáry családról szólván, közbe vetőleg ki kell igazítanunk egyik közlőnk azon tév édését is, mely szerint a Pap nevü családok közt e munka VIII. k. 113. lapján a Paksi Szatmári családdali össze zavarás által Zsigmondot is e család közé igtattuk.

Ami pedig a Szathmári-Pap család eredetét illeti, ha az alábbi nemzékrenden álló Szathmáry-Pap Péter Székben lakó volt, való-

---

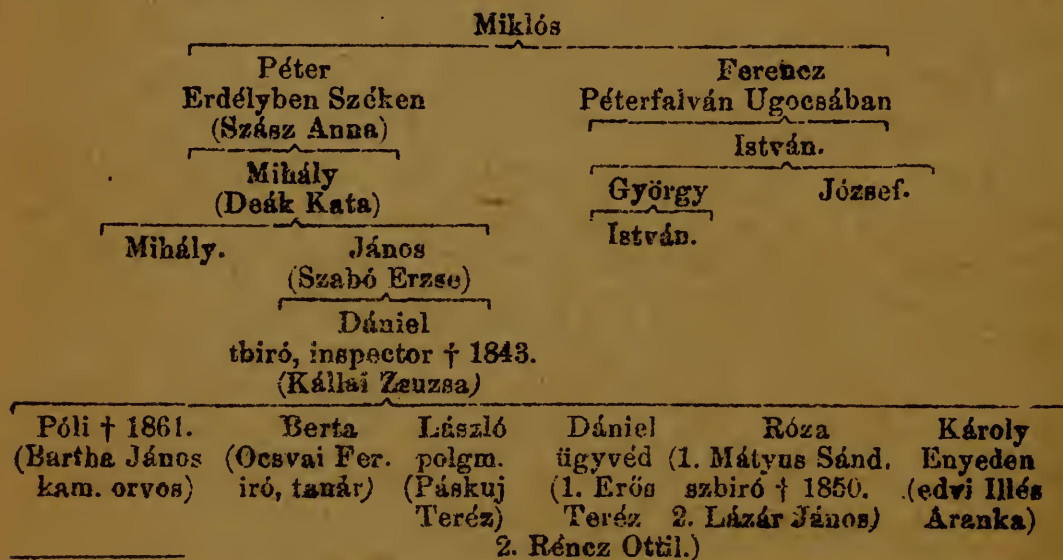
[1]) Predikátori tár 1835. V. füz. IV. lap.

[2]) V. ö. Bécsi Magyar kurir társa Honnyi levelek 1813. 12. 13. sz.

szinű sejtelem támad bennünk, hogy e család első valódi neve Pap máskép Széky volt, és így törzse lett volna ennek azon Pap máskép Széky János, kit 1624-ben I. Rákóczy György nemesített meg, és nemes levele 1634-ben Kraszna megyében kihirdettetett. E nemes levél most Szatmár megye levéltárában van, jeleül, hogy utóbb a család ott lakott. (Lásd VIII. kötet 114. lap) És ennek fia lehetett a szerencsétlen Dániel, — ennek, ki lakó helyéről kaphatta a Szatmári nevet. Ennek lehetett azután fia János, kiről mint szathmári születésűről, zilahi, kolozsvári stb. papról mindjárt szólni fogunk.

A följebbiek szerint tehát a nevezett Dániel utódai közül lett volna azon Szathmáry-Pap János, szatmári születésű, ki Franekérában tanúlt, 1688-ban N.-Bányán igazgató tanár volt, azután Zilahon, majd Dézsen, végre Kolosvárott pap. Franekérában latinúl bölcsészeti értekezést adott ki 1682-ben. [1]) Kolosvárott pedig 1699-ben „Uj esztendő ajándéka" és 1707-ben „Uri imádságunk magyarázatja" czimüt. Fia volt Zsigmond, ki Kolozsvárott szül. 1703-ban, és ott volt ref. lelkész 1735. körül, esperes 1748. egyházi jegyző 1749. Superintendens lett 1760-ban; de mielőtt közzsinat tartathatott, meghalt azon évi april. 9-én. Jeles szónoki képességeért „arany szájú"-nak neveztetett. [2])

A Szathmáry-Pap család egyik ágának, mely máig virágzik következő leszármazását [3]) ismerjük:

[1]) Philosophia prima seu metaphysica brevibus aphorismis delineata. Franeq. 1688.

[2]) Benkő Transylv. gen. II. p. 177. et 498.

[3]) P. Szathmáry Károly közléséből.

E nemzékrenden Pétér ágán Dániel ifjú korában a szép tehetségű és a politikai téren kitünt ifj. b. Bánffy Lászlónak nevelője, külföldi egyetemekre kisérője; utóbb a gr. és báró Bánffy család javainak igazgatója, mint ilyen Szilágy-Somlyóra házasodott és ott telepedett meg, mind az egyházi (a sz. somlyói ref. egyház főgondnoka lévén) mind a megyei téren, mint Kraszna megyei rendes törvényszéki táblabiró humanitás és classicai müveltsége által tünt fel, és folyékony tollát Kraszna megye nem egyszer vette igénybe, különösen a többi megyékkel való közlekedésnél. Gyermekei közül László volt megyei aljegyző, majd polgármester, Dániel a forradalom alatt érdemkoszorús kapitány, jelenleg Sz. Somlyón ügyvéd, Károly, a legifjabb 1849-ben mint gyermek, már honvéd. 1858-ban a m.-szigeti gymnasiumnál, 1862-től az enyedi collegiumban történelmi tanár. Ifjan az irodalmi térre lépve, és főleg történeti regényei által ismert nevet vívott magának.

A följebbi táblázat szerint Ferencz ága volna azon Szatmári család, mely Ugocsa megyei Péterfalvára 1750-ben uj királyi adományt nyert, [1]) de melyet én külön családnak vélek. E század elején ez ágból György birtokos ugyan ott, Zsigmond pedig Csatóházán szintén Ugocsa megyében. [2])

Mind ennyi külön ágakra oszlása mellett is a Szathmáry családnak, nem merhetjük ehez azon Szathmáry-ákat csatolni, kik paksi elő- vagy mellék-névet viseltek, és főleg a tanári és egyházi pályán a XVII. XVIII. század folytán feltüntek. A paksi Szathmáry család, a mennyiben erről nyomott forrásainkból meríthetni, már a XVII. század közepén virágzásnak indúlt. E század közepén túl Szathmáry Paksy István a kászonyi ref. egyház lelkésze volt. Fia

I. Mihály 1681-ben született. 1709-ben Franekéra és Utrecht egyetemeit járta. 1711-ben Tokajban lelkész, 1716-ban a gyulafejérvári collegiumban tanár, majd M.-Vásárhelyett ugyan az 17. évig. 1734-től a s.-pataki iskola örökös igazgatója haláláig 1744. jun. 2-ig, midőn 63 éves korában kimúlt. [3]) Fia

II. Mihály szül. 1715. Szintén külföldön tanúlt. 1742-ben S-Patakon a keleti nyelvek tanára. 1744-ben atyja után igazgató. Meghalt 1778. kora 63 évében. Utánna latin versei és tudományos dolgozatai kéziratban maradtak. [4]) Testvére

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa p.

[2]) Ugyan ott.

[3]) Magyar Irók. I. Szirmay C. Zemplin not. top. 217.

[4]) Ugyan ott, és Szirmay id. h. 218.

Pál szül. 1730-ban. Kora 24. évében már a poesis tanára. Utóbb Franequerában az orvosi tudományokat tanúlja s ebből 1758. doctorságot tesz. Haza jövén, S. Patakon a bölcsészet és a görög nyelv tanári széket foglalja el. Meghalt 1766. kora 36. évében.

II. Mihálynak fia III. Mihály szül. 1745. Szintén járt a külföldi egyetemeken. 1771-ben S.-Patakon tanár lett, de 1773. jun. 24-én meghalt. Egy pár értekezés maradt tőle.

E család ivadéka Paksi-Szathmáry Mihály kurialis ügyvéd Pesten, meghalt 1828. majus 5-én kora 50 évében. Ugyan akkor Károly Pesten h. ügyvéd.

Szék városában szintén honos Szathmáry család, melyből János ott hívatalnok, és az 1792. és 94. évi erdélyi országgyülésre követ volt; ifj. János ott Senator 1825. körül, Dániel adószedő 1836. körül. Tán ezek szintén ezen törzsnek ivadékai?

Szathmáry család. (Máskép Illés) Marosvásárhelyen Mihály városi hívatalnok, utóbb számvevő. Ifj. Mihály a marosszéki törvényszéknél alkalmazott hívatalnok.

Szathmáry család. (Máskép Kádár) Ennek tagja Pál Kolozsvár város szolgabirája 1845. körül; leánya Borbála Lészai Sámuelné.

Szathmáry család. (Csikszeredai) Közülök Dániel Csikszereda város hívatalnoka 1836. körül.

Szathmáry család. (N.-Enyedi) Ez előnévvel János szolgabiró és birtokos Felső-Fejér megyében, Károly adóiró biztos 1848. előtt, Judit Hidegvízen birtokos.

Szathmáry család. (Marosvásárhelyi) Közülök József kir. táblai ügyvéd. Tán fiai: Lajos meghalt 1862. és József m.-vásárhelyi tanácsos 1861-ben.

Szathmáry család. (Toldalagi) Elek szolgabiró volt Küküllő megyében 1815. körül. Tán özvegye Decsi Klára, Küküllő megyében több helyen birtokos.

Szathmáry család. (Légeni) Kolos megyében székelt és tán székel mai napig.

Még számtalan Szathmáry-t találunk Erdélyben, mind a birtokosok közt, mind a hívatalos pályán, de előneveik nélkül még csoportosítanunk sem lehet.

Szathmáry család. Szathmáry István 1792-ben I. Ferencz király által nemesítetett meg.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvar alján

hármas zöld halom középsőjén arany koronán pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, mely fölött ezüst félhold, alatta arany csillag ragyog; a 2. és 3. kék udvar alján lángok között fehér phőnix madár ég, fölötte arany nap ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között pánczélos kar kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [1])

Szathmár-Némethy család. Máskép Németh de Szathmár-Némethi. Elődjök Sám'uel ref. tanár, Kolozsvárott 1616-ban halotti predikácziokat adott ki. Utóda tán Mihály szül. Sz.-Némethiben, szintén Kolozsvárott ref. lelkész, több munka irója, meghalt 1689-ben.

Ezek utódai Ignácz a főkormányszéknél póstamester, ennek fia János 1818. előtt főkormányszéki titkár; utóbb törv. széki tanácsos N.-Szebenben, és udvari tanácsos, meghalt 1862-ben, nővére Anna, mint hajadon halt meg 1861.

Szathmáry család. Szathmárról irja előnevét. Közűlök György ujabb armalist nyert, [2]) ennek unokája Mihály, ennek fia Sámuel, Károly Fejérvár városi pénztárnok, meghalt 1845-ben. Neje Balogh Borbála, kitől gyermekei: Mihály honvéd, meghalt 1849-ben, Sámuel, kit egy oláh 1858-ban orozva meggyilkolt, József, János, Viktoria Benyő Ferenczné és István meghalt 20 éves korában.

Száva család. (Gogány várallyai, sárdi stb.) Erdély családja. Törzs-atyja valószinüleg azon Száva Mihály volt, kit többekkel Rákóczy II. György Kővárban rabúl tartott, és 1660-ban a gyalui ütközet után szabadítá meg magát társaival. [3]) Egyébiránt a család m.-országi nagyváradi származású, hová — mint egyik 1700. évi czímer. levél szól — Rácz országból származhattak ősei. [4]) Bár mint legyen, a család oklevelei szerint [5]) bizonyos, hogy Száva István, (tán fia az említett kővári volt rab, Száva Mihálynak) mint nagyváradi polgár 1656. febr. 9-én nyerte a czímeres nemes levelet, maga, két fia II. István és Péter és testvére Bálint részére, mely czímeres nemes levél azon évi aug. 22-én Bihar megye közgyülésén kihirdettetett. A

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

[2]) Török Antal közl.

[3]) Bethlen Miklós önéletirása, kiadta Szalay L. I. 268.

[4]) Hodor szerint, ki az 1700. évi czímerlevelét 1797. évi hiteles másolatban olvasta, hol ez áll: „*Rácz országból származtak, és Erdély földét megkedvelvén, Zilah városában meg telepedtek.*"

[5]) Családi közlés szerint.

szerző Istvánnak fia II. István Erdélybe telepedett és fia II. Péter ott az ebesfalvi urodalomban Apaffy Mihálynak tisztartója (provisora) lett, és hű szolgálatiért ott az urodalomhoz közel Szász Ernyében adományos birtokot nyert; utóbb azonban ezen birtokot Apaffy elcserélte, és helyette — mint a család levelei tanúsitjak — egy telket tartozékaival Bonyhán és Gogány-Várallyán adományozott II. Péternek. Innen kezdte utóbb a család előnevét Gogány-várallyáról irni.

Ez időben a Magyarországban künn maradt Száva Bálintnak is egyik utóda (úgy látszik: fia) Száva Mihály, beszármazott Erdélybe, hol előbb (az akkor fiscalis, most püspöki) gyulafejérvári uradalomban Bornemissza Anna tisztartója (provisora), utóbb az erdélyi főbányák inspectora lett. Már 1692-ben midőn, Ágnes leánya meghalt, Zaránd vármegye főispánja és a sóaknák főinspektora volt. [1]) Már 1697-ben Mihály báró volt. Rákóczy II. Ferencz alatt — mint Cserei irja — kuruczcza lőn, és az erdélyi fiscalitást rábizák, de igen be meríte maga számára a jövedelemben. [2]) E szerint is igen meg vagyonosodott Mihály, a báró. Azonban utódai alig maradtak. Mint említők, Agnes leánya meghalt 1692-ben. Neje Kovács Erzsébet, özvegy gróf Csáky Lászlóné volt, és pedig már a második. Meghalt Sz. Mihály 1729-ben. [3]) És benne — Apor szerint — is családja kihalt, t. i. a sárdi Száva család bárói ága. Kitérésképen kell itt megjegyeznem hogy Lehoczky után Fábiannál [4]) 1739-ben Zaránd megye főispánjának ismét Száva Mihály iratik bárói czim nélkül. Ha ez való, azon esetben is ezen Sz. Mihály sem a bárói czim hián, sem pedig az Apor által határozottan kiirt megszakadás miatt nem lehetett fia a följebb említett báró Száva Mihály a sóaknák egykori főinspectorának és zarándi főispánnak, hanem lehetett II. Péternek fia II. Mihály, kiről alább leszen szó. Igy tehát a bárói ág elnyesztetett.

Száva II. Istvánnak — mint említők — két fia volt: II. Péter és I. János. Ez utóbbbi Küküllő vármegyében viselt alispánságot és

[1]) Baranyi halotti beszéde Száva Agnes fölött.

[2]) Cserei M. Historiája. Pest 1853. 325. lapon.

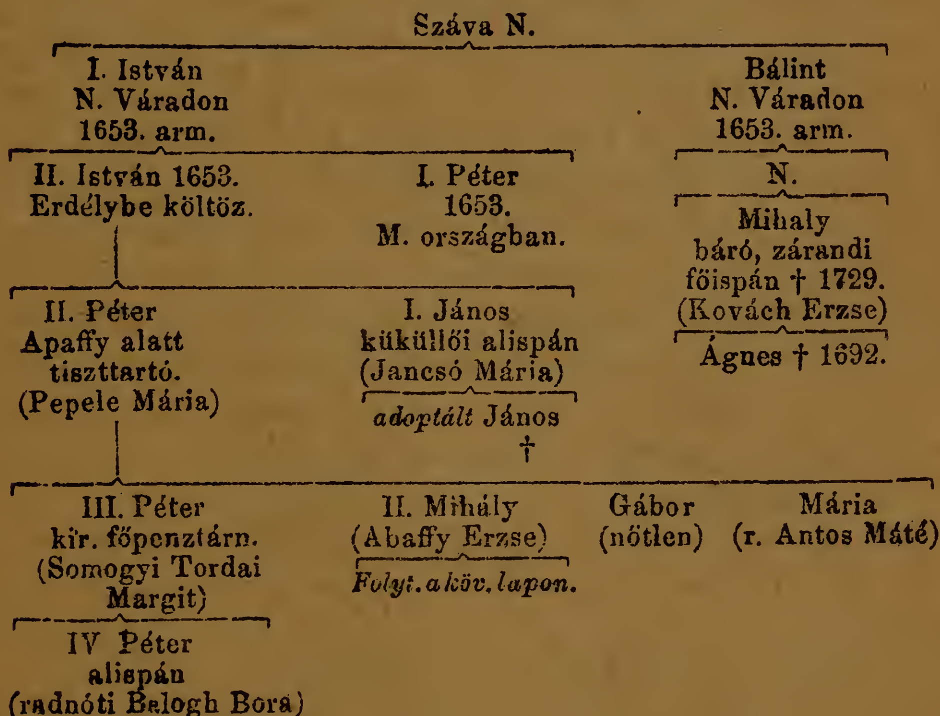
[3]) Apor, Synopsis Mutationum Kiadta a m. akad. 1863. 167. lap. — Lehoczky szerint Stemmat. I. 162 lap. (ezt Fábian is követe Arad vármegye leirásában 198. l.) 1721-től 1729-ig irja báró Száva Mihályt Zaránd főispánjának holott már Baranyi halotti beszéde szerint 1692-ben Zarándi főispán volt. — Cserei Mihály 466. lap.

főbiróságot (előnevét Váradról irta). Nejétől Jancsó Máriától gyermeke nem maradván, ismét m.-országi n.-váradi atyafiai közül adoptált egy Száva János nevezetüt, a ki azonban szintén magnélkül múlt ki.

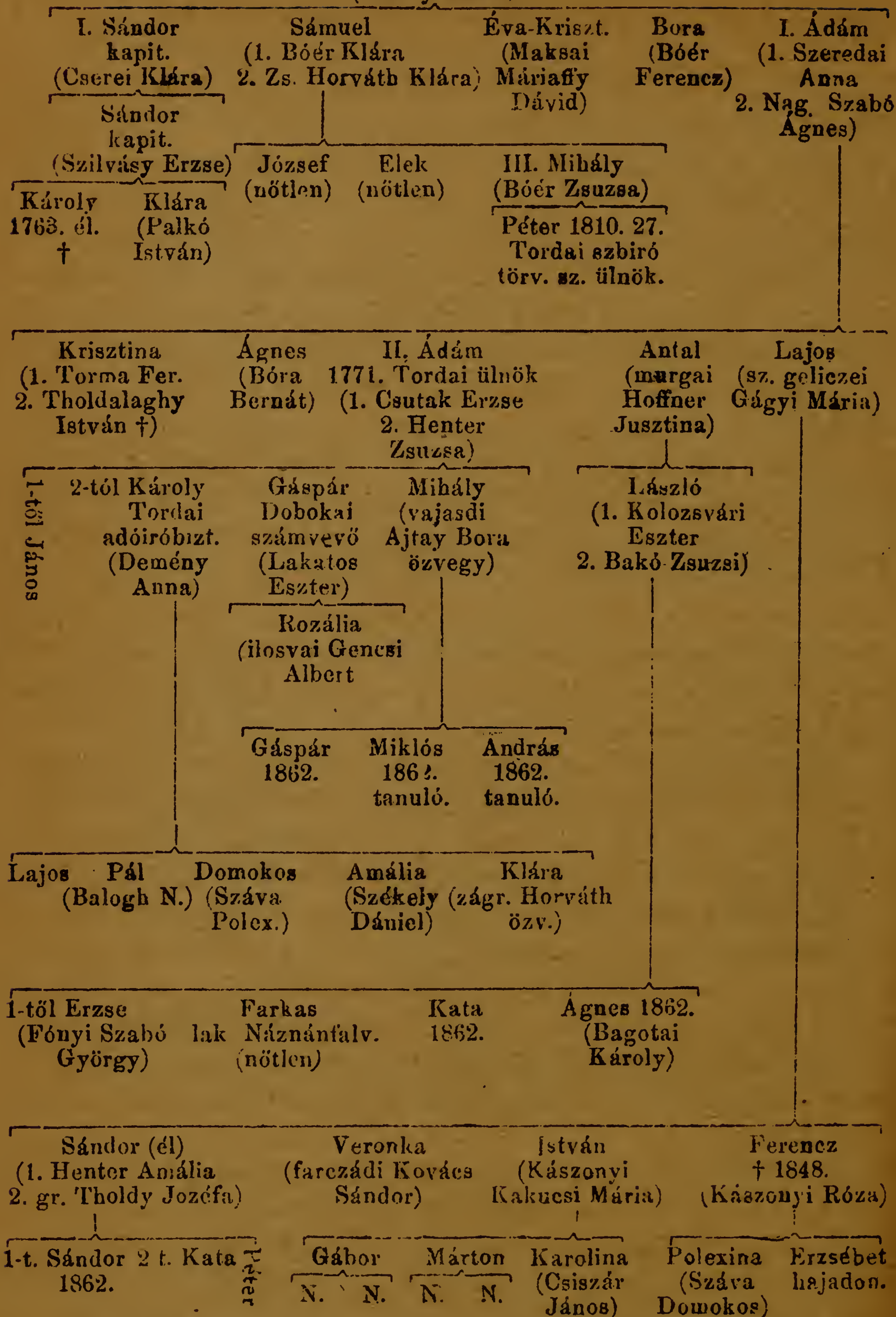
II. Péter, kiről mondtuk, hogy előbb Szász-Ernyén, utóbb Gogány-Várallyán és Bonyhán szerzett adományos birtokrészt, hites társától Pepele Máriától négy gyermeket hagyott maga után, u. m. III. Pétert, II. Mihályt, I. Gábort, ki mint együgyü, nőtlenül halt mag, és Máriát, ki néma volt, és rétyi Antos Mátének felesége. Ezek 1703-ban osztoztak Gógányban, G. Várallyán, Danyánban és Domáldon.

III. Péter királyi főpénztárnok volt — úgy vélem — Torda megyében. Feleségétől Somogyi Tordai Margittól maradt fia IV. Péter, volt alispán, kinek radnóti Balogh Borbálától gyermekei nem maradván, ága kihalt.

II. Mihály, az, ki 1739-ben Zaránd megyének főispánja volt, ha csakugyan volt Zarándnak [1]) ekkor ily nevü vala főispánja. És ő az, ki nejével n.-abafalvi Abaffy Erzsébettel az egész mostan élő Száva családnak terjesztője lett, mint a következő táblázaton [2]) láthatjuk :

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 162.
[2]) Családi közlés szerint.

II. Mihálynak Abaffy Erzsébettől — mint a nemzékrend is mutatja — öt gyermeke maradt, két leány: Éva-Krisztina maksai

Máriaffy Dávidné, és Borbála nagy-bérivoi Boér Ferenczné, kiknek utódai máig élnek; és három fiú: I. Sándor, Sámuel, és I. Ádám.

I. Sándor (veres csákós) kapitány [1]) Nőül vette Cserei Mihálynak a történetirónak leányát Klárát, ettől lett fia II. Sándor szintén kapitány, ki 1769-ben Kolozsvárott nyomatott egy kath. imakönyvet, midőn fiát Károlyt a romai kath. vallásba iktattatta. Ezen Károlyban ez ág kihalt. Ezek Gógán-Várallyáról irták elönevőket.

Sámuel kétszer nősült, első neje Bóér Kata volt, kitől gyermeke nem maradt, a második Zsákodi Horváth Klára, kitől gyermekei József és Elek nőtlenül haltak el, a harmadik fiu Mihály nejével nagy-bérivói Bóér Zsuzsannával nemzette Pétert, ki szintén nőtlen volt, és 1810.—1815. körül Torda megye alszolgabirája, 1827-ben törvényszéki számfölötti ülnök. Mint nőtlen, ágazatát sirba vitte. Szintén Gógány várallyáról irta magát ez ág is.

I. Ádám kétszer nősült, első neje volt szentháromsági Szeredai Anna, kitől senki, a második márosvásárhelyi Nagy Szabó Ágnes, kitől két leánya: Krisztina előbb csicsó-keresztúri Torma Ferenczné, utóbb gróf Tholdalaghy Istvánné, és Ágnes Bóra Bernátné volt, és három fia II. Ádám, I. Antal és I. Lajos, kiknek utódaiban a család három ágon él.

II. Ádám 1771-ben Torda vármegye ülnöke volt. Kétszer nősült. Első nejétől Kászoni Csutak Erzsébettől fia János korán s magnélkül elhalt. Második neje sepsi szent-iványi Henter Zsuzsannától három fia maradt: Károly, Gaspár és Mihály. — Károlynak, ki 1848. előtt Torda vármegye adóiró biztosa volt, nejétől farkaslaki Demény Annától a táblán látható öt, és ezek közt Pál és Domokos házas fia van. — Gáspár 1848. előtt Doboka vármegye számvevő biztosa volt. Nejétől Lakatos Esztertől egyetlen leánya Róza ilosvai Gencsy Albertné. — Mihálynak vajasdi Ajtay Borbálától három fia maradt: Gáspár, Miklós és András ifjak, mint a táblán kijelöltetnek.

I. Antal murgai Hofner Jusztinát birta nőül, ettől fia László, ki kétszer házasodott; első nejétől Kolosvári Esztertől maradt leánya Eszter Fónyi Szabó Györgyné, második nejétől Bakó Zsuzsannától a táblán látható két leánya és egy fia Farkas maradt, ki előbb Szen-

[1]) Hodor K. Doboka várm. 229. lap tévedve irja Mihály e fiát Sándort bárónak, ez nem volt báró, és atyja is különböző személy Száva Mihály bárótól.

gyelben lakott Torda megyében, jelenleg Marosszékben Náznánfalván. ki nevét az irodalmi téren is fölmutatá, főleg az erdélyi egykori Vasárnapi ujságban.

I. Lajos nejétől szent-geliczei Gágyi Máriától öt gyermeket nemzett, egy leányt: Veronkát farczádi Kovács Sándornét, és négy fiút: III. Sándort, Istvánt, és Ferenczet.

Nevezett III. Sándor lak. Maros-Vásárhelytt, nyugalmazott volt közügy-igazgatósági iktató. Első nejétől sepsi-szentiványi Henter Amáliától fia Sándor, második nejétől gr. Tholdy Jozefintól gyermekei Kati és Péter.

István, ki Közép-Szolnokban Vártelken bir, nejétül Kápolnai Kakucsi Máriától három gyermek atyja, ezek között fiai már szintén család apák.

Ferencz, kit az oláhok saját udvarházánál 1848. octob. 18-án megölték, és házát feldúlták, felégették. Nejétől nagy-kászonyi Kászonyi Rozáliától két leánya maradt: Polexina Száva Domokosné, és Erzsébet.

A család történetére vonatkozólag megemlíthetni még, hogy Mihálynak Abaffy Erzsébettől utódai 1752-ben osztoztak Mező-Szengyelben, Szakálban és Keménytelkén anyai javakban. Továbbá, hogy I. Ádám ágazata kapott az említetteken kivül még adományos jószágot Hétkúton, Nádason, Domáldon, Gogányban és Dányánban.

A család élt váradi, majd szászernyei, sárdi, gógányvárallyai, sőt szengyeli előnévvel is.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren egy lábon álló daru, felemelt jobb lábával követcset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján nyillal átlőtt kar könyököl, kivont kardot tartva.

Nem tudjuk e családhoz összeköttetését azon Száva Istvánnak, ki oláh püspök volt 1668—1701-ben. [1])

Apor szerint az ő korában a Küküllő megyei Száva Péterenkivül éltek: várallyai Száva idősb, és ifjabb Mihály, Ádám ifjú, és ezeken kivül a báró Száva Mihály. [2])

Száz család. (Monaki) 1392-ben éltek közülök János és Mihály, a Monoki család egyik ága [3]) *Lásd Monoky cs.*

Százady család. Fenmaradt neve Százady Fereneznek,

---

[1]) Szalay L. M. ország. tört. V. 446. lap. 63. j. Apor Ist. Synopsis Mutationum 289. Erdélyi diaeták és országos végzések III. 12.

[2]) Apor Synopsis Mut. 289—290.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 90.

ki Érsek ujvár építéséről ád számot 1647-ben és az 1649. évi országgyülés által feloldoztatik. [1])

Szbiskó család. *Lásd Zbiskó cs.*

Szebeni család. (Csik-pálfalvai) Előneve szerint Székely család. Közülök József 1815-ben Kővár vidék alkapitánya. Tán ennek fia Imre 1848. előtt szintén ott alkapitány, neje Décsei Jozefa. Pál a kir. kincstárnál közügyi levéltár igazgatója. Jozéfa m. esküllői birtokosnő stb.

Más, Magyarországból Erdélybe szakadt [2]) Szebeni család tagjai Ferencz 1815—25-ben Abrudbányán város és bánya tanácsos. Fia Ferencz ügyvéd K. Fejérvárott. Nővére Nelli, Moga Demeter főkormányszéki titkár neje.

Szebenyi család. Zemplin vármegye czímerleveles családainak egyike [3])

Szecsányi család. Trencsin megye nemesi összeirásában találjuk 1709-ben Ádámot és Andrást Latkóczon, 1721-ben pedig Imrének özvegyét Csuklászon. Utóbb Trencsin megyében nyoma sem fordúl elé. [4])

Széchenyi család. (Sárvári és felső-vidéki, gróf) Azon hazaszerte tisztelt nevü család, mely a XVII. század végétől ragyogó nevü főpapokat, államférfiakat és hazafiságban tündöklö férfiakat, ezek között a halhatatlan érdemü és emlékü gróf Széchenyi Istvánt termette.

Eredetének szálait a XVII. századon túl a családtörténet eleddig föl nem kutatá. Átalános és legigazoltabb vélemény szerint bölcsöje Nógrád vármegye. E megyében az Ipoly balpartján fekszik Szécsény mváros, melyről az ismeretlen törzs nevét kölcsönzé, de a mely mezővárosról — mint tudjuk — egy más, szintén történelmi emlékezetü, a XV. században már kihalt családunk is, mint ösi fészkéről és birtokáról vette nevét : a „*Szécsényi*“ nevet, mely azon kornak irásmódja szerint a latin okmányokban „de Zéchen“ alakban fordúl elé, s melyről e munka XII. kötetében Zécheni név alatt leszen emlékezet.

A XVI. század elejétől a XVII. közepéig Nógrád megyében szintén élt Széchényi (Zéchény) nevü, birtokos, nemes és megyei tisztviselőket felmutatott család, sőt él ily nevü mai napig is. (*Lásd alább Széchényi cs.*) Azonban tudnivalóképen Nógrád megyében az említett

[1]) 1647 : 89. és 1649 : 75. törv. cz.

[2]) Török Ant. szerint.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

[4]) Szontagh Dan közl.

Szécsény m.-városon kivül van Szécsényke nevü helység is és ez utóbb említett Széchényi nemes család története s birtokviszonya csak is inkább ezen helységgel függött össze; a most e néven élő nemes Széchényi család tagjai pedig még a mult század több megyei összeirásában is nem annyira „Szécsényi“, mint inkább Szécsénykei néven fordúlnak elé, az utóbb felszázad alatt azután szécsénykei Széchenyi-eknek neveztetvén. [1]) Ezek igy lévén, ezen család őseit sem szabad a grof Széchenyiek őseivel vérségnek állítani.

A gróf Széchenyi-ek bölcsője — mint följebb említők — a Nógrád vármegyei Szécsény mváros volt. [2]) A grófi ház meg alapítója Széchény György érsekprimás, életirói szerint még e mvárosban született 1592-ben. [3]) Sőt e vidéken gyermekkori viszonyairól máig él egy hagyomány, melyet azonban — noha némely körűlmények, mint késői iskolazása, támogatni látszanak, — biztos adatokkal igazolni nem lehet. Ha egy irónknak [4]) hitelt adhatunk: György primásnak atyja Széchenyi Márton, anyja Bán Sára volt. György primás noha egy alapítvány levelében emlékezik szülőiről, de meg nem nevezi őket. [5]) Szerinte atyja Szécsény várában katona tiszt (valószinűleg ductor-hadnagy) volt, és vitézűl elesett; anyja pedig előbb Budán lakott, utóbb a török miatt máshová kénytelenült menekülni. Minden oda mutat, hogy az özvegy Heves megyébe Gyöngyös városába költözött és telepedett. Tekintélyes forrás szerint már György is itt növekedett. [6]) György maga 1692. évben kell végrendeletében szülőit nem említi, de megnevezi testvérét Lőrinczet, ki a család terjesztője lőn. Arról kétségtelen hiteles adat szól, hogy nemes Szécsényi Lőrincz, ki iskolázottságáról deáknak (literatus) neveztetett, Gyöngyös város

---

[1]) A gróf Széchenyiek ősi nemesi czímere kék mezőben zöld koszorut tartó galamb, a nógrádi szécsénykei Szécsényi család — mint alább látni fogjuk-egészen más czimmerel élt, és él.

[2]) Ezek szerint alig számítható a család ősei közé azon Szécsény Mihály, 1566-ban veszprémi kapitány, kit mint illyent csupán Istvánffyra hivatkozva említ fel ősül a grófi diploma.

[3]) Kölcsy Vincze K. és Melczer nemzeti Plutarkus II. 108. — Hormayr-Mednyánszky Taschenbuch 1822. 429. és köv.

[4]) Lehoczky Stemmat. II. 371.

[5]) Török János Magyarország primása II. rész 171. Ez oklevél kétségessé teszi György primás születési évét is.

[6]) Sennyey László jezsuita Katonánál Hist. critica XXXV· pag. 853. hol György-ről ez áll *„Natus in oppido Szécsény, Gyöngyösini praetextam posuit.“*

lakosa volt, és ott 1650-ben malom részt vett. [1]) Úgy látszik, utóbb Lőrincz is változtatá lakását, mennyiben egyik fia állitólag N.-Szombatban született, holott több gyermekei Gyöngyösön születtek, mint alább említendjük.

György a család fölemelője, ki 1628-ban már mint art. et phil. baccalaureus Nagy-Szombaton a metaphysicat tanúlta, [2]) papi pályára lépvén, 1631-ben fölszenteltetett. Korán szerzett érdemei gyorsan a legelső püspökségekre emelték. 1644-ben pécsi, 1653-ban veszprémi, 1658-ban győri püspök, 1678-ban kalocsai érsek, 92 éves korában 1685-ben pedig az esztergami érsek s Magyarország primása lett; és e magas méltóságot is még tízévig viselte. Meghalt 103 éves korában 1695. febr. 18-án. Életrajza nem e könyv feladata. Számtalan egyházak, kollegiumok,zárdák, növeldék és más jotékony intézetek, melyek bőkezű és nagyszerű, száz és százezerekre menő alapítványaiból emelkedtek, páratlan nagyságban ragyognak most is az örök érdem emlékkönyvében. Azonban nem kevesebb bőkezűséggel emelé föl testvére Lőrincznek gyermekeiben nemzetségét is, melyről 1692. évi jan. 22-én kelt végrendelete hiteles tanuságot szolgáltat. [3])

Györgynek testvére az említett Lőrincz még 1678-ban kapta bátyjától Vas megyében a Sárvári urodalmat, melyet az gr. Draskovich Miklóstól részére vett meg. [4]) Nejétől Gellén Judittól [5]) gyermekei voltak : Márton, [6]) Ferencz, I. Pál, II. György, Erzsébet gyöngyösi báró Nagy Ferenczné, Kata Vizkelethy Ferenczné, Ilona előbb Tallián Istvánné, utóbb Sankó Miklósné és Judit Imrikovicz Györgyné.

Márton noha házas volt, de gyermekei nem maradtak. Özve-

---

[1]) Meg van ez oklevél eredetben az Akademia levéltárában, hová Gyöngyösről a ref. egyházat illető iratokkal került 1850. után. — E körülmény, valamint az is, hogy Lőrincznek neje a ref. vallású Gellén családból származott, azon sejtelmet ébresztik bennem, hogy a család ősei, s tán még Györgynek és Lőrincznek atyja is előbb e valláshoz tartoztak.

[2]) Fasciculus Florum honori R. D. Mart. Apáthi, Georgio Jurkovice etc. Viennae 1628.—Lásd az egyetemi könyvtárban „Theoria Mundi" mellett.

[3]) Hevenessy Mss. tomo XXVI. pag. 202.

[4]) Lehoczky Stemmat. II. 272.

[5]) Kölesy V. és Melczer Nzti Plutarkus II. 108. — Lehoczky Gallin Judítnak nevezi.

[6]) Lehoczky id. h. Lőrincznek két Márton nevü fiat ir, az egyik jezsuita, a másik magnélkül halt meg. Azonban ez tévedés. Az egyik Márton helyett, ki jezsuita volt, Ferencz teendő, mint látni fogjuk. György végrendeletében a másik Mártonnak özvegye említetik.

gyéről nagybátyja György primás végrendeletében szintén gondoskodott. Ez özvegy Sándor Anna volt.

Ferencz 1632-ben született Gyöngyösön, 1653-ban a Jézus társaságába lépett. 1672-ben épen midőn a husvéti ünnepek alatt Harsághy János társával gróf Erdődy György várában missioi küldetésében volt foglalatos, a vár régi kapolnájának nézegetése alkalmával az alatt lévő lőporos bolt föllobbanása által társa azonnal szörnyet halt, Széchényi Ferencz pedig súlyosan megsérülvén, harmadnapra kiadta lelkét. [1])

I. Pál szül. Gyöngyösön [2]) 1642-ben. 1662-ben a pálosok szerzetébe lépett, tanárkodott, majd perjellé lett; mig végre 1676-ban pécsi, 1687-ben veszprémi, 1696-ban pedig kalocsai érsekké neveztetett. Egyházi, állam- és hazafiúi nagyszerü érdemei és tettei a történelemből és életrajzaiból [3]) ismeretesek. Meghalt 1710. maj. 22. kora 68. évében. Eltemettetett Vándorfon, honnan 1811-ben vitetett a nagyczenki családi sirboltba.

II. György szül. 1656-ban N.-Szombatban. Hadi pályára lépvén, 1687-ben érdemeiért Szent-György, Egervár és Pölöske várak kapitányává neveztetett. Nagybátyja György érsekprimás végrendelete szerint öröklé a Széplaki, a Felső-vidéki, Egervári, Pölöskei, Sz. György vári urodalmakat, Babolczát, Kürtöt, Dávid-Czenket, stb. Pozsonyban, Győrben, N.-Szombatban, Galgoczón stb. házakat és egyebeket. Nagybátyja halála után 1696-ban Egervár, Pölöske és Szent-György várak örökös kapitányává lett. 1697. mart. 30-án Bécsben kelt oklevélben I. Leopold király által nejével Morocz Ilonával, Zsigmond, Juliánna és Judit gyermekeivel, és minden élő és születendő utódaival együtt grófi rangra emeltetett, [4]) ugy bátyjainak György és Pál érseknek nagy érdemeiért, valamint saját vitéz tet-

---

[1]) Elogia Soc. Jesu, tomo IV. pag. 394. az eredeti halotti levelek gyüjteménye a m. kir. Egyetem könyvtárában. Szülői ugyan nincsenek megnevezve; de nem lehet kétség, hogy Lőrincznek fia, Pálnak a kalocsai érseknek, és Mártonnak testvére lett volna, főleg miután Lehoczky is emlit egy jezsuitat, csak hogy tévedve Mártonnak nevezi.

[2]) Kölessy V. és Melczer Nemz. Plutarkus IV. 85. hol életrajza áll, de hol Gyöngyös hibásan Nógrád megye városáúl iratik.

[3]) Szécsény Pál kalocsai érsek életrajza. Irta Pados János. Pesten 1863. Müller Epistolae Georg. et Pauli Szécsény etc.

[4]) Kiadva a grófi Diploma Török János *„Magyarország Primása"* czimü Pest, 1859-ben nyomatott munkájában II. 164. lap.

teinek és érdemeinek is tekintetbe vételével, melyek szerint nem csak a nevezett várak kapitányi szolgálatában, de a török háboruk alatt is a császári hadseregnél saját költségén táborozván, és Buda, Fejérvár, Kanizsa és Sziget ostromában is személyesen részt vévén, kitünő hadi erkölcsöt tanusított. Ugyan ekkor a család ősi czímere is nem csak megerősítetett, de meg is bővítetett, mely szerint ez, mint itt az ábra mutatja — négy felé osztott tojásdad hadi paizs, az 1. és 4. vörös udvarban hármas zöld halom tetejéből kettős ezüst kereszt emelkedik ki, véve Magyar ország czimeréből, a 2. és 3-dik égszinü udvar alján zöld dombon drága köves arany korona van, melyről mint egy fölrepülve látszik a természetes szinű sas, az udvar jobb oldali szögletéből tündöklő nap felé. A paizs közepén a négy udvar közt egy kisebb, arany koronás vért van, melynek kék udvarában zöld halmon szétterjesztett szárnyakkal fehér galamb áll, piros csőrében zöld koszorút tartva. Az czimerpaizsot aranybibor szinű diszítmény keríti. [1]) A czimerhez számíthatjuk jelszavát (devise) „*Si Deus pro nobis, quis contra nos?*"

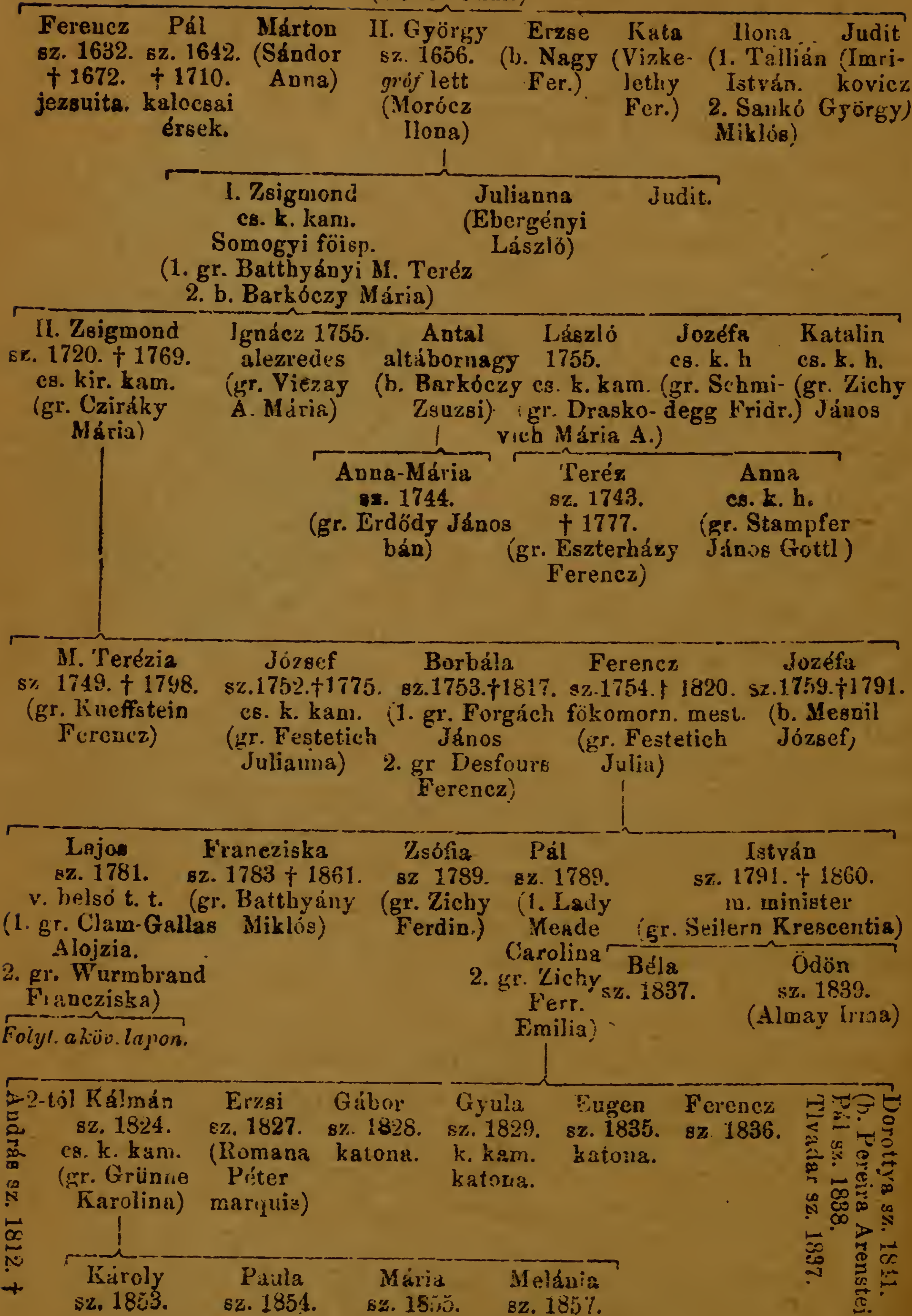
Mielőtt a család többi tagjairól röviden emlekeznénk, lássuk a családfát, mely itt következik:

Márton
(Bán Sára)

I. György sz. 1592 † 1695. érsek, primás.	Lőrincz 1650. (Gellén Judit)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Ugyan ott festve, és Adami Scuti gentil. tomo XII. A lánczhidon látható gr. Széchenyi-féle czimert két oldalról télamonok gyanánt két sas tartja.

Lőrincz, *ki az előbbi lapon.* 1650. (Gellén Judit).

Ferencz sz. 1632. † 1672. jezsuita. — Pál sz. 1642. † 1710. kalocsai érsek. — Márton (Sándor Anna) — II. György sz. 1656. *gróf* lett (Morócz Ilona) — Erzse (b. Nagy Fer.) — Kata (Vizkelethy Fer.) — Ilona (1. Tallián István. 2. Sankó Miklós) — Judit (Imrikovicz György)

II. György gyermekei: I. Zsigmond cs. k. kam. Somogyi főisp. (1. gr. Batthyányi M. Teréz 2. b. Barkóczy Mária) — Julianna (Ebergényi László) — Judit.

I. Zsigmond gyermekei: II. Zsigmond sz. 1720. † 1769. cs. kir. kam. (gr. Cziráky Mária) — Ignácz 1755. alezredes (gr. Viczay A. Mária) — Antal altábornagy (b. Barkóczy Zsuzsi) — László 1755. cs. k. kam. (gr. Drasko-vich Mária A.) — Jozéfa cs. k. h. (gr. Schmidegg Fridr.) — Katalin cs. k. h. (gr. Zichy János)

Antal gyermeke: Anna-Mária sz. 1744. (gr. Erdődy János bán)

László gyermekei: Teréz sz. 1743. † 1777. (gr. Eszterházy Ferencz) — Anna cs. k. h. (gr. Stampfer János Gottl.)

II. Zsigmond gyermekei: M. Terézia sz. 1749. † 1798. (gr. Kueffstein Ferencz) — József sz. 1752. † 1775. cs. k. kam. (gr. Festetich Julianna) — Borbála sz. 1753. † 1817. (1. gr. Forgách János 2. gr Desfours Ferencz) — Ferencz sz. 1754. † 1820. főkomorn. mest. (gr. Festetich Julia) — Jozéfa sz. 1759. † 1791. (b. Mesnil József)

Ferencz gyermekei: Lajos sz. 1781. v. belső t. t. (1. gr. Clam-Gallas Alojzia. 2. gr. Wurmbrand Franciska) — Franciska sz. 1783 † 1861. (gr. Batthyány Miklós) — Zsófia sz 1789. (gr. Zichy Ferdin.) — Pál sz. 1789. (1. Lady Meade Carolina 2. gr. Zichy Ferr. Emilia) — István sz. 1791. † 1860. m. minister (gr. Seilern Krescentia)

Lajos: Folyt. a köv. lapon.

István gyermekei: Béla sz. 1837. — Ödön sz. 1839. (Almay Irma)

Pál gyermekei: 2-tól Kálmán sz. 1824. cs. k. kam. (gr. Grünne Karolina) — Erzsi sz. 1827. (Romana Péter marquis) — Gábor sz. 1828. katona. — Gyula sz. 1829. k. kam. katona. — Eugen sz. 1835. katona. — Ferencz sz. 1836. — Tivadar sz. 1837. — Pál sz. 1838. — Dorottya sz. 1841. (b. Pereira Arenstein Heinr.)

András sz. 1812. †

Kálmán gyermekei: Károly sz. 1853. — Paula sz. 1854. — Mária sz. 1855. — Melánia sz. 1857.

Lajos, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1781.
v. belső t. t.
(1. gr. Clam-Gallas Alojzia
2. gr. Wurmbrand Francziska)

János	Mária Alojzia.	Julianna.	Károly	Adalbert	2-tól Imre	Dénes
sz. 1802.	sz. 1804.	sz 1809.		† 1815.	sz. 1825.	sz. 1828.
cs. k. kam.	(gr. Zichy	(Parry Józs.			követségi	katona.
(gr. Erdődy	László)	esquir)			tanácsos.	(gr. Hoyos
Ágata)						Mária)

László	György	Ágata	Ernesztína	Sándor	Mária Gob.	Imre
sz. 1826.	sz. 1828.	sz. 1833.	sz. 1836.	sz. 1837.	sz. 1848.	sz. 1858.
		(gr. Breuner	(gr. Zichy			
		Ágost.	László)			

II. György, ki még 1730-ban is élt, nejétől beketfalvi Móricz Ilonától három gyermeket hagyott maga után, két leányt, úgymint Juliannát Ebergényi László tábornok nejét és Juditot, és egy fiút I. Zsigmondot.

I. Zsigmond cs. kir. kamarás, és Egervár, Pölöskc, Szent-György várak örökös kapitánya, kétszer nősült; első neje gróf Batthyányi M. Teréz, cs. ker. h. — a második báró Barkóczy Mária volt. Ezektől hat gyermeke maradt: két leány: Jozéfa cs. ker. hölgy, gr. Schmidegg Fridrikné és Katalin cs. ker. h. gróf Zichy Jánosné; négy fiú, u. m. II. Zsigmond, Ignácz, Antal és László

Ignácz cs. kir. kamarás, huszár alezredes volt, 1755-ben lakott Egervárott. Nejétől gróf Viczay A. Máriától utóda nem maradt.

Antal cs. kir. kamarás, szintén katona, és mint illyen altábornagy és egy huszár ezred tulajdonosa volt. Nejétől báró Barkóczy Zsuzsannától egy leánya maradt: Anna-Mária csill. ker. hölgy, szül. 1744. sept. 29-én, férjhez ment 1762. oct. 6-án grof Erdődy Nepomuk horvátországi bánhoz.

László cs. kir. kamarás, 1755-ben Horpácson lakott. Nejétől gr. Draskovich Mária Annától csak két leánya maradt: Terézia csil. ker. hölgy szül. 1743. maj. 11-én, meghalt 1777-ben. januar 17-én. Neje volt gróf Eszterházy Ferencznek és Anna, cs. ker. h. gróf Stampfer János Gottlieb neje.

II. Zsigmond szül. 1720. dec. 21-én. Cs. kir. kamarás volt, és egy ideig a Nádasdy huszár ezredben kapitány. Megnősült. 1747. jun. 25-én. Meghalt 1769. oct. 19-én. Neje volt gróf Cziráky Mária-Anna (sz. 1724. sept. 1. mh. 1787. nov. 17.) kitől két fia József és Ferencz, és három leánya született, u. m. M. Terézia cs. k. hölgy, szül. 1749. oct. 9-én, meghalt 1798. maj. 19-én, férjhez ment 1774. jul.

1-én gr. Kueffstein Ferencz Antalhoz; — Borbála szül. 1753. mart. 2-án, mhalt 1817. nov. 6-án. Előbb 1771. jan. 19-től neje gróf Forgách Jánosnak, másodszor 1777. jul. 26-tól gróf Desfours Ferencznek. — Jozéfa szül. 1759. jul. 25-én férjhez ment b. Mesnil Józsefhez, mhalt 1791. april. 5-én.

József cs. kir. kamarás, szül. 1752. dec. 4-én. Meghalt 1775. nov. 20-án. Özvegye gróf Festetich Julianna, utóbb testvéréhez Ferenczhez ment férjhez.

Ferencz a m. nemzeti muzeum alapítója, szül. 1754. april. 29-én Széplakon, Soprony vármegyében, 1776-ban cs. kir. aranykulcsos, azon évi dec. 12-én a dunántuli kerületi tábla ülnöke, II. József Császár alatt 1783. aug. 17-én báni helyettes és a báni tábla elnöke, azon évi sept. 26-án Almásy Pál szeverini főispán beiktatására, úgy 1784-ben Varasd és Zala megyék közötti határ kérdések elintezésére, valamint 1785ben a Szerém és Verőcze megye közti határok elintezésére, és végre 1785. febr. 11-én a zágrábi kerületben kir. biztos, ez utóbbi év mart. 9-én val. belső titkos tanácsos, és april. 18-án pécs kerületi kir. biztos és Somogy, Baranya, Verőcze és Szerém megyék főispáni helyettese lett. 1786-ban leköszönt. Az 1790/1. évi országgyülésen nevezetesen szerepelt. Innen Nápolyba állami követté neveztetett. 1792. jan. 23-án a Sz. Januar rendjével diszítetett, 1798. april. 6-án ujolag Somogy vármegye főispánjává és a Dráva és a Mura közti folyamok szabályozására kir. biztosúl, 1799. oct. 1-én a hétszemélyes tábla elnökeül, dec. 6-án Magyar orsz. főkamara-mestereül, dec. 23-án országbirói elnöklő helyettesül neveztetett ki. Már 1806-ban elvonulni akart a fényes méltoságos hivataloktól, de még mindég újakkal tetéztetett. 1808. jan. 8 án pedig az arany gyapjas rend vitézi rendjével diszítetett. Végre 1811-ben minden hivatalát letevé. Roppant bőkezű és hazaszeretetét fényesen igazoló adományozásai s áldozatai életrajzaiban olvashatók. [1]) Ezek között emlékét az általa alapított magyar nemzeti Muzeum egyedül is örökre biztosítja. Családja érdekében is nagyszerüen gondoskodott. Ő szerzé meg annak a sárvári és felső-vidéki előnevet. Tetemes régi adósságokkal terhelt családi birtokait teljesen letisztázta; az elidegenitett javakat visszaváltotta, ujabb szerzeményekkel szaporítá. Három fia mindenike számára urodalmaiból egy-egy majoratust sza-

[1]) Hormayr, Mednyánszky Taschenbuch 1822. évf. 429—453. Tudományos gyüjtemény 1822. évf. III. 124. Regélő 1835. II. 417. Vahot és Kubinyi J. Magyarország képekben III. 1—6.

kasztott ki, u. m. Segesdet Somogy, Ivánt Soprony, s Pölöskét Zala megyékben. Azoknak mindenikéhez nagyszerü házat adott, u. m. a segesdihez Pesten, az ivánihoz Sopronyban, a pölöskeihez N. Kanizsán. Nyári lakásúl mindenik fiának pompás palotát épitetett, vagy ujra szerrveztetett, u. m. Horpácson és Nagy-Czenken (Soprony) Apátiban (Vas megyében). Két leánya jövendőjét pedig tőkepénzekkel biztositá. Kimúlt a nagy ember 1820 dec. 13-án kora 67 évében. Nejétől gr. Festetich Juliannától (mhalt 1824. jan. 20-án Bécsben kora 71 évében) három fia : Lajos, Pál és István és két leánya Francziska és Zsófia maradtak. A leányok közül Francziska szül. 1783-ban, férjhez ment 1802-ben gróf Batthyány Miklóshoz, meg özvegyült 1842-ben, 1855-ben Pinkafőn az irgalmasrendü zárdanők kolostorába vonúlt. Meghalt 1861. oct. 10-én.[1] Zsófia szül. 1789. oct. 16-án, férjhez ment 1807-ben gróf Zichy Ferdinandhoz.

Lajos cs. kir. kamarás, és valos b. titkos tanácsos, szül. 1781. nov. 6-án. Első neje 1801. maj. 16-tól gróf Clam-Gallas Alojzia volt, ki 1822-ben meghalván, másodszor 1824-ben nőül vette gróf Wurmbrand Francziskát. Az elsőtől a táblán látható hat, a másodiktól két fia Imre és Dénes született. Ezek közül Jánosnak, ki cs. kir. aranykulcsos, és Imrének, ki a pétervári és nápolyi udvaroknál viselt követséget, vannak gyermekei, mint a táblán láthatók.

Pál szül. 1789. nov. 19-én, a cs. kir. hadseregben alezredességig szolgált. A polit. irodalom téren is részt vett. Első neje 1811-től Lady Meade Karolina, a második gróf Zichy Ferraris Emilia. A nemzékrenden látható kilencz gyermeke közül Kálmánnak is vannak gyermekei.

István, a legnagyobb magyar, s mondhatni : a legnagyobb hazafi, szül. 1791. sept. 11-én. A m. akademia, a dunai gőzhajózás, láncz-hid, alagut, stb. alkotója, mély belátású állam-férfiú, és iró, 1848-ban m. minister. Sokkal ismertebb, mintsem nagyszerü, hazafiui életrajzából egy két szaggatott vonást ide iktatnunk kellene. Életének vége szakadt Döblingben Bécs mellett 1860. april. 8-án, hogy nemzetének emlékében örökké-éljen. Nejétől gróf Seilern Crescentiától két nagy reményü fia maradt : Béla és Ödön.

Széchényi család. (Szécsénkei) Nógrád vármegyében a XVI. század elején ismét föltünik egy, Szécsényi nevü nemzetség, melyből Benedek (Benedictus de Zechyn) 1505—8-ban azon megyei

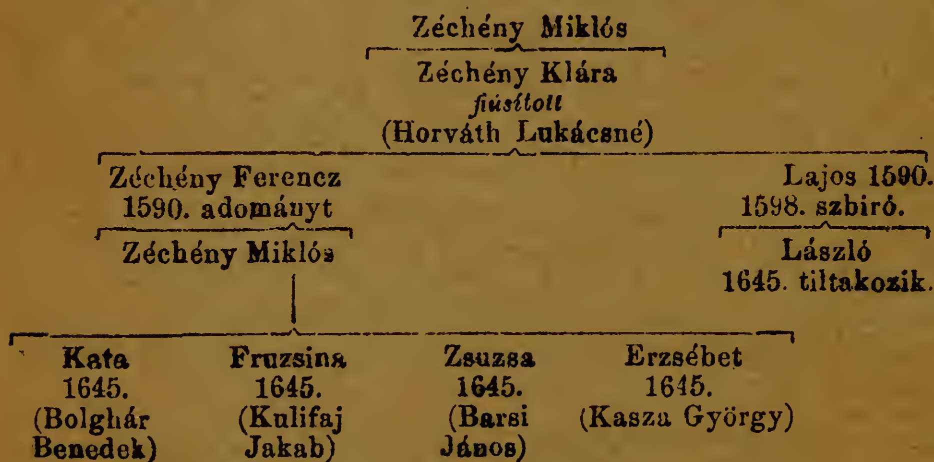
---

[1] L. Életrajzát Pesti Hirnök 1861. nov. 15. számában.

szolgabiró volt [1]) de mely már azon század végén kimulóban volt, sőt valósággal fiágon ki is halt, mert a szentbenedeki Convent hiteles kiadványa szerint 1590-ben Rudolf királytól a Zécheny *(így)* Péter magvaszakadtán a koronára visszaszállott Alsó és F.-Szécsénkei és becskei részjószágot Zécheny Miklos és ennek Klára leányától fiúsított unokái Zéchény Ferencz és Lajos adományban nyerték és a nevezett convent által beiktattatak. [2]) Ezek közül.

Lajos 1598—99-ig Nógrád megye szolgabirája volt. [3])

1645-ben már Balassa Ferencz azon ürügy alatt, mintha Zécheny Miklósnak és Lajosnak magvaszakadt volna, Eszterházy Nádortól az ordasi és szécsénkei részjószágokra adományt szerezvén, azokba magát beiktatni igyekezett, azonban a sz.-benedeki convent előtt a beiktatásnak ellent mondtak Zécheny László, Zécheny Katalin Bolghár Benedekné, Zécheny Fruzsina Kulifaj Jakabné, Zécheny Zsuzsanna Barsi Jánosné, és Zécheny Erzsébet Kasza Györgyné. [4]) Ezen okiratok a következő leszármazást mutatják :

Szécsényi Erzsébet Kasza Györgyné eléfordúl még az 1653—56. évi Nógrád megyei jegyzőkönyvekben is.

E Széchenyi család az, mely nem annyira Szécsény mezővárosról, mint inkább — a mint a birtokviszony is mutatja — Szécsénke helységről vehette nevét.

Sarjadékáról további összefüggésben mint sem tudunk. A Nógrád megyei nemesi összeirások figyelmes át vizsgálatából azt látjuk, hogy a

[1]) Eredeti okirat.
[2]) Hiteles transumptum.
[3]) Protoc. C. Neograd anni 1598 1599. pag. 28. 49.
[4]) Sz.-benedeki Convent hit. átirata.

következő században nevők is inkább Szécsénkey alakban volt használva. Az érdeklett nemesi összeirásokban találjuk :

1684-ben a nemesi fölkelésben személyesen résztvevő Szécséni *(így)* Lászlót és Miklóst.

1705-ben Szécsényi Miklós. Már 1709-ben Szécsénkei Miklós van irva, hasonlóképen 1711-ben is.

1734-ben találjuk Szécsénykey Ferenczet, Miklóst és Istvánt.

1755. évi nemesi összeirásban pedig Jánost, Gábort, idősb, ifjabb, és legifjabb Ferenczet, kik mindnyájen szécsénkei Szécsénkei-eknek irattak. (Omnes Szécsénkei de eadem.)

A múlt század végén élt Szécsényi László, kinek nejétől Koncz Rozáliától gyermekei : János, Zsuzsa Szabó Jánosné és Rozália voltak, e század első felében élők.

Mindezekhez sem birjuk kapcsolni a két testvért, Szécsényi Miklóst és Dénest, kik magokat szécsénkei Szécsényi-eknek irták és nejeik jogán Nógrád megyei P. Szántón részbirtokot birtak, és kik közűl Miklós már 1818-ban rendszerinti esküdt, 1836-ban alszolgabiró volt 1846-ig. Ennek hivatalosan használt pecséte szerint czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. udvarban vizirányos pólya (fascia) a 2. és 3-ik udvarban kardos magyar vitéz látható. A paizs fölötti sisakon két kiterjesztett sasszárny között csillag ragyog. E két téstvér ismeretes nemzékrendi kimutatása ez :

Szécsényi N.

Miklós 1836. 1846. alszolgabiró (Tóth Mária)	Dénes (Mészáros Teréz)
	Péter *ikrek* Pál.

Miklós gyermekei:

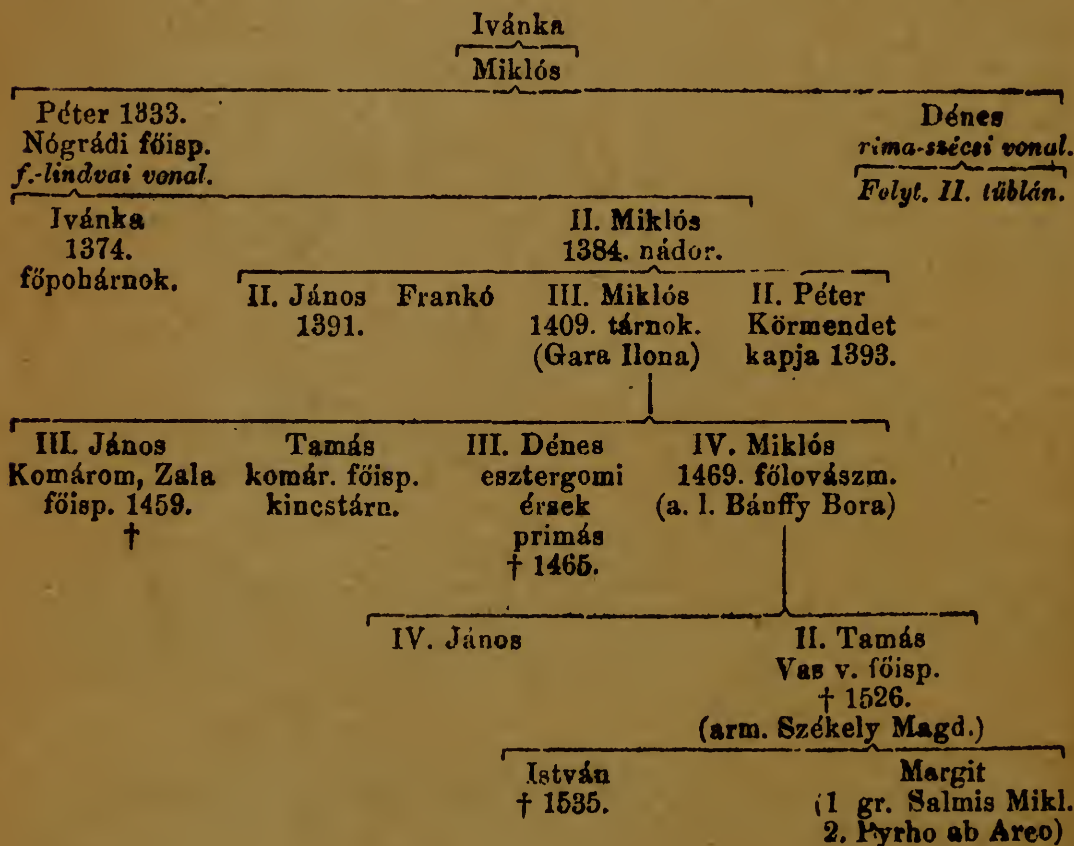
Mária zs. 1817.	Anna sz. 1819.	Amália sz. 1821.	Lajos sz. 1823. n. váradi megyében plebános.	Piroska sz. 1825. †	Zsigmond volt cs. kir. járás biró † 1862.	Ferencz sz. 1829.	Kázmér sz. 1831.	Piroska sz. 1882.	János sz. 1833.

Ezek közűl Lajos, előbb már tiszteletbeli esküdt, utóbb pap a nagyváradi megyében, jelenleg plébános. Testvére Zsigmond 1850. után cs. kir. hivatalnok, ideiglenes járásbiró, majd tollnok, végre rendelkezési hivatalnokból 1861-ben kinevezett törvényszéki ülnök, mhalt 1862-ben.

Szécsényi néven találjuk még Tamást a Csalló közben, ki 1655-ben Takács István s több társával Nyék helységben részbirtokra kir. adomány nyert, [1]) mint a nyéki Németh családnál is olvasható.

Széchy család. (Ríma-Széchi és Felső-Lindvai †) A Balogh nemből (genus) eredt, mely hajdan Gömör megyében Balogh várát birta. Első bizonyos törzse Ivánka, (vagy Ancha, Joanka de genere Balogh), IV. Béla király korában élt. [2]) Ennek volt fia Miklós, ennek két fia maradt: Péter és Dénes. Amaz 1333-ban Nógrádi főispán és szandai várkapitány, ki megosztozván testvérével, Felső-Lindva várát és uradalmát kapta Vas megyében, testvérének Dénesnek pedig Rima-Szécs jutott, igy a család két ágra szakadt, amaz a felső-lindvai, emez a rima-szécsi ágat alkotta. A családfa következő:

I. tábla.

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 254.

[2]) E családról értekezett Wagner, Collectanea Geneal. hist. doc. II. 113—129. l.

II. t á b l a.

Dénes, *ki az I. táblán.*
1333. körül.

Balás

II. Dénes — III. Péter de Bán-Széch.

II. Dénes: II. Ferencz v. Frank. — Prokop.

II. Ferencz v. Frank: V. Miklós (N. Dorottya)

III. Péter de Bán-Széch: III. János pap † — Zsigmond 1414. †

V. Miklós (N. Dorottya): Kata (Buzlai Miklós) — IV. Péter 1469. — I. László 1460. 1500. (Lorántffy Anna)

IV. Péter 1469.: Jusztina (Jánosi Miklós † 1507.)

I. László: V. János 1524. (Forgách Fruzsina) — III. Ferencz (Derencsényi Kata 1525.) — Bálint. — Mihály. — Demeter (Kisserényi Serényi Petronella) — II. László 1545. (Tibay Orsolya) — VI. Miklós de Dobocza † 1550. előtt (Zólyomy Anna)

V. János: Kata ? (Károlyi Péter)

III. Ferencz: Kata (Bornemisza Boldizs.)

Demeter: Anna (1. Basó Farkas 1572. 2. kisrédei Rhédey Ferencz 1578.

VI. Miklós: Anna (Liptay György 1558.) — I. György 1572. (Rhédey Magdolna)

I. György: III. Tamás *gróf* † 1618. feb. 9. (1. Perényi Bora 2. Batthyány Kata 3. Forgách Margit) — Sára (Csetneky Fer.)

III. Tamás: 1-től II. György † 1625. (Drugeth Mária † 1643.) — Kata (Gyulaffy László) — 2-tól VII. Miklós (a. l. Bánffy Mária) † — III. Mihály — IV. Tamás — II. István (a. l. Bánffy Zsófia) — 3-tól IV. Dénes (Draskovich Sára) — Magdolna (Zrínyi György) — Margit (Dessewffy László) — Fruzsina (Sibrik István)

II. István: V. Tamás árva 1647.

IV. Dénes: Julia (Kéry Fer.) — Mária (Sennyey) — Gáspár 1663. † — III. György (Keglevich Teréz) — V. Péter Vas v. főisp. † 1685. (Batthyány Teréz)

II. György: János † — Péter † — Sámuel † — György † — Mária 1643. (1. Bethlen Ádám) István. 2. Kún Istv. 3. Wesselény Ferencz) — Bora (Thurzó — Magdolna — Kata 1643. (1. Liszthy János 2. Prépostvári Zsigmond) — Éva 1643. (Illésházy Gábor)

V. Péter: Kata-Erzse (Nádasdy Ferencz)

Látván, miként szakadt a két testvér [1]) által két vonalra a család, szoljunk előbb a felső-lindvai vonalról, melyet I. Péter alapított.

Felső-lindvai vonal.

I. Péternek a nógrádi főispán és Szandai várnagynak (1328.) gyermekei voltak: Ivánka (vagy János) 1347-ben kir. főasztalnok, és II. Miklós. [2])

II. Miklós vitéz férfiú, Szepes, Sáros és Nógrád megye főispánja, a nápolyi hadjáratban szerzett érdemeiért ősi Balogh várának birtokában I. Lajos király által megerősitetett, az ország nagyai közé soroztatott, szörényi bán, majd (1355) Horvát, Tót és az egész Dalmátország bánjává, utóbb (1356) országbiróvá és végre (1385) nádorrá neveztetett. Rajcsányi szerint birta Turóczban, Szklabina és Blatnicza várait, és Turócz megye főispánja, a király komája. Neje volt Margit, leánya Pálnak, unokája Debreczeni Dósa nádornak. Ettől négy gyermeke maradt: Ferencz (v. Frank), II. János, III. Miklós és II. Péter, kik 1391-ben Zsigmond királytól a szentgothárdi apátság kegyuraságát kapták.

Ferencz-nek Rajcsányi szerint volt leánya Orsolya, ki 1477-ben leány-negyedet kapott.

II. Jánosnak is Rajcsányi két fiát említi: Istvánt és Imrét, kikben ága kihalt.

II. Péternek neje Sára, Asszonyfalvi Leukus nevezetű János leánya [3]) Zsigmond királynak cserébe adván Ujvárt és Közép-Németi (vagy Nemtit), ezért 1393-ben Körmendet kapta. Ezen Péter neveztetett Herczegnek is. Nevezett nejétől volt egy leánya. [4])

III. Miklós 1409-ben királyi főtárnok mester volt. [5]) Nejétől

---

[1]) Rajcsányi kéziratai közt Deduct. geneal. II. 225. I. Miklósnak gyermekeiül iratnak Péteren és Dénesen kivül még András, 1336-ban erdélyi püspök, László, Miklós, Beke 1329. és Pál. És ezekkel egykorú családtagok Borch de genere Balogh et Luka de gen. Balogh 1323.

[2]) Rajcsányi szerint Domokos 1367. erdélyi püspök is.

[3]) Ugyan ott.

[4]) Ugyan az szerint. Rajcsányi pótlásai nem állnak a családfán, mely egészen Wagner után van, kit Budai teljesen követett.

[5]) Ez időben (1429.) éltek Wagner szerint Lükács és János, Zéchy Lukácsnak fiai. Miután Bartholomaeides szerint Notitia Cottus Gömör 193. a Zéchy nevezet ősiebb a Balogh genusnál, Rajcsányi szerint pedig, — mint egy följebbi jegyzetben érintve van, — élt Lukács is (de genere Balogh), még is úgy lehetett, hogy a nevezettek ezen Lukácsnak voltak fiai.

Garaï Miklós nádornak Ilona nevü leányától négy gyermeke [1]) maradt: III. János, Tamás, III. Dénes és VI. Miklós.

III. János Komárom és 1459-ben Zala vármegye főispánja, ki a német-ujvári gyülekezetben Fridrik Császár kikiáltásában vett részt. [2])

Tamás szintén Komárom vármegye főispánja, Albert király korában 1439. kincstárnok. [3])

III. Dénes előbb nyitrai, majd egri püspök, végre esztergami érsek, primás, és bibornok, 1453-ban szentelte föl az esztergami basilicat. Meghalt 1465. febr. 1-én. [4])

IV. Miklós 1469-ben királyi főlovászmester. Testvérei halálával ezek vagyonában is örökösödvén, roppant gazdaggá lőn. Az 1498. évi országgyülésén a banderium állító zászlósok sorában állt. Neje volt alsó lindvai Bánffy Borbála, kitől két fia maradt: IV. János [5]) és II. Tamás.

II. Tamás Vas megye főispánja volt. Elesett Mohácsnál 1526-ban. Neje ormosdi Székely Magdolna volt, (ki utóbb Thurzó Elekhcz ment férjhez) ettől lettek Tamásnak gyermekei: István és Margit. [6])

István a sz.-gothárdi apátság kegyuraságával élt vissza, mint atyja. Neje volt gróf Stumbergh Erzse, de gyermeke nem maradt. Meghalt magnélkül 1535-ben. Nővére

Margit előbb gr. Salmis Miklósné, ennek halálával Pyrho ab Arco neje volt; de leány-ági utódai helyett az Istvánban kihalt alsólindvai Széchy-ek birtokait a még virágzó másik ág kapta meg.

Rima-széchi ág.

Ennek törzsalapítója I. Dénes, ki osztályban Rima-Szécset kapta, szörényi bán, és királyi főasztalnok volt. Túróczy kronikája

---

[1]) Rajcsányi szerint volt István nevü fia is, kinek neje Orsolya volt, 1476. alsó-lindvai Bánffy István felesége.

[2]) Rajcsányi szerint Vas megye főispánja és 1428. fő-lovász mester, kinek 1471-ben özvegye lett volna Katalin, ettől gyermekei Miklós és Dorotya Ujlaky Miklósné.

[3]) Turóczy szerint jeles és szép férfiú, Bonfin szerint jeles vitéz és bátor katona.

[4]) Memoria Basilicae Strigon. 77—80.

[5]) Rajcsányi szerint nem János, hanem ifjabb Miklós, ki 1471-ben fő-lovász mester volt, és 1520-ban halt meg.

[6]) Rajcsányi szerint még Miklós és Tamás is, kik korán elhaltak.

szerint Bazarád alföldi vajdával haszontalan vereséges csatákat vivott. Fia maradt Balás, [1]) ki 1347—73-ban élt. Ennek két fia II. Dénes és III. Péter. [2])

III. Péternek fiai voltak: III. János pap, és Zsigmond. Mindketten 1414-ben a hangonyi pálos rend iránt tanusíták bőkezűségőket. Rajcsányi szerint nővéreik voltak Anglis Kalondai Györgyné, és Erzsébet Ó-Budán apácza fejedelem asszony.

II. Dénes két fiúnak atyja lett: Ferencznek és Prokopnak, ez utóbbinak Rajcsányi szerint fia volt László.

Ferencz vagy Franknak fia volt V. Miklós, [3]) ki 1499-ben élt. Nejétől N. Dorottyától három gyermeke maradt: Kata Buzlai Miklósné, IV. Péter, és I. László, kik hütlenségi bélyegen 1460-ban Balogh várát elveszték.

IV. Péternek csak leánya maradt Jusztina, ki Jánosy István neje volt, és 1507-ben lett özvegygyé.

I. László Abauj megyében Enyiczke várát szerezte, és abba 1500-ban be is iktattatott. Nejétől serkei Lorántffy Annától következő nyolcz gyermeke született:

1. V. János, gimesi gróf Forgách Fruzsina férje, kinek II. Lajos király 1524-ben kapolnai Orros András és Csenteházi Péter minden javait Gömör és Borsod megyében adomány mellett adta. Tán leánya volt Kata, Károlyi Péterné.

2. III. Ferencz, 1505-ben a rákosi orsz. gyülésen Gömör vármegye követe. [5]) Ennek neje Derencsényi Katalin, 1525-ben már özvegy volt. Ennek lehetett leánya Kata Bornemisza Boldizsárné.

3. Balint, 4. Mihály, kikről mit sem tudunk.

5. Demeter, nejétől kis-serényi Serényi Petronellától nemzé Annát, 1572-ben Basó Farkas nejét, és 1578-ban már kis-rédei Rhédey Ferencz özvegyét.

---

[1]) Rajcsányi szerint még fiai Tamás, Péter és János.

[2]) Rajcsányi szerint László is 1410-ben.

[3]) Ugyan az szerint még fiai János 1504-ben, és Ferencz, kinek ismét fiai Péter, László, kinek 1458-ban özvegye Tibai Orsolya, János és Demeter.

[4]) Itt Rajcsányi táblázata két nemzedéket tévedésből kihagyva, nagyott hibáz, V. Miklósnak egyenesen fiáúl tévén I. Györgyöt, ki V. Miklós unokájának VI. Miklósnak volt és lehetett csak is fia.

[5]) Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 157.

6. II. László 1545-ben I. Ferdinand királytól kapta Derencsén és Kápolna várat. Neje Tibay Orsolya.

7. IV. Péter. [1])

8. VI. Miklós Doboczáról irta előnevét. Testvéreivel mindent elkövetett, hogy a kihalt alsó-lindvai Bánffy István utáni hagyatékot megkaphassák, de ezt már csak örököseik érték meg, ő 1550. előtt meghalt, özvegyen hagyván nejét albesi Zólyomi Annát, kitől leánya Anna 1558-ban Liptay Györgyné, és fia I. György maradtak.

I. György 1572-ben élt nejével Rhédey Magdolnával, kitől leánya Sára Chetneky Ferenczné volt, és fia III. Tamás.

III. Tamás jeles férfiú, arany sarkantyús vitéz, Gömör vármegye főispánja, kir. fő udvarmester, felső magyar ország főkapitánya volt. Meghalt 1618. febr. 9-én öreg korában, eltemettetett ón-koporsóban Murányvár kapolnájában, hol a fölirat tán még most is olvasható. Háromszor nősült. Első neje Perény Borbála volt, kitől születtek II. György, kiről alább, és Katalin ráthóti Gyulaffy Lászlóné. Második nejétől Batthyány Katalintól négy gyermeke maradt: VII. Miklós ki házasságban élt alsó-lindvai Bánffy Máriával, de magtalan maradt; II. Mihály, IV. Tamás és II. István, ki nejétől alsó lindvai Bánffy Zsofiától (utóbb Czobornétól,) nemzé V. Tamást, ki árván maradván, gondnokával Dénes nagy bátyjával bajba keveredett, miről az 1647. évi országyülési is intézkedett, de időközben az árva elhalt. Harmadik neje III. Tamásnak Forgách Margit volt; ettől születtek IV. Dénes, kitől alább, Magdolna (v. Erzse) Zrinyi Györgyné, Margit Desewffy Lászlóné, Fruzsina Sibrik Istvánné.

II. György (III. Tamásnak fia) terjedelmes ősi örökségéhez tetemes szerzeményeket csatolt. 1620-ban szerzé Zólyomi Lipcse várát. A következő évben, miután százezer ftot letett, a Murányi uradaldalmat is magához váltá. Méltóság szerint báró, arany sarkantyús vitéz, kir. tanácsos, kir. főkomornok mester volt. Eleintén Bethlen embere, utóbb a bécsi udvar hive. Saját szolgái ölték még 1625-ben. [2]) Hamvai a Murányi kapolnába tétettek ón-koporsóba Wagnernél olvasható felirás alá. Nejétől homonnai Drugeth Máriától, kit szintén oda temették 1643-ban, kilencz gyermeke született: János, Péter, Sámuel, György, Magdolna ifjan haltak el; Borbála 1629-ben gr.

---

[1]) Ez időben élt 1580-ban Széchy András, és neje bedeghi Nyáry Margit. Kinek volt. fia ? nem tudhatni.

[2]) Pető Gergely M. krónika 203.

Thurzó Ádámné, utóbb Forgách Ádámné lett, Katalin köpcsényi Liszti Jánosné, utóbb lokacsi Prépostváry Zsigmondné, Évá 1641-től Illyésházy Gáborné; és végre, kit előbb kellett volna említenem: Mária [1]) a regényes Murányi hősnő, 1627-ben iktari Bethlen Istvánné, ennek halálával rozsályi Kún Istvánné, ettől elválva Wesselényi Ferencz nádorné. Mint a Wesselényiféle összeesküvés szereplő tagja, börtönben ült sokáig, utóbb rokonaihoz bocsátva halt meg 1680-ban. [2])

IV. Dénes (III. Tamásnak fia) feleségül birta trakostyáni Draskovich Sárát. Ettől két leánya és három fia maradt, u. m. Julianna ipolykéri gróf Kéry Ferenczné, és Mária Sennyey Ferencz kállói kapitány neje. A fiúk közül Gáspár Nagy-Szombatban járt iskolába és 1663-ban a bölcsészeti tudományokból baccalaureátust nyert, [3]) de ifjuságában elhalt. Testvére III. György szintén korán elhalt, és nejétől buzini Keglevich Teréziától gyermeke nem maradt; a harmadik testvér V. Péter volt, Vas megyének főispánja, Köszegh vára örökös ura, és ott 1671-ben a kath. egyházak vissza szerzője. Meghalt 1684-ben, és családját fiágon sirba vitte, miután nejétől Bat-

---

[1]) Magyar akademiai Értesitő 1863. IV. köt. 178. 179.

[2]) Lásd életéről Új Magyar Muzeum 1856. I. 553. Kún Istvánnal esetét Szalády Siralmas krónika 92. lap. Hogy első férje idejében és temetésekor is Zólyomi szeretője volt volna; Kemény János önéletirása 246. lap. Kubinyi F. és Vahot J. Magyarország képekben. III. 81.

[3]) Ennek emléket tartja fenn a következő nyomtatvány, mely egyszersmind családi egész czimzetéről felvilágosit: „Sophia in aquila gentiliti adumbrata et illustrissimo Domino Dno Comiti Gasparo Szécsi de Rimaszécs, Perpetuo de Kőszeg, Baloghvár, és Felső-Lindva, Haereditario Domino in Mura-Szombat etc. cum in Alma ac archiepiscopali universitate Tyrnaviensi prima in phylosophia laurea insigneretur, per R. P. Andream Elevenkuti e Soc. Jesu. A. A. et Philos. Professorem ordinarium ac p. t. seniorem oblata a spectabili, magnifica, nobili ac ingenua sacrae poeseos facultate mense majo die 10. Anno 1663. Tyrnaviae Tipis Academicis imprimebat Melchior Venceslaus Schnekenhaus.

thyány Teréztől csak egy leánya Katalin maradt, ki gróf Nádasdy Ferencz neje volt.

A család czímere — mint följebb a metszvény is ábrázolja — kiterjesztett szárnyakkal koronán álló két fejű sas, rajzolva Széchy Mária-Wesselényi Ferenczné pecsétéről. Széchy Miklósnak az országbirónak 1381. évi függő pecsétén a korona még nincs meg; [1]) ellenben rimaszécsi Széchy Tamásnak 1578. évi pecséten a sas is koronás. [2])

Széchy család. (Gál-Szécsi †) A Boxa genusból ered. [3]) *Lásd Gál-széchy cs.* IV. köt. 318. lap.

Széchi család. Czímerleveles nemes család. A czímeres levelet Széchy János kapta 1755-ben Mária Terézia királyasszonytól. [4])

Czímere előbb szélent (horizontaliter) kétfelé osztott vért, az alsó osztály vörös udvarában jobbról balra rézsutosan vont három fehér pólya látszik, a felső kék udvarban derékig pánczélos, sisakos vitéz látszik, kinyujtott jobb kezében kivont kardot, a balban piros táblás könyvet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján egymással keresztbe helyezve, két könyöklő kar látszik, az egyik pánczélban és jobb felé fordúlva kivont kardot villogtat, a másik vörös mezben balfelé fordúlva, pálma gallyat tart. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös.

A család Zemplin megyében honos, [5]) e megyében Sáros-Patakon született Széchy Imre-Ágoston 1778. jun. 5 én. Iskolait végezvén, közben az ajtatos iskolák rendébe lépett, és tanárkodott; mint főleg a nyelvészeti tudomány művelője, és több munka kiadója a m. Akademia tagja lőn 1840-ben. [6]) Meghalt 1852. mart. 6-án.

Szécsen család. (Temeríni, gróf.) Horvát országi eredetű. A család felemelői és meg alapítói Szécsen Mátyás és Sándor testvérek, kik 1763-ban Mária Terézia királyasszonytól czímeres nemes levelet nyertek. [7])

Nevezett Sándor született 1740 ben, fiatal korában a horvátországi helytartóságnál kezdé hivatalos pályáját, 1770—74-ben titkár, 1787-ben már a m. kir. helytartóságnál másod alelnök, valós b. titkos tanácsos volt, majd Sz. István rend kis keresztese és Körös vármegye főispánja lett. Bács vármegyében Temeriut, melyről a család elő-

[1]) Wagner id. h. dec. II. fig. 10.
[2]) Ugyan ott fig. 9.
[3]) Erről oklevelek Kaprinai Mss. B. tom XXIX. p. 284. stb.
[4]) Collect. herald. Adami Scuta gentil. tomo XII.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.
[6]) Magyar Irók, életrajz gyüjt. I. 538.
[7]) Collect. herald. nro 44. — E libro regio.

nevét irja, kir. adomány mellett szerzette, 1811-ben pedig grófságra emeltetett. Tőle származik az egész mostani temerini gróf Szécsen család, mint alább a nemzékrenden láthatni. Meghalt 1813-ban.

Az 1763-ban nyert nemesi czímer négyfelé osztott vért, az 1. és 4. kék udvarban jobbról balra vont rézsutos arany pólya látszik, a 2. és 3. vörös udvarban hármas fehér szikla középsőjén pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett kék sasszárny lebeg, mindeniken arany pólya, a szárnyak között pedig fehér rózsa látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1]) Az 1811-ben nyert grófi czimer, mint itt a metszvény is mutatja, csak a grófi koronával szaporodott a paizs fölött, melyre azután három koronás sisak adatott, a középsőn a kék szárnyak, a két szélsőn pedig egy-egy pánczélos kar kivont karddal, befelé fordítva láthatók. Foszladék, mint előbb, innen aranykék, onnan ezüstvörös.

Sándornak első nejétől leánya Jozéfa (v. Antonia) Inkey Imrené, második nejétől báró Bedekovich Rozáliától, ki 1825. jun. 11-én kora 68. évében halt meg, gyermekei: Magdolna (meghalt 1837. febr. 25-én kora 67. évében Pesten.) Károly (szül. 1778. mhalt 1845.) ki alezredes volt, Francziska báró Degelmann özvegye, Miklós kiről alább, és Adolf szül. 1790-ben, volt nádor huszár kapitány.

Károly alezredesnek nejétől zsadányi Almássy Józéfától gyermekei: II. Adolf volt őrnagy, II. Sándor százados, ki 1844-ben kelt egybe gróf Csáky Nataliával, és Malvina ki 1833-ban ment férjhez báró Rédl Imréhez, özvegygyé lőn 1845-ben.

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

Miklós szül. 1782-ben. Hivatalos pályára lépvén a m. kir. udvari kanczellariánál, ott 1810-ben már titkár, utóbb valós. belső titkos tanácsos, Pozsega vármegye főispánja, és Zsófia főherczeg asszony főudvarmestere volt. Nejétől gróf Forgách Francziskától két fia: Károly és Antal.

Károly (szül. 1818.) a katonai pályára lépvén, mint őrnagy a Radeczky huszár ezredben, legszebb korában elesett Valeggionál 1848-ban. Özvegye báró Honrichs zu Wolfswarffen Leopoldina, cs. ker. hölgy, gróf Coudenhove Károly ezredeshez ment férjhez.

Antal szül. 1819. oct. 17-én, jeles államférfiu, 1848. előtt m. kir. udv. kanczelláriai titkár s tanácsos, 1858-han birodalmi tanácsos, 1860-ban valós. belső titkos tanácsos stb. Nejétől gróf Lamberg Ernesztina (szül. 1829. april. 23.) Erzsébet császárné palota-hölgyétől három gyermeke a táblán látható.

A nemzékrend a következő:

Szécsen N.

- Mátyás 1763.
- I. Sándor szül. 1740. † 1813. kőrösi főispán 1811. gróf. (1. N. N. 2. b. Bedekovics Róza)
  - 1-től Józéfa-Antonia (Inkey Imre)
  - Magdolna † 1837.
  - Károly sz. 1778. † 1845. alezredes (Almásy Jozéfa)
    - Adolf őrnagy.
    - II. Sándor százados (gr. Csáky Natália)
    - Malvina (b. Rédl Imre özvegye)
  - Francziska (b. Degelmann)
  - Miklós sz. 1782. pozsegai főisp. v. b. titk. tan. (gr. Forgách Francziska)
    - II. Károly sz. 1818. † 1848. alezredes (b. Honrichs Leopoldina) †
    - Antal sz. 1819. v. b. titk. tan. (gr. Lamberg Ernesztina)
      - Karolina sz. 1853.
      - Francziska sz. 1854.
      - Miklós sz. 1857.
  - Adolf sz. 1790. huszár kapit.

Horvátországban a család másik ágából Mária Terézia királyasszony korában 1760-ban Szécsen Ignácz Szluinban, Józef Novigrádon harminczadosok voltak.

Szecsey család. Szecsey vagy Szécsey György 1698-ban Borsodban szendrői alkapitány volt, midőn Szabolcs megyében Takta-Kenézre királyi adományt nyert. [1])

[1]) Regestrum Donationalium

1848. előtt Szecsey nevű család Pozsony megye nemessége sorában állott.

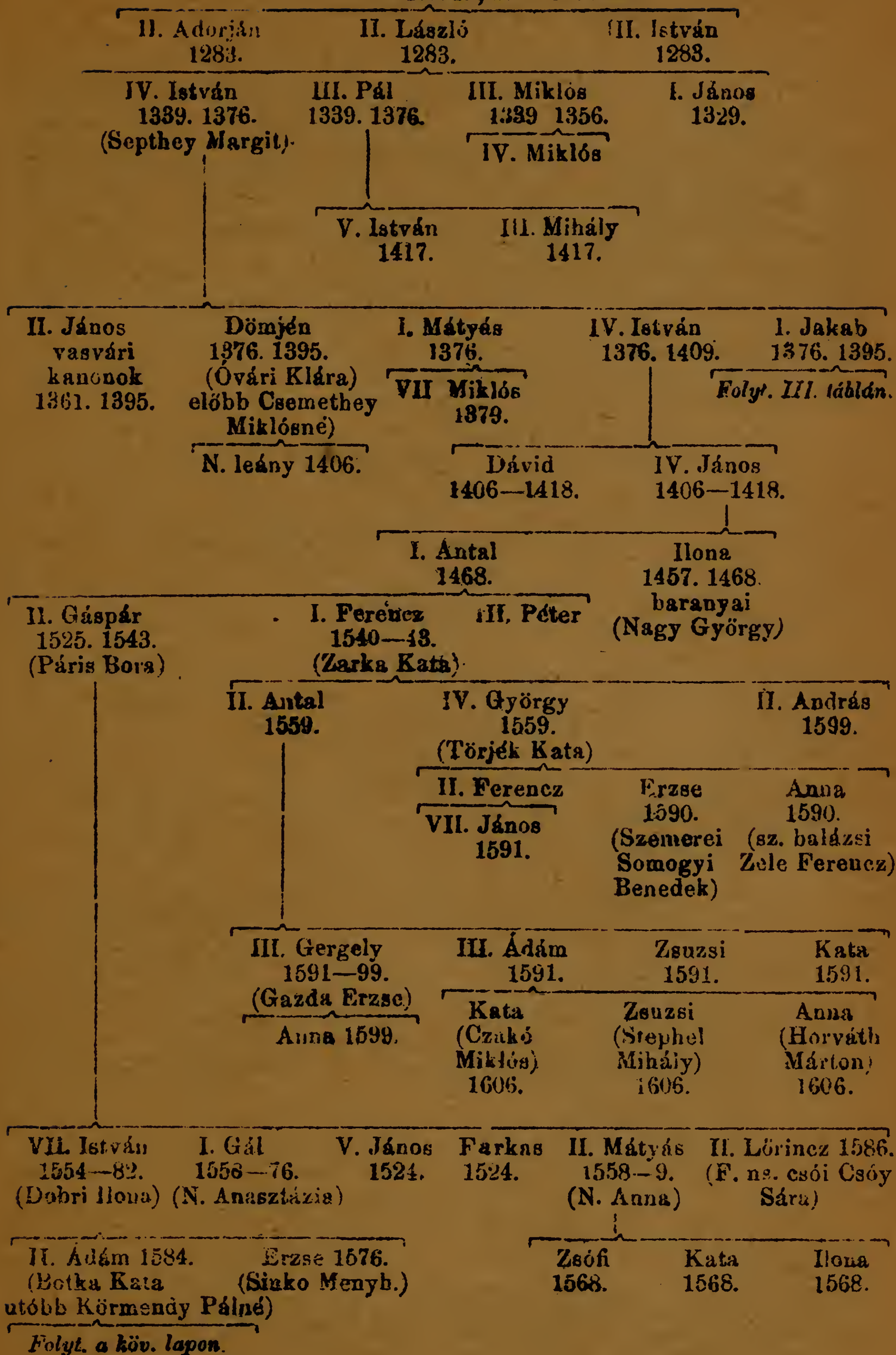
Szecsődy család. (Szecsődi) Vas vármegye jelenleg is virágzó gyökeres ős régi családa, melynek egyik tagja az ősi szecsődi birtokot Egyházas-Szecsődön jelenleg is birja. Gyöke csörötnöki Csörnök (az okmányban Churnuk de Churnuke) fia volt István, ki 1205-ben II. András királytól kapta örökös adományképen Vas megyében Szecsőd, másnéven Lapsa helységet a Rába vize mellett.[1]) Ezen adománynál fogva István és ennek utódai Szecsődyeknek neveztettek. Mint származott le a család a nevezett gyök-őstől kezdve, mutatják a következő [2]) táblázatok:

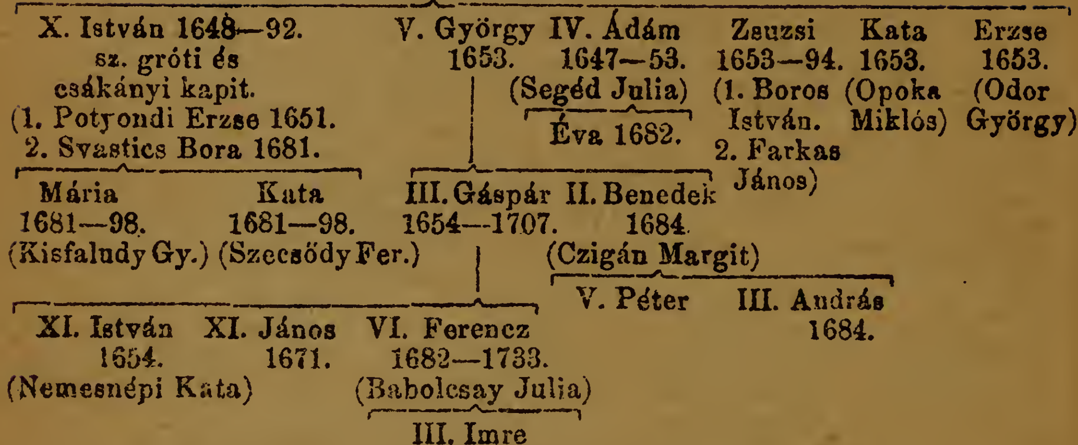
I. tábla.

Csörnök (v. Churnuk)
- **I. István** 1205. kapja Szecsődöt.
  - **Selke**
    - **Terestény** (*Tristianus*) de Kukmer 1283—88.
      - **I. András** Comes 1315—1362.
        - **I. Lőrincz** hospes. 1339.
          - **III. János** 1379.
            - **II. György**
          - **II. Mihály** egyházas szecsődi plebános 1379.
          - **VI. Miklós** 1379.
        - **II. Péter** 1339—1361.
          - **II Jakab** 1398.
        - **I. Mihály** 1339. 1361.
        - **V. Miklós** 1359.
        - **II. Gergely** 13[illegible]
        - **Julianna** 1369.
      - **I. Márton**
        - **I. Péter** 1329.
      - **I. Margit** 1359.
    - **Zuche** 1283.
      - **Sebeük** 1315.
  - **I. László**
    - **I. Adorján** 1288.
      - **I. Gergely** de Kajd. 1339—1376.
  - **II. István** *Folyt. a II. táblán.*
  - **I. Sándor** 1283.
    - **I. Ádám.**
      - **I. György.**
    - **I. Miklós** 1288.
      - **II. Pál** 1339.
        - **II. Henrik.**
    - **III. László.**
      - **Bertalan** 1339.
  - **I. Pál**
    - **I. Henrik** de Kukmér 1283. 1288.
      - **II. Miklós** 1339.
  - **Tinan**
    - **Bernát** 1283.

[1]) Fejér Cod. dipl. tomo III. vol. 1. pag. 21. Az oklevél kelte a család szerint, mint 1793-ban perben is felmuttattatott, 1209. évinek olvastatik, de Fejér szerint 1205 ben kellett kelnie. — [2]) Családi közlés után.

II. tábla.

II. István, ki az I. táblán.
II. Adorján
1283.
II. László
1283.
III. István
1283.
IV. István
1339. 1376.
(Septhey Margit)
III. Pál
1339. 1376.
III. Miklós
1339 1356.
I. János
1329.
IV. Miklós
V. István
1417.
III. Mihály
1417.
II. János
vasvári
kanonok
1361. 1395.
Dömjén
1376. 1395.
(Óvári Klára)
előbb Csemethey
Miklósné)
I. Mátyás
1376.
IV. István
1376. 1409.
I. Jakab
1376. 1395.
VII Miklós
1379.
Folyt. III. táblán.
N. leány 1406.
Dávid
1406—1418.
IV. János
1406—1418.
I. Antal
1468.
Ilona
1457. 1468.
baranyai
(Nagy György)
II. Gáspár
1525. 1543.
(Páris Bora)
I. Ferencz
1540—43.
(Zarka Kata)
III. Péter
II. Antal
1559.
IV. György
1559.
(Törjék Kata)
II. András
1599.
II. Ferencz
Erzse
1590.
(Szemerei
Somogyi
Benedek)
Anna
1590.
(sz. balázsi
Zele Ferencz)
VII. János
1591.
III. Gergely
1591—99.
(Gazda Erzse)
III. Ádám
1591.
Zsuzsi
1591.
Kata
1591.
Anna 1599.
Kata
(Czakó
Miklós)
1606.
Zsuzsi
(Stephel
Mihály)
1606.
Anna
(Horváth
Márton)
1606.
VII. István
1554—82.
(Dobri Ilona)
I. Gál
1556—76.
(N. Anasztázia)
V. János
1524.
Farkas
1524.
II. Mátyás
1558—9.
(N. Anna)
II. Lőrincz 1586.
(F. ns. csói Csóy
Sára)
II. Ádám 1584.
(Botka Kata
utóbb Körmendy Pálné)
Erzse 1576.
(Sinko Menyh.)
Zsófi
1568.
Kata
1568.
Ilona
1568.
Folyt. a köv. lapon.

II. Ádám 1584., *ki az előbbi lapon.*
(Botka Kata)
utóbb Körmendy Pálné

IX. István 1580—1623.
(1. Pogány Kata
2. Dániel Kata

X. István 1648—92.
sz. gróti és
csákányi kapit.
(1. Potyondi Erzse 1651.
2. Svastics Bora 1681.

V. György 1653.

IV. Ádám 1647—53.
(Segéd Julia)

Zsuzsi 1653—94.
(1. Boros István.
2. Farkas János)

Kata 1653.
(Opoka Miklós)

Erzse 1653.
(Odor György)

Mária 1681—98.
(Kisfaludy Gy.)

Kata 1681—98.
(Szecsődy Fer.)

III. Gáspár 1654—1707.

II. Benedek 1684.
(Czigán Margit)

Éva 1682.

XI. István 1654.
(Nemesnépi Kata)

XI. János 1671.

VI. Ferencz 1682—1733.
(Babolcsay Julia)

V. Péter

III. András 1684.

III. Imre

III. tábla.

I. Jakab, *ki a II. táblán.*
1376. 1396.

I. Demeter *deák*
(literatus
1409. 1418.

III. György
literatus
1457. 1468.

IV. László
1468.

I. Benedek
1468.

II. Demeter

I. Bálint
(Balba Kata)

V. György
1540.

V. László
1548—9.

IV. Péter
1540. 1461.

VI. János
1559.

Osvald 1543—1573
(Klakóczy máskép
Goricsay Ilona)

II. Márton
1601. 1623.
(Despeterics
Róza

III. Ferencz
1589. 1592.
(Kövér Anna)

Magdolna
1601.
(Medgyesi)

VIII. István
1564. 1589.

Margit
(Körmendy
Antal literatus
1571.

II. Bálint
1564.

VIII. János 1630.
(Dömölki Orsolya

Éva 1630.

VI. György

IV. Ferencz
1589.

X. János
1646.

IX. János
1619—1661.
(Despotonics
Ilona)

I. Imre

V. Ferencz
1612.
(Bagoly Zsuzsa 1652.

Bora 1669.

III. Bálint
1613.

Judit
1659. 1689.

Orsolya
1611.
(Vályi
Boldizs.)

IV. Gergely
1643—46.

Folyt. a köv. lapon.

IX. János, *ki az előbbi lapon.*
1619. 1661.
(Despotonics Ilona)

VII. György 1660—69. (Potyondy Éva)
Zsuzsi 1682—93. (Kardos Pál)
Magdolna 1674. 1680. (Pálfy Bold.)

VII. György's son:
VII. Ferencz 1660. 1703.
(Szecsődy Kata 1698. 1732.

XII. István 1732. 1734. (Bárdossy Julianna) — *Folyt. IV. táblán.*
VIII. Ferencz 1700. 1744. (Megyesi Bora)
II. Imre 1732—54. (Tallián Anna)
V. Ádám 1724—35. (Szalay Kata)
Mária 1715. (Nagy Ádám)
Kata 1718—35. (Gaiger Sándor)
Klára 1733. (Vizlendvay Istv.)

V. Ádám's son:
III. Antal 1787. (Csupor Anna utóbb Szél Györgyné)

II. Imre's children:
Ignácz 1756. (1. Niczky Klára 2. Dienes Judit)
Mária 1765. (Thury Ján.)
Kata 1765. (Csoknyay Pál)
Erzse (Verebélyi Imre)

VIII. Ferencz's sons:
II. Gábor 1772.
IV. Gáspár 1791. 1798.
IX. Ferencz †

IX. Ferencz's children:
XIII. János †
Kata (Bozoly N.)
I. Károly †
Sándor †
II. József † (Török N.)

II. József's children:
N. N. N. N.

IV. t á b l a.

XII. István, *ki a III. táblán.*
1732. 1734.
(Bárdosy Julianna

I. József 1748—60.
IX. György 1760. 1780. (Benkő Teréz)
XII. János 1798. (Storicz Éva)
Zsófia 1769. (Zigán Pál)

IX. György's children:
VI. László 1821. (Kelemen Terézia)
Lázár 1804. (Rottner Róza)
Julianna (Egerváry István)

Lázár's children:
Lajos
Fáni (Hemetzberger Fer.)

Lajos's sons:
Kálmán. II. Lajos. Gyula.

VI. László's sons:
Kristóf †
II. Károly Vas várm. sz. biró
IV. Mihály †

II. Károly's son:
IV. Pál

IV. Pál's son:
X. György.

IV. Mihály's daughter:
Ludmilla 1860. (Rozs György)

Még egy élő ága van a családnak, melyet részletesebbk adatok hiányában az előbbi táblázatokkal összekötni nem tudunk, mely azon-

ban — úgy látszik — a III. táblán álló II. Mártonnak egy fiától, tán I. Imré-től ered, s mely Fejér megyébe szakadva, most Nógrád s egyéb megyékben is honos és ily családfa szerint terjedt szét:

V. tábla.

Márton
1660. körül
k. keszi ref. lelkész
(Kovács Erzse)

Mihály
k. keszi ref. lelkész
(Sebestyén Kata)

I. János
k. keszi r. lelk.
(Sáry Erzse)

Sámuel
Csajágon birt. † 1805.
(Timár Sára)

Mihály
† 1826.

Kata
(Kis Dániel)

Mihály
1778. 1809.
kapit.
(Oláh Éva)

János sz. 1790.
Veszprémből Nógrádba
biztos 1832—50.
1861. számvevő
(Benicz Nagy Julianna)

Mihály
(Faragó Zsófia)

János.

István.

Sándor.

Sándor
sz. 1829.

József
sz. 1837.

Gyula
sz. 1850.

Mária
(Kalniczky Pálné)

Ottilia
(Mescha Andrásné)

Róza

A család történetére nézve következő okmányi kivonatok nyujtanak adatokat:

1283-ban I. Istvánnak (ki Stefk és Chepan alakban is eléfordul az okiratokban), unokái Terestyén (Tristianus) Zuche, II. Adorján, II. László, III. István, I. Sándor, I. Henrik és Bernát Szecsőd fölött megosztoztak, mely alkalommal a kegyuraság (Patronatus) úgy a királyi kisebb haszonvételek (jus regale) valamint a családi iratok is osztatlan állapotban, közös kezelés és felügyelet alatt tartatni rendeltettek.

1288-ban Terestény, I. Adorján, I. Miklós és I. Henrik osztoztak Kajd, Szecsőd, Kukmér, Selk, és Churnuke (Csörötnök) fölött.

1339-ben I. András, I. Gergely, II. Pál, Bertalan, II. Miklós, I. Lőrincz, II. Péter, I. Mihály, III. Miklós és I. János ugyan azon javakban és ismét az 1288-ik osztály alkalmával megállapított föltételek mellett megosztoztak.

1356-ban IV. István, III. Pál, III. Miklós testvérek közt volt osztály Egyházas-Szecsőd felett.

1361-ben I. András kukméri egész illetőségét 60 markáért 10 évre elzálogosítja.

1406-ban Óvári Klára Chemetey Miklósnak, utóbb Szecsődy Dömjén özvegye, IV. István, ennek Dávid és IV. János fiai, ugy I. Demeter (I. Jakabnak fia) által a hitbérre, úgy Szecsődy Dömjénnel nemzett leánya a leányi negyedre nézve 12 márkával kielégítettek.

1417-ben (dnica prox. ante festum b. Urbani papae) Szecsöd és Kis-Kajd helységre Zsigmond király Szecsődy I. Demeternek, Dávidnak, IV. Jánosnak, úgy III. Pál fiainak V. Istvánnak és III. Mihálynak (uj) adomány levelet adott.

1418-ban ugyan csak Zsigmond király Szecsődy I. Demeternek, általa Dávidnak és IV. Jánosnak, úgy V. Istvánnak (Pál fiának), valamint ezek örököseinek és utódaiknak czimeres levelet adott, mely szerint a család czímere — mint itt a metszvény is ábrázolja — balra dőlt vért, fürész vágással két udvarra osztva, a felső (vagy jobb oldali) arany udvarban piros rózsafej, az alsó vörös udvarban arany rózsa díszlik. A paizs fölötti sisak koronáján két sasszárny lebeg, a jobb oldali arany színű, vörös rózsával, a baloldali vörös szinű, arany rózsával. Foszladék mindkét oldalról aranyvörös.

1438-ban Szecsődy I. Gáspár, ki a táblázaton nem áll, (s tán VII. Miklós vagy Dávid fia volt?) Vas vármegyének alispánságát viselte.[1]

1457-ben IV. János, Ilona leányát baranyai Nagy Györgynek

[1]) Az Ostffy nemzetség levelei szerint 2. Nro 9. alsó-szopori Nagy Imre közlése után.

(Georgio Magno de Baranya) eljegyezvén, minthogy menyegzői ruházattal illőleg el nem láthatta, azért a szecsődi, kis-kajdi és septei (Vas megyei) úgy a pásztori (Győr megyei) községekben létezett birtokainak felét minden hozzá tartozó javadalmakkal és illetőségekkel, nevezett leányának és vőjének, úgy ezek örököseinek (III. György önkénytes jóváhagyásának hozzájárultával) oly feltétellel örökítette el, hogy az esetre, ha Nagy György bár mit szerezne, azt I. Antallal megosztja, ha pedig bár melyikök örökös nélkül halna meg, minden ingó és ingatlan javak az életben maradottra száljanak.

1468. berki Pázmán Péter, ennek nővére Apollónia, úgy septhei Lukács és Balázs, — Szecsődy I. Antal, III. György, IV. László és I. Benedek ellenmondásaik daczára is — a septei határban fekvő két hold földnek birtokába vezettettek.

1524. Pázmán Ágoston kis-kajdi pusztabeli birtokát minden hozzá tartozókkal Szecsődy II. Gáspár és I. Ferencznek, úgy ezek által V. János és Farkasnak (Gáspár fiainak), valamint ezek utódai s örököseinek a vasvári káptalan előtt bevallja.

1543. Kalózfalvai Thaba Péter és Ferencz, az előbbi György és Ferencz, az utóbbi pedig Ferencz, János, Mihály fiaik terheit magokra véve, minthogy N.-Kalózfalva iránt folytatott perök költségeinek fedezésére Szecsődy II. Gáspártól és I. Ferencztől 50 magyar forintot kölcsön felvenni kényszerültek, annál fogva Zala megyei k. kalózfalvai egész illetőségöket ezeknek a vasvári káptalan előtt elzálogosítják.

1543. hidvégi Polány Ferencz Vas megye alispanjának bizonyítványa arról, hogy Szecsődy IV. Pétert és Osváldot, továbbá Bakos Jánost, Bora Tömördy Györgynét, Ilona Tolkötő Mátyásnét, másik Bora patyi Patyi Mátyás, és Ilona patyi Patyi György özvegyeiket, a váthi, kis-vépi, úgy suránfölde pusztai birtokaikba, melyeket hernáltmesteri Mesthery György erőszakkal elfoglalt, visszahelyeztette és bevezette.

1662-ben Szecsődy X. István szent-gróti kapitány volt, 1676-ben pedig törökfogságba esett, miért, hogy e fogságból megválthassa magát: 1681-ben nejének (Svastics Borának) úgy Mária és Katalin leányainak a locsmándi (Soprony megyei) tétényi (Mosony megyei) ugy Korong és Rönök (Vas megyei) birtokait, minden ingóságokat, épületeket, valamint az egyházas-szecsődi ősi jobbágyi birtokait 3000 ftért a vasvári káptalan ellőtt bevallja. Haza szabadulása után 1691-ben Csákányi kapitány lett.

1679-ben III. Gáspár Lenti (Nemti) hadnagy, 1691-ben lend-

vai végblovas főhadnagy, szintén törökfogságot szenvedett, és e miatt birtokainak nagy részét eladni kénytelenitetvén, oly szegénységre jutott, hogy 1697-ben Szecsődy Katalin Szecsődy VII. Ferencz neje tartotta és a család tagjai adakozásából ruháztatott.

II. Benedek, valamint ennek V. Péter és III. András fiai, kik 1684-ben Dömölky Páltól Mihályfán (Vas megyei Kemenesallyai járás) ½ jobbágyi telket vettek 114 talléron, csupán családi értesítés szerint helyeztettek a családfára, miután a vasvári (most Szombathelyi) káptalanban lévő bevallásban II. Benedeknek atyja nincs megnevezve.

1689. egyházas-szecsődi Szecsődy István Baxafalván (Zala megyében) egy telket ád Soos Györgynek és nejének Szép Magdolnának.

Még egy élő ága van a Szecsődy családnak, mely az V. táblán látható. Ennek kezdője Szecsődy Márton, igen ifjú korában Rákóczi György seregében szolgált, és 1644-ben vallását változtatva, a sárospataki collegiumban theologiát hallgatva papi pályára lépett, és Fehér megyében Kis-Keszin ref. lelkész lőn. Fia Mihály, valamint unokája János, ugyan azon egyházban voltak lelkészek és pecsétnyomóikon a Szecsődy czímeren kivül „Deus providebit“ körirattal éltek.

Említett Mihály lelkésznek másik fia Mihály, 1826-ban halt meg; harmadik fia Sámuel Veszprém megyei Csajágon közbirtokos volt. Meghalt 1805-ben. Nejétől Timár Sárától egyik fia Mihály katonáskodott és kapitányságig vitte, 1778-ban a török, 1792—1809. a franczia, (mely időkben 1794-ben mint már őrmester arany érdem pénzzel is jutalmaztatott) végre 1812-ben az orosz háború bevégezteig minden hadjáratban és számtalan ütközetben vett részt. Fiai kik közül János 1831-től katona, és unokája a táblán látható. Testvére János (sz. 1790.) a Veszprém megyei fölkelt gyalog seregnél a győri ütközetben kapott sebeiből kigyógyulása és a franczia fogságból kiszabadulása után hadnagy, a fölkelt sereg eloszlása után azon megyében 1822. évig biztosi hivatalt viselt; ekkor házassága folytán lakását Kürtösre Nógrád megyébe tette által, hol 1832—1850-ig mint esküdt és biztos szolgált és mint megyei küldöttségi tag Gömör, Hont, Zólyom megyékben táblabiróvá neveztetett. 1861-ben Nógrád megye számvevője volt. 1818—1821. és utóbb is nehány értekezést közlött a Nemzeti Gazda, és Tudományos Gyüjt. köteteiben. Gyermekei közül Sándor 1848—9-ben honvéd, 1861-ben tiszt. esküdt volt.

Nincs a családfán azon Szecsödy Máté, ki 1566-ban Szigetvárnál Zrinyi Miklós alatt esett el; [1]) ha csak a Mathaeus és Ma-

[1]) Istvánffy Hist. 1685. kiad. 313. és Zrinyi Miklós munkái.

thias nevek könnyen össze téveszthetésénél fogva nem ő azon II. Mátyás, ki a II. táblán, mint 1558—9-ben élő említetik, és kinek csak három leánya maradt. Nincs a táblázaton azon Szecsődy Mária sem, ki 1774—82-ben Vajdeman Antalné volt.

Megjegyzendő még, hogy a család név a régiebb okiratokban de „Zechewd" és Zecheud alakban fordúl elé, s csak a XVII. században kezdték a család tagjai magokat „Szecsődy"-nek írni. A táblázaton eléforduló évszámok azon okmányok kelteire vonatkoznak, melyekben az illető családtagok, mint élők említetnek.

A most élők közül IV. Pál Zala megyében lakik Andráshidán. II. József ága (III. táblán) elszegényedve Vas megyében Szecsődön székel.

Szecze család. Szecze György a Kolos családból való, 1628. ban Komárom megyei Ács helységet kezdé megnepesíteni. [1]) *Lásd Kolos cs.*

Szedliczky család. 1793-ban kapták Szedliczky József és András a czímeres nemes levelet I. Ferencz királytól. Czímerők négy felé osztott vért; az 1. és 4. arany udvarban fekete ló ágaskodik, nyakában arany lánczon ércz-trombita csüng; a 2. és 3-ik kék udvarban, zöld téren fehér pellikán feszkél, fiait mellé vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék. [2])

Szedmáky család. Pozsony vármegyei nemes család, melyből Galanthán lakott Szedmáky Mihály, ki 1717-ben III. Károly királytól kiadott czímeres nemes levélben nyerte nemességét. [3]) Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló kettős farkú oroszlán, első jobb lábával három nyilat tartva, a paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között fehér pellikán fészkel, fiait mellé vérével táplálva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Tán a nemesség szerző Szedmáky Mihálynak fiai Ferencz és Antal, kik Trencsin megyében az 1750. évi nemesi összeirásokban említetnek, az elsőnek neje Jánszky Terézia, a másodiké Jánszky Magdolna volt.

Szedmáky János 1826-ban Pozsony vármegye esküdtje.

Szedlniczky család. (Cholticzi) Sziléziai nemzetség; itt annyi-

---

[1]) Fényes, Komárom várm. 142. lap.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[3]) Collect. herald. nro. 585. és Adami Scuta gentil. tomo XII.

ban fel említendő, a mennyiben Venczel és Albert testvérek 1546—1556-ban az Arvai urodalomban birtokosok voltak. Sőt Venczel az Árva megyei főispánságot is bitorolta mindaddig, míg 1557-ben I. Ferdinand király az említett urodalmat Thurzó Ferencznek adományozván, a főispánságot is erre át nem ruházta. Szedlniczky-nek 18,338 f. 25 kp. beruházási összeget Thurzó kifizette. — Még előbb, t. i. 1554-ben Szedlniczky Venczel, testvérét Albertet kifizette az árvai uradalomból. Utóbbi ivadékaihoz a családnak semmi közünk.

Szegedy család. (Mező-Szegedi) Dunántúli Vas, Zala, Veszprém stb. megyei birtokos család, mely valószinűleg Mező-Szegedről származott. Ismert törzse Szegedy Ferencz Kassán hadbiró volt, midőn Rákóczy I. György fogságába esett, innen megszabadulván, érdemeiért III. Ferdinand király 1646. april. 27-én Bécsben kelt oklevelében biztosítja őt, hogy mihelyt az országban bármi jogon egy, 8000 ft. értekü jószág a koronára száll, azt azonnal neki adományozandja. [1]) Ezután a Dunántól gr. Nádasdy Ferencznél lett Praefectus. Nejétől Angyal Judittól maradtak gyermekei István, Mária Chernel Györgyné és I. Pál.

Nevezett I. Pál 1698-ban már Vas vármegyének, utóbb az egyesült Zala és Somogy vármegyék alispánja volt 20 évig. Megyéje részéről többször országgyülési követ is. Mint a Dynastia híve I. József király koronazásakor arany lánczczal diszítetett föl, mit neje végrendeletileg mindég a család legidősbje által kivánt családjánál őriztetni. Többször járt a megye részéről követségben is az udvarhoz, és egy izben 1683-ban gr. Draskovics Miklós országbiróval. A Rákóczy forradalom alatt Szalonakon és Sopronyban, Lékán és Lánzséren vonta meg magát mintegy 6 évig. Ő nyerte családja részére Köveskútra és Acsádra a kir. adományt. [2]) Első neje Szily Magdolna volt, kitől csak egy leánya maradt: Borbála szent-györgyi Horváth Józsefné. Második neje volt telekesi Török Kata, kitől következő kilencz gyermeke maradt: 1. Antal katonai pályára lépvén, alezredességig emelkedett, meghalt 1773-ban. Nejétől Gundl Teréztől utódai nem maradtak. 2. Ignácz, ki mint a Dynastia híve Hajnácsköben 1709-ben Bercsényi parancsára lefejeztetett. 3. II. Ferencz, kiről alább. 4. I. László, róla szintén alább. 5. János szül. 1699. april. 4-én, Jézus társa-

---

[1]) Kaprinay Mss. A. tomo XXXIII. f. 266.

[2]) Ugyan ott 268 Szegedy János válasza családja történetéről.

ságába állott, jogi munkáiról általában ismeretes férfiú. [1]) Meghalt 1761. dec. 8-án. 6. Innocentia Pozsonyba orsolya szűz és fejedelemnő. 7. Zsuzsanna 1747-ben már Sibrik Ferencz özvegye. 8. Mária Inkey Jánosné, 9. Judit Festetich Kristófné.

Nevezett Lászlónak, ki 1750—60-ben a Dunántúli kerületi tábla ülnöke, 1770. és 1774-ben mint jubilatus és cs. kir. tanácsos jelöltetik, nejétől Majthényi Polexinától gyermekei voltak: Pál jezsuita, utóbb (1787.) Székesfejérvári olvasó kanonok, Magdolna, Mária, Margit és János pap.

II. Ferencz 1733-ban élt. Első neje Palkovich Magdolna, a második Somogyi Róza volt. A elsőtől következő három leánya maradt: Zsuzsanna Biró Ferenczné, Francziska Rimanóczy Adámné, és Borbála Salamon Sándorné, a második feleségétől két fia: II. Ignácz és I. Mihály, és leányai: Anna báró Rauch ezredesné és Mária Biró Józsefné születtek.

Mihálynak nejétől Móricz Annától fia volt Károly cs. kir kamarás, ki 1858. sept. 3. kora 79. évében halt meg Hermánban és eltemettetett a családi sírbolba Acsádon. Utódai a táblán láthatók.

II. Ignácz 1773-ban vette nőül Rosti Katalint; és ettől születtek gyermekei: III. Ferencz, Rózália Kisfaludy Sándorné, ki 1832-ben halt meg Sümegen, Antonia és Katalin.

III. Ferencz szül. 1787. körül. az ötvösi pusztán. 1809-ben a Zala megyei nemesi fölkelő seregnél mint kapitány vett részt a győri ütközetben. 1815—1819. Zala megye alispánja volt. Az 1825. évi országyűlésen azon megye követe, majd Szabolcs megye főispáni helyetesse, 1829-ben a hétszemélyes tábla ülnöke, nem sokára Verőcze vármegye főispánja 1842-ig, midőn hivatalairól lemondott. A magyar akademia igazgató tagja és cs. kir. kamarás volt. Meghalt Bécsben 1848. máj. 24-én. [2])

Az eddig említettek nemzékrendje [3]) következő.

---

[1]) Lásd Magyar Irók. Életrajz gyüjt. II. 802. Egyik munkájában Rubricae seu Synopses Titulorum etc. Juris Hungar. III. 230. lapján családjáról is közöl adatokat

[2]) Magyar Akademiai Almanach 1863. évre 258. lap.

[3]) Geneal. auth. tomo I. — Schönfeld Adels lexic. I. 205. — Kaprinay id. h. stb.

I. Ferencz
1646.
(Angyal Judit)

István † | Mária (Chernel György) | I. Pál 1698. 1710. Vas, Zala, Somogy alispánja. (1. Szily Magdolna 2. Török Kata)

1-től Bora (sz. gy. Horváth József) | 2-től Antal alezredes (Gundl Teréz) | 1. Ignácz † 1709. | II. Ferencz 1733. (1. Palkovics Magdolna 2. Somogyi Róza) | László 1750. 1774. ker. t. üln. (Majthényi Polex.) | János jezsuita † 1761. | Innocentia apácza | Zsuzsa (Sibrik György) | Mária (Inkey János | Judit (Festetich Kristóf)

László gyermekei: Pál fejérvári kanon. 1787. † | Magdolna. | Mária. | Margit. | János pap. †

II. Ferencz gyermekei: 1-től Zuzsi (Biró Fer.) | Fáni (Rimanóczy Ádám) | Bora (Salamon Ferencz) | 2-től II. Ignácz 1773—91. (Rosty Kata) | Mihály (Móricz Anna) | Anna (b. Rauch ezredes) | Mária (Biró József)

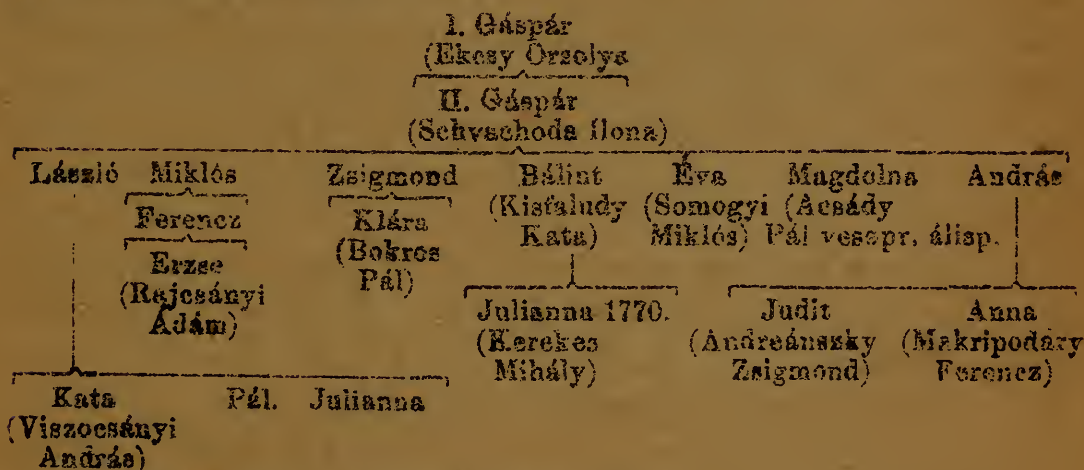
II. Ignácz gyermekei: Ferencz sz. 1787. † 1848. septemvir főispán. | Róza † 1832. (Kisfaludy Sándor) | Antonia. | Kata.

Mihály fia: Károly cs. kir. kam. † 1855.

Károly gyermekei: Sándor | Miklós 1858. | Lajos (Majláth Mária cs. k. h.) | Imre (b. Ensch Janka) | Antal. | István | Mária | Karolina cs. k. h. (gr. Zichy Herman)

Sándor fia: Pál.
Lajos gyermekei: György. Béla.
Imre gyermekei: Károly. Irma.

A mező-szegedi Szegedy családnak egy másik ágáról következő [1]) nemzékrend ismeretes:

I. Gáspár
(Ekecsy Orsolya)

II. Gáspár
(Schvachoda Ilona)

László | Miklós | Zsigmond | Bálint (Kisfaludy Kata) | Éva (Somogyi Miklós) | Magdolna (Acsády Pál vesspr. álisp.) | András

Miklós fia: Ferencz; Ferencz leánya: Erzse (Rajcsányi Ádám)
Zsigmond leánya: Klára (Bokros Pál)
Bálint leánya: Julianna 1770. (Kerekes Mihály)
András leányai: Judit (Andreánszky Zsigmond) | Anna (Makripodáry Ferencz)
László gyermekei: Kata (Viszocsányi András) | Pál. | Julianna

[1]) Schönfeld id. h. I. 208. és perbeli iratok.

Ugy látszik, — II. Gáspár ugyan az, ki a Trencsin megyei nemesi összeirás szerint Chumezen birtokolt, és fia L á s z l ó az, ki ugyanazon összeirás szerint 1768-ban Felső-Vadicson birt vagy lakott.

Egyébiránt ezen ág a Kisfaludy és Acsády családokkal összeházasodása által Dunántól is érdekelve volt, és igy aligha azon Dunán inneni ág ez, melyről Szegedy János a jesuita értette azt, hogy családjával semmi összeköttetésben sincs. [1])

A család czímere — mint itt az ábra mutatja — a vért kék udvarában repülő egy fejü fekete sas, sárga jobb lábával arany királyipálczát tartva, bal lábával pedig arany markolatú pallóst lefelé, ugy hogy a pallós a paizs alján fekvő zöld dombba mélyed és a sas mintegy ezen tartozkodni látszik, a sas feje fölött zöld koszorú lebeg. A paizs fölötti sisak koronáján hasonló helyzetben a paizsbelihez mindenben hasonló sas ismétlődik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Tán szintén e család ivadéka volt azon Mezőszegedy Anna, előbb Várady Pálné, utóbb Hartyányi András szepesi kamarai tanácsos neje, ki 1670-ben Szabolcs megyei részbirtokokra kir. adományt nyert, és 1680-ban már mint özvegy panaszkodott, hogy első férjétől fiát Mihály ősi javaiból ki akarják tudni. [2])

Szegedy család. (Dombai) Ismeretes közülök dombai Szegedy F e r e n c z, kinek nejétől Lónyay Borbálától fia ismét F e r e n c z, kinek leánya K l á r a Pogány Lajos referendarius neje volt.

---

[1]) Kaprinai id. h.
[2]) Kéziratok.

Szegedy család. (Pesti) Erdélyi nagy-enyedi nemes család, melynek három nemzedéken családfája [1]) következő:

Pesthy Szegedy István
(Imre Erzse)

György lak. N. Enyed 1770. (zabolai Konya Zsuzsi)	Márton

Rebeka 1770. (Szathmári Pap Zsigmond kolozsvári jegyző	Sámuel sz. N.-Enyeden 1747. máj. 8. † 1770. jul. 5.	Zsuzsi hajadon 1770.

Nem e család őse volt e? azon Szegedi István, kit mint kengyelfutóját Bethlen Gábor 1619. táján megadományozott és megnemesített azon elszánt készséges szolgálatért, midőn a Morva vizénél egy hid leszakadása által élete veszélyben forgott [2]) — nem tudjuk.

Szegedy család. Szegedi György és Miklós 1600-ban kaptak czímeres nemes levelet. Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren álló vitéz, vörös ruhában, mellén fehér pánczéllal, fején sisakkal, lábán fekete csizmával, kezében kivont kard hegyén levágott török fejet tartva. [3])

Utódaik ismeretlenek.

Megemlítendő még, ámbár családi eredetét és összekötettését nem ismerjük, Szegedy Ferencz, ki előbb váczi, 1669-től egri püspök, Heves és Külső-Szolnok t. e. vármegyék főispánja, cs. k. tan. és kanczellár volt. Meghalt 1675-ben. [4])

Szegedy család. (Hidegvízi) Közülök Ferencz Alsó-Fejér vármegyei táblabiró és birtokos, fiával Ferenczczel, ki szintén táblabiró volt, 1849-ben N.-Enyed feldúlásához az oláhok által öletett meg, daczára, hogy életöket Prodán oláh vezér (muzsinai oláhpap) 200 ftért biztosítá, a pénz átvétele után őket még is legyilkoltatá. [5]) Ferencznek másik fia János volt, kinek özvegye Nagy Klára és gyermekei Ó-Lapádon A. Fejér megyében birtokosok.

Szegedy család. (Gyulafejérvári) Közülök Ignácz Küküllő megyei pénztárnok, utóbb főbiró 1825. körül. József ugyan akkor

[1]) Halotti beszéd Pesthi Szegedi Sámuel fölött.

[2]) Kemény János Önéletirása. Kiadta Szalay L. 62. lap.

[3]) Adami, Scuta gentil. tomo XII.

[4]) Ennek ajánlá Ágoston Péter: *„Mirra szedő Szarándók"* czimű könyvecskéjét. Nyom. 1672.

[5]) Török Antal közlése szerint, és Nagy Enyedi album. Szerkeszté Szilágyi Sándor 1851. 37. lap.

törvényszéki ulnok, Rozália azon megyében mikeszászi és lunkai birtokosnő.

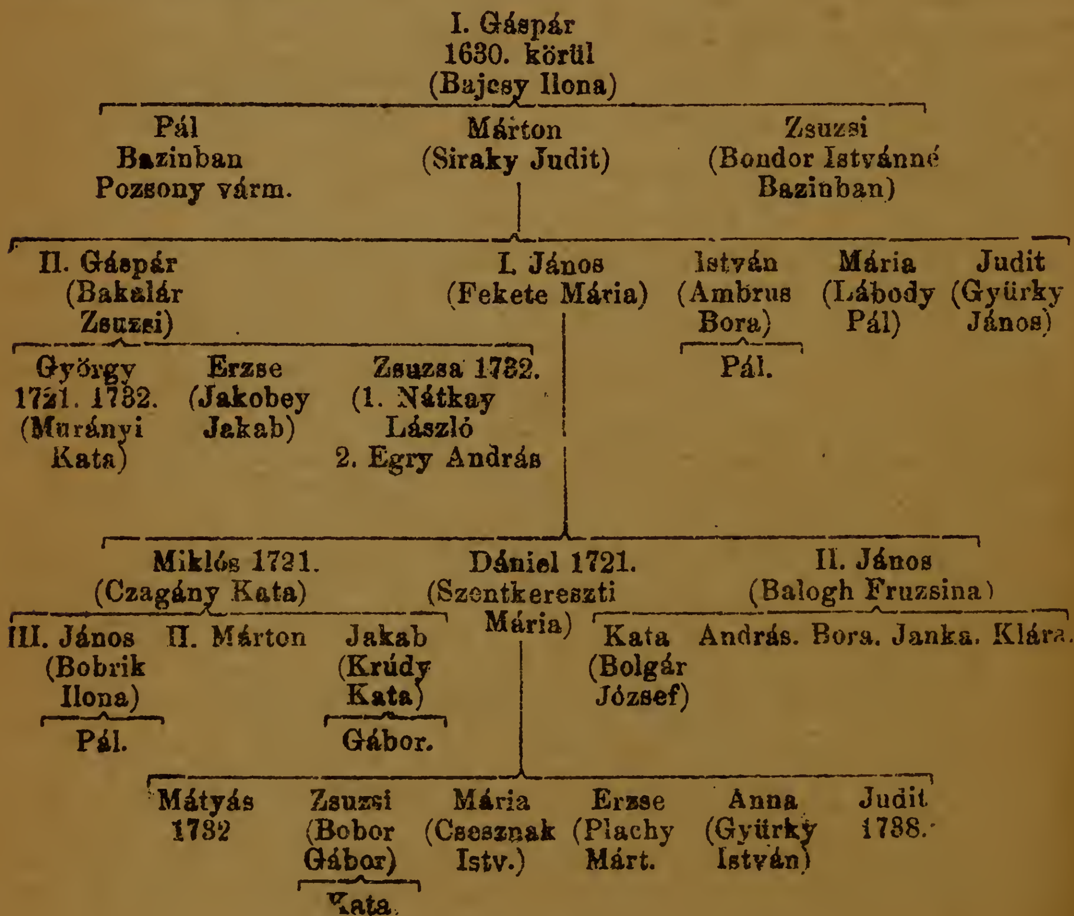
Szegedy család. (Alvinczi) Közülök Sámuel kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen.

Szegedy család. (N. Enyedi) Alsó-Fejér megyében birtokos; közülök Sámuel 1848. előtt ott szolgabiró volt, de kinek csak leányai maradtak.

Szegedy család. (Zetelaki) Udvarhelyszéki székely család, mely Zetelakán székel. Közülök Pál az 1790/1 évi erdélyi országgyülésre Zetelaka követe. Mihály főkormányszéki tanácsos, özvegye Daróczi Agnes.

Előnév nélkül is többet lehetne Erdély földéről elésorolnunk, igy Sámuelt, Kraszna megyei birtokost, ki ott 1848. előtt számvevő volt. Szegedi Józsefet, ki Nagy-Enyeden 1772-től hosszú ideig hittani tanár volt. De kiknek családi összeköttetésök ismeretlen.

Szegesdy család. Hont vármegyei nemes család, melynek a XVII. században élt törzse Szegesdy Gáspár volt, kitől a családfa következőleg terjedt szét:

1729-ben Szegesdy Mátyás ellentmond Kellio Ádám és társai beiktatásának Hont megyei Felső-Thúr helységbeli részre nézve. [1])

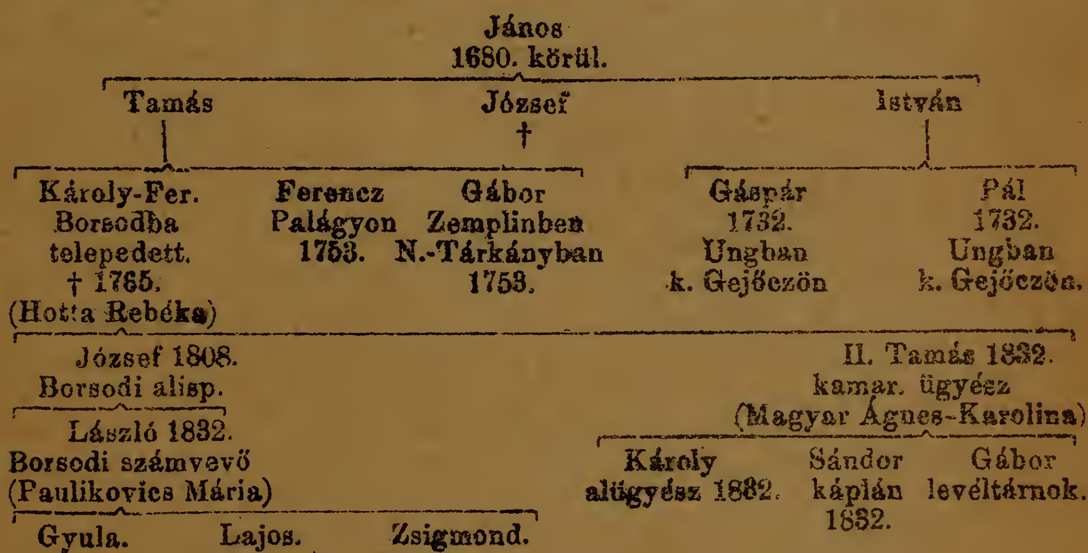
1732. april. 15-én Szegesdy György Ipolykesziben, és ugyan azon napon testvére Zsuzsanna Sirakon Plachy Mátyás sogoruknak Felső-Cseriben fekvő és Csesznak Andrásnál zálogban lévö birtokrész kiváltására engedélyt adnak. [2]) Ugyan azon napon ezt cselekszi Szegesdy Miklós Terbegeczen és Szegesdy Mátyás szintén ott. [3])

1738-ban a táblán álló Dánielnak négy leánya, és Juditnak Bobor Gábornénak leánya Bobor Kata ellentmondanak Nesith Horváth László bevallásának, mely szerint a nagy-túri részt Szentkereszty Mihály és Istvánnak adták.

A család czimere — Szegesdy Györgynek 1732. évi pecsét nyomata szerint — a paizsban madár, a paizs fölött koronából nemtő emelkedik ki, maga fölött fátyolt tartva.

A család jelenleg is Hont megye kisebb birtokosai közé tartozik, névszerint birtokos a család Terbegecz helységben. Az utóbbi időkben Szegesdy Ádám terbegeczi birtokos 1824-ben Hont megyei rendszerinti esküdt, 1830—1836-ig aladószedő volt.

Szeghi-Kis család. Adományos nemes család, eredetileg Zemplin megyei, innen Ung és Borsod megyébe is elszármazva. Igazabban a család neve „Kis"- és előneve „Szeghi." Családfáját hitelesen a XVII. század második felére vihetni föl az akkor élt Szeghi Kis Jánosig, kitől az utódok következőleg [5]) származtak :

[1]) Szentbenedeki Convent Capsa H. fasc. 8. nro. 21.
[2]) és [3]) Eredeti.
[4]) Szentbenedeki Convent Prot. B. B. pag. 339.
[5]) A család által közlött hiteles iratok nyomán.

A tábla élén álló Jánosnak fiai közül Istvánnak fiai, Ung megyében Kis-Gejőczön lakozók, Zemplin vármegyétől nyert nemesi bizonyítvány mellett nemességőket Ung megyében 1732. dec. 30-án kihirdettették.

Tamásnak fiai, nevezetesen Ferencz Palágyon (Ung m.), Gábor Kis-Tárkányban (Zemplin m.) laktak, Károly-Ferencz pedig ekkor már Borsod megyében Emődön lakott, mindhárman Ung megyétől 1753. évi april. 3-án nemesi bizonyítványt kaptak. A kettőnek utódait nem ismerjük, de

Károly-Ferencz, ki Borsod megyébe telepedett és pedig előbb Tibold-Daróczra, utóbb Emődre, s végre innen Miskolczra, Ung megyétől nyert bizonyítványát Borsod megye előtt 1754. febr. 14-én kihirdette. Meghalt 1765. febr. 27-én. Nejétől Hotta Rebekától, ki 1789. febr. 24-én halt meg, két fia maradt: József és II. Tamás.

József Borsod megyénél házi és hadi főpénztárnoki hivatalt viselt, majd második helyettesített alispán volt, mely hivatalt 1806-ban letévén, a megye előkelő táblabirája lett. 1807-ben az országos segedelmek és a nemzeti Muzeumra tett ajánlatok pénztárának gondviselője, 1809-ben a Borsod megyei gyalog és lovas seregnek, úgy 1809. és 1813-ban a Borsod által állított könnyü lovasok kikészítésére ügyelő megyei biztosság elnöke volt. Fia László 1809—1815-ig becsületbeli, 1815-től 1825-ig első aljegyző, ekkor számvevő 1832-ig és még tán azontúl is, a midőn nagybátyjával II. Tamással együtt (1832. nov. 7-én) Borsod megyétől ősi adományos nemességökről elismervényt kaptak fiaik neveinek beiktatásával együtt. Jelenleg Szendrőn lakik, hol közbirtokos.

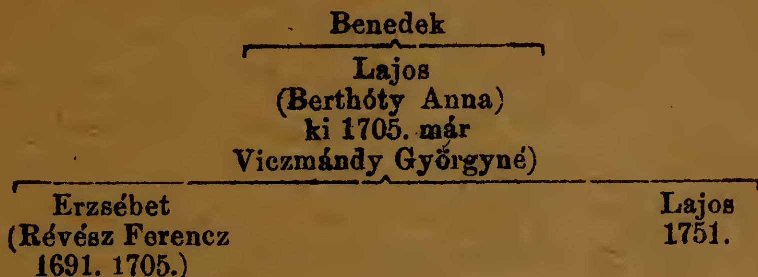
II. Tamás ifjabb éveiben Borsod megyében esküdt, utóbb mint ügyvéd a sajó-ládi politico fundationale és a tapolczai apátúri uradalmak rendszerinti ügyésze, még 1832-ben is, midőn testvérével és fiaival együtt Borsod megyétől nemesi bizonyítványt vett ki. Nejétől Magyar Ágnes Karolinától fiai: Károly Borsod megyének volt alügyésze, Sándor alsó-szent-györgyi káplán 1832-ben és Gábor Borsod megyének volt levéltárnoka.

Józsefnek elhalt nejétől Paulikovics Máriától fiai Gyula, Lajos és Zsigmond.

A család czímere a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardott, a balban levágott török fejet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizst foszladék veszi körül.

Szeghy család. Sáros megyei nemes család, birtokos jelenleg is Szeghy István és Ferencz [1]) szemelyében Sáros vármegyében Topoly-Bisztrán.

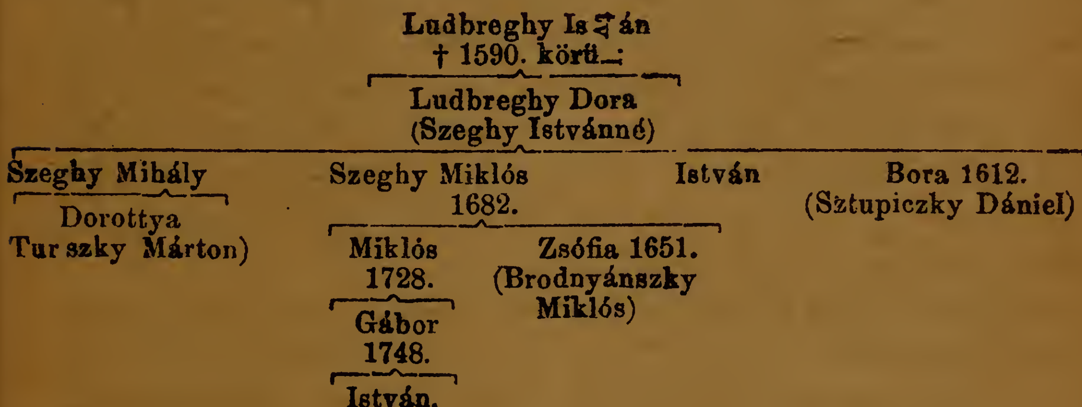
Egy ágának töredék nemzékrende ez :

Ugyan e családból Szeghy Zsigmondnak Révész Erzsébettől fia László 1730-ban élt.

Egyik utód Szeghy Gyula lak. Zemplén megyében N. Kövesden, birtokos Sáros megyében Bisztrán és Hanusfalván. [2])

Szeghy család. (Tridworei) Trencsin vármegyei curialis nemes család, mely Tridvornak jelenleg is birtokában van. Tridvor helységnek hajdán birtokosa a Ludbreghy család volt, melyből Ludbreghy István fiu magzat nélkül húnyván el 1590. táján, birtokát a kir. ügyész foglalta el, és azt 1601-ben bizonyos kamarai tisztnek adományoztatott. Azon Ludbreghy Istvánnak leánya Dorottya az uj adományos szerzővel az atyai birtok iránt egyezségre lépett és igy magára ruháztatta az ősi tridvorei joszágot 1647. körül, férjhez menvén pedig Szeghy Istvánhoz, ez által a tridvorei Szeghy családnak ősanyjává lőn A családfa [3]) következő :

[1]) Fényes Geogr. Szótár I. 136.

[2]) Fényes, Magyar orsz. 1859-ben. 348.

[3]) Szontagh Dán közl.

A Trencsin megyei nemesi összeirás szerint Tridvorén laktak 1748-ban István, Gábor és Miklósnak a fiai.

1768-ban Tridvorén laktak Sándor, Miklós, György fiával Antallal, valamint Ferencz és János, Zolnán pedig lakott Miklós.

1803-ban Tridvorén összeirattak Ferencz és János, és ennek fiai János és József, valamint ezen utóbbi Jánosnak fiai András és István; — továbbá Györgynek örökösei, névszerint József és Antal és ez utóbbinak fiai: Antal és Ferdinand, végre Istvánnak fia István.

1837-ben ugyan ott laktak Jánosnak örökösei: András és István, és nevezett Jánosnak fia Sándor, továbbá Ferdinand és János, ez utóbbi Istvánnak fia.

Mint megyei hivatalnok az utóbbi időkből ismeretes János, ki 1849. és 1861-ben megyei szolgabiróságra választatott.

Tán e család ősei közül volt Szeghy János 1655. előtt Komárom vármegye alispánja.

Szeghy család. Doboka vármegyében Szeghy Sándor pósai és szótelki birtokos. Tán e család tagjai József is, ki 1815-ben főkormányszéki irnok, és József jelenleg tartományi főszámvevő.

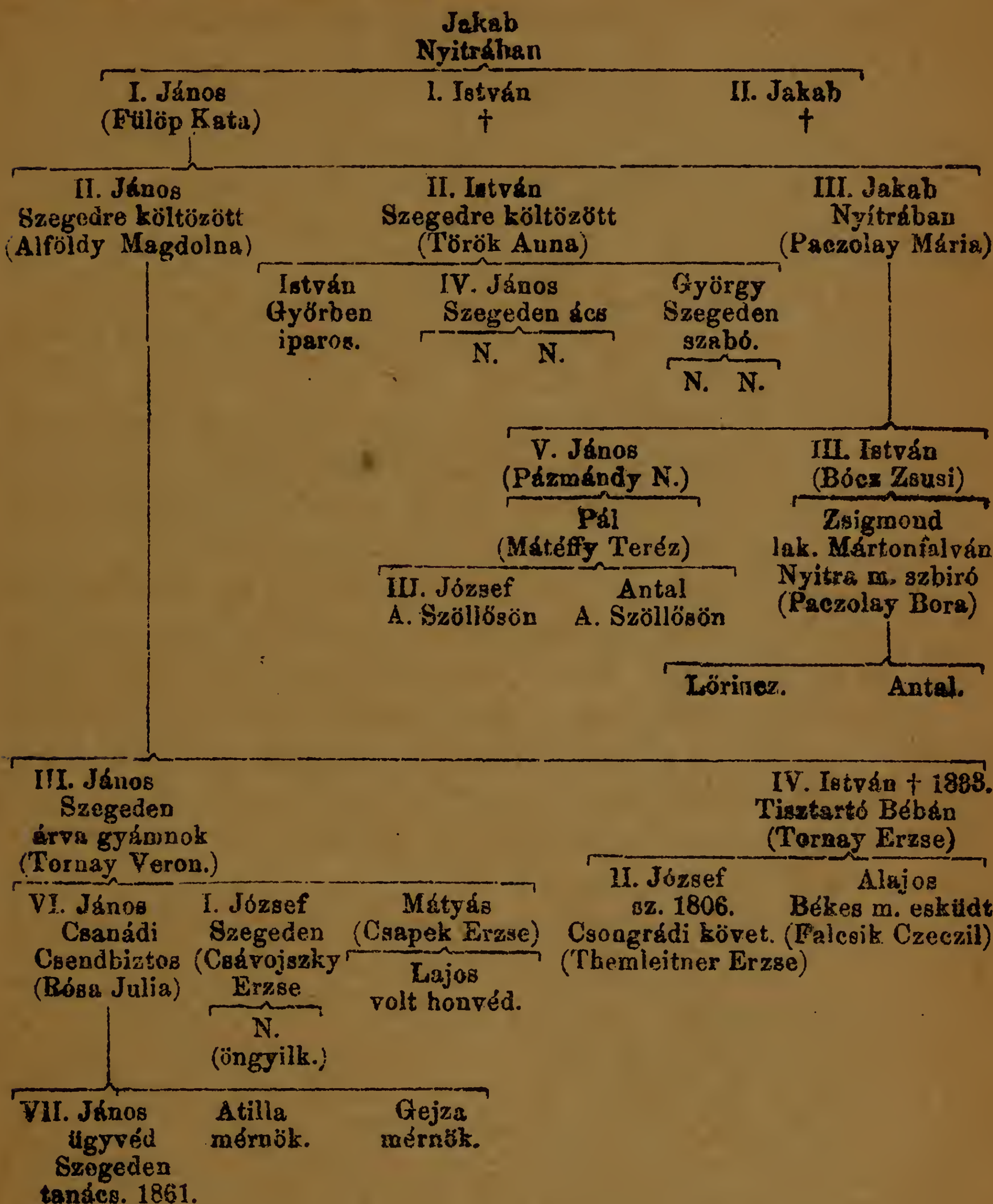
Szeghő család. Több ily nevü nemes család él Magyarországban, kivált Borsod és Gömör megyében, a nélkül, hogy egy közös törzsbeli eredetöket igazolni lehetne, noha a XVII. század folytán nyert czímeres nemes levelek, állitólag mind, már mint előbbi nemeseknek, csak uj megerősitésről szólanak.

A Gömör megyei agteleki ágnak nemes levelét Szeghő Pál nyeré. Tán ennek utóda Zsigmond Rosnyón ügyvéd.

Borsod megyében főszékhelye a Szeghő családnak Csáth község, hol a Pottornyay családdal 1750-ben kötött egyezségnél fogva birják birtokrészeiket. Borsod megyében Szeghő András állitólag 1653—76-ban szolgabiró volt. Egyik Szeghő család ősei Mátyás, István, András és Ferencz 1618-ban kaptak czímeres nemes levelet, mely Torna megyében hirdettetett ki.

A Borsod megyei Szeghő család János, Jakab és Mátyás személyében 1635-ben nyerte czímeres nemes levelét, mely Sáros és Borsod megyében tétetett közzé. Ez ágból volt — mint iratik — Szeghő András, ki állitólag egész Vattát birta volna, de 1642-ben magvaszakadván az más családok kezére került. Ennek fiául iratik Jakab, ki Nyitra megyébe származott és mint kapitány és gr. Forgách

(melyik ?) tábornok segéde, Komjátiban halt meg 1624. sept. 18-án [1]) kora 88. évében. Ezen Jakabtól a Szeghő család következő nemzékrend szerint [2]) származtatja magát :

I. Jánosnak fia közül II. J a k a b Nyitra megyében terjeszté ágát. Egyik unokája Z s i g m o n d több ideig volt Nyitra megye szol-

[1]) És igy ezen 1624-ben meghalt J a k a b nem lehetett egy személy az 1635 ben nemes levelet nyert Szeghő Jakabbal. De fia is alig, mert atyja nemesedése előtt halt volna meg.

[2]) Szeghő Józs. szives közlése szerint.

gabirája. Fiai Lőrincz és Antal Nyitra és Hont megyében birtokos.

II. István Szegedre költözött, nejétől Török Annától gyermekei, mint a táblán láthatni, iparos pályára adták magokat.

II. János, ki a reform. vallásról a kath. egyházba lépett át, szintén Szegeden árva-gyámnok volt. Ennek Tornay Verontól három fia maradt, úgymint: VI. János Csanád megyének volt csendbiztosa. I. József Szegeden Csávojszky Erzsébettől egy derék fiat nemze, ki mint katona haza térvén, magát agyonlötte. Mátyásnak egy fia Lajos honvéd volt. — VI. Jánosnak Rósa Juliától három fia született: VII. János ügyvéd, és 1848—9. és 1861-ben Szeged város tanácsnoka, gazdag özvegyet vett nőül, testvérei Atilla és Gejza, a Tisza szabályozásnál müködő mérnökök.

II. Jánosnak másik fia IV. István a francziа háborúk alatt insurgens, azután Temes megyei irnok, utóbbi községi jegyző, végre gazdatiszt Pallavicini őrgrófnál, innen pedig gr. Batthyányi-aknál a bébai urodalomban tisztartó. Meghalt Bébán 1833-ban. Neje Tornay Erzsébet, leánya Szegedről Tornay Györgynek, ki 125. és Botka Erzsébetnek, ki 105. évében hàlt meg. Két fia maradt, az ifjabb Alajos ügyvédi oklevelet nyert, Békes megyénél esküdt volt,[1]) 1848—9-ben honvéd hadnagy. Jelenleg Tisza-igari birtokos. Testvér bátyja II. József szül. 1806-ban. Ügyvédi vizsgát tévén, 1829-ben házasodott, nőül vévén Themleitner Erzsébetet. Pályáját Csongrád megyénél mint tiszteletbeli ügyész kezdé, innen a gyomai uradalom és a gróf Stockhammer ágak meghatalmazottja lett, és élelmes ügyessége és erélyes iparkodása által szép vagyont szerze, 1845-ben Eger-Farmoson (1700 holdnyi) birtokott vett. Csongrád megyében a megyei életben az ellenzéki párton szerepett vitt, és az 1843—4. évi országgyülésre Klauzál Gáborral követté választatott. Csanád, Csongrád, Békes és Borsod megyék táblabirája volt. Mint tevékeny gazda a „Falusi Gazda“ szaklapban is föllépett. — 1861. után pedig *„Mindent a hazáért, még népszerüségedet is“* czímű pol. röpiratot adott ki. Egerfarmoson takarék magtar alapját veté meg, és jelenleg Borsod megyében a szegénységi bizottmánynak tagja. Mint gyermektelen, tetemes vagyonából rokonai iránt nem csekély jótékonyságot gyakorol.

A család czímere a paizs kék udvarában ágaskodó szarvas; a

---

[1]) Békes megyében 1830-ban iratott a Szeghő család a nemesek lajstromába.

paizs fölötti sisak koronájából egy férfiú emelkedik ki, jobb kezében valamit tartva.

Szegner család. Heves vármegye nemes családa. Czímere jobbról balra vont rézsutos vörös pólya által, melyen három fehér rózsa látszik, kétfelé oszlik; a felső kék osztályban tigris látható, felemelt jobb lábával egy nyilat tartva, az alsó kék udvarban szintén tigris látható, felemelt jobb lábával négy nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén tigris emelkedik ki, első jobb lábával pallóst tartva, a koronából három, három zászló nyúlik fel, jobbról ezüstvörös, balról aranykék szinü. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Szeiff család. Czímere négy részre osztott vért, az 1. és 4. fekete udvarban három arany búzakéve áll, kettő fölül, egy alúl; a 2. és 3-ik zöld udvarban alól, és fölül egy-egy fehér folyam hullámzik. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú, koronás, arany oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. [2])

Székely család. (Ormosdi és kevendi, báró †) Erdélyből a székely földről származtatják, ide látszik mutatni családneve is. Törzsatyjáúl Székely Jánost irják, Hunyady János sógorát, ki némelyek szerint Horvát Tót és Dalmát ország bánja, és auraniai perjel volt, és 1448-ban a rigómezőn vérzett el. [3]) Hunyadi sógorának szent-györgyi előnevű Székely Jánosnak fia volt Székely I. Jakab, Horvátországban. Mátyás király alatt Gereben vára várnagya. Mint jeles katona a Fridrik császár elleni hadjáratban tünteté ki magát, és 1480-ban Stajer ország kormányzójává lett. Mátyás halála után annak fiát Jánost elhagyá és Miksa császárhoz pártolt, ettől kapta Stajer országban Ormosd és Borlin várát. Rút hütelenségét így rójja meg egy kronikásunk : [4]) „Mátyás király halála után Székely Jakab elárulá Magyarországot Ormosd és Borlin váráért, és Mátyás királynak nálla való kincsejért, melyért az I. Maximiliánnak Regedét és Potolit oda adá, és a németekhez álla, de be tellék róla az Isten szava : hogy a hamisan való keresetcn harmad ízén való maradékja nem örül embernek; az ő maradéki ezeket mint fel jádszák és sipolák, és annyira jutának, hogy végre csak jó nemes ember módjára sem élhetnek vala." — Utóbb 1493-ban a magyarok ellen harczolt és II. Ulászló kir. által

---

[1]) Burgstaller, Collectio Insignium.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

[3]) Másutt az auraniai perjel Székely Tamásnak iratik; és ismét más adat (Bajcsányi gyüjt. szerént) János auraniai perjel 1468-ban halt meg.

[4]) Pető Gergely M. Krónika. 89.

számüzetett. Nejéül Zerczeg (tán Herczeg?) Margitot olvasom. [1]) A családfát [2]) következőleg állíthatni össze

I Jakab
de Ormosd et Kevend
1490.

I. Miklós báró 1505. (Gyulaffy N.)
- Klára (Perényi Péter)
- Magdolna (1. Széchy Tamás 2. Thurzó Elek 3. Persntein Jánosné)

Margit (Bánffy János)

Lukács † 1575. Stajer orsz. korm. (1. Marburg Kata 2. Imreffy Kata)
- II Jakab 1550. (1. Herberstein Zsófia krapinai 2. Erdődy Margit) kap. † 1607.
  - II Lukács 1606. † ifjan.
  - Zsófia (Kollonichné)
- Mihály (Korlátkőy Anna) (Peklin M. Erzse)
  - Frigyes † 1614 (Keglevich Anna)
- Ferencz
- Kata (1. Perényi Mihály 2. Draskovics Gáspár 1574.)

I. Jakabnak gyermekei [3]) I. Miklós, ki az 1595. évi rákosi országyülésen az országnagyai közt jelent meg. [4]) Nejétől Gyulaffy leánytól [5]) Klára Perényi Péterné, és Magdolna először lindvai Széchy Tamásné, másodszor Thurzó Elekné, harmadszor 1575-ben helffensteini Pernstain Jánosné.

I. Jakabnak második gyermeke Margit alsó-lindvai Bánffy János nádorné.

I. Jakabnak harmadik [6]) gyermeke: I. Lukács 1543-ban Stajer ország és Kaproncza vár kapitánya, és cs. kir. tanácsos 1556-ban. [7]) Meghalt 1575-ben febr. 8-án, eltemettetett Ormosdon az atyja által ala-

---

[1]) és [2]) Geneal. authent II. Gróf Széchenyi Fer. gyüjteményében, mely Wietoris példányával volt összehasonlítva. Azonban az egész nemzékrendet hibátlannak nem tarthatva, a nemzékrendre nézve Rajcsányi gyüjteményét véltem jobbnak használni, össze egyeztetve mindkettőt a lehetőségig, döntő okmányok hiányában. A váriansokat jegyzetekben adom.

[3]) Rajcsányi szerint.

[4]) Kovachich M. G. Supplementa ad Vestig. Comitorum II. 334

[5]) Geneal. authent. II. Tán Dorottya volt.

[6]) Geneal. auth. II. szerint Jánosnak gyermekei: I. Miklós és I. Jakab, de ennek a chronologia ellent mond Ugyan-e forrás szerint I. Jakabnak gyermekei: Kata, Bora, Ferencz, Orsolya Raaber Miklósné Dorottya, Margit előbb Bánffy Jánosné, utóbb Berisló Ferenczné és I Lukács. — Budai szerint I. Jakab gyermekei Lukács, Ferencz (1530 Klára Perényi Péterné, és Magdolna Széchy Tamás stb. neje

[7]) Geneal. auth. II szerint.

pitott zárdában. Első neje Marburg Erzsébet, a második szerdahelyi Imreffy Katalin. Gyermekei maradtak: [1]) II. Jakab, Mihály, Ferencz és Katalin előbb Perény Mihályné, utobb 1574-ben Draskovich Gáspárné.

II. Jakab 1552-ben Balassa Jánossal Genuába járt. *„Liber baro in Ormosd“* iratott. Neje volt Perényi István leánya Zsofia, ki utóbb Kollonich Zsigmondhoz ment férjhez. Gyermeke [2]) maradt: II. Lukács, ki ifjuságában — úgy látszik — 1606-ban meghalt.

Ferencz 1530 ban Ferdinand részén harczol Szapolyai ellen. [3]) Nejétől Korlátkeői Annától gyermekei nem maradtak. [4])

Mihály (kevendi Székely, lib. baro in Ormosd) Károly főherczeg komornoka, kir. tan. és Horvátországban Krapina vár parancsnoka, utóbb a Tiszántúli részek és Szatmár vár főkapitányjának iratik. Élt 1564—1599. időközben, söt utóbb is. Meghalt 1607-ben. Nejétől Peklin M. Erzsébettől fia [5]) Fridrik, ki buzini Keglevich Annát vette nőül, de 1614-ben magnélkül elhalt, és igy a kevendi és ormosdi Székely (hajdan *Zékel*) családot sirba vitte.

A család első előneve Kevendi (vagy Kövendi) mely helység Erdélyben Aranyos székely szék felső járásában fekszik, és igy a családnak igazi Székely eredetére mutat, mely azonban utódaiban nagyon elkorcsúlt, és messze esett eredeti fajától.

A család czímere I. Jakabnak czímere szerint hosszában kétfélé hasított vért, a jobb oldali kék udvarban, melynek közepét víziranyosan arany pólya választja két felé, hármas zöld halomból ezüst bárány emelkedik ki; a baloldali vörös udvarban kétfejü arany sas szét terjesztett szárnyakkal látható. [6])

---

[1]) A Geneal. auth. II. szerint ezek voltak volna gyermekei: 1. Magdolna, ki befúlt. 2. Jakab (kinek nejéül Herberstein Zsófia, és Erdödy Margit iratik). 3. Miklós. 4. Kata, előbb Perényi Mihály, utóbb Draskovich Gáspárné, és 5. Mihály. Ezzel nagyobbára egyez Lehoczky is.

[2]) II. Jakabnak egészen más hitves társaktól a Geneal. auth. II. kötetében ezeket olvassuk: Margit, Kata, Eleonora, Erzse, György, János, Károly és Ilona, előbb Peklin Györgyné, utóbb Stahremberg Gundakkerné.

[3]) Ez adat chronologiai szempontból nehezen alkalmazható reá, miután testvérei később szerepeltek.

[4]) A Geneal. auth. II. szerint maradt leánya Magdolna.

[5]) A Geneal. auth. II. szerint gyermekei: Károly, kinek neje Ingsberg Erzse, Fridrik, ismét Károly és Kristóf.

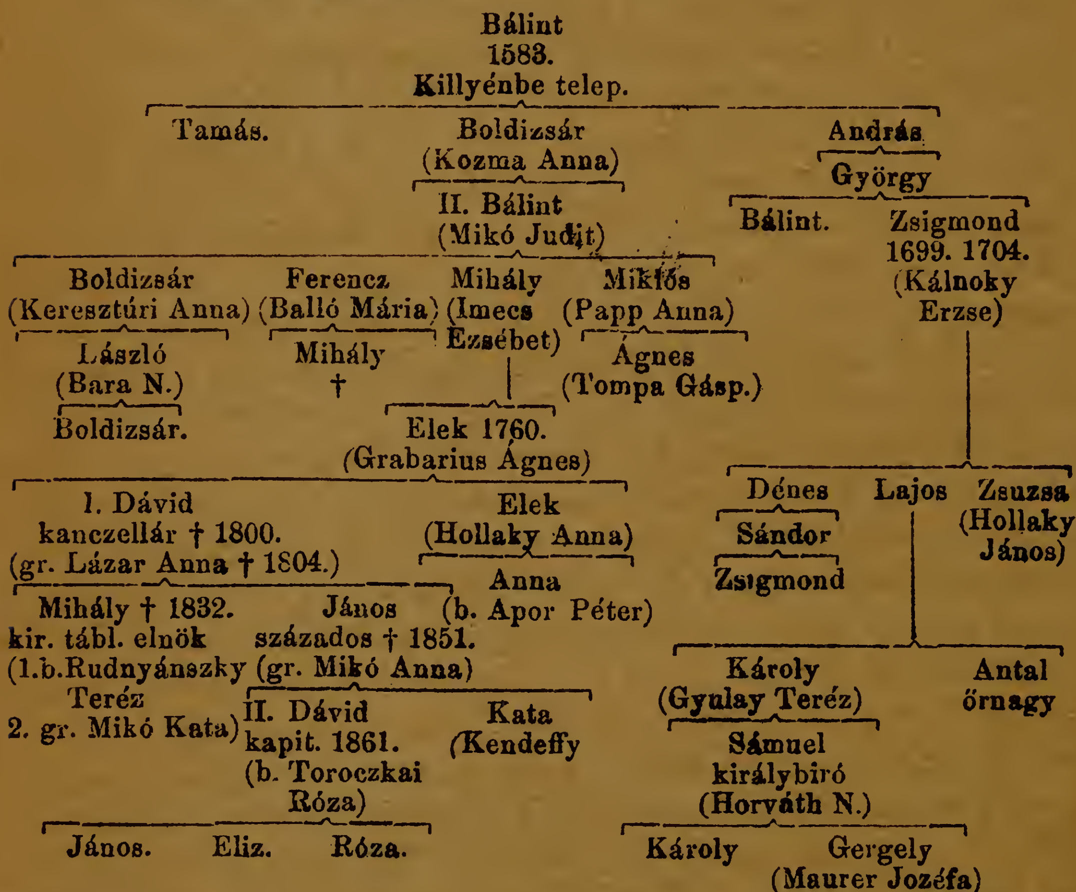
[6]) Fugger, Ehrenspiegel 1088. lap.

E szerint más Székely család czímere lehet az, mely egy oklelevél szerint [1]) a vért udvarában nyillal átlőtt lovas vitézt ábrázol.

I. Jakabra nézve megkell még említenünk, hogy ő 1474-ben Mátyás királytól kapta Erdélyben Torda megyében Gyéres, Tóhát, Csörke helységet és Tordalak pusztát. [2])

Székely család. (Lisznyói és killyéni) Törzsökös székely család. Törzsatyja lisznyói Székely Bálint, ki 1583. jun. 14-én mint hadnagy Báthori Istvántól Killyénben részbirtokra adományt kapván, [3]) oda telepedett.

A családfa [4]) következő:

---

[1]) Kerchelich. Notitiae praelimib. Ugyan ez említi Tamást is az auraniai perjelt 1449—1461. évre.

[2]) Kállay székely nemzet, 281. lap, mely szerint az adománylevél az ürmösi Maurer családnál van.

[3]) Kállay Székely nemzet 115. és 281. E szerint hibás lehet az évszámban azon adata Kállaynak (281. l.) mely szerint Killényi Székely Antal már 1459-ben Sepsiszék követe lett volna a medgyesi gyülésen, vagy nem áll ott a Killyéni előnév? — Décsey Miklós ezen székely Bálintot Boldizsárnak nevezi.

[4]) Décsey Miklós közl. — Kőváry Erdély nev. cs. 228. stb

A családfán állók közül I. Dávid 1760-ban mindjárt a felállításkor a magyar királyi testőrségbe lépett. Utóbb hivatalnok, 1783. mart. 12-én tartományi kanczellár, 1786-ban felmentik, de 1790-ben ismét visszaállítja az ország. Meghalt 1800 febr. 10-én. Ennek idősb fia

Mihály igen tevékeny hivatalnok, kamarás és udv. tanácsos, később kir. táblai elnök. 1816-ban ő adta ki a N. Székely Nemzet Constitutioit és végén a székely csíki kronikát. Meghalt 1832-ben jan. 11. M.-Vásárhelyen. Első neje b. Rudnyánszky Teréz 1804-ben, második neje, illetőleg özvegye gr. Mikó Kata 1854-ben halt meg. Gyermekei nem maradtak. Unoka öcscse

II. Dávid százados, 1861-ben nyugdijjáról lemondott. A táblán álló három gyermeke van.

A másik ág Zsigmondtól jő le, ki a Zernyesti csatában részt vett, utóbb Tököli hive, és kibujdosott, 1704-ben Rákóczy részére Háromszéken müködött. [1]) Nejétől Kálnoki Erzsébettől három gyermeke maradt. Dénes ága Zsigmond unokájában él. Lajos kis unokái Károly és Gergely birják jelenleg a killyéni szép javakat.

Nincs a táblázaton killényi Székely Mózses, ki 1840-ben Háromszéki levéltárnok volt.

Székely család. (Borosjenői, gróf †) Magyarországból szakadt Erdélybe. A XVII. században emelte fel magát. Első ismert atyja borosjenői Székely János Zaránd megyei nemes, ki birtokos volt Szamos-közi, Bán-Hodos, Kelmigy, Tivadarfalva, K. Csernel, Rekettyefalva, Tolmács, Szénás, stb. helységben, [2]) egyébkint Teleki Mihály jószágainak tiszte. [3]) Fia I. László Erdélybe Apaffy alatt szakadt, ott előbb főposta-mester, utóbb tanácsos, Teleki Mihály eszköze, 1678-ban kolosvári kapitány. A török Portára többször követ. Cserei szerint kapsi, gyanús ember, és nyomorultúl halt meg 1679-ben ködök rothadásban. [4]) Megjegyzendő, hogy 1662-ben Szatmár megyében Fülpös, és Kis-Ar helységben részbirtokot kapott adományban. [5]) Neje Bulcsest Sára egy oláh bojárnak Szalánczy Annától születetett leánya volt, utóbb Haller Istvánhoz ment férjhez, 1699-ben a kolozsvári helv. hit templom építésére 500 m. ft. adott. Ettől gyermekei II. Mózses, [6]) ki I. Leo-

[1]) Cserei Hist. 203. 325.

[2]) Benkő Transylvania gen. II. 500. Huszti Juris prudentia dedic. szebeni kiadás.

[3]) Kővári Erdély cs. 227.

[4]) Cserei Mih. Hist. 64. 76. 113. 148. 195. 298. stb.

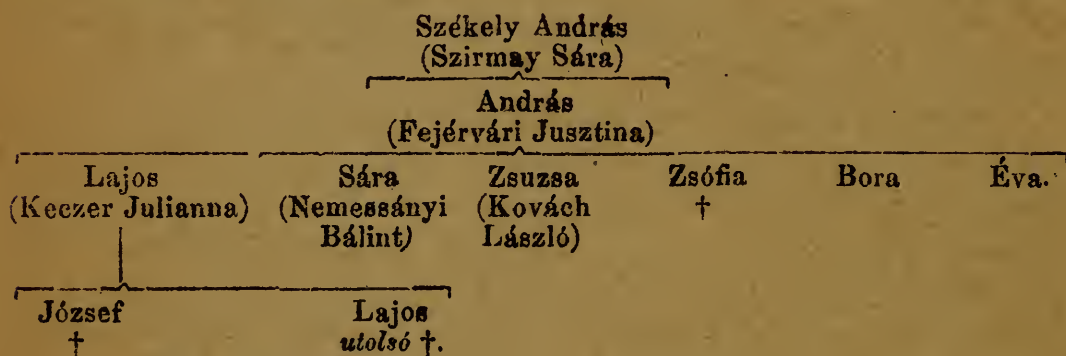
[5]) Szirmay Szatmár v. II. 227. 236.

[6]) Apor. Synopsis Mutationum 290.

pold király által 1700-ban testvércivel együtt grófságra emeltetett [1]), de Pocstelkén zsiványok ölték még, II. László kinek neje losonczi Bánffy Kata 1745-ben halt meg, [2]) és I. Ádám gróf, első neje Toroczkay Zsuzsi, a második Rhédey Katalin, kitől fiai III. László és II. Ádám, amaz Hodor szerint 1772-ben halt meg Szebenben, kora 55. évében és Alamoron temettetett. Ez. t. i. II. Ádám cs. kir. kamarás, Erdélyben a reform. egyházi alapítványok és iskolák gondnoka, külföldön utazott férfiú. Két munkát fordított magyarra: Locknak nevelésről írt művét, és egyet a marhák gondviseléséről 1763. és 1771-ben franczjából és németből. Nőtelen maradt, és benne családja kihalt 1771-ben. [3]) A kolozsvári reform. egyházra végrendeletileg 500 ftot hagyott. A családi javak a Kálnoky-akra szálltak. [4])

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, első lábaival kettős ezüst keresztet tartva.

Székely család. (Nagy-idai) Kihalt család, melynek következő nemzékrende [5]) ismeretes.

Székely család. (Dobai) Szepes vármegye adományos nemes családa, melyből András 1667-ben Szepes vármegye jegyzője volt. [6]) E családból való dobai Székely Sámuel, egykoron 1741-ben kapitány. Született 1704. april 3-án Hunfalván (Hunsdorf) 1753-tól mint

[1]) Lehoczky I 170. lap 1700-ben. Apor id. helyen, hol mondja, hogy Ádám kapta I. Leopoldtól a grófságot. Kővári id. h. szerint VI. Károlytól kapták.

[2]) Borosnyai Nagy Zsigmond: Az alázatosságnak fényes tüköre: halotti beszéd.

[3]) Hodor szerint hermaphroditus, semmi hitű. Ő és Kővári szerint mint tiltott szerelem üldözöttje halt el.

[4]) Retteghy György naplója 149. lap. Hodor szerint.

[5]) Wagner, Tabulae geneal. t. LV.

[6]) Lányi cs. armalisán aláírva.

nyugalmazott Eperjesen telepedett le, és történelmi, főleg oklevelek kutatásával és másolásával tölte idejét, melyek által történelmi irodalmunk érdekében derék érdemeket szerzett. 1759-ben egy magyarra fordított munkát is adott ki. Halála után több kötet kézirata maradt. [1])

A család czímere a paizs udvarában hátulsó lábain álló grif, balfelé fordúlva, és első jobb lábával kivont kardot tartva.

Székely család. (Siményfalvi) Udvarhelyszéki székely család, melyből I. Mózses még mint közrendü ember, egy ember füle elvágásáért Lengyel országba bujdosott s utóbb mint Báthori István egyik hadnagya Poloczkó és Pleskónál vitézűl viselte magát, 1583. jun. 10-én Báthori Zsigmondtól 16 jobbágyos telket kapott Szemerefalván és Siményfalván. [2]) Utóbb Báthori Zsigmond ellen lép fel, midőn ez Erdélyt Rudolf császárnak akarja adni. Básta ellen mint fővezér csatázik. 1603. maj. 9-én Erdély vajdája leszen. Básta ellen indul, a Báreczán csatát veszt julius 17-én, és ott elesett. [3]) Fia II. Mózsef 1627. körül udvarhelyszéki főkir. biró és főasztalnok, 1622. aug. 22-én kapta Szederjest és Fiáthfalván egy részt a kastélylyal, 1626. jun. 24-én Marosujvárt és Henningfalvát. 1633-ban számüzetett, és birtokai nagyobb részét 1635-ben Huszár Mátyás nyeré. [4])

A család czímere a paizs udvarában oroszlán volt.

Székely család. (Aranyos-rákosi, és ó-tórdai.) Székely család Aranyos székből, melynek egyik ágazata ó-tordai előnevet is visel. Törzse Székely Boldizsár, ennek 1600. febr. 10. éről Görgény várában Báthori Gábor ótalomlevelet ad, melyben rákosi és sinfalvi birtokáról is tesz említést. Ennek fia Miklós, úgy várfalvi Bordács Mihály, Sámuel és Gergely, nem különben Varga János rokonaival együtt egy armalisban 1674. sept. 2-án Apaffy Mihály fejedelem által megerősítettik. E nemes levél 1675. január 7-én a kövendi mezőn tartott vizsgálat (lustrum) alkalmával, valamint 1750. jun. 24-én tartott köz összeiráskor is előmutattatott.

A családfa [5]) következő :

---

[1]) Magyar Irók, Életrajz gyüjt. II. 305.

[2]) Kállay Fer. Székely nemz. 282. Vesd össze Kemény János Önéletirása, Kiadta Szalay L. 23. 238. hol igen parasztos, köz nemzetből álló embernek de jó vitéznek iratik.

[3]) Wolph. Bethlen V. 396. 402—407. Mikó Erdély tört. ad. I. 82. II. 3 stb.

[4]) Kállay Székely nemz. 282.

[5]) A család által elémutatott okmányok nyomán közli Török Antal.

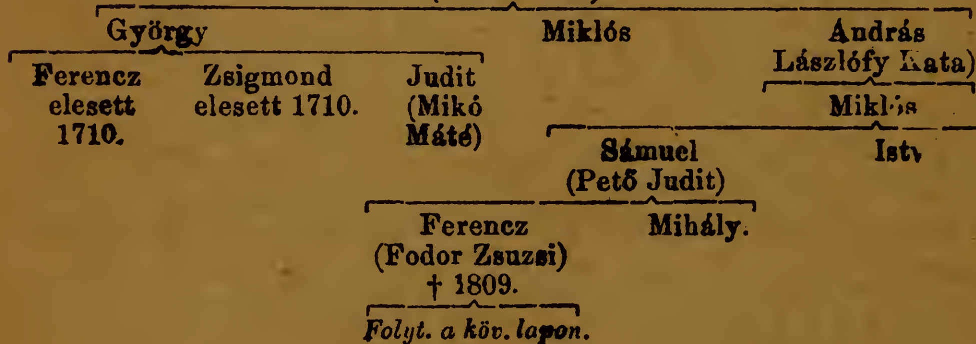
I. tábla.

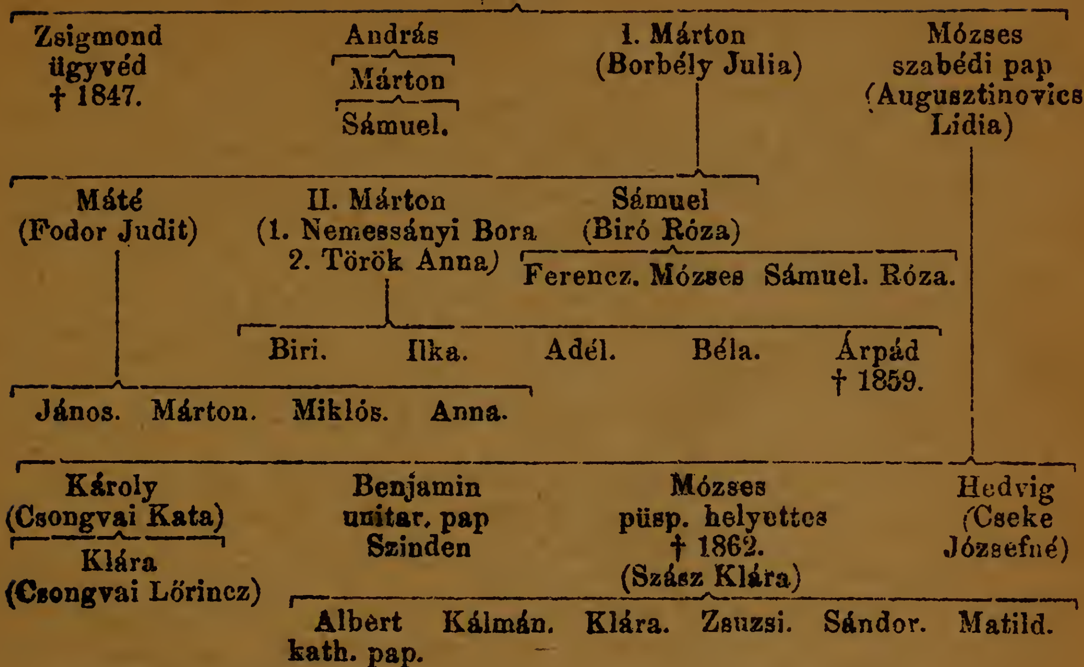
Boldizsár
1610.

- Miklóst 1674 armalist
  - István
    - István
      - István
        - György
          - János
- Kata
  - Ferencz
    - Boldizsár (Vagyas Judit)
      - Ferencz (Csipkés Anna)
        - Boldizsár †
        - István káli pap † 1823. (Szekeres Klára) † 1847.)
          - Beta (Kacsó József)
          - Sándor unitár püspök † 1852. (Hincs Zsuzsi)
            - Sándor † 1836.
            - Sándor † 1838.
            - Ádám.
          - Klára † 1824. (Czirmay Györgyné)
          - Teréz (Kovács János)
        - Sámuel (Csehi Eszter)
          - Károly † 1830.
          - Anna (Fekete Lajos)
          - Teréz (Vitéz Andr.)
          - 1. Elek (Fekete András)
            - Ilka.
            - II. Elek.
        - Ferencz †
        - László †
        - János
      - Kata.
      - Anna.
      - Mihály.
        - Márton †
      - Mária.
- Márton (Bordács N.)
  - *Folyt. II. táblán.*

II. táblán.

Márton, *ki az előbbi táblán.*
(Bordács N.)

A család unitaria vallású, s közülök három püspök volt, úgymint a táblán nem álló ó-tordai Székely Miklós 1843-ban. Utánna következett Sándor az aranyosrákos ágból, ki 1852-ben halt meg. Utánna ágyanazon ágból Mózses, mint püspöki helyettes 1861-ben. Meghalt 1862-ben. Fiai közül Albert a rom. kath. egyházba tért át, s most. kath. áldozár.

Ezeken kivül említendők: Sámuel ügyvéd, másik Torda város pénztárnoka. Zsigmond ügyv.; László a tordai iskola pénztár-

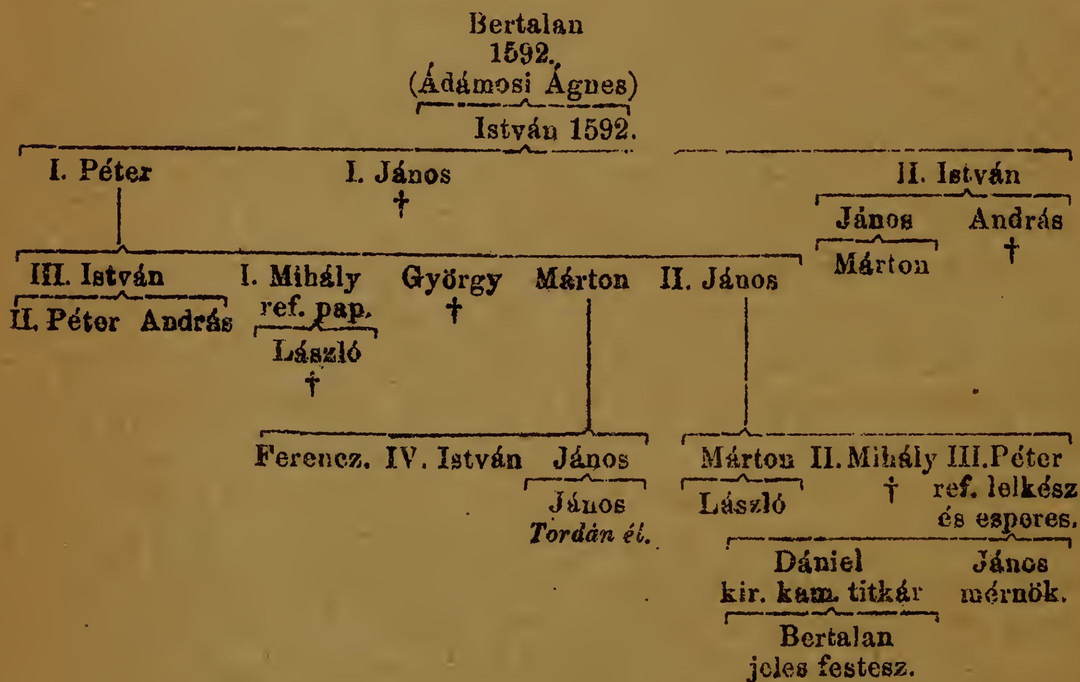

noka, János ugyan annak gondnoka volt. I. Elek ügyvéd, utóbb Torda városa tanácsosa 1848. előtt.

I. Mártonnak fia II. Márton ügyvéd és 1848. előtt, valamint 1861-ben Kolozsvár város szolgabirája.

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont egyenes kardot, a balban nyitott könyvet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, szintén meztelen pallóst tartva. A paizsot két oldalra leomló sisak takaró veszi körül.

Székely család. (Ádámosi) Küküllő megyei eredetű család. Nemes levelét Székely Bertalan és fia István kapta 1592. dec. 8-án Báthori Zsigmond erdélyi fejedelemtől. A családfa [1] következő:

A táblán állók közül II. István vadászaton lelte halalát. I. Mihály szentpéteri ref. pap. II. Jánosnak fia Márton báró Kemény Simon gazdatisztje volt, Aranyosszékben F. Sz. Mihályfalván és Sinfalván, — és Alsó-Fejér megyében Tövisen birtokos. Testvére III. Péter k. fejérvári kerületi esperes és ref. lelkész volt. Fiai Dániel kir. főkormányszéki fogalmazó, 1863-ban titkár, és János 1848. előtt Kolos megyei, most Marosszéki mérnök.

Dánielnek fia Bertalan mint festész Münchenben a hires Pi-

[1]) Török Ant. közl.

loti tanár termében tökélyesíté magát, és legtehetségesebb fiatal festészeink egyike. [1])

Székely család. (Póka-keresztúri) Torda vármegyének Vajda-Szent-Iványi járásában fekvő Póka-Keresztúr helységről vette nevét. Ismeretesek közülök Székely László, kinek fia volt Farkas, 1699. april. 23-án osztoztató biró (arbiter) Vajda Sámuel és Vajda Erzse Veres Sámuelné közt. Farkasnak fiai Gábor és Miklós adományos nemesek, atyjok jogán birtokosok Kis Budakon. Az előbbi 1771-ben számfeletti székbiró vagy ülnök, Miklós pedig szolgabiró volt Doboka vármegyében. [2])

István szolgabiró Doboka megyében 1763—1771-ig. [3]) Zsigmond ugyan az a borgói járásban 1796—1809.

Sámuel 1809-ben Doboka vármegyében derékszéki biró. Fia Elek 1809-ben kapitány az erdélyi felkelt nemes seregben Első neje Salánky Judit, a második Vér leány, kinek jogán birt, és lakott Sófalván Doboka vármegyében. Első nejétől fia Károly féleszű, meghalt 1840-ben, kinek magvaszakadtán M.-Derzsén, Al-Őrben stb. jelentékeny birtokot örököltek a leány-ági utódok.

Székely család. (Kalota-szentkirályi) A XVII. században élt közülök István, kinek nejétől Daczó Erzsébettől fia György, kinek sz. Galaczi Török Erzsébettől leánya Klára Alvinczy Péterné, ettől 1683. körül elválván. másodszor oroszfáji Mikó Gáborné, az még 1696-ban is. [4])

1676-ban borbereki Alvinczy Péter nejével Székely Klárával kölcsönös bevallásra lépnek, mely szerint a nő saját galaczi, sajó sz. andrási, simontelki és apáthi (Doboka várm.) m. fülpösi stb. részbirtokait férjének bevallja. Ennek daczára utóbb elváltak. 1678-ban Alvinczy Péter, neje Székely Klára nevében ellent mond Czikmántor iránt. [5])

E Székely család egyik ága Abosfalváról irta előnevét, igy László 1676-ban, [6]) midőn ellentmondást tett.

K.-Szentkirályon egy jobbágy telkeért Sz. László urbéri kárpotlást nyert. Az utóbbi időkben Sz. Dániel Doboka megyében 1832. körül szolgabiró volt.

---

[1]) L. Arczképét s életrajzát 1863. évi Nagyképes Naptár.
[2]) Hodor Károly közl.
[3]) Hodor K. Doboka várm. 466. lap.
[4]) K. Fejérvári káptalan Cista Küküllő fasc. I. nro 21.
[5]) Hodor Károly közl.
[6]) Egyet. M. Encyclopaedia I. 218.

Székely család. (Szent-Iványi) Közülök Mihály 1459-ben beszterczei gróf. [1]) Utóbb hűtlenségbe esvén, javait 1475-ben Csupor Miklós alvajda kapta adományban, [2])

Székely család. (Csikfalvi) Közülök János Marosszéki ülnök 1571-ben. [3])

Székely család. (Benczédi) Ismeretessé tette e nevet Székely István, a gönczi predikator, eredetére Udvarhelyszéki, két hittani magyar munkája által, de főleg 1548-ban Krakóban nyomatott krónikája által, [4]) melyet részben Toldy Ferencz ujra kiadott.

Székely család. (Bibarczfalvi) Egyik nőitagja Borbála kisszerényi Szerényi Ignácz neje, meghalt 1766. april. 12-én.

Székely család. (Rétyi) Három széki székely család, mely most is jó karban áll. A mult században 1733-ban éltek közülök Mózses, András, Márton, Sámuel egykor Sepsi szék jegyzője, és Zsigmond. [5])

E században Ferencz Három széki törvényszéki ülnök 1815-ben; Dávid tartományi számfeletti biztos 1848. előtt, hivatálatól a forradalombani részvéteért megfosztatott.

Székely család. (Dálnoki.) Szintén Háromszéki székely család, melyből István élt 1730-ban. [6])

Sámuel 1846. előtt főkormányszéki irnok.

Székely család. (Kézdi Sz. léleki.) Kihalt a mult században Székely Péterben. [7])

Székely család. (Csik sz.-imrei.) Közülök Székely György élt 1740-ben. [8])

Székely család. (Szász-Sombori.) Doboka megyei nemes család, melyből János ott 1588—1595. főbiró volt. [9]) László 1702-ben Zsomboron birtokos.

Székely család. (Dombi.) Közülök József Abrudbányán bányatörvényszéki és városi ülnök és országgyülési követ 1836-ban.

---

[1]) Huszti, Juris prud. 116. Kállaynál.
[2]) Teleki Hunyadiak kora XI. 433.
[3]) Kállay, Székely nemz. 281.
[4]) Magyar Irók I.
[5]) Apor, Synopsis Mutationum 290.
[6]) Ugyan ott.
[7]) Ugyan ott.
[8]) Ugyan ott.
[9]) Hodor, Doboka várm. 425.

Tán szintén e család ivadéka Lőrincz, ügyvéd 1815-ben Abrudbányán.

Székely család. (Abrudbányai.) Ezen előnévvel találjuk Székely Pál sebészt Abrudbányán 1831-ben.

Székely család. (Rákosdi.) A hívatalos téren Sándor 1837-ben Hunyad megyei irnok, s talán ő azon Sándor, ki 1848-ban szolgabiró volt.

Székely család. (Csik-rákosi.) Ez előnévvel József Kolosmegyében; János Torda városi ajtónálló 1848.

Csik-székben több helyen, mint Mádéfalván, Dánfalván, Csikszent-Imrén laknak Székely nevü családbeliek, kisebb, nagyobb birtokosok.

Székely család. (Felvinczi.) Küzülök Pál Gy.-Fejérvár városi tanácsos 1831-ben; László ugyan az jelenleg, az 1846. évi erdélyi országgyűlésen azon város követe, Lajos 1848. elött ügyvéd.

Székely család. (N.-Bányai.) Másképp Bányai-Székelynek irják nevőket. Közűlök ismeretes Dániel, ki 1848. elött Maros-Vásárhely tanácsnoka volt.

Székely család. Torna megyében élt törzs-őse Székely Miklós, ki 1631. dec. 12-én a Szászy család őseivel együtt nemesítetett meg. *Lásd Szászy cs.*

Székely család. Trencsin megyei nemes család, melyből ott a nemesi lajstromok szerint megemlíthetők Tamás, ki 1646-ban élt, 1658-ban Drskóczon, 1728-ban Felső-Vadicson élt a család, jelenleg legalább azon megyében kifogyott, és eredeti czímereslevele a megye levéltárába került. [1])

Székely család. (Másképp Németh) 1725-ben III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét Székely másképp Németh Miklós, Márton és Pál. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon nyugvó arany koronán könyöklő vörös mezű kar, mely a paizs udvarának felső bal szeglete felé rézsutosan nyuló zászlónyelet tart, azon két ágú vörös zászló leng, az udvar jobb oldala felé nyúlva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén vörös ruhás kar kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Székely család. (Vizaknai) Tagjai többnyire Vizakna városnál

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Collect. herald. nro 319.

hivatalkodtak, igy: István pénztárnok 1831. Ferencz, József tanácsnokok, s felváltva főbirák. Mihály albivatalnok, 1848. előtt. Józsefnek fia Lajos jelenleg Kolozsvárott pénzügyi igazgatósági fogalmazó.

Székely családbeliek. Ide sorozzuk, kiket előnév hiányában családok szerint csoporsitani nem lehet. Ilyenek :

Székely Miklós 1443-ban Arad megye alispánja [1])

Pál fő nemes székely, kit 1524-ben a fogarasi várkapitány fel akasztatott. [2])

István 1564-ben több más nagy emb errel elfogatott, de az országgyülés által szabadon bocsáttatott. [3])

Antal ugyan azon időkben, 1562—63-ban szerepelt. [4])

Mihály 1594-ben Báthori Zsigmond altisztartója. [5])

István 1595-ben Zarándi főispán. [6])

Ferencz 1604-ben Bocskainak Szent-Jóbon praefectusa leszen.

István 1662-ben hütlenségi bélyegen elmarasztaltatik. [7])

Sámuel 1662-ben Csikszéki alkapitány. [8])

Másik Sámuel, kinek nejétől Veres Katalintól leánya Katalin Bocskay Istvánné, kinek leányát Torday József vette nőül, és nemzé Torday Ferenczet.

Az ujabb időben Antal alkényeri (v. sibóti) póstamester, ki korán elhúnyt Imre fiával együtt a Kenyérmezőn a Báthori-Kinizsi-féle emlék oszlop mellé volt temetve, de az emlékoszlopot 1848-ban az oláhok feldúlták, széthányták.

Ezen kivül Erdélyben még számtalan Székely nevü birtokos család van, igy Küküllő megyében Zagoron, Fületelkén, Felső-Fejér megyében Árapatakán, Salldorfon és Hidvégen.

Szék család. Gömör vármegye nemesi közé számítja.

Szekér család. Zemplin vármegyében a nemesség sorában áll. [9]) Honos Somogy megyében is. Tán ivadéka Szekér Joakim Alajos szer-

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora X. k. 124.
[2]) Eder, Observ. Critic. 255. Kállay szerint.
[3]) Kállay, Székely nemz. 281.
[4]) Wolph. Bethlen tomo II. 19—31.
[5]) Kállay i. m. 281.
[6]) Ugyan ott 282.
[7]) Kazy libro 8. Kállay szerint.
[8]) Kállay i. m. 282. Benkő Kár. Csik, Gyergyó és Kászon 52.
[9]) Szirmay Zemplin not. top. 117.

zetes, utóbb tábori lelkész, ki Komáromban született, és 1791. 1807. években több történeti munkát adott ki. [1])

Szekeres család. Törzse Szekeres Pál, ki 1687.-ban maj. 25-én Laxenburgban kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által czimeres levélben megnemesítetett. [2])

Szekeres család. Szekeres Mihály czímeres nemes levelet nyert 1791-ben. Czímere balról jobbra húzott rézsutos fehér szelemen által két részre osztott paizs, a jobb oldali kék szegletudvarban hármas zöld halmon piros lábú fehér galamb áll, piros csőrében zöld galylyat tartva, fölötte balról ezüst félhold ragyog; a baloldali vörös szegletudvarban balról felhők közül benyúló kéz arany mérleget tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között hármas zöld téren a leirthoz mindenben hasonló galamb látható. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [3])

Szekeres család. Szatmár megyében birta hajdán Kis-Szekeres helységet. 1359-ben Szekeressy (Zekeresi) Tamás, István, László és Lukács Lászlónak fiai határt járattak. Tamásnak fia Ferencz és Istvánnak fia Miklós 1379—1404-ben birtak ott, Zsarolyánban, és Fülpös Daróczon. Utóbb nem említetnek a birtokosok közt. [4])

E század elején Szekeres Antal birt Gencsen. [5])

Szekeres család. (Mező-Madarasi) Marosszéki székely ivadék. Közülök Gergely 1600-ban Mihály Vajda ellen Miriszlónál esett el. Neje Gálfi Ilona volt.

Ferencz Marosszék alkirály birája 1700. körül. István a marosszéki lustralis könyv szerint nemességi hadnagy.

Sándor Doboka megyében törvényszékbiró, első neje Henter leány, a második Cserényi Ágnes.

László, Ferencz, Zsigmond és János, mint primorszékelyek említetnek 1806-ban. János M. Madarason, László M. Bándon, Sándor M. Régenben birtokos főszékelyek.

Az ujabb nemzedékből Sándor és ennek leányai Fáni, Róza, Adél, továbbá László és ennek fiai Ákos és Gábor birtokosok.

---

[1]) Magyar Irók, Életrajz gyüjt. II. 305—6.
[2]) Az eredeti Győr megye levéltárában őriztetik.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[4]) Szirmay, Szathmár várm. II. 218. 227. és 244.
[5]) Ugyan ott II. 38.

Szekeres család. (Abrudbányai.) Közülök János 1815. körül Zaránd vármegye szegénységi ügyésze volt.

Szekeressy család. (Előbb Wagner.) Szekeressy előbb Wagner Antal 1792-ben kapott czímeres nemes levelet.

Czímere következő : a paizs udvarát négy kék, négy vörös pólya fedi, az előtérben fehér sziklás halmon vasba öltözött férfiú áll, jobb kezében tartott lándzsája hegyén aranyvörösarany zászlócska leng, bal kezében zöld koszorút tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kifeszített fekete sasszárny között szintén olyan férfiú ismétlődik. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék. [1])

Székesfejérvári család. Közülök Benedek Kolosvár város főbirája volt. Meghalt 1664. aug. 5-én, kora 76. évében. [2]) Egy Székasfejérvári névszerint Mátyás, még előbb 1578-ban, mint köblösi, majd kolosvári unitarius lelkész és egyházi főjegyző említtetik 1606-ban. [3])

Széky család. (Máskép Pap) *lásd Pap cs. IX. köt. 114. lap.*

Széky család. Heves és Zemplin megye nemessége sorában áll.

Széky család. (Peteki) Erdélyi család, melyből Károly Küküllő megyei táblabiró, számvevő biztos és szőkefalvi póstamester volt 1831. körül. — Sándor ugyan ott irnok. Tán ennek neje Csanády Zsuzsi kis-sárosi birtokos Küküllőben; és valószinűleg ezen családból Sándor és Ábel birtokosok Felső-Fejérben Walldorfon.

Széky család. (Széki) Doboka megyében virágzott még a XVI. században, és ott Szék helységben volt birtokos. Utolsó ivadéka Széky Kálmán hütlenségi bélyeg alá jött Báthory István fejedelemsége alatt. [4])

Széll család. (Dukai és szent-györgyvölgyi) Vas vármegye birtokos nemes családa. Bővebb adatok hiányában nem merjük ősei közé számítani azon Szél Pétert, ki 1556-ban igen gyenge ostrom folytán a töröknek feladta Kaposvárt, melynek kapitánya volt, és melyért Török Ferencz őt Pápán felakasztatta [5]) Hasonlóan nem lehet ide soroznunk, mert előneve Csanád megyei származást sejtett, azon makói Széll Mihályt sem, ki 1650-ben új adomány mellett Békes, Csa-

---

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XII.

[2]) Török Antal közli a kolozsvári temetőben talált síriratos réz lemezről.

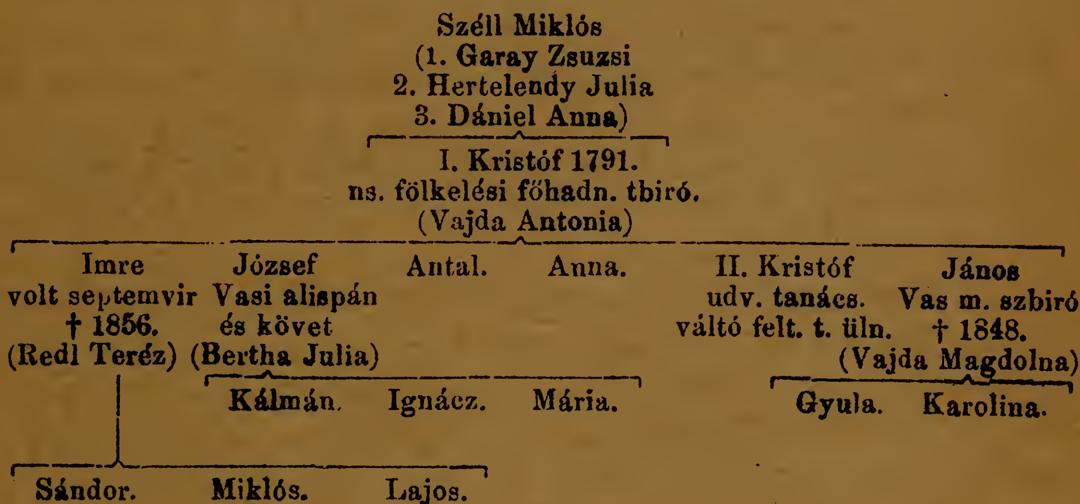
[3]) Székely, Unitár. vallás tört.

[4]) Hodor, Doboka várm. 230. és 649. l.

[5]) Istvánffy Historia 1685. kiadás 234. lap.

nád és Arad megyékben Kakuti, Batonya, Tompa, Sziind, Kún-Ágotha, Nagy Iratos, Trinta(?) Dombegyháza, Bánkamarás, Csató-kamarás és Domb-Iratos helységeket és pusztákat nyerte. Ezen Mihály valószinűebben ivadéka lehetett azon Szél Istvánnak, ki 1581—1599. között Zaránd vármegye egyik főispánja volt. Ugocsa megyében pedig Szél (vagy azon kori irásmod szerint Zél) család már 1523—1550. között Fertő-Almáson volt birtokos. [1])

A Dukai és szent-györgy-völgyi Szél, Zala és Vas megye nemes családainak egyike. Tán az előbbi megyéből Szent-György völgye számos nemességéből származott át Vas megyébe. Ismert törzse Széll György, ki 1639. évi maj. 22-én III. Ferdinand királytól nyert (mint a családi tudositás mondja) újjitott czímeres nemes levelet. Györgynek egyik utóda volt Széll Miklós, bucsúi földbirtokos Vas megyében, kitől egyik ágnak a leszármazása [2]) következő:

I. Kristófnak, ki 1791-ben a Vas megyei nemesi fölkelésnél főhadnagy, utóbb táblabiró volt, fiai közűl Imre egykor (1832.) Vas megye főjegyzője és országgyülési követ. 1836-ban személynöki itélőmester, 1841-ben lett nádori itélőmester, utóbb septemvir, 1850. után Bécsben a cs. kir. legfőbb semmisítő törvényszék ülnöke és udvari tanácsos. Meghalt 1856-ban. Gyermekei a táblán láthatók.

József szintén Vas megyénél hívataloskodott, és 1848-ban első alispán volt. Nejétől Bertha Juliától gyermekei a táblán láthatók.

Antal bucsúi birtokos.

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 174.

[2]) Családi közlés szerint.

II. Kristóf Vas megyénél viselt al- és főszolgabiróságot, 1860-ban a nagyváradi cs. kir. főtörvényszéknél volt tanácsos, innen a pesti váltó feltörvényszék közbirája lett.

János Vas megyében volt szbiró. Meghalt 1848-ban. Két gyermeke a táblán latható.

A család czimere a paizs udvarában, valamint a paizs fölötti sisak koronáján is oroszlán.

A család másik ágából eredhetett Széll Károly, Krassó megyében irnok 1847-ben, ki Veszprém megyétől 1846. évi május 4-én kiadott nemesi bizonyítványát Krassó megyében 1847. január 20-án kihirdettette.

Lehet, hogy e család ősei közül valók Zel Péter, és öcscse Gáspár Keszthelyről való gyalog katonák 1557-ben. Ugy Zel Ferencz szintén gyalog katona Zalavárott a Zalavári apáté. [1])

Szél család. (Nyáradtői) A XV. században 1461-ben nyáradtői Zél Jakabnak fia Simon Marosszékben főszékely. [2]).

Szél család. (Harasztosi) Közülök Sámuel 1825-ben Aranyos székben irnok.

Szeldmajer család. (Buzithai) Abauj, Sáros, Zemplin megyei nemes család, mely előnevét az Abauj megyei Buzitha helységről irja, és ott jelenleg is birtokos. [3])

A czímeres nemes levelet Szeldmajer Sebestyén és László nyerték 1751-ben Mária Terézia királyasszonytól. Czímerök a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából piros ruhás, és derekú, fehér kötényes hajadon nő emelkedik ki, derék mellén arany zsinorzattal, ing ujjai könyökön fölül vörös szalaggal vannak lekötve; felemelt jobb kezében zöld koszorút tart. Foszladék mindkét oldalról arany-kék. [4])

A család a mult század elején már díszlett, a midőn egyik Szeldmajer ezredes, utóbb sóvári inspector volt és hűsége miatt a Rákóczy ellenpárttól fogságot szenvedett. Ennek fia volt György. Ennek fia szintén György kassai nagy prépost és czímzetes püspök meghalt 1818-ban. [5])

---

[1]) M. Akad. Levelestár I. 208. 210. 214. 287. 316. lap.
[2]) Kállay Székely nemz. 488.
[3]) Fényes Geographiai Szótár. I. 189.
[4]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[5]) Benyó Math. Parentatio.

László és Sebestyén 1765-ben Sáros megyében birtak.

Szeldmajer László-Sebestyén 1760-ban Torna vármegye alispánja volt; utóbb 1774-ben a Tiszántúli kerületi tábla ülnöke. Tán ennek fia Antal, kinek neje Gedeon Mária volt.

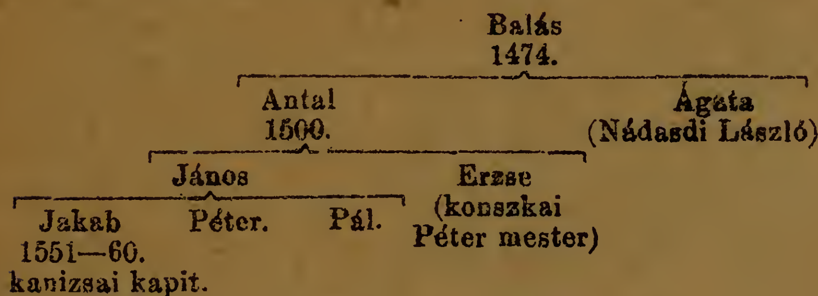
Szeldmajer József 1822—28-ban Zemplin vármegye levéltárnoka volt.

Szele család. (Szent-Balázsi) A család neve hajdani irásmód szerint Zele.

1482-ben szent-balázsi Szele Antal és Márton Zala megyei birtokaikra uj királyi adományt nyertek. [1])

1551—1560-ban sz.-balási Szele Jakab Kanizsa vár parancsnoka volt. [2]) Rokona János 1557-ben említtetik. [3])

A családfa [4]) következő:

Szent-balázsi Zele Ferencznek 1590-ben neje Szecsődy Anna volt.

Tán más hason nevü családból volt Szele Borbála, Csabay János özvegye, ki 1584-ben Nyitra megyei Csaba helységben egy puszta házhelyet 36 ftért zálogba vetett Dalmady Jánosnak. [5]) *Lásd Szelle cs.*

Szeleczky család. (Szeleczi és Boczonádi.) Jelenleg Heves, Pozsony stb. megyében székel. Törzse Czarnovai Wajszkó Mátyás volt, ki Bodrog megyei Vajszka helységből Zólyom megyei Szelecz helységbe telepedett; és ott 1402-ben Széchy Gáltól, 1443-ban pedig Gergely korbovai gróftól Lipcse várának örökös urától, kinek javai igazgatója volt, részbirtokot kapott, és ebben 1447-ben Hunyadi János kormányzó által is megerősítetett.

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 215.

[2]) M. Akad. Magyar levelestár I. 67. 89. 126. 219. 285. 309. 379. stb.

[3]) Ugyan ott 250—254.

[4]) Rajcsányi Geneal. deduct. kézirati gyüjt.

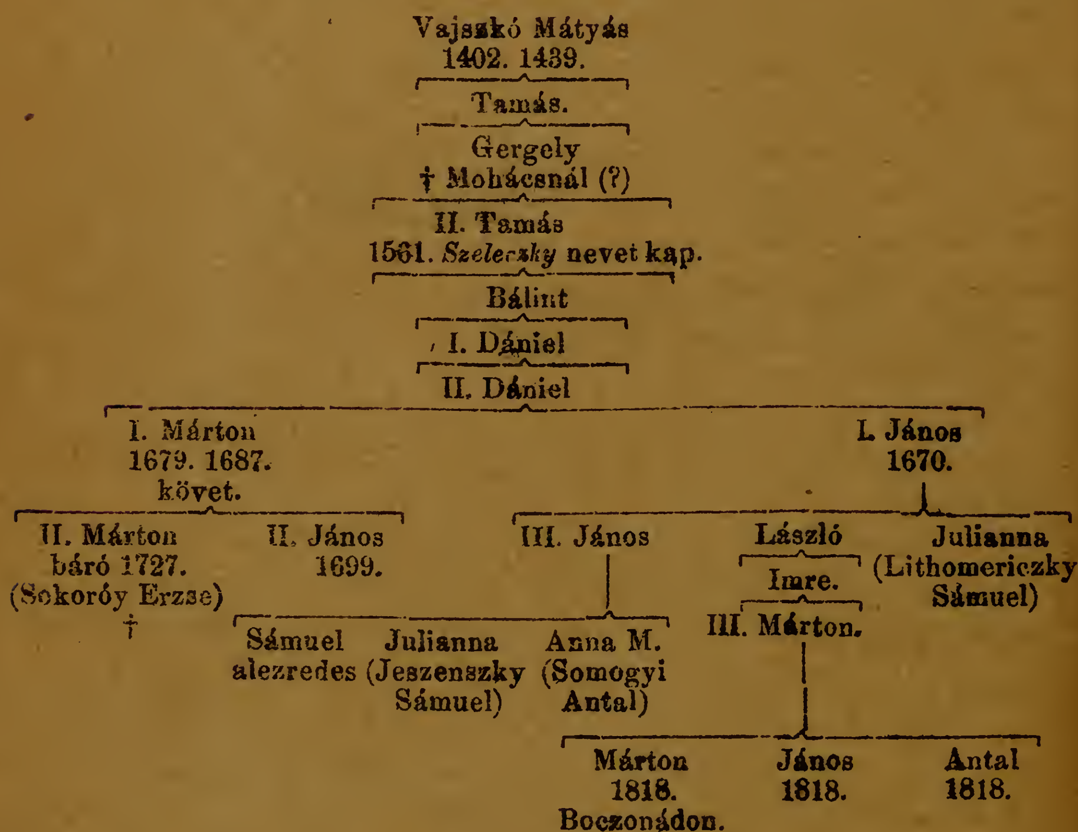
[5]) Az eredeti Lipthay levéltár C. VII. nro. 226.

Ezen Mátyásnak kis-unokája volt Vajszkai Tamás, ki 1560-ban Nádasdy Tamás nádortól Szelecz helységben nemesi udvar telket nyert, és abban 1561-ben I. Ferdinand király által örökképen megerősítetett, és neve is Szelecz-ről Szeleczky-re változtatott. [1]) Szeleczen jelenleg az egykori kurialis kastély romladozó félben áll. [2])

Tamásnak egyik utóda I. Márton, mint I. Leopold király híve a Tököly párttól Murányban félévig volt fogva tartatott, 1679-ben drága áron váltá meg magát. 1687-ben Zólyom követe volt.

Ugyan e korban, 1681-ben Szeleczky István Szerencs várában fosztatott meg mindenétől a Tököly-ek által.

A családfa következő:

I. Mártonnak fia II. Márton előbb Glockelsbergi Detrik lovas ezredében kapitány, utóbb gr. Nádasdy Ferencz ezredében kapitány, majd őrnagy, részt vett Szatmár vára védelmében is. 1705-ben Rákóczy foglya volt. 1715-ben Pest megyében Alberti helységre vitt adományt nejével Sokoróy Erzsébettel együtt; de ellent mondtak többen

[1]) Adami Mss. Musaei 4-r. lat. nro. 182.
[2]) Fényes, Georgr. Szótár IV. 83.

a beiktatásnak. 1717-ben Pest vármegye első alispánja lett, innen a kir. tábla táblánál alországbiró, 1727-ben bárósägra emeltetett. Királyi táblai ülnök volt még 1730-ban is. Benne — úgy látszik — kihalt a bárói ág.

Úgy látszik testvérétől II. Jánostól származtak a múlt század végén a kamarai bánya-hatóságnál hivatalkodó Szeleczky-ek, névszerint J á n o s, ki 1787-ben bányatanácsos és tanár volt, J ó z s e f ugyan akkor a szomolnoki rézbányánál, M i h á l y pedig Nagybányán kamarai tiszt.

I. Jánostól eredtek III. J á n o s, kinek fia S á m u e l alezredes volt 1818. előtt, továbbá L á s z l ó, kinek Márton unokájától utódai tán a Heves megyében B o c z o n á d o n e század elején (1818.) birtokos s előnevöket innen irt Szeleczky M á r t o n, J á n o s és A n t a l. Ezek egyikének utóda lehet D é n e s, jelenleg a Pói pusztán is birtokos.

Egyik ág már a XVII. században Pozsony megyében székelt, ebből Szeleczky J a k a b 1619-ben országgyülési követ [1]), 1622-ben Pozsony sz. kir. város jegyzője, 1637—39-ben főbirája. [2]) Ez ágból K á r o l y 1848. előtt esküdt, utóbb adószedő Pozsony megyénél.

A családnak egy ága még Erdélyben is Doboka megyében Vasas Szent-Iványon birtokos volt. [3])

---

1) Katona Hist. critika XXX. p. 64 Acta Comit. 1618. pag. 268.

2) Bel M. Notitia nova Hung. I. 6 ö5. 666.

3) Hodor, Doboka várm. 230.

A család czímere — mint följebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában jobbról magas szikla, melyről jobb felé pegazus ugrik, hátsó lába nyomában forrás fakad, mely a szikla aljában elterülő tóba foly, melyben jobb oldalról daru áll, egyik felemelt lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos, sisakos vitéz emelkedik ki, kinyujtott jobb kezében zöld koszorút, a balban lándzsát tartva. Foszladék jobbról ezüstfehér, balról ezüstvörös. Ezenkivül a bárói czimernél a paizst bárói korona fedi.

E szerint nem e családból lehetett azon Szeleczky János, ki 1705. jan. 1-én Nógrád megyei Kálnón lakott, és pecsét nyomatán, melyen neve kezdő betűi állnak, egy könyöklő kar látszik, virággalyat tartva.

Szelényi család. (Felső-Szelényi †) Hont vármegye régi kihalt adományos nemes családa, mely hajdan azon megyében fekvő F. és A. Szelény helységet birta és nevét is arról vette.

Már a mohácsi vész előtt azon birtokban találjuk a családot, midőn 1519-ben kökeszi Szelényi Verona részére Ujlaky Lőrincz országbiró osztoztató parancsot intézett a sághi conventhez Szelényi Menyhért és Zsigmond ellen a felső-szelényi birtokban teendő egyenlő osztály iránt. [1])

Ezek utódai közül a XVI. század végén élt Menyhért (vagy más adat szerint Mihály) kitől a családfa következőleg terjedt le :

Mihály 1590. (Palojthay N.)
- I. János (1. Garay Erzse 1629. 2. Gyürky Zsuzsa)
  - 2-tól János 1652. (Battha Zsófia)
    - János.
- Bora (Csery Miklós)
- I. András 1615. 1646. (Romhányi Erzse)
  - II. Mihály (Madách Anna)
    - István (Madách Erzse)
      - Pál 1712.
        - István.
        - András (Gedey Erzse)
          - István 1760.
          - Pál 1760.
        - Pál.
        - Márton
  - Dora? (Pongrácz Fer.)
  - II. János † 1680. 1670. honti alispán (Kubinyi Magdolna † 1695.)
    - Pál elesett 1667. (Ujfalussy Anna)
      - Zzuzsa
    - Lőrincz 1681.
    - Erzse (1. Madách János 2. Balassa Ádám)
    - Mária (Vécsey Sándor)
    - Bora (Dvornikovich János)

¹) Eredeti a sztregovai Madács cs. levéltárában.

I. András 1615-ben Korponán egy darab földjét Lajkov Jánosnak eladja, 1630. jan. 12-én Korponán Valika András házát zálogjogon megveszi. 1634-ben Korponai minden ingatlan birtokát nejének és fiának ifj. Jánosnak örökösen bevallja.

II. János 1655—1674-ben Hont vármegye alispánja. [1]) Még 1669-ben Szelényi Judit (nem áll a családfán) Bossányi Jánosné, osztálypert folytat Szelényi János, István és András ellen. 1669-ben Szelényi János végrendeletet tesz. 1671. nov. 21-én Kubínyi Magdolna Szelényi Jánosné és Akay Mária testvéreik Kubínyi János és Menyhért ellen uj osztályra parancsot kértek. Ugyan ez évben Szelényi János Gerhárd Györgygyel a bózoki parancsnok ellen a mladonyai és bozóki dézmák végett tiltakoznak. 1674-ben Sz. János nógrád megyei Horpácsi birtokát Bárdy Mátyásnak elzálogítja. 1680-ban Szelényi János ismét végrendeletet tesz, és úgy látszik — ez évben meg is halt; mert 1681. febr. 26-án már özvegye és gyermekei osztoztak. Fiai közül Pál még 1667-ben elesvén [2]) csak egy leánya Zsuzsanna maradt, azonban ez is nem sokára magnélkül elhalt és igy a testvérek, úgymint Lőrincz, Erzse Madách Jánosné, Mária Vécsei Sándorné és Bora Dvornikovics Jánosné ennek fiágat illető részén is 1690-ben megosztoztak. János özvegye Kubínyi Magdolna 1695-ben tett végrendeletet. Ugy látszik — Lőrincznek sem maradtak utódai, s igy ez ág kihalt.

I. Jánosnak (I. Mihály fiának) 1629-ben feleségeül Garay Erzsébetet olvassuk, másik neje Gyürky Benedek leánya Zsófia volt. Ettől fia János 1652-ben élt. Tán ennek neje volt Battha Zsófia, kitől fia ismét János.

II. Mihály ága legtovább virágzott. Ennek ivadéka élt még a mult században is, név szerint 1760-ban István és Pál, kikben a Szelényi család kihalt.

Nincsenek a táblázaton Szelényi Judit, 1665—67-ben Bossányi Jánosné, Anna Ordódy Ferenczné, és azon János, kinek neje Bartakovics Judit 1665-ben halt meg.

A család czímere a paizs a kék udvarában koronán könyöklő férfi kar, kivont kardot tartva, ugyan az a paizs fölötti sisak koronáján is. Szelényi Jánosnak 1677. évi pecsét nyomatán azonban egy szálon három rózsa virít.

---

[1]) 1655. mart. 24. mint alispán irja alá Bory István örökösei osztály-levevelét. 1674-ben is oklevelen fordúl elő mint alispán.

[2]) Bel, Notitia nova II. 484.

Szelepchényi család. (Pohronczi) Úgy látszik, a család eredeti, igazi neve Pohronczi volt, hanem e helyett a hangzatosabb Szelepcsényi nevet vette föl Bars megyei Szelepcsény helységről, honnan a család eredhetett.

1629. előtt élt a családból Szelepcsényi Mihály, kinek neje Gyürky Zsuzsanna volt, előbb Vivirényi máskép Elevenkúty Ábrahám neje, ki már a kitett évben mint özvegy, gyermekei Elevenkúty Ábrahám és András, és Szelepcsényi II. György nevében tiltakozott Bars megyei Cserenye helység iránt. [1])

II. György papi pályára lépvén, előbb veszprémi püspök, azután kalocsai érsek és nyitrai püspöki helyettes, 1666. jan. 15-től esztergami érsek, már előbb I. Leopold alatt főkanczellár, 1667—1673. magyarországi helytartó volt. [2]) Meghalt 1685. jan. 14. Morvában Litoveczi jószágán.

Testvére volt Györgynek Szelepcsényi Mihály a garan-szent-benedeki Conventnek és Bars, Hont megyéknek jegyzője, ki 1676-ban halt meg, és a szent-benedeki egyházba temettetett, hol sirirata olvasható. [3]) Gyermeke nem maradván, a család ezekben kihalt. Ugy látszik azonban, hogy még egy testvérének, vagy valamely rokonának fia vette fel a Maholányi nevet, mert Szelepcsényi György primás 1684. april. 27-én Litovicz várában tett végrendeletében [4]) pohroncz-szelepcsényi előnevű Maholányi János kanczelláriai titkárt, ki utóbb mint báró és personalis 1690-ben halt meg, tette egyik fő örökösévé, pograneczi Jókay János és András testvérekkel és Kordics Istvánnal együtt, kiknek hagyá minden Morvaországi birtokát. De Maholányi János is leány unokáiban kihalt, valamint a báróvá lett Jókay János is, kinek Schédy Máriától leányát Zsuzannát Lehoczky Márton báró birta nőül. [5]) Ugyan e végrendelet szerint György primás Nagy-Szombaton volt ősi házat Kordicz Istvánnak és nejének hagyta. Hagyományozott ezen kivül még mint rokonainak Urbiny Miklósnak és nejének Dékán Katalinnak, szintén Nagy-Szombatban pedig Balassaféle házát Maholányi Ilonának Buzásy Ferencz özvegyének hagyta.

---

[1]) Szent-benedeki Convent prot. M. p. 152. prot. L. p. 54. stb.
[2]) Memoria Basilicae Strigonien. 94. Katona XXXIII. 653.
[3]) Magyar történelmi tár XI. 239.
[4]) L. Végrendeletét Hevenessy Mss. tom. XXXV. p. 283.
[5]) Schönfeld Adels lex. I. 218.

A Szelepcsényi család czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó koronás oroszlán, első jobb lábával arany napot, a ballábával arany csillagot tartva.

Szeles család. (Kis-jáczi) Hajdán a XVI. század derekán Nyitra vármegyében élt ily előnevü birtokos nemes család, melynek neve az akkori irásmód szerint „Z e l e s“ alakban fordúl elé. [1]) 1559-ben kis-jáczi Zeles I s t v á n és fiai M á t é, F e r e n c z, M á r t o n és A n d r á s nyertek beiktatást Kis-Jácz helységébe a Nyitrai káptalan levéltára szerint.

A kis-jáczi Szeles családról, mely utóbb, nevezetesen 1649-ben Szelessy-nek is iratott, a nyitrai káptalan következő adatokat mutat föl: 1581-ben Szeles F e r e n c z nővérével Annával Vaczó Lászlónéval egy darab földet elad Szeles Lászlónak.

1588-ban Litteraty Antal Sz. F e r e n c z sógora eladja kis-jáczi birtokrészét Szeles (Zyles) Mihálynak; ugyan ez évben L á s z l ó Közép-Jáczon megveszi Borcsányi András birtokrészét. Ugyan ezen Szeles L á s z l ó 1592-ben Borcsányi Tamástól és nejétől Antalóczi Annától megveszi a Trencsin megyei Dezsericzen fekvő kúriát és Kalzovszkó nevü csárdát, 1593-ban Közép-Jáczon nemes Kuklys Márton kúriáját.

1597-ben Zeles J á n o s galgóczi harminczados eladja Csert máskép Eördögh Ráfaelnak F. Atrakon, F. Soókon és Rovenszkón birt jobbágy telkeit, 1598-ban elcseréli felső sóoki két jobbágytelkét sogorával Dióssy Kristóffal, Parucza helységbeli két jobbágy telkét elzálogitja Török Lőrincznek és nejének Kincses Erzsébetnek; ellenben Dióssy Kristóf engedménye folytán kiváltja Leszkovszky Lászlótól a diósi birtokrészt.

1599-ben Zelessy G y ö r g y és fia M i h á l y megveszi Farkas Márta, előbb Nagy Tamásné, utóbb Baranyi Lőrincznétől és fiától felső-közép-jáczi és nagy-zelői birtokait.

1609-ben Szeles K r i s t ó f sogórával Fitter Gyulával Illésházy István nádortól adományban kapott Beczkó várában kuriáját Trencsin megyei renfalvi és nyitrai megyei ujhelyi birtokait beirja slavniczai Sándor Jánosnak. Már 1613-ban nejétől Fekete Margittól való gyer-

---

[1]) Még előbb pedig már k i s f a l u d i előnevü Zeles család fordúl elő“, névszerint 1524. évben a nyitrai káptalan szerint a Sambokréty-ekkel egyezkedett *Georgius Zeles dictus de kisfalud.*

mekei: Kata, Magdolna, Dora, Zsuzsa, Judit, Ilona, Mátyás, továbbá Zeles Máté árvái István, Bora, Zsuza és Kristóf választott biróság előtt Bokri, Verbó, Nagy-Zelő, Galgócz, Kisfaludon fekvő javaikon osztoztak.

1628-ban Zeles Anna Hadakos Pálné özvegye elzálogítja Pozsony megyei alsó-csepi részét Keresztúri Andrásnak; 1642-ben Zeles Mátyás és Anna Nyitra megyei Majoszka pusztát beirják Fitter Gyulának.

1649-ben Dorottya, kis-jáczi Szelessy Boldizsár lánya, miután 1645-ben az erdélyi hadak által mindene feldúlatott, verbói részét eladja nővérének Juditnak Literaty Jakabnénak.

Végre 1753-ban Szeles Ferencz tiltakozik Gunda Mihály és Szabó János ellen ezeknek Kis-Jáczra febr. 20-án nyert adománylevelők és beiktatások végett. Utóbb nyomait a Szeles családnak Nyitra megyében nem igen találjuk.

Szeles nevü nemes család van Fejér és Pest megyében; ez utóbbiban törzsfészke Kecskemét. E család a fennebbi családból igényli származását és időnkben szintén Kis-Jáczról irja előnevét. Családfáját azon Szeles Mátyástól vezeti le, a ki — mint az armalis mondja — Szinán basa hadjárata alatt nemes levelét elvesztvén, — 1632-ben II. Ferdinand királytól ujjító és előbbi nemességét megerősítő czímeres nemes levelet nyert. Tőle, ki közlés szerint Kecskemétre telepedett és a ref. vallásra tért, a nemzékrend [1]) következő:

Mátyás
1632.

Ferencz.

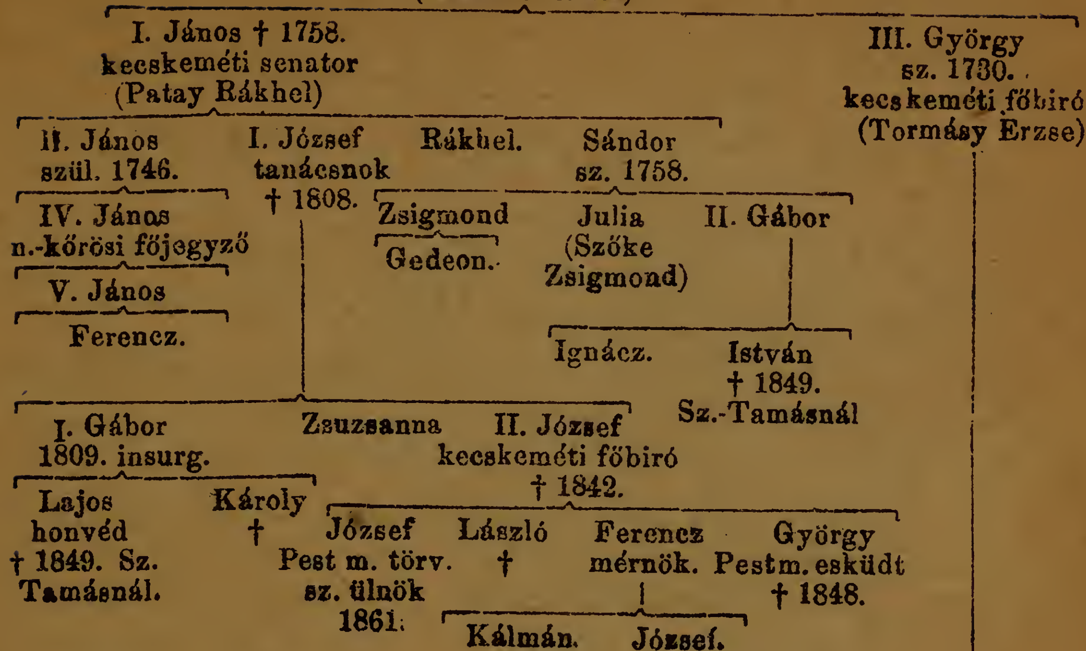
I. György
† 1707.
(Kincses Ilona)

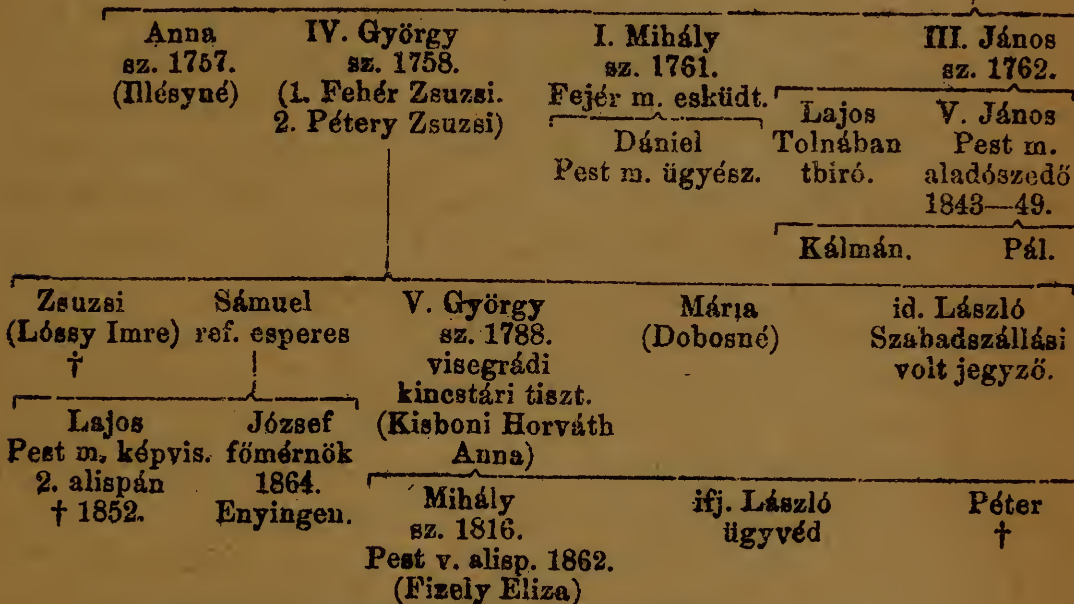
II. György † 1746.
kecskeméti tanácsnok
(Mészáros Kata)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Családi közlés után.

II. György † 1746., *ki az előbbi lapon.*
kecskeméti tanácsnok
(Mészáros Kata)

Zsigmond. György † Elemér † Etelka. Adorján.

A családfa I. J á n o s n á l és III. G y ö r g y n é l két ágra szakadt. Tagjai többnyire Kecskeméten városi hivatalokat viseltek.

I. János ágán I. és II. J ó z s e f Kecskemét város tanácsában állottak, az utóbbi előbb ott főjegyző, utóbb tanácsnok és végre főbiró volt. Meghalt 1842-ben. Ennek fiai közül III. J ó z s e f egykor, 1845-től 1849. Pest megye alszolgabirája, utóbb 1861-ben alkotm. törvényszéki ülnöke volt.

I. Gábor 1809-ben insurgens, a franczia háborúban Huszti nevü nádor ezredbeli kapitányt hat franczia kezéből és illetőleg fogságából kiragadván, e vitéz tetteért a nádor által érdemkereszttel jutalmaztatott. Fia Lajos mind honvéd 1849-ben esett el Sz. Tamás ostromában.

II. Jánosnak fia IV. János Nagy Körös városnál viselt főjegyzőséget.

A másik ágnak kezdője III. György Kecskemét város főbirája volt. Fiai közül I. Mihály Fejér megyében esküdt, ennek fia Dániel Pest megyének egykor tiszti alügyésze.

III. Jánosnak fiai közül Lajos Tolna megyében volt táblabiró; V. János Pest megyének 1845—49. aladószedője. Fiai a táblán láthatók.

IV. György (szül. 1758-ban), kétszer nősült. Első nejétől Fehér Zsuzsannától született fia Sámuel a dunamelléki ref. helv. egyház kerület esperese. Ennek egyik fia Lajos 1848-ban Pest megyének országgyülési képviselője, majd másod alispánja, és kormánybiztos, a forradalomban részveteért tiz évi várfogságra iteltetvén, 1852-ben a komáromi várban halt meg. Testvére József előbb Veszprém megyénél, jelenleg herczeg Batthyány enyingi uradalmában főmérnök

IV. Györgynek második nejétől Pétery Zzuzsannától gyermekei V. György, Mária Dobosné, és idősb László, ki Szabadszállásmváros főjegyzője volt. Ezek közül

V. György (szül. 1788.) mint feleskiidt kir. tablai jegyző 1809-ben a felkelő lovas nemes seregbe lépett alhadnagyi ranggal. Garnica tábornok parancsnoksága alatt kitüntetvén magát, főhadnagygyá lőn, és utóbb a magyar nemes testőrseregbe lépett, innen pedig ugyancsak főhadnagyi ranggal a nádor huszár ezredbe tétetett át. Nem sokára a katonaságból kilépvén, a m. kir. udv. kanczelláriához fogalmazónak, innen pedig saját kivánságára a m. kir. udvari kamarához neveztetetett ki, és e kormányszéknél a visegrádi koronai urodalomban kasznár lett. Itt főleg 1821-ben az ő felügyelete alatt készitett hajóvontató útnak végrehajtása által szerzett közérdemeket, s ez s más több rendbeli érdemeiért több szomszéd megyék táblabirájavá is neveztetett. Ezen, főképen az akkori dunai kereskedelem könynyitésére és emelésére czélzott szikla-út emlékére vonatkozik ott a sziklafalba helyezett s máig fenn lévő márvány tábla következő latin felirata: *VIator! en saXa sVperba, IaM per VIa tIbI, qVIs qVIs es, Vade feLIX; aC ConatIbVs generosIs faVe!* Később, 40 évi közhasznú

szolgálat után egész fizetésével nyugalomba lépett. Nejétől az erdélyi származású boni Horváth Annától, kit 1815-ben vett nőül, és ki 1820-ban, kora 21. évében korán elhalt, fiai maradtak: Mihály, ifj. László ügyvéd, Péter (meghalt).

Nevezett Mihály, ki a ref. vallást követő atyja által korán elhunyt kath. vallású édes anyja iránti kegyeletből ennek vallásában neveltetett, 1841-ben kezdé hivatalos pályáját, mint Pest megye tiszti alügyésze, innen 1845-ben az ó-budai és visegrádi koronai uradalom ügyésze, majd a nagyváradi kincstári uradalom igazgatója s főügyésze, 1850. után a Bihar megyei cs. k. törvényszék tanácsosa, 1862-től Pest megye kinevezett másod, — jelenleg első-alispánja.

A család czímere — mint itt a metszvény is ábrázolja — fenálló hadi paizs, mely szélent egy kék pólya által két udvarra oszlik, a pólyán három arany üstökös csillag ragyog, a felső vörös udvarban fiait mellé vérével tápláló pellikán ül, felnyujtott szárnyakkal; az alsó arany udvar közepén nyolczszegletes keretben kinyilt piros rózsa látszik· A paizs fölötti sisak koronáján szintén fiait vérével tápláló pellikán ül. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyvörös.

Szeles család. (Sz. Udvarhelyi és telekfalvi) Törzsökös székely család Udvarhelyszékben, melyből János 1794 ben Udvarhely város jegyzője, József Zalathnán kamarai ellenőr, Lázár tömösi harminczadi ellenőr 1794-ben.

Antal tartományi főszámvevőségi hivatalnok, meghalt Kolozsvárott 1861-ben. János Zetelakon kath. lelkész 1836. körül.

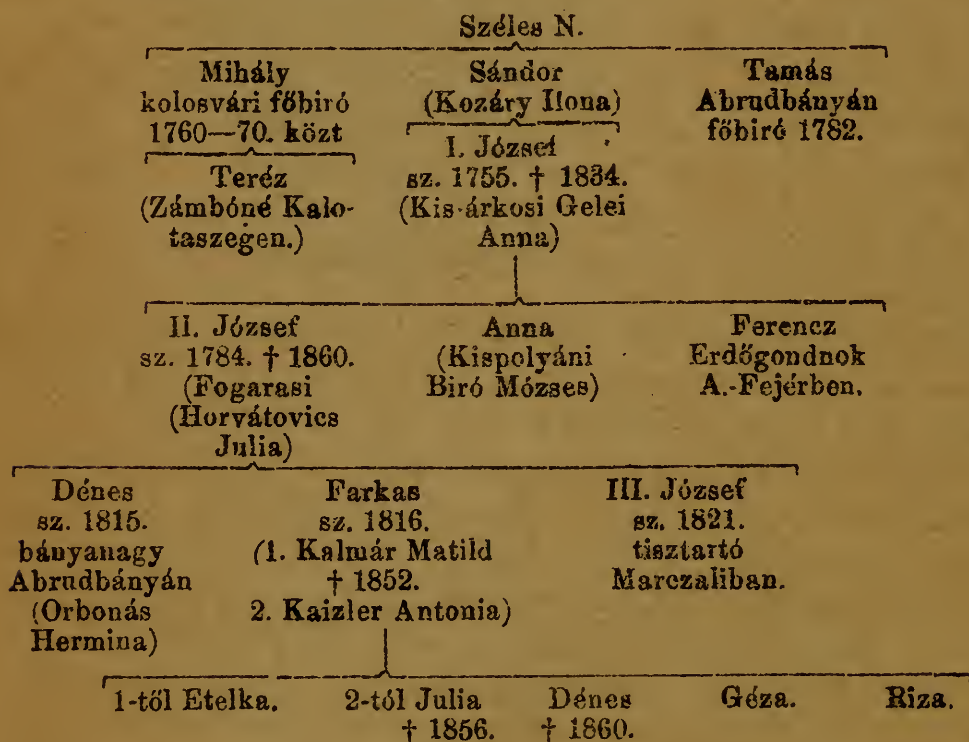
Egyik ágazat Telekfalváról előnevezi magát, mely helység szintén Udvarhely. székben fekszik. Ezen ágból Károly Udvar-

hely város jegyzője és 1848. előtt e város országgyülési követe; I g n á c z ugyan ott tanácsos, J ó z s e f szintén az 1848. előtt. J á n o s és J ó z s e f 1815-ben Abrudbányán a kir. bányászatnál szolgáltak, L á s z l ó ugyan akkor Szebenben a kir. kincstárnál.

Széles család. (Szecsényi) Nógrád megyéből Szecsényből származott a mult század közepén Erdélybe, hol megtelepedett. Nemeslevele 1784-ben a Hóraféle oláh lázadáskor Abrudbányán elveszvén, 1798-ban megújjitatott, de 1849-ben N.-Enyed feldulásákor ismét elpusztúlt.

Czimere a paizs zöld udvarában száguldó lovasvitéz, kinyujtott kezében meztelen kardot villogtatva, a fölött szalagon e fölirat olvasható: „*Pro Rege ejusque imperio vincere aut mori pulchrum et decorum est.*" A paizs fölötti sisakon pellikán fiait melle vérével táplálja.

A családfa [1]) következő:

A táblán állók közül I. J ó z s e f szül. 1755-ben Pösténybeu (Nógrád megyében) megnősült 1784-ben Erdélyben Abrudbányán, hol a kir. bányászatnál aranyváltó ülnök volt. Meghalt 1834-ben Zalathnán. Fia II. J ó z s e f (szül. 1786.) bánya törvényszéki titkár volt. Meghalt 1860-ban. Testvére F e r e n c z Alsó-Fejér megye erdőgondnoka volt, N.-Enyed feldulásákor 1849. jan. 8-án az oláhok által megöletett.

---

[1]) Közli Török Antal családi adatok után.

II. Józsefnek fiai közül Dénes (szül. 1815.) főbánya mérnökből 1863-ban abrudbányai bányanagygyá neveztetett. Testvére Farkas Rézbányán bányanagyi segéd; gyermekei a táblán láthatók.

Nógrád megyében a Széles (vagy inkább Szeles) nevü család igen középmódú állapotban él, főleg Lóczban.

Szelesényi család. (Nagy-Szelezsényi †) Bars vármegye kihalt régi családa, mely azon megyei (Nagy- és Kis-) Szelezsény helységről, mint ősi birtokáról vette nevezetét. Hajdán a család neve „de Zelchén" alakban fordúl elé az oklevelekben. E néven a család eredetét a XIV. század elejéig vihetni föl.

1369-ben László nádor Zelchéni György fiának Miklósnak szelcséni és nagyfalvi birtokát, melyek hütlenség bélyegén jutottak a koronára, 18 marka aranyért eladja Zelchéni László fiának Jánosnak. [1]) Azonban Miklós fiai ismét birtokába jöttek az ősi javaknak, mert 1416-ban a sághi convent Zelchéni Miklós fiait Osvátot és Zsigmondot minden ellenmondás nélkül az említett birtokba bevezeti. [2])

Zelchéni Osvátról tudjuk, hogy 1430-ban 50 embert állított a Hussiták elleni fölkeléshez. [3])

1441-ben a sághi convent által végrehajtott tiszta (pura) beiktatás ismételtetett. [4])

Zelchéni Osvátnak fia György és veje Baloghy János között a sághi convent előtt 1509-ben kötött kölcsönös bevallásra királyi beleegyezés adatott 1513-ban. [5])

1518-ban Dorottya Zelchéni György másik leánya, kisterényi Érsek Gáspár neje, ki Zelcsén (Szelezsény) felét birta, sűvét Baloghy Jánost idéztette. [6])

Az eddig eléadottakból következő nemzékrend tűnik ki:

György de Zelchén.

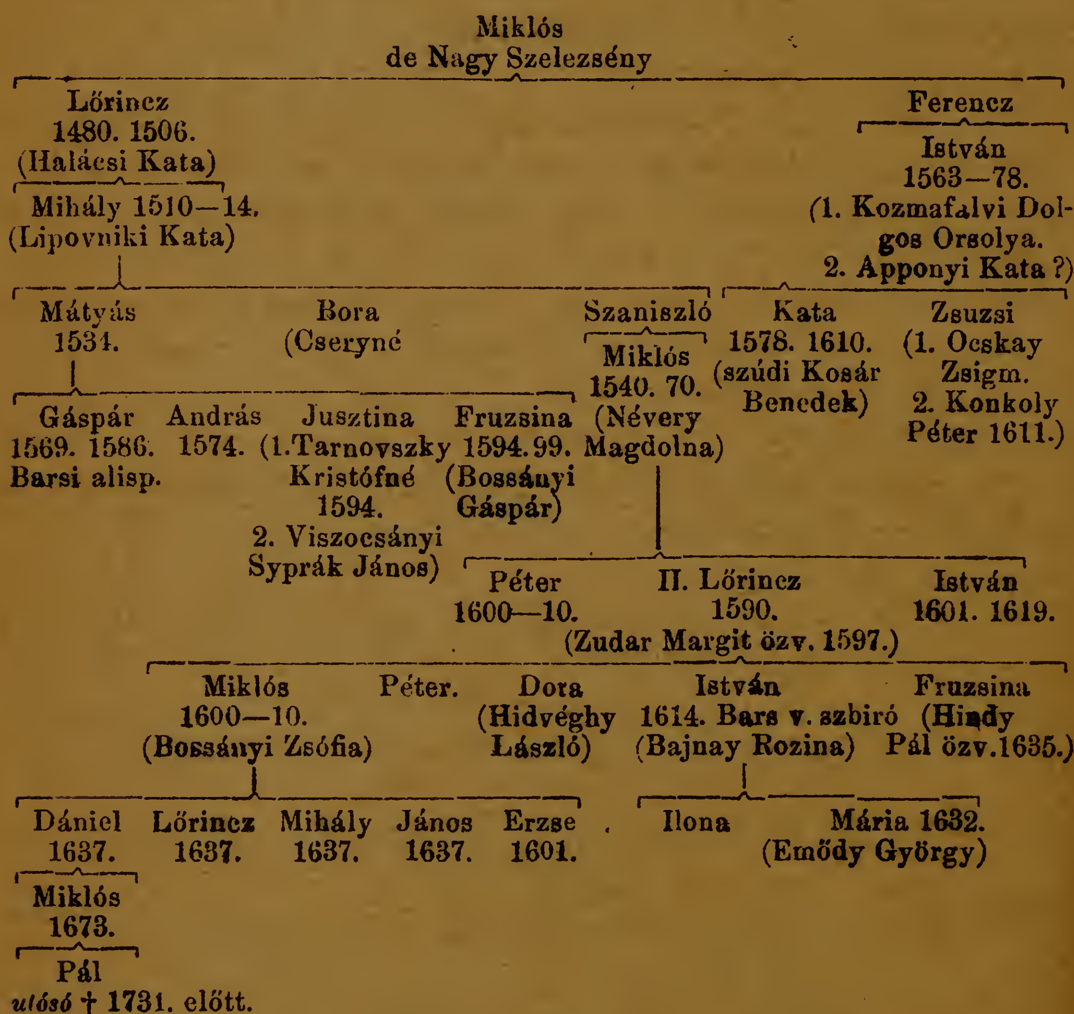
Miklós 1369. nótát kap.

- Osvát 1416. 1441.
  - György 1509. 1513.
    - Anna (Baloghy János)
    - Dorottya 1518. (Érsek Gáspár)
  - Péter 1482.
- Zsigmond 1416.

[1]) Eredeti a Lipthay nemz. levéltár E. XI. 325. — [2]) Eredeti ugyanazt E. XI. 326. — [3]) Fejér, Cod. dipl. tom. X. vol. VII. p. 261. — [4]) Eredeti, Lipthay levéltár E. XI. 327. — [5]) Ugyan az és ott E. XI. 329. — [6]) Hasonlóan E. XI. 331.

Itt a családfa bővebb adatok hiányában megszakad, azonban főképen a garan-szent-benedeki convent levelei szerint 1493-ban találjuk Szelezsényi S i m o n n a k leányait M a r g i t o t bachafalvi Kerék Antalnét, K a t a l i n t és I l o n á t, kiket a családfával összekötni nem lehet. 1468-ban élt Szelesényi P á l, kinek neje Tapolcsányi Dorottya volt. 1506-ban említetik Szelesényi Ferencz leánya Zylva Máté neje.

A XV. század közepén élt Szelecsényi M i k l ó s, kit szinten a följebbi táblával összefűznünk nem lehet, de a kitől a garan-sz.-benedeki convent levéltári adatai szerint [1]) a családfa magvaszakadtáig következőleg derül ki :

A család birtokviszonyaira vonatkozó adatokat, melyek az említett sz.-benedeki Convent levéltárában 1468-tól a család kihaltáig, söt

[1]) És Rajcsányi Ad. gyüjteménye szerint is.

tovább is találhatók, mellőzve, meg kell említenünk, hogy a család tagjai Bars megyében több helyen is birtokosok voltak, és többen megyei hívatalokat is viseltek. Igy Gáspár 1584-ben alispán, István 1614-ben szolgabiró voltak, és bizonyosan meg többen is szolgáltak.

A család utólsó tagja Szelesényi Miklósnak fia Pál volt, kiről 1731. évben, már mint megbaltról tétetik említés.

Szelestey család. (Felső-Szelestei) Vas vármegye legrégiebb nemes családainak egyike, mely azon megyei Felső-Szeleste helységről, egykoron ősi birtokáról vette nevét, és neve hajdani irásmód szerint „de Zelesthe“ alakban fordúl elé a régi okmányokban.

1366-ban élt a családból Zelesthei Györgynek fia Miklós, ki mint királyi ember említetik. [1])

1419-ben Zelesthei Istvánnak fia Tibold Vas megye által az ellene emelt hatalmaskodási vád alól fölmentetik. [2])

1429-ben Zelesthei Istvánnak másik fia György a nádornak panaszolván be Niczky Lászlót, mint a ki meghalt testvérének Zelesthei Tiboldnak özvegyét okleveitől stb. megfosztá, ez iránt Vas megye tartott vizsgálatot [3]) Ugyan ezen György 1438-ban Kanisay Imre ellen perelt. [4])

Ez idő tájban élt a családból Domokos, kitől a családnak egy ágon a múlt század közepeig következő leszármazását [5]) ismerjük:

Szelestey
Domokos
György
Miklós
(Géreczey Bora
G. Miklós leánya)

János	Tamás	Gergely	Kata	Ferencz	Miklós
Goszthoni győri püsp. 1510. † 1527.	†	1563. *máskép Gozthoni* (N. Orsolya)	1563. (Zarka Pál)	(*máskép Gozthoni utóbb Guary*)	Pál. János. Klára (Megyeri Péter)
				Folyt. a köv. lapon.	

[1]) Fejér, Cod. dipl. tomo IX. vol. 7. p. 538.
[2]) Ugyan ott tomo X. vol. 6. p. 243.
[3]) Ugyan ott tomo X. vol. 7. p. 169.
[4]) Ugyan ott tomo XI. p. 190
[5]) Geneal. authent. I.

Ferencz, *ki az előbbi lapon.*
(máskép Gozthoni
utóbb Guary)

Sára (Völcsey Bálint) — Miklós (Székely Anna) — Bálint

Bálint: Sára (Meszlényi Benedek)

Miklós: Lajos. — Pál. — János (Tarródy Kata)

Lajos: Gábor. Lajos. Miklós.

János: Lajos. Margit.

Pál: Bora 1604. (Szentpáli Mihály) — Miklós (1. Jánossy Anna) 2. Szelestey Sára előbb Tulok Miklósné)

Miklós: 1-től Zsuzsi (Horváth István) Anna (Jeli György) Orsolya (Bornemisza András) Kata (Sallér István) Gergely (Tompa Anna) Erzse (Géczy András) Zsigmond. 2-tól Pál. Judit.

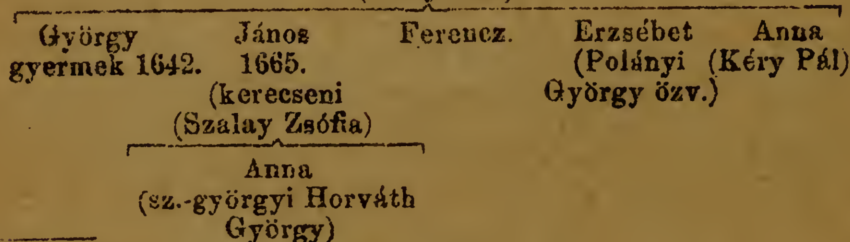
Gergely: Miklós 1687. (Landor Erzse) előbb Simabázy Ferenczné) — Kata. — Boldizsár.

Miklós: Gábor (Goczinge Julianna)

Gábor: Lajos (Handlain Klára) — Miklós (Polányi Jusztina)

Nem nyervén a családtól adatokat, e családfa történetére nézve mit sem mondhatok, és igy az is megfejtetlen maradt, miért nevezé a családfa élén álló Miklósnak Gérczey Borbalától három fia magát máskép Goszthoni-nak, kik közül felső szelestei G o s z t o n i J á n o s győri, utóbb erdélyi püspököt eddig (lásd e munka IV. 428. lapon) a Gosztonyi család ivadekának tartottuk.

Ily körülmények között még más két rendbeli töredék ágazat összekötetését sem lehet a fölebbi családfával eszközölni. Egyike ezen ágaknak az 1622-ben élt Szelestey Ferencztől jö le [1]) következőleg:

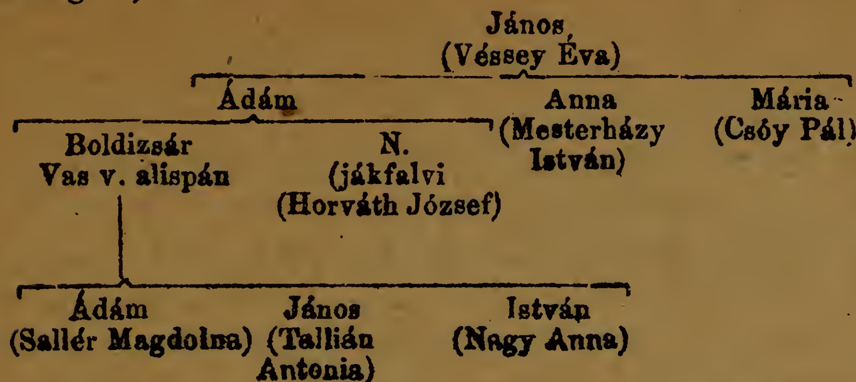
Szelestey Ferencz
1622.
(Zichy Éva)

György gyermek 1642. — János 1665. (kerecseni (Szalay Zsófia) — Ferencz. — Erzsébet (Polányi György özv.) — Anna (Kéry Pál)

János: Anna (sz.-györgyi Horváth György)

[1]) Rajcsányi Collect. geneal.

A második ágazatot Szelestey János indítja meg következőleg: [1])

Ezeken kivül ismeretesek a Szelestey-családból: János és Lajos, kik 1524-ben Krakóban jártak iskolába. [2])

Sebestyén, ki 1558-ban Csesznek várkapitánya volt, [3]) és kinek Szelestey Leoval együtt petrinyei Horvát Gergely győri kapitánynyal Bottosháza miatt volt perlekedése. [4]) Ezeknek atyjok — ugy látszik — Miklós és Gergely voltak, [5]) tán kik az első rendbeli családfán állanak.

Szelestey János 1588-ban Esztergom ostromákor tünt fel. [6]) Utóbb Erdélyben szerepelt. 1598-ban Várad védelmében tünteté ki magát. [7]) 1602-ben Székely Mózses alatt harczol, majd Világos vár kapitánya lesz. Básta elől Erdélyből kifutva, Básta megöleté 1602-ben. [8])

A mult században Fejér megyében élt Szelestey Ferencz, kinek fia Antal ott megyei esküdt, 1754. körül a kétségtelen nemesek sorában állt.

Az ujabb időkben ismeretes a családból Zsigmond, kinek fia László (szül. 1821.) az ismert magyar költő, [9]) és az 1861. országgyülésen Vas megye egyik képviselője. Neje Igmándy Magdolna meghalt 1854. jul. 10-én Jákfán Vas megyében, kitől gyermekei maradtak.

[1]) Geneal. authen. I. Familia Véssey.
[2]) Regestrum Bursae Cracoviensis 39.
[3]) Wattay Naplója. Kiadta P. Thewrewk Józs.
[4]) Magyar levelestár I. 300.
[5]) Ugyan ott 301.
[6]) Szalárdy Siralmas krónika 21. lap.
[7]) Istvánffy Hist. 1685. kiad. 378. lap.
[8]) Wolph. Bethlen tomo V. 145. 154. 166. 168. 171. 174. és Pető Gergely M. krónika 151. lap.
[9]) Magyar Irók. I. 442.

A család czímere: a paizs kék udvarában hátulsó lábai n kettős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot és annak hegyén turbános levágott vérző törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz egészen hasonló alak nyúlik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Szélesy család. Szélesy Mihály 1712-ben III. Károly királytól kapott czímeres nemes levelet. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó grif, első jobb lábával iró tollat, bal lábával aranyszegélyü vörös könyvet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan grif emelkedik ki, első jobb lábával három fehér liliomot, a ballal vörös könyvet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Tán e családból volt Szélesy Pál nagykörösi prédikátor és esperes, ki egyházi beszédeit 1792-ben adá ki.

Szeli család. (Közönségesen Csepelényi) Trencsin megyei nemes család, ott 1688-ban a nemesi lajstrom szerint Pecsenyéd helységben lakott, utóbb ott nyoma sincs. Valószinűleg a Csepellényi nevet tartá meg állandóúl. *Lásd ezt.*

Szeli néven Magyarországból szakadt Erdélybe a XVII. században Szeli György, szász-halmágyi lutheranus lelkész, kinek fia József több könyvet irt, 1763. körül szász-sombergi lelkész volt. Fia Károly orvostudor a mult század végén. [3])

Szelindy család. A XVII. században Ugocsa megyében honos. 1622-ben Szelindy János azon megye esküdtje volt. [4])

Szelisztevich család. Horvátországi nemes. Közülök István 1687-ben Zágrábi nagyprépost.

Szelle család. Bars megyei nemes család, melyből az utóbbi időkben Károly 1847-től azon megye esküdtje volt. Sámuel 1812-ben a Ludoviceára tett ajánlatot.

A család Komárom megyében Ns. Olcsán is birtokosnak iratik. [5])

Szelniczky család. (Majdáni.) Közülök Ferdinand ügyvéd Zágráb megyétől 1821. nov. 5-én kelt nemesi bizonyítványát

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

[2]) Adami Scuta gentil. tomo XII. és Collect. herald. nro. 712. hol Szílesy-nek van írva hibából.

[3]) Benkő: Transylvania Generalis II 526. 527. Magyar Irók II. 308.

[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 60.

[5]) Fényes, Komárom várm. 107.

Krassó megyében lakta helyén azon évi dec. 3-án kihirdetteté. Azonban 1826. dec. 11-én Krassó megye végzésénél fogva a nemesség sorából kitörűltetett. [1])

Szélyes család. (Bétai.) Közűlök Mihály 1848. elött Kolosvárott a tartományi főszámvevőségnél irnok volt.

Szemenics család. Szerém megyei nemes család, melynek egyik tagja 1622-ben karloviczi kapitány volt, midőn a török ellen őrségével portyázni ment, de a törökök fölverék és Szemenich maga is elesett. [2])

Ugyan-e családból Szemenich Ferencz pécsi kanonok volt. Czímere vizirányos ezüst pólya által két felé osztott vért, melynek kék udvarában fölül két, alól a pólya alatt egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén kék sasszárny lebeg, rajta szintén ezüst pólya, és a paizsbeli udvarhoz hasonló csillagok ragyognak.

Szemere család. (Szemerei) Ős régi magyar család, melyet a honfoglaló hét magyar vezér egyikétől Hubá-tól származtatnak. [3]) Időnként valószinűleg a család nak több tagja viselte a Szemere nevet, mely eleintén keresztnevűl szolgált. Egy Szemere (vagy régi irásmód szerint: Zemere) IV. Béla király korában a tatároktól nyert nehéz sebeket, és ha nem is ekkor, de ennek emlékére nyerte a család ősi — mint egy XVII. század családi halotti beszéd

[1]) Krassó megyei jegyzőkönyv 1826. évről.

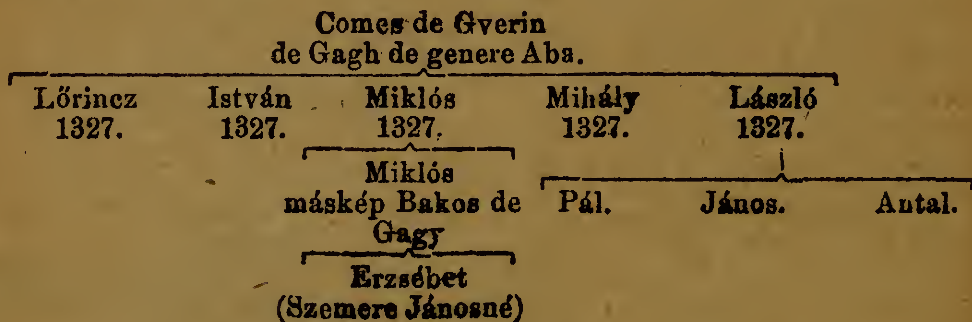
[2]) Pető Gergely, M. Krónika 200. lap.

[3]) Béla király névt. jegyzője VII. fej ford. Szabó Károly 11. ap.

is említi, nemesi czímerét, mely — mint az ábra is mutatja — a vért kék udvarában zöld téren egy piros nadrágú férfi jobb láb, térdén nyillal átlőve; a paizs fölötti sisak koronáján pedig kifeszített kéziv áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

I. Lajos király korában szintén feltünt egy Szemere, 1346-ban nevezett király részéről a lázongó moldvai vajda ellen, mint akkor machói al Bán dicsőséggel harczolt. [1])

Ugyan ez időben tájban élt a családnak ismeretes kétségtelen törzse Szemere Domokos, (Dominicus de Zemere) kinek fia Szemere János volt. Ez az Aba nemzetségből gagyi Bakos Miklós leányát Erzsébetet vette nőül. Ezen gagyi Bakos család törzse Comes de Gverin de Gagh de genere Aba volt, a családi genealogia szerint, mely a családi levéltár adatain alapszik, szerzé Gágy-Bátort, Vendégi-t és a két Szemerét. [2]) Ezen gagyi Bakos család nemzékrendi összeköttetése következő:

Azon állitás is, mely szerint a Szemere család a Vendéghy családdal egy törzsből ered, valószinűleg ezen származási táblázattal áll összeköttetésben. Nevezett Szemere Jánosnak atyjától Szemere Domokostól kezdve a Szemere család nemzékrendje következőleg [3]) sarjadzott le:

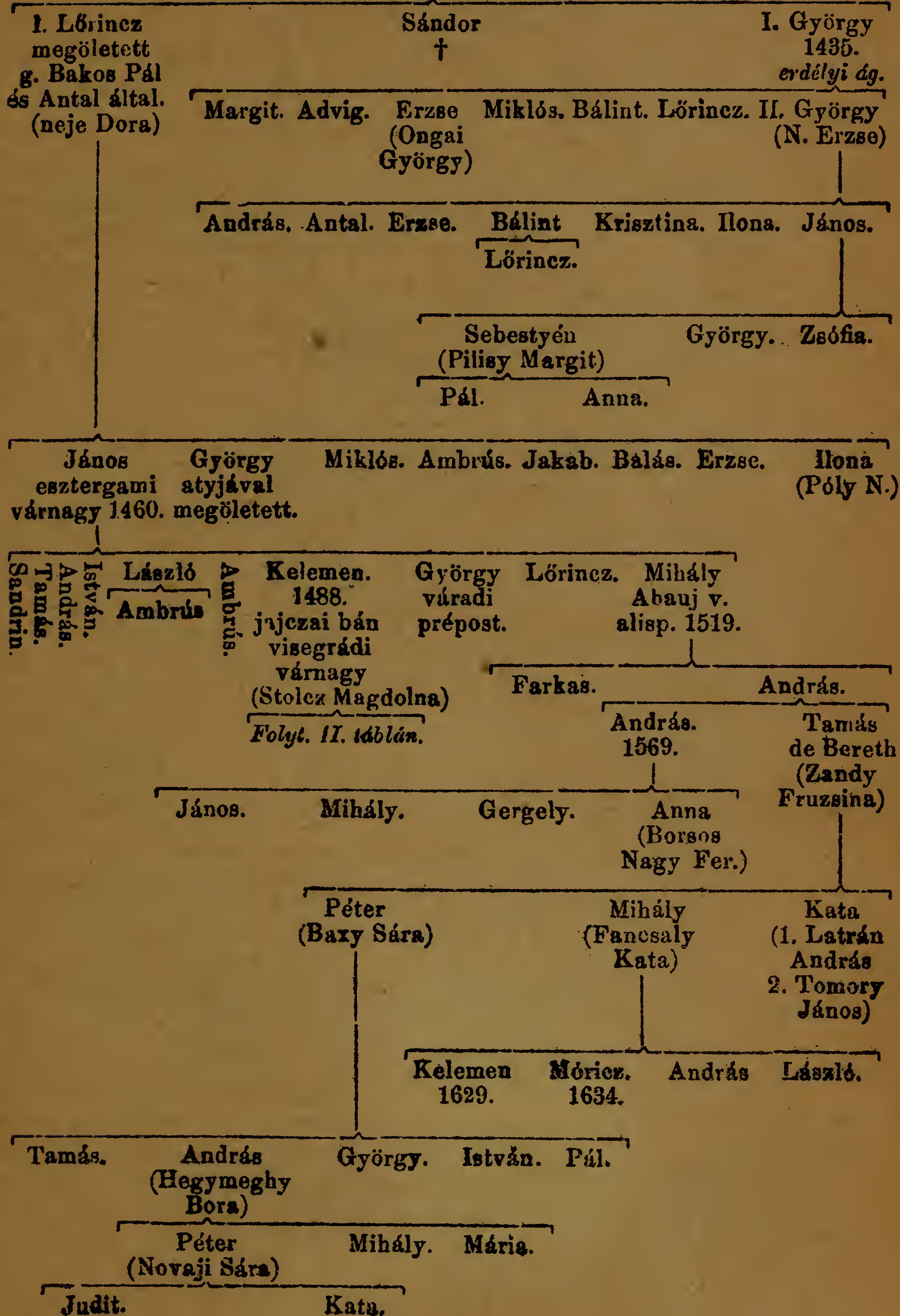
---

[1]) Pető Gergely, M. krónika 53. lap.

[2]) E körülmény némi ellenmondásba bonyolítja a család származását, a mennyiben e szerint a család a nemzetségi névhez hasonló nevezetű helységeket leány-ágon örökölte volna, ha csak nem feltételezzük, miszerint a család vezetékneve az előbbi hasonnevű ősöktől származott, és ezen esetben a hasonnevű helységek is már egykor a nemzetség birtokában léteztek volna.

[3]) Családi közlemény szerint.

I. t á b l a.

Domokos
de Zemere
János
(gagyi Bakos Erzse)
I. Lőrincz
megöletett
g. Bakos Pál
és Antal által.
(neje Dora)
Sándor
†
I. György
1435.
erdélyi ág.
Margit. Advig. Erzse
(Ongai
György)
Miklós. Bálint. Lőrincz. II. György
(N. Erzse)
András. Antal. Erzse. Bálint
Lőrincz.
Krisztina. Ilona. János.
Sebestyén
(Pilisy Margit)
Pál. Anna.
György. Zsófia.
János
esztergami
várnagy 1460.
György
atyjával
megöletett.
Miklós. Ambrús. Jakab. Balás. Erzse.
Ilona
(Póly N.)
István.
András.
Tamás.
Sandrin.
László
Ambrús
Ambrús.
Kelemen.
1488.
jajczai bán
visegrádi
várnagy
(Stolcz Magdolna)
Folyt. II. táblán.
György
váradi
prépost.
Lőrincz.
Mihály
Abauj v.
alisp. 1519.
Farkas.
András.
András.
1569.
Tamás
de Bereth
(Zandy
Fruzsina)
János. Mihály. Gergely.
Anna
(Borsos
Nagy Fer.)
Péter
(Baxy Sára)
Mihály
(Fancsaly
Kata)
Kata
(1. Latrán
András
2. Tomory
János)
Kelemen
1629.
Móricz.
1634.
András László.
Tamás.
András
(Hegymeghy
Bora)
György. István. Pál.
Péter
(Novaji Sára)
Mihály. Mária.
Judit. Kata.

II. t á b l a.

Kelemen, *ki az I. táblán.*
1483.
jajczai bán,
visegrádi várnagy,
(Stolcz Magdolna)

- Ferencz.
- György.
- Péter.
- Pál.
- János.
- Dora (Bagódy András)
- Albert de Kak.
- Gergely (1. Fúló Magdolna 2. Czikó Anna)

Gergely gyermekei:

- Miklós 1596. kapitány.
- Gergely †
- András
- Dora (Bellényi Zsigmond)
- Erzse (Barna Farkas)
- Albert 1616. (Kinisy Zsuzsa)
- Erzse (Gyulay (György)
- Kata (Horváth János)

Miklós gyermekei:

- Gáspár.
- Anna (Szikszay István)
- Zsófia (Négyesi György)
- Bora (Nánási Nagy Pál)
- György (Fodor Mihály)

Albert gyermekei:

- János 1643.
- Anna (Bodó Gergely)
- Magdolna (Puky Péter)
- Dora (Barkács Mihály)
- György (Zsujtay Kata)
- Pál kir. táblai ülnök 1647. (Putnoky Klára)

János gyermekei:

- György.
- Albert.
- Zsigmond.
- Erzse (Várday György, kinek utódai Szemerovics-ok)

György gyermekei:

- Ferencz.
- Pál.
- Zsófia (Kácsándy István)

Pál gyermeke:

- I. László 1667—1672. Zemplini alispán. (Vay Kata)

I. László gyermekei:

- II. László Rákóczy alatt dandárnok 1706. 1714. (Ilosvay Klára)
- Pál Zemplini követ 1681. (Keczer Klára) †
- György (h. Bossányi Krisztina)

György gyermekei:

- Kata (Szentpétery András)
- Judit (Ottlik Pál)
- Erzse (Nikházy György)
- Klára (Bárczay László)
- Miklós (Vass Erzse)

Miklós gyermekei:

- Krisztina 1772. (Vattay János)
- Klára (Vattay Pál)
- Judit (Fáy András)
- Erzse.

II. László gyermekei:

- III. László (Darvas Zsuzsa) — *Folyt. III. táblán.*
- Anna (1. Várady Mih. 2 Bornemisza Antal)
- Ádám (1. Mokcsay Julia 2. Kürtössy Erzse) — *Folyt. a köv. lapon.*

Ádám, *ki az előbbi lapon.*
(1. Mokcsay Julia
2. Kürtössy Erzse)

- Pál (Kandó Erzse)
  - Gábor.
  - Ádám.
  - Pál ezredes † 1820. körül.
  - Erzse.
  - Anna.
- István őrnagy elesett Schwednitznál (Konyári Keniz Anna)
  - Klára (Szathmáry Király József)
- Anna (Máriássy Sándor)
- Jánka (Mocsáry Pál)
- Mária (Szilassy János)
- Zsuzsa (Puky András)

III. tábla.

III. László, *ki a II. táblán.*
(Darvas Zsuzsa)

IV. László
(1. csobai Nagy Erzse.
2. Zoltán Mária.
3. Tussay Krisztina.
4. Körtvélyessy Zsuzsa)

- 1-től Bora (Mocsáry Sámuel)
- 2-t. Kata (Vattay György)
- V. László Ung v. követe 1802. (Vattay Krisztina)
  - *Folyt. a köv. lapon.*
- 3 t. Erzse (Fáy Abrahám)
- Krisztina (Fáy László)
- Zsuzsa (Gábriel Miklós)
- 4 t. István alispán kir. tan. † 1829. (Máriássy Klára)
  - László őrnagy † 1848.
  - József vész. törv. ülnök † 1862. (Máriassy Erzse)
    - Klára (Kerekes Alajos)
    - Pál cs. kir. hadn.
    - József.
  - Klára (1. Dercsényi Ferencz 2. Semsey Lajos)
  - János (Boronkay Mária)
    - Anna (Boronkay Károly)
    - Erzse (Szalay Antal)
    - István Berzéken (Töröss Mária)
      - Miklós.
    - Lajos Azarban (Finta Jolán)
    - László (Szemere Erzse)
    - András nőtlen.
  - Bora (Pongrácz Ferencz)
  - Pál † 1848. Perlasznál.
  - Zsuzsa (Mocsáry Gábor)
- János Gálszécsben. (Kazinczy Teréz)
  - Péter (Bay Teréz)
    - Emilia (Jantó István)
    - Bora (Szentpétery N.)
  - Teréz (Szirmay Mihály)
- Klára (Bernát János)

V. László, *ki az előbbi lapon.*
Ung v. követe
1802.
(Vattay Krisztina)

Bora (Szilassy József) — Janka (Darvas József) — Judit (Jaau N.) — József. — Teréz (Bay József) — Krisztina (Szemere Pál) — György Ung v. fő szbiró (Boronkay Amália) — Miklós sz. 1804. költő (Máriássy Anna)

György gyermekei: Gyula (Fráter Etelka) — Gejza — Ödön (Csemiczky N.) — Erzse (Szemere László) — Amália. — Emil.

Miklós gyermekei: Vilma. Ida. Mária.

Vissza tekintve a családfára, látjuk: Szemere Jánosnak három fia közül Lőrincz és György hagyott utódokat. Ez utóbbinak ága utóbb Erdélybe szakadt, közülök László, (ki nincs a családfán) Báthori István mellett harczolt Békes Gáspár ellen, és követségben járt 1575-ben a budai basához. [1])

Ugyan ez erdélyi ágból János — (ugy látszik Györgynek fia) — dobokai előnévvel 1594—1629. Doboka megye főbírája volt, [2]) azon megyében több helyen birt és 1606-ban Basta-tól véd levelet nyert. [3])

Ugyan ezen ágon Szemere György (tán Sebestyén testvére) 1601. jun. 1-én enyingi Török Istvántól beiratképen (inscriptionaliter) kapta Hunyad megyében Kalánfalut. 1615-ben ugyancsak Hunyad megyében Magyar-Bretyén és Plópon kapott jószágot Bethlen Gábortól. Az erdélyi ágból nevezetesek voltak meg Zsigmond és Boldizsár.

I. Lőrinczet, kinek ivadéka máig él, rokonai gagyi Bakos Pál és Antal megölték fiával Györgygyel együtt. Több gyermeke közül János 1460-ban esztergami várnagy volt. [4]) Ennek tiz gyermeke közül György váradi prépost volt. Mihály 1519-ben Abauj vármegye alispánja. Nevezetesebb tagja volt a családnak ez időben Mihálynak testvére Kelemen, ki Mátyás király alatt visegrádi várnagy, és a korona al-őre, majd jajczai kapitány volt, kinek feleségül Beatrix királyné, (mint egy családi 17. századbeli halotti beszéd mondja) saját legfőbb komornáját, morvaországi nemes családból eredt Stolcz Magdolnát szerzette, és e mellett Mátyás királytól új adományt is nyert. Ennek nyolcz gyermeke közül családfentartóúl maradt

[1]) Wolph Bethlen Hist. tomo II. 297. utánna Budai Fer. hist. lex. II. 147.
[2]) Hodor K. Doboka várm. 425.
[3]) Ugyan ott 230.
[4]) Kaprinai Dipl. II. 440.

I. Gergely, ki kétszer nösült, első neje fúló-kértsi Fúló Magdolna, a második Czikó Anna volt. Első házasságából született több gyermeke közül főképen emlitést érdemel Miklós, ki Rudolf király korában csapatkapitány volt, és 1596-ban Eger védelmére sietett, [1]) és testvére Albert, ki Kinisy Benedeknek Pál fiától unokáját Kinisy Zsuzsannát birta nőül. Ettől három fia, három leánya maradt. A fiúk közül Jánosnak egy leányát Erzsébetet feleségül vette várdai Horváth György, kinek utódai anyjokról magokat elöbb Szemerovics, utóbb Szeméreknek nevezték és a mult század végén a család ellen osztályos pert folytattak.

Kitünő fia volt Albertnek Szemere Pál, 1635—1647. időközben Borsod, Abauj vármegyék, nem különben a jászói convent jogyzője. Abauj megyének alispánja, Rákóczynak udvarnoka, utóbb szepesi kamarai tanácsos, majd kir. táblai ülnök volt. Többször volt Borsod, Sáros és Abauj megyék részéről országgyülési követ, és jeles eszét, kitartó szorgalmát mutatják azon számos naplók, melyek az országgyülésekről az ő tolla által irva fenmaradtak. 1622. évi soproni országgyülés naplóját, még mint kir. táblai jegyző, [2]) az 1625. évit mint Borsod, [3]) az 1630. évit mint Sáros, [4]) ugy az 1634. és 1635. évit, [5]) nem különben az 1637. és 1638. évit [6]) mint Abauj megye követe irta le. — 1642. valamint 1646—7-ben söt 1649-ben szintén Abauj megye követe volt, mint felmaradt naplói tanusítják [7]) Az országgyülésen vitt szerepeiről tanuskodnak több küldöttségben kineveztetései [8]) 1635-ben már egyszersmind kir. táblai ülnök volt, [9]) 1647-ben kamarai tatanácsos. [10]) Rákóczy György részéről 1647-ben Eperjesen biztosképen müködött. [11]) Neje Putnoky Klára, Putnoky György leánya, hires szép asszony volt; állítolag Wesselényi nádor kedvese. Férjét 400 ftért turóczi tótok által megölette; de baja nem lett. Wesselényi ártatlannak

[1]) Istvánffy 1685. évi kiadás 451. lap.
[2]) Kovachich Scriptores minores I. app. 43.
[3]) Ugyan ott 44.
[4]) Ugyan ott 45.
[5]) Ugyan ott 46.
[6]) Ugyan ott 47.
[7]) Ugyan ott 48. 50. 52.
[8]) 1635 : 54. törv. cz. 1647 : 70. törv. cz. Lásd Kemény János önéletirása, kiadta Szalay L. 463. lap.
[9]) 1635 : 72. 1647 : 91. 1649 : 28.
[10]) 1647 : 39. törv. cz.
[11]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 180.

nyilatkoztatta őt. Ettől született Pálnak egyetlen fia Szemere I. László.

I. László 1666-ban Rákóczy I. Ferencznek Zrinyi Ilonával tartott lakodalmán Zemplin megye képviselője [1]) Zemplin vármegyének 1667—1672-ig alispánja volt. [2]) A Wesselényi-féle összeesküvéssel vádoltatván, 1671-ben Serédy Benedek és Várady István és Mihály bizonyítványt adtak, hogy a kir. hűségében maradt. [3]) Nejétől Vay Katától, Vay Péter leányától három fia maradt: Pál II. László és György.

Nevezett Pál 1681-ben Zemplin vármegye országgyülési követe volt. [4]) 1686-ban Caraffa Eperjesen tartá fogva, de 1687-ben szabadon bocsáttatott. [5]) Nejétől Lipóczi Keczer Klárától gyermeke nem maradt. Testvérének Györgynek pedig nejétől b. Bossányi Krisztinától származott leány unokaiban ága kihalt.

II. László 1704-től a Rákóczy forradalomban vett részt, és dandárnok volt. Élt még 1714-ben is. Nejétől Ilosvay Klárától egy leánya és két fia III. László és Ádám maradtak, kik által a család a most élő két ágra szakadt.

Ádám törzse a borsodi ágnak, mely azonban táblázatunkon máig lehozva nincs. Fiai közül István mint őrnagy esett el Schweidnitznál a mult században, másik fiának Pálnak fia Pál mint ezredes halt meg e század első felében. Ezen ágból eredt:

Ferencz péczeli birtokos; Budán e század elején (1810.) m. k. helytartósági ügynök. Ennek fia Pál költő és aestheticus, szül. Péczelen 1785. febr. 19-én. 1808-ban ügyvédi vizsgát tett, majd Pest megye alügyészévé választatott. Utóbb egészen a tudományoknak élt. Költeményein kivül főleg nyelvészeti és criticai dolgozatokkal foglalkozott, és többi közt az Élet és Literatura nevü utóbb „Muzarion" folyoiratot, Aurorát szerkesztett és adott ki. 1831-től a magyar akademiai rendes tagja volt. [6]) Meghalt 1861. mart. 14-én. Neje Szemere Krisztina volt, ki Képlaky Vilma név alatt szintén a szépirodalomba vitte nevét. Irt az Aurora és Uraniában, Tud. Gyüjt. és szép Literaturai ajándokban. Meghalt 1828. mart. 26-án kora 36. házassága 14. évében.

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 206.
[2]) Ugyan ott 209—232.
[3]) Okirat.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 253.
[5]) Ugyan ott 270.
[6]) Magyar Irók I. 544.

Ugyan ez ágból származott Bertalan, született Borsod megyében Vattán 1812. aug. 27-én. Iskolái végeztével megyéjében kezdé mint tiszteletbeli jegyző pályáját. 1840-ben külföldi utazása leirásával vivott ki méltó elismerést. 1845-ben Borsodban főszolgabiró, 1843. és 1848-ban követ, [1]) majd ugyan ezen évben aprilban belügy minister, 1849 ben pedig minister elnök lett. A forradalom bukásával kimenekülvén, jelenleg Franczia országban él családostól.

III. László, kitől a zemplin, abauji ág ered, Eperjesen, fogházban halt meg kora 40. évében. Nejétől nagyréthi Darvas Zsuzsannától maradt fia

IV. László, ki négyszer házasodott és minden nejétől maradt — mint a táblán látható — gyermeke. Második nejétől született fia V. László, ki e század elején Ung megye követe volt. Meghalt 1813. körül. Vattay Krisztinától több gyermeke közül György Ung megyében volt főszolgabiró, gyermekei a táblán láthatók. Testvére Miklós szül. 1804. jun. 17-én, eredeti erű, örök ifjuságú magyar költő, [2]) s magyar akademiai tag, három leány atyja. Nővére Krisztina az iró Szemere Pál neje volt, ki Vilma név alatt szintén irodalmilag ismeretes.

IV. Lászlónak harmadik nejéttől Tussay Krisztinától született többi közt Krisztina leánya Fáy Lászlóné, Fáy András jeles veterán irónk édes anyja.

IV. Lászlónak negyedik nejétől Körtvélyessy Zsuzsannától fiai István és János, ennek Kazinczy Teréztől utódait a táblán láthatni. István Zemplin vármegyének volt hoszabb ideig alispánja, országgyülési követe, és kir. tanácsos. Meghalt Kis-Azarban 1829. sept. 20-án. Nejétől Máriássy Klárától született gyermekei közül többen vettek 1848-ban a forradalomban részt; igy László előbb főhadnagy, 1849-ben mint a hajdúk őrnagya esett el. József Zemplin megyének volt főszolgabirája, 1849-ben a vésztörvényszék ülnöke, utóbb fogoly; gyermekei a táblán láthatók. János szintén a forradalombani részveteért volt fogva; gyermekei a családfán állnak. Pál mint a X. honvéd zászlóalj parancsnoka 1848-ban Perlasz ostrománál esett el.

Szemere család. (Szent-királyi) Másképp Kétházinak neveztetetett. Csíki székely család. Közülök szent-királyi Szemere Mihály 1593-ban Csíki fökirálybiró, ki már 1583-ban Andrási Péter

---

[1]) Magyar Irók I. 543—544.

[2]) Életrajzát lásd Magyar Irók II. 308.

birtokának egyrészét adományban kapta. Valószinüleg ő egy személy azon Szemere Mihálylyal, kit 1601-ben Segesváron Mihály vajda megöletett. [1])

Szemere Zsigmond 1600-ban a léczfalvi országgyülés végzéseiben említetik.

Szemere Pongrácz 1601-ben börtönbe jut Báthori Zsigmond parancsából. [2])

Szemerei család. (Répcze-Szemerei) Soprony megyei törzsökös nemes család, mely magát azon megyei Répcze-Szemere helységről irja. Közülök Sándor lakik Kisfaludon Sopron megyében.

József 1750-ben Soprony megye helytartója volt.

Szemerey család eléfordúl Trencsin megyében is Klobusiczon az az 1688. évi nemesi összeirásban.

Szemeriai család. (Szemeriai) Erdélyi háromszéki család, több tagja a megyékre is kiszármazott, és gazda tiszti állomásokon szolgált. Zsigmond Alsó-Fejér megyében lakott, hol 1848-ban több nemessel együtt őt is az oláhok legyilkolták. Élők Károly, Dániel, Lajos stb.

Egyik ága ugyan csak szemeriai előnévvel Demeter családnevet használ. Ezek közül Sándor ügyvéd és városi tanácsnok Udvarhely városánál 1848. előtt, József ugyan akkor Sepsi-Szent-György város főbirája és 1848. előtt országgyülési követe. [3])

Szemes család. Gömör megye nemessége sorában áll.

Szemetey család. Trencsin megye nemesi összeirásában 1622-eléfordúl Pál és 1646-ban Felső-Liészkón lakott a család, [4]) Utóbb ott nyoma sincs.

Szempczi család. Bars megyében élt. Közülök Szempczy János 1611-ben a nevezett megyének szolgabirája volt.

Szempery család. (Máskép Kertész) Kertész máskép Szempery Ábrahám a váradi egyház nyomdásza volt, és 1648-ban I. Rákóczy Györgytől czímeres nemes levelet nyert. [5]) *Lásd Kertész cs.*

Szén család. Szén Péter és általa neje Orsolya és fiai Szén András, János és István nemességökre királyi megerősitő czí-

---

[1]) Kállay Székely nems. 283.

[2]) Ugyan ott, mely szerint ezek is székely eredetüek.

[3]) Török Antal közl. szerint.

[4]) Szontagh Dániel közlése.

[5]) Kemény Not. Capituli Albensis 244.

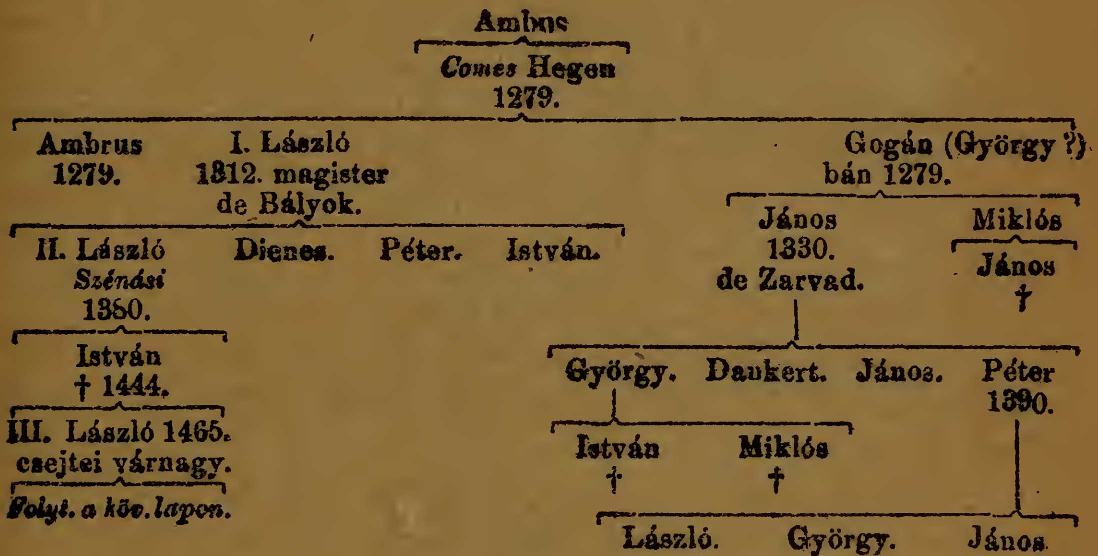
meres levelet nyertek II. Ferdinand királytól Bécsben 1630. mart. 25-én. [1])

Tán e családból származott Szén A n t a l m. kir. kamarai számvevőtiszt, ki 1795-ben mint a Martinoviesféle társulat tagja elitéltetett.

Szénás család. (Bályogi-Hégen) A Bályoki Hégen Szénás, vagy Szénásy család egyike a legrégiebbeknek. Törzse A m b u s, kinek fia Comes H é g e n, egy irónk szerint [2]) Trencsin megyei Proszne helységről irta magát. 1278 ban Ottokár ellen, hadban vitézül viselvén magát, Belső Szolnok megyei Szarvad helységre G ó g á n bán nevű fiával IV. László királytól új királyi adományt nyert. [3])

A családfa következőleg [4]) sarjadzott le:

I. t á b l a.

[1]) Az eredeti Bazin sz. kir. város levéltárában őriztetik 1792. évi m. kir. helytartósági hirlelés szerint.

[2]) Budai Fer. Hist. polg. lex. III. 304.

[3]) Fejér Cod. dipl. tomo V. vol. 2. p. 559.

[4]) Budai Fer. lex. III. 307. stb. — Szirmay Szatmár várm. II. Décsey Miklós közlése, stb.

III. László 1465., *ki az előbbi lapon.*
csejtei várnagy.

Károly
András 1552. — István 1552.
(András gyermekei:) Gáspár. — László †. — Lajos 1588. — Péter. — Silvester.
Gáspár: István.
Lajos: András (Topay Orsolya)
András: Miklós. — András.
Miklós: Ilona (Szénás Péter)

Mihály
János.
István. — Anna. — Bálint (Ippy Kata)
István: Gábor. — Miklós †. — András.
Gábor: István.
István: János. — Dávid.
András: Márton.

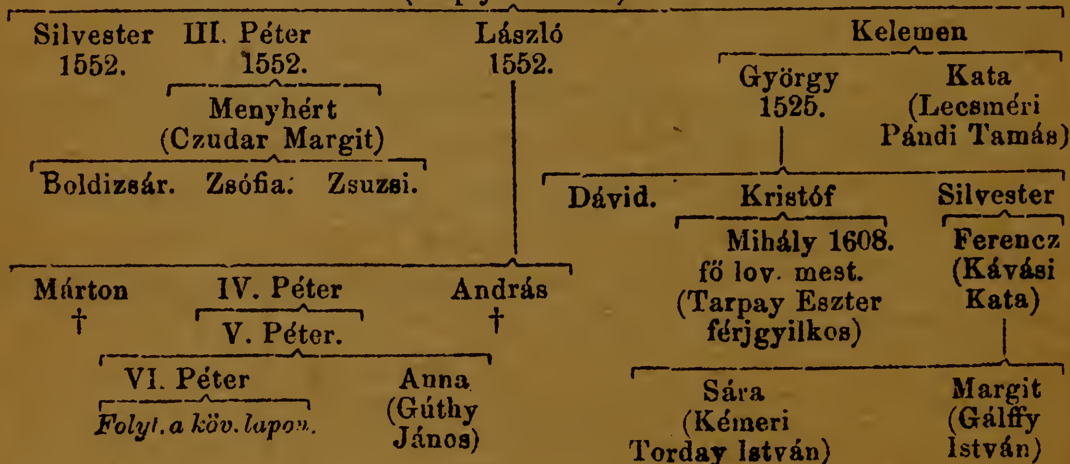
Lajos
† 1526.
(Kaplyoni Erzse)
Folyt. II. táblán.

István: Gáspár. — János. — Pál.
János: Pál (1. Décsey Erzse 2. czegői Balogh Bora)
Pál: 1-től Ferencz (Tótfalusy Sára) — 2 t. István 1736.
Ferencz: Julianna (Nagy Sándor). — Miklós. — Gismunda. — Erzse. — Sára. — Ferencz.

Bálint: Boldizsár (1. Tarpay Zsófia 2. Szintay Anna. 3. Majády Kata) — Anna (1. Tepessy Istv. 2. Vass Pál. 3. Baxay Pál) — Imre
Imre: Pál. — Bálint.
Boldizsár: Boldizsár (1. Ujnémety Zsófi. 2. Banga Dobay Kata)
Boldizsár: Anna (Kőszegi István) — Dávid (1. Valkay Zsófi. 2. Mészáros Anna) — Kata (ákosi Kiss Fer.) — 2-tól Bora (Dancs János)
Dávid: 1-től Anna (Tyukodi Nagy Mihály) — 2-tól Zsófia (Dobay Dániel)

II. tábla.

Lajos, *ki az I. táblán.*
† 1526.
(Kaplyoni Erzse)

VI. Péter, *ki az előbbi lapon.*

Mária árva. — VII. Péter 1638. (Szénás Mária v. Ilona)

Mária (Irínyi Zsigmond) — Zsigmond. — Krisztina (Gencsy György) — József (1. Domahídy Judit. 2. Terjény Rebeka)

1-től Ágnes (Kabos Farkas) — 2-tól Rebeka (Tisza István) — Ilona (Ravazdy György) — Mária (Wéer András) — Zsuzsa (Bárczay Miklós)

I. László Róbert Károly híve volt és Trencséni Csák Máté ellen tüntette ki magát. Ennek fia II. László, ki a Szénási nevet vette föl, és Zsigmond király által minden javaiban megerősíttetett. Ennek fia István 1444-ben Várnánál esett el; ennek fia III. László 1465-ben Nyitra megyében csejtei várnagy volt. Ennek egyik fia Lajos Mohácsnál lelte sirját 1526-ban.

A XVI. század közepén a család már nagyban birtokos volt Bihar vármegyében. 1552-ben a Bihar megyei portalis összeirás szerint Mihály, László, György, István, András és Péter birták Biharban Bályok falut, melyről a család előnevét is irta, közűlök László és Péter még azon megyei Széplakon is birtokosok voltak. [1]) Egyébiránt már előbb, 1550. jan. 20-án I. Ferdinand király uj királyi adományt adott bályoki Zénás István, András, Péter, László és György részére Bályok és Száldobágy egész helységekre, valamint Széplak, Baromlak helységbeli és Kőre pusztabeli részbirtokra Biharmegyében; ismét Somály, Sirmező, Almás, Sohárszeg és Bogdánfalva egész helységekre, Dörsők, Butmér, Genbeteleke és Herberth nevű pusztákra Kraszna megyében; Szarvad és Puszta Sz.-Miklós egész helységekre, és Kekecz-ujfalu és Jakabos-teleke nevű pusztákra Közép-Szolnok megyében. [2])

Silvester (vagy Serestély) — úgy látszik — Lajosnak fia, 1563-ban Báthori Istvánnak Szapolyai János-Zsigmond követének Bécsbe egyik kiserője volt. [3])

Péternek fia Menyhért egykor elzálogitá Nógrád megyei Bodony, Csalár, Kis-Zellő, Dolyán, Pilis, Rétság, Szécsényke, Becske,

---

[1]) Bielek, Majores hungar.

[2]) Kolosmonostori Convent Hodor közlése szerint.

[3]) Buday Fer. Lex. III.

és Romhány helységeket tarjáni Nagy Fábiánnak, melyek utóbb Sambokréty Tamás kezébe jutottak, és melyeket utóbb Zénássy Menyhért özvegye Czudar Margit és leányai Zsófia és Zsuzsanna 1597-ben perlettek. [1])

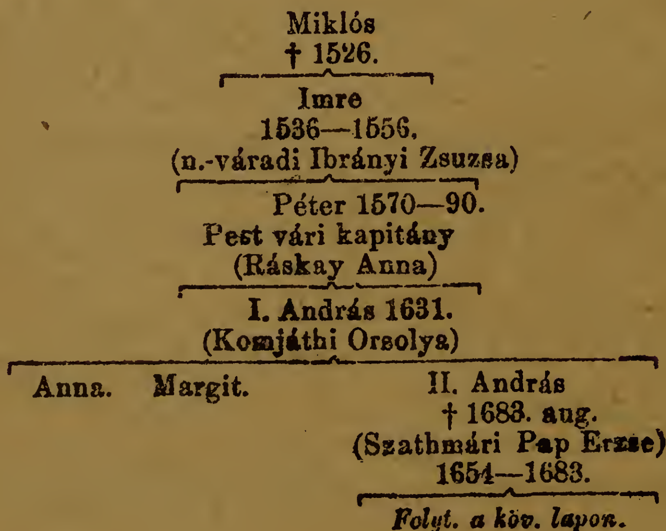
Kelemen ágán Mihály erdélyi fejedelmi fő-lovászmester 1608. dec. 8-án Báthori Gábortól beiratképen 3000 m. ftban mind két ágra Jegenyét, a kolos-mostori uradalom egyik egész helységét, 1609-ben Szatmár megyei Dob helységben Tagyszeg nevű birtokrészt kapta.[2]) Ugyan ő tiltakozik 1630-ban jószágainak (Jegenye, Darócz stb.) elfoglalása miatt, melyeket Bethlen Gábor fejedelem vett el tőle nótán, mivel II. Ferdinandnak hódolt. Végre neje Tarpay Eszter ölte meg őt.

VII. Péter az erdélyi fiskalitási összesjavak igazgatója; öcscsei Miklóssal és Ferenczczel együtt 1647-ben a széplaki, baromlaki részbirtok és Körő puszta iránt tiltakoznak; ugyan ő 1640-ben Kőszeg, Pesztre, Eskűllő, Ürgetek, Kalota, Köbölkut Bihar megyei részjószágokat zálogba veszi Ramocsaházy Ananiástól és Ferencztől.

Miklós 1677-ben Bádokban lakott.

Nem tudjuk: volt e, és miféle vérséges összeköttetésben a bályogi Hégen Szénás családdal a nagyváradi, kidei és pánczél csehi Szénásy család? melyről következő adataink vannak.

Szénásy család. (N. Váradi, kidei és pánczél-csehi) Doboka megyében virágzott. Származását Szénásy Miklóstól hozzák le, ki 1526-ban Mohácsnál esett el. A családfa [3]) következő:

[1]) Protocol. C. Neograd anni 1597.
[2]) Szirmay, Szatmár várm. II. 140.
[3]) Hodor K. közlése szerint.

II. András, *ki az előbbi lapon.*
† 1683. aug.
(Szatmári Pap Erzse)
1654—1683.

III. András 1683.
1720—1724.
Dobokai alisp.
(pócsai Nagy Bora)

Mária
(Marjay Albert)

IV. András
1763—1771.
Dobokai szbiró.
(Várady Bora)

I. József
†

Erzsébet
(oláhpataki
Váradyné)

Anna
(Harsányi
Zsigmond)

István 1794.
(Ilyés Bora)

Lajos.

Károly
él 1863.

II. József
de N. Várad
1800—1810.
(Fejérdy Julia)

V. András
1760. szbiró
1771. törv.
sz. ülnök.

Teréz
(Balogh
András)

Bora
(pókaf.
Becsky
Miklós)

Zsuzsi
(Gombás
Fer.)

Klára
(Aknay
József)

III. József
nőtlen
1828-tól adóróvó

Elek
(Balogh Eszter)

Eszter
(Eperjesyné)

Karolina.

A családfán álló I. Andrásnak neje Komjáthy Orsolya derzsei idősb Komjáthy Miklósnak leánya volt, kivel utóbb 1624-ben a II. Ferdinand és Bethlen Gábor között kötött béke után Erdélybe Doboka megyébe Pánczél Csehibe telepedett és törzse lőn ott a Szénásy családnak.

Ezen I. András kidei előnévvel, mint már előbb is nemes 1639. maj. 12-én Gyula-Fejérvárott kelt czímeres nemes levelet nyert I. Rákóczy György erdélyi fejedelemtől, [1]) mint mezei katonaság hadnagya, maga, neje Comiathi Orsolya, Anna és Margit leányai számára. Ezen armális levél 1649-ben (feria 3-ia prox. post Dnicam tartiam Trinitatis) Bonczida mvárosban kihirdettetett. [2])

A család czímere a fölebb említett armalis szerint ez: a paizs kék udvarában zöld halmon lovas katona látszik, jobb kezében vérrel fecskendett meztelen kardot, balkarával pedig melléhez szoritott törökfejet tart, ugyancsak balkezével a ló kantárát is tartja. A vért fölött koronás sisak áll; foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstvörös.

I. András idővel — úgy látszik — főhadnagy lett, ezt vallá 1758-ban a család érdekében egytanú: csomafáji Butka Mihály, oklevélre hivatkozván, midőn állítá: „idősb Szénásy András uram I. Rá-

[1]) Rákóczy György fejedelem és Markosfalvi Márton titkár aláirása alatt.
[2]) A kihirdetést aláirta Szamoskeözy Mihály Doboka vármegye jegyzője.

kóczy György hadának főhadnagya volt, a mint azt in anno 1646-ban die 19 a martii az atyámmal transigált contractus bizonyítja.“ I. András neje utóbb Nánásy Mihályhoz ment férjhez. Fia

II. András 1654—1683-ban élt Panczélcsehiben, midőn a tatároktól megöletett.

III. András, 1720—1724-ig Doboka megye alispánja volt. Élt meg 1755-ben is. Neje pócsai (vagy tán borsai) Nagy Borbála volt. Ettől fiai IV. András és I. József 1770-ben kidei és pánczél-csehi előnévvel Pánczél-csehiben adományos birtokosok.

IV. András kinek neje Várady Borbála (más adat szerint Alsó-Bora volt), 1763—1771-ig Doboka megyének szolgabirája volt Fiai közül

II. József már n.-váradi előnévvel, adórovó 1800—10-ig, ennek fia III. József 1828-tól szintén adórovó. 1848-ban M.-Köblösön a fellázadt oláhok megvérzék, és jobb keze egy újját elvágták.

Szenczy család. (Máskép Rőtth) Szenczy máskép Rőtth István 1724-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. [1])

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren könyöklő vörös ruhás férfi kar, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Szenczy nevű család él Zemplin megyében, hol e század elején birtokos Cselej, N. és Kis-Azar helységben. [2])

Ugocsa megyében szintén van Szenczy nevű nemes család, mely birtokos Mátyfalván, és közülök József 1805-ben azon megye mezei biztosa volt. [3])

Más Szenczy család tagja lehetett azon Szenczy Imre, ki 1702-ben a Bozóki prépostsági urodalom tisztje volt, és czímerében koronán könyöklő kart kivont karddal, annak hegyen törökfejet viselt, ugyan ez ismétlődött a paizs fölötti sisak koronáján is.

Szenczy István 1760-ban nagyváradi kanonok volt.

Szende család. *Lásd Frummer cs.*

Szendrey család Trencsin, Torna és Zemplin [4]) megyék nemessége sorában találjuk. Egy-e mind? — vagy több ily nevü család van? — nem tudjuk.

---

[1]) Collect. herald. nro 356.

[2]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 116. 279. 280.

[3]) Szirmay, C. Ugocsa p. 63. 75.

[4]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 116.

Szendrey Benedek, és általa testvérei Pál, Ferencz, András és Antal kitünő hadi érdemeikért, melyeket a török elleni harczokban szereztek, Miksa királytól Bécsben 1572. évi januar 30-án kelt czímeres nemes levelet kaptak. [1])

Trencsin megye 1838. évi nemesi lajstromában János van beirva [2])

Erdélyben Szendrei Ferencz 1673-ban Kolosvárt Elmélkedéséket adott ki négy prédikáczióban. [3])

Szendrey család. (Carlshuldeni) Ugy látszik, — erdélyi család. Szendrey von Carlshulden János cs. kir. kir. tanácsos és Erdélybe az Apaffy kamarai jószágok igazgatója 1732-ben VI. Károly császár (III. Károly király) által római német szent birodalmi lovagi (ritter) rangra emeltetett [4]) Ennek utóda

János-Benedek 1760-ban a m. kir. udv. kamaránál számvevő, 1770-ben már tanácsos, és kamarai levéltári igazgató, ugyan az még 1774-ben is.

Szendy család. Ugocsa megyei család. Szendy Zsigmond 1660-ban, Szendy Ferencz 1721-ben Ugocsa megye szolgabirái voltak. [5])

Szenessy család. Szenessy György és Mátyás 1717-ben III. Károly királytól kapták czímeres nemes levelöket. [6])

Czímerök : a paizs kék udvarában zöld dombon arany koronán könyöklő vörös kar, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján három egymással keresztbe helyezett nyil áll, hegyeikkel fölfelé. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Szenessy nevü család Turócz megye birtokos nemesei sorában áll, sőt Nyitra és Trencsin megyékben is elterjedt ; ezen utobbi megyében már a nemesi összeirás 1754. évben említi, mint oda való lakosokat

Ismeretesek Szenessy Gábor, kinek nejétől Darvas Zsuzsannától leánya Borbála Veres Istvánné ;

Továbbá Szennessy Imre, kinek nejétől Justh Klárától leánya Zsuzsanna Dubraviczky Sándorné volt.

---

[1]) Kaprinay Mss. B. tomo XLI. p. 157.
[2]) Szontagh Dán. közl.
[3]) Magyar Irók II. 311.
[4]) Megerle, Adels Lex. Ergänz. b. 214.
[5]) Szirmay C. Ugocsa 59. 60.
[6]) Collect. herald. nro. 573.

Zemplin megyében van Szennyessy nemes család. [1]) Tán ennek elődei közűl volt azon Szennyesy Mátyás, 1562-ben Hadadi kapitány, kitől — noha vitézűl védte — két év mulva az erdélyiek Hadadot elvették, maga is sulyosan megsebesült, de kigyógyúlt. [2]) Azonban e Szenessy és Szennyessy család-nevek bizonyosan két különböző származék tulajdonai.

Szengyel család. (Szengyeli.) Erdély kihalt családa. [3]) A család elő- és vezetéknevét adó Erdő- és Mező-Szengyel helység Torda megyében fekszik.

Szengyel Tamás 1409-ben Marosszékben főszékely volt, [4]) de ez tán a beői Szengyel családból származott, mely családból beöi Szengyel Bálint a Jenő nemzetségből a Szomorú ágon primipilaris székely volt 1579-ben. [5])

Szennyessy család. Lásd fölebb a *Szenessy családot.*

Szentall család. Lásd *Zentall.*

Szente család. Szente Bálint 1681. 1687-ben alnádor volt.[6]) Élt 1698-ban is. Iratott neve „Szenthe"-nek is.

Szente család. Nemesség szerzői Szente János és Mihály, kik 1718-ban III. Károly királytól kapták czímeres nemes levelöket. [7])

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábaira ágaskodó grif, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

Erdélyben Doboka megyében szintén élt és él Szente (vagy régi irásmód szerint Zente és Zenthey) család. Egyik ág, vagy család szent-egyedi, a másik pujoni előnevvel fordúl elé.

A Szent-egyedi ág ott most is birtokos Hodor szerint, Pujont pedig 1702-ben birta és lakta Zenthey Bálint. Ennek előde lehetett azon Zenthei Bálint, ki Székely Mózsessel az apáczai csatában esett el. [8])

Szentegyedi Zente Gergely 1606—1622-ben Doboka várme) megye alispánja volt. [9])

---

[1]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 116.

[2]) Budai Fer. lex. III. 309.

[3]) Kővári, Erdély nev. cs. 271.

[4]) Kállay Fer. Székely nemz. 283.

[5]) Nemes Székely nemz. Constitutioi 273.

[6]) 1681. és 1687. évi törv. czikkely.

[7]) Collect herald. nro. 505.

[8]) Bethlen Wolph. V. 409.

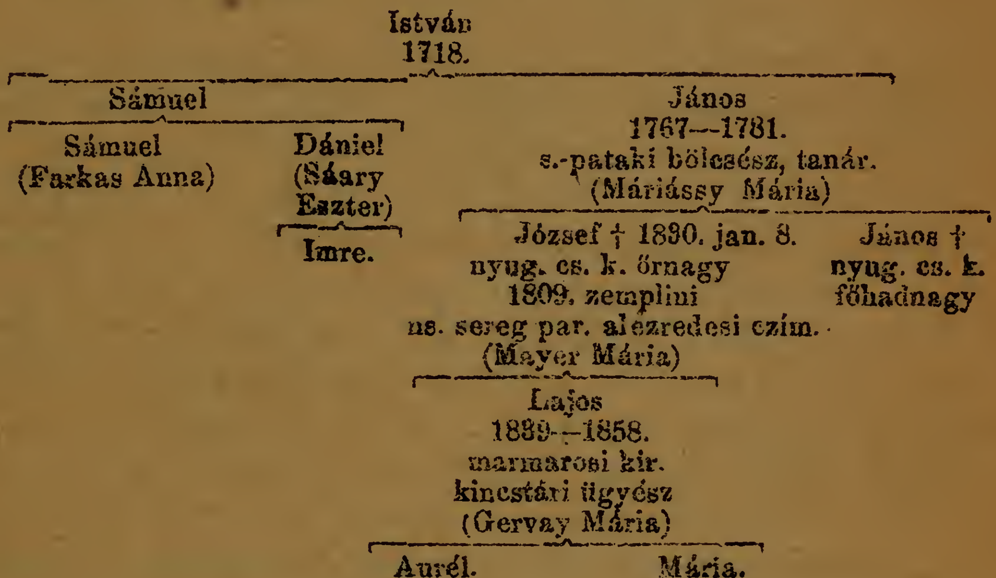
[9]) Hodor K. Doboka m. 436.

Pujoni Szente Pál Marosszéki törvényszéki ülnök 1837. körül. Ferencz ügyvéd Torda megyében 1848. előtt, lakott M.-Regénben; örökösei Ferencz és Gábor idecspataki birtokosok.

Tán e család ivadéka Szente Sámuel is, Hunyad megyében Benczenczen nemes birtokos.

Szentes család. (Szent-Király-Szabadjai) Szentes vagy Szente család Veszprém megyei Szent-Király-Szabadjai curialis helységre Szentes István, Rosos Mihály, Pap Péter, Simon István és több lakosokkal III. Károly királytól 1718. febr. 6-án királyi adományt nyert, és azon évben abba be is iktattatott [1]) Utóbb a család néhány tagja Borsod és Zemplin megyébe telepedett le.

A családfa [2]) **következő :**

A család tagjai — mint látszik — tanári, [3]) katonai és főkormányszéki szolgálatokban szerzettek érdemeket.

Czímerök a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik ki.

---

[1]) Bár — mint fölebb láttuk — 1718-ban Szente nevü család is kapott czímeres nemes levelet, névszerint János és Pál, mégis a czímer különbözésénél fogva ezen családdal azonosnak lenni nem látszik.

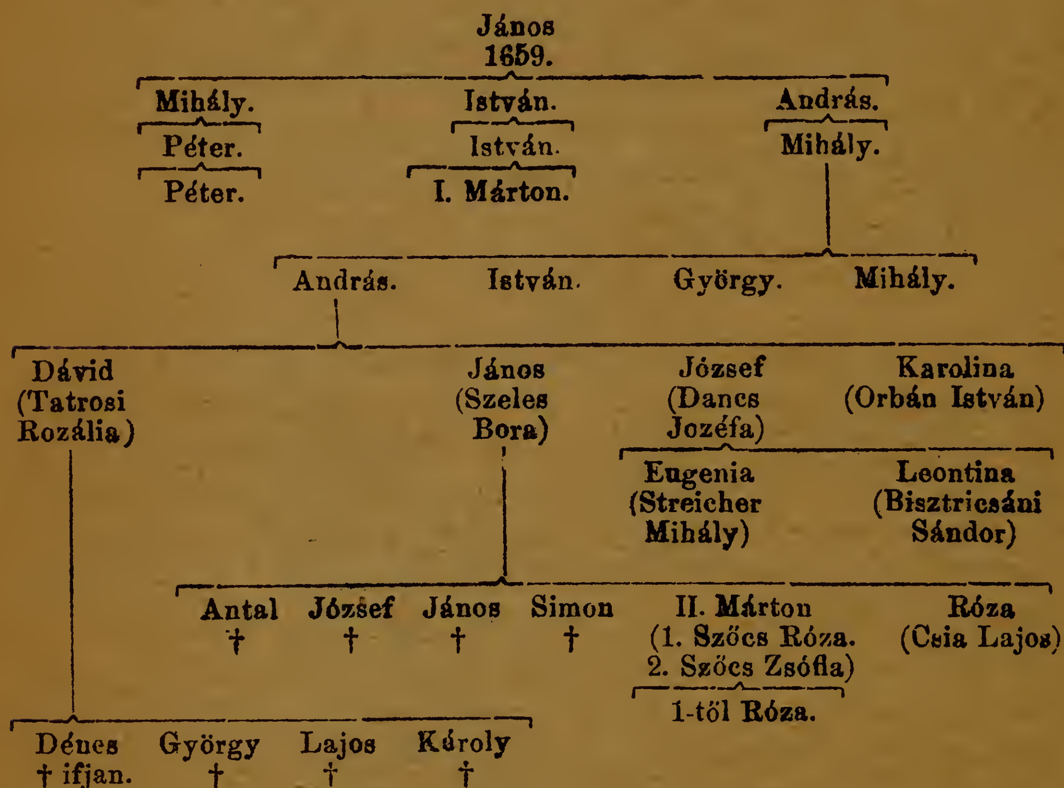
[2]) Családi közlés szerint.

[3]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 218. lapon János sáros-pataki tanárt Szentesy-nek írja.

Tán szintén e családból valók Szentes Ferencz, István és András, kik 1805-ben Arad megye nemessége sorába irattak. [1])

Szentes család. (Kis-baczoni) Udvarhelyszéki székely család, melyből Szentes János 1659-ben Barcsai Ákos erdélyi fejedelemtől váltott czímeres nemes levelet.

A családfa [2]) következő :

Dávid a kolosmonostori tanulmányi alapítvány uradalmában gazdászati gondnok volt.

II. Márton Kolosvár városi pénztárnok.

Tán ugyan-e család ivadékai : Ferencz is, ki Kosesden postamester 1848-ban, és József a kincstári tanácsnál irnok 1836. körül.

Csikszékben szintén van Szentes család, melyből József Mádéfalván.

Szenthey család. (Szentei †) Szente (vagy hajdaniasan Zenthe) helység Nógrád megyében fekszik Nándor helységnek szomszédságában, ezt birta hajdan és innen vette nevét is a kihalt Szen-

[1]) Arad megyei jegyzőkönyv 720. sz.

[2]) Török Antal közlése szerint.

they (de Zenthe) család, melyből néhány ízen a következők ismeretesek:

Szenthey László { Gergely { Sebestyén 1499—1500.

Nevezett Sebestyénnek javait 1499-ben Verbőczy István kapván, a beiktatásnak ellene mondott Szenthey Péternek ivadéka [1]), mely így áll:

Szenthey Péter

Anna (csepcfalvi Pyri Antal)	Kata (Zeüleüsi Mihályné)	Zsófia 1490—1500. (Pyri Tamásné)

Utóbb e családnak nyoma sincs, — kihalt.

Szent-Andrássy család. Szepes megyei nemes család. Közülök Szent-Andrássy Jeromos a szepesi káptalan jegyzője volt. Czímere a vért udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, fölötte jobbról arany csillag ragyog; a vért fölötti sisak koronájából magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezével kivont kardot tartva.

Szent-Andrássy család. (Csik-Mádéfalvai) Erdélyi csiki székely család, melyből István 1618-tól erdélyi, 1630-tól veszprémi püspök alig egy évig, miután hamar meghalt. [2])

Szent-Annay család. (Sz.-Annai) Marosszéki székely család, melyből Pál-nak fia Imre 1409-ben Marosszékben biró. [3])

Szent-Annai Tamás 1551-ben Becse vár kapitánya. [4])

Szent-Benedeky család. Bars megyei régi család. Eléfordul Trencsin megyében is, hol 1667-ben István Beczkón lakott, mint Révay György tiszttartója. [5])

Szent-Gerliczei család. Erdélyi Doboka megyei család, melyből Sándor örökösei és Zsigmond Kethelen és másutt birtokosoknak iratnak. [6])

---

[1]) Horváth István, Verbőczi emlékezete II. 127—131.

[2]) Szereday Series Episcoporum Transylvaniae 215—216. Pray, Hierarchia I. 305. II. 279.

[3]) Kállay, Székely nemz. 283. Huszti után.

[4]) Budai Fer. Lex. II. 18.

[5]) Szontagh Dán. közl.

[6]) Török Ant. közl.

Szent-Gothárdi család. Szent-Gothárdi János 1720. aug. 24-én kapott czimeres nemes levelet [1]) közösen Cseh Ádámmal és Lendvay Miklóssal. *Lásd Cseh cs.*

Szent-Györgyi család. (Bazíni gróf †) A Szent-Györgyi és Bozíni gróf kihalt család oklevelek tanúskodása szerint a Hunt-Paznán

nemzetségből ered [2]) és nevét a Pozsony megyei Szent-György és Bazin szabad kir. városokról vette.

Első biztos törzse Tamás gróf (comes) volt, ki Imre királytól a Keykeus erdőt, II. András királytól pedig 1209-ben Szakolczá-t kapta kir. adományban. Nemsokára ez utóbbi királytól kapta 1216-ban Bozen, vagy Bazyn földet, (most sz. kir. város). És e szerzemények után — úgy látszik — Tamás földi pályáját is bevégezte, mert 1217-ben már az élők sorában nem találjuk. Tőle a család kihalásaig szakadatlan lánczolatban következőleg [3]) sarjadzott:

Tamás
1209. 1216.
comes.

- Sebus főpohárnok 1217. Sz.-Györgyöt kapta.
  - I. Ábrahám (Abych)
    - II. Ábrahám Abych.
      - *Folyt. a köv. lapon.*
    - Tamás országbiró pozsonyi főisp. 1287.
- Sándor Csütörtök pusztát birta.
  - I. Kozma 1245.
    - Pál 1270. †
    - II. Kozma 1270. †
  - Akhilles 1245.

---

[1]) Coll. herald. nro. 441.

[2]) Lazius Farkas gyenge hitelü munkája alapján az Altenburgi grófoktól származtatja.

[3]) Wagner. Coll. geneal. hist. dec. II. 48—70. Ugyan ő Tab. geneal. Mss. tab. XXXI.

II. Ábrahám, *ki az előbbi lapon.*
Abych.

I. Péter
1343. oszt.
Bazint kapja.

II. Sebus
1343. oszt.
Sz. Györgyöt kapja.

Bora (Polheimi Farkas) — III. Tamás 1369. † — II. Péter 1369. birta Eberhardot. — II. János 1369.

Miklós 1361. — I. János 1361.

IV. Tamás † (II. János fia)

I. György † 1412. (Ozdravszky Iratna) (Miklós fia)

V. Tamás *Temel* Főtárnok mest. és bán 1397. — III. Péter 1397. (II. Péter fiai)

VI. Tamás (Haym Kata)

Hedvig (Pernek Vilmos) — III. László † — Eberhárd † — Márton pap.

III. Kozma. — László. — Cziczelle a galambóczi hősnő 1398. 1434. (Rozgonyi István) (III. Péter gyermekei)

IV. Péter 1445. (Marczali Hedvig) — I. László † — II. György koronaőr 1439. 1459. (1. Oppelni Judit 2. Lichtenstein Margit) (I. György fiai)

Imre (Rozgonyi Ilona) — IV. László 1445. † — I. István 1445. †

Simon 1488. (Balassa Kata)

IV. László — VI. Péter — VI. Ferencz 1527. (Weisprach Bora) — Farkas főkamarás † 1534. (Zabláthi Zsófia) — IV. György 1509. † 1543. — Krisztina (Mithány János) — Borbála (Lichtenstein Er.)

Adolf — II. Kristóf † 1543. (gr. Salmis Erzse) (IV. György fiai)

V. György. 1507 — II. István 1537 — IV. István 1523. — Anna 1527. — Gertrud 1546. (Prösing Boldizs.) — Margit (Pneck-heim Farkas) — Zsófia (Zelcking Vilmos)

III. János 1467. erdélyi vajda. (Batthyány N.) — Zsigmond 1466. erdélyi vajda (N. Borbála — V. Péter erdélyi vajda országbiró 1499. 1517. (1. Czimburgi Kunegund 2. Waldstein Zsófia) † — Kristóf (Neyperg Erzse) — III. György † (II. György gyermekei)

Margit (Hohenberg János) (III. János leánya) — VII. Tamás 1493. (Zsigmond fia)

Tamásnak, a törzsnek két fia maradt: I. Sebus gróf és Sándor, kir. pohárnok mesterek.

I. Sebus már 1212-ben érdemeiért Roxovag, Miley és Grad birtokokat a Pozsonyi és Nyitrai vártól fölmentve adományba kapta. [1]) 1217-ben atyja halála után testvérével együtt Szakolczára megerősítést kap. Ugyan akkor kapta a szőlősi udvarnokok földjét is. [2]) Ő szerzé Szent-György várát is. Fia maradt I. Ábrahám, kiről mint a család folytatójáról alább.

I. Sándor, ki a Henrik császár elleni csatában fogollyá lévén, rabságot szenvedett, 1216-ban kapta II. András királytól Pozsony megyében Csütörtökhely helységet. [3]) 1217-ben megerősítetik Szakolcza birtokában testvérével együtt. [4]) Egy névtelenen kivűl két fia maradt: I. Kozma és Akhilles, kik 1241-ben a sajói ütközetben tetemes részt vettek, testvérök elesett, ők sebet nyertek; utóbb Kozma Pozsony megyét ótalmazta az ausztriai herczeg ellen, hol tizenkét sebet kapott és elfogatott, az alatt pedig Akhilles a határokat védelmezte. [5]) Akhilles utódok nélkűl halt meg. I. Kozmának maradtak fiai Pál és II. Kozma, kik 1270. évi oklevélben említetnek; de magnélkűl haltak meg.

I. Ábrahám (I. Sebusnak fia) atyja után birta Szent-Györgyöt, és két fiat nemzett: II. Abrahámot, a vöröset (rufus) ki Abychnak is neveztetett és II. Tamást, a ki az esztergami érsekségnek helységei elpusztitása által temérdek kárt okozván, Lodomér érsek által az egyházból kizáratott, ezt lelkére vévén három ezer márkát ajánlott az érseknek. Az érsek a megtérőnek ez összeg egy részét elengedte, de 300 márka fejében testvére megegyeztével Tamástól Nyitra megyei Gyorokot kapta az egyház részére 1287-ben. Tamásnak, ki országbiró Pozsonyi és Szentgyörgyi gróf volt, fia nem maradt.

II. Ábrahám a XIV. század elején élt, és két fiát hagyott maga után: I. Pétert és II. Sebust, ki 1343-ban a győri káptalan előtt osztozott meg, e szerint Bazin vára a hozzá tartozó Sumberg és Ujfalu pusztával, Szeles és Zemech helységekkel a Csallóközben Sebus mesternek, ellenben Szent-György vára és alja, Ziki, ivándi puszta,

---

[1]) Fejér, Cod. dipl. tomo III. vol. 1. p. 125.
[2]) Ugyanott 201.
[3]) Ugyanott 176.
[4]) Ugyanott 199.
[5]) 1245. és 1256. oklevél kivonat Wagnernál II. 51—53.

és Eberhard helység I. Péter mesternek jutottak; igy ez a szentgyörgyi, amaz a bazini vonal atyja lett.

I. Péternek Borbára leányán kivül, ki 1364-ben Polheim Farkasnénak iratik, még három fia volt: III. Tamás, II. Péter és II. János, kiknek 1369-ben I. Lajos király engedélyt ád, hogy az Eberhardi hidat megtarthassák. III. Tamásnak utóda nem maradt. II. János fiában IV. Tamásban halt ki.

II. Péternek fiai voltak: Temelnek nevezett V. Tamás és III. Péter, kik 1397-ben régi leveleiket a győri káptalan által átiratják. III. Péternek fián III. Kozmán kivül, ki 1412-ben magnélkül meghalt, és II. Lászlón kivül volt leánya Czeczília is, Rozgonyi Istvánné, a híres galambóczi hősnő.

V. Tamás (Temel) I. Lajos király alatt tárnokmester, Mária királyné alatt pedig Dalmatia és Horvátország bánja, ez utóbbi királyné híve. Ennek fiaúl irják VI, Tamást, kinek nejétől Haym Katalintól gyermekei: Hedvig Perneck Vilmosné, III. László és Eberhard kihaltak, és Márton, ki pap volt. Ezekben I. Péter ága kihalt.

II. Sebus két fiát hagyott I. Miklóst és I. Jánost, ennek I. Lajos király 1361-ben Hedvára helységben Bazin vára tartozékában megengedte uj várat épithetni. Ezt megerősité 1371-ben is.

I. Miklósnak két fia volt: I. György és II. Miklós, a ki kihalt. György 1412-ben aláirta a Zsigmond király és Ulászló lengyel kir. közti békeszerződést. Meghalt 1426-ban, eltemettetett Bazinban a főtemplomban. Nejétől Ozdravszky Irathnától három fia maradt: IV. Péter, I. László, ki magnélkül halt meg, és II. György, ki az osztályban kapott Szentgyörgy vára által, uj vonal atyja lett.

IV. Péter, miután nejétől Marczali Hedvigtől, ki Marczali Dénes slav. bánnak leánya volt, három fia született, úgymint Imre, IV. László és I. István, maga meghalt 1445-ben. Fiai közül a két utóbbi magnélkül múlt ki.

Imre Rozgony Ilonát vette nőül, ettől lett egyetlen fia Simon, ki 1488-ban a leopoldsdorfi uradalom felét birta. Nejétől Balassa Katalintól hét gyermeke született: IV. László, VI. Péter, I. Ferencz, kiről alább, Farkas II. Lajos király alatt tanácsos 1526-ban, utóbb Szapolyai János híve haláláig 1534-ig. Házasságban élt zábláthi Trencséni Lőrincz leányával Zsófiával, ákosházi Sárkány Ambrús országbiró özvegyével, gyermekei nem maradtak. IV. György, ki 1543-ban halt meg, két fiat nemzett Adolfot és II.

Kristófot, a kinek gróf Salmis Erzsébettől, ki utóbb Hoffman Ádám nejéül iratik, egy leánya maradt, de elhalt, s így az eberhardi uradalom a kir. ügyészségre szállott. Krisztina klistiányi Mitthány Jánosné, és Borbála [1]) 1511-ben férjhez ment Lichtenstein Rázmánhoz, ennek halálával Jeróczky vagy Gragoszky Gáspárhoz.

Említett I. Ferencz a mohácsi csata után I. Ferdinánd buzgó híve, 1527-ben Miksa főhzg keresztatyja. Ugyan ez évben osztozott meg testvéreivel. Neje Weisprach Borbála volt; fiai magnélkül haltak, nagy kort ért leányai idegen házakba mentek férjhez. Következő hét gyermekét ismerjük:

1. V. György, élt 1507-ben.
2. II. István 1537-ben.
3. IV. János 1523-ban.
4. Anna 1527-ben.
5. Gertrud De Prösing Boldizsár, Steini báró és felső-ausztriai kormányzó neje 1546-ban.
6. Margit Pneckheim Farkasné.
7. Zsófia Zelking Vilmos neje.

Visszatérünk I. György másik fiához II. Györgyhez.

II. György Albert király korában élt, kinek 1439-ben az ország koronáját átadá. Albert király és ennek fia V. László halála után Mátyás király ellen Fridrik császárral szövetkezett, kitől ezen hűségeért családi ősi czímeréről levelet nyert 1459-ben. [2]) A család ősi czímere —úgy látszik — előbb csak egy csillagból állott, mint, egy 1412. évi pecsét mutatja. [3]) Fridrik császár Szent-Györgyi II. György részére már négyfelé osztott vértű czímert adott, a 1. és 4. arany udvarban vörös csillag ragyog; a 2. és 3. arany udvarban koronás egyfejű sas szétterjesztett szárnyakkal látható; a paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldalin püspök süvegféle áll, és abból páva tollak emelkednek föl, a baloldali sisak koronáján koronás egyfejű sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A paizst két oldalról a szokásos sisaktakaró veszi körül. Mint ezt fölebb a metszvény mutatja. Ugyan-e czímert használta 1502—1514-ben [4]) pecsétén Szent-Györgyi Péter országbiró.

II. György meghalt 1467-ben, mint Szent-Györgyön az egyház-

---

[1]) Hoheneck szerint nem Simonnak, hanem Ferencznek leánya volt.
[2]) Kaprinai H. Diplom. II. 325. és Teleki, Hunyadiak kora X. 621.
[3]) Wagner Dec. II. tab. II. fig. 4.
[4]) Ugyan ott fig. 5. és kiadta Battyán is Leges Eccles. II. 559.

ban síremlék maradványa mutatja. [1]) Kétszer házasodott, első neje Oppelni Jutka, előbb vöröskői vagy óvári Wolfard özvegye; a másik Lichtenstein Margit volt. Ezektől következő öt gyermekét nemzette:

1. III. János eleinte szintén Fridrik császár híve, de utóbb Mátyás király hűségre tért és ezért 1467. körül Erdély vajdájává tétetett. Neje Batthyány leány volt volna, [2]) és ettől leánya Margit, [3]) Hohenberg Jánoshoz ment férjhez.

2. Zsigmond nem csak híve Fridrik császárnak, de tábornoka is. 1466—68-ban János testvérével együtt Erdély vajdája volt. Éltek még 1486-ban is, midőn Szent-György és Kabold vár iránt Mátyás király nekik uj itéletet engedett. Borbála nevü nejétől egy fia: VII. Tamás maradt, ki az esztergami érsek ellen egy ősi perét bevégezte és fiatal korában magnélkül meghalt.

3. V. Péter II. Ulászló alatt 1499-től erdélyi vajda és székelyek főispánja, 1504-től 1516. országbiró volt. Első neje czimburgi Ctibor Kunigund, második Waldstein Zsófia volt; mindkettő magtalan múlt ki, utánnok V. Péter özvegyen élt haláláig.

4. Kristóf, kinek neje Neydperg Erzsébet volt.

5. III. György, szintén magnélkül halt el. És igy ezekben a szent-györgyi és eberhárdi ág elfogyván, ezen urodalmak I. Péter ágan Simon gyermekeire szállottak, kik valamivel tovább tartották fel a családot, de kik szintén a XVI. század másodfelét sem érték el. [4])

Szentgyörgyi család. Szentgyörgyi János, és másik János és István 1686. évben I. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet, [5]) mely szerint czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló magyar vitéz, vörös nadrágban és mentében, zöld övvel, oldalán fekete hüvelyű kard, jobb kezében kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, arany királyi pálczát tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Ezen Szentgyörgyi családból származhatott azon György, kinek nejétől Nagy Magdolnától leánya Julianna Kürtössy Mihályné volt. [6])

Más családból eredt Szent-györgyi Ferencz, 1660-ban váczi püspök, és Erdélybe követ.

[1]) Gyurikovics, Magyar akadémiai Értesítő 1847. 369—370. lap.
[2]) Spener szerint. De a Batthyányiak családfáján nem található.
[3]) B. Hoheneck: Die Herren Stände d. Erzherz. Österreich II. 533.
[4]) A család Győr megyei birtokviszonyairól irt Czeh J. Tudományos Gyüjt. 1829. XII. 61.
[5]) Collect. herald. nro. 827.
[6]) Schönfeld Adelslex. I. 208.

Szentgyörgyi család. (Szent-György völgyi) Doboka megye nemes családa, melyből M á t y á s azon megyei szentgyörgyi birtokos volt; nejétől Drági Mártától nemzé E r z s é b e t e t egeri Kamuthi Balázsnét. [1])

Szentgyörgyi család. Főszékely család volt, közülök B a r n a b á s az 1451. évi m. vásárhelyi constitutio szerint nagyobb hadsereg kapitánya. [2])

Szentgyörgyi család. (N.-Rápolti) Alapítá I m r e, ki az erdélyi udvari kanczellarianál eléadó tanácsos volt, meghalt 1862-ben. Fiai közül I m r e itélőmester az erdélyi kir. táblán, G y u l a az udv. kanczelláriánál titkár Bécsben.

Szentgyörgyi család. (Egeresi) melyből S á n d o r Kolos megyében adóirói biztos 1831. körül.

Szentgyörgyi néven a XVII. század végén két ref. lelkészt is ösmerünk, egyik D á v i d 1679. körül dévai, a másik I s t v á n benedeki ref. lelkész, ez utóbbi 1688 ban egy magyar hittani könyv szerzője. [3])

Szent-Illonay család. Ismeretes közülök J ó z s e f pozsonyi kanonokból 1744-től esztergami kanonok, nagy-szombati plébános és szent-tamási prépost, ki Pápáról származott és 1769-ben halt meg. [4]) Czímere nemességre mutat. [5])

Szent-Imrey család. (Szent-Imrei és Krasznik-Vajdai) Sáros, Abauj, Borsod, Torna megyei birtokos nemes család.

Tagjai többnyire megyei hivatalokat viseltek, és más megyékbe is elszármaztak. Igy Szent-Imrey S á m u e l 1704-től Gömör megye jeles főjegyzője volt, és Rákoczyhoz is járt követségben, 1712-ben országgyülési követ volt. Tudomanyos hire oly terjedt volt, hogy 1708-ban S.-Patakra jog- és történet tanárnak hívatott meg, de el nem fogadá. Meghalt 1718 ban. [6]) P á l Abauj várm. törv. sz. ülnök 1788.

Abauj megyében G á b o r, (ki az ősi birtokon Krasznik-Vajdán született 1759. febr. 3-án,) megyei hivatalra lépvén, 1819-ben már e l s ő a l i s p á n egész 1840-ig közben követ, és 1825-ben kir. tanácsos. Fia

[1]) Hodor, Doboka várm. 231. l.

[2]) Kállay. Székely nemz. 283.

[3]) Benkő. Transylv. Gen. II. és Magyar Irók. II. K. Szirmay C. Zemplin 218. sz.

[4]) Memoria Basiliae Strigoniensis 168.

[5]) Kaprinai Mss. B. tomo 44. pag. 130. 353.

[6]) Bartholomaeides C. Gömör 408. és 764.

András 1825 től 1833-ig al-, azután főszolgabiró 1846. febr. 24-ig. Előbb Krasznik-Vajdán, után Kassán lakó. Birtokos Abauj megyén kivül Sáros megyében Keczer-Lipócz, Keczer-Peklin, Ófalu, Tuchrina, Zsegnye helységen. Fia

György 1838—42-ig Abauj megyei másod aljegyző, 1846. febr. 24-től—1849. főjegyző. 1847-ben követ.

József 1825-től esküdt Borsod vármegyében, utóbb alszolgabiró 1837. körül.

A család nevét adó Szent-Imre helység Sáros megyében fekszik, hol a család jelenleg is birtokos, úgy birja az előnevet adó Abauj megyei Krasznik-Vajda helységet is.

Szent-Iványi család. (Szent-Iványi) Liptó vármegye egyik legrégibb ős családa, mely — mint e munka IX. köt. 401. lapján a Pongrácz családnál mondva volt — az óvári és szent-miklósi Pongrácz, Szmrecsányi, nádasdi Báan és Pottornyai családokkal egy közös törzsből eredt. Innen czímerök is ezen családoknak lényegesen egyező. Ki volt legrégibb ősmeretes törzse és miként szakadt több ágra a nemes sarjadék? az idézett helyen bőven ki van mutatva.

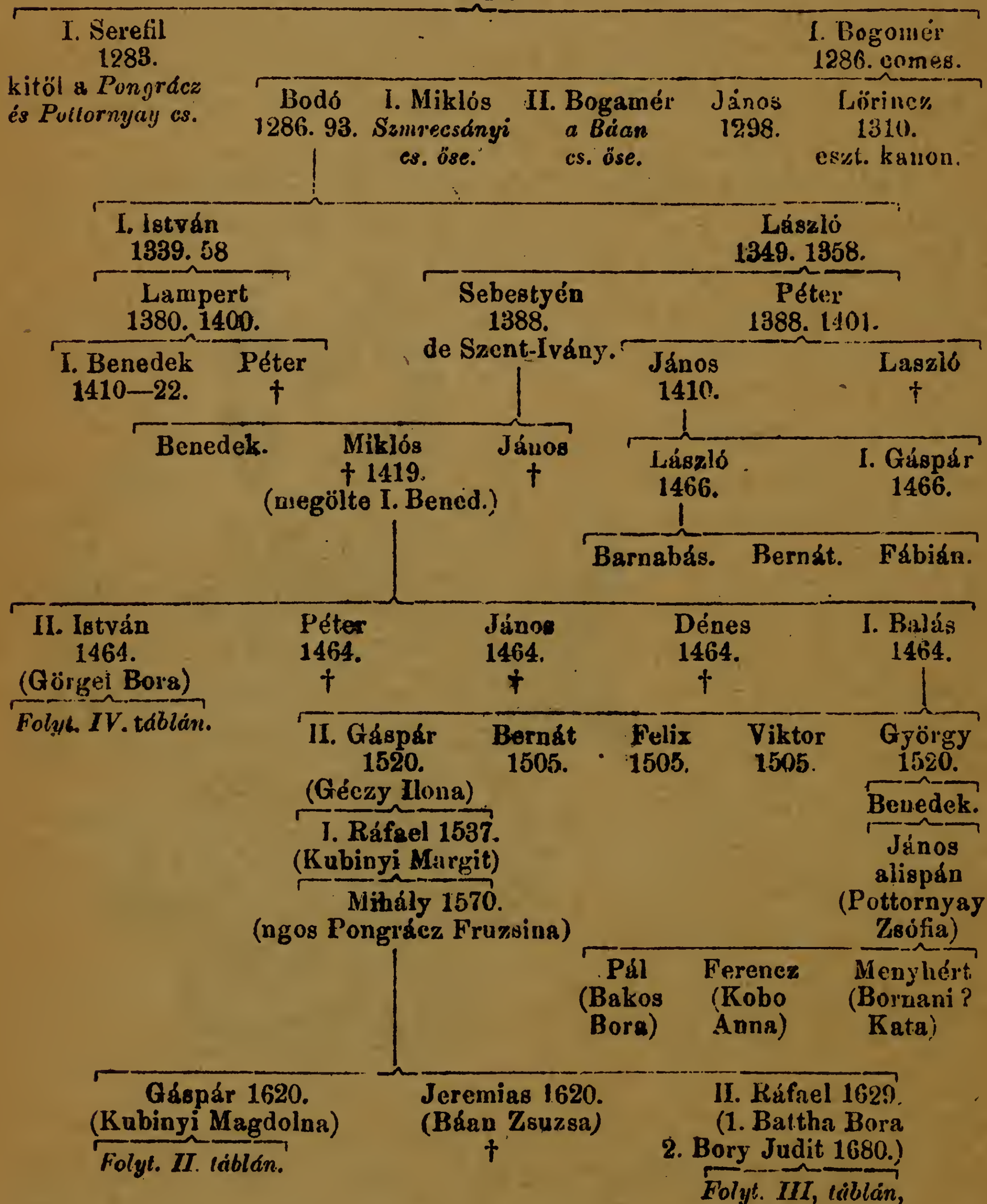
A törzs-ősök életéről és birtok viszonyairól is a hivatkozett helyen volt említés. Itt tehát elég leszen csak a külön családokra oszlásnál fognunk fel a leszármazás lánczolatát.

A szétágazás és külön családokra oszlás a nemzetségi javaknak felosztása által vette kezdetét mintegy a XIV. század közepén, a midőn a táblázaton álló I. Lászlónak fia Sebestyén osztály és főbir-

tokképen Liptó Szent-Ivány helységet örökölvén, ő és ivadéka erről Szent-Iványi nevet kapott.

A családfa I. **Lőrincztől** kezdve, ki 1241-ben a tatárok ellen a sajói ütközetben vett részt, következőleg [1]) sarjadzott le :

I. tábla.

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 381. Rajcsányi Geneal. deductiones. Mss. I. 65. 66. 100. II. 6. 67. 140. És a család egyik t. tagja által közlött tábla, továbbá Vay L. Német hivség 597. stb.

II. tábla.

Gáspár, *ki a I. táblán.*
1620.
(Kubinyi Magdolna)

Mátyás (Rebolubik Erzse 1658.) | Pál † | Péter 1658. (Pongrácz Ilona)

Mátyás gyermekei:
Pál 1699. (Szent-Iványi Anna) | Dániel 1690. (Pottornyay Magdolna)

Pál gyermekei:
János váradi kanonok 1760. | Ádám (Gönczy Anna)

Dániel gyermekei:
Pál. | Mihály (Görgei Mária)

Bihari | *ág.*

Ádám gyermekei:
Ignácz. | József Bihari alisp. (Sughó Magd.) | Antal Árvában (Reviczky Franciska) | János. | Mihály (Rakóvszky Mária)

Antal gyermekei:
Antal Árvában | Lajos. | Angelika | Petronella. | Verona † | Pál. † | Jozéfa †

József gyermekei:
József 1806. Ker. táb. ülnök (Murányi Kata) | Ferencz Bihari tbiró (teleki Balogh Kata) | Benedek Bihari szbiró (Beliczay Róza) | Kata (Bellér József) | Anna (Lányi József) | Czeczilia (Ferdényi János) | Róza (Návay János)

József (1806.) leánya:
Józéfa (b. Szepessy János)

Benedek gyermekei:
János 1806. | Julianna.

Ferencz gyermekei:
Lajos 1825. 41. Bihari főszbiró | László. | Róza. | Franciska. | Czeczilia.

Péter gyermekei:
Mihály (Dessewffy Kata) | Márton †

Mihály gyermekei:
Albert (Kubinyi Julianna †) | Sándor (Boser Fruzsina) | Márton (1. Ottlik Judit 2. Kubinyi Mária)

Sándor gyermekei:
Sándor (Pottornyay Dora) | Dániel Beszterczén.

Márton fia:
Márton.

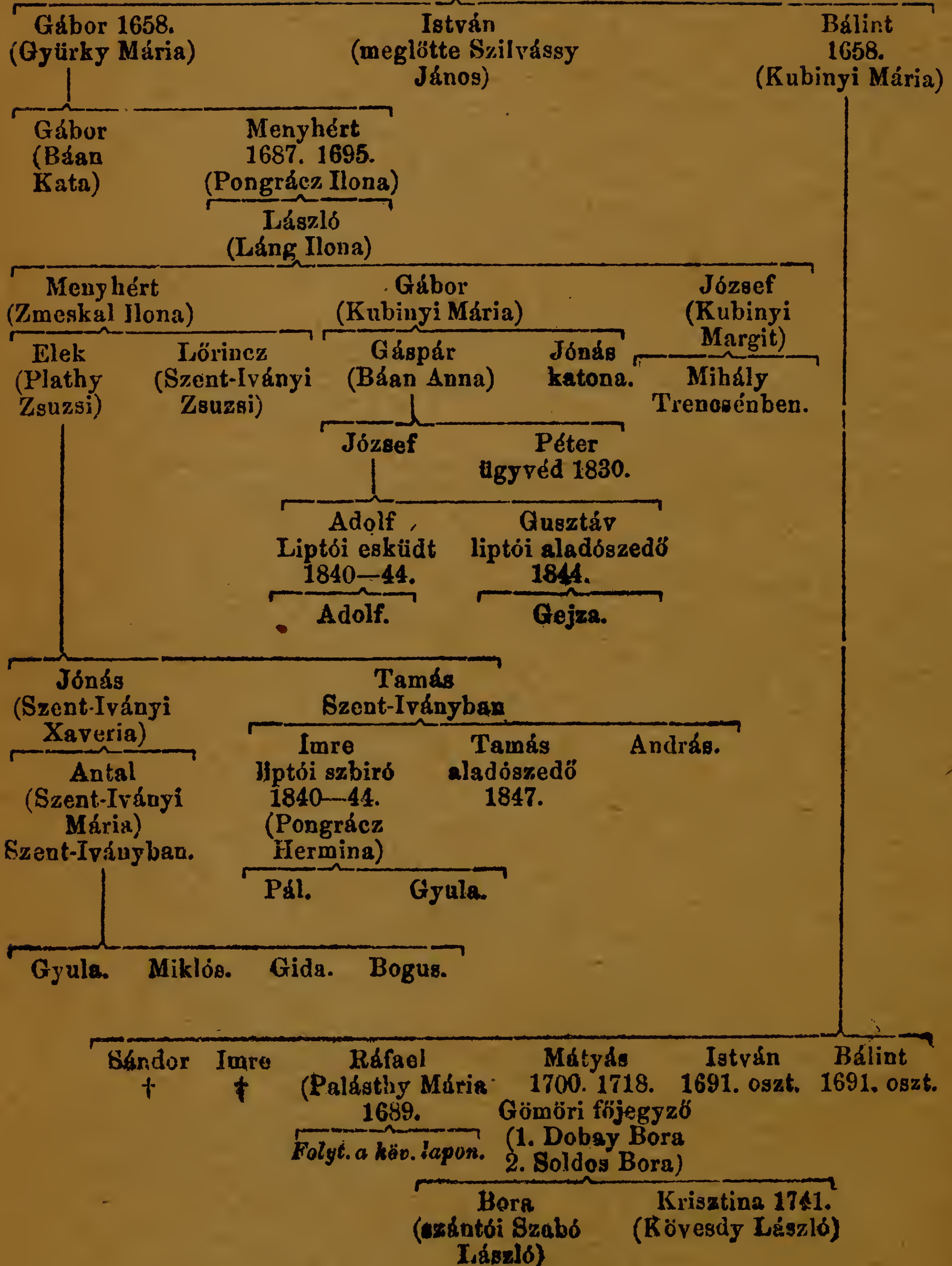
Márton fia:
ifj. István (Plathy Anna)

Sándor (Pottornyay Dora) gyermekei:
Károly † | Ferencz †

ifj. István gyermekei:
Márton (Ottlik Judit) | Bogomér Sz.-Iványban | Bertalan.

Márton (Ottlik Judit) gyermekei:
Éva (Sz.-Iványi László) | Mihály. | Márton 1844. liptói főszbiró 1861. főispán

III. tábla.

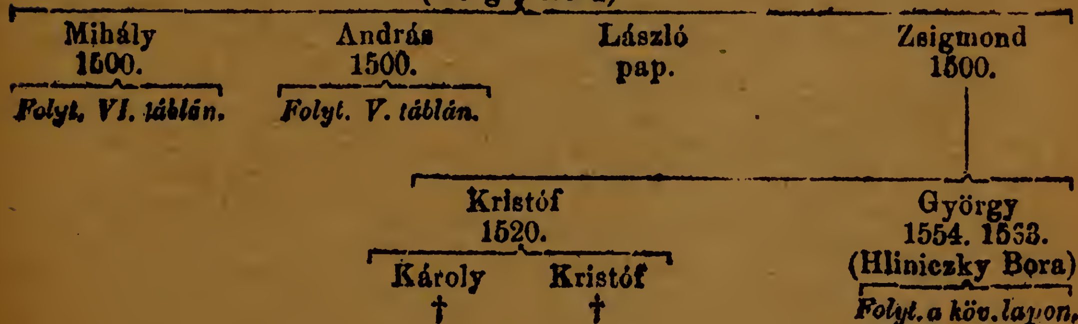

Ráfael, *ki az I. táb'án.*
1629.
(1. Battha Bora.
2. Bori Judit 1680.)
Gábor 1658.
(Gyürky Mária)
István
(meglötte Szilvássy
János)
Bálint
1658.
(Kubinyi Mária)
Gábor
(Báan
Kata)
Menyhért
1687. 1695.
(Pongrácz Ilona)
László
(Láng Ilona)
Menyhért
(Zmeskal Ilona)
Gábor
(Kubinyi Mária)
József
(Kubinyi
Margit)
Elek
(Plathy
Zsuzsi)
Lőrincz
(Szent-Iványi
Zsuzsi)
Gáspár
(Báan Anna)
Jónás
katona.
Mihály
Trencsénben.
József
Péter
ügyvéd 1830.
Adolf
Liptói esküdt
1840—44.
Gusztáv
liptói aladószedő
1844.
Adolf.
Gejza.
Jónás
(Szent-Iványi
Xaveria)
Tamás
Szent-Iványban
Antal
(Szent-Iványi
Mária)
Szent-Iványban.
Imre
liptói szbiró
1840—44.
(Pongrácz
Hermina)
Tamás
aladószedő
1847.
András.
Pál.
Gyula.
Gyula.
Miklós.
Gida.
Bogus.
Sándor
†
Imre
†
Ráfael
(Palásthy Mária
1689.
Mátyás
1700. 1718.
Gömöri főjegyző
(1. Dobay Bora
2. Soldos Bora)
István
1691. oszt.
Bálint
1691. oszt.
Folyt. a köv. lapon.
Bora
(szántói Szabó
László)
Krisztina 1741.
(Kövesdy László)

Ráfael, ***ki az előbbi lapon.***
(Palásthy Mária 1689.)

- **György 1728—37. Nógrádi alispán (Ghillányi Mária)**
  - **Ráfael** árbai czim. püspök † 1783.
  - **György** őrnagy (b. Feuerstein Janka)
    - **Antal** tatai praefect.
    - **Tekla** (Ghyczy Ferencz)
  - **János** (Ordódy Mária)
    - **János** †
    - **Károly** †
    - **Mihály** (Hersching Franczíska)
      - **Dániel** katona Baranyában.
    - **György**
      - **Antal.**
    - **Tamás** †
    - **Ráfael** (Eczet Mária)
    - **Elek** Nyitrai esküdt 1824. (Descő Tekla Emökén)
      - **Pál.**
    - **László.**
    - **Ignácz.**
  - **N.** (Bartakovics)
  - **Simon**
    - **Mihály** őrnagy.
  - **Mária** (Kovács Antal)
- **Menyhért 1730. (Luby Mária)**
  - **Mátyás** †
  - **László** (Schmid Zsuzsi)
    - **Bora** (Szígyártó)
    - **István** (Schedl Anna)
      - **István**
      - **Pál**
    - **Zsuzsi** (Kheberich Kristóf)
    - **László** nógrádi szbiró † 1821. (Básthy Mária)
      - **Bogomér** volt szbiró. lak. Szakalban.
      - **Pál** †
      - **Mária** †
  - **Gábor** (Vörös Szidonia)
    - **János** alezredes (b. Wulfen N.) Korponán.
    - **Sándor** katona Korponán

IV. tábla.

II. István, ***ki az I. táblán.***
1464.
(Görgey Bora)

György, *ki az előbbi lapon.*
1554. 1563.
(Hliniczky Bora)

Zsigmond 1590. — Benedek

Benedek: Benedek †, László †

Zsigmond 1590.: György 1625. (Rutkay Kata) — Benedek 1624—43.

Benedek 1624—43.: Dániel (N. Zsuzsi)

Dániel: Menyhért 1666. (Joób Zsófi)

Menyhért: Ferencz 1700. (N. Ilona)

Ferencz 1700.: László 1755. (1. Draskóczy Kata 2. Szent-Iványi Judit) — Sámuel.

György 1625.: János (Subay Judit)

János: György 1670. — Márton

Márton: Mihály † — László Tornában.

László Tornában: László.

György 1670.: János — István † — Imre — Zsigmond †

János: János.

Imre: János.

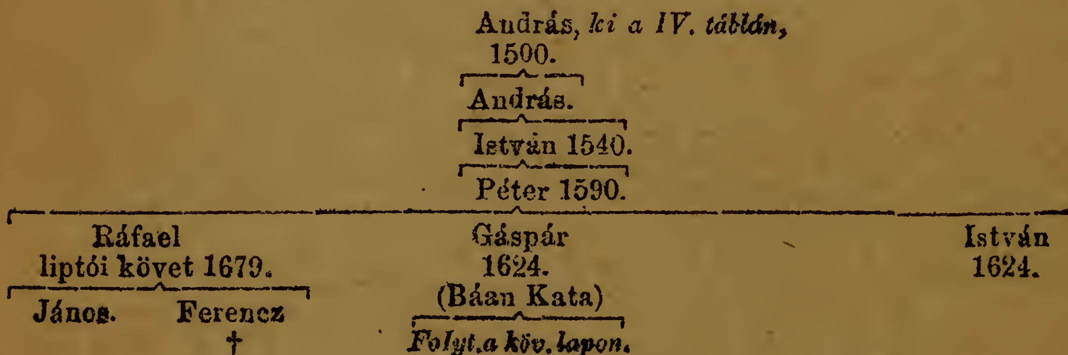
László 1755.: Mátyás (Kubínyi Zsófia) — László 1771. (Szent-Ivány Mária) — Boldizsár † — Ferencz.

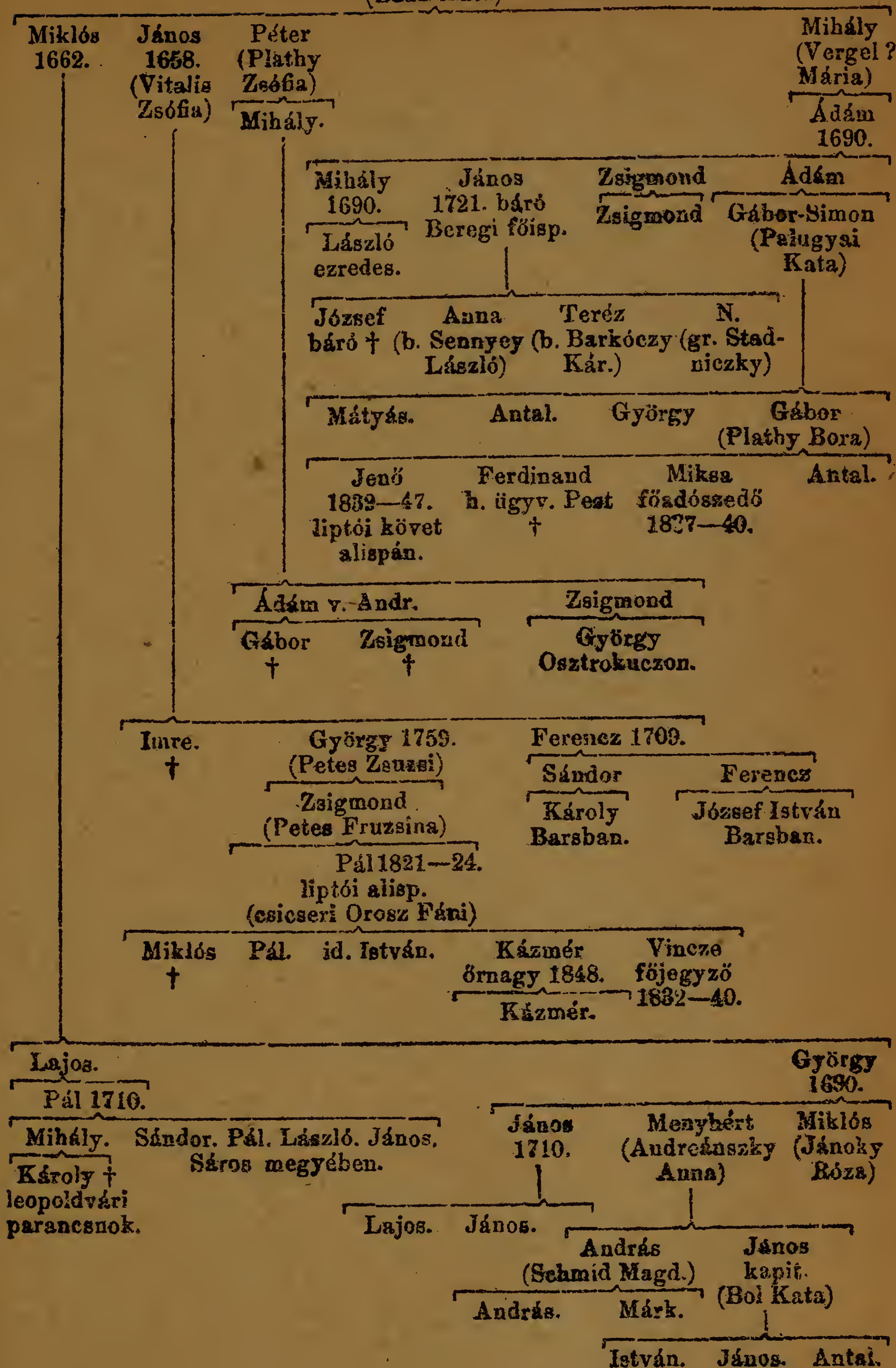
László 1771.: László (Zerdahelyi Ilona) — Károly gömöri követ 1839. 1847. — Miklós. — Imre.

László: Vilmos.

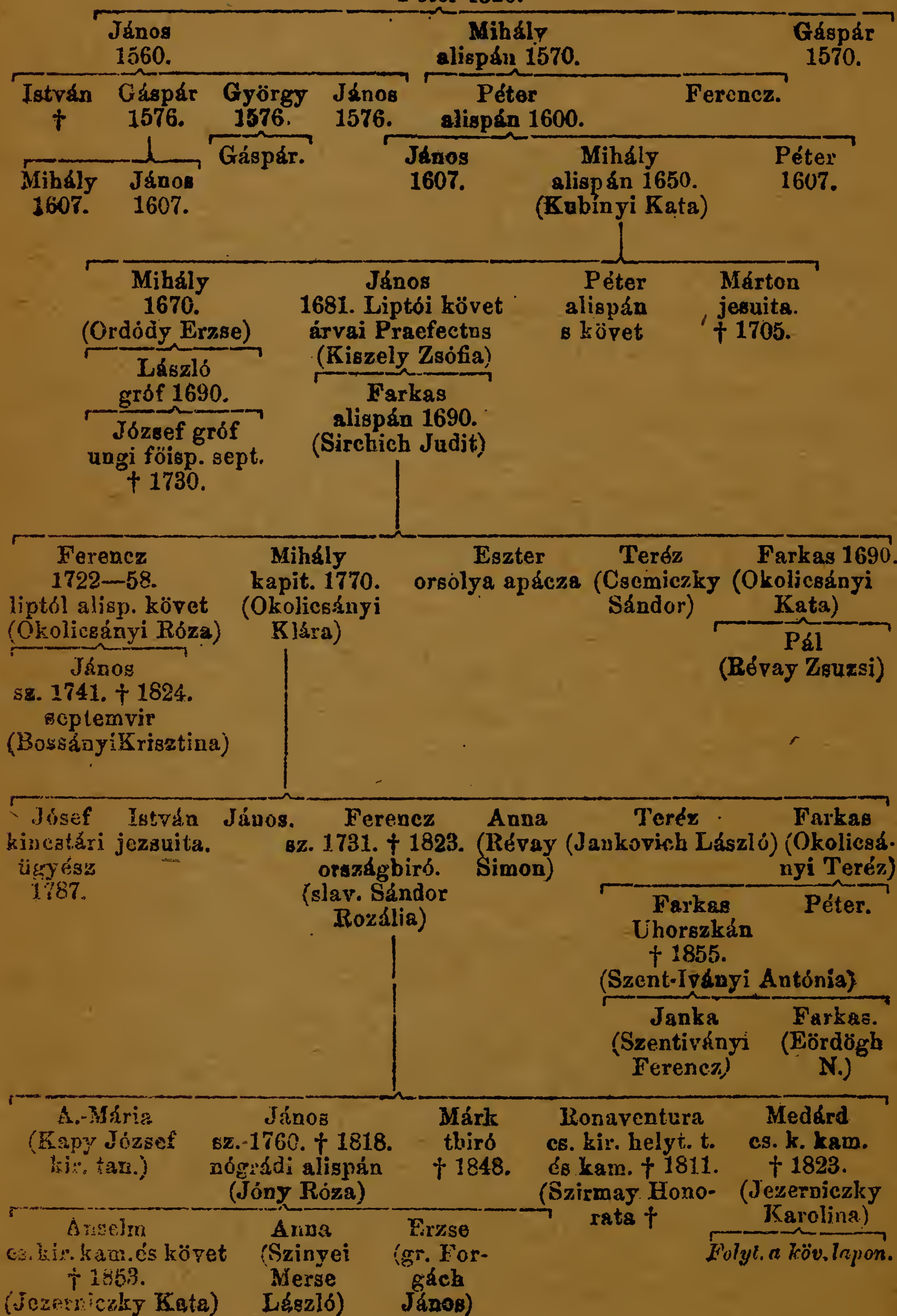
Mátyás: Mátyás. — Dániel † — Miklós. — Dénes †

V. tábla.

Gáspár, *ki az előbbi lapon.*
1624.
(Báan Kata)
Miklós
1662.
János
1658.
(Vitalis
Zsófia)
Péter
(Plathy
Zsófia)
Mihály.
Mihály
(Vergel ?
Mária)
Ádám
1690.
Mihály
1690.
László
ezredes.
János
1721. báró
Beregi főisp.
Zsigmond
Zsigmond
Ádám
Gábor-Simon
(Palugyai
Kata)
József
báró †
Anna
(b. Sennyey
László)
Teréz
(b. Barkóczy
Kár.)
N.
(gr. Stad-
niczky)
Mátyás.
Antal.
György
Gábor
(Plathy Bora)
Jenő
1832—47.
liptói követ
alispán.
Ferdinand
h. ügyv. Pest
†
Miksa
főadószedő
1827—40.
Antal.
Ádám v. Andr.
Gábor
†
Zsigmond
†
Zsigmond
György
Osztrokuczon.
Imre.
†
György 1759.
(Petes Zsuzsi)
Zsigmond
(Petes Fruzsina)
Pál 1821—24.
liptói alisp.
(csicseri Orosz Fáni)
Ferencz 1709.
Sándor
Károly
Barsban.
Ferencz
József István
Barsban.
Miklós
†
Pál.
id. István.
Kázmér
őrnagy 1848.
Kázmér.
Vincze
főjegyző
1832—40.
Lajos.
Pál 1710.
Mihály.
Károly †
leopoldvári
parancsnok.
Sándor. Pál. László. János.
Sáros megyében.
György
1690.
János
1710.
Lajos.
János.
Menyhért
(Andreánszky
Anna)
Miklós
(Jánoky
Róza)
András
(Schmid Magd.)
András.
Márk.
János
kapit.
(Bol Kata)
István.
János.
Antal.

VI. tábla.

Folyt. a köv. lapon.

Medárd, *ki az előbbi lapon*,
cs. kir. kam.
(Jezerniczky
Kata)

Károly	Bora.	Ottilia	László	Mária	Sándor	Ferencz
Marczalban			Varbón. (Jeszensky Szidonia)		Varbón nőtlen.	Sz. Kovácsiban. (Szent-Iványi Janka)
			több gyermek.			Irma. Etelka.

A család legrégibb őseire vonatkozólag közöltük adatainkat a Pongrácz családnál. A váltörzsnek Sebestyénnek, ki magát Szent-Iványinak kezdé irni, és I. Lajos király korában élt, fiai közül Miklós terjeszté a Szent-Iványi családot. E Miklóst 1419-ben rokonának Lambertnak fia Benedek ölte meg. Négy fia (némelyek szerint Dénessel öt) maradt. Ezek közül I. Balázs és II. István két fővonalra oszlatták a Szent-Iványi családot; szólunk — mennyire adataink terjednek — mindkét vonalról egyenként.

I. Balás vonala.

I. Balásnak kis-unokája Mihály, ki nagyságos Pongrácz Fruzsinát birta nőül és ki által ezen vonal a lindvai Bánffy örökösödésbe jutott, három fiút nemzett: Jeremiást, kinek magvaszakadt, Gáspárt és I. Ráfaelt, amannak ága a II. ezé a III. táblán látható.

Gáspárnak, ki 1629-ben Papos Mihály Bars megyei másod alispán ellen tiltakozott, mivel a Dóczy család bizonyos egyezségére a helyszinén meg nem jelent, [1]) ága ismét két ágra oszlott; Mátyásé unokái által Bihar megyébe szakadt. Péteré Liptó megyében maradt.

Mátyásnak egyik fia Pál nejétől Szent-Iványi Annától nemzé Jánost, ki 1756-ban lett nagyváradi kanonok, meghalt mint orodi prépost és olvasó kanonok 1767. april. 25-én; [2]) és Ádámot, ki Göncz Annától öt fiút nemzett, ezekből Antal ága Árva megyébe telepedett, testvére József 1760-ban már Bihar megye főszolgabirája, utóbb 1765—1773-ig alispánja. [3]) Ennek nejétől kazsui Sughó Magdolnától gyermekei:

1. József előbb visegrádi, azután ó-budai kincstári ügyvéd, végre a Tiszántúli kerületi tábla ülnöke 1806-ban. Nejétől murányi Murányi Charitastól csak leánya Jozéfa élt 1806-ban.

2. Ferencz, Bihar vármegyének volt szolgabirája, utóbb

[1]) Szent-benedeki Convent fasc. 150. nro. 26.
[2]) B. Vay László Német hívség. 721—735.
[3]) Ugyan ott 727. 838.

táblabirája (1806.) Nejétől teleki Balogh Katalintól gyermekei Lajos, László, Róza, Francziska és Czeczília. Ezek közül Lajos 1825. aug. 8-tól Bihar megye alszolgabirája 1831-ig; majd 1836—1841. főszolgabiró volt.

3. Benedek, Bihar megyének volt szolgabirája, utóbb (1806.) táblabiró. Nejétől Beliczay Rozáliától gyermekei Nep. János és Julianna.

4. Katalin, Beller József Borsod megyei főszolgabiró neje.

5. Anna, Lányi József kir. kanczell. referendarius neje.

6. Czeczilia kaballás-pataki Ferdényi János, Bihar megyei szolgabiró, utóbb alispán neje.

7. Rozália földeáki Návay János Csanád megyei alispán neje.

Gáspárnak másik fia Péter, (Mátyásnak testvére) Liptó megyében terjeszté ágát. Nejétől Pongrácz Ilonától egyik fia Márton magnélkül halt ki, másik fia Mihály 1690-ben Dessewffy Katalint birta nőül. Ennek többi 'közt fiai közül Sándornak egyik fia Dániel Beszterczén élt. Mihály másik fiának Mártonnak két neje volt, 1. Ottlik Judit 2. Kubinyi Mária, ezektől fia ismét Márton, ennek fia István az ifjabb, ki Plathy Annát birta nőül, és kinek utódai közül Márton (az élő) egykor Liptó megyei tiszt. aljegyző, 1842-ben főszolgabiró, 1844. jun. 27-től hadi főadószedő, 1847. oct. 14-től főjegyző, 1861-ben Liptó megye alkotm. főispánja.

I. Balás vonalán a másik főágat Ráfael kezdi meg.

Ráfael kétszer nősült, első neje Battha Borbála volt 1629-ben, második neje Bory Judit 1637-ben, előbb Gyürky Benedek özvegye. [1]) Ez élt még 1640-ben, [2]) 1642-ben azonban már az élők sorában nem volt. [3]) Ráfael 1640-ben Hont megyei Kis másképp Alsó Sipik egész helységben fiágra beiktattatott, de ellent mondott neje Bory Judit. Ez adat is sejteti, hogy Hont megyében élt, és ott is birtokolt. Három fia volt, — úgy látszik — első nejétől: Gábor, István, kit Szilvássy Györgynek fia János meglőtt, és Bálint. Előbb Gábor, azután Bálint ágáról szólunk.

Gábor élt 1658-ban. Neje gyürki Gyürky Mária volt, ki 1674 ben Hont megyei Kis-Varbók iránt a Boryakkal teendő egyezségre Gyürky Jánost meghatalmazottjának vallotta. [4]) Fia kettő maradt: Gábor,

---

[1]) Szentbenedeki convent fasc. 17. nro. 58.

[2]) Ugyan ott Capsa A. fasc. 5. nro. 8.

[3]) Ugyan ott fasc. 34. nro. 19.

[4]) Ugyan ott Prot. R. pag. 59.

kinek Baán Katától utódai nem maradtak; és Menyhért, ki 1687—1695-ben élt. Ennek Pongrácz Ilónától fia László nejétől három ágat terjesztett. Legifjabb fia József fiában Mihályban Trencsinbe telepedett, Menyhért és Gábor Liptó megyében székeltek. Menyhért ága, mely mai napig lehozva van, Szent-Iványban tartja lakását; Gáboré hasonlóan. Gábornak egyik fia Jónás katona volt; másik fia Gáspár Báan Annától nemzé Józsefet és Pétert 1830-ban pesti ügyvédet. Józsefnek fiai közül Adolf 1840—44-ben Liptó megye rendszerinti esküdtje, Gusztáv 1844-ben aladószedője volt.

Ráfaelnek Battha Borbálától másik fia Bálint volt, ki 1658 ban Kubínyi Máriát birta nőül. Ettől voltak fiai Sándor, Imre, Ráfael, Mátyás, István és Bálint, kik 1691-ben jul. 25-én osztoztoztak Liptó megyei jószágaikon. [1]) Közülök csak Ráfael és Mátyás hagytak utódokat.

Mátyás Gömör megyében vállalt hivatalt, 1700-ban al-, 1718-ban főjegyző volt. [2]) 1751-ben már nem élt. Első neje nagy-dobai Dobay János Nógrád megyei alispán leánya Dobay Borbála volt, ki 1730-ban halt meg, és kitől leánya Szent-Iványi Borbála szántói Szabó László Gömör megyei első alispán (1745—65) neje volt, Másodszor nőül vette Szent-Iványi Mátyás most említett vejének édes anyját runyai Soldos Borbálát, kitől született leánya Szent-Iványi Krisztina Kövesdy László kapitány neje, ki 1741-ben már meghalt.

Ráfael már 1689-ben Palásthy Máriát birta nőül. 1706-ban Hont vármegye alispánja volt; [3]) egyszersmind Rákóczy hive, ki őt mint tapasztalt ügyes férfiút vitte különös szolgálatára. [4]) A forradalom után az 1715. évi országgyülésen Hont megye követe volt. [5]) Élt még 1727-ben is. [6]) Nevezett nejétől két fia maradt: György és Menyhért, amaz a kath. vallásra tért, mig Menyhért megmaradt az evang. protest. vallásnál.

György 1728-tól 1737-ig Nógrád megye első alispánya volt. [7]) Nejétől Ghillányi Máriától utódai közül György őrnagy volt. Ennek nejétől báró Feuerstein leánytól fia Antal Tatában jogkormányzó, és

[1]) Eredeti okmány.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör p. 764.

[3]) Bél M. Notitio nova Hung. IV. 552. lapon elhibázva az év 1706. helyett 1760. Lásd Lehoczky Stemmat. I. 196.

[4]) II. Rákóczy Ferencz és kortársainak leveleik, Pest, 1861. 48. lap.

[5]) Lehoczky Stemmat. I. 195.

[6]) Szentbenedeki Convent 1727. Fasc. 137. nro. 5.

[7]) Mocsáry Ant. Nógrád m. leirása, s jegyzőkönyvek.

leánya Thekla Ghyczy Ferenczné credtek. Dániel katona Baranya megyében. Eleknek, ki Nyitra megyében lakott és megyei hivatalt viselt, (1824—27.) rendszerinti esküdt volt, fia Pál él. Ugyan ez ágon Simonnak fia Mihály őrnagy volt.

Menyhért 1727-ben élt. Nejétől Luby Máriától fiai Mátyás, László és Gábor. Az első kihalt. Lászlónak fia László Nógrád megyében alszolgabiróságot viselt, és táblabiró volt. Meghalt Szakalban 1821. febr. 22-én kora, 59. házassága 28. évében, eltemettetett az alsó-sztregovai sirboltban. Nejétől Básthy Máriától maradt egyetlen fia Bogomér (Vincze Gottfr.) egykor Nógrád megye alszolgabiraja, utóbb táblabirája, nagy olvasottságú, mivelt hazafi, kinek a megyében jelenleg tán a legszebb és legbecsesebb könyvtára van.

Gábornak nejétől Vörös Szidoniától egyik fia János az Eszterházy ezredben szolgált, mint alezredes nyugalomba lépett és lakott Korponán, hol meg is halt. Neje báró Wulfen leány volt. Testvére Sándor szintén Eszterházy ezredbeli ezredes volt.

II. István vonala.

II. Istvánnak, ki 1464-ben élt, nejétől Görgei Borbálától négy fia volt: Mihály, [1]) András, László, ki pap volt, és Zsigmond, éltek 1500-ban, és Lászlón kivül mindnyájan külön ágat terjesztettek. Lássuk előbb Zsigmondnak (a IV. táblán) azután Andrásnak (az V. táblán) és végre Mihálynak (a VI. táblán) ágát.

Zsigmodnak nejétől Vitalis Margittól két fia maradt: Kristóf, ki fiaiban kihalt és György (1554—63), a ki Hliniczky Borbalától nemzé Benedeket ismét magba szakadt fiúk atyát és Zsigmondot.

Most nevezett Zsigmond, ha nem csalódom, egy személy volt azon Szent-Iványi Zsigmonddal, ki 1600, és 1604-ben Zemplin megye követe volt, ugy szintén az volt 1605-ben a Bocskai által Szerencsen tartott gyülésre, valamint Korponára is. [2]) Két fia maradt: György [3]) és Benedek.

György 1625-ben élt. Neje volt Kutkay Kata, ettől fia János, ennek egyik Márton, kinek egyik fia László által Torna megyébe szakadt, másik fia Mihály 1687. Gömör m. jegyzője.

Benedeknek Baán Zsuzsannától fia Dániel, kinek (nem

[1]) Némely családfákon Mihály helyett Péter tétetik, és ennek fia lett volna Mihály.

[2]) Szirmay, C. Zemplin, not. historica 105. 108. 113. 118.

[3]) Ezen György némely családfán Zsigmond testvérének Benedeknek fiául, másutt Zsigmond fiának Benedeknek fiául iratik.

tudom: mily családbéli) Zsuzsanna nevű nejétől fia Menyhért, ennek Joób Zsófiától fia Ferencz, ennek Sámuel és László, ki 1755-ben élt, és két házasságából Draskóczy Katával és Szent-Iványi Judittal több gyermeke maradt. Ezek közt Mátyás Kubínyi Zsófiától négy fiút nemzett, köztök Dénest, ki tán egy azon Dénessel, ki 1840—1844-ben Liptó vármegye alszolgabirája volt; László atyja volt Károlynak, ki Gömör megyénél mint al- majd mint másod főjegyző tisztviselősködött 1826—1836-ig. Az 1839. és 1847. évi országgyülésen Gömör megye jeles követe, úgy 1848. és 1861-ben is képviselője, és az ellenzéki párt egyik kitűnőbb szónoka.

II. István fiának Andrásnak egyik utóda Péter 1590-ben három fiút hagyott mága után. Közülök Ráfael, alkalmasint az, ki 1646-ban Liptó megye követének iratik, [1]) csak két fiút hagyott, kikben ága kihalt. Istvánnak ága szintén nem terjedt. Gáspár házassága szerencsésebb volt. Négy fia közül mindenik ága leterjedt. A négy fiú nevei ezek: Miklós, János, Péter, Mihály.

Miklós ágán áll Mihálynak fia Károly, szül. 1765-ben L. Szent-Iványban; 17. éves korában a Nádasdy ezredbe állott, és a török és olasz háborúban vitézkedett, 1796-ban kapitány, 1805-ben őrnagy, 1812-ben alezredes, 1814-ben ezredes lett. Különösen kitüntette magát Lipcsénél és Lyonnál. 1814. april. 10-én Mária-Terézia rendet kapott, 1819. juliusban lett Leopoldvár parancsnoka és ott halt meg 1838. aug. 3-án. [2]) Ez ágon Mihálynak testvérei többnyire katonák, Sáros megyébe telepedtek. És igy, bár a családfán nincs, ez ágból eredhetett József, ki 1825-től 1828. sept. 15-ig Sáros megye aladószedője volt. Ugyan ez ágon Györgynek utódai közül János élt 1710-ben [3]) Fiai voltak Lajos és János.

Menyhértnek fia János kapitány volt, fiai István, János és Antal Szent-Iványban lakozók. Tán ezen János az, ki 1838—1844-ig és ismét 1848-tól Liptó vármegye alszolgabirája volt.

Jánosnak ivadéka nejétől Vitalis Zsófiától született két fia György és Ferencz által két ágra oszlott. Ez utóbbi ága Bars megyében terjedt. — György ága Liptóban maradt. Unokája Pál e század elején hosszú ideig (tán 1810-től 1824-ig) Liptó megye alispánja volt. Fiai

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 198.
[2]) Hirtenfeld: Der Maria Theresien Orden II. 1301.
[3]) Tán e Jánosnak volt neje Pongrácz Erzse, és leánya Anna-Mária Radvánszky Jánosné.

közül Pál ugyan ott 1835—44. tiszti alügyész, Kázmér 1848-ban honvéd őrnagy, utóbb alezredes. Vincze egykor Liptó megye aljegyzője 1824-től, utóbb 1831-től másod főjegyző 1840 ig vagy tovább, innen kir. helytartósági titkár (már 1843-ban), majd helytartósági tanácsos 1848-ig; 1850. után buda-pesti kerületi cs. kir. főispánja.

Péter ágán, mely táblázatunkon négy nemzedékre terjedt le, áll György, ki Osztrokuczon (?) lakott.

Mihály ágán találjuk Ádám fiától egyik unokájának Mihálynak fiát Lászlót, ki az Eszterházy ezredben kapitány volt Mária Terézia alatt, és elesett Lobositznál. — Ádámnak másik fia János, egykor Rákóczy II. Ferencz testőreinek ezredese, 1716-tól Zemplin vármegye alispánja, [1] utóbb 1721-ben jan. 15-én III. Károly király által báróságra emeltetetett, [2] a kir. tábla bárója, cs. kir. tanácsos. és Bereg vármegye főispánja lett 1728-ban [3]) Előnevét Bethlenfalváról [4]) Szepes megyei helységről irta. Három leánya és egy fia maradt: József, ki 1747-ben a szepesi kamara tanácsosa volt, és mint nőtlen, ágát sírba vitte. A bárósági diplómában Jánosnak családi czímere is megbővítetett. A paizs négy részre oszlott, az 1. fekete udvar közepén szélent fehér folyam hullámzik, fölötte arany nap, alatta két arany csillag között félhold ragyog; a 2-ik kék udvarban koronás, két farkú oroszlán ágaskodik hátulsó lábain, első jobb lábával kettős-kettős keresztet tartva; a 3-ik kék udvarban balról jobbra benyúló vörös ruhás kar egy előtte fekvő papir lapra fehér lúdtollal ír; a 4-ik vörös udvarban zöld halmon arany korona nyugszik, azon pánczélos kar kivont kardot villogtat. Ezen négy udvar között egy, kisebb középvért foglalt helyet, melynek kék udvarában a család ősi czímere látható, némileg alakjában az ősi czímertől elütőleg, t. i. kék udvar alján koronából jobbról arany trombita (kürt helyett) nyúlik ki, balról (kar helyett) könyöklő kar kivont karddal, és ezek fölött két arany csillag és félhold láthatók. A paizs fölötti bárói koronán két sisak áll, a jobb oldali sisak koronájából a paizsbelihez mindenben hasonló oroszlán emelkedik ki, a baloldali sisak koronáján pánczélos kar könyököl, arany trombitát tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete. [5])

János bárónak egyik testvére Ádám nemzé Gábor Simont,

[1]) Szirmay C. Zemplin hist. 311.

[2]) Collect. herald. pag. 117. Lehoczky (Stemmat. I. 170.) szerint ekkor vele László és Ignácz is báró lett.

[3]) Lehoczky id. h. 116.

[4]) Az 1730. évi Calendarium Jaurinense.

[5]) Adami Scuta gentil. tomo XII. és Coll. herald. pag. 117.

kinek Palugyai Katalintól fia ismét Gábor, lakott Liptó Szent-Iványban. Nejétől Plathy Borbálától négy fia maradt: Jenő (Eugen) Ferdinand, ki Pesten 1830. körül kir. táblai ügyvéd volt, Miksa és Antal. Ezekből

Jenő (néhol Ödön) 1840-ben Liptó vármegye hadi főadószedője, 1847-ben első alispánja, az 1839., 1843. és 1847. évi országgyülésen követe, 1849-ben Liptó vármegye főispánja volt.

Miksa 1830-tól Liptó megye al-, 1837-től hadi főadószedője 1840. sept. 28-ig.

Következik II. Istvánnak Mihály fiától terjedő ága, mely — mint a VI. táblán láthatjuk, — több alispánt termett. Mihálynak egyik utóda János Miksa király korában jeles katona, másik utóda Mihály 1650-ben alispán, Kubínyi Katától nemzette: Mihályt, Jánost, Pétert, (tán az, ki 1659-ben Liptóból követ) és Mártont, a hires jezsuitát. Ezek közül

Márton született 1633. oct. 20 án. Jesuitává lett, és Nagy-Szombatban tanárkodott, és az egyetem kanczelára, majd rectora is volt. Számos munkát irt. Meghalt 1705. mart. 29-én. [1])

Mihály nejétől Ordódy Erzsébettől nemzé Lászlót, ki nevére az eperjesi vész törvényszéknél Caraffa alatt 1687-ben mint egyik vádló homályt vetett. [2]) Előbb báró, 1690-ben grófságra emeltetett. Mint túlbuzgó katholikus a protestansok üldözöje és gyülölt ember volt. Rákóczy alatt részt vett 1707-ben a szécsényi gyülésen, hol ellene Radvánszky János, kinek atyja Eperjesen végeztetett ki, indulatosan kikelt. [3]) Bártfa, Szeben, Eperjes városok kapitánja, utóbb 1699-től Kraszna vármegye főispánja, és a Pozsonyi kamara tanácsosa volt. Meghalt 1713. körül, egy leánya Terézia és fija maradt: József, ki magát 1730-ban „*de eadem et in Sebes, haereditarius in Hertnek, Szaláncz, et Szent-Márton*“ irta, és ekkor királyi tanácsos, a hétszemélyes táblabirája, és Ung vármegye főispánja volt. Meghalt 1737. körül magtalanúl.

Mihálynak (ez ágon a III-iknak) Kubínyi Katalintól másik fia János Liptó Megye alispánja [4]) és Árva urodalom Praefectusa volt.

---

[1]) Lásd Uj Magyar Muzeum 1857. II. köt. 252—268. l.

[2]) Rezik, Theatrum Eperjesiense. Szalay M. orsz. tört. V. 349. Horváth Mihály Magyarorsz. tört. IV. 187. Engel, Gesch. V. 126.

[3]) Csécsi D. Diarium Conventus Szécsényiensis.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 198.

Nejétől benedekfalvi Kiszely Zsófiától egy fia maradt: I. Farkas, (tán szintén alispán) 1690-ben neje volt kis-zsirai Sirchich Judit. Ettől öt gyermeke maradt: I. Ferencz, V. Mihály, II. Farkas, Eszter orsolya-apácza és Terézia Csemiczky Sándorné.

II. Farkasnak, ki 1690-ben táblabiró volt, nejétől Okolicsányi Katalintól maradt fia Pál, férje Révay Zsuzsannának.

I. Ferencz Liptó vármegyének az 1722. és 1741. évi országgyülésen követe, 1740—60-ban alispánja volt. Nejétől Okolicsányi Rozáliától két leánya: Judit Okolicsányi Antal aljegyző és Zsuzsanna Szent-Iványi Lőrincz neje és egy fia maradt: János, ki 1741. octob. 31-én Liptó Szent-Iványban született. Nógrád megyénél mint aljegyző kezdé hivatalos pályáját, 1778-ban vette el Bossányi Krisztinát, 1770-ben főbiztos lett, majd neje kedveért Bars megyébe ment, hol alispán lett, (az volt ott 1787-ben) és kir. udv. tanácsos, 1792-ben a septemviralis táblához közbiróúl neveztetett, az volt 1814-ig. Meghalt magnélkül 1824. mart. 13-án kora 83. évében Léván. [1])

V. Mihály kapitány volt 1770-ben. [2]) Nejétől Okolicsányi Klárától gyermekei maradtak: József, István, II. Ferencz, III. Farkas, Anna Révay Simonné és Teréz Jankovics Lászlóné. Ezek közűl.

József az ó-budai kincstári urodalom ügyésze volt 1787-ben Gyermekei nem maradtak.

István a Jézus társaságába lépett 1760-ban ékes szóllási tanár volt. [3])

III. Farkasnak, ki Liptó megyében szolgabiró volt, nejétől Okolicsányi Teréztől maradt fia Farkas, ki Nógrád megyei Uhorszka helységben élt, és ott halt meg 1855-ben majus 7-én, kora 61. évében, eltemettetett Berzenczén. Nejétől Szent-Iványi Antoniától maradtak gyermekei: Janka Szent-Iványi Ferenczné, és Farkas.

II. Ferencz született 1731. jun. 28-án Liptó Szent-Iványban. Elvégezvén iskolai pályáját, 1754-ben Csáky Miklós primás udvarába ment, innen 1757-ben Nógrád megye tiszt. aljegyzőjévé neveztetett. 1761-be elvette slavniczai Sándor Rozáliát. 1763-ban főjegyzővé, 1765-ben dec. 7-én másod alispánná neveztetett. 1769. nov. 27-én pedig első alispánná választatott. 1772-ben kir. személynöki itélőmester, 1779-

---

[1]) Tudom. gyüjt. 1823. III. 116.

[2]) Ez így más Mihály lehetett az, ki 1760-ban Liptó vármegye alispánja volt.

[3]) Családjáról némi jegyzeteket írt össze. Olv. Kaprinai Mss. B. tomo 44. pag. 208.

ben helytartói itélőmester, 1783-ban Bécsben a m. kir. udvari kanczellariánál udv. referendarius tanácsos, és József császár rendszere alatt 1785-ben kassai kerületi biztos, és Sáros vármegye főispánja lett. 1798-ban kir. főtárnok mesternek, 1802-ben pedig országbirájának neveztetett ki. Meghalt e magas méltóságban mint val. belső titkos tanácsos, Sz. István ap. király nagy keresztese, Sáros megye főispánja, rendszerinti lakó helyén Nógrád megyében Varbó helységben 1823. évi april. 15-én, kora 92. évében és ott temettetett. Ő szerze több birtokot; Nógrádban a rónyai uradalmat pedig családi osztatlan uradalommá szabályozta. Gyermekei, kik nagyobbára előbb elhaltak, következők :

1. Anna-Mária Kapy József kir. tanácsos neje.

2. Márk, több megye táblabirája, nagy pomologus, lakott Tolmácson. Meghalt Váczon 1848.

3. Medárd volt cs. kir. kamarás; meghalt 1823. jan. 23-án. Nejétől Jezerniczky Karolinától gyermekei :

a) Károly lak. Marczalban. (neje Jezerniczky N.)

b) Borbála szitányi Ulmann neje.

c) Ottilia

d) László lak. Varbón; nejétől Jeszenszky Szidoniától több gyermeke van.

e) Mária

f) Sándor nőtlen. Lak. Varbón.

g) Ferencz Nógrád megyének volt rendszerinti esküdtje 1848. előtt. Lak. Szécsény Kovácsiban. Nejétől Szent-Iványi Jankától több gyermek atyja.

4. Bonaventura 1782-ben már philosophiae doctor, majd (1777. körül) a m. kir. septemviralis tábla titkára; innen (1810. előtt) a m. kir. helytartó tanács tanácsosa, cs. kir. kamarás és aranysarkantyús vitéz. Bírt Nézsán. Meghalt 1811-ben. Özvegyen és utódok nélkül hagyván nejét Szirmay Honoratát.

5. János szül. 1760-ban. Nógrád megye első alispánjává helyettesíté Muslay Antal helyébe őt gróf Batthyány főispán 1802. dec. 18-án. Ismét megválasztatott első alispánnak az 1806. 1811. és 1817. évi tisztujitásokon, midőn már egyszersmind kir. tanácsos és kamarás is volt. Meghalt 1818. maj. 15-én, kora 58. évében. Nejétől jamniki Jóny Rozáliától (ki meghalt 1817. jun. 10-én) gyermekei maradtak :

[1]) Életét leirva Felső Magyarországi Minerva 1828. évi foly. 1561. és olv. Tudományos gyüjt. 1823. évi VI. köt. 128. lap.

a) Anselm Nógrád megyének 1818.—1828-ig főszolgabirája, 1832/6. és 1839-ben országgyülési követe, majd cs. kir. kamarás, 1850-ben nehány évig Nógrád megye cs. kir. törvényszéki ülnöke. Meghalt 1854-ben, özvegyen és utódok nélkül hagyván nejét Jezerniczky Katalint, ki utóbb özvegy báró Pongrácz István neje lőn.

b) Anna szinyei Merse Lászlóné.

c) Erzsébet gróf Forgách nep. János neje volt.

Eddig a Szent-Iványi családnak a táblázatokon álló tagjairól szólottunk; de sajnálva be kell vallanom, hogy e családfa nem teljes; róla több, kivált nőtagja hiányzik a családnak. Több ágak máig nincsenek lehozva.

Több családtag neve ismeretes, kit a családfán részint nem találunk, részint határozottan megjelölni nem tudunk. Igy vagyunk kivált e Zemplin megyei ággal, holott azon megyében már a XVII. század elejétől látjuk a családot virágzani. Említők már Zsigmondot, ki 1603—5-ben a nevezett megye követe volt, és kit gyanitásból II. István ágán a IV. táblán György fiának jelöltünk, de biztos adat nélkül. Határozatabban állíthatjuk azt, hogy a két Mihály, kiről mind járt szólni fogunk, András ágából (V. táblán) Gáspár egyik fia Mihály és ennek unokája volt.

Szent-Iványi Mihály 1663-ban Zemplin vármegye fölkelési hadnagya, 1665-ben táblabiró, 1668-ban másod-alispán, 1671. és 1673-ismét megválasztva. 1676-ban (már idősb Mihálynak nevezve) első alispán, 1680-ban az adó be nem hajtás miatt Strassoldo császári tábornak által vasra veretett. Utóbb betegsége miatt segédet kap. [1]) Unokája azon másik

Szent-Iványi Mihály, ki 1686-ban másod alispán szintén Zemplin megyében, 1687-ben követ, 1691-ben első alispánnak választatott, 1707. évben a Rákóczyféle Ónódi gyülésen volt; 1711-ben ismét megválasztatott első alispánnak, noha azt már 20 évig viselte és ezután még hét évet töltött e hivatalban [2]) 1676-ban Zemplin megyei több helyre adományt kapott.

Tán szintén ezek ágából származott Károly, 1821—31. Zemplin vármegye főszolgabirája, 1832-től másod-, 1841-től—1843. sept. 9-ig első alispánja.

Nem találhatók a családfán:

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 199. 205. 211. 226. 234. 243. 252.
[2]) Ugyan ott 265. 270. 272. 290. 306. 307.

Szent-Iványi Pongrácz 1686-ban kir. biztos a vallási ügyekre nézve.[1])

Szent-Iványi Borbála báró Barkóczy Zsigmondné.

Szent-Iványi Miklós, kinek neje Fejérpataky Ilona volt, és kiknek gyermekei Sáros megyei Kis-Szebenben 1780. april 28-án osztozkodtak, nevezett Miklósnak 1779. sept. 29-én kelt végrendelete folytán.

Szent-Iványi Anna, szinyei Merse Ádámnak első neje, ki meghalt 1729. octob. 22-én stb.

Szent-Iványi György 1582-ben Zemplin m. Körtvélyes, Kaláza és Kisfaluban; — Sz.-Iványi László Sárosban Radácson, Abaujban Szurdokon 1686. Szécs-Keresztúrott (Zempl.) 1691-ben adományt kapott. Tán e László az, ki 1727-ben Szatmár m. főügyésze volt.

A család ősi nemesi czímere — mint a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában arany koronán jobbról arany kürt, balról felnyuló vörös férfi ruhás kar, ezek fölött arany csillag. A paizs fölötti sisak konáján szintén ezen jelvények láthatók. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család egy némely ágánál — névszerint Ferencz volt országbiró ágánál-e czímer némileg változott alakban használtatik, nem ugyan a paizs udvarában, mert annak tartalma teljesen egyez az előbbi leirással, hanem a paizs fölötti sisak koronájából hat strucztoll leng. És két oldalról a czímervértet telamonok gyanánt két bányász tartja.

A családnak ősi osztatlan birtoka Liptó megyében a Szent-Iványi urodalom, mely Bocza bánya mezővároson kivül hat helységből áll.

A család ősi vára, a (castrum sancti Joannis bapt.) mely magyarúl „Szent-Ivány"-nak neveztetett, most romjaiban a Hradeki hegyen porladozik.

Szent-Iványi család. (Szent-Iványi †) Szent-Ivány helység több van hazánkban, és igy több ily nevü család is lehetett. A (Székes) Fejér megyében fekvő Szent-Ivány helységről szintén irta nevét hason nevü család, mint oklevelek bizonyítják, a nélkül, hogy ez és a Liptó megyei, vagy erdélyi Szent-Iványi család közös vérség volt volna.

1326-ban Szent-Iványi Benedeknek fia György Fejér megyei nemes, 15 márka ezüstért Román fiától Páltól Fejér megyében

[1]) Szalay László, Magyar orsz. tört. V. 351. jegyzetben.

Véd, Kattul és Serk helységbeli részeit zálogba veszi a budai káptalan előtt. [1])

1379-ben a budai káptalan előtt Szent-Iványi Serkei G á l, Miklósnak fia, Kájnak unokája egy részről, más részről Osztári Benedeknek fia Imre és Mózsesnek fia Antal és László Fejér megyei Szent-Ivány-Serke és Gallos-teleke helységek iránt egyezségre lépnek.

1438-ban Albert király új királyi adományt ád Fejér megyei Szent-Ivány és Román-teleke helységre Szent-Iványi M i k l ó s fiának B á l i n t n a k, és I s t v á n fiának M á t y á s n a k, Szent-Iványi G y ö r g y unokáinak, és Ireneus fiának Demeter deáknak.

1440-ben uj adomány mellett a budai káptalan Fejér megyei S z e n t - I v á n y másképp Serk és Véd helység, és Román-Teleke puszta birtokába beiktatja és bevezeti Rádai Demeter deákot (literatus) Szivnyoki Miklós fiát Bálintot, és Szent-Iványi G y ö r g y fiait Mátét (v. Mátyást) és Istvánt.

1459-ben Szent-Iványi M i h á l y, és Kápolnai Benedek, János deák és Jakab testvérek Mátyás királytól Dak szigetre kir. adományt kapnak, és abba a fejérvári keresztes ispotályosok által beiktattnak.

Szent-Iványi M i h á l y (év nélkül) Kápolnai Miklóssal Kápolna és Csalka birtok iránt egyezségre lép.

1462-ben Mátyás király Szent-Iványi Mihálynak adományt ád Fejér megyei Czalka helység és Pest megyei Sikony-földje helységre.

1466-ban Mátyás király Szent-Iványi M i h á l y n a k és J á n o s n a k királyi adományt ád Pest megyei Chalka helység, Sikat puszta, és Fejér megyei Kápolna helység, Detekház és Virágos Kerék puszta iránt, és a budai káptalanhoz iktató parancsot.

1467-ben Mátyás király iktató parancscsal együtt megerősítő adományt ád Szent-Iványi M i h á l y n a k, Kápolnai János deák anyai testvérnek, és Kápolnai Jakab nagybátyjának Fejér megyei Czalka és Pest megyei Sikony-Földje pusztákra.

1585-ben Szent-Iványi A m b r ú s Dan helységbeli részét, melyet Vany Miklóssal osztatlanúl birt, 50 magyar forintért bevallotta Halmi Gábornak.

E családból lehetett Szent-Iványi G y ö r g y is, ki 1526-ban II. Lajos király futára volt. [2]) És Szent-Iványi A n t a l 1556-ban derék ágyú öntő. [3])

---

[1]) Hiteles kivonatok szerint.

[2]) Engel, Monumenta. pag. 226.

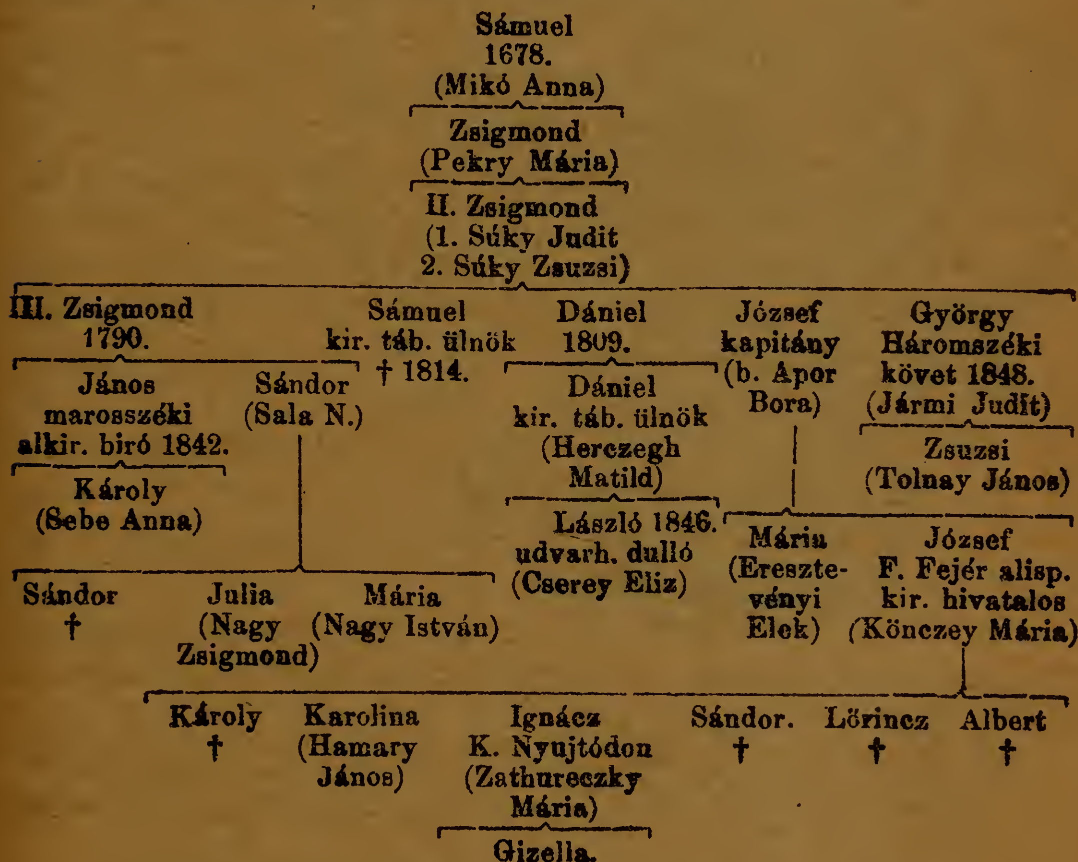
[3]) Budai Fer. lex. III. 319.

Utóbbi időkre a Fejér megyei Szent-Iványi családról adataink nincsenek. Valószinű, hogy nemsokára kihalt a család.

Szent-Iványi család. (Sepsi-Szent-Iványi) Erdélyben több Szent-Ivány nevű helység van, és több ily nevű család is volt, és van mai napig.

Ez, melyről itt szólunk, Háromszéki ős székely eredetű, ősi fészke Háromszékben Sepsi-Szent-Ivány, melyről előnevét is irja. Egyik őse Péter állítólag már 1250-ben csapátvezénylő volt.

Mátyás király alatt élt György, ki a családi közlés szerint 1461—1465-ben erdélyi alvajda volt. Ennek fia Zsigmond — mint irják — a XVI. század első évében teszi le Nyárad-Gálfalván azon ősház alapkövét, mely mai napig a család birtoka. Ennek egyenes utóda Sámuel, 1678-ban Apaffy alatt causarum fiscalium director, ki akkor a nevezett fejdelemtől Szász-Zsombor és Fodorháza (Doboka várm.) és Fűzkút nevű birtokra (Kolos várm.) megerősítést nyert. Neje Mikó Anna, kivel következő csaladfát [1]) terjesztett :

A táblán állók közül II. Zsigmondnak öt fia maradt, mint következnek :

[1]) Családi közlés szerint.

1. III. Zsigmond, kinek egyik fia János, Marosszék alkirálybirája 1842—1847-ig. Az 1848. évi erdélyi országgyülésen királyi hívatalos. Fia van Károly, valamint testvérének Sándornak él két leánya.

2. Sámuel 1794-ben Kolos megye alispánja, hosszú ideig kir. táblai ülnök, az 1791—92. évi országgyüléseken kir. hívatalos, az unitária egyházi consistorium ülnöke volt. Meghalt 1814-ben.

3. Dániel 1809-ben élt, fia szintén Dániel Kolos megye főbirája, utóbb (1848. előtt) királyi táblai ülnök volt. Nejétől Herczeg Matildtól fia László 1848. előtt Udvarhely széken dulló.

4. József magyar királyi testőr, utóbb az I. Székely gyalog ezred századosa. Nejétől báró Apor Borbálától leánya Mária Eresztevényi Elekné, és fia Szent-Iványi József hosszas ideig Felső Fejér megyének erélyes alispánja, az 1834. és 1837. évi erdélyi orsz. gyülésen kir. hívatalos. Szenvedélyes történetbuvár és fáradhatlan gazda. Nejétől Könczey Máriától fiai közül Sándor Kolos várm. szolgabiró 1831. körül, meghalt. Él egyedül Ignácz, lak. Kis-Nyujtódon. Birtokos több helyen Küküllő megyében is. Hitestársától Zathureczky Máriától egy leánya van: Gizella.

5) György, részt vett a hirlapirodalomban is, 1848-ban Háromszék részéről országgyülési képviselő volt. Lak. Szent-Iványon. Egyetlen leánya Zsuzsi Tolnay Jánosné.

A család másik ágából, melynek leszármazását nem birjuk, s mely nagyobbára Maros és Udvarhelyszékben él, említhetők György 1825-ben marosszéki törvényszeki ülnök. László 1794-ben az unitária egyházi consistorium ülnöke. Idősb Sámuel Marosszékben dulló, ifjabb Sámuel ugyan ott aljegyző 1848. előtt. József Három széken dulló 1848. előtt.

Mihály Kolos megyében volt aljegyző, publicista és költő. Meghalt 1842. dec. 10-én.

Ugyan e család ősei közül lehetett azon Szent-Iványi Sebestyén, ki mint vitéz kapitány Rákóczy I. György alatt Füleknél esett el. [1])

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren futó farkas, szájában bárányt visz. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar kivont kardot tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szent-Iványi család. (Iklód-szent-iványi) Doboka vármegyében jelenleg puszta Iklód-Szent-Iván y, [2]) hajdán B. Szolnok megye nyugoti szélén feküdt. Erről irja ezen Szent-Iványi család előnevét. Őseit a XIV. században mutatja fel, midőn 1380-ban Zenth-Iváni Miklós és fiai Gergely és János és ennek leánya Erzsébet és mindkettőnek fiai, (kik az oklevélben meg nincsenek nevezve) a hütlenségi vad alól, mellyel vádoltatva László akkori erdélyi vajda és szólnoki főispán által, Szent-Iványi birtokuktól megfosztattak, — fölmentetvén, azokba Erzsébet és Mária királynénak és az ország tanácsának 1380. évi Pál fordulása utáni hatodik napon Visegrádon kelt és a kolosmonostori konventhez intézett iktató parancsa folytán vissza helyeztettek. [3])

1492-ben Zent-Iváni György özvegyét Potentianát és fiait Imrét és Jánost a kolosmonostori convent által evocáltatni rendeli Telegdy István alvajda zamosfalvi Mikola Ferencz, Kémeri György és István, Valkai Tamás, és Thamásfalvi Imre részére Szent Iványi bizonyos zálogos részek kiadása végett. [4])

1497-ben Zenth-Iváni Anasztázia Pad Benedekné iklód-szent Iványi egy nemes udvartelkét és két puszta telkét 46 ftért, továbbá Szenth-Iváni Imre és János, Györgynek fiai zenth-iványi

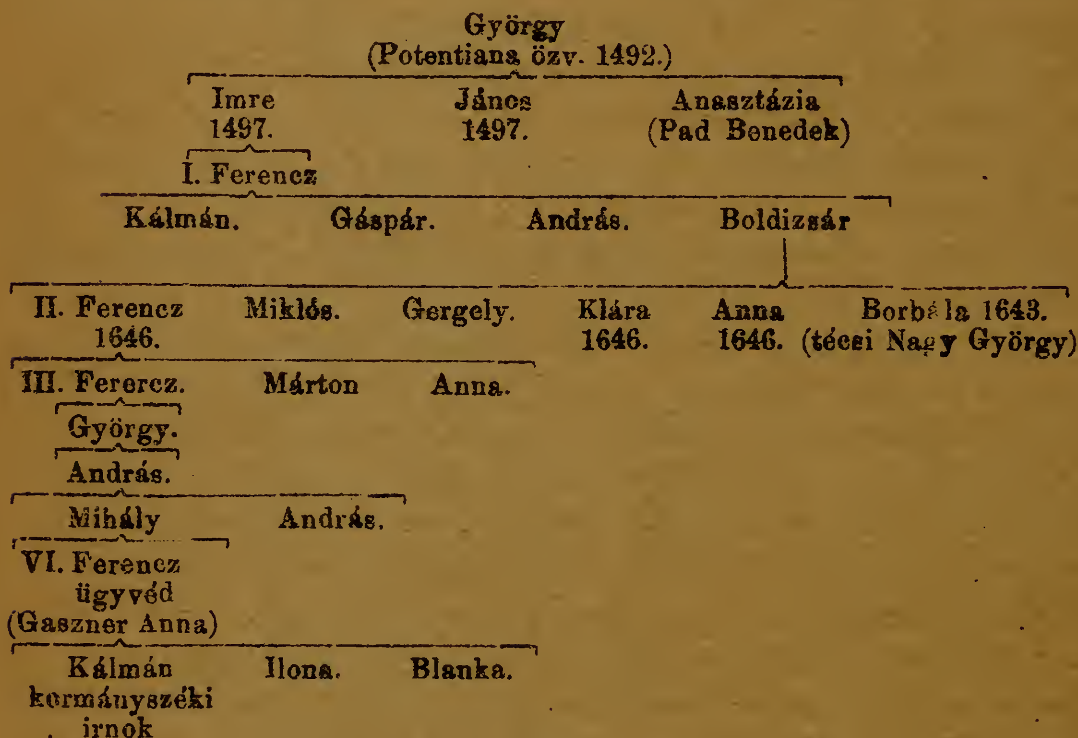
[1]) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 430.
[2]) Hodor, Doboka várm.
[3]) Kolosmonostori konvent Török Antal közlése szerint.
[4]) Ugyan ott.

eddig lakott nemes udvartelkeiket, három puszta jobbágytelekkel, úgy a Viz-Szamoson lévő malomrész birtokot eladták Zamosfalvi Mikola Ferencznek. [1])

1643-ban már Nagy-Iklódon lakott Szent-Iványi Miklós és Borbála técsi Nagy Györgyné a már pusztává (praedium) lett Iklód-Szent-Ivánt kijártatván, abban részeiket Tholdalaghi Ferencztől és Gábortól kiváltják és erről hiteles okmányt készítetnek.

1717-ben Márton Ferencznek testvére osztozik az Iklód-Szent-iványi pusztán eredeti osztálylevél szerint. Ferencz az akkori háborús időkben elesvén, fia György panaszt emelt atyja testvére Márton ellen, hogy ez apai részét kiadni nem akará, 1738-ban. [2])

A családfa az 1492. előtt élt Györgytől kezdve [3]) következő:

Szent-Iványi Miklós és Borbála técsi Nagy Györgyné testvérek az iklód Szent-Iványi részben osztoztak, mutatja a fönnebb idézett 1643. évi kijártató oklevél.

Hogy Boldizsárnak gyermekei II. Ferencz, Borbála técsi

---

[1]) Kolosmonostori konvent Török Antal közlése szerint.

[2]) Az eredeti a családnál.

[3]) E leszármazás a kolosmonostori conventben be helyezett genealogiáról van véve a család közlése szerint Török Antal által. A chronologia szerint a családfa némileg hiányosnak látszik.

Nagy Györgyné, Miklós, Gergely, Klára és Anna testvérek voltak, 1646-ban Sárosi János itélőmester hivatalos esketése igazolja.

II. Ferencznek kitett három gyermekét szintén 1643-ban kelt okmány, 1702-ben törvényesen átirva, mutatja.

Az utóbbi leszármazás az 1717. évi osztálylevél, 1738. évi kérvény és 1791. évi tanuvallatás által igazoltatik, és 1845-ben az erdélyi kir. tábla az iklód-szent Iványi családot itéletileg adományos nemes családnak elismerte.

Nem találjuk a családfán iklód-szent-iványi Szent-Iványi Sámuelt, ki 1794 ben Belső-Szolnok megye protokollistája volt.

Szent-Kereszti család. Magyaroszágban jelenleg Gömör [1]) és Zemplin [2]) vármegye nemessége sorában említetik.

A XVII. században találjuk Hont és Komárom megyében. A Hont megyei ágból ismeretes Szent-Kereszti Kristóf, kinek fia volt János, kinek leánya volt Mária, 1738 ban Szegesdy Dániel hitvese, ki többekkel együtt a kitett évben tiltakozott Szent-kereszti Anna Nesith Horváth Lászlóné, Szent-Kereszti Mihály és István ellen Hont megyei Kis-Túr helységbe történt iktásuk miatt. [3])

Komárom megyében SzentKereszty István 1695-ben szolgabiró volt. [4])

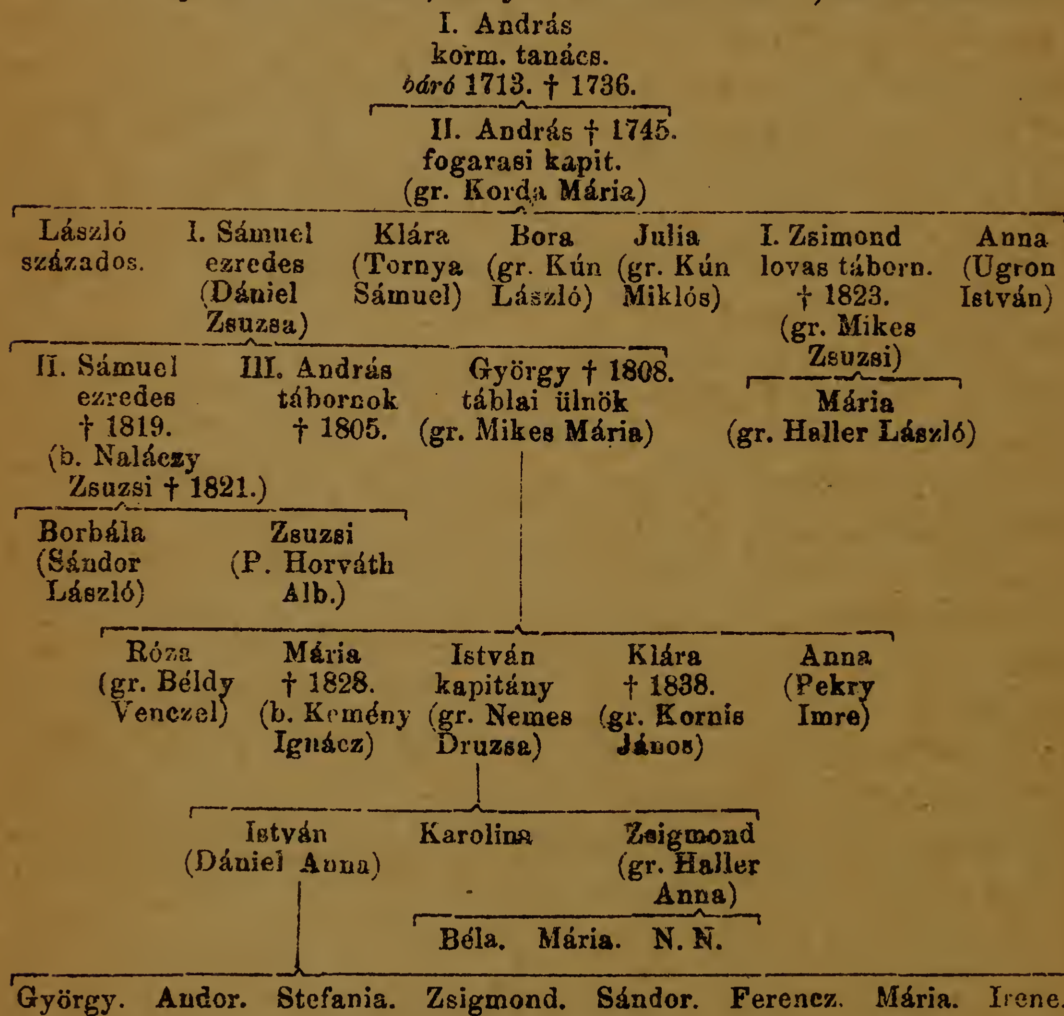
Trencsin megye nemesi összeirása 1780. évről mint Kocsóczon lakozót mutatja fel a Szent-Kereszti családot. [5])

Magyarországból Erdélybe is átszármazott a Szent-Kereszti család, mint a következő családnál olvashatjuk.

Szent Kereszti család. (Zágoni, báró) Ismert törzse Szent-Kereszty idősb András, ki Magyarországból Szent-Kereszt mvárosból szakadt Erdélybe I. Apaffy Mihály korában, mint lutheranus, és előbb a kolozsvári szerzetes atyáknál organista volt, majd reformátussá lőn és Kolozsvár városánál viselt kisebb hivatalokat, [6]) utóbb a kir. táblánál ügyvéd lett. 1695-ben minden vallás küldvén az erdélyi kanczellariához egy titoknokot, a reformátusok őt, mint igen tudóst férfiút küldék fel. [7]) Már 1708-ban ott tanácsos- és előadó titkárnak olvassuk. [8])

[1]) Bartholomaeides C. Gömör. p. 146.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.
[3]) Szentbenedeki Convent Protoc. BB' pag 339.
[4]) Eredeti oklevél szerint.
[5]) Szontagh Dániel közlése.
[6]) Apor P. Synopsis Mutationum 195. és 300
[7]) Ugyan ott, és Cserey Mihály Historia 250.
[8]) Hevenesy Mss. tomo XXV. folio 281.

Itt 1713-ig magát igen serényen viselvén, több jószágot szerzett részint pénzen a kincstártól, részint a király kegyelméből, és ekkor egyszersmind báróságot [1]) nyert ujjitott és bövitett czímerrel, vissza térvén Erdélybe itélőmesteri hivatalra, majd kormányszéki tanácsos lett. Jó ember, kitünő jogász és fogalmazó volt. [2]) 1727-ben adományban kapta a kibujdosott Mikes Kelemen jószágát, Orbai széken Zágont, honnan előnevét irta. Meghalt Szebenben 1736. január 31-én [3]) Végrendeletet még 1732. febr. 19-én tett, és birtokaiból családi majorátust kivánt felállitani, de utódai ettől, mint Erdélyben páratlantól eláljottak. [4]) Egyik Fia II. András, ki előbb tartományi biztos, utóbb fogarasi kapitány s egyszersmind ezredes volt, és meghalt 1745-ben, [5]) továbbá terjeszté a családot, melynek nemzékrende [6]) következő:

[1]) Kővári szerint 1713-ban lett báró, Apor szerint 1728-ban Synopsis Mut. 164. lap. Ez utóbbi valószinűbb. — [2]) Kéziratai közt maradt fel „Erdély politikai és polgári kormányáról" müve. Teleki könyvtár fol. 1145. — [3]) Apor, Synopsis mutationum 193. — [4]) Kővári L. Erdély nev. cs. 229. — [5]) Apor, Synopsis 290. — [6]) Kővári id. h.

II. Andrásnak mind a három fia katona lett: László százados volt. I. Sámuel mint ezredes halt el a poroszok elleni hadjáratban I. Zsigmond szül. Zágonban, 18 éves korában 1763. juliusban lett katonává, és két év múlva mint kapitány kilépett; majd ismét beállott, és 30 évig katonáskodott, 1792-től a franczia háborúk alatt számtalan érdemet szerzett, már mint ezredes 1796. sept. 3-án a würzburgi csatában különösen kitünteté magát, és ezért Mária-Terézia lovagrendjét kapta. A lunevillei béke után altábornagy lett és ezredtulajdonos; 1814-ben lovassági tábornoki ranggal nyugalomban lépett; meghalt Maros Vásárhelyen 1823. dec. 24-én kora 77. évében. [1])

I. Sámuelnak fia András 1794. april. 24-én Villiersnél mint huszár ezredes kitünő győzelmet vívott a francziákon, melynek emlékére némely angoltiszt barátai egy tiszteleti karddal lepték meg, melyet 1805-ben a marosvásárhelyi ref. tanoda muzeumának ajándékozott, ott kezdvén egykor tanulását.

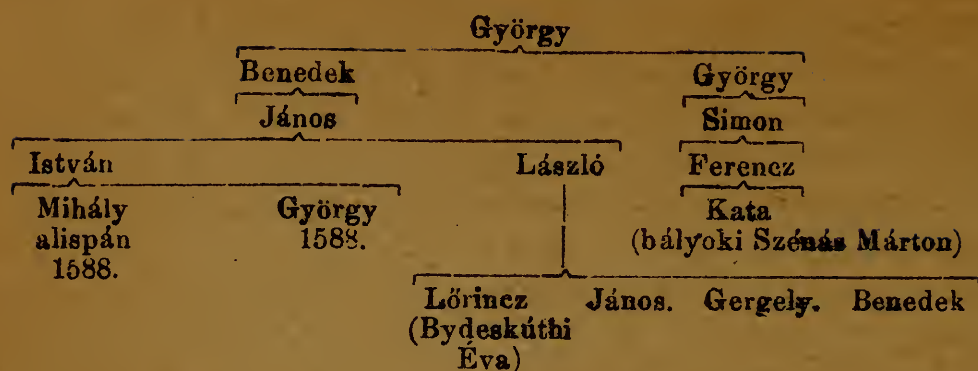
A család ősi czímere a paizs udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, első lábaival kettős keresztet tartva, mint ezt I. Andrásnak 1708. évbeli pecsétén láthatni. A bárósági diploma szerint a czimer következő: négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik, első lábaival arany kettős keresztet tartva; a 2. és 3-ik kék udvarban zöld téren fehér hattyú áll, csőrében egy szál nádat tartva. A paizs fölött bárói korona, azon két koronás sisak áll, a jobb oldaliból a paizsbelihez hasonló oroszlán emelkedik ki; a baloldalin a paizsbelihez hasonló hattyú áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [2])

Szent-Királyi család. Közép-Szolnok vármegye ős családa. Eredetét és nevét azon megyében az Érmellék sikján elterülő Ér-Szent-Király helységétől vette, melyet a család szélesen elágazott fiú- és leány-ivadékai birnak jelenleg is.

A családnak mintegy a XV. század közepétől kezdve a XVI. század végeig terjedt nemzékrendét ismerjük csak, mely [3]) itt következik:

---

[1]) Hirtenfeld, Der Maria-Terezien-Orden I. 590—592.
[2]) Adami Scuta gentil. tomoXII.
[3]) Décsey Miklós közl.

A család tagjai nagyobbára megyei hivatalokat viseltek. Mihály (ki a táblázaton áll) alispán volt, mint ezt egy, 1588. évből érmihályfalvi Ördög György és nővére Kata, köblösi Teke Tamásné részére kelt beiktatási oklevél tanusitja, mely szerint Szent-Királyi István fia Mihály és György ellent mondanak a fennebb említett személyeknek Ér-Szent-Királyon adományban nyert birtokukba leendő beiktatására nézve.

1616-ban Szent-Királyi Mihálynak neje volt Gencsy Kata.

János előbb szolgabiró, utóbb törvényszéki ülnök 1825. körül.

Jelenleg élnek a családból László, Pál, Imre, Mária Szunyogh Sámuelné Ér-Szent-Királyban birtokosnő. stb.

Tán szintén e család ivadékai volt Szent-Királyi Miklós 1568-ban, ki Miksa császár elleni erdélyi titkos tervekről Balassa levelét Ruber császári vezérrel közölte. [1])

Ugyan e családból eredeztetik Szent-Királyi László, ki Kecskeméten született 1764. jul. 15-én. Különös ész tehetsége által magasra emelkedett. Pest megyénél 1792-ben már aljegyző, 1798. dec. 18-án másod, 1810. nov. 13-tól első alispán, (közben országgyülési követ,) 1820. maj. 8-ig, midőn itélőmester, majd végre a hétszemélyes tábla birája lett. Meghalt Pesten 1833. dec. 17-én kora 70. évében. Két fia maradt:

László Hont megyének 1839—45. volt főszolgabirája, és Móricz (szül. 1807. mart. 7-én) a kitünő eszü ellenzéki szónok, egykor Pest megye főjegyző, 1841-től másod, 1845-től első alispánja, 1847-ben országgyülési követe. 1848-ban Jászkún főkapitány, jelenleg orvostudor. Gyermekei vannak.

Tán e Szent-Királyi család czímere a következő: a paizs ezüst udvarában zöld tér fölött pej lovon kék ruhás magyar vitéz, fekete

---

[1]) Istvánffy Historia. 1685. kiad. 331. (libro XXIV.)

csizmában, vörös fövegben ül, nyereg takarója vörös, balkezével a kantárt, jobb kezével kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között kék ruhás kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Ezen családnak egyik ága lehetett az is, mely Doboka megyében 1693—1827-ig birtokos volt, de fiágon ott kihalt.

Szent-Királyi Ferencz 1805-ben birtokos Szatmár megyei Pettyénben.

Szent-Királyi család. (Komjátszeghi) Torda megyei nemes család. Közülök Mihály 1791-ben erdélyi országgyülési követ, és Kolozsvár város tanácsosa és főbirája volt e század két első tizedében Tőle a leszármazás [2]) következő :

Mihály
1792. 1820.
(Radnótfai N. Mária)

Zsigmond kir. bánya kapit. 1841. (1. Ujvári Józéfa 2. Hoffmann Amália)	Mária (Áron László)	Ágnes (Nessenfeld Ferencz)	Anna.	Jozéfa (Mósa József)	Póli (Papp János)	Antal.

Zsigmond gyermekei:

1-től András főhadnagy.	Vilma (Hoffmann)	2-től Lajos.	Gizella.	Ákos.	Ilka.	Gyula.	Irma.	Gejza.	Kálmán	Jenő.

Mihálynak fia Zsigmond királyi bánya kapitány, 1841-ben egy munkát adott ki ily czím alatt : „Az erdélyi bányászat ismertetése nemzeti gazdasági és magánjogi tekintetben" Kolozsvárott.

Szent-Királyi család. (Sepsi szent-királyi) Háromszéki székely család, melyből József kir. táblai ülnök 1825. körül. Tán e család őseinek egyike volt Benedek, ki Sepsi-Szent-Királyban született, és 1617-ben külföldi egyetemeken tanúlt. 1619-ben Marpurgban egy hittani magyar munkát nyomatott. [3])

Szent-Királyi család. (Kis-Sárosi) Küküllő megyei Kis-Sárosról irja magát, és azon megyében most is birtokos, elterjedve több megyében. Ismeretesebb közülök József, az 1791. évi erdélyi országgyülésen Kolos vármegye követe.

Sándor, Lajos, Ferencz, Mózes és Zsigmond Küküllő megyében hivatalt viseltek 1848. előtt.

Anna Komáromy Istvánné, Balástelkén birtokos.

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[2]) Török Antal közl.
[3]) Benkő Transylvania gen. II. 411.

Szent Királyi család. (Pálosi) Lehet, hogy egy a fölebbivel. 1742-ben élt közülök József. [1])

Pálos helység, honnan előnevük van véve, Felső-Fejér megyében fekszik.

László F.-Fejérben állomási biztos 1831. körül. Ignácz és Teréz Páloson birtokosok.

Ezen elésorolt Szent-Királyi család valamelyikének ősei közül volt Kelemen, ki 1603-ban Básta üldözése elől többed magával menekült Karanscbesre. [2])

Szent-Királyi néven élnek meg Lajos, kinek neje Kővárvidéken N.-Nyiresen, — és Gábor, kinek neje Várhegyi Eliza Torda megyében M. Kookon birtokos.

Szent-Kiriák család. Szent-Kiriák László és György 1762-ben Mária Terézia királyaszonytól kaptak czímeres nemes levelet. [3])

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös lábú és csőrü fehér galamb, csőrében arany olajfa galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján zöld ruhás kar könyököl, három arany levélből álló olajfagalyat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

Szent-Lászlóy család. Szatmár vármegyei nemes család. Szent-Lászlói István e század elején birtokos Vetésen. [4]) Egyik ágából Sándor 1722-ben Nógrádban Surányban fordúl elö.

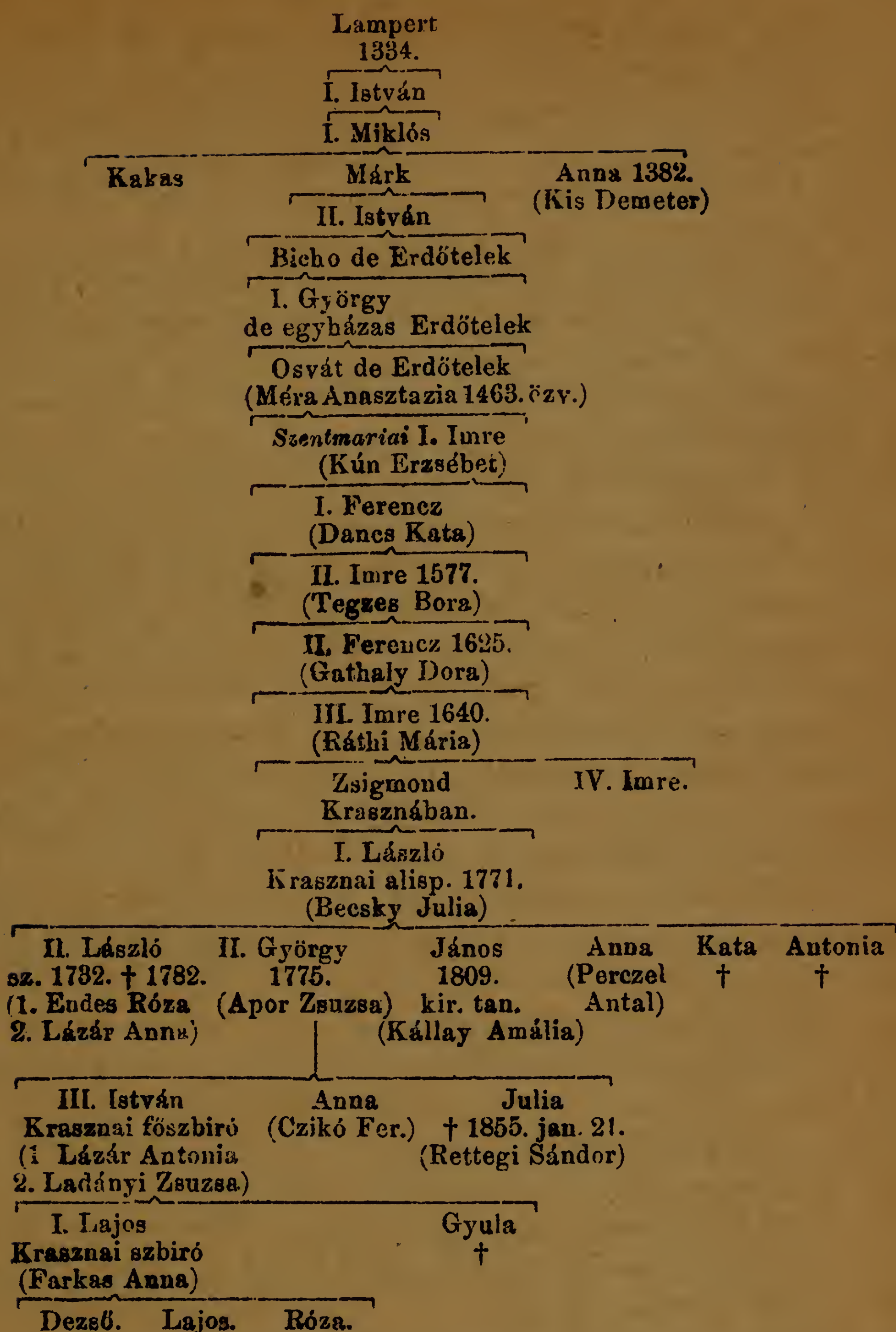
Szent-Léleky család. Zemplin és Szatmár vármegyei nemes család. Zemplin megyében e század elején birtokos Kucsin helységben [5]) Antal 1830. körül Zemplin vármegye aladószedője volt.

Szatmár megyében ifj. Antal 1790-ben jegyző, 1796-ban aladószedő, 1808-ban számvevő, József 1825-ben az eperjesi kerületi tábla jegyzője, Szatmár és Sáros vármegye táblabirája.

Szent-Margitay család. Ismeretes János, ki a kolosvári unitária főiskola igazgatója volt 1592-től haláláig 1596-ig. [6])

Szent-Máriay család. (Erdő-teleki) Heves vármegye ős régi családa, melyből Lambert 1334-ben Erdő-teleket ősi joggal öröklötte. Ezen Lamberttól egy ágon a családfa mai napig következőleg [7]) sarjadzott:

[1]) Apor, Synopsis Mutationum 290.
[2]) Bethlen Wolph. Hist. V. 461.
[3]) Collect herald nro. 45.
[4]) Szirmay, Szathmár várm. I. 135.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 391.
[6]) Székely S. Unitária vallás tört.
[7]) Hodor K. közl. szerint

A táblázaton állókról keveset mondhatni. Heves megyéből a család egyik ága, mely a táblán lehozva van, Kraszna megyébe szakadt — úgy látszik — III. Imre személyében, mert ennek özvegye Ráthy Mária már Perécsenben lakozónak említi fiát Zsigmondot, kinek fia I. László azon megyében 1771-ben alispán volt. Ennek fia II. László Perecsenben született 1732-ben és meghalt 1782-ben. Kraszna vármegye kir. pénztárnoka volt, mint halotti czímerén e föl-

irás mutatja : *Spectabilis ac Perillustris Ladislaus Szentmáriai de Erdőtelek, Plur. J. Cottuum Pr. Assor. J. Cottus Krasznen R. Ptor. Natus in Perecsen 14. Xbris 1732. Denatus in Somlyó die 17. nov. 1782.* Két nejétől sem maradt gyermeke. Testvéreivel együtt 1775-ban Külső-Szolnok megye előtt produkált.

II. György nejétől Apor Zsuzsitól három gyermeket, két leányt, és egy fiút hagyott : Istvánt, ki Kraszna megye főszolgabirája, 1825-ben törvényszéki ülnök volt. Kétszer nősült. Fiai Lajos és Gyula, ki elhalt. Amaz 1848. előtt Kraszna szolgabirája volt, és három gyermeke a táblázaton látható,

János 1809-ben kir. tanácsos és kir. hívatalos az erdélyi országgyülésre. Tán fia már azon János, kit 1840-ben kir. tanácsos és alispánúl olvasunk, ki az 1846. és 1848. évi erdélyi országgyülésen kir. hivatalos, az 1840.-évi pozsonyi országgyülésen Kraszna megye követe volt. Meghalt 1849-ben. Tán ennek testvére László szolgabiró, utóbb számvevő 1836-ban, kinek özvegye Lázár Anna O-Keczelen, Perecsenben s egyebütt birtokos.

A táblán álló Miklósnak leánya Anna (vagy Annicske) még élt 1382-ben, midőn az erdőteleki jószágból őt illető leány negyedet testvérétőli unokájának Bichó-nak adja, ki 1387-ben abba Garai Miklós uj adománya mellett be is iktattatott.

1550-ben II. Imre és osztályosai nagyanyjok Kún Erzsébet után Ugocsa megyei salánki és nagy és kis-karaszlói birtokukból részöket igénylik. [1])

Nincsenek a táblázaton a következők :

Erdőteleki Szent-Máriay Mátyás 1570-ben Zemplin, 1583-ban Ung megye jegyzője, [2]) ki 1577. febr. 19-én bizonyságot tesz arról, hogy I. Imrének I. Ferencz, ennek II. Imre volt fia. Egy oklevél szerint ezen Mátyás egyrészről, másrészről Mihály, Ferencz és György mint kápolnás erdőteleki és szent-máriai birtokosok, és osztályos rokonok voltak azon birtokokban, melyek reájok Szent-máriay Osvátról szálltak.

Szent-Máriay Benedek mester, ki 1520-ban Zemplin megyei Ond helység felét és három darab szőlőt per utján vissza váltott Gercsely Miklostól és nejétől Erzsébettől.

1590-ben Borsodban élt Mihály, kinek neje Lengyeldi Kata volt.

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa 86. 87.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 329. 333.

Ugyan ekkor éltek György (Nógrádban) és Ferencz unokatestvérek, birtak Pest megyében Pandfaluban, Kecskeméten. Heves megyében Felső, alsó Erdőtelek, Kövesd, Szentmária, Thenk helységben, Nógrád megyében Andrásfalva, Piliny, Perzse és Terbeléd helységet, — úgy látszik — anyjok Pilinyi leány után. A két rokon összeveszvén, egymást megsebzék és Ferencz sebeiben meg is halt. Ezért notán javaikat veszték, és 1592-ben Rudolf király azokat Oroszi Jánosnak és Kiss Andrásnak adományozta; ezektől Pethe László kamarai elnök s fia Márton szerzék meg, és kir. jóváhagyást és beiktató parancsat nyertek, de Szentmáriay György a beiktatásnak fegyveresen ellenszegült, mig ő is 1601. évi télen elhalván, özvegye Kendercsi Mária birtokban maradt, mind a mellett ezután a beiktatás megtörtént. [1]) Nevezett György 1597-ben Nógrádban birtokos volt Törincs, Fekete erdő, Kis-Dolyán, Nagy-Arany, Nádasd, Kis-Törincs, Litketelke, Tarnócz, Novák, Fábianfalva helységekben és pusztákban is. [2])

1601-ben éltek Zsófia, Anna és Farkasnak fiai.

István, kinek neje Pécsy Éva volt.

Nincs a táblán Ferencz, ki előbb a császári hadseregben szolgált, utóbb II. Rákóczy Ferencz (1703—1711) forradalmában ennek ezredese volt. [3])

Nincs a táblán azon Ferencz sem, ki a Martinovicsféle dolgokba keveredvén, 1795-ben Budán lefejeztetett. Búcsú levele erdélyi rokonainál olvasható.

Általában a táblázatról a magyarországi ágazat egészen hiányzik, holott e század elején is a család Szatmár megyei Ököritó és Porcsalma helységekben birtokosnak iratik, [4]) és azon megyében János 1808-ban tiszti aljegyző volt.

Zemplin megye nemessége sorában említi Szirmay ezen családot *de eadem et Hlinik* előnévvel. [5])Ezekből József ott esküdt 1821-ben.

A család czímere a paizs udvarában álló magyar vitéz, kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva; a paizs fölötti sisak koronáján szintén kar könyököl kivon kard hegyén levágott törökfej vérzik.

Szent-Mártonyi család. Abauj, Heves megye nemes családa. Ezek közül Ferencz 1770—87. Váczi kanonok. Szentmártoni Jakabnak fia Sebestyén élt 1460-ban. [6])

---

[1]) Hornyik J. Kecskemét III. 5—6 és a Jászói konvent Hodor szerint. — [2]) Nógrád megyei jegyző könyv 1597. évi. — [3]) Szirmay, C. Zemplin not. hist 292. — [4]) Szirmay Szatmár vármegye II. 121. 123. — [5]) Szirmay Zemplin not top. 109. — [6]) Kaprinai Dipl. II. 447.

Erdélyben szintén van hasonló nevü család Alsó Fejér megyében, hol Gergely 1825· körül adóiró biztos, Györgynek özvegye Brinyi Anna birtokos ott Maros Szent-Imrén.

Régebben eléfordúl e néven Bálint tordai unitária iskolai igazgató, 1596-ban Kolozsvárra tétetett. 1678-ban János (v. József) Toroczkón ugyan az [1])

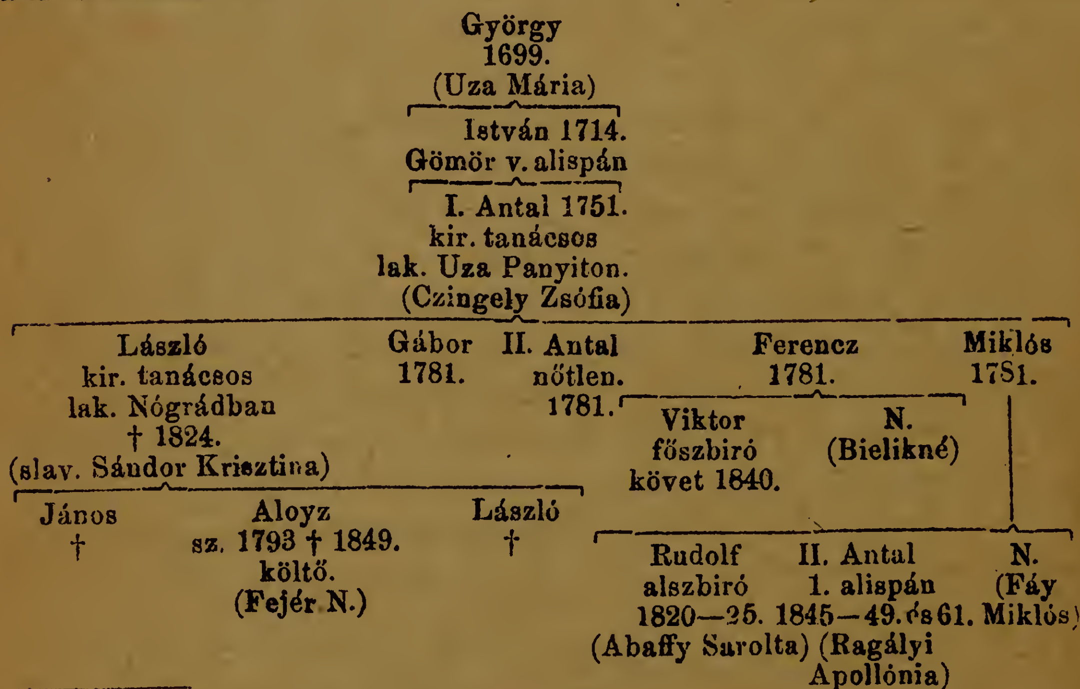
Szent-Mihályi család. Zemplin vármegye nemes családa, birtokos ott Nagy-Géresen. [2])

A Szilágyságon szintén él ily nevü család, névszerint Ferencz birtokos Varsolczon és Szilágyszegen.

Szent-Miklóssy család. (Primóczi) Gömör vármegye ismertebb nevü nemes családa, mely előnevét Szepes megyei Primócz helységről irja. Eldődei közül lehetett azon Szent-Miklossy (az oklevélben de Zenth-Miklós) Jakabnak fia Benedek, ki 1460-ban élt. [3]) Valamint tán azon Szent-Miklóssy Benedek is, ki 1633-ban Vizkelethy Judit Dóczy özvegye ellen tiltakozik, kinyilatkoztatván, hogy ő kész tiszttartói számadását elkésziteni. [4])

A család ősei közül volt Szent-Miklóssy Ferencz, kinek Palocsay Annától fia volt Sándor.

Azonban e család nemzékrendjét családi közlés hiányában csak a XVII. század végén élt Szent-Miklóssy Györgytől közölhetjük, a mint következik :

[1]) Székely S. Unitária vallós tört. 105. 148. — [2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 291. — [3]) Kaprinai Dipl. II. 447. — [4]) Sz.-benedeki Convent Protoc. LL. p. 285. nro. 194.

A tábla élén álló György nejével Uza-Panniti és Szaszfai Uza Máriával kapott Uza-Panniton birtokot. Fia I. István Gömör megye másod, és 1714-től első alispánja, 1715-ben követe volt. [1]) Ennek fia I. Antal kir. tanácsos, ki ellen az Uza család tiltakozott. [2]) Ennek fiai közül László Gömör megyei Királyi helységből Nógrád megyei Erdő-Tarcsára tette lakását. Meghalt 1824-ben. Ennek egyik fia Aloys (Alajos) született Királyiban 1793. oct. 12-én. Nógrád megyénél 1817. tiszt. 1818-ban valóságos aljegyző lett, és az volt 1826-ig, midőn elvonúlt, és magányában az irodalomnak élt. Meghalt 1849. april, 6-án. [3])

Ferencznek fia Viktor Gömör megyének 1832-től al-, 1836-tól főszolgabirája 1839-ig, a midőn országgyülési követté választatott.

Miklósnak fiai: Rudolf 1820—1824. Gömör megye alszolgabirája volt. Nejétől Abaffy Saroltától gyermekei vannak; és III. Antal, Gömör megyének 1839-től másod alispánja, ujra megválasztva 1842. maj. 25-én is, 1845. maj. 29-én első alispán lett és volt 1849-ig. 1861-ben ismét első alispánnak választatott.

Hogy e táblázat nem teljes, mutatja az, hogy rajta nem találjuk: Zsigmondot, ki 1726-ban Timonnal levelezett. [4])

Emilia báró Luzénszky Jánosné, kinek leányát Luzénszky Emiliát szintén Szent-Miklóssy vette nőül.

József, ki 1815.ben Gömör vármegye főjegyzője volt, és I. Antal ismeretlen nevű testvérének fia.

A ujabb időben Gömör megyénél tisztviselők voltak még: Ágoston 1832—1836. főszolgabiró.

Gusztáv 1842-től 1845-ig alszolgabiró.

Pál 1861-ben alszolgabiró.

A család czímere a paizs kék udvarában fészkén ülő, és fiait mellé vérével tápláló fehér pellikán, a paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete saszárny között meztelen kard áll, hegyével fölfelé, hegyén turbános törökfej vérzik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Úgy látszik, — a család egyik tagja bároságot is nyert, de ágát czimével együtt sirba vitte. [5])

[1]) Bartholomaeides C. Gömör pag. 76.
[2]) Protocol. C. Gömör pag. 209. 210.
[3]) Életrajza olv. Toldy Fer. A magyar költészet kézikönyve II. 183.
[4]) Kaprinai Mss. A tomo 43 pag. 146.
[5]) Adami Scuta gentil tomo XII. hol bárói czimere látható

Szent-Miklóssy család. (Mező-Szent-Miklósi) Szatmár vármegyében találjuk a XVII. században, a midőn Mező-szent-miklóssy János 1601-ben Szatmár megyei Mező-Terem, Vetés, Petény máskép Bazánd, Nagy és Kis-Hodos helységben királyi adományban részbirtokot kapott. [1])

Tán ezen család ivadéka az is, ki 1730—32-ben Zemplin vármegyében Bekecs és Monok helységet zálogjogon birta. [2])

Szatmár megyei Szent-Miklóssy család egyik tagja János, Szatmár vármegyétől 1790. sept. 13-án kivett nemesi bizonyítványát Krassó megyében, hol alügyész volt, 1791. april. 5 én kihirdetteté.

Tán e családból József 1787-ben a Tiszántúli ker. táblánál irnok.

Szent-Miklóssy nevű család Trencsin megyében is élt, névszerint 1690-ben Domanikon és 1720-ban Morva Liszkón a nemesi lajstrom szerint. [3])

Szent-Miklóssy család. (Máskép Kállay) Ismeretes közülök Pál, 1753-ban Gömör megyétől kapott nemesi bizonyítványát 1776. jun. 10-én Nógrád megyében kihirdetteté, ennek fia István 1794-ben Bihar megyében Tordán reform. predikátor, utóbb ugyan az Kaba helységben, 1799. april. 20-án Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt vett ki fia részére is. Fia Lajos szül. 1794. Tordán, utóbb kereskedő Debreczenben, mint ilyen 1834. april. 11 én Nógrád megyétől nemesi bizonyítványát kikapta. [4])

Szent-Miklósi család. (Szőkefalvi) Küküllő megye nemes családa. Sámuel ott 1794. adórovó biztos, Bálint ott törvényszéki ülnök és számvevő biztos, Sámuel szolgabiró, mindketten 1844. körül, Sándor ugyanott útbiztos 1831-ben. István szolgabiró Torda megyében 1825-ben.

Tán ebből származtak György marosvásárhelyi tanácsos 1848. és Károly ugyan ott kir. táblai ügyvéd 1848-ban.

Itt említhető meg minden következtetés és összekapcsolás nélkül azon Szent-Miklóssy Mihály is, ki Horvátországból eredt, és Er-

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 34. 139. 193. 276.

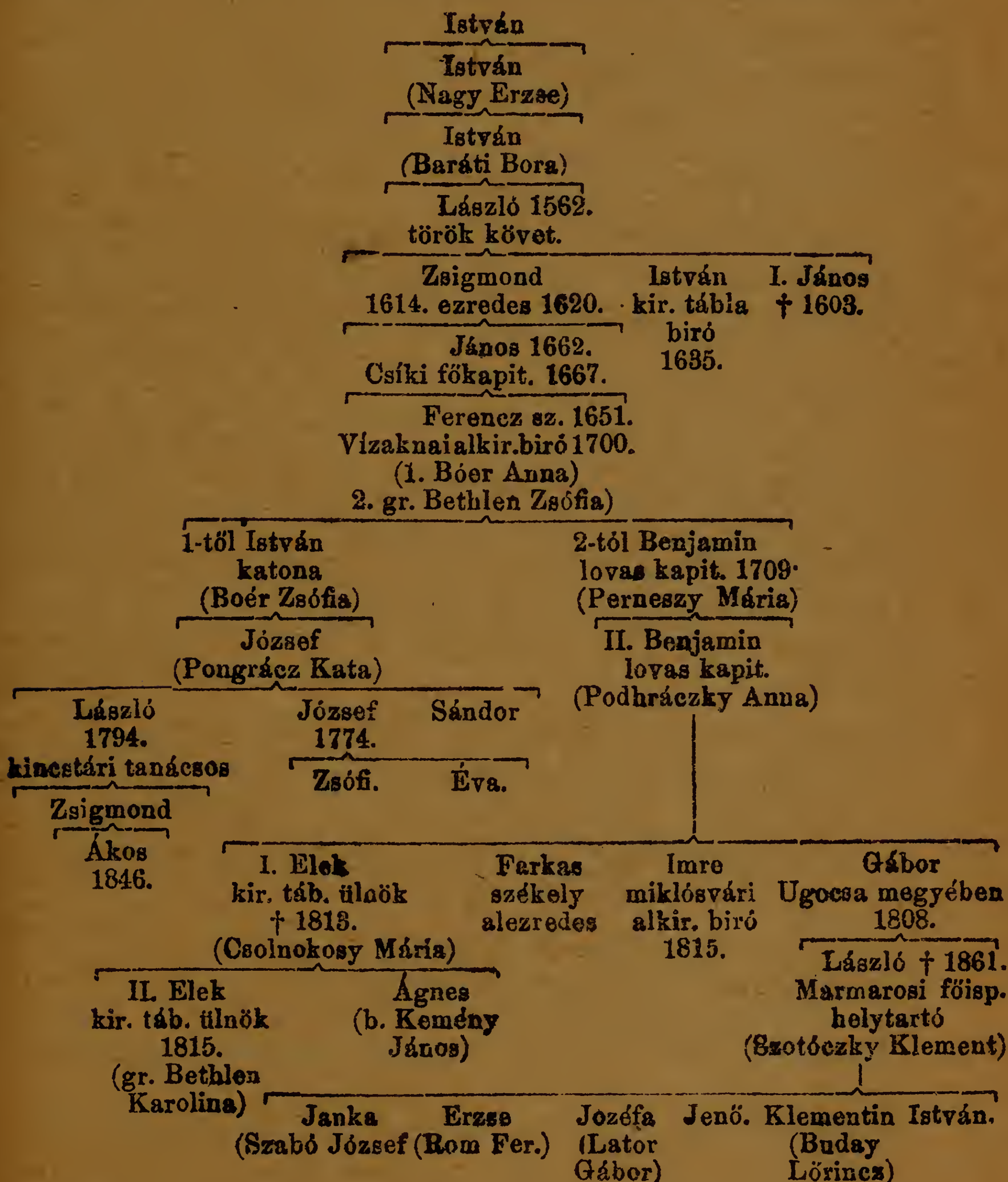
[2]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 170. 230. Más család lehetett az, melyből Zenthmiklósssy István vajda fiának Mihálynak özvegye Draga 1417-ben Ugocsában Isóföldét birta. (Szirmay C. Ugocsa. 176).

[3]) Szontagh Dániel közl.

[4]) Megyei jegyzőkönyv 671. sz. a.

délyben unitárius lelkész volt, a szombatosok hive, és iró. Meghalt 1668-ban. [1])

Szent-Pály család. (Homoród-szent-páli) Udvarhelyszéki törzsökös székely család. Törzse I s t v á n, állítólag 1220-ban II. András királytól a szentföldön mutatott vitézségeért adományt kapott H o m o r o d - s z e n t - p á l helységre. [2]) Ennek utóda volt (mintegy ötöd izen) szintén I s t v á n, kitől a családfa következőleg [3]) sarjadzott le :

[1]) Benkő Transylv. gen. II. 242.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 160.
[3]) Ugyan ott, és Kővári Erdély nev. cs. 230.

A táblán állók közül Lászlónak egyik fia János Báthori Zsigmond híve és ettől kapta Alamort és Csanád helységeket, melyeket fiaitól I. Rákóczy György visszavett. [1]) Ő ölte meg Barcsay Gaspárt. Elesett az apáczai csatában; [2]) másik fia István kir. táblabiró volt 1635-ben; [3]) harmadik fia Zsigmond ezredese volt 1614-ben Bethlen Gábornak, kitől 1620-ban Szatmár megyében Méhtelek helységben birtokot kapott adományban. [4]) Úgy látszik, az ő neje volt Petki Erzsébet, kit 1640. jul. 31-én mint özvegyet Toldalagi Mihály vett nőül. [5])

Zsigmondnak fia volt János jeles katona, 1622-ben Kemény János részén harczol, és Brassó táján az oláhokat megveri. Azonban Kemény eleste után, Apaffy által a görgényi országgyülésen notát kapott. [6]) Utóbb azonban kegyelembe jö, és 1667. Csíki főkapitány lett; beiktattatott mart. 28-án. [7]) Fia volt

Ferencz (szül. 1651-ben Kővári szerint) Vizaknán volt alkikirálybiró, mely hivatalát az ugynevezett Gerébházzal együtt a Haller családtól megvette, később kibocsatá. Verbőczy Hármas törvénykönyvét magyarúl versekben fordítá és adá ki Kolozsvárott 1701-ben. Egyéb verseket is irt. Két nejétől fiai által két ágra szakadt családa. Fiának Istvánnak maradéki közül László, tán az, ki 1792-ben vérgyilkoltatásért perbe idéztetetett, [8])—1794-ben kir. kincstári tanácsos, s többször orsz. gyülési kir. hivatalos volt. Ennek Zsigmond fiától unokája Ákos 1846-ban Belső-Szolnok megyében adóbiztos. László testvére József 1794-ben a fiscalis directiónál irnok, Sándor, tán az, ki 1815-ben Kolos vármegyénél igtató, vagy a ki ekkor Vizaknai alkirálybiró

Ferencznek második nejétől gróf Bethlen Zsófiától fia: Benjamin Rákóczy II. Ferencznek 1709-ben lovas kapitánya, midőn Rákóczy egy jó ló szerzésével megbizza. A mint e lovat Benjamin Ugocsa megyében Halmin keresztül viszi, beleszeret osztopáni Perne-

---

[1]) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 22. és 525.

[2]) Wolph. Bethlen tomo V. pag. 408. Szalárdy 146.

[3]) Kállay Székely nemz. 263.

[4]) Szirmay, Szatmár várm. II. 203. E helységben a szentpályi család e század elején is birtokos.

[5]) Mikó, Szabó Kár. Erdély tört. adatok IV. 65. Haller Gábor naplójában.

[6]) Kazy, Historia Hung. II. 250. 251.

[7]) Kállay Székely nemz. 283. ki hibásan idézi ez adatra Bethlen Jánost, ki csak 1663-ig irt. — Benkö, Csík, Gyergyó és Kászon. 52

[8]) Szirmay C. Ugocsa pag. 161—162.

szy Gábornak leányába Perneszy Máriába, és eljegyzi. A forradalom buktával menekült, de 1718-ban kegyelemre haza térvén, jegyesét elvette. [1]) Ettől lett fia

II. Benjamin kapitány a Ghillányi lovas ezredben; kinek nejétől Podhraczky Annától gyermekei:

1. Elek erdélyi itélő mester, s királyi táblai ülnök 1794-ben. Meghalt 1813-ban. Ennek egy leánya és egy fia maradt: Elek 1815-ben már kir. táblai ülnök.

2. Farkas a székely huszár ezredben alezredes.

3. Imre előbb tordai sós-kamarai Perceptor, utóbb 1815-ben már Miklósvár szék alkirálybirája.

4. Gábor, ki nagyanyjai birtokukba Ugocsa megyébe telepedett, ott táblabiró volt, birt a Halmi urodalomban Bábonyban és Kökönyösdön. [2]) Ennek egyik gyermeke László Ugocsa megyének 1839-ben főszolgabirája, és az 1836. 1839. és 1843. évi országgyülésen követe, 1845-től 1848-ig Máramaros megye föispáni administratora. Meghalt 1861. maj. 29. eltemettetett Halmiban. Nejétől monyászói Szotóczky Klementinától gyermekei a táblán láthatók.

A családfa nem teljes. Többen hiányzanak róla. Úgy látszik — Ferencznek testvére volt azon Ignácz, kinek neje Báldon lakott és mint özvegynek házát 1674. körül földig lerontatá Bánffy Dénes. [3]) Ez Ignácznak lehetett fia Ignácz 1729-ben főkapitány. [4])

Tán Ferencznek első nejétől voltak még fiai Ferencz és István Vizaknán 1729-ben. [5])

Még régebben élt ezeknél azon István, ki előnevét Szövényfalváról irta, [6]) és 1643—44-ben I. Rákóczy György hive volt. [7])

Nincsenek a táblázaton:

Ádám, kinek 1782-ben neje Miske Ágnes élt.

Károly 1815-ben Küküllő megye törvényszéke ülnöke, és kir. dézmaszedő.

Dániel Kolos megyei számvevő biztos 1831-ben, másik Dániel ugyan ekkor Zaránd várm. levéltárnoka.

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa, 161.

[2]) Szirmay C. Ugocsa 157. 174.

[3]) Cserey Mihály Hist. 75.

[4]) Apor P. Synopsis Mutationum 290.

[5]) Ugyan ott

[6]) Ötvös Ágoston, Rejtelmes levelek 40.

[7]) Katona Hist. critic. XIII. 144. Kővári Erdély tört. V. 34. Kemény János önéletirása 429. l.

József kir. táblai ügyvéd Maros-Vásárhelyen 1848 ban.

Elek 1836-ban Alsó-Fejér megye főbirája, és orsz. gyülési királyi hivatalos, és István ezredes és 1848. előtt királyi hivatalos. Ezek ketten tán a táblán álló II. Eleknek fiai voltak.

Zsigmondnak örökösei Pál és Eszter Daczó Györgyné Girbón és másütt; továbbá

Sándor, György, Mihály, Lajos és Ignácz több helyen birtokosok.

Tán szintén ezen családból eredtek, noha előnév nélkül találjuk: István 1794-ben Gyulafejérvár kir. pénztárnoka et tanácsosa és Lőrincz kincstári gyakornok szintén 1794.

Úgy látszik e család egyik ága volt csak, mely előnevét Novajról irta, és melyről alább leszen emlékezés.

Trencsin megyében a nemességi összeirás 1646. mutatja e családot, de Jánosban ott 1660-ban kihalt. 1781-ben Pruszkán ismét találtatik egy, de más családbeli. [1])

Szentpály család. (Kolos-szentpáli) Hodor szerint e családnak a Kolos megyei Szent-Pál helység volt ősi fészke a XIII.—XVI. század folytán. 1295-ben a Borsay nemzetségből származott comes Szentpály Rudolf fia Gyula birta a Sasság föld felét. [2])

1523-ban Szentpályi András (de eadem) elcseréli Ugrócz helységet üsküllői Ördög Péterrel Üsküllő helységeért. [3])

1555-ben élt Menyhért.

Ez idő tájban, vagy később hid-almási Szentpály László, ki leányai Anna, és Erzsébet nevőkben is Babuczai birtokát elakará idegeníteni, de rokonai Valkay Fruzsina stb. tiltakoztak; Anna nővérének hagyományozta Hidalmás, Ugrócz és Felegregy helységb 'i birtokait. [4])

1626-ban élt Menyhért és Sombory Sára.

Szentpály család. (Novaji) Ismeretes közűlök András, ki 1642-ben élt.[5]) Ennek leánya Borbála lőrincz-révei Koncz Andrásné birta Kolos megyében Novajt, Báldot, Csetelkét és Kis-Sarmás felét. [6])

Azonban a novaji Szentpály család valószinűleg csak egy ága a homorod szent-páli Szent-Pály családnak, melyről feljebb olvashatni.

[1]) Szontagh Dániel közl.

[2]) Szereday Series Eppor. Transylv. 31.

[3]) Kolosmonostori Couvent.

[4]) Doboka vármegye Prot. DD. folio 55.

[5]) Mikó Imre, Szabó Kár. Erdély tört. adatok IV. köt. Haller naplója.

[6]) Kemény József gróf Stemmatogr. gyüjt. VIII. Hodor szerint.

Szentpétery család. (Románfalvai †). Kihalt család, melynek következő [1]) nemzékrendje ismeretes:

János
(Csúzy Fruzsina)

János 1578.	Pál.	Anna (Beniczky János)	Kata (Tőkés Ujfalussy István)	Borbála (Chimory Imre)	Magdolna (Turóczy Albert)

János
(Lencse Zsuzsa)
özv. 1656.

János
1656. gyermek.

Szentpétery család. (Sajó Szentpéteri) Borsod vármegye kihalt birtokos nemes családa, mely főleg a múlt században virágzott.— 1670. táján élt őse Szentpétery István, kitől ily családfa vette eredetét:

István
1670. körül.
(Újváry Mária)

Imre
(Puky Éva)

András
Borsodi szbiró 1724.

Krisztina (Fáy László)	Erzse (Vass László)	Éva (Ragályi Ferencz)	Kata (gr. Ráday Gedeon)	Klára (Szemere László)	Judit (Szeremley Károly)

Imre 1698 Borsod megyei Szentpéteren szőlőt, Alacskán, Szenyefalván, Dusnokon, Harnóczon, Szentmártonban részbirtokot kapott Onódy Gáspárral kir. adományban. [2])

E században a család fiágon is már elenyészett.

Valószinű, hogy e család egyik őse volt azon Szentpétery Bálint, ki 1564-ben Wittebergában tanúlt. [3])

Más Szentpétery családból kellett erednie azon Lászlónak, ki 1505-ben Valkó vármegye rákosi orsz. gyűl. követe volt. [4])

Valószinűleg azon Szentpéteri család is különböző volt ettől, mely 1660-ban Győr megyei Alsó-Szana pusztára adományt kapott.

Szentpétery család e század elején Zemplin megye nemessége sorában is említetik, [5]) valamint Szatmár megyében Ucskán Szentpétery Zsigmond birtokos volt. [6])

[1]) Rajcsányi Deduct. geneal. II. 48.
[2]) Liber regius folio 457.
[3]) Bartholomaeides C. Gömör pag. 45.
[4]) Jászay, A magyar nemzet napjai 157. És Kovachich Suplem. ad vestig. Comit. III. 333—336.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.
[6]) Szirmay, Szatmár várm. II. 262.

Szent-Péteri család. 1760-ban nemesítetett meg Mária Terézia királyasszony által.

Czímere a paizs ezüst udvarában álló vörös ruhás, sárga öves, sárga csizmás, prém kalpagos magyar vitéz, oldalán fekete hüvelyű kard lóg, kinyújtott jobb kezével keresztbe helyezve két ércz kulcsot tart. A paizs fölötti sisak koronáján egymásra helyezve kiterjesztett két fekete sasszárny lebeg, közepén az előtérben arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstvörös. [1])

Tán e család ivadéka János, ki 1822-ben Arad megye kétségtelen nemesei sorába iratott. [2]) És tán azon hires ezüst és dombor művész Szentpétery József is, ki Rimaszombatban született 1781. april. 12-én; meghalt Pesten 1862. jun. 13-án.

Szentpétery család van, vagy volt Kraszna megyében is, melyből ott Sámuel 1835-ben törvényszéki ülnök, és adó iró biztos.

Régebben Szentpétery néven Mihály sárospataki tanár volt 1641-ben; meghalt ott 1645-ben. [3])

Szentpétery család. (Zalathnai). Közülök János Csikszéki fő orvos 1848. előtt. Tán rokonai Domokos 1794-ben Erzsébetvárosi tanácsnok, és Dániel 1815. Hunyad megyei irnok.

Szent-Tamássy család. Ismeretes közülök Mátyás 1655-ben csornai prépost, 1659—1662-ben korbovai püspök. [4])

Szenyes család. Ugocsa vármegye nemes családa, mely több mással 1750-ben Péterfalva helységre nádori adományt kapott. [5])

Szeőcs család. *Lásd Szőcs cs.*

Szeőke család. (Óvári) Szatmár vármegye adományos nemes családa. Törzse Szeőke Mihály Szatmár várában hadnagy, ki 1563-ban Miksa királytól azon megyei Óvári helységben részbirtokot kapott adományban. Tőle következőleg [6]) sarjadzott le a család :

Mihály
1563. várhadnagy

István 1610.
Szatmári szbiró
(Vetéssy N.)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Adami, Scuta gentil. tomo XII.

[2]) Jegyzőkönyvi 1252. sz. a.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 215.

[4]) 1655 : 80. és 1659. és 1662. évi törv. záradék.

[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 125.

[6]) Luby Károly közlése családi adatok nyomán.

István 1610., *ki az előbbi lapon.*
Szatmári szbiró
(Vetéssy N.)

N.

Albert
(Pathó Zsuzsa)

Mihály
(Chernel Klára)

István
†

I. Zsigmond
(Rácz Éva)

II. Zsigmond
(Darvay Polexina)

Lajos
sz. 1793. † 1852.
(Császy Jozéfa)

III. Zsigmond
sz. 1795. † 1861.

Bálint
(Ferenczy Ilka)

Lajos

Károly
sz. 1797.
Szatmári főszbiró
és ülnök 1846. 61.
(Bozóky Zsuzsa)

Polexina
sz. 1801.
(Böszörményi
József)

Barna
sz. 1835.
mérnök
(tunyogi Szűcs
Etelka)

Jolán
sz. 1863. máj. 3.

Kálmán
szül. 1835.
kinev. szbiró
(Szuhányi Jusztina)

Kálmán
sz. 1863. jun. 23.

Piroska
(Abonyi Imre)

Janka
(Dezső Lajos)

Lilla
(Horváth
István)

Mihálynak a szerzőnek fia István 1611-ben Szatmár vármegye szolgabirája volt. [1]) Nejétől Vetéssy leánytól: nem tudni, mily nevű fia volt? — én ugy hiszem, fia azon Szeőke Mátyás lehetett, ki 1620-ban Szathmár megyei Komlód-Tótujfalúban királyi adomány mellett részbirtokba beiktattatott. [2])

Istvánnak unokája Albert, kitöl szakadatlanúl jő le a család nemzékrende.

III. Zsigmondnak egyik fia Károly Szatmár megyének 1823-ban esküdtje, 1832-ben al-, 1846-ban főszolgabirája lett, 1861-ben ismét törvényszéki ülnökké választatott, 1863-tól azon megyének kinevezett helyettes alispánja. A táblán álló gyermekei közűl az idősb Barna okleveles mérnök és épitész, az ifjabb Kálmán 1858-ban Szathmáron cs. kir. figyelő, 1863-tól ugyanazon megyénél kinevezett alszolgabiró. Mindkettő házas és gyermekök van.

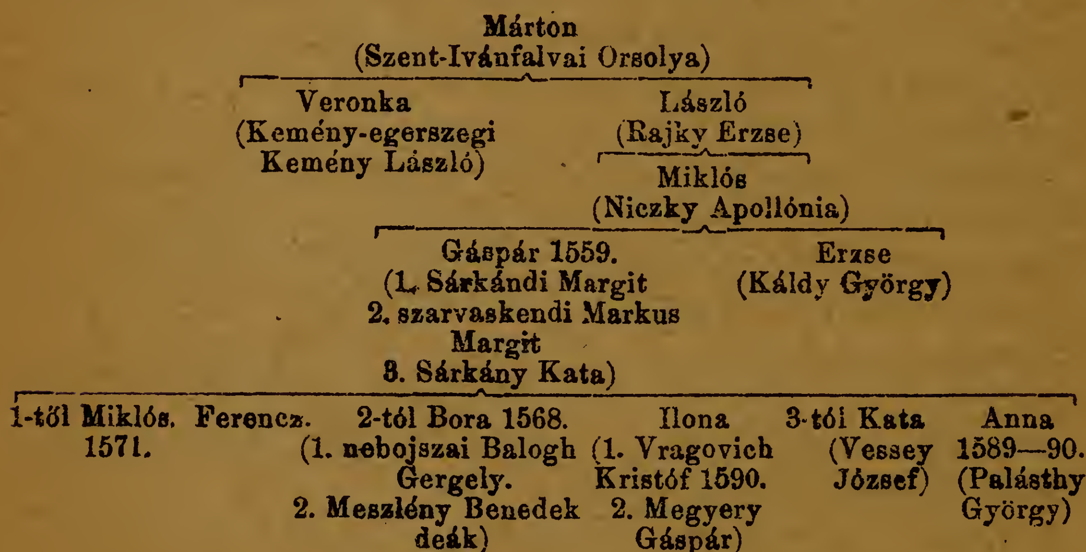
Egészen más Szeőke család lehetett az, mely 1628-ban II.

---

[1]) Szirmay, Szathmár várm. II. 132.
[2]) Ugyan ott. II. 210.

Ferdinand királytól Veszprém megyei Ardolod pusztára adományt kapott. [1])

Szép család. (Szentgyörgy-völgyi és szent-ivánfalvai) Dunántúli régi nemes család Zala, Vas megyékben. Ismert törzse Szentgyörgy-völgyi Szép Márton Szent-Ivánfalvai Jánosnak leányát Orsolyát vette nőül, és következő családot alkotott. [2])

Mártonnak unokája Miklós nagyanyja után már szent-iványfalvai előnévvel is kezdett élni. Ennek nejétől Niczky Mihály leányától Niczky Apolloniától fia

Gáspár 1559-ben élt, és háromszor nősült, első neje ákosházi Sárkány Margit, a második szarvaskendi Markus Tóbiás leánya Markus Margit, a harmadik ákosházi Sárkány Lászlónak leánya Katalin volt. Mind a három házasságból maradtak gyermekei, s pedig az elsőtől két fia, de azok utódait nem ismerjük.

E családból volt kétségkivül Szép Miklós is, 1447-ben Vas megyének a Budai országgyülésre követe. [3])

Veszprém megyében e században, 1822-ben Szép Ábrahám megyei tiszti főügyész volt. E család ivadéka-e? — nem tudjuk.

Szepesházy család. Máramaros és Szepes vármegyék nemesei sorában találjuk.

Szepesházy, előbb Haasz Ágoston és Tóbiás 1798-ban I. Ferencz királytól kaptak czímeres nemes levelet.

---

[1]) Liber Regius folio 113.

[2]) Rajcsányi Geneal deduct. I. 39.

[3]) Kovachich, Vestigia Comitiorum 266—67.

Czimerők négy részre osztott paizs; az 1. kék udvarban fehér úti böröndvan; a 2. arany udvarban zöld hegyen zerge ül hátulsó lábain, ölében lándzsát tartva, a 3. arany udvarban fehér hármas sziklán fehér egyszarvú ágaskodik hátulsó lábain, befelé fordúlva; a 4. kék udvarban nyillal kifeszített fehér íj látható. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobboldaliból fehér egyszarvú, a baloldaliból ölében landzsát tartó zerge emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról arany-vörös. [1]) E család az, mely Szepes megyében lakozik.

Szepessy család. (Négyesi, báró és nemes) Borsod vármegye régi, előkelő birtokos nemes családa, mely a hajdán Bihar és Szatmár megyében virágzott Szepessyektől eredeztetik. Bihar megyében feküdt Szepes nevű helység, most puszta Debreczen határához tartozó, [2]) melyről annak egykori birtokosa a Szepessy család nevét vette. Még 1552-ben e helységet kizárólag a Szepessy család négy tagja: G y ö r g y (30 portát) F e r e n c z (21 port.) L á s z l ó (9. p.) és S e b e s t y é n (11 port.) birták. [3]) Ugyan e négy férfi akkor Bihar megyei Ebest is kizárólag, továbbá Pács, Bodoháza, Szováth, Mike-Pércs, Boldogfalva, Pusztaapáthi, Vasad és több helységben is tetemest részt birtokolt. [4])

Azonban ezeknél a Szepessy családnák sokkal előbbi virágzásáról még régibb keletű okmányok is tanuskodnak. 1409-ben Szepessy J á n o s a Thakossy fiág kihaltával Szatmár me-

[1]) Adami Scuta gentil. XII.
[2]) Fényes, Geographiai szótár IV. 123.
[3]) Lásd Conscriptio J. Cottus Bihar anno 1552. B i e l i k : Majores Hungarorum. Pest 1796. pag. 113—117. és utánna Budai Fer. Polgári Lex. III. 320.
[4]) Ugyan ott.

gyei Papos helységbe királyi adomány mellett iktattatott be.[1]) E János leányai A n n a és D o r o t t y a 1426-ban birtak Szatmár megyei Parasznyán is.[2])

1444-ben Szepessy L á s z l ó t a budai országgyülési végzemény aláirói közt találjuk.[3]) 1447-ven ugyan ő Szatmár megye részéről a budai országgyülésen volt követ.[4])

1449-ben Szepessy P é t e r és I s t v á n Szathmár megyei Király-Darócz, Lázári, Császló, Saar, Homok, Szigeth helységekben kir. adomány mellett részbirtokban beiktattatnak.[5])

1459-ben Szepessy M i k l ó s, L á s z l ó n a k fia, J á n o s n a k unokája bevallást tesz Szoboszlón Szokoly Miklós részére.[6])

1461-ben Szapolyai mint választott biró eszkölött egyezséget tisztelendő Szepessy I l l é s egyházi jogtudor, és Szepessy P é t e r és I s t v á n, nem különben Szepessy D e m e t e r, M i k l ó s és A d v i g a között.[7]) Ezen említett I s t v á n n a k neje volt endrédi Zovárdi M a r g i t, kinek pere Álmosdi András ellen 1461-ben ujabb határ időre halasztatott.[8]) Innen I s t v á n utódai e n d r é d i Szepessyeknek is neveztettek, mint alább látandjuk.

1488-ban Ugocsa megyében a Halmi urodalom egyrésze birtokába ment anárcsi Tegzes Péter nváradi kanonoknak, kinek anyja Csernavodai Kata, Chernavodai Jakab leánya volt, ugyan ekkor itt birtokba jutottak Szepessy I m r e és M i k l ó s, Szepessy J á n o s n a k és nejének Chernavodai Ilonának (Chernavodai Jakab leányának) fiai.[9])

1496-ban Szepessy L á s z l ó nejével Ujhelyi Ágatával és Ujhelyi Lászlóval Szatmár megyei Czégény, Cseke, Istvándi, Kis-Szekeres, Fülesd, Kölcse, és Milota helységekben részbirtokára kir. adományt kap.[10])

---

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 103.

[2]) Ugyan ott II. 104.

[3]) Teleki, Hunyadiak kora I. 377.

[4]) Kovachich, Vestigia Comitiorum pag. 266. és utánna Budai Polg. Lex. III. 319.

[5]) Szirmay, Szatmár várm. II. 146. 196. 212. 283. 284. 285.

[6]) Oklevél.

[7]) Szirmay C. Ugocsa pag. 169.

[8]) Horvát István, Verbőczy Emlékezete II. 107. oklevél.

[9]) Szirmay C. Ugocsa pag. 159.

[10]) Szirmay Szatmár várm. II. 224. 239. 240. 245. 253. 256. 259. 260.

1505-ben Szepessy János Szatmár vármegye országgyülési követe volt a rákosi országgyülésre. [1])

1545-ben Szepessy Zsófia rosályi Kún Lukácsné volt. [2])

1549-ben a Charnavodai nemzetségből eredt nemes Surányi János, és Surányi Miklós idéztetik endrédi Szepessy Istvánnak gyermekeit Györgyöt és Katalint Kerepeczi Pelbárt özvegyét, néhai Szepessy Miklós leányát, nem különben Ilonát vasadi Silindy Jánosnét néhai Szepessy Gergely leányát, azon Beregh megyei Fejércse helységbeli részbirtok iránt, mely zálogképen Chernavodai Egyed által jutott birtokukba, és melyet most a Szepessyektől záloggczimen vissza bocsátatni követelnek. [3])

Ez oklevélben Szepessy István endrédi előnévvel iratik, valószinüleg — mint följebb emlitők — azon oknál fogva, mivel vagy ő, vagy atyja lehetett azon Szepessy István, kinek 1461-ben neje endrédi Zovárdi Margit volt, kinek tehát vagy fia vagy unokája a most említett (1549-ben élő) Szepessy György ezen anyja vagy nagyanyja előnevéről s hihetőleg utánna öröklött birtokáról vette föl az endrédi előnevet.

Azonban alig 25 év mulva már mas előnévvel is találunk Abauj megyében Szepessy családot, ugyanis :

1573. táján vitánfalvi Szepessy Lőrincz magára vállalván fiainak Miklósnak és Lászlónak is terheiket, Abauj megyében Eniczke helységbeli részbirtokukat, melyet Bacskai Zsigmond leányától Erzsébettől ők is zálogjogon birtak, szintén zálog czímen bevallják Liptay András leányának Erzsébetnek Semsey László hitvesének 100 ftért. [4])

1618-ban Szepessy Pál Borsod vármegye orsz. gyülési követének iratik. [5])

1641-ben sept. 23-án Szepessy György mint Borsod vármegye esküdtje hivataloskodott. [6])

---

[1]) Kovachich, Supplem. ad Vestigia Comitiorum II. 335. és utánná Jászay Pál, a magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157. és Budai Fer. Polg. Lex. III. 370. stb.

[2]) Szirmay, Szatmár várm. II. 275.

[3]) Leleszi Convent 1549. sub. nro 7. fasc. 2.

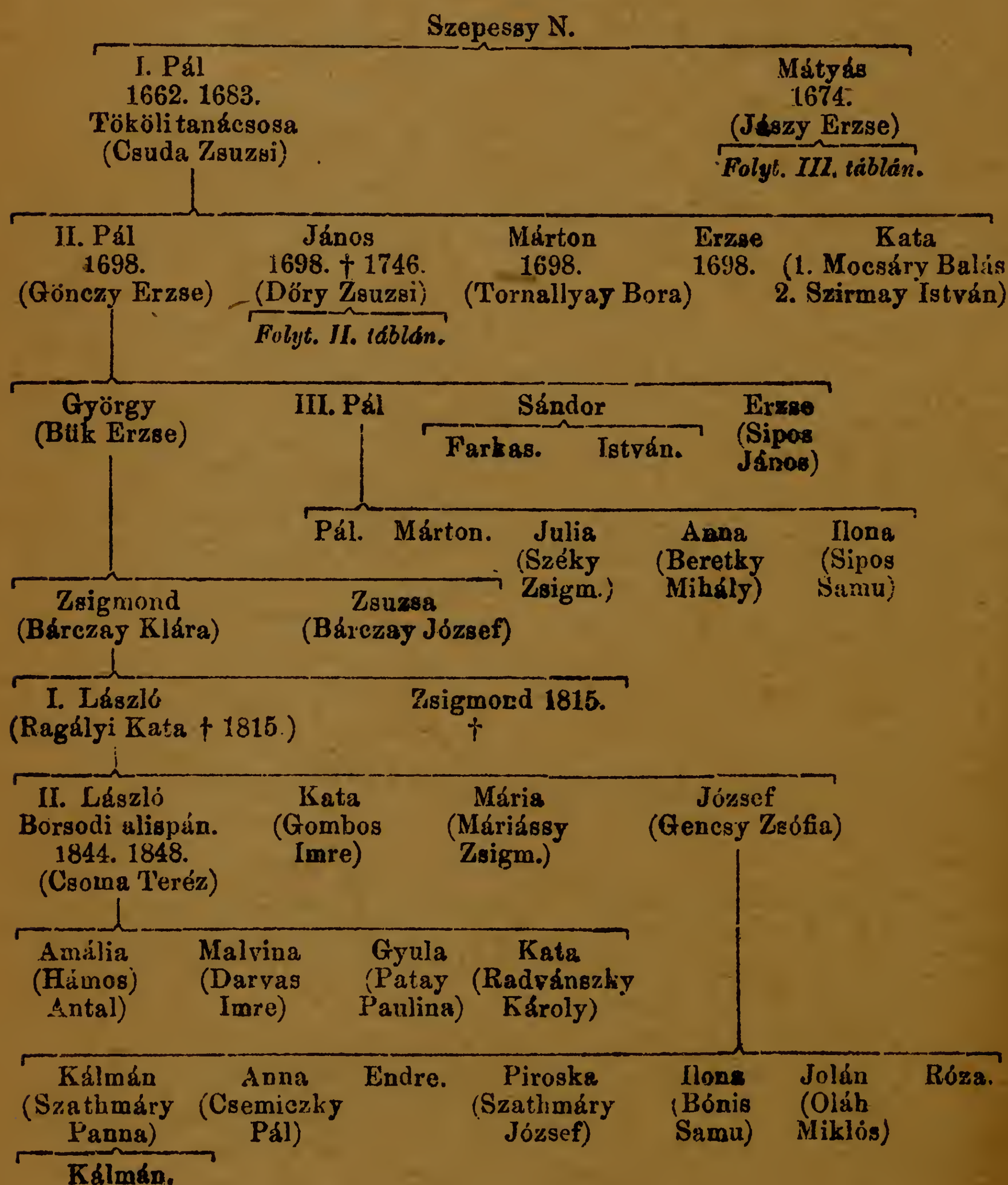
[4]) Ugyan ott év nélkül, de 1573. éviek közt Fasc. 29. nro. 29.

[5]) Lehoczky, Stemmat. I. pag. 190. Ha e forrásban teljesen bízhatni lehetne.

[6]) Magyar történelmi tár. VI. köt. 131. lap.

Ezen hiteles, de kevés adatok is mutatják a Szepessy családnak a XV. sőt a XIV. századig terjedő régiségét, de más részről ezen kevés számú, hézagos adatok nem elegendők, hogy ezek alapján teljes összefüggésben a család leszármazási fája össze szerkeszthessék ; és hogy az elésorolt családtagok családfallag elhelyeztethessenek; míg erre nézve a hézagokat pótolható okmányok elé nem kerülnek, és igy a nemzedékrend hitelesen csak a XVII. században élt I. Pál és Mátyás testvérektől veszi kezdetét, a mint következik :

I. tábla.

II. t á b l a.

I. János, *ki az I. táblán.*
1698. 1727.
(Dőry Zsuzsi)

László
kir. tanács 1755.
báró lett 1775.
(1. Nikházi Kata
2. Sebe Krisztina)

János
1732.
(Girincsy Anna)

Krisztina
(Máriássy
László)

László gyermekei:

Klára
(Szent-Imrei
János)

Zsuzsi
(gr. Gyulay
Fer.)

Sámuel
báró
(1. Battha Mária
2. Bükk Rebeka)

Mária
(b. Eötvös
Ignácz)

Sámuel gyermekei:

1-től Ignácz
pécsi püsp.
sz. 1780.
† 1838.

Antal
(gr. Schaff-
gotsch Anna)
— Mária
(gr. Dessewffy
Egyed.)

Ferencz
alezredes

János
(Szent-
Iványi
Józéfa)
— Anna. — Ádám (Detrich Karolina) — Eugenia (b. Wildburg Adolf alezred.)

Ádám gyermekei:
Karolina
sz. 1846. nov 4.
Etelka
sz. 1850. oct. 8.
Árpád
sz. 1861.
† 1861. dec. 17.
Gabriella
sz. 1863.
dec. 11.

Julia
(Kállay
Ignácz)

Anna
(Paukovich
András)

2-tól Lajos
(Tallián
Józéfa)
— Magdolna (b. Seckendorf Ferdinand)

Janka
(Kelcz
József)

III. t á b l a.

Mátyás, *ki az I. táblán.*
1674.
(Jászi Erzse)

István
1701.
(Nagy Zsuzsi)

Judit
(Fáy Györgyné)

István gyermekei:

István
1739. † 1767.

Zsigmond
kapitány
† 1768.

Ferencz
1752-ben
uj adóm.
(Tolnay Éva)

Péter
1752. † 1773.

Ferencz gyermekei:

Mátyás
1816.
(Bárczay
Julia)
— Károly (Bernáth Ágnes) — Zsigmond † 1857.

Ferencz
1816.
(Vendéghy
Erzse)
— Francziska (Bernáth Samu)

József
1816.
(Ragályi
Krisztina)
— Ferencz † (Péchy Janka)

Sámuel
1816.
(Miskolczy
Erzse)
— János (Lisznyay Bora) — Sámuel † 1845. — Janka (Pély Nagy Gábor)

János gyermekei:
Ferencz
Borsod v.
főbiró.
Emilia
(Papp
Gusztáv)
Gejza
v. honvéd kapit.
(Hosszufalussy
Kató)

Zsuzsi
(Szentessy
őrnagy)

Folyt. a köv. lapon.

Károly, *ki az előbbi lapon.*
(Bernáth Ágnes)

Julia	Gusztáv	Péter	Etelka
(Stepán Fer.)	(Boronkay Mária)	Zemplini főbiró (Sisáry Jolán)	(Janik Gusztáv)

Péter gyermekei: Zsigmond. Péter.

Gusztáv gyermekei: Béla. Ödön. Mátyás. Bora. Mária. Etel.

A családfa élén álló két testvérnek atyja azon Szepessy György lehetett, ki — mint fölebb emlitők — 1641-ben Borsod vármegye esküdtje volt.

I. Pál, kitől az I. és II. táblán állók eredtek, 1660-ban Váradnak ostromakor Zemplin követe volt I. Leopoldhoz, honnan segély igéretével és nemesség fölkelésére parancscsal érkezett vissza. [1]) 1662-ben Borsod, 1663-ban Szatmár megye követe [2]) és 1666-ban Borsod alispánja [3]) volt. A Vesselényi-féle összeesküvésbe lévén keveredve, 1670-ben mint csapat vezér Szuhay Mátyás dandárnokkal Tokajt keríté be. [4]) 1671-ben több társával bemenekül Erdélybe, [5]) hol Sorostélyon tartózkodott, [6]) majd a bujdosók részéről Konstantinápolyban jár követségben a szultán segélyeért. [7]) A következő 1672. évben Vesselényi Pál főnöksége alatt a bujdosók beütvén Magyarországba, ismét Szuhayval táboroz és Kassát igyekszik bevenni. [8]) Ez időben Zemplin megye az udvar hüségére szólitá fel, mire miután reá nem állott, számüzé. [9]) 1673-ban ismét a portára járt követségben. [10]) Utóbb 1680-ban a bujdosok részéről követ Tökölyi Imréhez [11]) ki alatt harczolt és kinek azután tanácsosa volt, 1683-ban mint Tököly egyik legfőbb tanácsosa müködött az ez által Kassára összehivott országgyülésen. [12]) Neje volt kakasfalvi Csuda Zsuzsanna,

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. historica. pag. 190—192.

[2]) Ha hihetünk Lehoczkynak, ki írja Stemmat. I. 190. és Szirmay Szatmár I. 75.

[3]) Szalay L. Magyar orsz. tört. V. 128. Szeöts Gy. armálisa publicatioján.

[4]) Ugyan ott, és Szirmay C. Zemplin not. 216.

[5]) Cserey Mihály M. Historiája 51. Wagner Hist. Leopold.I. 245.

[6]) A nemzeti muzeumban m. kézir. lat. 411. sz. a. megvan egy általa össze gyüjtött kézirati gyüjtemény, melybe ezeket irá: „*Anno 1671. die 11. januar. Leopold német császár és magyar király idejében Erdélyben bujdostomban irattam ezt le Sorostélyon* (más tintával) Teleki Mihály kenyerén." *Szepesi Pál* s. k.

[7]) Szalay L. M. orsz. tört. V. 147.

[8]) Ugyan ott V. 150. és Babocsai Fata Tarczaliensia Rumynál I. 33.

[9]) Szirmay C. Zemplin not. top. 284.

[10]) Szalay id. m. V. 156. 157. Horváth Mih. III. 307. stb.

[11]) Szalay id. h. V. 194.

[12]) Ugyan ott. V. köt. 238—239.

kitől születtek gyermekei II. Pál, János, Márton, Erzsébet és Kata előbb Mocsáry Balásné, utóbb Szirmay Istvánné.

II. Pál testvéreivel együtt 1698-ban I. Leopold királytól Borsod megyei Bük, Darócz, Doroghma, Pély, Saly, Fejéregyháza, Kács Várallya, Kelemenfalva, Leányfalva és Nagy Mihály helységekben és pusztákban részbirtokaikra királyi adományt vitt. [1]) Nőül vévén Gönczy Andrásnak leányát Gönczy Erzsébetet, ezzel nemzé a következő négy gyermekét [2]) úgymint Györgyöt, III. Pált, Sándort és Erzsébetet Sipos Jánosnét. Ezek közül

Sándornak két fiát Farkast és Istvánt ismerjük, kitől származott valószinüleg a Szepessyek azon ága, melynek egyik ivadéka Nógrád megye K.-Keszi táján él.

III. Pálnak öt gyermeke maradt, leányai: Julianna Széky Zsigmondné, Anna Beretky Mihályné, Ilona Sipos Sámuelné, IV. Pál, ki kihalt, és Márton (tán az, ki 1709-ben Nógrádban élt) és kinek egy fia, és két leánya a táblán látható.

Györgynek leánya Zsuzsanna Bárczay Józsefné, fia pedig I. Zsigmond volt, ki nejétől Bárczay Klárától nemzé II. Zsigmondot, ki kihalt, és Lászlót, kinek neje Ragályi Kata 1815-ben halt meg. Ettől születtek: László, Kata Gombos Imrené, Mária Máriássy Zsigmondné, és József 1831-től 1837-ig Borsod hadi főadószedője, kinek Gencsy Zsófiától hét gyermeke és unokája a táblán állának, és ki testvérével II. Lászlóval — mint iratik — 1845-ben birói zálog, majd örökbevallás mellett Négyesen szintén birtokossá lett.

Nevezett II. László 1825. april. 26-tól Borsod megye alszolgabirája, 1831. jun. 16-tól főszolgabirája a miskolczi járásban, 1844-től első alispánja, ujra megválasztva 1846. január 27-én, viselte e tisztet 1848-ig. Gyermekei a táblán láthatók, ki közül Gyula 1861-ben Borsod megye választott alszolgabirája volt.

A másik ág, mely a II. táblán áll, I. Pálnak másik fiától I. Jánostól eredt, ki 1717-ben a beütött tatárok ellen Borsod megye fölkelő nemes seregének fővezére volt és kinek nejétől jobbaházi Döry Zsu-

---

[1]) Liber regius anni 1698. folio 483.

[2]) Ezt általam látott hiteles okmány bizonyítja, és ezen származásnak ellent nem állhat azon körülmény sem, hogy netán II. Pálnak ivadéka közül 1752-ben a Négyesre vitt uj nádori adományban egyik sem vett vala részt mint akkor ott még nem birtokosok. Az is bizonyos, hogy Négyes helység egy részére még 1700-ban Almásy János és neje Deák Judit is vittek királyi adományt. (Liber regius folio 542.)

zsannától három gyermeke maradt: László, János, ki neje Girincsy Anna után 1732-ben Zemplin megyei Kis vagy Póssa-Csécsén is örökösödött,[1]) de kihalt, és Krisztina. Ezek közűl

László a kath. vallásra tért át, 1752-ben Négyesre uj nádori adományt kapott a III. táblán álló Istvánnak fiaival; 1755-ben kir. tanácsos, 1775. octob. 13-án pedig Mária-Terézia királyasszony által báróságra emeltetett. Ekkor a család ősi czímere, mely mint fölebb láttuk, — a paizs kék udvarában hármas zöld halmon nyugvó koronából kiemelkedő fehér egyszarvú, első lábaival koronát tartva; ugyan az alak ismételve a paizs fölötti sisak koronáján; — a bárói ágra nézve a bárói diplómában tetemesen megbővitetett, mint itt a metszvény mutatja, — mely szerint a család czímere négy felé osztott paizs, alólról ék gyanánt benyúló ötödik udvarral; az egész paizs közepét egy, kisebb mellvért foglalja el, mely az ősi nemesi czímerből kék udvarban két egymással szemközt ágaskodó fehér egyszarvút mutat, melylyek első lábaikkal öt ágú arany koronát tartanak. A nagy paizs 1. ezüst udvarában arany koronán vörös mezü kar kivont kardal átszúrva levágott törökfejet tart, a báróság szerző menyének vattai Battha Antoniának (vagy Mária) czímeréből véve; a 2. és 3-ik arany udvarban vörös grif ágaskodik, első jobb lábával ércz buzogányt emelve, a 4-ik kék udvarban vörös fedelü, rovátkolt hegyes tornyú vár áll, tornya tetején ezüst kereszttel; az alsó 5-ik zöld udvarba balról felhőbül férfi kar nyúlik be, ezüst keresztet tartva. A paizst bárói korona ékesiti, és azon három koronás sisak áll, a baloldaliból buzogányt tartó vörös grif emelkedik ki, a jobb oldalin vörös mezü kar

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 223.

kivont kard hegyén török fejet tart, a középsőből ezüst egyszarvú emelkedik ki, első jobb lába csuklóján arany koronát tartva, két felöl két sasszárny lebeg, jobbról ezüstkék, balról kékezüst. Foszladék középről ezüstkék, jobbról ezüstvörös, balról aranyvörös. A paizst telamonok gyanánt jobbról aranycsőrű és lábú sas, balról arany oroszlán tartja.

László báró kétszer nősült, első neje Nikházi Katalin, a második Sebe Katalin volt. Ezektől három leánya és egy fia maradt, úgymint: Klára Szent-Imrei Jánosné, Zsuzsanna gróf Gyulay Ferenczné, és Mária báró Eötvös Ignáczné, és fia I. Sámuel.

I. Sámuel báró már 1792-ben a Tiszán inneni kerületi tábla ülnöke volt. Első neje Vattai Battha Mária, a második felső-pulyai Bükk Rebeka volt, ez utóbbi 1825-ben már özvegy. Első nejétől hét gyermeke, a másodiktól kettő, úgymint:

1. Ignácz az érdemdús, buzgó erdélyi, utóbb pécsi püspök, a pécsi lyceum alapítója; 1820 tól valós. belső titkos tanácsos; született Egerben 1780. aug. 13-án, meghalt 1838. julius 16-án.

2. Antal, kinek nejétől gróf Schaffgotsch Annától egy leánya maradt: Mária gróf Dessewffy Egyedné.

3. Ferencz alezredes volt.

4. János 1820—1827. a Tiszántúli kerületi táblánál ülnök volt, nejétől szent-iványi Szent-Iványi Jozefától maradt egyetlen fia Ádám, kiről alább; és két leánya Anna és Eugenia báró Wildburg Adolf cs. k. nyugalm. alezredes és Mária Terézia rend lovagjának neje

5. Julia Kállay Ignáczné.

6. Anna Paukovich András kir. táblai ülnök neje.

7. Jozefá Halassy Józsefné.

8. Lajos, kinek nejétől Tallián Jozefától egyetlen leánya Magdolna báró Seckendorf Ferdinand neje; — és

9. Johanna fületinczi Kelcz Józsefné.

Jánosnak egyetlen fia Ádám báró; neje detrichfalvi Detrich Miklós volt cs. kir. törvényszéki alelnök leánya Detrich Karolina, kitől a táblázaton álló négy gyermeke közül az eddig egyetlen fiú elhalván, eddig a bárói férfi ágat egyedül képviseli, és ez tőle várja tovább terjesztését.

Az ifjabb nemesi ág Szepessy I. Pál kurucz tábornok testvérétől Szepessy Mátyástól ered, mint a III. tábla mutatja.

Nevezett Mátyás 1666 ban Borsod v. sz. birája. [1]) 1674-ben Borsod megyei Visnyó helységnek birtokosa volt azon török parancs

[1]) Szeöts György 1666. jun. 24 armálisa publicatiója szerint.

szerint, melyet Sali Buling basi nevű török a földes urok ellen panaszkodó nevezett helységhez intézett. [1]) Ugyan e levél mutatja, hogy Miskolczon lakott. Nejétől Jászi Erzsébettől két gyermeke maradt: Judit Fáy Györgyné, és I. István.

I. István 1701-ben élt, neje felső-bükki Nagy Zsuzsanna volt,[2]) kitől következő négy gyermeke maradt, úgymint: II. István, Zsigmond, Ferencz és Péter, ki a bárói ágon álló Lászlóval 1752-ben Borsod megyei Négyes helységbeli birtokukra gr. Batthyány Lajos nádortól új adományt vittek. [3]) Ezek közül

II. Istvánról ezeket olvassuk: „1739. januar 30-án a miskolczi ref. egyház főgondnokáúl választja négyesi Szepessy Istvánt, 1767. april 22-én pedig jelentetik a főgondnok halála, ki e hivatalt 27 évig kitünő buzgósággal vitte, hagyván a tanitók fizetésére hat ezer magyar forintot, az iskolák szükségeinek fedezésére három ezer magyar forintot. [4]) Testvére volt

Zsigmond, cs. kir. kapitány, ki ugyan az nap (1767. jan. 22.) meghalt testvére helyébe főgondnokúl választatott. Ez is 1768. május 27-én meghalván, részint iskolára, részint templomra és ispotályra 2253 ft 94 d. és $46^{1}/_{2}$ hordó részint aszú, részint közönséges bort hagyományozott. [5]) Eltemettetett a miskolczi régi nagy templom közepén lévő sirboltba, ott a templomban látható gyászlebogója is, melynek jobb oldalán a család czimere, baloldalán pedig a boldogúltnak neve kora, rangja stb. arany betűkkel olvasható. Halála után testvére

Péter választatott meg főgondnoknak. Ez meghalt 1773. jan. 3-án, hagyván 236 darab hollandi aranyat, felerészben a sárospataki, felerészben a miskolczi oskola részére. Továbbá 60 hordó bort, és 100 magyar forintot a miskolczi kórházra. Ezenkivül minden künn lévő tőkéjét a s.-pataki és miskolczi iskolákra hagyta; az 1773. maj. 11-én tartott consistorium elé terjesztetett tudósitás szerint a ládában találtatott 1198 ft 88 d. kötelezvényekben, künn lévő tőkékből jutott a s.-pataki oskolának még 4441 ft 68 d., a miskolczinak 4441 ft 76 d. és ezeknek

---

[1]) Közölve e levél Visnyó leirásában, Fényes, Geographiai szótár IV. 307.

[2]) Egri káptalan Protoc. AA. pag. 4. nro. 5. a midőn visszahúzza testvérének Nagy Zsigmondnak a Zemplin megyei Erdőbényei kuriáról tett bevallást.

[3]) Meg van ez oklevél a családnál.

[4]) Sárospataki füzetek II. évfoly. X. 977. 978.

[5]) Ugyan ott 978. 979.

kamat hátralékai.[1]) E három testvér mag nélkül halt meg; a negyedik testvér

Ferencz 1783. dec. 7-én az egyházi gyülésben felolvasott ajándéklevele szerint Miskolczon az új templom épitésére telket adott, a mint arra a templom fel is épült. Testvérei közül egyedül e Ferencz nősült meg, feleségül vévén Tolnay Évát, kitől öt gyermeke született, úgymint: II. Mátyás, II. Ferencz, József, Sámuel és Zsuzsanna Szentessy őrnagyné. E négy fiú testvér 1816. maj. 7-én Visnyó helységre uj adománylevelet szerzett.

II. Mátyásnak Bárczay Juliannától két fia maradt: Károly és II. Zsigmond. Ez nőtlen volt, meghalt 1857-ben, sok szép vagyont hagyva rokonaira, és azon kivül egy végrendeletet 100 ezer váltó forintról az összves család részére, mihez azonban csak ezen öszszegnek egy millió pengő forintra szaporodása után lehet a végrendelet szerint nyúlniok.[2])

Károlynak feleségétől Bernáth Ágnestől leányai: Julianna Stépán Ferenczné, Etelka Janik Gusztávné, és fiai Gusztáv és Péter maradtak. Gusztávnak nejétől Boronkay Máriától, — Péternek pedig, ki 1843—1848-ig Zemplin vármegye alszolgabirája volt, nejétől Sisáry Jolántól a táblázáton álló gyermekeik vannak.

II. Ferencznek nejétől Vendéghy Erzsébettől csak leánya Franciska Bernáth Sámuelné maradt. Hasonlóan

Józsefnek is, ki 1792-ben a m. sz. korona őrző borsodi banderiumban vett részt,[3]) nejétől Ragályi Krisztinától csak fiá Ferencz maradt, ki azonban nejétől Péchy Johannától († 1850) semmi gyermeket nem hagyott.

Sámuel, a negyedik fiútestvér, 1792-ben a korona-őrző borsodi banderiumban vett részt,[4]) és 1825-ben Borsod megye aladószedője volt. Nejétől Miskolczy Erzsébettől gyermekei maradtak: János, Sámuel (ki meghalt magtalanúl 1845.) és Janka Pély Nagy Gáborné.

Nevezett Jánosnak[5]) nejétől Lisznyai Damó Borbalától három gyermeke maradt: Ferencz, Emilia Papp Gusztávné, és Gejza. Ezekből

Ferencz 1842. máj. 31-től Borsod megye alszolgabirája 1848-ig;

---

[1]) Sáros-pataki füzetek II. évfoly. X. 980.
[2]) A végrendelet a családi levéltárban.
[3]) Decsy Samu: A m. szent korona historiája 375.
[4]) Ugyan ott.

1861-ben pedig megválasztott főszolgabirája volt. Testvére Gejza 1848/9-ben a veres sapkás IX. honvéd zászlóaljban hadnagy, legutóbb a száz és nehányadik honv. z. aljnál kapitány. Neje Hosszufalussy Katalin.

Szepesy család. (Bethlenfalvi) Ismeretes e családból bethlenfalvi Szepesy Gergely, ki 1456-ban V. László királytól testvérével Fodor János budai préposttal együtt nemesi czímert nyert, a czímer az oklevél szavai szerint a következő: a vért vörös udvarában arany oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, hátra kondoritott farkkal, első jobb lábával arany rózsát, vagy koronát tart, melyről kereszt emelkedik fel, a paizs fölött a sisakon vörös sasszárny lebeg, és ebben az előbbihez egészen hasonló oroszlán látható a kereszt nélkül. Foszladék mindkét oldalról aranyvörös. [1])

Utódait e családnak nem ismerjük, valószinüleg kihaltak.

Szepetki család. Szepetki Sebestyénnek özvegye Kollár Borbára 1505-ben zálogjogon beiktattatott Bars megyei Revistye vár birtokába, de ellentmondott a Dóczy nemzetség. [2])

Széplaki család. (Máskép Krasznay) E családról már e munka VI. köt. 462. lapján emlékeztünk. Az iratokban Krasznay, majd Széplaky, majd Varbóki néven fordul elő, Kraszna (magyarúl Széplak) helység Nyitra megyében, Varbók Hont megyében van. Ezekről irta a család nevét. Azonban igazi neve Vas volt, és azon György, kitől a családfát kezdtük „*Georgius Varboky, alias Vas de Varbók, Dominus in Széplak seu Kraszna*" neveztetett. Neje Borbála volt.

Széplakról nevezve már a XIV. században találjuk a következőket: 1395-ben zéplaki Mileth János Széplaki Istvánnak fia Tamás ellen Zsigmond király előtt osztályos ügyben Litva és Liszkóra nézve makacssági itéletet nyervén, a nevezett javak felének birtokába végrehajtás utján behelyeztetett. [3]) Azonban

1396-ban Zéplaki János, ki Milethnek neveztetett, és Zéplaki Györgynek István nevü fiától unokája Tamás a szent-benedeki Convent előtt a peres nehézségekre nezve megegyeznek és ősi Zeplak, Litva és Lechkeo birtokaikat kétfelé megosztják. [4])

Miután — ugy látszik — a család előbb Vas és Varbóky nevet viselt, és utóbb a nyitrai megyei Széplakról kapta a Széplak nevet,

---

[1]) Lásd az oklevelet Teleki, Hunyadiak kora X. 492—494.
[2]) Szentbenedeki Convent fasc. 141. nro. 25.
[3]) Fejér, Cod. dipl. tomo XI. p. 452.
[4]) Ugyan ott.

csak a következőket merem a Varbóky máskép Széplaky család őseinek állítani:

1429-ben Varbóki Bálintnak fia Tamás, testvéreivel János, Szaniszló, Miklós és Balással Hont megyei Berneczе helységbeli curiájok iránt tanuvallatást tétetnek. [1])

1478-ban Varbóky Zsigmond, továbbá Balás, Pál, Vitályos, és nevezett Pálnak fia János atyafiak (fratres) ellen a bozóki prépost bozóki curiájának megrohanása miatt vizsgálatot tétetett. [2])

1504-ben Varbóky Zsigmond, Balás és György idéztetetik Valkán Gáspárt és Varbóky Ferenczet s a többit Hont megyei Varbóki curiájok megrohanása miatt. [3])

1505-ben Varbóky Zsigmond és fia György idéztetik Varbóky Mátyást és Benedeket, és Valkán Gáspárt. [4])

1575-ben felső-varbóki Varbóky Balásnak fiai Péter és György testvérökkel Kristóffal Hont megyei F.-Varbóki részöket 150 ftban Varbóky Ferencz fiainak Zsigmondnak és Jánosnak zálogba adják. [5])

A család fáját négy izen Krasznay család név alatt közlöttük, itt az némileg bővítve következik; a család a XVII. század folytán kihalt:

Varbóky Zsigmond
1478. 1505.

György 1505.
Vas de Varbók
(N. Borbála)

Ferencz 1578.
Széplaky máskép *Varbóky*
(Galsay Bora)

Zsigmond 1575.	János 1577.	Krisztina 1579. 89. (Csery Gásp.)	Julianna (Kürtössy Balás)	Kata (Sóos Bertalan)	Anna (Thúry Pál)

Széplaky család. Gömör vármegye nemes családa. A czímeres nemes levelet, állítólag már előbbi nemességet megerősítő armalisát, Széplaky András kapta 1717-ben III. Károly királytól. [6]) Ek-

[1]) Szentbenedeki Convent fasc. 63. nro 33.

[2]) Ugyan ott fasc. 100. nro. 43.

[3]) Ugyan ott Prot. A. pag. 67.

[4]) Ugyan ott Prot. A. pag. 65.

[5]) Ugyan ott Prot. E. pag. 88.

[6]) Collect. herald. nro. 567.

kor nyert czímere a paizs kék udvarában márvány talajon Janus márvány mellszobra, arany koronával. Ugyan ezen ábra látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [1])

Andrásnak a szerzőnek ivadékai Rimaszombathba telepedtek meg és ott a városnál, valamint a megyénél is viseltek hivatalokat. Igy Széplaky Lajos 1842-ben—1849-ig Gömör megye alszolgabirája, 1861-ben választott főszolgabirája volt. Ennek fiai András és Lajos.

Egy ág 1770. körül a Dunántúlra költözött.

Széplaky család. (Széplaki) Erdély kihalt családa, mely előnevét a Belső vagy Közép-Szolnok megyében fekvő Széplak helységről vette. Első ismert tagja Széplaki István mint zászlótartó esett el Mihály oláh vajda elleni harczon. [2]) Széplaki Péter 1607-ben török követségben járt Homonnai részéről. [3])

1709-ben széplaki Széplaky Mihály Kolos megyében Katana helységben II. Apaffy Mihálytól egy telket 200 ftban beiratképen (inscriptionaliter) kapott [4]) Ennek utódai Doboka megyében is birtokosok voltak, s közülök István 1780—1785-ig azon megyének alispánja, [5]) és az 1791. évi erdélyi országgyülésen követe volt.

1794-ben Kolos megyében Lajos királyi pénztárnok, József adóróvó biztos volt.

E század első tizedében a család kihalt. [6])

Szepsy család. Zemplin vármegye nemes családa, birtokos ott M. Jesztreben. [7])

Szepsy János 1722-ben III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét, [8]) czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló vasas vitéz, kezeit derekához helyezve, fejét zöld koszorú ékesíti. A paizs fölötti sisak koronáján vasas kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról és balról aranyvörös. [9])

Szepsy melléknévvel ismeretesek a Szepsi Laczkó család,

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

[2]) Bethlen Wolph. Hist. IV. 401.

[3]) Ugyan ott tomo VI. 470.

[4]) Hodor, Doboka várm. 231.

[5]) Ugyan ott. 440.

[6]) Hodor, Doboka várm. 231.

[7]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117. 270.

[8]) Collect. herald nro. 351.

[9]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

melyből **Máté** a kronikás, [1]) **Pál** 1636. sárospataki tanár voltak. [2]) — A szepsi Pap családból **Gáspár** 1645-ben szintén sárospataki tanár volt. [3])

Szeptenszky család. (Szeptencz Ujfalusi †) Mely előnevét Nyitra megyei Szeptencz-Ujfaluról irta, és nevét is e helységről mint ősi birtokáról vette, a Rajcsányi családdal egy közös törzsből ered, s pedig — mint e munka IX. köt. 501. lapján látható — Comes Bethlehemnek **Márk** nevü fiától, kitől miként terjedt tovább ez ágazat, a következő táblázat [4]) mutatja :

Márk
1255.

Samrák.

Miklós 1328.
kapta Szeptencz
Ujfalut oszt.

Mihály 1379—87.
dictus Szűke
de Szeptencz.

- László 1387. 1411. (Szűke de Szept.)
  - ifj. András 1426. 30. Szűke de Szept.
    - Mátyás de Szeptencz Ujf.
      - Zsigmond 1524.
      - István 1524. de Szept. Ujfalu.
        - György 1565. galgóczi várnagy (1. Biby Zsófia 2. Ocskay Anna)
          - Miklós ifjú † 1569.
          - Dora 1567. (Simonffy Gábor)
        - Mátyás.
        - András † 1560.
      - Mihály pap 1525.
- Tamás 1387. 1425. (Szűke de Szept.)
  - István 1411.
  - Balás 1411.
  - Miklós 1411.
- András 1387.

Mihály 1379.
dictus Szűke
de Ujfalu.

- Simon 1380. 1426. Szűke de Ujf.
  - Miklós 1411.
- László 1424. 30.
- Miklós de Ujfalu.
  - László 1426. 30. de Szept. Ujfalu és de Rajcsány
    - idősb György de Szept. Ujfalu
      - ifj. György de Szept. Ujf.
        - László 1519. 27. de Sz. Ujf.
          - Miklós gyermek 1519. †
        - Ferencz †
      - Bálint 1524. de Sz. Ujf. (Paczolay Brigita özv. 1542.)
        - György 1534. 67.
        - János †
        - Anna (vozokányi Szalay János 1542. 2. Boronkay György)
        - Dora 1569. 76. (1. Tarnóczy Márton)
        - Kata 1574. (Medeuczics István)
      - Dora (N. N.)

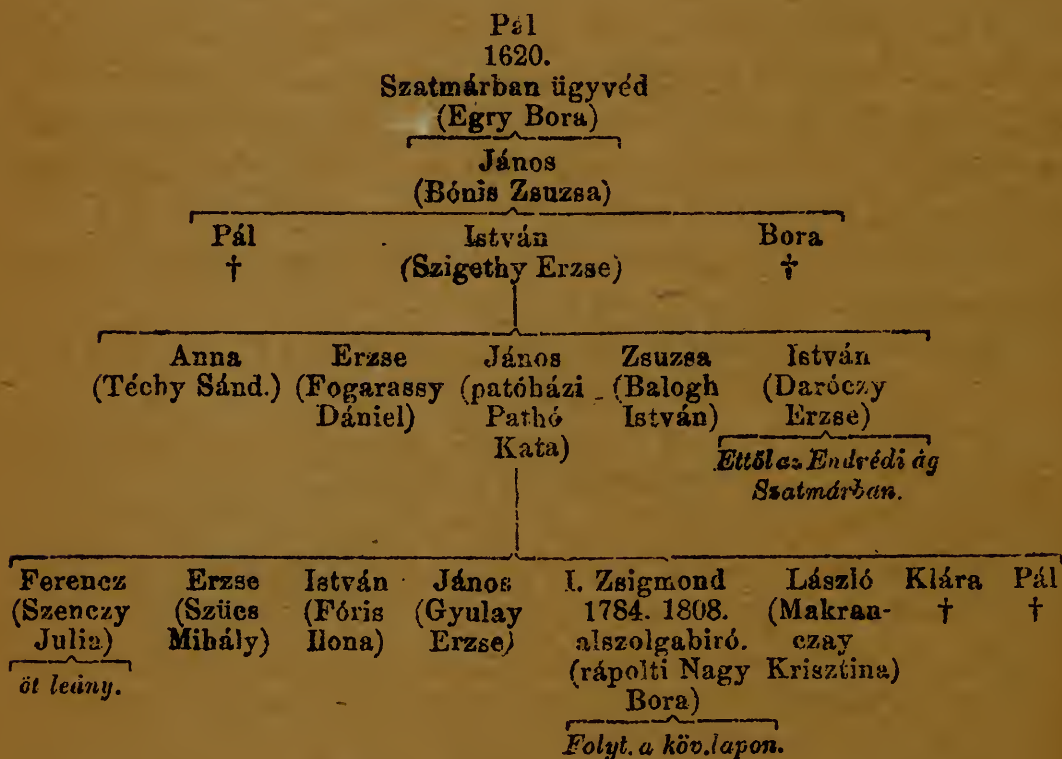
[1]) Lásd Mikó. Erd. tört. adatok III. köt. — [2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 214. — [3]) Ugyan ott 215. — [4]) Rajcsány Ádám Geneal. deductiones I. 21, Geneal. Auth. I. stb.

A táblán állók közül Istvánnak fia György 1552-ben Galgócz várában várnagy volt. Első neje csepéni Biby Zsófia, előbb Elecskei András özvegye volt; második neje Ocskai István leánya Anna volt, 1563-ban már Györgynek özvegye, 1568-ban már Illavay Mártonné, 1574-ben pedig már Vizkelety Tamásnak neje. — Viżkelety Tamás kamarai elnök lett, és a szeptencz-újfalusi jószágot adomány utján maga részére elharácsolván, az leány-ági utódaira szállt.

Élt még e családból 1547-ben Benedek is, ki Rajcsányinak is neveztetett, fia György 1549-ben gyermek, kihalt, leánya Krisztina előbb Füssy Ferenczné, utóbb 1567-ben Hevessy Ferenczné volt.

Szercheky család. Lásd *Szörcsöky cs.*

Szerdahelyi család. (Szerdahelyi) Zala vármegyei eredetü, és nevét is azon megyei Szerdahely nevü helységről vette. Nemes levelét 1556-ban kapta I. Ferdinand királytól. Egyik ága a XVII. század első negyedében Szerdahelyi Pál által Szathmár vármegyébe származott, ott Vetés, Lazári, Zsarollyán, Kis-Palád és Egri helységben [1]) stb. birtokos és nemzedék rendét csak is ezen ágnak közölhetjük, [2]) a mint következik:

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 135. 196. 218. 267. 294. stb.

[2]) Családi közlés szerint Luby Károly által.

I Zsigmond, *ki az előbbi lapon.*
1784. 1808.
alszolgabiró
(rápolti Nagy Bora)

- Klára (Gencsy Miklós)
- II. Zsigmond 1808. Lázáriban (1. Dessewffy Mária 2. Nemes Teréz)
  - N.
  - N.
- Ferencz 1825—29. főügyész (Suller Terézia)
  - N. (Butykay Menyhért)
    - Gyula
  - Pál 1861. főisp. (Illosvay Lilla)
    - Gusztáv.
  - Erzse (Jékey Ferencz)
- László 1808. K. Paládon (Vass Julia)
- Krisztina

Pál mint ügyvéd telepedett 1620-ban Szatmár megyébe, hol az Egry családból Egry Borbálát vette nőül.

I. Zsigmond 1784-től Szatmár megyének hosszu ideig, e század elejeig alszolgabirája volt. [1]) Fia

Ferencz 1825—29-ben Szatmár megye főügyésze volt. Ennek fia

Pál 1829-ben már alszolgabiró, majd főjegyző, alispán, 1847-ben főispáni helyettes. 1850-ben Szatmár megyei cs. kir. törvényszéki elnök, majd N.-Váradon országos cs. kir. széki elnök, utóbb nyugalmazva. 1861-ben Szatmár megye főispánja, 1862-ben végkép nyugalmazva. Fia Gusztáv 1860. előtt Erdődön cs. kir. tollnok.

Az endrédi ágból lehetett József, 1825-ben Szatmár megye rendsz. esküdtje.

A Zala megyei ágból lehett Szerdahelyi György 1617-ben Veszprém és Palota urodalmi biztosa.

Szerdahelyi Ignácz a Dunántúli kerületi tábla birája volt, meghalt 1833. april. 18. Váthon kora 64. évében.

Szerdahelyi család. *Lásd Zerdahely cs.*

Szerdahelyi család. Erdélyben ismeretes Albert, ki 1601-ben Goroszlónál Basta ellenében esett el. [2])

Szerecseny család. (Mesztegnyei †) Somogy megye Mesztegnye helységről vette elönevét, előbb pedig — úgy látszik —

[1]) Szirmay, Szatmár várm. I. 135.

[2]) Bethlen Wolph. Historia tom. V. pag. 26.

Goreczről, [1]) és igy őse goreczi Szerecsen Miklós, ki 1396-ban a nikapolyi csatában vett részt, és 1428-ban Körös és Zágráb megyében több birtokot kapott kir. adományban.

1418-ban már Mesztegnyét birta a Szerecsen (Zerechen) család. Ez évben mesztegnyei Zerechen Mihálynak leányai Anna Lőrenthei Lászlónak (a Bezreédyek ősének) neje volt, midőn férje az ő bevallása alapján a szilvágyi és albéri jószágba Zsigmond király adománya folytán beiktatott. [2])

Mesztegnyei Szerecsen György 1447-ben a budai országgyülésen vett részt. Tán ennek fiai Lajos, az alországbiró 1505-ben, és György 1505-ben Tolna megye követe a rákosi országgyülésre. [3]) Lajosnak volt fia :

János, ki 1526-ban részt vett a mohácsi ütközetben. Annak utánna János király állandó híve, a miért a pécsi püspökség jövedelmeit kapta, és birta. Élt még 1520-ban is.

Mesztegnyői Szerecsen Pétert említ Lehoczky, mint 1460-ban élőt. [4])

Lajosnak, ki már az ország nagyjai sorában állott, ivadékát mutatja a következő [5]) táblázat :

Lajos
1405. alországbiró
(bakonyai Horváth
Klára)

Krisztina (Homonnai (Drugeth György	Kata (Istvánffy János)	Janos 1524. kir. komornok (kápolnai Bornemisza Zsófia)
		Krisztina (kecskeméti Patócsy özvegye 1563.

Szerecseny család. Gömör megyei nemes család; közülök János azon megyében 1827-ben rendszerinti esküdt mintegy 1839-ig. Dienes ugyan az 1840. táján.

Szereday család. (Szent-Háromsági) Mint előneve is mutatja, marosszéki székely család. Már a XVII. század elején e helyről irta előnevét, mely néha szent-rontási (jobban szent-Trontási [6]) (az az S. Trinitas) alakban fordúl elő.

[1]) Tán a Varasd megyei Gorenecz helység.
[2]) Fejér, Cod. diplom. tomo X. vol. 6. p. 135 V. ö. tomo X. vol. 4. pag. 747.
[3]) Jászay, A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 156. 157.
[4]) Lehoczky Stemat. I. 377.
[5]) Rajcsány, Geneal. Deduct. II. 67.
[6]) Marosszéki Szentháromság helység neve Szent-trontás alakban valószinűleg a latin Szen-Trinitas-ból eredt.

A Szereday családnevet már 1349-ben I. Lajos király hadseregében találjuk, midőn annak viselőjét a sodró folyam árjaiból maga a nagy király menté ki. [1])

1607-ben szent-trontási Szereday András a szárhegyi Lázárok perében egyik választott biró. [2])

1639-ben Szereday Péter élt. [3])

1722-ben Péter országgyülési követ és kir. hivatalos. (?) 1732-ben a parajdi sóbányák inspectora volt. [4])

Ez időben éltek: István, János és Imre, ki borosan vizbe fúlt, Zsigmond 1740-ben Szent-Rontási Szereday András Mihálcz Mihály veje, megfagyott. [5])

Borbála 1735. táján Jábr óczky Gáborné, eltemetve 1750. körül Viczében.

1760-ban András kanonok és egyházi munkát iró. [6])

1758 ban Agnes, Sándor Pálné. 1770-ben Katalin Pekry Imréné Harinnán birtokos.

Kristóf 1771-ben kir. pénztárnok Küküllő megyében, 1784-ben kir. táblai számfölötti ülnök.

Péter 1771-ben valóságos, Ferencz számfölötti ülnök Marosszékben.

Elek 1784-ben kir. táblai val. ülnök.

Antal gyula-fejérvári nagy-prépost, és első és utolsó kir táblai praelatus; ezzé lett 1771-ben. Jogi munkát, azután a gyulafejérvári püspökség történetét irta meg, mely 1790-ben, és az ottani sirkövek feliratairól pedig 1791-ben jelentek meg.

Kristóf Küküllő megyében 1794-ben szolgabiró, 1810-ben főbiró.

Domokos 1773-ban Kolozsvárott jesuita. 1796-ban gy. fejérvári kanonok és küküllői főesperes.

Mihály 1794-ben tanár Gy.-Fejérvárott, 1808—1822-ben kanonok ugyanott.

András-Zsigmond 1794-ben gy. fejérvári nagyprépost.

Kata férjével Tompos Jánossal 3200 ftot alapitványoz 1781-ben a m. vásárhelyi seminariumra.

---

[1]) Horváth Mih. Magyar orsz. tört. 2. kiad. II. 101.

[2]) Hodor K. szerint.

[3]) Haller Gábor naplója.

[4]) Apor, Synopsis Mutationum 291.

[5]) Ugyan ott 208.

[6]) Horányi Memoria Hung. II. 366.

Ignácz 1790/1-ben országgyülési hivatalos és Hunyad megye követe.

József udvari tanácsos, és 1810-ben orsz. gyülési kir. hivatalos.

János 1810-ben Marosszék alkirály birája.

Benedek dulló és adóiró biztos Marosszék abódi járásában 1827-ben. Fürdés közben a vizbe fúlt.

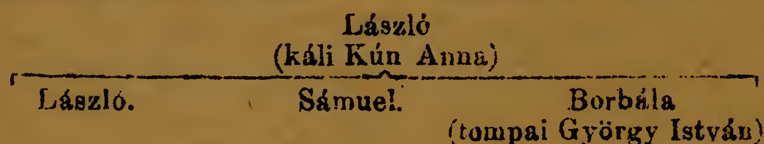
Kristóf főbiró Küküllő megyében 1831. körül.

Domokos Hunyad megyei pénztárnok. Özvegye Bája Mária. Fia Ignácz 1848. előtt szolgabiró. 1846-ban kir. hivatalos. Első neje gr. Tholdalaghi Zsuzsi meghalt 1839, második neje Kállay Ilka. Nővére Róza.

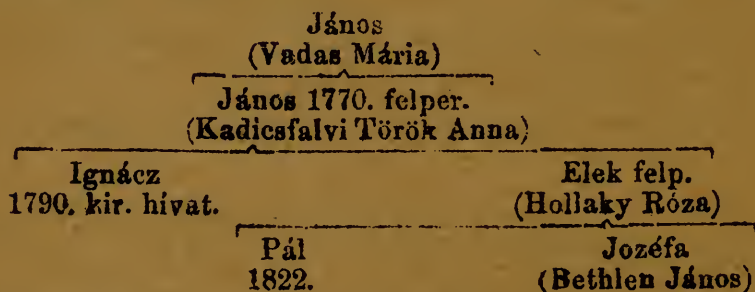
Antal Marosszéki alkirálybirő, meghalt 1854. előtt.

Még néhány nőtagját említhetjük a családnak, illyenek: Mária Száva Gáborné 1770. körül, Anna Máriaffy Lajosné, Mária Maksay Gáborné Szász-Nádoson birtokos, Anna Boér Ferenczné Mikefalván birtokos.

Nemzedékrendéből következő töredék közölhető:

Egy osztályos perből pedig következő származásfa [1]) tünik ki:

A család czímere vizirányosan kétfelé osztott paizs, felső kék udvarában repülni készülő galamb csőrében zöld galyat tart, az alsó vörös udvarban kigyó emelkedik fel, nyakán nyillal átlőve. A paizs fölötti sisak koronáján két strucztoll közt arany csillag ragyog.

Szeredy család. *Lásd Serédy cs.*

Szerelem család. Heves vármegye nemes családai sorában áll. [2])

[1]) Hodor K. közlése szerint Buzás-Bocsárd és Iszákfalva fele része iránt inditott osztályos perből.

[2]) Fényes E. Magyarország stat. és geogr. tekintetben Pest 1837. III köt. 197.

Szeremley család. Bihar, Szabolcs, Borsod stb. megyében élő nemes család, mely magát Dunántúlról Felső-Őrből származtatja, és ágazatának némely tagja ezen helységről irá előnevét.

A család azon ága, mely e század derekáig leginkább Borsod megyében volt elterjedve, vezeték nevül a „C s á s z á r" vezeték nevet használja. [1]) Tagjai leginkább a protestans egyházi pályán tünteték ki magokat, és e pályán most is több tagja működik. Származási fájuk a XVII. századtól lehozva igy adatik elé :

- János 1658.
  - János Szemerei lelkész.
  - Mihály
    - III. Mihály sz. 1742. szini majd radistyáni lelkész
      - Zsuzsa Miskolczon él (Bakos Ser.)
      - József sz 1789. † 1812. miskolczi tanár.
      - Ábrahám jánosi lelkész.
    - János sz. 1750. tarjáni lelkész.
      - Sámuel † 1845. ároktői lelkész
      - János ötvös † 1844
      - IV. Mihály m.-keresztesi geleji lelkész † 1844. nov. 23. (Igaz Sára)
        - *Folyt. a köv. lapon.*
      - Zsuzsa (Szalánczy Mihály)
      - József szürszabó
    - II Sámuel sz. 1756. Cseh orsz. majd nagylaki lelkész
      - József.
      - István.
      - Gábor s.-pataki tanár.
      - Pál.
    - István sz. 1758. Cseh orsz. lelk.
      - Isván nevelő † 1819. Maros Vásárhely
    - Dániel sz. 1772. Ziláhon † 1817.
      - Dániel sz. 1806 † 1858. ügyv. Kolosv. (Csákai Pap Klára)
        - Eszter
        - Lajos Kolosvárt papjelölt.
        - Kati (Kecskeméthi János)
        - Julia.
      - Krisztina † 1862. (Kovácsi Zsigm.)
      - Anna (Varga Fer.)
      - Bora (Balogh József)
  - Sámuel
    - Mihály uj szlovini lelkész.
    - Dániel
      - Dániel
      - II. Mihály (1. Virágh Kata 2. N. N.)

[1]) A család ez ágának kezénél lévő és a család egyik tagja által latinnyelven szerkesztett : „*Extractus geneologiae Chazaridum de Szeremle*" kézirat a család nemzékrendét a XV. század elején élt Z s i g m o n d tól, ki 1413-ban donatiót szerzőnek iratik, ízről ízre hozza le, a legtöbbnek még születési éveiket is kijelölve, mely családfát azonban semmi hiteles adattal nem támogathatván, itt ezennel mellőznünk kell.

IV. Mihály, *ki az előbbi lapon.*
m. keresztesi
geleji lelkész
† 1844. nov. 23.
(Igaz Sára)

Eszter	Károly	Zsuzsi	Mihály	József	Sámuel	Lajos	Eszter
sz. 1827.	sz. 1828.	sz. 1830.	sz. 1832.	sz. 1835.	sz. 1837.	sz. 1837.	(Bede László)
† 1831.	r.-szombati tanár (Bede Zsuzsi)	(Baksa Samu)	orvos növ.	s. lelkész	s. lelkész	isk. igazg.	

A családfa törzse J á n o s, Felső-Őrben lelkész, utóbb ott esperes, és ott az egyház torony építője, sőt ott donátiót is szerzett.[1]) Egyik fia M i h á l y, kiről iratik, hogy Pápán igazgató tanár volt, több egyházban lelkészkedett, agg korában megzavarodott és „hite hagyó" lett.

Á b r a h á m (III. Mihálynak fia) előbb mádi, utóbb jánosi lelkész Gömör megyében. Később hivatalát oda hagyván, jógi tanulmányok végett Pestre költözött. Kora halála után pénze, végrendelete szerint a sárospataki oskolára maradt, hol a magyar irodalmi tanszék részben az ő hagyományára van alapítva. Jeles egyházi beszédeit halála után Somodi gömörmegyei lelkész adta ki ily czím alatt: *„Szeremley remekei."* Nemesi bizonyítványt kapott Pest megyétől.

G á b o r (II. Sámuelnek fia) szül. D. Horvádon Borsod megyében. F.-nyarádi lelkész lőn 1838-ban, a következő évben M.-Szigethre a theolog. tanszékre kapott meghivást, innen 1841-ben S. Patakra választatott a politika és statistika tanárának, ugyan ott 1847-ben a bölcsészeti tanszékre lépett át. 1851-ben Bécsbe hívatott a protest. tanintézetbe a ref. egyház dogmatikájának eléadására, 1856-ban ismét S.-Patakra szólította a tisza melléki ref. egyház kerület közbizalma. Irodalmi nevezetes vitája volt az „Athenaeum" folyóiratban Vecsey debreczeni tanárral Hegel bölcsészete fölött. Nyomva megjelentek töle: Politika, Neveléstan, Vallástudomány.

S á m u e l, IV. Mihály geleji lelkész egyik fia, H.-Böszörményben algymnas. igazg. tanár 1858—61-ben, jelenleg Makón s. lelkész, szintén az irodalommal is foglalkozik.

Ez ágnak — mint egy pecsétnyomatról[2]) látjuk, — czímere a paizs udvarában lovas vitéz, a paizs fölötti sisak koronáján kivont kardot tartó kar.

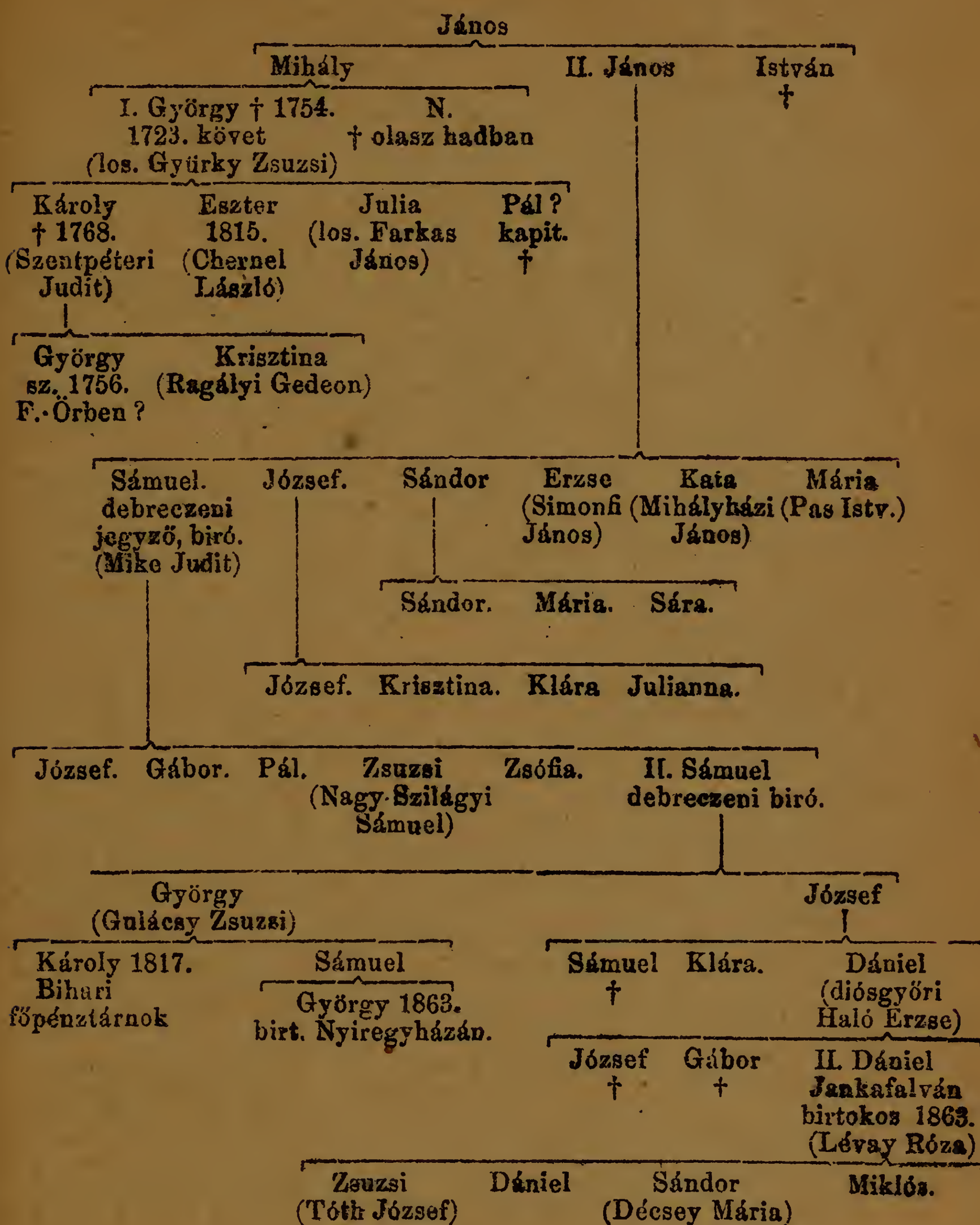
A másik ágazat, mely előnevét jobbára Gömör megyei Pelsőcz-

---

[1]) Családi egyszerű közlés szerint.

[2]) Melyen S. M. kezdő betük (Szeremlei Mihály) állnak, és 1831-ben kelt végrendelet alá nyomatott.

ről irja, és ivadéka jelenleg nagyobbára Bihar és Szabolcs megyében Nyiregyházán székel, következő családfa szerint terjedt le:

E családfán állók közül I. György 1723-ban országgyűlési követ volt, úgy látszik — valamely város részéről. 1731-ben Borsodban Nyáradfalván birtokára nádori adományt kapott. Fia Károly pelsőczi előnévvel élt, özvegye még 1797-ben ott lakott. Ennek gyermekeiben ez ág kifogyott.

II. János utódai István nagybátyjokról maradt nemesi telket

eladták I. Györgynek nagyváradi káptalani kiadvány szerint. Ezen Jánosnak fia, vagy unokája az I. vagy II.

Szeremley Sámuel 1760-ban Mária Terézia királyasszonytól czímeres nemes levelet (lehet, hogy újjítva) kapott, [1]) mely szerint a Szeremley család ez ágának czimere: a paizs vörös udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó arany grif, szétterjesztett szárnyakkal, első jobb lábával zöld koszorút tartva. Ugyan ehez egészen hasonló grif emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranyzöld. [2])

Györgynek Gulácsy Zsuzsannától fia Károly Bihar megyének 1817. körül főpénztárnoka volt. Később főbe lőtte magát. Utóda nem maradt. Unokaöcscse György Nyiregyházán birtokos.

II. Sámuelnek a debreczeni birónak ágán II. Dániel Bihar megyében Jankafalván birtokos, több gyermek atyja.

Szerémy család. (Közép-géczi) Nógrád megyei nemes család. Már 1597-ben élt Szerémy Mihály, ki 1598-ban Nógrád megyei szolgabiró lett. [3]) Meghalt 1602. körül, mert ekkor neje Seőy (olvasd Sőy) Zsófia már mint özvegy említetik fiával Szerémy Bálinttal együtt, [4]) a ki tán kihalt; mert már

1635. évi nov. 30-án Bécsben kelt czimeres nemes levelet kapott Szerémy Tamás, és neje Alberti Erzse, és ettől gyermekei Lukács, Balás, Jakab és Éva, mely czímeres nemes levél Nógrád megyének 1636. febr. 11-én Füleken tartott törvényszéke előtt kihirdettetett. [5])

Nevezett Lukács 1654-ben megyei esküdt lett, 1656-ban már csak neje Balogh Erzse (ekkor már Berthóty Istvánné) és leányai Erzsébet és Anna említetnek. Úgy látszik, ennek fia volt II-ik Lukács is, ki az 1663. évi nemesi összeirásben foglaltatik, és 1665-ben birt a szőrösi pusztán és Perenna helységben. [6])

Szerémy Györgynek fia volt Szerémy János, kinek neje Nagy Mária már 1663-ban özvegy volt, kitől leánya Szerémy Judit 1694-ben már egresi Nyáry Imre özvegye volt.

1705-ben a nemesi összeirásban foglaltatnak idősb és ifjabb Ist-

---

[1]) Collect. herald. nro. 25.

[2]) Ugyan ott, és Adami Scuta gentil. tomo XII.

[3]) Protoc. C. Neograd. 1598. pag. 48.

[4]) Protoc. anni 1602.

[5]) Az eredeti czimerlevél szerint, mely Nógrád megye levéltárában őriztetik.

[6]) Nógrád megyei levéltár.

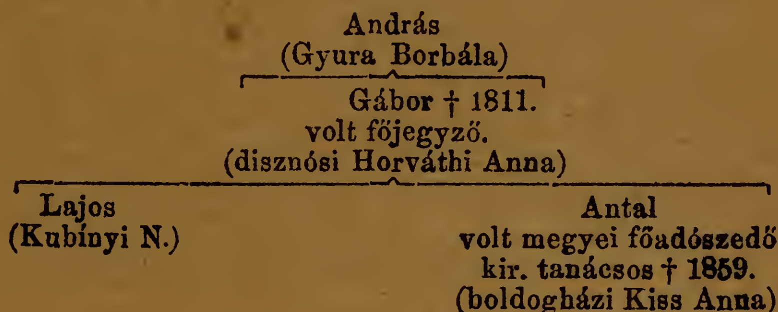
ván és M i h á l y, 1709-ben ugyan azok, de M i h á l y szegénynek jelölve a fölkelésre állításnál. 1711-ban ugyan azok éltek.

Az 1722. évi nemesi vizsgálatkor a család ketségtelennek ismertetett.

1755-ben éltek A n d r á s, G y ö r g y, I s t v á n, J á n o s és M á r t o n. És ezeknek utódaiban él jelenleg is a család, nagyobbára Megyerben a szerényebb módú nemesség sorában.

A mult században élt Nagy Géczben Szerémy J ó b, kinek nejétől Berkó Francziskától leánya B o r b á l a Géczy László neje volt.

Szintén a múlt században élt Szerémy A n d r á s, kinek Gyura Borbálától ivadéka Gécz és Megyerben birtokolva, a család módosabb, kitűnőbb ágát képezé. Sarjadéka következő:

Andrásnak fia G á b o r 1796—1806. Nógrád megye főjegyzője 1811. oct. 21-én kora 54. házassága 33. évében halt meg, eltemettetett Megyerben. Két fia maradt: L a j o s, ki korábban elhalt mag nélkül és A n t a l, ki 1818 ban Nógrád megyénél már rendszerinti esküdt, majd alszolgabiró, 1836-tól 1851-ig hadi fő adószedő volt, többször alispánságra is kijelölve, 1850-ben kir. tanácsosi czímet nyert.[1]) Meghalt magtalanúl 1859. jan. 31-én kora 62. évében; örökösévé egyik oldal ági rokonát Szerémy G á b o r t tévén.

A család czímere az 1635. évi armális szerint a paizs kék udvarában zöld téren hátúlsó lábain álló arany oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös.

Ettől különböző, más Szerémy nevű nemes család az, melyből Szerémy I s t v á n, P á l és M i h á l y III. Ferdinand királytól kaptak czímeres nemes levelet, melynek elmetszett darabja egy kézirat

[1]) Magyar Hirlap 1850. dec. 15. sz.

bekötésére felhasználva, belőle már csak a czímer, az adományozó királynak és a szerző három megnevezett Szerémy családtagnak nevei láthatók és olvashatók. [1]) A nyert czímer következő: a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó labain természetes színű farkas ágaskodik, első lábaival vörös zászlót tartva, melyen arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos és sisakos vitéz emelkedik ki, kinyújtott jobb kezében meztelen pallóst tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szerencsy család. (Szigethi †) Máramaros megyei származású, azon megyei Szigeth városról vévén előnevét is. Ha forrásunk [2]) nem téved, Szerencsy Ferencz 1729-ben Marmaros megye orsz. gyül. követe volt. Utánna]

Szerencsy Hajnal Gerzon szerepelt, ez is 1741-ben Marmaros megye követe volt. [3]) A család előbbi neve, — mint Gerzonnak vezetéknevéből sejthetni, „Hajnal" volt. Nevezett Gerzon jól házasodván, ez által czaládja emelkedését elé mozdítá, t. i nőül vette Szuhay Györgynek majd csebi Pogány Istvánnak özvegyét gr. Teleki Annát, kitől két fia Mihály és Sámuel 1744-ben élt. Ugy látszik ezek egyikének fia Ferencz, kinek sarjadéka következő:

Ferencz
1760.
(Révay Anna Mária)

- **Krisztina** (csebi Pogány István)
- **Ferencz** (Bárczay Bora özv. 1794. 1804.)
  - Klára (gr. Wass Dániel)
  - József? † 1804. előtt (Radvánszky Teréz)

A táblán álló előbbi Ferencz 1762. dec. ujjító czímeres nemes levelet nyert Mária Terézia király asszonytól, [4]) mely szerint a család czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó szarvas, melynek agancsai közt arany csillag ragyog. A paizs fölött két, koronás sisak diszlik, a jobb oldaliból szarvas emelkedik ki, a balból zöld fenyőfa nyúlik föl. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

Legnevezetesebb és a családnak utólsó férfiú tagja volt István, (anyja Czóbel Julianna) ki 1825—1827-ig Ung megye tisz

[1]) Pray Gy. kézirataínak XXVIII. kötete a m.kir.Egyetem könyvtárában
[2]) Lehoczky Stemmat. I. 198.
[3]) Ugyan ott.
[4]) Collect. herald. nro. 46.

teletbeli főjegyzője, azután m. k. helytartósági titkár, 1830-tól kir. tábla ülnök, 1839-től királyi Személynök, egyszersmind Arad megye főispánja, és valós. belső titk. tan. 1847-ig, midőn a személynöki méltóságból főpohárnok mesterré neveztetett. Meghalt 1850-ben. Egyetlen leánya Anna báró Balassa Antalnak volt neje.

Szerényi család. (Előbbi neve Solus) Szerényi (előbb Solus) Ferencz 1840. julius 20-án Bécsben kelt királyi adományt nyert Krassó vármegyei Kricsova helység egy részére, mely adománylevél azon megyében 1841. oct. 12-én kihirdettetett. [1]) Nevezett Ferencz megyei főjegyző, 1847-ben országgyülési követ, 1858-ban cs. kir. urbéri törvényszéki tanácsos volt. Gyermekei vannak. Testvére Antal ott szolgabiró volt, mint menekült Uj-Yorkban halt meg.

Szervánszky család. Néhol nevét „Servánszky“-nak találtuk irva, ez okból e név alatt is volt említve. *(itt 166. lap.)* Szervánszky Ádám 1795-ben I. Ferencz királytól kapott nemességet ily czímerrel: a paizs jobbról balra vont rézsutos vonal által két udvarra oszlik, a jobb oldali kék, a baloldali vörös szinű, a paizs közepét fekmentes ezüst széles pólya is két részre osztja, e fölött két arany csillag ragyog, a pólya alatt arany nyil fekszik, hegyével a jobb oldalfelé fordúlva. A paizs fölötti sisak koronáján két arany markolatú meztelen kard keresztbe helyezve látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös [2])

Szerviczky család. Másik neve Karisch. *Lásd e néven VI. köt. 96. lapon.*

Szesztay család. Szabolcs vármegye nemesség sorában említi Fényes M. orsz. geographiai munkájában.

Szévald család. Őse Márton, ki nejével Schwarz Anna Erzsébettel, úgy Károly-József, János-Márton, Ferencz, és Anna-Mária gyermekeivel és ezek utódaival együtt 1699. sept. 27-én az ebersdorfi várkastélyban Sewaldt családi névre kelt czímeres levél által Magyarország nemesi rendébe fölvétetvén, ezen nemes levél 1700. januar 15-én Komárom vármegye közgyülésén kihirdettetett.

A nemesség szerző Sewaldt Mártonnak utóbb született Antal-József fiától származott unokája II. Ferencz kérelmére, ennek fia III. Ferencz-Donáth 1816. évi sept. 18-án Komárom vármegyétől

[1]) Krassó várm. jegyzőkönyve.
[2]) Adami, Scuta gentil. tomo XII.

nyervén kétségtelen nemességéről bizonyítványt, abban a családnév „Szévald“ meghonosult alakban fordúl elő.

A család czímere — mint itt a metszvény is ábrázolja — fenálló hadi vért, melynek kék udvarában zöld halmon arany grif kiterjesztett szárnyakkal és hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával három búza kalászt tartva, ballábát ragadozásra kinyújtva. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal fészkén pellikán ül, alatta levő kis fiait felhasitott melle vérével táplálva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös.

Márton és neje Schwarz Anna-Erzsébet Komárom városában lakván, ott nemesi kuriát birtak. Márton 1710-ben elhalt: özvegye 1713. maj. 31-én nemes Satzger Benedekhez ment férjhez, első házasságából származott és akkor még élő gyermekéinek: János Márton, Antal-József és Mária-Klárának az apai örökségből 2100 rén. forintot kifizetett, a többi ingó és ingatlan vagyont pedig második férjének móringolta, ki azonban magtalanúl húnyt el.

I. Antal József s neje ns. Rötth Anna-Mária 1737-ben örök áron megvették Tancz Jeromosról örökségképen a Záporszky családra szállott nemesi curiát 1100 ftért.

II. Antal Komárom megyében 1793-ban aljegyző, 1808-ban táblabiró és levéltárnok volt.

Ignácz Demeter 1795-ban Praedikátorrendbeli lelkész és a IV. nyelvészeti osztály tanára volt Sopronban.

II. Ferencz szintén Komárom vármegyében 1780—1825. középhivatalt viselt 45 éven át: a tatai járásban alszolgabiró volt, és megyei táblabiró.

III. Ferencz-Donát szül. 1782-ben Tatán, Földváron (Tolna

várm.) 1812. jan. 7-én nőül vévén kajdacsi Kajdacsy István hajadon leányát Ilonát, ott megtelepedett. 1815. febr. 7-én ipától az ottani póstát átvette és felsőbb megerősitéssel királyi Pósta-mesterré neveztetett. 1816. sept. 18-án Komárom vármegyétől ősi nemességéről nyert bizonyítványát Tolna megyében Szekszárdon 1817. mart 19-én tartott közgyülésben kihirdetteté. 1836-ben a megyei táblabirák sorába iktattatott. Meghalt 1839-ban D.-Földvárott. Fiai közül

István szül. 1813. febr. 16-án. Tolna vármegyében 1837—1849. évi időközben simontornyai járási esküdt és tiszt. szolgabiró, utóbb pedig várnagy volt. Meghalt 1851. dec. 4-én. Nejétől felső-eőri Nagy Teréztől gyermekei Mathild, Vilmos és Mihály.

Mórioz-Ferencz (szül. 1817. sept. 28-án) iskolái végeztével Tolna megyében 1838-ban tiszteletbeli aljegyző lett, 1839-ben ügyvédi oklevelet nyert. 1840-ben másod-, 1845-ben első al- és 1848-ban tiszteletbeli fő-jegyzővé neveztetett. 1843. april 20-án osztályos testvéreivel kiegyezvén, elhúnyt szülőiről örökségkép visszamaradt mindennemü javakat magához váltott, minek folytán 1844-ben Duna-földvári kir. pósta-mesterré is kineveztetett. Ugyan ez évben Tolna megye táblabirói közé soroztatott. 1850. febr. 4-én törvényszéki fő-jegyző, azon évi julius 26-tól 1854. april 24-ig a duna-földvári cs. kir. társasbiróságnál ülnök; 1854—1856. Somogy megye marczali járásában cs. kir. szolgabiró. 1856—59. Veszprém megyében első biztos, 1859. jul. 19-én cs. kir. helytartósági tanácsos és Arad megye főnöke lett. 1859. julius 19-én Duna-Földvárott a Bertalanféle kiterjedt külső birtokot megvásárolta. 1860. januar 6-án Aradmegyében az urbéri törvényszék elnöki teendőivel is felruháztatott. 1860. aug. 3-án cs. kir. kamarás lett. 1863. febr. 26-án puszta Szent-András, úgy Bölcske és Madocsa községek határában fekvő Forster-Kornisféle nemesi birtokrészt örök áron megvette. 1864. év elején Veszprém vármegye királyi biztosának kineveztetett, és ugyan ez év elején fejedelmi legfelsőbb engedélyt nyert, hogy „szent-andrási" előnévvel élhessen. [1]) Nejétől Geisz Teréztől, ki 1853. aug. 2-án elhalt, gyermekei Leontina és Móricz.

A családfa [2]) következő :

---

[1]) Sürgöny, hivatalos pol. lap. 1864. april 18. 99. szám.

[2]) Családi közlés szerint.

Márton
1699. ns. † 1710.
(Schwarz Anna-Erzse)

Kár.-József † | János-Márt. † | I. Ferencz † | Anna-M. † | I. Antal-József. 1737. (Rőtth Anna-M.) | Mária-Klára †

Teréz (Francsics János) | Klára (Hader-mann Antal) ns. Hadáry Antal 1808. | Bora (Hölzl) | II. Antal 1793.1808. levéltárn. táblabiró. | Ignácz-Dem. szerzetes tanár † 1820. | II. Ferencz komáromv. alszbiró, tbiró † 1825. Tatán (Berner Teréz) | Eleonora (Simoncsics) | József † 1831. Puláu (Duchon Erzse)

Anna † 1833. Váczon (gyerk. Pyber Ágost.) | Teréz † 1858. | III. Ferencz-Donát szül. 1782. † 1839. Póstamest. táblabiró (Kajd. Kajdacsy Ilona † 1834.) | Francziska lak. Tatán.

István sz. 1813. † 1851. tiszt. alszbiró várnagy (Nagy Teréz) | Károly sz. 1815. † 1822 | József sz. 1816. ügyvéd honvéd kapit. † 1849. nov. 12. Rába Hidvég. | Móricz-Fer. sz. 1817. cs. kir. kam. (Geisz Teréz † 1853) | Lajos sz. 1818. † 1840. Váczon kir. táb. jegyző | Emilia sz. 1820. † 1848. máj. 29. (Miltényi Miklós urad. ügyész) | Vincze sz. 1822. † 1830. | Ignácz szül. és m. h. 1823. | Janka sz. 1824. (Miltényi Miklós 2-dik neje)

Leontina sz. 1844. april. 4. | Móricz-Fer. sz. 1847. oct. 26. tanuló.

Matild sz. 1841. mart. 3. | Vilmos sz. 1843. maj. 27. jogász. | Mihály sz. 1847. sept. 17. tanuló.

Szevesztrényi család. (Szevesztrényi) Fogaras vidéki család, melyből A n t a l ott kir. pénztárnok, L a j o s szolgabiró 1843. körül.

Szeyfried család Szeyfried J á n o s és T a m á s-G á l 1758-ban Mária Terézia királyasszonytól kapták czimeres nemeslevelöket. [1])

Czimerök négy részre osztott vért, az 1. és 4. osztály függőlegesen ezüst vörös udvarra oszlik, a közepén nagy kerék látható, fele részben a paizs színeivel ellenkezőleg színezve; a 2. és 3. ezüst udvarban zöld halmon zöld pálmafa zöldel. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali vizirányosan félig ezüst, félig vörös, a baloldali félig zöld, félig ezüst, a koronából

[1]) Collect. herald. nro. 74. és Adami Scuta gentil. tomo XII.

róka emelkedik ki, farkát hatá mögött felnyujtva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüst zöld.

A család neve iratik Seyfried-nek is.

A nemességszerzők egyike Tamás-Gál 1760-ban Győrben kincstári sóhivatali pénztárnok volt. Ugyan akkor Ferdinánd Pesten kir. sóházi ellenőr, Ferencz Xavér pedig T. Ujlakon kir. sóházi ellenőr és mázsáló.

Szidor család. (Szidorfalvi) Szidorfalva helység Bereg vármegyében fekszik, jelenleg gr. Schönborn birtoka. E helységről irja előnevét a Szidor család, melyből Dániel 1825-ben Kraszna vármegye főorvosa volt.

Szigethy család. Nógrád megyében találjuk a XVII. század elejétől fogva, gyakran Szigedy-nek is irva, mint a nép most is ott gyakran nevezi. Elvétve néha Szegedy nek is van írva egy két helyen, azonban az összevetés mutatja, hogy itt Szegedy név alatt is a Szigethy család tagjai értetnek.

1600-ban Nógrád megyében Kis-Kürtös helységben birtak Szigedy Imre, Demjén és Bálint.

1684-ben Szigethy András személyesen áll a fölkelő nemes seregben.

1701-ben Szigethy Mihály a losonczi járásban.

1702-ben ugyan az Nógrád megye szolgabirája.

1705-ben ugyan az Gácson tisztartó.

1709-ben ugyan az a losonczi járásban.

1705 ben Szegedy néven György a kékköi járásban.

1709-ben már Szigedy György és András a kékköi járásban.

1711-ben ismét Szegedy néven [1]) György és András mint a forradalom alatt honn tartozkodók jelöltetnek.

1722-ben Szigethy *(így)* György és Mihály kétségtelen nemességöket igazolják.

1726-ban a nemesség vizsgáló törvényszék előtt Szigethy György, Mihály az idősb és ifjabb; és István Nógrád megyétől 1725. febr. 15-én kiadott nemesi bizonyítványukat felmutatják.

1734-ben Szigethy idősb és ifj. Mihály, Gábor és Márton foglaltatnak a kétségtelen nemesek sorában.

1755-ben a kétségtelen nemesek sorában állnak Szigethy néven Mihály, Gábor, Imre, András és György Kis-Kürtösön,

---

[1]) Csak 1705 ben és 1711-ben irattak Szegedy néven, egyébkor mindég Szigedy- és Szigethy-nek.

Márton Szent Iványban,

István és Jakab Szécsényben.

1767-ben Szigethy Imre Nógrád megyétől nemességi bizonyítványt kap.

1774-ben Szigethy György, valamint 1782-ben is, úgy

1781-ben Szigethy András és társai nemesség igazoló pert folytatnak Nógrád megye előtt.

Szigethy Jakabnak, ki az 1755. évi nemesi összeirás szerint Szécsényben lakott, fia volt János, ennek fia János Hont megyei Bél és Lonthó helységbe költözött, ennek fia János 1842-ben Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt vett ki. [1])

Jelenleg ismeretes a családból János-Ferencz h. ügyvéd, Megyerben birtokos, 1848. előtt és 1861-ben Nógrád megyében volt aladószedő. Neje Krúdy Izabella volt.

A család czímere, mint 1702 ben Szigethy Mihály szolgabiró pecsétén viselé, a paizs udvarában koronán könyöklő kar, kivont kardot villogtatva, ugyan ez látható a paizs fölötti sisak koronáján is.

Trencsin megyében a nemességi összeirás szerint 1728-ban Chumeczen lakott Szigethy család. [2])

Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában áll a Szigethy nevű család. [3])

Arad megyében Szigethy József 1816-ban iratott a nemesek sorába. [4])

Nem tudhatni, nem ezen Szigethy család őse volt-e azon Szigethy András, ki 1653. dec. 18-án III. Ferdinand király által czímeres nemes levélben nemesítetett meg. [5])

Szigethy család. (Máskép Tóth) *Lásd Tóth család.*

Szigethy máskép **Gyula család.** (Szigethi) Magyar országból Gyula-Szigethről számazott egy ága Erdélybe. Ebből volt **Miklós** [6]), kinek fia István, ennek György, ennek Nánási Sárától II. István (szül. 1678.) volt tanár N. Enyeden, innen az 1704. évi kurucz világban történt pusztitáskor N. Bányára menekült, majd külföldi egyetemekre ment, innen haza térvén, több helyen pap és tanár, 1713-

---

[1]) Megyei jegyzőköny 1842. évi 244. szám alatt.

[2]) Szontagh Dán. közl. szerint.

[3]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 117.

[4]) Arad várm. jegyzőkönyve 1816. évi 1315. sz. a.

[5]) Katona, Hist. critica tomo XXXII. pag. 751.

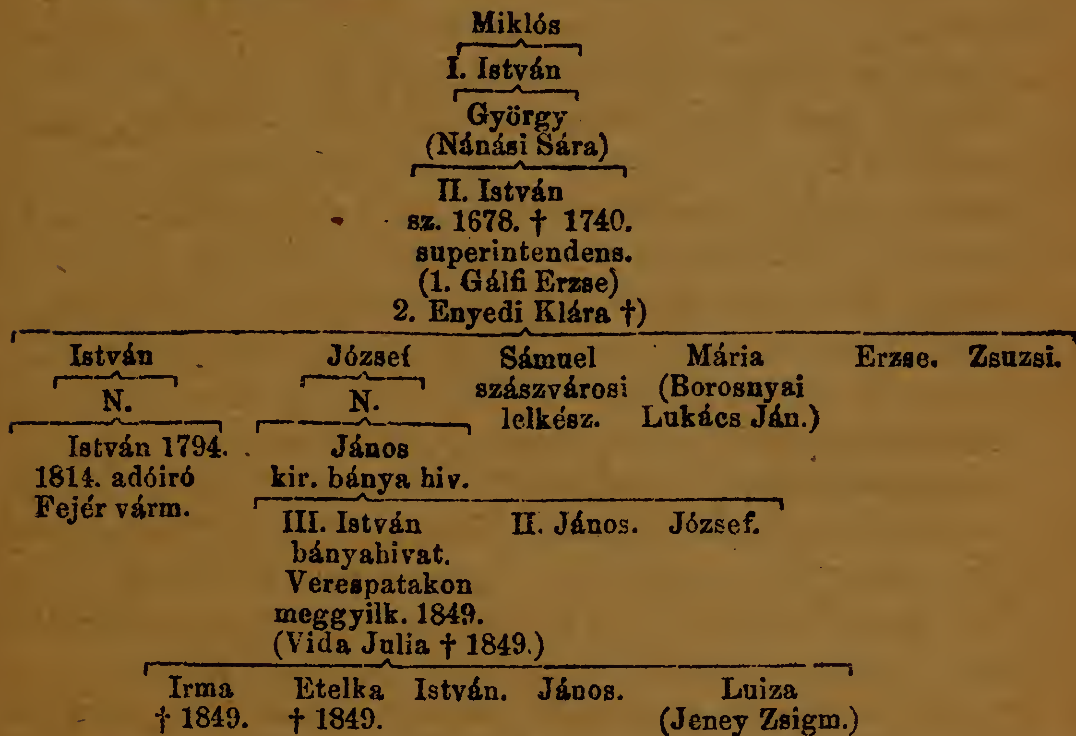
[6]) Benkő, Transylvania II. 501.

ban N. Enyeden hittanár 24 évig, 1737-ben superintendensnek választatott. 1738-ban összeesküvés gyanujában elfogatott, de ártatlannak találtatva elbocsáttatott. Irt több tudományos értekezést. Meghalt 1740-ben kora 62. évében. Első neje Gálfi Erzse, ettől gyermekei István, József, Sámuel szászvárosi lelkész, Mária borosnyai Lukács Jánosné, Erzse és Zsuzsa. Második nejétől Enyedi Klárától gyermekei nem maradtak.—Fiaitól unokái voltak: János kir. bánya hivatalnok és István 1797—1814-ben Alsó Fejér megyei adó iró biztos. Elönevét Nagy Enyedről irta.

Jánosnak fiai III. István bányahivatalnok Verespatakon; II. János és József. Ezek közül III. Istvánt 1849-ben nejével Vida Juliával, Irma éa Etelka leányaival, ipa Vida Antallal s több rokonaival az oláhok legyilkolták; életben maradtak gyermekei: István növendékpap, János orvos tanuló, Luiza Jenei Zsigmondné.

II. János 1848. előtt Fejér megye szolgabirájá. Meghalt 1855-ben, özvegyen hagyván nejét Jeney Máriát gyermektelenül.

A családfa következő:

Szigethy család. (Galaczi) Doboka megyében a XVII. században birtokos és főbb megyei hivatalt viselt Szigethy György, ki 1629—1634. alispán, és egyszersmind főbiró, azontúl 1641-ig főbiró, majd ismét 1633—1660-ig ugyan az. [1])

[1]) Hodor K. Doboka várm.

Tán ennek eldődei: Pál, ki 1560-ban Erdélyben itélőmester, és másik Pál, ki 1603-ban Székely Mózsessel az apáczai csatában esett el. [1])

Szigethy család. (Polyáni) Közülök János 1837. körül Aranyos székben ügyvéd.

Szigethy család. (Nagy-Szigethi) Közülök György főkormányszéki fogalmazó volt Kolosvárott, az ő, és fiai Károly, Lajos, József neveikre 1810. évi nov. 6-án kelt új armálislevél az 1811. évi erdélyi ország gyülésen kihirdettetett. Utódaik vagy oldalrokonaik Lajos és György Kolos megyei adóiró biztosok 1848. előtt. István tartományi fő számvevőségi tiszt 1840. körül. Zsigmond főkormányszéki kiadó.

Tán e család tagjai és épen tán a nevezettek Torda és Kolos megyében birtokosok?—igy: Zsigmond rődi, Lajos rődi és mikesi, György m. palatkai birtokosok. — Gyögynek neje Zudor Zsuzsi Doboka megyében szavai, József a Szilágyságban felsö szopori és kémeri, — Lajos Küküllőben mikefalvi és somostelki birtokos. [2])

Szigethy máskép **Csehi család.** (Szigethi) Torda megyei család, melyből Csehi-Szigethi Sándor 1815-ben Torda megye adóiró biztosa. Ismét Sándor 1846-ban Torda város főhadnagya. József Torda város aljegyzője 1848-ban. Sámuel orvos F. Fejérben 1845. körül. József Torda megyei törvényszéki ülnök 1840-ben. Sándor főkormányszéki irnok 1848. előtt, 1848—9-ben honvéd százados, majd besorozott cs. katona, 1861-ben kolosvári tanácsos, most ügyvéd Kolosvártt. Ferencz szolgabiró Alsó-Fejér megyében 1840. előtt. Sándor főkormányszéki fogalmazó gyakornok 1848. előtt. [3])

Szígyártó család. (Losonczi) Nógrád megyei Losoncz városában törzsökös nemes család. Nemességet a XVII. században Szígyártó Tamás 1620. táján II. Ferdinánd királytól kapta. A család Losonczon egy szabad telket birt, innen losonczi előnevét vette. Már 1652-ben Szígyártó Andrást a nemesek sorában találjuk. [4])

Az 1684. évi nógrádi nemesi fölkelésen személyesen részt vettek: Szígyártó István (szül. 1650.) [5]) és András, amaz a birto-

---

[1]) Bethlen Wolph. Hist. V. 409.

[2]) Török Antal közlése szeriut.

[3]) Ugyan az.

[4]) Protoc. C. Neogradiensis anni 1652. pag. 21.

[5]) Egy 1680. évi tanúvallatás alkalmával 30 éves volt, tehát 1650-ben született.

1osok, emez az úgy nevezett armalisták közé írva. [1]) Nevezett István nak neje volt Király Erzsébet, 1680-ban 22 éves. [2]) Tán ez utóbbinak testvérei Szigyártó Kata Csizmadia Pálnak és Szigyártó Ilona Szalatnyay Jánosnak özvegye 1680-ban, amaz akkor 35. ez 30. éves.

Az 1705. évi nemesi fölkelésben részt vettek idősb és ifjabb István. 1709-ben a birtokosok között állt id. István, az armalisták között ifj. István. 1711-ben az egyik István, valószinüleg az idösb, már meghaltnak iratik, a másik István 1710. novemberben került haza a Rákóczy-táborból.

1734-ben Lászlót, 1755-ben az armalisták között Istvánt találjuk. [3])

E században élők András ügyvéd, ennek Szent-Iványi Borától fia Mihály, h. ügyvéd, 1848. előtt tevékeny táblabiró, 1850. után nógrádmegyei cs. kir. törvényszéki ülnök, meghalt Szakalban 1859. aug. 20-án. kora 72. évében. Nejétől Okolicsányi Luizától gyermekei : István, ki meghalt 1861. dec. 17. kora 27. évében és Pál.

Losonczon városi hivatalnok volt I. Sámuel, ennek fia II. Sámuel ott főbiró, a megyénél tbiró és pénztárnok, mhalt 1825. Nejétől Fatavich Klárától († 1841) fia III. Sámuel (szül. 1815. sept. 8.) h. ügyvéd, több uradalom és fő nemzetség r. ügyésze. Neje Hajós Mária.

Egy ág Borsodba szakadva, Losonczy néven ismeretes, ebből élnek testvérek : Károly S. Szentpéteren, József, kinek neje Fáy Jozéfa, Miskolczon, László Hevesben, és Luiza Fáy Károly özvegye Losonczon.

A család czimere a paizs kék udvarában arany koronából kinyuló férfi kar, kivont kard hegyén törökfejet tartva, felette jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez hasonló kar nyúlik ki, kardja hegyén levágott törökfejjel. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szikonya család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említi Fényes E. M. orsz. Geographiájában.

Szikra család. 1739. körül élt György Erdélyben Enyeden ügyvéd. [4]) Magyarországban mellékneve egyik Boros családnak. *Lásd Boros cs.*

Szikszay család. Jelenleg Abauj, Bereg, Szabolcs, Ung és Zemplin megye nemessége sorában leljük a Szikszay nevet.

[1]) Protoc. C. Neograd. anni 1684.
[2]) Tanuvallatások 1680. évről.
[3]) 1705—1755. évi megyei jegyzőkönyvek.
[4]) Apor, Synopsis Mutationum 291.

Zemplin megyében e század elején Barancs, M. Krucsó és Véke helységben iratott közbirtokosnak, az utolsó helyen mint a Vékei család leányági rokona. [1]) E megyében Szikszay Imre 1574-ben a beregi pusztán részt kapott kir. adományban.

Tállyai Szikszay János 1832-ben Zemplin vármegye alügyésze volt.

Szikszay János 1582-ben Szatmár megyei Kis-Kolcz, és Kápolnán és Abauj megyei Kis-Vilmán máskép Kis-Faluban nyert részbirtokra kir. adományt. [2])

Nógrád megyében 1688-ban Szikszay János Losoncz város jegyzője. [3]) Fia János ugyan ott biró 1705-ben, [4]) meghalt 1711. előtt. [5]) 1688-ban Szikszay Gergely Gömör megyében Uza-Panniton prédikátor volt. [6])

Szikszay Fabritius néven ismeretes Gáspár és Bazil, ki 1568-ban sáros-pataki tanár. — Mindezeket azonban egy családbeliek-nek hinni adatok hiányában nem lehet.

Szikszay-Kis család. Szikszay Kis Péter állítólag I. Leopold alatt ennek részéről török kém, adományban kapta (nekem — úgy látszik — a XVIII. század első felében) Bihar megyében Janka, Hodos, Kovácsi és Hegyköz-pályi helységekben részbirtokait, melyeket leányai után leányági iradékai maig bírnak; családja így állott:

Péter

Mária	Julianna	Kata
(Dömsödy György)	(Komáromy György)	(Szeremley József)

Szikszay család. (Vagy Szikszói). A XIV. században élt Imre (Emericus de Sziksov) ennek fia Péter mester, kinek leányát Annát 1353-ban Lajos király aprodjának Bulcsi Simonnak adta férjhez. [7])

Szikszay család. (Szamos-ujlaki). Közép-Szolnok megyei Szamos-Ujlakról irta előnevét a család. 1698-ban a fejérvári országyűlésre hivatalos volt Szikszay György. Tán ennek, vagy hason nevű fiának neje Bánffy Judit. A mult század első negyedében kihalt a csa-

---

[1]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 117. 236. 288. 340.

[2]) Liber regnis folio 245.

[3]) Hevenessy Mss. tomo LX. p. 215.

[4]) Protocol. C. Neograd anni 1705.

[5]) Ugyan az 1711. évről.

[6]) Hevenessy id. h.

[7]) Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. III. pag. 385.

lád, mert annak kihaltán hirleltette a kir. ügyész Sztojkafalva egész helységet, mint Szikszay birtokot. [1])

Szikszay család. (Ér-szentkirályi). A XVII. században élt Szikszay Zsigmond, ki Borra, Válaszút, Ugrócz, Poklostelke és Fejérd helységekbe történt iktatásnál Kassay István itélőmesternek ellentmondott.

Előnév nélkül ismerjük Gergelyt, ki 1631-ben Leydaból ment haza Erdélybe. [2])

Szikszay család. (N.-Bányai). Közülök László dullóbiztos Marosszékben 1848. előtt.

Szikszay család. (Gyulafejérvári). Közülök István Gy.-Fejérvárott városi tanácsos 1794-ben. Károly tizedbértárnok 1815 ben. Másik Károly verestoronyi harminczadi ellenőr 1840. körül

Ezeken kivül Erdélyben még e néven számosan éltek, kik közhivatalokat viseltek. Felső-Fejér megyében pedig Korneczelen (v. Hortobágyfalván) a Szikszay családot a birtokosok sorában találjuk.

A székely földön is találunk Szikszay névre, melynek őseiből Szikszay Mihály Gyergyószékben 1646-ban Rákóczy Györgytől kapott pixidarius levelet. [3])

Szikszó család. Szikszó János 1720. april 29-én III. Károly királytól kapott czímeres nemeslevelet. [4])

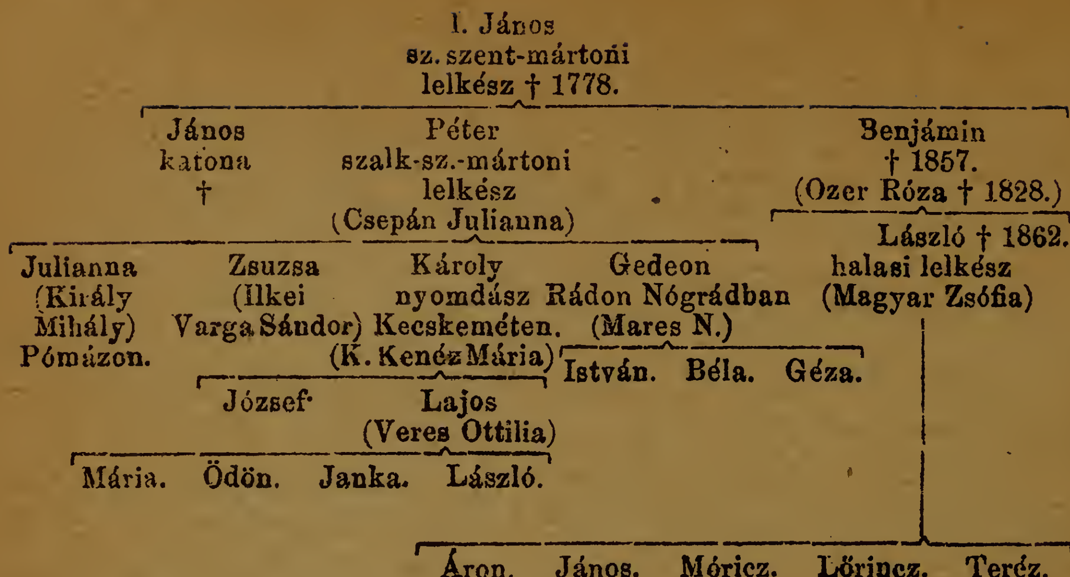
Czímere a paizs kék udvarában zöld téren két, keresztbe helyezett nyil, alól vörös tollal, hegyeikkel fölfelé, az előtérben arany markolatú kard áll, hegyével szintén fölfelé. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szikulár család. Trencsin megyében az 1666. évi nemesi összeirás szerint lakott Szkala Ujfaluban. [5])

Szilády család. A szentgáli királyi vadászok közül való, s ősi fészke Szent-Gál helység Veszprém megyében, honnan a mult század közepén István, János és Mihály testvérek közül János kiszakadván, reform. lelkész lett Pest megyében Szalk-Szent-Mártonban. Meghalt 1778-ban Tőle a Pest megyei és kis-kúnsági ág igy származik :

---

[1]) Hodor Károly közl.
[2]) Haller Gábor naplója.
[3]) Nemes székely nemz. Constitutiói 97.
[4]) Collect. herald. nro. 449. és Adami Scuta XII.
[5]) Szontagh Dán. közl

I. Jánosnak fia Péter 44 évig volt Szalk-SzenttMártonban lelkész. Ennek fiai közül Károly nyomdász Kecskeméten; másik fia Gedeon Nógrád megyében Rádon lakott, s halt meg.

Benjaminnak fia László 25 évig lelkészkedett Ságvárott, Jász-Kis-Éren, és végre Halason, egyszersmind kecskeméti egyházmegyei és Dunamelléki egyházkerületi tanácsbiró volt. Meghalt 1862. évi jun. 7-én. [1]) Nejétől Magyar Zsófiától, ki előbb Láczai Szabó Zsigmondné volt, több gyermeke közül Áron szintén ref. s. lelkész, jeles keleti nyelvtudós, a m. akademia tagja.

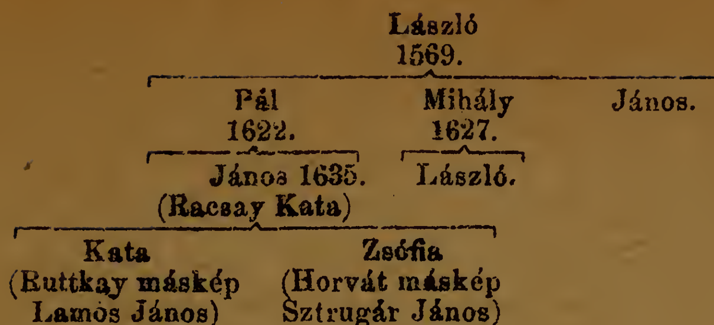
Czimerök : a paizs (tán kék) udvarában hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, mely első jobb lábával kivont kardot tart.

Tán szintén e család ősei közül valók : azon Szilády Mihály, ki 1665-ben Fülek várában tömlöcztartó volt, [2]) és Szilády gyi *(így)* András 1661-ben Trencsin vármegye táblabirája; [3]) — noha a Szilády név irásban hibásan épen úgy összezavartathatott, mint a Somody és Somogyi név.

Szilády család. (Gellénfalvi). Nyitra megyei Gellénfalváról irta előnevét. Közülök 1569-ben élt László, kinek ivadéka — mely negyed ízen kihalt, — így [4]) sarjadzott.

---

[1]) A fölötte mondott halotti beszédek kinyomattak.
[2]) Nógrád m. levéltár.
[3]) Eredeti okirat.
[4]) Rajcsányi Deduct. geneal. II. 249.

Szilágyi család. (Horoghszeghi †) Régi magyar faj, mely — mint e munka IV. kötet 333. lapján említve volt — a mecsinczei Garázda családdal egy törzsből eredt. Birtokaik nagy része — köztök Mecsincze is — a magyar koronához tartozott Bolgárországban feküdtek. A XIV. század vége felé a Garázda család két főágra oszlott, az egyik ág megtartá a Garázda nevet, mecsinczei és utóbb kereszttúri előnév mellett, a másik ág Szilágyi-nak neveztetett. Loránd, (tán jobban I. László) volt az első, ki a Szilágyi nevet fölvette; azonban a családnak vér- és osztályos közössége meg ezután is egy ideig megmaradt, mint ezt a XV. század elején szerzett közös birtokokról szóló adománylevelek mutatják. Czímerök is közös maradt, és pedig az egész közös vérségnek, úgymint a Garázda nemzetségből kifejlett Széki és Teleki utóbb egygyé olvadt családokkal egyetemben.

Említett Lorándnak [1]) két fia volt: Miklós és Gergely, ez néhol — mint említve lész, — Györgynek is íratott, és Szent-Királyról is neveztetett, ellenben Miklós mindég Szilágyi névvel fordúl elé.

Miklósnak hat fiát ismerjük: Lászlót, II. Gergelyt, Mihályt, Albertet, Domokost és Sebestyént. Ezek közül.

László rokonával keresztúri Garázda Miklóssal azon érdemeikért, melyeket Zvornik (Zrebernik) várának négy évi hősi védelmével szereztek, a közös vérségü Garázdákkal és nagybátyjával Szilágyi Gergely, Mihály és Domokossal 1407-ben Zsigmond királytól kapták adományban Doboka vármegyében Balásfalva, és Fejér megyében Szent-Imre helységeket. [2])

1408-ban keresztúri Garázda Miklós István fia, és Szilágyi Miklósnak fia László zreberniki várnagyok a törökök elleni har-

---

[1]) Teleki szerint Hunyadiak kora I. 28. De Fejér Cod. Dipl. tomo X. vol. 4. pag 654. a Horogszeghről kelt adomány levél szerint László.

[2]) Fejér G. Codex dipl. tomo X. vol. 4. p. 609—612.

czokban Boszniában és Branich vára ostromában és megvételében szerzett érdemeikért Zsigmond királytól a magok, úgy Garázda Miklós atyjának Istvánnak és Garázda Imre, László, János és Pál testvéreinek, továbbá Szilágyi László [1]) atyjának Szilágyi Miklósnák, ennek testvére Gergelynek az I. László fiának, úgy II. László testvéreinek Miklós fiainak u. m. Szilágyi Gergely (v. György), Mihály, Albert, Domokos és Sebestyénnek részekre az előbb Heves megyében adományban kapott Heves megyei Zeuth (Szücsi?), Fajzath, Réde, Ethed (Ecséd) és Nógrád megyei Cethe (Csécse) helységek helyett, melyeket Zsigmond király tőlük visszavett, csere adományképen Temes megyei Horogszegh helységet, azon és más megyékben fekvő Kis- és Nagy-Possrast, Böszörményt, Tószeget, Mosotót, a három Begenyét, nem különben Telek földét kapták és királyi adományban nyerték. [2]) És innen a család előnevét Horogszegről írta, úgy látszik — azonban: csak II. László utódai, mert az ő testvérei birtokaikról — mint Teleki irja — Bernolchiaknak hívattattak.

1409 ben mecsinczei Garázda Miklós és Dénes és Szilágyi László utódaik részére is uj adományképen Zsigmond királytól czímerlevelet kaptak, mely szerint czímerök a paizs ezüst udvarában lángokból kiemelkedő zerge (vagy vad kecske capra sylvestris) aranyozott szarvakkal és körmökkel, mely első lábával zöld leveles fenyőfát (abies) tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan zerge lángokból emelkedik fel. Foszladék mind két oldalról ezüst fekete. És a czímert a nemzetség oly hozzáadással kapta, hogy

[1]) Tehát nem Loránd volt Miklós atyja?!

[2]) Fejér G. Codex dipl. tomo X. volt. 4. p. 654—666. — Kaprinai Mss. B IV. 82. Telcky Hunyadiak kora I. 28.

a családból mindazok, kik a hadi pályán feltűnnek, a czímer fehér színeit aranynyal fölcserélve viselhessék. [1])

László 1428-ban bácsi főispán volt. Neje Belléni Istvánnak leánya Belléni Katalin volt. Ettől született következő hat gyermeke:

1. II. Mihály, 1456-ban belgrádi kapitány, Temesi főispán és machói bán, 1458-ban miután öcscsét a kir. trónra segité, már mint beszterczei gróf unoka-öcscsétől Mátyás királytól Torontál megyei Becsét, és Krassó megyei Somlyót kapta kir. adományban. [2]) Mátyás király mellé, míg ez törvényes korát eléri, kormányzónak választatott, és utóbb is több adományt kapott. Mindjárt eleinte Mátyással viszályba keveredett, [3]) és ezért Világos várában fogságot is szenvedett, de nem sokára 1459-ben kibékültek, [4]) és ismét Mátyás híve volt, haláláig harczolva a török ellen, azonban még ez évben azok kezébe esve, Konstantinápolyban feje vetétett. [5]) Nejétől Báthori Margittól, Báthori István országbiró leányától, ki utóbb 1464-ben már alsó-lindvai Bánffy Pálné vol, gyermeke nem maradt. Özvegye birtokában maradt Diód várának, Túr és Varsány mvárosoknak. [6])

2. III. László 1457-ben belgrádi várnagy volt, midőn testvérével Mihálylyal együtt Brankovics György által orozva megtámadtatott,

---

[1]) Az oklevél Katonánál kivonatban, Katona Hist. critic. tomo XI. pag 761—763. Egészen Fejér G. Codex diplom. tomo X. vol. 4. pag. 742—746. Nagyon tévedett tehát Szilágyi Ferencz, midőn az általa szerkesztett *Hon és Külföld* 1841. febr. 19-ki 14. szám 55. lapon a jegyzetben azt irta, hogy a horogszeghi Szilágyi nemzetség czímere „nyillal keresztül lőtt félhold.“ Hasonlóan tévedett Siebmacher is, kinek Gr. Wappenbuch Supl. X. Bd. nro 31. alatt közlött czímere egészen elütt a valóditól. Siebmacher ily czímert tulajdonít alaptalanúl a horogszegi Szilágyi nemzetségnek: a paizs kék udvarában arany horgony áll, melyet közepén keresztül hasít egy, a paizs udvarán víziráuyosan átvonuló ezüst pólya (fascia). A paizs fölötti sisak koronájából felforditott arany horgony emelkedik ki, két kiterjesztett fekete sasszárny között. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

[2]) Kaprinai, Hungaria diplomatica II. 195.

[3]) Teleki Hunyadiak kora III. 96.

[4]) Ugyan ott III. 165. 188.

[5]) Ugyan ott III. 192., hol arczképe is látható. Mint kormányzótól egy törvénye 1458. évről hasonmásban látható a M. Tud. Tár. Évkönyvei I. kötetében 346—354. hol pecsétrajza is látható, azonban a czimerlevelet nem ismerő rajzoló a vadkecskét tűzlángok helyett mintegy koronából kiemelkedve tünteté elé — hibásan.

[6]) Ugyan ott. III. 191. a jegyzetben

testvére a kocsiról leugorván, és lóra kapván, megmenekült, azonban László sebekkel terhelten halva maradt. [1])

3. O s v á t, kiről mit sem tudunk. Ha csak ennek leánya nem volt horogszeghi Szilágyi J u s z t i n a, ki 1481. évben somkeréki Erdélyi János nejeül iratik, [2]) miután Mihálynak és Osvátnak nem volt Jusztina nevű nővére, mint némelyek állítják. [3])

4. E r z s é b e t mintegy 1432. óta a halhatatlan nevű Hunyadi János neje, Mátyás király anyja. Meghalt 1484. táján.

5. Z s ó f i a Vingárti Geréb Jánosné.

6. O r s o l y a Désházyné, [4]) kinek fia Désházy István meghalt 1530-ban.

Ezekben kihalt a horogszeghi Szilágyi család, melynek táblázata ez:

Loránd (v. I. László)
1405.

Mihlós de Szilágy 1408.	I. Gergely 1407. de Sz. Király

II. László 1407. 1428. Bácsi főisp. (Belléni Kata)	II. Gergely 1408.	I. Mihály 1408.	Albert 1408.	Domokos 1408.	Sebestyény 1408.
		B e r n o l c h i a k.			

II. Mihály † 1459. kormányzó (Báthori Margit)	III. László belgrádi várnagy.	Osvát.	Erzse † 1484. (Hunyadi János)	Zsófia (vingárti Geréb János)	Orsolya (Désházyné)

Szilágyi család. (Szilágy-Somlyói) Kraszna megyéből eredhetett, mely megyének mvárosáról irja előnevét is; innen származott Szatmár megyébe, hol birtokos. Törzse Szilágyi J á n o s, 1617-ben kővári kapitánynak iratik. Tán ő azon Szilágyi János, ki 1609-ben Szatmár megyében Anaczot királyi adományban kapta. [5]) Annyi bizonyos, hogy fiai már Szatmár megyében birtak, és közűlök F e r e n c z, ki 1642-ben Alsó-Misztótfaluban birtokrészére kir. adományt vitt, [6])

[1]) Teleki Hunyadiak kora II. 598.

[2]) Hodor K. Doboka várm. 74. és 234. és szerinte a kolosmonostori convent.

[3]) Hodor id. h.

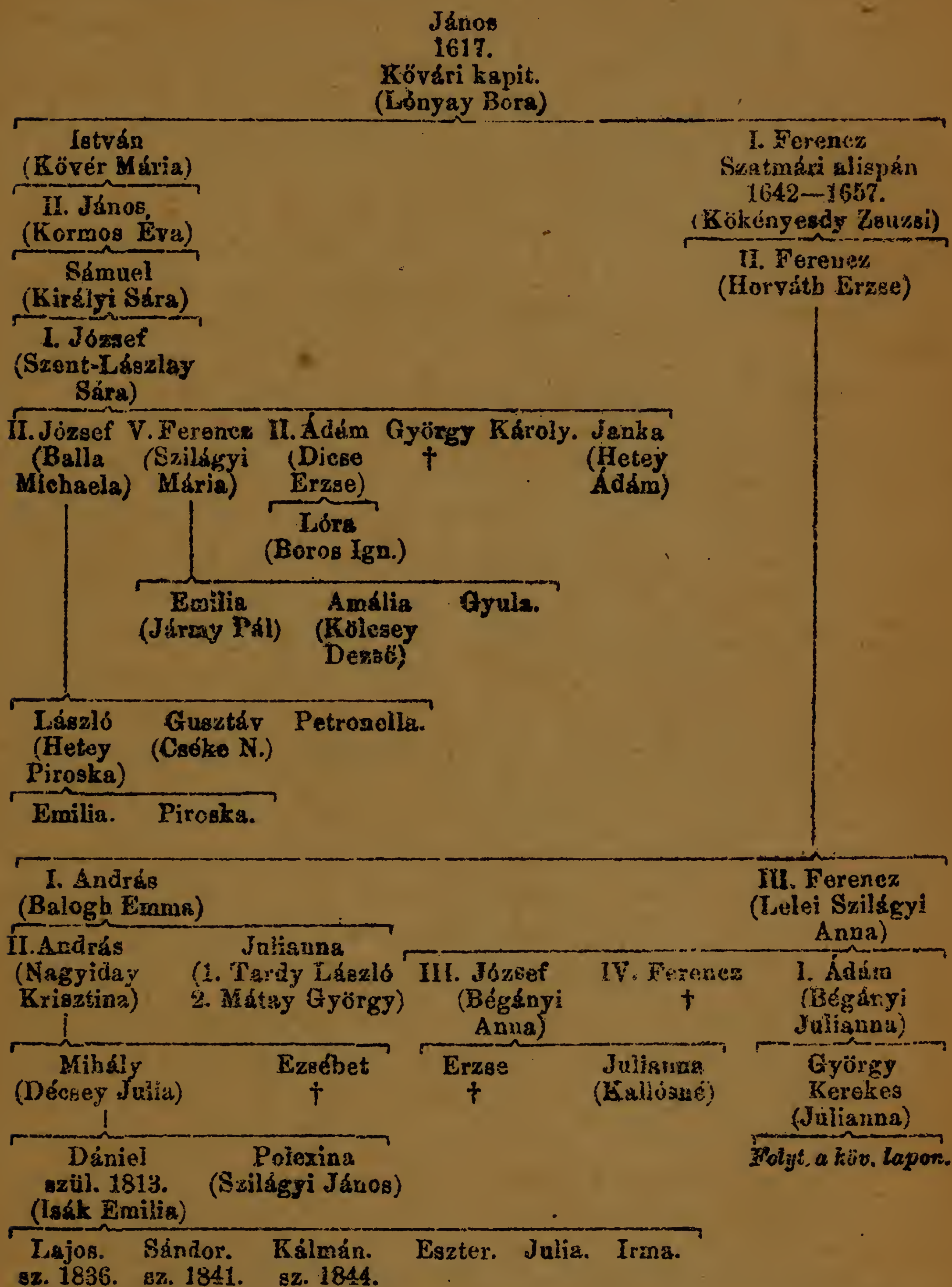
[4]) Kaprinai Hung. Dipl. II. 196.

[5]) Szirmay, Szatmár várm. II. 195.

[6]) Liber Regius folio 58.

1647-ben azon megye követe,[1]) és alispánja volt 1657-ben is.[2]) Ez testvérével Istvánnal osztozott Szatmár megyei Óvári helységben, hol a család jelenleg is birtokos.

A családfa [3]) következő:

[1]) Kaprinai Mss. A. tomo 43. pag. 249. és Szirmay Szatmár I. 75.—[2]) Szirmay, Szatmár várm. I. 129. — [3]) Luby Károly családi közlés után.

György, *ki az előbbi lapon.*
(Kerekes Julianna)

Teréz	János	Zsuzsi	Mária	Klára	Julia	Krisztina
(Hartmanné)	(Szilágyi Polexina)	(Telcky Dániel)	(Szilágyi Ferencz)	(Fogarassy László)	(Jékey Menyhért)	(Gabányi Sándor)
	Eulália (gutorföldi Mátay Antal)					

A család e század elején Szatmár megyében birtokos több helységben, mint Erzsébet Vetésen, József Király-Daróczon, továbbá Gacsalyon, N. és K. Hodoson, Egriben stb. [1])

A családhoz számitandó Sz. András, 1825. körül Kraszna megye törv. széki ülnöke. Zsigmond ugyanott irnok 1825. És tán Benjámin, kinek neje Katona Zsuzsi ott bogdánházi és perecseni birtokos.

Valószinüleg e család ősei közül voltak, noha a családfán nem állanak, a következök: Gábor Szatmár megyei jegyző 1600-ban, Pál és Péter szolgabirák 1692-ben. [2])

Ide számíthatjuk tán azon nemes Szilágyit is, kit 1717-ben Zsarollyánból a tatárok fogságba vittek. [3])

Szilágyi család. (Piskárkosi) Szatmár megyéből ered, és azon megyei Piskárkos helységről irja elönevét. Jelenleg nagyobbára Bihar megyében birtokos. Elei a múlt században ref. tanári és papi pályán szerepeltek.

A mult század elején élt ismert törzs atyjok Szilágyi I. Márton debreczeni tanár, kinek nejétől Kerestély Szilágyi Máriától származó ivadéka következöleg [4]) sarjadzott:

I. Márton
debreczeni tanár
1719.
(Kerestély Szilágyi Mária)

I. Sámuel	Mária
ref. superintendens sz. 1719. † 1785. (Szeremley Zsuzsa)	(m.-telegdi Miskolczy István)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 134. 145. 269. 276. 294.

[2]) Ugyan ott I. 133.

[3]) Ugyan ott II. 219.

[4]) L'Advocat, Mindszenty Lexicon VI. 361. — Sombory Zsuzsánna 1861. évi nyomott halotti jelentése. Halmágyi Zsófia fölött halotti beszéd 1810. stb.

I. Sámuel, *ki az előbbi lapon.*
ref. superintnndens
sz. 1719. † 1785.
(Szeremley Zsuzsa)

II. Sámuel 1770. Bihari táblabiró (Halmágyi Zsófi sz. 1753. † 1810.) | II. Márton sz. 1748. † 1790. s. pataki tanár (Abádi Julia) | Mária (Vecsey Samu) | Zsuzsi (Czakó Füredy Sándor) | Sára (Vincze Pál) | Anna (Őri Fülep Gábor) | Mihály mérnök. | Gábor debreczeni tanár (Oláh Erzse)

II. Márton gyermekei: Krisztina | Károly debreczeni főjegyző.

Károly gyermekei: Imre Bihar v. szám vevő. | Teréz (Nagy Péter)

Gábor fia: Gábor (Mességáros Teréz) — ennek leánya: Amália (Bay Fer.)

II. Sámuel gyermekei: Ferencz elesett a francz. háb. | III. Samu † | Zsófia. | Mária † | I. Lajos Bihari szbiró tbiró 1861. (Sombory Zsuzsi) † 1861. nov. 14. | Teréz (Budaházi Pál ügyvéd)

I. Lajos gyermekei: Ludovika | Karolina. | Janka (Fráter Tamás) | Lajos (Fényes Karolina) | Ida (mieskei Miskolczy Károly) | Krisztina (Gruden Imre) | Ferencz (m. Baranyi Kornélia)

Lajos gyermekei: Vilma (Fráter Gyula) | Gyula cs. k. hadnagy †864. | Izabella. | Jenő.

Ferencz gyermekei: Zsigmond. | Boldizsár. | Szörény. | Örs. | Margit.

A törzs-atya I. Márton 1719-ben debreczeni hittanár volt. Neje Kerestély Szilágyi Márton a bihari tractus seniorának leánya Mária. Ettől született I. Sámuel Debreczenben 1719. febr. 19-én. Külföldön végzett egyetemi iskolazása után 1741. táján Debreczenben a philosophia és görög irodalom, atyja halála után 1746-tól a hittan tanára, 1759-ben diószegi, két év mulva szatmári ref. lelkész, 1765-ben tiszántúli superintendens és debreczeni lelkész, mely utóbbi hivatalát széíütés által történt elgyengülése miatt csak 1772-ig vitte. Meghalt neje utáni birtokán H. K. Kovácsiban, hová 1779-ben telepedett, 1785. jul. 12-én. Leforditá Voltaire Henriását, melyet fia adott ki. [1]) Nejétől Szeremley Zsuzsannától kilencz gyermeke, négy fia, öt leánya maradt. Ezek közül

Gábor debreczeni tanár volt, unokája Amália Bay Ferenczné.

II. Márton szül. 1748. mart. 26-án. Külföldön tanúlt és utazott.

[1]) L'Advocat Mindszenty Lex. VI. 362. és Tudományos gyűjt. 1820. VIII. 93.

Sáros-Patakon lett physica és math. tanára 1773-ban. Meghalt 1790-ben. Az atyja által forditani kezdett *Xenophon Cyropaediaját* bevégzé és kiadta 1784-ben. [1]) Fia maradt K á r o l y Debreczen város föjegyzöje; ennek fia I m r e Bihar vármegye számvevöje.

II. S á m u e l Bihar megye táblabirája volt. Nejétöl (kit 1770-ben vett el) szilágy-somlyói Halmágyi Zsófiától (szül. 1754. † 1810.) hat gyermeke maradt, ki közül F e r e n c z a franczia háborúban esett el. L a j o s Bihar megyében szolgabiró, utóbb táblabiró volt. Nejétöl Sombory Zsuzsannától (ki 1761. nov. 14. kora 71. hazassága 55. évében halt meg) a táblázaton látható gyermekei és unokái származtak.

A család birtokos Bihar megyében Jankafalván, Hk. Pályiban, Hk. Kovácsiban, és J. Hodoson és pedig I. Sámuelnek neje Szeremley Zsuzsanna után Szikszai Kis Péter jogán, miután nevezett Szeremley Zsuzsannának nagyanyja Kis Katalin a szerzö Szikszay Kis Péter leánya volt.

Szilágyi család. Zemplin vármegye nemessége sorában áll. Törzse Szilágyi F e r e n c z Lelesz mvárosából származott, és mint kis-várdai alkapitány I. Ferdinnád király által 1560-ban czimeres nemes levéllel ajándékoztatott meg hadi érdemeiért, melyeknél fogva czimerébe saskeselyüt nyert, mely jobb lábával kivont kardot tart. [2])

Szilágyi család. Ugocsa vármegye nemes családa, melyböl Szilágyi L á s z l ó t 1503-ban öszödfalvi Ősz (Ewz) László atyafijáúl és örököseül fogadta II. Ulászló király beleegyezésével. [3])

Ugyan csak Ugocsa megyében él a p é t e r f a l v i S z i l á g y i család, mely a többivel együtt 1750-ben Péterfalva helységre új nádori adományt nyert. [4]) E század elején éltek közülök G y ö r g y, M á r t o n, J ó z s e f, M i h á l y, és Z s i g m o n d birtokosok Tisza-Keresztúrott, Fertö-Almáson, Tivadarfalván, Forgolányban, Gödényházán, Tamásvárályjan, Verböczön. [5])

Úgy látszik, e család ivadéka volt Szilágyi J á n o s is, ki Ugocsa megyei Nevetlen faluban született, és idövel Máramáros-Szigethi tanár lett. Meghalt 1854-ben. 1713-ban magyar Philosophiát irt és adott ki. [6])

---

[1]) L'Advocat Mindszenty Lex. VI. 365. és Tudományos gyüjt. 1820. VIII. 93.

[2]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 117.

[3]) Szirmay, C. Ugocsa p. 131. 132.

[4]) Ugyan ott 125.

[5]) Ugyan ott 74. 84. 126. 129. 151. 154. 166. 175.

[6]) Magyar Irók II. 320.

Tán ennek fia István magyar akademiai tag, és jelenleg a máramáros-szigeti ref. főtanoda igazgató tanára stb., kinek czímer pecsétén jobbról balra rézsútosan osztott paizsnak jobb oldali kék udvarában hármas halmon három rózsát, a baloldali vörös udvarban fehér egyszarvút, a paizs fölötti sisak koronáján repülő galambot láthatni.

Szilágyi család. Czimeres nemes levelét Szilágyi András kapta 1658. jan. 14-én Szatmárott Rákóczy Györgytől, mely czimeres nemeslevél 1659. april. 8-án Bihar vármegye közgyűlésén kihirdettetett. [1]) Utódai ismeretlenek, valószinűleg kihaltak.

Szilágyi család. (Szedlicsnai) Trencsin vármegyében honos, hol a nemesi lajstromok szerint 1646-ban már Szedlicsnán, 1648-ban pedig Felső-Dreskóczi birtokán székelt. [2])

1736-ban éltek László, József, András, Márton és Imre mint előkelő birtokosok, idősb János, István, György, és ifj. János mint egyszerű curialisták. Ezek közül András és ifj. János Pozsony megyébe, Márton Bács megyébe költöztek, Imre és István katonáskodtak.

1748-ban Trencsin megye alsó járásában idősb és ifj. László, György és József, Szedlicsnán pedig Dániel irattak össze.

1768-ban Szedlicsnán József, Velcsiczen György fiaival Gáspárral, Imrével, Pállal és Elekkel, Beczkón pedig László laktanak.

Az 1803. és 1837. évi nemesi összeiráskor már csak egyedül Elek találtatott Velcsiczen.

Szilágyi család. Komárom vármegyében élt 1631-ben Szilágyi Pálnak fia János, ki Szilágyi Mihálynak fiával Lászlóval Bana nevű pusztát elzálogitá Szapáry Andrásnak. [3])

Szilágyi család. Szilágyi János 1686-ban I. Leopold királytól kapta czímeres nemeslevelet.[4]) Czímere a paizs kék udvarában zöld téren balra futó szarvas, melyre egy, zöld magyar ruhába öltözött, fekete kalpagos, sárga csizmás férfiú puskájával épen nyakának czélozva lő. A paizs fölötti sisak koronajából jobbra fordúlva szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szilágyi család. (Ákosfalvi) Magyarországi eredetű a Szilágy-

---

[1]) Bihar megye levéltárában van az eredeti armális.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Fényes E. Komárom várm. 146.

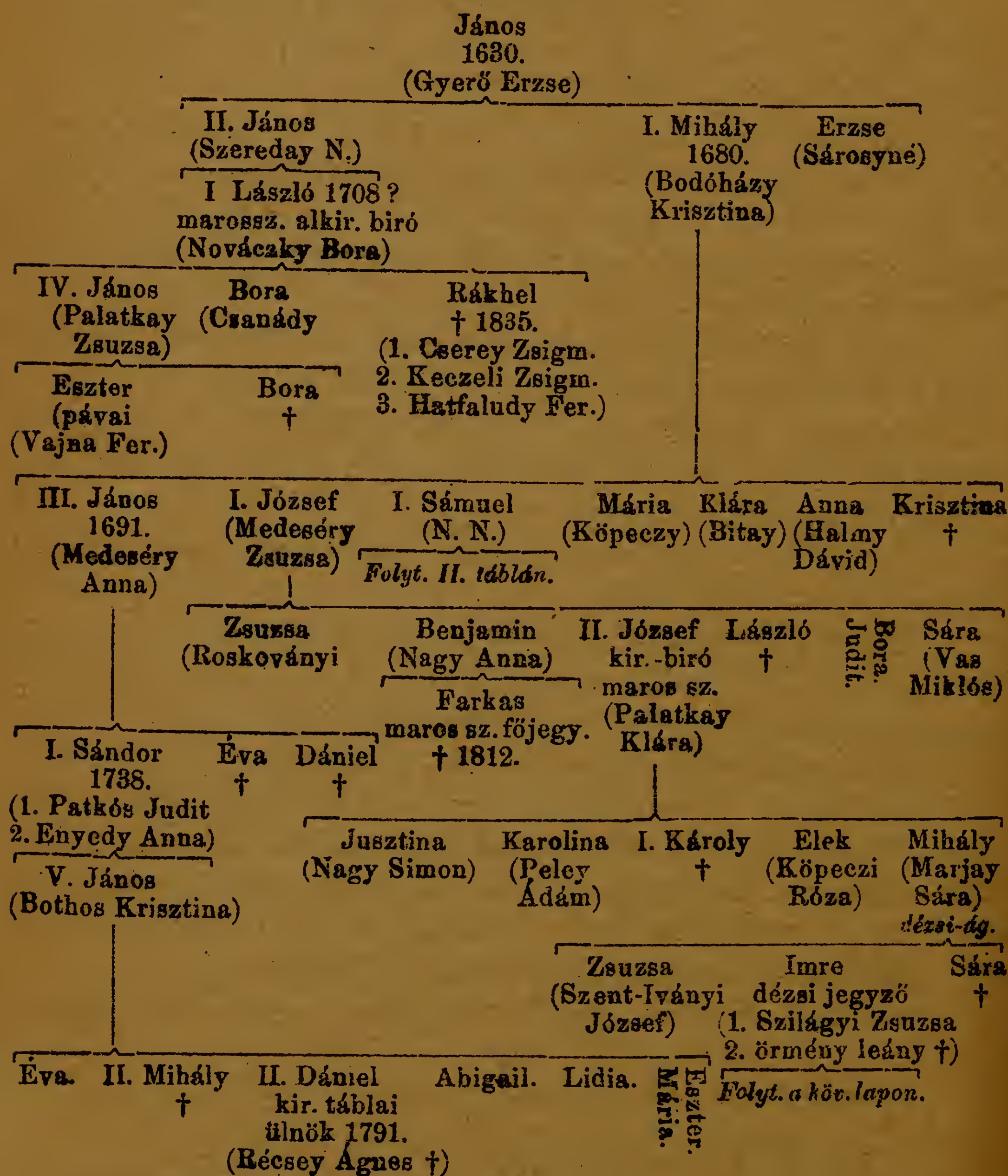
[4]) Collect. herald. nro 828.

[5]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

ságról, előbbi neve Tolvaj volt. Törzse Tolvaj János, ki 1630-ban erdélyi fejedelem Rákóczy György beleegyeztével (consensu) Szilágyi nevet vett föl, és adomány mellett kapta Maros székben az ákosfalvi, cserefalvi és ménesi birtokokat, míg Magyarországban lakó testvére Tolvaj István Közép-Szolnok megyében Menyőn maradt, és utódai maig is ott birnak.

Említett Szilágyi János nejével ákosfalvi Gyerő Erzsébettel következő családfát [1]) terjesztett:

I. tábla.

[1]) Családi közlés Hodor K. szerint.

Imre, *ki az elööbi lapon.*
dézsi jegyző
(1. Szilágyi Zsuzsa
2. örmény leány. †)

1-től Polexina. — Zsuzsa. — Róza (Ispán István Türében) — Janka. — Kata (Péter Fer.) — II. Imre — Ferencz ügyvéd 1845.

II. t á b l a.

1. Sámuel, *ki az I. táblán.*
(N. N.)

II. Sámuel 1787:
kir. pénztárn.
Marosszékben.
(Iszlay Kata)

Ezsébet (Pataky József) — I. János (1. Vida Ágnes 2. Bodó Julia) — Kata (Zsigmond Albert) — Ágnes (Medgyes Lajos)

I. János gyermekei:
1-től III. Sámuel (tőöki Visky Róza) — 2-től III. József (Nagy Eszter) — II. Károly (Torday Erzse) — Zsuzsa (Szilágyi Imre) — Anna (Benkő Fer.) — Róza (Becsky István) — II. Lajos † — III. Sándor lak. Maros sz. Királyban (Máthé Anna)

III. Sándor gyermekei: II. Farkas † 1849. elesett. — III. János.

II. Károly gyermekei: I. Lajos. III. Károly. IV. József. Albert. Erzse. Karolina.

III. József gyermekei: II. Sándor. színész Pesten. — II. János.

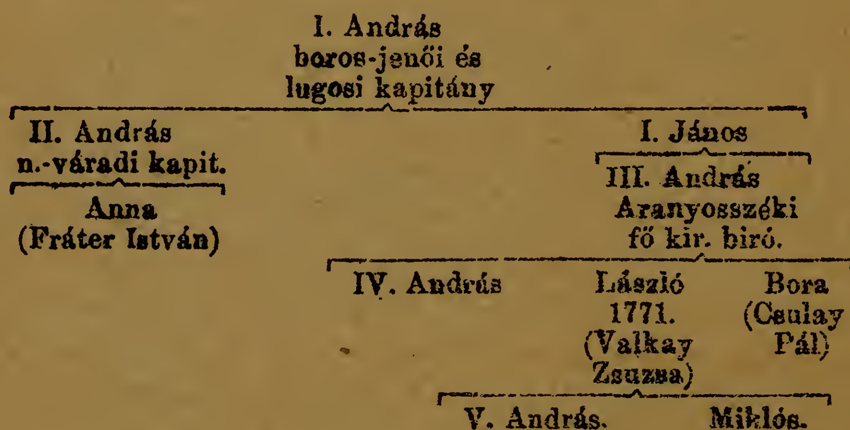
III. Sámuel gyermekei: IV. Sámuel † — II. József. — Kata † — Ignácz. — II. Sándor † 1846. körül.

A család czímere I. Imre pecsétnyomata szerint a paizs udvarában horgony, melynek tetején korona áll, a háttérben tán mellvas. A paizs fölötti sisakon három strucztól leng.

Úgy látszik, - e családból eredt azon Szilágyi T a m á s is, ki Drugetyevith Horváth Judit első férje volt a XVII. században. Még valószinűbb, hogy ebből eredt azon Szilágyi M i h á l y, kinek neje Drugetyevith Horváth Anna (előbb Rettegby Mihályné) volt felesége, leánya pedig Szilágyi B o r b á l a káli Kún Mihályhoz ment férjhez, miután ezen Borbálának férje káli Kún Mihályról szállottak a marosszéki birtokok a leányágakra.

A család utóbbi nemzedékéből József 1791-ben királyi hivatalos volt. Idősb Károly táblabíró, és ifj. Károly aljegyző és levéltárnok Marosszékben 1848. előtt. Sándor dulló biztos 1836. körül. Imre Dézsváros főjegyzője. Mihály Belső-Szolnokban szegények ügyvéde 1848. előtt.

Szilágyi család. (Székely-Kocsárdi) Törzse Szilágyi András Boros Jenőről írta előnevét, és boros-jenői és lugosi főkapitány volt. Egyik fia II. András nagyváradi főkapitány (?) kinek leányát Annát Fráter István vette nőül. Másik fia I. János nemzé III. Andrást, Aranyosszék főkirály biráját, [1]) kitől a család tovább terjedt, azonban családfánkon csak V. Andrásig, ha csak ebben és testvéreiben ki nem halt. [2]) Az ismert családfa [3]) következő:

Szilágyi család. (Báró †) Eredetét nem ismerjük följebb azon Szilágyi Péternél, ki külföldön tanúlt, 1696-ban értekezéseit adta ki, és nagy-enyedi tanár volt. Kiadott egy magyar nyelvtant is, és a nagy-enyedi collegium okiratait összeszedve rendezte. [4]) Fia Sámuel szintén külföldön végzé tanúlmányait, azután Bécsben az erdélyi udv. kanczellariánál ügynök, innen az erdélyi kir. tábla ülnöke lett, és báróságra emeltetett. Meghalt 1771-ben. [5]) Még 1740-ben adta ki Bécsben „Keresztyén Senecá"-ját. Érem és könyvgyűjteményét a m. vásárhelyi iskolának adományozta. Fia József a szászvárosi ref. iskolára tett 3000 m. f. alapítványt, s képe ma is ott az iskola termében látható. Benne ága kihalt.

[1]) Apor, Synopsis Mutationum 291.
[2]) Hodor K. Doboka várm. 232.
[3]) Décsey Miklós közl. szerint.
[4]) Benkő Transylvania gen. II. 263. 600.
[5]) Ugyan ott 500.

Szilágyi család. (Veresegyházi) Ismeretes közülök János, ki 1638—39-ben Doboka vármegye alispánja volt. [1])

Szilágyi család. (Székely földvári) Erdélyben Aranyosszékben birtokos család. Legutóbbi nemzedékrende [2]) következő:

- János aranyosszéki alkir. biró.
  - József m. kir. kamarai számv. tan.
  - János nyug. kapit.
  - Sándor dulló-biztos 1815.
  - András Ecskán volt gazda tiszt.
    - Virgil. Pesten ügyvéd.
    - N. tábori lelkész.
  - Miklós orvos † 1863. N. Enyeden (kad. Török Kornélia)
    - Kornélia † 1863. jul. 2.
  - Pál főszámvevő Kolosvárt (m.-csügedi Pap Antonia)
    - Miklós

Jánosnak, ki aranyosszéki alkirálybiró volt, fiai közűl József Budán a m. kir. kamaránál számvevői tanácsos volt. János nyugdijas százados magtalanúl halt el. Sándor 1815-ben Aranyosszék dulló biztosa. András Torontál megyei Écska helységben gazda tiszt volt. Fiai közűl, kik katholizáltak, Virgil (szül. 1824. nov. 27.) ügyvéd, iró, 1861-ben országgyűlési képviselő. Testvére tábori lelkész. Miklós jeles orvos N. Enyeden. Meghalt 1863. jun. 4-én kora 69. évében. Leirta a Borszéki fürdőt, és 1849-ben „A rabbi átka“ czimű pol. könyvecskét adta ki. Pál Kolosvárott tartományi fő számnevőségi tanácsos, ennek fia Miklós ugyan ott megyei törvényszéki ülnök.

Szilágyi család. (Radnótfái) Ismeretes József, ki 1725-ben kincstári számvevőségi tanácsos.

Szilágyi család. (F. bányai) Közülök Sámuel szolgabiró Fogaras vidékén 1825. körűl; ifj. Sámuel ugyan ott levéltárnok 1832. körül.

Szilágyi család. (Dézsi) Közülök István Dézs városánál alhivatalnok 1820. körűl, József adószedő 1848-ban.

Szilágyi család. (Gogánvárallyai) melyből József Küküllő megyében ügyvéd 1836. körül.

Szilágyi család. (Sepsi-szent-györgyi) Közülök Sándor Sepsi-Szent-György kiváltságos város tanácsnoka 1815-ben.

---

[1]) Hodor, Doboka várm. 231. 436.

[2]) L. életéről adatokat Magyar Irók I. 557.

Szilágyi Nagy család. Melyből Dániel Maros-Vásárhely tanácsnoka 1848. előtt. Ifj. Dániel ugyan 1843. körül.

Szilák család. Heves vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Szilassy család. (Szilasi és pilisi) Régi nemzetség, melyből Szilassy György 1453-ban testvérével Vinczével, a ki 1455—1475. váczi püspök volt [1]) V. László királytól hüséges szolgálatiért Pest megyében Pándot és Pilist kapta királyi adományban. [2])

Nevezett Györgynek fia Balás 1477-ben többek közt Nógrád megyében Losoncz-Tugárt Derecskei Péter magva szakadtával kapta adományban Mátyás királytól,[3]) és birta maradékaival együtt, sőt birja családja máig.

Balásnak fia volt Ferencz, ennek fija volt II. György, ki 1562-ben I. Ferdinand m. királytól többi jószágai közt Losoncz-Tugárra is új kir. adományt nyert. [4])

Adatok hiányában az izről izre való származtatást nem folytathatván, csak a következőket lehet eléadnunk:

1617-ben Szilassy István mint Losoncz-Tugár birtokosa említetik. [5]) Ennek fiai lehettek I. András és II. István, ki 1655-ben mint amannak nagybátyja említetik.

I. András 1633. oct. 16-án vette nőül Liberchey Juliannát, ki 1653. febr. 21-én halt meg, és kitől gyermekei voltak: Zsófia Farkas-Istvánné, Borbála (meghalt ifjan) Judit (meghalt 1653. előtt) és II. András ki 1670-ben már házaságban élt pethőfalvi Pethő Annával, 1684-ben Heves, [6]) 1689—1690-ig Nógrád megye másod alispánja volt. [7]) 1675-ben Panyi-Darócz birtokosai közt is eléfordúl. Meghalt 1709. előtt. [8]) Ennek lehetett többi közt fia István, kitől a család leszármazása következő:

[1]) Deserici, Historia Eppatus Vaciensis Supplem. pag. 8. szerint 1461-től 1473-ig. Schematismus Dioec. Vaciensis 1835. évre XLIII. lapon szerint 1455—1475-ig. Mocsáry Nógrád várm. leirása I. köt. 81. lapja szerint ezen Vincze püspökről maradt a példabeszéd: „*Veréb vesztő Váczi Vincze vesztette el Vácz városának virág vasárnapi vas vásárát.*

[2]) Mocsáry Ant. Nógrád várm. leirása I. 81.

[3]) Ugyan ott I. 82.

[4]) Ugyan ott I. 82.

[5]) Nógrád várm: levéltár.

[6]) Regestrum insurrectionis C. Neogr. 1684. mely szerint ekkor — úgy látszik — Nógrádban az egész szilasi Szilassy családból egy maga élt.

[7]) Protoc. Neogradiensis anni 1689—90.

[8]) Protoc. C. Neogr. anni 1709. hol már csak özvegye említetik.

I. t á b l a.

István
(Darvas Zsuzsi özv. 1705.)

- I. Ádám 1734. 1755. (Egry Zsuzsi)
- Ferencz 1734. (Gellén Erzse)
  - Mária (Fáy Zsigm.)

I. Ádám gyermekei:

- II. Ádám 1755. (Száutói Szabó Mária)
  - I. József sz. 1755. † 1836. korona-őr (1. Mocsáry Bora 2. Dessewffy N. 3. Inczédy Kata † 1847. k.)
- László 1755.
- Sándor 1755.
- Zsuzsi (Puky László)
- I. János 1755. (Szemere Mária)
  - *Folyt. II. táblán.*

I. József gyermekei:

- 1-t. Janka (Jakabfalvy András)
- 2-t. Teréz (Csoma Zsigm.)
- 3-t. II. József helytartó tanácsos (1. Rhédey Klára. 2. Freyburg Petronella)
  - 2-tól Béla. Gyula. Aladár. Paulin. Irma
- Ferencz sz. 1793 † 1841. Gömör v. alispán (Tornallyay Teréz)
  - Miklós Szügyben (Trajtler Amália)
    - N. N.
  - László.
  - Géza.
  - Pál.
- György sz. 1808. Pest v. alispán. (1. Csoma Klára 2. Szilassy Bora)
  - 1-től György. Béla. 2-tól Elek. Klára. Bora. Ilona. József.
- Ágnes (b. Györffy Pál)
- Mária (Pély Nagy András)

II. t á b l a.

I. János, *ki az I. táblán.*
1755.
(Szemere Mária)

- Ferencz.
- II. János (Fáy Krisztina)
  - László † 1852. tbiró, egyházi főgondnok. (Bay Julianna † 1854.)
    - István Pest v. fő szbiró (Ivánka Etelka)
      - Etelka.
      - Ida.
      - István.
    - János (Dobozy Riza)
      - N. N.
    - Kálmán (Kenessy Kornélia)
      - Nelli.
    - Fáni (1. Irsay Pál 1851. 2. Reindl őrnagy)
    - Janka.
    - Julianna (Viczián Antal)
    - Zsuzsi (Kovásznai Kovács Ágost)
- Mária.
- Erzse (Isáak László)

E táblázaton I. Ádámnak fiainál két ágra szakadt a család, az egyiket II. Ádám, a másikat I. János terjeszté. II. Ádám ágán Legnevezetesebb férfia volt a családnak I. József, ki 1755. mart. 8-án Losonczon született. Hivatalos pályáját Nógrád megyénél kezdte, hol 1790 ben főszolgabiró lett, majd főjegyző, 15 évi megyei szolgálata után a kir. tábla ülnöke, személynöki, országbirói, és nádori itélőmester lett, utóbb 1819. nov. a hétszemélyes tábla birójává, vál. belső titkos tanácsossá, Sz. István rend vitéze, Torna vármegye főispánjává neveztetett, 1832—6. évi országgyülésen pedig a sz. korona őrévé választatott. Meghalt 1836. jul. 2-án, kora 82. évében. Losoncz-tugári birtokát rendbe hozva, arra 1804-ben új királyi adományt vitt és abban octob. 23—25-én, valamint némi ellenmondások megszüntetése után 1808-ban ujólag beiktattatott. [1]) Két első nejétől egy egy leánya maradt, mint a táblán látható ; harmadik nejétől Inczédy Katalintól két leánya és három fia maradt. A fiúk ezek:

1. II. József, ki a m. kir. helytartóságnál titkár, 1835-től tanácsos, az 1846. évi erdélyi országgyülésre kir. hivatalos volt. Első nejétől gyermekei :

a. III. József 1844—1848. körül a m. kir. helytartóságnál fogalmazó († 1855. körül) *b.* Eduárd a mérnök karnál 1847-ben kapitány, magtalanúl múlt ki, *c.* Ferencz cs. kir. kapitány volt, *d.* Sándor uhlánus erzedbeli hadnagy meglőtte magát. Második nejétől Freyburg Petronellától gyermekei a táblán láthatók.

2. Ferencz szül. Gömör megyében Serkében 1793. jun. 8-án. Gömör megyénél viselvén hivatalt, ott főszolgabiró, 1827. oct. 29-től, 1836-ig alispán volt. Meghalt 1841-ben. Nejétől Tornallyay Teréztől négy fia maradt, kik közül Miklós Nógrád megyében Szügy helységbe házasodott, nőül vévén ott Trajtler Amaliát, ki 1863-ban meghalván, tőle gyermekei maradtak.

3. György Pest megyénél előbb al-, 1836-tól 1841-ig főszolgabiró volt. (szül. 1808. körül) lakik Pándon, hol gyönyörü kértészgazdaságot folytat. Kétrendbeli házasságából a táblán látható gyermekei vannak.

I. Ádámnak másik fiától I. Jánostól másik ág származik. Ennek fiától II. Jánostól unokája László táblabiró és a kecskeméti ref. egyház kerület fő gondnoka volt. Meghalt 1852-ben. Nejétől Bay Julianná-

[1]) Mocsáry A. Nógrád várm. leirása I. 83. III. 33.

tól öt leánya, és három fia maradt, a fiúk közül István (lak. Dánoson) Pest megyének 1841-től al-, 1845-től főszolgabirója volt 1849-ig, ismét választott főszolgabíró 1861-ben, a lemondásig.

Nógrád megye nemesi összeirásában találjuk a következőket, kik közül némelyek a táblázatról hiányzanak; úgymint:

1711-ben élő György és András.

1725-ben Pál, ki akkor ott szolgabiró volt 1730-ig.

1734-ben Ferencz, Ádám, Pál és József.

1755-ben György Pálnak fia, Ádám, László, Sándor és János.

Tán e családból voltak: Mihály is, ki 1684-ben személyesen insurgált, és Dávid, ki 1705-ben a nemesi fölkelésnél gyalogsági hadnagy volt, 1711-ben a forradalom alatt a honn maradtak közé volt írva.

A család czímere a paizs udvarában félkerékből kiemelkedő egyszarvú.

A család reform. vallású.

Ugyan e család egyik ágának tartják némelyek azon Szilassy nemzetséget is, melyből János 1613-ban Nadányi Gergelylyel N. Váradon Báthori Gábort megölték, [1]) miért a medgyesi toronyból kivettettek. Azonban ez valószinütlen. Ezen Szilassy János lovas százados homályos állású családból eredt, mesterségére nézve egykor koborló molnár volt, utóbb bélyegzett emberek főnöke lett és a törökök előtt, valamint a magyarok előtt is a török háború idejében Bocskai alatt tünt fel, és utóbb katonai tehetségénél fogva kapitányságig (tán ezredességig) emelkedett. [2]) Ennek fiai lehettek azon Szilassy János és Miklós, kik Belső-Szolnok vármegyében Árokháza pusztára és Csanádban Dorozsma és Szent-Mihály puszta telekre új kir. adományt nyertek 1675-ben. [3])

1460-ban a Dunántúl birtokos nemesek voltak Szilassy (*így* Zylasi) István fia Domokos, Mihálynak fia Pál, és végre Tamásnak unokája, Istvánnak fia Benedek. [4]) Mindezek szintén más családbéliek lehettek.

Szilassy család. Nógrád megyében Szent-Iványon székelő czímerleveles nemes család, mely czimeres nemeslevelét a XVII. században (ha jól emlékszem 1630. táján) kapta.

---

[1]) Nadányi Florus Hung. 357. Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 32.

[2]) Bojthi Gásp. Engelnél Monumenta Ungr. 353. 355.

[3]) Liber Regius folio 562.

[4]) Kaprinai Hung. diplom. II. 447.

E családból Antal mint hzg Eszterházy uradalmában gazdatiszt Pest megyébe Turára, és innen végre mint már pénztári tisztartó Lévára telepedvén, és 1817. april. 24-én Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt kapván, azt 1822. aug. 30-án újra Ferencz, Antal, János, Gábor és Károly fiai neveinek beiktatásával kivette. Nevezettek közűl

Gábor előbb hzg Eszterházy uradalmában ügyvéd, 1850. után a Nógrád megyei cs. kir. törvényszék ülnöke volt, jelenleg 1862-től pedig Hont megye kinevezett első alispánja.

A család másik ágából Nógrád megyei Szent-Iványon most is laknak.

Tán szintén e családból volt Szilassy János, kinek nejétől Czesznák Rozáliatól leányát Klárát Kabzán András birta feleségül.

Szilay család. Közűlök Gyögy 1732-ben Győr vármegye esküdtje volt.

Szilcz család. Szabolcs megye nemessége sorában áll. Lajos ott 1836—1841. aug. 5-ig alügyész, aztán 1844. dec. 2-tól 1849-ig főszolgabiró volt a nyirbátori járásban. Ferencz ott esküdt 1838—1849-ig.

Szilczné szül. Szoboszlay Janka birtokos Nagy Halásziban.

Sziller család. Sziller Ferencz Sopron sz. kir. város egykori orvosa 1840-ben V. Ferdinand királytól magyar nemességet kapott, és 1841-ben nevét Szilley-re változtatá. Fia Sándor huszár kapitány.

Szilley család. *Lásd Sziller.*

Szilva család. (Baroki) Szilva másképp Szilvaközi család származásából ismeretes a következő [1]) nemzedék:

Mihály
Miklós
Boldizsár
Márta
(Szarka Péterné)

Szilvágyi család. Vas megyében virágzott, ott birtak hajdan Szilvágy helységben; 1418-ban éltek Szilvágyi János fiai Imre és Benedek. [2])

Szilvássy család. (Kecset-Szilvási, és cseszeliczki) Erdély ős

[1]) Perbeli genealogia szerint.
[2]) Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 6. pag. 111. és 135.

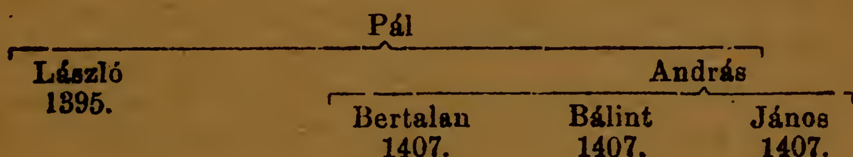
családa, mely az oklevelekben e két, sőt több előnévvel fordúl elé. Birtokviszonyaikra vonatkozó oklevelek és peres iratok oda mutatnak, hogy a Doboka megyei Kechet Szilvás, Kolos várm. Mező-Szilvás, és a tordai Magyar-Szilvás egy s ugyan azon, még pedig gazdag család birtokait képezték.

Okleveles emléke a családnak a XIV. század derekáig terjed fel. 1367ben Szilvási (de Zylvas) Pálnak fia András Szilváson birtokos volt. [1])

1376-ban Szilvási Dénes fia Péter Doboka vármegyében Szilvás helységet elzálogosítja 50 márkáért Teoki Tamás, Teoki Antal, Kecheti Gergely, és Kecheti Jánosnak. [2])

1394-ben Péter mester Vereb György alvajda fia, (filius Georgii de Vereb vicevayvodae) beiktatja Szilvási Pál fiát Andrást Torda megyei koppáni jószágába. Ezen Andrásnak és fiainak Bertalan, Bálint és Jánosnak, valamint testvérének Lászlónak 1407 ben Barcsán Peres Mihályné Detrek Ilona Torda megyei Gerestelke helységét birtokukba engedi. Ezekből következő származás derül fel:

I. tábla.

Itt a származási kimutatás megszakad.

1456-ban Hunyadi János és huga részére Kolos és Torda megyei jószágokról kelt kir. iktató parancsban találjuk Szilvási Balást egyik királyi emberül kijelölve. [3]) Ezzel egykorú volt

Szilvásy Bálint 1446-ban tordai esperes, fejérvári prépost. [4])

A XVI. század elején kecset-szilvási Szilvásy Kristófot találjuk, kinek 1502-ben neje Bethlen Kata volt, [5]) és a ki 1505-ben Csesztvei Barabás Lénárt és Kecheti Lászlóval II. Ulászló királytól adomány-

[1]) A kolosmonostori convent kiadványai szerint Décsey Miklós szíves közlése után, ki e család származására vonatkozólag a legtöbb s hitelesb adatokat szolgáltatta.

[2]) Ugyan a kolosmonostori convent kiadv. Décsey szerint a következőkkel együtt.

[3]) Teleki, Hunyadiak kora X. 496.

[4]) Szereday Ant. Notitia Capit. Albensis.

[5]) Hodor K. szerint.

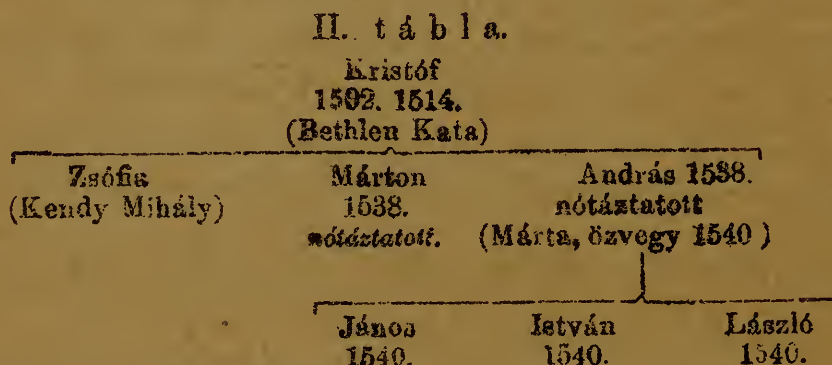
ban nyeri B. Szolnokban Theurpen, Kemene és A. Gyékénes egész falukat, kodori, f. gyékénesi és péterházi részjószágokat és Dobokában Kecheti Péter magvaszakadtán egész Kechet helységet; a beiktatásnál Kechet és Kodorra Bethlen Miklós nevében Szilkereki Lukács, Péterházára pedig Bogdan moldvai vajda nevében Vajda Demeter ellentmondott. 1514-ben Kristófot és nejét Katát a boncznyíresi jószágokba Szapolyay vajda beiktatni parancsolja, itt is az iktatásnál ellentmondtak Nyíresi Tamás fiai Tamás, János és Miklós.

Említett Szilvásy Miklósnak neje Kata 1538-ban már özvegy volt. Fiai Márton és András Eurdeog Ferencztől 1000 mftért zálogba veszik a n. esküllői, ördög-keresztúri, fodorházi, sólyomkői, szent-katolnai, kovácsi, ujfalvi, és eugroczi részjószágokat, a nagyesküllői kőházzal együtt a kolos-monostori convent előtt. Ezenkivül Márton beiktattatik Majláth István vajda parancsa mellett Verosegyháza helységébe, de a beiktatásnál Kendy Ferencz képében Szentegyedi Balás meztelen karddal ellent áll. [1])

A két testvér nővére, Kristófnak leánya Zsófia Kendy Gál fiához Kendy Mihályhoz ment nőül, a ki végrendeletében 1538 ban nejének a lónai, válaszúti, losádi, borsai és a báthoki részjavakat oly kikötéssel hagyományozta, hogy azt a Kendy testvérek 1000 m. for. letétele mellett magokhoz válthassák.

Márton és András testvérek — nem tudni, mi okon, — nótáztattak és a tőlök elkobzott kechet-szilvási, boncznyiresi, iklódszent-iványi javakat Izabella királyné 1548-ban hivének Gyulay Mihálynak adományozta. András 1540-ben már nem élt; ekkor már özvegye és árvái János, István és László említetnek, mint a kiknek Járáy Margit 228 mforintban elzálogositja Torda megyében a n. oklosi részjószágot. Ezek szerint

Kristóf ágazata így áll:

[1]) Kolosmonostori conv. Décsey sz.

Úgy látszik — hogy a Szilvásyak ma is élő ága, mely itt a IV. táblán látható, — ezen II. táblán álló András valamellyik fiától, (tán Jánostól) eredt, azonban az adatok hézagossága ezt eldönteni nem engedi; és mielőtt ezen máig élő ágazat származását bemutatnók, még egy más ágat kell felmutatnunk, mely a XVII. század első felében valódilag fiusított vonalon terjedt kihalásáig, mintegy 1639-ig. Ezen ág ismert kezdője mező szilvási Szilvássy Ambrús, kinek atyját Jánost [1]) és elődeit az eddig közlött táblázatokon kimutatni nem tudjuk.

Nevezett Szilvássy Ambrús állítólag ágának utolsó fitagja volt. Élt 1469-ben, midőn Küküllőben Saliban birtokát Byró Benedeknek 26 arany forintért elzálogosítja. Két fia Gál és András magnélkül halván el, egyetlen leánya Ilona Cseszeliczky Mátyáshoz ment férjhez, és a kihalt ág ősi birtokát Kolosban Mező-Szilvásnak felét férjével együtt 1498-ban II. Ulászló királytól fölkérte, és adományilag meg is nyerte. Azonban ez csak is a családnév megalapitására szolgált, mert magát a jószágot még ugyan azon évben farnasi Veres Benedek özvegyével Somkereki Erdélyi Ilonával elcserélték Torda megyében a mikesi jószágért és Szelistye helység egy negyed részeért.[2]) Nevezett szilvási Cseszeliczky Mátyás II. Ulászló királynak udvari szolgája lévén, ettől hű szolgálatiért 1504-ben Torda megyében fekvő puszta-egresi, magyar-peterdi, és az indali részjószágokat kapta. Ugyan ez évben adományban kapta magvaszakadt Járai Ferencz birtokait u. m. egész Remethe helységet, a f. és alsó-járai részjószágokat, Kis-Oklost, és Kis-Bunitát. A beiktatásnál azonban ellentmondtak Járai Balás és fia László, Járai László, Járai Bernát és fia Miklós, Lupsai Miklós és Pál testvérek, Hosszu-aszói Gergely és fiai Mátyás, Mihály, Márton, Miklós és Péter, Petherik Imre és P. Lászlóné Dorottya.

Szilvási Ilona (Sz. Ambrús leánya) első férje Cseszeliczky Mátyás halála után másodszor férjhez ment Gyerőffy Szalátielhez, gyermekei első férjétől Cseszeliczky Mátyástól András, János és Imre anyjok családnevét a Szilvássy nevet vették fel, saját vezetéknevöket előnevül viselvén; így támadt a cseszeliczki Szilvássy család, melynek családfája [3]) egy ágon a kihalásig következő:

---

[1]) Décsey adatai szerint Ambrúsnak atyja János lett volna, de kérdés: melyik?

[2]) Décsey Mikl. és Hodor K. szerint.

[3]) Ugyan azok szerint.

III. tábla.

Szilvássy Ambrús
de m. szilvás.

Pál
† 1498.

I. András
†

Ilona 1498. 1505.
(1. Cseszeliczky Mátyás
2. Gyerőffy Szaláthiel)

Cseszeliczki
Szilvássy II. András
1525. 1532.

János
†

István.

Cs. Sz. János
1516. 1532.
(peterdi
Hosszuaszói
Potentiana)

III. András
1557.
(Valkay Magd.)

IV. András
(Tordai Bora)

Anna
(Torma
István)

II. Mátyás
tatár
rabságban
†

Boldizsár
tordai főispán
† 1639.
(Perneszy
Erzsébet)

Erzsébet
(Henter
Pál)

Bora ?
(Gyerőffy
Fer.)

István
1568.
(Ebeni Kata)

Ilona
(Pápay
Balázs)

Erzse
(Toroczkai
János)

Imre
(Mihálcz
Ilona)

II. Imre

III. Imre
tordai főisp.
1582.

Cs. Sz. Bora
1525. 39.
(1. Kabós Zsigm.
2. Haray Sebestyén)

Haray alias
Szilvássy Kata
(Szabó Pálné 1582.)

Tordai Szilvásy
Zsigmond *deák*

Tordai Szilvássy
Anna
(tordai Jobbágy
Istvánné)

E táblázaton Szilvássy Ambrúsnak leányától Ilo ná-tól Cseszeliczky Mátyásnétól látjuk a cseszeliczki Szilvássyak leágazását. Ennek fiai közé I. Imrét, (kinek neje Mihálcz Ilona Lugosy Istvánné lett,) egy irónk után [1]) helyeztük. Tőle ered II. és III. Imre, ki 1582-ben Torda vármegye főispánja volt, és bírta Szilvást, Csürülyét és Szelistyét Torda vármegyében.

Jánosnak a táblán álló három gyermekén kivül még többet is tulajdonítanak, azonban ezt a chronologia valószinűtlenek tanusítja, [2]) mert e János aligha egy személy azon Szilvássy Jánossal, ki 1562-ben Kolosvár mellett Léta vár ostromákor [3]) ennek fölrepitett romjai alatt lelte halálát.

---

[1]) Hodor Károly, Kemény József „Laterculi genealogici" czimű gyűjteménye nyomán. Décsey szerint — úgy látszik — ezek nővére volt volna Sz. Erzsébet Bogáthy Andrásné is.

[2]) Szintén Hodor K. szerint, ki Juditot Virginás Péternét, Borát Koszta Istvánnét és Annát Kemény Györgynét is e János leányainak irja, azonban ezekről alább leszen szó.

[3]), Kővári, Erdély tört. III. 176.

Jánosnak Hosszuasszói Potentiánától egyik fia István, Hodor szerint Ebeni Katát birta nőül, e szerint ő lett volna azon István, ki [1]) alsó-járai prédikátummal élve, 1602-ben ezer m. forintba női hozományképen a f. és alsó-járai, m. szilvási, n. és kis-oklosi, remetei ivánfalvi, k. bányai, peterdi, berkeszi, csáni, és boldóczi jószágait nejének hagyományozta. Leányában Ilonában Pápay Balásnéban ága kihalt.

III. Andrásnak nejeül Valkay Magdolna iratik. [2]) Fia IV András Torday Borát birta nőül. Ez lehetett azon András, kit gróf Eszterházy Miklós 1628-ban a török portára követül ajánlott. Ennek négy gyermekét ismerjük: 1. Annát [3]) Torma Istvánnét, 2. II. Mátyást, a ki III. Imre magvaszakadtán birta Szilvást, Szelistyét és Csürülyét, de tatár fogságba esvén, azokat édes anyja zálogba adta; 3. Boldizsárt, kiről alább, és 4. Erzsébetet.[4]) Henter Pálnét; és ehez számitják még Borbarát Gyerőffy Ferencznét [5]) is.

Boldizsár ez ágnak, sőt családjának egyik legtekintélyesebb tagja. Nejét Perneszy Katát azok közé számitják, ki után Báthori Gábor hálóját kiveté. Boldizsár 1602-ben B. Zsigmondot kikiséré. Báthori Gábor notáztatja és ekkor vingárti jószágát veszté, de ő kimenekül. 1606-ban követ a moldvai vajdához, 1607-ben országos tanácsos a kath. fő rendek közt, [6]) egyszersmind a fiscalis uradalmak bérlője. Utóbb Torda megye főispánja. Meghalt 1628. körül magtalanúl. Özvegye Perneszy Kata, ki elöbb Pálfy Jánosné, másodszor Keserü Jánosné volt, a visszakerült vingárdi és ohábai jószágokat Mikó Ferencznek és Józsefnek engedte át 1630. jan. 26-án. Ugyan ott és heringfalvi és más 17 helységbeli részjavait még azon évi febr. 15-én Zólyomi Dávidnak és Apaffy Györgynek engedi át. 1634-ben anyósának Torday Borának és sógorának Szilvásy II. Mátyásnak átengedett Szilváson egy puszta házhelyet, Csürülyén és Szelistyén két puszta házhelyet a curialis funduson, melyeket halálok után mint örököket birhassanak. 1636. april. 19-én a Mikó Józsefről maradt vingárdi jó-

[1]) Décsey M. a kolosmonostori conv. registrumai szerint.
[2]) Hodor K. szerint.
[3]) Mike Sándor gyüjteménye szerint ez Erzsébet lett volna.
[4]) Ki Hodor szerint Judit és néhol Zsuzsinak iratik.
[5]) Hodor K. szerint.
[6]) Erdélyi egyház tört. adatok 1860. 237. A család különben az unitária egyházhoz tartozott, legalább a kecset-szilvási ág. Székely S. Unitária vallás tört. 113. lap.

ság iránt annak özvegyével Macskási Juliannával szerződésre lép, de a birtoklás iránt 1637. mart. 17-én választott birák intézkedtek. Halála után pedig 1640. jan. 23-án a jószágot a kir. fiscus foglalta el. Meghalt Perneszy Kata 1639. aug. 15-én kora 77. évében a bolyai kastélyban, melynek sírboltjában nyugosznak a Szilvássyak hamvai.

II. Mátyás, kiről már szóltunk, II. Rákóczy György alatt a szerencsétlen lengyel hadjáratban részt vévén, tatár rabságba esett. Anyja Tordai Bora, hogy fiát kiválthassa, annak apai örökségét Szelistyét Benkő Bálintnak s nejének Pulhakker Borának 600 tallérban, a szilvási és csürülyei jószágokat pedig 2600 m. forintban Szigethi Mártonnak elzálogositotta. Ki is váltá fiát 1300 m. for. lefizetése mellett, azonban a viszonlátás örömét nem élvezhették, mert Mátyás haza felé való utjában elhalt, és ágát sirba vitte. Leány testvérei a fiúágat illető szilvási javakban nem örökösödvén, Mátyásnak minden jószága, és az elzálogositottakhozi jog is a kincstárra szállott. 1670-ben Bethlen Miklós (a később gróf és kanczellár) e javakat Apaffy I. Mihálytól adományban kapta, és így M. Szilvás, Szelistye, Csürülye egészen, és a k.-petherdi és indali részjószágok a Bethlen család kezére jutottak.

A végzet azonban jobban kedvezett azon Szilvásy András ágának, mely előbb a Doboka megyei K e c h e t-S z i l v á s r ó l, utóbb pedig és jelenleg is Cseszeliczkéről irja magát. Ennek származási táblája [1]) következő:

IV. t á b l a.

András
(Jankafalvy
Magdolna)

I. János 1584—85.	Péter 1590. 1608. szbiró (1. Horváth Kata 2. Harangl ábi Margit)	Zsófia (Almády Gásp.)

Péter gyermekei:

1-től Mihály de Gálfalva.	Erzse (Torma Péter)	István 1630. (Hajósi Bornemisza Rebeka)	2-tól Magdolna (1. Szilágyi István 2. Füzesi Katona Pál)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Décsey M. közl. szerint.

István, *ki az előbbi lapon.*
1630.
(Hajósi Bornemisza
Rebeka)

Péter (Bánffy Margit) — Sára. — II. Boldizsár 1668. (n. megyeri Keresztesi Zsuzsa) — Druzsiána.

Péter gyermekei: Miklós (Szilvásy Zsuzsa) — Zsuzsa.

II. Boldizsár fia: II. János † 1730. (1. Czegei Vass Zsuzsa 2. Keresztúry Erzse 3. Kéméndi Várady N. 4. Inczédy Klára)

II. János gyermekei: 1-t. III. Boldizsár (gr. Bethlen Bora) — 2-t. Judit (Darvay Fer. Patában) — 4-t. Sámuel sz. 1720. (Mara Kriszt.) — Ádám sz. 1718. † 1809. (Némethy Anna) — III. János sz. 1721. † 1805. kir. hivat. (1. Bánffy Erzse 2. b. Győrffy Anna) — Krisztina sz. 1716. (1. ozd. Kún Gásp. 2. Mára Izsák) — Julianna (Náprády István)

III. Boldizsár gyermekei: Zsuzsi (Naláczy Dániel) — Bora (Naláczy Gábor) — Ilona 1753. (Bydeskuty Ferencz) — Erzse (Száva Sándor)

Sámuel fia: Bálint 1781. Hunyadi alisp. (1. Buda N. 2. Kendeffy Judit)

Bálint gyermekei: János. — Miklós 1803. — Farkas *és öt leány.*

Miklós 1803. fia: Miklós 1849. (Gedő Anna)

Miklós 1849. gyermekei: Béla. — Ida (Pálffy Dénes) — Gizella (B. Kemény Géza) — Kati.

A tábla élén álló András volt talán az, ki 1603-ban az apáczai ütközetben elesett. [1] Nejével Jankafalvy Magdolnával kapta Kolos megyében a légheni birtokot. 1590-ben három gyermeke János, [2] Péter és Zsófia Almády Gáspárné [3]) beiktattatnak Koppáni Gergely magvaszakadtán a Torda megyei koppáni, csáni, indali, p. egeresi szarkadi és boldvai jószágokba, azonban ellentmondtak Székel Bertalan, Cheréni Márton maga és István, Gábor fiai neveikben is. Fiai közül

Péter 1599-ben Kolos megyei szolgabirónak iratik, a mikor Közép-Szolnok megyei Árpástó és Cheh-Horváthban fekvő jószágait

---

[1]) Wolph. Bethlen. tomo V. 409.

[2]) E János lehet az, ki Dézsen született, külföldi egyetemen (Argentinae) tanúlt. 1591-ben mint pap a m.-vásárhely i ref. közzsinaton beszédet tartott és azt kinyomatta Szebenben. Katholizált, és több értekezést is irt. Benkő Transylv. II. 348. 358.

[3]) Ennek második férjeül Kendy Mihályt írja Hodor Károly.

elcseréli Bornemisza Anna, előbb Cháki Mihály, azután Zichy Ráfael fejedelmi udvarnok nejével Doboka megyei Centhe, Noszoly és Fekethe helységbeli részjavakért. 1601-ben Szentpály Jánostól B. Szolnok megyében a láposi kerületben egész Libathon oláh falut 1400 m. forintért megveszi. Ugyan azon évben Kolos megyei Kalotaszegben, Valkón három jobbágyát elcseréli Perneszy Gábor gyámjával B. Szolnokban a kozárvári és szunyogszeghi pusztabeli birtokokért. 1606-ban Lónai Kendi István Dobokában a boncznyiresi Szilvássyféle jószágokat birtokába bocsátja. 1608-ban megcseréli azon megyei szavai jószágot a Rudnay István s neje Almády Druzsiána szilkereki és m. palatkai jószágaival. Péter légeni előnévvel élt és 1612-ben (maj. 15-én) számüzetett, de 1614-ben felmentetett. Első neje Cheh-Horváthi Horváthi Kata volt, kitől a gálfalvi előnevet viselt Mihály, Erzse Torma Péterné, és István gyermekei maradtak. Második neje a kihalt Haranglábi családból Margit volt, kitől egy leánya Magdolna előbb Szilágyi Istvánné utóbb Katona Pálné, született. Ezek közül

István 1630-ban gyermekei és testvérei nevében ellentmondott Kassay István itélőmester beiktatásának Kolos megyei Kötelend, és Torda megyei Indal, és P. Csánra nézve. Nejétől hajósi Bornemisza Rebekától két leánya és két fia maradt, kik közűl Péternek [1]) nejétől Bánffy Margittól Miklós fia és Zsuzsa leánya maradt, Boldizsárnak pedig Keresztessy Zsuzsannától (n. megyeri Keresztessy Ferencz és Béldi Kata leányától) csak is egy fia

János született. Ez négy izben nősült, három nejétől hét gyermeket nemzett, [2]) ezek közül Ádám 1809. jul. 6-án halt meg, 1742. körül nőül vette Némethy Annát. III. János őrnagy és 1791. 92. 94-ben kir. hivatalos volt. Meghalt 1805-ben kora 84. évében, eltemetve Kolosvárott a belső templomban. A család jelenleg Sámuel [3]) maradékaiban él, kik közül Miklós 1849-ben a forradalomban tevékeny részt vett.

Sámuel fiának Bálintnak [4]) János vagy Farkas fiától unokái Sándor és László Hunyad megyei főbiró.

A családból fordúlnak még elő többen olyanok, kiket a tábláza-

[1]) Hodor K. szerint.

[2]) Hodor e János testvéreiül írja azon négy leányt, kik a táblán leányaiként állanak.

[3]) Hodor és gr. Kemény József szerint Sámuelnek gyermekei Péter és Zsuzsa Túry Lászlóné volt.

[4]) Hodor K. e Bálintnak fiáúl írja Ádámot, v. Andrást — úgymond — ez utóbbinak nejéül Endes Bora iratik.

ton elhelyezni, vagy megjelölni elegendő adatok hiányában nem lehet. Illyenek:

Kechet-szilvási Szilvássy András 1566—1695-ig Doboka vármegye alispánja, közben 1585—88-ig egyszersmind főbiró; [1]) ki úgy látszik a IV. tábla élén álló Andrással egy személy.

Dobokai Szilvássy András, 1595—1600. és 1509—29. Doboka megyei alispán, 1630—47-ig alispán, [2]) (ha mind ez adatok egy személyre vonatkozhatnak, mert véleményem szerint két személy, az egyik András 1595—1609. alispán és a másik András az, ki 1609—47-ig mint alispán és főbiró szolgált). A dobokai előnév világosan megkülönböztetésül használtatott az előbbi kechet-szilvási Szilvássy András ellenében. Ezen dobokai Szilvássy Andrások egyike, az elöbbi, lehetett a III. táblán álló IV. András, a Torday Bora férje; a másik dobokai Szilvássy András neje szúkereki Somlyay Judit jogán örökölte jenői birtokát, melyet Kendi Krisztinával a kechet-szilvási és tótfalusi birtokért elcserélt, azonban 1616-ban új adományt nyer több birtokai között Jenőre, benne magát statuáltatja, miért Kendi Krisztina képében Girótbi Torma György ellentmond. Egy leánya [3]) maradt: Judit, élő 1643-ban. Lehet, hogy ez volt azon Judit, kit előbb kézdi-polyáni Veres István, utóbb galgói Rácz Péter nejének olvasunk. [4])

1633-ban élt csesztcliczki Szilvássy András, mert ez évben vele és Koszta Mátyással szerződésre lép Szilvássy Bora kocsárdi Csegezy György özvegye, s nővére Szilvássy Erzsébet Bogáthy Andrásné, vagyonuk átengedése mellett holtig való tartást kötvén ki magoknak. Ezek bizonyosan a III. táblára lennének helyezendők, úgy az itt 726. lapon jegyzetben említett három leány is Judit Virginás Péterné, Bora Koszta Istvánné, (tán ez volt másodszor Csegezy György neje) és Anna Kemény Jánosné is.

1641-ben Szilvássy Mihály máskép Szilv. Zsigmond Mihály Lorándffy Zsuzsanna fejedelemnő udvarnoka és főpohárnoka ellenemond m.-szilvási, szelistyei és meurei birtokilletősége elzálogitására nézve Szilvásy Pál testvérének.

---

[1]) Hodor Doboka várm. 425. 435.

[2]) Ugyan ott 426. 435. 456.

[3]) Hodor K. közl. szerint ennek (t. i.) Andrásnak Somlyay Judittól gyermekei voltak még: Erzse Eördögh Istvánné, Péter Drugetyevith Horváth Judit férje, János, Zsófia előbb Almády Gáspárné, utóbb Kendy Mihályné (ki a IV. táblán áll) Zsuzsi előbb Zakariás Zsigmondné, utóbb Nagy Jánosné, és András.

[4]) Hodor K. közl. szerint.

1648-ban Szilv. Erzsébet Súky Pálné.

1665-ben Szilvássy Bálint, nejével Kenderessy Annával Hunyad megyéből beiktattatnak a hátszegi Nagy-Osztrói birtokba. Ezen Bálint 1662—1671-ben a portára követségben járt. Az erdélyi fejedelemhez 1662. april. 17. Konstantinápolyból irt levelének pecsétén czimerűl oroszlánt viselt, mely első jobb lábával kardot (tán buzogányt) tartott. [1]) 1671. nov. 14. Drinápolyban kelt levelén „Szilvássy Bálint" köriratú pecsétén kerék paizsban három nyilvesszőt tartó kar látszik. [2]) Alsó-Árpásért ezer aranyat fizetett Bornemisza Annának. Gyermekei Gáspár és Kata Buda Lászlóné, kik 1684. maj. 2-án osztoztak és azon évben Árpásfalut eladták Teleki Mihálynak.

1668-ban Szilvássy Magdolna Szigethy György neje volt Léghenben.

1701-ben Sz. Kata tordai Vajda Ferenczné.

Év nélkül olvassuk a következőket:

Sz. Andrást, kinek neje szászczegői Balogh Mária.

Sz. Anna, Makray Sándorné.

Sz. N. neje Hegyesy Amália.

Patai Szilvássy Péternek nejétől Folthy Zsuzsánnától leánya volt Zsuzsánna előbb somogyomi Torday Miklósné, utóbb kövesdi Bóér Lászlóné.

A család czímere kerek vértben kettős farkú, ágaskodó oroszlán, mely első jobb lábával buzogányt tart. A vért fölött zárt sisak, melynek koronájából ugyan ollyan oroszlán emelkedik ki.

Szilvássy család. Pozsony megyében találjuk a XVI. században, a mikor Szilvássy György 1550-ben Szenczen egy szőlőt vesz zálogba Bély Miklóstól.

Borsod megyében e század első negyedében (1816) élt Szilvásy Sámuel táblairó.

Zemplin megyében a Szilvásy család e század elején birtokos Füzeséren. [3])

Szilvay család. (Bellai és kis-sztankóczi) Trencsin vármegye előkelő birtokos nemes családa, mely ott az előnévűl használt két helységben és Kohanócz és Kis-Lieszkón birtokol.

Családi közlés hiányában róla a következők tudhatók:

---

[1]) Gr. Kemény József gyűjteményében Hodor K. szerint.
[2]) Ugyan ott.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 376.

1598-ban Duchon Zsófia előbb Tanách András utóbb Janicsek György neje végrendeletében leányának Katának idősb Szilvay György nejének tetemes örökséget hagyományozott.[1]) E végrendeletet 1657-ben ifj. Szilvay György Trencsin város tanácsa előtt ujolag felmutatta.

1602-ben Dimiény András és Márton, apa utáni unokák és Szilvay János és András anya utáni unokák Rudolf királytól april. 29-én Prágában kelt czimeres nemes levelet nyertek.

1622-ben Szilvay ifj. György, nem különben András és ifj. János testvérek részére Trencsin megye a czímeres nemes levelet hiteles átiratban kiadta.

1636. sept. 23-án gróf Eszterházy Miklós nádor Baracskay Pál magvaszakadtán Trencsén megyében a koronára visszaszállott Bella egész helységet giletinczi Osztrosith Istvánnak adományozta, ki is abba nov. 6-án beiktattatott. Ezen birtokot 1681-ben Osztrosith Mátyás Szilvay Istvánra átruházván, ez 1682. évi april 15-én I. Leopold királytól több bellai közbirtokos társsal, úgymint Marsóvszky Miklós, Kürthy János, Borovszky István, János, Mihály és Zsuzsannával kir. adományt nyert egész Bella helységre, és abba junius 2-án beiktattattak, ekkép került a Szilvay család kezére a Bellai birtok, melyet máig is bir a család.

1656. Husvét utáni 5. férián nemes Kaczor Sámuel mint a Szilvay család meghatalmazottja Szilvay György czímeres nemes levelét Trencsin megye előtt kihirdetteti.

1680-ban Szilvay András armalisa ujolag ugyan ott kihirdettetett.

1736-ban éltek a családból Pál és fia László, 1750-ben József.

E században legnevezetesebb tagja volt a családnak Szilvay János több megye táblabírája, és a trencséni evang. esperesség felügyelője. Meghalt 1846. dec. 1-én kora 91. évében. Nejétől ebeczki Tihanyi Teréztől utódait e táblázat mutatja:

János
† 1846.
(Tihanyi Teréz)

Sándor	Ferencz.	Károly	Hermina
1861-ben Trencsin várm. főpénztárnok.		huszár kapit. és evang. esp. ker. felügy.	(Fáy Albertné)

[1]) Szontagh Dán. közl. után.

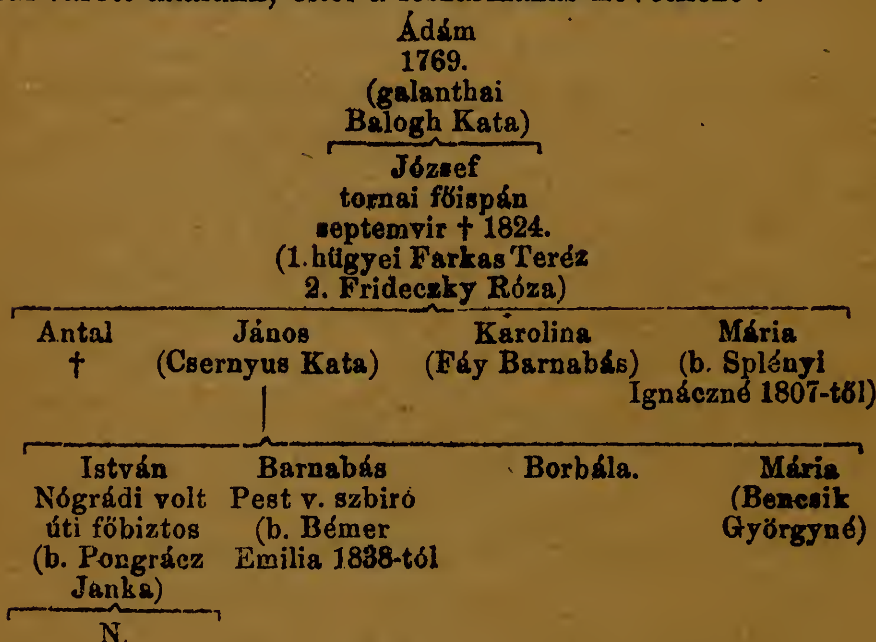
A család czímere két rézsutos pólya által keresztbe osztott vért, a jobbról balra vont vörös pólyán fehér pegazus nyargal, a háttérben álló, balról jobbra vont kék szelemen felső és alsó részében egy félhold és csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú arany koronás oroszlán emelkedik ki, első lábaival arany markolatú kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1]).

Szilvay család. A czímeres nemes levelet Szilvay Péter kapta 1648-ban. [2]) Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon arany korona, melyen zöld ruhás férfi kar könyököl kivont kardot tartva, fölötte ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén ollyan kar látható meztelen karddal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Szilvay család. Más neve Gallovics, lásd e neven már ismertetve e munka IV. köt. 317—318. lapjain. Ahoz adhatni, hogy a nemesség szerző Szilvay Gallovics János előbb rendes ezrednél szolgált, utóbb a Bihar megyei nemesi fölkelésnél volt kapitány. [4])

Szily család. (Nagy-Szigeti) Többféle Szily nemes család van. Ez, melyről szólunk — Nagy-Szigethről írja előnevét és Pest, Nógrád megyében honos. Tán ősei közül volt János, 1653-ban Nógrád megye táblabirája.

Ismert családfája Szigethi Szily Ádámnál kezdődik, kit 1769-ben Sár várott találunk, ettől a leszármazás következő:

[1]) Burgstaller Collect. Insignium.
[2]) Collect. herald. p. 126.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[4]) B. Vay László, német hivség 880. lap.

A családfán álló József 1784—86-ban Pest vármegye alispánja, 1803-ban kir. tanácsos, a hét személyes tábla közbirája, majd egyszersmind udv. tanácsos és Torna megye főispánja volt. Meghalt Bián 1824. oct. 4-én kora 83. évében. János fiától unokái közül élnek István és Barnabás, amaz Nógrád megyében viselt hivatalt, hol 1836-ban fő úti igazgató volt. Barnabás Pest megyében viselt szolgabirói hivatalt.

Pest megyében N. Abonyban bir a család, Nógrádban birt Tereskén stb.

Tán e család czimere a következő: a paizs kék udvarában magas zöld fa alatt két felől két zöld medve áll hátulsó lábaikon, első lábaik egyikével a fa derekát fogva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Szily család. (Felső-Szopori) Soprony vármegyei nemes család, mely a Dunántúl több megyébe is elszármazott. Egyébiránt Szirmay szerint a Felső-szopori Szily család nem a Soprony megyei, hanem a Szatmár megyei Felső-Szopor helységről vette előnevét, és Szatmárban e helységet birta is. [2]) E szerint felső-szopori Szily János előbb győri kanonok, 1777. febr. 17-től szombathelyi első megyei püspök, ki 1799. jan. 23. kora 64. évében halt meg, e Szatmár megyei családból származott vala. Felső-Szopori előnévvel élt Szily Farkas 1750-ben publicista.

Az bizonyos, hogy a Dunántúl névszerint Zala megyében 1572-ben Szily Mihály a karmacsi pusztán curiára és 10 telekre Miksa királytól adományt kapott. [3])

1590-ben Pozsony megyében találjuk Szily (Zily) Gergelyt, ki az Apaj helységbeli kuriára királyi jóváhagyást nyert.

1629. jan. 12. Bécsben kelt czímeres nemeslevelet kapott II. Ferdinand királytól Szily Mihály és általa testvérei János és György, nővérei Ilona és Kata és Ilonának fia Pál, mely nemes levél azon évi sz. háromság vasárnapja utáni 2-dik férián Soprony megyének Ujkér helységben tartott közgyülésen kihirdettetett. [4])

Valószinüleg a most nevezett Szily György az, ki 1632-ben

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[2]) Szirmay, Szatmár várm. II. 152.
[3]) Liber regius f. 383.
[4]) Veszprém megye levéltárában van az eredeti armális.

Veszprém várában hadnagy volt, és fiai azon megyei Bogács pusztára kir. adományt kaptak. [1])

1680-ban éltek Szily András és Gábor. [2]) Ugyan ez időben éltek Soprony megyében Szily Mihály, ki nőül vévén Kochy Istvánnak leányát Kochy Erzsébetet, ettől lett fia Szily Mózses, ki nagybátyjával, anyjának testvérével Kochy Mihálylyal 1690-ben alsó mesteri birtokrészöket eladták Eőry Mihálynak. [3])

A Dunántúli Szily családból többen az egyházi pályán működtek, igy:

Szily András 1681-ben skopi czímzetes püspök volt.

Szily Gábor szül. 1646. febr. 24. Győrben. 1662-ben a jesuita szerzetbe lépett és tanárkodott. Meghalt 1711-ben. [4])

Szily Márton 1760-ban vasvári olv. kanonok és iváni apatúr volt.

Szily István 1787-ben pozsonyi kanonok volt.

Szily Ferencz esztergami kanonok volt. Meghalt 1836. maj. 23-kán kora 81. évében.

Kiket számíthatunk ezek közűl az 1629-ben megnemesített Szily családhoz, és kiket a következő: 1751-ben nemességet nyert Szily családhoz, — nem tudjuk.

Szily család. 1751-ben Mária-Terézia királyasszonytól kapott nemes levelet, következő czimerrel: a paizs alsó kék udvarában arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával három ezüst nyilat tart, fölötte a paizs udvarat fehér pólya, melyen zöld függőleges hét koczka van osztja el a felső keskenyebb vörös udvartól, melyben V alakú fehér szelemen látható, ennek két oldalán két arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthoz egészen hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [5])

Szily család. (N.-enyedi) Közűlök József 1840. körűl Alsó-Fejér megyei számvevő biztos és nagy-enyedi tanácsos volt.

Szina család. *Lásd Sina cs.*

Szina család. Trencsin megye nemesi összeirásai szerint 1660-ban Nemes-Kotessón, 1688-ban pedig János Varinban lakott. [6]) Utóbb ott nyoma sincs.

[1]) Okirat szerint.

[2]) Pray Mss. tomo IV. p. 302.

[3]) Oklevél szerint.

[4]) Kaprinai Mss. A. tomo V. p. 13.

[5]) Ádami Scuta gentil. tomo XII.

[6]) Szontagh Dán. közl.

Szincsák család. Zemplin megye czimer leveles nemes családai közé soroztatik. [1])

Szindy család. (Szindi †) Torda megye kihalt családa. Ismeretes tagja János 1601-ben katonatiszt, neje Görögh Anna [2])

Szinyéry család. (Szinyéri †) Zemplin vármegye kihalt családa, mely hajdán azon megyében a hason nevű helységet birta [3])

Szinyey család. *Lásd Merse cs.*

Sziny család. *Lásd Szyni és Ziny cs.*

Szinthay család. Szabolcs, Szatmár és Ugocsa megyében honos régi nemes család. Szatmár megyében e század elején birtokos Angyaloson. [4])

A család — úgy látszik — Zaránd megye ős családainak egyike. Ott már 1561-ben Ketdaka helységben birtokos volt Szinthay János [5])

Őseinek egyike volt Szinthay Úriel, ki 1579-ben Zaránd megyei Kakuch pusztára királyi új adományt nyert. [6])

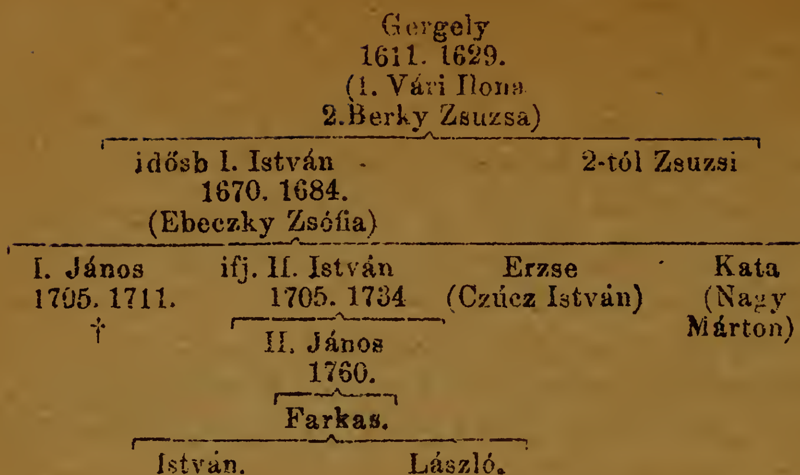
Ugocsa megyében Szinthay Zsigmond 1744-ben Sásvárott, Öszödfalván és Hetényben nádori adományban rész jószágokat kapott [7]), és ez utóbbi helységben utódai e század elején Szintay Ferencz özvegye és Szintay Péter birtokosok voltak. [8])

Szipoly család. Erdélyben Közép Szolnok megyében él, hol Elek 1831. körül alügyész, 1848-ban szolgabiró volt. Imre ugyan ott birtokos jelenleg.

Szira család. Nógrád megyei nemes család, melyből Szira II. István az 1722. és 1726. évi nemesi vizsgálatkor nemességét kimutatván, II. Mátyás királytól egy nemesi kuriáról nyert adomány levelet produkált, és kétségtelen nemesnek ismertetett. Ennek atyja volt I. István, ki 1670-ben Ebeczken birt, és az 1684. évi felkelő nemesség összeirásában is ben foglaltatik. Ennek atyja Gergely, ki 1611-ben osztozott Edvi Máriával és Bori Istvánnal és ki valószinűleg az emlitett adományt nyerte. [9]) Tőle a családfa következőleg terjedt le:

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.
[2]) Wolph. Bethlen. Hist. V. 62.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 104. 286.
[4]) Szirmay, Szatmár várm. II. 125.
[5]) Fábián, Arad várm. 83.
[6]) Liber reg. folio 169.
[7]) Szirmay C. Ugocsa p. 117. 132. 134.
[8]) Ugyan ott 185.
[9]) Protoc. C. Neograd. anni 1726.

I. János 1705-ben a nemesi fölkelésre kényszerítetvén, maga helyett állítá Fabó Mátyást. Ugyan ő testvérével II. Istvánnal együtt benfoglaltatik az 1709. és 1711. évi nemesi összeirásokban. Kihalt magnélkül. Testvére

II. István 1722. és 1726-ban a birtokosok között mutatta be nemességét. [1])

Ettől különböző család lesz az, melyből Szira György 1718-ban III. Károly királytól kapott czímeres nemes levelet, [2]) mely szerint czímere a paizs kék udvarában zöld téren nyargaló lovas magyar vitéz, lova fehér, takarója zöld, ruhája vörös, hátán prémes mentéje fityeg, czizmája sárga, fejét prémes kalpag fedi veres lefityegővel, jobb kezével landzsát tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny lebeg. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék [3])

Szirmay család. (Szirmai ns. és Szirma-bessenyői ns. és gróf.) Borsod és Ugocsa vármegyék ős régi, törzsökös magyar nemes családa, [4]) mely utóbb Zemplin, Szatmár, Sáros, Szepes, Ung, Nógrád és több megyébe elterjedt. Első ismert törzse Raak nevű vitéz férfiú volt, a ki 1241-ben a sajói ütközetben a tatárok ellen a királyt 38 ro-

---

[1]) Protoc. C. Neograd. anni 1726.

[2]) Collect. herald. nro. 376.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

[4]) A család történetéről nyomtatásban olvashatni Szirmay Ant. Notitia C. Ugocsa 107—115. stb. Ugyan attól Not. C. Zemplin not. top. és not. hist. 380. stb. — Csupán ez adatok után Mednyánszky a Hormayr Taschenbuch 1821. évi foly. 1—13. lapján, és magyarúl Kovacsóczy Arpádia III. köt. 188—201. Kazinczy Fer. Felső-Magyarországi Minerva 1825. évf. 349—354. — Végre Kovács Józseftől Szirmay László fölötti halotti beszéd. Eger 1776.

konával védve, hullott el. [1]) Előbbi eredeti lakhelye, hová a magyarok bejövetelékor telepedhettek, Szirmia (Szerémség) volt, és innen utóbb a Szirmay helység név és család név eredt, [2]) mert igen valószinű, hogy ő alapitá már Borsod megyében Szirma helységet, melyről utódai neveztettek.

Raak-nak az alapító törzsnek, kinek emlékét később az utódok czimerökbe egy zöld koszorút tartó rák-nak fölvétele által is (a névre czélzólag) mégörökitették, három fia: Ottobor, I. János és Cheburka, kik már közönségesen a Borsod megyei Szirma helységről neveztettek, Torna megyében a Sajó partján Szántó helységet, illetőleg puszta földjét kapták királyi adományban. [3]) E három fiú által szélesen elterjedt Raak nemzetsége.

Ottobor 1273-ban Szolnok megyei föispán volt és Szántó helységet elcserélte IV. László királylyal Ugocsa megyei Hetény helységért, hova e szerint utódai át telepedtek tesvérével Cheburkával és fiaival. Ottobornak három gyermeke volt: István, ki korán elhalt, Kozma és Mikó, és Cheburkának fiai János és János, ezek éltek 1295-ben, a midőn III. András királytól Hethén földre megerősítő királyi adományt nyertek, nevezet szerint: az elhalt Istvánnak fia I. Miklós, továbbá Kozma és Myko Ottobornak fiai, és Janus és János Cheburkának fiai. [4])

Kozmának fiai voltak Godon (olv. Gödön) és Euzen, ezektől az öszödfalvi Göde család, valamint Myko fiától a Bekény stb. család származik, mint a családfán láthatni.

Istvánnak fiai volt Miklós Ugocsa megyének föispánja, ki 1300. körül Ugocsa megyében Szirma helységet alapítá, és így a Szirmay család Ugocsai vonalának törzse lőn. [5]) Erről tehát, mint külön vonalról alább szólandunk. Térjünk a borsodi vonalhoz.

---

[1]) Katona, Hist. critica. tomo. V. p. 1052.

[2]) Ez Katona véleménye, melyet—miután Raak-ról IV. Béla okmánya említi, hogy a szerémségből (e Syrmio) jött, — sem Szirmay Antalnak némi magyarázó módositása (Notitia Cottus Ugocsa pag. 109) sem Mednyánszky kevés birálattal irt értekezése, sem Kazinczy Ferencz szépen irt dolgozata pusztán bizonyitékok nékül nem gyengíthet meg.

[3]) Szirmay C. Ugocsa 108. C Zemplin not. top. 380.

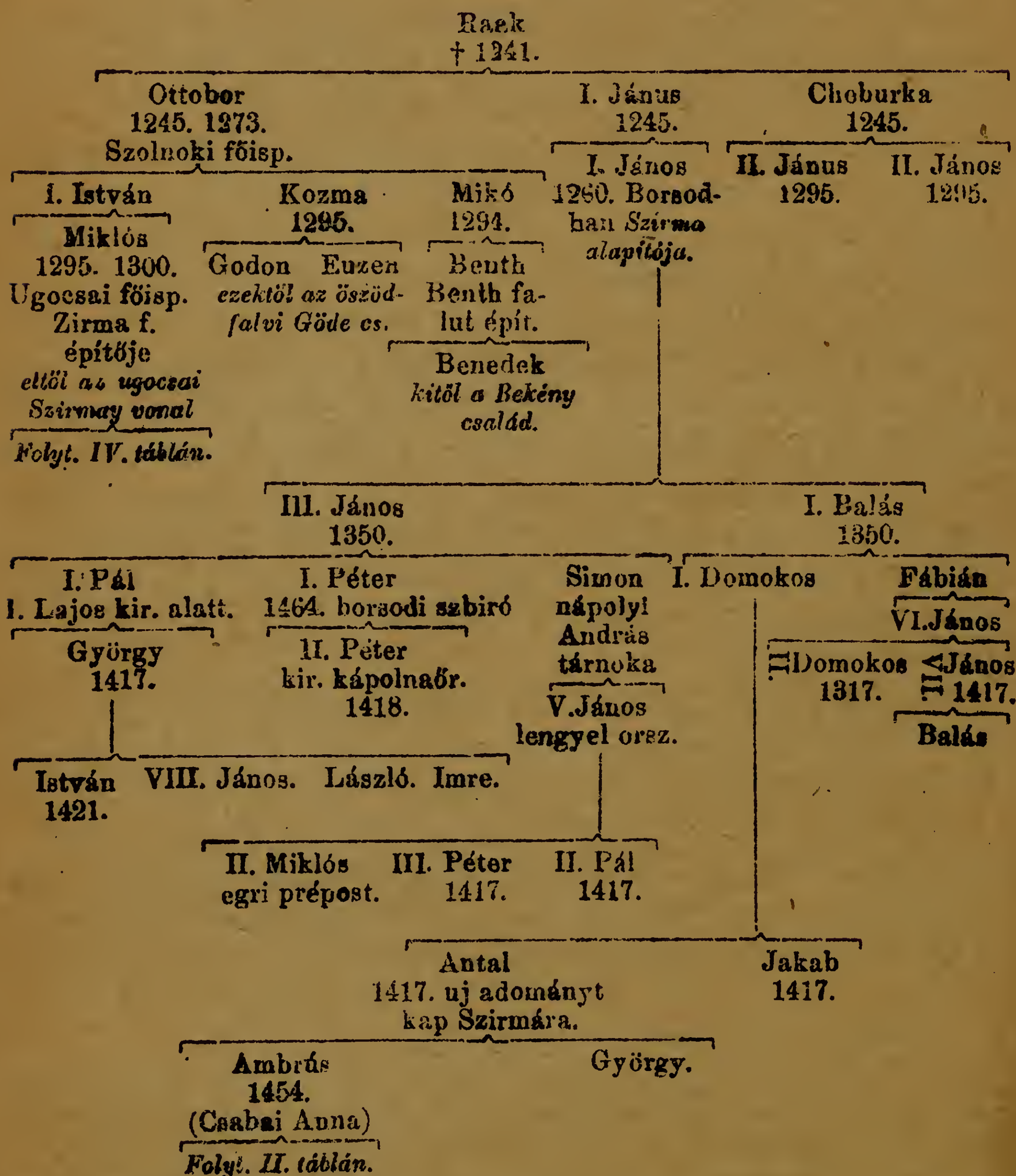
[4]) Ugyan ott 110. Ez oklevél már meg van a család levéltárában.

[5]) Szirmay C. Ugocsa 111. Igy állhat a két, Szirmay vonal között a közös kapcsolat, melynek régisége, vagy egyéb hiánya okozhatta, hogy az ugocsai Szirmay vonal a borsodi Szirmay-ak által különböző nemzetségnek tekintetett. Példa volt reá az ugocsai ágból eredt Szirmay Antal a tudós iró. Lásd

Raak fiának János-nak fia II. János 1260-ban Borsodban Szirma várát megújjítatá, [1]) és a borsodi vonalnak törzs atyja lőn.

Lássuk a családfát [2]) a következőkben:

I. tábla.

Kazinczy, Minerva 1825. 851. lap. Egyébiránt a két vonal abban is némi különbséget tartott, hogy a borsodi Szirmay-nak, az ugocsai Zirmay-nak irta nevét.

[1]) Ugyan ott.

[2]) Wagner Mss. LXX. p. 313. Szirmay Tamás ezredes által szerkesztve a mult században, elején toldva Wagner által. — Ugyan ott pag. 182. toldva Wagner által. Lehoczky is Stemma. II. 379. de hibásan.

II. t á b l a.

Ambrús, *ki az I. táblán.*
1454.
(Csabai Anna)

II. István — III. Pál 1515. (Mály Ezse) — Mihály

Mihály gyermekei: Mihály. — György. — IV. Pál 1552. Egert védi

III. Pál gyermekei: IX. János. — György. — III. István 1548. borsodi alisp. (vattai Szenyes Margit)

III. István gyermekei: IV. István (Ongai Bora) — V. Pál borsodi alisp. — Mihály

Mihály gyermekei: Mihály. — György.

V. Pál fia: VI. Pál

IV. István fia: IV. Péter † 1659. Zemplini alisp. kir. táb. ülnök (Keczer Anna)

IV. Péter gyermekei: V. István 1693. báró 1707. gróf (Eödönffy Zsuzsa) — III. Miklós † 1720. (Semsey Anna) — Sára (1. Ruttkay András 2. nagylétai Székely Andr.) — V. Péter (Fáy Zsófia) — I. András † 1724. Zemplini követ (Róth Julia)

I. András: *Folyt. III. táblán.*

V. István: *adoptálva* Dessewffy Tamás. 1739. sárosi főisp. (1. Bergen Anna 2. gr. Barkóczy Aurora-Anna)

III. Miklós gyermekei: Tamás sz. 1688. † 1743. ezredes. (Mednyánszky Anna) — Ferencz † — Anna (1. Sárossy István. 2. Usz Bálint)

Tamás leánya: Anna 1776. (1. Radvánszky István. 2. Pottornyay András 1759.

V. Péter gyermekei: Zsuzsa (Darvas József) — VI. István (Görgey Zsófia)

VI. István gyermekei: Anna (Plathy Imre) — Zsófia (Péchy Gábor — Mária † — Kata (Okolicsányi József) — VII. István (Stansith Horváth Janka)

VII. István gyermekei: István. — Péter

Dessewffy Tamás gyermekei: Gábor † — Lajos † — István. † — János szepesi kanon. — Ádám (Daróczy Anna) — Henrik † báró — Tamás 1760. sárosi főisp. b. t. tan. — József 1800. — Anna (Barkóczy Imre)

Ádám: ?

Henrik gyermekei: Henrik † — Károly †

Tamás: ?

József: ?

III. t á b l a.

I. András, *ki a II. táblán.*
† 1724.
Zemplini követ
(Réth Julianna)

- Menyhért (Péchy Éva)
  - Bora (Szulyovszky László)
- Ádám 1751. Zemplini követ †
- II. András (csicseri Orosz Teréz)
  - Tamás (Kis Judit)
    - Tamás 1776.
  - Anna (Eisdorfer Boldizs.)
  - Julianna (Berhelyi András)
- László 1740. zemplini alisp. kir. tan. † 1776. *kathol.* (Okolicsányi Terézia)
  - Tamás-Ant. Zemplini alispán 1767. (Beniczky Honorata)
    - László.
    - Honorata (Szent-Iványi Bonaventura)
    - Apollonia.
    - Janka.
    - Róza.
    - Tamás.
  - László (b. Révay Apollonia)
  - Janka (Farkas János)
  - Róza (Sóos József)
  - Teréz (Sóos Pál)
  - József volt kapit. †
- Imre (Bégányi Krisztina) özv. 1776.
  - Lajos (b. Seckendorff Teréz)
  - Zsigmond (Máriássy Zsuzsa)
  - Erzse.
  - Klára.
- Bora (Kazinczy Dániel)
- Sándor 1776. (1. Máriássy N. 2. Stan. Horváth Klára)
  - Imre.
  - Péter (Pottornyay Ilona)
  - Sándor.
  - Ádám.
  - Pál.
  - András.
  - József.
  - Zsuzsa.

A három első táblázaton látjuk — nem ugyan adatok hiányában máig — lehozva a szirmai és szirma-bessenyői Szirmay család Borsod megyei vonalát.

I. J á n o s n a k, ki 1260 ban a Borsod megyei Szirmai várkastély megujjítója volt, két fia maradt III. J á n o s és I. B a l á s.

III. Jánosnak fiai: I. P á l Apulliában harczolt I. Lajos király alatt, I. P é t e r 1364-ben Borsod vármegye szolgabirája volt. [1]) S i m o n nápolyi András tárnoka volt. Ezeknek gyermekeik u. m. I. Pálnak fia G y ö r g y, I. Péternek fia II. P é t e r Zsigmond kir. udvari kápolnájának őre jelen volt 1414-ben a kosztniczi zsinaton, [2]) és Simon fiának V. Jánosnak, ki Lengyel országban Hedvig királynéval kiment, ott jószágokat is kapott a szirádi palatinatusban, fiai II. M i k l ó s egri prépost, III. P é t e r és II. P á l 1417-ben Zsigmond királytól

[1]) Fejér G. Cod. dipl. tomo IV. vol. 3. p. 381.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. hist. 24

Borsod megyei Szirma helységre új adományt nyertek, [1]) és abban 1418-ban is megerősitettek. [2]) Ezekben — úgy látszik — ez ág kihalt. De ugyan ezen adománylevélben részesültek I. Balásnak unokái is, névszerint I. Domokosnak fiai Antal és Jakab, és Fábiánnak János fiától unokái II. Domokos és VII. János. Ugyan ekkor ezek-

nek kellett kapniok a czimert is, melyet a család már a grófi diploma szavai szerint I. Lajos király korában viselt, és reá Zsigmond királytól oklevelet nyert.

A család tovább terjesztője Antal lőn. Ennek két fia György és Ambrús közül az utóbbi Csabay Annát vette nőül. Tőle három fia maradt: II. István, III. Pál, és Mihály, kinek fiai közül IV. Pál 1552-ben Eger várát védte Dobó István alatt. [3])

---

[1]) Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 5 p. 753. Katona Hist critiaa. XII. 269—271.

[2]) Ugyan ott tomo X. vol. 6. pag 89—93. Hevenesi Mss. tomo XVII. 52.

[3]) Forgách Franc. Commentarii sui temporis. 85.

III. Pál élt 1515-ben, nőül vette Mály Péternek leányát Erzsébetet, kitől lettek gyermekei IX. János, György, és III. István, ki 1548-ban Borsod megye alispánjának iratik. Ez nejétől vattai Szennyes Margittól szintén három fiút nevelt föl, Mihályt, V. Pált, ki Borsod megye alispánja volt, és IV. Istvánt, ki Ongai Antalnak fügei Baló Erzsétől leányát Ongai Borbálát vette feleségül, és született tőle fia

IV. Péter, ki Borsod megyéből Zemplin megyébe telepedett, és ott 1644-ben jegyző, 1646-tól haláláig Zemplin vármegye alispánja volt, többször ugymint 1647. 1649. és 1655-ben követ, 1656-ban egyszersmind királyi táblai ülnök. Meghalt 1659-ben. [1]) Nejétől lipóczi Keczer Annától négy fia: V. István, III. Miklós, V. Péter, I. András és egy leánya Sára előbb Butkay Andrásné, utóbb nagy Létai Székely Sándorné, maradtak. A fiúkról mint külön ágak alapitóiról egyenként szólunk:

V. István ága, vagy a grófi ág.

V. István 1675-ben Zemplin vármegye táblabirája lett, 1676-ban Homonnai Zsigmond föispánnal I. Leopold király által a lengyel köztársasághoz követül küldetett. 1681-ben a Tökölyvel folyt alkudozás és fegyverszüneti szerződés főtényezője volt a bécsi udvar részéről. [2]) 1685-ben Tököly — állitólag — általa akart a bécsi udvarral megbékélni, és e végből Szirmay Bécsbe ment, hol azonban elfogatott, és Cseh és Morva országban fogva tartatott. [3]) Ekkor a kath. hitre tért, és 1687-ben megszabadúlt, majd országbirói, utóbb nádori itélőmester lett. 1693-ban pedig bároságra emeltetett. [4]) 1696-ban I. József főherczeg menyegzőjére Bécsbe követségbe küldetik Zemplin megye részéről. 1701-ben Rákóczy II. Ferenczczel elfogatott és Ujhelybe elzáratott, de ártatlannak nyilatkoztatva, fölmentetett és szabadon bocsáttatott. Végre 1707. april. 23-án I. József által gróﬁ rangra emeltetett. [5]) Mivel nejétől vinnai Eödönffy Zsuzsannától utóda nem maradt, Sára testvérének Butkay Andrásnénak unokáját (Butkay Margitnak Dessewffy Ádámtól való fiát) Dessewffy Tamást fiáúl és örököseül fo-

[1]) Szirmay C. Zemplin not hist. 177—184. és 329.

[2]) Ugyan ott. 242—253.

[3]) Ugyan ott 258—261. Kaprinai Mss. A. tomo. XLI. p. 252.

[4]) Ugyan ott 263. és 298. a gróﬁ diplomában említve. Lehoczky szerint (Stemmat. I. p. 170.) 1695-ben lett báróvá; de valószinüleg sajtó-hibából.

[5]) Ugyan ott 280. 293. Kaprinainál is megvan a gróﬁ diploma. Mss. A. tomo XLII. p. 459. és B. tomo XVIII. p. 50.

gadta, és arra királyi beegyezést eszközlött, és így az által Dessewffy Tamás a Szirmay nevet felvévén a grófi Szirmay ágat tovább, sőt e mai napig leterjeszté; mint erről mindjárt leszen emlékezet. Gróf Szirmay István meghalt 1711-ben. [1]) A Rákóczyféle birtokokból ő a makoviczai uradalom felét kapta; [2]) birta Mád $^1/_4$ részét stb. Végrendeletében irván, hogy bajait Jóbként türte, és jobb jövendőjéről Tamásként kétkedett, ez okból utódai nagy részben a Tamás és Jób neveket szokták viselni. [3]) Fogadott fia Dessewffy Tamás, ki azontúl cserneki és szirma-bessenyői gr. Szirmay-nak neveztetett, 1730-ban Sáros vármegye főispánja volt. Két nejétől több gyermeke született, köztök János még Dessewffy névén 1761—1782-ig szepesi kanonok. Henrik még báró korában halt meg, gyermekeivel együtt, és — úgy látszik — csak Ádám, Tamás 1760-ban Sáros megyei főispán, val. b. titkos tanácsos, és József cs. k. kamarás terjeszték ágaikat, mivel azonban a leszármazást nem tudjuk, csak az ismertebbeket lehet elé sorolnunk, ilyenek:

Gróf Szirmay Tamás már e század elején (1810.) a Tiszántúli kerületi tábla ülnöke, ugyan annak mintegy 1814-től 1848-ig elnöke.

Másik gróf Tamás, ki 1848/9-ben a forradalom ellenében csapatot állított, és annak ezredese volt. Meghalt 1857-ben. Örökösei Sáros megyében stb. birnak.

Sáros megyében birnak gr. Sz. István örökösei, továbbá Ferencz, és Károly, Gellért és Sándor.

A cs. kir. hadseregben a huszároknál szolgálnak a Szirmay ágból Károly kapitány és cs. kir. kamarás, Ferencz főhadnagy és cs. kir. kam., Ottó és Vilmos főhadnagyok.

III. Miklós ága.

III. Miklós IV. Péternek fia, 1720-ban halt meg. Nejétől Semsey Annától maradtak gyermekei: Tamás, Ferencz, ki kihalt, és Anna előbb Sárossy István, utóbb Usz Bálintné. Ezek három gyermeke közül:

Tamás született 1688-ban Komlós-Keresztesen. Tanúlt 1705-ben Greifwaldban, hol XII. Károly svéd királytól ösztöndijt húzott, utóbb utazott. Katonai pályára lépvén, Eugen herczeg alatt a granátosok közé állott, 1709-ben százados lett, 1711-ben haza jött, megnősült,

[1]) Pethő Ger. krónika 89. lap szerint 1710-ben.
[2]) Szirmay C. Zemplin 305.
[3]) Ugyan ott 263.

elvette Mednyánszky Zsigmond leányát Anna Máriát, kivel 32 évig élt. Itt honn Sáros, Gömör, Szepes és Zemplin megyék táblabirájává neveztetett és ezen utóbbi megyének az 1720. 1729. és 1740. évi országgyűlésen követe volt, egyszersmind a tiszántúli ágost. evang. egyház kerület felügyelőségét is viselte. Mária Terézia királyasszony trónra lépte után, midőn az ország ezen királyasszony részére nevezetes hadsereget szavazott meg, az állítandó egyik gyalog ezrednél Szirmay Tamás ezredes lett, és ezredével a poroszok ellen küldetett, hol 1742-ben és a következő évben magát több alkalommal kitünteté. Azonban megbetegedvén a táborban, 1743. jul. 9-én Ambergben kora 55. évében meghalt, eltemettetett Altorfban. A császári hadsereg hadi tetteiről egy naplót és több érdekes kéziratot hagyott maga után. Birtokos volt Lóczon, puszta Abonyban, Hidvégen, Szerencsen stb. Egyetlen leánya Anna előbb Radvánszky Istvánné, utóbb (1759—1776.) Pottornyay Andrásné volt, és így ez ág kihalt.

V. Péter ága.

V. Péter nejével Görgey Zsófiával négy leányt és egy fiút Istvánt hagyott maga után, kinek gradeczi Stansith Horváth Jankától két fiánál Istvánnál és Péternél családfánk megszakad, ezeknek utódait elé sorolni nem tudjuk.

I. András ága.

I. András buzgó protestáns, 1671-ben a jezsuiták üldözése miatt a pozsonyi törvényszék elé állitatott, innen megszabadulván, mivel a Wesselényi féle összeesküvésben részt vett Bocskay György özvegyeért kezességet vállalt, a kassai kamara Hazsina helységbeli birtokát két izben is elkoboztatá. 1687-ben Caraffa fogatá el, de innen is megszabadúlt. 1712. és 1723-ban Zemplin megye országgyülési követe és tizenhárom megye főpénztárnoka volt. [2]) Meghalt 1754-ben, kéziratban kora történeteit hagyva hátra. [3]) Nejétől királyfalvi Róth Ádám leányától Róth Juliannától hét fia és egy leánya maradt, u. m. Menyhért, Ádám, II. András, László, Imre, Sándor és Teréz Kazinczy Dánielné.

Menyhértnek nejétől Péchy Évától csak egy leánya maradt: Borbála Syrmiensis Szulyóvszky László neje.

---

[1]) Lásd életére nézve Szirmay C. Zemplin not. hist. 313—318.

[2]) Kovács József halotti beszéde Szirmay László fölött.

[3]) Szirmay, C. Zemplin not. hist. 221. 225. 254. 270 .311. 132. Kovachich Scriptores minores I. 306.

Ádám 1751-den Zemplin vármegye követe volt.[1] és úgy látszik magnélkül halt el.

II. András feleségül vette csicseri Orosz Terézt, ettől két leánya és fia Tamás maradt, kinek utódait megnevezni nem tudjuk.

László született 1701. dec. 1-én. Kijárván iskoláit, gr. Csáky Imre bibornok és váradi püspök udvarába került, miután már előbb a kath. vallásra áttért. 1740-ben Zemplin megye másod, 1757-ben első alispánja lett, egyszersmind királyi tanácsos volt. Meghalt 1776-ban.[2] Nejétől Okolicsányi Teréztől a táblán látható három leányán kivül három fia maradt: Tamás Antal 1757-ben aljegyző, 1767-ben Zemplin vármegyei alispán, László és József volt kapitány. Lászlónak nejétől báró Révay Apollóniától utódait nem tudjuk; Tamás-Antalnak, ki Náthafaluban, Izbugyán stb. birt, nejétől Beniczky Honoratától négy leánya, és két fia László 1767-ben aljegyző és Tamás maradtak, kiknek utódai előttünk szintén ismeretlenek.

Imre szintén I. Andrásnak fia, nőül vette Bégányi Krisztinát, ki 1776-ban már özvegy volt. Gyermekei Lajos, Zsigmond, Klára és Erzse. Zsigmondnak nejétől Máriássy Zsuzsannától gyermekeit nem ismerjük; Lajosnak báró Seckendorff Teréztől gyermekei Dorottya és Károly, ki 1801-ben a Zemplini fölkelő lovas osztály őrnagyává és parancsnokává neveztetett.[3]

Végre Sándor szintén I. Andrásnak fia, élt 1776-ban, birt Csanáloson stb. kétszer nősült, első neje Máriássy leány, a második Stansith Horváth Klára volt. Ezektől gyermekei Imre, Péter e század elején birt Hencsoczán, Sándor, Ádám, Pál, András, József és Zsuzsanna, kiknek útódai élnek, de megnevezni családi közlés hiányában nem tudjuk.

Ezen vonalból valók lehetnek a következők: Ádám, ki Bényén halt meg 1810. dec. 1. ennek tán fia: Ádám szül. Vinnán 1781. jan. 20-án, cs. kir. kamarás, 1844-ben a kir. hétszemélyes tábla ülnöke, szirma-bessenyői előnévvel, mint Tolcsva és Erdőbénye örököse.

Lőrincz 1847-ben huszár hadnagy, szirma-bessenyői előnévvel.

Továbbá azon Szirmay György, ki Nógrád megyébe házasodott Berczelre, nőül vévén Prónay Johannát, kinek gyermekei és unokái ezek:

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 319.

[2]) Kovács József, Halotti besz éde, Eger 1776. és Szirmay, C. Zemplin not. hist. 313. 320.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 328.

György
(Prónay Janka)

- György (Dessewffy Amália † 1855.
  - Sarolta (Plachy János)
- Sándor.
- Janka.
- Klotild.
- Albert volt cadet mhalt 1862. mart. 15. kora 35 évéb. Marczalban.

A Szirmay-ak ezen szirma-bessenyői vonala majoratusképen birja a nagy-tolcsvai jószágokat.

Az Ugocsa megyei Szirmay vonal.

Következik a Szirmay-ak Ugocsa megyei ága, mely előnevét Szirmáról írja, és I. Istvánnak Miklós nevü fiától ered, mint a következő táblázat [1]) mutatja:

IV. tábla.

Az Ugocsa megyei Szirmay-ak vonala.

Miklós, *ki az I. táblán.*
1295. 1300.
Ugocsai főisp.

- II. István 1339.
- I. Mihály de Zirma 1339.
  - II. János 1409. de Zirma 1417. Ugocsai szbiró.
    - Bertalan de Zirma
      - Mátyás 1467. 71. de Zirma
    - I. László 1428. de Zirma.
      - II. Miklós 1469. de Zirma.
        - II. Dénes 1504. ugocsai alisp. † 1526.
          - György Kávasi kapit. 1545.
        - I. András (Tassy Margit)
          - II. György
            - Pál.
        - II. György (Tardi Vörös Zsófi)
          - I. Ferencz szatmári szolgabiró 1604—1610.
            - II. Ferencz 1656. szatmári szbiró
              - Erzse 1690.
          - III. György szatmári szbiró 1632—37. (Öszödfalvi Göde Anna)
            - *Folyt. a köv. lapon.*
    - Simon 1447. de Zirma Calvus dictus *ettől a Kálos cs.*
      - *Folyt. V. táblán.*
  - Dénes ? 1413 szbiró.
- I. János 1305—9. de Zirma
  - I. György de Zirma.
    - III. János de Zirma
      - II. László 1430.
        - Bernát 1500—5. Ugocsai alispán. (nagyfalvi Zovárdffy Klára)
          - Lajos ecsedi kapit. 1559. † 1560. (Bódy Bora)
          - Magdolna (Supán Lőr.)
    - I. Antal 1404. leányrészt ád Zirmából Erzsének.

[1]) Wagner Mss. tomo LXX. p. 182. stb.

III. György, *ki az előbbi lapon.*
szatmári szbiró
1632—37.
(Öszödfalvi Göde Anna)

- IV. György 1662. (Ramocsa Erzse)
  - V. György 1692. szatmári szbiró és adóróvó (lud. Bay Mária)
    - IV. István 1723. új czimert.
      - V. István
        - VI. István insurg. főhadn. Szatmárban.
      - Ferencz.
      - András Szatmárban (Stans. Horváth Anna)
        - Lajos 1806. szatmári főszbiró
          - György szatmári főszbiró †
          - Antal nőtlen Mikolában 1863.
          - Pál †
          - Lajos (Csabai Emilia)
            - Lajos.
            - Mili (Mikolay Elek)
          - Zsuzsi (Baranyay
        - VII. István.
- III. István 1662. 1659. insurg. had. (lasztóczi Botka Zsuzsa)
  - Gábor (Jászai Éva † 1708.)
    - Ferencz 1723. új czímert őrnagy 1741.
      - Ádám.
  - Domokos megöletett 1703. (Szilvássy Kata)
    - VI. György 1723. új czímert 1747. 50. (Bertóthy Kata)
      - II. Antal sz. 1747. † 1812. ker. táb. ülnök. tudós, iró. (1. Pintér Anna 2. b. Ghilányi Fáni)
        - 1-től József sz. 1781. Zemplini szbiró és követ (Zámbory N.)
          - N.
        - 2-tól Antal. sz. 1785. tbiró lak. Kassán.

Mint már említettük, Miklós a kiváló törzs-ős 1300-ban Ugocsa megye főispánja és Ugocsa várnagya volt, élt még 1352-ben is. [1]) A táblázaton három fia áll. Ezek közül I. Jánosnak ágán I. Antal leánynegyedet fizet ki 1404-ben Szirma helységből Szirmay Erzsébetnek. [2]) III. Jánosnak unokája Bernát 1500—5-ben Ugocsa vármegye alispánja volt, [3]) felesége volt magyfalvi Zovárdffy Klára, kitől fia Lajos ecsedi kapitány, a ki 1564-ben vette nőül Bódy Borbálát, 1567-ben kapta Báthory Miklós országbirótól Szatmárban a szárazberki jószágot; 1573-ban már neje özvegy volt. Tovább ez ág nem terjedt. [4])

Miklósnak másik fia I. Mihály nemzé II. Jánost és tán Dénest, ki 1418-ban Ugocsa vármegye szolgabirája volt. [5])

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 11. 32.
[2]) Ugyan ott 109. 112.
[3]) Ugyan ott 51.
[4]) Ugyan ott 17. 18. 38. 74. 76. és Szatm r várm. II. 69 70.
[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 50. 58.

Ez időben igen terjedt volt a család, így 1409-ben a szomszéd Sásvár határjárásakor említetnek még a Szirmay családból Györgynek fia György, Miklósnak fia György, Miklósnak fia János, Mártonnak fiai István és Mihály, Györgynek fiai Péter és László, Mártonnak fia János, Jánosnak fia András, ismét másik Jánosnak fia András, kiknek helyét a táblán kimutatni nem lehet. [1])

Említett II. János 1417-ben Ugocsa vármegye szolgabirája volt. [2]) Ennek három fia maradt: Bertalan, kinek csak Mátyás fiát ismerjük az 1469. és 1478. évekből, [3]) I. László, kinek ága máig terjed, és Simon, ki 1447-ben Ugocsa megye követe volt, [4]) és Kálos-nak neveztetvén, [5]) a szirmai Kálos mostanáig élő családnak őse lett, mint utódait az V. táblán láthatni.

I. László élt 1428-ban, [6]) nemzé II. Miklóst, kinek három fia közül II. Dénes 1504-ben Ugocsa vármegye alispánja volt. Elesett Mohácsnál. [7]) Ennek fia György kávási kapitány volt 1545-ben. [8]) I. Andrásnak Tassi Margíttól csak unokájig ismerjük utódait.

II. György — úgy látszik — Szatmár megyébe szakadt, de a XVII. század elején. [9]) Nejétől Tardi Vörös Zsófitól született fiai már azon megyében hivataloskodtak. Igy I. Ferencz 1604—1610-ben szolgabiró volt. Ennek fia II. Ferencz ugyan az 1656-ban, [10]) de leányában Erzsébetben ága kifogyott.

II. Györgynek másik fia III. György 1632—37-ben Szatmár várm. szolgabirája, öszödfalvi Göde Annától két fiát nemzette: IV.

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 107.

[2]) Ugyan ott. p. 58.

[3]) Teleki, Hunyadiak kora XI. 419. Szirmay C. Ugocsa 96. 113. 121. 172.

[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 61.

[5]) Ugyan ott 111. 114. 115.

[6]) Szirmay C. Ugocsa. p. 51.

[7]) Ugyan ott. 15.

[8]) Ugyan ott 16. Not. C. Zemplin. hist. 134. Szirmay Antal már 1608-ban élteti, tehát az egyik évszám hibás.

[9]) Ugyan ott 20. Szirmay Antal itt a chronologia szerint hibásan 1662. évről szól, irván, hogy Györgynek javai elpusztíttatván előbb katona, utóbb Szatmár megyébe telepedik. De az évszám nem állhat, mert már 1604-ben 1632-ben ezen II. György fiait Szatmár megyében találjuk, és igy ő alkalmasint a több György nevűeket összetévesztė.

[10]) Ugyan az Szatmár várm. I. 131—135.

Györgyöt, és III. Istvánt. Amaz utódaival együtt Szatmárban maradva, a szatmári-ágat alapítá, III. István Zemplinbe vissza tért; ága a zemplini-ágat képezi.

Lássuk előbb a Zemplini-ágat.

III. István 1659-ben a Zemplini fölkelő seregben hadnagy. Részt vett Rákóczy Györgygyel a gyalui ütközetben is, és Zemplinben attól javakat kapva, oda vissza telepedett. [1]) Egyik fia Gábor, kinek neje Jászai Éva 1708-ban halt meg. Másik fia Domokos már a kuruczok ellensége volt, és ezek konczolták fel Kanyatánál 1703-ban. [2]) Ennek Szilvásy Katától fiai Ferencz és VI. György, kik 1723-ban a szatmári ágon álló V. Györgynek fiával IV. Istvánnal együtt 1723. évi jun. 9 én III. Károly királytól régi nemesi czímerökről új czímeres levelet vettek ki. [3]) Ferencz őrnagy volt 1741-ben. Testvére VI. György, ügyvéd és táblabiró, egy magyar törvénytudományt dolgozott ki, melyet fia Szirmay Antal állítása szerint Huszty István megbővítve kiadott. Nejétől Berthóty Katalintól fia Antal a tudós iró, született Eperjesen 1747. jan. 20-án. Iskoláit 1765-ben végzé, már 1762-ben laureatus poeta, és 1764-ben AA. LL-et Philos. mesteri czímmel tiszteltetett meg. 1773-ban jutott be Zemplin megyében aljegyzőnek, 1777-ben főjegyzőnek, 1785-ben kir. táblai ülnök lett. 1787-ben kir. udv. tanácsos és a tiszáninneni kerületi tábla elnöke. Az 1790. és 1796. évi országgyűléseken Zemplin megye követe. De sértegető élczei és elve (mindég az erősbekkel tartás) utóbb közönséges gyülölségbe sodorták, és 1797. octob. 27 én az eperjesi táblától is elkellett válnia. Élete vége felé 1809-ben rádi jószágára királyi adományt szerzett. Meghalt 1812. sept. 19-én Szinyéren. Eltemettetett Véken. Számos munkái közt Zemplin, Ugocsa, és Szatmár megye leirásával (ez utóbbi magyar nyelven) jeles érdemeket szerzett a tudományosság terén. [4]) Két neje volt, az első legenyei Pintér Anna, ki 1783-ban halt el, ettől fia József maradt, a második báró Ghillányi Franczriska volt, kitől maradt fia Antal. Amaz (t. i. József) született 1781-ben, Zemplin vármegye szolgabirája 1804-ben és követe volt. Nejétől Zámbory leánytól utóda Zemplinben él. Antal nötlen, lak. Kassán.

---

[1]) Szirmay C. Ugocsa p. 50.

[2]) Ugyan ott 23. 24.

[3]) Collect. herald. nro. 337.

[4]) Lásd életrajza Kazinczytól F. Magyarorsz. Minerva 1825. évi foly. 349—354. lap. és Szirmay C. Ugocsa.

A másik — úgy nevezett szatmári ág — IV. Györgytől terjedt le. Ennek nejétől Ramocsa Erzsébettől fia V. György, ki 1691-ben Szatmár vármegye szolgabirája [1]) és adórovója. Első nejétől fia maradt IV. István, (kiről alább) második nejétől Mikolay Judittól, ki utóbb Szodoray Boldizsárhoz ment férjhez, két szerencsétlen leánya maradt: Ilona és Klára, kit mostoha atyja Szodoray Boldizsár véletlenül meg lőtt. Ilona volt azon sokat szenvedett hölgy, kinek visszontagságai egy irónknak regénye szövegeül szolgáltak. 1717-ben, midőn 6 éves volt, a Szatmár megyébe beütött tatárok által a fertö-almási templomból, hová a megrémültek futottak, elraboltatott, és négy év mulva Mingyer faluban találtatott. A tatár kezéből egy üzérkedő moldován kapitány kezébe került, ki 200 arany váltságdíjt és egyéb drágaságot kivánt foglyaért. Meg is kapta, és 1725-ben került haza — mint útlevele mutatja — Szirmay Ilona. Ezen tatár-dulás emléket a Mikolay nemzetség egy tagja, György a mikolai templomba helyezett felirással is erősíté; és ezen tatár pusztitáskor a Szirmayak sok levele elveszvén és elégvén Fertő-Almáson, okot szolgáltatott, hogy Ilonának testvérbátyja emlitett IV. István atyafiaival Ferenczczel és Györgygyel nemzetségi czimerök megújjitását és megerősitését III. Károly királytól eszközölték. [2]) Ezen IV. Istvánnak utódaiból, mint a táblán láthatni: idősb Lajos 1788—1806-ban Szatmári főszolgabiró volt; ennek élnek fiai Antal nötlenül Mikolában és Lajos, kinek családja van.

Hogy e családfák nem teljesek, elvolt mondva, rólok nem csak az utóbbi és mostani nemzedékek hiányzanak, de a régiebb időkből is. Igy

András és János Miklósnak fiai, kik emberölés miatt nagyobb hatalmaskodási bélyegen élet s vagyonvesztésben elmarasztaltattak, de 1405-ben Zsigmond királytól kegyelmet kaptak. [3])

Márton, ki 1331-ben Gyula határát jártatja. [4])

Jakab, a litteratus, (deák) ki 1447-ben Ugocsa szolgabirája volt. [5])

Szaniszló, és ennek 1461-ben élt fiai Balás és János. [6])

Károly (litteratus) deák 1545-ben Ugocsa vármegye esküdtje. [7])

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. k. 135.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 23—24. és Szatmár várm. II. 63—64.
[3]) Szirmay C. Ugocsa pag. 13.
[4]) Ugyan ott 31.
[5]) Ugyan ott 58.
[6]) Horvát István, Verbőczy Izt. emléke II. 103.
[7]) Szirmay C. Ugocsa 60.

András ugyan ott 1636-ban esküdt. [1])

Sandrin (Sándor) 1605-ben Szatmár várm. szbirája. [2])

A család czímerére, melyet már előbb is viselt, még 1417-ben Zsigmond királytól kapott oklevelet, azonban ezt nem ismerjük. [3]) Utóbb 1693-ban a szirma-besenyői ág a bárói diplomában szintén újjítást nyert, 1707-ben pedig a grófi diplomában újra. Azonban ezeket sem ismerjük. [4])

Az egész Szirmay nemzetség czímere közösen és lényegileg abban megegyez, hogy az a vért udvarában egy fölfelé néző, lábait szétterjesztő vörös rák, ollóival zöld koszorút tartva. A vért szinei, kivált alúl, mint szóbeszéd után értesülve vagyok, némelyeknél különbözők. Azon czímer — mely itt följebb metszvényben is közölve van, — a szirmai Szirmay-ak ugocsai ágát illeti, és ugyan az, melyet 1723 ban Szirmay György, Ferencz testvérek és unoka testvérök István kapott. Ez egy fen álló hadi vért, melynek kék udvarában széles zöld réten át fehér folyam hullámzik, abból mintegy a farkán vörös rák áll fölfelé, ollóival fehér virágokkal vegyített zöld koszorút tart. A paizs fölötti sisak koronáján ugyan azon ábra ismétlődik. Foszladék jobbról kékzöld, balról ezüstvörös. [5])

Hátra van még az Ugocsa megyei szirmai Szirmay nemzetségből a XV. században kivált Kálos Szirmayakról szólnunk. Ezekről már e munka VI. kötet 57. lapján is van emlékezet; azonban hadd álljon itt az anya-nemzetség után mintegy összefüggésben azzal, és mintegy pótlásúl e század elejeig leterjedő nemzékrende [6]), mint következik:

---

[1]) Szimay C. Ugocsa 60.

[2]) Ugyan az, Szatmár várm. II. 131.

[3]) Egy barátunk állítja, hogy látta a család valamely tagjánál.

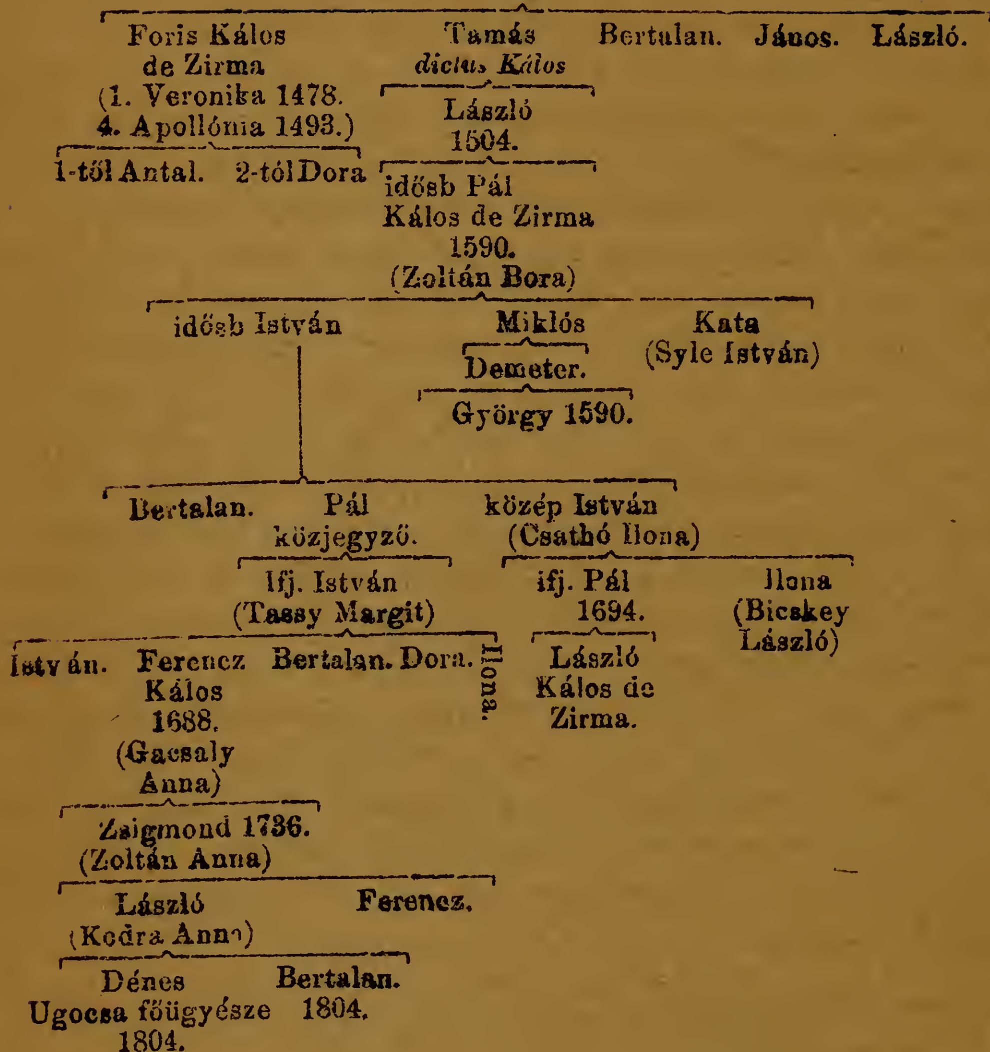
[4]) Kaprinai Mss. A. tomo XLII. p. 459. és ugyan ott Mss. B. XVIII. p. 50. hol azonban a diploma egészen közölve nem lévén, a czímerleirása sem található.

[5]) Szirmay C. Ugocsa pag. 23—24. Adami Scuta gentil. tomo. XII. és Coll. herald. nro. 337.

[6]) Wagner Mss. tomo LXX. p. 182.

V. t á b l a.

Simon, *ki a IV. táblán.*
de Zirma
Kálos dictus
1447.

Szirmiensis család. *Lásd Syrmiensis.*

Szita család. (Salfai) Vas vármegye birtokos nemes családa, mely azon megyei S a l f a helységre adományt is nyert, onnan irja előnevét és ott jelenleg is birtokos. [1])

A czímeres nemes levelet Szita B á l i n t nyerte Rudolf királytól 1587. évi jul. 13-án Prágában, mely czímeres nemeslevél Soprony megyében 1590. évben Szent-Miklóson tartott közgyűlésen ki is hirdeltetett.

[1]) Fényes M. orsz. Geogr. stat. szótára IV. k. 5.

A XVIII. században már Somogy megyében is találjuk, a midőn azon megyénél 1738-ban Szita L ő r i n c z rendszerinti esküdt volt.

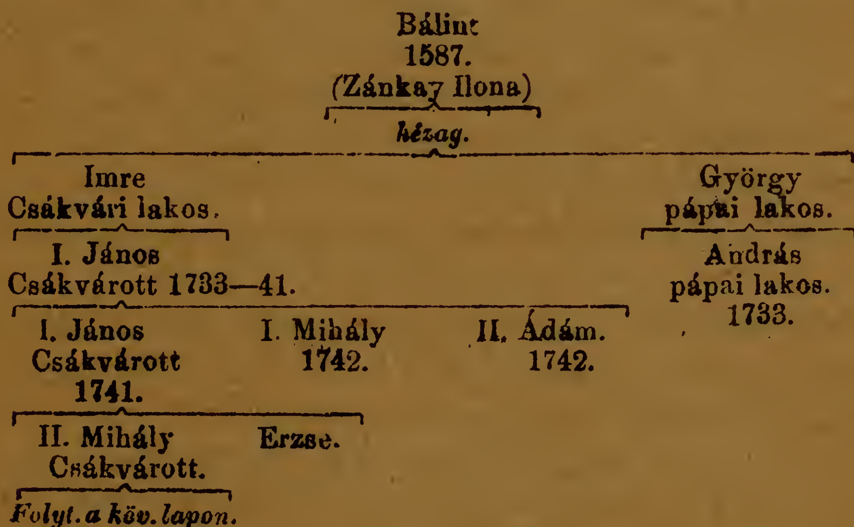
Vas megyében élt és birt Salfán Szita J á n o s, ki 1824. nov. 9-től (megválasztva újra 1828. oct. 1-én is) Vas megyének kőszöghi járásában főszolgabirája volt 1832-ig, sőt tán tovább.

E század elején élt F e r e n c z már Orosházán, nejétől Hetyey leánytól három leánya volt: 1. R e b e k a Kunos Andrásné, ki Hetyében lakott és halt meg 1805. évi febr. 16-án [1]) 2. R o z á l i a Tegyei Bálintné, és 3. R e b e k a Guóth Jánosné Magasiban (Vas várm.)

Ez időben (1805.) élt Vas megyében Szita idősb L á s z l ó, kinek első nejétől Szalay Erzsébettől gyermekei: L á s z l ó és P é t e r; második nejétől Fodor Juliannától gyermekei: J á n o s (valószinüleg, kit följebb főszolgabirónak irtunk) I s t v á n, T e r é z, F e r e n c z, és R o z i n a.

Egy ága a családnak Fejér megyébe szakadt, ebből volt Szita I s t v á n, azon s több megye táblabirája, ki a sorsjáték szerencséje által is tetemesen szaporítá vagyonát. Meghalt 1860. nov. 30-án Pettenden kora 77. évében, eltemettetett Kápolnás Nyéken; nejétől Papp Juliannától, ki 1859. mart. 2-án kora 68-évében Pettenden halt meg, és ugyan ott eltemettetett, egyetlen leánya báró Földváry Lajosnak felesége.

A családnak egy más ága Veszprém, innen Fejér, Békes s Pest megyébe is elszármazott, ez ág a czímerlevelet szerző: Szita Bálint és neje Zánkay Ilona utódaitól (mintegy kis-unokáitól) származását következőleg mutatta ki:

[1]) Fölötte Bucsúztató Versek. nyomt. Sopron. 1805.

II. Mihály, *ki az előbbi lapon.*
Csákvárott.

I. József. 1805. — II. János 1805. — Teréz. — Anna. — III. Mihály 1805. — Fülöp B. Gyulán. 1838. (Epp Teréz)

I. József: I. Ferencz. — II. József.

I. Ferencz: Alojzia. — Róza. — Juli. — III. János.

Fülöp: Sándor sz. 1833. Dukán zenész. — Konstanczia sz. Gyulán 1837. (Kémery Pál) — Gyula sz. 1842. Gyulán. — Kálmán sz. 1844. Gyulán. — Gejza sz. 1850. Gyulán.

A táblán álló Györgynek fia András 1733-ban Veszprém megye által kétségtelen nemesnek ismertetett, ennélfogva is unoka-testvére I. Ádám szintén Veszprém vármegyétől 1741. nov. 13-án Pápán tartott közgyülésből nemességi bizonyítványt nyert, melyet miután Csákvárott Fejér megyében lakott, a következő 1742. jan. 12-én Sz. Fejér megyében is kihirdettetett és pedig a táblán látható három fia nevére is.

II. Mihály fiainak neveire is 1805. máj. 8-án Fejér megyében ismét kirhirdetteté nemességét. Fiai közül Fülöp Csákvárról előbb Ercsibe (Pest várm.) innen Pest megyei Duka helységbe költözött, végre innen Békes megyébe Gyulára (mint a Wenkheim grófok dísz kertésze) telepedett, és Békes megyénél nemességét 1837. april. 11-én kihirdetteté. [1]) Gyermekei a táblán láthatók.

Ugyan e családból Szita Márton, fia Andrásnak, unokája Benedeknek, (ki tán fia volt a szerző Bálintnak) 1732-ben a Veszprémi káptalan előtt az eredeti czímeres nemes levelet hitelesen átiratta.

A család czímere a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló grif; ugyan ehez hasonló grif emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

Szita család. *Lásd Zita cs.*

Szivák család. Békes vármegye nemessége sorában 1834-ben beirva találtatik.

Szívós család. Gömör vármegye nemes családa, [3]) birtokos azon megyében Bikkszög faluban. [4])

[1]) Békes várm. 1836. évi jegyzőkönyve 2347. sz. a.

[2]) Szita Lőrincz a somogyi megyei esküdt 1738. évi pecsétén czimerül a paizsban kardot tartó oroszlánt, és a sisak fölött ugyan azt viselt.

[3]) Bartholomaeides C. Gömör pag. 147.

[4]) Fényes, M. orsz. Geographiai szótára I. 133.

Egyébiránt a család Pest megyei Kőrösi származék, hol máig székel. Ott szabadúlt föl Szívos János deák 1666-ban, és 1667. jan. 8-án I. Leopoldtól armálist nyert, mely Pest megye előtt azon évi máj. 20 án kihirdettetett.

Ugyan e családból volt Pál, ki mint tiszttartó leszármazott Krassó megyébe, hol Pest megyétől 1835. évi mart. 23-án kiadott nemesi bizonyítványát azon évi május 11-én kihirdetteté. Ivadékát e táblázat mutatja:

Pál
1838.
tiszttartó.

Pál † ügyvéd	András gazdatiszt 1859.	Miklós 1859.	Lajos 1859.	Zsigmond 1859.
Pál.				

Szívy család. Trencsin és Zemplin vármegye czimerleveles családa. A czímeres nemes levelet Szívy András nyerte III. Ferdinánd királytól és azt azon megyében azon évben ki is hirdetteté. 1666-ban Trencsin városában székelt, 1748-ban ugyan ott lakott Szívy Ádám. Utóbb azon megyében nyoma sincs, [1]) ellenben e század elején Zemplin megye nemessége sorában találjuk. [2])

Szkacsányi család. Nógrád megyei nemes nemzetség, e megyében érte a megnemesítés, melyet — úgy látszik — Szkacsány Mátyás nyert meg, ki 1697. nov. 24-én I. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet, mely 1698-ban Nógrád vármegyében kihirdettetett. [3])

A család neve néha hibából a megyei jegyzőkönyvekben Kacsán, Kacsányi és Szkacsán-nak is olvasható. Az 1705. nemesi lajstromban eléfordúl Kacsán *(így)* Mátyás a füleki járásban. 1709-ben Szkacsányi György ugyan ott, 1711-ben a honn maradottak közt Szkacsán (*így*) György és Márton.

1726-ban Szkacsányi György fiaival Márton, János, Pál, András, Mátyás, Miklós, Jakabbal az 1697. évi armalis alapján a nemesség vizsgáló törv. szék előtt igazolák nemességöket. És ekkor Kacsányi név alatt fordúlnak elé.

1734-ben a Szkacsányi család, ismét mint 1726-ban produkált már Szkacsányi név alatt beírva.

Az 1755. évi kétségtelen nemesek sorában találjuk a K. betű

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

[3]) Protoc. C. Neograd.

alátt az armálisták között e család tagjait u. m. Kacsány Mártont, Pált, Jánost, Miklóst, Györgyöt, Andrást Mlágyó faluban, és Andrást Poltáron. — A család protest. vallású.

Szkalka család. Trencsin vármegye czímerleveles családainak egyike. Az armalist ott Szkalka Dániel és Márton 1647-ben hirdettették ki, s valószinüleg ők nyerték is. A nemesi összeirások [1]) szerint:

1748-ban József a felső járásban, János pedig Zolnán lakott.

1768-ban a fölebbi János, négy fiával u. m. András, János, József és Györgygyel Zolna városában laktak.

1803-ban Zolnán laktak: András s fia szintén János, majd József és fia ifjabb András.

1837-ben ugyan ott idősb József és fia András és ettől származott unokája Ádám; azután Andrásnak fia ifjabb József.

Egyik ágnak néhány ízen származási fája ez:

Szkalka János
(Szobek Erzse)

József.
- Erzse (1. Kvassay György 2. Borcsiczky Pál 3. Uhlárik János)
- Róza (Görögh Pál)
- Anna (Benyovszky Gábor)
- Éva (Gyarmathy István)

László.
- János †
- László †
- Magdolna (1. Chiko András 2. Szobek József)

Szkárosi család. (Szkárosi) Gömör vármegye kihalt családa, mely a Farkas, Hamvai stb. családokkal közös vérségből eredt.

1366-ban élt Jakabnak fia Albert, ki ha magnélkül halna ki, I. Lajos király Hamvai Sándor fiait biztosítá, hogy a leányágnak fiusítása előtt őket tenné örökösökké. [2])

1381-ben Gara nádor által tartott Gömör és Torna megyék gyülésen Szkárosi Sándornak fia Péter mint megyei esküdt volt jelen. [3])

1381-ben mint már az említett Albert csak ugyan magva szakadta után a Szkárosi nemzetség osztályos végrehajtási okleveléből e származás [4]) tünik ki:

Venczel
Miklós
- Miklós
  - István 1381. fölp.
- János
  - Farkas alp. 1381.
- László
  - Albert alp. 1381.
- András
  - János alp. 1381.
  - Jakab alp. 1381.
- János
  - Miklós alp. 1381.
- Péter
  - János alp. 1381.

[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) Fejér, Cod. dipl. tom. IX. 7. p. 233.
[3]) Ugyan ott 429.
[4]) Ugyan ott 440.

1429-ben élt Szkárosi Jánosnak fia Támás. [1])

Szklár család. Trencsin vármegyében az 1666. évi nemesi összeirásban találjuk nevét, mint Latkóczon lakozónak. Később ott semmi nyoma. [2])

Szkuba család. (máskép Csaplovics) Árva vármegye czimerleveles nemes családaiból való. Az armálist III. Ferdinánd királytól kapta 1643-ban. (*Lásd Csaplovics család a pótlék-kötetben*) Csaplovics nevet vett föl, miután az adományos Csaplovics családdal sógorságban jövén, a jeszenovai birtokban is részesitetett. E család Lőrinczben kihalt. [3])

Szlábigh család. Tagjai nagyobbára kormányszéki, főkép kamarai hivatalokban találhatók. 1760-ban Szlábigh András a m. kir. udv. kamaránál számvevői irnok volt. Ez, vagy hason nevű fia Szlábigh András 1791-ben II. Leopold király által magyar nemességre emeltetett. Czimere jobbról balra rézsutosan két felé, arany és kék udvarra osztott paizs, az előtérben zöld halmon grif ágaskodik, úgy, hogy teste fele része hosszában az udvarok színeivel ellenkezőleg van színezve, első jobb lábával kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany és kék színű grif emelkedik ki. Foszladék mind a két oldalról aranykék. [4])

Valószinüleg ezen András utódai és tán fiai voltak Alajos 1710—1715-ben a magyar királyi helytartóságnál fogalmazó, egyszersmind jogtudor; — Fülöp a kamaránál hivataloskodott már 1810-ben, már 1825-ben ott számvevői tiszt volt.

1844-ben Károly a polit. alapítványi pénztárnál tiszt, Jakab Barcsán sóházi tiszt, 1863-ban amaz az országos cs. kir. pénztár tisztje, emez Csabán cs. kir. adó pénztárnok.

Szlábur család. Szlábur Mihály 1798-ban I. Ferencz király által czímeres nemes levélben megnemesíttetett.

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső udvar arany, az alsó ezüst, az elő térben párducz ágaskodik hátulsó lábain, első jobb lábával kivont pallóst, a ballal arany koronát tartva. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló párducz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstvörös. [5])

---

[1]) Fejér, Cod. diplom. tomo. X. vol. 7. p. 190.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Ugyan attól.

[4]) Adami, Scuta gentil. tomo. XII.

[5]) Ugyan ott.

Szládek család. Trencsin vármegye nemessége sorában találjuk, hol Szládek György 1678-ban czímeres nemes levelét kihirdetteté. 1728-ban még ott található; [1]) később nyoma sincs.

Szladovich család. Vas vármegye nemes családa, melyből János azon megyében 1759-ben alszolgabiró, György 1787-ben chasmai káptalani kanonok, és zágrábi egyház karkáplána volt.

Károly 1811-től 1814-ig Vas vármegye első alispánja volt.

Szlama család. (máskép Szlamenka) E néven fordúl elő Trencsin megyében e nemes család, melyből Szlama Miklós 1660-ban Trencsin megyében hirdetteté ki czímeres nemeslevelét. 1666-ban Szlamenka néven mint Okruth helységbeli lakos jelöltetik. [2]) Utóbb semmi nyoma.

Szlatényi család. Szintén Trencsin megyében honos czimerleveles nemes család..

A nemessi összeirások [3]) szerint:

1748-ban Závodjén lakott Illésnek a fia, Zolnán pedig idősb és ifjabb János.

1768-ban Zolnán laktak: Dániel és ennek fia Sámuel, továbbá András és fiai András és Ignácz, nem különben György s ennek fiai Sámuel és János.

1803-ban Ns.-Kotessón éltek: Sámuel és hat fia: Ignácz, József, Mihály, János, György és Gáspár; Ugyan ekkor Zolnán laktak idősb János két fiával Jánossal és Józseffel, — és végre Ignácznak fia ifj. János.

1837-ben Ns.-Kotessón összeirattak Sámuel örökösei: József, Péter és János, és ez utóbbinak fiai Ferdinánd, István és Márton. Ugyan ekkor Zolnán középső Jánosnak örökösei u. m. Károly, Antal és József, nem különben Ignácznak fia ifjabb János.

A család az utóbbi időkben nemes-kotessói előnevet használ, így Szlatinyi Antal 1863-ban a pozsonyi cs. kir. országos pénzügy igazgatóságnál fogalmazó gyakornok.

Tán e családból származott Szlatiny *(így)* Ágoston is, 1810-ben m. kir. kamarai járulnok, és

Szlatini Ferencz Pest v. tbiró, a pesti szépitő bizottmány elnöke, mhalt Pesten 1828. (?) sept. 4-én kora 70. évében. Első nejétől

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Ugyan attól.

[3]) Ugyan attól.

leánya Amália Renn Antalné. Második neje, kit özvegyen hagyott: Eötvös Teréz volt.

Szlávik család. Trencsin megyében az 1688. évi nemesi összeirás szerint lakott Felső Dreskóczon ily nevü nemes család. Valószinüleg ivadéka azon Szlávik János, ki e század első felében hosszú idő során (mintegy 1824—1849.) Nógrád megye irnoka volt, és az eredeti czímeres nemes levelet is birta. Meghalt 1852. táján magtalanúl.

Szlavikovecz család. Szlavikovecz Imre 1659-ben magyar honfiusitást nyert. [1]) Most ismeretlen, valószinüleg kihalt.

Szlávy család. (Érkenézi és okányi) Bihar Szabolcs, Szatmár stb. megye birtokos nemes családa. Családi értesités szerint ősei a XVI. században már Győr megyében említetnek, azonban adatok hiányában a hiteles családfa csak a XVII. század végén kezdődik. Ekkor élt Szlávy János, (ki 1674. taján született) és Kovácsy Erzsébettel két fiát I. Pált és I. Györgyöt nemzette, kik által a család két fő ágra szakadt, mint a családfán [2]) láthatni.

I. tábla.

János
tbiró
sz. 1674. körül
(Kovácsy Erzse)

I. Pál sz. 1706. † 1787. beregi főisp. (1. b. Perényi Kata 2. Fischer Anna 1781-től) *érkenézi ág.*	I. György sz. 1726. † 1801. tbiró, s hzg. urad. igazgató (Laczkovich Magdolna) *okányi ág.* *Folyt. II. táblán.*

I. Pál gyermekei:

1-től Róza sz. 1753. (Czindery Rochus)	Antal sz. 1754.	II. Pál sz. 1755. kanczel. tan.	Imre.	József kapit. †	Ferencz Xav.	Ignácz hadnagy.	István.	Anna (Ribinyi Keresztély)	Antal.	Fillippina Anna.	János sz. 1773. † 1831. kapitány

2-tól Sal. Ferencz
sz. 1782. † 1856.
oct. 31.
(adelsbergi Afalter Anna)
Folyt. a köv. lapon.

[1] 1659 : 133. törv. cz.

[2]) Családi közlés szerint.

Sal Ferencz, *ki az előbbi lapon.* sz. 1782. † 1856. nov. 31. (adelsbergi Afalter Kata)

- Károly sz. 1803. (Schwethelm Teréz)
  - Ferencz sz. 1834.
  - Matild sz. 1836. (Fráter Lajos)
  - Adolf sz. 1840.
  - Karolina sz. 1846.
- Tivadar sz. 1805. (Skoddál Anna)
  - Anna †
  - Gejza †
  - Laura †
  - Gejza cs. kir. főhadn. sz. 1834.
  - Hermina †
  - Tivadar †
- Matild.
- Mária sz. 1812. † 1837.
- Vilma 1814. (Zigmund József)
- Ferencz Ér-Mihályfalván.

II. tábla.

I. György, *ki az I. táblán.* sz. 1726. † 1801. (Laczkovics Magdolna)

- Mária sz. 1761. † 1837. (1. Baranyi Péter. 2. Majláth György pers.)
- II. György sz. 1764. † 1818. fő szbiró (Balás Julia)
  - Karolina (Szental Ferencz) † 1848. m. 2.
  - Róza sz. 1798. aug. 30. (b. Wuisthof Károl. táborn.)
  - Eduárd sz. 1800. aug. 17. kapitány (Noszky Mária)
    - László sz. 1846. sept. 7.
    - Béla sz. 1848. máj. 16.
    - Olivér sz. 1851. apr. 12.
  - Vilmos sz. 1802. máj. 24. † 1802. jun. 5.
  - Miklós sz. 1803. dec. 1. (Nagy Sarolta)
- János sz. 1772. † 1840.
- Julianna sz. 1773. † 1826. (Gedeon Ferencz)
- László sz. 1774. † 1849. kir. tan. (1. gr. Forgách Antonia. 2. Plays Virginia)
  - Viktor sz. 1816. dec. 11. (Juricskay Nina sz. 1826. apr. 29.)
    - Sándor sz. 1852. octob. 20.
  - György sz. 1838. dec. 2.
- Antal sz. 1778. őrnagy (Spirk Luiza)
  - József. sz. 1818. nov. 23.
  - Antal †
  - Károly †
  - Julianna sz. 1827. nov. 4. (gr. Nyáry János)
  - Johanna †

Ld. a köv. l.

A tábla élén álló törzsnek Jánosnak két fia I. Pál, és I. György 1766-ban Mária Terézia királyasszonytól czímeres nemes levelet nyertek, [1]) mely szerint czímerök függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban zöld téren természetes szinű gólya áll,

[1]) Liber regius és Ad Scuta gentil. tomo XII. szerint.

csőrében ezüst kígyót tartva; a baloldali vörös udvart fekmentes arany szelemen, melyen hat ágú vörös csillag ragyog, két felé osztja, a szelemen fölött és alatt arany leopárdfej látható. A paizs fölötti sisak koronáján két, egymásra helyezett sasszárny látható, a háttérben álló kék, az elő térben álló vörös, és ennek közepén ismét arany leopárdfej látható. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék.

Az említett két testvér által két ágra oszlott a család. I. Pál az általa adományban Szabolcs megyében nyert Érkenéz helységről, I. György Bihar megyében kapott Okány helységről kapta előnevét. Szóljunk rólok egymás után.

I. Pál szül. 1706-ban. 1747-ben a tartományi biztosságnál titoknok, később a kir. ügyészségnél szolgált Derecskén, 1756-ban procurator, 1763-ban a kir. táblánál itélő mester, utóbb kir. ügy igazgató, és az udvari kamaránál tanácsos, 1782-ben septemvir, 1783-ban sz. István rendvitéze, 1785 ben Bereg vármegye főispánja, val. bels. tit. tanácsos [1]) és 1787-ben a munkácsi kerületbe királyi biztosnak neveztetett, azonban midőn ezen méltóságot épen megköszönni járt Bécsben, a vendéglő lépcsőin hirtelen szélhűdés életétől megfosztá 1787-ben, kora 81. évében. Ő kapott Szabolcsmegyében Érkenéz és Ér-Mihályfalra helységre adományt 1785. táján, és abba be is iktattatott. [2]) Két neje volt, az első báró Perényi Katalin, a második Fischer Katalin, előbb Kovácsné, kit 1781-ben vett feleségül, az elsőtől tizenkét, a másodiktól egy gyermeke volt, mint a táblán láthatók. Ezek közül:

II. Pál előbb Csongrád vármegye főjegyzője, innen a m. kir. udvari kanczelláriánál fogalmazó, majd titkár, egyszersmind tanácsos, végre referens tanácsos.

József előbb a Hadik, utóbb a Blankenstein huszár ezredben kapitány, elesett a franczia háborúban 1806. előtt.

Ignácz elesett mint hadnagy a török háborúban.

János előbb hadnagy az Eszterházy nevű m. gyalog ezredben,

---

[1]) Családi közlés, és nagyobbára mind ezt, t. i. hogy septemvir, val. b. tit. tan. és Bereg megye főispánja volt, B. Vay László is irja „Német hívség“ czímű munkája 333—335. lapjain, azonban mi az 1770. és 1774. évi hivatalos országos tiszti névtárban is csak kamarai tanácsos, sz. koronai és kir. ügy igazgatónak találjuk; az 1787. évi Schematismusban már csak fia Pál a kanczellariai titkár és tanácsos fordul elé. Lehoczkynál sem találjuk sem a septemvirek, sem a Bereg megyei főispánok sorában, *Stemmatogr.* pag. 79. és 116.

[2]) B. Vay Miklós id. h. 333.

utóbb kapitány, meghalt 1831-ben. Mindezeknek utódaik nem maradtak. Azonban a második házasságból született

F e r e n c z (sales.) ki mint nyugdíjas cs. k. őrnagy 1856. oct. 31-én halt meg, nejétől adelsburgi Affalter Katalintól három leányt és három fiút hagyott maga után. Ezek közül K á r o l y és T i v a d a r, kiknek a táblázaton álló gyermekeik vannak, birtokosok Bihar megyében Genyétén, az utóbbi Érkenézen is, F e r e n c z Ér-Mihályfalván és Érkenézen.

A másik ág, mely o k á n y i-nak neveztetik, I. Pál testvérétől I. Györgytől származik.

I. G y ö r g y, (szül. 1726.) táblabiró, és hzg. Eszterházynak derecskei, k.-várdai, s Almási uradalmaiban igazgató volt. Meghalt 1801. máj. 4-én. Ő kapta O k á n y t Bihar megyében. Nejétől Laczkovics Magdolnától, ki 1795. jun. 29-én halt meg, következő 12 gyermeke született:

1. A n n a szül. 1760. meghalt 1763. nov. 7-én.

2. M á r i a szül. 1761. jul. 25-én, előbb micskei Baranyi Péternek, utóbb székhelyi Majláth György personalis és főispánnak neje, meghalt 1837. mart. 13-án.

3. G y ö r g y szül. 1763. jul. 12-én, meghalt 1764. jan. 6.

4. G y ö r g y szül. 1764. oct. 13-án. Bihar megyében volt főszolgabiró, a Martinovics-féle bajba keveredvén fogságot szenvedett. Meghalt 1818. febr. 16-án. Nejetől Sipeki Balás Juliannától öt gyermeke a táblán látható, ezek közül E d u a r d kapitány és M i k l ó s birtokosok Okányban.

5. T e r é z szül. 1766. oct. 23. meghalt oct. 25-én.

6. M i h á l y szül. 1767. meghalt 1783. dec. 22-én.

7. A n n a szül. 1769. april. 14. meghalt a. évi maj. 6-án.

8. A n n a szül. 1770. jul. 28. mhalt a. évi sept. 22-én.

9. J á n o s szül. 1772. jan. 10 én. A Martinovics féle összeesküvésbe keveredvén, Kuffstein és Munkácsban 6 évet töltött rabságban, hol idejét tudományos foglalkozással, classicusok olvasásával töltötte. Bécsben lakott. Meghalt 1840. aug. 29-én, nőtlenül.

10. J u l i a n n a szül. 1773. jan. 24-én. Meghalt 1826-ban. Gedeon Ferencznek volt felesége.

11. L á s z l ó szül. 1774. maj. 23-án. 1796-ban mint főhadnagy a francia háborúban Lódynál sebet kapván, kilépett és Gallicziában hivatalkoskodott, hol kerületi biztos volt, 1801-ben haza ment Bihar megyei jószágára, és 40 éven át nagy tevékenységet fejtett ki a Bi-

bar, Békes és Arad megyei vizi szabályozások körül, a közdolgokban is részt vett, 1828-ban Bihar megye részéről Soprony megyei conscriptor volt. Később kir. tanácsos és több megye táblabirája. Meghalt mint cs. k. tanácsos 1849. april. 25 én. Első nejétől gr. Forgách Antoniától, gr. Fáy János özvegyétől (ki † 1823.) fia Viktor, kinek gyermekei a táblán láthatók, második nejétől Plays Virginiától (ki sz. 1812. sept. 23.) fia György szül. 1838. dec. 2-án, birtokos Vircsolagon.

11. Antal sz. 1778. febr. 8-án. E század elején (1806.) b. Alvinczy ezredben hadnagy, hosszas katonáskodása után e pályát mint nyugdíjas őrnagy hagyá oda. Gyermekei közül él József, (bír Álmosdon) mivelt férfiú, ki az 1848. évi dolgokért el volt 16 évre itélve, és Julia gr. Nyáry Jánosné.

Nem találjuk a családfán azon Jánost, ki 1844-ben az Oraviczai igazgatóságnál gyakornok, a forradalom alatt ott bánya-igazgató volt, és 1844 sept. 20-án Bihar megyétől nyert nemesi bizonyítványát Krassó megyében 1845. april. 30-án kihirdettette. Előneve szerint az okányi ágból volt.

Szlobodnik család. Trencsin vármegye nemesi összeirásai szerint ily nevű nemes család lakott Felső-Dreskóczon 1688. évben. [1]) Utóbb ott nincs nyoma.

1720-ban Oláh-lápos Bányán Szlobodnik Károly bánya-kamarai sebész-orvos volt.

Szlopnay család. Trencsin vármegye legrégibb kihalt családainak sorában áll. Más ismertebb és hangzatosabb neve „Oroszlánkeői", melyen e munka VIII. köt. 279. lapján már eléfordúl. Ott nincsenek meg említve Miklós és János, kiket 1474-ben ifj. Zamárd Miklós Trencsin megyei alispán azon megyei szerzett birtokukba Chocholna helységbe beigtatott.

1527-ben Miklós Trencsin megye főispánja volt, benne halt ki a család 1549-ben.

Hogy mennyire különböznek gyűjteményeinkben a Szlopnai Oroszlánkeői család nemzékrendei, azt az idézett helyen már említők, és e részben teljes hitelű családfát, míg az okmányokra nem fog alapíttathatni, nem is közölhetni. Rajcsányi Ádám egykori kamarai tanácsos gyűjteményében [2]) következő családfa fordúl elő, mely a közlöttől lényegesen különbözik:

---

[1]) Szontagh Dan. közl.

[2]) Geneal. Deduct. I. 45.

I. Gáspár
de Szlopna

- I. Menyhért 1475. kapta Oroszlánkőt.
  - I. Miklós 1519. 25. (Oroszlánkeőy de Szlopna)
    - János 1550. Jakussich Krisztina)
      - II. Miklós az utolsó †
    - Kata 1550. (Sárkány Ambrús)
    - Brigitta 1545. (Szedliczi Kosztka Miklós)
  - Kata (Appony Miklós)
  - Bora (Bossány Márton)
- II. Gáspár de Szlopna.
  - Kata (Báli László Nyitra várm.)

M e n y h é r t és általa Oroszlánkeői Jeromos 1470-ben kapták az Oroszlánkeői várat és uradalmat Trencsin vármegyében Mátyás királytól.

Szlopnay család. Ily nevü család Trencsin megyében 1700-ban tünt fel, azonban nemessége ellen a közgyülés tiltakozott, és valószinüleg ez oknál fogva többé nyoma sincs. [1])

Szloszár család. Nemesi származási irományai Trencsin megye levéltárában vannak. [2])

Szlotta család. 1690-ben Trencsin megyében birtokos volt. [3]) Eldődei közül M á r t o n 1659-ben Zsolnai lakos volt. [4])

Szluha család. (Ikladi gróf †; verbói nemes) Vas, és Fejér megye birtokos nemes családa, melynek egyik tagja a szép észü és jeles szónok Szluha F e r e n c z az ikladi ágat grófságra emelte.

A családfa, mennyire családi közlés hiányában csak hézagosan tudhatni, [5]) következő:

I. Márton
1593.
(Rumi Teréz)

- I. Mátyás 1612. (Halácsy Kata 1633)
  - *Folyt. a köv. lapon.*
- I. János bandér. kapit. elesett.

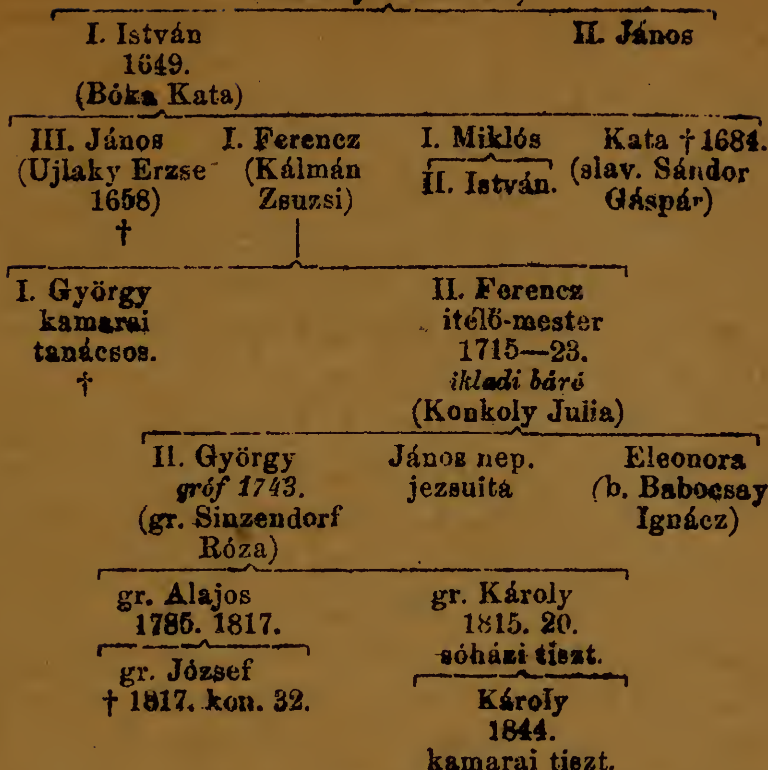
[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Ugyan attól.

[3]) Ugyan attól.

[4]) 1659 : 82. törv. cz.

[5]) Lásd Rajcsányi Deduct. gen. I. 32. 92. stb.

I. János mint az esztergami érseki bandérium kapitánya elesett a törökök elleni ütközetben.

I. Mátyás (néhol Máté) 1633-ban nejével Halácsy Katalinnal Spácza helységben három jobbágyát elzálogosítja Egry Katalinnak. [1])

I. Ferencznek fia II. Ferencz legnagyobb férfia volt a családnak. 1709-ben érsek-újvári kapitány. [2]) 1715-ben már itélőmester, [3]) 1719-től egyszersmind Komárom megye alispánja. [4]) Az 1723. évi országgyülésen a sanctio pragmatica elfogadása körül különös érdemeket szerzett. [5]) Ezért 1726-ban báróságra emeltetett. [6]) Végre val. belső titk. tanácsos, és kanczell. ref. tan. volt. Meghalt Bécsben 1729-ben. [7]) Ő szerzé Pest megyében Iklad helységet adományban, melyről ága előnevét vette. Birt több helyen Komárom megyében is, mint Szeme-

[1]) Esztergami kápt. libro 14. folio 337.

[2]) Kaprinai Mss. A. tomo L. p. 238.

[3]) Lásd 1715. évi orsz. gyülés czikk.

[4]) Fényes, Komárom várm. 59. és Lehoczky Stemmat. I. 178.

[5]) Lásd ide vonatkozó levelezéseit Budapesti szemle XIX. köt 267—278. l. Akkori mondott beszéde nyomtatásban is megjelent.

[6]) Lehoczky Stemmat I. 170.

[7]) Magyar tört. tár, VI. 98.

rén [1]) stb. Nejétől Konkoly Thege Juliannától három gyermeke maradt: II. György, János nep. ki jesuita lett, és Eleonora báró Babocsay Ignácz neje, anyja báró Babocsay Pálnak.

II. György atyja után báró, és Salgó és Bábolna örökös ura, 1743. april. 3-án grófságra emeltetett. [2]) Ekkor nyert czíméréről alább szólunk. Nejétől gróf Sinzendorf Rozaliától fia Alajos gróf élt 1785. 1817-ben, midőn ennek fia József 1817-ben kora 32. évében meghalt. II. Györgynek másik fia Károly e század elején (1815.) N. Váradon a cs. kir. sóháznál mázsáló, utóbb (1820—35.) Veszprémben sóházi pénztárnok. Ennek fia szintén Károly 1844-ben a m. kir. udv. kamaránál számvevőségi tiszt.

Az 1743 ban kapott grófi czímer következő, a paizs négy felé oszlik kereszt vágással, de alsó részébe alúlról ék gyanánt gúla alakú ezüst udvar ékeli be magát, melyben öt pacsirta repdes; — az 1. és. 4. vörös udvarban zöld téren természetes szinű medve áll, első lábaival három ágacskán virúló fehér liliomot tartva; a 2. és 3-ik udvarban zöld téren ezüst egyszarvú áll. első lábaival kivont pallóst tartva. A paizs udvarai között a középvért áll, arany koronával, melynek fekete udvarában fehér sziklán vár torony, (vagy pharusféle tengeri világító torony) emelkedik, tornya tetejéről egy poznán lámpa nyúlik jobb felé. A paizst grófi korona fedi, a fölött négy koronás sisak áll, a jobb oldaliból arany grif emelkedik ki, ezüst kettős keresztet tartva, a másodikból a leirthoz hasonló medve, a harmadikból a paizsbélivel egyező világitó torony, a negyedikből szintén az előbbihez hasonló egyszarvú. Foszladék jobb szélről aranyvörös, a 2. sisaké ezüstvörös, a 3-ké aranyfekete, a 4-ké ezüstkék. A paizst két oldalról telamonok képen két elefánt tartja. Alól rózsa szinű szalagon e jelszó olvasható: Constantia, Fide et Sinceritate. [3])

A másik, nemesi ág, Nyitra megyei Verb ó-ról irja előnevét, és II. János, és II. Miklóstól eredhet. Családfáját nem ismerve, csak a következőket említhetjük meg:

1772-ben Szluha Sándor és Ferencz Nyitra megyei Geszthe helységbeli két telket elzálogitották Dióssy Adámnak. [4])

A család jelenleg főleg Vas és Fejér megyékben él.

---

[1]) Fényes C. Komárom várm. 130. stb.

[2]) Bihari levéltár, és Collect. herald. pag. 124. — Lehoczky Stemmat. I. p. 170. hibásan teszi 1780. évre.

[3]) Collect. herald. p. 124. és Adami Scuta gentil. tomo. XII.

[4]) Szentbenedeki Convent Protocol. J. J. pag. 63.

A Vas megyei ágból János 1787-ben Kőszegen a ker. táblánál szegények ügyvéde. Valószinüleg fia azon János, ki ismét ott 1810—15. évi időközben szegények ügyvéde. Tán ennek fia Márton 1824. nov. 29-től 1835-ig Vas megyének al-, 1835-től 1838-ig főszolgabirája volt a kőszegi járásban, előbb Kőszegen, utóbb Csömötei jószágán lakván.

A Fejér megyei ágból György 1810—20. körül madocsai apátúr, és szekszárdi plébános.

Ignácz cs. kir. alezredes volt.

János hzg. Eszterházy jog-igazgatója.

I. Antal táblabiró, ennek fia szintén Antal Fejér megyénél kezdé hivatalos pályáját a jegyzői karnál, utóbb főszolgabiró lett, az 1836. évi országgyülésen azon megye követe, ezután kir. tan. és 1837-ben a Jász-kún kerületek főkapitányává neveztetett ki, és e méltóságba azon évi febr. 6-án beiktattatott; és az volt 1848-ig. Ennek fia Antal előbb 1843-ig Fejér megye t. aljegyzője, majd m. kir. helytartósági t. titkár. És tán Károly 1844-ben kir. ügyész Csongrád megyében.

Benedek Fejér megyénél 1843-tól al-, 1845-től főszolgabiró 1849-ig.

Fejér megyében birtokos a család Czeczén, Tolna megyében Görbőn stb.

Szluka család. Trencsin vármegyei nemes család. A czímeres nemes levelet Szluka Gáspár és Miklós kapták II. Ferdinand királytól 1622-ben, és azt azon évben Trencsin megye előtt kihirdették.

1714-ben Miklós nevű lakott Kiszucza-Újhelyben, 1725-ben János és testvérei a fölebbi armális mellett Trencsin megyében nemességöket ismét igazolták. [1]) Trencsin megyében ezután nyoma nincs a családnak, mert Nyitra megyébe átköltöztek; innen Szluka András Krassó megyébe telepedett, és ott szolgabiró volt, és egyszersmind ott Nyitra megyétől 1782. maj. 8-án kiadott nemesi bizonyítványát azon évi octob. 15-én hirleltette. Utóbb a család Krassó megyéből is eltünt. [2])

Szmathana család. *Lásd Szmetana.*

Szmetana család. Trencsin vármegye nemes családa, melyből Szmetana Gáspár és András testvérek 1791-ben II. Leopold ki-

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Krassó várm. levéltár.

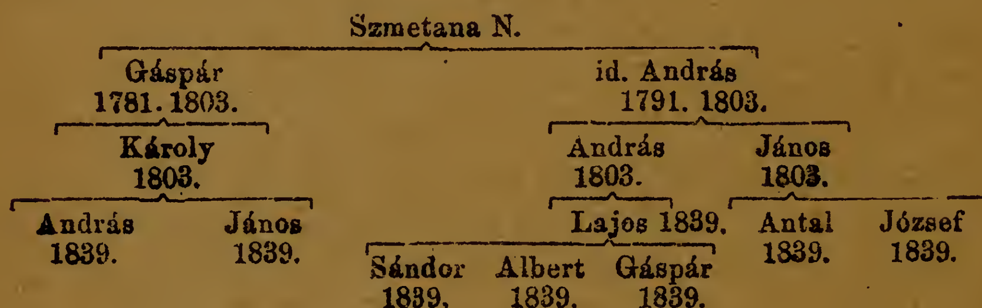
rálytól kaptak czímeres nemes levelet, [1]) mely 1791-ben Trencsin megyében kihirdettetett. [2])

Czimerök négy felé osztott paizs, az 1. és. 4. osztály fölül fekete, alól ezüst udvart mutat, benne zöld téren oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, és pedig félig ezüst, félig fekete, az udvar szineivel ellenkezőleg színezve; a 2. és 3. kék udvarban vízirányos széles arany szelemen fölött két, alatta egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között kék mezü kar nyúlik föl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról aranykék. [3])

A családneve Trencsin megye jegyzőkönyveiben Szmathana és Szmatanovics, meg Szmetanovics nevek alatt fordúl elő.[4]) Az 1803. évi nemesi összeirás [5]) szerint Gáspár fiával Károlylyal, és idösb Andrásnak örökösei András és János Rajecz mvárosban lakoztak.

1839-ben Rajeczen lakott Károly, András és János, Tridvorén János és fiai Antal és József, Driethomán pedig András és fia Lajos, és az utóbbinak fiai Sándor, Albert, és Gáspár.

A családfa ilyen formán áll:

Szmertich család. *Lásd Zmertics cs.*

Szmidek család. Ily néven fordúl elő a Schmidegg család neve 1690-ben Trencsin vármegye összeirásában.

Szmit család. (máskép Kovács) Lásd e munka VI. köt. 406—407. lapjain. Czímerében: a vért egész udvara hullámzó tengert mutat, melyben a természetes szinü oroszlán mintegy úszik. [6])

Szmitsek család. 1790-ben Szmitsek József és Sándor

---

[1]) Collect. herald. p. 129. a Liber reg. után.

[2]) Trencsin várm. jegyző könyve.

[3]) Adami Scuta gentil. tomo. XII.

[4]) és [5]) Szontagh D. közl.

[6]) Adami Scuta gentil. tomo. XII.

kaptak czimeres nemes levelet. Czimerök először vízirányban két felé osztott vért, a felső vörös udvarban ezüst mérleg látszik, az alsó rész függőlegesen ismét két részre oszlik, a jobb oldali kék udvarban zöld téren arany eke, a baloldali arany udvarban zöld téren három piros rózsa látható. A paizs fölötti sisak koronajából két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén három piros rózsa virít. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. [1])

Szmodiss család. (k. és nagy barkóczi) Vas megyei nemes család. Közülök János 1829-ben veszprémi kanonok volt.

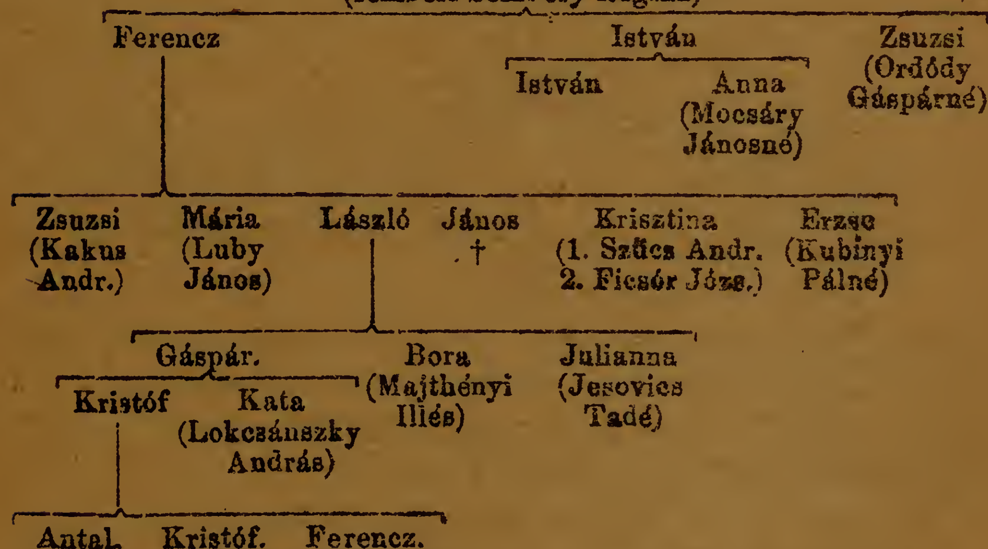
Szmrecsányi család. (Szmrecsányi) Liptó vármegye egyik legősibb törzsökös családa, mely a Szent-Iványi, Pongrácz, Baán, Pottornyay stb. családokkal egy közös törzsből ered. Czímere is a Szent-Iványi és Pongrácz családéhoz hosonló.

Törzse, mint itt a 624. lapon láthatni, Bogomérnak fia I. Miklós volt, ki 1286. körül élt.

Nem birván megnyerni a család származási fáját, kénytelenek vagyunk a következő töredék nemzékrendeket [2]) közleni, melyeket egymással adatok hiányában összekötnünk nem lehet:

I. tábla.

Szmrecsányi János
1635—1663.
(semberi Sembory Regina)

Minthogy ez ág birt Nógrádmegyei Tereske helységben, valószinüleg ebből származott az ottan szintén birtokolt Szmrecsányi József,

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[2]) Wagner, Mss. tom. LXX. p. 126.

és fia Dénes, ki Nógrád megyének 1823-ban főügyésze volt, utóbb tbiró. Meghalt Tereskén birtokán 1845. táján magtalanúl, utánna Liptó megyéből rokona Szmrecsányi István örökösödött, kinek fia Emil jelenleg Tereskén birtokos.

Másik ágból következik a

II. tábla.

György
(Zmeskál Anna)

András †
lakott Gedén
(Gedey Klára † 1805.)

Janka (Horváthy Gáborné) — Krisztina (Marsó György özvegye) — Erzse (Marsó János) — Teréz (Básthy Sándor) — Anna (ifj. Fráter Pálné) — Renata (Sipos András) — Amália.

III. tábla.

Sándor
(Fejérváry Éva)

Sándor (Miklovics Teréz)
- László (Kárner N.)
- Sándor.

Lajos (fancsali Jóob Janka)
- Teréz.
- Anna Mária.
- Klára.

IV. tábla.

Antal
(Reviczky Teréz)

Imre, Liptó v. főszbiró (Péchy N.)
- Kálmán.
- Paulina.

Nep. János (Ambrózy Zsófia)
- Eugen.
- Darius.
- János nep.

Tán e táblán álló Nep. János az, ki Szmrecsányban szül. 1784. máj. 16-án és 1847/8-ban Árva megye követe volt.

Más, régebben élt Imre az, kinek nejétől Palásthy Annától gyermekei: Ignácz, Gáspár, Eszter.

Hont, vagy inkább Zólyom megyében élt Szmrecsány Elek, kinek nejétől disznósi Horváthy Annától (ki mhalt Disznóson 1832. máj. 16. kora 62. évében) leányai Arzénia Stümmer Ferencz özvegye, és Ágnes. Eleknek tán testvére (vagy atyja?) volt Szmrecsányi István, kinek neje Pierstl Terézia volt Korponáról.

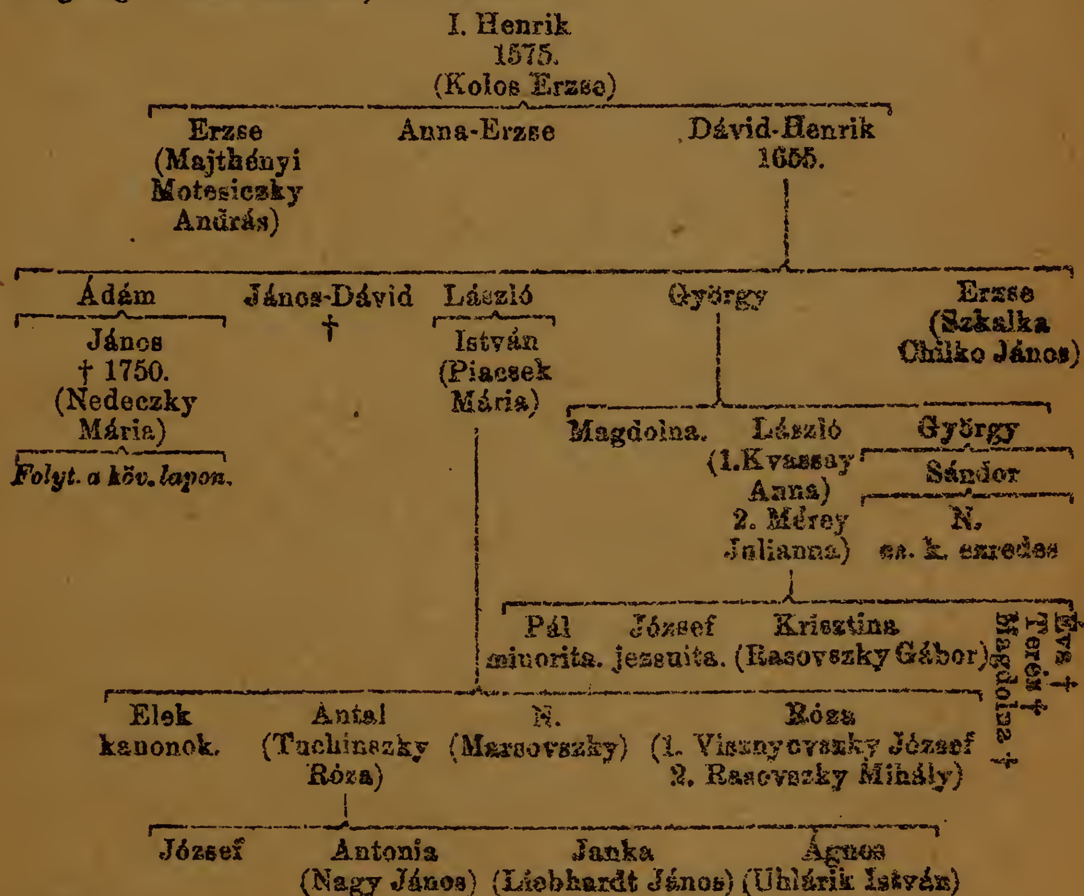
E század elején Ung megyében élt Ádám (1816) táblabiró.

A család több tagja Liptó és Árva megyében viselt megyei hivatalt.

Jelenleg (1864.) a hivatalos névtár szerint Liptó megyénél törv. széki ülnök János, telekkönyv igazgató Gusztáv, irnok János.

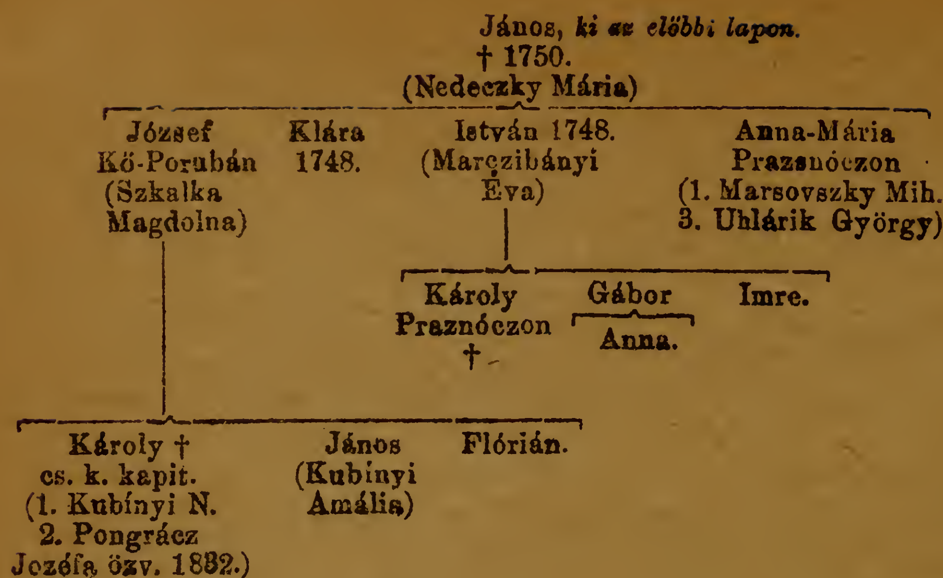
Szmrtnik család. Pozsony és Zemplin [1]) megye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Szobek család. (Korniczi, báró) Sziléziai származék, melynek egyik ága jelenleg is bárói ágon Sziléziában él; ez azonban ide nem tartozik. [2]) Magyarországban a család már a XVI. század második felében a birtokosok közé lépett, ugyan is egyik Szobek, (valószinüleg I. Henrik) 1575-ben Trencsin megyében Kö-Poruba, Kelecsény, Kunyarad helységre kir. adományt kapott. [3]) Ugyan ez, vagy ennek fia Dávid-Henrik kapott 1637. aug. 26-án III. Ferdinánd királytól római német birodalmi báróságot is. [4]) Ezen Dávid-Henrik 1655-ben országgyülésileg magyar honfiusítást nyert, [5]) 1659-ben, állítólag magyar bároságra emeltetett. [6]) Töle, illetöleg atyjától a magyar-országi ág leszármazása [7]) következö:

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117. — [2]) Lásd 1855. és 1858. góthai bárói almanach. — [3]) Liber regius folio 428. — [4]) Góthai almanach 1855. évi foly. 565. — [5]) 1655. évi 119. törv. cz. — [6]) Adami Mss. a nzti Muzeumban quart. lat. nro. 182. — [7]) Szontagh Dán. közl.

Adámnak fia János Trencsin megyei Kő-Porubáról és Nyitra megyei Praznóczról irta magát. Gyermekei 1748-ban osztoztak.

A család czimere a paizs vörös udvarában egy felforditott asztal talap. A paizs fölötti sisak koronájából kezetlen, nagy szakállú emberke emelkedik ki, fejét prémezett vörös lengyel sapka fedi. Foszladék aranyvörös. [1])

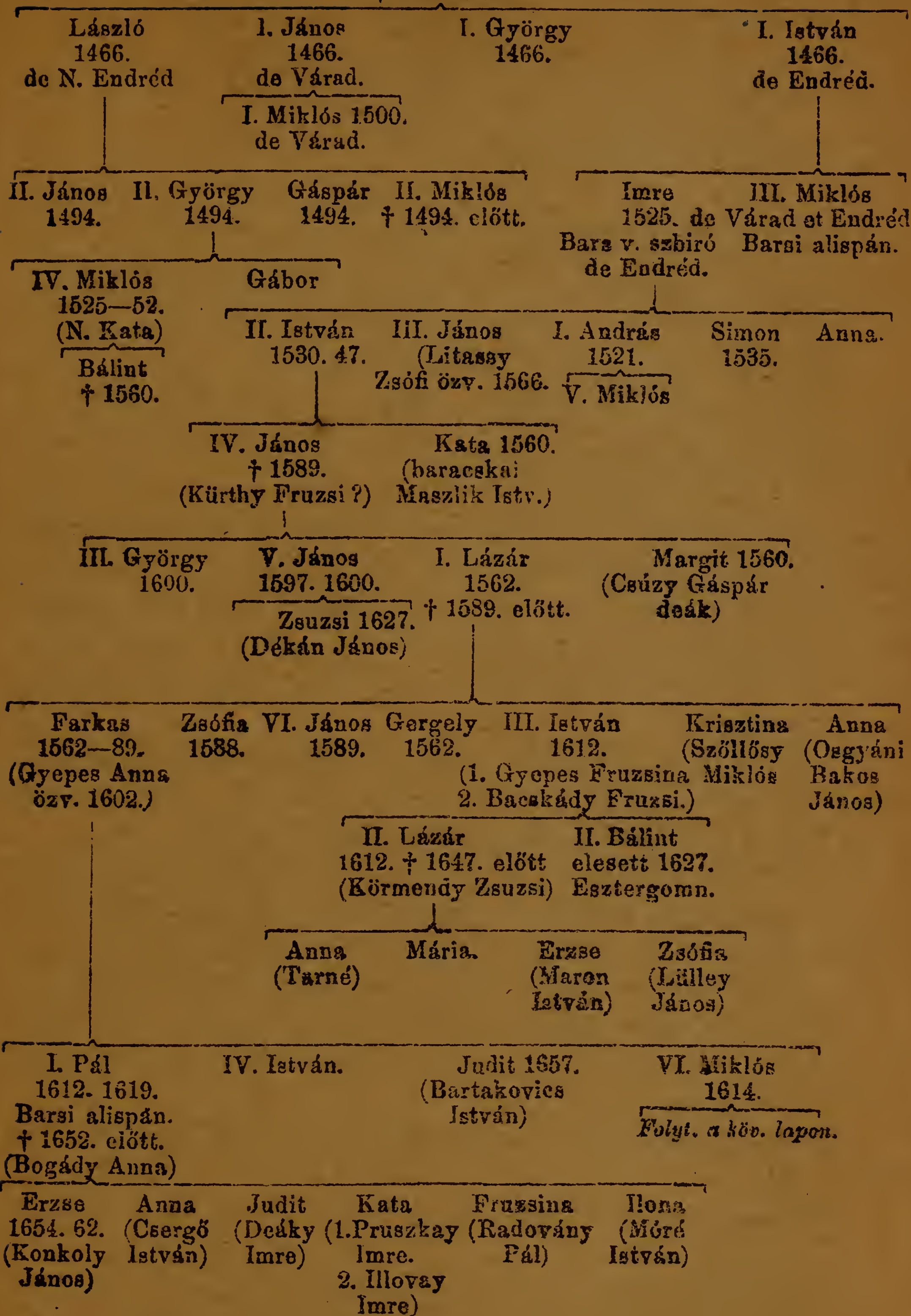
Szobi-Szalai család. Szobi-Szalai István 1686-ban I. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet. [2])

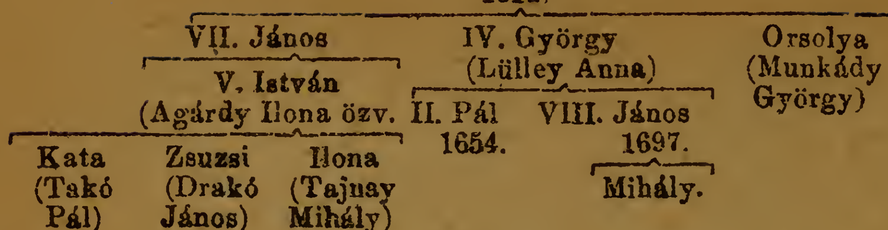
Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló magyar vitéz, vörös magyar ruhában, sárga csizmában, oldalán fekete kardhüvely lóg, derekát zöld öv köriti, fejét prémes vörös kalpag fedi, jobb kezével vörös zászlót tart, melyen ezüst kettős kereszt ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl kivont karddal, két oldalról két vörös zászló leng, mindenikén ezüst félhold, és két arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Szobonya család. (Nagy-Endrédi és Födémesi) Bars vármegye egyik legrégiebb nemes családa, mely azonban jelenleg azon megyében már nem létezik. Családfáját egy előttem fekvő hiteles táblázat szerint a XV. század derekáig fölvihetni. Ekkor élt nagy-endrédi és födémesi Szobonya László, ki 1466. év előtt lépett ki az élők sorából. Töle a családfa a XVII. század végeig következőleg terjedt:

---

[1]) Góthai 1855. évi bárói almanach. 565. lap.
[2]) Collect. herald. nro. 829.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo. XII.

László
† 1466. előtt.
László
1466.
de N. Endréd
I. János
1466.
de Várad.
I. Miklós 1500.
de Várad.
I. György
1466.
I. István
1466.
de Endréd.
II. János
1494.
II. György
1494.
Gáspár
1494.
II. Miklós
† 1494. előtt.
Imre
Bars v. szbiró
de Endréd.
III. Miklós
1525. de Várad et Endréd
Barsi alispán.
IV. Miklós
1525—52.
(N. Kata)
Bálint
† 1560.
Gábor
II. István
1530. 47.
III. János
(Litassy
Zsófi özv. 1566.
I. András
1521.
V. Miklós
Simon
1535.
Anna.
IV. János
† 1589.
(Kürthy Fruzsi ?)
Kata 1560.
(baracskai
Maszlik Istv.)
III. György
1600.
V. János
1597. 1600.
Zsuzsi 1627.
(Dékán János)
I. Lázár
1562.
† 1589. előtt.
Margit 1560.
(Csúzy Gáspár
deák)
Farkas
1562—89.
(Gyepes Anna
özv. 1602.)
Zsófia
1588.
VI. János
1589.
Gergely
1562.
III. István
1612.
(1. Gyepes Fruzsina
2. Bacskády Fruzsi.)
Krisztina
(Szöllősy
Miklós
Anna
(Osgyáni
Bakos
János)
II. Lázár
1612. † 1647. előtt
(Körmendy Zsuzsi)
II. Bálint
elesett 1627.
Esztergomn.
Anna
(Tarné)
Mária.
Erzse
(Maron
István)
Zsófia
(Lülley
János)
I. Pál
1612. 1619.
Barsi alispán.
† 1652. előtt.
(Bogády Anna)
IV. István.
Judit 1657.
(Bartakovics
István)
VI. Miklós
1614.
Folyt. a köv. lapon.
Erzse
1654. 62.
(Konkoly
János)
Anna
(Csergő
István)
Judit
(Deáky
Imre)
Kata
(1. Pruszkay
Imre.
2. Illovay
Imre)
Fruzsina
(Radovány
Pál)
Ilona
(Móré
István)

Bars megyében a család az előnevül használt Nagy-Endréd helységen kivül több helyen is birtokos volt, mint ez főleg a szentbenedeki Conventben a családról tömegesen található okmányokból kitűnik. Ezekből említhetjük mint nevezetesebbeket, hogy

1588-ban I. Lázárnak fiai Farkas, János és István osztató parancs mellett osztoztak meg a n.-és kis endrédi, kis-sallói, kis-sári és kis-baracskai részjószágokban.

I. Pál, ki 1614-ben tbirája, 1619-ben alispánja volt Bars megyének, 1618-ban Forgách Zsigmondtól nádori osztoztató parancsot eszközlött főleg az anyja Gyepes Anna utáni javakra nézve nagybátyja III. István ellen, mint nejétől Gyepes Fruzsinától származott gyermekei gyámja ellen a fölebb említett javakon kivül Kis-Belád, Kis-Herestény és Cseke, Szent György, Ürmény, Szent Mihály-úr pusztabeli részbirtokok iránt.

A családból a XVI. XVII. században többen viseltek Bars megyében főhivatalt, így Miklós 1524-ben, Pál 1619-ben alispánok voltak stb. ez utóbbi 1635. 37-ben orsz. gyűlési követ.

Családfánk a XVII. végén Mihály-nál megszakadt, valószinűleg ekkor Bars megyében ki is fogyott, azonban él jelenleg Abaují megyében, hol azonban búzafalvi előnévvel találjuk. Ezen ágból Szobonya Szabina a mult század végén (1798) csebi Pogány Józsefné volt.

János 1816-ban Abaúj megye Esküdtje, ez vagy fia János (lak. Tomoron) ugyan azon megyének előbb (1833.) esküdtje, utóbb (1839.) főszolgabirája.

Antal 1832—36-ban lakott Szántón, és nevezett megye t. alügyésze volt.

Szirmay szerint Zemplin megyében nagycsebi előnevű Szobonya család élt. [1])

Szoboszlai máskép **Tóth család.** Erdélyben Alsó-Fejér megyében honos, hol György táblabiró és birtokos Károly-Fejérvár

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 104.

sz. kir. városban viselt tanácsosi és főbirói hivatalt, s az 1848. év előtti országgyűléseken azon város követe is volt. Fia Ferencz 1861-ben megyei törv. széki tiszt. ülnök Alsó Fejérben. Leányai közül Róza előbb Sebesi Károlyné, most Ugron Józsefné, Ludovika Sebesi Albertné — és még több gyermeke van.

Szoby család. (Szobi †) Hont vármegye régi kihalt nemes család, mely azon megyei Szob helységről vette nevét, és azt hajdani irásmóddal „de Zob"-nak irta.

Családfája a XIV. századig megy föl, ekkor élt Bertalan (Bertholomaeus de Zob) ennek fia volt János, ennek Péter már nagyságos, mint őt fia Mihály 1486. évben az által a birt Theke mváros részére adott új kiváltságos levelében czímezi. [1])

Említett Mihály, utolsója a családnak, mint Bertalannak kis unokája 1498-ban Verbőczy Mihálynak hü szolgálatiért a sági convent előtt beirja Nógrád megyei Szente és Csesztve helységbeli részjószágait, elé sorolván ezen beiratos okmányban őseit Bertalanig. [2]) 1517-ben Mihály Verbőczy Istvánnal együtt a Sághi család javaira II. Lajos királytól adományt nyert. Mint Verbőczynek elvtársa, sőt a mennyiben Verbőczyt fiúl fogadta, annak atyja, 1526-ban számüzetett vele együtt. [3]) Javait utóbb — mint magbaszakadóét adoptált fia Verbőczy örökölte.

Szochor család. Trencsin vármegye nemesi összeirása szerint 1754-ben ily nevü nemes család Felső Lieszkón székelt. [4])

Szodoray család. (Ér-Szodorói) Közép Szolnok vármegye ős családa, mely kiterjedt a szomszéd Szatmár, Bihar sőt Heves megyékbe, Erdélyben pedig Doboka vármegyébe.

Eredetét, valamint legrégibb multját homály födi, a mennyiben azonban az Ér-Szodoró körül fekvő helységeknek egymást felváltó ősi birtokosaik fenmaradt oklevelekből ismeretesek, melyek szerint nevezett helység egyiknek sem tartozott uradalmához, azt lehet következtetnünk, miszerint az eredetet és nevet adó Ér-Szodoró helység okleveleket meghaladó időktől fogva a család birtokában volt.

A családnak egy, régebben szerkesztett nemzékrende mintegy a

---

[1]) Teleki, Hunyadiak kora XII. 336.

[2]) Horvát István, Verbőczy István emléke 124.

[3]) Ugyan ott 180. 234—253. 283 —1517-ben Móre Mátétól 200 mforintot vévén kölcsön sz. Iván születés napja ünnepéig lefizetendőt, ellenkezőleg hitelezőjének zalogúl leköti Nógrád megy . Guta helységbeli birtokat.

[4]) Szontagh Dániel közl. szerint.

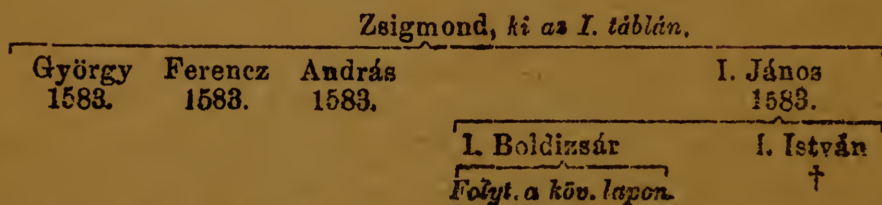
XIV. század elejére viszi fel származását, miután azonban róla a XVI. századig az évszámok és idézési adatok hiányzanak, azt hiteles kútfőül nem tekinthetvén, csak a XVI. század derekától Zsigmondnak négy fiától I. Jánostól, Györgytől, Ferencztől és Andrástól mutatjuk fel a család származási rendjét történelmi okleveles adatokkal fölvilágosítva.

A családfa [1]) egészen következő:

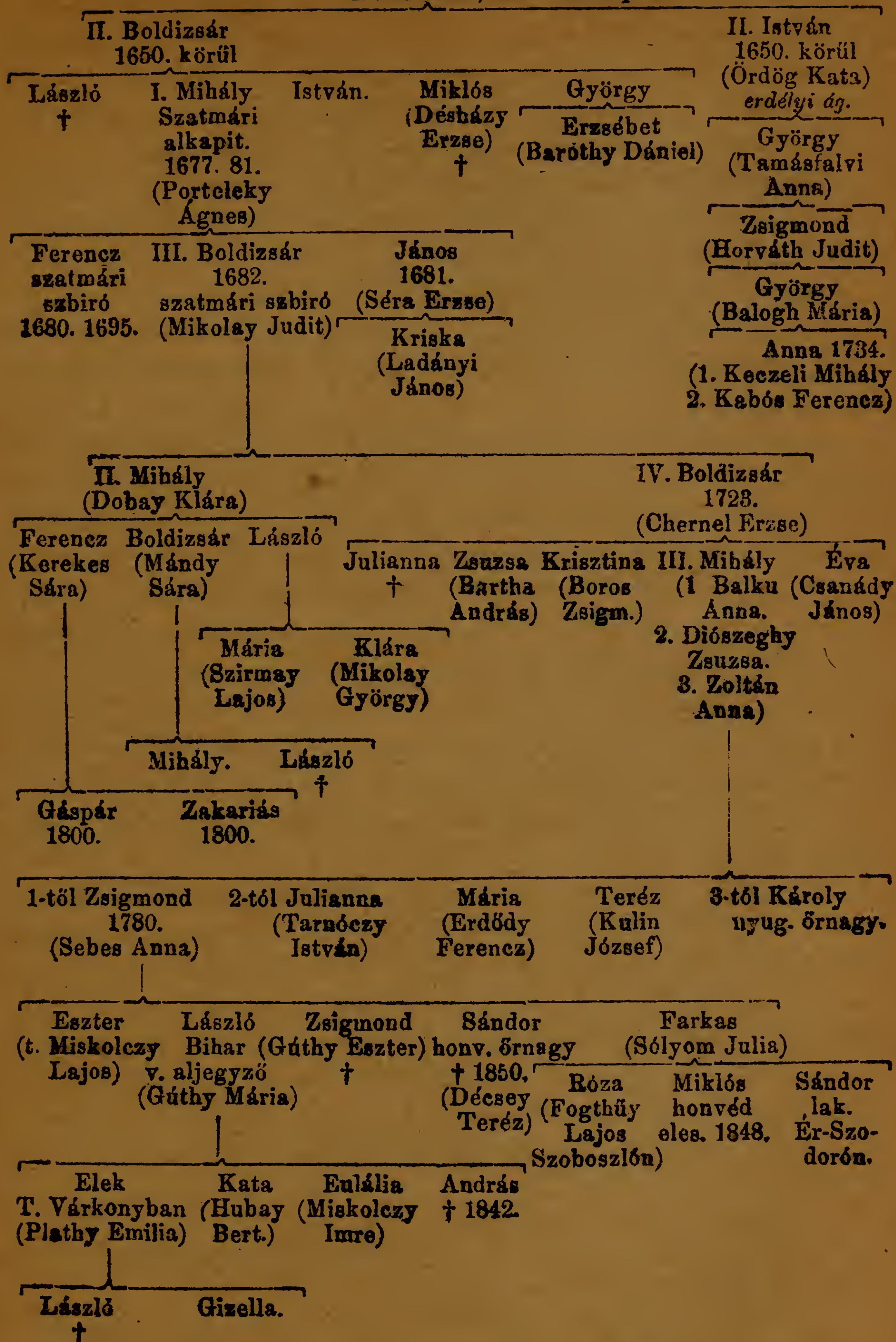
I. tábla.

- Zakariás
  - Antal
    - Kata †
    - Ambrus
      - István.
        - Rebeka.
      - László
        - Zsigmond.
          - Salamon.
            - Imre.
              - Mátyás *vagy* Márton.
                - Zsigmond.
                  - *Folyt. II. táblán.*
  - Ferencz
    - András.
    - Rebeka.
    - Péter
      - Ambrús
        - Zsigmond.
        - Mihály.
          - Gergely.
      - István
        - Kálmán.
          - Sára.
          - Orsolya.
          - András (Mindszenthy Krisztina)
            - Boldizsár (Ramocsaházi Erzse)
              - László †
              - György †
              - István.
              - Mihály.
                - János.
                  - Krisztina.
                - Boldizsár.
                  - Mihály.
                    - József.
                    - László.
                    - Ferencz.
                    - Boldizsár.
                  - Boldizsár.
                    - Mihály.
                    - Krisztina.
                    - Éva.
                    - Zsuzsi.
                    - Julia.
              - Miklós.

III. tábla.

[1]) Családi adatok nyomán közli Décsey Miklós.

I. Boldizsár, *ki az előbbilapon.*
II. Boldizsár
1650. körül
II. István
1650. körül
(Ördög Kata)
erdélyi ág.
László
†
I. Mihály
Szatmári
alkapit.
1677. 81.
(Portcleky
Ágnes)
István.
Miklós
(Déshàzy
Erzse)
†
György
Erzsébet
(Baróthy Dániel)
György
(Tamásfalvi
Anna)
Zsigmond
(Horváth Judit)
György
(Balogh Mária)
Anna 1734.
(1. Keczeli Mihály
2. Kabós Ferencz)
Ferencz
szatmári
szbiró
1680. 1695.
III. Boldizsár
1682.
szatmári szbiró
(Mikolay Judit)
János
1681.
(Séra Erzse)
Kriska
(Ladányi
János)
II. Mihály
(Dobay Klára)
IV. Boldizsár
1723.
(Chernel Erzse)
Ferencz
(Kerekes
Sára)
Boldizsár
(Mándy
Sára)
László
Mária
(Szirmay
Lajos)
Klára
(Mikolay
György)
Mihály.
László
†
Gáspár
1800.
Zakariás
1800.
Julianna
†
Zsuzsa
(Bartha
András)
Krisztina
(Boros
Zsigm.)
III. Mihály
(1 Balku
Anna.
2. Diószeghy
Zsuzsa.
3. Zoltán
Anna)
Éva
(Csanády
János)
1-től Zsigmond
1780.
(Sebes Anna)
2-tól Julianna
(Tarnóczy
István)
Mária
(Erdődy
Ferencz)
Teréz
(Kulin
József)
3-tól Károly
nyug. őrnagy.
Eszter
(t. Miskolczy
Lajos)
László
Bihar
v. aljegyző
(Gúthy Mária)
Zsigmond
(Gúthy Eszter)
†
Sándor
honv. őrnagy
† 1850.
(Décsey
Teréz)
Farkas
(Sólyom Julia)
Róza
(Fogthűy
Lajos
Szoboszlón)
Miklós
honvéd
eles. 1848.
Sándor
lak.
Ér-Szo-
dorón.
Elek
T. Várkonyban
(Plathy Emilia)
Kata
(Hubay
Bert.)
Eulália
(Miskolczy
Imre)
András
† 1842.
László
†
Gizella.

Ezen táblázatok elseje szerint a család már a törzsapa két fia által két ágra oszlott.

A Ferencz ága — mint a néma táblázathoz — az ízek számítása után hozzá vethetünk, a XVII. század vége felé enyészhetett el; okmányok hiányában azonban multja ismeretlen.

Antal ágán jönek le a ma is élő Szodoray-ak, azonban ez ágról is — mint említők, — csak a XVI. századtól kezdve ismerünk adatokat.

Első okleveles emlékezet van [1]) 1551-ben gencsi Szodoray Pálról, és nejéről Zsófiáról, mint a kik többekkel együtt ellene mondanak a Gencsy János gencsi és Hatvani János birtokaikba való beiktatásoknál.

A XVI. században már a történelem is említi a család egy, két tagját.

Szodoray Ferencz Békes Gáspár híve, és ennek pártján harczol Báthori István ellen; de a radnóti és szentpáli csaták vesztével és így Békes megbuktával 1575-ben 30 fő úr társával fej és jószág vesztésben marasztaltatott. [2]) Miután a történelmi forrás nem emlékezik névszerint arról, hogy az itélet végrehajtatott e Ferenczen is? vagy azon kevesek közé tartozott, kik kegyelmet kaptak? el nem dönthetjük azt, hogy e Ferencz egy személy-e a II táblán áll I. János testvérével, ki 1583-ban a czímeres levél közös szerzője volt.

1599-ben említetik szodorói Szodoray Ferencz, mint királyi táblabiró. [3])

A XVII. század elején találjuk a családot a szomszéd Ér-Hatvan helységet birtokló Hatvany családba beházasodva, u. m. Szodoray Jánosnak neje Hatvany Kata által 1631-ben, Szodoray Borbálának férje Hatvany István által 1609-ben, ugyan ez időtájban Szodoray Veronka balásházi Balásházy János neje és hodosi Szodoray Ferencz mint Ippy István leányának Annának férje említetik. [4])

Nincs a családfán Szodoray Tamás sem, ki 1611-ben Lónyay Péternek Szatmár megyei Sz. Miklóson történt beiktatásánál jelen volt. [5])

1603-ban Báthori Zsigmond erd. fejedelem Boros-Jenőn Szodo-

[1]) A családnál.

[2]) Bethlen Wolph Hist. II. 322. 373.

[3]) Hodor, Doboka várm. 233.

[4]) Décsey Miklós saját okiratai szerint.

[5]) Eredeti okiratban olvastam.

ray Miklósnak és családjának Zaránd megyében egész Ágyagos és Székes-Dud helységet és Nemes-Vásáron rész jószágot adományoz. [1])

A családnak új élete a XVI. század végén kezdődik, mely időtől fogva tagjairól okleveles adatok szólanak:

I. János 1583-ban a II. táblán látható György, Ferencz, és András testvéreivel Rudolf királytól nemességöket megújjító levelet kap, és czímerül sárga udvarú paizsban kutat keresztül szökő és szablyát markoló szarvast. A paizs fölötti zárt sisak koronajából ismét szablyát tartó szarvas emelkedik ki. Foszladék mind két oldalról sárga-fekete. A paizst két felől két vadember tartja. Kihirdettetett e czímeres levél Közép Szolnok megye Ákos mező városában (most falu) tartott közgyülésen 1587-ben. [2])

I. Jánosnak két fia maradt: I. István és I. Boldisár. Ez utóbbi ismét két fia által két ágra oszlatta a családot, egyik fia II. István a XVII. század elején elveszi Ebeni Gábor özvegyét esküllöi Ördög Katát, és ennek jogán Doboka megyébe származott, hol ága a múlt század közepén fiágon kifogyott. A másik fia II. Boldizsár öt gyermeknek lőn atyjává. Ezek közül

I. Mihály tünt ki, 1657-ben a szatmári várőrségnél főhadnagy volt, és ez évben I. Leopold királytól 1800 m. forintban beiratképen kapta Szatmár megyében Piskárkos helységet. [3]) 1677-ben már mint a vár alkapitánya említetik. Neje Szodoró szomszédságából Portelekről Porteleky Ágnes volt, kitől három fia maradt. Ezek közül:

II. János és Ferencz 1680-ban Szatmár vára védelmében hősiesen kitünteték magokat, és a következő évben I. Leopold királytól Szatmárott egy udvarházra királyi adományt kaptak. [4]) Ferencz 1695-ben Szatmár megye szolgabírája volt. [5]) A harmadik testvér

III. Boldizsár, kit a megyei nemesség és Lónyay Anna özvegy fejedelemnő felhatalmazott a Szatmári várból a vidék lakosainak kizsákmányolására időnként kirontó németőrség megfékezésére, 1669-ben ily portyázásnál a Gombás nevü erdőségnél a dúló őrségén nagyban megboszúlta magát több társával. [6]) 1682-ben Boldi-

---

[1]) Családi okmány.

[2]) Az eredeti a családnál van.

[3]) Eredeti a családnál. — Szirmay Szatmár várm. II. 145. köt. ezt 1660. évről irja.

[4]) Szirmay Szatmár várm. I. 176.

[5]) Ugyan ott 133.

[6]) Ugyan ott 170.

zsár Szatmár vármegye szolgabirája volt. [1]) Nejétől Mikolay Judittól (ki utóbb Szirmay Györgyhöz ment nőül) két fia maradt: Mihály, kinek ágát a táblán láthatni e század elejeig; — és IV. Boldizsár.

IV. Boldizsár 1723. sept. 21-én puszta-daróczi részét elcseréli Gyulaffy Lászlóval a nagy kölcsei rész birtokért. [2]) Már előbb, még fiatal korában t. i. 1717-ben a tatár beütéskor öt testvérével s családjával együtt elhurczolák [3]) a tatárok, azonban Borsán Máramarosban a tatárok szétveretvén, kiszabadultak. Neje volt csernelházi Chernel Pálnak Fráter Klárától született leánya Erzsébet, ettől született négy leánya és egy fia:

III. Mihály, ki háromszor nősült, első nejétől hatházi Balku Annától, kivel Biharban a laksági jószágokat kapja, maradt fia Zsigmond, másodszor elvette Csomaközy Gábor özvegyét giczei Diószeghy Zsuzsannát, kitől a táblán látható három leánya maradt, harmadik neje volt Szabolcsból csepei Zoltán Anna, ettől született fia Károly, ki mint cs. kir. nyugalmazott őrnagy 1845-ben N. Váradon halt meg.

Nevezett Zsigmond terjeszté ez ágat tovább, elvévén zilahi Sebes Gábornak tolcsvai Bónis Krisztinától leányát Sebes Annát, ettől öt gyermeke maradt: 1. Eszter telegdi Miskólczy Lajosné Álmosdon, 2. László, 3. Zsigmond 4. Sándor és 5. Farkas. Ezek közül

Zsigmond, noha nős volt, mag nélkül halt el Ér-Szodorón.

Sándor előbb cs. kir. főhadnagy; 1848/9-ben agg kora daczára a forradalomba elegyedve, mint honvéd őrnagy fegyvert fogott, és mint ilyen és zsibói parancsnok két izben csatázott. Meghalt 1850. januar 24-én Ér-Szodorón. Neje nagydobai Décsey Teréz volt, ki meghalt 1854-ben. Gyermekök nem maradt.

Farkas Sólyom Juliát vette nőül, ettől gyermekei Rozália Foghtüy Lajosné Szoboszlón, Miklós mint honvéd 1849-ben elesett Szent Tamás alatt, Sándor él Ér-szodorón.

László Bihar megyének aljegyzője, majd esküdtje volt. Nőül vévén gúthi Gúthy Gáspárnak péli Nagy Judittól született leányát Gúthy Máriát, ezzel Heves megyében a Tisza-várkonyi jószágot kapta, hová családját átülteté. Két leánya és két fia maradt, ez utóbbiak

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 133.
[2]) Regestrum Gyulaffyanum Mss. Mus. fol. lat. nro. 2840.
[3]) Szirmay C. Ugocsa pag. 25. 26.

közül András meghalt 1842-ben. Él Elek Tisza-Várkonyban, kinek nagy palugyai és t. divéki Plathy Emiliától egyetlen fia László növendék korában 1852-ben Pesten elhalván, egyetlen leánya Gizella él.

A család reform. vallású.

Szójja család. (Máskép Szabó) Trencsin vármegye czímerleveles nemesei sorában állott. Az armális levelet 1646-ban kapták Szójja Mihály és János, és azt 1647-ben azon megyében ki is hirdették. Az 1658. 1660. és 1666. évi nemesi összeírások [1]) szerint Zolnán lakott a család. Tán más család tagjai voltak azok, kik 1660-ban Szojka néven fölvétettek a nemesi összeirásba, mint Dezsericzen lakozók. Utóbb sem az egy, sem a másik családnév nem fordúl elő azon megye levéltárában.

Szokolay család. Alapítója Szokolay János, ki 1664. évben I. Leopold királytól czímeres nemes levelet kapott, ily czímerrel: a paizs kék udvarában természetes színű, kettős farkú oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronáján kék mezű kar könyököl kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [2])

E nevű család 1765-ben Békes megye nemessége sorába iratott, és Orosházán székel. [3])

1780—90-ben Rév-Komárom város udvartelki nemesei sorában is találjuk. [4])

Pest megyében Váczon is honos, ebből származik István jogtudor, h. ügyvéd Pesten, és jelenleg a „Törvénykezési Csarnok“ szerkesztője.

Szokolóczy család. Trencsin vármegye czímerleveles nemes családa, mely családbeli hagyomány szerint Ulászló király korában Lengyelországból jött sokolovi Szokolovszky nemestől származnék. Bizonyosabb az, hogy e család Nyitra megyében a Vág balpartján felvő Szokolócz helységtől vette nevét, és bizonyos törzse azon Szokolóczy György volt, ki nejével Fekete Ilonával együtt III. Ferdinánd király által Pozsonyban 1646. évi nov. 20-án kelt czímeres

---

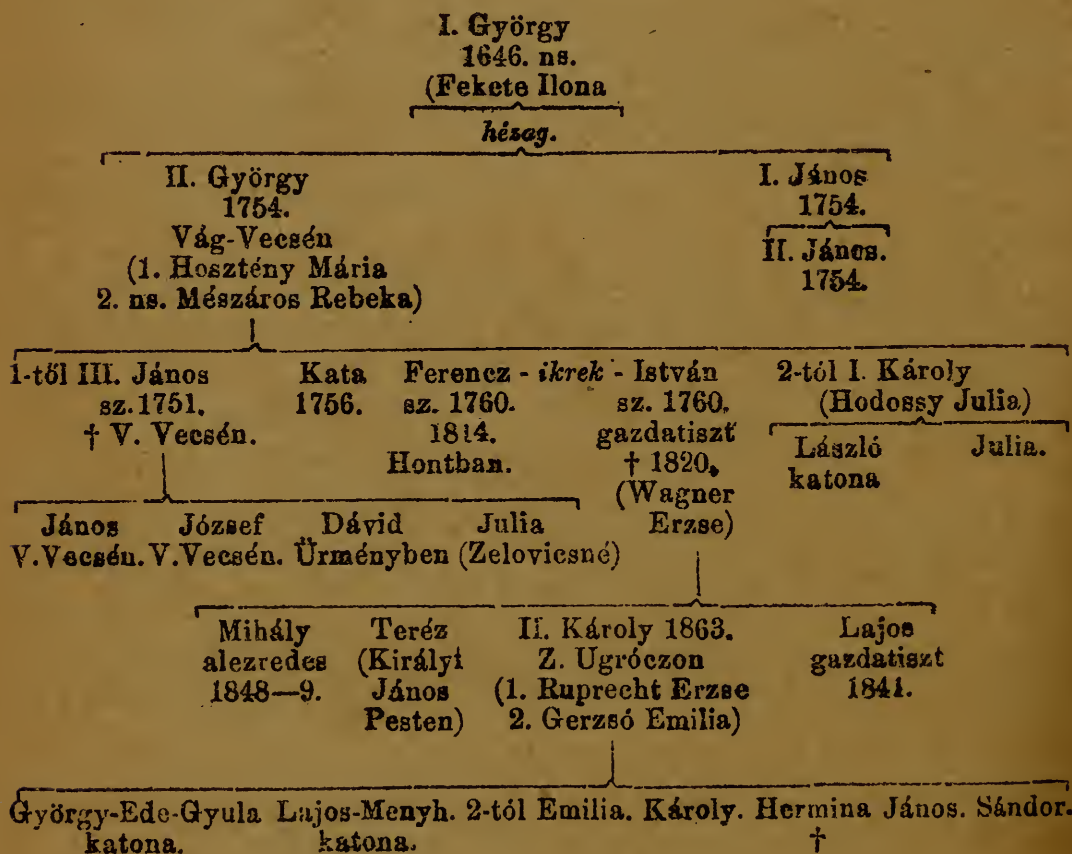
[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) Collect herald. nro. és Adami Scuta gentil. tomo. XII.
[3]) Békes megye jegyző könyve.
[4]) Fényes, Komárom várm. 89.

levéiben megnemesitetett, mely czímeres nemes levele Trencsin megye előtt 1647. évben (feria 2. ante festum Purificationis) kihirdettetett. [1])

Czímere — mint alább az ábra is mutatja — a paizs vörös udvarában zöld téren nyugvó arany korona, melyen repülésre készülő fehér galamb áll, csőrében három buzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás vitéz emelkedik ki, fején prémes kalpaggal, oldalán karddal, kinyújtótt jobb kezével kivont kardot villogtatva Foszladék mindkét oldalról ezüstkék.

A család a Trencsin megyei nemesi összéirások tanusága szerint 1658. 1660-ban Beczkón, 1688-ban Apáthiban székelt; Utóbb Nyitra megyébe szakadtak.

A nemességszerző Györgynek utódai György, és testvére János 1754-ben a nemesi vizsgálatkor [2]) fiaikkal János és Jánossal együtt származásukat a nemesség szerző Szokolóczy I. Györgytől bemutatván, a kétségtelen nemesek sorába irattak. Ezen 1754-ben élt és produkált II. Györgytől a család származása következő:

[1]) Családi közl.
[2]) Nyitra megyei jegyzőkönyv pag. 75.

A táblán álló II György, ki Mária-Terézia király-asszony alatt a nemesi fölkelésben is résztvett és sebekkel tér. haza, kétszer nősült; első nejétől Hosztenyi Máriától gyermekei: III. János, Kata és Ferencz és István ikrek. Második nejétől ns. Mészáros Rebekától egy fia maradt: I. Károly.

III. János meghalt Vág-Vecsén, hol Jánost, Józsefet, Ürményben pedig Dávidot és Juliát Zelovicsnét hagyta maga után.

Ferencz, az ikrek egyike, 1814-ben Nyitra megyétől [1]) nemesi bizonyítványt vévén ki, Hont megyei Kis-Túr helységbe telepedett.

I. Károly birtokos Vág-Vecsén, Szőlősön, és Csallóközben Jókán. Nejétől Hodossy Juliától két gyermeke a táblán látható.

Ferencznek iker testvére István ifju korától báró Zay Imre mellett élt; utóbb e családnak magtárnoki minőségben Bucsánban, majd N. Örvistyén gazdatisztje, meghalt Modor városában 1820. májusban. Nejétől Wagner Erzsébettől egy leánya Terézia Királyi Jánosné, és három fia: Mihály, II. Károly és Lajos maradtak, kik 1841. május 29-én Nyitra megyétől kivett nemesi bizonyítványukat Trencsin megye előtt azon évi octob. 4-én kihirdettették. Közülök

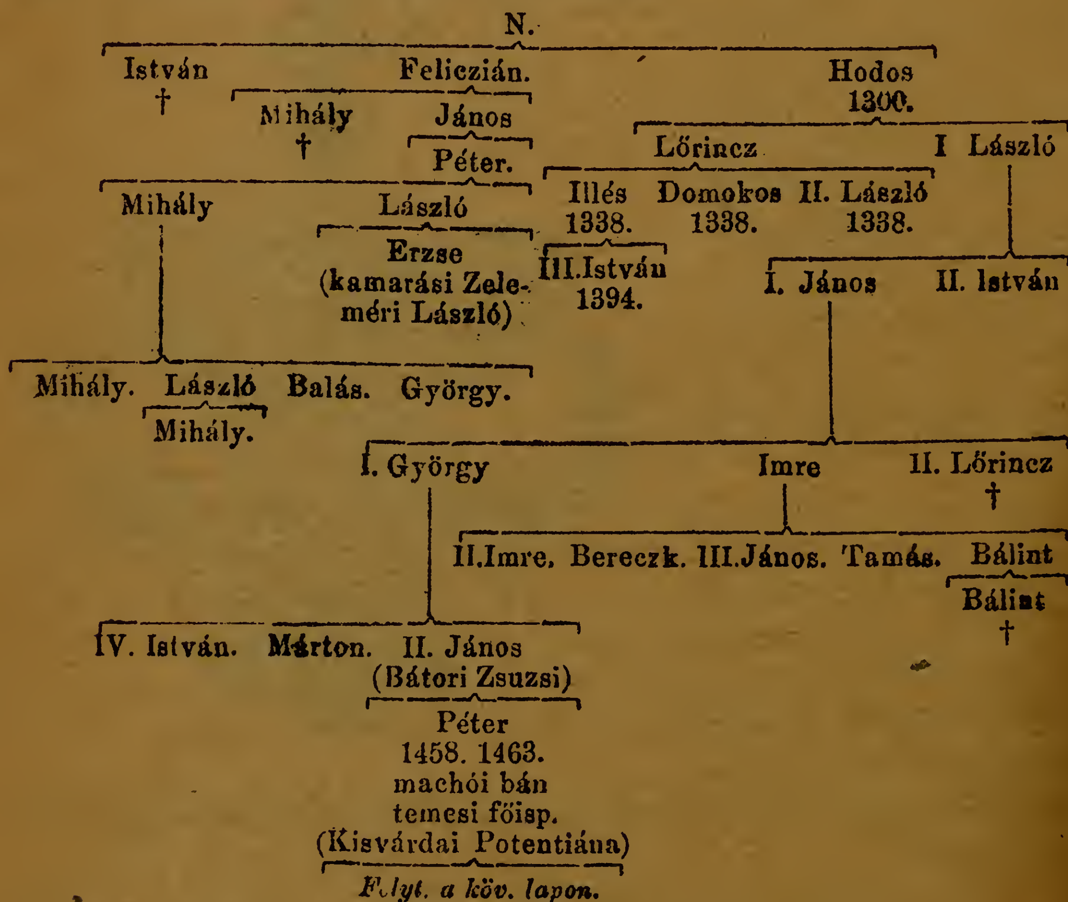
Mihály a katonai pályára lépvén, tisztté lőn, és 1848/9-ben a forradalomhoz csatlakozva, mint alezredes szolgált, a Világosi catastropha után N. Váradon golyó általi halálra itéltetett, azonban kegyelmet nyert, de magát csak hamar kivégzé.

Lajos elöbb katona, utóbb a Zay grófoknál gazdatiszt, Pest megyébe költözött, és végre

[1]) Nyitra megyei jegyzőkönyv 1814 évi 1014. szám alatt.

II. Károly jogi tanúlmányait bevégezvén, 1830—ól-ig a gróf Zay családnál felváltva Bucsánban, Nagy-Örvistyén, Bicsiczen és Zay-Ugróczon magtárnoki, tiszttartói, levéltárnoki és végre felügyelő számvevői hivatalt viselt. Trencsin megye táblabirájává neveztetett. Jelenleg nyugdijazva Zay-Ugróczon szerzett nemesi és harmadfél volt úrbéres telki birtokán él. Kétszer nősült, első nejétől Ruprecht Erzsébettől gyermekei: 1. György Ede Gyula, mint katona Solferinotól golyó sebet vitt haza, jelenleg a 45. sz. gyalogezredben tizedes és Pesten tanuló hadfi, 2. Lajos Menyhért Olaszországban a 31. számú cs. kir. vadászezrednél tizedes; — második nejétől Gerzsó Emiliától gyermekei 3. Emilia, 4. Károly, 5. Hermina (mhalt Z.-Ugróczon) 6. János és 7. Sándor.

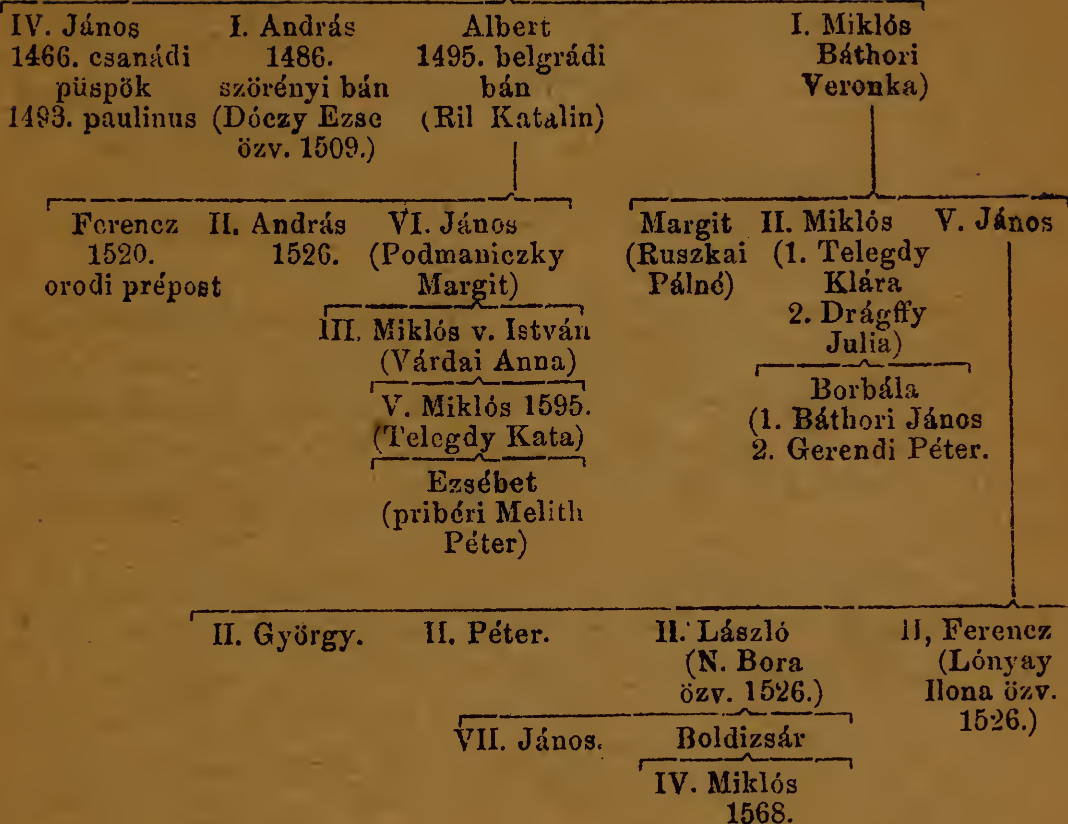
Szokoly család. (Szokoli és kis-várdai †) Eredetét a Báthoriakéval közösön a Gutkeled nemből hozzák le. [1]) Nevét a Szabolcs megyei Szokoly vagy Szakoly helységtől vette. Származási fáját [2]) a XIV. század elejétől így találjuk:

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Wagner, Collect. geneal. fam. dec. IV. 105—112.

[2]) Ugyan ott, és ugyan attól Collect. geneal. fam. első kiadás Dec. I. a Báthori családnál.

Történetökről nem sokat mondhatni. A XIII. században osztályban kapván Szokoly helységet, arról irák magokat, és pedig hajdan de Zokoly alakban.

Hodos (vagy Hudus) unokái Illés, Domokos és II. László sokáig perlekedtek a rokon Báthoriakkal, Báthori Bereczk unokáival, míg 1338-ban atyafiságos egyezség és osztály a pernek véget vetett.

Nevezetes tagja volt a családnak II. Jánosnak nejétől Báthori Tamás leányától Zsuzsannától született fia Péter, ki 1458—1463-ban Mátyás király alatt mint machói bán és temesi főispán szerepelt. [1]) 1462-ben Halilbeget a Szávanál megverte. Nejétől kis-várdai Potentiánától négy fia maradt, úgymint:

1. IV. János előbb 1466-ban csanádi püspök 1493 ig, ekkor Diós Győrött pálos-barát. [2])

[1]) Bonfini Hist. dec. III. libro IX.

[2]) Ezt más családfán ház as embernek találjuk és családapának, mint alább látandjuk.

2. I. András 1486-ban szörényi bán; [1]) 1509-ben már csak özvegye Dóczy Erzse élt.

3. Albert 1495-ben belgrádi bán. 1498-ban zászlós ur. [2]) Nejétől Ril Katalintól három fia maradt: Ferencz 1520. orodi prépost, II. András, és VI. János, ki 1526-ban élt, és nejétől Podmaniczky Margittól nemzé III. Miklóst, (mások szerint István). [3]) Ennek Várdai Annától fia V. Miklós, ki 1595-ben követségben jár III. Zsigmond lengyel királynál. [4]) Ennek nejétől Telegdy Katától [5]) csak leánya Erzsébet maradt, pribéri Melith Péterné, ki a Szokoly javakat öröklé.

4. I. Miklós nejétől Báthori Veronkától három gyermeket hagyott: Margitot Ruszkai Pálnét, II. Miklóst, kinek első nejétől Telegdy Klárától leánya Borbála előbb Báthori Jánosné, utóbb Gerendi Péterné lett, második nejétől Drágffy Juliannától senki, [6]) és harmadik gyemekét V. Jánost, kitől állitólag a táblázaton állók származnak.

Igy szerkeszté Wagner a Szokolyak nemzékrendét. Azonban egy más családfa szerint, mely okmányok után készült, II. Jánostól kezdve a család hitelesebb nemzékrendét következőleg találjuk:

II. János.
- Miklós (neje Klára)
  - Miklós 1459.
  - II. János 1459. *valószinüleg ez a csanádi püspök.*
- Péter 1459.
  - IV. János 1459.
    - *Folyt. a köv. lapon.*
  - Miklós 1459.
  - Albert 1459. szörényi bán 1486. (Dóczi Erzse)
    - János 1504.
    - András 1504.
  - András 1459.

[1]) Lásd a Corpus jurisban az 1486. végzemény végén.

[2]) 1498. évi 22. törv. cz.

[3]) Szirmay is Szatmár várm. II. 149. Istvánnak nevezi.

[4]) Istvánffy hist. 1685. kiadás 418. 420.

[5]) Szirmay Szatmár vármegye II. 206. lap szerint második neje lett volna Drágffy Julinna, kitől fiainak irja azon négy személyt, kik itt a táblán V. János gyermekeiként állanak. Másutt meg ezeket II. Miklós gyermekeinek állítja.

[6]) Szirmay szerint ennek is lehettek fiai azok, kik V. Jánosé voltak a családfa szerint.

IV. János, *ki az előbbi lapon.*
1459.

I. György 1504. — Ferencz 1504. (Lónyay Ilona özv. 1526.) — Péter 1504. — László 1504. (Borbála özv. 1526.)

I. György gyermekei: Péter 1599. (Basó Sára) — II. György 1578. 99. — Margit (Monoky Péter) — Bora (Kállay Lőrincz) — Anna.

László gyermekei: János — Boldizsár.

Boldizsár fia: Miklós 1588.

Péter gyermeke: Sára (Lónyay Gergely)

II. György gyermeke: Klára (Ispány Ferencz)

A táblán állók közül Miklósnak és Péternek és ezek gyermekeiknek 1459-ben Szepesy László bevallja a Telegdy Miklós részbirtokait. Az 1504. évszámmal jelöltek azon évben a Maghiakkal egyezségre léptek azon javak iránt, melyeket Zalmad Mátyás magvaszakadtán adományban birtak. [1])

J á n o s a csanádi püspök 1483-ban Szatmár megyében adományban kapta Óvári, Darah helységet. [2])

II. G y ö r g y 1578-ban (Miklóssal a Boldizsár fiával együtt) a fiscus által megtámadott birtokrészekben az országgyülés közbenjárására meghagyatik. [3]), 1588-ban Zemplin megye Eger vára erősítésére küldi. [4]) Ugyan ez évben határjárási [5]) 1597-ben az adó számadások megvizsgálására választatik. [6]) 1599-ben a tábori élelmezés mesterévé tétetett. [7]) Testvére

P é t e r az 1600—8. évi országgyüléseken Dóczy Fruzsina, és fia Homonnay György által szenvedett erőszakok miatt emelt panaszt az országgyülés előtt, utóbb maga is börtönbe került, mi végre 1609-ben az ország rendei kérték a fölséget, hogy kezességre szabadon bocsáttassék. 1613-ban már nem élt. Ellenben Wagner szerint 1618-ban élt meg testvére G y ö r g y.

A XVII. században a család kihalt.

---

[1]) Leleszi Convent. E két okmány három izen igazolja a családfát, azontúl már I. György fiainál a chronologia hézagot mutat, legalább igen hosszú életű kor teheti csak valószinűvé például azt, hogy I. Györgynek ki 1504-ben élt, fia P é t e r 1613-ban élőnek hitethessék el.

[2]) Szirmay Szatmár vármegye II. 134. 204.

[3]) 1578. évi 37. törv. cz.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 92.

[5]) 1588. évi 10. és 33. törv. cz.

[6]) 1597. évi 11. törv. cz.

[7]) 1599. évi 17. törv. cz.

A család czimere egy 1598. évi pecsét [1]) szerint a paizs udvarában félhold, a paizs fölötti sisak koronáján pedig három strucztoll. A czímer szinei ismeretlenek.

Szokoly család. Ámbár a fölebbi Szabolcs megyei Szokoly család kihalt, mind a mellett e név még élt más hason nevű nemes családaink által, mint a következők mutatják. Igy Trencsin megye nemesi összeirásában 1721 ben Szokoly György öt találjuk beczkói székhelyén, [2]) utóbb azonban e névnek ott nyoma sincs.

Jelenleg Baranya megye nemessége sorában említi Fényes Elek Geographiájában a Szokoly családot.

Szokoly család. Ujabb nemes család, melynek nemességét Szokoly Jakab 1795-ben I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levélben. Czímere négy részre osztott vért, az 1. és 4-ik kék udvarban hátulsó lábain arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. A 2. és 3-ik vörös udvarban zöld téren faragott kövekből nyitott kapuval vártorony magaslik, tetején pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, fölötte két oldalról két arany csillag ragyog. A paizs közepét koronás kisebb vért foglalja el, melynek ezüst udvarában hármas zöld dombon karóval erősített három szőlőtő tenyész. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos, sisakos, vörös tollas, vitéz emelkedik ki, két felől két vörös zászlót tartva, mindeniken egy egy arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Szokolyay család. Erdélyi család. Nevét a Kolos megyei Szokoly helységről veheté. Ismeretes tagja Szokolyai István nagy-baczoni ref. pap, utóbb udvarhelyi senior, künn járt a külföldi egyetemeken a XVII. században, és 1648—72-ben Leidában adta ki hittani müveit. [4])

Szoldan család. Alapítója Szoldán Ferencz 1598. évi mart. 12-én Prágában kelt czímeres levélben Rudolf király által emeltetett nemességre. [5]) Valószinüleg utódai kifogytak.

Szolga család. (Vargyasi) Udvarhely széki székely család. Közülök Gergely 1697—1711-ben Bardócz szék jegyzője, [6]) Fe-

---

[1]) Wagner dec. IV. tab. fig. 10.
[2]) Szontagh Dan. közl.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[4]) Benkő, Transylvania II. 189. 190.
[5]) Az eredeti armális a nzti muzeumban őriztetik.
[6]) Kállay, Székely nemzet. 284. lap.

rencz 1794 ben unitarius esperes Háromszékben; János 1815 ben kir. táblai ügyvéd, Miklós 1815-ben Udvarhelyszék dullója. Nevezett Jánosnak, ki híres ügyvéd volt, fia Miklós ifiabb korában az irodalommal is foglalkozott, 1861-ben Bardócz alszék király bírája volt.

Szolga család. (Várfalvi) Közülök Mihály 1825. körül Kraszna megyei törvényszéki ülnök.

Szolnoky család. Jelenleg Szabolcs megye nemessége sorában találjuk.

1584-ben Szolnoky Mózses Hont megyei **Kurincz** pusztára királyi adományt kapott Rudolf királytól. [1])

Szomay család. Közülök Pál 1654-ben Soprony megye esküdtje volt.

Szombath család. Alapítója Szombath Imre, ki 1712-ben III. Károly királytól czímeres nemeslevelet kapott. [2])

Czímere a vért kék udvarában hármas zöld dombon gyümölcscsel rakott magas almafa, két oldalról egy egy arany buzakéve áll. A paizs fölötti sisak koronáján fehér galamb felemelt szárnyakkal áll, piros csőrében zöld ágacskát tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Ily nevű család Szatmár megye nemessége sorában áll. — De van család, mely nevét Zombath-nak is irja. *Lásd ezt.*

Szombatffalvy család. (Szombatfalvi) Udvarhelyszéki ős székely család, kiterjedve Küküllő és Közép-Szolnok megyékre. A nevet adó Szombatfalva Udvarhely városának szomszédságában esik, melyet a család egészen birt, mig a közelebb múlt években az illető ág fiakban kihalván, vele az ősi fészek nagy része a székely örökösödési törvények szerint leány-ágra az Ugron családra szállt.

A család első feltűnése nemzetének egyik nevezetesebb napjával 1505-ben az agyagfalvi gyűléssel kezdődik, melyen Szombatfalvy Gergely Udvarhely székből a székely nemzet egyik birájának választatott. [3])

1590-ben említetik Szombatffalvy Tamás, a fejedelmi nagyobb kanczelláriа irnoka, mint a kinek Udvarhely és Marosszék főkirálybirája és Udvarhely vár kapitánja osztopáni Perneszy István eladja Ud.

---

[1]) Liber regius folio 385.
[2]) Collect. herald. nro. 713.
[3]) Kállay, Székely nemz. 284.

varhely piaczán egy udvarházát a hozzá tartozó külső földekkel együtt 125 mforintért. [1]) Ezen Tamásnak egy, az udvarhelyi levéltárban található valami örökösödési perből felmaradt jegyzet szerint atyja Mártonfi Benedek [2]) néven említetik. Használta e a család e nevet is? mely kétféle vezeték név viselése a XVI. és XVII. század szokásával megegyeztethető, bővebb adatok hiányában el nem dönthető.

Szombatffalvy Pétert 1624—27. között a székely nemzet lustralis összeirásában, melyet Bethlen Gábor rendelt meg, — találjuk. 1630-ban Udvarhely határában eső és a vártól kiperelt bizonyos rétnek egyik birtokosa volt. Erőszakos halállal múlt ki, 1639-ben Udvarhelyszék akkori jegyzője Kénosi Gál Ferencz mások által annyira megverette, hogy bele halt. Neje Gergely Katalin volt.

A család nemzékrendét e század elején Erdélynek egyik nagy szorgalmú genealogusa Fancsali Dániel állította össze, Szombatffalvy Mátétól kezdve azonban a fölebb említetteket minden kutatásai mellett sem sikerült a Szombatffalvy Mátétól kezdett családfával összeköttetésbe hozni, sőt a családfát kezdő Máté és testvére Benedek származásáról is csak annyit sikerült ki buvárlania, [3]) hogy anyjok Ilkey leány volt.

A családfa [4]) következő:

Szombatffalvy N.
(Ilkey leány)

Máté
(N. Zsófi)

Benedek
elesett 1603.

I. János
1615. 1623.

I. István
1623—1630.
(Baróthi Erzse)

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Fancsali családtani jegyzeteiben Décsey Miklós közlése szerint.

[2]) A mi tán annyit jelentett, hogy Benedek Mártonnak fia volt.

[3]) Ha csak e Benedek a fölebbi Mártonffy Benedekkel nem egy személy volt? és ez esetben tán Benedek atyja Márton lehetett? (Benedectus filius Martini) De ez is csak tapogatódzás!

[4]) Családi adatok nyomán közli Décsey Miklós.

I. István, *ki az előbbi lapon.*
1623—1630.
(Baróthy Erzse)

Sámuel † 1736. (Berzenczey Bora † 1734) — Péter † 1737. (1. Kendeffy Zsuzsi 2. Donáth Sára 3. Cserey Klára) — II. István Kocsárdon. — I. Zsigmond 1699. 1700. alkirálybiró (Kováchich Horváth Éva)

Sámuel gyermeke: Zsuzsa (Bessenyői Horváth Miklós)

Péter gyermekei: 1-től László 1762—1775. itélő mester. (1. Mikó Anna. 2. b. Toroczkay Ágnes) — 2-tól Pál szül. 1701. mart. 14.

László gyermekei: Ferencz 1794. dulló. (Pálffy Erzse) — Ignácz udv. alkir. biró 1815. (Kovács Julia) — Julianna (Biró Samu)

Ferencz gyermeke: Sándor dulló 1837.

Ignácz gyermekei: II. László dulló 1837. — III. István kir. pénztár. főjegyző 1861. — József volt követ † 1861.

I. Zsigmond gyermekei: József † 1748. — Miklós sz. 1690. (Farkas Mária) — János sz. 1701. jan. 30. — II. Zsigmond szül. 1703. (Ribiczey Klára) — Ignácz † — Ferencz sz. 1706. — János sz. 1716. (Benkő Krisztina) — Erzsébet (Szathmári László)

II. Zsigmond gyermekei: Anna. — József † — Julianna † 1806. (Finta N.) — Antal (Sándor Mária)

Antal gyermeke: Zsigmond szül. 1773.

János (sz. 1716.) gyermekei: József. — III. János 1794. 1815. törv. ülnök. (K. Török Mária) — Veronka (Ugron Mihály)

III. János gyermekei: Anna (Ugron Antal) — Veronka (Szabó Gábor)

Miklós gyermekei: György itélőmester (Kolumbán Julia) — Éva (Mátyuss István) — Erzsébet (Kászoni Ferencz) — Rozália (Orbók Gábor) — Krisztina †

György gyermekei: Rebeka (1. Molnár Andr. 2. Sükösd Sánd.) — Mihály 1807. kolosi aljegyző (Lázár Anna) — Julianna (Turóczy József) — Gergely sz. 1777. mart. 1. (Sombory Teréz) — Anna (1. Kőszeghy Antal. 2. Borbáth Dávid) — István (Mártonffy Zsuzsa)

István gyermekei: Póli. — Judit.

Gergely gyermekei: Klára (Bölgözdiné) — Julianna (Biró György) — György 1862. Sződemeteren (Gulácsy Ottilia) — Teréz (Hozmáné) — Erzse (Péchyné)

György gyermekei: Berti. — Klári. — Miklós. — Ilona.

A családfán álló Benedek mint Székely Mózses hive esett el Brassónál 1603-ban. Testvére

Máté már egy, 1567. évi Udvarhelyszékről szóló oklevélben említetik Fancsali szerint. Neje Zsófia volt. Fiáról I. Jánosról 1575.

évben az Udvarhelyszéki levéltárban található bizonyos tilalomtörési perben van emlékezet. Fancsali szerint egy, 1613. évi oklevélből ezt jegyzé ki róla: Ioannes literatus Szombatffalvy nobilis de eadem curiam in vicinitatibus nobilis Tóth Gergely ab una, et publicae viae regiae ab altera, legat filio suo Stephano Szombathfalvi feria 2-da prox. post dominicam Rogate." Életben volt még 1630-ban, mert a székely családok szokása szerint azon évi sept. 30-án Kolosvárott kelt czímeres levelet nyert Br. Katalin fejedelemasszonytól maga és fia István nevére. E szerint czímere a vért kék udvarában nyitott könyv, melynek lapjain ezen fölirat: „Jus Divinum et Humanum" olvasható; a könyvet felhők közül kinyúló pánzczélos kar borostyánnal koszorúzza meg. A paizs fölötti zárt sisak koronáján hasonló borostyánt tartó pánzczélos kar nyugszik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

I. Istvánnak neje Baróthy Tamás leánya Erzsébet volt, kitől négy fia maradt: Sámuel, Péter, II. István és I. Zsigmond. Ezek közül Sámuel ága leányában halt ki, II. István magában végzé be ágát. Péter és I. Zsigmond két ágat alapítottak. Lássuk előbb Péter ágát.

Péternek első nejétől malomvizi Kendeffy Zsuzsannától egyik fia László a család egyik jelesebb embere, a múlt században hivataloskodva, kir. itélőmesteri méltóságig vitte. 1762-ben egyike volt azoknak, kiket a főkormányszék a törvénykezési munkálatok kidolgozásával megbizott. 1775-ben még itélőmester. Két neje volt, ezektől egy leánya és két fia Ferencz és Ignácz születtek.

Ferencz 1794-ben Udvarhelyszék dullója volt, nejétől tarcsafalvi Pálffy Erzsébettől fia Sándor 1837-ben szintén ott dulló biztos

Ignácz 1794-ben Udvarhelyszék levéltárnoka, 1815—17-ben ugyan ott alkirálybiró. Nejétől Kovács Juliától három fiút hagyott maga után, úgymint: II. Lászlót, ki 1837-ben ugyan ott dulló biztos, III. Istvánt, ki ugyan ott 1843-ig pénztárnok, jelenleg Udvarhelyszék főjegyzője, és Józsefet ki ott aljegyző, időközben főjegyző is, az 1834. évi s utóbbi erdélyi országgyűléseken azon szék követe. Meghalt 1861-ben.

I. Istvánnak negyedik fia I. Zsigmond 1699—1700. Udvarhelyszék alkirálybirája volt, [2]) és a másik, jelenleg is virágzó ágnak

[1]) Az eredeti czímereslevél Szombatffalvy György kezei között létezik Szödemeteren.

[2]) Kállay, Székely nemzet 284.

alapitója lett. Elvévén az Erdélybe akkor tájba telepedett buzini Kováchovich Horváth Miklósnak Biró Ilonától született Éva leányát, evvel Küküllő megyében jószágokat kapott. Meghalt 1737. nov. 14-én. Eltemettetett Szombatfalván. Nejétől nyolcz gyermeke maradt. Ezek közül csak három hagyott utódokat, úgymint:

Miklós, ki az anyai jószágból kapván ki osztályrészét Küküllő megyébe Buzás-Bessenyőre telepedett. Nejétől a Literati Farkas családból eredt Farkas Máriától négy leánya és egy fia maradt: György, ki szintén itélőmesteri hivatalt viselt. Neje olasztelki Kolumbán Julianna, Kolumbán Jánosnak Bydeskúty Évától i leánya volt; ez után Közép Szolnok megyében Sződemeteren és környékén örökösödött. Hat gyermeke közt fia, ki a családot tovább terjeszté, csak egy maradt: Gergely, a ki elhagyva családjá ősi vallását, a kath. hitről a reformatusra tért át. Nőül vévén Sombory Eleknek Palatkay Klárától született leányát Terézt, vele Sződemeterre telepedett, hol fiában és annak a táblázaton látható gyermekeiben a család jelenleg is él.

II. Zsigmond ágát a táblázaton harmad ízen unokájáig III. Zsigmondig láthatni.

II. Jánosnak (szül. 1716.) nejétől Benkő Krisztinától három gyermeke közül III. János 1794—1815-ben Udvarhelyszék törvényszéki ülnöke volt. Nejétől kadicsfalvi Török Máriától csak két leány gyermeke maradt: Anna Ugron Antalné, és Veronka Szabó Gáborné, birtokos m. Feleken.

Más Szombatfalvi család ivadékai lehettek Szombatfalvi Miklós 1794-ben az Udvarhelyszéki tractusban unitárius egyházi jegyző, Márton fiscalis director 1815 ben Kolosvárott, és Mihály 1815—25. póstamester Kis-Petriben.

Szombathelyi család. Vas megyéből Szombathelyről származik, onnan vette nevét is. Közülök Márton 1588-ban itélőmester és 1590-ben Soprony vármegye jegyzője volt. Tán ő élt 1635-ben is. [1]) György 1606-ban Mosony megye alispánya, 1618-ban kir. táblai ülnök. [2])

Ettől külömböző család lehetett az, melyből Szombathelyi János testvéreivel Péterrel és Mihálylyal 1644. jul. 1-én Bécsben kelt czímeres nemes levelet nyert III. Ferdinánd királytól, mely czímerlevél 1646. jan. 9-én Győr megyében kihirdettetett.

---

[1]) 1588. évi 33. és 1635. évi 72. törv. cz.

[2]) 1618. évi 16. és 20. törv. cz.

Egy ága Bars megyébe szakadt. Névszerint Szombathelyi János 1652. körül nőül vette Verebélyi János váczi kapitánynak Lipthay Katalintól született leányát Zsófiát, kinek utódai voltak István, Gáspár, János, Judit, Éva és Anna előbb Horánszky Jánosné, utóbb Cseh Péterné. Ezek utódai közül Szombathelyi János élt Bars megyében 1745-ben. Ugyan ez ágból származott Kasza Ferencznek († 1808.) felesége Hont megyében.

Győr megyéből egy ág Heves és innen Békes megyébe származott. A mult század második felében Heves megyében Poroszlón lakott három testvér: Szombathelyi Gábor, Ferencz és János, kik közül az első 1778. april 29-én kapott nemesi bizonyítványt.

A családfa [2]) következő:

Szombathelyi N.

- Gábor 1778.
- Ferencz
  - Mátyás
- János Heves v. aladószedő
  - József Békes m. tbiró Kőrös-Ladányban † 1846. (Hrabóvszky Antonia)
    - Antal Békesi köv. alispán † 1862. (Kovacsóczy Luiza)
      - Kálmán sz. 1830. febr. 8. cs. k. főhadnagy
      - Gyula sz. 1832. oct. 3. Békes várm. számvevő 1864. (Reguly Paulina)
      - Szidónia sz. 1834. (Nagy Gusztáv mérnök)
      - Aloyzia sz. 1837.
      - Antal sz. 1837. m. biztosító társ. hivatalnok.

A táblán álló János Heves megyénél esküdt, utóbb aladószedő volt. Fia József szül. Poroszlón, honnan Békes megyébe Kőrös-Ladányba telepedett. Békes megyében hosszasan viselt megyei hivatalt, előbb esküdtséget, utóbb szolgabiróságot, végre agg korában lemondván a tiszti pályáról megyei táblabirósággal tiszteltetett meg. Nemességét Heves megyétől 1832. april 10-én Egerben tartott közgyűlésből kiadott bizonyítvánnyal fia Antal, és unokái Kálmán és Gyula neveiknek beiktatásával Békes megye előtt azon évi aug. 8-án kihirdetteté. Meghalt békesi magányában 1846-ban kora 67. évé-

[1]) Családi és Békes megye levéltári adatai nyomán Mogyoróssy János szerint.

ben. Nejétől Hrabóvszky Ignácz Békes megyei alispán, kir. tan. és arany sarkantyús vitéz leányától Hrabóvszky Antoniától [1]) fia

A n t a l előbb kőrös ladányi uradalmi ügyész, majd 1832/6-ban Békes vármegye országgyűlési követe. 1847/8-ban Békes vármegye főjegyzője, 1849-ben első alispánja, és ugyan ekkor kormánybiztos, miért börtönbe került és halálra itéltetett, de kegyelmet nyert. Meghalt 1862. nov. 7-én kora 60. évében Békesen fiánál Gyulánál. Szeplőtlen jellemű hazafi és jeles szónok volt. Nejétől nemes Kovacsóczy Alojziától gyermekei a táblán láthatók. Közűlök K á l m á n előbb honvédszázados, most cs. kir. főhadnagy, G y u l a előbb cs. kir. hadnagy, jelenleg Békes megyei számvevő.

A család czímere — mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren koronából kiemelkedő vörös grif, mely első jobb lábával fekete sast tart. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kardot [2]), a másikkal fekete sast tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szombathy család. (Máskép K i e s.) A czímeres nemes levelet K i e s máskép Szombathy J á n o s nyerte maga, és gyermekei S á m u e l, M á r i a, K a t a, E r z s é b e t és apúl testvére I s t v á n részére I. Leopold királytól 1694. mart. 1-én Bécsben.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó szarvas, melynek agancsai közt csillag ragyog. A paizs fölötti

---

[1]) Ennek testvére volt Hrabóvszky J á n o s, az 1848. évi Péterváradi várparancsnok. Atyjok nevezett Ignácz 1796-ben hirdetteté ki nemességet Békes vármegyében.

[2]) Itt a metszvény hibás.

sisak koronájából egy szarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról arany kék, balról ezüstvörös. [1])

Szombathy család. Trencsin vármegye családa, elszármazva onnan Komárom és innen ismét több megyébe. Trencsin megyében már a XVII. század második felében, nevezetesen a megye nemesi összeirásai szerint 1666-ban már Szedlicsnán, 1688-ban pedig Beczkón székelt.[2]) Czímeres nemes levele szerzőjét, és a nemesség keltét nem ismerjük; de az valószinűleg I. Leopold király korára esik. A bizonyos, hogy a Trencsin megyei 1748. és 1754. évi nemesi összeirásban Beczkói lakhelyén eme egész családból csak Szombathy Györgyöt találjuk. Ennek neje családi tudósitás szerint a Dezsericzky családból való volt. Nevezett Györgynek egyetlen fia volt József, a ki, miután Trencsin megyéből Beczkóról Komárom megyébe Vacsi helységbe tette át lakását, atyja György 1764. febr. 19-én ezen József fia részére is Trencsin megyétől nemességéről bizonyítványt vett ki.

József Komárom megyébe telepedvén, előbb tán mint vámbérlő lakott Szönyön nejével a Trencsin megyéből vett hliniki Hliniczky Katalinnal. Utóbb Ácson haszonbérlett. 1792-ben mart. 28-án Komárom megyétől maga és fiai István ácsi községjegyző, György maróthi gazdatiszt, József dömösi mészáros, János, Péter (utóbb esztergami mészáros) Sándor, Mihály (utóbb ácsi számtartó) és Ferencz neveikre is a Trencsin megyétől apjával együtt 1764-ben kapott bizonyítvány alapján nemességét kihirdetteté; mely után, miután neje 1792. oct. 19-én meghalt, azt maga is 1796. aug. 20-án követte, és Ácson a sirkertbe máig meglévő márvány emlékkereszt alá eltemettettek.

Ezen Györgynek és fiának Józsefnek számos ivadékait mutatják a következő [3]) táblázatok:

---

[1]) Veszprém megye levéltárából.

[2]) A család hagyományképen véli, hogy Erdélyből Kis-Szombathról eredt, és innen vette volna nevét is. Mi az Elenchus Civitatum, Oppidorum et Pagorum M. Princip. Transylvaniae (1824.) hivatalos kiadásában sem lelünk Erdélyben ily helynevet. És hozzávető véleményünk szerint a család N. szombathi származású lehetett sokkal valószinűbben.

[3]) Szombathy Ignácz tanár közlése szerint.

I. tábla.

György
1748—1768.
Beczkón.
(Dezsericzky N.)

- **István**
  Ácson † 1796.
  (Hliniczky Kata)
  - Erzse. (Kovács Fer. Ecsen)
  - János † 1807. (Torma Éva)
    - *Folyt. II. t.*
  - Ferencz 1792. (Kustyán Erzse).
    - András †
    - József †
    - Róza (Baloghné)
  - István ácsi jegyző. (Paulik Bora)
    - *Folyt. III. t.*
  - György kasznár Maróthon
    - *Folyt. IV. t.*
  - József mészár. Dömösön N. Sápon
    - József n. sápi jegyző.
    - Ferencz n. sápi mészáros.
  - Julia. (Farkas juhász)
  - Teréz. (1. Bognár Márt. 2. Mátyássy Józs.)
  - Péter Esztergom mészáros (ns. Beliczay N.)
    - József.
  - Rozália. (1. Jankó András. 2. Grünwald N.)
  - Sándor sz. 1776. † 1830. (Jankó Anna)
    - *Folyt. V. t.*
  - Mihály sz. 1772. † 1836. számtartó Ácson. (Falk Anna)
    - *Folyt. VI. t.*

II. tábla.

János, *ki a I. táblán.*
† 1807.
(Torma Éva)

- Terézia sz. 1803. † 1859. (Biró János)
- György sz. 1805. † 1860. Ácson. (Mölnár Teréz)
  - Teréz sz. 1826. † 1855. (Timár Antal)
  - József †
  - Ferencz †
  - János sz. 1832. (Miklian Teréz)
    - Teréz.
    - Ágnes.
    - Janka.
  - Károly †
  - Mihály sz. 1837. (Janausek Bora)
    - József 1863.
  - Péter.
  - György sz. 1841. katona.
  - Kata.
  - Anna.
  - Károly sz. 1849.

III. t á b l a.

István, *ki az I. táblán*,
ácsi jegyző
(Paulik Bora)

András	Károly	Ignácz	László	Bora	Erzse
sz. 1783. nyug. kapit. Pozsonyban.	sz. 1785. † 1836. ácsi jegyző. (1. Boldisár Pelágia. 2. Molnár Kata)	sz. 1797. † 1850. Miszlán tanító, volt katona.	sz. 1799. † 1846. (Béger Erzse)	sz. 1801. † 1830. (Landesz István)	sz. 1803. (Kugler János)

Károly: 1-től Erzse † 1837.

László gyermekei:

Anna	András	Erzse
† 1850. (Véber Ant.)	sz. 1834.	sz. 1840. † 1861.

IV. t á b l a.

György, *ki az I. táblán*.
1792.
kasznár Maróthon,
Szőnyön.

Ferencz	György	Antal	Károly	Erzse	Teréz	Janka	Kata
sz. 1783. szőnyi plébános † 1835. k.	gazdatiszt.	molnár.	kereskedő.	(Écsyné)	†	(Száraz N. adonyi jegyző)	Komáromban (Jónás N. keresk.)

V. t á b l a.

Sándor, *ki az I. táblán*.
sz. 1776.
† 1830.
(ns. Jankó Anna)

Mihály	Kata	Ferencz	Anna
sz. 1793. † 1825. szabó mest. (Huttinger Erzse)	sz. 1795. † 1858. (Regenspurger János)	sz. 1796. † 1863. csurgói, verebi stb. jegyző. (Barhay Ágnes)	sz. 1806. † 1838. (Szűcs Pálné Ácson)

Mihály gyermekei:

Erzse	János
sz. 1823. † 1849. (Kugler József)	sz. 1823. (Balogh Erzse)

János: Zsuzsi †

Ferencz gyermekei:

Ágnes	Ferencz	József	Károly	Ignácz	Antonia	Veronka
sz. 1818. (Stolmár Sebest.)	sz. 1820. sz. fejérvári pap.	sz. 1823. orvos Dorosmán (Klaszy Ida)	sz. 1824. Pécsett tanító (1. Ránolder Jozéfa 2. Bátor Mária)	sz. 1827. Budán főrealt. tanár (Ránolder Kati)	sz. 1829. (Müllner Pál Tabajdon)	sz. 1829. (Takács József Sukorón)

Károly: 1-től Teréz †

Ignácz: István. Ferencz. Teréz.

VI. tábla.

Mihály, *ki az I. táblán.*
sz. 1772. † 1836.
számtartó Ácson
(Falk Anna)

Anna	Janka	Zsófi	Ede	Hermina
† 1858. (Jazanszkyné Mocsán)	†	†	sz. 1819. † 1863. Velenczei jegyző (Lakos Bora)	(Micsola János Gárdonyban)

A Trencsin megyéből Ácsra telepedett Józsefnek [1]) tizenkét gyermeke közül öt fia által ivadéka igen elszaporodott. Ezek közül István ágán (III. tábla) mely két nemzedéken félszázadnál tovább az ácsi község jegyzőségét tölté be, kiemelendő András, ki 1802-ben katonai pályára lépvén, a franczia háborúk alatt 1813 ban alhadnagy, utóbb 1822-ben főhadnagy, 1831—2-ben kapitány lett, 1834-ben nyugalomba lépett, és jelenleg mint legidősb tagja a családnak, él Pozsonyban. Több nyelvet beszél, és több franczia művet németre fordított, melyek kéziratban állnak.

A IV. táblán állók közül Ferencz gönyüi plébános volt, mint ilyen halt meg 1835. körül.

Az V. táblán álló Sándornak (ki 1770-ben sz.) fia Ferencz, előbb Mocsán, majd Szőnyön, Komáromban, és Szenden segédtanitó, 1817-ben Csurgón (Fejér m.) iskolamester, 1825-ben ugyan az Velenczén, 1828-tól Vereben ugyan az, és községi jegyző. 1832. sept. 11-én Komárom megyétől fiainak neveire is nemesi bizonyítványt vévén ki, azt 1833. dec. 18-án Fejér megyében is kihirdetteté. 1861-ben Fejér megye tiszteletbeli esküdtté is kinevezte. Meghalt 1863. febr. 20-án, beteg özvegyét Barbay Ágnest, kit Szendről vett nőül, és hét gyermeket, ezek között négy jól kinevelt fiút hagyván maga után. Fiai közül Ferencz a sz.-fejérvári püspöki megyében pap, József orvos Dorozsmán, Károly főelemi tanitó Pécsett, és Ignácz főreáltanodai tanár Budán, több munka irója, és a „Gyors irászat" szaklap szerkesztője. Józsefnek gyermekei : Mari, Angyalka, Dezső és Aranka; többinek gyermekei a táblán állanak.

Az egész család kath. vallású, hagyomány szerint azonban az ősök a protest. valláshoz tartoztak, és azt György a felesége Desericzky leány, illetőleg ipa működése folytán hagyta oda. Györgynek ezen neje, valamint Józsefnek neje Hliniczky Katalin után a család Trencsin megyében állitólag a Bóri, Dezséri és Hliniki rész-

[1]) A családfán hibásan István áll József helyett.

jószágokban örökséget birt, melyek után némely tagjai ezen helységekről előnevet igényletttek.

A család czímere családilag használt pecsétnyomatok után a paizs (kék?) udvarában hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, mely jobbra nézve, első jobb lábával kivont kardot villogtat; a paizs fölötti sisak koronáján férfikar könyököl, szintén kivont kardot villogtatva. A paizst szokás szerint foszladék veszi körül.

Daczára, hogy e család ősei állítólag protestánsok volt, nem mernők e család ivadékának tartani Szombathy János t egykori sárospataki tanárt, (szül. 1749. † 1823.) kinek több kéziratban hagyott munkái közül a „*Historia scholae seu collegii Sárospatak*“ Monumenta Protestantium Hung. ecclesiastica czím alatt 1860-ban megjelent, de önéletrajza, mely valószinűleg származásáról is adand felvilágositást, még közzétevésre vár.

Szombathy család. (Másként *Cseh Szombathi*) Ebből számazott a korában híres pesti orvos tudor Cseh Szombati József. Családja, mint a fölötte mondott halotti beszédek [1]) irják: igazán Cseh nevezetű volt, és Nagy-Szombatból eredt, honnan Rév-Komáromba származván át, ott ragadt reá a Szombati név. Ott élt már idősb Cseh Szombati József, kitől a családfa így terjedt:

József
(Pázmándy Kata)

József
(Csajághy Szőke Kata)

József	János	István	Sámuel	Dániel	Kata
sz. 1748. jul. 11.	ref. lelkész.	(N. N.)	orvos.	(N. N.)	(Kocsi
† 1815. febr. 2.	†	N. N.		N. N.	Horváth
Pest várm. főorvos.					Mihály)

Szombathy család. (Péterfalvi) Ugocsa megyei nemes család, mely több más családdal 1750-ben Péterfalvára új nádori adományt kapott. Közülök János e század elején közbirtokos Forgolány helységben. [2])

Szatmár megyében Szombathy György e század elején birtokos Papos helységben. [3])

Szomoldy család. A Szomódy család nevét így is találjuk írva. *Lásd Szomódy cs.*

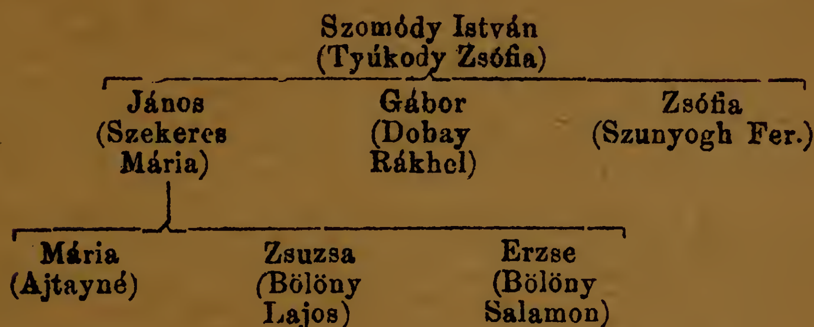
[1]) L. Néhai orvos doktor Tek ns. és nztes Cseh Szombati József ur sirhalma Pest. 1815.

[2]) Szirmay C. Ugocsa pag. 124. és 129.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II 102.

Szomódy család. (Hetei) Közép-Szolnok vármegye családa, mely különösen Ákos községében székel.

Töredék származási [1]) fája ez :

A család végnemzedékhez tartozik Károly, ki meghalt Ákoson 1862-ben. Neje Sándorházy leány, kitől leányai Zsófia és Kata.

A család reform. vallású.

Szomor, *Lásd Zomor* és *Kondé* cs.

Szomordoky család. Kolos megye kihalt régi nemes családa melyből 1456-ban élt Zomordoki Domokos. [2])

Szónay család. Közép-Szolnok megye régi kihalt nemes családa, melyből Miklósnak fia János (Joannes filius Nicolai de Zwna) 1447-ben Keszi Mihálylyal, és Paczali Ferenczczel kis-szarvadi jószágán határelkülönitést hajtatott végre. [3])

Szonda család. (K. Polyáni) Régi székely család, melyből István 1666-ban Sepsi szék birája, 1674. és 1677 ben ugyan ott jegyző is. Szonda Tamással együtt 1666-ban primor-nak irá magát. [4])

Mihály 1794-ben kormányszéki irnok volt.

Szondy család. Emlékezetessé tette e nevet Szondy György Hont megyében Drégely vár hős kapitánya, ki azon várat 1552 ben a török ellen utolsó csepp vérig védelmezte, és ott el is hullott. [5])

Tán ennek rokona Szondy Pál esztergami és zágrábi prépost, és rosoni czímzetes püspök, ki 1556-ban Olaszországban Bolognában magyar ifjak részére alapitványt tett. Meghalt 1559-ben. [6])

---

[1]) Décsey Mik. közl.
[2]) Teleki, Hunyadiak kora X. 496.
[3]) Ugyan ott 214—215.
[4]) Kállay Székely nemz 284
[5]) Istvánffy Hist. 1685. kiadás. 214. 215.
[6]) Budai Fer. Hist. Lex. III. 365.

Szondy Györgynek (tán a Drégelyi hősnek) fia Szondy Jakab Komárom megyei Martos helységbeli Szondy örökség felét 1627-ben örökösen eladta Bóka Jánosnak. [1])

Ettől tán különböző család a következő :

Szondy család. Ily nevű nemes család él Szabolcs vármegyében. Tán ennek is őse és törzse volt azon Szondy Máthé, ki 1619-ben II. Ferdinánd királytól kapott czímeres nemes levelet, mely jelenleg egyik utódanál Szondy Imre Arad megyei kis-peregi lelkésznél őriztetik.

Czímere a paizs kék udvarában hátulsó lábaikon két szemközt álló oroszlán, első lábaikkal kivont pallóst tartva, hegyével fölfelé, a paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik föl, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizst foszladék veszi közül.

Szongor család. *Lásd Zongor cs.*

Szontagh család. (Iglói és Zabari) Magyarország azon családainak egyike, [2]) melyek hazánk történetében, szepesi vendég-szászok (hospites saxones de Scepus) neve alatt ismeretesek, és még az első korszakban a művészet, kereskedelem és bányászat emelésére behivattak. A löcsei krónika szerint e családok már a tatár dúláskor a XXIV Szepesi városok neve és tulajdon szász grófjok vezérlete alatt Lithonkeo (Lapis refugii) Szepes megyei helységben magokat magas kőfalakkal bekerítvén, és így háznépöket s ingóságaikat megvédve, a feldult Szepesi városok, köztök Löcse új felépítői lettek. [3])

A családnak Magyarországban megtelepedését megelőző korszakáról, valamint künn a szász ős helyeken és egyébb német telepeken nevezetesen Weimarban, Oppurgban, Altdorfban, Brégában s több helyen vissza maradt ivadékok sorsáról és emlékezetéről más illetékes munkák szólanak. [4]) Itt elegendő megemlitenünk, hogy a család be-

---

[1]) Fényes, Komárom várm. 128.

[2]) Ezen egész családi ismertetésnek forrásául szolgált a következő könyvecske : *Iglói és zabari Szontagh család származási története oklevelekkel. Irta Szontagh Dániel, nemzetsége és utódai számára, Pest.* 1864. mely fáradhatlan szorgalommal összegyűjtve és szerkesztve, legcsekélyebb felhozott adatait hiteles idézetekkel támogatva és bizonyitva terjeszti elé.

[3]) Wagner C. Analecta Scepusii P. II. Cronic. Leutschovien. pag. 8. — És Rundschreiben der XVI priv. Kron und Zipser Städte u. s. w. Leutschoviae 1842. s. 61. u. f.

[4]) Lásd. Gross. Universal Lexicon Leipzig u. Halle 1742. 32. köt. Allgem. Gelehrten Lex. v. Christian Gott. Jöcher. Leipz. 1751. IV. köt. 677. Kneschke: Adels Lexicon. stb.

jövetele előtt már előbbi székhelyén is szász lovagi rangban állott, mint azt magyar királyaink által kiadott ősi czimereikről szóló okleveleik igazolják. [1])

Már a a XIV. században hazánkban, nevezetesen a Szepességen és bányavárosokban találkozunk a Szontagh [2]) családdal, a midőn bányászati tudományaik és érdemeik méltatásául a Körmöcz bányai telepeikhez közel eső Csernakou helységgel királyilag adományoztattak. Utóbb ezen birtokot a Zontag család a többi jog és vér közösségü Körmöczi bányász családokkal, névszerint Ivank, Palik, Kopecb, Kubina stb. családokkal I. Lajos király kivánságára a cserébe adott Muthina és Csepcsin helységekért a kincstárnak vissza szolgáltatták, és ez utóbbiakra 1343. (5-to die festo paschae Dni) és 1349. (6 to kal. m. aprilis) kelt adomány leveleket kaptak. [3])

Ezen időtől egész addig, hol a család szakadatlan nemzékrendét megkezdhetjük, több egyes családtagot kell kiemelnünk.

Illyen volt János 1518-ban bélai plébános. [4]) Utánna

1522-ben szerepelt Bálint, mint Szepes-Béla koronaváros plébánosa, ki mindjárt, a mint 1519-ben a 24 szepesi kir. városi egyházak magok közt Luther-szövetséget (Fraternitas) alapítottak, egyházával Luther tanát elfogadván, annak terjesztése körül kifejtett páratlan buzgosága folytán 1523-ben a bélai egyházban esperesnek választatott, és ő lett Hellebrand Lőrincz iglói lelkészszel e vidéken az egyház legfőbb reformatora. [5])

1533 ból ismeretes János Iglón, kinek e városban volt és máig fenálló családi kő háza kapuja fölött e felirat tartá fel emlékezetét: „HANES SVTAG. 1533."

[1]) Rudolf király adománylevele 1582. évről nemes Zontag Imre részére, II. Mátyás király czimerlevele 1610. évről, hol ez áll: „*egregiorum Emerici et Christophori Sonntag secus etiam equitum Saxonicorum etc. iisdem equilis sui ordinis saxonica arma.*

[2]) A család nevét a régi német irományokban Sonntag, a magyarországi levéltárak latin leveleiben *Zontag*, régibb magyar okmányokban Zontog és Zontok alakban találjuk írva. Az 1659. évi czímeres levélben *Szontagh de Igló* fordúl elő.

[3]) Lásd Regestrum de Turoch, Engelnél Monumenta Ungrica p. 108. Az eredetiek a közszerzők egyik utódánál a Buda családnál őriztetnek.

[4]) Wagner Analecta Scepus II. p. 139.

[5]) Cathalogus Presbiter orum scupesiensium etc. 4-rét Bartfae 1668. pag. 2. és 13. Melyntélfogva téves Czwittinger Dávid állítása „Hungaria Litterata" czimű munkájában, mintha Serpilius (Quendel) Lőrincz bélai első lutheránus lelkész és Szepes megyei főreformátor lett volna. Serpilius csak Zontag után 1545-ben lett bélai lelkész, és 1557 -ben lett esperes.

1556-ban élt Gáspár, Igló város birája, kit hivataltársával Kupferschmidt Jánossal együtt mint a XIII szepesi város főnökét az akkori császári hadak biztosai Schreiber Farkas, és Khorn György vasba veretve Igló piaczán hevertettek egész éjen át, azért, mert közeledésök hirére ajándékokkal nem mentek eleibek, bizonyossabban pedig azért, mert Szapolyay hivei voltak. [1])

Ezzel közel egykorú volt Imre, előbb Kesmárk kir. város jegyzője, azután 1570—1585-ben Laszki Albert sziradiai Palatinus titoknoka. [2]) Mint ilyen 1593-ban a Szepességen hatalmaskodó Rueber János ellen a káptalan előtt tiltakozott. [3]) 1580—1584-ben Tököly Sebestyén ellen Laszki Albert késmárki és schavniki jószágainak viszszafoglalása iránt késmarki és rokuszfalvi saját házaiban tartott tanácskozmányokban az akkori közrend és csendháborítók ellen erélyesen föllépett, és ez által Rudolf király figyelmét is kiérdemlé, a kitől 1582-ben Rokusz és Kaczvink részbirtokaira jóváhagyó adományt nyert. Még bővebb elismerést aratott II. Mátyás királynál, kitől 1610. mart. 20-án czimeres nemeslevéllel diszítetett föl, melyben a Laszki-Tököly féle viszályók ügyében a magyar szent korona érdekében tett hasznos szolgálatai elismertetnek. [4]) Nevezett birtokain kivül még a Szepességen Farkasfalván 1573. 76. 79. és 81-ben Dubraviczky Györgytől szerzett birtokrészeket. [5]) Nejétől Lángh Zsófiától, Lángh Ezsaiásnak, a bártfai reformátornak közelebbi rokonától voltak e utodai? nem tudjuk. Azonban közel vére volt Kristóf, az 1610. évben kelt czimeres levél közös szerzője, ki a most élő családnak közös törzsatyja lett.

Kristóf 1570-ben a XIII szepesi koronaváros tanácsnoka, utóbb Igazgatója (Praefectus), végre a felső magyarországi bánya városok kamarása volt. Vérével fölebbi Imrével 1610-ben az általok használt régi szász lovagi czimernek (kék udvarban és a paizs fölötti sisakon

---

[1]) Wagner C. Analecta Scepusii az iglói krónikában.

[2]) Wagner Analecta Scepus II. 302.

[3]) Szepesi káptalan jegyzőkönyve 1570—1573-ig. pagina 135.

[4]) II. Mátyás király 1610. évi czímeres levelében többi közt ezek olvashatók: Servitiis Egregiorum Emerici et Christophori Sonntag secus etiam equitum Saxionicorum, quae tam evocati autenati ipsorum, quam et ipsi tum in expeditione Laszkiano Tökölyana, tum circa Cameras nostras montanas etc. exhibuerunt.

[5]) Szepesi káptalan 1582. lad. 5. fasc. 8. nro 3. Protoc. 1573. pag. 135. item 1576. pag. 9. 28. 206. et 1590. pag. 147.

is ragyogó napnak) családja számára megerősítését nyerte azon pótlással, hogy a vértbeli nap ezentúl a magyarországi hármas hegy fölött is szétterjeszsze melegítő arany sugárait. Gyermekei közül ismeretesek: Lajos és Pál, kik a családot utóbb a mai napig fenálló czímer különbségnél fogva két külön fő vonalra, mintegy külön álló, de együtt tartó családtömbre osztották, Lajos utódai czimerökről kétnaposₐ Pál utódai pedig sasos Szontagh-oknak neveztetvén.

1578-ban ismeretes lett János-György szepes-szombathelyi oskola tanár. [1]) 1582-ben ifj. János, ki Wittebergben tanult [2]) és Siderius név alatt lett ismeretes.

Ezek után azon korszakhoz jutottunk, honnan a család izről ízre követhető leszármazása kezdődik. A fölebb említett I. Kristófnak, ki 1543-ban született, említett két fia Lajos és Pál által a család két ágra oszlik. Lajos ivadéka azért neveztetik két naposnak, minthogy ő az atyai 1610. évi czímeres levél nyomán, mely nagybátyja Imre kezén elveszett, 1632. május 18-án II. Ferdinand királytól maga és Pál, Tóbiás, János és Lajos fiai részökre ismét két napos czimerleveletszerzett: ellenben testvérének I. Pálnak utódai sasos-aknak neveztetnek, mert Pálnak mint hadi érdemei folytán külön czimerre érdemesnek, fiai Lajos, Kristóf és János 1661. mart.25-én I. Leopold ki-

[1]) Klein S. Nachrichten von den Lebensumständen der evang. Prediger. II. 73. 14.

[2]) Ugyan ott.

-álytól régi nemésségök megerősítése mellett a czímer vért kék udvarába a nap helyébe fekete egyfejü sast nyertek. [1])

A két napos czímer a túnan látható ábra szerint következő: a fenálló hadi paizs kék udvarában hármas zöld hegy fölött kiható sugárokkal arany nap ragyog; a nyílt hadi sisak koronáján az előbbenihez szintén egészen hasonló nap ömleszti szét sugárait. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

A sasos czimer itt láthatólag következő: az egyenes hadi paizs kék udvarában hármas arany bércz fölött aranycsőrű, egyfejű fekete sas szét terjesztett szárnyakkal, jobbra fordúlva, lábaival a két szélső bérczre ereszkedve áll. A paizs fölötti sisak koronáján pedig az ősi czimer arany napja ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Kristófnak fia I. Lajos öt fiút nemzett, ezek utódai öt vonalra szakadtak: Pál legidősb fiúnak vonala azonnal két fiában Pálban és Gáspárban két ágra oszlott, Pál az úgynevezett *belső-iglai*, Gáspár pedig az *igló-dobsinai* ágnak törzse lett; ennek ifjabb Pál fia után keletkezett még a harmadik az *igló-sáros-nógrádi* ág. I. Lajosnak második és harmadik fia Tóbiástól és Jánostól ezeknek neveit viselő vonalak származtak; negyedik fia II. Lajos az úgy nevezett *igló-árvai* vonalat alapítá, végre az ötödik fiú a posthumus Zsigmond a *Zabari vonalnak* lett törzsévé. E szerint a két napos Szontagh család öt vonalra s több ágra oszlott.

A család második ikerfelében, vagy is a sasos Pálnak három fia

---

[1]) Ezen 1661. mart. 25-én kelt czimeres levélben ezek olvashatók: „Eundem itaque Ludovicum Szontagh etc. qui alias ab antiquo nobilitari praerogativa gavisi esse perhibentur, de regiae nostrae potestatis plenitudine et gratia speciali nunc denuo, amissis injuria temporum prioribus privilegiis in coetum verorum nostri regni Hungariae et partium ei adnexarum nobilium duximus cooptandum, adnumerandos et adscribendos."

Lajos, Kristóf és János által három vonal, és szintén több ág növé ki magát.

A család a reformatio óta az ágostai vallást követi, és annak Bálint szepes-bélai lelkész ősétül kezdve buzgó hive, tagjai közül többen mint az egyház páratlan buzgalmú védői, pártolói, nem különben mint egyházi férfiak a lelkészségtől kezdve a superintendensi és felügyelői méltóságokban fénylettek, [1]) többen hittudori oklevéllel jeleskedtek, és vallásukért — mint alább említve leszen, a legnagyobb áldozatoktól sem vonakodtak.[2]) A polgári pályán ős időktől a bányászat, tudomány, ipar, és főleg a jog terén működve, számos jeles hazafiakat mutattak.

Ezek után lássuk a család nemzékrendét, melyből a következő I. tábla az egész Magyarországban élő nemes Szontagh nemzetségnek öbb vonalra mikénti oszlását tü nteti fel:

I. tábla.

Bálint	János (Hanes)	Gáspár	János-György	
sz. bélai lelkész	iglói házépítő	iglói biró	sz. szombati tanár	} E négynek elhelyezése nem tudható.
152*4*.	1583.	1556.	1578.	

Imre . . . . Kristóf
1570. 1610. titkár és késmárki jegyző (Láng Zsófia) — Kristóf 1570. bánya kamarás 1610. czimer szerző Imre testvérével.

Kristóf gyermekei:

I. Lajos sz. 1569. † 1661. 1682 új czímerlevél (Zeusig Judit) — *Folyt. a köv. lapon.*

Pál katona † 1650.

Pál gyermekei:

- Lajos 1661. sasos czímer szerző — *Folyt. VII. tábl.*
- Krisztóf 1661. közszerző — *Folyt. VIII. táblán.*
- János Iglón 1661. köz-szerző. — *Folyt. IX. t.*
- Pál Sziléziában
- Márton megöletett 1660.

---

[1]) Ide nem értve a nemzetségnek Németországban vissza maradt vonalaiból kitűnt nevezetes tagjait, kik közül két Kristóf 1690. 1740. két Jeremiás 1692. 1720. Keresztély 1720. Károly-Gotlób 1791—1827. superintendensek, hittudorok, egyházi tanácsosok voltak.

[2]) Budapesti szemle XLVI. XLVII. 464. — Magyarorsz. családai VI. 491. VIII. 209. és M. D. Klesch Treuherzige Wächterstimme. Jena 1679. 4.

I. Lajos, *ki az előbbi lapon.*
sz 1569. † 1661.
1632. új czímerlevél
(Zeusig Judit)

I. Pál iglói biró sz. 1606. † 1682. — *utódái a II. III. és IV. táblán.*

Tóbiás Gömöri vas hámor birtokos Polomán (Czelser Éva)

N. (Vachs-mann)

N. (Jóbny)

János *beszterczei vonal őse* (1. N. Kata 2. N. Zsófia)

Zsófia (Megander János)

II. Lajos tanácsnok 1659. új czímert (1. Richter Róza 3. Horváth Judit) — *Folyt. V. táblán.*

Zsigmond *posthumus.* — *Folyt. VI. t.*

Tóbiás gyermekei: Dániel sz. Iglón 1632. — Tóbiás sz. Iglón 1640. — Ágnes (Zabreszky Lászlóné) — Judit sz. Iglón 1642. (Olmüczer János XIII sz. v. grófja)

János gyermekei: Dániel sz. Iglón 1646. — János sz. Iglón 1651. — Pál sz. 1653. (N. Anna Mária)

Pál gyermekei: Pál Iglón sz. 1700. — Mária-Zsuzsi (Hostódy János)

A táblázat homlokzatán állókról elmondottuk adatainkat; valamint azt is, hogy a családfa élén álló Kristófnak két fiától I. Lajostól és Páltól ered az egész mostani Szontagh nemzetségnek napos és sasos czimerű ivadéka.

I. Lajos szül. 1569-ben, mint kereskedő és városi tanácsnok több mint 70 évig hasznosan működött Igló városában; egyházának egyik legfőbbje, és a város temploma újra építésénél e vállalat vezetője és tetemes adakozással létesítője volt. 1632. maj. 18-án II. Ferdinánd királytól az idők viharai közt elveszett régiebb armális helyébe maga és fiai Pál, Tóbiás, János és Lajos fiai részére új nemesi kiváltság levelet szerzett. Meghalt Iglón 1661. mart. 4-én, kora 92. évében, eltemettetett az általa újjíttatott templomban, hol örökösei mart 33-án a következő siremléket állíták:

Dem weiland Edelen
Ehrenvesten Herrn Ludovico Sonntag
Dem in Ehren gewesenen vornehmen Bürger
Und Handels-Herrn in dieser Königlichen
Freyen Bergstadt Igló, welcher im Jahr Christi
MDCLXI. den 4. mart. in XCII. Jahr
Seines Alters auf Christi Verdienste sanft
Und Selig eingeschlaffen ist, — haben
Seine hinderlassene Söhne und Töchter
Dieses Epitaphium zu ewig werenden
Gedächtniss aufrichten
lassen. [1])

[1]) E siremlék e század első negyedében helyéből kimozdíttatván, töredékei a család tagjai által összeszedetve, nevezetesen a fölirás, mely egy öblös közel 4 láb széles és 3 láb magas táblán aranybetűkkel díszlik, Dobsinára Szontagh Vilmoshoz, az oldal-lapok Csetnekre Sz. Ádámhoz, a kőalapzata Iglón Sz. Míhályhoz kerültek és ott őriztetnek.

A hálás egyház község pedig az ő korában emeltetett templom tornyára család czimerét: az arany napot tűzte föl emlékül.

I. Lajosnak fiától I. Páltól tovább terjedt a család, ennek vonalán I. Pál két fiától. II. Páltól és Gáspártól és egyik unokájától Páltól három ág veszi származását.

II. tábla.

I. Pál vonalán a belső-iglói-ág.

I. Pál, *ki az I. táblán.*
iglói biró
sz. 1606. † 1682.
(Grünblatt Erzse)

Zsuzsa (Holleganz István) | Kata (1. Modory György 2. Jelenik András Gömöri alispán) | Dora. | II. Pál sz. 1636. (Szontagh Dora) *belső-iglói-ág.* | Judit sz. 1640. Iglón. | János sz. 1643. Iglón. | Gáspár sz. 1649. † 1711. Szepes m. főbányász (Zabler Dora) *igló-dobsinai-ág.* – *Folyt. III. táblán.*

II. Pál gyermekei:
Erzse (Pfanschmidt Dani) | Tóbiás sz. 1655. (Maléter N.) | János sz. 1657. (Forschnell Zsuzsa) | III. Pál sz. 1672. (Raisz Mária) 1690. | N. (Raisz Pál) | N. (Roxer Pál)

Tóbiás gyermekei: N. (Lipich) | N. (Eisdorfer Mih.)

III. Pál fia: IV. Pál 1727. (Riszdorfer Zsuzsa)
– IV. Pál gyermekei: Anna-M. | Dora. | Anna-Kata.

János gyermekei: Pál sz. 1687. | I. János-Mihály szül. 1688. (Hartsch Mária)

I. János-Mihály gyermekei: János. | II. Tóbiás | II. Mihály sz. 1713. (Kéler Zsófi-Mária) | Pál sz. 1720.

II. Mihály gyermekei:
Anna-M. (1. Benigni J. 2. Burián) | János sz. 1740. † 1804. katona. | III. Mihály sz. 1751. † 1825. orvos dr. Iglón (Adámy Janka) | Zsófia (Dirner Márton) | Rozina. | III. Tóbiás sz. 1758. † 1816.

III. Tóbiás fia: Lajos 1838. keresk. Iglón (Benigni N.)
– Lajos gyermekei: Lajos ügyv. Iglón. † 1864. | Anna † | Apolló (Pollák Rud.) Remetén.

III. Mihály gyermekei: Ede sz. 1803. Iglón okl. mérnök (Thomann Emilia) – *Folyt. a köv. lapon.* | IV. J. Mihály sz. 1780. † 1848. Gyámnok Iglón (Palzmann An. Kri.)

IV. J. Mihály gyermekei:
Janka sz. 1819. (Goldbecher Ant. Eperjesen) | Anna sz. 1820. (Lupkovics Tamás) | Ágoston sz. 1821. † 1844. | László sz. 1822. N. Váradi hivat. | Vilmos sz. 1823. ügyv. Lőcsén (Steinhübel Natalia) | Rudolf-Edm. sz 1827. † u. a. | Eugenia-Paul. sz. 1827. † 1828. | Emma-Paul. sz. 1830. (Pap Istv.)

Vilmos gyermekei: Olga sz. 1856. | Irma sz. 1858. | Felix sz. 1859.

Ede, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1803. Iglón
okl. mérnök
(Thomann Emilia)

V. Mihály sz. 1831. vasgyári hív. (Illés Tullia)

Aurelia sz. 1832. (telegdi Kovács László)

Alvina sz. 1834.

Augusta sz. 1835. † 1867.

Kálmán sz. 1837. elesett Magentánál 1859.

Olga sz. és mh. 1839.

Titus sz. és mh. 1839—40.

Titus sz. 1841. bányamérnök.

Tekla sz. 1842.

Kornél sz. 1843. gyógyszerész.

Viktor sz. 1844. Cadet.

Frigyes sz. 1845.

Mária sz. 1846.

Pál sz. és mh. 1847.

Stephania sz. és mh. 1848.

István sz. 1849.

Paulina sz. 1850.

I. Pál e vonal törzse, szül. Iglón 1606-ban (I. Lajos és Zeusig Judit szülőktől). Ő volt a XVII. század első felében Szepes és Gömör megyékben a bányaművelők és gyártulajdonosoknak Igló és Kis Veszverés határaiban a főbbike. Ő fedezte fel az iglói határban legelőször a Leuthausen utóbb Johannis-stollna bányát, mely millió pftnál már több tiszta jövedelmet hozott. Mint vallásának buzgó és rendíthetlen híve a vallási üldözések korszakában 1678-ban borzasztó kínokat állott ki, forró szurokkal forrázva, hosszú szakálla égő fáklyával leperzselve, Igló város piaczára a felizgatott nép elé kipelengérezve, majd a város útczain és árkain fel s alá hurczolva akarák kényszeríteni vallása megtagadására; [1]) azonban ő rendíthetlen maradt, és polgártársai őt Igló város főbírói székében tovább is megtarták. Már előbb 1664-ben Rosnyó város ellen, mely azon városban a Szontagh család kőházát vallási üldözések folytán elfoglalta, a szepesi káptalan előtt tiltakozott maga, János, Lajos és Zsigmond fivérei és Grünblatt, Zabreszky, Megander és Olmüczer sógorai nevében is. [2]) 1676. sept. 10-én Szepes megye törvényszéke előtt nemességét igazolta. [3]) Nejétől rosnyói Grünblatt Erzsébettől hét gyermeket nemzett: II. Pált, Jánost és I. Gáspárt és leányokat: Juditot, Dorát Zsuzsit utóbb Holleganez Istvánnét, és végre Katát előbb Modory Györgynét utóbb Jelenik András Gömör megyei alispánnét. Neje meghalt 1679. máj. 27-én, ő követte azt 1682. oct. 12-én az iglai temetőbe.

[1]) Klesch Dániel: Treuherzige Wächterstimme, Jena, 1679.
[2]) Szepesi káptalan 1656—67. jegyzőkönyv 488 .lap.
[3]) Szepes megyei levéltár 1676. évi jegyzőkönyv 640. lap.

II. Pál szül. Iglón 1636. (dnica 3-ia trinitatis) 1683—1686-ban előfordúl Zsuzsa, Kata és Dora nővéreivel az atyja I. Pál végrendelete iránti tanuvallatásokban. [1]) 1687-ben, az ő, úgy Lajos és Gáspár részéről Szepes megye az iránt kereste meg Gömör megyét, hogy mivel nevezettek mint országos ajánlatú illető armalisták ezt Szepes megyében fizetik, e tekintetben Gömör megyében meg ne rovattassanak. Neje sasos Szontagh Dóris volt, ettől hat gyermeke lőn: Tóbiás, János, Pál és leányok Pfanschmidt Dániel, Raisz Pál és Roxer Pál feleségeik.

János, II. Pálnak sasos Szontagh Dóristól fia, született 1657. (tertia trinitatis). Ennek kassai Forschneller Zsuzsitól fia I. Mihály szül. 1688. aug. 31-én, ennek Hartsch Mariától fia II. Mihály (szül. 1712. aug. 5) ennek Kéler Zsófitól: fiai III. Mihály (szül. 1751. jul. 5 én) III. Tóbiás és János és leányai Anna-Mária előbb Benigni utóbb Burián neje, Zsófia Dorner Mártonné, és Rozália.

Lajos szül. Iglón 1733. nov. 17-én (Lajos és Anna-Mária szülőktől) 1753-ban maj. 16-án a jenai egyetemnél iratá be magát, ott 1755-ben theol. dr. lett, és hittani értekezést irt és adott ki. [2]) Nagyobbára Németországban működvén, utódai ismeretlenek.

III. Mihály (II. Mihály és Kéler Zsófia fia) szül. 1751. jul. 5-én Iglón. Orvosi pályára lépvén, 1771-ben a hallei, majd a lipcsei és végre a jenai egyetemen végzett, ott 1774-ben orvostudor lett [3]) és vita értekezését ott ki nyomatta. [4]) Haza térvén, orvosi gyakorlatán kivül mint Igló városánál árva-gyámnok és a szepesi koronai kerületnél mint főpénztárnok és táblabiró működött. Mint növénybuvárt Kitaibel hagyományai is kiemelik. Meghalt Iglón 1825. maj. 5-én. Nejétől besztereczebányai Adámy Jankától fiai IV. J. Mihály és Ede maradtak.

IV. J. Mihály (szül. 1780. oct. 8.) Ősei nyomain a bányászatra lépvén Selmeczen végzett, és honn Iglón a bányaművelő és érczetermelő több társaság igazgatója lett, a városnál pedig mint árvagondnok és utóbb tanácsnok szolgált. Nejétől Palczmann Annától gyermekei: Vilmos, László, Ágoston, Janka Goldbecher

---

[1]) Szepesi káptalan 1675—83. jegyzőkönyv 533. lap. és 1686. évi 8. fűzet H. betű Nro 11.

[2]) Commentatio, qua Christi humanae naturae etc. Jenae. 1755. Lásd Cathalog. Bibliothecae Széchenyianae II. 358.

[3]) Haan Lud. Jena Hungarica pag. 77.

[4]) De Causis Impotentiae etc. Jenae 1774. 4-r. Lásd Cath. Biblioth. Széch. II. 258.

Antalné, Anna Lupkovich Tamásné, és Paulina Pap Istvánné. Meghalt 1848. febr. 19-én.

Ede (szül. 1803. sept. 23.) okleveles mérnök, szintén Iglón a bányász társulatok igazgatója, és ott a evang. egyház felügyelője, sőt a városnak polgármestere is. Nejétől Thomann Emiliától öt korán elhalt gyermekén kivül születtek: V. Mihály, Kálmán, Titus, Soma, Viktor, Frigyes, István, Aurélia, Alvina, Augusta, Thekla, Mária és Paulina férjezett Telegdy Lászlóné Debreczenben.

III. Lajos (II. Lajosnak Benigni leánytól fia) hites ügyvéd, 1848-ig a szepesi város kerület jegyzője, utóbb magányba vonúlva, meghalt Iglón 1864. jun. 27-én. Végrendeletében 2000 ftrot hagyott özvegy és árva intézetre és iskolákra.

László (IV. Mihálynak Palczmann Annától fia) szül. 1822-ben. Jelenleg N. Várad város hívatalnoka. Testvére

Vilmos (szül. 1823. máj. 22. Iglón) 1845-ben ügyvédi vizsgát tévén, 1846-ban Szepes megye tiszt. aljegyzője, 1848/9-ben Igló főjegyzője. 1860-ban Szepes megyei törv. széki közbiró. Jelenleg ügyvéd Lőcsén. Nejétől Steinhübel Natáliától gyermekei: Olga, Irma és Felix.

V. Mihály (szül. Iglón 1831. jan. 21.) Edének Thomann Emiliától fia. Selmeczen bányász Akademiát végzett; jelenleg Beregh megyében gr. Schönbornnak munkács-frigyesfalvi vas-olvasztó gyárában tiszt. Neje Illés Tullia. Testvére

Kálmán (szül. Iglón 1837. maj. 7-én) mint cs k. hadnagy 1859-ben Magentanál elesett. Testvére

Titus (szül. Iglón 1841. jan. 10.) a bécsi műegyetemen végezvén, jelenleg bánya-mérnök. Testvére

Soma-Kornél (szül. 1843. febr. 25. Iglón) okleveles gyógyszerész. Végre Viktor (Győző, szül. ugyan ott 1844. april 19-én) cs. kir. cadet.

III. tábla.

I. Pál vonalán Gáspártól az igló-dobsinai-ág.

Gáspár, *ki a II. táblán.*
sz. 1649 + 1711.
(Zabler Dora)

Erzse (1. Kubínyi Gásp. 2. Okolicsányi Józs. alispánok)	III. Pál sz. 1673. † 1726. gyógyszerész (1. Aisdorfer Mar. 2. Klesch A. M.) *igló-sáros-nógrádi ág.* *Folyt. IV. táblán*	II. Gáspár sz. 1675. † 1729. kir. urbur. s tbiró (1. Róth Charitas 2. Máriássy Julia) *Folyt. a köv. lapon.*	Zsuzsa (Schneider Mátyás)

II. Gáspár, *ki az előbbi lapon.* sz. 1675. † 1729. kir. urbur. s tbiró (1. Róth Charitas 2. Máriássy Julia)

- I. Mihály sz. 1701. † 1760. Gömöri főpénzt. (1. Székely Klára 2. Székely Janka)
  - Charitas sz. 1734. Rosnyón.
  - II. Mihály sz. 1735. Rosnyón.
  - Rákhel sz. 1737. Rosnyón.
  - Klára 1759. (Okolicsányi György Hunfalván)
- Zsuzsa sz. 1703. † 1770. (Máriássy Ferencz)
- Gáspár sz. Lőcsén 1706. †
- Dora sz. Eperj. 1707. (Jóny Ján. kir. url.)
- III. Gáspár sz. 1711. † 1786. Gömöri követ (Czimermann Mária)
  - IV. Gáspár sz. 1745. † 1807. táblabiró Dobsinán. (1. Justh Éva 2. Pongrácz Róza)
    - 2-tól Vilmos sz. 1776. † 1848. Dobsinán Gömöri számvevő (Langsfeld Anna)
      - *Folyt. a köv. lapon.*
    - Klára (Dráskóczy Sámuel 1798)
    - Lipót sz. 1778. † 1832. cs. k. kap.
  - Klára (Czekus Lajos 1753.)
  - Mária (Merse Zsigm. 1757)
  - III. Mihály sz. 1742. † 1813. Dobsinán (Kiszely Erzse)
    - V. Gáspár sz. 1786. † 1812. Dobsinai jegyző (Lányi Karolina)
      - VI. Gáspár †
    - Krisztina (Raisz Kerest. mérnök.
    - Cheritas (Demián János ev. lelk.
    - Jusztina (Kupecz János lőcsei tanár)
  - Dora (Görgey János 1768.)
  - János sz. 1751. † 1825. Csetneken táblabiró. (Fejes Mária)
    - Teréz (Tarcsányi Károly)
    - Kata (Raisz Samu)
    - István sz. 1777. † 1859. táblab. s felügy. Ráhón. (Féjérváry Zsuzsi)
      - Julia (Both Tamás Asgúton)
      - Anna (Okolicsányi Dénes)
      - VII. Gáspár †
      - Frigyes †
      - Teréz (Kerepessy Jenő)
  - Ádám sz. 1759. † 1840. Gömöri szbiró Hárkácson. (Bodó Zsuzsi)
    - Guszt. Ád. sz. 1793. † 1858. cs. k. kapit. m. akad. r. t.
    - Ád. Tádé Gömöri szbiró (Abrahámy Jozéfa)
      - Albert sz. 1823. Gömöri szbiró főjegyző (Torma Anna)
        - Zoltán. Béla. Jolán.
      - Hermina (Cerva N.)
  - IV. Pál.
- 2-t. Miklós sz. Iglón 1720. † 1723
- Julia † 1750. (Syrmiensis Fer.)
- Erzse sz. 1724. (Berzeviczy Sándor)
- Éva sz. 1726. (Syrmiensis Kár.)

2-tól Vilmos, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1776. † 1848.
Dobsinán
Gömöri számvevő
(Langsfeld Anna)

Penthesilea	V. Pál	Márton	Boldizsár.	Ábrahám	Bertalan	László
sz. 1819.	sz. 1821.	sz. 1823.	sz. 1827.	sz. 1830.	sz. 1832.	sz. 1836.
(ig. Szontagh	Gömöri t.	Dobsinán	Papirgyár	orvos tr.	technikus.	bánya-
Dániel	ügyész, tbiró,	Pénztárn.	igazgató.	Pesten.		igazg.
kir. tan.)	gyár-igazg.	(Nikl	(Márton Erzse)			† 1864.
	(Madarász	Karolina)				
	Paula)					

Emanuel. Anna. Gida. † Margit † Ilona sz. 1862.

Barnabás. Andor. Piroska † 1850. VIII. Gáspár. Erzsi. Aranka.

I. G á s p á r ezen ág törzse, szül. Iglón 1649. (feria 4. post Dnicam Adventus) I. Pál és Grünblatt Erzse szülöktől. Mint híres bányamívelő, herczeg Lubomirszky Szaniszlótól Lengyelország legfőbb marsalljától és a Szepesség főkapitányától a bányászat emelése érdekében több rendbeli kiváltságlevelet kapott 1686-ban, ezek egyikében Gáspárt mint értelmes és szerencsés ércztermelőt minden hivatal elvállalásától a hatóságok irányában fölmenti, a másikban megadományozza az érczgyárak forgalmához szükséges szénégetési joggal az iglói erdőkben háborítlanul, egyszersmind négy évre díjmentesen arany és ezüstnél nemesebb előfordulható érczekre nézve is új bánya szabadalmat nyert. [1]) Bánya telepeinek főbbjei Igló, Dernő és Veszverés községek határában léteztek. Mint buzgó protestans a dobsinai evang. egyháznak 1666-ban orgonát ajándékozott, a tiszolczi egyháznak pedig felszerelését tulajdon költségén eszközlé. Neje Zabelticzi Zabler Dora, Zabler Jóbnak egyetlen leánya volt. Ettől két leánya E r z s é b e t előbb Kubinyi Gáspár, utóbb Okolicsányi József alispánok neje, Z s u z s a Schneider Mátyásné, és két fia III. P á l és II. G á s p á r maradtak, kik, miután atyjok 1711. sept. 22-én meghalt, 1712. jan. 4-én kelt osztály-levélben tetemes örökségi hagyatékon osztoztak. III. Pálról, mit külön a sáros-nógrádi ág alapítójáról alább a IV. tábla után leszen emlékezet. Most ez ágnak II. Gáspártól terjesztését lássuk.

II. G á s p á r szül. Iglón 1675. jan. 1-én. Ezt bányászati kitünő ismeretei s az érczgyárak körül üzleti jártassága annyira emelték, hogy királyi urburariussággal bizatott meg; és e mellett terjedelmes tu-

[1]) E kiváltság levelek eredetben a Dobsinai családi levéltárban állanak.

lajdon bányai vállalatait is hasznosan folytatta. Protestans vállásához ragaszkodásának váltságáúl 1700-ban 100 aranyat fizetett a Szepesi káptalan pénztárába. Meghalt Kassán 1729. nov. 17-én és ott a nagy templom melletti kápolna sírboltjaba temettetett. Első nejétől pongyeloki Róth Charitástól születtek Mihály és Gáspár fiai, és leányai Zsuzsanna Mariássy Ferenczné, és Dorottya jamniki Jóhny Jánosné. Második nejétől Máriássy Juliától lett három leánya, u. m. Julia szulói Syrmiensis Ferenczné, Erzsébet Berzeviczy Sándorné, és Éva Syrmiensis Károlyné, és fia Miklós, ki 1723-ban gyermek korában elhalt. E Gáspár második neje után Lorántffy, Bakos-Petneházy leány jogon a Csetneki uradalom egyik főbirtokosa lett. Egyik fia

I. Mihály szül. Eperjesen 1701-ben. Kezdetben Gömör vármegye táblabirája, utóbb hadi főpénztárnoka, végre 1730-ban fölül vizsgálati törvényszéke előkelő közbirája volt. [1]) 1711. febr. 13-án a rosnyói templomtól elmozdított evangelikusoknak maga házában Berzéthen nyujtott menedéket, hová a prot. hivek azután is egész 1784-ig [2]) gyülekeztek. Meghalt Hunfalván 1760. aug. 18-án kora 59 évében. Eltemettetett a Késmárki evang. egyház alá. Feleségei egymás után dobai Székely Klára és Janka nővérek voltak. Gyermekei közül csak első nejétől született leánya Klára ért nagykort, mint Okolicsányi György neje, kivel az a terjedelmes hunfalvi, hozeleczi és szentandrási birtokot kapta. Testvére

III. Gáspár szül. Iglón 1711. sept. 8-án. Átalánosan elismert kitünő törvénytudományánál fogva neveztetett ki Gömör megye táblabirájának. [3]) Többször mint helyettes alispánja is működött. 1765-ben pedig azon megye orsz. gyül. követévé választatott, és azt dicséretesen viselte. [4]) Mint buzgó protestans, 1747-ben gróf Andrássy Ferencz vallási buzgalma ellenében a csetneki és dobsinai evang. egyházak mellett czáfoló nyomozásokat eszközöltetett. [5]) 1743-ban a Gömör megyei esperesség felügyelője lévén, az akkor még két egyház-kerületet képező úgy nevezett 6 királyi város és tiszai superintendentia egybe olvasztatásáról tulajdon inditványát érvényesiteni, és Ambrózy Györ-

[1]) Gömör megye 1730. évi jegyzőkönyv. 151. lap.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör 978. lap.

[3]) Ugyanott 409. lap.

[4]) Gömör megye levéltárában a követi jelentésről végzés 1765. april. 18-án

[5]) Fabó A. Monumenta historica Evangelicorum II. 168. lap.

gyöt akkori saját egyháza lelkészét az egyesült kerület superintendenseül megválasztatni nekie sikerült. A dobsinai evang. egyházban tu lajdon költségén oltárt állítatott. Meghalt 1786-ban. Nejétől Czimmermann Máriától, kivel 1736. Cselfalván kelt egybe, gyermekei lettek: Pál, IV. Gáspár, Mihály, János, Ádám, Klára Czékus Lajosné, Mária Szinyei Merse Zsigmondné, Dorottya Görgey Jánosné és Charitas. Ezek közül

III. Mihály szül. 1742. febr. 13-án. Lakott Dobsinán az úgy nevezett „Szott-kerti" lakában. Mint Gömör és Liptó megye táblabirája és a dobsinai evang. egyház felügyelője ismeretes. A dobsinai egyházban emlékét fentartja az általa állitott keresztelő medencze. Meghalt Dobsinán 1813. sept. 6-án. Nejétől benedekfalvi Kiszely Erzsétől gyermekei: 1. V. Gáspár utóbb Dobsina város főjegyzője és Lányi Karolina férje, 2. Charitas Demián Jánosné, 3. Jusztina Kopecz János lőcsei tanárné, és 4. Krisztina Raisz Keresztély mérnökné voltak. Testvéré

IV. Gáspár szül. 1745. oct. 6-án. Ez is Gömör és Liptó megye táblabirája és a dobsinai evang. egyház felügyelője volt. Testvéreivel Mihály, János és Ádámmal Gömör, Szepes és Liptó megyében a czigányok állandó megtelepítéséről komolyan gondoskodott, és e végből dobsinai és csetneki birtokaikon egész utczákat építettek kisebbszerű de csinos külsejű viskókból, hová szegkovácsolási kötelességgel és óhajtott eredménynyel számos czigány családot telepítettek. Az így állandó lakhelyhez kötött gyarmat az isteni szolgálatban is földes uraik egyházához ragaszkodván, midőn vallásokról kérdeztettek, magokat Szontagh-vallásuaknak lenni vallották, sőt ma sem ritkaság a Gömör megyei nép ajkáról az evang. vallásnak ilyen elnevezését hallhatni. Meghalt IV. Gáspár Dobsinán 1807. junius 6-án. Első neje neczpáli Justh Éva (1771.) a második óvári és szent-miklósi Pongrácz Róza (Baán József özvegye) volt. Ez utóbbitól Liptó Nádasfalván születtek gyermekei Vilmos, kiről alább, Lipót, cs. kir. kapitány kiről alább, és Klára a legidősb (szül. 1775) Dráskóczy Sámuelné volt. Testvére

János szül. 1751. maj. 22-én. Gömör megye jeles táblabirája, és a kis-honti evang. esperesség és rozsnyói evang. nemzeti iskolának hosszú időn át tisztelt felügyelője. Lakott Ráhón, meghalt Csetneken 1825. oct. 15-én. Nejétől Fejes Anna Máriától gyermekei István kiről alább, és Terézia Tarcsányi Károlyné és Kata Raisz Sámuelné. — Testvére.

Á d á m szül. 1759-ben. II. József császár rendszere után Gömör megye szolgabirája, utóbb a gömöri esperesség, majd a sajó-gömöri evang. nemzeti iskola felügyelője, valamint a megyei életben, úgy az egyházi kormányzat terén páratlan erélyességet fejtett ki. 1802-ben egyik tagja volt azon felső magyarországi prot. küldöttségnek, mely az 1791. évi budai zsinat által kidolgozott evang. egyház törvényeit szentesités végett a trón elé terjeszté. Gömör megye a keblebeli kereskedelmi vállalatok és vastermelő egyesületek keletkeztét neki köszöni. Meghalt 1840. mart. 17-én Harkácson unokaöcscsénél Dráskóczy Sámuelnél. Nejétől bodófalvi Bodó Zsuzsitól, kivel 1793. mart. 18-án kelt egybe, Csetneken születtek fiai G u s z t á v, és Á d á m, kikről alább.

V i l m o s szül. Nádosfalván Liptóban 1776. nov. 6-án. Az 1800 és 1809. évi nemesi fölkelésben Gömör megye seregénél kapitány, utóbb hosszú évek során 29 évig Gömör megye érdemteljes számvevője volt; egyszersmind a dobsinai evang. egyház községnek felügyelőségét viselte haláláig, mely történt Dobsinán lakhelyén 1848. febr. 15-én. Mint kitünő és szenvedelmes kertészgazda 1829. sept. 14-én a bajor frauendorfi kertésztársulat által rendestagi oklevéllel tiszteltetett meg. Nejétől Langsfeld Annától következő hét gyermeke maradt: 1. P e n t h e s i l e a Atalanta Leda Ifigenia szül. 1819-ben, neje iglói Szontagh Dániel kir. tanácsos és ker. táblai ülnöknek. 2. V. P á l szül. Dobsinán 1821. april. 16-án. Az ügyvédi vizsga letétele után 1840—44. Gömör megye tiszti ügyésze s táblabirája volt, 1844-ben a csetneki réz és vasgyárak igazgatóságát vállalá el; e téren szerzett kitünő avatottságának az irodalmi térén is jelét adá. A tiszai evang. supenrintendentiának jegyzője, és a gömöri ev. esperesség felügyelője, lak. Csetneken. Nejétől Madarász Paulinától gyermekei a táblán láthatók. 3. M á r t o n szül. 1823. april. 1-én. Jogi pályája után jelenleg Dobsina város pénztárnoka és a bányaművelésnek is gyakorlója. Neje s gyermekei a táblán láthatók. 4. B o l d i z s á r sz. 1827. jun. 9-én. Előbb a jogi pályán haladva, 1846/7-ben Árva megyében esküdt, 1848-ban honvéd, 1850-ben besorozott cs. katona. Innen kiváltva, jelenleg a masznikói papirgyár igazgatója. Neje Ochtinai Márton Erzse. 5. Á b r a h á m szül. 1830. jan. 16-án. 1848-ban honvéd tüzér, honnan mint komáromi capitulans szabadulván, Bécsben az orvosi tudományra adta magát. 1856. maj. 6-án orvos tudori, 1857. mart. 5-én szülész-mesteri, 1857. april. 20-án hasonszenvi r. tagsági, 1857. maj. 4-én sebész tudori okleveleket nyert. Előbb több nagy háznak rendes házi, Pozsony-

ban 1861-ben választott szegénységi orvos, ez utóbbi évi octobertól Pesten egyik jelesb haszonszenvi gyakorló orvos, és itt a torna-egylet egyik fő alakitója. Irt több szakbeli tudományos értekezést is. [1]) 6. B e r t a l a n szül. 1832. febr. 18-án. A bécsi műegyetemen végezve, jelenleg Gömörben mérnök. 7. L á s z l ó sz. 1836. jul. 22-én. A selmeczi bánya Academián végzett és már a dobsinai érczbánya igazgatója volt. Meghalt 1864. aug. 24. és ott az evang. temetőben eltemettetett.

L i p ó t Vilmosnak testvére szül. 1778. Nádosfalván Liptóban. 1800-ban már a Ferdinánd főhzg gy. ezredben kapitány. Az 1806. évi hadjáratban kapott súlyos sebek folytán nyugalomba lépett, és sokáig Bécsben előkelő ismeretségi körben élt. Utóbb Dobsinán lakott. Meghalt Rosnyón 1832. febr. 3-án nőtlenűl, és ott temettetett.

I s t v á n (Jánosnak Fejes Máriától fia) szül. 1777-ben. Korának nevezetes jogtudósa és Gömör megyei táblabiró. A kishonti evang. esperesség buzgó felügyelője volt, és a rima-szombati evang. egyház és paplaknak felépítésénél egyik bőkezűbb adakozó. A rima-brezói vastermelő társaság igazgatóságának tevékeny tagja. Meghalt Ráhón 1859. dec. 8-án és ott temettetett. Nejétől komlós-keresztesi Fejérváry Zsuzsannától gyermekei közül VI. G á s p á r és F r i g y e s korán elhaltak; leányai J ú l i a Both Tamásné Asgúthon, A n n a Okolicsányi Dénesné Rima-Bányán, T e r é z Kerepessy Jenőné Csetneken.

G u s z t á v-A d o l f a híres magyar bölcsész szül. Csetneken 1793. april. 9-én. Elvégezvén a jogot, és már törvény gyarkorlaton lévén, 1813-ban katonai pályára lépett, mely téren a franczia háborúban is részt vévén, 14 évet töltött főhadnagyságig emelkedve. Már ez időben a tudományos irodalommal faglalkozván, 1832-ben a m. akademia l. tagjáúl választatott. 1836-ban kapitányi ranggal nyugalomba lépett, és lakását előbb Rosnyón és Miskolczon, majd utóbb véglegesen Budapestre tevé, és szenvedelmes dinnyészete mellett magát egészen a tudományos, kiválólag pedig a bölcsészeti szaknak szentelé. 1839-ben a m. akadémia rendes tagúl választotta. Számos irodalmi művein kivűl, mint bölcsészeti iró e nemben kiadott önálló művei a „Propylaeumok“ stb. által, úgy jeles értekezései nevét irodalomtörténetileg nevezetessé tevék. Mint iró, mint ember s hazai átalában a kitűnők sorába tartozott. Meghalt Pesten 1858. jun. 7-én. Eltemettett a kerepesúti katonai

[1]) Lásd Sitzungsberichte der kais. Akademie der Wissensch. 1856 — Mediz. Wochenschrift. 1855. 57. — Zeitschrift des öst. homeopath Vereins 1857. Zschrift. f. homeop. Klinik. 1859. Verhandlungen des Vereins für Naturkunde zu Pressburg, stb.

temetőben, sirja fölé az akademia, gazdasági egyesület s rokonai egyesülten diszes emléket állitottak. Képe az Akademia termében felfüggesztetett. [1]) Testvére

Ádám-Tadé szül. Csetneken 1794. nov. 2-án. Egykor Gömör megyének 1819-től a ratkói járásban, 1823—27. a serki járásban szolgabirája, utóbb özv. gróf Steinleinné jószágkormányzója. Meghalt 1830-ban Szászdon Hont megyében. Nejétől Ábrahámy Józéfától gyermekei: Hermina Cerva Sándorné és Albert, ki 1823. született. Az ügyvédi vizsga letétele után Gömör megye jegyzője, 1845-ben al-, 1848—50-ben főszolgabirája. Majd ismét 1861-ben azon megye főjegyzője volt. A sajó-gömöri nemzeti iskola felügyelőségét viseli. Lakhelye Királyi helység Gömörben. Nejétől Torma Annától gyermekei a táblán láthatók.

E nevezetes ágból megemlitendő még a XVII. századbeli vallási üldözések korából az eszélyes és buzgó nő Szontagh Erzsébet I. Gáspárnak Zabler Dorától 1671-ben született leánya. Nagyatyjának Pálnak, úgy Róth, Czimmermann, Czauner, Absolon stb. sógorainak kinoztatásait többnyire tulajdon tapasztalásából tudván, elhatárzá magát rokonai további megvédésére a vér ontó Caraffát megkérlelni, e czélra módos szülőitől tiz ezer ftot eszközölvén ki, [2]) azt 1687-ben aug. hóban maga személyesen mintegy vérváltságul kézbesité a véronto tábornagynak, melynek következtében a Szontagh család egész rokonsága és ezzel Árva, Liptó megyék egy nagy része megmenekült az eperjesi kegyetlen kinoztatástól. Első férje Kubinyi Gáspár Liptó-Nagy-Olasziban, a második Okolicsányi József Árva megyei alispány Mokrágyon, kik a nejök által lefizetett váltságdij folytán nem kovéssé hatottak oda, hogy a nevezett megyebeli evangelikusok Caraffa kegyetlénségeit kikerülték. Végre Árvában a pestis dühöngésekor pénz kölcsönzéssel segité a szenvedőket.

Következik e vonalon ifjabb Pál ága.

---

[1]) Lásd életrajza Ujabb ismereték tára VI. k. 307. Magyar Irók életrajza. I. k. 464. stb.

[2]) Magazin für Geschihte, Statistik und Staatsrecht der oest. Monarchie Götting. 1808. II. 27. — Budapesti szemle. XLVI. 464. és e munka VI. köt. 491, VIII. köt. 209.

IV. tábla.

I. Pál vonalán Gáspár fiától III. Páltól az igló-sáros-nógrádi-ág.

Gáspár, *ki a III. táblán.*
sz. 1649. † 1711
(Zabler Dora)

- III. Pál, *ki a III. táblán.* sz. 1673. † 1726. gyógyszerész és birtokos (1. Aisdorffer Anna M. 2. Klesch A. Zsuzsanna)
- II. Gáspár stb. az igló-dobsinai-ág törzse *a III. táb.*

III. Pál gyermekei:

- Dora pestisben †
- Erzse (Jóhny Tóbiás)
- Róza (1. báró de Bois de Valler 2. Braumüller katonatiszt)
- I. Sámuel sz. 1704. † 1765. orvos doctor Eperjesen (Balligansz Anna-Róza)
- IV. Pál jesuita.
- Anna-M. (Schober Márton)
- 2-t. János-Lajos (Beer Zsuzsi)
- János-Gáspár (b. Splényi Karolina)

I. Sámuel gyermekei:

- M. Erzse (Ganczaugh Pál)
- Zsuzsa (Rauentz Frigyes)
- Éva-Róza (Tomáry Márt.)
- II. Sámuel sz. 1736. † 1822. Superintend.
- Mihály sz. 1738 † 1822. Jogkormányzó (1. Okolicsányi A. Mária 2. Gedey Janka)
- Anna-Mária (Weiserné Rosnyón)

Mihály gyermekei:

- I. István sz. 1779. † 1851. fejed. udv. tan. lak. Szécsény. (Veres Anna mh. 1859.)
- Lajos sz. 1782. † 1848. jogkorm. (róseneggi Wekker Anna)
- III. Sámuel sz. 1788. † 1842. ur. ügyész Eperj. (Mártonffy Janka)

III. Sámuel gyermekei:

- Albert sz. 1818. ügyv. Miskolcz. (Dubraviczky Julia)
  - Tamás. Miklós. Aranka.
- Zsuzsi sz. 1820. (Sarlay János tanár)
- Gusztáv sz. 1825. tüzér főhadn. (Párniczky Fáni)

Lajos gyermekei:

- Janka sz. 1807. † 1859. (Kheberich Pálné)
- IV. Sámuel sz. 1810. lak. Brüssel. (1. Szontagh Antonia) 2. Sréter Éva)
  - 1-től Tivadar sz. 1832. (Szontagh Blanka)
    - Ágnes sz. 1861.
    - Sára sz. 1862. †
    - Antal sz. 1864.
- Mihály sz. 1814. †
- Erzsi sz. 1816. (Tolnay János)

I. István gyermekei:

- Mária sz. 1812. †
- Antonia sz. 1810. (Szontagh Sámuel elvált)
- Ferencz sz. 1814. volt nógrádi szbiró. (Darvas Ágnes)
  - II. István sz. 1839.
  - Blanka sz. 1841. (Szontagh Tivadar)
  - Mária † 1851.
  - Ágnes sz. 1857.
- V. Pál sz. 1820. v. városi követ 1847. lak. Horpács.

Ez ág törzse III. vagy ifjabb Pál, I. Gáspárnak Zabler Dorottyától 1673-ban született fia. Igló városában mint bányatulajdonos, Bártfa és Eperjes városában mint gyógyszerész és földbirtokos ismeretes. Meghalt Eperjesen 1726. majus 28-án. Kétszer nősült, első neje ns. Aisdorfer Anna-Mária, a második Klesch Anna-Zsuzsanna volt. Az elsőtől születtek gyermekei: 1. Dora, mh. pestisben, 2. Erzse jamniki Jóhny Tóbiásné, 3. Róza előbb báró de Bois de Valler, utóbb Braunmüller katonatisztek neje, 4. I. Sámuel, kiről alább, 5. IV. Pál jesuita, 6. Anna-Mária Schober Mártonné; a második házasságból: 7. János-Lajos Beer Zsuzsi férje, és 8. János-Gáspár, báró Splényi Karolina férje, kiknek részére atyjok 1723. oct. 27-én kelt végrendeletében tetemes vagyont hagyott.

I. Sámuel szül. 1704. A német egyetemeken tanúlt 1727—31-ben, ez utóbbi évben a Hallei egyetem előtt orvosi tudorságra emeltetett, és „De Metastasi Morborum“ (nyomt. Halle 1731.) értekezett. Mint Eperjes városa fő orvosa 34 évig szerencsés eredménynyel működött. Meghalt ott 1765-ben és ugyan ott april. 21-én eltemettetett. Nejétől nemes Halliganssz Rózától négy leánya és két fia II. Sámuel és Mihály maradtak.

II. Sámuel Eperjesen szül. 1736. febr. 26-án. Miután Eperjesen és végre Pozsonyban iskoláit bevégzé, 1760-ban a kormánytól kiadott útlevél mellett előbb az altdorfi, utóbb a jenai egyetemeken a hittan rendes hallgatója lett. Ezután a göttingeni egyetem látogatásától a kormány visszahívó rendelete folytán elüttetvén, haza tért, és a szakmájához tartozó nevelési téren báró Podmaniczky László és József vezetője lőn 14 éven át a hazai és német fő iskolákban. 1776-ban a kassai evang. német egyházközség lelkészeül hivatott meg, és miután időközben még is a Göttingeni egyetem előadásait hallgatá, onnan visza térvén és dec. 16-án felszenteltetvén, advent 4. vasárnapján Kassán hivatalába beiktattatott. Itt működött 1806-ig, midőn e hivataláról leköszönt. Időközben 1791-ben a pesti zsinatnak egyik kitűnő tagja volt. Végre 1807-ben Superintendens-nek választatott, és april. 27-én beiktattatott. [1]) 1817-ben a göttingeni egyetem

---

[1]) „Sermones occassione electionis et inaugurationis Reverendissimi Dni Samuelis Szontagh Districtus Tibiscani A. Evangelicorum Superintendentis.“ Eperjesini 1807. — Amici Cassovienses viro Dni Reverendissimo etc. Samueli Szontagh etc. gratulabundi erexerunt. Cassoviae 1808. — És Oratio impedimenta salutis Evangelicorum in Hungaria sincere recensens. Auctore Joan. Fejes.

hittani tudori oklevéllel tisztelte meg. Meghalt 1822. jul. 7-én, kora 86 évében Eperjesen, és ott az általa alapitott sirboltba eltemettetett. Összes vagyonát az evang. egyház anyagi felsegéllésére forditá. Ő szerzé azon telkét, melyen 1804. máj. 8-án a kassai ev. egyház alapja megvettetett; tőle ered a tiszai evang. egyházkerület pénztára, tőle az elemi tanitók és ezek özvegyei gyámalapja, valamint a szerencsétlen és szükölködő egyházak segedelmi tőkéje is. Ő alapitá ama 60 pftnyi ösztöndijt, mely a német egyetemeken hittanhallgató magyar ifjak egyikének szánva van. A fancsali ev. egyházat orgonával látta el. És ezeken kivül még más 13,000 forintra menő kegyes alapitványok is tőle származnak. Dolgozatai közül szószéki beszédein kivül említést érdemel. „Occasionalia Chronostica és Epigrammata" czímü kéziratának egy kötete. Testvére

Mihály szül. Eperjesen 1738. aug. 4-én. Jelesül bevégzett jogi folyam és ügyvédi vizsga után 1765-ben gr. Amade Thadé r. ügyésze, majd hamar herczeg Eszterházy Miklósnak előbb a véglesi, utóbb a bujáki uradalmában r. ügyésze, végre a herczeg uradalmai jog-igazgatója, és midőn hzg Eszterházy Miklós az Edelstetteni uradalom megvétele által a német birodalom fejedelmi herczegeinek sorába lépett, ennek udvari tanácsossává neveztetett ki. Az 1790. évi országgyülésen mint b. Calisch János képviselője vett részt, 1792. és a köv. években a budapesti evang. egyházközség felügyelőségét viselvén, az 1811. évi egyetemes ev. gyülésen 500 ftal járult az evang. iskola segedelmi alapjához. Nógrád megyében szép birtokokat szerzett, melyeket utódai jelenleg is birnak. Meghalt 1822-ben. Első neje Okolicsányi Anna Mária, a második Mesko János özvegye gedei Gedey Janka volt. Az elsőtől maradt csak három fia: István, Lajos és III. Sámuel. [1])

István szül. 1779. febr. 3-án. A törvényes pályát dicsérettel végezvén, előbb hzg Eszterházy r. ügyésze, majd gróf Forgách József és hzg Koháry Ferencz uradalmaik igazgatója, végre pedig Szász-Coburg Góthai Ferdinánd fejedelmi hzg magyarországi uradalmainak főigazgatója lett és 1827. febr. 1-én Szász Coburg-góthai Ernő fejedelmi hzg által udvari tanácsosúl neveztetett ki. 1828. nov. 9 én a fejedelmi ház által nyugalmazva lőn, de azon meg külömböztető megtiszteltetéssel, miszerint a m. urodalmak úriszéki elnökségét a fejed. hzg részé-

---

¹) Kik Nógrád megyétől 1836. jul. 15-én 1088. sz. a. kaptak nemesi bizonyitványt.

ről továbbá is ő vigye. Páratlan eszélye és erélyessége úgy a megyei életben, mint föleg pedig azon kivül is az ország minden hatóságainál és intézeténél jótevő és hatályos befolyással birt. Örökségét maga is szerzeményekkel gyarapítá. Meghalt 1851. sept. 11-én lakhelyén Szécsényben és 15-én a családi sírboltba Szirákon eltemettetett; hová őt özvegye Veres Anna 1859. majus 4-én követte. Gyermekei következők:

1. Mária sz. 1812-ben. Meghalt hajadonan.

2. Antonia szül. 1810-ben, unoka testvérének Szontagh Sámuelnak első elvált neje, Sz. Tivadarnak édes anyja.

3. Ferencz sz. 1814-ben febr. 27-én. Az ügyvédi vizsga letétele után 1836—1842. Nógrád megye alszolgabirája, 1849 ben egy ideig főszolgabiró volt. Szép birtoka kezelésében, melyre nézve még ifju korában 1834/5-ben a magyar-óvári gazdászati intézetben készült, mint kitünő gazda ismeretes. Lak. Lapujtőn. Nejétől nagyréti Darvas Ágnestól egy fia István és két leánya Blanka (kétszeresen unokatestvérének Szontagh Tivadarnak neje) és Ágnes él, mint a táblán láthatni.

4. Pál szül. 1820. sept. 11-én. Jelesen végzett ügyvédi vizsgája után kora ifjuságában 1842-ben Nógrád megye szolgabirája 1847-ig, a midőn le mondván, mint Libetbánya sz. kir. város követe vett részt az utolsó pozsonyi országgyülésen. 1848-ban Bécsben a magyar külügy ministeriumnál fogalmazó, utóbb Bém tábornoknak Bécsből kimenekülése előmozdításával vádoltatván, két évi vasra elitélt várfogoly Csehországban, honnan azonban 1850. jul. 27-én kelt császári kibocsátvány mellett megszabadulván, nem sokára birtokára Horpácsra telepedett. A politikai pályára alapos és kiterjedt készültségének, valamint előbb a polgári és egyszersmind az irodalmi téren, ugy jelenleg a viszonyok jelen állásában főleg az evang. egyházi egyetemes gyülésen és azon kivül is fényes jelét adván, átalában mint a hazai intézeteknek anyagilag is hő pártolója ismeretes.

Lajos szül. 1782. febr. 8-án. A jogi pályát, és egyszersmind az idelsburgi gazdasági intézet tanfolyamát is vizsgatétellel bevégezvén, előbb hzg Eszterházy urodalmi igazgatoságánál titoknok, majd 1806-ban ugyan ott uradalmi igazgató, 1818-ban gr. Erdődy József urodalmi és jogigazgatója és több megye táblabirája volt, átalános tiszteletet aratva mindenütt. Meghalt Eperjesen 1848. nov. 14-én, és ott a családi sirboltba eltemettetett. Mint az egyház ügyének buzgó előmozditója, Trencsin megyei Kohanóczi birtokán az egyház felügyelőséget is vitte,

és ott a lelkész fizetését 400 ft. alapitványával gyarapitá. Nejétől rosen-eggi Wecker Annától a táblán látható négy gyermeke közől fia

IV. Sámuel szül. 1810. maj. 29-én Zólyom megyében Nagy-Szalatnyán. 1831-ben ügyvédi vizsgát tévén, nógrádi megyei Kis-Sza-latnyai pusztai birtokára telepedett, és 1842-ben Nógrád megye fő úti igazgatójává választatott, az maradván 1843-ig. — 1848 ban az eper-jesi nemzeti őrség parancsnokának segéde, majd honvéd kapitány, utóbb a nagyváradi forr. vésztörvényszék közbirája, végre a 13. hu-szár ezred őrnagya, és kormányzói hadiosztalyi titkára. A fegyver le-tétel után Aradon várfogoly, a cs. hadi törvényszék elé állítva, azon-ban 1849. nov. onnan kiszabadúlt, de 1850. jan. 1-én ismét a pesti cs. k. hadi törvényszék elé idéztetvén, mint meg nem jelenő, halálitéletben marasztaltatott. Ő az alatt, mint külföldre menekült, végre Brüsselbe telepedett. 1862. aug. 31-én Pesten megjelenvén, maga bejelentése után ismét letartóztatott, azonban nov. 19-én megkegyelmezés mellett kiszabadult. Mint a Richeféle bankárház ügynöke jelenleg a Vág völgyi vasút érdekében működik. Első, elvált nejétől Szontagh Anto-niától fia Tivadar (szül. 1832. jul. 1.) Iskolai végeztével a m. óvári intézetben a gazd. tanfolyamot is bevégezve, jelenleg mint nős, gazda-sággal foglalkozik; gyermekei a táblán állanak. IV. Sámuelnek máso-dik neje szandai Sréter Éva özvegy Dubraviczkyné, kitől gyermekei nincsenek.

III. Sámuel (Mihálynak harmadik fia) szül. 1788. febr. 15-én. Mint okleveles ügyvéd gr. Forgách József s mások r. ügyésze volt 33 év során. Az országgyülésen mint gr. Zichy és b. Lusénszky kép-viselője vett részt. A felső m. országi bányászati társulat r. tagja, s Eperjes és Kassa sz. k. városoknál ez ügyben képviselője, a felső ke-menczei és ránki evang. egyházak felügyelője s több megye táblabi-rája volt. Meghalt rozgonyi birtokán 1842. april. 6 án, eltemettetett Eperjesen a családi sirboltban. Nejétől Mártonffy Jankától gyermekei: Albert, Zsuzsi Sarlay János szarvasi ev. tanár neje, és Gusz-táv maradtak. Ezek közül:

Albert szül. 1818. nov. 7-én. Okleveles ügyvéd, 1841—46-ban hzg Eszterházy urod. gtiszt. 1847—1855. az ozdi vasgyár pénz-tárnoka, 1860/1-ben Borsod vármegye aljegyzője volt. Jelenleg lak. Mis-kolczon. Nejétől Dubraviczky Juliannától gyermekei a táblán láthatók.

Gusztáv szül. 1825-ben. A katonai pályáról mint a 7. sz. tüzérezredben hadnagy vissza vonúlt. 1863-ban nőül vette Tótgyörk-ről Párniczky Francziskát.

V. tábla.

II. Lajos vonalán fiaitól Jánostól az igló-árvai ág, III. Lajostól a rozsnyói, Jakabtól a tornai ágakkal.

II. Lajos, *ki az I. táblán.*
senator Iglón
1659. ujított czímer-
levél szerzője
(1. Richter Róza
2. Horváth Judit)

I. János Mátyás Margit **Rozina** III. Lajos Judit Erzse 2-t. Jakab
sz. 1650. sz. 1652. (Groch (1.Neumann sz.1654. (1.Modory (Gün- sz. 1675.
XIII. sze- Iglón. János Jakab Gömöri Kéler Ján. ther Iglón
pesi Kesmárkról) 2.Szendy tbiró 2. Tóth Samu) (Ujházy
v. Praetor Gábor) (N. Mária) Szabados Zsuzsi)
(Fink Zsuzsi *rozsnyói-ág.* Márt.)
Kata Lő- *tornai-ág.*
cséről)

Zsuzsi György János Márton
(Szentmik- sz. 1700. sz.1679. sz.1690.Iglón
lóssy Godof. Iglón. lak. Késmárk
Primóczon)

Márton 1746.
passaui tanár.

János sz. 1692. Rozsyón. Luidgard sz. 1692. Rosnyón.

György 1739. János (Szolkovics Erzse)

János. Anna-Mária.

Kata Judit II. János Sámuel Zakariás
1702—1749 (Graub sz. 1697. Iglón Rozsnyón Darmstadtban.
Gánóczon Márton) † 1750.
s Abrahánfalván Késmárk.
(Veskóczy Dán. (Spóner Ágnes)

János-György
1763. Iglón.

Janka-Zsuzsi Rozina III. János
(Mauks N.) (Fischer sz. 1724. Késmárk.
N.) (Szontagh A.Mária
Sz. Szombatból)

I. Sámuel Anna-Mária
sz. 1751. † 1815. (Marczy János)
(Grodkovszky Éva)

Erzse 1807. Anna-Mária II. Sámuel IV. Lajos Zsófia 1720
(PaleschJán. Mih. 1808—1825. sz. 1782. † 1847. † (Menk N.
Beszterczén) (Máriássy Zsigm.) Zaszkálon Sáros-Szebenben)
(Belányi Ilona)

Folyt. a köv. lapon.

II. Sámuel, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1782. † 1847.
Zaszkálon.
(Belányi Ilona)

- III. Sámuel sz. 1806. † 1855. Oláhországban (Burgh Erzse)
  - Geiza sz. 1841. akad. festész.
- János-Mih. sz. 1807. †
- Dániel sz. 1809. kir. tanács ker. t. üln. (Szontagh Penthesilea)
  - Ilona sz. 1839. A.-Kubinban.
  - Szaniszló sz. 1841. jogász.
  - Miklós sz. 1843. orvos tan.
  - Móricz sz. 1845. tüzér.
  - Livia sz. 1847.
  - Dónát sz. 1848.
  - Húgó sz. 1850.
  - Anna sz. 1855.
- Anna-M. sz. 1810. †
- Károly sz. 1812. †
- Júlia sz. 1814. (fancsali Joob Pál) Csernotán Baranya v.
- János sz. 1816. †
- Máté sz. 1818. †
- Mátyás sz. 1820. mérnök Baranya v. Csobokán (Madarász Hermina)
- Pál sz. 1822. Árva v. uti igazg. 1861. (Lilge Zsuzsi)
  - Zsuzsi sz. 1847.
  - IV. Sámuel. sz. 1848. Zaszkálon.
- Mihály sz. 1823. †

Ez ág törzse II. L a j o s (I. Lajosnak Zeusig Judittól fia) az 1632. évi czímeres levélben benfoglalt közös szerző. Azonban 1659. nov. 12-én ama czimeres levelet I. Leopold királytol ö újra megerősítété fiai I. J á n o s és III. Lajos neveikre is, és így ágának mintegy különfejévé vált. Ezen ujabbi megerősítő cz. levél világosan tartalmazza a családnak *iglói* előnevét, és e ns. lével 1660-ban Liptó, 1667-ben pedig Turócz vármegyében is kihirdettetett. [1]) II. Lajos a felső m. orsz. bánya mívelők és kereskedőknek korában egyik főbbike volt. [2]) 1669-ban Csetneken is közbirtokosnak olvassuk, [3]) mint ilyen P á l testvére és T ó b i á s testvérének leánya Á g n e s között osztály kiegyenlítést eszközlött. 1675-ről mint Igló város tanácsnoka szerepelt, és innen „S e n a t o r" melléknév ragadt rá és családjára. [4]) Első neje ns. Richter Róza, kitől négy leánya és három fia I. J á n o s, M á t y á s és III. L a j o s maradtak, második nejétől Horváth Juliától lett fia J a k a b.

I. J á n o s sz. Iglón 1650. sz. háromság 15. vásárnapja után szerdán. Iskolái befejeztével az Iglói határban neki osztályképen jutott ösi

[1]) Liptó várm. 1660. évi Protocol. Sz. György ünnepe utáni 3-dik napon; Turócz megyében 1667. Protocol. XVI. köt. 181. lap.

[2]) Az 1659. évi nemes level mondja : consideratis Ludovici junioris Szontagh de dicto Igló ect. quae ipsi ect. pro locorum et temporum varietate praeprimis vero a d c a m e r a s n o s t r a s montanas et in p r o m o t i o n e c o m m e r c i i fideliter exhibuerunt etc.

[3]) Gömör megyei Protoc. 1669. évi 486. lap.

[4]) Szepesi káptalan 1643. évről protocol. pag. 104. — Gömör várm jegyzőkönyv 1669. évi 486. lap. és 1686. évi 73. lap.

bánya birtokok mivelését vette át. Ekkor a Szontagh család bánya és ércz-termelési telepei Kis-Veszverés, Dernő, Hosszúrét, Csetnek és Dobsina Gömör és Szepes megye területeire terjedtek. Szerencsés vállalatai és a szepesi szász nép előtt tanusított közügyi buzgalmánál fogva a XIII. szepesi városoknak is helyettes fönöke (Praetor) lett. Nejétől Löcséről nemes Finck Zsuzsa Katától három fia maradt: Sámuel, ki Rozsnyóra, Zakariás, ki Darmstadtba telepedett, és II. János, ki honn maradt, és két leánya Kata és Judit, mint a táblán láthatók. Testvére

III. Lajos szül. Iglón 1654. (Dnica Exaudi). Őt 1722-ben Gömör megye táblabirájának olvassuk. [1]) Nejétől N. Máriától gyermekei Zsuzsanna, György, János és Márton Iglón születtek, és a rozsnyói ágat alapíták. Ezek közül nevezett Mártonnak fia II. Márton, ki 1746-ban a jenai egyetemen tanúlt, [2]) Passauba tanárnak meghivatván, ott maradt; utódai, valamint nagy bátyjának Zakariásnak, ki Darmstadtba telepedett, ismeretlenek. I. Mártonnak testvére György nemzé Györgyöt, ki 1739-ben Jenában tanúlt. [3])

Jakab (II. Lajosnak Horváth Judittól fia) szül. Iglón 1675. jul. 25-én. Nejével Ujházy Zsuzsannával két fiat nemzett: Jánost szül. 1692. oct. 23. és Luidgardot szül. 1695. jul. 6-án, kik a tornai ágat képezik.

II. János (I. Jánosnak Finck Zsuzsitól fia) szül. 1697. oct. 19-én Iglón. Festőségre adván magát 1712-ben Késmárkon, 1719-ben Rozsnyón, utóbb halaláig 1750. aug. 15-ig Késmárkon lakott. Neje volt Ágnes, Spóner Bazil leánya, ez utóbbinak és általa Késmárki utódai kezébe jutott II. János arczképe, melyen ily körirat olvasható: „Grosus Joannes Szontagh de Igló natus anno 1697-die 19. octob. Igloviae, delegatus antistes rei evangelicae inter Saxones scepusiacos“, miből az evang. vallás iránti lelkészszerű buzgalmára következtethetni. A táblán látható két leánya [4]) maradt és egy fia

III. János, ki Késmárkon szül. 1724. dec. 15-én. Atyja iparágának folytatója 1770-ig Késmárkon [5]) utóbb Sz. Szonbathelyen. [6]) Midőn 1764-ben a tized megtagadása végett a felsöbbi helyről indított

---

[1]) Gömör várm. jegyzőkönyv. 172?. évi 278 lap

[2]) Haan, Jena Hungarica pag. 62.

[3]) Ugyan ott 59.

[4]) Kesmárk város Házadásvevési jegyzőkönyv 1759. aug. 3-ról.

[5]) Ugyan ott 1770. jun 28. napról

[6]) Szepes Szombati Házadásvevési jegyzőkönyv. 1770. jan. 8. 803. lap.

nyomozás folyt, sokat szenvedett azon okból, mert ő egy ótalmi levéllel birt gróf Brühl Henriktől a szepesi kerület akkori főkapitányától, ki az evang. vallásuaktól szedett papi tizednek nem volt barátja. Megtiszteltetései közé tartozott, hogy a szepesi lándzsás csapat vezetője volt. 1748. febr. 26-án nőül vette Szepes Szombatból Szontagh Anna-Máriát, kitől egy leánya, és egy fia I. Sámuel maradt.

I. Sámuel szül. Késmárkon 1751. jul. 29-én. Atyjának ipar vállalatában utóda, egyszermind Szepes megyei Tóthfalu, Krig és Dravecz helységben közbirtokos. 1780—1799. Szepes-Szombathelyen, [1]) utóbb Késmárkon és Tóthfaluban székelt. Meghalt Eperjesen 1815. nov. 10-én. Nejétől ns. Grodkovszky Éva-Rozinától a táblán álló három leánya és két fia: a korán elhalt IV. Lajos és II. Sámuel maradtak.

II. Sámuel szül. Sz. Szombathelyen 1782. jul. 28-án. Kezdetben gyógyszerész, utóbb festő. Árva megyében Zászkal helységben birtokot szerezvén, 1804. aug. 19-én nőül vett ns. Belányi Ilonával oda telepedett, és ott halt meg 1847. april 15-én. Mint köztiszteletben és bizalomban álló többször a zászkali közbirtokosságnak teljhatalmú igazgatóságát viselte. Nemességét Árva megye előtt 1835. jun. 30-án kihirdetteté. Tizenegy gyermeke közül a többi korán elhúnyván, csak leánya Julia, ki fancsali Jóob Pálhoz ment nőül, és négy fia II. Sámuel, Dániel, Mátyás és Pál élték túl.

III. Sámuel szül. Zászkalon 1806. jan. 20-án. A pesti egyetemnél 1829-ben gyógyszerészi szigorlat után oklevelet nyervén. 1831-ben Oláhországban, előbb Bukurest, utóbb Kalarasba telepedett. Itt az orosz hadak által gyógyszertárával együtt Szilisztriába hurczoltatott, és az orosz beteg hadi legénység ápolására szoríttatott. 1832-ben onnan megszabadulván, Pitesten telepedett meg, és Bukurestben Burgh Erzsébetet nőül vette. 1840-ben haza térvén Liptó-szent-Miklóson vett gyógyszertárat, itt töltött ideje alatt született fia Geiza 1841. sept. 18 án. 1842-ben visszatért Oláhországba és az Oltmelléki Rimnikben végképen megtelepedett. 1850-ben ott ausztriai cs. k. ügynöknek és Rimnik állomási sztarosztának is kineveztetett. Ott élt halálaig, míg 1855. jan. 9 én az ott dühöngött forróláz áldozata lett. Eltémettetett a helybeli temetőben. Fia a bécsi cs. festész Akademián tanúl.

Dániel szül. Zászkalon 1809. jan. 3-án. Sáros Patakon a hires

---

[1]) Ugyan ott Házadásvevési jegyzőkönyv 1790. évi 1035. és 1797. évr. 1085. l.

Kövy alatt 1829-ben bevégezvén a jogi tanfolyamot, 1830/1-ben Árva megyénél, az eperjesi ker. táblánál, a kir. Kuriánál, és az országgyülésen gyakornokoskodván, 1832. april. 4 én ügyvédi vizsgát tett, és azóta, sőt 1830. jul. 31 én már mint Árva megye aljegyzője a hivatalos pályát megkezdve, tiszti-ügyészi, főszolgabirói minőségben 1849-ig Árva megyénél hivataloskodott. 1850—61-ig mint Árva megyei törv. széki közbiró, majd urbéri törvényszéki elnök Trencsinben, majd megye törvényszéki elnök Árva-Liptó-Turóczban. 1861-től pedig a Dunán inneni kir. kerületi itélő tábla közbirája mostanig. 1861. mart. 29-én pedig m. kir. tanácsosi czímmel is feldiszítetett, a kinevezési oklevélben foglalt azon különös érdemeinél fogva, melyek szerint az 1831. évben Árvában uralgott cholera idejében rendkivüli buzgó áldozatokat tett, 1847-ben ugyan ott az éhség dúlásákor az általa létesített Bori-nevü ingovány lecsapolása által az inségeseknek keresetmódot nyitott, az 1849. évi hadjáratkor az A. Kubinba szállított sebesültek részére az emberiség érdekében a magáéból ingyen minden jutalom nélkül korházi belső felszerelésre és ápolásra szükségelt tetemes szereket kiállított. — Kitünő érdemei közé tartozik Árva megyében a Csaplovics közkönyvtárhoz általa tervezett tudományos társulat létesítése, mely társulatnak ő volt buzgó elnöke és úgy szólván melegítő lelke, mely azt virágzó gyarapodásra emelte. Hivatalos teendőin kivül a tudományokkal foglalkozva és mint átalában a hazai közmüvelődés buzgó barátját nem csak több közintézet pártolói között találjuk, hanem mint főleg jogi és történelmi és ebben a családtörténeti szaknak mivelője [1]) az időszaki lapokban is több alapos értekezéseket irt és adott ki. [2]) Az egyházi téren pedig mint az Árva megyei evang. egyház esperesség jegyzője és a zsaskói egyházközség felügyelője buzgólkodik. Nejétől Szontagh Penthesileától, nyolcz élő gyermek atyja lőn; kik közül Szaniszló a jogi pályára adá magát, Miklós a bécsi Egyetemben orvosi tanuló, már is a füvészet terén több rendbeli dolgozatai által ébresztett maga iránt figyelmet, [3]) Móricz pedig mint cs. k. tüzér a közel multban az egész Slesvig-Holsteini hadjáratban részt vett.

---

[1]) E részben a felső megyékből, főleg Árva és Trencsin megyék levéltáraiból gyüjtött adatainak közlése által e munka iróját is szives hálára kötelezte le.

[2]) A Világ, Pesti Napló, Zeitschr. für Gesetzgebung etc., Presburger Zeitung, Sürgöny, Temesvári Delejtü stb. lapokban.

[3]) Az Oest. botanische Zeitschrift 1862. évf. 237. l. — Jahrbücher der zoolog. botan. gelehrten Gesellschf. 1863. jul. Heft.

Mátyás szül. Zászkalon 1820. febr. 20-án. A pesti egyetemtől 1843. aug. 28-án mérnöki oklevelet nyervén, dec. 5-én a magyar kir. országos építészethöz Budán mérnöknek kineveztetett, s ott működött 1849-ig. Utóbb s jelenleg Baranya megyében a csobokai pusztán gazdálkodik. 1856. mart 15-én a Baranya megyei árva-bizottmány ülnökévé választatott, 1843. mart. 14-én Árva megyétől kiadott nemesi bizonyítványát Pest megye előtt 1844. jun. 4-én kihirdetteté. Neje Madarász Hermina.

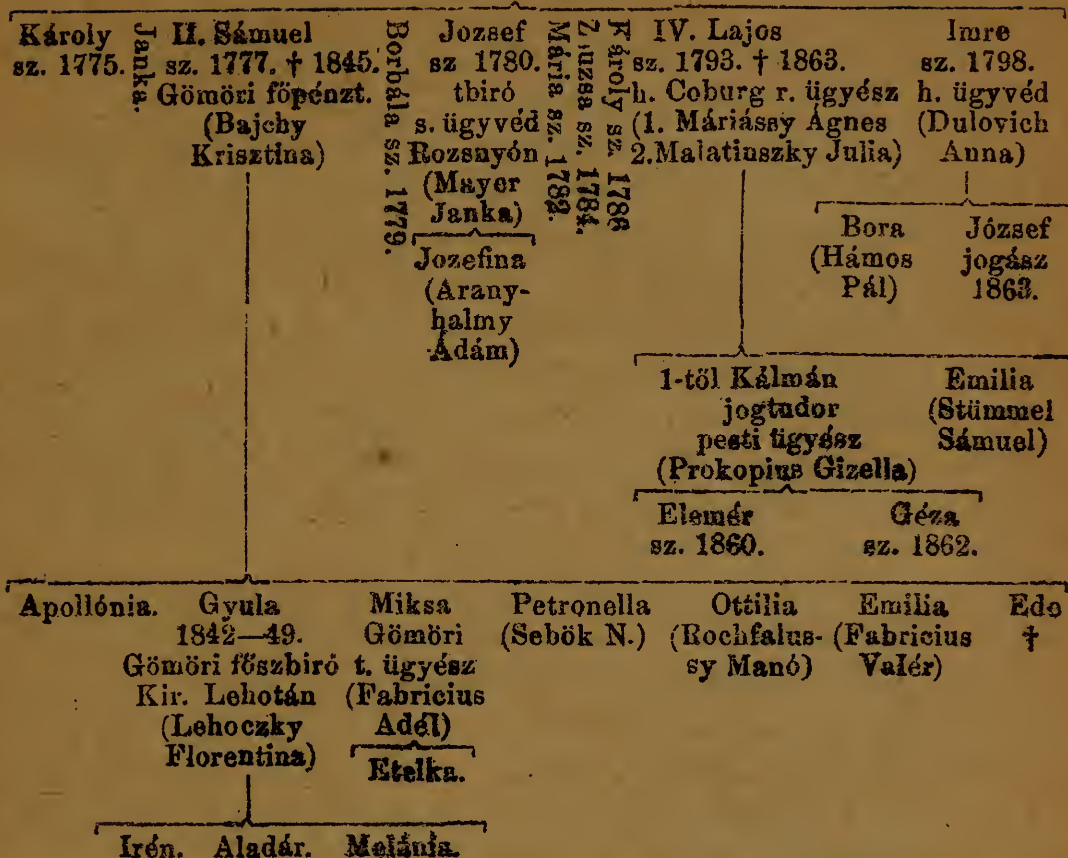
Pál szül. 1822. maj. 13-án Zászkalon. Németországban tett utazási tapasztalatai folytán főleg a közledési eszközöket tanúlmányozván, és mint vállalkozó gyakorlatilag is érvényesítvén, 1861-ben Árva megye fő uti igazgatójául választatott. Nejétől Lilge Zsuzsannától a táblán álló két gyermeke van.

VI. tábla.

Zsigmond (posthumus) utódai, vagy is a Zabari vonal.

Zsigmond, *ki az I, táblán.*
sz. 1661.

- Jakab (Radványi Zsuzsi Rosnyón)
  - Judit sz. 1688. Rosnyón (1. Cornides N. 2. Sándorffy N. 1713-1761
  - János (Husz Zsuzsi) Rosnyón)
    - Zsuzsa sz. 1690. Rosnyón
  - II. Lajos (Trop Mária) 1756. együtt szerzi a Zabari birtokot,
    - János sz. 1721. (Röttlich Zsuzsi) Rozsnyón.
      - I. Sámuel sz. 1745. † 1813. Torna v. tbiró (Czékus Bora)
        - *Folyt. a köv. lapon.*
      - János sz. 1782.
    - III. Lajos Rozsnyón sz. 1723. (Bogár Ráchel)
      - Zsuzsi sz. 1752. (Záborszky Imre)
      - Mihály sz. 1754. Gömör v. főjegyző (Lautsek Bora)
      - Mátyás sz. 1757.
      - Lajos sz. 1761. †
      - Lajos sz. 1765.
      - Julia sz. 1773. (tolcsvai Nagy Gedeon)
    - Jakab Rozsnyón sz. 1726.
    - Mihály Rozsnyón sz. 1737.
    - Bora sz. 1741.
    - Mária (Sztrányi Mátyás)
    - Zsuzsa (Viday N.)
  - Zsuzsa sz. 1697. Rosnyón.
- I. Lajos Szepes váraljai biró 1700. körül.

E vonal törzse azon **Zsigmond**, ki a családban „**posthumus**" név alatt ösméretes. Noha **I. Lajos**, az eddig elősorolt vonalak közös atyja 1661. évi mart. 4 én kora 92. évében nagy korú utódai közt Iglón halt meg, és halála idejékor **Zsigmond** fiáról nincs emlékezet, az azonban tény, hogy 1664-ben, midőn nevezett I. Lajos egyetemes örökösei a vallási üldözések miatt Rozsnyón a piaczon fekvő házoknak erőveli elfoglalása iránt a Szepesi káptalan előtt tiltakoztak, akkor a többi mind nagy korú örökösök között már Zsigmond is eléfordúl. [1]) Zsigmondnak két fia maradt, **Jakab** és **Lajos**,

[1]) Szepesi káptalan levéltárának 1656—1664. évre szóló jegyzőkönyvének 488. lapján. — Magán véleményem szerint e Zsigmond **posthumus** nem lehetett, és mint látni fogjuk, nem is születhetett 1661-ben, hanem előbb kellett születnie; valószinüleg azonban valamely okok miatt 1664-ig t. i. a szepesi káptalan előtti tiltakozásig a családi közösségből ellehetett távolitva. Nem születhetett pedig 1661-ben, hanem előbb kellett születnie azért, mert már 1688-ban Judit nevű unokája született, pedig ha 1661-ben született volna, úgy 27 éves korában lett volna nagy apa.

kit e vonalon megkülömböztetés végett ismét I. Lajosnak jelölnek. Ez Szepesvárallyára költözött és ott 1700. körül a város biróságát viselte. Testvére

J a k a b a rozsnyói birtokot megtartá és tartják utódai maiglan is. Nejétől Radványi Zsuzsannától négy gyermeke közül

II. L a j o s örök emléket hagyott családára az által, hogy ő elvévén Tropp Jakabnak leányát Máriát, sógorával Mauks Tóbiással Tropp Borbála férjével, továbbá másod ízi sógoraival Pruszkay Ferenczczel, Bényey Mihálylyal, és Trocsányi Ferenczczel mint Tóth Szabados János leányainak férjeikkel a Gömör megyei Zabari [1]) jószágnak közös szerzője lett, és arra utóbb 1756. octob. 19-én gr. Batthyány Lajos nádortól kir. jog megnyerése mellett közösön adományt szerzett, melynél fogva azon jószágot a család ma is birja. Nevezett nejétől hét gyermeke volt, kik közűl csak J á n o s, és III. L a j o s terjeszté a családot; ez utóbbinak egyik fia

M i h á l y sz. 1754. sept. 9-én Rozsnyón, előbb ügyvédkedett, utóbb Gömör megyének jeles al- majd főjegyzője volt e század elején. [2]) 1814-ig a gömöri evang. esper. felügyelője, utóbb a rimai vas term. egyesület igazgatója lett. 1807-ben oct. 16-án unoka öss csével II. Sámuellel az 1756. évi adomány alapján családi vonala részére a „Z a b a r i“ előnév használatára királyi kíváltságlevelet nyert. Nejétől Lautschek Borbalától utódja nem maradt. Testvére

J á n o s szül. 1721-ben Rozsnyón. Feleségül vévén Röttlich Zsuzsannát, ezzel nemzé fiait J á n o s t és I. S á m u e l t.

I. S á m u e l szül. Rozsnyón 1745-ben. Gömör és Torna megyék táblabirája, Rozsnyó püspöki város tanácsnoka, az ottani evang. egyháznak előbb gondnoka, majd felügyelője volt. Ő volt a rozsnyói papirgyár első alapítója. Meghalt 1813. april 13-án. Nejétől ns. Czékus Borbálától tiz gyermeket nemzett, ezek közül II. S á m u e l, J ó z s e f, IV. L a j o s és I m r e hagytak utódokat.

II. S á m u e l szül. Rozsnyón 1777. jul. 12-én. E század elején Pesten ügyvéd, utóbb honn megyejében a megye pénztárnokáúl vá-

---

[1]) Zabar helységet hajdan a Zabary család birta, ennek fiágon magva szakadtával Zabary Zsuzsannával ennek férjére Tóth-Szabados Jánosra szállott, ennek négy leányait nőűl vették: Tropp Jakab, Pruszkay Ferencz, Bényey Mihály és Trocsányi Ferencz, ezekből Tropp Jakab leányait Máriát és Borát Szontagh Lajos és Mauks Tobiás vették el, kikre szállván a zabari jószág, az 1756-ban nádori adományzásúl szolgált.

[2]) Bartholomaeides Not. C. Gömör 409. 766. és az előszó végén.

lasztatott és az volt hosszabb ideig. Később gr. Andrássy, Sturmann, Pletrich stb. családok képviselője, és egyszersmind a Murányvölgyi és Concordia nevű vastermelő társulatok tevékeny tagja, a Csetneki urodalom administratora, nem különben a rozsnyói evang. nemz. iskola és 1814—19. a gömöri esp. ker. felügyője volt. Meghalt Csetneki birtoklakhelyén 1845. dec. 7-én. Nejétől geczelfalvi Bajchy Krisztinától hét gyermeket nemzett, ezek közül Gyula 1833-ban ügyvédi vizsgát tévén, Gömör megye t. jegyzője, majd t. alügyésze, 1837—41. al-, 1842—49. és ismét 1861-ben főszolgabirája volt. Viselte egyidőben a Redova evang. egyház község felügyelőségét is. Jelenleg Kún-Taplóczai birtokán él. Nejétől Lehoczky Florentinától három gyermeke a táblán olvasható. Testvér öcscse Miksa Gömör megyének volt tiszti ügyésze. Jelenleg lak. Csetneken, hol a közbirtokosság igazgatóságát viseli. Fabricius Adéltól leánya Etelka.

József szül. Rozsnyón 1780. nov. 19-én. Mint okleveles ügyvéd hzg. Eszterházy Miklós, gr. Gyulay Ignácz bán, és gr. Andrássy József jogi képviselője, és Gömör és Torna vármegyék táblabirája volt. A rozsnyói nemz. iskolának is felügyelője volt, és a csetneki urodalmi igazgatósága jegyzőségét is kezelte. Nejétől Mayer Jankától egyetlen leánya Jozefina maradt, kit Aranyhalmy (előbb Goldberger) Ádám Coburg hzg uradalmi igazgatója vett nőül.

IV. Lajos szül. 1793. aug. 8-án. Letévén 1815-ben az ügyvédi vizsgát, több nagy család r. ügyésze, 1828-tól hzg Koháry Ferencznek, majd ennek utódának szász Coburg Ferd. hzgnek 1849-ig a murány völgyi és garami uradalmakban r. ügyésze. Gömör megye köz ügyeiben élénk részt vévén, többször választmányi elnökséggel és helyettes alispáni megbizással is megtiszteltetett. 1851/2-ben az urbéri viszonyok tárgyában Bécsben a ministeri tanácskozmányokban is részt vett. Mint egyházának buzgó hive, 1818-ban már a rozsnyói evang. egyház jegyzője, a helybeli elemi iskola, és 1836-tól a gömöri esperességnek, majd 1848-ban a tiszai superintendentia felügyelője. 1861-ben az evang. egyház törvényszékének közbirájául választatott. Meghalt Rozsnyón 1862. nov. 16-án. Emlékét és érdemeit az ágostai vall. egyházi egyetemes gyülés Pesten 1863 sept. 23-án jegyzőkönyvileg örökité. Nejétől Máriássy Ágnestől gyermekei Emma Stümmel Sámuelné Rozsnyón és Kálmán, ki 1857. febr. 1-én jogtudor lett, 1861. aug. 27. köz- és octob. 8. váltó ügyvédi vizsgát tett, mint illyen Pesten ügyvéd, 1862. óta a helytartóság által az állam-vizsgálati bizottmány tagjául is kinevezve, és egyszersmind a evang. egyház egye-

tem részéről a m. kir. helytartóságnál egyházi ügynökül is megválasztva. Neje s gyermekei a táblán.

Imre 1820-ban ügyvédi vizsgát tévén, mint több neves család ügyvéde működik. Egyszersmind előbb a rozsnyói evang. egyház és iskola, jelenleg pedig a gömör megyei esperesség felügyelője. Neje s gyermekei a táblán láthatók.

VII. tábla.

Sasos czímerű Pál vonalán fiától Lajostól a kesmárk-borsodi ág.

I. Pál. *ki az I. táblán.*
katona † 1650.

- I. Lajos vulgo *Besteller* 1661. sasos czím. szerzője (Kayser Zsuzsi)
  - Ágoston.
  - Tóbiás sz. 1649. Iglón (1. Roxer Zsófi 2. Hauser Mar. Marg.)
    - 1-től I. János sz. 1672. Sz. Szombathban. (1. Toperczer Zsuzsi 2. Maléter Zsuzsi)
      - II. Pál 1732. public, † 1745. Késmárk. (Váradi Szakmáry N.)
        - III. János (Guttsmittel N.)
          - V. János-Dán.
          - VI. János-Dán.
          - Mária-Kat. (Meissel Adolf kap.)
          - Pál † 1821. Miskolczon (Roxer A.-Mária)
            - V. Pál keresk. Miskolczon. 1863. Brassóban.
            - Amália (Veresmarthy László Igmándon)
            - Zsuzsa (Bajkor József Miskolcz)
            - Anna-Janka (Szombathy Sámuel Miskolcz)
            - Ludovika hajadon.
      - II. János (Perliczy Eleonora)
        - IV. János-Dán. alezredes Serbelloni ezredben.
        - III. Pál (Hentschel N.)
        - Gottfried Eperjesen.
      - Zsuzsa (Szakmáry Zsigmond)
      - Jakab † 1750. Borsodi t. alügyész (Bükk Kata)
        - László 1771—79. Borsodi főpénzt. és főszbiró (Czauner Anna)
          - Mária 1808. (Tallián Ignácz Vattán)
        - Zsuzsa (Véges Károly helyt. hiv.)
        - Katalin (1 Palugyay István 2. Simonyi József) Babán.
      - Zsófi (Lányi Józs.)
      - A. Mária (Kéler Zsigm. pozs. lelkész)
    - 2-tól II. Lajos (Róth Mária)
      - III. Lajos jogtudor Hollandban kapit. végre Rigában.
  - Gottfried.
- Kristóf 1661. közszerző 1675. Hosszúréten bánya birt. — *Folyt. VIII. táblán.*
- János 1661 közszerző lak. Iglón. (N. Zsuzsi) — *Folyt. IX. táblán.*
- Pál Sziléziában
- Márton megöletett 1660.

E vonal törzse Pál mint katona távol lévén az atyai háztól, sem atyja I. Kristóf és nagybátyja Imre által 1610-ben, sem testvére I. Lajos által 1632-ben, sem a II. Lajos által 1659-ben nyert czimeres nemes levelekbe be nem iktattatott, igy minden irott kitüntetés nélkül csupán személyes hadi érdemeivel szállott 1650-ben sirjába. Fiai azonban, úgymint Lajos a Besteller, II. Kristóf és János 1661. octob. 21-én atyjok érdemei alapján is a már előbb birt és időközben elveszett kiváltságlevél pótlásául is I. Leopold királytól ujjitó czimeres nemes levelet nyertek, azon a család többi vonalától különböző czimerrel, hogy a vért kék udvarában az arany nap helyébe hármas arany hegy fölé egy fejü fekete sas adatott, mely czimerlevél 1662. april. 13-án Lőcsén Szepes megye közgyülésen kihirdettetett. [1])

Pálnak fiai lehettek a nevezett háromon kivül még azon Pál is, ki Sziléziában kereskedő volt és Pölitz város polgára, és Márton, kit 1660-ban Horváth máskép Balogh György megölvén, testvére Pál 1663-ban a gyilkos ellen Szepes megye előtt bünvádi pert inditott és azzal testvérét megboszúlta. [2])

Pálnak a katonának fia I. Lajos a Besteller [3]), kinek Selmeczbányáról való nejétől Kayser Zsuzsannától fiai Ágoston, Tóbiás és Gottfried 1661-ben már éltek, és az érdeklett czimeres levélben is bentfoglaltatnak. Közülök

Tóbiás Iglón szül. 1649-ben. Ennek két nejétől két fia maradt; a második szülött II. Lajos a rigai ágnak lett eldődе; az elsőtől született 1672-ben I. János, ki Szepes-Szombatban lakott, kinek ismét kétszeri házasságából hat gyermeke maradt, ezekből három fiú II. Pál, II. János és Jakab ágaik terjesztői lettek.

II. Pál a gazdag Váradi Szakmáry családból nősült 1732-ben Szepes megye előtt nemességét igazolta. Meghalt 1745. Kesmárki lakhelyén. Fiától III. Jánostól ága jelenleg — mint a táblázat mutatja — kis unokáiban él.

II. János Perliczy Eleonorától nemzé többi közt IV. János-Dánielt, ki a Serbelloni ezredben alezredes volt, és a csatamezőkön

---

[1]) És jelenleg Miskolczon V. Pál által őriztetik.

[2]) Szepes megyei 1663. évi jegyzőkönyv 149. lap. és Szepesi káptalan 1656. évi Protocol. 288. és 406. lap.

[3]) „Besteller“ bányavállalkozót jelent, millyen volt I. Lajos és előtte rokonai Pál és János mindnyájan Iglón, kel a keresztelő könyvben is a többi családbeliektől megkülönböztetés végett „Besteller“ névvel különböztetnek.

szerzett érdemeket; egyik testvérének Gottfriednek, ki utóbb Eperjesen lakott, fia lehetett azon Márton, ki 1794-ben ugyan ott evang. tanitó volt.

Jakab ügyvédi vizsgálatot tévén, Borsod megyébe telepedett, és ott nőül vette ns. bükki Bükk Katalint. 1737-ben Alsó-Szalontán mint szerző már birtokos, 1741-ben csabai, utóbb mint babai és harsányi közbirtokost találjuk. Borsod megyének t. ügyésze volt. Meghalt 1750-ben. Özvegye utóbb Lőcsey Zsigmondhoz ment férjhez. A táblán látható gyermekei közül fia László 1768-ban Borsod várm. aljegyzője, 1772—1778. főpénztárnoka, 1779—82 főszolgabirája volt. Egyetlen leánya Mária Vattára Tallián Ignáczhoz ment férjhez.

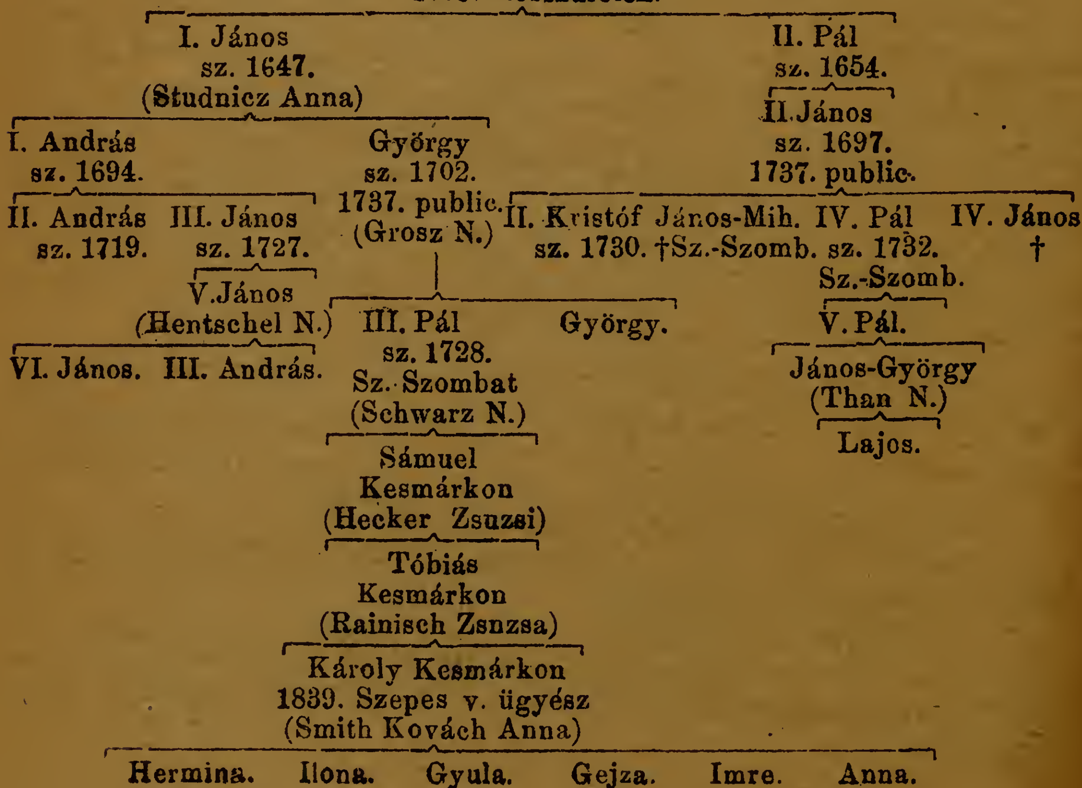
Jakab egyik nővére Anna-Mária 1741. nov. 23 án Beszterczebányára Kéler Zsigmond odavaló, utóbb pozsonyi ev. lelkészhez ment férjhez.

Ez ág, — kivévén a netán Livoniában Rigában letelepedett utódait, kik ismeretlenek — kihaláshoz közeledik, miután belőle V. Pálon kivül, ki Miskolczon székel, és Brassóban is van kereskedése, — több férfi tag nem él.

VIII. tábla.

A sasos vonalon Kristóftól a Késmárk-Sz.-Szombati ág.

I. Kristóf, *ki a VII. táblán.*
1661. közszerző.
1675. Hosszúréten.

Ez ág törzse I. Kristóf 1661-ben a sasos czimer közszerzője, mint bánya mivelő és kereskedő működött. 1675-ben többek közt a Gömör megye Hosszúréthi vasgyárt is birta. [1]) Kereskedelmi üzletei Iglón kivül kiterjedtek Szileziába Brigáig. Két fia maradt: I. János, kinek utódai a Kesmárki, és II. Pál, kinek ivadéka a Szepes-szombati ágat képezi. [2]) Amannak fia György, II. Pálnak fia II. János 1737-ben Szepes megye előtt igazolták nemességöket.

Emlitett II. János (szül. 1697.) négy fiat nemzett, ezek közül IV. Pálnak fia volt ismét V. Pál, ennek János György, kinek fia Lajos most ez ágat képviseli.

Nevezett Györgynek fia volt III. Pál szül. 1728. Szepes-Szombatban, ennek fia Sámuel Kesmárkra telepedett, unokája a most élő Károly 1839-ben Szepes megye tiszti-ügyésze, utóbb több családok rendes ügyésze. Lakhelye Késmárk. Gyermekei a táblán láthatók.

IX. tábla.

Sasos czimerű Pál vonalán fiának Jánosnak ága.

I. János, *ki a VII. táblán.*
1661 közszerző
lak. Iglón
(N. Zsuzsi)

- II. Pál, sz. 1687. Iglón, † 1745. Késmárkon
  - III. Pál.
    - III. János.
    - II. Mihály.
  - II. János 1714.
    - IV. János 1731.
    - III. Mihály Beszterczén.
      - V. János 1749. Beszterczén. (Maszjár Judit)
        - I. Tóbiás 1770. Beszterczén. (Schleimer Rebeka)
          - II. Tóbiás 1793. (Rell Zsuzsi)
          - IV. Pál N. Becskereken †
          - I. Dániel 1811. Beszterczén. (Horeczky Zsuzsi)
            - Zsuzsa.
            - Karolina.
            - Anna.
            - József 1858.
            - II. Dániel Radványban 1860.
          - Janka (Krsko N.)
- I. Mihály sz. 1688. Iglón.

[1]) Gömör megye 1675. évi jegyzőkönyve 278. lap.
[2]) Szepes megye 1785 évi jegyzőkönyv 38. és 44. lap.

I. Jánostól a sasos czímer közös szerzőjétől mint származik ez ág le mostanig, a tábla mutatja. Róla, mert az egész ág teljes nemzékrendét s történeti viszonyait kevésbé ismerjük, keveset mondhatni. Iglóról, illetőleg Kesmárkról II. János gyermekei által ezen ág Zólyom megyébe Beszterczére szakadt, és ott és a közel Radványban most is I. Dániel fiaiban élnek.

Mi a család idegen nevét illeti, az sokkal emlékezetesebben öszszefortt a család ősi történetével és ezen név alatt régi meghonosodása, úgy szólván megtörzsökösödése óta szerzett érdemei és kitüntetései oly ragaszkodóvá tevék e családot ősi nevéhez, mint régi próbált hazafisága ezen századok előtt eljegyzett édes szülő házához, hol a családfa derék terebélyes virágzó szét ágazását elérte. És különben is daczára idegen hangzásának a nemzetségi név maga is oly meghonosodott és megszokott hangzású lőn, hogy az ujonnan megindúlt névmagyarítások közepette 1862-ben Pollák József rima-szombati polgár személyében akadt ember, ki felsőbb engedély mellett nevét „Zontagh"-ra változtatva, [1]) ez által azt mintegy honosabbá tenni igyekezett.

Szonté család. (Szent-andrási) Borsod megyei Miskolcz városában honos, melyből Pál azon városnál 1831—35. körül tanácsnok, birtokos Bihar megyei Valány helységben. Nővére Szonté Mária Pompéry Györgyné, meghalt Miskolczon 1856. nov. 15-én kora 67. évében.

Szopos család. (Csik Szeredai) Székely család, melyből Ferencz Csikszereda város tanácsnoka 1815. körül, József ugyan ott tanácsi ülnök 1836. körül, János ugyan ott alsóbb állomáson 1861-ben, Ignácz tanácsnok 1848. előtt

Szorád család. Szorád János 1696-ban I. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet, mely szerint czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló, magyar vörös ruhába öltözött, fekete csizmás, prém kalpagos férfiú, kinyújtott jobb kezében három búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két elefántormány között, melyek közül a jobb oldali félig vörös, félig ezüst, a baloldali félig vörös, félig kék, három arany búzakalász áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös. [1])

Szotóczky család. Szotóczky Xav. Ferencz a nagyváradi

---

[1]) Vasárnapi Ujság 1862. évi sept. 14. 37. szám. 443. lap.
[2]) Collect. herald. és Adami Scuta gentil. XII.

latin szert. püspök udvarbirája, gyermekeivel együtt 1796-ban I. Ferencz királytól nyert czimeres nemeslevelet, mely szerint czímere a paizs ezüst udvarában magas sziklás halmokon hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tart, háta megett egy zöldellő élőfa magaslik. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos és sisakos, (melyen vörös strucz tollak lengenek) vitéz emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról, ezüstvörös. [1])

Ettől különböző Szotóczky család leszen az, mely 1776-ban dec. 6-án kapta czímeres nemes levelét, és melyből Szotóczky Ignácz, oraviczai bánya ügyész 1836. mart. 9-én Krassó megye gyűlésén hirdetteté ki nemességét. [2])

Szotyory család. (Szotyori) Háromszéki székely család. Közülök István 1791-ben az erdélyi országgyűlésen kérelmezte a Hóra féle oláh lázadáskor megöletett neje gyilkosainak megbüntetését. Ferencz 1794-ben Gyulafejervári tanácsnok, és káptalani requisitor, Sámuel 1794. ugyan ott tanácsnok, József 1794. Kézdi-Vásárhelyen városi pénztárnok és tanácsnok, Benjamin ugyan akkor tanácsnok és városi gazda. János szolgabiró volt Hunyadban 1815-ben. Lajos Kézdi-Vásárhely városi hivatalnok 1831. körül. József még előbb Maros-Vásárhely fő orvosa. Ismet József 1836. körül és Sámuel 1848. előtt Kézdi-Vásárhelyi tanácsnokok. Lajos, és Ferencz ugyan ott alsóbb hivatalnokok 1845. körül.

Szováthy család. E század elején Szatmár megyei Gencs helységben közbirtokosúl iratik. [3])

Szőcs család. A Szőcs nevü családok nevei hajdán Zeőch, Szeőch alakban irattak, és némelyek ezekből utóbb Szűcs alakban tartották meg nevöket. Elé soroljuk az ismertebbeket, a mennyire lehetséges, úgy mint ma családneveik iratnak: részint Sző cs, részint Szücs alakban.

Szőcs János 1650-ben III. Ferdinand királytól kapta czímeres nemes levelét, [4]) mely szerint czímere a paizs kék udvarában zöld halmon álló vörös ruhás, sárga csizmás magyar vitéz, oldalán fekete kard ugyan ollyan kötőn függ; jobb kezével fekete botot tart; a paizs

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII. és B. Vay Német birság 882. lap.
[2]) Krassó megye jegyzőkönyvée.
[3]) Szirmay, Szatmár várm. II. 28
[4]) Collect. herald. pag. 126.

fölötti sisak koronájából szintén olyan vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

E családból volt Szőcs Péter Gyöngyösön 1648-ban, és ennek leánya Szőcs Zsuzsánna Helle Györgyné 1670. körül.

Szőcs család. Szőcs András, ki 1716-ban Szécsény város jegyzője volt, 1719. nov. 16-án Bécsben kelt czímeres nemeslevél által nejével Szécsényi Erzsébettel és fiaival Szőcs Gáborral és Ferenczczel III. Károly királytól megnemesíttetett, és a czímeres ns. levél Nógrád megyében 1720. mart. 21-én tartott közgyűlésen kihirdetve lett. [2])

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán. A paizs fölötti sisak koronáján fészkében ülő pellikán fiait melle vérével táplálja. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös. [3])

1745—49-ben nevezett Gábor Nógrád megye esküdtje volt, [4]) úgy látszik, a család kihalt, legalább nemes levelök eredetben Nógrád megye levéltárában őriztetik. Gábor élt még 1755-ben, a midőn a nemesi lajstromban Szűcs néven fordúl elő, noha valamint atyja, úgy ő is Szőcs-nek irta magát.

Szőcs család. (Nagy-Ernyei) Maros széki székely eredetű család, melyből Albert (szül. 1772. † 1831.) előbb Kolos megyei főbíró, utóbb itélőmester, [5]) tőle egy ág származása ez:

Albert
sz. 1772. † 1831.
itélő mester
(Mohai N.)

Farkas, Kolos várm. szbiró (Szentpály Júlia)	Róza	Anna (Vass Fer.	Albert nyug. őrnagy.

Farkas gyermekei:

Albert.	Luiza (Gombos Sándor)	Janka (Antal József)	Ferencz.

A másik ág, mely Torda megyébe vette lakását, következő férfiakat termette: Mihályt 1794-ben Torda megyének alszolgabiráját,

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. XII.

[2]) Az eredeti után Nógrád vgye levéltárából.

[3]) Adami, Scuta gentil. tomo. XII. és Coll. herald. nro. 402. is.

[4]) Eredeti oklevelek szerint.

[5]) Kővári Erdély nev. cs. 262.

Sámuelt ugyan akkor és ott adórovó biztost. Ezek utódai Mihály ugyan ott 1837. körül aljegyző, Károly akkor ott főjegyző, és egyik Károly ugyan az időben kir. táblai számfeletti ülnök, László táblabiró, Sámuel Torda város tanácsnoka 1840. körül, Dániel ugyan ott hivatalnok, Gábor ugyan ott 1848. előtt aljegyző.

Szőcs család. (Kézdi Vásárhelyi) Hazája nagyobbára Kézdi Vásárhely, hol többen városi hivatalokat viseltek. Dániel Háromszéknek törv. széki ülnöke, és az 1792. és 94. évi országgyűléseken követ. Mihály és István 1794-ben kézdi-vásárhelyi tanácsnokok. József ugyan ott jegyző 1815. körül. János városi tanácsnok 1837. Ferencz városi gazda 1831-ben, Dániel erdő gondnok 1837-ben, Ábel, Dávid, András, József, Ferencz ugyan ott városi hivatalnokok 1848. előtt.

Tán szintén e család ivadékai József, Bálint, János, kinek neje Tóth Ottilia, másik József egyházi algondnok, és Sámuel kereskedő mindnyáján Kézdi-Vásárhelyen elők.

Szőcs család. (Kőrösi) Közülök Sándor 1815. József 1810. körül Alsó Fejér megyében adó iró biztosok, Mózes Marosszékben törv. széki ülnök 1831. József Belső Szolnok megyei adó iróbiztos 1815. körül. Károly Alsó Fejérben megyei irnok jelenleg is.

Sámuel Belső Szolnok megyének húzamos ideig főorvosa, gyermekei: Ede, kinek neje Dobay Ottilia, és Matild Naláczy Farkasné.

Szőcs család. (Zetelaki) Közülök József 1815. körül a kir. kormányszék mellett szegények ügyvéde. Fia József tartományi fő számvevőségi számtiszt. Meghalt 1860-ban.

Szőcs család. (Oláhfalvi) Közülök István Oláhfalu kiváltságos város követe az 1794. évi erdélyi országgyűlésen. Márton 1815. Ferencz, Péter 1825. körül, István 1848. előtt azon városnál tanácsnokok. János 1825. körül ott főjegyző.

Szőcs család. (Kolosvári) Közülök József orvostudor a Kolosvári orvos-sebészi intézet igazgató tanára és kir. tanácsos volt, özvegye Bogner Matild. Gyermekei: József, Albert, Emil, Endre, Lujza és Ida.

Szőcs család. (N. Váradi) Farkas Alsó-Fejérben táblabiró volt, neje Vajna leány, gyermekei: Ferencz apahidi birtokos A. Fejér megyében, Károly 1849-ben Enyednek az oláhok általi feldulásakor halt meg, özvegye és Elek Lőrinczrévén birtokosok.

Szőcs család. (Dévai) Közülök György ügyvéd Tordán 1825. körül.

Szőcs család. (Kovásznai) Lajos fő számvevőségi irnok volt, 1848. előtt, már meghalt, testvére József irnok a főkormányszéknél Kolosvárt.

Még több Szőcs nevezetűt találunk a hivatalos pályán, kik azonban előnév nélkül családi csoportositásban fel nem emlithetők.

Szőgyény család. (Magyar-Szőgyéni) Ősi fészke Magyar- és Német Szőgyén helység (hajdan Szölgyén-nek is irva) Esztergom vármegyében fekszik, jelenleg az ország Primásának birtoka. Eredete és nemessége több századot maghalad. A XVI. század végén Szőgyény Máté az esztergomi várnak kapitánya volt 1588-ban. A család már ez időtájban többfelé elágazva Pozsony, Nyitra, Gömör, Szabolcs és Zemplin vármegyékben telepedett meg, és tagjai már a múlt századokban főbb polgári és katonai hivatalokban tündöklöttek.

A Gömör és Nyitra megyei ágból, mely később kihalt, a XVII. század folytán többen a megyei pályán tüntek föl, mint ezt egy tudós jesuita következő szavakkal irva hagyta: „Complures e gente Szőgyényiana provincia Nitriensis et Gömöriensis sibi adscivit Praesides, ab eorum splendore sibi lucem mutuatura.“ [1])

A másik ág, mely Szabolcs, Zemplin megyékbe telepedett, jelenleg is virágzik, és birja nagy részét azon javaknak, melyek I. Mátyás király által — a család kezei közt eredetiben meg lévő — 1466. évben (in festo divisionis Apostolorum Fejérvárott) kelt adomány levélben Szabolcs és Zemplin megyékben adományoztattak. [2])

A Szabolcsi ágból István 1700 ban azon megye táblabirája volt. [3]) Ugyan ez ágból II. Ferencz mint pozsonyi kanonok 1758-ban halt meg. János-Máté előbb (1737.) h. tartományi biztos, [4])

---

[1]) A könyvnek, mely több kiadást ért, vagy legalább azon kori szokás szerint alkalmilag más más előszót nyert, czíme és ide vonatkozó kiadása következő: *Assertor Libertatis Ungaricae, Dalmaticae, Croaticae, et Sclavonicae Andreas II. Rex Hyerosolymitanus, Honoribus Perillustris Domini Francisci Szőgyéni de eadem AA. LL. et Philosophiae Baccalaurei, dum in Alma Episcopali Soc. Jesu Universitate Cassoviensi per Rev. Patrem Paulum Walter e Soc. Jesu AA. LL. et Phil. Doctorem, ejusdemque. Professorem emeritum, Fac. Phil. sen. suprema AA. LL. et Philosophiae Laurea ornaretur, a condiscipulis neo-magistris dicatus. Anno 1752. mense Julio die 18. Cassoviae.*

[2]) Családi közl.

[3]) Okirat.

[4]) Bihari megyei levéltár.

majd III. Károly király által a m. k. helytartóság szervezése után helytartósági tanácsos. Tőle és nejétől bulyi Jékey Zsuzsannától, illetőleg egy izzel fölebb, atyjától I. Ferencztől a család nemzékrende következő:

I. tábla.

Ferencz
1641. † 1705.
(Podhorányi Anna)

János-Máté sz. 1702. † 1757. kir. helyt. tanácsos (Jékey Mária) | **Ferencz** pozsonyi kanonok † 1758.

Imre sz. 1752. † 1806. szabolcsi alispán (1. Kruesay Mária 2. Siskovics Mária) | **Lőrincz** sz. 1741. † 1805. cs. k. őrnagy (1. gr. Lamberg Anna. 2. gr. Grundemann Jozefa) | **Ilona** orsolya apácza. | **Jozefa-Anna** (gr. Lichtenberg Pompejus) | **József** szabolcsi törv. sz. Elnök (V. n. Eötvös Mária) – *Folyt. II. táblán.*

Imre's children:

III. Ferencz sz. 1764. † 1852. zemplini alispán (csiceri Orosz Róza) | **Zsigmond** sz. 1775. † 1826. alkanczellár (Pászthory Julia) | **Magdolna** (Lengyelfalvi Erőss György)

III. Ferencz's children:

János cs. k. pénzügyi tanácsos Lipót r. vitéz † 1858. | **Mihály** † 1824. | **Ferencz** † 1856. (vattai Battha Sarolta) | **Imre** zemplini alispán 1844—48. | **Anna-R.** (Kossuth János)

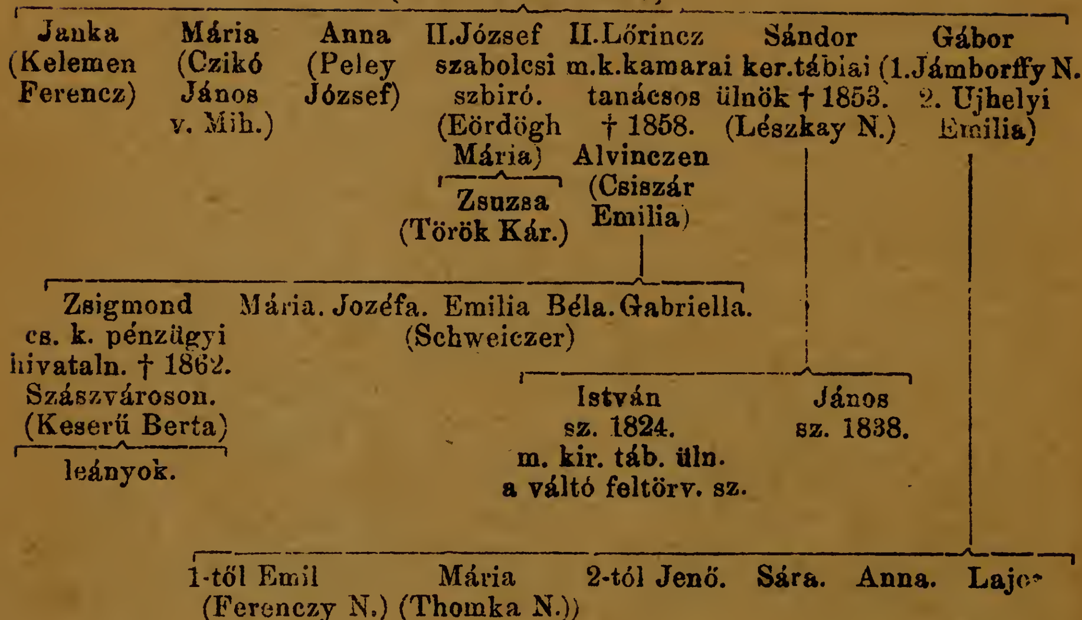
Zsigmond's children:

Antónia ssz. 1804. (Bohus János főispán) | **László** sz. 1806. m. kir. kanczellár. (szolga-egyházi Marich Mária)

László's children:

László. | Róza. | Gyula † 1862. | Gejza. | Julianna. | Francziska. | Mária. | Ferencz.

II. t á b l a.

A család ősi nemesi czímere, — mint alább a metszvény ábrázolja — kereszt vágással négy felé osztott vért, az 1. és 4. kék udvarban fészkén ülő, s fiait melle vérével tápláló pellikán, a 2. és 3-ik vörös udvarban hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva szemlélhető; a vért fölötti sisak koronáján daru áll, felemelt jobb lába körmeivel golyót tartva. Foszladék jobb oldalról ezüstkék, balról ezüstvörös.

A táblán álló János Máténak feleségétől bulyi Jékey Máriától két leánya, az egyik orsolita apácza, a másik A n n a gr. Lichtenberg Pompejus neje, és három fia maradt: L ő r i n c z, J ó z s e f és I. I m r e.

L ő r i n c z a hadi pályán szerzett érdemeket, utóbb Laibachban telepedett meg, és ott egyedül a tudományoknak élt, és Krainban fekvő tetemes birtok, és egy szép könyvtár hátrahagyásával halt meg. Ezen könyvgyűjteményből, melynek kötetein a család czímere ezen felirattal: „Laurentius Szőgyény de eadem S. C. et R. A. M. Centurio Catapultarius“ és e jelszó: Praestat esse, quam videri“ — olvasható, — még számos könyv létezik a család birtokában. Két neje volt, az első gróf Lamberg Janka, a másik gróf Grundemann Jozéfa; de gyermekei egytől sem maradtak. Testvérei

I. Imre és I. József, kik máig élő két ágra oszlatták a virágzó családot.

I. Imre (sz. 1752.) Szabolcs megyénél viselt alispánságot. Meghalt 1806-ban. Első neje a kihalt neves nádfői Krucsay család utolsó ivádéka Mária volt (ki 1805. sept. 20. tett végrendeletet) a második

ontopai Siskovich Mária. Gyermekei csak első házasságából maradtak és pedig három u. m. III. Ferencz, Zsigmond és Magdolna lengyelfalvi Erőss Györgyné.

III. Ferencz (sz.1764.) Zemplin megyének 1816—1827. másod alispánja volt. Meghalt 1852-ben. Nejétől csicseri Orosz Rozáliától gyermekei: 1. János a cs. kir. pénzügyi ministeriumban volt tanácsos, és Lipót rend vitéze, meghalt 1858-ban. 2. Mihály a nádori irodában kezdte hivatalyos pályáját, de korán mh. 1824. 3. IV. Ferencz meghalt 1856-ban. Nejétől vattai Battha Saroltától gyermekei nem maradtak. 4. II. Imre előbb Zemplin vármegye főügyésze, 1843.

sept. 19-től 1849-ig másod alispánja volt. 5. Anna Kossuthfalvi Kossuth János neje.

I. Zsigmond nagy tudományú, ritka müveltségü férfiú, hazafisága és fényes polgári erényei miatt köztiszteletben állt. Született Kis-Várdán 1775. mart. 27-én. Hivatalos pályáját 1796-ban a fiumei kormányszéknél kezdette, 1800-ban a szabolcsi nsi fölkelő seregnél századosi ranggal hadbiróságot viselt. 1801-ben a közalapítványi igazgatóságnál ügyész, 1810-ben kir. táblai ülnök, 1814-ben udvari tanácsos, 1821-ben királyi személynök (Personalis) és Pest megye főispáni helytartója, 1824-ben sz. István apost. kir. rendének vitéze lett. Az 1825. évi országgyülés zajos kezdetén különben is gyenge egészségét tetemesen megerőltetvén, végképen vissza akart a hivatalos pályától vonúlni, de a kir. Felség a nagy érdemü és tudományú államférfiút a kormány körében megtartani ohajtván, kir. udv. alkanczellárrra és sz. István rend közép keresztessévé nevezte ki. Azonban betegsége súlyosodván, új méltóságát el sem foglalhatván, meghalt 1826. febr. 8-án kora 51. évében. [1]) Neje, kit 1802-ben vett nőül, felső pásztori Pászthory Juliana, a híres magyar tengerparti kormányzó leánya, korának szintén esze és müveltsége által egyik kitünő hölgye volt. Ettől két gyermeke maradt:

1. Anna, az előkelő müveltsége, és számos jótékony tetteiről átalánosan ismert és tisztelt hölgy, világosvári Bohus János Arad megye volt főispánjának neje. (Szül. 1804.) és

2. László, (szül. Pesten 1806. jan. 2.) nagy nevü atyja erényeit örökölve, Pest megyénél kezdett hivatalos palyáján haladva, 1841-ben nádori itélőmester, 1844. a m. kir. udv. kanczelláriánál referendárius, cs. kir. kam. majd m. kir. helytartósági és val. belső titkos tanácsos, a m. tanulmányi biztosság elnöke, és végre m. kir. udvari alkanczellár lett, mely utóbbi meltóságról 1848-ban a m. ministerium felállítása, és a m. udv. kanczellária feloszlása után lelépett. Később 1851-ben a birodalmi tanács felállítása után ebbe hivatott meg, és 1860-ban a megerősitett birodalmi tanácsnak alelnöke volt, midőn több magyar hazafi elvtársával a magyar alkotmány vissza állítása mellett erélyesen küzdvén, azon évi octob. 20-án a m. udv. kanczelláriának ujabbi vissza állításával második magyar kir. udvari kanczellárrá neveztetett, mely állásról azonban utóbb az országgyülést feloszlató

[1]) Lásd életirását Fábián Gábortól a Tudományos Gyüjtemény 1828. évi foly. V. köt. 62. és köz. l.

legfelsőbb leirat keletkeztével b. Vay Miklós első udv. kanczellárral együtt önkényt lemondott. 1855. óta a magyar tud. Akademiának is igazgató tagja. Neje szolga-egyházi Marich István-Dávidnak, Torna, Győr s utóbb Veszprém vármegye föispánja, cs. kir. kamarás, val. b. tit. tanácsos, Sz. István jeles rendje commendatorának és krajovai s

topolyai báró Kray Francziskának egyetlen leánya Mária, csillag ker. hölgy, ki családjának utolsó ivadéka lévén, 1841. jan. 1. fiagát illető javaiban is fiusitatott (praeficialtatott), minek következtében férje 1854. jul. 31-én, majd újólag 1862. jan. 22-én kelt királyi magyar oklevélben ősrégi nemes családi nevének és czímerének a fiágon kihalandó szolga-egyházi Marich nemzetség régi nemesi czimerével és ve-

zeték és előnevével egyesitését nyerte, úgy hogy ö, és ezen házasságból lett s leendő mindkét nemű gyermekei és utódai ezentúl „*magyar-Szögyéni és Szolga-egyházi Szögyény-Marich*“ nevezettel és az itt látható egyesített czimerrel élhessenek. Gyermekei — mint a táblán is láthatni — következők: László, Rozália, Gyula, mhalt. Gejza, Julianna, Franczíska, Mária, Ferencz.

Az egyesített és megbővített czímer — mely csak a Szőgyény-Marich ágat illeti — itt láthatólag ugyan az, a mi fölebbi, azon különbséggel, hogy a vért közepét egy kisebb czímer vért foglalja el, melynek kék udvarában zöld téren csőrében tollat tartó lúd, a Marich család ősi czímere, látható. Továbbá az egész czímervértet két oldalról két arany oroszlán telamonok gyanánt tartja, alattok pedig egy hullámzó szalagon e család-ág jeligeje: „Pro Rege et Lege“ olvasható.

A család másik ága I. János-Máténak másik fiától I. Józseftól ered.

I. József a József császári rendszer alatt Szabolcs vármegye törvényszéki elnöke volt. Nejétől Vásáros nadministrátorrá? — Nejétől Vásáros naményi Eötvös Máriától a táblán látható három leánya és négy fia II. József, II. Lőrincz, I. Sándor és I. Gábor maradtak. Ezek közűl

II. József Szabolcs vármegye szolgabirája volt 1828-ig. Nejétől lászlófalvi Eördögh Erzsébettől leánya Zsuzsanna Török Károlyné.

II. Lőrincz a m. kir. kincstárnál tanácsos volt, 1855-ben nyugalmazva Erdélybe telepedett, hol Alvinczen birtokán halt meg 1858-ban. Nejétől Csíszár Emiliától a táblán álló gyermekei maradtak, kik közűl Zsigmond cs. k. pénzügyi hivatalnok meghalt 1862-ben Szászvároson, nejétől Keserű Bertától csak leányai maradtak.

I. Sándor előbb Szatmár megyénél volt szolgabiró 1835—37-ben. Meghalt 1853-ban. Két fia a táblán látható, kik közűl István kir. táblai ülnök a váltó feltörvényszéknél.

I. Gábor Szabolcs megyénél 1834-ben adószedő. Két rendbeli házasságából gyermekei a táblán láthatók.

A család kath. vallású.

A családnak egy másik ágából eredt Szőgyény Sámuel, ki 1695-ben Szatmár város főbirája volt. [1])

Szöke család. *Lásd Szeőke cs. itt a 664. lapon.*

Szöke család. Arad megyei nemes család, melyből Sámuel

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 120.

és fiai Károly, Márton és János ismeretesek, ezek közül Károly 1848-ban Arad megye m. alispánja volt.

Tán ettől egészen más különböző Szőke család az, melynek czímere a paizs ezüst udvarában zöld téren egy magas szőlőtő rakva három fürt szőlővel, a paizs fölötti sisak koronájából arany hajtókás vörös ruhás kar nyúlik ki, markában egy szőlőfürtöt, melyet két zöld levél ékesít, tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Ugocsa megyében Szőke-Mészáros nemes család ismeretes, melyből e század elején Györgyöt Forgolány helység közbirtokosai között találjuk. [2])

Szőke család. (Péterfalvi) Ugocsa megyei nemes család, melyből István 1520-ban, Albert 1587-ban és 1596-ban Ugocsa megye szolgabirái voltak. [3]) Sámuel e század elején Péterfalván, Ferencz Forgolányban közbirtokos. [4])

Szőke család. (Gelenczei) Ismeretes közülök Ambrus, kinek 1662. évből magyar versei maradtak fen. [5])

Tán ennek ősei közül volt Szőke Péter primipilus székely 1579-ben a Jenö nemből Szomorú ágból. [6])

Szőke család. (Magyarosi) Közülök Márton 1848. előtt az erdélyi kir. tábla levéltárnoka.

Szőlinczey család. Közülök Bálint 1848-ban Közép-Szolnok megye másod alispánja volt.

Szőllőssy család. (Szőlősi és elefánti) Pozsony megyei nemes család.

Szőllősi Szőllősy Pál élt 1463-ban. [7])

Zonczszőllősi Szőllősy Mihály 1507-ben Pozsonyban egy szőlőt vesz zálogba Bély Tamástól. [8])

Pozsony megyében Szőllősy Gáspár 1776-ban másod alispán volt. Ugyan ott János esküdt, szül. Pozsonyban 1799. dec. 1-én.

Bars megyében találjuk az elefánti Szőllősy családot, melyből Margit 1588-ban Dechticzky máskép Zakács János neje zsarnovi-

---

[1]) Burgstaller Collectio Insignium.
[2]) Szirmay, C. Ugocsa pag. 129.
[3]) Ugyan ott 58. 59.
[4]) Ugyan ott 125. 129.
[5]) Tudományos gyűjtemény 1830. évi VI. köt. 125.
[6]) Székely nemzet Constitutioi 272.
[7]) Teleki, Hunyadiak kora XI. 63.
[8]) Eredeti okirat.

czi házán tett erőszak miatt evocálja Nyáry Krisztinát Dóczy Gábor özvegyét és fiait. [1])

János 1608-ban Bars megye alispánja volt. [2])

1661-ben Szöllősy idősb János, és fiai János, István és Ferencz 95 akó bor fejében felveszik annak árát 2250 ftot Kayzer Fruzsinától Dóczy Zsigmond özvegyétől, minden 100 fr. után járó 10 f. kamattal. [3])

1672-ben elefánti Szőllősy Györgynek Csergő Zsófiától leánya Magdolna előbb Nyáry Mihályné, utóbb losonczi Gyürky Istvánné, testvérét Szőllősy Ferenczet eltiltja anyai jogon Drasoviczon levő része elfoglalásától. [4])

1701-ben a Szőllősy család is tiltakozott b. Khargen-nek a Salgói uradalomba iktatására nézve. [5])

Szőllősy János 1822. febr. 25. Pozsony megyétől nemesi bizonyítványt nyervén, azt laktahelyén Krassó megyében 1826. april 10. kihirdetteté. [6])

Szöllősy János kincstári tanácsos volt, meghalt kora 49. évében, maradtak gyermekei: Paulina, Sarolta, Jozéfa, Szidonia és Kálmán.

Szöllőssy család. (Herczeg-szöllősi) Doboka megyében 1702-ben már birtokos N. Iklódon. Mózes azon megyében adó iró biztos 1819—24-ben. János ugyan az A. Fejér megyében 1825. körül. Elek ugyan ott szolgabiró 1848-ban, midőn Károly-Fejérvár mellett az úgynevezett hegyalján több magyar nemessel együtt az oláhok által meggyilkoltatott. Öcscse Ferencz birtokos Oláh-Bogáton.

Szőllőssy család. (Nagy-Szöllősi) Közülök Péter erdélyi kir. táblai ügyvéd 1848. előtt. Fia Ferencz Biharban aljegyző 1841-ig, majd táblabiró, József ügyvéd Kolosvárt. Tán ezekhez rokon János, kinek neje Dávid Anna birtokos Torda megyében K. Bányán és Kakován.

E családból volt Ferencz, a török tolmács, 1838-ban a „Napkeleti képek" irója.

Szölőssy család. (Dévai) Közülök Ignácz Torda város tanácsi esküdtje 1848. előtt.

---

[1]) Sz. benedeki Convent fasc. 60. nro. 12
[2]) Eredeti kiadvány
[3]) Sz. benedeki convent fasc 45. nro. 1.
[4]) Ugyan ott Protoc. Q. P. p. 297.
[5]) Ugyan ott caspa G. fasc. 4. nro 5.
[6]) Krassó várm. jegyzőkönyve.

Szöllössy család. (máskép Szabó) Ismeretes Lajos, kinek leányai Róza és Piroska a szinészi pályán szerepelnek.

Szöny család. (Máskép Bogyay) Márton és érdektársai III. Ferdinánd királytól Pozsonyban 1655. april. 16-án kelt czímeres levélben nemesíttettek meg. [1])

Szönyi család. (Máskép Nagy) Ismeretes közülök István ref. lelkész Gyulafejérvárott, Szatmárott, 1675—1714. között több munka szerzője. [2]) A család jelenleg is él.

Szörcsei család. (Szörcsei) Háromszéki székely család. Ferencz 1603-ban Székely Mózses részén vív, a Bárczán elfogatik, és Básta lefejezteti. [3]) János az 1612. gyülésen notát kap, utóbb kegyelmet nyer. [4])

József 1794 ben Orbai szék alkirálybirája, ugyan akkor László Háromszék törvényszéki ülnöke, ugyan akkor Imre Brassóban a harminczadnál hivataloskodik, utóbb Déván ellenőr. Másik József 1815-ben a bárczai kerületben tizedbértárnok. Gergely most Alsó Fejérben törv. széki ülnök. Imre Csik és Háromszékben birtokos, 1848. előtt Csikszékben törv. széki ülnök. Dénes Háromszéken adóiró biztos, és István dúllóbiztos ugyan ott 1848. előtt. Elek dulló biztos 1846-ban Maros-székben. Ádám neje Nagy Teréz és István neje Antos Krisztina birtokosok.

Szörcsöki család. (Szörcsöki) Veszprém vármegye kihalt családa, utóbb Vasmegyében is honos.

Szörcsöki (vagy mint néhol írva előfordúl: Szercheky) Imre, Benedek és Miklós 1560-ban Veszprém megyében Karako-Szörcsök pusztabeli négy curiára kir. adományt kapnak. [5]) Közülök Benedek 1561-ben Bosnyák Andrással Pozsony megyei Kis magyari pusztában is részt kap kir. adományban. [6]) 1572-ben pedig Uzak László és Árokháti Péterrel Nyitra megyei Brunóczon curiát, és rész birtokot nyert. [7])

Szörcsöky Mihály 1646-ban Mesteri helységben volt birtokos.

Szörényi család. (Kis-szörényi, báró és nemes) Nyitra megyei nemes család, hol a XVI. században tünik föl; és ma már bizonyosan — legalább a bárói ágon — a kihaltak közé tartozik.

[1]) Győr megye levéltárában van az eredeti armális.

[2]) Benkő, Transylvania generalis II. 412.

[3]) Bethlen Wolph. Hist. V. 411-498.

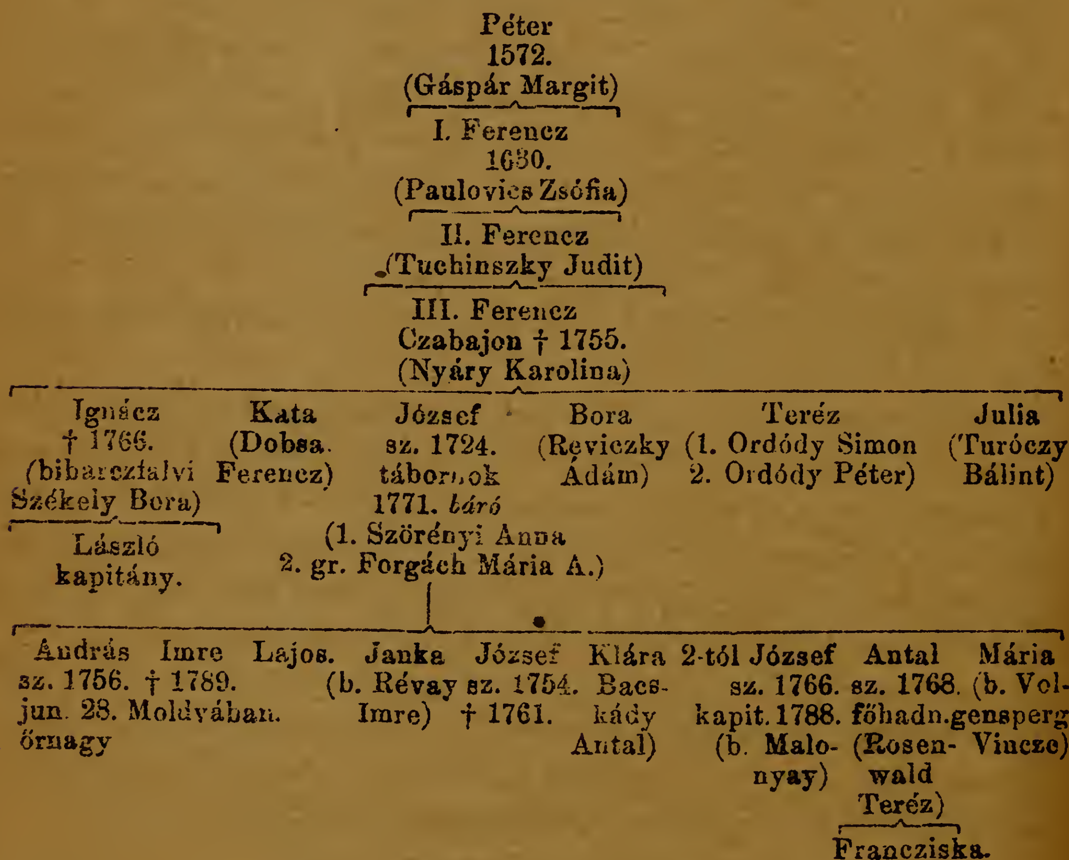
[4]) Engel, Monumenta Ungrica. 399.

[5]) Libro regius folio 211.

[6]) Ugyan ott f. 236.

[7]) Ugyan ott f. 377.

Eredetét és származását a XII. századig viszik föl izről izre a legpontosabban összekoholt családfán, melyet magyarúl Mindszenty Sámuel. L. Advocat féle Lexicona VI. kötetében olvashatni, hol eredetök a Szörényi bánsággal és mi több, a Serényi családdal is fusióba hozatott. Úgy látszik, ezen szembetünő koholt származtatás a Serényi családnál itt 157. lapon 3. jegyzetben idézett szerző álművének eredménye. Nem lévén ide való ezen szembetünőleg álnemzékrend koholtságát hosszasan mutogatni, itt a Szörényi család származási kimutatását csak onnan kezdve közöljük, a honnan azt hiteles adatok tanusíthatják. E szerint első tudható törzsűl Szörényi **P é t e r t** jelölhetjük ki, ki alkalmasint egy személy azon Sz. Péterrel, ki 1572-ben Nógrád megyében is a Kelecsényi pusztán curiát és 10 telket nyert Maximilian királytól adományban. [1]) E Pétertől a leszármázás következő: [2])

Péternek fia I. **F e r e n c z** a nem egész hitelü L. Advocat Lexicon adata szerint 1595-ben született volna, 1630-ban kapitány, és

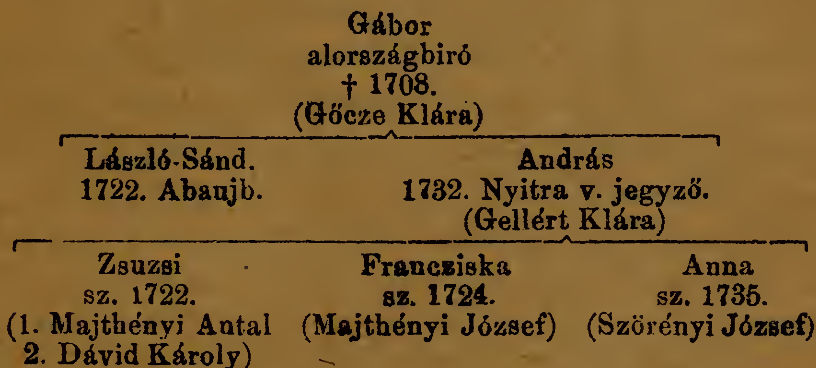
[1]) Liber regius folio 383.

[2]) Kir. táblai perből véve.

1675. körül meghaltnak iratik Farkas Dovoránban. Ugyan ott nejeül Bokros Zsófia iratik. Fia II. Ferencz gr. Illésházy György titkára volt. Nőül vette Egresdy János özvegyét Tuchinczky Juditot, ettől fia maradt: III. Ferencz.

III. Ferencznek gyermekei a táblán láthatók. Ezek közül József (szül. 1724.) katonai pályára lépvén, már 1753-ban őrnagygyá lett, 1771-ben ezredes, cs. kir. kamaras, és báróvá neveztetett, 1783-ban tábornokságra emeltetett. Két házasságából származott gyermekei három fiú, mint a táblán láthatni, szintén a katonai pályán főtiszti rangban szerepeltek; azonban kihaltak.

A családnak több tagja élt még, kiket családfai kapcsolatba nem hozhatni, illyen volt Gábor, Abauj megyei jegyző, alispán, utóbb alországbiró, ki Pozsonyban halt meg 1708-ban, ennek ivadéka[1]) így áll:

Úgy látszik Gábor I. Ferencznek fia volt, mert unokáját Annát Szörényi József, az utóbb báróvá lett tábornok vévén nőül, ezt mint közel rokonát pápai engedély mellett tevé. Gábor fia András Nyitra megye jegyzője volt 1732-ben.

Ugyan e család tagjai voltak Szörényi Zsigmond, 1688-ban nyitrai kanonok, dömösi sz. Margit prépost, és traguri czímzetes püspök, továbbá

Szörényi László 1709—1752. nyitrai kanonok, rajki apát kir. tanácsos, és végre szerémi püspök. Ez az idézett kétes forrás szerint szintén Gábor testvére lett volna. Végre e család ivadéka lehetett Sándor a tudós jezsuita író 1717-ben.

A család czímere a czabaji kastély házi kápolnájában kőbe vésett példány szerint a tojásdad alakú vértben koronából kiemelkedő

[1]) Szintén perbeli adatok szerint, és Mindszenti L'Advocat Lex. VI. köt. s, mely szerint Gábornak atyja Mihály lett volna.

pánczélos és zárt sisakú vitéz, jobb kezében buzogányt, a balban koszorút tartva. A paizs fölötti sisak koronájából ugyan olyan alak emelkedik ki. A paizst jobb oldalról telamonképen pánczélos, lándzsás vitéz, balról hajadon nő őrzi.

Szővérdfi család. Közülök József kir. táblái ügyvéd Maros-Vásárhelyen, és másik József dullóbiztos Maros-székben 1831. körül.

Sztánkay család. Sáros vármegye előkelő régi nemes családa, birtokos egyéb megyében is, mint e század elején Zemplin megyei Cséke és Füzessér helységben. [1])

Közülök többen Sáros megyénél főbb hivatalokat viseltek. Sztánkay István 1637-ben országgyűlési követ. [2]) Sztánkay András 1659. 1662-ben követ, 1664 ben alispán. [3]) Sztánkay Lajos 1681-ben követ, [4]) 1685-ben alispán. [5]) Sztánkay Antal 1715-ben követ. [6])

Sztánkay Istvánnak Nagyszilvai birtoka iránti itélete végrehajtásáról az 1659. évi országgyülés gondoskodott. [7])

A család jelenleg is birtokos Sáros megyei Cselfalu, Komló-Keresztes, Nádfő, Pósfalu, Procs, Sósujfalu, Kellemes helységekben. Egyik vagyonosabb élő tagja a családnak Sztánkay László, ki 1840 ben r. esküdt és József, ki 1840. tiszt. szbiró volt.

Sztankó család. Zemplin megyei nemes család, melyből László 1840-től Zemplin megyénél levéltári segéd.

Sztankóczy család. Ung megyei nemes család Baranya helységben, melyből János Zemplin megyei biztos 1840-től, Gáspár Ung megyei esküdt 1845-től 1849-ig.

Sztankóczy család. Trencsin megyei czímerleveles nemes család, armálisuk 1660-ban Sztankóczy vulgo Gyurkovech névre szóló azon megyében kihirdettetett. 1666-ban Szedlicsnán, 1688-ban Beczkón mutatja fel a nemesi összeirás. [8]) Utóbb ott nyoma sincs.

Sztankovánszky család. (Sztankováni) Tolna, Baranya megyei nemes család. Sztankovánszky Farkas az 1600. évi táborozáskor török fogságba esett. [9]) Ismeretes közülök Imre, ki Tolna megyénél mint

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 120. 331. 376.
[2]) Lehoczky Stemmatogr. I. 204.
[3]) Ugyan ott 204. 205.
[4]) 1681. évi 23. törv. cz.
[5]) Lehoczky id. h. 206.
[6]) Ugyan ott 204.
[7]) 1659. évi 119. törv. cz.
[8]) Szontagh Dán. közl.
[9]) Pethő Gerg. M. Krónika 149. lap.

jegyző kezdé hivatalos pályáját, innen főjegyző, s végre 1848-ban azon megye főispánja volt.

Sztanyo család. 1646-ban Trencsin megyében a nemesi összeirás szerint Felső Dreskóczon lakott ily nevű nemes család.[1])

Sztáray család. (Sztárai és Nagy-mihályi) Ős régi magyar nemzetség, mely oklevelek tanusága szerint a hazát foglaló 108 magyar nemzetség egyikéből a Kaplony genusból származott.[2]) Ismert törzse, a meddig az oklevelek szakadatlanúl terjednek, Jákó de Nagy Mihály volt 1249-ben.

A Sztáray nemzetségről eddig majd minden iró által azon téves vélemény terjesztetett,[3]) mintha az a Ják nemzetségből és az által a sz. István király korában hazánkba telepedett Wasserburgi Venczellintől eredt volna. Ezen roppant tévedésre valószinüleg azon körülmény szolgáltatott okot, hogy a Sztárai család ősének Jákó-nak neve (mely a Jakab keresztnévnek csak egyik variánsa) a helységről nevezett Ják nemzetség nevéhez feltünőleg hasonló. A Ják genus, mely Wasserburgi Venczellintől eredt, és melyből az élő Niczky és kihalt Sitkey stb. család származott, a Dunántúl volt meg telepedve, soha semmi vér és jogközösségben oklevelesen kimutathatólag nem állott a Sztáray s vele rokon eredetü családcsoporttal; ellenben a Sztáray és vele törzsrokon Nagy-mihályi, Vinnai, Eödönffy, Eördögh, nagy-mihályi Pongrácz, és Tibay stb. családok őseinek a Kaplony nemzetséggel vér- és jogközösségéről több oklevél tanúskodik. A Kaplony nemből való kiszakadás régebben élt törzsnél kezdődik, mi előtt ugyan abból a gróf Károlyi, és ennek törzs rokonai a Csomaközy, Vaday, Vetésy, Bagosy stb. másik családcsoport ki vállott volna. Az

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Ezt bizonyítják néhai Waltherr Lászlónak, a gróf Károlyiak levéltárnokának közlései, melyek szerint a nevezett grófi levéltárban is vannak ezt tanusító okmányok. Lásd Tud. gyüjtemény. 1836. IX. 71. Ugyan ott V. 29. l. jegyzet. Kaprinay Mss. B. tomo XIX. 31. oklevél, mely a Sztárayak levéltárában van. Lásd Szirmay Szatmár várm. II. 46. 47. hol Jákó a Kaplyon nemből eredettnek iratik, és még is Szirmay ennek daczára másutt máskép irt. Továbbá Wagner Tab. geneal. XLVI. stb.

[3]) Úgy látszik, első volt, ki e tévedésbe esett: Koller Hist. Eppatus Quinque Eccl. V. köt. 417. lap stb. Utánna Lehoczky Stemmat. II. 382. Budai Fer. Polg. Lex. III. 365. Horvát István Magyar orsz. gyökeres régi nemz. 73. és 74. lapon hallomás után. — Hormayr Taschenbuch 1821. évf. 13. és Kovacsóczy Árpádia III. köt. és végre még többen is, söt ennyi után már már a család is hinni kezdé a Ják genusból eredeztetést; de ez tévedés.

egész Kaplony nemzetség az oklevelek összevetése szerint Szatmár és a szomszéd megyékben terjedt szét.

Miután a nevezett Jákótól származott Eödönffy, Eördögh, nagy-mihályi Bánffy és Pongrácz közös törzsű családoknak teljes leszármazások mind ez ideig hitelesen közölve nem volt, és több családfai gyűjteményekben, milyenek a nemzeti muzeumban a Geneal. authenticae féle, Wagner kéziratai tom. LXX. és Tab. genealogicae, továbbá Rajcsányi Ádám gyüjteményei, több, főleg az első néhány nemzedékben egymástól is eltérők, mint ezt e munka IV. köt. 42. 45—46. VIII. köt. 94. és IX. 447. lapjain az Eödönffy, Eördögh, Nagy-mihályi, Pongrácz családoknál sajnosan vettem észre, szükségesnek véltem a közös törzstőli leszármazást, a menyire lehetett oklevelek [1]) alapján és Wagnernek gyüjteményében tab. LIV. után itt a Sztáray családnál részint kiigazítva, részint pótolva egyben közleni. Lássuk azonban előbb a Sztáray családot.

IV. Béla király korában élt a Kaplony nemzetségből Jakó, kinek 1249-ben neje Szoboszlai Péternek (Petri de Zobozló) leánya Katalin volt. Ettől voltak fiai András Ung megye és II. Jákó, Zemplin megyének föispánai (Comites) (az oklevélben Andreas de Ungh, et Jakov de Zemplyn Comites), kik már IV. Béla és V. István királynak hasznos szolgálatokat tévén, 1273-ban IV. László királytól a Zemplini várhoz tartozott Pereche és Sztára helységeket királyi adományban nyerték. [2]) Ugyan ők 1279-ben már mesteri czímmel jelölve és II. Jákó egyszersmind királyi pohárnok mester nevezett helységekben, ugyancsak IV. László király által megerősítetnek, [3]) mely adománylevélben a cseh király elleni háborúban szerzett érdemeik is megemlítetnek.

I. Jákótól kezdve az utóbb szétágazott nemzetség következőleg sarjadzott:

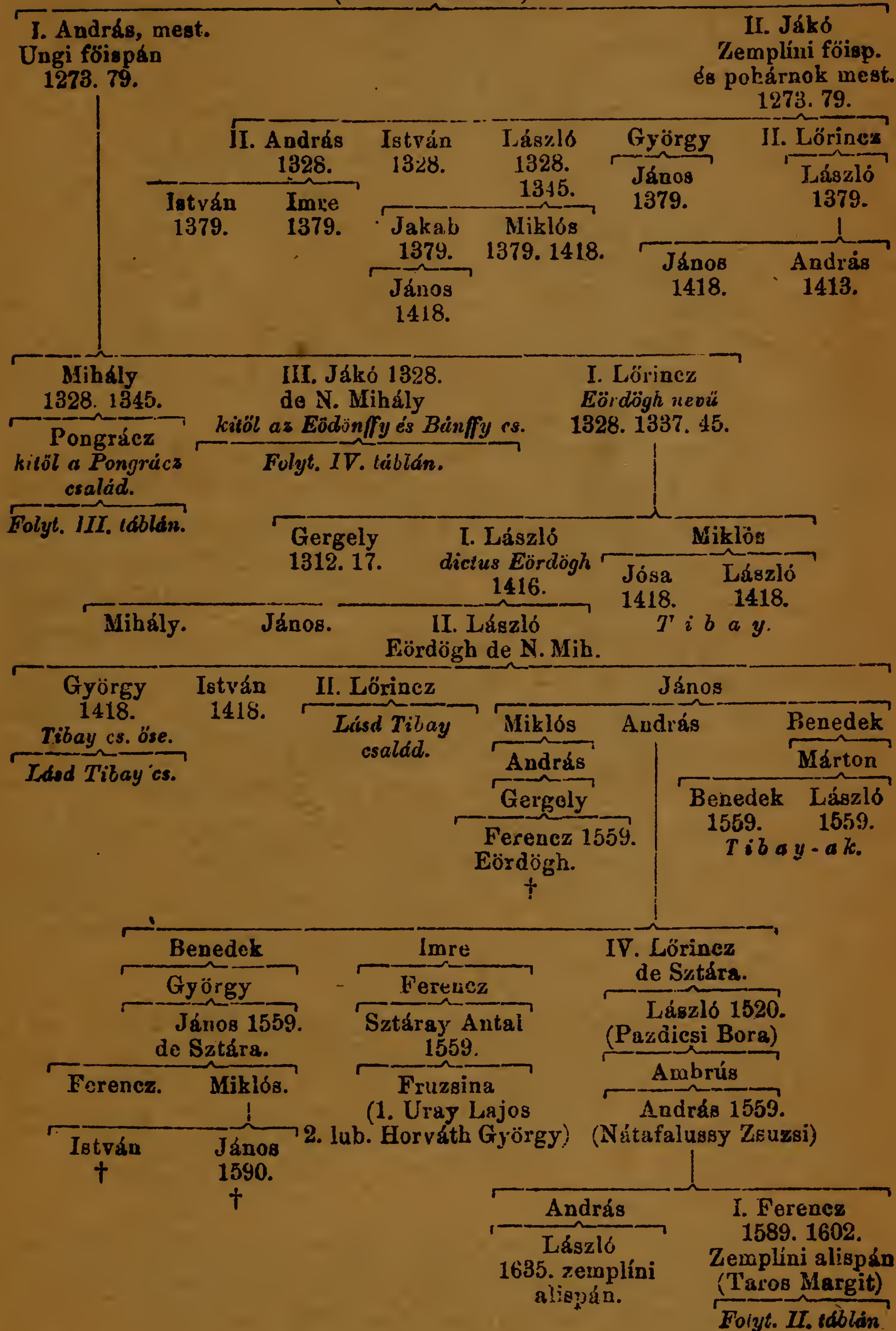
---

[1]) Kapriniai Mss. B. tomo XXIX. 1—40. Fejér Cod. dipl. tomo V. vol. 2 p. 79. tomo IX. vol. I. p. 279. tomo X. vol. 6. p. 114—129. és 244. Szirmay C. Zemplin és Szatmár várm. leirása.

[2]) Fejér Cod. dipl: V. 2. p. 79.

[3]) Ugyan ott p. 550.

I. tábla.

I. Jákó
1249.
(Szoboszlai Kata)
I. András, mest.
Ungi főispán
1273. 79.
II. Jákó
Zemplíni főisp.
és pohárnok mest.
1273. 79.
II. András
1328.
István
1328.
László
1328.
1345.
György
II. Lőrincz
István
1379.
Imre
1379.
Jakab
1379.
Miklós
1379. 1418.
János
1379.
László
1379.
János
1418.
János
1418.
András
1413.
Mihály
1328. 1345.
Pongrácz
kitől a Pongrácz
család.
Folyt. III. táblán.
III. Jákó 1328.
de N. Mihály
kitől az Eödönffy és Bánffy cs.
Folyt. IV. táblán.
I. Lőrincz
Eördögh nevű
1328. 1337. 45.
Gergely
1312. 17.
I. László
dictus Eördögh
1416.
Miklós
Jósa
1418.
László
1418.
T i b a y.
Mihály.
János.
II. László
Eördögh de N. Mih.
György
1418.
Tibay cs. őse.
Lásd Tibay cs.
István
1418.
II. Lőrincz
Lásd Tibay
család.
János
Miklós
András
Gergely
Ferencz 1559.
Eördögh.
†
András
Benedek
Márton
Benedek
1559.
László
1559.
T i b a y - a k.
Benedek
György
János 1559.
de Sztára.
Ferencz.
Miklós.
István
†
János
1590.
†
Imre
Ferencz
Sztáray Antal
1559.
Fruzsina
(1. Uray Lajos
2. lub. Horváth György)
IV. Lőrincz
de Sztára.
László 1520.
(Pazdicsi Bora)
Ambrús
András 1559.
(Nátafalussy Zsuzsi)
András
László
1635. zemplíni
alispán.
I. Ferencz
1589. 1602.
Zemplíni alispán
(Taros Margit)
Folyt. II. táblán

II. t á b l a.

I. Ferencz, *ki az I. táblán.*
1590. 1611.
Zemplíni alispán
(Taros Margit)

István (*vak*)
1631.
(bertóti Frichy Zsófi)

II. Ferencz
ezredes
1663. 83.
(Semsey Klára)

Erzse
(1. Stépán István
2. Fejérváry Lajos)

III. Ferencz *báró.*
sz. 1672 † 1703.
(b. Perényi Bora)

Imre *gróf* 1747.
sz. 1698. † 1769.
Ungi főisp. v. b. t. t.
(1. gr. Zichy Anna
2. b. Desfaigny de la Tournelle Teréz.)

Leopoldina
(gr. Barkóczy János

János-Fülöp
sz. 1739. † 1815.
Ungi főisp.
cs. k. kam.
(gr. Migazzi Bora)

Anna-Mária
cs. kir. udv. hölgy 1782.
†

Antal
sz. 1740. † 1808.
táborszernagy
máltai vitéz
†

Mihály
sz. 1749. † 1798.
Szabolcsi főisp.
(1. gr. Haller N.
2. gr. Eszterházy Eleonora)

János-Fülöp gyermekei:

Vincze
sz. 1771. † 1827.
(gr. Szirmay Janka)

Kristóf
cs. k. kam.
† 1836.
(b. Splényi Anna)

Imre
olmüczi kanonok
† 1829.

Mihály gyermekei:

Albert
sz. 1785. † 1843.
cs. k. kam.
(1. gr. Csáky Valburga.
2. gr. Károlyi Franczíska
3. gr. Waldstein Mária)

Eleonora
(gr. Dessewffy József)

Albert gyermekei:

2-tól Julia
cs. k. és p. h
(gr. Appony György)

Zsófia
cs. k. és' p. h..
(gr. Appony Gyula)

3-tól László
sz. 1830.
jul. 18.
katona.

Antal
sz. 1839.
apr. 8.
(gr. Batthyány Franczíska)

Vincze gyermekei:

János
sz. 1809.
† 1839.
(b. Brudern Jozéfa)

Tivadar
sz. 1815.

Ferdinánd
sz. 1819.
(1. Klobusiczky Matild † 1845.
2. b. Vécsey Gabriella)

Mária
sz. 1821.
cs. k. h.
(gr. Zichy Lipót)

Viktor
sz. 1823.
(gr. Török Mária)

János gyermekei:

Béla
sz. 1835.
(b. Fischer Mária)

János
sz. 1840.

Ferdinánd gyermekei:

1-től Alexandra
sz. 1843.

2-tól Ferdinandina
sz. 1853.

Vilmos
sz. 1858.

Viktor gyermekei:

Ödön
sz. 1855.

István
sz. 1857.

A táblán álló I. A n d r á s ungi főispán, lett a több családágra oszlott nemzetségnek máig terjesztője, míg testvérének II. J á k ó nak a Zemplini főispánnak utódait csak negyed izig ösmerjük.

A család történetére vonatkozólag leghitelesebb adataink lesznek az okmányos kivonatok.

1312-ben Gergely mester, nagy-mihályi Lőrincznek (a táblán I. Lőrincz) fia I. Károly királynak híve a Trencséni Máté és Omodék elleni kassai harczban vére ontásával szerezvén érdemeket, Nagy-Mihályi birtokában vámszedési jogot nyert. [1]) 1326-ban ugyancsak I. Károly királytól, miután többi testvérei kizártával Apáty és Tarcha helységeket nyerte adományban a nagy-mihályi vámmal együtt, erre 1327-ben azon királytól ünnepélyes adományt kapott. [2])

1328-ban II. Jákónak (de Nagy-Mihály) fia László, és testvérei András és István, továbbá I. Andrásnak fiai I. Lőrincz, III. Jákó és Mihály negyedik László királynak Zemplin megyei Sztára és Pereche helységről 1273. évben kiadott adománylevelét az egri káptalan által átiratják. [3]) 1371-ben I. Lőrincznek fia I. László és Györgynek fia György (II. Jákó ágán) Lajos királytól parancsot nyernek az egri káptalanhoz ugyan a fölebb emített 1273. évi adománylevél átirására. [4]) És végre 1416-ban nagy-mihályi Gergelynek fia Albert (az auranai perjel) ugyan azon okmányok elvesztése alkalmából Zsigmond király rendelete folytán az egri káptalan által hiteles átiratát veszi Ung megyei Sztára, Pereche, Györke, Jeszenő, és Zemplin megyei Tiba és tartozékaiból álló jószágokról. [5])

1345-ben a váradi káptalan Lajos királynak Visegrádon azon évben (in festo Epiphaniae) kelt parancsa folytán II. Jakónak fia László mester, Andrásnak fiai Mihály és Lőrincz, továbbá III. Jakónak fiai János és Endre, [6]) kérelmére öt megyéből igazoló bizonyságokat szedett arról, hogy Nagy-Mihály vára a hasonnevű helységgel és tartozékaival, és Györke hegye Zemplin és Ung megyében a nevezetteknek már nagy apjok és ős apjok által kétségtelenül biratott a tatárjárás korában is. [7])

---

[1]) Kaprinai Mss. B. tomo. 29. p. 32. Kovacsóczy Arpádiájában III. köt. 212. közli a gr. Sztáray-ak levéltárnoka, azon téves jegyzettel, hogy e Gergelytől egyenesen származnak a Sztárayak, holott testvérétől I. Lászlótól erednek, mint az I. tábla mutatja.

[2]) Kaprinai id. h. p. 40.

[3]) Ugyan ott p. 38. 39.

[4]) Ugyan ott p. 38.

[5]) Ugyan ott p. 37.

[6]) Ki a családi genealogiakon Ernev, és Ernereck íratik — hibásan.

[7]) Kaprinai id. h. p. 7.

1379-ben Nagy-mihályi Andrásnak fiai István mester és Imre, Lászlónak fiai Jakab és Miklós, Györgynek fia János, és I. Lőrincznek fia I. László Ung megyei Tiba helységre, melyet hajdán elődeik szereztek IV. László és III. András királyok alatt, miután az egykor vártartozék volt, I. Lajos királytól már 1370 ben megerősítő adománylevelet nyervén, ugyan abban mint ősi nemesi jószágukban nevezett király által megerősítettek. [1]) Ugyan ezen adomány levelet 1412-ben megerősité Zsigmond király is nejének Borbála királynénak beleegyezésével. [2])

1418-ban sz. Bertalan apostol napján Ravenspurgban Zsigmond király tisztelendő Unghi Albertnak auranai Perjelnek, Gergely fiának, a ki Jánosnak, a ki nagy-mihályi Jákónak fia volt, érdemeit tekintetbe véve, melyeket főleg a boszniai hadjáratban s másutt is, főleg pedig Stybor erdélyi vajda hadseregének élén, úgy a velenczések ellen is vitézségével szerzett, és rokonai is vérök ontásával tanusitottak, neki és fiainak Jánosnak, Lászlónak és Györgynek, nem különben Jánosnak, Lászlónak, Pálnak, Istvánnak és Mihálynak Eüden fiainak, Miklósnak László fiának, Jánosnak Jakab fiának, másik Jánosnak és Andrásnak László fiainak; ismét Györgynek Mihály fiának, Lászlónak és Dienesnek Pongrácz fiainak, és Pongrácznak András fiának Nagy Mihályiaknak; ismét tisztes Péternek, György fiának nagy-bányai plébánosnak, Mihálynak és Jánosnak Eördöghnek nevezett László fiainak, Jósának Ürdegh Miklós fiának, ki Ürdegh nevezetű Lőrincz fia volt, Györgynek és Istvánnak nagy-mihályi Ürdegh László fiainak, ismét Lászlónak Miklós fiának, a Tibay Lőrincz fiának uj adomány képen adta a következő részint ősi, részint szerzett birtokokat: Sztára, Krivostyán, Orczka, Visk máskép Gyalnez, Felsö Zbugya, Henselőcz, Veres-Vágás, Bruszfalva népes, és Ozdó puszta helységeket; ismét Pereche, új és ó Tapolya, új és ó Petrócz helységeket, nem különben Nagy-mihály mezőváros, és Györgyhegye nevű várhelyet Zemplin megyében; Ismét Nagy-Mihály várát, Vinna, Felső és alsó Tarna, Simonlese, Galussa, Glacza, Klokocsó, Varkond, két Zalacska, Új Zochogo, Verbócz, ó és új Gézeny, Lucska, Kis-Porubka, Laaz, Sztrajna, Alsó-Szbugya, Herolcz és Porubka azon Nagy-Mihály vára tartozékait. Ismét Remethe máskép Jeszenő, Németh Poruba, Jósza, Huszin, Ribnyicske, Jeszenöv, Úbres, Revese, máskép Zavatka, Hnyona máskép

---

[1]) Kaprinai id. h. p. 23. 24.
[2]) Ugyan ott 24. 25.

Revese, Fekésháza máskép Revcse, Alsó Revcse, Bánkháza, Alsó Remete, Ruszkócz, Ribnicze, Kajdanov, Serovnicza, és Hlinik ugyan azon Jeszenőhöz tartozókat. Ismét Tyba várát és mind a két Várallya, Vásáros Tyba, máskép Szobráncz, Felső és Nagy Tyba, Honykócz, Konyus-Cserches, Osztró, Vajnatina, Tyba, Jakabháza, Koromlya, Ba-

buzo, és Prekopa helységeket Tyba várához tartozókat Ung vármegyében, és Gelényest Szatmár vármegyében, melyekben a nevezettek 1419-ben a leleszi Convent által ellent mondás nélkül beiktattak, és melyekről azon 1419. évben (Octavo calendas Marty) Zsigmond király az ünnepélyes adománylevelet is kiadta. [1])

---

[1]) Kaprinai u. ott 12 -21. leirva oda 1760-ban gr. Sztárai Imrétől Nagy-Mihályon.

1418-ban Constanczban (feria 3. prox. post fest. Paschae D.) Zsigmond király ugyan csak Albert auranai Perjelnek, Nagy-mihályi Gergely fiának és a fennebbi adomány levélben megnevezetteknek ősi czimerüket, melylyel már elei éltek, czímeres levélben adja és megerősíti. [1])

1528-ban Nagy-mihályi György (lehet, hogy II. András ágából Benedeknek fia) mint János király híve ettől Tarnovban sz. Margit napján kiadott adománylevélben Literati Kelemen terebesi várnagy hütlenségén ennek tolcsvai szöllőjét, úgy Tehen Jánosnak Zemplin és Ung megyékben Nagy-Mihály, Füzesér és Sztranya helységbeli birtokrészeire adományt nyert. [2])

1545-ben Nagy-mihályi János királynői udvarnok Izabella királynőtől Gyalu várában (die domin. prox. in crastino festi b. Petri apostoli ad vincula) Ung megyei Hanayna helységben vámbeli kiváltságot nyert. [3])

1559-ben az egy törzsből több családra szakadt nemzetségnek tagjai őket közösen illető és Zsigmond királytól 1418-ban Sz. Bertalan napján kelt adománylevelet, a leleszi Convent beiktatási jelentésével együtt I. Ferdinand király által hitelesen átiratták és megerősítettek, mely okmány, miután a kérelmezők abban családneveik szerint, sőt leszármazásuk kimutatásával fordulnak elé, igen érdekes és család történeti szempontból fontos figyelmet érdemel. Neveik azoknak, kiknek részökre az átirás történt, következőleg soroltatnak fel: nagy-mihályi Pongrácz Benedek, néhai Dénesnek, Mihály fiának, András fiának, Dénes fiának, Pongrácz fiának, Mihály fiának, András fiának, hajdán Jakó fiának fia, maga és méhtestvérei Pongrácz Mátyás és János neveikben is, és nagy-mihályi Eödenfy István, néhai Jánosnak, Albert fiának, Pál fiának, Eöden fiának, Erneu [4]) fiának, Jákó fiának, András fiának, másik Jákó fiának fia, maga és apról testvére Bernát, nem különben Ferencz, Tamásnak, János fiának, Albert fiának, Pál fiának, nevezett Eöden fiának fia, és másik Ferencz, néhai Lászlónak, Imre fiának, István fiának, Pál fiának, említett néhai Eöden fiának fia, ismét András, néhai Mihálynak, András fiának, György fiának, Pál fiának, többször említett néhai Eöden fiának fia,

[1]) Ugyan ott pag. 29.
[2]) Ugyan ott 35.
[3]) Ugyan ott 34.
[4]) Másutt, a régibb oklevelekben Erneu helyett Endre áll.

neveikben is; és nagy-mihályi Tibay Kristóf, néhai Mihálynak, János fiának, Ambrús fiának, György fiának, László fiának néhai másik Eördögh László fiának, Lőrincz fiának, András fiának, néhai idősb Jákó fiának fia hasonlóan maga és méhtestvérei Ferencz, Gáspár, János és Diénes neveikben is, nem különben Balás Jánosnak, említett Ambrús fiának, és Gergely néhai Lázárnak, Albert fiának, Miklós fiának, Lőrincz fiának, előbbirt Eördögh László fiának fia; Ismét Ferencz Gergelynek, András fiának, Miklós fiának, János fiának, néhai előbb nevezett Eördögh László fiának fia, és Benedek és László néhai Mártonnak, Benedek fiának, János fiának, László fiának, gyakran nevezett másik Eördögh László fiának fiai, nem különben Ztáray János, néhai Györgynek, Benedek fiának, András fiának, János fiának, Eördögh László fiának fia, és Ztáray Antal Ferencznek, Imre fiának, András fiának, János fiának, Eördögh László fiának fia, és András Ambrúsnak, László fiának, Lőrincz fiának, András fiának, János fiának, már nevezett Eördögh László fiának fia neveikben és személyekben is. [1])

1607. évi maj. 5-én Nagy-Mihályon a vér- és birtok-közösségű nemzetség következő családtagjai községi szabályzatot alkottak, u. m. Sztáray Ferencz, Nagy-mihályi Gothárd, Tibay János, Nagy-mihályi Pál idősbik, Nagy-mihályi Pál ifjabbik, Nagy-mihályi Benedek, Nagy-mihályi Zsigmond, Nagy-mihályi György, Korcsvai, Nagy-mihályi László, Nagy-mihályi György, Nagy-mihályi Gáspár, Nagy-mihályi Albert, Ederfi László, Edenfi Kristóf, Vinnay Kristóf, Vinnay Károly, ifjabbik Sztáray Ferencz, Tibay Gáspár és Márton, Vinnay Kristofné öregbik, Vinnay Gáspárné, Vinnay Györgyné, Eödenfy Ferenczné, Nagy-mihályi Farkasné, Nagy-mihályi Györgyné, Nagy-mihályi Jánosné, Nagy-mihályi Ferenczné, Nagy-mihályi Kristófné. [2])

A Sztáray-ak azon ága, mely máig virágzik, az I. táblán álló IV. Lőrincztől származik. Ennek másod unokája azon András, ki 1559-ben I. Ferdinand királytól a közös vérség több tagjával birtokaira uj megerősitő adományt vitt, és — mint iratik — János Zsigmond ellenében a Nagy-mihályi várat erélyesen védelmezte. Egyik fiának Andrásnak fia László 1635-ben lett Zemplin megye alispánja. [3]) Másik fia

---

[1]) Kaprinai id. h. 8. lap.
[2]) Kovacsóczy Arpádia III. 202.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 169.

I. Ferencz 1589-ben választatott Zemplin megye alispánjának és azt a legválságosabb időkben derekasan kormányozta 1602. éven túl is. [1]) Unokája II. Ferencz ezredesnek iratik. Ennek Semsey Klárától fia III. Ferencz, Zemplin megyének volt alispánja 1700-ban, midőn a Zemplini malmot a Bodrogon levágatta mint áradásokat okozót. [2]) 1725-ben évben érdemeiért báróságra emeltetett. [3]) Nejétől báró Perényyi Borbálától fia

Imre, ki 1747-ben grófi rangra [4]) emeltetett. Mint hívatalos közpályán szereplő, cs. kir. kamarás, valós. belső titkos tanácsos, Ung vármegye főispánja [5]) és Sz. István r. közép keresztese halt meg 1769-ben. Kétszer nősült, első neje gróf Zichy Anna, a második báró Desfaigny de la Tournelle Teréz volt. Ezektől két leánya és három fia: János Fülöp, Antal és Mihály maradtak. Ezek közül

Antal szül. 1740. katonai pályára lépvén, Mária Terézia korában az örökösödési háború alatt mint jeles katona és kitűnő hadvezér fokonként 1800-ban táborszernagyságra emelkedett, a 33-ik számú m. gyalog ezred tulajdonosa, máltai lovag volt, és vitézségével a Terézia rendet is megnyeré. [6]) Meghalt Gráczban 1808-ban. Utóda nem maradt. Testvére

János Fülöp előbb (1770) a m. kir. helytartóságnál tanácsos, utóbb (már 1792-ben) Ung vármegye főispánja, és cs. kir. kam. volt. Meghalt 1815-ben. Nejétől gr. Migazzi Borbalától gyermekei:

a) Kristóf, ifjabb korában (1792.) a m. kir. helytartó tanácsnál kezdett hívatalos pályát, és mint követ is szerepelt. Meghalt 1836-ban.

b) Imre egyházi életre adván magát, olmüczi kanonok volt, mint ilyen 1779-ben ausztriai grófságra is emeltetett. [7]) Meghalt

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. hist. 92. 106.

[2]) Ugyan ott 283.

[3]) Adami Mss. Mus. 4. lat. nro 182. szerint Imre mint kamarai tanácsos 1725-ben lett báró. 1725. évre teszi a góthai Histor. Herald. Handbuch is 982 lapján a báróságot; és így az bizonyosnak tekinthető, ellenben Lehoczkynál Stemmat I. p. 170. hibásan áll 1700. évre téve.

[4]) A góthai 1859. évi grófi Almanach 849.lapja szerint 1750-ben lett gróf. Ellenben a Hist. herald. Handbuch 982. lapján sajtó hibából áll 1797. évre téve a grófság.

[5]) Lehoczky szerint 1754-től Ungi főispán.

[6]) Hirtenfeld Der M. Therésien-Orden. I. 503.

[7]) Megerle, Aldes lex. Erg. b. 31—32.

1829-ben. Püspökségre neveztetvén, azt közbe jött halála miatt elnem foglalhatá.

c) Vincze a katonai pályán szerzett érdemeket, a franczia háború alatt mint őrnagy esett fogságba, honnan többed magával veszélyek közt elmenekült. Meghalt 1827-ben. Nejétől gróf Szirmay Jankától a táblázaton látható gyermekei és unokái származtak.

Mihály (Imre grófnak fia) szül. 1749-ben, előbb (1770.) a Tiszán inneni ker. tábla ülnöke, utóbb cs. k. kamarás tanácsos és a kassai kamara Igazgatója (Administrator) majd Szabolcs megye főispánja volt. Meghalt 1798-ban. Maradt fia

Albert cs. kir. kamarás (szül. 1785.) ki mint jeles publicista az 1825. 1836. és 1840. évi ország gyűléseken szerepelt. Mint a conservativ párt egyik tekintélyesebb tagja a gr. Dessewffy Aurél által szerkesztett Világ czímű polit. hirlap hasábjain „Nagy-mihályi levelek“ czímű cziksorozatával jeles készültségét tanusítá. Hivatalt vállalni nem akarván, a neki kinált főispáni méltóságokat megköszönte. Meghalt 1843-ban. Háromszor nősült, két utóbbi házasságából — mint a táblán láthatni, — két leánya és két fia maradt.

A család ősi czímere, melyre a család — mint fenebb mondók, 1418-ban Zsigmond királytól czímerlevelet nyert, — a grófi rang nyerésékor Mária Terézia királyasszony által két oldalról telamonokkal megbővítetett, e szerint a grófi czimer — mint felebb a metszvény is ábrázolja — fen álló hadi pazs, melynek kék udvarát közepig egy, négyszegű kövekből épült, nyilt kapujú, felül rovátkolt arany vár foglalja el, fölötte egymással szemközt két természetes színű szarka áll, csőreikkel egy drága köves arany gyűrűt tartva. A paizs fölött grófi korona áll, azon ismét koronás sisak, melyen ismét az előbbihez hasonló helyzetben gyűrűt tartó két szarka áll. Foszladék mindkét oldalról aranykék. A paizst két oldalról egy-egy vörös ruhás, párduczos kalpagos magyar testőr fogja. [1])

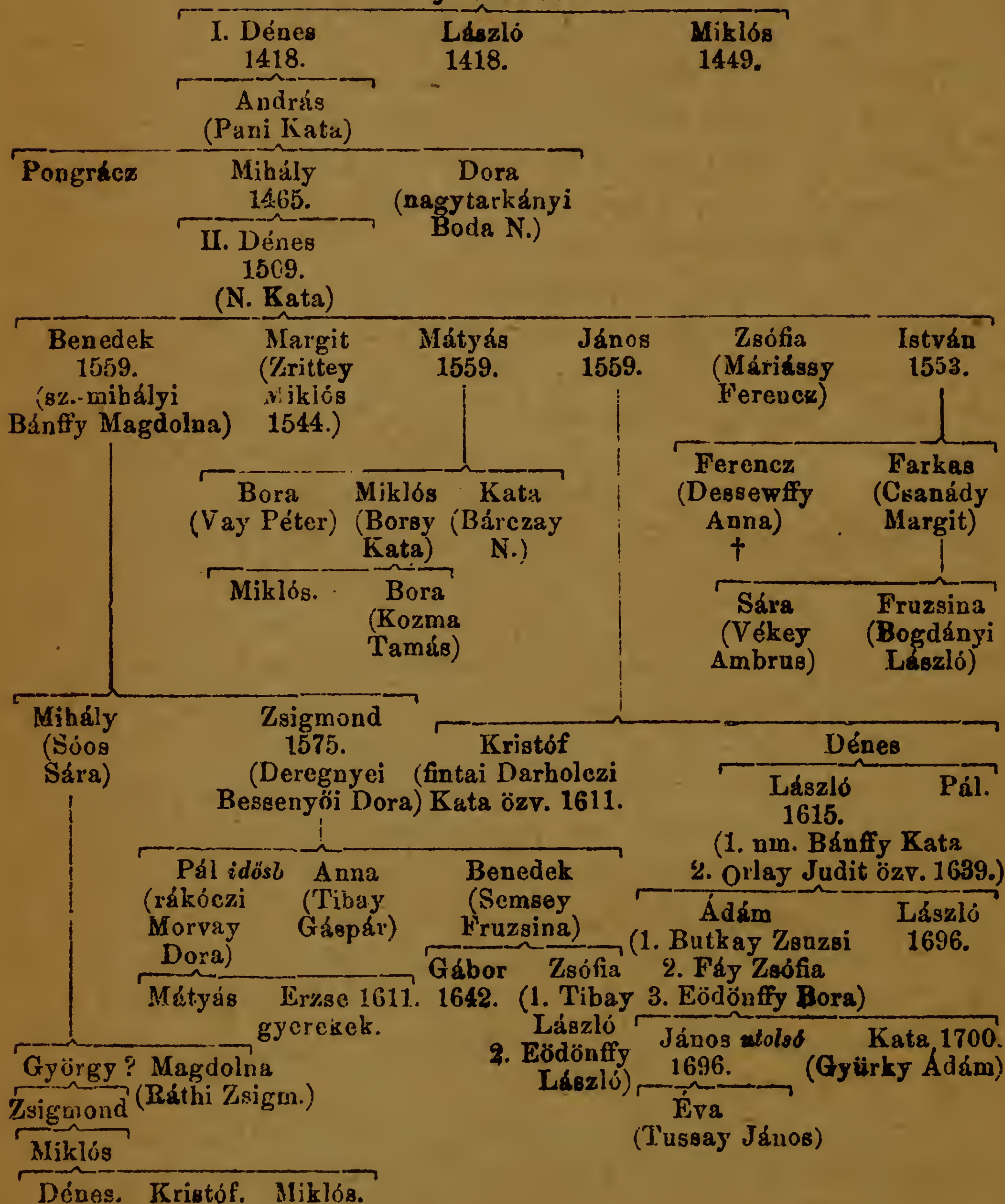
Sztárai Mihálynak az 1532-ben élt reformátornak e családhozi viszonya ismeretlen, de úgy látszik, ahoz vérség nem volt.

Hátra van még felebbi igéretem szerint a Sztáray-akkal közös vérségű többi — nagyobbára kihalt családoknak leágazása, miután azok egy részben hiányosan közöltettek, és így a nagy-mihályi Pongrácz családnak e munka IX. köt. 448. 451. lapjain álló nemzékrende helyett álljon itt a következő teljesebb [2]) folytatás:

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

[2]) Wagner Tabula LIV. és Rajcsányi Deduct. geneal. I. 133. után.

III. tábla.

E táblán állanak a nagy-mihályi Pongrácz kihalt család tagjai.

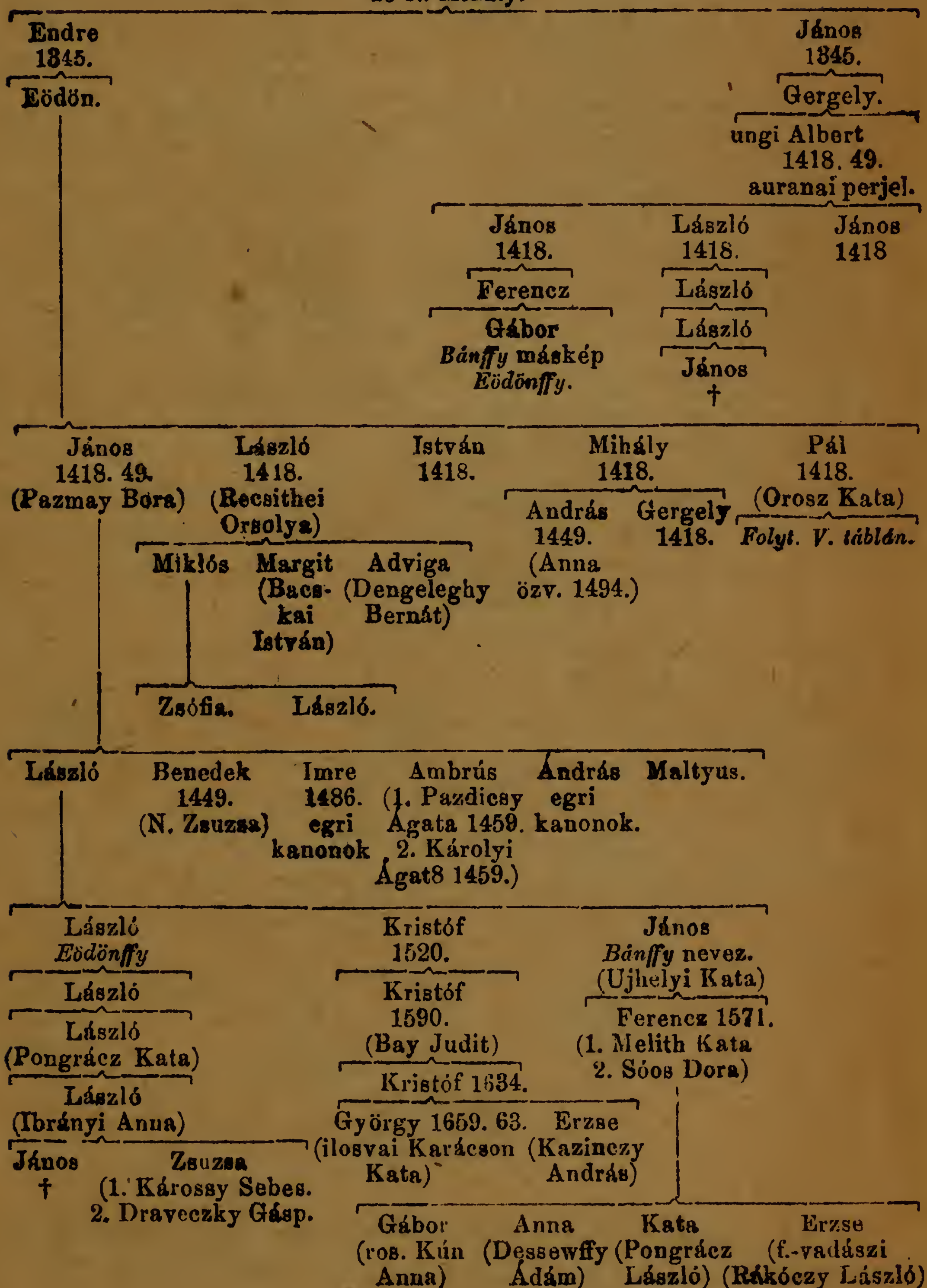
A következő tábla az Eödönffyek, nagy-mihályi Bánffyak és Vinnayak táblázatát [1]) adja az e munka IV. köt. 43. 44. lapján álló helyett, azon igazítással, hogy E ö d ö n, kitől e kihalt család nevét

[1]) Wagner Tab. LIV. és Rajcsányi stb.

vette, nem Andrásnak, hanem fiának III. Jákónak Endre fiatóli unokája volt, egyéb kiigazításokkal és pótlásokkal együtt.

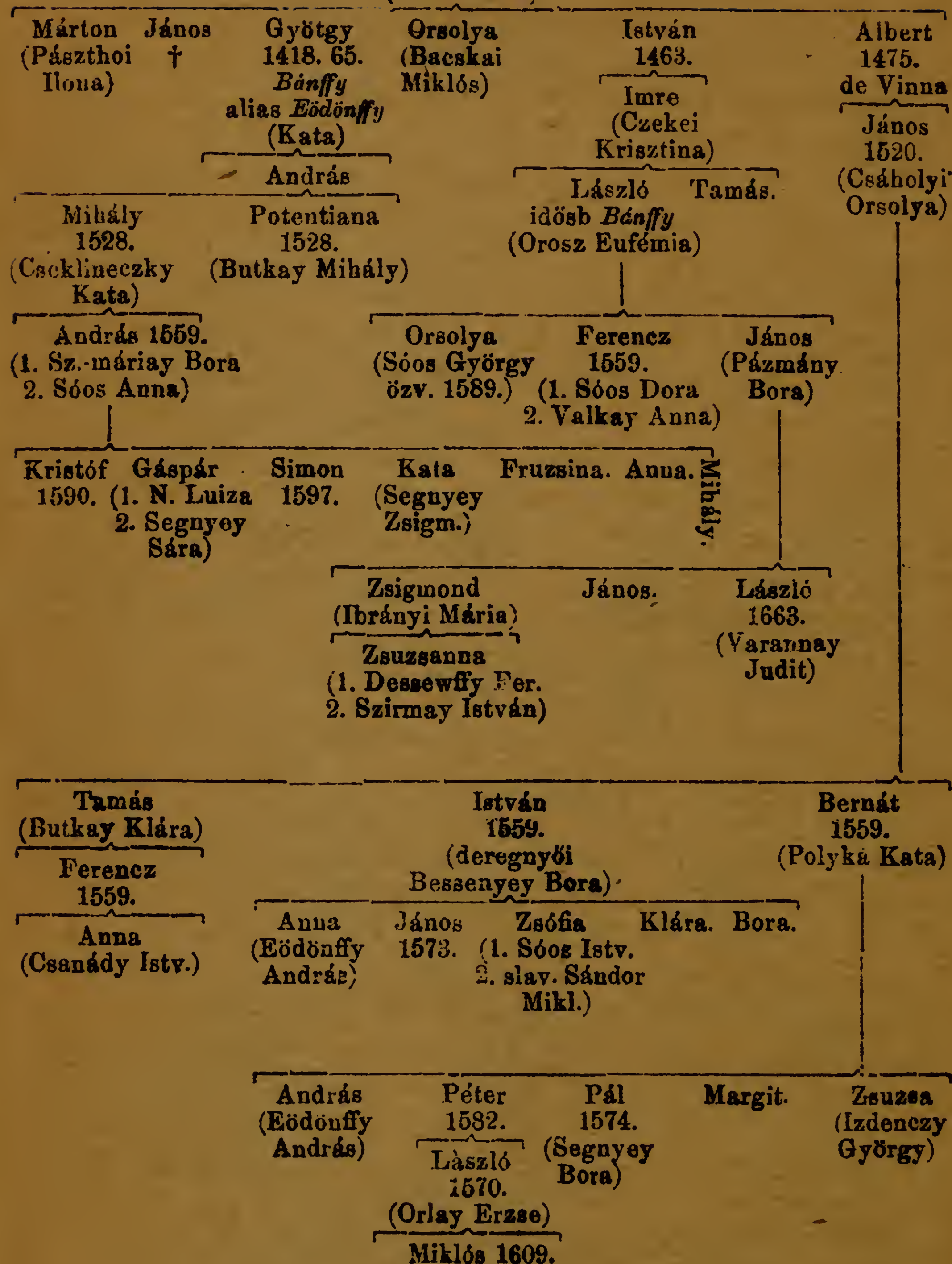
IV. tábla.

III. Jákó, *ki az I. táblán.*
1328.
de N. Mihály.

V. tábla.

Pál, *ki a IV. táblán.*
1418.
(Orosz Kata)

Itt megjegyzendő, hogy a három, négy végső nemzedékek az Eödönffy családnál közlött táblázat szerint vannak, éz ez okból Já-

nosnak Csáholyi Orsolyától fia Istvánnak is úgy áll, mint ott nemzedéke, holott Rajcsányi szerint ezen Istvánnak első neje bribéri Melith Sára, a második Meszesy Ilona lett volna, és ezektől leányai Borbála és Zsófia slav. Sándor Miklósné.

Hátra volna még az I. táblán a Tibay család tovább származását folytatni, az azonban a Tibay család név alatt látható.

Sztarikovszky család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak sorában áll. [1])

Sztárnay család. Gömör megyében lakozó nemes család. [2]) Zemplin megyében a kihaltak közé soroztatik és hajdán birtokos volt Barancs és Kazsú helységben. [3])

Sztárok család. Bihar megyei nemes család. Ifiabb Sztárok János Nagy-várad főjegyzője volt, 1797-ben I. Ferencz király által czímeres nemességre emeltetett.

Czímere négy féle osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban zöld téren fészkén ülő ezüst pellikán fiait melle vérével táplálja, fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog, a 2. és 3. arany mezőben vörös grif hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a ballal kék keresztet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között a paizsbelihez mindenben hasonló vörös grif emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst kék, balról aranyvörös. [4])

Nevezett Sztárok Jánosnak nejétől Anderko Annától, a n.-váradi g. sz. püspök Darabanth Ignácz rokonától e század elején élő gyermekei: Ignácz, Karolina, Anna és Petronella. [5])

Sztaroveczky család. Bihar megyei nemes család, melyből névszerint Rozália, Imre, Julianna, Erzsébet és Iréne birják Bihar megyei Kotyiklet helységet. [6])

Sztarsy család. Árva megyében a czímerleveles nemes családok sorában állott Medvedzén lakozva. Ismeretes közülök József 1702-ben azon megye törvényszéki vizsg. birája. Most ott ivadéka nem él. [7])

---

[1]) Szirmay, C. Zemplin not. top. 116.
[2]) Bartholomaeides C. Gömör p 146.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 104.
[4]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[5]) B. Vay László Német hívség, 882.
[6]) Fényes, Magyarország 1859-ben. 206. 248.
[7]) Szontagh Dán. közl.

Sztary család. Valószinűleg a Starniszky családdal azonos. Trencsin megyében 1754-ben mint Zolnán, 1781-ben mint Bolessón lakott nemes család volt ismeretes. Lehet, hogy e név nem is valódi neve volt a családnak, hanem a Trencsin megyei Csernyánszky és Klacsik család mellék ágát képezte, miután a nevezett családok egyes vonalai is éltek Sztary vezetéknévvel. [1]

Sztekhló család. Sztekhló Mátyás 1712-ben III. Károly királytól kiadott czímereslevélben nemesítetett meg. [2] Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával három búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán ágaskodik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3]

Nevezett Mátyásnak, ki Gömör megyében élt, neje Urbányi leány volt, és atyja valószinűleg azon Sztekló Mátyás, ki evang. lelkész volt Felső Sajón 1693-ban és ott halt meg 1698-ban. [4]

Úgy látszik, megnemesített Mátyásnak testvére volt Sztekhló János felső sajói evang. rector. Részesült-e ez a czímereslevélben? nem tudjuk, azonban ennek ivadéka, nagyobbára az egyházi és iskolai pályán működve következőleg származott le:

I. János
f.-sajói rector

I. András
1742. Witeberg. jár.
kővi és kraszkói pap
† 1775.
(Simonides Judit)

II. András
sz. 1752. † 1818.
Petrováczi lelkész
Bácsban és Senior.
(Dedinszky Zsuzsa)

II. János	Janka	András	Károly
Petrováczon lelkész 1811-től (Rohonyi N.)	(Hajnóczy Sámuel)	(járéki jegyző	(Szűcs N. † 1858)
			Emma.

II. János gyermekei:

III. András	János	József
sz. 1817. lelkész 1857-től Losoncson.	Eperjesen lelkész 1858.	Glozsányi pap. 1868.

---

[1]) Szentagh Dán. közl.

[2]) Collect. herald. nro. 71.

[3]) Ugyan ott és Adami Scuta gentil. tomo XII.

[4]) Bartholomaeides Memor. Prov. Csetnek p. 149. et 334.

I. András 1742-ben Wittebergában járt, utóbb Gömörben kövi és Kraszkovi evang. lelkész volt. Meghalt 1775-ben. [1]) Fia

II. András szül. 1752. april 14. Kraszkovón, 1777-ben Jenában tanúlt, utóbb Bács megyében Petrováczi ev. lelkész lett és bácsi senior. Meghalt 1818. febr. 6-án. [2]) Egyik fia

János 1810-ben Wittebergben tanult, már 1811-ben atyja mellett Petrováczon káplán volt, utóbb Lajosfalván a kat. végvidékben lelkész. [3]) Ennek egyik fia

III. András szül. 1817-ben, Jenán tanúlt 1839-ben; 1857-től Losonczon evang. lelkész. [4])

József 1861-ben Bács Bodrog megyei petrováczi kerületből országgyűlési képviselő volt.

A többit a táblán láthatni. A család ágost. ev. vallású.

Sztojka család. (Szalai és Kerekfalvi báró) Máramaros vármegye ős régi családa, melyből már 1465-ban Sztojka Mihály azon megye szolgabirája volt. [5])

A családot a XVIII. században Sztojka László emelte föl, ki 1717-ben a Máramarosba beütött tatárokat ki üzte, részt vévén abban Sztojka Zsigmond is. [6])

Nevezett Lászlónak nejétől Szegedi Sárától négy gyermekét ismerjük: Krisztinát csebi Pogány XIII. György nejét, Zsigmond Antalt, Pál Sándort és Lajos Józsefet.

Zsigmond Antal papi pályára lépvén, 1733-ban már egri kanonok lett, és innen 1749-ben erdélyi püspök, beiktatva 1750-ben; lemondott 1759-ben, meghalt 1770. april. 21. kora 72. évében. [7]) Ő kapta testvéreivel Pállal és Lajossal a báróságot 1750-ben Mária Terézia királyasszonytól. [8])

Pálnak neje volt b. Perényi Veronka 1750-ben.

E század elején éltek b. Zsigmond birtokos Szatmár megyé-

---

[1]) Barthbolomaeides, Memoria Ungarorum, 246.
[2]) Haan, Jena Hung. 85.
[3]) Bartholomaoides id. h. 306.
[4]) Haan id. h. 164.
[5]) Teleki, Hunyadiak kora XI. köt. 146.
[6]) Szigeti Album 1860. 309. 310. stb. hol László képe is megjelent.
[7]) Szereday Séries Epp. Trans. 229—235,
[8]) Bihar megyei levéltárból.

ben Zsadány és N. Kólcs helységben. [1] Ugocsában Bökényben és Batáron. [2])

Másik Pálnak özvegye b. Perényi Katalin eléfordúl 1832—1847-ben.

Imre báró az 1825. 1832/6. 1843/4. országgyűléseken Máramaros vármegye követe volt.

Most élnek Gyula, Julia sajói Mán Józsefné stb.

Ezek a bárói ág ivadékai; a nemesi ágból ismeretes István e század elején birtokos Ugocsa megyében Karátfalván, és János és Mihály birtokosok Batáron. [3])

A XVII. százád elején 1603—43. körül élt Sztojka Ágata csebi Pogány VII. György Máramarosi alispánnak neje.

Tán szintén e családhoz számítható azon Sztojka is, ki 1599. körül mint Mihály vajdának Rudolfhoz követe, említetik. [4])

Más, ettől különböző, vagy legalább régebben elszakadt ágból lehet azon Sztojka család, melyből bácsi előnévvel Gábor 1831. körül Erdélyben Balásfalván gör. egy. kanonok volt, és melyből egyik Sztojka, mint mehádiai g. n. e. esperes Hunyad megyétől 1798. jan. 26-án kiadott nemesi bizonyítványát 1798. máj. 30-án Krassó vármegyében kihirdetteté.

Sztojanovics család. Közülök János 1843-ban Veszprém megye hadi fő adószedője. *Lásd itt Stojanovics cs.* a 375—6. lapokon.

Sztopkovicz család. Trencsin megyében 1690-ben Borcsiczon székelt a nemesi összeirás szerint. Utóbb ott nyoma sincs. [5])

Sztraka család. Trencsin vármegye nemesi összeirásaiban olvasható az 1646. és 1666. évekről, midőn ott Vág Beszterczén lakozott. Jelenleg ott ismeretlen. [6])

Sztrakoniczky család. Zólyom vármegyei nemes család. A czímeres nemes levelet Sztrakoniczky András szerzé 1741-ben Mária Terézia királyasszonytól. [7])

Czímere a paizs arany udvarában zöld téren álló, kék magyar ruhás, vörös csizmás, vörös öves és vörös prémkalpagos magyar vitéz, jobb kezében nyelével a földre érő fehér zászlót, a ballal kivont kardot

[1]) Szirmay, Szatmár várm. II. 141. 186.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 122. 172.
[3]) Ugyan ott 73. 172.
[4]) Magyar történelmi tár. III. 133.
[5]) Szontagh Dán. közl.
[6]) Ugyan az.
[7]) Adami, Scuta gentil. t. XII.

tartva. A pazs fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló férfiú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

A család tagjai közül 1861-ben Károly alszolgabiró, Gusztáv rendsz. esküdt volt Zólyom vármegyénél.

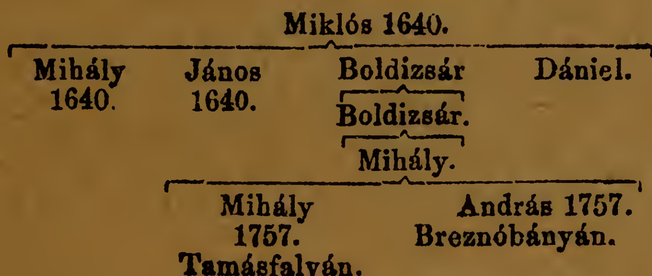
A család ágost. ev. vallású.

Sztranyavszky család. Iratik neve Sztranovszky-nak is. A czimeres nemes levelet Sztranyavszky Miklós és fiai János és Mihály kapták 1640-ben III. Ferdinánd királytól és azt először Zólyom vármegyében hirdették ki. A család 1646-ban Trencsin megyében Biróczon mint birtokos említetik. Nevezett Miklós 1647-ben armalisát Trencsin megyében is hirlelteté. Ugyan azon vármemegyében 1725-ben idősb Gábor és László produkálták az eredeti ármálist.

Trencsin megyében 1736-ban élt ifj. Miklós. 1768-ban Zolnán lakott Boldizsár és ennek négy fia: János, Imre, Ferencz és Pál; továbbá ifj. Gábor fiával Jánossal, majd József és ennek fia István, azután László és idősb és ifiabb János. Ugyan ekkor Kiszucza Ujhelyen lakott Dániel. — 1803-ban Zolnán találtattak József és fia István, másik József Gábornak fia; — Moys-Lucskán székelt István három fiával u. m. Ádámmal, Jánossal, és Istvánnal. Végre 1837-ben Zolnán lakott János és Ádám és ennek fia József, és egy másik József.

A czímeres levél szerző Miklósnak nevezett Mihály és János fiain kívül fiai voltak még Boldizsár és Dániel.

Nógrád megyétől 1757. aug. 11-én Sztranyavszky Mihály Gömör megyében Tamásfalván és testvére András Breznóbányán lakozó, nemesi bizonyságot kapván, így mutaták ki származásukat a nemesség szerző Miklóstól.

Ugyan akkor kétségtelen nemeseknek ismertettek: Jánosnak

[1]) Collect. herald. és Adami Scuta gentil. tome XII.

fiai Sámuel, Dániel, Mihály és Istvánnak fiai István és János.

Nevezett Jánosnak Sámuel fia nemzé Pált, ez ismét Pált, ki Nógrád megyétől 1810. máj. 10-én kapott nemesi bizonyítványt. Ennek rokona Mária Tornyos Mátyásné.

Nyitra megyében Galgóczon 1755. jan. 24 én tétetett a család származásárúl tanuvallatást. [1])

Sztránszky máskép Sztranyovszky Dánielnek Sztanislaides Ágnestől fia Dániel szül. Körmöczön 1724. oct. 12., Wittebergben járt.1746-ban, Polichnón volt 1749-ben, és Uhorszkán lett 1752-ben evang. lelkész. [2])

Sztránszky János galgóczi születésű, Wittebergből haza jövén 1727-ben Nógrádban Kürtösön, utóbb Tapolcsánban, végre Alsó Sztregován lett pap. [3])

Ezek tán szintén e család ivadékai?!

Sztrányay család. Sztrányay György 1672-ben I. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet, [4]) melyet azon évben Trencsin megyében kihirdettetett. Azonban nevezett megyében utóbb nyoma sincs.

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon arany koronán könyöklő vörös ruhás kar, arany markolatú kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján ugyan ollyan kar látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös. [5])

Sztratimirovich család. Ujabban nemesített család Bács vármegyében, melyből volt István a karloviczi görög n. e. érsek 1827-ben 1837-ig.

Sztrázsay család. Szabolcs vármegye nemes családai sorában áll Fényes Geográphiája szerint.

Sztriha család. (Dreskóczi). Nevét Ztriha alakban is találjuk. Trencsin megye curialis nemes családai sorában áll. 1639. febr. 20-án Bécsben kelt adománylevélben III. Ferdinánd király Groboty János és Ádám magvaszakadtán a kir. koronára szált Trencsin megyei Felső-dreskóczi három udvartelket Sztriha Mihály fiának Mi-

---

[1]) Nógrád megyei levéltár, és Szontagh Dán. a Trencsín m. levéltárból.
[2]) Bartholomaeides Memoria Ungarorum 253.
[3]) Ugyan ott 217.
[4]) Collect. herald.
[5]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

hálynak, és idősb János fiainak ifj. Mihálynak, Jánosnak és Andrásnak, valamint Farkas Miklós fiának Mihálynak, és György fiainak Andrásnak, Ferencznek, és Jánosnak adományozta. [1])

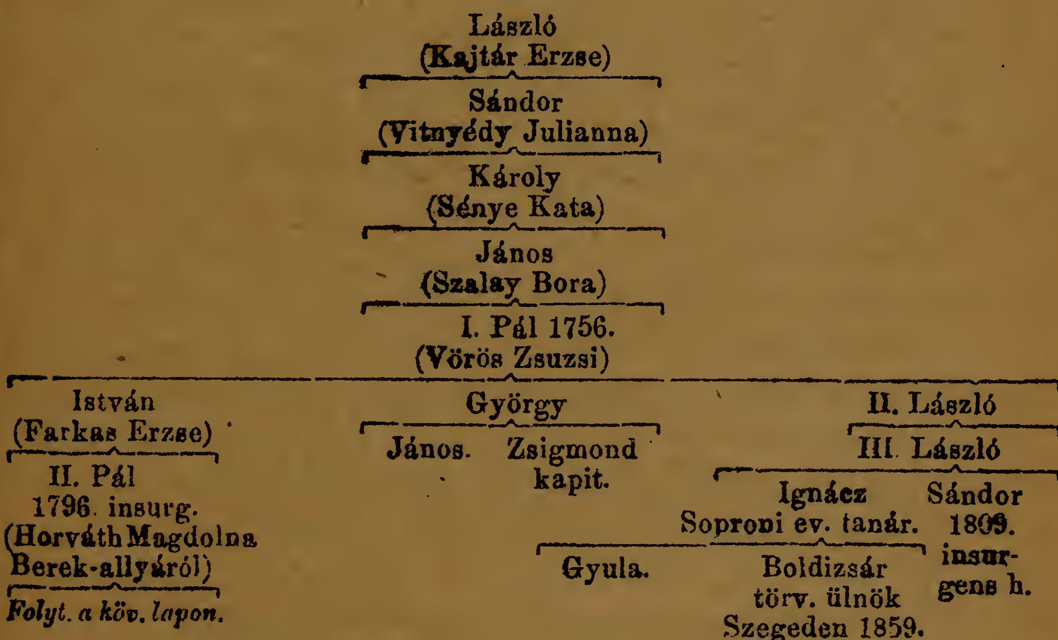
Azonban a Sztriba család F.-Dreskóczon és Csuklászon már előbb udvartelkes birtokos volt, 1636-ban F.-Dreskóczon Mihály, Csuklászon pedig András laktak. 1748-ban F.-Dreskóczon ismét Mihályt lelte a nemesi összeirás, 1755-ben pedig ugyanott Mihályt és Istvánt. Utóbb nyoma veszett.

Sztrisics család. Czímere következő: a paizs balról lefelé jobbra rézsutosan két részre oszlik, a baloldali kék udvarban zöldes sziklárói arany szarvas hátulsó lábain ágaskodik, a jobb oldali ezüst udvarban zöld téren magas élőfa zöldel. A paizs fölötti sisak koronája fölött két kiterjesztett fekete sasszárny között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. [2])

Sztrittey család. *Lásd Zrittey cs.*

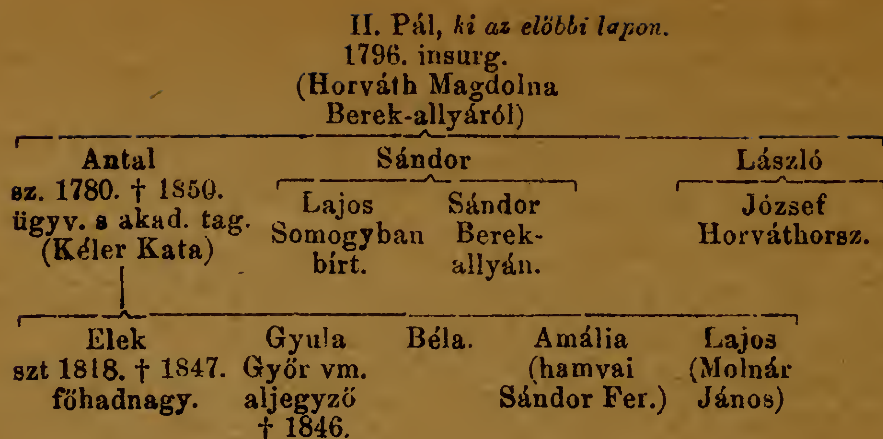
Sztrogy család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említi Fényes Magyarország geographiájában.

Sztrokay család. (Nemes-Csói) Vas megyei nemes család a Nemes-Csó helységben közbirtokos törzsből. Családfája mintegy a XVII. század elejétől kezdve következő: [3])

Folyt. a köv. lapon.

[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) Adami, Scuta gentil. tomo XII.
[3]) Családi közlés szerint.

A négy első ízen állókról iratik, névszerint Lászlóról, hogy Ns. Csónak védelmezője volt a köszegi őrség beütései ellen, Jánosról mint vajdáról, hogy a török háborúban vett volna részt.

I. Pál a többi Ns. Csói közbirtokossággal Ns. Csóra III. Károly királytól uj adománylevelet kapott, és 1756-ban a Vas megyei kétségtelen nemesek sorában állott. Töle három ágon jő le a család. György fia Zsigmond a mult század végén kapitány volt. II. Lászlónak utódai közül Sándor 1809-ben a Vas megyei nemesi fölkelésben vett részt, Ignácz a Soprouyi evang. Lyceumban volt tanár. Ennek fiã Boldizsár 1859-ben a szegedi cs. k. törvényszék ülnöke.

Istvánnak fia II. Pál 1796-ban a Vas megyei felkelő nemes sereg tagja. Neje volt berekallyi és tompaházi Horváth Magdolna, ettől gyermekei Antal, Sándor és László. Sándornak fia Lajos Somogyban, Sándor Berekallyán közbirtokos. Lászlónak fia József Horvátországban.

Legnevezetesebb tagja volt a családnak Antal, szül. Salfán 1780. dec. 20-án. Pestre telepedvén, mint ügyvéd, nemességet Vas megye előtt 1808-ban igazolta. Mint jeles jogtudós a m. akademiának már felállítása korában rendes tagja, több megye táblabirája, és több fő család jogi képviselője volt. Egyszersmind birtokos Ns. Csóban, Salfán és Kopácson. Meghalt 1850. jul. 9-én. Nejétől Kéler Katalintól gyermekei a táblán láthatók. Ezek közül Elek szül. 1818. aug. 12-én, katonai pályára lépvén, 1837-ben m. kir. testőr, 1842-ben huszár fő hadnagy lett, meghalt 1847. sept. 23-án. Tanúlt készültségét „*Az erődítés tudománya*“ czímű munkája bizonyítá. Testvére Gyula Győr megye aljegyzője volt. Meghalt 1846-ban. Béla ns. csói és gyóni közbirtokos, és ez utóbbi községi evang. egyház felügyelője, 1849-ben volt honvéd főhadnagy.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld tér fölött lovon ülő magyar vitéz, kivont kardot villogtatva, fölötte jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog.

A család ágost. ev. vallású.

Sztrucz család. *Lásd Ztrucz cs.*

Sztruhár család. (Báthi) Hont megyei nemes család. Egyik ága több evang. lelkészt mutatott fel. Így András Győrből való, 1692-ben járt Wittebergben. [1]) Jánosnak Dianiska Máriától fia András 1728-ban Wittebergben járt, utóbb Gömörben tiszolczi evang. pap. Ádám 1763-ban Jenán tanult, utóbb Nógrádban Szügyben majd Zólyomban Garamszeghen, végre Beszterczén pap. [2]) Ferencz 1830-ban Hont megyei rendszerinti esküdt, Elek ugyan akkor és ott megyei írnok.

Sztuparich család. Ujabb időben a családnevet Ztuparich alakban is találjuk. Lakhelye s birtoka Vas, Trencsin és Bars megyében. Törzse Tamás, ki maga és testvérei István, András és Péter neveikre 1632. jul. 15-én Bécsben kelt czímeres nemeslevelet szerzett II. Ferdinánd királytól, és azt 1633. máj. 30-án Vas megyének Szombathelyen tartott közgyülésén kihirdetteté.

1736-ban Trencsin vármegyében Pál és Ferencz, Bars megyei Oszlánban pedig István laktak, és ezek Trencsin megye előtt azon évi nsi vizsgálatkor az eredeti armálist is produkálták, kimutatván egyszersmind Szakolcza sz. k. városnak 1724. nov. 2-án kelt levelével, hogy Tamás a törzsszerző 1640-ben Szakolczára telepedvén, ott nemzé fiát Ferenczet, ez ismét Ferenczet.

Trencsin megyében a nemesi összeirások szerint 1748-ban Nemes Miticzen lakott Pál.

1768-ban Dezseren laktak István és János, Dresk6czon pedig József.

1803-ban Dreskóczon János és Ferencz, és ennek fiai István és Ferencz.

1837-ben Dreskóczon laktak Ferencznek örökösei: István és ennek fia Péter, Ferencz és ennek fiai Flóris, István és János.

Sztupavszky család. Trencsin megyei nemes család, hol a nemesi összeirás szerint 1646-ban Kis-Csernán, 1666-ban pe-

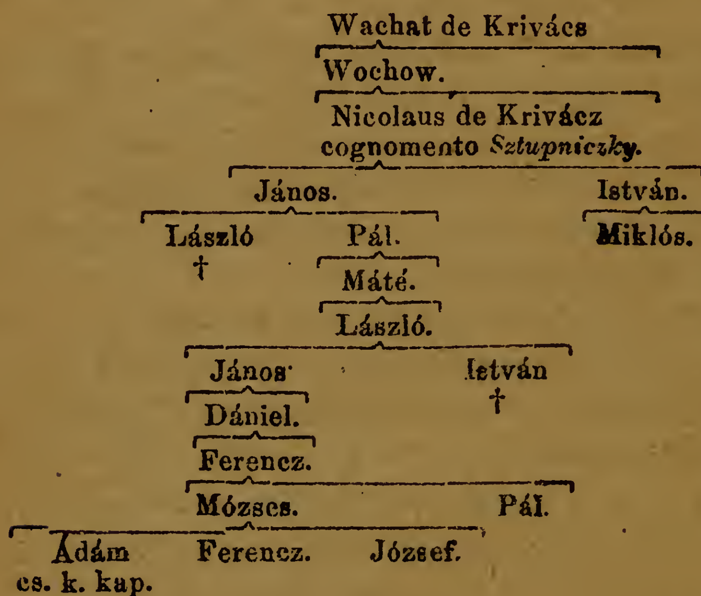
---

[1]) Barthclomaeides, Memoria Ung. 193.

[2]) Haan, Jena Hung. 73.

dig Nimniczen és Okruthon, 1670-ben Praznovban lakott. Nagyon valószínű, hogy e család azonos a Sztupiczky családdal, miután amannak letüntével eme név tünik fel Trencsin vármegyében 1730-táján, midőn a Sztupiczkyak a kriváesi és nagy-kotessói birtokrészeket szerezték. Ez alkalommal Ádám cs. kir. kapitány, Ferencz és József Sztupiczky néven éltek. Különben a Sztupiczky név ismét Stupiczky alakban is iratott. [1]) *Lásd Stupiczky cs.*

De iratott a család Sztupniczky-nak is; és mint Wagner Károly geneal. gyüjteményben [2]) egy táblázat mutatja, előbb Krivách nevet viseltek; Miklós volt az első, ki a Krivách nevet Sztupniczky-val váltá fel, mint e táblázat azt, és a leszármazást a mult századig mutatja:

Sztupniczky család. *Lásd Sztupavszky cs.*

Szubszky család. Árva megyében Rapczán lakos volt 1722-ben Szubszky Márton, ennek utódaiból Szubszky István Nógrád megyében B.-Gyarmaton báró Balassa Sándor Praefectusa a mult század végétől haláláig, mely történt 1815. jun. 26-án, kora 77. évében. Nejétől járdánházi Kovách Annától egy leánya maradt Luiza, Luka Ferenczné. — Egyébiránt a Szubszky család nemességéről mit sem állíthatunk.

Szuchevics család. *Lásd Shuttovics cs.*

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Wagner Cab. geneal. tab. LVI.

Szuchodolszky család. (Welleslaviczi) Magyarországi nemességéről mint sem tudunk. Ismeretes közülök József, kinek neje nagysárosi Sárosy Ilona 1860. nov. 11-én halt meg Aradon. Ivadéka így áll.

József
Sárosy Ilona † 1860.

Mária (Nárayné) | Julia (Vörösné) | Ágoston — Kunegunde. | Zsigmond.

Szucsáky család. (Szucsáki †) Kolos megye kihalt régi családa. Egyik elődе Sandrinus 1465-ben a kolos monostori convent tagja. [1])

1482-ben Szucsáki Benedek Kolos megye alispánja volt. [2])

1574-től kezdve B.-Szolnok megyében Némán birtokosok Szucsáki Péter és másik Péter, Márton, Benedek, Lajos, két Miklós, Mihály és István szolgabiró, és Kata Modra György gyám-leánya.

1657—1665-ban Lengyelországban hadi fogságban ültek fülpösi Szucsáki Péter és István, kik szabadulásuk eszközlése végett nagyszederjesi részbirtokukat 200 talléron eladták. Fülpös a predikatumi név, és N.-Szederjes Torda megyében vannak.

A XVII. század végső negyedében élt Szucsáky Ferencz kitől a kihalásig következő nemzedék [3]) eredt.

Ferencz
(Keczeli Erzse 1723.)
Péter
(Vitéz Krisztina)

Ferencz sz. 1723. † 1783. (1. Sombory Ágnes 2. Kabos Klára) | Bora † 1778. (czegői Balogh Zsigm.) | Erzse 1757.

A családfa végső nemzedékén álló Ferencz, meghalt 1783. april. 21-én, az erdő-csanádi határon emelt családi sírboltban fekszik. Ott Gyöngyösy János leoninus versköltő által irt epitaphiuma szerint fiatal korában hadnagy, 1771-ben Torda megye főbirája volt. Benne

[1]) Vörös Benedek Füldi falu határjárási oklevele Hodor K. szerint.

[2]) Vitéz György és Kemény Istvánnak Vajda László és testvérei ellen nyert Kolos megyei 1482. évi itélet levél Hodor K. szerint.

[3]) Dési Lázár Györgynek Keczeli Borbála fölött mond. és nyom. halotti beszéde.

a Szucsáky család fiága sírba szált. Ő és atyja P é t e r „erdő-csanádi" előnévvel jelöltetnek.

Szucsánszky család. Trencsin megyében a nemesi összeirás szerint Orechón lakott, utóbb ott nyoma sincs.

Szucsánszky G á b o r F r i d r i k czímeres nemes levele 1791-ben kelt. Czímere négyfelé osztott paizs, az I. és 4. ezüst udvarban hátulsó lábain eb ágaskodik, a 2. és 3-ik kék udvarban hármas zöld halmon hátulsó lábain arany gríf ágaskodik, első jobb lábával arany nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék [1])

Szucsányi család. (Szucsányi) Közülök S á m u e l Alsó Fejér megyében adóiró biztos 1815. körül. Elek örökösei Antos Klára és gyermekeik B o r b á l a, K l á r a Márton Józsefné, K a t a l i n, S á n d o r M á r i a, Z s u z s á n n a Küküllő megyében Mikeszászán és Keszleren, Alsó-Fejérben pedig Tompaházán birtokosok.

Szucsics család. (Pacséri) Bács-Bodrog megyei adományos birtokos nemes család. Közülök P á l-M á t y á s előbb kalocsai kanonok, 1827-től székesfejérvári, 1830-tól diakovári püspök, meghalt 1834. april. 13-án kora 68. évében.

J ó z s e f előbb Bács vármegyében alispán, utóbb kir. táblai biró és altárnok. Meghalt 1835. jun. 5-én Győrben.

K á r o l y szül. Szabadkán 1805. oct. 20-án, Bács megyének országgyülési követe, utóbb kir. táblai ülnök volt, jelenleg cs. kir. aranykulcsos és septemvir.

C a e s a r-B é l a meghalt Szabadkán 1859. febr. 11-én, kora 29. évében.

A család neve avultabb irásmód szerint Szutsitsnak is iratik.

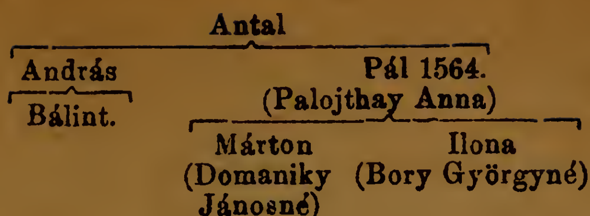
Szúdy család. (Közép-Szúdi) Hont megyei régi nemes család. Ott volt birtokos az előnevet adó Közép-Szúd helységben, honnan a szomszéd Zólyom és Nógrád megyékbe is beterjedt.

Nem birván tüzetesen családtörténeti adatait, csak egyes töredék nemzékágakat ismerünk. Ezek egyike, a következő, melyen a kezdő Szúdy A n t a l a XVI. század derekán élt, és Pál fiának leányaiban nőágra szakadt, [2]) imígy áll:

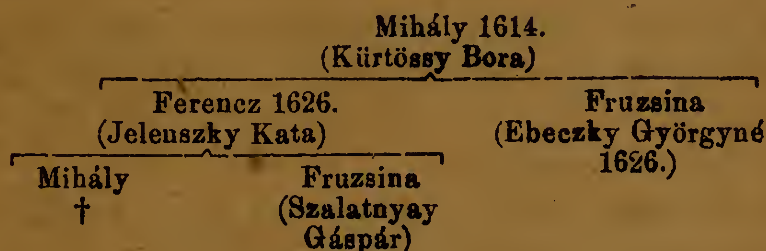
---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

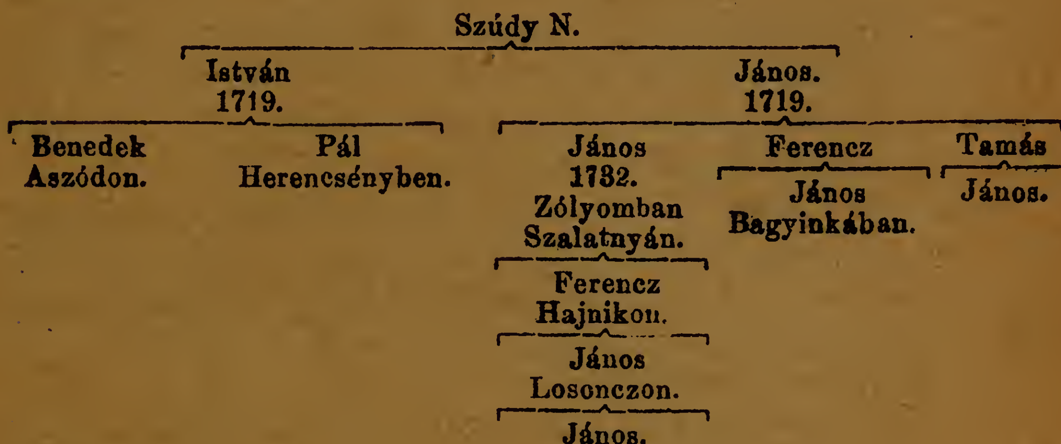
[2]) Wagner Mss. tom. LXX. p. 65. sat.

Másik táblázatunkat Szúdy Mihály, ki 1614-ben élt, és Darvas János özvegyét Kürtössy Borbálát vette nőül, kezdi meg következőleg : [1]

Ez ág is kihalt. Következik harmadik táblázatunk két testvértől eképen :

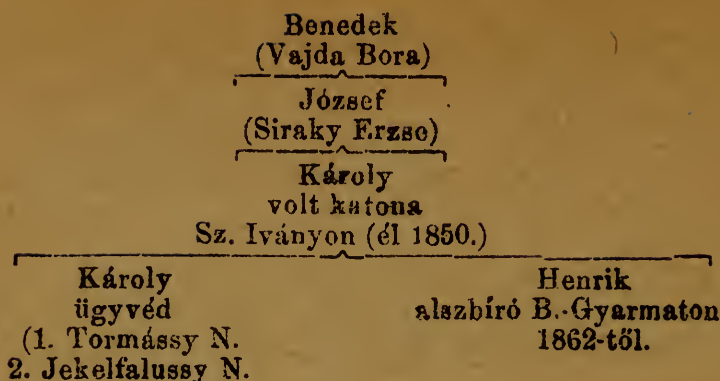

Lehet, hogy az e táblán álló Benedek, ki Aszódon lakott, volt az, ki Vajda[2] Borbálát birta nőül, s kinek fia József neje Siraky Erzsébet által Nógrád megyei Szent-Ivány helységbe beházasodván, a nógrádi ágat alapitá.

Nevezett Benedek említett nejével Vajda Borbálával ily családfát alkotott.

---

[1]) Wagner Mss. tom LXX. p. 65. sat.
[2]) Ugyan ott

A XVII. századból ismeretes még Szúdy Anna Baykay Tamásné, ki 1634—1635-ben Közép Szúdi birtokrészét eladta Domaniky Mihálynak. [1])

A család ágost. ev. vallású.

Szuhányi család. (Hiripi) Szatmár vármegye adományos birtokos nemessége sorában áll. Alapítója Szuhányi Márton, ki 1718-ban III. Károly királytól czímeres nemes levelet kapott, [2]) következő czímerrel: a paizs kék udvarában a zöld térbe balról egy lengő vörös zászló van szúrva, mellette balról aranymarkolatú kivont kard áll hegyével fölfelé, e két eszköz hegyére királyi arany korona van helyezve; a paizs fölötti sisak koronájából ércz sisakos és pánczélos vitéz emelkedik ki, jobb kezével arany királyi pálczát tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [3])

Márton 1718-tól, megválasztva 1727-ben is, Szatmár megye jegyzője, 1732-től pedig első alispánja volt. [4]) Nejétől báró Perényi Évától két fia maradt Antal és I. László, kik 1765-ben Szatmár megyei Hirip helységnek felére kir. adományt kaptak. [5])

Antal két leányában kihalt.

I. László 1754-ben már atyja nyomdokain menvén, Szatmár megye főjegyzője, 1780 és 84-ben alispánja lett. [6]) Két rendbeli házasságából három leánya és egy fia János maradt, a ki 1778—80-tól szintén jegyző, 1800-ban főjegyző, 1804-ben másod, 1807-től több évig első alispán volt. Háromszor házasodott, első neje: Geőcz Krisz-

[1]) Szentbenedeki Convent Fasc. 6. nro 47. és fasc. 69. nro 21.
[2]) Collect. herald. nro 501.
[3]) Ugyan ott, és Adami Scuta dentil. tomo XII.
[4]) Szirmay Szatmár várm. I. köt. 130. 136.
[5]) Ugyan ott II. köt. 185.
[6]) Ugyan ott I. köt. 130. 136.

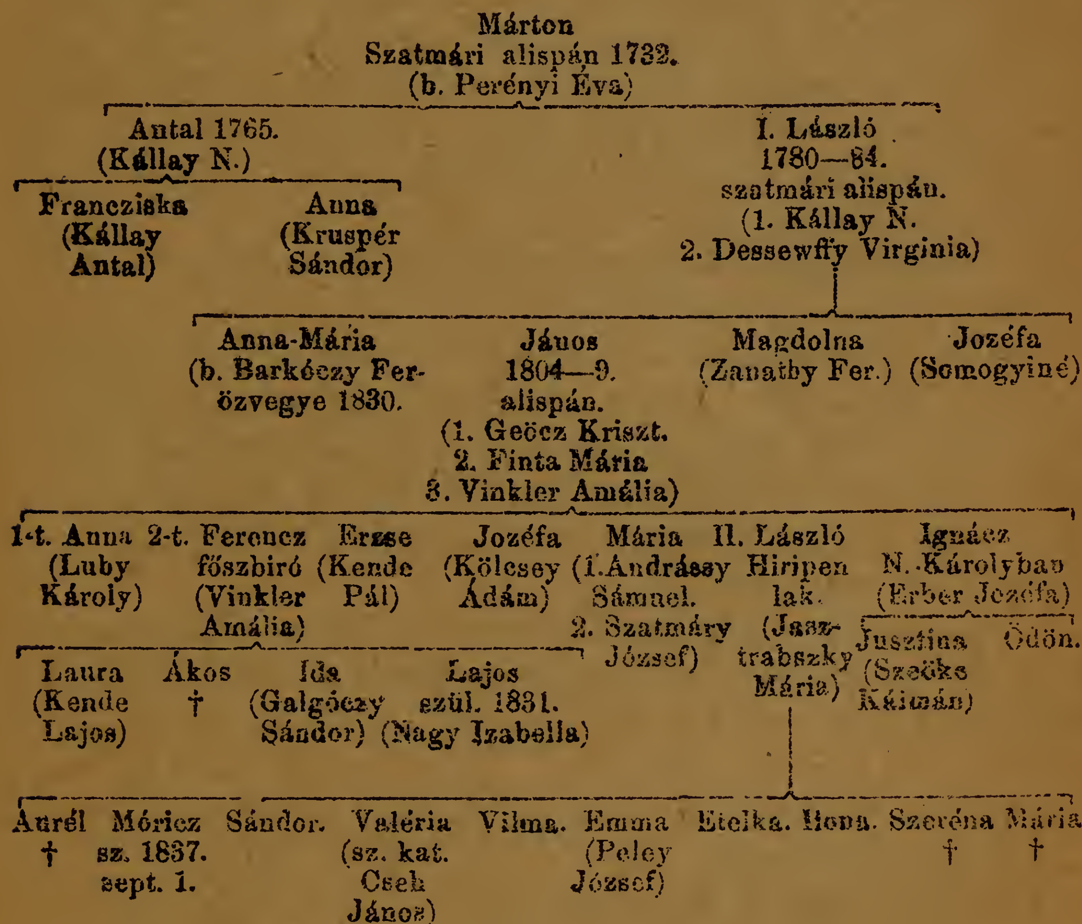
tina volt, a második Finta tábornok leánya Mária, a harmadik Vinkler Amália, Gázsi N. özvegye. Ezektől a táblán látható hét gyermeke maradt. Közülök

Ferencz Szatmár vármegye főszolgabirája volt. Ennek gyermekei között áll a derék honleány Laura k. Kende Lajosné, és Lajos, ki 1862-ben nov. 17-én vette nőül Nagy Ignácz Szatmár megyei 1848. évi képviselő leányát Nagy Izabellát. Lakik Csengerben.

László lakik Hiripen, nejétől Jásztrábszky Máriától gyermekei a táblán láthatók.

Ignácz lak. N. Károlyban, nejétől Erber Józéfától a táblán álló két gyermeke van, kiknek egyike Jusztina 1862-ben ment nőül óvári Szeőke Kálmánhoz.

A származási tábla [1]) ez :

I. Lászlónak fia János, az alispán e század elején az adomá-

[1]) Családi adatok után Luby Kár. közlése szerint.

nyos Hiripen kívül birtokos volt Ököritó, Porcsalma, Angyalos, Csenger, Csenger-Ujfalu stb. helységben. [1])

Szuhányi nevü nemes család Trencsin megyében is létezett, azonban volt-e vérséges összeköttetésben a Szatmár megyei hiripi Szuhányi családdal, nem tudjuk. Trencsin megyében Szuhányi János 1685-ben hirdetteté ki nemességét, és a nemesi összeirások szerint e János 1688. 1690-ben Trencsin városában lakott, 1714-ben szintén Jánost Beczkón és Driethomán találjuk. 1721-ben már csak János özvegye említetik. És ez után Trencsin megyéből a család nyoma eltünik. [2])

A hiripi Szuhányi család Bereg, és Szabolcs megye nemessége sorában is ösmeretes.

Szuhay család. (Szuhafői) Gömör vármegye igen régi nemes családa, mely a vezeték- és előnevet adó Szuhafő, vagy Felső Szuha helységben jelenleg is birtokosnak iratik. [3]) Már 1381-ben Gömör megye előkelő nemessége sorában állott, a midőn a nádori gyülésen Zuhai Péternek fia János táblabiróúl jelöltetett. [4])

1552-ben Szuhay István Nógrád megyében a Bussai vár egyik alkapitánya volt. [5])

1588-ban Szuhay Gáspárt találjuk mint Verbőczy Györgynek peres ügyben képviselőjét. [6])

A kort tekintve ennek testvére lehetett Szuhay István, felhévizi apát, 1593-tól váczi püspök, és kir. kamarai igazgató, 1600-tól egri püspök, majd a Bocskayféle békekötés után az esztergami érsekség lelkiekbeni administratora, a midőn számkivetést ért, 1607-től kalocsai érsek és nyitrai helytartó, de ezen méltoságra alig léphetett, meghalt 1607. octob. 30-án. [7]).

1610-ben Szuhay Gáspár és Márton Abauj megyében Kinis pusztában vámrész illetékre királyi adományt nyertek II. Mátyás királytól. [8])

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. köt. 120. 123. 125. 129. 132. 182. stb.

[2]) Szontagh Dán. közl.

[3]) Fényes. Geogr. szótár III. 165.

[4]) Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. 7. p. 429.

[5]) Budai Fer. Polg. Lex. III. 366. Tinódi után.

[6]) Horváth István, Verbőczy Ist. emléke 332—334.

[7]) Deserici Hist. Epp. Vaciensis 151—163. és Katona Hist. Archi Epp. Colocensis II. 67—70.

[8]) Liber Regius anni 1610. folio 26.

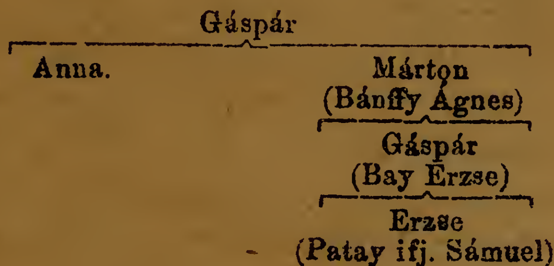
1638-ban Szuhay Gáspár és Mátyás és Szuhay Anna előbb Becsky László özvegye, ekkor bilkei Lipcsey Gergelyné, Danyád, Penyige, Kömörő és Kis Szekeres helységben részt kapnak kir. adományban. [1])

Nevezett Anna harmadszor 1653. év körül csebi Pogány Menyhérthez ment nőül.

Most említett Szuhay Mátyás nevezetes szerepet vitt a XVII. században, mint a béketlen párt egyik harczos férfia, II. Rákóczy György alatt kállói kapitány. [2]) 1643-ban vette nőül Battik Zsófiát. [3]) Tököly híve, és 1670 ben a felkelők egyik hadnagya [4]) testvéreivel Gáspárral együtt. [5]) 1677-ben házára rontottak, és az öreg kurucz vezért, ki hősiesen viselte magát, agyon vagdalák. [6]) A legvalószinűbb, hogy fia volt az ifjabb kurucz Szuhay Mátyás is.

1685-ben Nógrádban Kékkő várában alkapitány volt Szuhay István, ki ellen említett évben bizonyos erőszakos marha elhajtásokért emeltetett panasz. Czímere pecséte után (mennyire meg az előttem fekvő példányon kivehető, mert a paizs udvarának tartalma többé az elavulás miatt nem látható) a paizs fölötti sisak koronáján egy fejű sas szét terjesztett szárnyakkal, (tán az volt a paizs udvarában is) a paizsot telamonok gyanánt két felől egy egy oroszlán tartja.

Az eddig említettek közül nemzékrendi összeköttetésben a következőket találjuk :

A végső nemzedéken álló Erzsébet Patay ifj. Sámuelné fér-

[1]) Liber Regius anni 1638. fol. 12. 17. V. ö. Szirmay Szatmár várm. II 222. 234. 242. 246. lap.

[2]) Szalárdy Siralmas krónika 358.

[3]) Libercsey Mih. naplója nálam. Eredetie Fáy Mózses utódainál.

[4]) Kemény János Önéletirása 360. 361. Szirmay C. Zemplin not. hist. 197. 216. 234.

[5]) Pethő Gergely M. krónika II. 32.

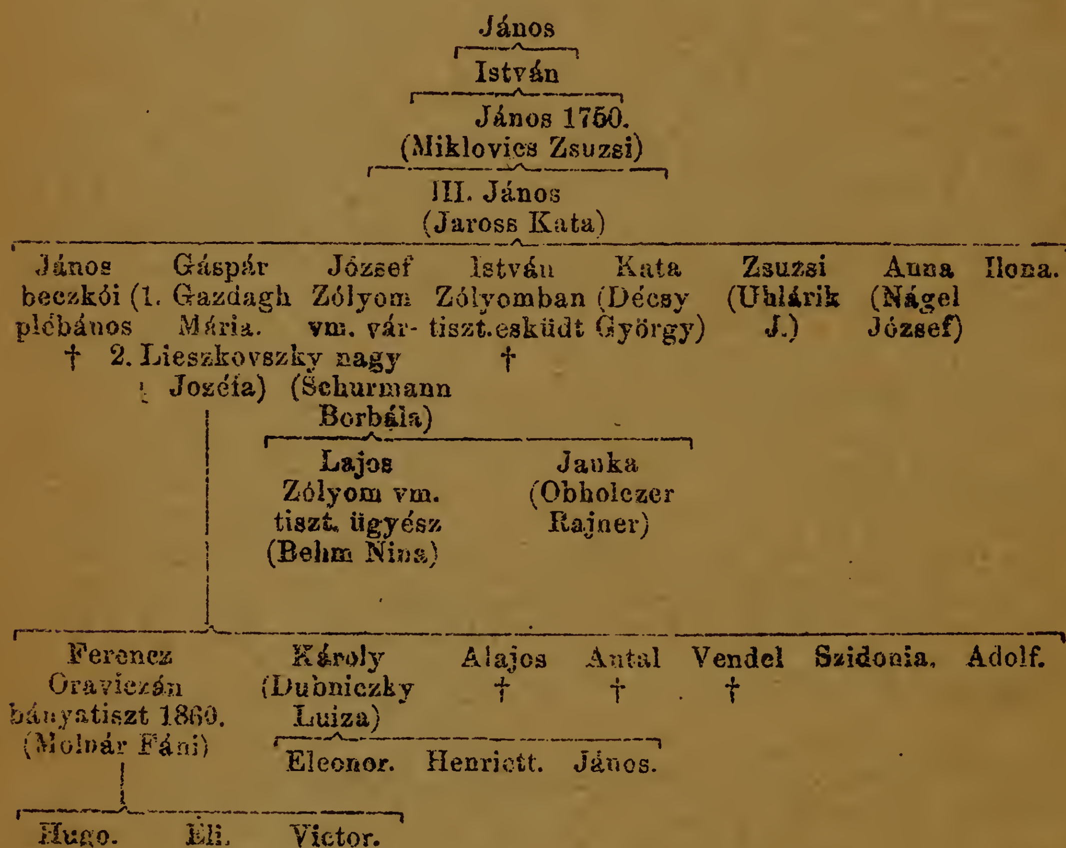
[6]) Szalay László M. orsz. tört. V. köt. 178.

jével együtt 1755-ben Ugocsa megyében Bekényben részt kap adományban. [1])

Szuhay György a XVIII. század elején élt, már 1722. körül özvegye gróf Teleky Anna csebi Pogány Istvánhoz ment nőül.

A mult században 1730-ban János és István Komárom megyében élőknek iratnak. Ugyan ez időben Tamás 1734-ben a Pérofféle lázadásban vesz részt.

A Szuhay család egyik ágából János 1750-ben Nyitra megyei Galgóczon élt, hol nőül vette Miklovics Zsuzsannát. Ennek ágazata következő:

E táblázaton álló III. János ivadékából József Zólyom megyénél volt várnagy hosszú évek során és czimzetes szbiró. Fia Lajos ugyanott tiszt. ügyész, 1848-ban honvéd tiszt.

Gáspárnak fia Ferencz előbb szintén Zólyom megyénél irnok és tiszt. esküdt, 1836-tól Oraviczán bányatiszt, 1848-ban nemzetőri kapitány, kinek pecséte szerint ez ág czimerül a paizs kék udva-

[1]) Szirmay C. Ugocsa pag. 122.

([2] Családi közlés szerint Szuhay Ferencztől.

rában hármas zöld téren kivont kardot tartó pánczélos kart használ, ugyan az van a paizs fölötti sisak koronáján is.

Gömör megyében 1818-ban élt Szuhay Márton táblabiró, és fia József, ki akkor ott megyei ügyész és Borsod megyei táblabiró volt.

Szulínyi család. (Szulínyi) Szepes vármegyei Szulíni adományos birtokos család. Alapítója Valz Antal, ki N. Szombatban híres borkereskedést folytat, pinczéjében Magyarország legnagyobb hordója csodálható. 1822. körül Szepes megyei Szuliny helységre kir. adományt nyervén, nevének Szulínyi-ra változtatását, és birtok adományával a Szulínyi előnevet nyerte.

Czímere négy felé osztott paizs, az 1. és 4. udvar vízirányban ismét két részre oszlik, a felső vörös osztály három csillagot mutat, alatta a kék osztályban trombita áll; a 2. és 3-ik kék udvarban keresztbe helyezett két kar nyúlik fel, fölötte két csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronából szintén két keresztbe helyezett kar nyúlik föl, fölötte két csillaggal. A paizst foszladék veszi közül.

A családfa következő:

Antal
1822—63.
N.-Szombatban
(Müller Anna)

Antal	Rezsö	Ernő	Anna †	Mária	Clementina	Paulina	Emma
husz. kap. †	cs. k. őrnagy 1863.	N. Szombat főirt.	(Beck János táborn.	(Nupenau György tábornagy	(Ruff Ágost tábornagy	(b. Pakeny Fridr. táborn.)	(taubenbergi Tauber Antal)

Szúló család. (Szúlói †). Trencsin vármegye hajdani családainak egyike, melynek régi fényét a hajdani szulói fellegvár hirdeti. 1483-ban élt Illés, ki ez évben a Petroviczai helységbeli iktatásnál jelen volt. 1531-ben Lénárd Trencsin megye alispánságát viselte. [1]) *L. Sirmiensis cs.*

Szúló család. Máskép Szúlló és Szulyó-nak is iratik, és ez utóbbi néven fordúl elé leggyakoriabban. Trencsin megye armalista családainak sorában áll. Czímeres nemes levele a nevezett megyében 1678-ban hirdettetett ki. Azon megye nemességi összeirásában 1748-ban Melcsiczen találjuk Pált, 1768-ban e Pál örököseit: Jánost, Pált, és Imrét.

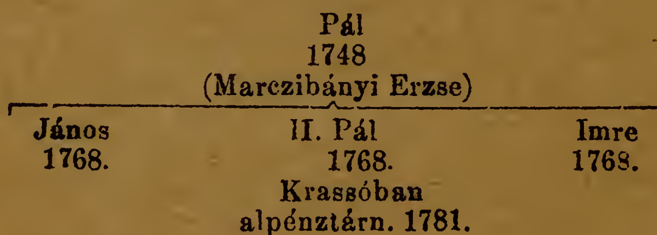
---

[1]) Szontagh Dán. közl.

1777-ben a legutóbb nevezettek közül II. Pál és János idősebb Pálnak Marczibány Erzsébettől fiai Trencsin megyétől nemesi bizonyítványt kaptak. [1]) Nevezett II. Pál 1778. jul. 22-én kelt Trencsin megyei nemesi bizonyitványát Krassó megyében, hol megyei alpénztárnok volt, 1781. april. 30-án kihirdetteté. [2])

1796. sept. 5-én Trencsin megyétől ismét vett ki nemesi bizonyítványt a család egy tagja, ki Torontál megyébe telèpedett, ez, vagy fia Szulọ́ József utóbb Krássó megyébe telepedett, ott megyei pénztárnok volt, és Trencsini bizonyítványát Krassó megye előtt 1824. maj. 24-én hirleltette. Fia Miklós ugyan ott megyei esküdt volt, utóbb 1850. után cs. kir. adó hivatalnok Krassóban. [3])

Az eléadattakból a nemzékrend így áll össze:

Pál
1748
(Marczibányi Erzse)

János	II. Pál	Imre
1768.	1768. Krassóban alpénztárn. 1781.	1768.

Szulyó család. Lásd fölebb *Szuló cs.*

Szulyóvszky család. *Lásd Sirmiensis cs.*

Szumeray család. Szumeray György-Sándor 1717-ben III. Károly király által nemesítetett meg. [4])

Czímere a paizs kék udvarában hármás zöld halmon hátulsó lábain ágoskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával ezüst királyi pálczát, ballábával zöld borostyány-koszorút tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. [5])

A nemesség szerzőnek leánya Polexina 1737-ben kisfaludi Lipthay Zsigmondnak neje volt.

Úgy látszik — a család Pozsony megyében élt.

Szunyogh család. (Jeszeniczei és budetini gróf és nemes). Törzse belsei Zunyogh Miklós 1390-ben Abauj vármegye alispánja, ki 1394-ben Miklós nyitrai püspöktől megvásárolta a Trencsin megyei

[1]) Szontagh Dán. közl.
[2]) Krassó megyei levéltár.
[3]) Ugyan onnan.
[4]) Collect. herald. nro 579.
[5]) Ugyan ott, és Adami Scuta gentil. tomo XII.

Jeszeniczo helységet és ez időtől előnevét Jeszeniczéről írta. [1]) Ennek fia volt Mátyás, ennek két fia maradt: Bertalan, kitől a jeszeniczei Szunyogh család nemesi ága eredt, és I. Gáspár.

I. Gáspár a XV. században I. Mátyás király korában élt, és főleg a Podiebrad elleni háborúban szerzett érdemeket. Ez 1460. után a Zsigmond kir. korában Budethin várat bírt, de már fiágon az utolsó hatnei Pan (vagy másként Hatnyanszky) Ráfael özvegyét Túróczy Erzsébetet vévén nöül, 1487-ben Bécsben kelt levélben I. Mátyás királytól ekkor még igen fiatal korú fiával Mózsessel Budethin várára adományt kapott; és így lett a Szunyogh család Budethin vár ura. [2]) Nevezett Gáspárnak I. Mózses fián kivül még fiai voltak: I. László, kinek két leánya maradt Eszter Apponyi Istvánné és Bora óvári Pongrácz Gáspárné. [3]) I. György, I. János és Kristóf, kiknek azonban utódai nem maradtak.

---

[1]) Kerekes Die 17 Schlősser des Trencsiner Com. Kézirat.

[2]) Ugyan ott V. ö. Kaprinai Mss. A. tomo III. pag. 49.

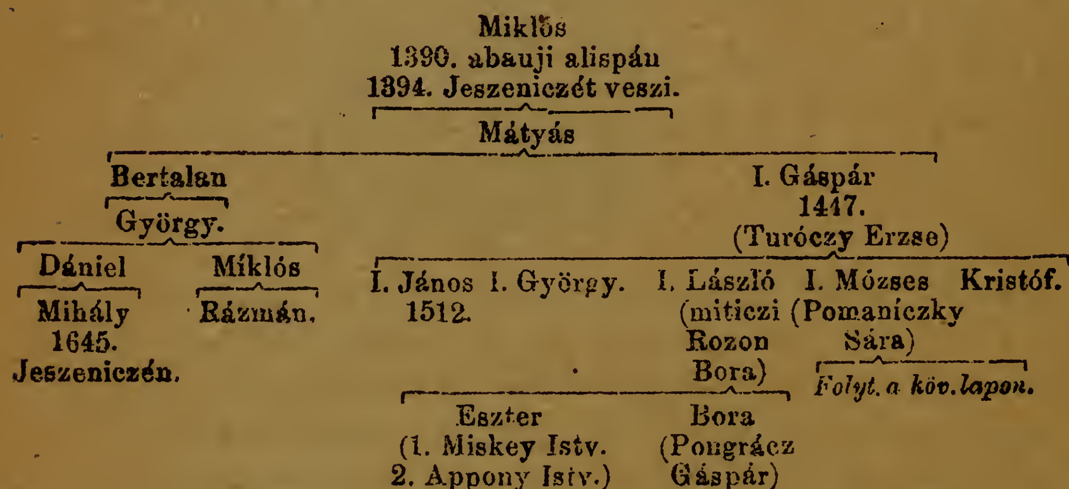
[3]) Más családfákon, mely törvényszékileg szerepelt, Borbála Pongrácz Gáspárné Szunyogh Andrásnak Nyáry Máriától született leányának iratik. — Szunyogh László más családfákon (Rajcsányinál is) I. Mózses fiául iratik.

I. M ó z s e s a XVI. század első felében élt. Nőül vette Podmaniczky Sárát, és ettől tizenkét gyermeket nemzett, kikre Podmaniczky Sára után nagy anyjok Tárczay Kata minden jószágát hagyta. Fiai közül főleg kitüntek II. J á n o s és I. G y ö r g y, kiktől 1540. körül Podmaniczky János és Ráfael Budethin várát elfoglalták, és csak miután az előbb számüzött, utóbb (1545. 47. törv. cz.) kegyelmet nyert Podmaniczkyak lecsendesítettek, nyerték vissza Budetint. Ez alatt azonban II. J á n o s Sziléziában a Schaffgotsche családtól 80 ezer talléron szerzé a biliczi jószágot, melyet Budethin visszaszerzése után is megtartott, 1545-ben testvérével I. Györgygyel úgy osztozván meg, hogy I. Györgyé és utódaié legyen Budethin, és csak kihalása esetére maradjon fel örökösödési joga, II. J á n o s eképen Sziléziában telepedvén a sziléziai ág alapítója, míg I. G y ö r g y a budethini ág terjesztője lett.

Megemlítendő még, hogy II. M ó z s e s testvérével II. Jánossal együtt 1588-ban báróságra emeltettek. [1])

Mielőtt tovább folytatnók a származási történetet, lássuk a családfát. [2])

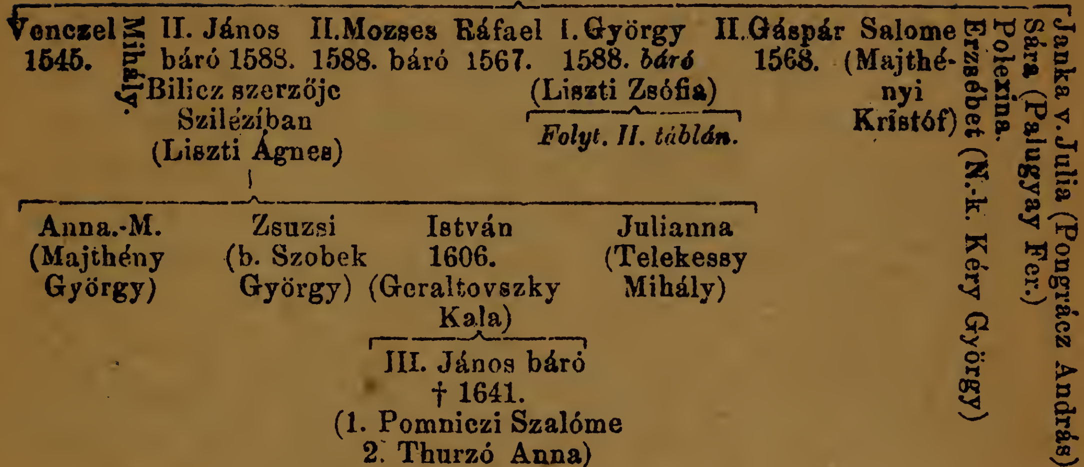
I. t á b l a.

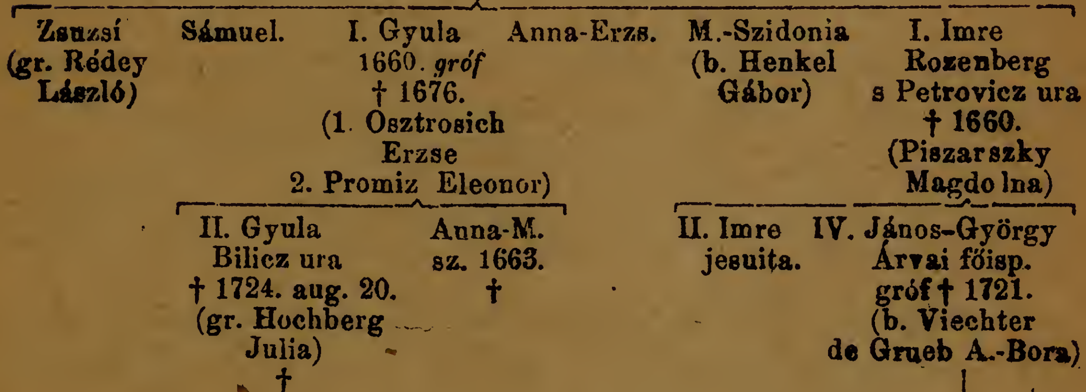

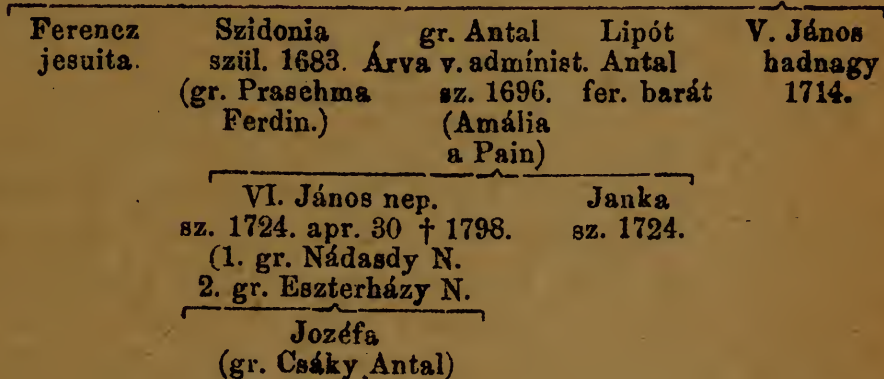
[1]) Lehoczky Stemmat. I. pag. 170. Rajcsányi szerint II. Jánosnak unokája III. János lett báró.

[2]) Rajcsányi Deduct. geneal. II. 211. stb. Geneal. authent. II. Lehoczkynál stb.

I. Mózses, *ki az előbbi lapon.*
(Podmaniczky
Sára)

II. tábla.

II. György, *ki az I. táblán.*
1588. báró
(Köpcséni Liszti
Zsófia)

III. Mózses
1604. báró † 1621.
(1. fog. Majláth Ilona 1605.
2. Osztrosith Bora)

1-től II. Gáspár Gömöri főispán 1642—1659. (1. Bánffy Zsuzsi	2-tól Miklós elmebeteg 1643.	Erzsébet (Nyáry Lajos)	I. András † 1657. (1. Nyáry Mária 2. Homonai Mária)	Ilona (1. Balassa András 2. b. Bihary Ferencz)

II. Gáspár gyermeke:
Katalin
(1. Jakussich János
özv. 1649.
2. Balassa Bálint 1659.

I. András gyermekei:

Ádám.	Éva.	III. Gáspár *gróf* lett † 1727. (1. b. Ujfalussy Zsuzsa. 2. Jakussich Kata †)	Bora (1. Hedly Mátyás 1. gr. Csáky László)

III. Gáspár gyermeke:
1. től László
† 1727. nov.
(1. gr. Eszterházy Julia
2. Simonchich Horváth Teréz †

Éva (1. b. Lusénszky Imre 2. b. Révay László)	Zsuzsa orsolya apácza.

I. Mózses Podmaniczky Sárától nemzett gyermekei közül, kik 1580-ban Budetinra uj kir. adományt vittek, [1]) II. János a sziléziai ágat, I. György a budetini magyar ágat alapítá.

II. János ágán ennek unokája III. János báró meghalt 1641-ben. Két rendbeli házasságából fiai I. Imre és I. Gyula családot neveltek. Ez a szileziai birtokhoz ragaszkodva, nemzé II. Gyulát, ki 1660-ban lett gróf, [2]) de 1724. aug. 28-án magnélkül sírba szállt.

I. Imre Rosenberg és Petrovicz ura, 1660-ban halt meg, nejétől piszari Piszarszky Magdolnától fiai II. Imre a jesuita és IV. János György, ki 1691. sept. 20. lett pozsonyi kamarai tanácsos, már 1702-ben ugyan ott igazgató, 1713-ban Árva vármegye főispánja. Meghalt Bécsben 1721-ben. Nejétől gruebi báró Viechter Borától egyik fia Antal szül. 1696-ban, Árva megye főispáni helytartója lett 1746-ban. Nejétől A Pain Amaliától egy fia, egy leánya maradt.

[1]) Liber regius folio 187.

[2]) Adami Mss. 4. lat. nro 182. Lehoczky Stemmat. I. 170. — Rajcsányinál 1669. évre van téve, de a másik két forrás elseje hitelesebb.

Miután korában a budetini ágból László fiúmaradék nélkül halt ki, 1732-ben királyi táblai itélet mellett László leányági ivadékait 60 ezer forinttal kielégítvén, Budetin ura és birtokosa lett. Fia

VI. János (szül. 1724. april. 30.) magyar kir. helytartósági tanácsos volt, miután két rendbeli házasságából csak egyetlen leánya és a budetini várban és uradalomban örököse Jozéfa gróf Csáky Antalné maradt, fiágát 1798-ban történt halálával sírba vitte.

A másik ág alapítója I. György, nejétől b. Köpcséni Liszti Zsófiától nemzé III. Mózsest, [1]) ki 1621-ben halt meg. Ennek két rendbeli házasságából öt gyermeke maradt. Első nejétől fogarasi Majláth Ilonától fia II. Gáspár anyja jogán birtokos, fiatal korában Erdélyben Bethlen Gábor pártfogását kereste, annak fő udvarmestere volt, majd kővári kapitány lett, és Bethlen Gábor szerzéséből Rédey Pálnét losonczi Bánffy Zsuzsannát vette nőül, [2]) utóbb itt szerencséje hanyatlani kezdvén, többi közt kövesdi jószágát eladta, és Magyarországba vissza jött, hol 1640-ben már szendrői kapitány [3]) és 1642-től 1659-ig [4]) Gömör vármegye főispánja volt. 1635—1655-ig az országgyüléseken több választmány tagjáúl választatott. [5]) Nevezett nejétől csak egyetlen leánya Katalin volt, kiről regélik, hogy miután az atyja által neki szánt orbovai Jakussich Jánoshoz (utóbb csak ugyan férjéhez) nőül menni vonakodott, atyja öt Budetin várában elevenen befalaztatta, de a leányt kedvese Forgách Ferencz kiszabadítá.

III. Mózsesnek fia Miklós elme beteg volt, 1634-ben még élt, midőn két testvérével nővérök Erzsébet után öröklött. Nővére és

III. Mózsesnek leánya Ilona előbb Balassa András neje, mostoha fiával Balassa Bálinttal perelt, miután ez a jószágból kizárta, mire nézve az 1649. évi országgyülés 57. törv. czikke rendelkezett.

III. Mózsesnek fia András a család alapitásban testvéreinél szerencsésebb volt. Miután 1657-ben meghalt, négy gyermek maradt utánna, kik közül III. Gáspár gróffá lett, 1727-ben már meghalt. Noha kétszer házasodott, de csak első nejétől gr. Eszterházy Juliannától hagyott egy fiút Lászlót maga után. E fiú alig élte túl atyját, 1727. nov.

---

[1]) Lehoczky szerint id. h. atyja lett báró 1588-ban. Rajcsányi szerint III. Mózses lett báró 1604-ben.

[2]) Kemény János Önélet irása 162. 164. 171. 172.

[3]) Szalay M. orsz. tört. IV. 582.

[4]) Bartholomaeides C. Gömör p. 747.

[5]) Lásd a törvénykönyvben az 1635: 72. 1647: 91. 1649: 26. 1655: 8. és 66. törv. czikkeket.

2-án N.-Szombatban meghalt, és ámbár a táblán látható két leánya maradt, fiú gyermek hiányában ágát sirba vitte előbb, mint a másik ág, mely eképen a Budetini uradalomban is örökösödött, illetőleg, mint említők, a másik ágbeli András 1732-ben ezen László leányivadékait pénzzel a Budetini uradalomból kifizette.

A család czímere — mint fölebb a metszvény is ábrázolja, — a paizs vörös udvarában zöld tér fölött fehér paripán lovagló vitéz, egészen páuczélba öltözve, fején nyitott sisakkal, melyből kocsagtoll nyúlik föl, vállán fehér zászlót tartva, mely háta mögött hosszan alá hullámzik; a paizs udvarának jobb oldali felső szegletében ezüst félhold ragyog, előtte három arany csillaggal; a paizst grófi korona fedi, melyen három koronás sisak áll, a jobb oldaliból balra nézve fehér egyszarvú nől ki, a középsőn jobbról vörös, balról fehér strucztoll között aranykoronás egy fejü fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal, mellén ezüst félhold és egy arany csillag ragyog; a baloldali sisak koronáján szétterjesztett kék sasszárny lebeg, melyben kettős farkú arany oroszlán három lábán állva szemlélhető. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Ez volt a Szunyoghok grófi ága.

A nemesi ág — ugy látszik — Bertalantól szakadt le, és csak a jeszeniczi előnévre jogosult. Él jelenleg is Trencsin megye birtokos családai között. Róla azon megyének nemesi összeirásai a következő adatokat szolgáltatják:

1748-ban a felső járásban lakott György és Ferencz és másik Ferencznek már csak örökösei.

1768-ban N. Jeszeniczen lakott József, Kis-Divinkán pedig Ferencz és ennek fia Antal.

1803-ban N. Jeszeniczen Mihály és fiai Bálint és István, nem különben ott József, — Kis-Divinkán pedig lakott Antal és ennek két fia János és Antal.

1837-ben N. Jeszeniczen Mihálynak örökösei, úgymint Bálint és ennek fia Jenő és István, meg József. — Kis-Divinkán Jánosnak örökösei u. m. Márton, Miklós és János.

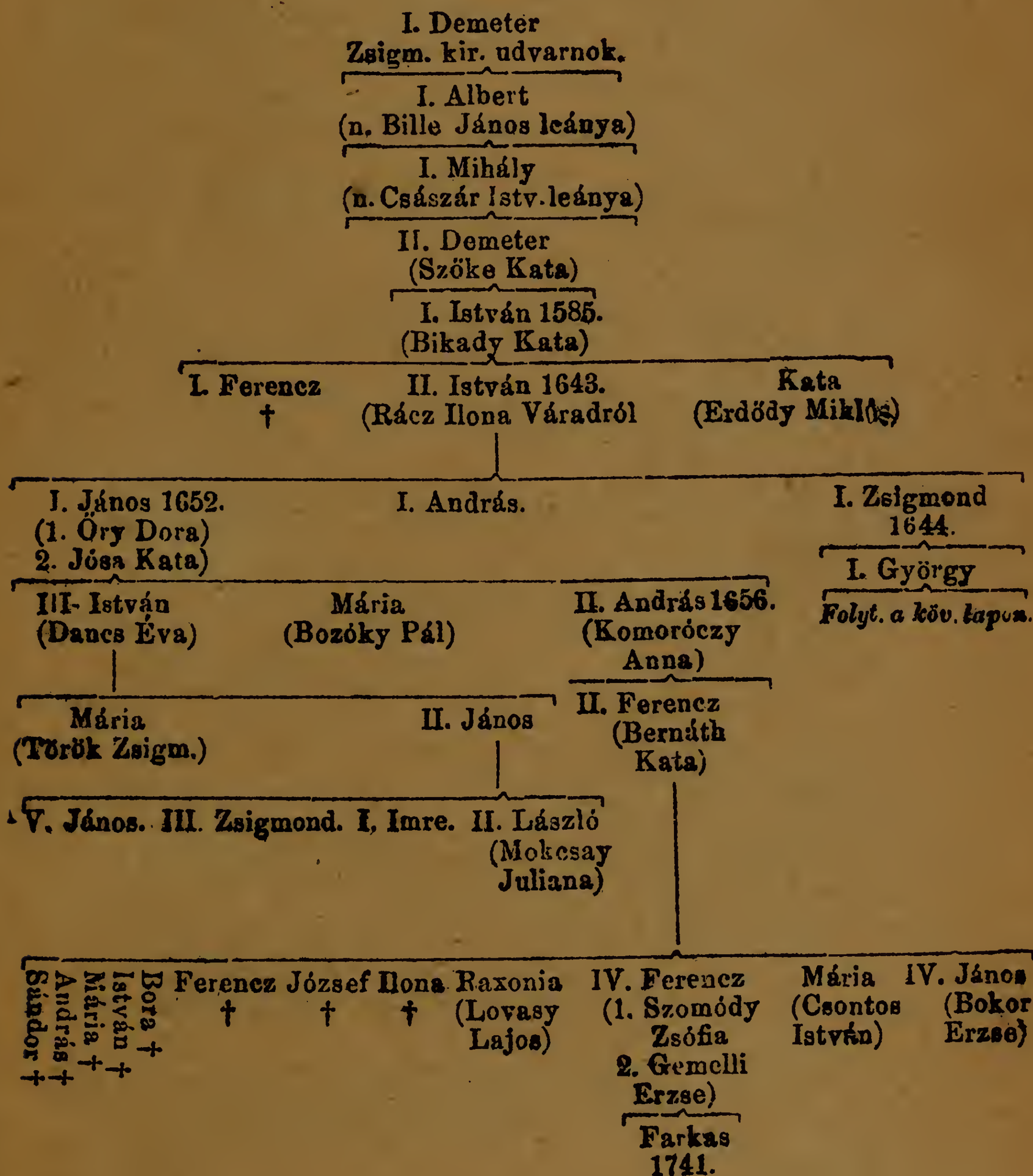
Szunyogh család. (Szunyogdi) Bihar vármegyei régi birtokos nemes család, azon megyei Szunyogd helységről irva előnevét és ott

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII. — Burgstaller Collect. Insignium. és V. ö. Lehoczky Stemmat. II. 383. — A Bossányi féle Alsó-lindvai és belatinczi per stb.

jelenleg is birtokos. [1]) Innen elterjedt a család Szabolcs, Szatmár Máramaros, Pest, Közép-Szolnok és Kraszna vármegyébe. Neve gyakran Szunyogi-nak is iratik.

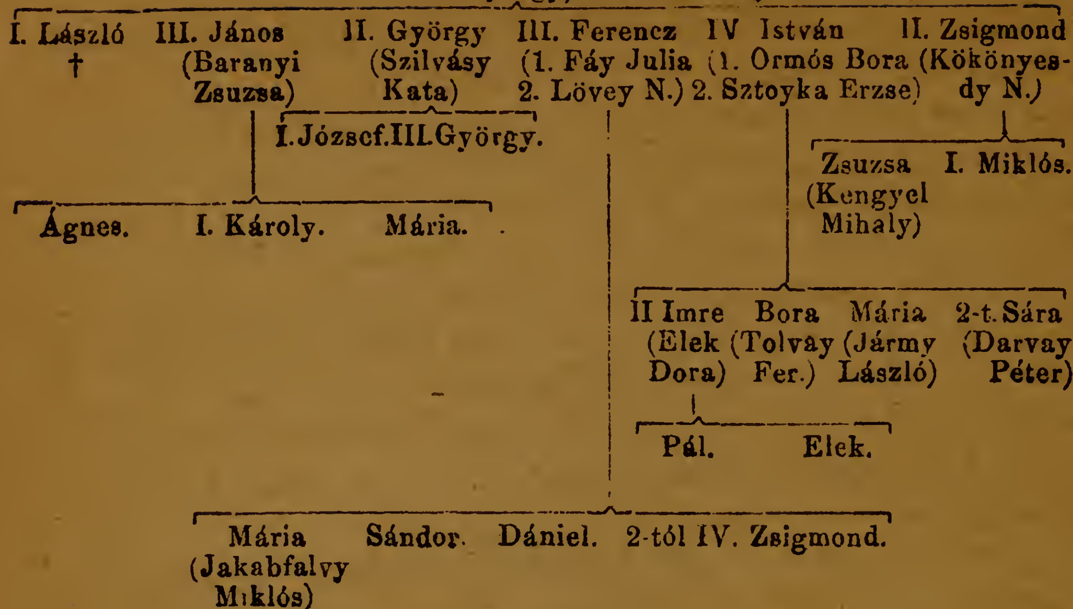
Családfája Zsigmond király koraig terjed föl, a midőn Szúnyoghi Demeter mint kir. udvarnok élt. Ettől a család a mult század közepeig így sarjadzott szét: [2])

---

[1]) Fényes Elek, Geogr. Szótár IV. 167.

[2]) Décsey Miklós közl. stb.

A család több tagja viselt tudtunkra Szabolcs megyénél hivatalt, így

Ferencz 1711-ben szolgabiró volt, (tán a táblán álló III. Ferencz).

István (tán a IV-ik) 1715-ben rovásoló és országgyülési követ, 1729-ben szintén követ. [1])

Ferencz (tán a IV.) 1756. 58-ban alispán. [2])

Ádám 1793-ban alszolgabiró.

Az ujabb időben Sándor 1831-ben al, 1833—38-ban fő szolgabiró.

Dániel 1831—36-ban rendsz. esküdt.

Mihály 1830—32-ben biztos.

Rudolf 1836 ban m. aljegyző, 1839—1844. alszolgabiró.

Ferencz 1844-töl 49-ig rendsz. esküdt.

E század elején (1806.) éltek Farkas birtokos Szatmár megyében Nábrádon. [3]) Klára 1806-ban Bihar megyében Mensáros Dániel özvegye.

Jelen időben János birtokos Szunyogdon, [4]) Albert Esztáron, Közepesen, Mária örökösei Fejértón, Nádudvaron. [5])

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 209.

[2]) Kézirat, és ugyan ott I 210.

[3]) Szirmay Szatmár várm II. 231.

[4]) Fényes Geogr. Szótár IV. 167.

[5]) Fényes, Magyarország 1859-ben. 206. 427.

A Szilágyságban Ujnémetben birtokos Rudolf özvegye Szunyogh Eulália, Közép-Szolnok megyében, honnan Rudolf 1841-ben az erdélyi orsz. gyűlésre követ volt. Szunyogh Sámuel örökösei Gyula, István, Sándor, Sámuel, Farkas, és Sámuel neje Szentkirályi Mária Ujnémethiben és Érszentkirályon Közép-Szolnok és Kraszna megyében. Úgy Mihály és Dániel Ilosván és Kémeren Kraszna megyében. Dániel Alsó-Szoporban. stb.

Szűcs család. (Baracskai) Magyar- és Erdélyországban egy csapat nemes Szűcs nevű család él. Ezek között legkiemelkedettebb és legmódosabb azon Szűcs család, mely Fejér megyei Baracska helységről irja előnevét, és mely — úgy látszik — Zala megyéből eredve, a Dunántúl több megyében mint Fejér, Győr, Komárom és Somogy megyében van elterjedve.

A mult század közepén 1753-ban Fejér megyében Czecze helységben lakott Szűcs György, ki mint fia Mártonnak, unokája Györgynek 1753. nov. 7-én Zala vármegyétől kiadott nemesi bizonyságlevelét Fejér megyében kihirdetteté.

A baracskai Szűcs családból Lajos 1826-ban Fejér megye fő szolgabirája, utóbb 1832-ben első alispánja, és az 1832/6-ban országgyűlésen követe volt. Meghalt 1842. maj. 3-án kora 65. évében.

Antal szül. Baracskán 1792. jun. 9-én, Győr megyében 1839-ben másod, 1842-ben első alispán, és azon megyének az 1832/6. és 1839. évi országgyülésen követe volt.

Tán e család ivadéka azon Antal is, ki 1828-ban Somogy vármegye alszbirája volt.

Tán ide sorolhatók 1696. évből Szűcs Péter és Pál is, kik ellen a bábolnai részbirtok iránt Szapáry Péter pert indított. [1]) És

Szűcs Erzsébet, Komárony István özvegye, ki a neszmélyi udvartelkesek ellen 1749-ben inditott perben emlitetik [2])

Komárom megyében Lak helységben is birtokos Szűcs nevű család. [3])

Szűcs család. (Máskép Balogh) Nemesség szerzője Balogh máskép Szűcs György, ki 1705. jan. 9-én Bécsben kelt armalisban I. Leopold király által nemesitetett meg. Az eredeti czimeres levél Győr megye levéltárában őriztetik. [4])

---

[1]) Fényes, Komárom várm. 160.
[2]) Ugyan ott 186.
[3]) Ugyan ott 106.
[4]) Hivatalos Értesítő a Budapesti Hirlaphoz 1860. 104. szám.

Szűcs család. Nemesség szerzője György, ki az akkori irásmód szerint Szeőts-nek van írva. Ez 1666. maj. 19. Ebersdorf várkastélyban kelt czimeres levél által I. Leopold király által nemesítetett meg, és nemeslevele azon évi junius 24-én Borsod megyének Sajó-Szent-Péteren tartott közgyűlésén hirdettetett ki.

A czímer következő: a paizs kék udvarában zöld téren fészkén ülő természetes színü pellikán három fiát melle vérével táplálja; a paizs fölötti sisak koronáján hasonló pellikán látszik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Az eredeti czímeres nemes levél 1685. maj. 7-én a Miskolczi avasi egyházból az akkori zavarok közt elveszett,[1]) utóbb azonban vissza került. Györgynek a szerzőnek Mihály fiától unokája János 1692. dec. 7-én kapott Borsod megyétől nemesi bizonyítványt. 1759-ben Mihály, 1803-ban György hidettették ki nemességöket azon megyében.

A család ivadéka Borsod megyében főleg Miskolczon tartja lakását.

Szűcs család. A nemesség szerzője Szűcs György, ki Molnár Györgygyel 1709-ben I. József királytól czimeres nemes levelet kapott.[2])

Czímere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon arany koronán álló daru, fölemelt jobb lábával kövecset, csőrében pedig három arany búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén egészen hasonló daru áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös

Szűcs család. (Máskép Czecze) *Lásd Czecze cs.*

Szűts család. (Máskép Katy) Békes megye nemessége sorában áll 1721. óta, 1786-ban szintén a kétségtelen nemesek közé írva. Lakhelye Szeghalom.

Szűts család Szatmár vármegye czímerleveles nemes családa.[3])

Szatmár megyében Szűcs nevü család birtokos e század elején Hodász[4]) helységben. Valószínüleg ennek elei közül voltak Szűcs Mihály, János, Márton, Miklós és Ferencz, kik 1758-ban Tunyogh helységben egy nemes udvarhelyet és 16 telket nádori adományban felkértek.[5])

---

[1]) Topographia Oppidi Miskolcz. 1817. pag. 71.
[2]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[3]) Fényes M. orsz. Stat. és Geogr. tek. IV. köt. 272.
[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 85.
[5]) Ugyan ott 120.

Itt említhetjük meg azon Szűcs **László**t is, ki 1570-ben a lázadó Karácson Györgynek egyik főhadnagya volt, és Báthori György katonái által elfogatván, szintén mint főnöke, megöletett. [1])

Szűcs szabó család. Zemplin vármegye czímeres nemessége sorában áll. [2])

Szügyi család. Nógrád megye régi kihalt nemes családa, melynek ősei hajdan azon megyében Szügy helységet bírták és arról irták nevöket is.

Az oklevelek, melyek e család emlékezetét fentartják, a Hunt Páznán nemzetségből eredt Kóváry családdal vér- és jogközösségéről tanuskodnak melynél fogva azt következtethetjük, hogy a Szügyi család is azon Hunt-Páznán genusból eredt.

Legrégibb e néven előforduló családős volt Szügyi Obick, kinek fia Miklós, kinek fia **András** mester 1296-ban élt, a midőn a Kóváry és Csalomiai családokkal a kóárszegi birtok iránt választott biróság előtt tett egyezséglevele a váczi káptalan által kiadatott, mely szerint a kérdés részére dőlt el, mivel atyja Szügyi Miklós részére IV. Béla királytól kiadott levél előbbi keletű volt a Kóváryak által felmutatott leveleknél. Ezen Szügyi **András** ellen Demeter Zólyomi főispán is pert indított, de attól utóbb el állott, és Kóárszeget neki átengedte, ellenben András lemondott Riba helységről, melyet zálogban bírt Istvántól, Miklós fiától.

1488-ban Szügyi (az oklevélben de Zywgh) **Ábrahám** fia **Jakab** királyi ember volt Kóvári Pál részére István nádor által tett határjárásnál.

Amaz **András** másképp Szügyi Lotho-nak is neveztetett, (András de Lotho de Zygh) fia volt **Miklós**, ennek ismét **Miklós**, ennek **Bálint**, ki 1407-ben élt, és Zsigmond király beleegyeztével fiául fogadta rokonát Kóvári Pál itélőmestert, és Kóárszeget neki adta érdemei végett. E levelet át írta a leleszi Convent. [3]) Benne halt ki a Szügyi család, legalább ezentúl emlékére nem akadunk. Az oklevelekben Szügy neve „**Scyud**, és **Zyud**“ alakban fordúl elé.

Más eredetű nemes Szügyi család az, mely Zemplin megye czímeres nemessége sorában áll, [4]) és Szabolcs megyében is honos.

---

[1]) Budai Fer. Polg. Lex. II. 408.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.
[3]) Mind ez eredeti oklevelek után.
[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 117.

Szük család. Zemplin vármegye czímerleveles nemessége sorában említetik. [1]) A nemes levelet II. Ferdinand királytól 1636-ban Szük János kapta Boros Simonnal. *Lásd Boros cs.*

Szüllő család. A nemességet Szüllö János nyerte 1710-ben I. József királytól. [2])

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával három búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán ágaskodik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. [3])

Szüllő Imre 1835. dec. 14-én Pozsony megyétől kivett nemesi bizonyítványát akkori lakóhelyén Krassó megyében 1836. jun. 16-án hirdetteté ki.

Szüllő György az 1861. évi országgyülésen Pozsony megyéből a szempczi kerület képviselője volt.

Szürtey család. (Szürtei †) Ung megyei Szürte helységről vette nevét ez ős régi kihalt család, mely a Bocskay stb. családdal együtt a Boksa nemből Miczbántól eredt. [4]) Azonban másképZrittey-nek is iratott. *Lásd Zrittei cs.*

Szürszabó család. Zemplin vármegye czímerleveles családai között említetik. [5])

Szüry család. A czímeres nemeslevelet Szüry András kapta 1700. octob. 31-én III. Károly királytól. [6]) Nejével Hagymássy Judittal nemzett ivadéka nagyobbára Pest, és Komárom megyékben és a Kis-Kunságban települt le. Közülök közpályán állottak Sándor, mint Kis-Kún kapitány, István mint prot. egyházvidéki gondnok.

Jelenleg Lajos a Dunán inneni kerületi tábla ülnöke és jegyzője.

Szvasztics család. *Lásd Svastics cs.*

Szvaty család. Trencsin vármegye 1658. évi nemesi összeirása szerint lakott Alsó-Dreskóczon. [7])

Szvecska család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll. [8])

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.
[2]) Collectio herald. nro. 732.
[3]) Adami Scuta gentil. tomo XII.
[4]) L. e munka II. köt. 129.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 117.
[6]) Családi közlés szerint.
[7]) Szontagh Dán. közl.
[8]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

Szvetelszky család. Trencsin megyében a czímerleveles családok sorában állott. 1748 ban Szvetelszky János a nemesi összeirás szerint lakott Szedlicsnán. [1]) Utóbb nyoma veszett.

Szvetics család (Nemes-Ságodi) Zala megyei nemes család, hol Nemes-Ságod helységről mint ősi részbirtokáról vette előnevét. Eredetére nézve valószínűleg Slavoniából származik, hol Pozsega megyében most is él; elterjedt ezenkívűl Somogy és Vas megyékbe is; és tagjai közűl a legutóbbi időkig többen viseltek megyei hivatalt.

Vas megyében a XVII. században Szvetics István 1676-ban táblabiró volt.

Szvetics Jakab 1734-ben Vas megyei követ, 1765. maj. 1-tól —1768-ig magyar kir. személynök volt.

Szvetics Ignácz 1770-ben kir. kamarai titoknak volt.

Szvetlovszky család. Szvetlovszky máskép Schellendorf Konrád Trencsin vár kapitánya volt 1433-ban és ott és több helyen mint Hornya helységben is, soltészságokat alapított. Családja elenyészett. [2])

Szvoboda család. Gömör megyei nemes család. A czímeres nemes levelet Szvoboda máskép Borbély Fridrik kapta 1712-ben III. Károly királytól. [3]) Ennek vagy fiának Fridriknek özvegye volt 1772-ben Nordermann Anna-Mária, fia Szvoboda József, Mátyás és Sámuel, kiket özvegy anyjok 1778-ban meghatalmazottjainak vall Nógrád megye előtt. [4])

1777-ben Nógrád megye Szvoboda Pál és Terchy Mihály ellen ügyészi vádat emelt. [5]) Pálnak 1793-ban neje Szakal Zsuzsanna férjét meghatalmazottjának vallja. [6])

Gömör megyétől 1765-ben maj. 23-án nemesi bizonyítványt kap a család.

Az 1712-ben nyert czimere [7]) következő: a paizs kék udvarában zöld dombon nyugvó arany koronán pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva; fölötte jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Ugyan az.

[3]) Collect. herald. nro. 715.

[4]) Nógrád megyei levéltár 1772. fasc. M. nro 30. és 1778. Protoc. pag. 28.

[5]) Ugyan ott Protoc. 1777. pag. 468. fasc. H. nro. 6.

[6]) Ugyan ott Prot. 1793. pag. 167. nro. 453.

[7]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl kivont karddal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szvoboda család. Szvoboda János-Jakab 1790-ben nemesítetett meg ily czímerrel: a paizs előbb jobbról balra rézsutosan huzott vonal által két részre oszlik, a jobb oldali arany udvar alján hármas fehér szikla áll, az udvar közepét egy fehér keresztet tartalmazó két szelemen vízirányosan osztja kétfelé, a baloldali vörös udvarban zöld téren daru áll, csőrében arany markolatú kardot tartva. Ugyan ilyen daru látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobb oldalról aranykék, balról ezüstvörös. [1])

Szvoboda Jakab mint m. kir. udv. tanácsos, meghalt Budán 1825. jan. 2-án kora 74. évében.

Szvoboda János 1826-ban alezredes. és kormányszéki építészeti főigazgató volt.

Szy család. Szy Ferencz 1761-ben Mária Terézia királyasszonytúl kapta czímeres nemes levelét. [2]) Czímere függőlegesen kétfelé, és alúl egy háromszegü udvarral együtt háromfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban ezüst bőségszarvból arany ezüst pénz ömlik ki, a baloldali vörös udvarban jobbról balra rézsútosan két ezüst szelemen vonúl. Az alsó arany háromszegü udvarban vörös örvü medve első jobb lábával nyilat tart válla fölött, azzal mintegy szúrni készülvén. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett vörös sasszárny lebeg, mindeniken két két rézsutos fehér szelemen látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szy János 1770-ben m. kir. kamarai járulnok, 1774-ben számvevő tiszt volt.

Szy János 1785. jun. 29-én Zala megyétől kapott nemesi bizonyítványát Krassó megyében, hol akkor esküdt volt, 1785. aug. 25-én kihirdetteté. [3]) Utóbb Krassó megyében alispán lett, de kihalt.

Szy Ferencz 1790-ben a Csáktornyai urodalom ügyvéde.

Szy János 1821-ben Krassó vármegye alispánja volt.

Szyny család. *Lásd Ziny család.*

Szyro család. *Lásd Diván cs.*

---

[1]) Adami Scuta gentil. tomo XII.

[2]) Collect. herald. nro. 106.

[3]) Krassó megye levéltára.

Pótlék az S és Sz. betűhöz.

Salaky családból. Turócz megyében Gábor 1701-ben szolgabiró volt. Utódait nem ismerjük. [1])

Salánky családhoz. (16. lap.) II. Mózses meghalt 1770. nov. 22-én kora 30. évében. [2]) Tán e családból volt azon György, ki rotterdámi Rázmán „Keresztyéni vitézségét" fordítá 1627-ben és Rákóczy Györgynek ajánlá.

Salbeck családhoz. (17. lap.) Máté előbb a moldvai fejedelem titkára volt. [3]) Fiai Ferencz szül. Jassiban 1705-ben, Mihály szintén ott 1709-ben.

Sallér családhoz. (20. lap.) Jakabházi Sallér István előbb vasi szolgabiró, utóbb alnádor volt 1760-ban. Neje volt Motesiczky Judit.

Saly családhoz. (22. lap.) Károly 1811-ben Vas várm. másod alispánja. Sándor (Szelestey Jozéfa férje) ott r. esküdt 1824—1832. Péter ott esküdt 1832—35. biztos 1835—49-ig.

Samarjay családhoz. (23. lap.) Ádám 1703-ban dec. 28-án körmöczi plébános és piseti cremniciensis inspector volt.

Sándor családhoz. (35. lap.) gróf Sándor Antalnak gr. Viczay Esztertől leányai még: Mária Jozéfa (szül. 1784.) előbb belassi gr. Khuen Antalné utóbb gr. Attems Ferenczné, és Anna gróf Majláth József második neje.

Sándor III. Pál a nemesi ágból (33. lap.) 1729-ben Nyitra vármegye szolgabirája volt.

Sándor családhoz. (40. 41. lapon) II. Ferencz a kurucz ezredes írta előnevét Rába-Kövesdi jószágáról is. Birt Ságfán curiát, jobbágyokat és osztatlan kastélyt, bírt Csikvándon (Győr vm.) Békáson (Vas) Gyepesen és Bódén (Veszprém) jobbágy telkeket, Badacsonyban (Zala) két szőlőt. István Déget neje Festetich Krisztina jogán birta. Ennek fia II. László kapitány volt b. Andrássy Ádám ezredében M. Terézia alatt, és ezredese által kiadott bizonyítványában jó vitéznek dicsértetik. 1743-ban haza menvén, saját szabad lovas csapatot alakított, és azt a poroszok ellen vezeté. I. Ferencznek Pázmándy Évától

---

[1]) Szontagh Dán. közl.

[2]) Retteghy naplója 106. lap.

[3]) Katona Hist. critica. tomo 39. pag. 1003.

volt még a többi közt egy fia Dániel is, és ennek (nem pedig Gergelynek) volt fia azon (II.) Dániel, ki 1844-ben megöletett.

Ferencz fiának Gergelynek (lakott Ajkán) Torkos Zsuzsannától volt három fia: László és Imre és N. De ezek maradékai mind kihaltak.

József neje nem Kutass Eszter, hanem Julianna volt. [1])

Sándor (Kénosi) családhoz (47. lapon) Mózsesnek Pálfi Máriától leánya volt még Klára Gedő Józsefné. Kimaradt: II. János, kinek nejétől Cserényi Juliától leánnya Berta most gróf Vass Adámné az *Uti képek* irója.

Sándorházy családhoz. (49. lapon) Közép Szolnok megyéből a ma már Puszta Sándorházáról eredt, és onnan származott házasodás és adományok folytán a szomszéd megyékbe. Családfájok [2]) egy századon át ez:

István
1628.
(Banga Dobay Zsófia)

- István.
- Ferencz 1665. (Túri Zsuzsa)
  - Zsófia (Szinyérváraljai id. Horváth István)
  - István.
  - Zsigmond
    - Ferencz.
    - Zsigmond.
- Kata (1. Latrán András 2. Lövey János)
- Bora
- János
  - Péter (Danyádi Zsófia)
    - Péter (Gyarmati Mária)

A múlt században éltek még I. István, kinek szilágy-somlyói Halmágyi Klárától gyermekei: Petronella Bydeskúty Lászlóné, István és Sándor és 2. Sándorházy József, kinek Laskay Máriától fia Farkas.

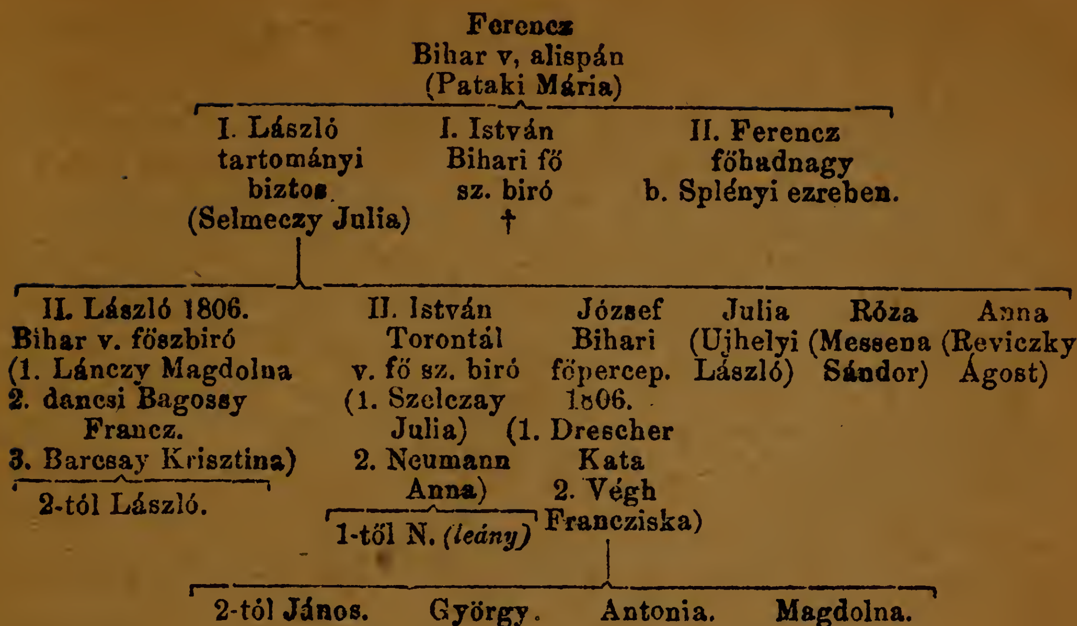
Sántha családhoz (50. lap) Nyitra vármegyéből Vicsapról eredt. Ismert törzse Kiscsepcsányi Sántha Pál 1629. maj. 8 án II. Ferdinand királytól ujjított czímeres nemes levelet nyert. [3]) Egyik unokája Sántha László Bihar megyébe származott, ott Sz. Jób várában lakott és azon megyo alispánja volt. Tőle e század elejeig igy alakult a családfa:

---

[1]) Thaly Kálmán közlése sz.

[2]) Décsey Miklós közl.

[3]) B. Vay Német hivség. 437—443.

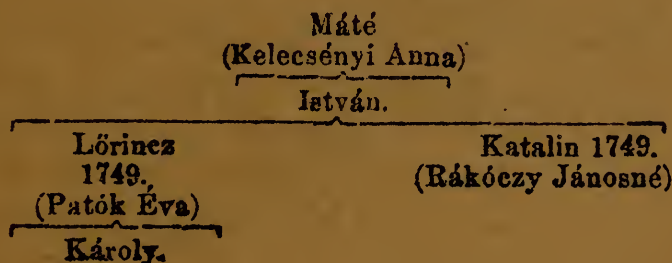
I. László előbb Bihar megye aljegyzője, majd fő szolgabirája, végre tartomány biztos volt 43 évig. Testvére István Biharban fő szbiró, és II. Ferencz a báró Splényi ezredben főhadnagy.

II. László Bihar fő szolgabirája 1806-ban, kinek második nejétől fia László maradt.

II. István Torontál megyében volt fő szolgabiró, és táblabíró, egy leánya maradt.

József 1806-ban Bihar megye főszolgabirója volt, második nejétől a táblán álló két fia és két leánya maradt.

A Hont megyei Sántha családból élt Sántha Máté a XVII. század végén és ily családfát [1]) alkotott:

Sarády cs. (52. lapon). II. Zigmond Küküllő megyéből nősült, és ott 1771-ben törv. széki ülnök volt. — Sámuel Nagylaki előnévvel élt, neje Kakucsy Anna volt. 1693-ban Küküllőben Héderfáját bírta a család.

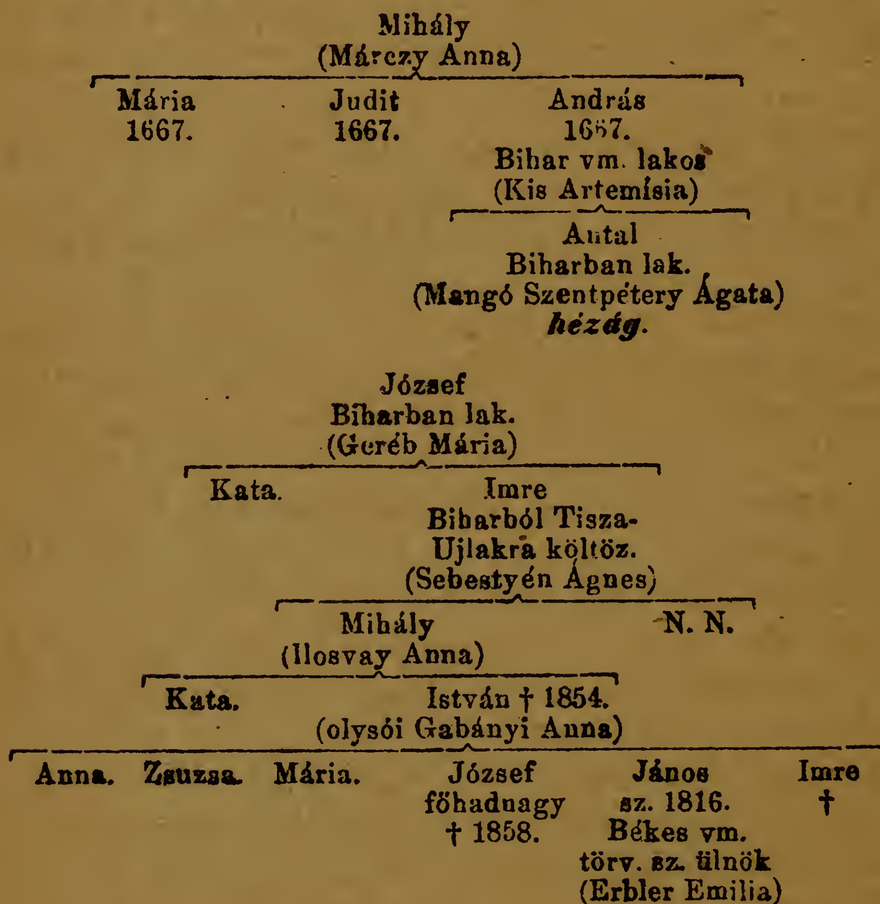
[1]) Váczi káptalan.

Sardagna báró cs. (52. lap.) Erdélyben elöbb, 1792-ben honfiusitatott.

Sárdy cs. (52. lapon). Sárdy Zsigmond neje 1760. körül ercsei Toldalaghy Klára volt.

Sarkady cs. (54—55 l.) Őse Mihály, családi állítás vagy hagyomány szerint hütlenség bélyegén veszté Arad, Bihar és Békes megyei javait. Utóbb e Sarkady Mihály és általa neje Márczy Anna, és gyermekei Mária, Judit és András, nem különben Kapossy István, és Papp István 1667. sept. 21-én Bécsben kelt czímeres nemes levelet kapott I. Leopold királytól, mely Abauj megyében 1669. april. 8-án kihirdettetett.

A családfa [1]) ez:

A család nemességét Zemplin megyében 1732. mart. 29-én hirdetteté ki. János (Istvánnak fia) hites ügyvéd, utóbb Békes megyei törv. széki ülnök (lak. Gyulán) kir. leirat mellett 1841. jun. 9-én nemességét szintén Zemplin megye előtt igazolta.

---

[1]) Mogyoróssy id. János közl.

A család czímere a paizs kék udvarában hármas zöld hegy középsőjén könyöklő pánczélos kar, vörös keztyűben kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján fejér, vörös, kék strucztoll leng fehér szalaggal egybekötve, a szalagon „Bene meritis Patriae civibus" felirattal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Sárkány cs. (56) Miklós (a II. vagy III.) 1634-ben keszthelyi főkapitány volt. [1])

Sass cs. (79. lap.) Pálnak (ki 1727-ben élt) leányai Erzsébet szántói Szabó Zsigmondné és Klára Jaán Lászlóné.

Sásváry cs. (79. lap.) Illésnek fiai György és Miklós 1485-ben néhai Sásváry Román Imre örökségét testvére János előtt Ugocsa megyei Sásvár, és Szatmár megyei Sima és Szászberek helységben elfoglalták, mi végett per folyt 1487-ben. [2])

Sátor cs. (80. lap.) Sátor Imre Árva megye orvosa nevezett megyében nemességét 1800-ban kihirdetteté.

Sávolyi cs. (82. lap.) Nagy-idai Sávolyi József pesti ügyvéd, meghalt Pesten 1858. oct. 1. kora 43. évében.

Scharlach cs. (84. lap.) Az utolsó Mihály neje b. Bánffy Zsuzsanna volt.

Schindler cs. (87. lap.) János-György 1708-ban körmöczi kamarai tiszt, czímere a paizs udvarában ágaskodó egyszarvú, ugyan az a paizs fölötti sisak koronájából is két kiterjesztett sasszárny között.

Schlachta cs. (87. lap.) Liptó megyei curialis család, most is birja ott Zadjeli kis majorságát. Lőrincz 1848. előtt ott esküdt volt. E megyéből szakadt a család több megyébe le.

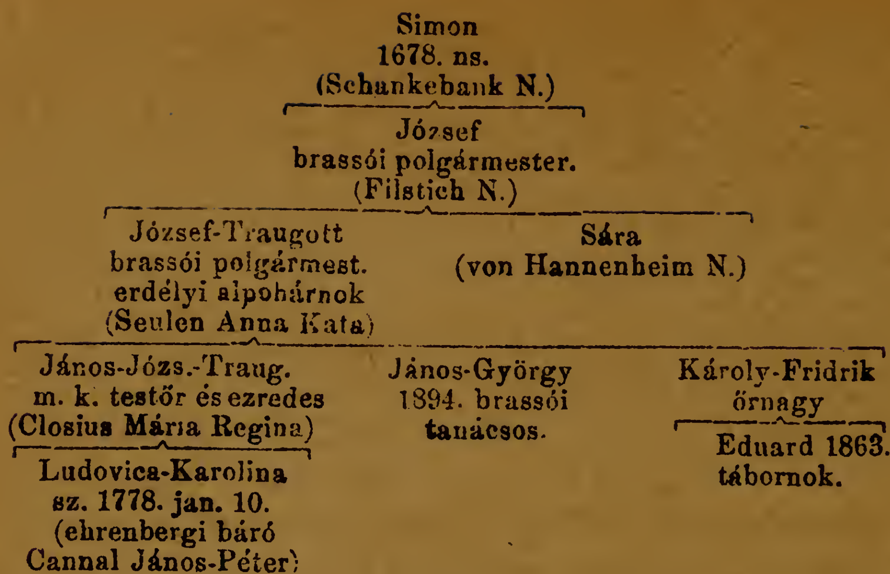
Schneider cs. (96. laphoz). Tagjai Szepes megyében laknak Remetén, Lomniczon, Tótfaluban. János 1823. késmárki evang. jogtanár „Elementa juris criminalis Hung. Löcse 1810." szerzője. János-György Szepes megyei esküdt 1848. előtt.

Schobeln cs. (96. laphoz). 1678-ban Simon kapta a czímeres levelet Apaffytól a fogarasi várban.

Nemzékrende [3]) ez:

---

[1]) Saigó, Sz. Mária congreg. eredete stb.
[2]) Teleky Hunyadiak kora XII. 355.
[3]) Petrovay György. közl.

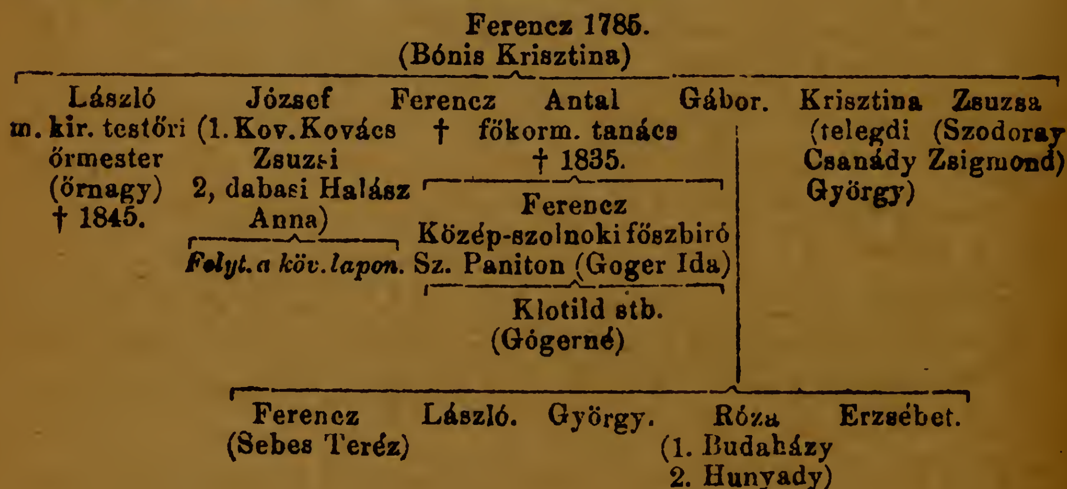

Simon unokája József-Traugott Mária Tereziától „Edler von Schobeln" névre nyert újjító nemes levelet. Egyik fia János-József-Traugott előbb gardista, utóbb Lattermann gy. ezredbeli ezredes, ki Closius István senator és allodial inspector leányát vette nőül.

A család fiágon most Eduard tábornokban él, kinek azonban gyermekei nincsenek.

A család leányági utódai közé b. Cannal ágon a Petrovay-ak tartoznak.

Sebes cs. (Zilahi) (115. lapon) János és András 1771-ben Közép-Szolnok várm. törvényszéki számföl. ülnökei. Antal a tanácsos 1828. körül részbirtokra Szilágy-Paniton beiktatást kisérlett, de ellent mondtak. Neje gazdag leány volt az Orgován családból. — Ferencz 1809-ben Kraszna megye főjegyzője, tán az, ki 1785-ben is élt, és kitől kezdve ily családfát közölhetünk:

József, *ki az előbbi lapon.*
(1. Kov. Kovács Zsuzsi
2. dabasi Halász Anna)

1-től Károly † 1858. budai várkapit. 1848. és ezredes (Traukus Anna)	Zsuzsi (Balásházy János)	Krisztina (Baloghy László)	2-től Teréz (Sárközy József Péczelen)

Károly gyermekei: Lila (Sturm Lajos honv. kapit.) — Teréz (Sebes Fer.) — Tóni (Krivácsics Antal) — Emil honv. őrnagy (Jauko N.), [fia:] egy fiú. — László † — Zsigmond † — Mária. — Gusztáv.

Teréz gyermekei: Julia † (Hunke Antal) — Miklós huszár hadnagy — Mihály. — Klotild.

Sebestyén családhoz. (119. lapon) II. **M á t y á s** nem ország-gyűlési, hanem csak megyei bizottmányi képviselő volt.

Sebők családhoz. (a 120. lapon) A czímeres levelet, mint Baján lakó Sebök J ó z s e f volt Bács-Bodrogi főjegyző közli: Szentmiklóssi Sebeök M i h á l y, és általa neje Csálas Erzse és fiok J á n o s nyerték 1636. mart. 10-én Bécsben II. Ferdinand királytól, 1636. feria 2. prox. vagy is Sz.-Egyed apát napján Komárom megyében először hirdettetett ki, azután Pozsony, Heves, stb. végre Bács-Bodrog megyében.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó farkas, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás férfi kar emelkedik ki, kivont kardot markolva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös.

A Fehér megyei ágbelieken kivül e család tagjai közé soroztatnak: F e r e n c z okrai prépost, volt gyöngyösi plébános, és egri megyei patai főesperes.

P á l orvos, ki a franczia háború alatt hadiorvosi szolgálatban állt. Ennek fiai 1. J ó z s e f, ügyvéd, gr. Forgách Antal volt főkanczellár nevelője, utóbb Bács-Bodrogh várm. táblabiró, Baja város főjegyzője, 1849/50-ben Bács Bodrog megyei bajai járási főbiró. 1851-ben ugyan ott sztanisicsi cs. kir. járásbiró, 1861-ben Bács-Bodrog megye főjegyzője. 2. M i h á l y, kinek fia L á s z l ó egri megyei áldozár és papnöveldei tanúlmányi igazgató.

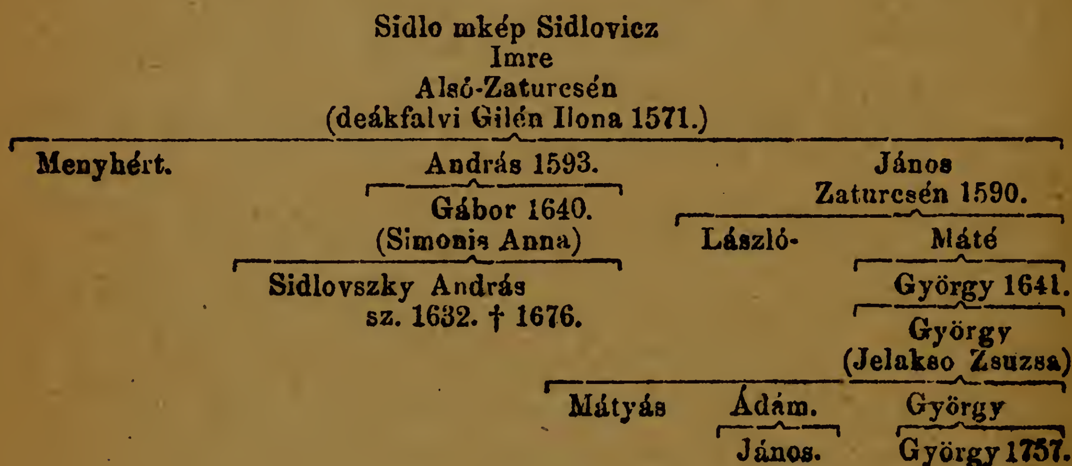
Sennyey cs. (145. lapon) I. L a j o s báró gyermekei közé harmadik helyre teendő M a r g i t, ki kora 4. évében jobb létre szenderült.

Serpilius cs. (165. lap.) Serpilius M á r i a Ribiczey Boldizsár neje volt, anyja Berzeviczy Anna volt.

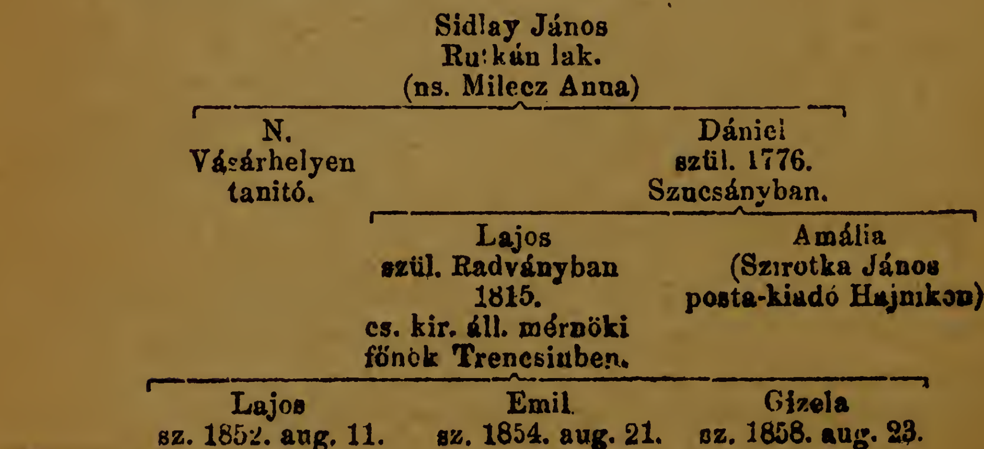
Sexty cs. (167. lapon) Sexty D á n i e l és P é t e r testvérek

éltek 1704-ben. Czímerök a paizs udvarában hátulsó lábain ágaskodó medve, három rózsát tartva. A paízs fölötti sisak koronájából is medve nöl ki, kivont kardot tartva.

Sidlay vagy **Sidlovszky család.** Az előtt Sidlo, Sidlovszky sőt Sidlovicz néven fordúl elő, és Turócz s Zólyom megyékben a nemesek sorában találjuk. 1590-ben bírt Zaturcsán egy nemes udvart, t. i. anyai negyedet. Ennek egy részét János és Menyhért Andrásnak testvérei és Imrének fiai, más részét László és Máté Jánosnak fiai elzálogiták, Alsó-Zaturcse község elismerése szerint. 1593-ban Sidlovicz Imre és fia András Túrócztól nemesi bizonyitványt kapnak, és azt 1640-ben Zólyom megye elfogadja és kiterjeszti Gáborra Andrásnak fiára is. E Gábornak nejétől Simonis Annától fia II. András szül. 1632. mart. 26.án, mint ezt 1644-ben hártyára irt levelén Bory Mihály zólyomi alispán bizonyitja. Ezen II. András 1676-ban már kihalt. A családfa [1]) ez:

Egy másik ág négy izbeli származása ez:

[1]) Szontagh Dán. közl.

Sigér család. Erdélyi kihalt család, melyből ismeretes Sigér Zsigmond egyike az 1603-ban el esett Székely Mózses pártjabeli nemeseknek. [1]) Ez vagy másik János az, kinek neje Apaffy Fruzsina volt, és kihez 1581 ben Báthori Zsigmond szállás csínálás végett parancsot küldött. [2])

Sigmond család. (Alsó sz. Mihály-falvi) Lajos Doboka megyei adó iró biztos 1837. József Torda városi hívatalnok. Elek, kinek neje Zudor Emilia, birtokos és Kolosvárott szesz, sütő-gyár és gőzmalom tulajdonos.

Sigmond család. (n.-enyedi) András 1837-ig A. Fejér megyei adó iró biztos, azontúl 1848-ig n.-enyedi városi hivatalnok.

Sigmond cs. (Lemhényi) János kir. közügy igazg. írnok 1837. körül. Lajos Doboka megyei szbiró 1840. k. Ferencz Székvárosi főjegyző, Ferencz Doboka várm. írnok 1820.

Sigmond cs. (K. sz. királyi) Farkas Kolos megyei szbiró 1815. körül.

Sigmond család. (Kőkösi) László kir. táblai ajtónálló, utóbb A. Fejér megyei irnok 1848.

Siklós. család. Miklós kapta a czimeres nemeslevelet 1634. julius 1-én, és kihirdetteté Bihar megyében. [3])

Simándy cs. (186. lap.) Lajos, a Doboka megyei, a petki Simándy családból eredt. Lakott Ördögkúton. Birt neje Palkó Zsuzsi jogán a Meszes alatt ötven jobbágyot. Meghalt 1856-ban. Most él Simándy Róza báró Inczédy Zsigmondné M.-Frátán.

Simon cs. (dézsfalvi) a 197. lapon közlöttekhez pótlékúl e családfa [4]) járúl:

Simon N.

Sára	I. János	Kata
(Petr. Horváth Bold. özvegye 1764.)	1762. M. Ujfaluban bir. (Harsányi Ágnes)	(bágyoni Váró Mózses)

Folyt. a köv. lapon.

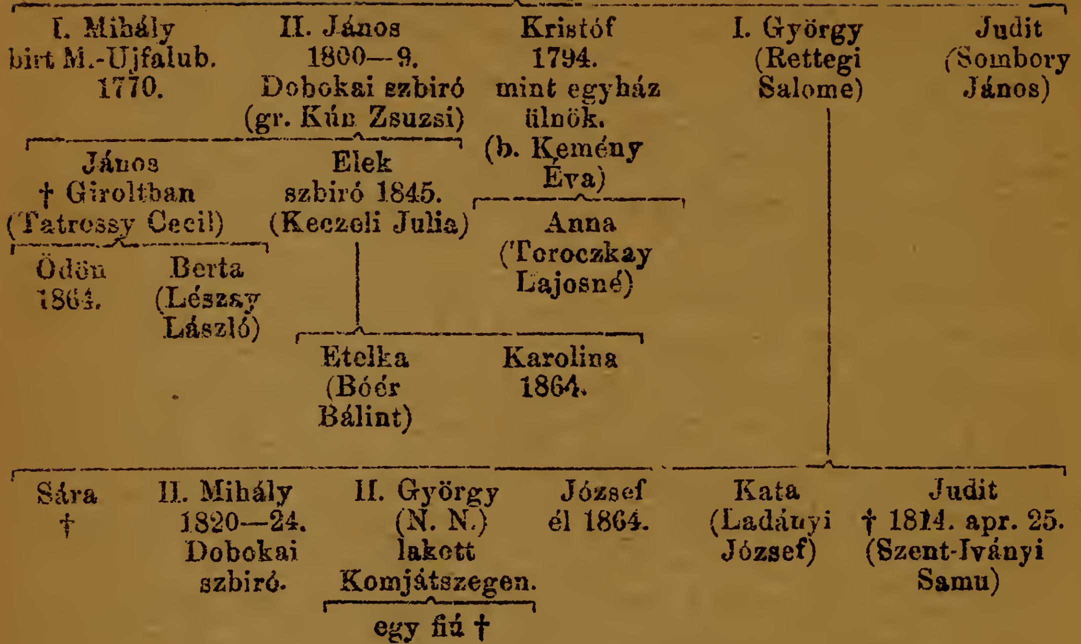
[1]) Wolph. Bethlen tomo V. p. 408.

[2]) Kemény és Kovács Erdély tört. tára. Kállay-nál Székely Nemzet 115. lapon olvassuk Syghen Jánost, ki mint Báthori Kristóf kincstármestere 1583-ban Kis-Meődön Udvarhelyszékben adományt kapott, valószinűleg egy személy Sigér Jánossal.

[3]) Bihar megye levéltárában van az eredeti armális.

[4]) Hodor k. közl.

I. János, *ki az előbbi lapon*
1762. M.
Ujfaluban bir.
(Varsányi Ágnes)

Doboka megyébe házasság utján jutott birtokba a család, a névtelen törzs M. Ujfaluban vévén nőt. II. János 1796-ban ott lajstromozó, 1800—9. szbiró, 1814-ben birt Nagy-Esküllő, Sólyomkő, Kovácsi, M.-Ujfalu, Poklostelke helységben.

Simó cs. (193. lapon) a kis-solymosi Simon családból volt még Péter alispán Kolosban 1827. körül. János kir. táblai ügyvéd, András Torda megyei alispán 1846-ig, és tán atyja azon András, ki 1791-ben Udvarhely város orsz. gyül. követe volt.

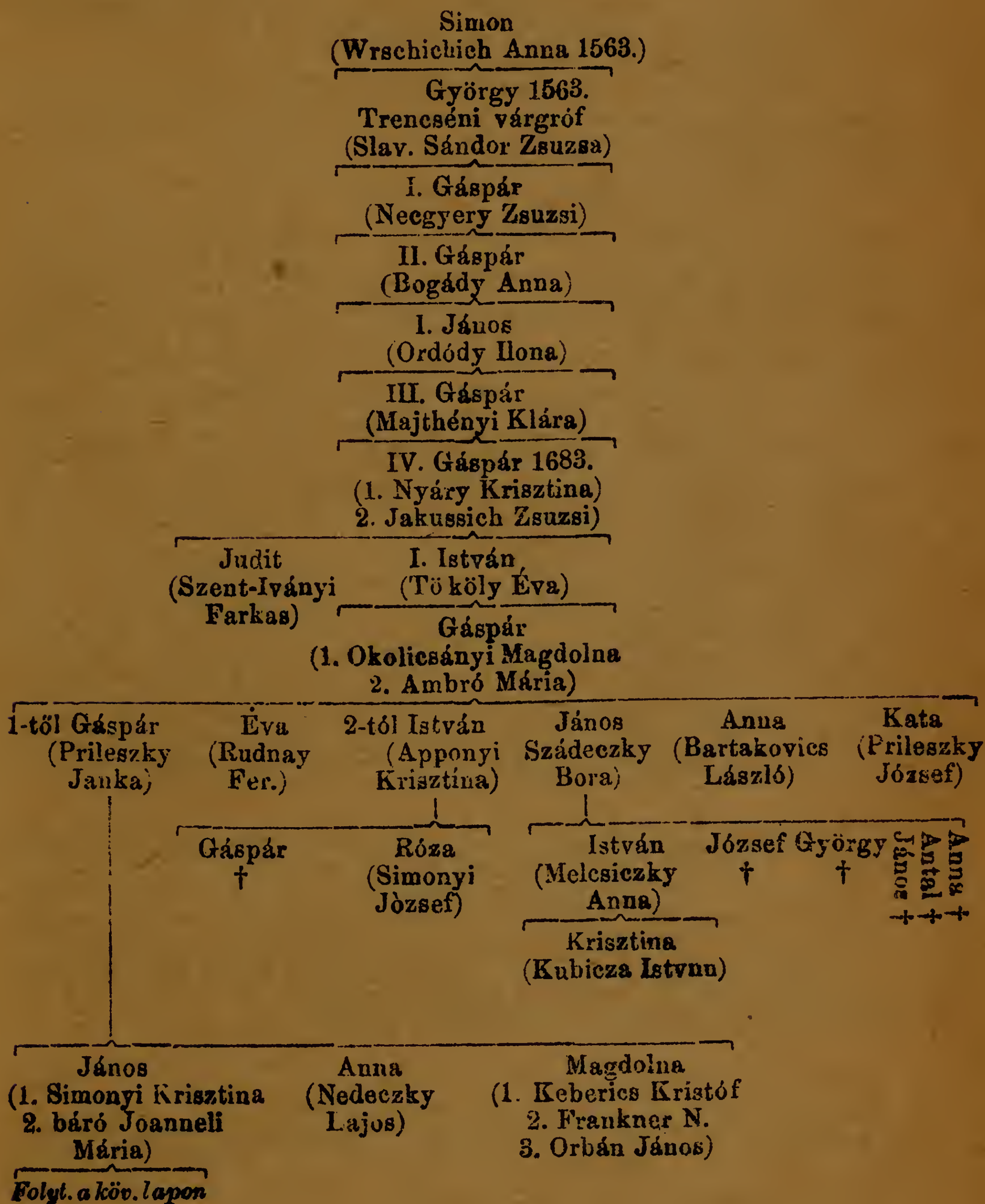
Simon cs. (bonyhai) Ferencz ügyvéd Abrudbányán 1840. körül.

Simonchich cs. (a 198. laphoz) János volt alispán testvérének gyermekei: Alajos, 1856-ban Pesten megyei első biztos és cs. kir. urbéri törv. sz. ülnök, László cs. k. járásbiró N.-Kőrösön. Mária Hoblik Adolfné.

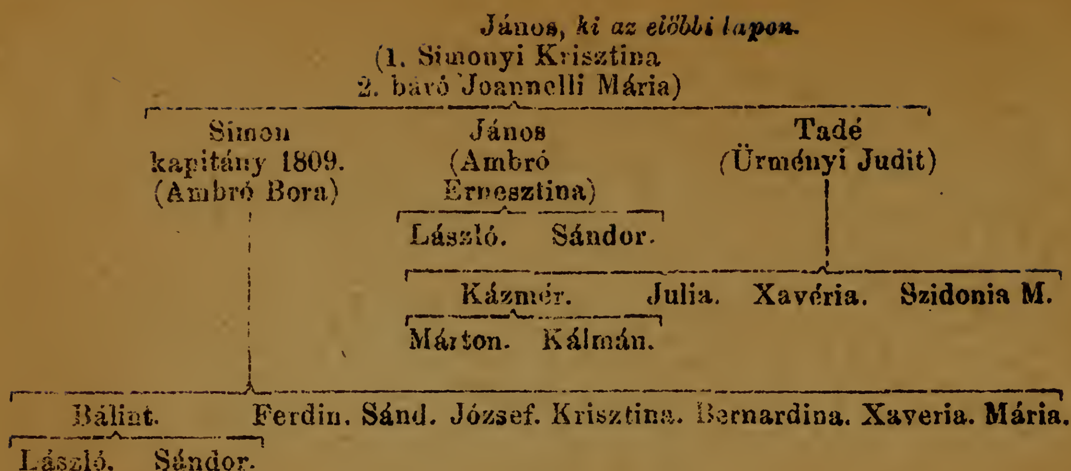
Siraky cs. (221. lapon). Kimaradt Boldizsár, kinek nejétől Harasztby Annától gyermekei: Zsófia Harasztby Mihályné, és Ilona Keszy Mátyásné 1590-ben.

Sirchich családhoz (223. lapon) A család magát — mint az előttem fekvő, Sirchich Horváth Simon tábortörzsi kapitány és családi levéltárőr által 1809-ben írt eredeti családfa mutatja, — Horváth országból származtatja, és máskép Horváthnak is neveztetett. Törzs

őseül igényli azon Horváth másként Herichort János horvátországi bánt, ki I. Lajos és Mária királyasszony korában 1383-ban szerepelt. Ennek kis-unokája lett volna Horváth másként Sirchich Simon, kinek a zágrábi káptalan 1599. évi oklevele szerint három fia Magyarországba telepedett. [1]) E Simontól így származott a család :

[1]) A család régi oklevelei a genealogia szerint a zágrábi káptalanban találhatók.

A családfa bővebb, főleg a hitves társak megnevezése által, mint az előbbi, mely a 224. lapon áll. Azonban rajta az első hét nemzedék kapcsolata valószinűtlen, miután a törzs Simontól kezdve 1563-tól, IV. Gáspárig (1683-ig) tehát egy századra hét nemzedéket olvasunk, a mi lehetetlenség. I. Istvántól kezdve, kinek neje Tököly Éva volt, a családfát pontosabbnak kell hinnünk, mint az előbbi, mivel családtag mint illetékesb egyén szerkeszté. Ezen családi genealogia szerint IV. Gáspár Trencsini harminczados, és kamarai jószág igazgató, Trencsini biró, és pósta mester volt, végre tanácsos. I. Leopold alatt Trencsin megye főnöke. (tán alispánja). [1]) Eltemettetett Trencsinben. Fia István szintén Trencsini harminczados, postás és kamarai jószág administrator. I. József császár által — úgymond — báróságra érdemesitetett, de ennek halála miatt az oklevél elmaradt. Fia Gáspár a trencsini alispán Trencsinben a parochiai egyházban a családi sirboltba temettetett.

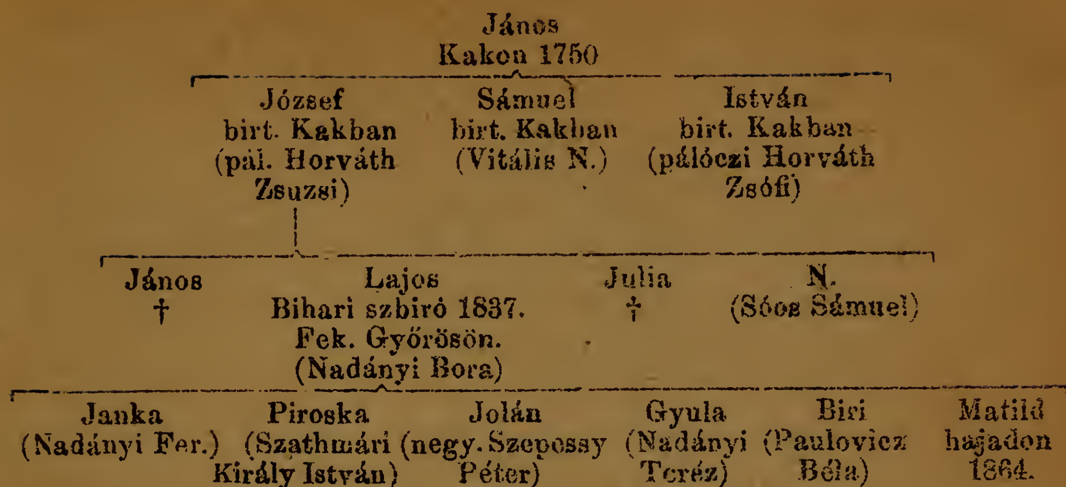
A család czímere tojásdad alakú paizs ezüst udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. Ugyan ehez hasonló oroszlán ágaskodik a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös.[2])

Sisáry cs. (235. lapon) családfája így áll:

---

[1]) E Gáspár életviszonyai I. István fiának Gáspárnak életével zavartatnak össze.

[2]) Rézbe metszett családi példány szerint.

L a j o s nak a Nadányi családba házasodása által a család ez ága Bihar megyei Fekete-Győrösön birtokossá lett.

Soldos család. (202. lapon) K r i s t ó f Imrének fia birt Szepesben is Rokuszfalván.

Somay cs. (274. lapon) álló IV. L á s z l ó 1717-ben Devecserről tatár rabságba hurczoltatott, de az ország széléről visszabocsáttatott. — III. Sándornak neje nem Szent-Iványi Klára, hanem K a t a. — II. P á l a nőtlen meghalt 1863. nov. 28-án. — Lajosnak leánya J u l i a n n a két év előtt férjhez ment Keczely Alberthez.

Sombory cs. a 277. lapon: III. M i h á l y többekkel 1593-ban vajdai parancs mellett beiktatást nyer Máthé helység 3/4 részébe. — I. L á s z l ó n a k leányai: A n n a theremi Sükösd Istvánné, és E r z s e szárhegyi Lázár Andrásné 1589-ben.

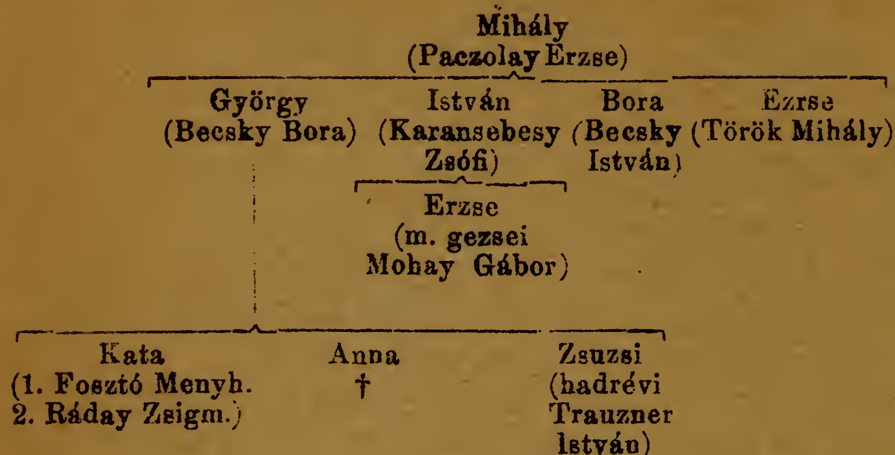
A 278. lapon Á d á m n a k leánya még J u d i t, ki mint hajadon 1804-ben halt meg. Katalin Keczeli Jánosné helyett K a r o l i n a teendő. — IV. S á n d o r meghalt 1860-ban.

Ugyan ott VII. Jánosnak fia volt A n t a l is, ki meghalt kora 37 évében. Ferencznek S a r o l t a nevü leánya férjhez ment gr. Bethlen Gézához. I m r é nek a Szabolcsi főispáni helytartónak neje Péchy Imre septemvirnek leánya volt.

A 279. lapon Józsefnek (kinek neje Miksa Anna) n e m gyermekei, hanem testvérei B á l i n t, Z s u z s i, és K a r o l i n a, ki Rettegby Zsigmond nejéül irandó.

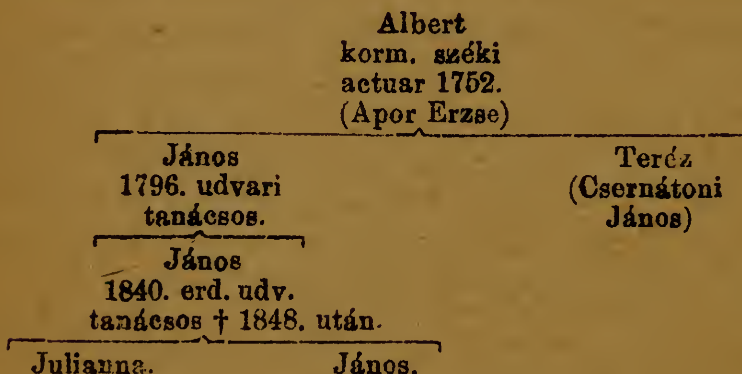
A család czimere — mint nagy-sombori Sombory Lajosnak 1820. évi pecsétnyomatán látjuk — a paizs udvarában, valamint a paizs fölötti sisak koronáján is három strucztoll.

Somlyay cs. A 283. lapon tán a sz. somlyói Somlyay családhoz számithatjuk azon S. M i h á l y t, kinek ivadéka [1]) így áll:

Erdélyben Fejér megyében találjuk S. K r i s z t i n á t is, a XVI. században losonczi Bánffy Péternét.

A szilágy-somlyói Somlyay család egyik ágának nemzékrende a következő [2]) is:

Somogyi cs. (derghi és karcsai). A 284. lapon 1701-ben Karácsonyi Imrének nádori adomány melletti beiktatásánál Sipóskarcsai S. L á s z l ó mint iktató nádori ember, F e r e n c z mint szomszéd birtokos említetik.

1634-ben élt Somody *(így)* J á n o s Györ megyei nemes. [3]), tán e családból?

Somogyi cs. (Gyöngyösi) 290—91. laphoz megjegyzendő: hogy K á r o l y 1836-ban Pest megyei alszolgabiró volt. Testvére pedig F e r e n c z volt katona.

---

[1]) Hodor k. közl.

[2]) Szigó, Győri sz. Mária congregatio 10. lap.

Sörös cs. a 320. lapon álló Sándor biai ref. lelkésznek neje Nagy Krisztina, ettől egyik fia Károly m. biztosító társ. hivatalnok, kinek nejétől Libay Teréztől gyermekei: Ludovika, Friderika és Gyula.

Spáczay cs. a 327. lapon. Mihály és János nagy-dobai előnévvel birtak Erdélyben Fürményesen is, kihaltok után 1701. apr. 19-én azt báró Serédi Péter kapta adományban. [1]) A 328. lapon álló Péter 1620-ban Lévai vár kapitány volt, midőn ott földeket vett. [2])

Splényi cs. (a 331. laphoz). A család törzsőséről Splény máskép Neuszel Jakabról 1621-ben rozenbergi evang. lelkészről ezt olvassuk: „berufen aus St. Mihály in Liptauer Komitate, der vom Jahre 1630—1645. auch Senior war, hier am 21. März 1645. gestorben ist.“ [3])

Sréter cs. (342. lapon). Ősei közül Jakabról ezeket olvassuk: [4]) „Polycarp Leyser in Wittenberg ordinirte am 16. März 1580. Jacob Schröter, einen neusohler am 28. Mai 1583. Andreas Lambert einen kirchdraufer, beide für Tóth Lipcse.“

Stenczel cs. (365. lap) András 1699-ben a Kolosvári ref. egyház egyik gondnoka. [4]) Családja birtokos Fejérden Kolos megyében.

Steőszel cs. (365. lap.) Bővebb és kiigazitott nemzékrende ez:

László 1769.
(Motesiczky Mária-Anna)

István † 1814.
Jászkún kapitány
(Majláth N.)

Mária †	Teréz	József †
(Luby Imre kir. ügy igazg.)	(b. Tige Lajos)	(b. Bedekovics Mária)

Sternegge cs. (367—369. lap.) Erdélyben 1791-ben nyert honositást. Ignácz 1802-ben ott kincstári tanácsos, és a Kolosvári sz. József növeldére bőkezű alapitványozó.

Stojanvics cs. (laczunási) 376. lapon János már osztrák báró.

---

[1]) Hodor, Doboka várm. 5[illegible]. lap.

[2]) Lipthay levéltár L. XIX. pro 755. L. Történelmi tár V. köt. Wesselényi levelében.

[3]) Hornyánszky, Beiträge zur Geschichte evang. Gemeinde. p. 241.

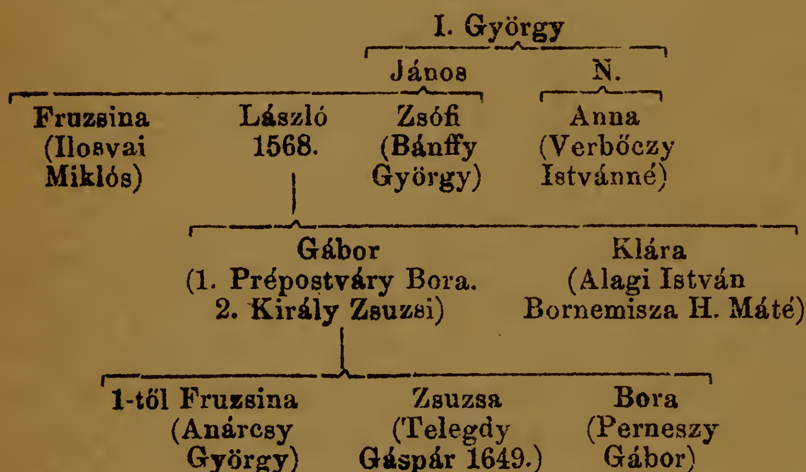
[4]) Ugyan ott 113. lapon.

Strászy cs. *Lásd Tekule.*

Strausenburg cs. Erdélyi megnemesített szász család. Közülök Dániel főkorm. széki tanácsos 1836. előtt.

Stresemley cs. 1552-ben András Bihar megyében Kis- és Nagy-Vasáriban birtokos. [1]) Iratik ott Storsemlyei-nek is.

Surányi cs. (410. lapon) Mely a Chernavodai családdal közös vérségű, és a III. köt. 20—22. lapjá is van közölve, következő kiegészítő nemzékrenddel [2]) pótolható:

Súry család. (Máskép Gálos). A csalló-közi Nagy-Abonyról irta előnevét. János mag nélkül elhalván, már 1701. jan. 2-án a nagy-abonyi birtokrészt nádori adományban Karácsonyi Imre és neje Molnár Éva kapták. [3])

Sváby vagy

Svabovszky család. (414. lap.) Szepes megye Svabócz helységről neveztetett Svabovszky-nak is, e néven fordúlnak elő 1582-ben György, továbbá Bálint és János Szontagh Imrének Rokusz helységre nyert királyi beleegyező adomány és iktatási levelében.

Svastics cs. (415. lap.) Ősei közé tartozik Svastics Gáspár, 1580-ben Zrínyi szolgája, ki a varasdi ütközetben egy bégnek fejét vette. [4]) Gábor Vas megyében élt 1684-ben.

---

[1]) Bielek, Majores Hung. 151.

[2]) L. a családról okleveleket Kaprinai B. Mss. tomo L. p. 63. 72. 74. 78. 82.

[3]) Szontagh Dán. közl.

[4]) Pethő Gergely Magyar krónika 127. lap.

Szabó cs. (csik sz. mártoni) 425. lapon. Józsefnek Betegh Teréztől gyermekei még A n n a, és N. Szebeni Antalné, ezek testvére G á b o r 1792-ben élt.

Szacsvay cs. (449. lap.) I. Ádámnak, ki előbb 1771-ben Belső-Szolnok várm. főbirája volt, leánya még A n n a is Czikó Pálné. — 450. lapon II. Zsigmond fia S á n d o r 1864. májusban nőül vette Bóér Bertát.

Szalacsy cs. (459. lapon.) Él közűlök J ó z s e f, kinek neje Vörös Teréz, meghalt 1860. sept. 19-én kora 47. házassága 27. évében. Gyermekeik M i k l ó s, T e r é z Siráky Edené, E t e l k a báró Bothmer Gusztávné, és F a r k a s. Vallásuk evang.

Szalay cs. (464—65. lap) I m r e Vas várm. alszbiró 1828-ban. J á n o s Soprony várm. alszbiró 1828-ban.

Szaniszló cs. (477. lap) Z s i g m o n d élt a XVIII. század elején. [1]) A Torda megyei Szaniszló családból G y ö r g y n e k Belényessy Krisztinától gyermekei S á m u e l, Torda megyében 1810-ben szbiró, I s t v á n, A l b e r t, J ó z s e f (mint már említvék), és M á r i a Váró Sámuelné. — Zsigmondnak gyermekei: II. Z s i g m o n d Torda megyében 1810-ben volt szolgabiró, ki magát agyonlőtte, A l b e r t, F e r e n c z és egy leány Váradyné.

Szarka család. Hajdan Pest megyében Bugyiban és a babadi pusztán bírt Szarka J á n o s, első neje Mihályfi Ballabás leány, a második Tóth Ilona. Az elsőtől fiai Szarka D ö m ö t ö r és J á n o s, ki mint katona török fogságba esvén, a gályákra vitetett, Dömötörnek fia volt J á n o s, ki Kőrösön lakott 1639-ben, midőn Pest megye által e származásáról vallatást eszközöltetett. [2])

Száva család. (511—516. laphoz) igazítás képen a következőket [3]) kell megjegyeznünk: Erdélyben több féle S z á v a család van.

Egyik nemes S z á v a család az, mely Zilahon és Somlyón székel, külömbözik a gogány-varallyai és sárdi Száva családtól. Ezen Zilahi Száva család az, mely az 511. lapon említett 1700. évi (jobban 1699. évi) nemes levelet nyerte I. Leopold királytól, és ez sem Rácz, hanem mint a ns. levél szól, Görög országból (ex Graecia) származott. Törzs szerzője volt Zilahon lakó Száva P á l, ki a nemes levél szerint úgy személyesen, mint ősei által azon időtől fogva, hogy azok elhagyva

---

[1]) Hodor k. közl.
[2]) Török-magyarkori Történelmi Emlékek II. 228.
[3]) Idősb Száva Sándor közl. szerint.

előbbi hazájoknak Görögországnak határát, Erdélybe költöztek, érdemeket szereztek, [1]) melyek által nevezett Pál és általa neje Bikfalvi Éva, fiai Sámuel és Pál, és testvérei György (ennek neje Szőts Anna) András (ennek neje Berbe Erzse) István és Mihály Laxenburgban 1699. maj. 29-én kelt czímeres nemeslevélben I. Leopold király által nemesitettek meg, és ns. levelök Kraszna megyében 1700. febr. 25-én hirdettetett ki.

E családból él Pál jelenleg is Kraszna megyében. E családból élt e század elején Száva Zsuzsanna, kinek férje Kézdi-Vásárhelyről számazott Szőcs Sámuel Zilahon gyógyszerész volt. Nevezett Zsuzsanna 1813. kalandos életet élvén, végre Ázsiába vándorlott, ott Kőrösi Csoma Sándorral is talátkozott és ott is halt meg.

Ettől is külömböző családból eredt az 516. lapon említett Száva István oláh püspök, ki Oláhországból eredt, és Bulcsest Sárának boros-jenői Székely László nejének rokona volt.

Van Csik és Háromszékben Száva nevű tehetős birtokos örmény család, melyből Alajos a Károly fejérvári pénzverő háznál hivatalnok. Nemesi voltáról nincs tudomásunk. Vannak Száva nevű volt úrbéres családok is.

A mi már a gogány várallyai és sárdi Száva családot illeti, ebből Mihály a báró, 1698. sept. 25-én kelt királyi leiratban neveztetett ki Zaránd vármegye főispánjának. Ezen Mihálynak három neje volt. Az első Olasz Kata, kitől lettek leányai Mária, Anna és Kata, második neje volt Kovách Erzsébet, kitől volt leánya a táblán látható Ágnes. Végre harmadik nejétől Lőrinczrévei Kencz Évától leánya Judit előbb csicsó keresztúri Torma Miklósné, utóbb Béldi Józsefné.

II. Péterről megjegyezhető, hogy I. Apaffy Mihálynak 3500 m. forintot kölcsönözvén, ennek fejében II. Apaffytól jószágot kért, de ez már akkor Bécsben lakván, nem adhatott, hanem saját kezű válaszában a pénzt kamatostúl visszafizetni igérte. [2]) Halála után az ország pénztára fizette a kamatot, melyet Száva Klára Palkó Istvánné húzott, és ennek halálával a forradalom közbejöttével akadt föl. Palkó István-

---

[1]) Az armalis szavai ezek: habentes respectum fidelitatis, servitiorumque fidelium Pauli Száva nunc in oppido Zilah degentis augustissimae domui, charaquae nostrae Transylvaniae tam in persona sua, quam in majoribus ab eo potissimum tempore, pro relictis Patriae suae Graeciae laribus, Transylvanicas salutasset oras.“ etc.

[2]) Erről az eredeti resolutio Száva Sándor urnál M.-Vásárhelyen.

nak leánya Zsuzsa Simándy Lajosné 105 éves korában halt meg Ördög-Kúton.

Az 514. lapon Száva Istvánnak nem kászonyi, hanem kápolnai Kakucsi Máriatól gyermekei Gábor és Karolina közül Márton kitörlendő.

Ugyan azon és az 515. lapon Krisztinának második férje nem gróf, hanem iklódi Toldalaghy Ferencz volt.

Széchi család. (535. lapon). Azon Széchi család, mely Zemplin megye nemesei sorában áll, és Bodrog-Keresztúrban lakozónak iratik, 1627-ben II. Ferdinánd király által Széchi György katona személyében nemesítetett meg. [1]) És czímerül egyik fölemelt lábával kövecset tartó darut nyert.

Szécsy család. (Szilágy-Szécsi †) A Szilágynak is volt ily nevű családa, mely Közép-Szolnok megye Szécs nevű helységét bírta. [2])

Már a régiebb időben oklevelekben eléfordulnak, melyek szerint 1412-ben Ferencz a Tompusnak nevezett Tamás fia (de Zych) továbbá János, László és Miklós Lőrincznek fiai a nevezett helységnek birtokosai voltak.

1555 ben említetik Zéchy Tamás. A XVII. század végén élt György, kinek családa ez:

György 1693.
(Gúthy Judit)

András †	Judit (Bangó Dobay György)	Zsófia (Sombory Jánosné)	Bora (Csatáry Jánosné)

Ezen Györgynek és nejének zálogba adja Dancs László a magyar és oláh-csaholyi, orbói, csányi, n.-paczali, érszentkirályi, ákosi, érkávási, ilosvai és perecsenyl jószágait 8 évre 250 m. forintért 1693-ban. A család ma már kihalt, ősi birtokát Szécset a Guthy család fi és leány ivadékai birják jelenleg.

Széll családból (575. lapon) élt Menyhért 1828-ban Ns. Vissen Soprony megyében és azon megyének alszolgabirája volt.

Szeleniczky család. 1725-ben élt László, kinek neje Hont megyében Alberti Ilona volt, Alberti Jánosnak Gyürky Máriától leánya. [3])

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 116. 117.

[2]) Décsey Mikl. közl. szerint.

[3]) Sz.-benedeki conv. Fasc. 89. nro 24.

Szentgály család. Közülök János 1828-ban Máramaros vármegye főszolgabirája volt.

Szentgyörgyi cs. (621. lapon). Tán ugyan abból József 1706-ban Szatmár vármegye szolgabirája, 1709-ben dicatora volt. [1])

Szeniczey család. Nyitra vármegyei eredetű. Törzsfészke azon megyében Kis-Szenicz helység, hol curialis birtoka volt. A czímeres nemes levelet 1626. évi martius 16 án II. Ferdinánd királytól kapták Szeniczey György, János és Pál testvérek. A czímeres nemes levél először Nyitra megyében 1635-ben hirdettetett ki.

A család Szeniczey máskép Bárány névvel is élt, illetőleg szeniczei Bárány-nak is neveztetett, és ez okból e munka I. köt. 179—180. lapján e családról volt már némi töredékes említés téve, és ott, egyik Nógrádba és Hontba származott ág ivadéka megemlítve.

A család a mult században főleg a protest. egyházi pályán több nevezetes tagot mutatott föl: ilyen volt az érintett helyen említett szeniczei Bárány György, ki Soprony megyében Beleden született, ki Jenában, Hálában járt az egyetembe, hazatérvén Győrben tanitó, innen n.-vázsonyi, majd végre dörgöi ev. lelkész volt. [2]) Több munkát írt, 1740-ben adta ki forditásban Rambachnak „*a gyermekek neveléséről*", ugyan ott és akkor „*Az augustana confessio*" czimű munkáit. Kiadta jobbítva 1741-ben Arndt az igaz kereszténységről írt négy könyvét Vásonyi M. fordítása után. [3]) Legnevezetesebb munkája „*Az uj testamentom*" fordítása, mely Laubanban 1754. nyomatott.

Előtte Jenában tanúlt Bárány János, Tolna megyéből 1737-ben. [4]) Szintén az egyház-irodalmi téren tünt föl szeniczei Bárány Pál, senior és varsádi predikátor, (szül. 1748.) ki a *Szent-irásnak betű szerinti fordítása által némely meghomályosított helyére való világoskodó lámpást adott ki 1787-ben.*

A család egyik ága Soprony megyébe költözött, családi közlés szerint ez Györgynek a nemesség szerzőnek fia György volt, ki Beledre telepedett, onnan vévén nőt a nemes Takács családból; e szerint az említett György, a dörgicsei tudós ev. lelkész is e György ágából származott.

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 135. 137.

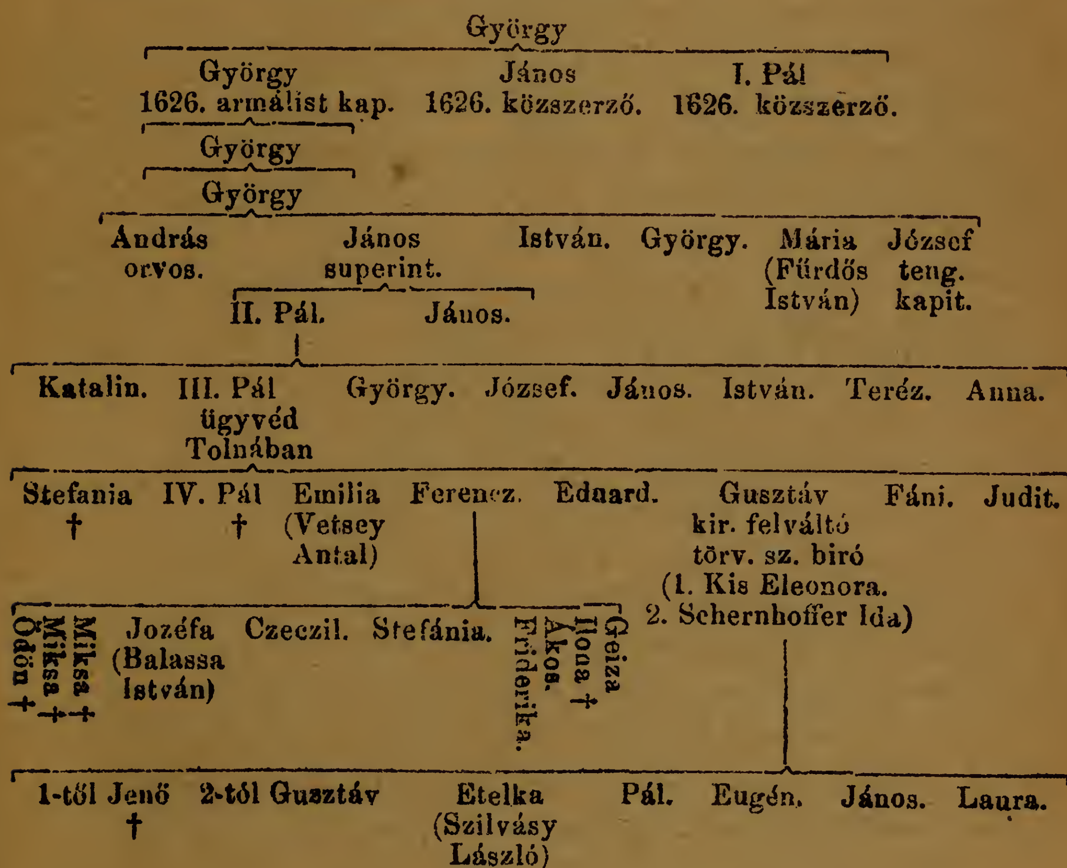
[2]) Horányi, Memoria Hung. I. p. 114. és Nova Memoria 284. Magyar Irók Életrajz gyüjt. I. 21.

[3]) Sándor István, Magyar könyvesház 93. lap.

[4]) Haan, Jena Hung. 59.

A család egyik ága, mely Györgytől származik, s melynek itt családfáját is közölhetjük; nemességét Győr megyében 1755. jan. 19-én hirdettetté ki. Tolna megyétől 1803. máj. 4-én, [1]) Pest megyétől 1841. nov. 20-án kapott a család nemességéről bizonyítványt. [2]) És a táblán álló III. Pál Tolna megye előtt 1819. jun. 14-én azt is igazolá, hogy a családot nem a Bárány, hanem jogosan a Szeniczey név illeti, és azóta a család a „Szeniczey alias Bárány" nevezet helyett egyedül a Szeniczey nevet viseli.

A család nemzékrende [3]) következő:

A táblán állók közül III. Pálnak fia Gusztáv a királyi váltó feltörvényszék birája Pesten, több jeles váltójogi munka szerzője.

A család czímere — mint említve volt — a paizs udvarában bárány zászlóval, fölötte nap, hold és csillag.

Szent-Iványi család. (L. Szent-Iványi a 613. lapon). Azon hiányoknak és hibáknak, melyek e terjedelmes családnál eléfordul-

---

[1]) Jegyzőkönyvi 447. szám alatt.
[2]) Jegyzőkönyvi 2061. sz. a.
[3]) Családi közlés szerint.

nak, kipótlására és kiigazítására nézve a következőket kell ide iktatnunk:

A 625. lapon Ádámnak Gönczy Annától származó ágán Mihálynak első neje után második neje volt Andreánszky Zsuzsanna. Ennek testvérétől Józseftől és Sughó Magdolnától származott Ferencz-nek, ki Bihar megye tbirája volt, és nőül teleki Balogh Katát bírta, ágát a mostani ivadékig módomban áll kipótolni, mint következik:

Ferencz, *ki a 625. lapon.*
Bihari tbiró
(teleki
Balogh Kata)

- Lajos, Bihari főszbiró † 1840. sept. 16. (Súghó Magdolna † 1864. Batonyán)
  - Kálmán, sz. 1828. † 1850. honvéd kapit.
  - Gábor † 1835.
  - Alexandra †
  - Sándor sz. 1832. lak. Batonyán (Balta Ida) sz. 1841. † 1864.
    - Zsigmond-János sz. 1863. † 1863.
    - Mária-Magd. sz. 1864.
- Rozália † 1863. (Marossy László)
- Francziska (Verner Sebestyén)
- Czeczil † 1863. (id. Szacsvay Imre † Piskicsata 1849.)
  - Adorján sz. 1849.
- László (Szőllősy Julianna)
  - László sz. 1858.

Lajosról a 632. lap 3. sorában van említés. Ennek fia a most Batonyán (Csanád várm.) élő Sándor, 1849-ben a forradalmi lőpor gyárnál volt alkalmazva, 1851-ben a császári hadseregbe besorozva, 1861-ben Csanád megyei aljegyző és a batonyai járásban esküdt.

A 626. lapon a III. táblán álló Bálintnak Kubinyi Máriatól kijelölt fia Sándor nem halt el magnélkül, mint neve alatt a kereszt mulatja, és mint a 633. lapon is állítva van, hanem 1707-ben Varannón Zemplin megyében harminczados volt, és a Rákóczy forradalomkor Lengyelországba menekülve, egy fiát hagyott maga után Mátyást, ki a mostani élő Zemplin megyei ágat alapitá, következő nemzékrenddel:

Bálint, *ki a 626. lapon.*
1658.
(Kubinyi Mária)

- Sándor 1707.
  - II. Mátyás.
- Imre. †
- Rafael.
- Mátyás stb.

Folyt. a köv. lapon.

Mátyás, *ki az előbbi lapon.*

- Gábor
  Zemplini főpénztárn.
  (Hocsay Mária)
  - Károly
    sz. 1780. jan. 16.
    Zemplini alispán
    (csicseri Orosz Fáni)
    - Vincze
      sz. 1811. apr. 30.
      val. b. t. tan.
      septemvir.
    - Róza
      (Szerdahelyi
      János)
    - Mária
      hajadon
      †

E táblán álló Károly az, kiről a 640. lapon volt említés, ki 1821—31. Zemplin megyei főszolgabiró, 1832-től másod-, 1831—43. első alispán volt, és Miglészen szül. 1780, jan. 17-án. Nejétöl csicseri Orosz Francziskától három gyermeke Vincze, Róza és Mária maradt. Ezen említett Vincze az, ki össze van tévesztve a 636. lapon a másik Zemplin megyei Vinczével, kiről alább. Ezen Vincze szül. Zemplin megyében Málczán 1811. april. 30 án, 1830-tól 1835 ig Zemplin megyénél al- és főjegyző, innen kir. helytartósági titkár, eközben 1827-ben cs. kir. kamarás, majd (mintegy 1843-tól) helytartósági tanácsos, 1850. után Buda-pesti kerületi cs. kir. főispán, utóbb visszavonúlt, 1860. után és jelenleg is a hétszemélyes kir. tábla elnöklő birája és val. belső titkos tanácsos.

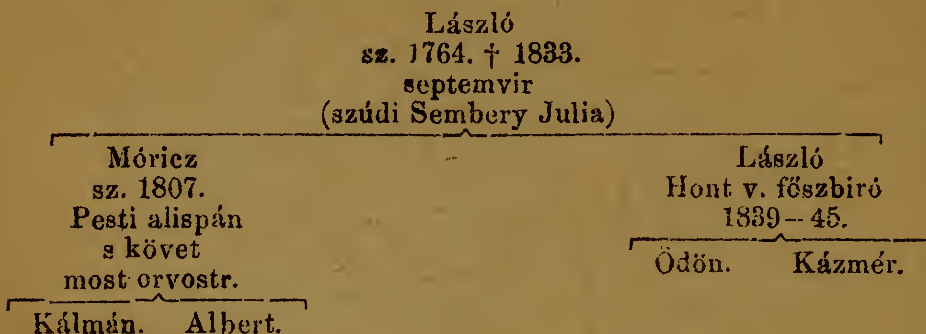
A 629. lapon Zsigmond fiának Pálnak, ki 1821—24-ben Liptó megyei alispán volt, neje nem csicseri Orosz Fáni volt, mint ott tévedésből áll, hanem Okolicsányi Judit. Ennek egyik fia Vincze az, ki össze volt tévesztve a másik Vinczével a mostani hétszemélyes táblai elnöklő biróval, és Pálnak fia ezen Vincze az, ki, mint a 636. lapon a 2. és 3. sorban áll, Liptó megyének 1831-től főjegyzője volt, jelenleg pedig a Szent-Iványi osztatlan birtokra nézve Liptóban nemzetségi director.

A család czímerére nézve meg kell jegyeznem, hogy értesítés szerint a czímervértet tartó két bányász az összes nemzetségi czímert illeti.

Végül a 640. lapon alulról 2—4. sor, mely Károlyról szól, miután ennek helyét a családfán már kijelöltem, elhagyandó.

A mi netán tévedés, és hiány még ezután is maradna a családtáblázaton, azokra nézve, miután a nemzetségnek egy pár kitünő tagját adatok szolgáltatása és kiigazítása végett sikertelenül kértem föl, egyedül ezen mély hallgatagságnak és hosszú késedelemnek tulajdonítható.

Szentkirályi család. (Bugaczi). A 650. lapon hibásan van az érszentkirályi Sz. családhoz függesztve a b u g a c z i Szentkirályi család, melynek végső nemzékrende ez:

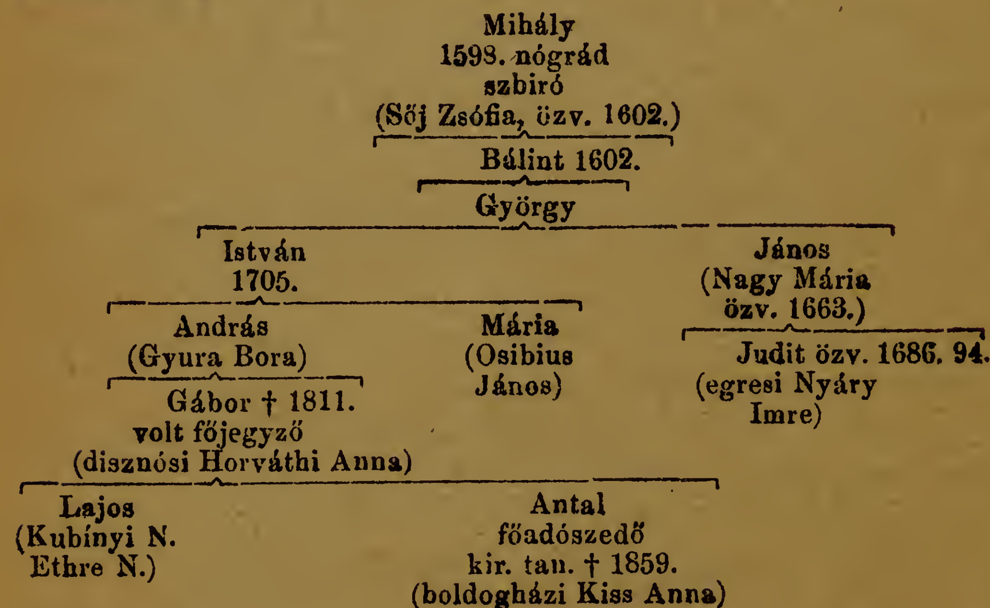
Szent-Miklóssy család. (a 656. lapon). A családfán álló I s t v á n n a k, 1714-ben Gömör alispánjának neje Tornallyay leány volt. Ettől gyermekei a megnevezett A n t a l o n kivül még F e r e n c z, ki báró volt és kihalt, és egy leány, ki Pletrich László neje volt.

Szeöke cs. (óvári) a 664. laphoz egyik M i h á l y meghalt 1825. jan. 16-án. Egyik L a j o s szül. 1807. april. 3-án. Egyik J ó z s e f 1825. körül. Alsó Fejér megyében árvabiró volt.

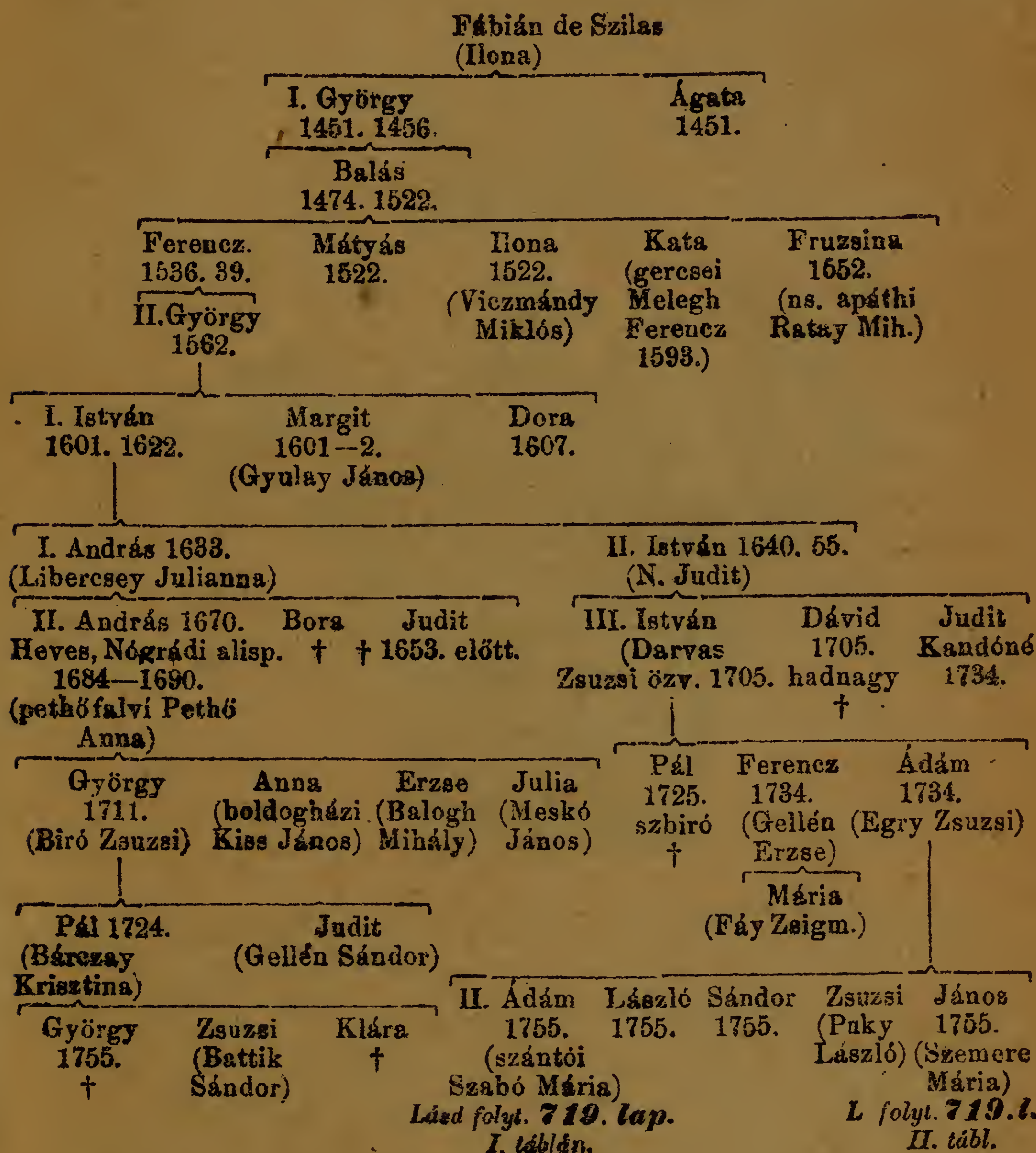
Szepessy cs. A 670. lapon Mártonnak (1698.) nejétől Tornallyay Borától leánya volt Krisztina Máriássy Lászlóné.

A 671. lapon álló Sámuel bárónak fia A n t a l, meghalt 1817. aug. 1-én.

Szerémy cs. (691. laphoz). Kiegészíthetjük a nemzékrendet következőleg:

Szilassy cs. (Szilasi és Pilisi). A 718. laphoz kiigazításúl és kiegészítésül adjuk: a család törzs Szilassy Fábián volt, ki Vinczének a váczi püspöknek testvérét Ilonát birta nőül, tehát Szilassy Györgynek a püspök Vincze nem testvére, hanem nagybátyja volt. Fábiántól a családfa [1]) így sarjadzott le:

Szily cs. 735. lapon az utolsó sorban emlitett György 1636-ben II. Ferdinánd királytól Veszprém vármegyében Anyán pusztát kapta kir. adományban. [2])

[1]) Szilassy Jánosnak és Józsefnek fölp. alatt Szilassy Zsuzsa és Klára ellen visszahelyezés utján Losoncz-Tugár iránt 1791. jun. 20-án inditott perből.

[2]) Liber Regius folio. 196.

Szirbina cs. (nádosdi és v.-hunyadi) G y ö r g y 1848. elölt Hunyad megyei írnok és táblabiró. P é t e r Almaselen birtokos.

Szita cs. 755. lapon a családfán Imrének a csákvári lakosnak fiáúl hibásan áll I. J á n o s, e helyett I. Á d á m teendő.

A család czímerét — mint a 756. lapon leírva áll — mutatja itt a metszvény is, mely helyéről véletlenül elmaradván, itt közöltetik:

Szlávy cs. a 765. lapon a 13. sorban hibásan áll J á n o s, mert az J ó z s e f volt, és így ez ugyan azon J ó z s e f, ki a családfán a 762. lapon áll, mint Szlávy Antal őrnagynak Spirk Luizától legidősb fia, melynél fogva e tévedést így kérem kiigazítatni.

Szombathy cs. 800 lapon az V. táblán álló J ó z s e f nek Klaszy Idától gyermekei kimaradtak, ezek azok: M a r i, A n g y a l k a, D e z s ő és A r a n k a, mint a 801. lapon megneveztetnek. Némely egyéb sajtó hibák részint a 801. lapon. részint a sajtó hibák közt e kötet végén vannak kijavítva.

Még Potlék :

Sebestyén cs. A 118. lapon említett Sebestyén Gábor egykor Veszprém megyei fő ügyész és követ, legutóbb nyugalm. országos cs. kir. fő törv. széki ülnök, szül. 1794-ben Debreczenben, hol akkor atyja István lelkész, utóbb Pápán tanár volt. Nevezett Gábor mhalt Pesten 1864. april. 4-én. [1]) Családja Veszprém vármegyei, és Kocsi elő névvel él. Gábornak nejétől Szöke Judittól gyermekei: Pál és Antal, kinek Kenessey Kornéliától leánya Ida. Gábornak testvérei Klára Búzás Pálné, és Károly, kinek nejétől Brukker Herminától gyermekei: Zsigmond, Gizella, Árpád, Ilka és Kornélia.

Szapolyay cs. Azon kételyeknek, melyek e család származását illetőleg a 486—488. lapon eléadattak, eloszlatására nyomós adatúl szolgál a boszniai káptalannak egy 1369. évi oklevele, [2]) melyből világosan kitűnik, hogy e család egyik őse 1369-ben de Zapolya (tehát csakugyan nem de Kapla) János Pozsega megyében birtokolta Borostyánt is. Leánya Kata, Klára stb. Innen kitünik Istvánffy állításának helyessége, mely szerint a család Pozsega megyei eredetű volt.

E kötet nyomatása alatt halálozások:

350. lapon említett: Sréter Horácz meghalt 1864. nov. 26-án eltemet. Surányban.
351. lapon eml. Sréter László meghalt 1864.
464. lapon eml. Szalay László m. akad. titoknok és jeles történetiró Salzburgban 1864. jul. 17-én Eltem. Pesten.
536—537. lap. Gr. Szécsen Adolf † Bécsben 1864. nov.
911. lapon eml. Sebes Emil mint polit. fogoly véletlenül meglövetett 1864. dec. 2. Pesten.

---

[1]) L. életrajzát és képét Vasárnapi ujság 1864. 15 szám.

[2]) Az eredeti oklevél a Veszprémi káptalanban, közölve Történelmi tár II. köt. 101. lapján.

A tizedik kötet tartalma.

Kiigazitandók a X. kötetben.

Lapon.	*Sorban*	*Helgett*	*Olvasandó*
41	a táblán	Kutass E s z t e r	Kutass Julianna
49	26	bitokosok	birtokosok
66	32	Salanky G á b o r nak	Salánky M ó z s e s nek
—	3. jegyz.	Gábor	Mózses
68—70	mindenütt	Sármagsághy	Sarmasághy
68	utolsó	Belső-Szolnok	K ö z é p-Szolnok
69	7	„ „	„ „
74	35	Felső megyében	Felső-Fejér megyében
—	36	Bokán	Bokajon
119	5	országgyülésen	*kihagyandó*
133	26	György	mhalt 1855. febr. 3.
151	5	bárczai	brassai
274	a táblán	Szent-Iványi Klára	Szent-Iványi Kata
496	5. sor	II. János 1170.	1770.
502	31	1604.	1703.
515	21	gróf Toldalaghy	iklódi Tholdalaghy
516	22	Hétkúton	Hetúron
605	9	Belső Szolnok	Közép-Szolnok
609	8	pócsai Nagy	borsai Nagy
623—641	*a hibák és tévedések kijavítva a pótlékban 925—927. lapon.*		
646	a táblán	VI. Ferencz	IV. Ferencz
731	3. sor	1695.	1595.
—	6	1509.	1609.
755	a táblán 7. sor	I. János	I. Ádám
798	13	Vacsi	Ács
—	16	tán	*kihagyandó*
799	5. a táblán	István	József
—	7. —	Sándor szül. 1776,	szül. 1770.
800	IV. táblán	Szőnyi	gönyői
—	V. táblán	Sándor szül. 1776	1770.
—	V. táblán	Veronka sz. 1829.	1831.
—	végsor	Ferencz	Franczíska
814	7. sor	és P a u l i n a *után*	A u r é l i a teendő
816	a táblán	Ilona szül. 1862.	Gabriella szül. 1862.
—	—	Ilona *után teendő*	Kati szül. 1864.
817	15. sor	1711.	Az 1711.
—	—	gróf	báró
822	végizen	Mária *után*	a † *elhagyandó*
		és Ágnes után teendő	a m e g h a l t
825	17.	A g n e s	M á r i a él
836	5.	jelenleg	volt.

